Weneya Totono
Keraisu Yesunomo

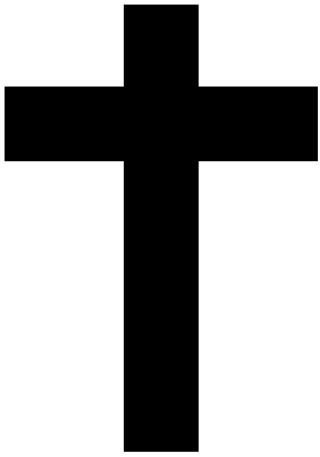

The New Testament in the Witu Language (also known as the Wiru Language) of Papua New Guinea

Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019
160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb

Contents

Matiu 1
Make 66
Luke 107
Yone 176
Aposelo 223
Lomane 286
1 Korine 316
2 Korine 345
Galesia 364
Epesase 375
Pilipai 385
Kolosi 392
1 Tesalonaika 399
2 Tesalonaika 405
1 Timosi 409
2 Timosi 417
Taitasi 423
Pailimone 427
Iberu 429
Yame 453
1 Pita 461
2 Pita 470
1 Yone 475
2 Yone 482
3 Yone 483
Yude 484
Yamepianele 487

MATIU
Yesunomo Matiuyo Wia Mekaneya

Yesuno Kaua-mikiti Opia Tagama Nekenemo
(Luke 3:23-38)

1 Ipa Yesu Keraisu one kaua-mikiti opia tagama nekenemo. Yesu onepa Depidi-loeke tagene ago. Depidi onepa Eberame-loeke tagene ago.
2 Eberame onepa Aisakene etene. Aisake onepa Yekobene etene. Yekobe onepa Yudaneka Yudane wamene-mikitaneka etene. 3 Yuda onepa eya agota Peresi Siratane etene. Einagotapa nine Temayo opianeya. Peresi onepa Eserono etene. Eserono onepa Ramene etene. 4 Rame onepa Aminadapene etene. Aminadape onepa Nasonono etene. Nasono onepa Salomonono etene. 5 Salomono onepa Boasine etene. Boasi onepa nine Reapeyo opianeya. Boasi onepa Obedene etene. Obede onepa nine Ruseyo opianeya. Obede onepa Yesine etene. 6 Yesi onepa ali atoa lukoa meane tobou ago Depidine etene. Depidi onepa Solomonono etene. Solomono one ninepa namolo Yuraiane natonoke Depidiyo motaneya. 7 Solomono onepa Riaboamene etene. Riaboame onepa Abaisane etene. Abaisa onepa Esane etene. 8 Esa onepa Yosopasene etene. Yosopase onepa Yoramene etene. Yorame onepa Usaiane etene. 9 Usaia onepa Yosamene etene. Yosame onepa Easine etene. Easi onepa Esekaiane etene. 10 Esekaia onepa Manasane etene. Manasa onepa Emosine etene. Emosi onepa Yosaiane etene. 11 Yosaia onepa Yekonaiane etene ni Yekonaiane wamene-mikitane etene. Einapetepa Iserele yene mone Babilone take aua nidikoa pekeneya.
12 Nititikaneyake Yekonaiayo Sialetiele opianeya. Sialetiele onepa Serababelene etene. 13 Serababele onepa Abiudene etene. Abiude onepa Elaiakemene etene. Elaiakeme onepa Esone etene. 14 Eso onepa Sedokene etene. Sedoke onepa Ekimene etene. Ekime onepa Eliudene etene. 15 Eliude onepa Eleasane etene. Eleasa onepa Masanene etene. Masane onepa Yekobene etene. 16 Yekobe onepa Yosepene etene. Yosepe onepa Mariane ana. Mariayo Yesu opianeya. Yesu einagopa Keraisu wa ibini akene ago.
17 Nipa Eberameke titimoa Depidike tugoapa opia tagama nekene ali-kitipa ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya. Ni Depidike titimoa Yu yene Babilone take aua nidikoa pekene-pete tugoa opia tagama nekene ali-kitipa nika ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya. Wa Yu yene Babilone take aua nidikoa pekene-pete titimoa Keraisuke tugoa opia tagama nekene ali-kitika ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya.

Yesu Opianemo
(Luke 2:1-7)

18 Yesu Keraisu opikilepa eya taneya. One nine Maria Yosepene tu pia kakene atoa Yosepeke wete poameneyake one mati kakedeka. Enipa Epetane Yominiyo taneya. 19 Mati kakeneya mekale enekome one poatekago Yosepe wene kiyo akene ago tokome i atoa ya takamouno, ne wakuno, pa wane wetekakeneka ali atoane lene yoto wetekamou wa wene pia meaneya. 20 Nitoa mekaka Ali Munono edelo ago Yosepe pule pitikata nokome okome Depidike tagene ago Yosepe Maria neke

natono moa latikade piti moamea. Mati kakenepa Epetane Yominiyo taneya tokolo ni uku. 21 Mariayo ali mati opikale one ibini Yesu wa oade toko. One yatenepa kini tokoi poaneleme kiwi moa labaneya kakoita toa moo tokolo tekene ni uku wa edelo agome oa pekeneya. 22 Enipa Ali Muno agono agale to̱awea akane agome papete wia mekapiane toa taatekamotoa enika enile tootapeneya. 23 Ali poamene tuatoa mati kakeneya mea ali mati opikale Imanuele wa ibini oi wa wia mekapianeya. Imanuele wapa Akolali toto-pala opia meko wa ekete oko.

24 Yosepe pule pitikata kamoa pokome Ali Munono edelo agome tamene wa okana toa tokome natono Maria enemotaneya. 25 Nitoapa mati wete opi-ameneyakepa koua piameneya. Nitoa mekale ali mati opikale Yesu wa ibini akeneya.

2

Lou Witia Noko Lono Mea Ugu Ali-mene

1 Yesu opikilepa tobou ago Erodeyo Yudea ta talo toa meka-pete eni ta keneke piko Beseleme take opianeya. Nititikaneyake a tibuke tagoi yakome tokale enoai tane ago-mene lou witia noko lono ta tetemada kawa Yerusaleme take nekete ekete 2 Yu yenane tobou meateko ago eni mati opikilepa maida taneya-pe. Eni mati opi-aneya tadeko wa wene tomotoa tokome weneya tagoi pade witia nome kakale enekoya tekete one pikota wadini tukuadete noko wa akeneya. 3 Nimo okoli yatekete Yerusaleme take ako tobou ago Erodeyoka ete ali atoa peyameka ekete ekee enidopa edemo iki patu wa wene keda taneya kakeneya. 4 Nitoapa one mekuta Akolalike lodo yoai tane ali-kitika kini totono pine to̱a olaukane ali-kitika kiwi peya noe wa Erodeyo kayo oa motokome okome Keraisu wa papete ibini oa piane ago mani take opianeya pioo-pe-kale ekete 5 one opiateko tapa Yudea ta keneke piko Beseleme ta. Enikepa Akolaline agale to̱awea akane ago padame eya wa wia mekapianeya.

6 *Yudea ta keneke piko Beseleme ta nepa de ta deyake Yudea ta keneke eni pitikalimepa nepa paya tetepo takameamele toamoo. Wida neeke ta̱wateko ago pade ako odene meko tobou agomepa sipi sipi kai talo tou toa anu Iserele yene peya talo takoa kawoo* wa einagome wia mekapianeya wa e ali-kitame Erode-pala akeneya.

7 Nimo okoli yakatekoapa wene muno kakeneya meane ali-mene one kidene mekuta noe wa agale poti lukatekoa oa wetekakale nokoli okome wini tagoipa ma-nipete titia witia noka-pe wa yakatekoa okome 8 wini matipa tuku-kama tokoa kawatino, poe. Noanuka eni mati pikota neuwe tukupiane kei piouno, enamu-tuketepa wete no oto onoatino, poe wa Beseleme take wetekaneya. 9-10 Nitikale yakamotekete pokoli lou witia noka lono titia kakale enekoina tagoi namolo kawa pekeneya. Namolo kawa pome eni mati meka yapu pitia tibuke yateta pome kapaneya. 11 Yateta pome kakale einali-mene mati meka yapu pote enekoli eni mati nine Maria-pala mekale enekete wadini tukupia kei pia kakeneya. Nitoapa kini kamo taneya kake ua nootokaneya ya̱wa moa mati metekilepa golo kue yomo page ka̱lono taneyata mekala taneya. 12 Nitimotekete kini take wakapea peketepa Erode mekata koekoa padeka lono katekoa pekeneya. Nipa kini pitikoita Akolaliyo pule metekanakale toa nitaneya.

Idipi Take Pitoa Pekenemo

13 Nititikaneyake Ali Munoyo
moa wetekane edelo agome
Yosepe pitikata pule menokome
okome tobou ago Erodeyo wini
mati wiademe tuku toa kakono,
wete kamoa wini mati nina-
pala aua Idipi take tọa poe. Oto
wakapea ipete noe wane okou-
peteka eida nepia meatino poe wa
pekeneya. 14 Nitikale Yosepeyo eni
mati nina-pala aua likonu kamo-
motokome pitoa pome Idipi take
pome mepaneya. 15 Mekomepa
Erode tukaleka pa eida meaneya.
Enipa Ali Munagome one agale
tọawea akane ago imo akamene
wa akene toa taatekaneya. Eya
wa akeneya. Anu mana Idipi take
meaneya kayo oane mou.

Dedeya Ali Mati-kiti Wia Tukanemo

16 Eni wene muno meane
ali-mename Erode yotokatekoa
kini take wakapea pekedekoli
yatekome Erode kotimi yotaneya
kaka matiyame eya taneya. One
poyo ali-kiti Beseleme take moa
wetekakome okome Beseleme
takeka eni ta unukoa piko takeka
meki mati-kiti mali takuta pon-
amene mati peya wia tukakapoe
wa wetekaneya. Nipa eni wene
muno meane ali-menamepa tagoi
ipete witaka wa okoina wene
tokome taneya. 17 Nipa Akolaline
agale akane ago Yeremaiayo
papete oa piane toa taatekaneya.
Eya wa oa pianeya.

18 *Rama take padame komo
okomokale yakaneya. Nipa
tumai mekome komo kạ oa
kakeneya. One mati-kitike
Resele komo kạ oa kak-
eneya tokome padameka one
eni ela oyake teigakamele
toameneya. Nipa one mati
peya tuutapeneya tokome
taneya* wa Yeremaiayo oa
piane toa taatekaneya.

*Nasarese Take Wakapea Peken-
emo*

19 Erode tuutukaneyake Ali
Munono edelo ago pade Yosepe
pitikata Idipi take nome pule
menokome okome 20 wini mati
wiadete tuku tokoa kakoina ali-
kitipa tuutapeneyano, wini mati
nina kini Iserele take wa aua
poano, wete kamoa pono wa
pule mea pekeneya. 21 Nitikale
kamomotokome eni mati nina
kini Iserele take koua wakapea
pekeneya. 22 Koua poademe
pokome yatekale tobou ago Erode
luku manago Akeleasi mekome
Yudea ta yopia meko wa okoimo
kugu yakatekoa eni take wakapea
pome mepamene piti tokale Galili
take pome mepaneya. Nipa edelo
ago padame Yosepe pitikata pule
metekome okana toa 23 Galili ta
keneke piko Nasarese take pome
mepaneya. Nipa Akolaline agale
akane ali-kitamepa i tọaweane
uku matipa *Nasarese take ago
wa ibini oi* wa oa piane toa
taatekaneya.

3

*Ue Motokama Yakene Yoneyo
Oma Yakenemo*

*(Make 1:1-8, Luke 3:1-18, Yone
1:19-28)*

1 Enipetepa ue motokama yak-
ene Yone Yudea ta pikoka ali pi-
amene lono taatekoa nokome eya
wa mo wima yakeneya. 2 Akolali
a tibu meko agome ali atoa keleyo
talo toateko tigotokono, kini tokoi
poanele tewitikoa wawe wa mo
wima yakeneya. 3 Nipa Akolaline
agale akane ago Aisaiayo papete
eya wa wia mekapiane toa Yone
taatekaneya.

*Ali piamene ta ludu panagome
eya wa mo wima yawoo.
Ali Muno noateko ka
nodokakapia one yawateko
ka-kitika kịyotokakapia
toatino toe wa taatekoa*

nokome oo wa Aisaiayo Yoneke oa pianeya.

4 Yone einago taatekoa nokome kamelo kai pineme latiane mamina kawa one matiuka pitimekawe kai kepeneme latiane matiu kawa taneya. One nakene neepa apiopala koeyapo ego ueta-kama nokala taneya. 5 Nitane ago yakadete eya yene Yerusaleme takeka Yudea ta keneke piko takitikeka Yodane ue liti piko takitikeka mekoi-kiti one mekata nokala taneya. 6 Nitoapa kini tokoi poanele i i wa tọawea ootapekoli nipa ue moe wa Yodane uele kakome ue motokakala taneya.

7-8 Einata einapete Parisi alikitameka Sadụsi ali-kitameka ue moadete nokoli enekome okome beita, kipa kayane yagono-mikiti. Akolaliyo kibu moateko tigotoma nokono petoatino oto ita poe wapa teyo pubu okolo niki-pe. Kini namolonakaledo tewitikoa wakedekolipa nipa ali atoame enemotono, epetanele toma pamene. 9 Eya wa wameamene. Kipa Eberamene kaua-mikiti mekono, Akolaliyo edoa kibu momotoa-pe wa wameamene. Akolaliyo i piko kue wane-kiti moa Eberamene mana-mikiti oyake latikakamele toko. Nitamele tokono, kipa Eberamene kaua-mikiti meko wa edoa mate agale oadete-pe. 10 Yomokiti kụ tuameadekale pinagome tue moa kạwa toele pitikoo. Kipa tueme kạwa pitikateko tigotokolo tekene ni uku. 11 Noanumepa kini namolonakale tewitikoa wamotoane tekene pa ue motokaku. No litimotokakome ele kule telekole toa no moa patukako ago noademe toko. Nopa pa ago tekene one kawa yeneka oyake pikoa katekamele toamoko. Einago nokome ali atoa pa ue motokameneya Epetane Yominipala toeta motokademe toko. 12 Witi kụ takoa motokagome-kiti one tapepora moa nokome witi kụ witikatekoapa yaku pupulegeme popokoa aua pomotoa tokome pokotoa ate pitikakala too. Nitoapa kụ pitoa auma kakale witi kụ lobutua piko yapu keneke moa pitikoai too. Ni yaku koukoa moapa nokoa-kama kako toe mine pitikoai too wa Yoneyo akeneya.

Yesuyo Ue Motanemo
(Make 1:9-11, Luke 3:21-22)

13-14 Yesu Galili ta tewitikoa Yodane ue yotoko lono Yone mekata nekeneya. Yoneyo ue motokamotoa tokome ni nekeneya. Nitikale ue motokamademe wakome okome uepa neme no motokamedekono, anume ne edoane ue motokamotoa-pe wa okale okome 15 mena, opipa ue motokoa wane i nukuna. Akolaliyo ta wa okale-kama tamedekolo tekene ni uku-kale okome nipa nitouno ta wa ue motokaneya. 16 Nitikale Yodane ue matanu pogatekoa pokome enekale eina eina tibu patetepikale Epetane Yomini ini weuwe keneya a tibu mea nome oneke pitanokale enaneya. 17 Nitikale a tibuke agale ludu nokome okome wini agopa anu kolotini ago, anu managono, one tokoleke kolotine meku wa akeneya.

4

Setanuyo Yesu Likoa Enanemo
(Make 1:12-13, Luke 4:1-13)

1 Nititikaneyake Epetane Yominiyo Yesu ali piamene take koua pokomepa Setanuyo likoa enemotoa tokome aua pome mekapaneya. 2 Nitaneyake ta pataka padeka noi kakoa (40) ponoka toa nee nakileka toameneya kobu tokale meaneya. 3 Kobu tokale meaneya Yesu likoa enatekago nokome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa ika i piko kue-kitipa neke noateko palawe wane-kiti latiano ta wa likoa enekome okale okome 4 eya wa

wia mekaneya pikono, yaka. *Mea kawadetepa pa nee-kama moa noameneya Akolaliyo oka toa-kama yakoa moamene* wa wia mekaneya piko wa Yesuyo okale
5 Akolaline Yerusaleme take aua pome tobou losu yapu muno waneke moa kakakome okome
6 ne Akolaline mana tadekalepa ita kawa keika tiga-na. Neekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Akolaliyo ne i agopa wedoa yopia kamene wa one edelo yatene yameoo. Nitikale ne tugoa ogo eya nakaya tokale kini yoname lekamonoi.

Enimopa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, nepala padeleka toamoono, tigaketika wa Setanuyo likoa enekome okale okome
7 Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya piko. *Neke Ali Muno Akolali likoa enam-eamene* wa wia mekaneyano, wini okole toamou wa wakeneya.
8 Nitaneyake Setanuyo Yesu aka mati kakene tono tobouke moa aua pome kakapaneya. Nitoapa ako tobou ali-kitame yopiane ta piko peya ni eni ta-kitike koniy-oya peya yametekome okome
9 anu kawane pitalogake no kowitikalepa nipa eni ta piko peya ne ako odene tobou ago meke talo toa wane yametapeouno ta-kale okome
10 Setanu ne ete pa. Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya pikono, yaka. *Neke Ali Muno Akolali einagoke odene nate wene pianeya mea kowitamene. Losule tikilepa onekele odene takoa tamene* wa Yesuyo okale
11 Setanuyo Yesu tewitikoa pokale edelo ali-kiti one mekata note auapenaneya.

Yesu Galili Take Mea Titikome Tanemo
(Make 1:14-15, Luke 4:14-15)

12-13 Wa naniko Yone po yapu pitikaneya wa okoimo kugu yakamotokome Yesu Galili take wakapea pome mepaneya. Ni-toapa eida me me toomotokome Kapaneame take pome mepaneya. Eni taapa Galili ue matanuke latiane ta. Sebulane Napesalai tata keneke piko Kapaneame eni take pome mepaneya.
14 Nipa Akolaline agale akane ago Aisaiayo papete eya wa oa piane toa taatekoa taneya.

15-16 *Sebulane ti-pala Napesalai tita kipala eya wane ukuno yakamene. Kini wini Galili mine lonoka Yodane ue lonoka mone yatene awia note mekala tokoiyake eya wane uku-ye. Wini take yomiyomu keneke mekete enekoli pa tokaya tubeya wane witakale enoi. Yomiy-omu katoganeya tuadete meou toa pa meki-kiti wida mekika pa pitatapeademe toko* wa Aisaiayo Akola-line bokuke papete wia mekaneya.

17 Eni agale taatekoapa enipete titimoa Yesuyo mo wima yakome okome Akolaliyo kiwi talo tokole keleyo witateko tigotoma nokono, kini namolo wene wia wamene wa oma yakeneya.

Mou Tagi Tane Ali-mene Takoa Motanemo
(Make 1:16-20, Luke 5:1-11)

18 Yesu Galili ue mine matanu ludu kokotoma ponokome enekale ali takuta odene wamename mou tagi toa kakoli enaneya. Panago Saimone one pade ibini Pita wa akene ago wamene Aderutame kini tanele tekete mou tagi toa kakoli
19 enekome okome mou tagi toa kawou toa ali atoa motokakete toatikile olaukouno, no litima noe wa okale
20 eina eina kini tagi ka eida tewitikalogoa litima pekeneya.
21 Nitaneyake Yesu kutu pokome enekale odene wamena Yame Yoneta etene Sebedi toa ue dipike mekoli enaneya. Einagota

kiniketai-pala ue dipike mekete tagi ka pilianeka lipua mekoli enekome okome yukuyagota wete noe-ye wa kayo oma ponokale 22 eina eina einata kiniketai ue dipike memotoa Yesu litima pekeneya.

Yesuyo Ali Atoa Olaukoa Latekoa Tanemo
(Luke 6:17-19)

23 Yesu Galili ta ludu pima yakomepa losu yapu kaka toa pome olaukoa ni Akolaliyo ali atoa talo tokole i i wa kini wene epetekanemo oma pome ni eya kuya kini tane yene peya latekatapea taneya. 24 One eni toma yakenemo Siria ta ludu oa puputikatapeneya tokale dikane notokane yene taneya meane ali atoa one mekata note koukoai taneya. Nipa yeneme tukete tete mokoa kakene-kiti ni ipono awi-taneya meane-kiti ni leau akeneya meane-kiti ni kawa yonota wia mekaneya meane-kiti enika eni ali atoa kini oya-laweme Yesu kakata aua nokala tokoli latekoa wetekakala taneya. 25 Nitaneyake ta piko peya Galili ta Dekapolise ta Yerusaleme ta Yudea ta Yodane ue lou witia noko lono piko ta enika eni ta ludu pitane ali atoame one litima penaneya.

5

Yesu Tono Tobouke Pome Mekome Olaukanemo

1-2 Eida oboa kakoi-kiti enemo-tokome Yesu tono pade lewia aya waneke pome mepoka. Nitikata one oyali-lawe note mekoli one tepene meaneya yaa̲wa eya wa olaukoa meka.

3 Kini weneme Akolalinele nateleka takamele toamoko wa oneke-kama wene tu-ganeya meki-kiti kolotine meati wane uku.
Akolaliyo one pawe toa talo toko taapa kinino, noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

4 Komo oa tumai keneya meki-kiti kolotine meati wane uku.
Akolaliyo kini eni ela teigoo tokolo tekene ni uku.

5 Ni poti wene pianeya mea utanele-kama toa meki-kiti kolotine meati wane uku.
Ta piko peyapa kini wa Akolaliyo kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

6 Ue nodome-kiti tuaneya meou toa Akolaline ki̲yo akene peku-kama noadiya wa wene pia meki-kiti kolotine meati wane uku.
Akolaliyo one eni peku lawetekale noa tagatapeoi tokolo tekene ni uku.

7 Ete ali atoa kibu moameneya yono lukoa meki-kiti kolo-tine meati wane uku.
Akolaliyo kiwika kibu moameneya yono lukoa meoo tokolo tekene ni uku.

8 Kini tepene poane wene takoa koikatapeneya meki-kiti kolotine meati wane uku.
Eni ali atoame Akolaline lene ti-mini enoi tokolo tekene ni uku.

9 Poi ete oto wa te̲itakutukoa meki-kiti wini poi wia pitikoe wa moa kawikama piki-kiti kolotine meati wane uku.
Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti wa oo tokolo tekene ni uku.

10 Akolalinele takama yawou wa ki̲yo akenele toma pikileke tete moma piki-kiti kipa kolotine meati wane uku.
Akolaliyo one pawe toa talo toko taapa kinino, noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

11-12 Anukule takama yakike ete ali-kitame tea agale oa tete mea i yene kime poanele tiki wa kapene agale oa tikilika kolotine meati wane uku. Nitikikepa a tibu pine epetaneya-kama enatikiyano, nitoa kamotono, ke wa kolotine meati wane uku. E yename kiwi

tete eni metekipa nipa kini kauamikitame papete Akolaline agale tọawea akane ali-kiti tete mema nekete tane toa totoka opi nitikino, ke wa kolotine meati wane ni uku wa Yesuyo oka.

Kusa-pala Pạtake Pedoa Akenemo
(Make 9:50, Luke 14:34-35)

13 Kipa ali atoane nee eyake takoa nakina to wane adeka piane uku. Too pade me pokome meke toamokolopa edoa wa meke takamotoa-pe. One me pekeneya tokome toatekale piamokale pinagome akolono paka kạua mitapeoo. Nitaneya pikale tokome ali atoame kautoa witia wawei.
14 Anu oya-lawe kimepa ta piko peya meki-kiti pạ takatikiya wane adeka piane uku. Ali atoame tono toboukedo ta latikolipa nipa keleyo eni latianeya kawoo.
15 Panagome-kiti one labo tole udukakomepa okolo petene moa kautalogakoya mena. Nitameneya ali atoa yapu mekita pạ keleyo toa kamotoa tokome labo piatikita moa piko. 16 Eina toa yete pade ali atoa pạ takama pamene. Kini Akolalinele epetekoa takama pikile enekete a tibuke meko Atai Akolali-pala ke wa oa one kei pia tomotono, nitamene wa Yesuyo oka.

Yesuyo Mosesene Totonoke Olaukanemo

17 Mosesene totonoka Akolaline agale tọawea akane ali-kitane agaleka no i agome katekoa wawademe noko wa wene piameamene. Enile toadene nokouya mena. Kini oa pianele taatekoane toadene ni nuku.
18 Nipa eya wa wene taneya meamene. Tibu itonota wete takoa poameneyake eni totono wia mekane toa etene nateya bi mekamu tane-kitika pake katekapitikoa wawameneya pa pia kawoo. Nipa Akolaliyo papete wene toopianele peya wete taatekameneyake pa pia kawoo.
19 Eni totono piko toa natele deyaka katekapitikakome litia toameamene wa olaukako agopa nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome dikako ago etene keku ago tetepo takoo-mo. Wa eni totono piko toa natele deyaka katekameneya peya litia tootapekome ete ali atoa kimeka litia tootapeamene wa olaukako agopa nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome dikako ago etene ako ago tetepo takoo-mo.
20 Akolalinele takaku wa wene piketeke kini totono pine tọa olaukaki ali-kitameka Parisi ali-kitameka onekele takakete tiki toado moa patukameketepa Akolaliyo talo toko take edoa pote mepadete-pe.

Timini Nakeneleke Olaukanemo

21 *Yete pade ali atoa wia tukameamene, ni panagome panagodo wia tukakalepa kini take koiso yatekaka ago mekata lia aua pamene* wa papete olaukama nekeneya-mo. 22 Noanume eya wane wini ukuna-ye. Panagome one oya ago-pala kotimi yotokalepa nipa koiso yatekakago mekata lia aua pamene. Wa panagome pade ago-pala nepa lụ oko ago wa-kitido tedu metekalepa nipa tube koisoke Kanosolo ali-kiti mekoita lia aua pamene. Wa panagome panago-pala nepa nego noma yako ago wa poanemo okomepa nipa tukome poane take toe mine mekota poo. 23 Nekeya pade Akolalike lodo yoai tiki walaike eida aua poke meade kakedo panagome nepala pademo oatekamo nami kakono wene tekepa eya topamene. 24 Nekeya eida tewitikalogoa einakago mekata peke odene weneta piata wa amene. Odene weneta piitakutukoapa wakapea noke nekeya Akolalike lodo yonamene.
25 Panagome-kiti i ago neme poanele tokanano, neke eina

tokanakale koiso pitia yatekagome pitia yatekamotono, nee noo wa enemotokale opiado pekepa eya wa oa tamene. I ago ame koiso wamatono, odene weneta piata wa oa enamene. Nitameneya eniledo toamokalepa nipa einagome koiso yatekakago mekata lia aua poo. Nitikale koiso yakatekoapa ne i ago po yapu pitikapoano pa wa poyo ago moa metekale moa pitikapoo. 26 Nitikale neke take oto noateka kuedo odene tuane kue waneka katepitoa toamokalepa eida pa pia kawoo.

Atoa Lia Motikike Akenemo

27 *Mone padane atoa koua piameamene* wa papete olaukama nekeneya-mo. 28 Opi noanume eya wane wini ukuna-ye. Panagome pade atoa pa one leneme enetekoa ei einatoa kouane piadiya wa wene pikopa nipa wete eni koua pitane tetepo takakome toko. 29 Neke nimini yono lono kako leneme pinali ne toa potokakolopa wete tọa wamene. Neke leneta takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mekaya tokale neke eni poane lene wete tọa wamene. 30 Neke nimini yoname pinali ne toa potokakolopa nipa eni yono tẹia wamene. Neke yonota takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mekayano, neke eni poane yono wete tẹia wamene.

Atoa Wakete Pa Wa Wetekakike Olaukanemo

(Matiu 19:9, Make 10:11-12, Luke 16:18)

31 *Neke atoa wawadepa nipa namolo takoa ne wakene wakuna wa pipia wia meetekoapa pa wa wetekamene* wa papete olaukama nekeneya-mo. 32 Opa noanume eya wane wini ukuna-ye. Atoame eko ali kode noameneyake aname pa wado wakomepa poanele eni toko. One atoa pade alike edoa pomotoa-pe. Atoa pade alikedo pokomepa poanele onemeka toko. Nipa one aname tokoleke atoameka poanele eni toko. Eko agome wakene atoado panagome motokomepa nipa mone moamateko atoa eni motoko.

Iya Tịa Eya Tịa Wa Wameamene

33 Eya wa papete olaukama nekeneya-mo. *Padele-kiti toade iya tịa eya tịa wa neke oka toapa kotu kakoa tamene. Padeleka wene kayapea katekameamene. Ali Muno tịa waka neke oka toakama tamene* wa papete olaukama nekeneya-mo. 34 Opipa noanume eya waneka ukuna-ye. Padele toadepa iya tịa eya tịa wa ikile toameamene. Padele toadepa tibu tịa wa wameamene. Tibupa Akolaliyo ali atoa talo toa one mekoya tokolo tekene ni uku. 35 Padele-kiti toadepa itono tịa wa wameamene. Itonopa Akolali one kawa pogakoa mekoya tokolo ni uku. Yerusaleme ta tịa waka wameamene. Eni taapa ako odene meko tobou agono ta tokolo tekene ni uku. 36 Wa padele-kiti toadepa neke tobou tịa wa wameamene. Neke toboukepa yọe pineka liane pine odeneka witakoa tamele toamoko. 37 Nipa padele tou wa ekepa ẹe tou wa oa, toamadepa ẹ'e toamou wa oa tamene. Pademo kibutukakutukoa eya tịa kuya tịa wa okapa nipa Setanuyo wene meteka toa eke too.

Toto-pala Poanele Taneleke

Nami Witikete Toatekomo

(Luke 6:29-30)

38 *Panagome eko aline lene kiime eya wia togakalepa one lene kiime eya topo takoa wia togamene* wa papete edikoa olaukama nekeneya-mo. 39 Opipa noanume eya wane wini ukuna-ye. Nepala padele toa potokakago-pala ete poaneleme topo takameamene. Nitameneya panagome neke nimini yono lono waneke witikalepa ewa yono lono wanekeka wia wa

yameamene. 40 Ni panagome-kiti neke tigini mamina mou wado ne koisoke lia aua pokalepa nipa tokoo kako maminaka moa wa meamene. 41 Panagome one kopapu neme aukoa noo wa dekoa moa aukoa kilomita odeneke lia aua pome kakome ne wakapea pa wa wetekakaleka one kopapu-pala kilomita takutake aua pome pikapamene. 42 Panagome nekeya pade mano wa oikiledo tokalepa nipa eni oikaya meamene. Wa panagome nekeke padeya-kitido nami kakoa moademe okalepa e̱'e, meamouno pa wa pade wameamene.

Poi Te̱iane Yene-pala

Topo Takakete Toatekomo (Luke 6:27-28, 32-36)

43 Papetepa eya wa olaukama nekeneya-mo. *Neke oya ali atoake wene mekoa meamene. Ni nepala poi te̱iane yene-pala kotimi luaneya meamene* wa olaukama nekeneya-mo. 44 Opipa noanume eya wane wini ukuna-ye. Kipala poi te̱iane ali atoake wedoa wene mekoa meamene-ye. Ni kipala toa potokoa tete mea tiki-kitipa Akolali neme auapea ta wa kini kowitikamene. 45 Nipa a tibuke meko Atai Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti tetepo takoa yopimotono, nitamene. Akolali einagome ta piko peyake pitiki peya pewe witikome eya toma poko. Epetanele toma piki-kitika poanele toma piki-kitika kini kini mekika ta epetekoa patamotoa toko. Ni ki̱yo akenele toma yaki yeneka ki̱yo wamenele toma yaki yeneka kini kini mekika ta nomotoa toko. Nitikono, eko pade ali atoa mama moa auapeamene. 46 Kiwike wene mekoa meki-kiti takoa wene mekoa mekilipa nipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimotoa-pe. Beita, takesi kue motokama yaki ali-kitika edikoa ete oto wene mekanali yoma yaki. Poane ali-kitameke nitiki. 47 Ete yene enoa wawake kini oya-lawe odene ke wa yono mokala teketepa nipa ete yename tiki toa moa patukakete epetekoa tiki-pe. E̱'e mena. Akolaline peku noamiki yenameka edikakala tiki. 48 Kiniketai a tibuke meko agome ele kule tikilepa epetekoa toateko kotuke-kama toko toa toma pamene. Nipa kipala poanele tiki ali atoakeka wene mekoa meamene wa Yesuyo oka.

6

Ponopene Yene Mama Motekete Toatekomo

1 Yete pade ali atoa auapekilepa ali atoane lene yoto kakete toameamene. Ete-kitame kiwi kei pimotoa tekete Akolalinele edikoa takakilipa nipa kiniketai a tibuke mekome ke wa epetanele edoa topo takamotoa-pe.

2 Ponopeneya meki-kitido nekeya pade tatia metekepa bera eya wiameamene. Nipa i agome ilepa i tokono enatoe wa yete pade ali atoame ne kei pia ka̱ omotoa toameamene. Wene takuta pianeya meki-kitame kini losu yapu-kitikeka ka katepa luduka ali atoane lene yoto pote kakete nile-kala tiki. Nitikala tikino, a tibuke enileke kini pine edoa enemotoa-pe. Itonokepa ali atoame kiwi kei wete pikoiya tokome wa a tibuke pade pine enamoi. Enipa etene nimini uku. 3 Nekeya pade ponopeneya meki-kitido tatia metekepa pa neke lukoa meamene. Ile tokou wa to̱awea wameamene. 4 Nitikale neketai Akolali padele padele paigakoa tikile eneko ago tokome neke eni tokanakale keleyo topo takoa ke wa ne kei pioo wa Yesuyo oka.

Akolali Kowitikete Oatekomo (Luke 11:2-4)

5 Akolali kowitikoa kakepa
eya ali-kitame kowitikete tiki
toa toameamene. Wene takuta
pianeya meki ali-kitame kini losu
yapu-kitikeka ka katepa luduka
pote kakete keleyo kowitikala tiki.
Enipa yete pade ali atoame enoa
kiwi kei pimotoa tiki. Enilekepa
a tibuke pine edoa enemotoa-pe.
Itonokepa ali atoame kiwi kei wete
pikoiya tokome wa a tibuke pade
pine enamoi. Enipa etene nimini
uku. 6 Akolali kowitikepa akolono
ali atoane lene yoto kake kowita-
meamene. Nitameneya neke yapu
luku kago ketemoa meke paigakoa
poti kowitoa meamene. Nitikale
neketai Akolaliyo neke tokanakale
keleyo topo takoa ke wa ne kei
pioo. Ali atoame padele padele
peya paigakoa tikile eneko ago
tokome nitoo.

7 Nitoa kowitoa mekepa Akola-
line peku noamiki yename tiki toa
kowitameamene. Dikane yename
Akolali kowitiketepa agale kutu
pa wapi kakakutukoa likoa pia
kowitikala tiki. Nipa Akolaliyo
yatekome kolotini nakale kini
kowitikoimo etene yakoa too wa
wene pikete tiki. 8 Kime pade
nitameamene. Kime wete kowita-
meneyake kinekitai Akolaliyo kini
kowitikete oatikimo i i wa wene
toopia mekome tokome kini eni
wene moademe toko. 9 One nitane
agono, eya wa kowitikala tamene.

Toneketai a tibuke mea kakago
neke ibinipa ali atoame
paya tetepo takameneya kei
pimotono ta.

10 Neke ali atoa pawe toa talo
toano ta. Neme ta wa okole-
kama a tibuke meki-kitame
litia tiki toa itonoke meki
ali atoameka edikoa litia to-
motono ta.

11 Tone opi noateko neepa neme
moa lawetamene.

12 Tone tokoo poaneleke po letu
mekakana keetapeamene.
Nipa toto-pala poanele
tokoi yene kini eni tokoi
poaneleke totome po letu
mekakoona keetapekete
toko toa nitamene.

13 Padele padeleme toto etepea
liamomotono, yopikoa
kamene. Poanele-kama tok-
agoke toto toa moamene wa
Akolali kowitikala tamene.

14 Ete-kitame kipala poanele
tokoike po letu mekakoina kee-
tapea ete wa nami wia kibu
moamokolipa kiniketai a tibuke
mekome kini poanele toma
yakoinake po letu mekakana kee-
tapeapa nami wia kibu moamoo.
15 Ete-kitame kipala poanele
tokoike po letu mekakoina keamoa
ete wa nami wia kibu motokolipa
kiniketai Akolaliyo kini poanele
tokoinake po letu mekakana
keamoa nami wia kibu moo.

Nee Ue Eya Tekei Wawa Noamekete

Kowitikete Toatekomo

16 Akolali kowitoane meou wa
nee wawa pa meketepa eya ali-
kitame tiki toa toameamene.
Wene takuta pianeya meki ali-
kitame ne wawa pa mekilepa
kobu lene kakene tetepo takoa
tiki. Enipa ete-kitame ataiya i
agome Akolalinele wedoa takama
pokona wa kei pia kạ omotoa
tiki. Nitikino, Akolaliyo kiwi kei
edoa pimotoa-pe. Ete-kitame
kiwi kei wete pikoiya tokome
oneme pade kiwi kei piamoo.
Enipa etene nimini uku. 17 Kime
Akolali kowitadete nee wawa pa
meketepa kini pine tapalome liita-
pea petome lomukaketikamene.
18 Ete-kitamepa kini nee wawa
pa meadekoile enamomotono,
nitamene. Nitikolipa kiniketaiyo
ke wa oa kini tokoinakale topo
takoa kiwi kei pioo. Onepa ali
atoame padele padele paigakoa
tikile eneko ago tokome nitoo.

A Tibuke Kamoya Pala Pitikou Toa

Epetanele Toma Poatekomo (Luke 12:33-34)

19 Itonokepa eya kuya kamoya
tuku toa oboa piameamene. Enika
eniyapa itonoke pikota ṯiyome
tęia noa lameka yotokatapea kode
agome yapu bulukoa nome kode
moa aua pome toko. 20 Kime
pade nitameneya, kini kamoya a
tibuke pala pitikou toa epetanele
toma pamene. Kini eni kamoya
a tibukepa ṯiyome tęia noamoa
lameka yotokatapeamoa kode
agome yapu bulukoa nome kode
moa pikile-kitika toamoo tokolo
uku. 21 Kini kamoya piko takepa
kini wene piitikaneya yakili tekene
ni uku.

22 Labo tole yapu pą takalogou
toa kini lenetame tepe kolotini
eya pą takalogako. Lenetado
epetaneya kakepa nipa tepe
kolotinika pą tootapeneya kawoo.
23 Nitameneya leneta poaneyatado
kakepa tepe kolotinika yomiyomu
tootapeneya kawoo. Neke tepe
kolotini pą takatekoyatapa pą
toameneya kakepa nipa dika dika
toamene yomiyomume agopa
takatapeneya kawoo.

Kini Kepene Mama Moameamene (Luke 16:13, 12:22-31)

24 Panagomedo alita takutanele
takakome takakomepa panago-
pala kotimi yoa pupu takoa wa
padena agoke wene mekoa pupu
takoa too. Nipa panagoke wene tu-
gakoa mea pupu takoa wa padena
ago paya tetepo takoa pupu takoa
too. Nipa Akolalinele takaketepa
kamole toamadete wawa onekele
odene takama pamene.

25 Wa kini kepene mama
moameneya meamene. Nipa
noateku neepa edoane moane
naku patu, noateku uepa edoane
nomoane naku patu, kawateku
maminapa edoane topo toane
motuku patu wa edikoa wene keda
taneya meameamene. Akolaliyo
kini yomini tiginita tobou kakoa
mama moapa kini noatiki nee
mamina eya kekuya tetepo takoa
yopiko. Enipa nimini ukutu-pe.
26 Ini a tibuke pukaneya yakete
tikile enekaketepa eya wa wene
taneya meamene. Nipa edikakiya.
Nee lene matamoa ipe kakoya
nee wakoa moamoa kini noatiki
nee moa piatiki yapu eya wiamoa
tikiyake kiniketaiyo a tibuke
mekome talo toa egeteko. Ako-
laliyo ini eya kekuya tetepo takoa
mama moapa anu oya-lawe kiwi
akoya tetepo takoa wedoa mama
motoko. 27 Anu oya-lawe kiwi
panago tuatekou-pete tuamekene
lou pini odeneka pa meou wa
tepe ate keti enoai tekeka nita-
mele toamokale tuateka-petepa
wete eni tuoono, 28 kawateku
mamina edoane topo toane mo-
tuku patu wa wene keda taneya
meameamene. Taage kaluga
eya li ludu witakole enekaketepa
eya wa wene taneya meamene.
Nipa edikakoya. Po itia mamina
latiamokoyake wedoa kalaneya
witako. 29 Ako odene tobou meane
ago Solomono einagome mamina
epetaneya-kama moa kakome we-
doa kalakitikoa kakala taneyake
taage kaluga eya kalaneya moa
patukamele toameneya. 30 Kaluga
taage eya ei li ludu pa tekei
witako. Nipa opi tou toa witakoy-
ake podolikama alime wakoa
moa toele pitikaki. Edikoa pa
tekei witakoloka Akolaliyo talo
toa kalotokako. One dikane
ago tokome anu oya-lawe kini
kawatiki mamina moa meoono,
edekolo wene keda taneya meki-
pe. Ae, Akolalike inapa wedoa
wene tugameneya mekiya tadeko.
31 Nee edoane moane naku patu,
ue edoane nomoane naku patu,
kawateku mamina edoane moane
kaku patu wa enika eniya mama
moameamene. 32 Enika eniyapa
Akolaline peku noamiki-kitame

mama moma yaki. Kime pade nitameamene. Anu oya-lawe kini wenepa a tibuke meko kiniketai Akolaliyo moademe tokoto-mo. 33 Nitademeke one talo toko take wene kiyo akeneya mekete toatiki peku tobou kakoa lawetoono, one talo toko take edikoa meadiya wa wene piitikaneya meamene. 34 Nipa podolio edeku patu wa kini kepene mama moameamene. Podolio opita Akolaliyo kiwi talo too tokolo ni uku. Ta pataka abuna keda enamuma pikino, podolio enamuatiki keda pade opi wene toopiameamene wa Yesuyo oka.

7

Yete Pade Ali Atoa Kikoa Akameamene
(Luke 6:37-38, 41-42)

1 Yete pade ali atoa kini tanele poanele tadeko wa kikoa akameamene. Akolaliyo kiwika kikoa akayano, toameamene. 2 Yete pade ali atoa edikoa kikoa akakete tiki toa ete wa kikoa akakala toi. 3-4 Ae, anu oyago neke leneke yomo pudunukau pomotoake wene toameneya mekeke neke oyagono lenekedo kugu deya pekeneya eneke eke neke leneke kugu deya pekeneyano, toane motokada wa-kiti oko. Neke leneke poka yomo pudunukau pinali neke wapa toa moamatekoyake oko. Edekolo oko-pe. 5 Wene takuta pianeya meko ago neke leneke pudunukau poka yomo pinali neke wa namolo takoa toa moamene. Mootokoapa neke leneme wedoa enamele tokale meke neke oyagono leneke pekene kugu deya toa motokamele too.

6 Akolaline takoa pikaneya tuekiti kakoita moa pitikameamene. Eniledo tokolipa nootokoa kiwika kimeme tiawea tadetapeoi. Yobo mayoka kai-kiti kakoita moa piameamene. Eniledo tokolipa paya tetepo takakete kawame kautoa wititapeoi.

Akolali Kowitikete Toatekomo
(Luke 11:9-13)

7 Akolali kowitikolipa yakoa too. Padeya-kiti tuku tokoa kaketepa enamuoi. Kago wi wi tokolipa pinago nome pekapikale tuapea poi. 8 Edikoa kowitoa kakagomepa nipa one eni kowitikaya moo. Padeya tuku toa kakagomepa nipa one eni tuku tokaya enamuoo. Kago wi wi toa kakagopa nipa pinagome pekapinoo. 9 Neke managome palawe wane pade nouno mano wa-kiti okalepa kue wane pade neme yotokoa moa meoo-pe. 10 Ni mou pade nouno mano wakiti okalepa lene meaneya ali tania tukako kaya yotokoa moa meoope. Nitamoo-li. 11 Kipa poanele toma yaki-kitameke kini mati-kiti epetaneya-kama wene toa mekala tiki. Epetaneya moa mekala tiki toapa a tibuke meko kiniketaiyo etene moa patukakome anu oya-lawe kiwi epetaneya mati takoa moa mekala too. One mano wa kowitiki ali atoapa nipa mekala too.

12 Eko pade ali atoame neke wene mokala tomotoapa nipa kini weneka neme mokala tamene. Eni ukupa Moseseyo yametane totono pine toane ekene uku. Akolaline agale toawea akane ali-kitame wia mekane agaleka pine toane ekene uku.

Nateya Kago Keneke Patukoa Pamene
(Luke 13:24)

13 Akolali mekota poatiki ka keteponopa nateya dekatekaneya kakono, eni kago patukoa pamene. Ali atoa pote atupoatiki ka kago keteponopa etene yuane mati piko. Nitaneya tokome ali atoa kainya mati pote weamutuketepa poane take pokala tiki. 14 Mea kama poatiki kaapa nateya deya pia kagokitika etene dekatekaneya kako.

Eni kaapa ali atoa natetekoame tuku toa enamutukala tiki.

Yomo Kụ Tukole Takoa Enatekomo
(Luke 6:43-44)

15 Pade ali-kitame Akolaline agale akaku wa kiwi pakeke sipi sipi kai tetepo takoa neketeke lene piane yokome keneya kimeme tịawea tadekatapekome toko toa kiwi toa potokoa oa yotokoino, lene kia wedoa nepikoa kamene. 16 Nekete tokoile eneketepa nipa kụ poaneya eni tukono, Yesuyo oa pikanakago eni nekedeko wa wene toi. Nọyokepa gerepi po kụ tuamoa ni aulalukepa yomo piki kụ tuamoa too. 17 Yomo epetaneyakepa kụ epetekoa tuoo. Yomo poaneyakepa kụ potokoa tuoo. 18 Yomo epetaneyake kụ poaneya tuamoo. Yomo poaneyakepa kụ epetaneya tuamoo. 19 Kụ epetekoado tuameadekalepa pinagome tue moa kạwa poia toe mine pitikoo. 20 Nipa Akolaline agale akaku wa oake kapene wakoa iki-kiti nekete tokoile eneketepa kụ poaneya eni tuko wa wene toi.

Yesuyo Pade Ali Atoa Kiwi Wene Toamuku

Wa Akoa Wawatekomo
(Luke 13:25-27)

21 Ali Muno Ali Muno wa no kei pia iki peyapa Akolaliyo talo toko take poi wa wene piameamene. Agetai a tibuke mekome ta wa okole-kama yakoa tiki-kiti odene one eni take poi. 22 Wipitia ta pataka-pete ali atoa kainya matiyame no-pala eya wa oi. Ae, Ali Muno neke ibini wedekoanepa neke agale tọaweane akoane ali atoake awitane ipono-kitika takoane wetekoane ele kule telekole toane tokouna wa nopala oi. 23 Nimo okoli ekene kiwi nateyaka wene toamuku. Poanele toma yakoinakeya-kiti wete poe wane wiane lititapeou wa Yesuyo oka.

Yapu Epetekoa Wikete

Potokoa Wikete Tanemo
(Luke 6:47-49)

24 Kipala i uku agale yakoa tiki-kiti kiwike dikoane adeka piane uku. Wene muno meane agomepa yapu wikome kue yaupea waneke motene pogoa wianeya. 25 Wia peya takaneyake ta lobomoa pitikoa ueka leau akoa yoa pupulege awitikaka matiyameka yapu auameneya pa kawa kakeneya. 26 Kipala uku agale yateketeke yakoa moamikikitike dikoane adeka piane uku. Wene meamene agomepa yapu wikome ue kibike motene pogoa wianeya. 27 Nitaneyake ta lobomoa pitikoa ueka leau akoa yoa pupulege-kitika popokaka matiyame yapu kawa katekoa aua pitikaneya. Bu wa aua pitikaneya wa Yesuyo oka. 28 Nimo ootokaneyake eida oboa kakoikitame ekete 29 i olaukakome okopa Mosesene totono pine tọa olaukaki yename ikina toa wamokono, agale pinagomepa i okono, yakatoe wa kạ oa kakoi.

8

Yesuyo Kedime Nakene Ago Latekanemo
(Make 1:40-45, Luke 5:12-16)

1 Yesu tono aya wane mea keti toa pokale enekete ali atoa lewi lewita pia litima nokoi. 2 Nitikoika kedi pitane agome Yesu kotukome wadini tukua kowitikome okome Ali Muno ago nemedo no i ago epetekouno wene pikepa nipa oyake epetekoano ta-kale 3 yoname one mitikatekakome okome nitouno ta. Kedime nakeneya neke eni yene takoa pomotoane uku wa mitikakome okaka eina eina takoa pootapeneya. 4 Nitaneyake Yesuyo okome okome ete ali atoa enekeka ne latekakumo tọawea

ikileka toamea. Nitameneya eya topoano pa. Ne i agopa kedi pitaneya mekanake opi i latoa kakona wa yete pade ali atoame wene tomotoapa nipa Moseseyo tamene wa papete oa pianele topamene. Nipa Akolalike lodo yotokoai toko ago mekota peke padeya lodo yotokatekoya aua poke mepoano pa wa wetekaka.

Tobou Poyo Agono Pupu Ago Latekanemo
(Luke 7:1-10)

5 Yesu Kapaneame take pome kakale Lomane yatene tobou poyo ago pade nokome okome 6 Ali Muno anu pupu ago pade one yapu walaike pa pia kakome muku tamele toamokome tete-pala moa mekono, einago auapea epetekakoano ta wa kowitikale okome 7 nipa winagopa lateka-pouno, pata-kale okome 8 e̱'e mena. Ipa pa ago kakene ukuno, anu yapu ne pata wane edoane kouane pomotoa-pe. Pa ne ita kake einago latoa kamene wa okalepa latoa poono, oano ta. 9 Nopa tobou poyo ago padeke lokoane mekene ta wa okole-kama tuku. Nitiku toa nooke lukoa meki poyo ali-kitika anume toe wane ukule-kama yakoa tiki. Panago ne pa wane-kiti ukulupa yakoa poko. Wa panago no mekuta oto noo wane-kiti ukulupa yakoa noko. Anu pupu ago-palaka ile ta wane-kiti ukulupa nipa yakoa ukule takako. Edikoapa anu pupu ago latoa pa wa neme okalepa latoa poo wa tobou poyo agome oka. 10 Nimo okale yatekome Yesu wene kainya pianeya kakome one-pala obomoa nokoina yene-pala okome imopa i okono, yakoe. Mone yatene agomeke ipa oko. Iserele ago odeneka nooke edikoa wene tugoa meadekole enamuku. 11 Kipala i ukuno, yakoe. Mone pade take ali atoa kainya mati lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yeteka yukuka kawa Akolaliyo talo toko take note menokala toi. Nipa eya ali-mene Eberame Aisaketa Yekobe toa toge kikoa mekoita toge nee nopato wa note menokala toi. 12 Kipa Eberame-loeke tagene yeneka Akolaliyo eida pawe toa talo too tokake opi poe wa yomiyomume dika dika toamene take moa pitikakale komo ka̱ta nina toa pitikoa kawamoi wa Yesuyo oka. 13 Yesuyo nimo ootokoa tobou poyo ago-pala okome noanume neke pupu ago oyake latekamele toko wa wene teke winipa okono, neke wene moadene tukuno, poano pa wa oka. Poano pa wa okanaka eina eina one pupu ago latoa kakedeka.

Yesuyo Ali Atoa Peya Mati Latekanemo
(Make 1:29-34, Luke 4:38-41)

14 Yesu Pitane yapu tuapea pome enekale Pitane natonane nine poto yeneme tuaneya pikale enetekoa 15 one yono mitikatekakale eina eina one poto yene takoa pokale kamokakome one nee takoa laweteka.

16 Lou pipokaka ipono awitane ali atoa peya mati Yesu mekota kiwi aua poono patoe wa kini oya-mikitame koua nokoli poane ipono-kiti wete takoa poe wa okale takoa pokala tokoi. Eya kuya yene tane-kitika aua nokoli latekakala toka. 17 Enipa Akolaline agale to̱awea akane ago Aisaiayo oa piane toa taatekoa toka. Eya wa oa pianeya. *I to̱aweane uku ago taatekoa nokome toto peya eya kuya tane yene takoa wetekakomepa kabe koukoa pinali oneke wa weamutukou to̱a takoa wetekoo* wa Aisaiayo oa pianeya.

Yesu Ne Litima Nou Wa Akene Agota-pala

Akenemo
(Luke 9:57-62)

18 Wa pade-pete ali atoa peya mati Yesu kakata unukapia kakoli

enekome Yesuyo one oyali-lawepala okome eka ue matanuke witatono, patoe wa okaka 19 Yu yenane totono pine tọa olaukakago pade one kakata nokome okome ne pokaka opi litima poukale okome 20 yanai ini eya kini piatiki yene kakoyake no Ali Yatenane Oyago naliyomo mokoane piatekuyaka toamokono, no oyake litia noo-pe wa oka.

21 Nitikale Yesu-pala opia yaka ago padame okome okome ne opii litima noatekuyake agetai tuaneya pikono, oloyo toomotekene ne litima nou-kale okome 22 Akolalinele takamekete tuaneya piou toa pa meki-kitame tuane ali atoa oloyo tomotono, tokamota. Opa nepa no litima noano no wa Yesuyo oka.

Pupulege Tadalita Tẹitakanemo
(Make 4:35-41, Luke 8:22-25)

23 Yesu ue dipike pome mekaka one oyali-kitame opia pato wa opia pekete pokoi. 24 Mea poadete pokoika pupulege tadalita kotikatapea ụu wa noka matiyame ue pewikanokome ekolo lobututapeneyake Yesu pa atu pia kudaka. 25 One eni pitikaya liti one oya-lawe tegeteka tegeteka toa mekete kamotokakete ekete Ali Muno toto ueme atukamedekono, toa moano, kamoa wa kamotokakoli 26 kamokakome okome dekolo piti motiki-pe. Inapa nooke wene wedoa tugamekete tadiki wa kamokoa kakome pupulegepala pewikanoka ue-ta kikoa okale tokoo lapa eyaka waametekoa kilikoa meelogaka. 27 Nitikale enekete wene kainya pianeya mekete ekete pupulege ue minetameka ta wa okole yakoa eni tokono, i ago Yesupa edane ali patu wa kạ oa kakeneya.

Yesuyo Ipono Awitane Agota Epetekanemo
(Make 5:1-20, Luke 8: 26-39)

28 Yesu eka ue matanuke katepitoa pome Gadara ta ludu yakaka ipono-kiti awitane alita takutame one kotua nokoi. Nipa tuane yene oloyo toai taneka mea nokoi. Lene pianeyata kakoi matiyamepa eni take yene peya eida poamadete tima tima toa yakeneya. 29 Nitane agotame Yesu kotukete kạ telo ootapekete ekete Yesu nepa Akolaline manano, tota-pala edele toade noka-pe. Tota tete meateko oi wete noameneyake papete tete meade noka-pe wa telo tạyo ootapea kakoi.

30 Nipetepa eka mati ege egeta kadukoa kakene kai kimi kee noa kakoli 31 enekete einagotake awitane ipono-kitame Yesu kowitikete ekete toto takoa wetekakalepa kunuka ku kai-kitike awipoono ta wa kowitikoli okome 32 nipa poe wa okale takoa pootapekete e kai-kitike awipokoi. Nitikoli einaka eina kai-kiti payaneke kawa palake ketipea kiliti pote ue nakoa atutapeneya.

33 Nitikoile enekete einaka eina kai egetekoina yename ekete ekee wa kini ta latia pitikoika pitoa pootapekete ipono awitaneya yakoina agota-pala eniledopa eni toka wa kini leneme enekoinakamo opaneya. 34 Nitikoli yatekete Yesu kotupato wa udamoa pote kotukete ekete tone i ta tewitikoano pa wa kowitoa kakoi.

9

Muku Toameneya Pa Pia Kakene Ago

Epetekanemo
(Make 2:1-12, Luke 5:17-26)

1 Yesu ue dipike peapetekoa pome mea one Kapaneame take eka matanuke wakapea pome mepoka. 2 One eida pome mekata pade ali-kitame muku toameneya pa pia kakene ago leyo leyo toa aua note pinokoi. Yesu i agome kini

oyago oyake latekamele toko wa wene tadekoile enekome Yesuyo okome anu mana neke toma nokana poaneleke Akolaliyo po letu mekakanapa keetapekuno, wene weye akeneya meamene wa Yesuyo oka. 3 Nimo okale yatekete Mosesene totono pine toa olaukane ali padeka-kitame ekete beita, i agome Akolali tekome oko wa wene kibutua kakoli 4 Yesuyo tetoa enekome okome wene wini poaneya mekino, dekolo tiki-pe. 5 I ago-pala ukule tamele tadeko wa kime wene tomotoanepa edemo wane omotoa iki-pe. I ago neke toma nokana poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamokoa pa wane omotoa iki-pe. 6 No Ali Yatenane Oyagome itonoke mekene ali atoame toma yakoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakana noanume keetapeamele toko wa kime wene tomotoanepa i ago-pala eya wane ukuno, ne aua nokoina leyopala aua peke neke yapu poano, kamokoa pa wa Yesuyo einagopala okale 7 kamomotokome one yapu pome mepaneya. 8 Nitikale enekete eida oboa kakoi-kiti piti tokale kakete ekete ekee, Akolaliyopa eni telekole toateka peku tone yagono ago i ago lawetaneya tadeko wa Akolali kei pia kakoi.

Yesuyo Matiu Einago Kayo Oa Motanemo
(Make 2:13-17, Luke 5:27-32)

9 Yesu eni ta tewitikoa pokome enekale eya ago Matiuyo takesi kue motokoai tane yapu keneke mekale enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale Yesu litima poka.

10 One yapu nee nopatono, pata wa Matiuyo koua pokale Yesu pome mekome nee noa meka. Nitikale takesi kue motokama yakene ali-kitika Mosesene totono litia toamene ali-kitika eida nekete Yesu-palaka one oya ali-kiti-palaka opia mekete nee nakoi. 11 Nitikoli enekete Parisi ali-kiti Yesuno oyalawe mekoita nekete ekete kini tikisagomepa takesi kue motokama yaki ali-kiti-palaka Mosesene totono litia toamiki yene-palaka opia mekome nee nakono, edekolo tokoto-pe wa onokoi. 12 Nimo akedekoli yatekome Yesuyo okome dokosa agomepa yene toameneya meku wa iki-kiti edoa nome latekanomotoa-pe. Yene taneya meku wa iki-kitipa nipa nome latekanoo. 13 Akolaliyo akenemo one bokuke wia mekanemo ukuno, yakoe. *Eya kuya nooke mea lodo yokala tikiyake kote tokolo waku. Anu wenedo kekadetepa ete ali atoa ela moa mama moa tamene* wa oka. One eni okamo pine edoa piko patu wa wene kibutukoa meamene. Nipa poanele toamuku wa iki-kiti kini namolo poane wene wia wawe wane oadene nokouya mena. Nitamekene poanele tuku wa iki-kiti odene kini namolo wene wia wawe wane oadene nokou wa Yesuyo oka.

Nee Tekei Wawa Noamenemo
(Make 2:18-22, Luke 5:33-39)

14 Wa naniko ali atoa ue motokama yakene Yonene agale yakane ali-kiti Yesu mekata nekete ekete totomeka Parisi yenameka Akolali wedoa kowitadetepa padepete-kiti nee eya tekei wawa noameneya pa yako. Neke oya ali-kitame enile toamikino, dekolo toamikiti-pe wa okoli okome 15 panagono atoa motokakita atoa motoko agono oya-lawe one-pala wedikete wediapa nee eya edoa wawa tumai memotoa-pe. Wa naniko ete yename atoa motoko ago padeka aua poatiki wini tigotoma nokona. Enipetepa wene keda taneya mekete nee noameneya wawa pa meoi.

16 Panagome-kiti one mamina namoloya pilikalepa weneya pue moa pilikata lapukoa lipuko patu. E'e mena. Eniledo tootokoa uele

abe kogalepa weneya pueme ete ete toa edema pokome pilikutu too. 17 Ni gerepi po kụ ue weneyapa pinagome meme kai kepeneme latiane mete namoloyake peia moamoo. Eniledo tokalepa gerepi po kụ ue weneya tokome lako yati kawa mono mono oo. Nitikale mete namoloya tokome pukoa mono mono amele toamokome kaugale gerepi po kụ ue pata paka ponoo. Gerepi po kụ ue weneyapa nipa kepeneme latiane mete weneyake-kama peia mokala too. Nitikale uepala meteta atuameneya pia kawoo wa Yesuyo oka. (Enipa Akolalinele-pala kini namolole-ta odeneka dekoa toameamene wa okome oka.)

Tukome Tuane Akoma Kamotokanemo
(Make 5:21-43, Luke 8:40-56)

18 Yesuyo enimo oa kakaka tobou ago pade one kakata nome wadini tukupia kowitikome okome anu kono akoma opi tukano, ne nooke yono pikanokalepa latoa kawoono, kamatokakoano patono ta wa kowitinokale 19 nipa pata wa litima pokale one oya-laweka koua pokoi.

20 Yesu eni pokaka yene tane atoa pade one mukiti lono lekama nome one tokoo kakene mamina nami mitikatekaneya. Einatoapa kamate yokoa kakome yeneme tukome mea potokane atoa. Mali tuku (12) kakoa ponoka toa edikoa meaneya. 21 Nitane atoa tokome Yesuno kakene mamina namido mitikakenepa latoane pou wa wene pia mitikanokale 22 peketapea enekome okome anu kono nepa tepe kolotini kilikoa pimotono meamene. Nooke wini wene tugake tokoleme ne latekaneya tokolo uku wa okale einatoa eina eina latoa kaka.

23 Nititikaneyake Yesu tobou agono yapu pome tuapea kakome enekale pade ali-kiti tumai mekete tulutu oa wa pade ali atoame agale kamotokoa oa tokoli yatekome okome 24 i akoma deya tukome tuaneya menano, pa atu pia mekono, poe wa okale one yau takakoi. 25 Nitikoli poe wa litimotokome eina akoma tuaneya pikata pome kakome yono motokale kamokoa latoa kaka. 26 Nititikaneyake one eni tokamo ta piko peyake oa pupitikatapeneya.

Leneta Liane Agota Lene Kikakanemo

27 Yesu eida tewitikoa yakaka alita takuta leneta lianeya meane agotame Yesu kayo oata litima nekete ekete Depidi-loeke tagene ago tota ela moa epetekoano ta wa kayo oa litima nokoi. 28 Litima nekete one pome meka yapu keneke tuapea note kakoli enekome okome i agota kita anume oyake latekamele toko wa nooke wene tugakete nikipe-kale ekete Ali Muno neme oyake latekamele tokono wene tekete ni nokoo-koli 29 kini lene mitikakome okome nooke wene tugakete iki toane nitimotoane uku wa oka. 30 Nimo okaka kini leneta eina eina kikatapeneya kakoli okome kita epetekakumo padekiti kotuketeka etene kotukoa wameamene wa agale telekoya oa tagaka. 31 Nitikale yakameneya eni ta piko peyake yakete Yesu einagome tota-pala ilepa i toka wa oa kotukoa yakeneya.

Agale Amele Toamene Ago Latekanemo

32 Eina leneta liitapeneya mekoinakagota yapu tewitikoa pene ani pokoika pade ali-kitame ipono awitaneya mea agale amele toamene ago-pala Yesu mekata aua nokoi. 33 Nitikoli Yesuyo eni ipono takoa pa wa wetekakale agale amele toamene agome agale witoa oa kaka. Nitikale eida oboa kakoi-kitame ekete tone Iserele take namolo toamokoinakale i agome ile i tokona wa kạ oa kakoli

34 Parisi ali-kitame ekete beita, ipa
ako odene meko tobou iponane
tele patu kautakoa kakome ipono-
kiti takoa wetekakala toko wa tea
kakete okoi.

Yesuyo Ali Atoa Ela Motokome Akenemo

35 Yesu ali atoa ta latia pitikoika
nateya takeka tubeya takeka
yakome kini losu yapu pome
olaukakala taneya. Nipa Akolaliyo
ali atoa pawe toa talo tokomo
kini wene epetekanemo i i wa
mo wima pokomepa eya kuya
yene tane-kitika kini yene peya
latekawineya poka. 36 Nitoapa ali
atoa eida kakoi mati egetamene
sipi sipi kai keneya wene keda
toologaneya pa yawa mekoile
enekome ela matiyame tuaneya
kaka. 37 Nitoapa agale pedoa
okome okome ae ipe nee kakoya
wakoa momotoa nodokoa kibu-
tukakoa kakoyake eni ipe ludu
wakoa moatiki yene natetekoa
kakino, 38 eya wa kowitamene.
Ipe nee kakoya wakoa mou toa
neke ali atoa toa motokamotono,
pinago neke pupu yene wete takoa
moa wetekoano ta wa Akolali
kowitamene wa Yesuyo oka.

10

Aposelo Ali-kiti Moa Wetekanemo (Make 3:13-19, Luke 6:12-16)

1 Wa naniko tuku kakoa (12)
one oya-lawe one kakuta noe
wa Yesuyo kayo oa motokome
okome noanu tele patu kautakoa
kakete ali atoake awitane ipono
takoa wetekoa kini tane yene
peya latekoa toma poatino poe
wa wetekaka. 2 One eni oya-
lawene ibinipa dikoa. Namolo
agopa Saimone one pade ibini Pita
wa okala tiki. Ni one wamenago
Aderu. Ni Sebedine manata Yame
wamenago Yoneta. 3 Ni Pilipi-
pala Batolomiuta. Ni Tomasi-pala
Matiuta. Matiu einagopa takesi
kue motokama yakanakago. Ni
Alepiasine mana Yame. Ni Tadiasi.
4 Ni Keinane take ago Saimone. Ni
Yudase Isekariose einagopa Yesu
wimotoa moa meateka ago.

5 One eni tuku kakoa (12) oyali-
kiti eni moa wetekakome okome
mone pade yatenane ta ludu
yawamoa Sameria yatene kini ta
latia pitikoikaka poamoa tamene.
6 Iserele yenepa sipi sipi kai-
kiti paka pote kapou toa etepea
mekino, kini mekika poatino poe.
7 Nipa Akolaliyo ali atoa keleyo
talo toateko tigotoma noko wa mo
wima poatino poe. 8 Nitima pekete
yene tane ali atoaka latekoa ni tu-
ane yeneka kamotokoa ni kedime
nakene yene kedi takoa wetekoa
ni ali atoake awitane poane ipono-
kitika takoa wetekoa tamene. Kini
eni toatiki peku lawetekenepa
nami kakamoane pa lawetekuno,
ete yene auapekilepa kinike kue
eya oia moameneya pa auapekala
tamene. 9 Nitiketepa kue utiki
kakepa golo kue waneka silepa
kue waneka pa tuane kue waneka
ua poamoa 10 ni oia moa nee
eya uatiki kaka aua poamoa ni
tigini maminaka kawa yeneka
itika wa padeya lokoa moa
aua poameamene wane uku.
Pupu agome-kiti panagono pupu
takakalepa pupu pine agome nami
wia one noateka nee lawetoo
tokolo ni uku. 11 Tubeya takeka
dee takeka peketepa eya wa
yakatekamene. I take Akolaline
agale yakoa motane ago mani yapu
pitikoto-pe wa yakatekoapa nipa
eni yapu mepamene. Nipa yapu
yapu yawameneya odene yapu-
kama mea kawa pokala tamene.
12 Nipa yapu tuapea peketepa
tepe kolotini kilikoa pimotono
mea wa okala tamene. 13 Nimo
okoli yapu pitikoi yename kiwi
makutukoa moteketepa nipa kina
eina epetekoa okoina toa epetekoa
meoi. Nitameneya makutukoa
moamokolipa nipa tokamotono,

kina eina oa metekoina agale pedekomepa kiwike oto weamumotamene. 14 Wa pade yapu pitikoi yename kiwi makutukoa moamoa kini agaleka yakoa moamokolipa nipa pubu ou toa kini kawake kakene kege kọketikoa tewitikoa pokala tamene. 15 Ae, dikakoi yename tete moatikimo ukuno, yakoe. Akolaliyo ali atoa takoa enekapetepa Sodome Gomora tatake meane yene kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Kiwi makutukoa moamokoi yene kibu motikilepa eni meteka tete moa patukoa tete ako mati meoo wa Yesuyo oka.

Akolalinele Takoa Togamene (Make 13:9-13, Luke 21:12-17)

16 Opi anu oya-lawe kiwi poe wane wetekakilepa lene pianeya yo tane tue-kiti yakika sipi sipi kai keneya moane wetekou toane tuku. Poanele witakale eneketepa edeku patu wa wedetekoa yako kayame-kiti toko toa wene wedoa tetoa pia tamene. Nitiketeka taba ago ini weuweme-kiti toko toa utanele poti toma pamene. Nipa poane yename kipala eya toa potokakala toi. 17 Pade-kitame kiwi koiso akou wa Kanosolo ali-kiti mekoika lia aua pokala toi. Wa pade-kitame kiwi wiou wa kini losu yapu-kitikeka layo toua wikala toi. 18 Ni anukule takama yakoikepa ako odene tobou mekoi ali-kiti mekoikaka kiwike lokoa ta yopia mekoi yene mekoikaka lia aua pote koiso akakala toi. Nitikolipa enika eni tobou mekoi-kitane lenekeka e ku mone pa yatenane lenekeka kakete anukumo i i wa tọawea akakala toi. 19 Kini eni koisoke lia aua pokoika peketeka edemo uku patu, agale edoane topo takoane uku patu wa wene keda taneya poameamene wane uku. Epetane Yominiyo kini oatikimo i i wa wene taka taka too tokolo ni uku. 20 Nitikala tokale tekete pademokiti ikilepa kini weneme titia pade wamoi. Kiniketai Akolaline Yomini kiwike awinokome a wa oka toa okala toi.

21 Enipetepa wamenagomekiti wamene wia tukamotoa moa meoo. Etename-kiti mana matika wimotoa moa meoo. Mana konomikitameka kini etene nine wia tukamotoa moa mekala toi. 22 Anu oya-lawe kipa nopala odene ibini pedane ali atoa tokale tekete ete yene peya kipala kotimi yotaneya meoi. Nitikolika anukule pa takama pote kutu togakolipa Akolaliyo kipa one wa toa moo. 23 Kiwi tete metekolipa kini pitikoina ta wawa tọa pote padeka pade take mepokala tamene. Nitiketepa kini Iserele ta keneke ali atoa pitikoi toa pade take tọa pokala toa ete ete toa pote mea togameaneyake no Ali Yatenane Oyago wakapeane nou.

24 Nipa eya wa wene taneya yamene. Sukili matiyame one tikisago moa patukamele toamoa ni pupu takakagome one pupu pinago moa patukamele toamoa toko. 25 Tikisago meko toko toa one sukili matika edikoa meamedeko. Pupu pinago meko toa one pupu takako agoka edikoa meamedeko. Enipa ete-kitame yapu pinago nopa tobou ipono ago Belesebule wa ibini ikino, eni iki toa moa patukoa anu yapulu yene kipa etene tea agale okala toi wane ekene uku wa Yesuyo oka.

Akolali Piti Tokale Meamene (Luke 12:2-7)

26 Eni yename kipala padele toatikilekeka piti moameamene. Ali atoame kaukoa toma yakile peyapa naniko keleyo witatapeoo. Padele padele paigakoa tikiyapa naniko peyame keleyo enetapeoi. 27 Kipala likonu kakene okouna agalepa lou pạke kakete tọawea ootapeamene. Wa kipala oi oi wa okoi agalepa yapu yalinike

lewia kakete i i wa telo tọawea ootapeamene. 28 Yete padẹ alikitame kiwi wiou wa lama moa lagotoa tukamele tokoyake kini yomini pade oyake wia atukamele toamoko. Nitamele toamokono, ali-kitipa piti moameamene. Akolaliyopa poane take poe wa okomepa nipa kini yomini-pala wia atukakome atukamele toko. Nitikono, Akolali einago odene piti moma pamene. 29 Dee ini deyata takuta tape kogopene topo toa kue motikilepa dedeya tuane kue wane odene mokala tiki. Enipa nimini ukutu pe. Dikane ini odene deyaka tukome itonoke pitakolopa kiniketai Akolaliyo ae, i ini deya eni tukona wa wene taneya meko. 30 Ni ago Akolaliyopa anu oya-lawe kini wagoke witako pine kako toa oi moa talo toa kako. 31 Ni agome ini deya mamapa moake paya tetepo takakome kipa one kolotini yene wa wedoa mama moa talo toa kakono, ete-kitame kipala padele toatikilekeka piti moameamene wa Yesuyo oka.

32 Panago ali atoane leneke kakome no i agono peku noane tuku wa tọawea okalepa noanuka a tibuke meko agetaine leneke kakene i agopa anu peku noa tokago wane tọaweane ou. 33 Wa panago ali atoane leneke kakome no i ago kote tokolo waku wa okalepa eina toane noanuka a tibuke meko agetaine leneke kakene einagopa kote tokolo waku wane waou wa Yesuyo oka.

Yesuyo Ali Atoa Ete Oto Wa

Puutakutukamotoa Nekenemo (Luke 12:51-53, 14:26-27)

34 Noanumepa ali atoa poi teigoa wawa poti kilikoa memotoane tekene nekedẹku wa wene piameamene. No i nukupa kako poi takoukene ni nokou. 35 Nipa panagome one etene-pala padatoame one nine-pala wa padatoame one aline nine one kaue-pala kako poi takoukene keku. 36 Kipala poi tẹia meki-kitipa kini yapulu yene eni wane ekene uku.

37 Panago one etene ninetake wene wedoa mekoa mekomeke nooke nateya wene mekoa mekomepa nipa nopala oyake oya kakoa litiamele toamoko. Wa panago one mana kono-mikitike wene wedoa mekoa mekomeke nooke nateya wene mekoa mekomepa nipa nopala oyake oya kakoa litiamele toamoko. 38 Wa panagomepa one wiatiki lekane yomo lia aua poamademe wawou toa tokome anukule takama pokome tete-pala moamademe wakomepa nipa no yatene ago wa amele toamoo. 39 Nipa onekelekama tokome tukaya wa kepene mama motoko agopa one yominipala etepea tua poo. Wa padekagome one kepene mama moamoa no i agoke tuou wa wene pikagopa tukomeka wa kamomotokome Akolaline take pome mea kama poo wa Yesuyo oka.

Akolaliyo Tone Epetekoa Tokole Topo Takatekomo (Make 9:41)

40 Panagome-kiti one yapu kiwi noe wa makutukoa motokomepa nipa nopala dekoa makutukoa motoko. Panagome no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekaka ago-pala dekoa makutukoa motoko. 41 Panagome Akolaline agale akaka ago kotukome okome nepa Akolaline agale akako agono, one yapu ne noo wa makutukoa motokalepa nipa one eni tokake Akolaliyo einagoka one agale akako ago tetepo takoa pewe wioo. Wa panagomepa wene kịyo akeneya meka ago ponokale enekome okome nepa wene kịyo akeneya meko agono, one yapu ne noo wa makutukoa motokalepa nipa one eni tokake Akolaliyo

einagoka wene kiyo akeneya meka ago tetepo takoa pewe wioo. 42 Wa panagomepa anu oyago pa ponopene ago ponokale enekome okome i ago nepa Yesuno oyagono, ue nomotokapouno, nepia wa mama moa auapekalepa nipa one eni tokake Akolaliyo etene kei pia pewe wia too wa Yesuyo oka.

11

Yoneyo Yesu Pitia Yakanemo (Luke 7:18-35)

1 Yesuyo one tuku kakoa (12) oyali-kiti einaka einamo oa meemotokome Galili take ali atoa pitikoika mo wima pokome Akolalinemo i i wa olaukakala toka.

2 Ali atoa ue motokama yakene Yone po yapu pa pia mekomepa Keraisuyo eina toma yakenemo kugu yatekome eya taneya. One oyali padeka-kiti Yesuke moa wetekakome okome Yesu eya wa yakapoatino poe. 3 Nepa i wa ibini oa piane ago taatekoa noko-pe. Panago taatekoa noo tokolo totome nepia kamotoa oko-pe. Oano ta wa yakapoatino poe wa Yesuke moa wetekaneya. 4 Wetekakale yakanokoli okome padele padele tukule kini leneme enoa ni pademo pademo ukumoka kini kaleme yakoa tikino, Yone mekota eya wa wakapea pote akapoatino poe. 5 Leneta lianeya mekoina yene opi leneta kikakaneya yawa ni kawa okeaneya yakoina yene opi wedoa pogoa kautoa pote ni kedime nakeneya mekoina yene kini kedi yene opi takoa pokolo latoa kawa ni kale keneta keteaneya mekoina yene opi kale pekaneya yawa ni tuane yeneka opi kamotokaneya kawa ni ponopene ali atoame Akolalinemo yakakoa meki wa Yone akapamene. 6 Eya waka akapamene. Nooke wene tugoa mea wawamoko agopa kolotine meoo wa akapoatino poe wa Yesuyo eina ali-kiti Yone mekata kutu wa wetekaka.

7 Wetekakale tewitikoa pokoika Yesuyo eida oboa kakoi yene-pala Yoneke okome okome ali atoa piamene take Yone enepeketepa edanele enadete pokoiya-pe. Tauwe wata pupulegeme muku muku toa kakale enepokoiya-pe. E'e mena. 8 Nipa edane ago enadete pokoiya-pe. Panago mamina epetaneya kakeneya kakale enepokoiya-pe. E'e mena. Mamina epetaneya kaki-kitipa nipa ako tobou ali-kitane yapu-kala meki. 9 Nipa edaneya enadete pokoiya-pe. Akolaline agale akama yakago enadete ni pokoiya-pe. E'e nimini, Yonepa nitane ago. Akolaline agale papete toawea akane ali peya keku kamotoa einago ako kako. 10 Yone einagokepa Akolaliyo mana-pala papete akenemo wene takakale panagome eya wia mekapianeya.

Ne naniko pomotoane anu agale oa aua yawateko agopa namolo takoane moane wetekou. Nitikolu einago pokome ne poateko ka nodokakapima poo wa wia mekapianeya.

Einagale taatekoapa Yone einago eni nekedekona. 11 Kipala i ukumo yakoe. Papete atoa-kitame opiane ali peya keku kamotoa ali atoa ue motokama yakanakago Yone ako kako. Onepa nitane agoke eya waneka uku. Anu uku agale yakoa mootokoa Akolalike lukoa meki-kitipa etene keku ali atoa-kitameka Yone moa patukaki. 12 Ali atoa ue motokama yakona Yoneyo Akolalinemo titikome okaka anume opi i olaukakuka ali atoa Akolaliyo talo toko take poadete togo togo oomoata piki. 13 Eya wane ekene uku. Akolaline agale toawea akane ali peyamepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toatekale i i wa wia mekoa tuma-kala nekeneya. Nipa papete Moseseyo one totono i

i wa titikome tọawea akapiane toa lokoa nitaneya. Wipitikome Yoneyoka einakamo tọawea oma nokona. 14 Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateka tigotokalepa Ilaida namolo takoa noo wa oa piane toa taatekakome Yonepa eni nokona. Ẹe nimini wa wene piketepa yakoa moamene. 15 Nipa yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoa moamene.

16 No kaku-pete meki-kiti kini tikile adekapa edoane piane uku patu. Eya adeka piane ukuno, yakoe. Mati-kitame makesike pa ulu toa kakete 17 eka e mati-kiti-pala eya wa kayo oa kaki.

Tiabu toa kawati wa totome tulutu eya pukapekolo yateketeke toamokoi. Nitamokoile enekete toto tumai meou toa komo lo oa kakoloka enika enileka kote tokale tumai meamoukete wakoi wa eka e mati-kiti-pala ulu tootapekete iki wa Yesuyo oka.

18 Nitoapa einagale pine tọawea okome okome Yone nokome padeya neeka gerepi po kụ ueka noameneyake ipono oneke awi-taneya tokome ni toko wa pade-kitame tea agale oa kaki. 19 Ali Yatenane Oyago noanume pade nitamekene eya kuya neeka gerepi po kụ ueka nakule enekete ekete no i agopa nee kitipu kakoa noa gerepi po kụ noa kawa toko. Takesi kue motokama yaki ali-kiti-palaka Akolaline agale tagoa toamiki yene-palaka oya patu pia tokono, enoe wa akoa agale iki. Nimo wapa ikiyake pade-kitame ekete mone inapa Akolaline peku noa tadiki wa iki wa Yesuyo oka.

Latiane Ta Tebolo-pala Pubu Ak-enemo
(Luke 10:13-15)

20 Einata einapete Yesuyo Ko-rasine Besaida tatake pitikoi yene kikoa akoa kaka. Nipa ele kule telekole kini leneke lugutukoa toma yakanakale eneketeke kini tokoi poanele tewitikoa wawameneyake ni toka. 21 Nitikome okome ae dika dika toamene tete moino, nepio. Kiwi pakeke ele kule tubele mati toma yakounakale mone Taia Saidone tata ludu toma yaou tokapa nipa kini namolole tewitikoa wakete palu watea kuku yotokatapea toi toka. Etene dikoa toi tokake kime pade nitamokoina. 22 Akolaliyo ali atoa takoa enoa kibu moateka-pete mone Taia Saidone tata pitane ali atoa tete meoo. Ae, eni tete meteka toa moa patukoapa Korasine ta Besaide tata pitiki-kiti kiwi dika dika toamene tete meoono, nepio. 23 Ae, wini Kapaneame take pitiki-kiti Akolaliyo kiwi a tibuke moa kamotokoono wene pia meki-pe. Nitameneya kiwi keti toe take poe wa moa pitikoo. Kiwi pakeke ele kule telekole mati toma yakounakale Sodome take tou tokapa kini tane poanele tewitikoa etene waoi toka. Nitoi tokapa Akolaliyo kini Sodome taapa moa agopa takamokale pa pioo toka. 24 Akolaliyopa ali atoa takoa enoa kibu moateka-pete Sodome take meane yene tete meteka toa moa patukakome Kapaneame take pitiki-kiti kiwi dika dika toamene tete meoono, nepio wa Yesuyo oka.

Koome Tuaneya Meki-kiti Yesuke Namene
(Luke 10:21-22)

25 Einata einapete Yesuyo okome okome Atai Ali Muno tibụ itonota yopikoa kako ago nepala ke wane uku-ye. I uku agalepa pa nana mati keneya meki-kiti i i wa neme wene taka taka tokoyake Akola-linemo kini weneme wene taneya meku wa iki-kiti wene takameke neke luaneya mekono, ke wane ni uku. 26 Atai neke widikakepa neke epene wene-kama piko toa liti-apa dikou wa wene toopikanakale

taatekoa toko wa Yesuyo Akolalipala oka.

27 Nimo ootokoa okome Agetaiyo one tele patu kautakoa kama pamene wa one peku no lawetetapeka. Nopa dikane ago wa padameka wene toamikiyake Atai Akolaliyo wenepa toko. Padameka Atai Akolali onepa dikane ago wa wene toamikiyake one mana noanume wenepa tuku. I alimeka i atoameka Akolali wene tomotou wane takoane moane kakakukitameka Atai Akolali wene tiki.

28 Ae, koome tuaneya mea wene kedame tuaneya mea tiki peya ko memotouno, noanuke-kama noatini noe. 29 Kini keda taneyakiti aulogoa poatikiya wanepa anume latikaku. Kini kotomaneke kini moa lekoa pikete toatikile olaukouno, moa lekoa piamene. No poti ko akene wene-kama pianeya meku agome eni toatiki peku lawetekolu noa teketepa tepe kolotini kilikoa pimotoa aua pamele too. 30 Kini keda taneyakiti aulogoa poatikiya epetaneyakama latikoane anu kopapu-kitika yaapeaneya-kama takoane meane tuku wa Yesuyo oka.

12

Yu Yene Kini Ko Mea Pupu Toamene-pete

Kekoa Wawa Toameneleke Akenemo
(Make 2:23-28, Luke 6:1-5)

1 Einapete Yu yene ko mea pupu toamene-pete pade Yesu panagono witi ipe kouwoto ludu potokakoa one oya-laweme witi kụ deya tukaka kotia noma pokoi. Kobu tokale tokome ni tokoi. 2 Nitikoli enekete Parisi yename ekete Yu yene tone ko mea pupu toamatekopete kekoa wawa toamokole wini tiki wa kikoa okoli okome 3 tobou ago Depidi einagomeka one-pala tọa yakene ali-kitameka kobu tokale tanemo oi moamokoiyape. Eya taneya. 4 Tobou ago Soloyo Depidi-loe litia aua pokale einago one oya-lawe-pala tọa yakome kobume tuaneya tokome Akolaline wikakane losu yapu tuapea pokome Akolaline takoa pikane palawe wane-kiti moa nakeneya. Mosesene totono piane toa Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitame odene dikane palawe wane-kiti namele taneyake taneya. 5 Akolalike lodo yotokoai tiki ali-kitame ko mea pupu toamatiki-peteka sipi sipi kai tine wia eni pupu tokala tiki. Kini kekanele eni teketeka Akolaline agale tetekamiki. Mosesene bokuke enileke wia mekanemo oi moamokoiya-pe. 6 Tobou losu yapupa ibini akene yapu kakoyake kiwi pakeke kaku ago etene ibini akene agome ukuno, yakoe. 7 Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneyano, yakoe. *Akolali noanuke lodo yomotoane wane wamuku. Yete pade ali atọa mama momotoane uku* wa Akolaliyo akeneya. Eina agale pine tetoa enoi tokapa anu i oya alikitame poanele wini tiki wa kime kikoa wamoi toka. Witi kụ deya kotia naketepa Akolaline agale tetekamiki wane uku. 8 Nopa Ali Yatenane Oyagome ali atoa ko mea pupu toamiki-pete mekete toatikile i i wane oyameane talo toane tekene ni uku wa Yesuyo oka.

Yesuyo Yono Lokane Ago Epetekanemo
(Make 3:1-6, Luke 6:6-11)

9 Yesuyo nimo oomotokome losu yapu pome kapoka. 10 Nitikata yono lokane ago pade eida mekale Parisi yename Yesu pitia yatekete ekete tone ko mea pupu toamateko-pete panagome dikane ago epetekakomepa tone kekanele eni toko-pe wa pitia yatekoi. Nipa Yesu koiso akatekoimo omotadiya

wa kakete akeneya. Nitikoli okome
11 kiwi panago neke sipi sipi
kai odene egetekoa mekake koa
pokale enekepa edeko patu. Pupu
toamateko-peteka patu pitikoa
aka moa kakako patu. Ḛeno,
eina-pete pupu toamateka-peteka
aka moa kakoo-li. 12 Akolaliyo
sipi sipi kai eya mama moapa
kekuya tetepo takoa yopikoyake
ali atoa akoya tetepo takoa wedoa
mama moa yopiko. Nitikono,
ko mea pupu toamateko-petedo i
ago epetekakenepa tone kekanele
toamuku. Mosesene totono piane
toane oyake epetekamele toko
wa Yesuyo oka. 13 Nimo ootokoa
kakome yono lokane ago-pala
okome neke yono kutu lido akoano
ta wa okale lido akoa enekale
one padeka eina epetane yono-
pala odele tootapekale eneka.
14 Nitikale enekete Parisi yename i
ago wiato wa akolono tọa pote one
wia tukatekoi oi pedoa pia kakoi.

Akolalinele Takamotoa

Yesu Moa Kakapianemo

15 Nitadekoimo yatekome Yesu
eni ta tewitikoa pokale ali atoa lewi
lewita pia litima nokoi. Eni yene
padeka-kiti yene taneya nokoli
enekome peya latekoa wetekakala
toka. 16 Nipa onepa dikane agome
ile toma noko wa pade ali atoa
kotuketeka kotukoa wameamene
wa wetekakala toka. 17 Nipa
Akolaline agale papete tọawea
akane ago Aisaiayo papete oa
piane toa taatekoa toka. Akolaliyo
manake oka toa Aisaiayo eya wa
wia mekaneya.

18 *I agopa anu pupu takamotoane
takoane moane kakakuna.
Anu i kolotini ago one
tokoleke wediane meku. Anu
Epetane Yomini oneke aw-
inọmotou. Nitikolu tọkome
einagome i i wa ali atoa
kịyoke takoane enatekoumo
e ku yatene peya-pala akama
poo.* 19 Nitima yakomepa
ete-kiti-pala mokota wamoa
kạ wamoa too. Ka batete
ludu pokomeka agale
wametekoa poti yawoo.
20 Tauwe wata tukukaneya
kakale enekome oneme
pade pilia moamoo. Labo
tole wedoa pạ toa kamele
toameneya kakale enekome
ni pade tugamoo. Ponopene
ali atoa edikoa mama moma
pome wipitikomepa poi
moa patukou toa tokome
padele padele tane poanele
wia atukatapea e ku yatene
peya epetekoa talo toa ka-
woo. 21 E ku yatene one ibini
patu kautakoa kaketepa one
nani toatekale nepia mea
wedianeya mema poi wa
Aisaiayo wia mekapianeya.

Yesu Setanuno Tele Patu

*Kautakoa Kako Wa Oa Po-
tokanemo*
(Make 3:20-30, Luke 11:14-23)

22 Einapete pade-kitame ipono
awitane ago Yesu kakata moa
aua nokoi. Ipono awitaneya
tokome leneme enekileka toamoa
kabunume agale ikileka toamoa
taneyake Yesuyo epetekakale
leneta kikoa enoa kabunu pea
agale oa toka. 23 Nitikale enekete
peyame ekete i agopa Depidi-
loeke tạwatekago taatekoa noko
patu wa kạ oa kakoi. 24 Nimo
okoimo yatekete Parisi yename
ekete beita, i agopa tobou ipono
Belesebule one tele patu kautakoa
kakome tokome ipono-kiti takoa
wetekakala toko wa okoi. 25 Kini
tepene pikoi wene tetoa enekome
Yesuyo okome ako odene meko
tobou agoke lukoa meki yenedo
kako poi toa meketepa nipa wete
atutapeoi. Wa pitikalika odene
yapu pia meki-kitika kako poi
toa meketepa tadoa pootapeoi.
26 Setanuyo edikoa one yagono-
mikitido takoa wetekakalepa one
yatene edoa mea kamotoa-pe.

27 Noanu Belesebulene tele patu
kautakoane kakene ipono-kiti poe
wane wetekaku wa ikipa nipa
kini totono litia tiki ali-kitame
ipono-kiti edoa takoa wetekaki-
pe. Te patu kautakoa kakete tiki-
pe. Anume takoane wetekakene
tukuna toa tikino, kime no ina
akoa kakinapa kapene wakoa
akediki. 28 Akolaline Epetane
Yomini patu kautakoane kakene
ipono-kiti takoane wetekakala
tukuno, Akolaliyo one ali atoa
pawe toa talo tokotapa kiwi pake
wini witadeko.

29 Telekagome one yapu pikoya
pa yopia mekolopa kode agome
yapu bulukoa nome onekeya
peya oyake moa pamele toamoko.
Nitamele toamokoyake kode ago
kotikatapeado nokomepa telekago
poome lutua piilogoa onekeya
peya oyake kode moa poko.

30 No-pala lipua meamoko
agomepa nipa nopala poi eni
teigome toko. No auapeamoa
no mekuta ali atoa koukoa
mekamoko agomepa nipa ali
atoa tadekoa litikome toko.
31 Dikaki-kitikepa eya wane
uku. Panagome padele padele
poanele toa Akolali tea kawaka
wa nanikodo ae inapa poanele
tekene tadeku wa wakalepa nipa
Akolaliyo eni poanele tokake
po letu mekakanapa oyake kek-
ile too. Nitikoyake panagome
Epetane Yomininelepa Setanunole
tetepo takakalepa one eni poanele
tokake po letu mekakanapa Ako-
laliyo etene kekileka toamoo.
32 Panagome-kiti no Ali Yatenane
Oyago tea agale akakalepa Ako-
laliyo eni poanele tokake po letu
mekakana oyake kekile too. Wa
panagome Epetane Yomini tea
agale akakalepa Akolaliyo one eni
poanele tokake po letu mekakana
etene kekileka toamoo. Einago
pa mekaleka tua pokaleka kekile
toamoa kibu moo wa Yesuyo oka.

Yomo Kụ Tukole Takoa Enekike Akenemo
(Luke 6:43-45)

33 Yomo epetaneyapa kụ tua
epetekoo. Yomo poaneyapa kụ
tua potokoo. Yomo-kiti kụ tukole
eneketepa ipa epetadeko ipa
poadeko wa takoa enamele toko.
34 Parisi yene kipa kaya keneya
mea poanele toma yakino, pademo
epetanemopa edoa oadete-pe. Kini
tepene meane toa-kama yạwa
witakoa okala tiki. 35 Epetane
wene piko agomepa one tepene
meane toa yạwapa epetanemo
witakoa okala toko. Poane
wene piko agomepa one tepene
meane toa yạwapa poanemo
witakoa okala toko. 36 Nimini
ukuno, yakamene. Akolaliyo ali
atoa takoa eneka-petepa itonoke
mekete paya wene pia pamo
okoinakamo peya wedoa pitia
yakatekoa kibu mokala too. 37 Nipa
itonoke mekete okoinakamo
toopitikoapa oa epetekakoi-kiti
kibu moamoa ni oa potokakoi-kiti
kibu moa toono, pademo pademo
ikilepa wedetekoa okala tamene
wa Yesuyo oka.

Yesuyo Padele Telekole Tomotoa Lede Akenemo
(Make 8:11-12, Luke 11:29-32)

38 Yu yenane totono pine toạ
olaukane ali-kitameka Parisi ali-
kitameka Yesu yatekete ekete
Tikisa ago neke tokolepa Akolali
patu kautakoa kake tadekalepa
padele telekole toano ta-koli
okome 39 Akolalinele takamoa
poanele toma yakina. Nitikete
ekete Akolali patudo kakedekalepa
padele telekole toano ta wa no
likoa iki. Nitikiyake eya odene
tokale enoi. Akolaline agale
toạwea akane ago Yona-pala
tubele mati tane toa tokale enoi.
40 Yona einagopa ta tebolo-peta
patoa lika toa tube mou kimane
keneke pa meane toanepa no
Ali Yatenane Oyago ta tebolo
patamotoane itono keneke piane

meou. 41 Yonayo Akolalinemo Ninepa ta ludu mo wima pokale yatekete eni yene Akolalike tepe kolotini pekoa piitapeaneya. Mone pa yenameke nitaneya. Yona keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime pade anu agale yakoa moamiki. Ae, Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete Ninepa yene kamokoa kakete kiwi akoa agale oino, nepiamene. 42 Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete mone Siba take ako meane tobou atoa kamokoa kakome okome Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oo. Eni atoa mone atoameke Solomonono peku noademe ta padeka mati mea nekeneya. Tobou ago Solomono keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime anu peku noamadete waki wa Yesuyo oka.

Panago Takoa Pokana Ipono Einakagoke

Wa Wakapea Awinokome Tokomo
(Luke 11:24-26)

43-44 Iponodo panago takoa pokomepa eya toko. One ko meatekotapa ta pitamene ta ludu tuku toa kawa teko tokolo wako. Nitoa wakomepa one takoane wawane nokounata wa wakapeane pone mepou wa wene piitikoa wakapea pome enepokolo einata do pokoa pia kalotokaneya kakedeko. 45 Nitaneya kakolo enemotokome tuku topokome ipono-kiti tatono kakoa (7) one poanele natele tomotoa poanele pine wia tagoa tiki ipono-kiti enamua einata aua noko. Aua nokolo einakagoke awitikete awitikili tokome one namolo poanele nateleka toa meake wipitikomepa poanele tubele-kama toma yako. No kaku-pete poanele toa mekikiti kimepa edikama poadete tiki wa Yesuyo oka.

Yesuyo Nine Wamene-mikitike Akenemo
(Make 3:31-35, Luke 8:19-21)

46 Yesuyo e yene-pala nimo oa kakaka one nine wamene-mikiti one agale akadete koli a note kanokoli 47 panagome Yesu-pala okome okome nekaua̲yoka neke wamene-mikitameka ne agale akadete koli a note kakina-kale okome 48 agaua̲pa te-pe, anu wamene-mikiti te-lawe-pe wa ootokoa okome 49 agaua̲-loe anu wamene-mikitipa ika i mekina wa one oya-mikiti yamemu toka. 50 Nititikoa kakome okome Agetai a tibuke mekome ta wa okole-kama litia tiki-kitipa agaua̲ anu wamene laine-mikiti eni wa Yesuyo oka.

13

Ipe Ludu Nee Lene Pitikama Pekene Ago
(Make 4:1-9, Luke 8:4-8)

1 Einapetepa Yesu eina yapu akolono wititapea ue mine matanuke pome mepoka. 2 Nitikata ali atoa lewi lewita pia note-kala kakoli tokome ue dipike pogatekoa pome mepoka. Nitoapa e yene ue matanuke ete keneya kamotoa onepa ue dipike mekome 3 pademo pademo pedoa okomepa eya wa oka.

Ipe pinagome-kiti ipe ludu nee lene pitikama pekeneya. 4 Nitima pokale nee lene padekapa ka ludu paka tadoa pitaneya. Nitaneta inikiti pitoai toa napekala taneya. 5 Ni nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitaneya. Tokoo itono nateya deya pianeya tokome wete tumikala taneya. 6 Wa naniko lou tigini kakale wete eni totototokoa tuaneya. Teke itono kekulu wetekameneya tokome loume ni yoa tukatapeneya. 7 Ni nee lene padekapa tonipo pake tadoa pitaneya. Nitaneta tonipo eni nee lene-pala odeneka dekoa witakome tukatapeneya. 8 Ni nee

lene padekapa itono epetaneyake pitakome leau akatapea witakome kụ tukala taneya. Kụ tukilepa padekapa kụ ege takupeta kadukoa (100) tua ni padekapa ege odepeta kadukoa (60) tua ni padekapa timini mukitini togoikoa padeka kapidi kakoa (30) kụ tua taneya. 9 Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo oka.

10 Nimo ootokoa kakaka one oya-
lawe Yesu kakata nekete ekete
ali atoa-pala ko ekepa pedoa-
kama okono, dekolo widikoa oko-
pe-koli okome 11 Akolaliyo one
ali atoa pawe toa talo tokolepa
papete kaukoa mema nekeneyake
opi kiwi keleyo oyameteku. Ni-
tikuyake ete ali atoa-palapa nipa
kaukoane meku. 12 Akolaline peku
wedoa nako agopa nipa Akolaliyo
one pekupa wedoa lawetema
pokale noa tagatapeoo. Akolaline
peku pa alekoa noma poko agopa
nipa one eni lawetane peku nateya
deyaka takoa pootapeoo. 13 Dikane
yene-pala ko ikilepa pedoane-
kama oane meteku. Kini leneme
enekile enoa moamoa kini kaleme
yatekimo yakoa moamoa anu
ukumoka wene toamoa tikili
tekene ni tuku. 14 Nipa Aisa-
iayo eya wa wia mekapiane toa
taatekoa tiki.

Padele padele kini leneme eneketeke enoa moamoa pademo pademo kini kaleme yateketeke yakoa moamoa toi. 15 I yene kolotini lupi tootokaneya mea kaleme wedoa yakamele toamokolo mea kini lenetapala lakaputukoa-kama mea tiki. Enipa leneme enoa moa kaleme yakoa moa tekete inapa Akolaline pekuno, noada wa wene tekete nooke tepe kolotini pekoa piadekolipa anume toane mou tokake kote tokale wakala toi wa Aisaiayo Akolaline agale eni tọawea oa pianeya.

16 Anu oya-lawe kime pade
nitameneya kini leneme enoa
moa kini kaleme yakoa moa
teketepa kolotine meki. 17 Ipa
nimini ukuno, yakoe. Padele
padele tukulepa kini leneme enoa
pademo pademo ukumopa kini
kaleme yakoa tikino, kini eni enoa
yakoa tikiya-kitipa Akolaline agale
tọawea akane ali-kitameka wene
kị̄yo akeneya meane ali-kitameka
enoane yakadiya wa nepia meake
enoa yakoa toameneya pa mea
tuma-kala nekeneya.

Pedoa Akene Agale Pine Tọawea Akenemo
(Make 4:13-20, Luke 8:11-15)

18 Ina pedoane okouna agale
pine tọaweane ukuno, yakamene.
19 Nee lene padeka ka ludu tadoa
pitane adeka pikounapa eya tiki
yeneke okouna. Akolaliyo one ali
atoa talo tokome tokomo pade-
kitame yakoake wene toamikilipa
poane ago Setanu nome eni agale
kini tepene pitikaneya pikota
katekamoa poko. 20 Padeka
nee lene kue pake pake pitane
adeka pikounapa eya tiki yeneke
okouna. Pade ali atoame eni
agale yakoapa ke wa wete lukoa
wedia meki. 21 Nitiketeke eni agale
kini tepene teke wetekameneya
tokome Akolalinele pa tekei takaki.
Nipa Akolaline agale yakoa tikike
ele kuleme ke enekakolo mea ni
ete-kitame kipala poi tẹia mekoli
tekete Akolalinele takoake wete
tewitikoa waki. 22 Padeka nee
lene tonipo pake tadoa pitane
adeka pikounapa eya tiki yeneke
okouna. Pade ali atoame einagale
yakoa moake kini kepene mama
moa kini kamoya-kitike wene
piitikoa mea tikili enika enileme
Akolaline agale moa kautako.
Nipa ipe nee kakoya kụ tuamou
toa pa meki. 23 Padeka nee lene
itono epetaneyake pitane adeka

pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame eni agale yakoapa inapa Akolaline peku wa noa tiki. Nitikipa ipe nee kakoya kụ tuma pou toa padekapa kụ ege takupeta (100) kadukoa tua padekapa ege odepeta kadukoa (50) tua ni padekapa padeka kapidi kakoa (30) tua toko wa Yesuyo oka.

Ipe Nee Lene Epetaneyake Pedoa Akenemo

24 Yesuyo agale pade pedoa okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekene ukuno, yakamene. Ipe pinagome-kiti one ipe ludu nee lene epetaneya-kama tadekama yakeneya. 25 Nitaneyake ali atoa pitikakoa one-pala poi tẹiane ago ponome ipe ludu ke paya lene tadekamotokome pekeneya. 26 Nitaneyake nee lene tadekaneya kawa tumia witakale ke leneka odeneka tumia witakome witoa kụ-kitika tukome tukala taneya. 27 Nitikale enekete pinagono pupu yene one mekata nekete ekete kamo koniyali neke ipe ludu nee lene epetaneya-kama tadekama yakanake ke witakala tokono, edoa tokoto patu-koli okome 28 nopala poi tẹiane agome tokome tokakale ekete eni keepa totome tọa pala kakapomotoa oko-pe-koli okome 29 ẹ'e mena. Nitoati wane wamuku. Eni keedo opi tọa pala kakapeketepa ipe nee kakoyakitika odeneka tọa motekete motokayano, 30 pa odenekata witoa kamotono, wawe. Naniko wakoa mọmotoa nọdokoa kibutukoa kaka-pete eniya wakoa motokatiki ali atoa-pala eya wane ou. Keepa namolo takoa tọa moa toe mine pitikoai tamene. Nititikoa witi kụ wakoa moapa kụ pitikoai tikita aua note pitikakoai tamene wane ou wa ipe pinagome akeneya wa Yesuyo oka.

Kalipe Lene Deyake Pedoa Akenemo
(Make 4:30-32, Luke 13:18-21)

31 Yesuyo agale pade pedoa okome okome Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakoe. Panagomekiti kalipe lene deya takoa moa ipeke pitikapaneya. 32 Eni lenepa etene pa nateya wane deyameke eteya yomo moa patukatapea tube mati kako. Nitoa wetini toa kakolo ini-kiti pukaneya note yeneneke pitoai tiki.

33 Yesuyo nimo ootokoa agale pade pedoa okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakoe. Pade atoame-kiti palawe wane mono mono akateka yisi kugu moa palawe kugu odene bekoke eletekaneya. Nitikalepa palawe kugu keneke alama pokome palawe mono mono akatapeneya wa Yesuyo oka.

Yesuyo Pedoa Agale-kama Oa Metanemo
(Make 4:33-34)

34 Eida oboa kakoi yene-pala einaka einamo ikilepa agale pedoa-kama oka. Nipa pademoka keleyo tọawea wamoka. 35 Nipa Akolaline agale tọawea akane ago padame papete eya wa wia mekakapiane toa taatekoa toka.

Kipala ko ekenepa agale pedoanekama oane mekala tou. Kipala eni pedoane oatekumopa Atai Akolaliyo tibu itonota latitikoa mekome kaukoa mema nokamo oane meou wa einagome papete wia mekaneya.

Nee Lene Pakeke Ke Witaneke Pine Tọa Akenemo

36 Nimo oomotokome Yesuyo eida oboa kanokoina yene tewitikoa yapu wa pome mepoka. Nitoa mekale one oya ali-kiti one mekata note yakanekete ekete ipeke ke lene pitikane neme adeka

pikanapa pine edoa pikoto patukoli okome 37 nee lene epetaneya pitikama pekene agopa no Ali Yatenane Oyagoke ekene okouna. 38 Ipe wane oanepa ali atoa meki take ekene okouna. Nee lene epetaneyapa Akolaliyo talo toko ali atoake ekene okouna. Ke lene wane oanepa poane peku laweteko ago Setanuno ali atoake ekene okouna. 39 Poi tẹia mekome ke lene tadekama yakene agopa Setanuke ekene okouna. Ipe nee kakoya wakoa motokatikipete wane ikilepa wipitia ta pataka-peteke ekene okouna. Ipe nee kakoya wakoa motokatiki ali atoa wane oanepa Akolaline edelo ali-kitike ekene okouna. 40 Kee witakoya toe mine pitikoai taneleke ikilepa wipitia ta pataka-pete toatekaleke ekene okouna. 41-42 Enipetepa anu edelo yene moane oto wetekakolu nekete eya toi. Ali atoane wene moa koiganele peya ni ele kule poanele toma yakoi peya moapa toe noa kakatake pitikoai toi. Nitikoli toe mine mekete kime kolukoa komo ue ụu keneya kạua oa kawei. 43 Nipetepa epetanele toa meane yenepa kiniketai Akolalike lukoa mekoi take lou tigini pạ tootapeneya kako toa kawei. Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo oka.

Potipiane Kamoya Enamutanemo

44 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Kue kake kue peya mati ua kapetekatapeneya potipianeya pikata panago nome enamutukome eya taneya. One kamo toatekuya i piko wa eni kue ka wa potipimotokome yapu wakapea pokome onekeya peya topo toa kue mootapeneya. Nitoapa ta pinago mekata pokome wini itono i kueme topo toane mou wa topo toa motaneya. Nipa kolotine mekome taneya.

Yobo Mạyoke Pedoa Akenemo

45-46 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Panagome-kiti yobo mạyo tuku toma pokome eteya-kiti takoa waatekoa etene koniyo taneya pade enemotokome yapu wakapea pome eya taneya. Onekeya peya topo toa kue moomotokome eina yobo mạyo topo toa mopaneya wa Yesuyo oka.

Mou Tagi Tikileke Pedoa Akenemo

47-48 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Pade-kitame kini mou tagi ka yuane mati moa kusa ue muke pitikoa wa ate moa enekoli eya kuya mou kapea pitakale enekete ue matanuke eka lia aua pote takoa eneki. Takoa enekete ipa epetadekono uada wa moa ipa poadekono wawada wa mitikakala tiki. 49-50 Edikaki toa wipitia ta pataka-petepa edelo yene nekete eya toi. Epetanele toma yakoi peya kiwi meati wa takoa moa wa poanele toma yakoi peya toe mine moa pitikoai toi. Nitikoli kime kolukoa komo ue ụu keneya kạua oa kawei.

51 Kipala eni ukumo yakoa wene tootapiki-pe wa okale ekete ẹeno, wene tootapeko-koli okome 52 Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitamepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo kipala i tọaweane uku toa yakoa moa olaukakilepa nipa eya tou toa tiki. Yapu pinagome-kiti one kamoya eya kuya yapu ua pikanakeya namoloyaka weneyaka moa moke toa meou toa tiki wa Yesuyo oka.

Nasarese Yename Yesu Wakete Wakenemo
(Make 6:1-6, Luke 4:16-30)

53 Yesuyo one eni pedoa oka agale oa peya takamotokome

54 eni ta tewitikoa one pine take
wakapea poka. Nitoapa losu yapu
pome olaukoa kakale yatekete
e yename ekete ipa tene peku
nootokoa okoto patu. One telekole
toma pokolepa tene tele patu
kautakoa kakome tokoto patu
wa ka oa kakoi. 55 Nitikete
ekete beita, i agopa Yosepe kodou
agono mana. One nine Maria
i mea one wamene-mikiti Yame
Yose Saimone Yudase einago-
mene i mea tiki. 56 One laine-
mikitika tone i take mekino, imopa
dikane agomeke okono, tene
peku nootokoa tokoto patuno,
57 yakamatoe wa wene poaneya
kakete akoa wakoi. Nitikoli okome
Akolaline agale toawea akako
agopa ete yename kei pimotoake
one ta pine yenameka one yapu
pitiki yenameka one kei piamoa
paya tetepo takoa wakala tiki wa
Yesuyo oka. 58 Eni oka toapa
one eni take yene oneke wene
tugameneya. Nitaneyake eida
mekome padele telekole kainya
toamoka.

14

Yone Kabe Teiganemo
(Make 6:14-29, Luke 9:7-9)

1 Yesuyo toma yakenemo kugu
yatekome Erodeyo Galili ta
yopikoa mekome okome 2 ali atoa
ue motokama yakanakago Yonepa
eina wia tukamotoane tokounake
wa kamomotokome nomepa nipa
one tubele mati toateko tele eni
luaneya yakome toko wa one pupu
yene-pala akeneya.

3 Namolo Erodeyopa one poyo
ali-kitame Yone dekoa moa kapa
po kakoa po yapu pitikamo-
toa tikilepa eya atoa Erodia-
sine wene epetekademe taneya.
Erode einagome one kale atoa
wamene Pilipi natono one kode
motaneyake 4 Yone Erode mekata
nokome okome neke kale atoa
kode motekepa toto Yu yenane
kekanele wini toka wa kikoa
akeneya. 5 Kikoa okale Erodeyo
Yone einago wia tukamotou wa
wene pianeya meake wakeneya.
Nipa pa ali atoame i ago Yonepa
Akolaline agale toawea akako
ago tadeko wa one kei piai tokoli
tokome kini wene witikaya wa piti
motokome wakeneya.

6 Wa naniko Erodeyopa one opi-
ane oi ponokale eya taneya. Oneke
lokoa ta yopia meane yeneka one
pupu takane yeneka kini toge
kikakakuno, toge nee natono noe
wa kayo oa motaneya. Nitikale nee
mekete nakoika Erodiasine kono
kini lene yoto nome kakome tiabu
toa kakale enekome Erode wene
epetaneya mekome okome 7 agetai
tia, anukuya-kiti pade mano wa
oika toane etene meadene tukuno,
awa oano ta wa akeneya. 8 Nitikale
nine kakata pokome edeya mano
wane ou-pe wa opokale niname
akoano pa wa okana toa one
koname eya wa onaneya. Ali
atoa ue motokama yakanakago
Yone kabe teigoa one wago wane
okolo kagonoke pia oto memotoa
toano ta wa onaneya. 9 Tuatoame
nimo okale yatekome Erode
wene kedapa taneya mekomeke
nitaneya. Nipa one-pala opia
mekete toge nee naki ali atoane
lene yoto kakene ekene agetai
tia wane okouna toane tamedeku
wa wene pikome 10 Yone po yapu
pitikata kabe teigamotaneya.
11 Nititikoa one wago wane okolo
kagonoke pianeya ina wa eina
tuatoa metekale moa ninane
aua potokaneya. 12 Nitaneyake
Yonene oya-mikitame Yonene
tigini monote aua pote kota keneke
pipaneya. Nitimotekete Yesu
opatono, patoe wa Yesu mekata
pote opaneya.

Yesuyo 5,000 Ali-kiti Nee Lawe-
tanemo
(Make 6:30-44, Luke 9:10-17,
Yone 6:1-14)

13 Yone tuka wa onokoli
yatekome Yesu ue dipike

pogatekoa pome mea ali piamene take kidene eka witimoa poka. Pekedekale yatekete ali atoa kini tube take pitikoika kamomotekete one pome witatekata ka ludu pote teigoa kapokoi. 14 Eida note kakakoa Yesu ue dipike mea nome katepitoa kakome enekome okome ae, elame tuku wa kini yene tanekiti peya latekakala toka.

15 Ta likaka one oyali-kiti Yesu kakata nekete ekete ipa ali piamene taano, ta-pala lima nokono, ali atoa ta latia pitikika i yene kini noatiki nee topo topoatino, poe wa wetekoano ta-koli okome 16 i yename i ta tewitikoa poatiki toa mena. Anu oya-lawe kini neepa kime motokoa lawetamene-kale ekete 17 tone palawe wane ko kakoa-pala mou yomo takuta toa odene piko-koli okome 18 nipa oto nooke aua noo wa oka. 19 Nitoapa i ali atoa poma ludu kilikoa meetapeo wa ootokoa eina ko kakoa (5) palawe wane-pala mou yomo takuta toa moa pikoa kakome tibuke ate nepikakome Akolalipala ke wa ootokoa popimotoka. Popimotokome one oyali-lawe tatia mekala tokale moomoteketepa e yene tatika tatika topokoli 20 peyame moa noa tagatapea kitipu mekoi. Nootokaneyake kugu paka pitaneya wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pikoi. 21 Eni nee nakoina-kiti oi motikilepa mati atoa katekoa oi moamoa ali-kama takoa oi motokolipa ege egeta kadukoa (5,000) nakedekoi.

Yesu Galili Ue Tali Ludu Kautoa Nekenemo
(Make 6:45-52, Yone 6:15-21)

22 Nitaneyake Yesuyo one oyali-kiti-pala okome okome ue dipike peapetekoa pote eka matanuke mepoatino, poe. I ali atoa kini kini pitikika wetekamotekene nouno, patepoe wa one oyali-kiti wetekaka. 23 Nitoapa eida oboa kakoi-kiti pipoatino, poe wa wetekamotokome Akolali kowitademe kidene witimoa tono tobou ate lewia pome mepaneya. Ta likaka one eida pa kidene meaneya.

24-25 Yesuyo kowitoa mekakoa one oya-lawe ue dipike mea puku pekete toa ue muke ue ate ketita pewikoa pupulegemeka kiwi nokoina lono kutu wa popokoa aua poademe tokoa kaka. Nitikoa kakale ta patademe tu̱ei teigaka Yesu ue tali ludu kautoa noka. 26 Kautoa nokale enekete ae, yukupa ipono noko patu wa nenei motekete ka̱ oa kakoli okome 27 no i nukuno, tepe kolotini kilikoa pimotono, piti moameo wa okale 28 Pitayo okome Ali Muno nipa ne nekedekalepa no ne kakota ue tali ludu wete noo wa oano takale okome 29 nipa namene wa okale ue dipi tewitikoa ko̱oketikoa Yesu kakata ue tali ludu kautoa noka. 30 Nokome enekale pupulege popokoa kakale enekome piti tokale tokome ue mine kekulu atukapademe kakome ka̱ okome okome Ali Muno no tuamedekuno, wete toa monoo wa ka̱ oa kaka. 31 Ka̱ oa kakaka eina eina Yesuyo yono lido akoa dekoa motokome okome ae, nooke nateya wene tugoa meko ago dekolo pomeme tuaneya noka-pe wa ootokoa 32 opia pome ue dipike mepoka. Opia pome mekaka eina eina pupulege te̱itatapeka. 33 Nitikale ue dipike mekoi-kitame one kei pikete ekete nepa nimini Akolaline mana tadeko wa wadini tukukoi.

Yesu Genesarese Ali Atoa Kini Tane Yene

Latekakala Tanemo
(Make 6:53-56)

34 Ue mine eka matanuke ue dipike mea witapote Genesarese take ko̱oketikakoi. 35 Nitikoli enekete eni take yenamepa Yesu i nokono, noatino noe wa agale yekeika yukukata oa wetekakoli

yatekete kini yene tane ali atoa Yesu mekata aua nokala tokoi. 36 Aua note kowitikete ekete i yene tane-kitame neke mamina nami mitikatekamotono ta wa kowitikakoi. Nitikoli one mitikatekakoi peya latoa pokala tokoi.

15

Yu Yenane Kaua-mikitame Olaukanemo
(Make 7:1-13)

1 Einata einapete Parisi ali padeka-kiti ni Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kiti Yerusaleme kawa Yesu kakata note kakete ekete 2 neke oyali-kitamepa tone kaua-mikitame tamene wa olaukama nekenele toamiki. Nipa kini wene moa koigakoyapa i koguna wa adeka piapa kini nee noadete mekete yono abe kogala tane toa toamikino, dekolo toamikiti patu-koli 3 Yesuyo okome kini kaua-mikitame titia olaukanele litia toadetepa Akolaliyo tamene wa okale wakete onekele pa lede takama yakino, dekolo tiki pe. 4 Akolaliyopa *neketai-pala nekauata kei pia mape moamene* wa oa eya tamene waka oa taneya. *Panagome oneketaika onekauaka tea agale okalepa wia tukamene* wa akeneya. 5 Akolaliyo enimo wa akeneyake panagome-kiti eya wa oko. Ae, agetai agauata kita auapeane padeya meatekuyapa meamuku. Nitikupa enika eniya Akolaline pikakene tekene ni meamuku wa oko. 6 One etene nineta edikoa paya tetepo takoa auapeamoko agopa kime kei pikete ekete neketai nekauata pa memotono, tokamota wa iki. Nipa kini kaua-mikitame toma nekenele litia toadetepa Akolaliyo tamene wa akene agale ete pimotoa waki. 7 Ae, wene takuta pianeya meki-kiti kini eni toatekoilekepa Aisaiayo eya wa papete wia mekapianeya.

8 *I toaweane uku ali-kiti kini*
kabunume no kei pikilepa
kini tepene paya wene
pianeya meketeke tiki.
9 *Nitikino, kini kowitiki-*
mopa edoane yakamotoa-
pe. Kini kaua-mikitame titia
olaukanele ile tamene, ile
tamene wa olaukama pikino,
yakamou wa Akolaliyo oka
toa Aisaiayo papete wia
mekapianeya.

Enipa nimini eni akedeko wa Yesuyo oka.

10 Yesuyo e yene one kakuta noatino noe wa kayo oa motokome okome kipala i ukumo wedoa yakoa moamene. 11 Panago one kimane keneke aka ketipea noa nokotikako neemepa pinali one wene oyake moa koigamele toamoko. Nitamele toamokoyake one tepene meaneya poane wene atepea kabunuke witako agalemepa pinali one wa moa koigamele toko wa Yesuyo oka. 12 Nimo ootokaneyake one oyalilawe Yesu kakata nekete ekete neke winimo yatekete Parisi ali-kiti nepala wene poaneya mekino, enipa wene toamoko-pekoli okome 13 Agetai a tibuke meko agopa oneme matameneya peyapa ipa oneme matamokounakeya wa toa mitikakala too. 14 Nitoono, wini Parisi ali-kiti nopala wene poaneya mekete ikimopa oa memotono, tokamota. Wini alikitipa leneta lianeya yaki. Dikane agome leneta liane yagono ali lia aua puku pokome toapa nipa takuta kobu kagonoke pitaketeta pitoi wa Yesuyo oka.

15 Nimo okale Pitayo okome ina pedoa okana agalepa pine edoa pikoto patu-kale okome 16 ete yename anu okounakamo wene toamikino, kimeka wene toamiki-pe. 17 Panago nee eya moa nakolopa kimane keneke ponome tepene ponome me me toa wa

te pu latia patukatapekala toko.
18 Nitikoyake poane agale kabunu
witakilepa e ku poane wene tepene
meaneya yạwa witako. Pinali
one wene moa koigakilepa eni
agaleme tokoya. 19 Nipa tepene
meaneya yạwa witako toa tokome
ali wiane tukou ni mone padane
atoa liou ni abeya toane potokou
ni mone padane pikoya-kiti kode
mou ni kapene agale ou ni panago
pa puputuane akou wa wene pia
20 enika eni poanele aline tepene-
kama aloa witakome pinali one
wa moa koigako. Anu i oya-
laweme yono abe kọameneya witi
kụ kotia nakipa pinali-kiti kini wa
toa potokakiya mena wa Yesuyo
oka.

Kenane Take Atoa Yesuke Wene Tuganemo
(Make 7:24-30)

21 Yesuyo nimo oomotokome eya
tata Taia Saidone tata liti piane
take wete eni poka. 22 Nitaneyake
Kenane take meane atoa pade Yesu
kotua kayo oma nokome okome Ali
Muno Depidi-loeke tagene ago no
ela moa auapeano ta. Anu kono
akomake poane ipono awinokome
tete motokakoa kakono, yapu
noo wa kayo oa litima nokaleka
23 Yesuyo agale wametekoa ka
ludu pa pome-kama kaka. Nitikale
enekete one oya-lawe Yesuke
nekete ekete i atoamepa toto litia
kayo oma nokono, pa wa wetekoa
ta-koli okome 24 Akolaliyo one
pawe toane talo tukuta tewitikoa
atua pokoina sipi sipi kaipa oto
motokoano, pa wa no wetekaka
tokolo tekene Iserele ali atoa odene
makutukoane moadene ni nokou
wa okale 25 yatekome o atoame
Yesuno kawane mulinita tukupia
kowitikome okome Ali Muno
no auapeano ta-kale 26 Yesuyo
agale pedoa okome okome tone
matiyane nee takoa pikoake wa
tone mati wanoa tue-kiti kakoita
eni nee moa pitikaketepa poanele
eni toko wa oka. 27 Yesuyo nimo
okaleka o atoame okome Ali Muno
winimopa nimini eke okoyake
eya wanedo uku. Yapu pinagono
nee walai takaneya pikota kugu
deya pedemotokome pitakale tue-
kitika oyake namele toko wa o
atoame oka. 28 Nitikale okome ae,
anu oyatoa nooke winipa wedoa
wene tugoa kake okono, no-pala
wini kowitike oko toa nitimotoane
uku wa okaka eina eina one
konopa ipono takoa pokale latoa
kakeneya.

Yesuyo Yene Tane-kiti Latekakala Tanemo

29 Yesu eni ta tewitikoa Galili ue
matanu liti kokotoma pome tono
pade ate lewia mepoka. 30 One
eni pome mepokata ali atoa lewi
lewita pia litima nekete kini yene
tane ali atoa-pala aua nokala tokoi.
Nipa kawa okeaneya ni leneta
lianeya ni agale amele toameneya
ni yono totaneya enika eni ali atoa-
pala aua note Yesuno kawane piai
tokoli latekoa wetekakala toka.
31 Nitikale agale amele toameneya
mekoina-kiti agale witoa oa ni
kawa yoname wia mekaneya
mekoina-kiti epetekaneya mea ni
kawa okeaneya mekoina-kiti kawa
pogakoa kautoa ni leneta lianeya
mekoina-kiti leneta kikakat-
apeneya yawa tokoli peyame kee
wa Iserele yene talo toko ago
Akolali kei pia kakoi.

Yesuyo 4,000 Ali-kiti Nee Lawe-tanemo
(Make 8:1-10)

32 One kakuta noe wa Yesuyo
one oyali-kiti kayo oa motokome
okome i oboa kaki yene mama
moane ela motekene uku. Ta
tebolo pataka toa no-pala opia
yakete kini noatiki nee peya
takatekoa pa kaki. Nee noameneya
kini kini yapu tadoa poatino
poe wanedo wetekakolupa yapu
poadete pekete pake kobume
tukete witipitoino, wetekamele
toamoko-kale 33 one oya-laweme

ekete i ali atoa kainya mati tokola. Ipa ali piamene taano, ali atoa peya mati i kakino, kini noatiki nee edoa motokoa lawetemotoa-pekoli okome 34 ni kini palawe wanekiti edela piko-pe-kale ekete tatono kakoa (7) odene piko. Ni de mou deya-meneka piko wa okoli 35 nipa poma ludu meetapeo wa e ali atoa mekatapeka. 36 Nititikoa eina tatono kakoa (7) palawe waneka mou-meneka moa pikoa kakome Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome one oyali-kiti tatia mekala tokale mootokoa e ali atoa mekoi toa nee pikama yakoi. 37 Nitikoli peyame moa noa tagatapea kitipu mekoi. Nootokaneyake nee kugu pika wekotoa moa ka katika tatono kakoa (7) mako puputumoa pikoi. 38 Nipa mati atoa katekoa oi moamoa ali-kama takoa oi motokolipa 4,000 ali-kiti nakedekoi.

39 Nitaneyake Yesuyo eida oboa kakoina-kiti kini kini yapu tadoa poatino poe wa wetekatekoa ue dipike peapetekoa pome mea Magadane take mepoka.

16

A Tibuke Padele Telekole Witakamotono Ta

Wa Yesu Likoa Enanemo
(Make 8:11-13, Luke 12:54-56)

1 Parisi totonoka Sadusi totonoka litia tane ali padekakiti Yesu mekata nekete ekete neke toma yakole Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa a tibuke padele telekole witakamotono ta wa likoa enenokoli okome 2 ta lima lima tokaka tibu yali yapu kiitapeneya kakale enekete ekete podoliopa tape too tadeko wa ikina. 3 Likonu witia kolopa pilikakome liane wedodo wa kiane wedo latitapekolopa opi pupulege tadalitapala igi noo tadeko wa ikina. Ae, wene takuta pianeya mekikiti kipala ukumo yakoe. A tibuke witakolepa ile toatekolo toko wa kime tetoa enekiyake no kaku-pete witakolepa ile toatekolo toko wa tetoa enamiki. 4 Akolalinele takamoa poanele toawineya yakina. Nitikete ekete Akolali patu kakedekalepa padele telekole toano ta wa no likoa eneki. Nitikiyake eya odene tokale enoi. Akolaline agale akane ago Yonapala padele tubele tane toa tokale enoino, padele pade enamoi wa Yesuyo oa poka.

Parisi Yene Sadusi Yene

Kini Tanele Toameamene
(Make 8:14-21)

5 Yesuno oya-lawe ue dipike eka matanuke mea peketepa palawekiti wene kayapea ua poameneya. 6 Nitaneyake Yesuyo okome okome Parisi ali-kitika Sadusi ali-kitika kini yisi kugu kiwike weamutukayano, wedetekoa yamenekale 7 kini kini yakaate tekete ekete tone noateko palawe wane wene kayapea ua noamokoonake ni oko-koli 8 kini tepene piane wene tetoa enekome okome palawe ua noamokoinakepa edekolo iki-pe. Nooke wedoa wene tugoa meamekete tekete ni iki. 9 Nipa palawe wane ko kakoane (5) moane ege egeta kadukoane (5,000) ali-kiti lawetekolu nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika kainya mati mako puputumoa pikoina wene kayapetapea mekete iki-pe. 10 Ni pade-petenaka palawe wane tatono kakoane (7) moane ege egeta kadukoane (4,000) alikiti lawetekolu nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika kainya mati mako puputumoa pikoina wene kayapetapea meki-pe. 11 Parisi yene Sadusi yene kini yisi kuguke kipala eina okounapa edoa wene toamokoipe. Eina okounapa palawe waneke ekene wamokouna. Dikane aline yisi kugu titi toma pamene wane

ekene okou-kale ekete 12 ae, Parisi totonoka Sadusi totonoka litia toametekoa titi toma poati wa inapa okome akedeko. Kini yisi kuguke okome wameadeko wa okoi.

Yesu Nepa Keraisu Tadeko

Wa Pitayo Tọawea Akenemo
(Make 8:27-30, Luke 9:18-21)

13 Yesu Sisaria Pilipai take nome mekome one oya-lawe pitia yatekome okome ali atoame no Ali Yatenane Oyagoke ikilepa no te kaku wa ikiti-pe wa okale ekete 14 padeka-kitame i ago nepa ali atoa ue motokama yakanakago Yone wa oa ni padeka-kitame Yeremaia wa oa ni padeka-kitame Akolaline agale tọawea akako ago pade wa oa tiki-koli okome 15 nimo wapa akedikiyake anu oya-lawe kime no te kaku wa iki-pe-kale 16 Pitayo okome nepa pa mea kama noko ago Akolaline mana one wa papete takoa kakapiane ago Keraisu wa oka. 17 Pitayo nimo okale Yesuyo okome Yonene mana Pita nepa kolotine meko ago. Neme wini okopa pa alime wene takaka toa wamokona. Agetai a tibuke meko agome wene takaka tokale ni wene toa oka. 18 Eya waneka uku. Pita nepa kue yaupea wa ibini akene ago. Eni kue yaupea waneke yapu wiou toane anu peku nakoi-kiti moane obokoane talo tou. Nitikolu tuane yene yopia mekoi-kitame anu peku nakoi-kiti moa atukadete wili tokoa kawa teko tokale wawei. 19 Ni Akolaliyo talo toko ta kago ketepono peateko kiipa ina wane ne moane meou. Nipa itonokepa ile tamene, ile toameamene wa wene kibututukoa okapa a tibuke meko Akolaline wene pika toakama eke too wa Yesuyo oka. 20 Nimo ootokoa okome no Yesupa Akolaliyo takoa moa kakapika ago Keraisu taatekoane nekedeku wa ali atoa enekete tọawea ikileka toameamene wa Yesuyo oka.

Yesu Tuake Wa Kamoa Poatekamo
(Make 8:31-9:1, Luke 9:22-27)

21 Einapete titimoa Yesuyo one tuatekamo tọawea okome okome Yerusaleme take pone mekolu eya ali-kitame no tete-kala meoi. Kanosolo ali-kitika Akolalike lodo yoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitika enika eni ali-kitame no wia tukoi. Nitikolika ta tebolo takoa patakapete Akolaliyo moa kamotokookale 22 Pitayo pata wa Yesu eko keneya aua pome kakome kikoa okome okome Ali Muno nepa Akolaliyo mama moamedekono, eni yename nitamoi-li wa okale 23 Yesuyo peketapekome Pitapala okome i ago Setanu anu mukiti lono kuka poneke kapono, Akolaline wene piko toane litiane takaya tokolo ka ketekake oko. Winipa Akolaline wene piko toa wamoa pa aline wene piko toa okono, wa wa ootokoa 24 one oya-lawe peya-pala okome no i ago litima nou wa wene piko agopa nekele tewitikoa wamene. Nipa ne wia dekatiki yomo lia aua nou toa tete mọkoa kakeka no litima namene. 25 One kepene mama motokome tukaya wa piti motaneya mekagopa etepea tua poo. One kepene mama moamokome no einagoke oyake tuou wa wene piko agopa toa motaneya mea kama poo. 26 Panagomepa one yomini atukome atumotoake itonoke pia kawa toko peya mootapeadekalepa eniya peya edeya weike moamoo. One yominido atukome atukalepa edeyame oto wa topo toa momotoa-pe. 27 No Ali Yatenane Oyagopa anu edelo alikiti-pala opiane nekenepa Agetai pạ teleta tootapeneya meko toane meane nou. Nitikenepa ali atoa peyame epetaneleka poaneleka

toma yakoinake nami wiane topo takakala tou. 28 Nimini ukuno yakoe. Ita kaki yene padeka-kiti wete tuameneya mekete enekoli no Ali Yatenane Oyago etene ako odene tobou meatekou ago nokolu enoi wa Yesuyo oka.

17

Yesuno Lene Timini Mamina Eya

Yati Yati Tootapeanemo
(Make 9:2-13, Luke 9:28-36)

1 Ko melepu kakoa (6) ta patatekaneyake Yesuyo Pita Yameta Yamene wamene ago Yone toa kidene-mene ete witimoa aua pome tono kakene matike lewia pome kapaneya. 2 O ali-mene aida kakakoa one-pala padele tokome one lene timini lou pa̱ keneya yati yati tootapea one maminaka lou pa̱ keneya ake tootapea taneya. 3 Nitaneya kakata Mosese Ilaidata kotikatapea nekete Yesu-pala ko oa kakeneya. 4 Nitikoli enekome Pitayo okome Ali Muno kimene ko oa kakita toto-meneka odeneya kakono, epetekono, neme nitika wa okalepa nipa aga yapu tebolo Mosese Ilaidata kini wikakakala too wa okaka 5 pa̱ tootapeane wedome agopa takoa kauma nekeneya. Nitikaka eni wedo keneke agale ludu nokome okome anu kolotini ago anu manago wini kako. One tokoleke wediane kakuno, one oka toa yakoa tamene wa okale 6 yatekete one oyali-mene piti mati tokale itonoke ketipea lene timini lono aua pitaloganeya. 7 Aua pitakoita Yesu nokome yoname mitikatekakome okome piti moameneya wete kamokoa kawe wa okale 8 ate enetekakoli Yesu odene kakedeka.

9 Tono aya wane mea keti toa pekete pake Yesu kakome okome Ali Yatenane Oyago no tukolu wete kamotokameneyakepa kimename opi enekoinakamo pa kini luaneya mema yamene wa okale ekete 10 Yu yene tone totono pine to̱a olaukaki ali-kitame eya wa olaukaki. Keraisu naniko taatekoa nomotoa Ilaida namolo takoa noo wa olaukakiya. Enipa edekolo ikiti-pe wa okoli okome 11 Ilaida einago namolo takoa nokome padeya padeya peya nodoka nodoka toono, enipa nimini ikiya wane uku. 12 Nimo wanepa ekeneke eya waneka uku. Ilaida wete wina wakapea noka. Nitikanake ali atoame ina okoinakago i nekedeko wa wene toamekete tokome e ku wene ponoka toa litia tekete one tete mekala tokoi. Edikakoi toa no Ali Yatenane Oyagoka tete motokakala toi wa okale ekete 13 Ilaida wa ina okanapa, ali atoa ue motokama yakana Yoneke okome akedeko wa wene tokoi.

Ipono Awitaneya Meane Mati Latekanemo
(Make 9:14-29, Luke 9:37-42)

14 Tonoke ketipea ko̱a ali atoa oboa kakoi pakeke pote kakoli ali pade Yesu kakata nome wadini tukupia mekome okome 15 Ali Muno ne kowitikumo yakoano ta. Anu mana mati leau okome tete mati mokoa kakomepa padepete-kiti toe mine aua pitakome uele aua pitakome-kala toko. 16 Nitikala tokale tekene neke oyali-kiti mekoita latekakoatino toe wane auane nokounake latekakamele toamoka. Anu mana neme elado motekepa latekakoano ta wa kowitikale okome 17 ae, ipete meki ali atoa kime Akolalinemo yakamoa wene moa koiganeya mea tikino, kini eni poane wene tewitikoa wamotoane edoane nepiane meamou wa ootokoa matiyane etene-pala okome neke mana mati no kakuta aua noo wa okale 18 aua nokale ipono kikoa okome okome i mati takoa pa wa okale takoa poka. Takoa pokaka eina eina eni mati latoa wene epetekaneya kaka.

19 Nititikaneyake Yesuno oya-lawe one kakata kidene-mene

nekete ekete ina ipono totomepa oyake takoa wetekamele toamokano, edekome tokato patukoli okome 20-21 nooke pa nateya wene tugoa mekete tokome takoa wetekamele toamoka. Kalipe lene dedeyameke witakome leau akatapea witako. Akolalineledo edikoa takama peketepa nipa i kako tonoka to̱a yeta kapono wa okoli yeta ponome kaponoo. Nipa padele padele peya kime oyake tamele tokale nitoo wa Yesuyo oka.

Yesuyo One Tuatekamo Wa To̱awea Akeneya
(Make 9:30-32, Luke 9:43-45)

22 Yesu one oya-laweka Galili take koukoa mekoi-pete pade one eni oya-lawe-pala okome no Ali Yatenane Oyagopa padekitame wimotoa panagome ete moa meoo. 23 Moa metekale wia tukakolika ta tebolo takoa patakapete kamoane pou wa Yesuyo okale yatekete wene keda mati toologakale mekoi.

Tobou Losu Yapu Takesi Kueke Akenemo

24 Yesu one oya-lawe-pala Kapaneame take note mekoika tobou losu yapu takesi kue motokama yakene ali-kiti Pita kakata nekete ekete neke tikisa agome tobou losu yapu takesi kue pitikakoya-pe wa okoli okome 25 e̱eno, Yesuyo nitikoya wa one yapu wakapea pome mekome Yesu-pala agale oademe tokale Yesuyo okome itonoke tobou meki ali-kitame takesi kue moteketepa kini yenaneke motikipe. Mone pa yenaneke motikipe-kale okome 26 mone yenaneke odene takesi kue motiki-kale okome winipa nimini oko. Tobou ali-kitane mana-mikitame takesi kue pitikakiya mena. 27 Nipa agetai Akolaline tobou losu yapu takesi kue pitikateku toa menake takesi kue motokama yaki-kitane wene pokaya tokale eya topoano ta. Galili ue mine poke mou tikoa motokoano pa. Tikakale mou eina wete tanikale aka moa pitikoa pakunu lakapea enekale kue lene pade abutaneya enoo. Tone takesi pitikateko kue wini pioono, moa aua poke pitikapamene wa Yesuyo okale Pitayo nitikapoka.

18

Akolaline Take Ako Meateko Ago

Te-Pe Wa Pitia Yakanemo
(Make 9:33-37, Luke 9:46-48)

1 Einata einapete Yesuno oya-lawe one kakata nekete ekete Akolaliyo talo toko take ako tobou meateko agopa te-pe wa yakanokoli 2-3 Yesuyo yatekome de mati deya pade ne noo wa mootokoa kiwi kakoi pakeke kakakome okome kipala i nimini ukumo yakoa moamene. Kini wini wene wia wawa i mati deya keneya meameadekolipa nipa Akolaliyo talo toko take etene poamoi. 4 I de mati deya nate wene pianeya meko toa meko agopa nipa Akolaliyo talo toko take ako ago meademe toko. 5 Panagomekiti dikane mati deya nooke toado makutukoa motokomepa nipa nopala eni dekoa makutukoa motokome toko wa Yesuyo oka.

Poanele Tikileke Pubu Akenemo
(Make 9:42-48, Luke 17:1-2)

6 Dikane mati nooke wene tuganeya meko mati odeneka padele poanele tomotoa likoa enoa labakagopa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enameneyake panagomedo laukakoa tube kue matiyame einagono kabe kautoa kusa ue muke pitikakale ue nakoa tukalepa nipa epetoo. 7 Ele kule poanele witakoleme ali atoa likoa enekala toko. Ae, itonoke enika eni poanele witakile tamele toapa tokoyake padele poanele tomotoa

likoa eneko agomepa dika dika toamene tete moo. Nitikayanalino, wedoa meamene.
8 Neke yonameka neke kawameka pinali ne toa potokadekalepa teigoa mitikamene. Pinali neke kawaka neke yonoka teigoa mitikoa duku yawa kakeka mea kawateko takedo poke mea kakalepa nipa epetoo. Nitameneya yonotaka kawataka kakeneya toe noa-kala kako takedo moa pitikaneya mekalepa nipa poo. 9 Neke lenemeka ne toa potokadekalepa nipa lene toa wamene. Neke lene pade tootapeneya yawa kakeka mea kawateko takedo poke mea kakalepa nipa epetoo. Nitameneya leneta takuta kakeneya toe noakala kako takedo moa pitikaneya mekalepa nipa poo wa Yesuyo oka.

Katepitoa Pekene Sipi Sipi Kaike

Pedoa Akenemo
(Luke 15:3-7)
10 I de mati deya odeneka paya tetepo takameamene. Kini edelo ali-kitame dikane mati yopikilepa Akolaline leneke-kama kakete tikili ni uku.
11-12 Panagome one sipi sipi kai ege takupeta kadukoa (100) egetekale-kiti odene katepitoa atupokalepa pinagome edoo-pe. Nipa eya too. Ete sipi sipi kaikiti tono payaneke eida koukoa kakoika kamotoa eina katepitoa atupokana kai pitia tuku tokoa kawa 13 enamua motokomepa kolotine oto noo. Nipa atupameneya ege takupeta kadukoa (99) kakene sipi sipi kai-kitike wedikilepa tokomeke one eina tuku toa enamutukana kaike etene wedoa wedikome kolotine meoo. Enipa nimini uku-pe. 14 Eina toa kiniketai Akolali a tibuke mekome one i de mati deya odeneka paka atupokaya tokolo wedoa talo toa kako.

Neke Oyagome Padele Poanele Tokolo

Mane Oa Moteke Toatekomo
15 Neke oyago padame nepala padele poaneledo tokalepa nipa poti one mekata kidene poke eke ame i poanele neme i tokona wa opamene. Nitikale okome ae, ame nimini oko wa ela motokalepa nipa one-pala wa oya patu pike Akolaline kaake oto moa kakake too. 16 Nitameneya einagome yakamokalepa neke oyali-mene takutaka teboloka yatekanoatino noe wa einago mekata moa aua pamene. 17 Nitikale e alimename okoimoka yakamademe wakalepa losu yapu opatono noo wa nepala tokanakamo i i wa toawea opamene. Nitikale ali atoame kokotukoa okoi agaleka yakamademe wakalepa nipa Akolalinele takamene agoka takesi kue motokama yako agoka tetepo takoa wamene.
18 Etene nimini ukuno, yakamene. Itonokepa ile tamene, ile toameamene wa kini wene kibututukoa okoi toapa a tibuke meko Akolaline wene pika toakama ekete toi. 19 Eya waneka ukuno yakamene. Itonoke mekiki takutameka tebolomeka odene wene piitikoa kowitikete okolipa Agetai a tibuke mekome kini kowitikete okoi toa-kama yakoa too. 20 Takutameka tebolomeka anu ibini wedekoa koukoa mekoi toane kiwi pakeke none menokala touno, Agetaiyo kini kowitikoimo etene yakoa too wa Yesuyo oka.

Pupu Agome One Odene Pupu Ago

Ela Moamokome Tanemo
21 Pita Yesu kakata nokome okome anu oyagomedo no-pala padele poanele tokala tokalepa edela-peta po letu mekamoane nami wiamoane tomotoa oko-pe. Tatono (7) kakoa-peta patu-kale okome 22 tatono kakoa-peta wane

pade wamuku. Ege kadukaka tatono kakoa-peta (70 x 7) nepala poanele tokala toka toa po letu mekamoa nami wiamoa tamene. 23 Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokoleke eya wane pedoane uku. Tobou agome-kiti one pupu ali-mene kime wina anuke padeya-kiti nami kakoa motokoinakeya-kiti wa oto anu mouno, noe wa agale oa wetekaneya. 24-25 Nitikale titikilepa eya taneya. One pupu yene yopiane agome pupu ago pade takoa aua nokale tobou agome okome neme aunake kina kue ege egeta kadukoa (7,000,000 kina) motokana toa oto wa mano-kale okome ae nekena nami wiane meateku kue toamokono, edeku patu-kale okome i agoka one mati atoaka one yapu pikoya-kiti topo takoa auna kueke kue motokoano ta wa one pupu yene yopikane ali-pala akeneya. 26 Nimo okale one eina pupu takakanakago one kawane witipitoa aua pital-ogoa kowitikome okome nekena kuekepa kue kotuke oboane meouno wa-ye wa kowitoa kakale 27 tobou agome ela motokome okome nipa aunake nami kakoa motokana kueke kue moamadene eni wakuno, opa atiki tootapea pa wa one yapu wetekaneya.

28 Nimo wapa akeneyake one eni pupu takakanakagome akolono wititapea ponokome enekale one odene pupu ago pade ponokale enekome einago tomo po dekamo-tokome okome aunake ege odepeta kadukoa (50) kina kue nami kakoa motokana wete oto nami wia mano wa okale 29-30 one eina odene pupu ago one kawane witipitoa pitalogoa kowitikome okome nekena kuekepa kue ko-tuke oboane meouno, wa-ye wa okaleka e agome okome auna kueke kue wete nami wia oto meamokoyake ne po yapu pa pioo wa po yapu moa pitikapaneya. 31 Nitikale enemotekete ete pade pupu ali-kiti wene keda mati tokale mea tobou ago mekata nekete einagome tokamo dika dika wa toawea onaneya. 32 Nitikoli yatekome tobou agome one mekuta ne noo wa einago kayo oa motokome okome nepa lene piane ago tadeko. Aunake kue nami kakoa motokana peya oto wa moameamene wa neme no kowitikale oto moamokouna. 33 Eina anume ne ela motekene tokouna toa nemeka neke odene pupu ago ela motikinakeya, dekale ela moamoka-pe wa kikoa ootokoa kakome 34 po yapu yopiane ago-pala okome i agome anu kueke kue wete nami wia oto meamokoyake po yapu pa pia kamotono, po yapu pitikakapa. Eida layo toua wikala tamene wa moa metaneya. 35 Ae, Agetai a tibuke mekome kipalaka enakale too. Nipa kini oyago padame kipala padele padele poanele tokake po letu mekakoina keetapeamadete wakolipa Ako-laliyo nitoo wa Yesuyo oka.

19

Alime One Atoa Wakeneleke Ak-enemo
(Make 10:1-12, Luke 16:18)

1-2 Yesuyo enimo oomotokome Galili ta tewitikoa Yodane ue ke-toa eka Yudea take pome mepoka. Poademe pokaka ali atoa lewi le-wita pia litima nokoli kini tane yene eida latekamu toka.

3 Parisi ali-kitika nekete ekete padele tubelekeka natelekeka panagome one atoa pa wa wakopa nipa tone totono litiapa tamele toa toko-pe wa natemo omo-tadiya wa kakete okoli okome 4 *namolo namolo Akolaliyo ka-mate meaneya-kiti titikome latik-ilepa ali atoata takuta wa-kama latikala taneya.* Eni tanemo one bokuke wia mekaneya kime oi moamokoiya-pe. 5 Nitanelekepa *alime atoa motokomepa etene nineta tewitikoa one atoa-pala*

lipua meoo. Nipa namolo letetakutukoata meaneyake naniko odene tigini tetepo taneya mekete liputakutukoata meoi. 6 Nitoa mekoli ipa i ago ipa i atoa wa tutu tutu wa ibini amele toameneya tokome i adona wa odene tetepo takoa oi. Nipa Akolaliyo moa lipukane ali atoata wa padameka moa letekatakutukamele toamoko wa Yesuyo okale 7 Parisi ali-kitame pitia yatekete ekete panagomedo one natono wawademepa namolo takoa opi ne eni wakene wakuna wa edikoa pipia wia meetekoapa opa pa wa wetekamele toko wa Moseseyo akeneya-mo. Enipa edekale akeneya-pe wa okoli okome 8 Moseseyo eni akenepa kini kaua-mikiti kolotini lupi tootapeneya mekoli tokome ni akeneya. Moseseyo nimo ikilepa taneyake Akolaliyo padeya padeya peya titia latikome oa piane toa akeneya mena. 9 Opi noanume eya wane uku. Pade atoa eko ali kode noameneya meaneyake anamedo ne pa wa wetekatekoa pade atoa motokomepa mone koua piamateko atoa eni motokome toko wa Yesuyo okale 10 one oya ali-laweme ekete ali atoa edikoa meamediki wa neme okopa nipa alime atoa edoa moamoono, atoa moameneya tiobo ago-kama kaketepa nipa epetoo-koli okome 11 eni ukupa ali peyame oyake litia tamele toamoko. Kipala ukulepa i agome-kiti litia tomotou wa Akolaliyo wene pikalepa nipa oyake litia too. 12 Pade ali-kitipa ninane tepene taneya nekene toa atoake wene kamoamokolo tiobo ali-kiti meki. Wa pade ali-kitipa alime mu motokatapeneya tokome tiobali-kiti meki. Wa ali padekakitipa eya kuya peya talo toko ago Akolalinele takama pukuno, atoa mena, moamou wa tiobalikiti pa meki. Anu i ukule litiane tou wa wene piko agomepa nipa edikoa mema pamene wane uku wa Yesuyo oka.

Yesuyo Mati-kitane Kowitikanemo
(Make 10:13-16, Luke 18:15-17)

13 Wa pade-pete pade-kitame kini mati-kitipa Yesuyo yono pia kowitikamotoa aua nokoli one oyali-kitame poe wa kikoa okoli 14 Yesuyo okome wini mati-kiti oto nomotono, etoe. Akolaliyo one talo tuku taapa kinino, noe wa yametekilepa dikane matikiti yametekono, oto nomotono toe wa okale 15 nokoli yono pia kowitikamotokome padeka poka.

Uu Kamo Tane Tualike Akenemo
(Make 10:17-31, Luke 18:18-30)

16 Wa padepete panago Yesu kakata nokome okome Tikisa ago Akolaliyo talo toko take meane kama pouno, padele epetanelepa edele tekene meane kama pomotoa oko-pe wa okale okome 17 epetanelekepa dekolo no pitia yateko-pe. Epetanele-kama toomoa poko agopa Akolali odene. Meane kama pouno wene pikepa nipa Moseseyo tamene wa oa pianele-kama toma pamene-kale okome 18 mani agale-kala litiane tomotoa oko-pe-kale okome ali pade wia tukamoa mone padane atoa liamoa monekeya kode moamoa panago-pala pa puputua akoa agale wamoa tamene. 19 Ni neketai nekaua̲ta kei pia mama moa ni pinali neeke wa wene mekoa mama motoko toa yete pade ali atoake wene mekoa mama moamene wa Yesuyo okale 20 tualime okome neme wini okolekamapa litiane toma nukuno, edele katekoane toamukutu-pe wa okale okome 21 Akolaliyo wene piko toane kotuke kakoane litiane tou wa neme wene pikepa nipa nekeya peya topo toa kue moamene. Mootokoapa ponopene ali atoa enoa tatia meetapeamene. Nitikepa neke kamoyapa a tibuke

auma kakeneya enoo. Nitatekoyano, no litima namene wa okale 22 yatekome wene keda taneya wawa poka. Nipa uu kamo tane ago tokome taneya. 23 Nitoa pokale Yesuyo one oya-lawe-pala okome ae kamo tane ago Akolaliyo talo toko take pikilepa etene wili tokoa kawapa poko. 24 Kamelo kaido noi keneke-kiti patukoa ponokomepa nipa wedoa wili toa kawamoapa patukoa ponoo. Kamo tane ago Akolaliyo talo toko take ponokomepa nipa wili tokoa mati kawapa ponoo. Nipa one eni take pamene poto tube mati toko wa okale 25 one oya-lawe wene peya mati pianeya kakete ekete ekee, kamo yeneke winimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyopa mainali atoa toa moo tokolope wa okoli 26 Yesuyo nepikakome okome ali atoame toamatikilepa Akolaliyopa oyake tamele toko. Padele padele peya tamele toko ago tokome kamo agoka one take nomotoa ka patekamele toko-kale 27 Pitayo okome ne litima noadetepa tonekeya peya tewitikoa wawa nokoono, neme edeya nami wia meoo-pe-kale okome 28 itono tibuta takoa pokale eni luku weneya pikalepa pa̱ tootapeane walaike no Ali Yatenane Oyago pone mepou. Nitateku toa anu oya kiwika nooke lokoa tobou aliki meatikiya walai tuku kakoake (12) mekete Iserele yatene tuku kakoa (12) tatite toa takoa enekala toi. 29 Wa panagomedo ipa no Yesuke tuku wa one yapu one etene nineta one laine wamenemikiti one mati-kiti one ipe one ta eya tewitikoa wakomepa nipa enika eniya lukukepa ege takupeta kadukoa (100) mokala too. Nitoa mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea kama pamene wa moa kakoo. 30 Akolaliyopa ako yene kainya mati keku kakoa wa keku yene kainya mati ako kakoa too wa Yesuyo oka.

20

Pine Agome One Ipe Pupu Takane Ali-kiti

Kue Metekome Tanemo

1 Yesuyo okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno yakoe. Gerepi po ku̱ ipe pinagome-kiti likonu witiane ipe takatiki ali-kiti enemopou wa mekoika pekeneya. 2 Pokome enekome okome tebolowa-kama kue kina mekala touno, anu ipe takapoi-pe wa okale ekete takapouno ta-koli okome nipa takapoatino, poe wa moa wetekaneya. 3 Nititikoa lou pini pogi (9) kakoakeka makesike wa wakapea pome enekale pade ali-kiti loyo mekoli enekome okome 4 kini moatiki toane kue mekala touno, anu ipe takapoatino, poe wa moa wetekakale takapaneya. 5 Bera-peteka (12 kilokoka) lou aukapokaka (3 kilokokeka) einakale toa pade ali-kiti enekome takoa moa wetekakala taneya. 6 Wa naniko ogopono (5 kilokoke) wa wakapea pokome enekale pade ali-kitika loyo mekoli enekome okome i makesike likonu witia pa loyo meemoa note ta likakino, edekolo pupu toamiki-pe wa okale ekete 7 pupu yametekago ago nikileka toamoka-koli okome nipa anu gerepi po ku̱ ipe takatiki pupu pikono, takapoatino, poe wa wetekaneya.

8 Ta likaka gerepi po ku̱ ipe pinagome eni yene yopikago-pala okome okome anu wini pupu takaki ali-kitipa kue meteke ile tamene. Wipitikene takoane motokouna ali-kiti kue namolo takoa meawineya pamene. Ketekepa namolo takoane motokouna yene mea wipitiamene. Wete kayo oa moa kue metekakala toano ta wa okale 9 pokome ipe pinagono

pupu ogopono titikete takane alikiti nokoli kina tebolo-wa-kama metekaneya. 10 Nitima pome wipitikale namolo takoa motokana ali-kitame kue ako mouno wene pia nokoli ipe pupu yopikagome kina tebolo-wa-kama metekaneya. 11-12 Nitikale motekete ipe pinagopala kọ oa kakete ekete likonu wititapea tape louke pupu takamoa note ta likakoona. Nitikoonake lou pini odeneke pupu nateya takakoina yene-pala totoka odele toa pupu takane tetepo takoa kina tebolo-wa-kama neme metekokoli 13 pupu pinagome pupu takane ago pade-pala okome anu oya ne toane potokamukutumo. Kina tebolo meouno, anu pupu takapoo-pe-kolu eke ẹeno, nitikouno ta wa neme okana. Enimopa wamokanakamo okotupe. 14 Kue ne i metekene tuku toanepa keteane moane wetekakounakagoka kina tebolo meadene uku. Neke i kuepa moano ta. 15 Anukuyapa anu wene litiane oyake tatiane meamele toko. Naniko ina nokanakago edikoane pewe witikouna tokolo ni nopalapa wene poaneya kake oko-pe wa ipe pinagome akeneya wa Yesuyo oka. 16 Nimo ootokoa okome wina pedoane okouna toa Akolaliyo naniko nokoi yene namolo kakoa wa namolo nokoi yene naniko kakoa too wa Yesuyo oa poka.

Yesuyo One Tuateka Tebolo Takoa Akenemo
(Make 10:32-34, Luke 18:31-34)

17 Yesu ate Yerusaleme take poademe pokome one tuku kakoa (12) oyali-kiti eko keneya witimoa aua pokome okome kipala i ukumo yakoe. 18 Opa ate Yerusaleme take poadete poko. Pote kakolo no Ali Yatenane Oyago panagome moa eya yenane yonoke Akolalike lodo yoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitika kini yonoke pioo. 19 Nitikale no wiatekoi oi pedoa piitikoapa mone pa yene kime wia tukakoe wa metekoli motekete tegene matoa po wapime wia yomo lekaneyake wia dekoa toi. Nitikolika ta tebolo takoa pataka-petepa Akolaliyo moa kamotokoo wa Yesuyo oa pika.

Yame Yonetane Niname Yesu Kowitikanemo
(Make 10:35-45)

20 Yesu Yerusaleme take kutu poademe pokaka Sebedi natono one manata-pala Yesuke nome wadini tukupia kowitikakome okome agale deya ou-kale okome 21 anume edele takamotoa okope-kale okome ne tobou ago meke talo tokaka i manatame ne auapekete panago neke nimini yono lono mea padena ago neke ewa yono lono mea yopimotoane uku-kale 22 Yesu eni wamena kakoi lono peketapekome okome wene toameketeke ikino, no noateku tetepa kitameka noukete ikipe-kale ekete ẹeno, nitato takoli okome 23 no noateku tetepa kitameka eni noateku toa noi. Nitadete tikiyake ali atoa talo toane mekouta eka oka yono lonota kita tatikatakutukoane mekamele toamoko. Eka okata meatiki agotapa Akolaliyo i i wa wete wene toopianeyano, anume oyake oyameamele toamoko wa Yesuyo oka.

24 Nimo wapa akedekoli yatekete o yename eni wamena-pala wene poaneya kakete kọ oa kakoli 25 Yesuyo one kakuta noe wa kayo oa motokome okome mone pa yatenane tobou ali-kitame kini yene wete toe toe wa tika tikakama tiki. Kini ibini akene alikitameka ali atoa yopia mekilepa kinikile-kama takamotoa tiki. 26 Nitikala tikino, anu oya-lawe kime pade edikameamene. Tobou ago meou wa wene piketepa nipa kinikile toamekete kini oya-mikitanele takama pamene. 27 Nipa ako odene mekene talo tou

wa wene piketepa nipa pinagono pupu-kama takamotoa kueme topo toa moa egetane ago keneya meamene. 28 Noanupa Ali Yatenane Oyago taatekoane nekenepa ete yename anukule takamotoane nokouya mena. Nitameneya etekitanele takoane ni ali atoa peya mati anu kamateme oto toane moukene ni nokou wa Yesuyo oka.

Leneta Lianeya Meane Agota Epetekanemo

(Make 10:46-52, Luke 18:35-43)

29 Yesu one oya-lawe-pala opia pome Yeriko ta tewitikoa pokaka ali atoa lewi lewita pia litima pokoi. 30 Kini ponokoya liti leneta lianeya meane agota batete matanuke eida mekete yatekoli Yesu wini patukakona wa oma ponokoimokamo yatekete kayo oa ekete Depidi-loeke tagene ago Ali Muno neme tota ela moameneye wa kayo okolipa 31 Yesu lewi lewita pia litima ponokoikitame kikoa ekete ekete agale oyakeno, wawe. Kilikoa meo wa kikoa oma ponokoi. Nitikolika einagotame kayo telo kamotokoa ekete Depidi-loeke tagene ago Ali Muno neme tota ela moameneye wa kạata wikoa kakoli 32 Yesu witimoa kakome okome nipa noe wa okale nokoli okome anume edele takamotoa iki-pe-kale ekete 33 Ali Muno tone leneta kikoono, epetekoano ta wa okoli 34 ela motọkome kini leneta mitikatekakale eina eina kikatapeneyata Yesu litimata pokoi.

21

Yesu Yerusaleme Ta Ate Poademe Pokaka

Ali Atoame One Kei Piawineya Nekenemo

(Make 11:1-11, Luke 19:28-40, Yone 12:12-19)

1 Yesu one oya-laweka Yerusaleme ta tigotokoa witapadete peketepa Olipe-pini tonoke latiane Betepase take witakete Yesuyo eya toka. One oya ali-kiti takuta moa wetekakome okome 2 kuka ku take poatino poe. Pote witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine-pala eida po kakoa kebetaneya kakoli enoi. Eni dogi kai nina po kotokoa oto aua notokamene. 3 Kotokoa moadete kakoli panagome dekolo motiki-pe wa okalepa eya wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa poko. Opi oto wa wetekademe toko wa akamene wa Yesuyo oka. 4 Enipa Akolaline agale tọawea akane ago padame eya wa papete oa piane toa taatekamotoa tokoi.

5 *I Saione take meki kono-mikiti kiwi yopia tobou meatekago wini noko. Nokomepa dogi kai tali waneke mekome ua mootokoa patutu ootokaneya mea noko. Nipa dogi kai tine patu mea noko*
wa padame oa pianeya.

6-7 Eni oa piane toa taatekakete Yesuno oya alita takutame Yesuyo okalee pote topokoi. Nipa eni dogi kai nina aua neketepa kini kakene mamina petene kotokamoa dogi kai patu tatikakoli Yesu mea poka. 8 Nitikaka ali atoa peya matiyame kini tokoo kakene mamina kotokamoa one mea poatekaka bateteke pia tatikama pokoi. Wa padeka-kitame yomo yenene deya tewia moa batete ludu tatikama pokoi. 9 Nitoa lewi lewita pia pekete namolo kawa pokoi-kitameka ketea kawa nokoi-kitameka agale kamotoka kamotoka toa ke ke wa oawineya pekete ekete

Depidi-loeke tagenago i ago kei piatoe. I agopa Ali Muno Akolali patu kautakoa kama nokono, Akolali neme pewe wia yopia kamene. A tibuke meki peya one kei piameneye wa kolotine togete oawineya pokoi.

10 Oawineya nomotoa Yesu
Yerusaleme ta ata witakalepa ali
atoa ete pato oto pato toa kakete
ekete i ago te-pe wa kạ wikoa
kakoli 11 lewi lewita pia nokoina-
kitame ekete i agopa Nasarese Yesu
Galili ta keneke piko Nasarese take
ago Akolaline agale tọawea akako
ago wa topo takoa okala tokoi.

Yesu Tobou Losu Yapu Pokome Tanemo
(Make 11:15-19, Luke 19:45-48, Yone 2:13-22)

12 Yesu one pa kutu pokome to-
bou losu yapu pome kapoka. Pome
kakome eya kuya eida-kama topo
toa tane ali-kiti wia tikatapeka.
Nitoa e ku take latiane kue topo toa
Yudea kue lene ete mea tokoi ali-
kiti kini walai-kiti moa pekatapea
ni ini puluma yoa tane yenane
walai-kitika moa pekatapea toka.
13 Nitikome okome *anu i yapupa*
no Akolali ali atoame kowitoai
toatiki yapu wa one bokuke wia
mekaneyake kimepa kode yename
kodeya paigakoa moa potipiai tane
kota tetepo takakino, poe wa wia
tikatapeka.

14 Yesu losu yapu pa eida
kakale leneta liane yeneka kawa
okeane yeneka one kakata nokoli
epetekatapeka. 15 Yesuyo ele
kule telekole tokaka eida tobou
losu yapu kakoi mati-kitame kạ
oa kakete ekete Depidi-loeke
tagenago kei piatoe wa kạ oa
kakoi. Nimo okoli yatekete tekete
Akolalike lodo yotokoai tane tobou
ali-kitika Yu yenane totono pine
tọa olaukane ali-kitika Yesu-pala
wene poaneya kakete ekete 16 i
mati-kitame kạ okoa kakimopa
yateko-pe wa okoli okome ẹeno
yateku. Enikepa Akolaline bokuke
eya wa wia mekaneya pikono,
yakoe. *Akolali ne kei piatiki toa*
dee mati-kitameka nana mati-
kitameka kei pia kamotoa neme
toko wa Depidiyo Akolali-pala
akeneya. Eni agale tiginipa kime
oi moamokoiya-pe wa Yesuyo
oomotokome 17 e yene tewitikoa
Besani take pome pipoka.

Yesuyo Yomo Piki Kikoa Okome Akenemo
(Make 11:12-14, 20-24)

18-19 Podolikama likonu witia
Yesu Yerusaleme ta wa wakapea
poademe pokome pake kobume
tukome ete enapekome enekale
yomo piki pade batete kebonoke
kakale eneka. Nitoa pinele pome
enekale tata pitikoa kakomeke
kụ tumeadeka. Nitadekale eni
yomo kikoa okome okome kụ
pade wa tukilepa toamea wa okale
eina eina totoa ala tootapeka.
20 Nitikale enekete one oya-lawe
wene kainya pianeya kakete
ekete ina yomopa odepeta totoa
ala tootapekono, edoa tokoto-
pe wa okoli okome 21 kipala i
nimini ukumo yakoe. Poome
toameneya mea Akolalike wene
tugoa meketepa nipa anume ina
yomo-pala tokounakale kimeka
oyake tekete eya-kitika tamele too.
I kako tono mati-pala ekete ne wete
tọa kusa ue muke kuta poke kapa
wa okolika oyake pome kapoo.
22 Eya waneka ukuno yakoe.
Akolali kowitiketeka oneme yakoa
too wa oneke wene tugoa mea
kowitikolipa yakoa too wa Yesuyo
oka.

Te Patu Kautakoa Kako-pe

Wa Yesu Pitia Yakanemo
(Make 11:27-33, Luke 20:1-8)

23 Yesu Yerusaleme tobou losu
yapu pome olaukoa kakaka Ako-
lalike lodo yotokoai tane tobou
ali-kitika Kanosolo ali-kitika Yesu
kakata nekete ekete neke tokolepa
te patu kautakoa kake toko-pe.
Teyo tamene wa okole toko-pe
wa yakanokoli okome 24 kipalaka
yakatekumo pikono, yakoe. Oto
wa topo takoa okoli yatekenepa
nipa noanume toma yakule i ago
patu kautakoane kakene tuku

wane ouno, yakoe. 25 Yoneyo ali atoa ue motokakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. Kini kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale kini kini yakaate tekete ekete edemo wa ato-pe. Akolaline peku noa toka wado okolopa nipa Yone einagome okagale edeyake yakoa moamokoi-pe wa i agome oono, nimo wamato, 26 Nimo wameneya one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa i ali atoame toto wia tukatikiyano. Yone einagopa Akolaline agale to̱awea akane ago tadeko wa ikiya tokome nitoino, enimoka wamato wa ete Yesu-pala ekete 27 wene toamokono, Yone einago tene peku noa toka patu-koli okome nipa noanu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane wamou wa Yesuyo oka.

Etename Okale Manatame Yatekete Tanemo

28 Kipala eya waneka yatekene ukuno yakamene. Panagono mana-ata takuta kakeneya. Wa padepete namolo ago kakata einago pokome okome opi anu ipe takoano pa-kale okome 29 no pade poamou wa ootokoake one eni wene wia wawa etenane ipe takapaneya. 30 Nitaneyake etene putunago kakata pokome namolo ago-pala okana toa okale okome e̱eno, nitou ta wa ootokoake etenane ipe taka-pameneya. 31 Nitikala taneyano, etename okale mainagome yakoa taneya-pe wa Yesuyo okale e yename ekete eina namolo ago wa okoli okome nimini ukuno yakamene. Takesi kue motokama yaki ali-kitika pamoko atoa-kitika Akolaline take pikilepa kiwi naniko nomotoa pokala tiki. 32 Nipa ali atoa ue motokama yakana Yoneyo kiwi wene ki̱yo akeneya mekete toatekoile i i wa yametekanake e̱e nimini wa litiamokoi. Litiamokolika eni pa ali atoamepa one okamopa nimini oko wa yakoa tokoi. Nitikoli eneketeke kini poane wene wia wawamoa Yone einagoke wene tugamoa tokoi wa Yesuyo oka.

Pinagono Gerepi Po Ipe Yopia Potokanemo
(Make 12:1-12, Luke 20:9-19)

33 Agale pade pedoane ukuno, yakoe. Panagome-kiti one ipe tootokoa gerepi po matatapeneya. Nitoa pawe toa unukatekoapa one pupu yename po ku̱ kotia pitikoa kawame kautoa ti̱a lobu-tatekoi kagono wetia latipianeya. Nitoapa payaponalime ta ena-pea yopia meateka yapu atepea wipianeya. Nitoapa ali pade-mene one ipe kime yopikakamene wa yamemotokome ta padeka pome mepaneya. 34 Nitaneyake ku̱ putua kibutukakoa kawateka tigotoma nokale one pupu ali pade-mene moa wetekakome okome anu ipe yopikaki-kitame no moateku toapa meadete tikino, motokapoatino poe wa moa wetekaneya. 35 Wetekakale nokoli enekete dekoa motekete panago layo toua wia panago wia tukoa panago kueme ka̱ua tukoa taneya. 36 Nitaneyake pinagome pupu ali kainya mati moa wetekakale nokoli namolo tokoinakale taneya. 37 Nitaneyake wipitikomepa eni ali-kitame one mana kei pia makutukoa moi wa wene pikome mana ago ne pa wa wetekakale nokale enekete oote tekete ekete 38 pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokaya-kiti kadimo okome kunagono pikademe tokono, one eni moatekoya-kiti toto moatono, kunu ago wia tukatoe wa 39 dekoa moa tayo lono aua pote wia tukapaneya.

40 Nitikala taneyake ipe pinagome one ipe yopikaki yene-pala edele tonoo-pe wa Yesuyo

okale 41 one agale yakakoa kakoi-kitame ekete ipe yopia potokane ali-mene dika dika toamene tete mea wia atukoo. Nititikoapa one gerepi po kụ moateko toa kịyotokoa moke toa meatiki ali pade-mene kime yopikamene wa yameoo-koli okome 42 Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneya pikono, yakoe.

Yapu wiane ali-kitame i yomopa poadeko wa paya tetepo takoa wakeneyake padek-agome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya. Enilepa Ali Muno Akolaliyo taneya tokome ke wa kolotine mekete one kei piato wa panagome wia mekapi-aneya.

Eni wia mekanemopa kime oi moamokoiya-pe. 43 Kipala i ukumo yakoe. Akolaliyo kiwi talo toake wakome kiwi luku one pupu wedoa takatiki yatene moa kakoono, nepio. 44 Eni yomo pigike pitakoi ali atoa kạua kugu wititapeoi. Wa eni yomo pigi panagoke pitakome katua tawele takatapeneya pioo wa Yesuyo okale 45 yatekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi ali-kitameka ekete ina okana agale-menepa totoke akedekono, 46 i ago dekatapea moatiyake toko wa kakete eida oboa kakoi-kiti piti motekete tekete wakoi. E kakoi ali atoame i ago Yesupa Akolaline agale tọawea akako ago tadeko wa wene tokoli ni piti tokale one dekoa moamokoi.

22

Etename Manane Atoa Motokakome Togemo

Oa Wetekakale Pade Ali-kitame Wakenemo
(Luke 14:15-24)

1-3 Wa naniko Yesuyo pedoa agale pade-meneka e yene-pala okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyame-tekuno yakoe. Tobou agome-kiti one manane atoa motokakene toge ipete kiouno, namene wa oa metane oi nokale one pupu ali-kiti moa wetekakome okome namene wane okouna ali-kiti enemotokapoe wa wetekaneya. Nitikale pote opokoli peyame ekete kote tokono, noamouno, poe wa waamu taneya. 4 Waamu taneyake pade pupu ali-kiti moa wetekakome okome anu toge tụane pikuno, manane atoa motokadene egetekoane mekou pitimekawe kai eya wete wiane kikakakouno, wete noe wa akapoe wa wetekakale enemotokadete pekeneya. 5-6 Wete noe wa opokoli yakamene lau lau toa kinikileke etepea pekete eya tokala taneya. Panagome one ipe topome panagome one sisoa yopipome wa pade-kitame tobou agono pupu ali-kiti dekoa moa ya motokoa wia tukoa taneya. 7 Nitaneyake tobou ago timini nakale one poyo ali-kiti moa wetekakome one pupu ali-kiti wia tukane yene wia atukoa kini yapuka yotokapoatino poe wa wetekaneya. 8 Nititikoa one pupu yene-pala okome okome manane atoa motokakene toge wete kiane pikene namene wane agale oane wetekakouna-kiti wawa noamikino, toge nee etene nomotoane wamukuno, kiwi lukupa eya yene enemotokapoe. 9 Batete ludu pote ali atoa kotukete ekete tobou agome manane atoa motokakome toge kikakakono, noe wa akapoe wa wetekaneya. 10 Nitikale batete ludu pote kotukoi peya epetanele tane yeneka poanele tane yeneka noe wa enemoma nokoli notepa tobou agono yapu edeya takatapeneya.

11 Nitoa toge noa mekoli tobou ago nokome enekale panago paya mamina kakeneya meadeka. 12 Nitadekale okome anu

oya ali nepala ukumo yaka. Manane atoa motokakene kiku toge noadepa weneya mamina kakeneya namene wane okounake kawameadekono, dekale waka-pe-kale agale wametekoa mekale 13 tobou agome one pupu yene-pala okome okome i ago kawa yonota lutua yomiyomu wa dika dika toamene take moa pitikakapoe wa akeneya wa Yesuyo oka. Nimo ootokoa okome eidapa ali atoa komo kata nina toa pitikoa kawamoi. 14 Nipa Akolaliyo ali atoa kainya mati oneke noe wa kayo okomeka pa natetekoa takoa mokala toko wa Yesuyo oa tukaka.

Lomane Tobou Ago Sisane Takesi Kue
(Make 12:13-17, Luke 20:20-26)

15 Yesuyo nimo okale yatekete Parisi yenamepa Yesuyo natemoka omotoa likoa enatekoi oi pede-piadete wa eko keneya witimoa mepaneya. 16 Nitoapa kini totono yakoa tane ali-kitika Erodeke timini kakoa yakene yeneka Yesu kakata poe wa moa wetekakoli pote lede pitia yatekete ekete Tikisa ago nepa niminimo-kama oko. Nitoa ibini akene yeneka ponopene yeneka takoa enamoapa eni yene peya Akolalinele takama pekete toatikile kiyooke-kama olaukama poko. 17 Nepa nitane agono wene tekete imodo pitia yatekono, yakamene. Yu yene tone totono litiapa Lomane ako tobou meko ago Sisane takesi kue pitikamato-pe, Pitikato-pe. Yakoono, oa ta wa okoli 18 kini poane wene pianeya kakoile tetoa enekome okome wene takuta pianeya kakete iki-kitame nopa edeyake likoa eneki-pe. 19 Takesi pitikatiki kue lene enouno, yameo wa okale panagome moa aua nome yametekale okome 20 i kue lene tiginikepa padane lene timini-pala ibinita wia mekaneyano, eniyatapa teneta patuno, yakouno, oe-na-kale 21 peyame ekete tobou ago Sisa one wa okoli okome nipa Sisa meatikiya-kiti ni Sisa takoa mea Akolali meatikiya-kiti ni Akolali takoa mea tamene wa okale yatekete 22 ekee wa wene kainya pianeya tewitikoa pokoi.

Tuane Ali Atoa Kamoatekoile Lede Pitia Yakanemo
(Make 12:18-27, Luke 20:27-40)

23 Einata einapetepa tuane ali atoa wa kamoamoi wa iki yatene Sadusi yatene Yesu kakata nekete likoa enekete ekete 24 Tikisa ago, Moseseyo eya wa akeneya. Panagono atoame one mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki mati opikamotono, nitamene wa Moseseyo akeneya. 25 Nipa odene agono mana-mikiti tatono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome atoa moapa mati opiameneya mea tuaneya. Tuademe pikome one liti opiane ago-pala kadimo okome okome mati opikamotono, anu atoapa ne moamene wa ootokoa tuaneya. 26 Nitikale moapa mati opiameneya oneka mea tuaneya. Tebolo takane agomeka einatoa moa mati opiameneya tuka. Eni wamene-mikiti peyame einatoa kibutua moma-kala nekeneyake panagonoka eina atoame mati opikameneya. Peyapa tiobo ali mea tukala taneya. 27 Nitikala taneyake wipitikomepa einaka-toaka tuaneya. 28 Eni wamene-mikitame einatoa edikoa kibu-tua moma-kala nekeneya. Ni-taneyano, tua pokoi ali atoa Ako-laliyo kamotokaka-pete einaka-toapa mainagono natono wa tugoa meoo-pe wa Yesu likoa enekoli okome 29 kini wini ikimopa Akolaline bokuke piko agale-pala one telekole tokoleta wene toamekete iki. Nipa pamo ekete tiki. 30 Tua pokoi ali atoa kamoa

pote a tibuke mea kaketepa alime atoa moamoa atoa ali poamoa toi. Nipa a tibuke Akolaline edelokiti keneya meoi. 31 Ali atoa tuapa wa kamoa pote kakimopa Akolaliyo kipala akedekonake one boku moa oi moamokoiyape. 32 Eya wa akeneya. *Noanupa Eberame Aisaketa Yekobe toa einago-menane Akolaliyo uku* wa akeneyano, onepa tuane ali atoane Akolali mena. Mea kama piki ali atoane Akolaliyo uku wa okome akedeko wa Yesuyo oka. 33 Enimo okale yatekete eida oboa kakoi peyame ekete imopa i olaukoa kakono, yakatoe wa kạ oa kakoi.

Tobou Kakoa Akene Agalepa Mani-Pe
(Make 12:28-34, Luke 10:25-28)

34 Yesuyo one oka agaleme Sadusi ali-kiti moa kautakale agale ete wa topo takamele toamoko wa akedekoli yakamotekete Parisi ali-kiti Yesu kakata obomoa nokoi. 35 Eni nokoi yene padame Yesu likoa enekome okome 36 awa, Tikisa ago, yonota tua agalepa e tobou kakoa akene agalepa mani-pe wa oka. Ni agopa Yu yenane totono pine tọa olaukakago. 37 Nimo okale Yesuyo okome *neke Ali Muno Akolalike wedoa wene mekoa mea tikilepa neke tepe kolotinime toa neke yominime toa neke weneme toa tamene.* 38 Tobou kakoa akene agalepa enina. 39 Nike lokoapa edikane agale eya wa wia mekaneya piko. *Pinali neeke wa wene mẹkoa mea mama motoko toa yete pade ali atoakeka wene mekoa mea mama moamene* wa wia mekaneya piko. 40 Moseseyoka Akolaline agale tọawea akane alikitameka Akolaline agale akoa mema neketepa eni agaleta patukama kelekoa oma-kala nekeneya.

Keraisu Te-laweke Tạwatekago Wa Yakanemo
(Make 12:35-37, Luke 20:41-44)

41-42 Parisi ali-kiti eida oboa kakakoa Yesuyo yatekome okome Keraisu wa papete ibini oa piane agopa edane ago wa wene pikipe. Te-laweke tạwatekago wa iki-pe wa okale ekete Depidiloeke tạwatekago wa okoli okome 43 Depidiyo papete Keraisupa one Ali Muno wa ikilepa Epetane Yominiyo wene takakale eya wa akeneya.

44 *Ali Muno Akolaliyopa anu Ali Muno-pala eya wa oka. Nepala poi tẹia meki alikiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, one nimini yono lono noke nepia menamene* wa Akolaliyo oka wa Depidiyo wia mekaneya.

45 Depidiyopa Keraisu einagopa one lukoane meku Ali Muno wa akeneyake Parisi yene kimepa Keraisu einagopa Depidi-loeke tạwatekago wa ikino, dekolo ikipe-kale 46 odenagomeka agale topo takoa wamokoi. Nitoapa einapete titimoa padameka agale pade wa pitia yakoaka enameneya.

23

Mosesene Totono Pine Tọa Olaukane Yene

Parisi Ali-kiti Kini Tanele Toameamene
(Make 12:38-39, Luke 11:43,46, Luke 20:45-46)

1 Nitaneyake Yesuyo e oboa kakoi yene-palaka one oya-lawepalaka eya wa oka. 2 Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika Mosesene agale patu kautakoa kama piki. 3 Nitiki yename ile tamene ile tamene wa okoile-kama litia tamene. Nimo ukuyake eya waneka uku. Eni yename ile tamene ile tamene wa olaukaketeke pinali-kiti kini eni ikina toa toamiki. Nitikino, kini tikile litia toameamene. 4 Eni yename padeya padeya keda tokoya ali atoane kotomaneke moa aukou toa kini wene keda

takakala tiki. Nitikiyake eni keda nateya deyaka yapetekoa ate motokamiki. 5 Eni yename ele kule tikilepa eko ali atoame kiwi kei pia kamotoa tekete keleyo-kama tiki. Nipa Akolaline agale tigini deya pipiake wia mekatekoa mete kabeke lobutukoa pono yonoke pome dekoa togotoa ni kini tokoo kakene mamina nami-menekeka padeya padeya koniyoya ua tukaketepa ludu takoa-kama ua tukoa tiki. 6 Toge kikoikaka ibini akene yene meatikita meada wa pote mepokala tiki. Losu yapu peketeka tobou ali-kiti meatikita meada wa pote mepokala tiki. 7 Makesikeka ali atoame Tikisago Tikisago ke wa kiwi kei pimotada wa yakala tiki. 8 Nitikino, anu oya-lawe kime pade edikameamene. Kiwi peya wamene-mikiti-kama meki. Kiwi talo tukulu Tikisa ago wa kei pia oatiki agopa odene agodo no i kaku. 9 Kiniketai wa oatiki agopa a tibuke meko Akolalino, itonoke meko ago edikoa atai wa wameamene. 10 Ete ali atoame kiwi Ali Muno wa kei piamomotamene. Kini Ali Muno wa oatiki agopa no Keraisu odene. 11 Kiwi panagome one ako ago kawou wado okagopa one oya-mikitanele takama pamene wane uku. 12 Onepa ako ago kaku wa wene pikagopa Akolaliyo keku moa kakoo. Onepa keku ago kaku wa wene pikagopa Akolaliyo ako moa kakoo.

Wene Takuta Pianeya Mekoi-kitike Akenemo
(Make 12:40, Luke 11:39-42,44,52, Luke 20:47)

13 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Kini eya toma yakike ni uku. Akolaliyo talo toko take ali atoa poadete tikili ka wia ketekatapekala tiki. Nipa one take poamouketeke tiki. 14 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya meki. Nipa nepo atoa-kiti oa yotokoa kini yapu eya kode keneya motikiyake eka ali atoame kiwi kei pimotoa lede kowitikete kutupea pa agale likoa pikala tiki. Ae, Akolaliyo kiwi kibu motokomepa dika dika toamene tete meoono, nepio. 15 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi-ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Kini peku lawetatiki agopa tuku toma pato wa ka ludu pote ue dipikeka mea pote tuku toma yaki. Tuku toa enamutuketepa kini peku noa tamene wa lawetekili kini tiki poanele moa patukoa poane take poko.

16 Ae, leneta lianeya mekete ete ali atoa etepea lia aua yaki-kiti Akolaliyo kiwi kibu moono, nepio. Ali atoa olaukaketepa eya wa ikili tekene ni uku. Panagome-kiti okome tobou losu yapu tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya mena wa iki. Nipa tobou losu yapu paya tetepo takoa iki. Nitikiyake panagomepa eni tobou losu yapu keneke golo kueme latia pianeya-kiti tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekako wa iki. Nipa eniya-kiti tobouya tetepo takoa iki. 17 Ae, leneta lianeya mekete tiki. Eniy-atapa Akolaliyo maniya tobouya tetepo takako-pe. Tobou losu yapu patu. Tobou losu yapu keneke pianeya tokome one wa takoa motane golo kueme latianeya-kiti patu. 18 Ni panagome-kiti Akolalike lodo yoai tiki walai tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya mena wa iki. Nitikiyake panagome-kiti eni walaike lodo yotiki melepu tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekako wa iki. 19 Ae, leneta lianeya mekete iki. Eniy-

atapa Akolaliyo maniya akoya tetepo takako-pe. Walai patu. Walaike pianeya tokome one wa takoa motane melepu patu. 20 Panagome-kiti Akolalike lodo yoai tiki walai tia ile tou wa okomepa nipa mone eni walaike lodo yotikiya-kitika kikilikoa tia pikome toko. 21 Ni tobou losu yapu tia ile tou wa okomepa nipa mone eni yapu keneke meko ago Akolali one-kitika dekoa kikilikoa okome toko. 22 Ni tibu tia ile tou wa okomepa nipa Akolaliyo ali atoa talo toa meko walai-pala Akolalita dekoa kikilikoa okome toko.

23 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kiwi kibu moono, nepio. Eya toma yakike ni uku. Kini yamanu ludu witakoya nee deya-kiti pilia moa oi moteketepa yonota tua pikolopa odene katekamoa ipa Akolalineya wa takoa pikakala tiki. Nipa Akolaliyo tobou kakoa yametanele wawa toameketeke tiki. Akolaliyopa eya tamene wa tobou kakoa yametaneya. Ali atoa takoa enekilepa kiyoke-kama tamene. Ete ali atoa mama moa auapeamene. Onekele we-doa takama pamene wa tobou kakoa yametaneyano, enika enile tamene. 24 Ae, leneta lianeya mekete ali atoa etepea lia aua yaki-kiti eya tou toa pale-kama tiki. Nenekua uele tuaneya pikolo enekete moa mitikatekoa nomoa naki. Nitiketeke kamelo kai ue nakakome tuaneya pikolo enekete moa mitikameneya ue nomoa naki.

25 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Eya toma yakike ni uku. Mete okolo eya lede abe kootapeou toa tekete ekolo pa abe kamotoa tokoo abe kootapekala tiki. Nipa kepeneme epeteku wa oake kini tepenepa lene pia mone panagoneya-kiti moadiya wa enika eni poanele toma yaki. 26 Ae, leneta pianeya meki Parisi ali-kiti kini mete abe kogilepa namolo takoa ekolo kootapeamene. Nitikolipa tokoo-kitika abe kawamoo.

27 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Akolaliyo kipa tuane ali atoa oloyo tane ta tetepo takoa wako. Tokoo kalotokoa pianeyake ekolopa tono koloa kawa kepene meleputa lo-mukome kego witianeyata koloko. 28 Kini kepeneme kiyo akene wene pianeya meane tetepo tokoyake tepene wene takuta pianeya mea e ku poane weneka pianeya mea tiki.

Edikakoi Ali-kiti Akolaliyo Kibu Moo Wa

Yesuyo Pubu Akenemo
(Luke 11:47-51)

29 Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Eya tikike ni uku. Akolaline agale papete toawea akane ali-kiti oloyo taneka nateya yapu deya wikakoa ni wene kiyo akeneya meane yene oloyo taneka kalotokoa tiki. 30 Nitikete ekete Akolaline agale toawea akane ali-kiti meane-pete toto meoo tokapa nipa tone kaua-mikiti-pala kibutua eni ali-kiti wia tukamoo toka wa ikilika 31 kipala eya wane uku. Akolaline agale papete toawea akane ali-kiti wia tukane yenepa kini kaua-mikiti wa wini ikipa nitane yeneke tagooya wa ekete iki. 32 Pegetoa kini kaua-mikitame toa potokoa nami kakalogane yano opi kime wipitiamene. 33 Kipa kayane yagono-mikiti. Akolaliyo poane take moa pitikademe tokono, manika edoa petoa poadete-pe. 34 Dikane yene kipala eya wane

ukuno yakoe. Akolaline agale tọawea akane ali-kitika wene muno meane ali-kitika one agale pine tọa olaukakoi ali-kitika wini moane wetekakolu eni yene-pala eya tokala toi. Padeka-kiti yomo lekaneyake wia tukoa ni padeka-kiti kini losu yapu keneke layo toua wia ni kini pitikoika ete takoa litikala toi. 35 Enipa kini kaua-mikitame papete toma nekenele opi wa kimeka tokala toi. Kini kaua-mikitame padele toamene ali-kiti pa puputua wia tukama nekeneya. Titikilepa Keineyo wamene Ebele wia tukaneya. Wipitikilepa pade ali-kitame Berekaiane mana Sekaraia tobou losu yapu keneke wia tukaneya. Nipa eyata pakeke tobou losu yapu olege takoa tipi tane yapu luku-pala lodo yoai tane walaita eniyata pakeke Berekaia wia tukaneya. 36 Kini kaua-mikitame toma-kala nekeneke nami wiapa Akolaliyo kabe koukoa kiwi kibu moono, nepio wa Yesuyo oka.

Yesuyo Yerusaleme Mama Motokome Akenemo
(Luke 13:34-35)

37 Ae, Yerusaleme ta neke wida pitikoi yename Akolaline agale tọawea akane ali-kiti wia tukama-kala nekeneya. Ni neeke wida Akolaliyo moa wetekane ali-kitika kueme kạua tukakala tane toa opii pa tiki. Nitaneyake ogadame-kiti idini-kiti pawena keneke luumoa pitikou toane tekene neke wida pitikoi yene pawe toane moadene tokounake kọite katite toa wakala tokoina. 38 Ae, Yerusaleme ta nepa tumu tokamotoa neke wida pitiki yene tọa pootapeoi. 39 Ae, neme no papete wa enekileka toamoo. Nipa no i agopa Ali Muno patu kautakoa kama nokono, Akolali neme wedoa mekamene-ye wa no wete wa makutukoa moameneyakepa anu lene timini wa pade enamoo wa Yesuyo Yerusaleme ta-pala oka.

24

Tobou Losu Yapu Tumu Tokaneya Piatekamo
(Make 13:1-2, Luke 21:5-6)

1 Yesu tobou losu yapu tewitikoa pokaka one oya-lawe nekete ekete i tobou losu yapu kue pawe keneke ekolo wianeya kako yapu-kiti ena wa okoli ọkome 2 wini wianeya kakoya-kiti enekamene. Enika eniya latiane kue odeneka kibutukoa piameneya peya wia tadekatapeneya tumu tokaneya pioo wa Yesuyo oka.

Yesuno Agale Yakoa Motane Yename

Tete Moatekoimo
(Make 13:3-13, Luke 21:7-19)

3 Yesu Olipe-pini tono waneke pome mepoka. One kidene eida paka witimoa mekale one oya ali-kiti nekete ekẹte neme ina okanakalepa manipete taatekoa toko patu. Wipitia ta patakale ne wakapea noateka tigotokalepa edeya wa adeka pipioo-pe wa okoli ọkome 4-5 eni okounakale wete taatekameneyake pade ali-kitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa ali atoa peya mati oa yotokoino, wedoa lene kia nepikoa meamene. 6 Enipetepa ụu wa poi toa kakoimo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene wane uku. Enilepa taatekoa namolo takoa toatekoyake wipitia ta pade tigotokoa wete patamoo tokolo ni uku. 7 Nipa e ku yatename poi tato wa kamoa poi tẹitakutukakala toi. Ni e ku tobou ali-kitike lukoa mekoi yatene ete oto wa poi toa winali yoi. Eka kuka takeka kobu igi nome momani toa tokala too. 8 Enika enilepa atoame mati opiademe namolo takoa mukiti nako toa keneya too.

9 Enipetepa pade ali-kiti kipala kotimi yotaneya meketepa tete takoa wia tukakoatino toe wa

dekoa moa eko yeneke lia aua poi. Nipa nopala odene ibini pedane yene tokale tekete padeka padekata mekoi peya kipala kotimi yoa meoi. 10 Enipetepa ali atoa kainya matiyame Akolalinele takoake wakete panagome panago moa poi teiane yenane yonoke pia eka okata kotimi luutakutukoa mema poi. 11 Ni ali kainya matiyamepa Akolaline agale akakuno, yakoe wa ali atoa peya mati oa yotokama poi. 12 Ele kule poanelepa ate toma ponokale tokome ali atoa kainya mati wene mekanali yoma pokoinakale tewitikoa wakala toi. 13 Nitoa kakolika nooke wene tugoa mea togakoi-kitipa toa motaneya mea kama poi. 14 Papetepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokome tokomo ta piko peyake mekoi-kitame yakamotoa oa pupitikatapeoi. Nititikaneyakepa wipitia ta patoo wa Yesuyo oka.

Yerusaleme Yename Tete Moatekoimo
(Make 13:14-23, Luke 21:20-24)

15 Tobou losu yapu olege takoa tipi tane yapu luku kenekepa kitau oko wa okoiya witakale enoi. Nipa Akolaline agale akane ago Danieleyo papete oa piane toa taatekoa tokale enoi wa Yesuyo oka. (I boku wiane mekaku agome eya wane uku. Ina wiane mekakumopa wene taneya meamene.) 16 Yesuyo nimo ootokoa eya wa oka. Enile taatekoa tokale eneketepa eya tamene. Yudea take meki-kitipa nipa tono-kiti pake pake toa pitoa pote paigakoa mepamene. 17 Yapu liti ko meapa kini yapu keneke pikoina mopameneya pa pitoa pamene. 18 Ipe toa kawapa tigini mamina kotokoa pikana mopameneya pa pitoa pamene. 19 Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika eni tete witaka-pete manika edoa petoa pomotoa-pe. 20 Eni moatekoi tetedo kalepetaka pupu toameneya ko meatekoi-peteka witakalepa manika edoa petoa pomotoa-pe. Dikane-pete witamomotoa ta wa Akolali kowitoa kamene. 21 Dika dika toamene tete eni witakilepa itono tibuta latitikaneyakeka toamokale-kiti too. Eni tete witatekaneyake naniko pade edikanele wa witamoo. 22 Akolaliyo eni tete witama pomotoa yopikoa kaka pakedo teigamoo tokapa ali atoa peya atutapeoi toka. Nitoi tokake one wa takoa motane ali atoa ela motokome tokome pegene kakoa teigoo.

23 Enipetepa pade ali-kiti nekete ekete Keraisu ku nokono enoe, i nokono enoe wado okolipa kapene agale eni ekete toino, yakameamene. 24 Kapene yename eya wa wini onoi. Keraisu nuku wa oa Akolaline agale akama nuku wa kiwi oa yotokadete padele padele telekole tokala toi. Nitikete Akolaliyo takoa motane ali atoaka tolopi toadete wili toa kakete oyake nitamele toamokale wakala toi. 25 Enika enile wete taatekameneyake papete i agale eni wene takapikuna.

26 Pade-kitamepa Keraisu enakagopa ali piamene ta ludu yako wa oino, yakoa ponameamene. Ni Keraisu enakagopa yapu luku keika paigakoa meko wado okolipa eni pade yakameamene. 27 No Ali Yatenane Oyago wakapeane nekenepa katiapale keleyo piatapeko toane keleyo nokolu peyame enekete enetapeoi.

28 Ali tuaneya lomua kakata kego naki ini kiti odepeta koukoa note puka puka toa yaita kawei wa Yesu oka.

Ali Yatenane Oyago Wakapea Noatekamo
(Make 13:24-27, Luke 21:25-28)

29 Enika eni tete witoa kawa peya tokale eni eni lou yomiyomu takoa tokene-kitika pa̱ toamoa too. A tibuke tagoi-kiti kotia pitoa too. Ni tibuke tele taneya mekiya moa peteka peteka takoa too. 30 Nitoa kawa wipitikale eni eni Ali Yatenane Oyago noanu adekapa a tibuke witoo. Nitikale ta piko peyake mekoi yatene ali atoa tumai keneya mekete komo ka̱ta pitikoa kawa enekoli no Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pa̱ teleta toawineya nokolu enoi. 31 Nika yeteka yukukataka anu papete takoane moopikou-kiti peya odeneka moa obokamo-toane tekene edelo ali-kiti moane wetekou. Nitikolupa a tibuke pu̱ wa beta pikoa kakomokale yatekete moa obotapeoi wa Yesuyo oka.

Yomo Pikike Pedoa Akenemo
(Make 13:28-31, Luke 21:29-33)

32 Yomo piki witakole wene taneya meamene. Papete yeneneke page ka̱ua luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa wene tiki. 33 Eina toa anume okounakale-kiti witatapekale eneketepa inakago wakapea noateko eni tigotokona wa wene toi. 34 Etene nimini toatekomo ukuno, yakoe. Ipete meki peya wete tuutapeameneyake kipala ina okounakale-kama taatekoa too. 35 Itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa pia-kama kawoono, yakoa moamene wa Yesuyo oka.

Yesu Wakapea Noateko Oi

Padameka Wene Toamiki
(Make 13:32-37, Luke 17:26-30, 34-36)

36 Enika enile wipitia toatekolepa padameka ipeteka i lou pinika taatekoa too wa wene toamiki. A tibuke meki edelo ali-kitameka wene toamiki. Akolaline mana noanumeka wene toamuku. Atai Akolaliyo odene wene toko. 37 No Ali Yatenane Oyago wakapeane nokou-petepa Noa einago meane-pete tanele too. 38 Noa meane-petepa ete yene paya nou toa mekete nee ue eyake wene pi-itikaneya mea alime atoa moa atoa alike pote tokala taneya. Nipa Noa tube ue dipi keneke pome mepokaleka 39 edikoa paya nou toa meaneya. Nitoa mekoika kotikat-apea ue atepea kaugu pokome toa atukatapeneya. Eina toa ali atoa paya nou toa mekakoane no Ali Ya-tenane Oyago wakapeane nekene kotikatapeane nou. 40 Nipetepa ali takuta ipe toata kakoita panago eida kamotoa Akolaliyo padena ago takoa moa poo. 41 Ni atoa takuta odenekata kawa kini witi ku̱ kugutukoa kakoita pade atoa eida pa kamotoa padena atoa takoa moa poo. 42 Nopa kini Ali Muno kotikatapeane wakapeane nouno, wedoa lene kia nepikoa meamene. 43 Eya waneka ukuno, yakamene. Yapu pinagome-kiti onekeya kode monatekago likonu ipete noo wa wene too tokapa yapu bulukoa kode agome onekeya monamomotoa tokome atu piameneya wedoa yopia kawoo toka. 44 Eina toane no Ali Yatenane Oyago kotikatapeane nouno, wedoa lene kia nepikoa meamene wa Yesuyo oka.

Pupu Ali Takutame Pupu Takakete Tanemo
(Luke 12:41-48)

45 Tobou agonole-kama wedoa wene toa takako agoke ukuno yakamene. Tobou agome dikane ago-pala eya wa oa too. One ali atoapa neme yopikamene wa oapa kini nee eya noatekoi toa oneme-kama tatia lawetekamotoa moa kakoo. 46 Nitimotokome ta padeka pome mea waka-pea nokome enekale oneme tamene wa oa pokanakaledo pa takama pekedekale enekomepa ke wa one kolotini natekoa too.

47 Nipa onekeya peya neme-kama
yopikamene wa moa kakoo. Enipa
niminimo uku. 48-49 Tobou agonole
takoa potokako agomepa nipa
eya oa too. Tobou ago wete
wakapea noamoo wa oapa one
odene pupu yene layo toua wia
ni bia ue nokoa pia leau akeneya
mekoi ali-kiti-pala opia mekome
bia ue eya nokoa pia too. 50 Paya
nou toa nitoa mekaka tobou ago
kotikatapea nokome 51 einago dika
dika toamene tete meoo. Nitoapa
wene takuta pianeya meki yene-
pala opia mea kawati wa kiwi
pakeke moa mekoo. Eidapa ali
atoa komo kạta nina toa pitikoa
kawamoi wa Yesuyo oka.

25

Tuatoa Noi Kakoake (10) Pedoa Akenemo

1 No Ali Muno wakapeane
nokou-pete Akolaliyo ali atoa pawe
toa talo tokome tokale ooyame-
tekuno, yakamene. Noi kakoa
(10) tuatoa-kitame eya taneya.
Panagome one tu pia kakene atoa
moademe nokale ekete einago
kotua patoe wa kini laboke olipe
kụ page peia kapetekoa aua pokala
taneya. 2-4 Ko kakoa (5) tuatoa yate-
namepa aua kelea paya nou toa pa
pekete naniko peiatekoi pagepa
mete padeke aua poameneyake
e pade ko kakoa (5) tuatoa yate-
namepa paya nou toameneya
naniko peiatekoi pagepa mete
pade-mene kapetekoa aua pokala
taneya. 5 Einago noateka teigoa
pekete kago keteponoke nepia
kakoiyake wete noamokale atu
togoikoa mea einaka piimu taneya.
6 Pitikakoa likonu panagome kayo
oa kakome okome atoa moatekago
i nekedekono, kotua wete poe-
ye wa kayo oa kakomo yatekete
7 kamoa kini labo moa nodoka
nodoka tokala taneya. 8 Nititikoa
ona ko kakoa (5) paya nou toa
nokoina tuatoa yatename ekete
oya, tone labo pene tụademe
tokono, kini olipe kụ page pade
manoe oikoli ekete mena. 9 Toto
peyane labo udukateko toa kotuke
aua noamokoo patuno, kini winika
tuku toa sisoake olipe kụ page
topo topoe wa okoi. 10 Poe
wa okoli poadete pokoika atoa
moatekago nekeneya. Nokale
paya nou toameneya nepikoa
kakene tuatoa-kiti einagono atoa
motokadete toge kikakane yapu
one-pala opia pote mepaneya.
Nitikoli panago nome kago ketek-
itikaneya. 11-12 Nitaneyake ona
tuatoa yatene wakapea nekeneya.
Nekete ekete kamo koniyali toto
i note kakono, kago pekanamene
wa kayo okoa kakoli okome kiwi
wene toamuku wa pekanameneya
wa Yesuyo oka. 13 Nimo ootokoa
okome atoa moatekago nokome
tane toane noka edikoane kotikat-
apeane wakapeane nouno, wedoa
lene kia nepikoa-kama kamene wa
Yesuyo oka.

Pupu Ali Tebolome Tobou Agono Kue

Pikoa Metekakete Taneleke Pedoa Akenemo
(Luke 19:11-27)

14 Akolaliyo ali atoa pawe
toa talo tokole ooyametekuno,
yakamene. Panago ta tetemada
poademe kakome one pupu takane
ali-mene one kakuta noe wa
kayo oa moapa one iya-kiti kime
pikoa metekamene wa onekeya
tatikamu taneya. 15 Nitikomepa
panago ko kakoa tawisini (5,000)
kina mea ni panago tatigi kakoa
tawisini (2,000) kina mea ni
panago odene tawisini (1,000)
kina mea taneya. Enipa kini
pupu takoukete tele tane ko-
tuke tatikamotokome pekeneya.
16 Pokale ko kakoa tawisini (5,000)
kina motokanakagome eni kueme
tine pikoapa wa ko kakoa tawisini
(5,000) kina tokoo motokaneya.
17 Eina toa tatigi kakoa tawisini

(2,000) kina motokanakagome eni kueme tine pikoapa wa tatigi kakoa tawisini (2,000) kina tokoo motokaneya. 18 Odene tawisini (1,000) kina motokanakagomepa nitameneya one eina metekana kue moa pome itono wetia potipipaneya.

19 Kue pinago ta tetemada pome mea kawa oto wa wakapea nokome okome auna kuekiti pikoa metekakete edele-kala takakoi-pe wa pitia yatekale 20 ko kakoa tawisini (5,000) kina motokanakagome one namolo motokana toa peya ete meetekoa eina nine kueme tine pikoa motokane ko kakoa tawisini (5,000) kinaka metaneya. Metekome okome Ali Muno nemenapa no ko kakoa tawisini (5,000) kina mea pokana. Wa ko kakoane tawisini (5,000) kina tokoo motokakouno, ina wa metaneya. 21 Nitikale one Ali Munagome motokome okome ouo, anukulepa neme wedoa takadeko. Enilepa nateleke neme wedoa takadekono, opa padele-kiti tubele mati takatekole ne yameou. Opa neke Ali Muno nopala kolotine meatoane uku wa one kei pia kakeneya. 22 Nitaneyake tatigi kakoa tawisini (2,000) kina motokanakago nokome okome Ali Muno nemenapa no tatigi kakoa tawisini (2,000) kina mea pokana. Tatigi kakoane tawisini (2,000) kina tokoo motokakouno, ina wa metaneya. 23 Nitikale okome ouo, anukulepa neme wedoa takadeko. Enilepa nateleke neme wedoa takadekono, opa padelekiti tubele mati takatekole ne yameou. Opa neke Ali Muno nopala kolotine meatoane uku wa tobou agome one kei pia kakeneya. 24 Nitaneyake odene tawisini (1,000) kina motokanakago nokome okome Ali Muno nekeya kamu tokolo meke eya toko. Panagono ipe neme padeyaka matamokoyake one eni ipe kakoya nee neme wakoa mokala toko. Wa panagome matane yomopa eni yomo kụ neme kotia moa nako. 25 Nepa dikane agono wene tekene piti tokale mekene nekena kue itono wetiane kaukalogakou. Nekena kue ina wa ete metekale 26 Ali Munagome kikoa okome okome nepa kote au keneya moa loyo-kala kako agomeke nooke eya wa kọ okana. Panagono ipe padeya matamekeneke one eni ipe kakoya nee wakoane moane wa panagome matane yomopa kụ kotiane moane noane tuku wa neme nooke kọ okana. 27 No nitane agono kuepa bage pikapikinakeya, dekale waka-pe. Bage pikapoo tokapa anu kueme tine pikane kue-pala oto mou toka wa kikoa ootokoa kakome 28 one ete pupu ali-kiti-pala okome one kue moe. Mootokoapa noi kakoa (10,000) kina pikoa kako ago metekapoe wa akeneya. 29 Nitaneyano, Akolaline peku wedoa nakagopa nipa Akolaliyo one peku wedoa lawetema pokale kamo toma pou toa etene wedoa toma poo. Akolaline peku alekoa noma pokagopa nipa onekeya nateyaka eniya peya Akolaliyo takoa wa mootapeoo. 30 Pupu takoa potokako agopa yomiyomu dika dika toamene take moa pitikamotoane uku. Eidapa kime kolukoa ali atoa komo kạta nina toa pitikoa kawamoi wa Yesuyo oka.

Wipitia Ta Patakale Ali Yatenane Oyagome

Ali Atoa Takoa Enekome Oatekamo

31 No Ali Yatenane Oyago a tibuke pone meane wakapeane nekenepa nipa anu edelo ali peyapala opiane pạ teleta tootapeneya nou. Nitikene ali atoa talo tekene meatekou walaike yati yati toologane walaike pone mepou. 32 Nitikolu anu leneke ta

padeka padekata mekoi yatene peya koukoa note-kama kanoi. Note kanokolipa talo tokagome-kiti sipi sipi kaika meme kaika eka okata takoa moa kakako toane tou. 33 Nipa sipi sipi kai tetepo takakou ali atoa anu nimini yono lono moane kakoane meme kai tetepo takakou ali atoa ewa yono lono moane kakoane tou. 34 Nititikoanepa no Ali Muno nimini yono lono kakoi yene-pala ekene Agetaiyo pewe wia kako-kiti kipa one talo toko take menoatino noe. Eni taapa Akolaliyo itono tibuta latika-peteka kini wa nodokakapi-aneyano, noatino noe wane ou. 35 Nipa kime eya toma nokoinake ni uku. Kobu tokale mekolu enekete nee moa lawetekoina. Ue nodo tokale mekolu enekete ue nomoa lawetekoina. Mone pade take ago nokounake kini yapu nee noano, noo wa no makutukoa motokoina. 36 Mamina kawameneya mekolu enekete i mamina kawano, ina wa kini mamina metekoina. Yene tokale pikolu mama moa auapenokoina. Po yapu pitikolu weye akadete ugu nokoina wane eni yene-pala ou. 37 No Ali Muno agome nimo okolu yatekete eni wene kiyo akeneya mekoi yename eya wa oi. Ali Muno neme eni oka toapa manipete kobu tokale mekale enekete nee moa lawetekoto-pe. Manipete ue nodo tokale mekale enekete ue nomoa lawetekoto-pe. 38 Manipete mone pade take ago nokale enekete moa maku-tukoa motokoto-pe. Manipete mamina kawameneya mekale enekete kawateko mamina ina wa metekoto-pe. 39-40 Yene taneya pikataka po yapu pitikataka ma-nipete ugu nokoto-pe wa yatekoli no Ali Munoyo ekene widikoa anu ponopeneya meane ali atoa auapekoipa nopala eina dekoa auapekoina wane ou.

41 Nititikoane kakene anu ewa yono lono moane kakakouna ali atoa-pala eya wane ou. Ako-laliyo wakome wakene yene no tewitikoa poe. Setanuka one edelo ali yateneka pote mepomotoa nodokakapiane toe mine mepoatino poe. Kime eya tokoinake ni uku. 42 No kobu tokale mekolu eneketeke nee moa lawetamokoina. Ue nodo tokale mekolu eneketeke ue nomoa lawetamokoina. 43 Mone pade take ago patukakolu eneketeke no makutukoa moamokoina. Mamina kawameneya mekolu eneketeke kawatekou mamina moa meamokoina. Yene tokale pikoutaka po yapu pitikoutaka ugu note auapenamokoina wane ou. 44 Nimo okolu ekete ae, Ali Muno manipete ne kobu tokale mekale eneketeke nee wanakoto-pe. Manipete ue nodo tokale mekale eneketeke ue nomoa lawetamokoto-pe. Ma-nipete ne mamina kawameneya mekale eneketeke kawateka mamina ina wa meamokoto-pe. Manipete ne mone pade take ago patukakale eneketeke makutukoa moamokoto-pe. Ma-nipete ne yene taneya pikataka po yapu pitikataka ugu note auapenamokoto-pe wa okoli ekene 45 anu ponopeneya meane ali atoa auapeamokoipa nipa nopala dekoa eina auapeamokoina wane ou. 46 Nitikoina wane wakou-kiti poane take pote mekete dika dika toamene tete moi. Nitikoiyake wene kiyo akeneya mekoi-kiti pa mea kama poi wa Yesuyo oka.

26

Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pi-anemo

(Make 14:1-2, Luke 22:1-2, Yone 11:45-53)

1-2 Yesuyo einaka einamo oa peya takatekoapa one oya-lawe-pala okome okome edelo ago patukane wa ibini iki toge kikilepa

patepeyo toi. Enipa nimini ukupe. Enipetepa mone pa yename no yomo lekaneyake wia dekoa tukamotoa panagome Ali Yatenane Oyago no moa meoo wa Yesuyo oka. 3 Einapetepa eya yene Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Yu yenane totono pine tọa olaukane ali-kitika ete Kanosolo ali-kitika koukoapa ako odene mekome lodo yotokane tobou ago Kayapasene yapu ponete meponaneya. 4 Eida ponete koukoa meketepa Yesu paigakoa moa wiatekoi oi pedoa pikete ekete 5 pa ali atoa toto-pala wene poa wili walai wa kakayano, tone toge kiko-petepa dekoa moamato wa oa tukaneya.

Yesuno Wagoke Padeya Kạlono Taneya

Pekoa Yotokanemo
(Make 14:3-9; Yone 12:1-8)

6-7 Yesu Besani take kedime nakeneya mekanakago Saimone einagono yapu meka. One eni yapu mekome nee nakaka pade atoame padeya kạlono taneyapa epetane kueme latiane mete keneke mekoa aua nome Yesuno wagoke pekoa yotokatapeka. One eni kạlono taneya topo toa moapa kue ako mati wetekoa motokaneya. 8-9 Einatoame tokale enekete Yesuno oya alikiti einatoa-pala wene pokete ekete ina pekoa yotokakilepa pale tokanano, edeya weike toka-pe. Inakeyapa totome moa topo too tokapa kue tubeya moa ponopene ali atoa tatikoo toka wa kọ oa kakoi. 10 Nimo okoli yatekome Yesuyo okome i atoane wene dekolo potokaki-pe. Einapa anu koniyole mati takakana. 11 Ponopene ali atoa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, no pade kiwi pakeke pa tekei meku. 12 Ina kạlono taneya anu tiginike pekoa yotokakanapa no tuaneya piateku tigotokolo tokome nina nodokoa takapikana. 13 Nitikana tokolo eya wane uku. Anukumo ta piko peyake oa pupitikama peketepa i atoame i takakanakamoka oa pupitikama poi. Nipa ta piko peyake mekoi yename one wene taneya memotoa nitoi wa Yesuyo oka.

Yesu Moa Meateka Oi Pedoa Pianemo
(Make 14:10-11, Luke 22:3-6)

14-15 Yesuyo nimo okale one tuku kakoa (12) oyali-kiti pade Yudase Isekariose einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pokome okome Yesu einago kini yonoke moane piouno, kue edela meoi-pe-kale ekete nipa silepa kue lene padeka kabe kakoa (30) meoono ta wa okoli 16 einapete laigoa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya.

Yesu One Oya-lawe-pala Opia Mekome

Toge Nee Nakenemo
(Make 14:12-21, Luke 22:7-14, 21-23, Yone 13:21-30)

17 Yu yename mono mono wamene palawe wane-kiti yoatekoi oi nokale Yesuno oyalawe one mekata nekete ekete edelo ago patukane wa ibini oko toge nee maida nodokoa piatoa-pe wa okoli okome 18-19 Yerusaleme ta panago wini meoono, eya wa yatekapoatino, poe. No Yesu wipitikene toateku tigotokolo tekene anu oya-lawe-pala opiane mekene toge nee nouno, oyake wida nonou-pe wa yatekapoe wa wetekaka. One eni okana toa pote yatekatekoa kini toge nee eya eida einagono yapu nodokapianeya.

20-21 Ta likaka Yesu one oyalawe-pala eida opia mekome toge nee nakome okome etene nimini ukuno yakamene. Kiwi padame no-pala poi tẹiane yenane yonoke moa pioo wa okale 22 odene

odene wa mekoi peyame ete yatekete ekete wini okolepa noanume toatekumo eke okope wa wene keda toologaneya mekete yakakala tokoli okome
23 nopala odene okolo kagonoke nee moa tadoata nako agopa no moa meateko ago too. 24 Nipa Akolaline bokuke Ali Yatenane Oyago nopala eni toatekamo papete wia mekapiane toane taatekoane tuou. Ae, no witikamotoa moa meatekagome dika dika toamene tete moo. Eni tete moamademe tokome einago opiameneya too tokapa nipa epetoo tokake opa ae wa okale 25 one moa meatekago Yudaseyo Yesu-pala okome neme wini okagopa no patu-kale okome e̱eno, nimini oko wa Yesuyo oka.

Yesuyo One Oya-lawe Palawepala

Gerepi Po Ku̱ Ueta Lawetekome Akenemo
(Make 14:22-26, Luke 22:15-20, 1 Korine 11:23-25)

26 Eni nee noa mekete Yesuyo palawe wane moa Akolali-pala ke wa popimotokome one oyalawe tatikamu tokome okome ipa anu tiginino, moa noe wa moa laweteka. 27-28 Nititikoapa gerepi po ku̱ ueka meteke mekaneya katekamoa Akolali-pala ke wa ootokoa okome Akolaliyo oi pedoa pikana toane kadimo uku. Ipa anu kamateno, ali atoa peya mati kini toma pokoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeane agopa takoukenepa anu kamate ponamotouno, kiwi peyame iya moa noe. 29 Nimini ukuno, yakamene. Atai Akolaliyo talo toko take kipala opiane mekene gerepi po ku̱ ue weneya wa moane nouno, papete pade wa nakileka toamou wa Yesuyo oka. 30 Nitoapa lo pade oomoteketepa Olipe-pini tonoke pote witapokoi.

Pitayo Yesu Wawa Akatekamo
(Make 14:27-31, Luke 22:31-34, Yone 13:36-38)

31 Olipe-pini tonoke pome mekome Yesuyo okome opi likonu kiwi peyame no wawa tia tadatapeoi. Nipa Akolaline bokuke nopala eni toatekoileke panagome papete eya wa wia mekapiane toa taatekoa toi.

No Akolaliyo sipi sipi kai-kiti talo tokago witikolu one sipi sipi kai-kiti tia tadoa pootapeoi wa Akolaliyo oa piane toa panagome wia mekaneya.

32 Eina wia mekapiane toane taatekoane tukolu Akolaliyo moa kamotokakalepa kiwi naniko nomotoane no namolo takoane Galili take pone mepou wa okale
33 Pitayo okome i ali peyame ne wawa tia tadatapekolika noanume ne wawane poamou-kale okome
34 nepala i ukumodo yakamene. Opi likonu ali ogadame ka̱ wete wameneyake neme no i ago wene toamuku wa tebolo-peta oade toko-kale okome 35 ne witikete nopala dekoa witikolika ne einago wene toamuku wane wawamou wa okale ete peyameka eina okana toa ootapekoi.

Yesuyo Gesemani Take Kowitikome Akenemo
(Make 14:32-42, Luke 22:39-46)

36 Yesu one oya-lawe-pala Gesemani wa ibini akene take opia pome kakome okome no yeka tutu pone kakene kowitipukuno, ita nepia meamene wa ootokoapa
37 Pita Sebedine manata-pala aua pokome ela matiyame tuaneya tepene-pala mama mati motaneya poka. 38 Pokome okome no wene kedame tukakolo tuadene meku. Mugili-pala topelekono, tone ita opia mekete nepikoa meatoane uku wa oomotokomepa
39 nami-takakoa eko keneya kidene pome itonoke aua pitalogoa kowitikome okome atai meteke

noateku ue enekupa no tete moatekulu tokono, neme ete moa pedekamedekalepa nitikamene. Nipa anu wene pikule toa wane ekene wamukuno, neke wene pikole tou wa kowitimotokome
40 one oyali-mene mekoita waka-pea pokome enekale atu pia mead-ekoi. Nitadekoli kamotokakome Pita-pala okome lou pini odeneka nopala lene kia nepikamele toamoko-pe. 41 Setanuyo kiwi likoa enekayano, lene kia mekete kowitamene. Lene kiane nepiane meou wa wene pikiyake tigini popeyo noamokolo atu wini pia meadiki wa Yesuyo oomotokome
42 kutu keneya taku takoapeta pome kowitipokome okome Atai neme no moateku tete ete moa pedekamele toamokalepa nipa eni tete mootapeou wa kowitimo-tokome 43 wa wakapea nokome enekale pa atu pia meadekoi. Atume moa maleou takakale pitakoi. 44 Nitadekoli eko keneya wa pokome one namolo kow-itikanakamo tebolo takoa kow-itimotokome 45 one oyali-mene mekoita wa wakapea nokome okome pa koome tuaneya mekete atu-kala pia meki-pe. No Ali Yatenane Oyagopa Akolaline agale tagoa toamiki yename wimotoa moa meateko ago ku nokono,
46 wete kamokoa kawe. Kotua pekete pato wa oka.

Yesu Dekoa Motanemo
(Make 14:43-50, Luke 22:47-53, Yone 18:3-12)

47 Yesuyo nimo oa kakaka one tuku kakoa (12) oyali-kiti pade Yudase wete eina noka. Nokale ali peya mati koukoa kepete tue layo katekamo katekamo toa obo-moa nokoi. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Kanosolo ali-kitameka Yesu einago dekoa motokapoatino poe wa wetekakoli nokoi. 48-49 Wetekakoli nekete Yudase Yesu kakata wete nome awa Tikisago wa ootokoa Yesu nunu oka. Enipa papete Yesu dekoa monatekoi yene-pala oi pedoa pikana toa toka. Nipa one pone nunu opokou agopa Yesu eni toono, dekatapea moamene wa okana toa toka. 50 Nitikale anu oya edade noko-pe wa Yesuyo okaka Yudase-pala opia nokoi ali-kiti one kakata note dekoa monokoi. 51 Nitikoli Yesuno oyali pade eniya liti kakome panago wiou wa one kepete tue witimoapa panagono kapidi pine takoa pitikaka. Einakagopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokane tobou agono pupu ago. 52 Nitikale Yesuyo one oyago kikoa okome okome panagome kepete tue eya moa panago kaawa tukakalepa oneka kepete tueme kaawa tukoino, neke wini kepete tue wete lua. 53 Opi agetai kowitikene ekene edelo ali ege egeta wakala kadukoa no mekuta moa wetekaye wanedo kowitikolupa eni eni yakoa wetekoo. Enipa wene toameke ni toka-pe. 54 Nimo wane kowitamele tokoyake Akolaline bokuke papete wia mekapiane toa taatekamedekolo tekene enimo wamadene waku wa Yesuyo oka.

55 Einata einapete Yesuyo e oboa kakoi yene-pala okome kini kepete tue layo tigini-pala nidikoa aua nikino, nopa kode ago tetepo takakete dekoa moad-ete niki-pe. Ta pataka abuna kiwi kakakoane tobou losu yapu keneke keleyo olaukoane mek-ounake no eida dekoa mon-amokoina. Dekale wakoti-pe.
56 Akolaline agale toawea akane ali-kitame papete wia mekapiane toa taatekamedekolo ni tiki wa okale one oya-lawe peyame one tia wawa pitoa pootapekoi.

Kanosolo Ali-kitame Yesuno Koiso Akanemo
(Make 14:53-65, Luke 22:54-55, 63-71, Yone 18:13-14, 19-24)

57 E yename Yesu dekoa moomoteketepa eya agono yapu

ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Kayapase einagono yapu aua pekeneya. Einago Kayapasene yapu eya ali-kiti Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kitika Kanosolo ali-kitika wete ponete koukoa meponaneya. 58 Kini koukoa meponaneta Yesu aua pokoli Pita kutu mati kawatati toma nome tobou agono kela pawe patukoa einagono pupu takane ali atoa pakeke nome menaneya. Yesu-pala tokale enoa togademe ni noka.

59 Eida Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali peyameka Yesu wia tukatekoi oi pedoa pikete ekete eya tato. Yesu i agome padele poanele tokale enekoo wa kapene wakatiki ali-kiti tuku toa moato wa tuku tokoa kawa 60 moa kakakoli dika dika wa kapene wakaneyake one wia tukatekoile pade piameneya. Nitaneyake alita takuta nekete ekete 61 Akolaline wikakane tobou losu yapu oneme ke̲aweane tadekatekoane wa ta tebolo-peta lia patakale eni-mene moane awitikakoane wa wiou wa okale yatekoo wa okoli 62 ako odene tobou meane ago kamokakome okome neme okale yatekoinakamo eni akoa ikino, neme pademo topo takoa enike oo-pe wa okale 63 agale wametekoa pa kakeneya. Nitikale ako tobou agome okome okome pa mea kama pokago Akolaliyo yakakamotono, nepa one mana Keraisu tadekalepa wete a-na wa okale okome 64 nimini wini oko. Kiwi peya-pala ukuno yakoe. Naniko no Ali Yatenane Oyagopa telekole-kama toko ago Akolaline nimini yono lono kawane tibu wedo patu meane wakapeane nokolu enoi wa okale 65 ako tobou ago pinali one kakene mamina t̲iawea iyatapekome okome oyakeno, i agome Akolali-pala taumada toa okolo tone kaleme yatekono, i agome toka poanele dika dika wa akoa omotoa pade ali-kiti totome wa tuku toateko toa mena. Akolali-pala taumada toa okale kime yatekoinano, 66 opa i ago-pala edele tato-pe-kale ekete i ago wia tukamedekona wa topo takoa akeneya.

67-68 Nititikoa one lene timinike tekelipu toa yotokoa yumili mutoa pia wia taneya. Wa pade ali-kitame kala witikete ekete Keraisu nepa teyo witikato-pe. Yakoono, to̲awea wete a-na wa tea agale oa kakeneya.

Pitayo Yesu Akoa Wakenemo

(Make 14:66-72, Luke 22:56-62, Yone 18:15-18, 25-27)

69 Nitoa kakoika Pita akolono pomale meaneya pupu atoa pade Pita mekata nokome okome neka Galili Yesu-pala opia yake toka wa onokale 70 e yene peya kakakoa okome mena, neke wini oko agale yakamuku wa oomotokome 71 kago keteponoke pome kakale pupu atoa padame enetekoa eniya liti kakoi yene-pala okome okome i agopa Nasarese Yesu-pala opia yakago-kale 72 Pitayo okome agetai t̲ia neme eni okagopa enamuku ago wa akeneya. 73 Wa nani keneya eniya liti kakoi-kiti one kakata nekete ekete nepa Galili yename iki toa okono, Yesuno oya-lawe-pala opia yakago tadeko-koli okome 74 kapenedo wakadekolupa Akolaliyo no kibu momotouno, Akolaliyo yakakamotoane nimini ukuno, kini wini iki agopa wene toamuku wa oa kakaka eina eina ali ogada ka̲ oa kaka. 75 Nitikalepa Yesuyo eya wa okana ali ogada ka̲ wameneka neme no einago wene toamuku wa tebolo-peta akoa wawade toko wa okana wene ponokale Pita akolono pome komo ka̲ta pitikoa kapaneya.

27

Yesu Pailaseke Aua Pekenemo (Make 15:1, Luke 23:1-2, Yone 18:28-32)

1 Podolikama ta patakale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali peyameka ete Kanosolo ali-kitameka Yesu wia tukatekoi oi pedoa piitikoa 2 one yonoke kapa po kakamotekete ta yopikago Pailase mekata aua pote kakapaneya.

Yudase Tukome Tuanemo (Aposelo 1:18-19)

3-4 Yesu wia tukatekoi oi pedoa piadekoli yatekome one wimotoa moa metekanakago Yudase yaame tukome eya topaneya. Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika ete Kanosolo ali-kitika koukoa mekoita pokome okome padele toamene ago wimotoane pa puputuane moane metekouna. Poanele eni tekene tadekuno, kinike silepa kue lene padeka kapidi kakoane (30) motokouna wa kini einoe wa ete metekale ekete enipa tone pupu menano, neke pupu toko-la wa paya nou toa kakoli 5 eina kue tobou losu yapu keneke pitikamotokome pome po nopaneya. 6-7 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame eina kue lene wekotoa motekete ekete ipa ali wia tukateko kueno, tone losu pupu toadete oyake moamato wa wene kibutu-tukoa mekete eya taneya. Mete latia tane agome kamo tụa moai toake wakenetapa eina kueme topo toa motekete ekete mone pade ta kawa note mea tukoi yene i itonoke oloyo toai tato wa topo toa motaneya. 8 Nitaneya tokome opika eni itonopa lokeyo itono wa ibini ikiya. 9 Enile teketepa Akolaline agale tọawea akane ago pade Yeremaiayo eya wa papete oa piane toa taatekaneya. *I tọaweane uku agopa Iserele yename silepa kue lene padeka kapidi kakoa (30) wetekoa moato* wa oi pedoa pianeya. 10 Eni kuemepa mete latia tane agome kamo tụa moai taneta topo toa motaneya. Nipa Ali Muno Akolaliyo nopala oka toa taatekaneya wa Yeremaiayo oa pianeya.

Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo (Make 15:2-5, Luke 23:3-5, Yone 18:33-38)

11 Yesupa ta yopikago Pailase einagono leneke kakale Pailaseyo pitia yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago-pe-kale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya. 12 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka i agome dika dika wa akoa okolika Yesuyo pade agaleka wametekoa pa kakeneya. 13-14 Nitikale enekome Pailaseyo okome opa nipa padele padelepa neme tanemo-kala akoa ikino, neke yakoa edemo oo-pe-kale Yesuyo pademoka topo takameneya agale wametekoa pa kakale ta yopikago wene kainya mati pia kakeneya.

15 Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi ponokale-kama ta yopikago Pailaseyo eya tokala taneya. Yu yenamepa po yapu pitane ago pade po kotokoa one yapu wetekaka wa takoa okoi agopa Pailaseyo po kotokoa wetekakala taneya. 16 Einapete eya ago Barabasi po yapu pitaneya. One poanele tanemo ta piko peyake oa pupitikatapeneya. 17 Ali atoa Pailase mekata koukoa note kakoli Pailaseyo one tanele tokome okome mani ago po kotokoane wetekakamotoa iki-pe. Barabasi-pe, Keraisu wa ibini iki agopa Yesu-pe wa akeneya. 18 Nipa e yename Yesu-pala aua nikilepa pa puputua wene pokete ni tokoi wa wene tokome akeneya. 19 Nika one koiso yakoa meateka walai witipitoa mekakoa one natoname

agale wetekakome okome wini nami kawamene ago-pala padele tikileka toamoa wane uku. Ete pia pulete enekounakaleke nopa lata potokakome wene keda mati tokolo mekene ni uku wa pubu oa wetekaneya. 20 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka e oboa kakoi yene oa kamotokakete ekete Pailasepala eya atoe. Barabasi po kotokoa wetekakoano, winago Yesu wia tukakamotono ta wa atoe wa oa kamotokaneya. 21 Nitikoli Pailaseyo e yene pitia yatekome okome mainago po kotokoane wetekakamotoa iki-pe-kale ekete Barabasi wa okoli okome 22 Keraisu wa ibini iki ago Yesupa edekamene wa iki-pe-kale ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotono ta-koli okome 23 one poanele edele taneyake iki-pe-kale agale telo oa kamotokoa kakete ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotoa ta wa awitikoa tika tika taneya. 24 Nitikoli kini eni wene pilikoa kawikamotoa wili toake poi edikoa kamotokakaya wa wakome eya taneya. Kini lene yoto kakome ue nomoa okolo kagonoke pekoa pia yono tadakome okome i nami kawamene ago wia tukatiki pedoa pikile kote tokolo wakene tukuno, enoe. Kini wia tukapoe-kale ekete 25 totome poanele tadekolopa nipa Akolaliyopa winago kamate yotokake nami wia kibu motikilepa totoka tone mati-kitika oyake kibu moma pomotoa oko wa okoli 26 Pailaseyo Barabasi neke yapu pa wa po kotokoa wetekaneya. Nitoapa Yesu po wapime wiamene wa one poyo yene metekale witikoli yomo lekaneyake wia dekapoatino, poe wa nitatekoi poyo ali-kitike metaneya.

Poyo Yename Yesu Paya Tetepo Takanemo
(Make 15:16-20, Yone 19:2-3)

27 Poyo ali-kitame Yesu moomotekete Pailaseyo ta talo toa meka yapu aua pote kakapaneya. Nitoapa ete poyo ali-kiti peya one eni kakata koukoa mootokoa eya taneya. 28 One kakene mamina kotokoa piapa kikome kiane mamina petene pade moa kakaneya. 29 Nititikoa kagani kakene po ludu moa makatikoa one wagoke lobutukakoa ni tauwe wata wakoa moa one nimini yonoke laukakoa neuwe tukupia mekete ekete Yu yene lukoa meki Ali Muno ne mea kamene wa paya tobou ago tetepo takoa kakeneya. 30 Nitoapa oneke tekelipu toa yotokoa one yonoke laukakoina tauwe wata odomoa one tobou wia taneya. 31 Nititikoa one tokoo kakakoina mamina petene kotokoapa one namolo kakene mamina wa moa kakamotekete yomo lekaneyake wia dekadete aua pekeneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekoa Tukanemo
(Make 15:21-32, Luke 23:26-43, Yone 19:17-27)

32 Poyo yename Yesu-pala eni aua poadete pekete Sairini take ago Saimone kotukete ekete i ago wia dekateko yomopa neme aukoano, noo wa dekoa moa aukaneya. 33 Nitoa pote Gologosa wa ibini akene take witapeneya. (Gologosa tone agaleke eketepa ali wago wa ekete oko.) 34 Gologosa take eni aua pote witakete gerepi po ku uepala kou tane yobotonota eletekoa lawetekoli mitua enetekoa noamademe wakeneya. 35 Nitikale yomo lekaneyake wia dekatekoa kakete one kakene maminamene tatiato wa tadu tootokoa tatite taneya. 36 Nititikoa witipitoa mekete nepikoa meaneya. 37 Nitaneyake one wago pitia lekane yomo munoke pipiake eya wa wia mekatekoa dekaloganeya.

I ago Yesupa Yu yene lukoa meki tobou ago. Enipa Yu yename one koiso akoa akenemo eni wia mekaneya. 38 Yesu wia dekaketepa kode agota takuta eka okata yomo padetake wia dekaneya. Nipa panago Yesuno nimini yono lono wia dekoa padena ago one ewa yono lono wia dekoa taneya. 39 Nitaneyake eida ponokoi-kitame tedu metekete ekete 40 beita, nepa tone tobou losu yapu odepeta kẹatapeanepa wa ta tebolo lia patakale eni luku wa wiou wa okanakago pinali neke toa moa-na. Nepa Akolaline mana tadekalepa yomo lekaneya ludu ketipea kọa noo-na wa tema ponokala taneya. 41 Eina toa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka tea tedu metekete ekete 42 i agome ete pade ali atoa toa motokoyake pinali one pade wa toa moamele toamoko. Beita, i agopa Iserele yene lukoa meki tobou ago patu. One wia dekane yomo ludu kọa nokale eneketepa i agopa Keraisu tadeko wa oneke wene tugoo. 43 I agomepa Akolalike wene tugoane meku wa okano, Akolaliyo one toane mou wa wene piadekalepa nitoo. Onepa Akolaline mana kaku wa okagopa Akolaliyo toa motokale enato wa tea agale okala taneya. 44 Nimo okoi toa Yesupala odeneka wia dekakoina kode agotameka tea agale okala taneya.

Yesu Tukome Tuanemo
(Make 15:33-41, Luke 23:44-49, Yone 19:28-30)

45 Lou mataike ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) ta peya likatapeneya. Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokokeka) ta pa likoa kakeneya. 46 Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) tadiya Yesuyo kayo telo ootapekome okome Eli Eli lama sabakani wa kayo akeneya. Enipa anu Akolali anu Akolali neme no dekolo tewitikoa wako-pe wa okome akeneya. 47 Nimo okale yatekete eniya liti kakoi-kitame ekete enipa Ilaida kayo okome toko-koli 48 panagome teyapea pome ue takamoateka obi wane mopaneya. Mootokoapa kou tane gerepi po kụ uele tadamoa tauwe wata munoke togototokoa aua nokome mitumoa na wa kabunuke pia lete lete taneya. 49 Nitikale ete-kitame ekete winile toameneya wa. Ilaidayo toa monoko patu. Tokale enato wa pa eida nepikoa kakoli 50 Yesuyo agale wa telo ootapekome one Yomini takoa pomotoa tukome tuaneya.

51 One eni tukakapa eina eina kuna tobou losu yapu keneke eya mamina Akolali meko lono wa akene yapu luku olege toa ketekalogane mamina petenepa ete oto wa iyawea tukaketikaneya. Itono-pala momani toa kakene kue-kitika kạutakutukaneya. 52 Tuane ali atoa oloyo taneka peetapeneya. Peetapekalepa Akolalinele wedoa takama pote tuane yene padeka-kiti kamotokaneya. 53 Wa naniko Yesu kamoa pokale kiwi oloyo taneka tewitikoa Akolaline Yerusaleme take pekete ali atoa kainya mati mekoika pono yamepokala taneya. 54 Tobou poyo agomeka ete poyo ali-menameka pa eida nepikoa kakoli momani toa ele kule toa kakale enekete ekee wa nenei motekete ekete etene i agopa Akolaline mana tadeko wa akeneya. 55 Pade atoa-kitika kainya mati eka mati kakete enekoa kakeneya. Eni atoa-kitipa Galili ta kawa Yesu auapema nekene atoa. 56 Eni kakoi atoa pakeke eya atoa-mene lukoa kakoi. Padatoa one ibini Magadala Maria. Pade atoaka Maria. Eni Mariapa Yame Yosepetane nine. Ni pade atoaka Sebedi manatane nine.

Yesuno Tigini Kota Keneke Moa Pipanemo
(Make 15:42-47, Luke 23:50-56, Yone 19:38-42)

57 Ta likaka kamo ago pade Arimasia take ago Yosepe Pailase mekata pekeneya. Einagoka Yesuno oyago. 58 Einago Pailase mekata pome kowitipokome okome Yesuno tigini moane pipouno, mea ta wa yakapokale Pailaseyo one poyo yene yopikagopala okome Yesuno tigini i agono motokapoano pa wa okale nitaneya. 59 Nitaneyake Yosepeyo mootokoapa weneya ake tane mamina petene moa tatilogoa Yesuno tigini pia ewetetapeneya. 60 Nititikoapa pala padaneta kokapiane kota keneke moa pipaneya. Pinali one tigini naniko piatekata pene kokoa wetipikanata eni piitikoa kue makai mati uoya koketekoa moa kabunu ketekalogoapa pekeneya. 61 Yesuno tigini eni moa pikalepa Magadala Mariapala padena Mariata eina kota eko keneya pimotoa meaneya.

Poyo Ali-kitame Kota Yopikoa Kakenemo

62 Toge kiatekoiya nodokane oi nokale podolikama eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Parisi ali-kitika Pailase mekata koukoa pote kakete ekete 63 eina kapene yotokakanakago wete tuameneya mekome okome one tuaneya pianeke ta tebolo takoa pataka-petepa kamoane pou wa oka. 64 Nimo oka toa lede taatekamotoa tekete one oyali-kitame one tigini kode moa aua pote padeka potipitikoa ekete Yesu einakagopa kamoa pekedeko wa oadete tiki. Nitiketepa einagome ali atoa namolona oa yotokaka toa moa patukoa oa yotokaku pekete toadete tiki. Nitikaya tokolo one tigini pipaneta neke poyo yename ta pataka tebolo-petapa wedoa yopia kamotamene wa Pailasepala akeneya. 65 Nimo okoli okome one oyali-kiti kota keneke poamomotoa toatiki toa topoatino poe. Poyo ali-kiti-pala aua poe wa okale pote nitipaneya. 66 Nipa kota kabunu ketekalogane kue eka oka kebonoke kalapage kiitikoa kini adeka mekaneya. Nititikoa poyo ali-kiti kime yopikoa kawe wa kakamotekete pekeneya.

28

Yesu One Tuaneya Pikata Kamoa Pekenemo
(Make 16:1-10, Luke 24:1-12, Yone 20:1-10)

1 Yu yene kini ko mea pupu toamatekoi-pete ponokale podolikama ta tuei teigaka Magadala Maria-pala padena Mariatamepa Yesuno tigini pipane kota enepato wa enepaneya. 2 Poadete pokoika momani mati taneya. Nipa Ali Muno Akolaliyo moa wetekane edelo ago a tibu kawa nokome kota kabunu ketekalogane kue moa ete koketekoa kakoa einakeya waneke meaneya. 3 Edelo agono lene timinipa katiapale keneya lou yati yati tootapea, one kakene maminaka kilue kale keneya ake tootapea taneya. 4 Nitane ago enekete kota yopikoa kakene poyo ali-kiti piti mati tokale tekete kolu kolu wa tuatekalime temotele keneya toa pitaloganeya.

5 Wa naniko einatoata nokoli edelo agome okome okome piti moameo wane uku. Yomo lekaneyake wia dekakoina Yesu tuku tonikino wene tekene ni uku. 6 Inakago ita piamokono, onena papete okana toa taatekoapa kamokoa poka. One pianeta luku ino, enoe. 7 Enemoteketepa Yesuno oyali-kiti eya wa wete akapamene. Inakago Yesu wete kamoa pokano, kiwi Galili take naniko ate nomotoa one namolo takoa pokano,

aida penekete enoino, eneponamene wa akapamene. Kitapala oatekumopa ina ukuno, wete akapoe wa okale 8 akolono wete wititapeketeta piti tokaleka kolotini nakale Yesuno oyali-kiti oadete teyapea pekeneya. Nipa wedia kawa pekeneya. 9 Nitoata pokoli Yesu kotua nokome okome wete kamene-ye wa okale one kakata note pitalogoa one kawata tebea motekete kei pikoli okome 10 piti moameo. Anu ame-mikiti eya wa akapoe. Ate Galili take note no enenamene wa akapoe wa wetekaneya.

Poyo Ali-kiti Yerusaleme Take

Pekete Akenemo

11 Einatoata poadeteta pokoika eina kota yopikoa kakene poyo ali padeka-kiti Yerusaleme ta Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pekete kini enekoinakamo peya dika dika wa tọawea akeneya. 12 Nitikoli eni yene ete Kanosolo ali peya-pala koukoa mekete edato patu wa kini toatekoi oi pedoa piitikoapa poyo ali-kiti kue tubeya moa metekete ekete 13 ali atoa kotukete-kama eya wa okala tamene. Likonu kiwi atu pitikakoa Yesuno oya-lawe note tigini kode moa pekete tokoi wa akamene wa akeneya. Eya waka akeneya. 14 Totopala i tọawea ikimopa ta talo toko ago Pailaseyodo yatekome kiwi wia tukademe tokalepa one wene kekoono, piti moameo wa oa tukaneya. 15 Nitikoli kue moomotekete pote kipala eina okoinakale taneya. Opika einaka einamopa Yu yene mekika oa pupitikaneya.

Yesuyo One Oya-lawe Mekoita

Galili Take Nokome Oa Pianemo (Make 16:14-18, Luke 24:36-49, Yone 20:19-23, Aposelo 1:6-8)

16 Yesuno tuku melepu kakoa (11) oya ali-kiti one Galili take i tonoke ate kotua namene wa papete oa pikana toa kotua ponete 17 Yesu enekete neuwe tukupia kei pia kakoi. Nitiketeke padeka-kiti poome taneya kakoi. 18 Nitikoli one oya-lawe kakoiya liti nome kakome okome tibu-pala itonota neme-kama yopia kamene wa Akolaliyo no moa kakakano, eya tamene wane uku. 19 E ku yatene peyame anukumo yakoa momotono, Agetaine ibinika one mana anu ibinika one Epetane Yominine ibinika wedekoa ali atoa ue motokama yamene. 20 Nipa kipala tamene wane olaukakouna toa litia tamene wa olaukama yamene. Itono takoa poateka ta pataka-peteka kiwi yopikoane-kala kama pouno, nitamene. E̱e nimini wa Yesuyo oka.

MAKE
Yesunomo Makeyo Wia Mekaneya

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yoneyo

Mo Wima Yakenemo
(Matiu 3:1-12, Luke 3:1-18, Yone 1:19-28)

1 Ipa Yesu Keraisuke epetekoa akene agale titiane akakuna.
2 Namolo namolo papete Akolaline agale akane ago pade Aisaiayo eya wa wia mekaneya. Nipa Akolaliyo mana-pala papete oa piane toa wia mekakome okome
Ne naniko pomotoane anu agale oa aua yawatekago namolo takoane moane wetekou. Nitikolu pokome ne poateka ka nodokakama poo. 3 *Nipa ali piamene ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Muno noateko ka nodokakapia, one yawateko ka-kitika kiyotokakapia toatino toe wa einago taatekoa nokome mo wima yawoo* wa Aisaiayo papete wia mekapianeya.
4 Eina wia mekapiane toapa Yone ali piamene ta ludu taatekoa nokome eya wa mo wima nekeneya. Kini tokoi poaneleke Akolaliyo kiwi wiou wa po letu mekakana keetapemotono eni poanele tewitikoa wawa ue moamene wa ali atoa ue motokaneya. 5 Nipa Yudea ta piko peyake Yerusaleme takeka ali atoa peya one mekata note kini tokoi poanele i i wa toawea ootapekoli nipa ue moe wa Yodane uele kakome ue motokakala taneya.
6 Yone einago taatekoa nokomepa kamelo kai pineme latiane mamina kawa ni pitimekawe kai kepeneme latiane matiu kawa taneya. One nakene neepa apio-pala koyapo ego ueta nakeneya. 7 Nitane agome mo wia kakome okome no litimotokakome ele kule telekole toa no moa patukako ago noademe toko. Nokolopa auapeane one kawa yene kekatukuyake pa ago tekene meamukakene kekamele toamoko. 8 Opii kiwi pa ue motokakene tuku. Einago nokomepa Epetane Yomini motokademe toko wa oma yakeneya.

Yesuyo Ue Mootokaneyake

Setanuyo Likoa Enoai Tanemo
(Matiu 3:13-4:11, Luke 3:21-22, 4:1-13)

9 Eina-petepa Yesu Galili ta keneke piko Nasarese ta kawa Yone kakata nokale Yodane uele ue motokaneya. 10 Nitikale Yesu uele kawa aka matanuke pogatekoa pokome enekale eina eina tibu patetepikale Epetane Yomini weuwe keneya tibu mea ketipea nome pinali oneke pitanokale enaneya. 11 Nitikale a tibuke agale ludu nokome okome anu manago nepa anu kolotini ago. Neke tokoleke no kolotine meku wa akeneya. 12 Nitikale eina eina Epetane Yominiyo Yesu ali piamene take poano pa wa aua pekeneya. 13 Aua pekeneyake lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ta lia pataka toa Setanu nome likoa enoai taneya. Eidapa yo tane kai eya pakeke pome mekake edelo ali-kiti note auape auape toa kananeya.

Yesuyo Mou Tagi Tane Ali Tuyono

One Litima Noe Wa Kayo Oa Motanemo
(Matiu 4:12-22, Luke 4:14-15, 5:1-11)

14 Yone po yapu moa pitikatekaneyake Yesu Galili take pokome eni ta ludu Akolalinemo ali atoane wene epetekakome tanemo i i wa mo wima yakeneya. 15 Nitikome okome eina oa piane agale

taatekoa toateko-petepa opi. Akolaliyo kiwi talo tokole keleyo witateko tigotoma nokono, kini namolo poane wene wia wawa kini wene epetekoane uku agaleke wene matoa meamene wa oma yakeneya.

16 Nitoa Galili ue matanu ludu kokotoma ponokome enekale odene wamena Saimone Aderutame kini tanele tekete mou tagi toa kakoli enaneya. 17 Enekome okome mou tagi toa mou toa ali atoa motokakete toatikile olaukouno, no litima noe wa okale 18 eina eina kini tagi ka tewitikalogoa Yesu litima pekeneya. 19 Yesu eniya liti kutu pokome enekale odene wamena Yame Yoneta Sebedine manata ue dipike mekete tagi ka pilianeka lipua mekoli enaneya. 20 Enekome okome yukuyagota wete noe wa kayo oma ponokale eina eina pupu yeneka etene-pala ue dipike memotoa Yesu litima pekeneya.

Ipono Awitaneya Meane Ago Latekanemo
(Luke 4:31-37)

21 Yesuyo Kapaneame take pato wa einali-mene-pala opia pome mepaneya. Pome mekomepa ko mea pupu toamene-pete losu yapu pome olaukapaneya. 22 One eni olaukakale yatekete peyame ekete Mosesene totono pine to̱a olaukaki yename ikina toa i agomepa wamokono, one weneme-kama pademo pademo tititikoa okono, opa agale pinagomepa i okono, yakatoe wa ka̱ oa kakeneya.

23 Einata einapete poane ipono awitaneya meane ago losu yapu mekome telo okome okome 24 Nasarese Yesu nepa toto mekota edade noka-pe. Toto wiade noka-pe. Nepa Akolaliyo takoa moa kakapiane ago toko-la wa ta̱yo ootapekale kikoa okome okome 25 agale wia te̱iano, winago tewitikoa wete takoa pa wa okale 26 einago itonoke aua pitikoa petekakoa kawa ta̱yo telo ootapekome takoa pekeneya. 27 Nitikale enekete e yene ete oto wa yakaate tekete ekete one eni oka agalepa edane agale patuno, one weneme-kama pademo pademo tititikoa okoya tokome ipono-kitameka oneme okole-kama yakoa tiki wa ka̱ oa kakeneya. 28 Nitaneyake one tanemo Galili ta piko peyake wete oa pupitikatapeneya.

Eya Kuya Yene Tane Ali Atoa Latekanemo
(Matiu 8:14-17, Luke 4:38-41)

29 Enile toomotokome Yesu losu yapu tewitikoa pome Saimone Aderutane yapu pato wa Yame Yoneta-pala opia pekeneya. 30 Eni yapu pene nome mekaka Saimone natonane nine one kaue poto yene taneya piko wa okoli 31 einakatue pikata pome yono moa kamo-tokaneya. Nitikale eina eina poto yene te̱itakale latoa kakome kini nee takoa lawetaneya.

32 Einata einapete lou pene pipaneyake eya kuya yene taneya mea ipono awitaneya mea tane yene peya aua pato wa kini oya-mikitame Yesu mekata aua nekeneya. 33 Eni take pitane ali atoa peya note kago liti kolike apua takoa kakeneya. 34 Nitikoli enekome eya kuya yene taneya nekene-kiti latekoa ipono-kitika takoa poe wa wetekoa taneya. Nipa ipono-kitame i agopa Yesu toko-la wa wene tokoli tokome agale witoa wameo wa takoa wetekatapeneya.

Yesuyo Galili Ta Ludu Mo Wima Yakenemo
(Luke 4:42-44)

35 Podolikama ta wete patameneyake Yesu kamomotokome ali piamene take kidene pome kowitipaneya. 36 Nitadekale Saimoneyo tuku topato wa one oyali-kiti-pala opia pome tuku toawineya pekeneya.

37 Nitoa tuku toawineya pote
enamutukete ekete nepa kuka ku
ali atoa peyame tuku toa kaki-koli
okome 38 ete yeka ta ludu pitiki
ali atoaka anu akama yakuna
agale oane mema pamedeku.
Taatekoane eina agale akadene ni
nokouno, tone opia pekete patono
noe wa pekeneya. 39 Patono noe
wa pokomepa Galili ta ludu losu
yapu kaka toa Akolaline agale
mo wia akama pome ipono-kitika
takoa wetekoa taneya.

Yesuyo Kedime Nakene Ago Latekanemo
(Matiu 8:1-4, Luke 5:12-16)

40 Kedime nakene ago pade
Yesu kakata nome wadini tukupia
kowitikome okome nemedo no
epetekouno wene pikepa nipa
oyake epetekoano ta wa kow-
itikale 41 ela motokome yoname
mitikatekakome okome nitouno
ta. Neke eni yene takoa pomotoane
uku wa okaka 42 eina eina takoa
pokale latoa kakeneya. 43 Yesuyo
nititikoa kakome pubu okome
okome etene pade ali atoa enekeka
anume ne latekakumo kotukoa
ikileka toamoa. 44 Nitameneya
eyaka topamene. Ne i agopa
kedi pitaneya mekanake opi
i latoa kakona wa yete pade
ali atoame wene tomotoapa
Moseseyo tamene wa papete
oa pianele topamene. Nipa
Akolalike lodo yotokoai toko ago
mekota peke oneke padeya lodo
yotokatekoya aua poke mepoano
pa wa wetekaneya. 45 Yesuyo nimo
okale yakoake tagatapea ta piko
peyake one eni latekakanakamo
oa pupitikatapeneya. Nitikale
tokome ali atoa pitikoika Yesu
keleyo poukome toake ali atoa
apua takakaya tokale padeka lono
katekoa pome ali piamene ta ludu
pima yakeneya. Nitoa pokake ali
atoa koukoa one kakata note-kala
kakeneya.

2

Yesuyo Muku Muku Toameneya

Pa Pia Meane Ago Latekanemo
(Matiu 9:1-8, Luke 5:17-26)

1 Yesu eina-meneke yawa mea
wa wakapea Kapaneame take
nome menaneya. Nitikale Yesu
wa wakapea nome one yapu meko
wa okoimo kugu 2 yakatekoa
ali atoa koukanokolipa keika
yapu luku kawatekoi pakeka
piameneya. Akolono kago ludu-
kitika nateya pakeka piameneya
edeya takatapeneya. Nitaneyake
yapu keneke kakome Akolalinemo
i i wa oa kakaka 3 ali tuyonome
eya ago muku muku toameneya
pa pia kakene ago leyo leyo toa
aua nekeneya. 4 Nipa yapu edea
takatapeneya tokome Yesu kakata
pinele aua namele toamokale
aka yalini ludu aua penaneya.
Nitoa ponete yalini kẹa po kakoa
leyo-pala keti Yesu kaka pitia
tewitikaketikaneya. 5 Yesu i agome
kini oyago oyake latekamele
toko wa wene tekete tadekoile
enekome Yesuyo yene tane ago-
pala okome anu mana neke
toma noka poaneleke Akolaliyo
po letu mekakana keetapekene
neke poanele kogakuna wa
okale 6 Mosesene totono pine
tọa olaukane ali-kiti eniya liti
mekete kini tepene eya wa wene
pia meaneya. 7 Imopa i okono,
edekolo oko-pe. Ali atoame toma
nokoi poaneleke mekane po letu
kea wakilepa Akolaliyo odene
tokono, i agome Akolali tekome
oko wa wene poaneya meaneya.
8 Kini eni wene pikoile tetoa
enekome Yesuyo okome wini
tepene wene kibutukoa mekipa
dekolo tiki-pe. 9 I ago-pala ukule
tamele tadeko wa kime wene
tomotoanepa yene tane ago-pala
edemo wane omotoa iki-pe. I
ago neke toma noka poaneleke
Akolaliyo po letu mekakana

keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamoa ne aua nokoina leyo-pala aua pa wane omotoa iki-pe. 10-11 No Ali Yatenane Oyago itonoke mekenepa ali atoame tokoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeamele tadeko wa kime wene tomotoanepa yene tane ago-pala eya wane uku. Ne aua nokoina leyo-pala moa aua neke yapu poano, kamokoa pa wa akeneya. 12 Nimo oka oka e yename nepikoa memotoa einago kamokakome one aukoina leyo-pala moa aua pekeneya. Nitoa pokale enekete ali atoa kakoi peyame kạ oa kakete ekete namoloka toamokoinakalepa i tokono enatoe wa Akolali kei pia kakeneya.

Yesuyo One Pukuka Matiu

Ne Litima Namene Wa Kayo Oa Motanemo
(Matiu 9:9-13, Luke 5:27-32)

13 Nitaneyake Yesu Galili ue mine matanu wa pome kapaneya. One eni kakata ali atoa peya note oboa kakoli Akolaline agale olaukoa kakeneya. 14 Nititikoa pokome enekale eya ago Lipai Alepiasine mana takesi kue motokoai tane yapu keneke mekale enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale kamomotokome Yesu pokaka litima pekeneya. 15 One yapu nee natono noo, pata wa Matiuyo koua pokale Yesu pome mekome nee noa meaneya. Nitikale takesi kue motokama yakene ali-kitika Yu yenane totono litia toamene ali-kitika Yesu-palaka one oyali-kiti-palaka eida opia mekete nee noa meaneya. Dikane ali kainya mati one pokaka litima pekeneya. 16 Yesu dikane yene-pala opia mekome nee nakale enekete Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitameka Yesuno oya-mikiti pitia yatekete ekete Yesupa dikane yene-pala opia mekome nee noa mekono, edekolo tokoto-pe wa yakananeya. 17 Nimo akedekoli yatekome Yesuyo okome dokosa agomepa yene toameneya meku wa iki-kiti edoa nome latekamotoa-pe. Yene taneya meku wa iki-kitipa nipa nome latekanoo. Nipa poanele toamuku wa iki yene kini namolo poane wene wia wawe wane oadene nokouya mena. Poanele tuku wa iki-kiti odene auapeadene nekene uku wa Yesuyo akeneya.

Akolali Wedoa Kowitadetepa Nee Eya Tekei

Wawa Noameneyake Pitia Yakanemo
(Matiu 9:14-17, Luke 5:33-39)

18 Wa padepete ali atoa ue motokama yakene ago Yonene agale litia tane yenameka Parisi ali-kitameka Akolali wedoa kowitadetepa nee eya tekei wawa noamoa pa meaneya. Nitaneyake pade ali-kiti Yesu kakata note yatekete ekete neke agale yakoa nepala opia yaki yenamepa enile toamiki. Edekolo toamikiti-pe wa yakaneya. 19 Nitikoli okome panagono atoa motokakita atoa motokagono oya-mikiti onepala wedikete wediapa nee eya edoa wawa noameneya pa memotoa-pe. 20 Wa naniko ete yename atoa motokago padeka aua poatiki wini tigotoma nokona. Eni toateko oi noka-petepa nee noameneya wawa pa meoi wa Yesuyo akeneya.

21 Nimo ootokoa kakome pedoa agale pade okome okome panago one mamina namoloya pilikalepa weneya pue moa namoloya eni pilikata lapukoa lipuko patu. Nitamoo-li. Enile tootokoado uele abe kogalepa weneya pueme ete ete toa edema pokome pilikutu too wa Yesuyo akeneya. 22 Wa agale pade pedoa okome okome gerepi po kụ ue weneya mekalepa meme kai tabeme latiane mete

namoloyake oyake peia moamoo. Eniyakedo peikalepa gerepi po kụ ue weneya tokome lako yati kawa mono mono okome kạua paka yoa pootapeoo. Nipa eni kai tabeme latiane meteka kạua tị tạe witapeoo. Pene po kụ kotiketepa meteka peneyake tịa lobutua piamedeko wa Yesuyo akeneya.

Ko Mea Pupu Toamatekoileke

Pitia Yakanemo
(Matiu 12:1-8, Luke 6:1-5)

23 Yu yene kini ko mea pupu toamene-pete pade Yesu panagono witi ipe ludu pokaka one oyali-kiti one-pala opia pekete witi kụ deya tukaka pekete kotima pekeneya. 24 Nitikoli enekete Parisi yename Yesu-pala ekete tone ko mea pupu toamateko-pete kekoa wawa toamatekole eni tikino, kụ kotia eni pupupa dekolo tikiti-pe-koli okome 25-26 Depidi one-pala tọa yakene ali-kitika kobu tokale tanemo oi moamokoiya-pe. Eya taneya. Tobou ago Soloyo Depidi litia aua pokale tọa yakomepa kobume tuaneya tokome Akolaline wikakane yapuke lobutukoa kapaneya. Nitoapa Akolaline pikane palawe wane moa nootokoa one oyali-kiti i nee noatino noe wa moke toa tatika tatika taneya. Akolalike lodo yotokoai tane alikitame odene dikane palawe wane namele taneyake nitaneya. Enipa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Abiasa meane-pete kini kekaneleke Depidiyo taneya. 27 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome Akolaliyo ali atoa auapekomepa ko mea pupu toamatiki-pete pa ko meamene wa oa pianeya. Ko mea pupu toamene-pete padeya padeya kekaneya latikamotoa akeneya mena. 28 No Ali Yatenane Oyagomepa ali atoa ko mea pupu toamiki-pete mekete toatikileka i i wane oyameane talo toane meku wa Yesuyo akeneya.

3

Yono Lokane Ago Latekanemo
(Matiu 12:9-14, Luke 6:6-11)

1 Wa pade-pete Yesu losu yapu wa pokome enekale yono lokane ago pade eida mekale enaneya. 2 Nitaneyake pade-kitamepa Yesuyo i ago epetekako patu wa lene wikaneya. Nipa ko mea pupu toamene-pete kini kekanele tomotadiya wa kakete taneya. 3 Nitikoli Yesuyo yono lokane ago-pala okome okome oto noke kanoo wa ootokoa kakome 4 e yene yatekome okome tone ko mea pupu toamoko-petepa edele tokala tato-pe. Ali atoa-palapa padele padele epetanele tato-pe. Poanele tato-pe. Tuamele toko agopa toa moato-pe. Wia tukato-pe wa okale agale waametekoa pa kakeneya. 5 Tepe kolotini lupi tootapeneya kakoile enekome kotimi luaneya kawa tepe-pala we tokale kaka. Nitoapa o yene leneme enoa unukamu tootokoa kakome yono lokane ago-pala okome neke yono kutu lido akoano ta wa okale lido akoa enekale one yono epetekakadeka. 6 Nitikale enekete Parisi ali-kiti Erodeke timini kawa yakene yene-pala akolono koukapeketepa Yesu wiato wa one wia tukatekoi oi pedoa pianeya.

Ali Atoa Yesu Litima Nekenemo

7 Nitaneyake one oyali-kiti-pala Galili ue mine pato wa tewitikoa pekeneya. Eni pokaka Galili yene peya mati lewi lewita pia obomoa nekeneya. 8 Nipa Yudea ta piko peyakeka Yerusaleme takeka Idumea ta piko peyakeka Yodane ue eka-lono piko takeka Taia Saidone tata liti enika eni pitane ali atoa Yesu kakata note-kala kakeneya. One toma yakenemo kugu yatekoiya tekete nitaneya.

9 Nitaneyake ali atoata i kakoyame
one dekoino, ue dipike pone
mepouno, ue dipi nodokakoa oto
aua noatino poe wa one oyali-
kiti-pala akeneya. 10 Nipa yene
tane ali atoa peya mati latekakale
enekete ete yename kini tane
yene latekamotoa Yesu mitikada
wa lekoa apua takatapeneyake
ni akeneya. 11 Ipono awitaneya
meane yeneka nokoli kini eina
awitane iponame Yesuno lene
timini enekete one kawane aua
pitakete ekete nepa Akolaline
mana wa okala taneya. 12 Nimo
okoli ipono-kiti kikoa okome
okome no i agopa dikane ago wa
widikoa toawea wameo wa kikoa
akeneya.

Yesuyo One Oyali-kiti Tuku Kakoa (12)

Takoa Motanemo
(Matiu 10:1-4, Luke 6:12-16)

13 Nititikoa tono pade lewia
pome kakome one takoa moateka
ali-kiti noe wa kayo okale
nekeneya. 14-15 One-pala opia
yawatekoi ali-kiti tuku kakoa (12)
one Aposelo ali wa moa kakakilepa
Akolalinemo mo wia oawineya
pote ali atoake awitane ipono
takoa wetekoa tomotoa taneya.
Nipa one tele patu kautakoa kakete
nitimotoane wetekou wa moa
kakaneya. 16 Eya ali-kiti takoa
motaneya. Pade Saimone one pade
ibini Pita wa oa metaneya. 17 Ni
Yame Yoneta Sebedine manata.
Yesuyo einagotane ibini pade
Boanesisi wa ibini oa metaneya.
Boanesisi wapa tono witikagota
wa okome akeneya. 18 Ni Aderu
ni Pilipi ni Batolomiu ni Matiu ni
Tomasi ni Alepiasine mana Yame
ni Tadiasi ni Kenane take Saimone
19 ni Yudase Isekariose. Yudase
einagopa Yesu poi teiane yename
wimotoa moa meateka ago.

Yesu Tobou Ipono Belesebulene Tele Patu

Kautakoa Kako Wa Tea Akenemo
(Matiu 12:22-32, Luke 11:14-23, 12:10)

20 One oya-lawe eni takoa
moomotokome Yesu wakapea
yapu nome mekale ali atoa wa
obomoa note edea takatapeneya.
Edeya takatapekoli Yesuka one
oya ali-kitika nee noatekoi pake
toameneya. 21 Eni tanemo kugu
yatekete onekameyo ekete ekee,
leau akeneya yakome tokono,
enemopato wa Yesu moa pikoa
kawadete nekeneya.

22 Mosesene totono pine toa
olaukane ali-kiti Yerusaleme ta
kawa keti note kakete ekete Yesu
i agokepa Belesebule awinome
mekome toko. Ako odene meko to-
bou ipono Belesebulene tele patu
kautakoa kakome tokome ipono-
kiti takoa wetekakala toko wa
tea agale akeneya. 23 Nitaneyake
Yesuyo ali atoa one kakuta noe
wa mootokoapa pedoa agale-mene
okome okome Setanu pinali one
tiko wa edoa takoa wetekamotoa-
pe. 24 Pitikali puutakutukoa
meketepa nipa wili walai wa
tadatapeoi. 25 Wa odene yapu
pitiki-kiti ete oto wa poita toa
winali yotoketepa kini eni yapu pa
tumu tokaneya pimotoa wawa poi.
26 Edikoapa Setanu one yagono-
mikiti-pala poi toa mekomepa nipa
one tele tetoa tii tae oa witikat-
apeneya tokome one yeneka ete
toa atuma poi wa Yesuyo akeneya.

27 Nimo ootokoa kakome pe-
doa agale pade okome okome
telekagome-kiti one yapu pikoya-
kiti pa yopia mekalepa kode agome
yapu bulukoa nome onekeya
oyake moa pamele toamoko.
Nitamele toamokoyake kode ago
kotikatapeado nokomepa telekago
poome lutua piilogoa onekeya
peya oyake kode moa poo.

28 Ali atoame padele padele
poanele toa Akolali tea kawaka
wa nanikodo ae, inapa poanele

tekene tadeku wa wakolipa nipa Akolaliyo kini eni poanele tokoike po letu mekakanapa keetapea wawa kibu moamoo. 29 Wa panagome Epetane Yominilepa Setanule tetepo takakalepa Akolaliyo one eni poanele tokake po letu mekakanapa keamokome etene kibu moo. Dikane agome toka poanelepa pa pia kakale Akolaliyo kogakileka toamoo wa Yesuyo akeneya. 30 Enipa Parisi ali-kitame Yesu i agoke poane ipono awinome mekome toko wa okoli tokome ni akeneya.

Yesuno Nine Wamene-mikiti Oneke Nekenemo
(Matiu 12:46-50, Luke 8:19-21)

31 Nimo oa kakaka Yesuno nine wamene-mikitika koli note kakete ekete Yesu oto noo wa akoe wa panago moa wetekaneya. 32 Nitikoli Yesu kakaya liti oboa meane ali atoame ekete nekạua neke wamene-mikitika koli a note kakete ne noo wa iki-koli okome 33 agạuapa te-pe, anu wamene-mikitipa te-lawe-pe wa ootokoa kakome 34 one unukoa mekoina ali atoa enoa unukakome okome agaụa-loe anu wamene-mikitipa ika i mekina. 35 Akolaliyo ta wa okole-kama litia tiki-kitipa agaụa anu wamene laine-mikiti enina wa Yesuyo akeneya.

4

Nee Lene Pitikama Poko Agoke

Pedoa Akenemo
(Matiu 13:1-9, Luke 8:4-8)

1 Wa padepete Yesu Galili ue mine matanu pome olaukoa meaneya. Nitaneyake ali atoa lewi lewita pia obomoa note-kala kakoli tokome ue dipike pogatekoa pome mepaneya. Nitoapa e yene ue matanuke ete keneya kamotoa onepa ue dipike mekome 2 pademo pademo oa metekilepa pedoa agale oa meaneya.

3 Nitoa olaukoa mekome okome kipala i ukumo yakoe. Ipe pinagome-kiti ipe ludu nee lene pitikama pekeneya. 4 Nitima pokale nee lene padekapa ka ludu paka tadoa pitaneya. Nitaneta ini-kiti pukaneya note pitoai toa napekala taneya. 5 Ni nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitaneya. Tokoo itono nateya deya pianeya tokome wete tumikala taneya. 6 Wa naniko lou tigini kakale wete eni totototokoa tuaneya. Teke itono kekulu wetekameneya tokome loume ni yoa tukatapeneya. 7 Ni nee lene padekapa tonipo pake tadoa pitaneya. Nitaneta tonipo eya nee lene-pala odeneka dekoa witakome tukatapeneya. 8 Ni nee lene padekapa itono epetaneyake pitakome leau akatapea witakome kụ tukala taneya. Kụ tukilepa padekapa kụ kapidi kakoa kakoa (30) tua ni padekapa kụ ege odepeta kadukoa wa tuku melepu kakoa (60) tua ni padekapa kụ ege takupeta kadukoa (100) tua tokala taneya. 9 Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.

10 Naniko Yesu one kidene mekata one mekoya liti oboa mekete yatekoina yene padekakitame one tuku kakoa (12) oyaliki-kiti-pala note eni pedoa okana agale pine pitia yakananeya. 11 Nitikoli yatekome okome Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa papete kaukoa mema nekeneyake opi kiwi keleyo ooyameteku. Nitikuyake ete ali atoa-palapa nipa pedoane agale-kama oane meteku. 12 Nipa Aisaiayo papete wia mekapiane toane taatekoane tuku. Eya wa wia mekapianeya.

I tọaweane uku yenamepa kini leneme enekoile enoa moamọa kini kaleme yatekoimo yakoa moamoa toi. Akolalikedo tepe kolotini pekoa pioi tokapa

kini poanele tokoike po letu mekakanapa kea kibu moamoo tokake pa etepea pomotoa wawoo wa Aisaiayo wia mekapianeya wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Nee Leneke Pedoa Akene Agale

Pine Tọawea Akenemo
(Matiu 13:18-23, Luke 8:11-15)

13 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome ina pedoane okouna pine wene toamikino, ete idikoane pedoane oma pokou-kitipa edoa yakoa moadete-pe. 14 Ne lene pitikama yako ago adeka pikounapa Akolaline agale oa aua yako agoke okouna. 15 Nee lene padekapa ka ludu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame Akolalinemo yakoa lukakili eina eina Setanu nome katekamoa poko. 16 Nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna. Pade-kitame einagale yakoapa eina eina ke wa lukoa wedia meki. 17 Nitiketeke einagale kini tepene teke wetekameneya tokome Akolalinele pa tekei takaki. Wa naniko ele kuleme ke enekakale mea ni ete-kitame kipala poi teigoli mea tekete Akolalinele takoake wete tewitikoa wawei. 18 Padeka nee lene tonipo pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna. 19 Pade-kitame einagale yakoa moake kini kepene mama moa kini kamoya-kitike wene pitikakoa mea eya kuya moadiya wa tepi tokale mea tikili enika enileme Akolaline agale moa kautako. Nipa nee lene kụ tuamou toa keneya pa meki. 20 Padeka nee lene itono epetaneyake pitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna. Pade-kitame einagale yakoapa inapa Akolaline peku wa noa tiki. Nitikipa ipe nee kakoya kụ tuma pou toa padekapa kụ padeka kapidi kakoa (30) tua ni padekapa kụ ege odepeta kadukoa (50) tua ni padekapa kụ ege takupeta kadukoa (100) tua toko wa Yesuyo akeneya.

Tole Udukatekoapa Okolo Moa Kauamoi

Wa Pedoa Akenemo
(Luke 8:16-18)

21 Panagome-kiti labo udukoapa okolo moane kaulogou wa yapu aua noko patu. Walai kene kekulu moane piou wa aua noko patu. Ẹ'e, edikakoya mena. Labo piatekotakama moa pikala toko. 22 Padele padele kaukoa toma yakolepa naniko keleyo witatekole toko. Padeya padeya paigakoa pikoyakiti naniko keleyo pikale peyame enetapeoi. 23 Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.

24 Nimo ootokoa kakome okome kipala i oane metekulu yatekimopa wedoa yakoa moamene. Kime ete metekoi toa eni luku kotuke otoka mokala toi. Nipa ako pade-meneka oto mokala toi. 25 Akolali one i peku wedoa nako agopa nipa Akolaliyo one pekukama lawetema poo. Akolaline peku alekoa noa toko agopa nipa one eni lawetane peku nateya deyaka takoa pootapeoo wa Yesuyo akeneya.

Ipe Nee Kakoya Witakoleke Pedoa Akenemo

26 Yesuyo nimo ootokoa kakome pedoa agale pade okome okome 27 Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa i wane adeka piane uku. Panago ipe ludu one nee lene pitikama yakanata eni nee lene tumia witoa kako. Nipa ta lia patako toa-kama pinago pitikome kamotokome tomotoa toko. Tumia witakole pinago agopa tokolo mekoyake toko. 28 Pinagome nee lene matalogoa paya nou toa

mekoyake kadene tumia atepea witama nome tidiyo wia kụ tua toko. Enilepa itonome-kama toko. 29 Kụ tua nodokoa kibutua kakale eina eina pinagome wakoa mootapeoo. Nipa one wakoane momotoa toko wa epei moa nome wakoa mootapeoo wa Yesuyo akeneya.

Kalipe Lene Deya Witakoleke Akenemo
(Matiu 13:31-32,34, Luke 13:18-19)

30 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa edeya wane adeka piku patu. Edemo wane pedoane agale uku patu. 31 Akolaliyo one ali atoa talo tikilepa kalipe lene deya itonoke witako toa toko. Eni lenepa etene nateya wane deya tokome eteya yomo leneme moa patukako. 32 Eni lene deya panagome moa itonoke pitikakolo tumikomepa ate toa eteya yomo moa patukatapeko. Nipa yaita mati eni kakome yenene yeteka yukukata tubeya wetekako. Yenene etene tubeya wetekakolo tokome ini pukaneya note eni yomo todoke yene wiamele toko wa Yesuyo akeneya.

33 Yesuyo Akolaline agale i i wa e yene oa metekomepa enika eni pedoa agale okala taneya. Nipa kini yakoa moatekoi kotuke oa mekala taneya. 34 Akolalinemo eni oa metekilepa agale pedoa-kama oa mekala taneya. Nitaneyake one oyali-kiti-palapa kini-mene mekete einaka eina pedoa agale peya pine ina ina wa tọawea okala taneya.

Yesuyo Pupulege Tadalita Tẹitakanemo
(Matiu 8:23-27, Luke 8:22-25)

35 Einapete lou wete pipaneka Yesuyo one oyali-kiti-pala okome okome eka ue mine matanuke witatono patono noe wa eina ue dipike lewia pome mekale 36 ali atoa matanuke eida koukoa memotoa wawa one oyali-kitika eina ue dipike peapetekoa pote mea Yesu-pala opia mea pekeneya. Mea pokoika ali atoa ue dipi padekitike mea opia pekeneya. 37 Mea poadete pokoika pupulege tadalita kotikatapea ụu wa noka matiyame ue pewikanokome ue dipike patua pitoa atukademe taneya. 38 Atukademe tokaka Yesu ue dipi kuka lono nali yomo mokoa atu pia meaneya. Nitikale one oyali-kitame one kamotokakete ekete Ae, Tikisa ago toto ue nakoono, mama moameke atu pia meko-pekoli 39 Yesu kamokakome pupulege kikoa okome okome kapakoa kawia wa wa okale pupulege teigaloganeya. Ue mineka tooko lapa eyaka waametekoa kilikoa meeloganeya. 40 Nitikale one oyali-kiti-pala okome okome edekolo piti motiki-pe. Kipa nooke wene tugamekete pitipa motiki-pe wa okale 41 piti tube mati motaneya tokome kini kini oote tekete ekete pupulege ue minetameka oneme okole-kamadopa i tokono, Yesupa edoa ali kakome tokoto patu wa kạ oa kakeneya.

5

Yesuyo Ipono Ti Awikolokaneya

Meane Ago Epetekanemo
(Matiu 8:28-34, Luke 8:26-39)

1 Yesu one oya-lawe-pala ue dipike eni mea pote Galili ue mine eka matanuke Gerasa yatenane take witapaneya. 2 Witapekome ue dipike mea matanuke katepitoa pome ka ludu yakaka poane ipono awitane ago pade one kotua nekeneya. Einagopa tuane ali atoa oloyo toai taneka kawa nekeneya. 3 Einago tuane yene oloyo toai taneka yakene agopa padameka dekoa moa kawikamele toameneya. Kapa poomeka lutua kawikamele toameneya.

4 Kawikoa enekolika kapa tepo mekakakoi kugutukoa tadekat-apea pitoa pome ni kapa poo kakakoi kekolokoa pitoa pokala taneya. 5 Likonu loyoka eni ta luduka tono tono wanekeka yakome kạ oa tigini-pala aloame koboa taneya.

6 Nitima yawa kawapa padepete padeka mati kakome enekale Yesu nome kakale enekome one kakata teyapea nome wadini tukupia mekome 7 kạ telo okome okome ako odene meko Akolaline mana Yesu nepa edade noka-pe. Ako-laliyo yakakoane ukuno, no tete meamoano wa-ye wa kowitaneya. 8 Nimo wa kowitikomepa Yesuyo poane ipono ne winago takoa pa wa okale tokome ni akeneya. 9 Nimo okale yatekome okome neke ibini te-pe wa okale okome i agoke toto peya mati awinote mekoya tokome ibinipa ipono ti wa ootokoa 10 kowitikome okome toto i ta wawa padeka poe wa moa wetekamea wa kowitoa kak-eneya. 11 Nipete einakeya liti tono kebonoke kai peya mati kimi ke noa kakeneya. 12 Nitikoli tokome ipono-kitame Yesu kowitikete ekete toto kunuka kunu kai-kitike awiponoono, moa wetekoa ta wa kowitaneya. 13 Nipa poe wa Yesuyo okale takoa pootapekete e kai-kitike awipaneya. Nitikoli einaka eina kai tono payaneke kawa palake ketipea kikilikoa pote atukolokapaneya. Nipa ege egeta kadukoa (2,000) tadiya kai ue nakoa tukolokapaneya.

14 Nitikoile enekete kai egetane yene tọomoa pote ali atoa ta latia pitikoikaka tayo yapu luduka eni tanemo oa pupitikama pekeneya. Nitikoli yatekete edele taneyake ikiti patu wa enadete nekeneya. 15 Yesu kakata eni note enekoli ipono ti awitaneya yakanakago wene kị̣yo akaneya mea pue wa moa kakeneya meadeka. Nitaneya mekale enekete ekee wa piti tokale kakoli 16 eida kakete enile tokale enekoi yename ete dika dika wa ipono awitaneya meane ago-pala tanemo oa ni kai-kiti-pala tanemoka i i wa tọawea akeneya. 17 Nitaneyake e yename i take meameneya, wete pade take poano pa wa Yesu kowitaneya. 18 Nitikoli eni ta tewitikoa ue dipike peapetekoa poademe kakaka ipono awitaneya yakanakagome okome nepala odenekata yatono pato wa Yesu kowitikale okome 19 nitamatono, neke take ali atoa mekika poke mepamene. Nipa no Ali Munoyo ne ela motekene epetekakoumo neke ali atoa tọawea oma poano pa wa akeneya. 20 Nitaneyake Dekapolise ta ludu yakome Yesuyo one epetekakanakamo i i wa tọawea oma yakale yatekete peyame ekee wa wene kainya pianeya kakete kạ oa kakeneya.

Yesuyo Dairasine Konakoma Kamotokoa

Mamina Nami Mitikane Atoa Epetekanemo
(Matiu 9:18-26, Luke 8:40-56)

21 Yesu ue dipike wa peapetekoa pome mea eka matanuke wakapea pekeneya. Wakapea pome katepi-toa kakale ali atoa peya mati one mekata koukoa note kakeneya. 22 Nitoa kakoika losu yapu talo tane ago pade Dairasi wa ibini akene ago nome Yesu enekome one kawane witipitoa kowitikome okome 23 anu konakoma pene tu-ademe toko. One latoa yamotono, tuoukome pikota ne noke yono pia epetekakoano ta-kale okome 24 nitouno patoe wa einago-pala opia pekeneya. Opia poademe pokaka ali atoa lewi lewita pia note apua takama nekeneya.

25-26 Eni ali atoa pakeke eya atoa mali tuku kakoa (12) ponoka toa kamate yokoa kakome yen-eme tuaneya meane atoa litima

nekeneya. Einatoa papete dokosa ali-kiti mekoika epetekamotoa pokala taneyake kee-kama enekakale meaneya. Latekamotoa pokala taneyake epetekamele toamokale one kue peya takoa wetekaneyake pa ete toa yene tube toma pekeneya. 27 Nitane atoame Yesu toma yakenemo kugu yakaneya tokome einali atoa pake pake Yesuno mukiti lono lekama nome one tokoo kakene mamina nami mitikananeya. 28 Nipa i agono kakene mamina namido mitikakenepa latoane pou wa wene pikome taneya. 29 Nitoa nome mitikakale eina eina one kamate pegetoa yotokana toa yoameneya kakome eina teigome tadeko wa wene taneya. 30 Nitikale Yesuyo one tele padeke weamutukome tadekono wene tokome eina eina kutu peketapekome ali atoane kabeta pake pitikoa okome okome noanu teyo mitikakato-pekale 31 one oya-laweme ekete ali atoa apua takoa ne unukamoa mitikakoa tikino, edekolo okope wa okoli 32 one mitikanane tuku toa enademe enapemu taneya. 33 Nitikale einakatoa one epetekakana wene tokome pitime kolu kolu nokale Yesu kakata nokome kawane witipitakome one-pala tokanakamo tọawea akeneya. 34 Enimo okale Yesuyo okome anu kono nooke wini wene tugake tokoleme ne latekakolo uku. Neke tepe kolotini kilikoa pimotono pa. Neke tane yene teiganeya poano pa wa Yesuyo akeneya.

35 Nimo oa kakaka tobou agono yapu pitikoi yene pade-mene nekete ekete neke konopa tukome tukano, mone i Tikisa ago polipo takakoa kawamea wa onaneya. 36 Nimo omotoake Yesuyo losu yapu talo tane ago-pala okome okome no i agome neke kono oyake latekamele toko wa piti toameneya meamene wa oomotokome 37 Pita Yameta Yamene wamene ago Yone toa koua pomepa ete yene noameo wa kini-mene pekeneya. 38 Losu yapu talo tane agono yapu eni koua pokome enekale ali atoa ete palo oto palo toa kakete komo kạta pitikoa kakoli enoa yakaneya. 39 Nititikoa yapu tuapea pokome okome dekolo kale kene natekoa komo kạ pitikoa kaki-pe. I akoma tukome tuaneya menano, pa atu pia meko wa akeneya. 40 Nimo okale yatekete e ali atoame one yau takakoli kiwi peya akolono poe wa wia lititapeneya. Nititikoa etene ninetaka one koua nokana alimeneka patono noe wa einakoma yene taneya piane yapu luku pekeneya. 41 Nitoa pokome akomapala okome okome Talisa kumi. Enipa tone agalekepa i akoma deya yakoa wete kamoa wane uku wa okome akeneya. 42 Nimo oka oka kamokoa yakeneya. Mali tuku kakoa (12) penane akomapa Yesuyo eni kamotokaneya. Yesuyo enile tokale enekete one-pala kakene yename ekee wa kạ oa kakeneya. 43 Nitikoli okome anume tukumo ali atoa enekete natemoka tọawea wameamene. I akoma nee moa lawetoe wa Yesuyo akeneya.

6

Nasarese Yename Yesu Akoa Wakenemo
(Matiu 13:53-58, Luke 4:16-30)

1 Yesuyo einakoma latekamotokome one pine take wakapea pome mepaneya. Koua pato wa one oyali-kitika pote mepaneya. 2 Eidapa ko mea pupu toamenepete Yesu losu yapu pome Akolalinemo olaukoa kakeneya. One eni olaukoa kakome okamo yatekoikiti peya matiyame kạ oa kakete ekete i agopa teyo olaukaneyape. Edane peku nootokoa okoto patu. Namolo enamokoonakale

padele padele telekole i agome i toko. 3 Beita, i agopa pa kodou ago. One nine Maria i mea one wamene-mikiti Yame Yosi Yudase Saimone einago-mene i mea tiki. One laine-mikitika tone i take meki wa one-pala wene pokete paya tetepo takoa wakeneya. 4 Nitikoli okome Akolaline agale toawea akakagopa ete yename kei pimotoake one ta pine yenameka one kako yenameka one yapu pitiki yenameka paya tetepo takoa wakala tiki wa Yesuyo akeneya. 5 Nitaneyake eni take mekome padele tubele tamele toameneya. Nilepa tamele toameneyake yene tane ali atoa yono pia latekakilepa pa natetekoa latekaneya. 6 One take yene oneke wene tugameneya mekoileke Yesu wene kainya pianeya meaneya.

Yesuyo One Oyali-kiti Ta Padeka Padeka

Moa Wetekanemo
(Matiu 10:5-15, Luke 9:1-6)

Yesuyo one eni ta tewitikoa pome ali atoa pitikoika yakome Akolalinemo olaukama yakeneya. 7 Nitoapa one oyali-kiti tuku kakoa (12) one kakuta koukoa noe wa kayo oa mootokoapa einapete titimoa takuta takuta wa moa padeka padeka wetekakome eya wa akeneya. Noanu tele patu kautakoa kama yakete ali atoake awitane poane ipono takoa wetekakala tamene. 8 Nitima yaketepa palawe wane aua poamoa ka ua poamoa kue lene ua poamoa pa poatino poe. 9 Enika eniya aua poameketeke iti toua moa kawa yene mekoa tamene. Tigini kawatiki mamina takuta aua poamoa odene kawatoa pamene. 10 Nitoa pima yawa pade take pote meketepa yapu yapu yawameneya odene yapu-kama mea kawa pokala tamene. 11 Wa pade yapu pitikoi ali atoame kini yapu noatino noe wa makutukoa moamoa kini agaleka yakoa moamoa tokolipa kini eni yapu tewitikoa pekete kini kawake kakene kege koketikoa pamene. Akolaliyo kiwi kibu moateko adeka pia nitamene wa Yesuyo akeneya. 12 Nimo okale e ali-kiti pote ali atoa kini namolole tewitikoa wawe wa mo wima pekeneya. 13 Nitima pekete ali atoake awitane ipono takoa wetekoa eya kuya yene tane ali atoa kainya matike peto pekoa latekoa taneya.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yone

Kabe Teiganemo
(Matiu 14:1-12, Luke 9:7-9)

14 Yesuyo toma yakenemo ali atoame otoka otoka tokoimo kugu Erodeyoka yakaneya. Padekitame ekete ali atoa ue motokama yakanakago Yone tuaneyake wa kamoa nomepa nipa tubele mati toateko tele eni luaneya yakome toko wa oa 15 wa pade-kitame ekete e'e, mena. I agopa Ilaida wa oa wa pade-kitame ekete i agopa Akolaline agale papete toawea akane ago tetepo takoa meko wa oa taneya.

16 Yesuyo toma yakenemo kugu eni yatekome Erodeyo okome ekee, ali atoa ue motokama yakanakago Yonepa kabe teigoa tukamotoane tokounake wa kamoa nokome toko wa akeneya. 17 Namolo Erodeyopa one poyo ali-kitame Yone dekoa moa kapa po kakoa po yapu pitikamotoa tikilepa eya atoa Erodiasine wene epetekademe taneya. Nipa Yoneyo eya tokale tokome taneya. Erodeyo one kale atoa wamenago Pilipi natono Erodiasi one motaneyake 18 Yoneyo Erode mekata nokala tokome okome neke kale atoa kode motekepa toto Yu yenane kekanele wini toka wa lugutukoa kikoa okala taneya. 19 Nitikale Erodiasi einatoa Yone-pala timini nakale mekome

wia tukamotadiya wa wene pikake enapete pade nitamele toameneya. 20 Nipa Erodeyo Yone wia tukamene piti tokale mekome mama moa yopikale tokome nitamele toameneya. Erodeyopa Yone einago epetanele-kama toa wene kɨyo akeneya mea toko ago wa wene taneya. Eni wene tokome mama moa yopikome one agalepa yakada wa one mekuta ne noo wa motokome yakoai taneya. Nitoa yatekome wene kainya mati pianeya meake wedia yakakoa meaneya.

21 Nitaneyake Erodiasiyo Yone wia tukatekale pa nepikoa meaneya. Nitoa mekakoa Erodeyopa one opiane oi ponokale eya taneya. Oneke timini kakoa yakene yeneka one tobou poyo ali-kitika Galili take ibini akene ali-kitika kini toge kikakakuno toge nee natono noe wa agale oa wetekakale nekeneya. 22 Kini note koukoa mekoita Erodiasine kono nome tiabu toa kakale Erodeyoka one togeke nekene yenameka ke wa wedia meaneya. 23 Erodeyo ke wa wedikome okome agetai tɨa, anukuya-kiti pade memotono wenedo pikepa nipa iya mano wa oano ta. Anume yopiku ta kounale oto pia yamea wa okaleka oto piane yameou wa Erodeyo okale 24 akolono nine kakata pokome okome aɨa edeya mano wane ou-pe wa yatekale niname okome poke imo akapa. Ali atoa ue motokama yakanakago Yone kabe teigoa one wago wane okolo kagonoke pia oto memotoa toano ta wa akoano pa wa niname oa wetekaneya. 25 Nimo okale teyapea Erode mekata pokome okome ali atoa ue motokama yakanakago Yone kabe teigoa wago wane moa okolo kagonoke pia oto memotoa toano ta wa akaneya. 26 Nimo okale yatekome Erode elapa tube mati toa kakeneya. Nitikomeke one namolona etene tɨa wa okana agale tetekakomepa onepala opia mekete toge nee nakoi yenane wene potokamedekale eya taneya. 27 One poyo ago pade moa wetekakome okome Yone kabe teigoa wago wane aua notokoano pa wa moa wetekaneya. 28 Nitikale pome Yone po yapu pitikata kabe teigoa one wago wane okolo kagonoke pia aua nome eina tuatoa metekaneya. Nitikale moa ninane aua potokaneya. 29 Nitaneyake Yonene totono yakoa one opia yakene yename Yone kabe teiganeya wa okoimo yatekete Yonene tigini monote aua pote kota keneke pipaneya.

Ege Egeta Kadukoa (5,000) Ali Atoa

Nee Lawetanemo
(Matiu 14:13-21, Luke 9:10-17, Yone 6:1-14)

30 Yesuno oyali-kiti Yesu kakata oto wa wakapea note kini padele padele toma pokoinakamoka agale olaukama pokoinakamoka i i wa oa mekala taneya. 31 Nitikoli okome opi kini pupu ko meatino, ali piamene take patono noe wa akeneya. Nipa kini mekoita ali atoa nekete pekete toa kakoli kini nee toa noatekoile toamokale tokome ni akeneya. 32 Nitoapa ue dipike peapetekoa pote ali piamene take mea pote witapeneya.

33 Nitoa pokoli ali atoa kainya matiyame enekete ekete kunu pikipa Yesu one oya-mikiti-pala poko-la wa kini kini tubeya take pitikoika kawa one pome witatekata ka ludu pote teigoa kapaneya. 34 Teigoa kakakoa Yesu ue dipi mea nome katepitoa kakome enekale einali atoa eida oboa kakedekoi. Einali atoa enekome okome i ali atoa talo tokago kawamokono, egetamene sipi sipi kai keneya meki wa ela motokome pademo pademo oa olaukoa kakeneya. 35 Ta pene lima

lima tokaka one kakata one oya-
mikiti nekete ekete ipa ali piamene
taano, 36 ta-pala lima nokono, ali
atoa ta latia pitikika tayo yapu
luduka i yene kini noatiki nee topo
toa mopamene wa oa wetekoa ta-
koli okome 37 kini noatiki neepa
kime motokoa lawetamene-kale
ekete neme edemo wa oko-pe.
Ege kadukaka kapidi kakoa-peta
kadukoa (1,000) kina kueme kini
nee motokapote oto wa lawetemo-
toa oko-pe wa akeneya. 38 Nimo
okoli okome kini palawe wane
edela piko patuno, enepoe wa
okale pote enoa wakapea nekete
ekete palawe ko kakoa-pala (5)
de mou yomo deya takuta toa
piko-koli okome 39-40 i ali atoa
kiwi peya poma ludu tutu tutu wa
payapono pia kilikoa meetapeo
wa okale padeka-kiti ege odepeta
kadukoa (50) padeya payapono
pia mekala toa wa padeka-kiti ege
takupeta kadukoa (100) padeya
payapono pia mekala taneya.
41 Nitikoli Yesuyo palawe wane
ko kakoa (5)-pala de mou yomo
takuta toa moa pikoa kakome
ate tibuke nepikakome ke wa
Akolali-pala ootokoa popimo-
tokome one oya-mikiti metekome
okome tatikapoatino poe wa
mekala taneya. Wa eina toa de
mou yomo takuta popimotokome
mekala tokale moomotekete tatika
tatika topokoli 42 peyame moa
noa tagatapea kitipu meaneya.
43 Nootokaneyake palawe mou
kugu paka pitaneya wekotoa
moa ua ka katika tuku kakoa
(12) mako puputua moa pianeya.
44 Eni palawe nakoina-kiti ali-
kama takoa oi motikilepa ege egeta
kadukoa (5,000) nakedekoi.

Yesu Ue Tali Ludu Yakenemo (Matiu 14:22-33, Yone 6:15-21)

45 Yesuyo e yene lawetetekoa
kakome one oya-mikiti-pala
okome okome ue dipike peapetekoa
pote eka matanuke Besaida
take kiwi namolo takoa mepoat-
ino poe. I ali atoa kini kini
pitikika pipoatino poe wane
wetekamotekene nouno, patepoe
wa one oyali-kiti wetekaneya. 46 E
oboa kakoi yene pipoatino poe
wa wetekatekoapa Akolali kow-
itademe tono tobouke lewia pome
mepaneya. 47 Ta likaka Yesuno
oyali-kiti ue dipike mea muke
pekete kakoli Yesu matanuke
kidene kakeneya. 48 Nitoa kakome
enekale pupulegeme ue dipi kiwi
nokoina lono kutu wa popokoa aua
poademe tokoa kakale enaneya.
Pa nitikoa kakale ta patademe
tu̱ei teigaka Yesu ue tali ludu
kautoa nekeneya. 49 Nitoa nome
patukademe ponokale eneketepa
ipono nokono wene pikete ka̱
oa kakeneya. 50 Nipa peyame
one nokale enekete tekete piti
mati motekete akeneya. Nitoa ka̱
oa kakoika okome no i nukuno,
tepe kolotini kilikoa pimotono piti
moameo wa ootokoa 51 ue dipike
pome kipala opia meaneya. Pome
mekale pupulege te̱itatapeka.
Nitikale enekete one oya-mikitame
ekee wa wene kainya pianeya
meaneya. 52 Nipa Yesuyo palawe
wane moa tokanakale enoake ile
tokanakago wa wene toamekete
taneya.

Genesarese Take Yene Pitikoi-kiti

Yesuyo Epetekanemo (Matiu 14:34-36)

53 Ue mine eka matanuke
witapote Genesarese take
katepitoa kakete ue dipike po
kakoa yomoke kebeteloganeya.
54-55 Nitaneyake eni take yename
enakago eni noko wa eni ta
ludu yekeika yukukata teyapea
oawineya pekete kini yene taneya
pikoi-kiti leyo leyo toa one meko
wa okoita-kama aua nokala
taneya. 56 Nipa Yesu ali atoa
pitikoika de takeka tube takeka
tayo yapu luduka yakaka kini

yene tane ali atoa makesike-kama piponokala taneya. Nitikete ekete i yene tane-kitame neke mamina nami mitikatekamotono ta wa kowitikala taneya. Nitikoli one mitikatekakoi peya latoa pokala taneya.

7

Yu Yenane Kaua-mikitame Kekaneya

Latikama Nekenemo
(Matiu 15:1-9)

1 Padepete Parisi ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Yerusaleme ta kawa note Yesu kakata oboa kananeya. 2 Oboa kakete enekoli Yesuno oya-lawe padeka-kiti kini yono abe koameneya mekete nee nakedekoi. Nipa kini kekanele eni tadekoi. 3 Parisi yenameka ete Yu yene peyameka kini kaua-mikitame toma nekenele tekete kini yono abe kootokoa nee moa naki. Pa moa nakiya mena. 4 Nipa makesi kawa yapu note nee moa noadetepa kiwike kewenoko poanele eni koguna wa yono abe namolo takoa kogala tiki. Kini kapoka nee yoatiki meteka kapame latiane okoloka abe koa enile tokala tiki. Kini kekanele takaya kekatekoa nitikala tiki.

5 Nitikiya tokome Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu yatekete ekete neke oyali-kiti kini yono abe koameneya nee pa moa nakipa tone kaua-mikitame kekaneya latikanele tekete tikino, edekolo tikiti-pe-koli okome 6 wene takuta pianeya meki yene kini eni toatekoilekepa Aisaiayo papete eya wa wia mekapianeya.

I toaweane uku ali-kiti kini kabunume no kei pik-ilepa kini tepene paya wene pianeya meketeke tiki. 7 *Nitikino, kini kowitikoimopa edoane yakamotoa-pe. Kini kaua-mikitame titia olaukanele ile tamene ile tamene wa olaukama pikino, yakamou-li* wa Akolaliyo wene takane toa Aisaiayo papete wia mekapianeya.

8 Ae, Akolaliyo tamene wa ak-enemo ete pimotoa wakete kini kaua-mikitame titia olaukanele litia tiki. 9 Nipa kini kaua-mikitame titia tanele litia toade-tepa Akolaliyo tamene wa akenele wakete onekele pa lede takama yaki. 10 Moseseyo papete eya wa akeneya. *Neketai nekauata kei pia mape moamene. Panagome nitameneya etene nineta akoa tekalepa einago moa wia tukamene* wa Moseseyo akeneya. Nimo wapa akeneyake kime eya wa iki. 11 Panagome-kiti one etene nineta-pala okome okome ae, agetai agauata kita ada atue deyata mekiyake kita auapeane padeya meatekuyapa kobane latikak-ouya tekene meamele toamoko. (Kobane latikaku wa tone agaleke eketepa nipa Akolaline pikaku wa ekete oko.) 12 Einagome nimo ootokoake naniko einakeya etene nineta meou wa meademe tokale kime ekete kobane latikakanano, meamea wa iki. 13 Nipa Akolaline agale ete pimotoa wawa kini kaua-mikitame toma nekenele litikete ile tamene ile tamene wa olaukoa enile pale tokala tiki wa Yesuyo akeneya.

Ali Atoa Wene Moa Koiganeleke Akenemo
(Matiu 15:10-20)

14 Yesuyo eida oboa kakoi yene one kakuta noe wa kayo oa motokome okome kipala i ukumo wedoa yakoa moamene. 15 Kimane keneke aka ketipea moa nokotikako neemepa pinali one wene oyake moa koigamele toamoko. Nitamele toamokoyake pinali one tepene meaneya poane wene atepea kabunuke witako

agalemepa pinali one wa moa koigamele toko. 16 (Yakou wa kale piiyakoa meki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.)

17 Nimo oomotokome yapu pome mepokale one oyali-kiti nekete ekete neke ina pedoa okana agalepa pine edoa pikotope wa yakanokoli okome 18 ae, ete ali atoame wene toamikino, opika kime wene toamekete ikipe. Panago one kimane keneke aka ketipea noa nokotikako neemepa pinali one wene oyake moa koigamele toamoko. 19 Nee eya moa nakolopa einagono kimane keneke pome tepene ponome me me toa wa te pu latia patukatapekala toko. Nitikome tokono, one weneke patukoa koigamele toamoko wa Yesuyo akeneya. (Nipa eya kuya nee peya Akolaliyo ali atoame nomotoa-kama latia pikaneyano, odeneyaka kekaneya latikakile toameamene wa okome akeneya.) 20 Nimo ootokoa kakome okome e ku poane wene tepene meaneya yąwa kabunu witakolemepa pinali one wene moa koigakoya. 21 Nipa tepene meaneya yąwa witako toa tokome pamoko mea ni panagoneya kode moa ni ali wia tukoa ni mone padane atoa lia 22 ni eya kuya tepi moa ni ele kule kǫianele toa ni ali atoa oa yotokoa ni abeyale toa ni mone panagoneya pǫi moa ni ete ali atoa-pala akoa agale oa ni ete yene paya tetepo takoa ni ele kule pale toa 23 enika enilepa aline tepene meaneya yąwa witako toa pine yene kiwi moa koigamele toko wa Yesuyo akeneya.

Yesuke Wene Tugoa Meane Atoame Tanemo
(Matiu 15:21-28)

24 Yesuyo enimo oomotokome Taia ta liti piane take pekeneya. Nitoapa panagono yapu eida pone paigakoane meouno wene pianeyake oyake nitamele toameneya. 25 Yapu pome mekaka eina eina atoa padame Yesu nome meko wa okoimo yakoa nome one kawane witipitaneya. One konakoma deyake ipono awitaneya tokale ni nekeneya. 26 Einatoapa Geriki yatene atoa Sairoponisia take opianeya. Nitane atoame Yesu kowitikome okome anu konoke awitane ipono neme takoa wetekakoa ta-kale 27 Yesuyo pedoa agale ete okome okome nee eya nako-pete-kama mati-kiti namolo takoa nee lawetamedeko. Mati-kitane nee tatia wa padeya tue tine-kiti kakoita pitikakopa nipa poko wa Yesuyo akeneya. 28 Nimo okaleka wa ete einatoame agale topo takakome okome winimopa nimini okoyake mati-kitame moa noa kugu pikapa nee naki walai keneke tue tinekiti kakoita pitakale tue tine namele toko wa okale okome 29 neke wini okomoke eya wane uku. Neke konakomake awitane ipono wete takoa pokome tokano, pa wa wetekaneya. 30 Nitikale one wakapea pokome enekale one akoma walai waneke kilikoa kawia pikale enaneya. Oneke awitane ipono takoa pekedeka.

Yesuyo Kale Kene Keteaneya Agale

Amele Toameneya Meane Ago Epetekanemo

31 Yesu Taia ta tewitikoa Galili ue mine wakapea poademe pokomepa Saidone Dekapolisi tata patukoa pekeneya. 32 Nitaneyake pade ali-kitame kale kene ketea agale liyo liyo pitane ago Yesu kakata aua nekete ekete i ago yono pia epetekakoano ta wa kowitinokoli 33 einago moa ali atoa kakoita wawa one kidene eko aua pekeneya. Nitikome einagono kale kene yono pitikoa tekelipu tootokoa einagono keke mitikakatekaneya. 34 Nitoapa tibu ate enekakome kenemada

ootapekome okome Epasa wa akeneya. Epasa wapa wete peetapea wa okome akeneya. 35 Yesuyo Epasa wa okale eina eina einagono kale kene peetapea keke epetekoa tokome one agale yapetekoa witoa akeneya. 36 Nitikale Yesuyo e yenepala okome ete ali atoa kotukete anume i tukumo to̲awea ikileka toameamene wa akeneya. To̲awea ikileka toameamene wa okala taneyake one eni tanemo oa pupitikama yakeneya. 37 Nipa wene kainya mati pianeya kakete ekete i agome ele kule tikilepa epetanelekama toko. Kale kene keteaneya meane-kiti epetekakolo agale yakoa ni agale amele toameneya meane-kiti epetekakolo agale oa tiki wa ka̲ oa kakeneya.

8

Ege Egeta Kadukoa (4,000) Ali Atoa

Nee Lawetanemo
(Matiu 15:32-39)

1 Enipete-mene ali atoa peya mati Yesu kakata wa obomoa note kananeya. Kini nee noatekoiya toamokale enekome Yesuyo one oyali-kiti one kakuta noe wa kayo oa motokome okome 2 i oboa kaki ali atoa mama moane ela motekene uku. Ta tebolo pataka toa no-pala opia yakete kini noatiki nee peya takatekoa pa kaki. 3 Padeka-kiti ta tetemada pia note kaki. Nee noameneya kini kini yapu tadoa poatino poe wanedo wetekakolupa yapu poadete pokoika pake kobume tukete witipitoino wetekamele toamoko-kale 4 one oyali-kitame ete Yesu-pala agale topo takoa yatekete ekete ipa ali piamene taano, kini noatiki nee edoa motokoa lawetemotoa-pe wa okoli okome 5 ni kini palawe wane-kiti edela piko-pe-kale ekete tatono kakoa (7) odene piko wa okoli 6 i poma ludu meetapeo wa e ali atoa mekatapeneya. Nititikoapa tatono kakoa (7) palawe wane moa pikoa kakome Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome one oyali-kiti metekome okome i ali atoa tatikapoe wa mekala taneya. Nitikale mootokoa e ali atoa mekoi toa nee pikama yakeneya. 7 De mou-meneka moa eina toa Akolali ke wa ootokoa popimotokome metekome okome i mouka tatikapoe wa okale 8 pikama yakoli noa tagatapea kitipu meaneya. Nitaneyake nee kugu pika wekotoa moa ka katika tatono kakoa (7) mako puputumoa pianeya. 9 Eni nee nakene-kiti oi motokolipa ege egeta kadukoa (4,000) tadiya nakedekoi.

10 Eni ali atoa kini kini yapu yapu tadoa poatino poe wa wetekatekoa one oyali-kiti-pala ue dipike wete eni peapetekoa pome mea Dalamanusa take witoa pekeneya.

Tibuke Padele Tubele Witakamotono Ta Wa

Parisi Yename Yesu Likoa Enanemo
(Matiu 16:1-4)

11 Einapete Parisi yene padekakiti Yesu kakata note one-pala agale ete oto topo takoa oa kakete ekete neke toma yakole Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa a tibuke padele telekole witakamotono ta wa likoa enaneya. 12 Nitikoli tepe we tokale kakome okome ae, ipete meki yene kimepa no neke tokolepa Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa padele tubele yamea ta wa ikipa edekolo likoa eneki-pe. Enile pade yameamou wa oomotokome 13 e yene tewitikoa pome ue dipike wa peapetekoa pome mea eka matanuke witoa pekeneya.

Parisi Yene Erode Kini Yisi Kugu Kiwike

Weamutukaya Kekatekoa Yamene Wa Akenemo
(Matiu 16:5-12)

14 Yesu eni mea pokaka one oyali-kitame palawe wane-kitipa wene kayapea ua noameneya tuku toa kakoli odene wane piadeka. 15 Nitadekale Yesuyo one oya-lawe pubu okome okome Parisi ali-kitika Erode einagoka kini yisi kugu kiwike weamuoono, wedoa yamene wa okale 16 kini kini yakate tekete ekete tone noateko palawe wane-kiti wene kayapea ua noamokoonake ni okome oko wa akeneya. 17 Nitikoli kini tepene piane wene tetoa enekome okome kini palawe wane ua noamokoinakepa edekolo oa kaki-pe. Anume tokoule enetekoake wene toamekete iki-pe. Kini kolotini lupi tootokaneya meki-pe. 18 Kini lene kamotoake anu tokoule enoa moamokoi-pe. Kini kale kene kamotoake anu okoumo yakoa moamokoi-pe. Nipa anume tokolu kime enekoinakale wene kayapetapea mekete iki-pe. Nipa eya tokouna. 19 Palawe wane ko (5) kakoane moane ali atoa ege egeta kadukoane (5,000) lawetekolu nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika edela mako puputumoa pikoi-pe-kale ekete ka katika tuku (12) kakoa mako puputua pikoo-koli okome 20 ni pade-petenaka palawe wane tatono (7) kakoane moane lawetekolu ege egeta kadukoa (4,000) ali atoame nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika edela mako puputumoa pikoi-pe-kale ekete ka katika tatono (7) kakoa mako puputua pikoo-koli okome 21 eina tokoule enetekoake wene toamekete iki-pe. Eina tokouna toane wa tamele tokolo mekene tukutumo wa Yesuyo akeneya.

Besaida Take Leneta Lianeya Meane Ago Epetekanemo

22 Yesuyo Besaida take pato wa one oyali-kiti-pala pome mepaneya. Nitikale pade yename leneta lianeya meane ago oneke aua note kowitikakete ekete i agopa yoname mitikatekoano ta-koli 23 Yesuyo pata wa einago yono moomotokome eni ta kago ketepono patukoa akolono pekeneya. Nitoapa one leneta tekelipu takatekoa yono pikome okome padeya eneko-pe-kale 24 ate enekakome okome ali-kiti enek-ilepa tukuyake yomo-kiti yakene tetepo toko wa akeneya. 25 Nimo okale einagono lene yono wa pikale wedoa nepikoa pikale one leneta epetekatapekale padeya padeya peya keleyo pikolokakale enaneya. 26 Nitikale Yesuyo okome winika wini ali atoa pitikika poameneya neke yapu patukake poano pa wa oa wetekaneya.

Yesu Nepa Keraisu Wa Pitayo Akenemo
(Matiu 16:13-20, Luke 9:18-21)

27 Sisaria Pilipai take pato wa Yesu one oya-lawe-pala eni take ali atoa pitikoika poademe pokome okome ali atoame no te kakulu okala tikiti-pe wa yatekale ekete 28 ali atoa padeka-kitame ne i agopa ue motokama yakanakago Yone wa oa ni pade-kitame ekete ne i agopa Ilaida wa oa ni pade-kitame ekete ne i agopa Akolaline agale toawea akako ago pade wa oa tiki-koli okome 29 nimo wapa akedikiyake anu oya-lawe kime no te kaku wa iki-pe-kale Pitayo ete topo takakome okome nepa Keraisu wa papete takoa kakapiane ago wa okale okome 30 no Yesupa Keraisu taatekoane nekedeku wa ali atoa kotukete etene toawea ikileka toameamene wa oa tukaneya.

Yesuyo One Tete Moa Tu-atekamoke Akenemo
(Matiu 16:21-28, Luke 9:22-27)

31 Nitoapa Yesuyo one tu-
atekamo i i wa enipete titimoa
toawea okome okome no Ali Ya-
tenane Oyagome tete-kala moane
kawou. Nipa Kanosolo ali-kiti
ni Akolalike lodo yotokoai tiki
tobou ali-kiti ni Mosesene totono
pine toa olaukaki ali-kiti enika eni
ali-kitame no kote tokale wawa
wia tukoi. Nitikolika ta tebolo
takoa pataka-pete kamoane pou
wa Yesuyo akeneya. Nipa keleyo
toawea akeneya. 32 Nimo okale
Pitayo pata wa Yesu-pala eko
keneya aua pome kakome kikoa
okale 33 Yesu kutu peketapekome
o yene enekome okome i ago
Setanu ne anu mukiti lono kuka
ponoke kapono, winipa Akolaline
wene piko toa wamoa, pa aline
wene piko toa okono, wa wa kikoa
akeneya. 34 Nimo ootokoa kakome
one oya-lawe e oboa kakene yene
peya one kakuta noe wa kayo
oa motokome okome no i ago
litima nou wa wene pikagopa
nekele tewitikoa wamene. Nipa
ne wia dekatiki yomo-pala aua
nou toa keneya tete mokoa kakeka
no litima namene. 35 Kepene
mama motokome tukaya wa
piti motoko agopa etepea tua
atua poo. One kepene mama
moamokome Akolaline epetane
agale-pala no i agotake oyake tuou
wa wene pikagopa toa motaneya
mea kama poo. 36 Panagome-
kiti one yomini atukome atumo-
toake itonoke pia kawa tokoya
peya mootapeadekalepa edeya
weike moamoo. 37 One yominido
atukome atukalepa edeyame oto
wa topo toa momotoa-pe. 38 No
kaku-pete meki yene Akolalinele
takamoa poanele toa mekino, kiwi
panagome no-pala anu agaleta
ya motokome wakalepa no Ali
Yatenane Oyagome einagoka ya
motekene wawou. Nipa Agetai
pa teleta tootapeneya meko toane
meane one wene kiyo akeneya
meki edelo ali-kiti-pala odeneka
wakapeane nekene nitou wa
Yesuyo akeneya.

9

1 Yesuyo nimo ootokoa kakome
okome etene nimini ukuno yakoe.
Ita kaki yene kiwi padeka-kiti
wete tuameneyake Akolaliyo ali
atoa pawe toa talo tokome padele
telekole tokale enoi wa Yesuyo
akeneya.

Tono Tobou Waneke Yesu Pa
Tootapeneya

Kakenemo
(Matiu 17:1-13, Luke 9:28-36)

2 Ko melepu kakoa (6) ta
patatekaneyake Yesuyo Pita
Yameta Yone toa kidene-mene ete
witimoa aua pome tono kakene
matike lewia pome kapaneya.
Nitoapa o ali-mene kakakoa one
lene timini yono eya yati yati
tootapeneya kakeneya. One
kakene mamina-pala yati yati
toa ake tootapeneya. 3 One eni
mamina ake tootapene toapa
padameka mamina abe koaka
edikoa ake takamele toameneya.
4 Nitaneya kakata Ilaida Moseseta
aida kotikatapea nekete Yesu-
pala ko oa kakeneya. 5 Nitikoli
enekome Pitayo okome Tikisa ago
kimene ko oa kakita toto-meneka
odeneya kakono, ke wa oko. Neme
nitika wa okalepa aga yapu tebolo
Mosese Ilaidata kini tutu tutu
wa wikakoo wa akeneya. 6 Nipa
one oateka agopa tokale tokome
pamo eni akeneya. Nipa Yesuno
oyali-mene piti tubeya tokale
tokome akeneya. 7 Nimo oa kakaka
wedome agopa takoa kauma
nekeneya. Nitikaka eni wedo
keneke agale ludu nokome okome
anu mana anu kolotini ago wini
kakono, one oka toa yakoa tamene
wa akeneya. 8 Nimo okaka wete
enetapekoli eina kakoinakagota
kawameadekoi. Kimene-pala Yesu
odene einata kakedeka.

9 Wa naniko eni tonoke keti
koma nekete pake Yesu kakome
okome Ali Yatenane Oyago no
tuane kamoameneyakepa kime-
name opi enekoinakamo pa kini
luaneya mema yamene wa Yesuyo
oa tukaneya. 10 Nitaneyake eni
oa tukakana luaneya yawa meake
Yesu one tuaneke wa kamoane pou
wa okanapa edeleke okato patu wa
ete oto wa pitia yakakala taneya.
11 Nitoapa Yesu yatekete ekete
Mosesene totono pine to̱a olaukaki
ali-kitame eya wa olaukakala
tiki. Keraisu naniko taatekoa
nomotoa Ilaida one namolo takoa
noo wa ikino, enipa edekolo ikiti-
pe-koli okome 12 Ilaida einagome
padeya padeya peya nodokapi-
ademe namolo takoa noo wa
papete wia mekapiane toa eni
iki. Nimini ikiyake eya wane
ukuno yakamene. Ali Yatenane
Oyago einagopa ete yename tete
mea paya tetepo takoa wawei
wa papete wia mekapianemopa
edeyake wia mekaneya-pe wa
yakatekoa kakome okome 13 Ilaida
einago wete wakapea nekeneyake
pade ali-kiti kini wene ponoka
toa litia tekete one tete mekala
taneya. Nipa Akolaline bokuke
einagoke papete wia mekapiane
toa taatekoa taneya wa Yesuyo
akeneya.

Ipono Awitaneya Meane Mati Epetekanemo
(Matiu 17:14-21, Luke 9:37-43)

14 Yesu one oyali-meneka one
ete oya-lawe kakoita keti wakapea
pote enekoli ali atoame o yene
unukamoa kakoli enaneya. Eni
pake Mosesene totono pine to̱a
olaukane ali-kitika eida kakete o
yene-pala neno oa kakoli enaneya.
15 Yesu eni nokale enekete eina
eina e ali atoa peyame ekee wa
ka̱ oa teyapea pote makutukoa
motaneya. 16 Nitikoli Yesuyo e
yene yatekome okome kinipa o
yene edeyake agale topo takoa oa
kaki-pe-kale 17 eni pake lukoa kak-
ene ago padame topo takakome
okome anu managoke agale
wamoko ipono awitaneya tokale
neeke auane nou wane ni nokou.
18 Anu manake ipono awinokome-
kama itonoke moa aua pitikakala
toa kako. Nitikale timini kabunuke
lako ka̱ua yotokoa one kime noto
noto toa mekome one pakunu
tau to̱kome temotele toa kako.
Nitikala tokolo tekene neke i oyali-
kitame eni ipono takoa wetekakoe
wane auane nokounake takoa
wetekaku pekete wili toa wakoi
wa okale okome 19 ae, no kaku-
pete meki ali atoa kime Akola-
linemo yakoa moamikino, kini eni
poane wene tewitikoa wamotoane
edoane nepiane meamou. Neke
mana mati no kakuta aua noo
wa okale 20 e yename Yesuke
aua nokale iponame Yesuno
lene timini enekome eina eina
mati peteka peteka toa kakale
itonoke aua pitalogakome welea
mekale timini kabunuke lako
ka̱ua yokoa kakeneya. 21 Nitikale
Yesuyo matiyane etene yatekome
okome eni ipono manipete titia
awinaneya-pe wa okale okome
wete dee matike lukakoa taneya.
22 Nipa lugutukoa wia tukademe
iponame toe mine aua pitikakome
uele pitikakome toa kakoyano,
neme oyake tamedekalepa toto ela
moa auapeamene wa matiyane
etename kowitaneya. 23 Nitikale
Yesuyo einagome oka agale
to̱opitikakome okome tamedekale
wa neme wini okopa nooke
wene tugoa mekagomepa padele
padeleta tamele tokale too-kale
24 eina eina matiyane etename
telo okome okome neeke wene
tugakilepa tekeneke wedoane
toamuku. Neeke wedoane wene
tugoane memotono auapea ta
wa kowitaneya. 25 Nitikale
kinita kakoita ali atoa teyapea
koukanokoli enekome Yesuyo
poane ipono kikoa okome okome

kale kene ketekoa agale wamoa toko ipono ne wini mati takoa poke wa pade awinamea wa oa tukale 26 iponame kạ telo ootapekome eni mati itonoke aua pitikoa weletekoa kawa takoa pekeneya. Nitikale eni mati tukome tuane tetepo taneya pa pikale enekete e yene kainya matiyame tuadeko wa okoli 27 Yesuyo mati yono moa kamotokakale kamokoa kakeneya. 28 Yesuyo eni mati latekatekoa yapu nome mekale one oyali kidene-mene ete witimoa kakete ekete totome eni ipono oyake takoa wetekamele toamokano, edekome tokato patu-koli okome 29 kini weneme dikane ipono takoa wetekamele toamokoyake Akolali kowitoa kaketepa oyake toi wa akeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Wa Tọawea Akeneya
(Matiu 17:22-23, Luke 9:43-45)

30 Yesu one oya-laweka eni ta tewitikoa pote Galili ta ludu yakeneya. Nipa Yesuyo one oyali-kiti olaukama pokome tokome take yename polipo takakaya tokale yotokamotokome pekeneya. 31 Nitoa olaukama pokome okome no Ali Yatenane Oyagopa pade ali-kitame wimotoa panagome ete moa meademe toko. Moa metekale wia tukakolika ta tebolo takoa pataka-pete Akolaliyo moa kamotokoo wa okale 32 yatekete one oyali-kitame wene toameketeke neme wini okopa edemo wa okatope wa yakapamene piti tokale pa meaneya.

Ako Meateko Agopa Mainago Wa

Agale Tọonali Yoa Kakenemo
(Matiu 18:1-5, Luke 9:46-48)

33 Yesu one oyali-kiti-pala Kapaneame take nome menaneya. Nitoa yapu tuapea nome mekome one oya-lawe yatekome okome kiwi ka ludu yakete edemo oa agale tọonali yoma yakoi-pe-kale agale waametekoa pa meaneya. 34 Nipa ako tobou meateko agopa mani ago patu wa oa takoa pili pili toma nekeneya tokome agale waametekoa meaneya. 35 Nitikoli Yesu one witipitoa mekome one mekuta noe wa one oyali-kiti motokome okome etene ako ago kawouno wene piko agopa nipa nepa pa keku ago tetepo takoa ete-kitanele takama pamene wa ootokoa mekome 36 pade mati deya one oyali-lawe kakoi pake moa kakaneya. 37 Nitoa mati tebemotokome okome panagome-kiti noke toa dikane mati deya makutukoa motokomepa nipa nopala eni dekoa makutukoa motokome too. Panagome-kiti no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekakago-pala dekoa makutukoa motokome too wa Yesuyo akeneya.

Toto-pala Poi Tẹiamokagomepa

Nipa Toto Mape Wikome Too Wa Akenemo
(Luke 9:49-50)

38 Yoneyo Yesu-pala okome okome Tikisa ago anu ukumo ne yaka. Panagome neke ibini wedekoa oapa ali-kitike awitane ipono takoa wetekakala tokale totome enekoo. Einagopa toto-pala opia yakago toamokolo tokome wa pade dikameamene wa kikoa okoo-kale 39 Yesuyo okome one tokalepa toma pomotono wa pade edikoa wameamene. Panagome-kiti anu ibini wedekoa eni telekole tootokoapa no akoa agale wamoo. 40 Toto-pala poi tẹiamoko agomepa nipa toto mape wikome too. 41 Kipala nimini ukuno yakoe. Panagome-kiti kiwi Keraisuno ibini pedane yene kakino, ue noomotokapouno nepio wa mama moa nomotokoa lawetekalepa one eni tokake nami noanume wiane pewe wiou wa Yesuyo akeneya.

Yono Kawa Lene Eyame Pinali Ne Toa

Potokakalepa Tẹia Wamene Wa Olaukanemo
(Matiu 18:6-9, Luke 17:1-2)

42 Dikane mati nooke wene tugoa meko mati etepea pomotoa likoa enoa labakagopa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enameneyake laukakoa tube kue matiyame one kabe kautoa kusa ue muke keti pitikaneya too tokapa epetoo toka. 43 Nipa neke yoname-kiti pinali ne toa potokadekalepa yono tẹitapeamene. Yono duku taneyake mea kawateko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitameneya yonota takuta kakeneya kawa poane take pekedekalepa ae nipa poo. 44 Eidapa toe nokoa-kama kakolo tugoa moamele toamoko. 45-46 Neke kawameka pinali ne toa potokadekalepa tẹitapea wamene. Neke kawa tẹitapea duku yawa kakeka mea kawateko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitameneya neke kawata takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mea kakedekalepa ae, nipa poo. 47 Neke lenemeka pinali ne toa potokadekalepa lene tọa wamene. Neke lene tọotapeneya yakeka Akolaliyo talo toko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitameneya neke leneta takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mea kakedekalepa ae nipa poo. 48 Ae, eni poane takepa toe nokoa-kama kakolo oyake tugoa moamele toamoko. 49 Too eni nakiyapa epetaneya tokolo uku. Too kabuka naki nee-kitike noa puki toa ali-kitikepa dikoa toele tadekoo. 50 Toopa epetaneyake me pokome meke toamokolopa edoa wa meke takamotoa-pe. Kiwi too kạlono tou toa keneya ete oto wa odene wene piitikoa meamene wa Yesuyo akeneya.

10

Alime One Atoa Wawa

Atoame One Ali Wawa Tokoleke Olaukanemo
(Matiu 19:1-12, Luke 16:18)

1 Yesuyo nimo oomotokome Galili ta tewitikoa Yudea ta ludu yawa Yodane ue ketoa eka lono piane take pome mepaneya. Eidaka ali atoa one mekata koukoa nokala tokoli Yesuyo one tanele tokome Akolalinemo i i wa olaukoa kakeneya.

2 Parisi ali-kitika one mekata eida note likoa enekete ekete panagome-kiti one atoa pa wa wakomepa nipa Yu yene tone totono litiapa tamele toa tokope wa natemo omotadiya wa kakete okoli okome 3 nikepa Moseseyopa edele tamene wa akeneya-pe-kale ekete 4 Moseseyo papete one totono yametekome okome padagome one atoa pa wa wawademepa nipa namolo takoa ne wakene wakuna wa edikoa pipia wia meetekoapa pa wa wetekamele toko wa Moseseyo akeneya-koli okome 5 Moseseyo eni akenepa Yu yene kini kaua-mikiti kolotini lupi tootapeneya mekoli tokome ni akeneya. 6 Nimo ikilepa taneyake *namolo namolo Akolaliyo kamate meaneya-kiti titikome latikilepa ali atoata takuta wa-kama latikala taneya.* 7 Nitanelekepa *alime atoa motokomepa nipa etene nineta tewitikoa wawa one atoa-pala lipukoa meoo.* 8 *Nipa namolo takuta letetakutukoata meaneyake naniko odene tigini tetepo tokale mekete liputakutukoata meoi.* Nitoa mekoli ipa i ago ipa i atoa wa tutu tutu wa ibini amele toameneya tokome i adona wa odene tetepo takoa oi. 9 Nipa Akolaliyo moa lipukane ali

atoata padameka moa letekataku-
tukamele toamoko wa Yesuyo oa
pekeneya.
10 Nitoa yapu pome mekale one
oyali-lawe note yatekete ekete eina
agale pinepa edoa pikoto-pe-koli
okome 11 panagome one atoa ne
pa wa wetekatekoa pade atoa mo-
tokomepa nipa mone koua pia-
mateko atoa motokome toko. Nipa
namolo atoa eni toa potokakome
toko. 12 Atoameka onekane wawa
pome eko alike pokomepa nipa
koua piamateko alike eni pokome
toko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Mati-kiti Epetekamotoa Kowitanemo
(Matiu 19:13-15, Luke 18:15-17)

13 Wa padepete pade-kitame
kini mati-kiti one yoname mi-
tikakamotoa Yesu kakata aua
nokoika one oya-laweme noameo
wa kikoa akeneya. 14 Nitikoli
enekome Yesu wene pokale okome
wini mati-kiti oto nomotono,
etoe. Akolaliyo one talo tokotapa
kinino, noe wa yametekilepa
dikane mati-kiti yametekono,
oto nomotono toe. 15 Nimini
ukuno yakoe. Panagopa mati-
kiti Akolalike lukoa mekete tiki
toa lukoa meamademe wakomepa
nipa Akolaliyo talo toko take
oyake pamele toamoo wa ootokoa
kakome 16 eni mati-kiti tebemoa
pikoa kakome Akolaliyo pewe
wia yopimotoa tokome yono pia
kowitikaneya.

Kamo Tane Agoke Akenemo
(Matiu 19:16-30, Luke 18:18-30)

17 Yesu poademe tokaka panago
teyapea nome wadini tuku-
pia mekome okome epetanele
toko Tikisago nepa eya wane
yatekene uku. Edele tekene
pa meane kama pou-pe-kale
okome 18 nopa epetanele toko ago
wapa wini okono, dekolo oko-pe.
Epetanele-kama toko agopa Ako-
lali odene kako. Wa pade lokoaka
kawamoko. 19 Moseseyo tamene
wa papete wia mekanemo neme
wene toko. *Ali pade wia tukamoa ni
mone padane atoa liamoa ni mon-
ekeya kode moamoa ni padago-pala
pa puputua akoa agale wamoa ni
panagoneya oa yotokoa moamoa ni
neketai nekauata kei pia tamene* wa
Moseseyo akeneyano, enipa neme
wene toko-kale okome 20 Tikisa
ago eni akenele-kama tualike
laigoane yakoane toma nuku wa
akeneya. 21 Nimo oa kakaka
Yesuyo einago nepikakomepa
wene einagoke mekakome okome
wenepa tadekoyake odenele
odene katekoa wene toamead-
ekono, neke pikoya peya topo
toa kue mootokoa ponopene ali
atoa enoa tatia meetapeamene.
Nitikepa neke kamoya a tibuke
auma kakeneya enoo. Nitatekoy-
ano, no litima namene wa okale
22 yatekome wene keda taneya
wawa pekeneya. Nipa uu kamo
tane ago tokome taneya.

23 Nitikale Yesuyo one oyali-kiti
enoa unukakome okome ae, kamo
tane yene Akolaliyo talo toko take
pikilepa etene wili tokoa kawapa
piki wa akeneya. 24 One eni oka
agalemepa one oyali-kitane wene
kainya pikaneya tokome okome
ae, anu mati-kiti kipala i ukumo
yakoe. Akolaliyo talo toko take
pikilepa etene wili wedoa tokoa
kawapa poi. 25 Kamelo kaido noi
keneke-kiti patukoa ponokomepa
nipa wedoa wili toa kawamoapa
patukoa ponoo. Kamo tane ago
Akolaliyo talo take ponokomepa
nipa wili tokoa mati kawapa ponoo
wa Yesuyo akeneya. 26 Nimo
okale yatekete wene kainya
pianeya kakete pitia yatekete
ekete kamo yeneke winimodo
nimini akedekalepa Akolaliyo
mani ali atoa toa moamoo wa
okoli 27 one oya-lawe nepikakome
okome ali atoame toamatikilepa
Akolaliyo oyake tamele toko.
Padele padele peya tamele toko

ago tokome kamo tane ali-kitika one take nomotoa ka patekamele toko wa okale 28 Pitayo okome ne litima noadetepa tonekeya peya tewitikoa wawa noko-kale okome 29 nimini ukuno yakoe. Panagome Akolaline epetane agalekeka noanukeka tokome one yapu one etene nineta one laine wamene-mikiti one mati-kiti one toka ipe eya tewitikoa wakomepa 30 nipa itonoke pa mekome enika eniya lukukepa ege takupeta kadukoa (100) oto mokala too. Nipa yapu nine wamene laine-mikiti mati-kiti ipe eya moapa tete-pala mokoa kawoo. Nitoa mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea-kama kamene wa moa kakoo. 31 Akolaliyopa ako yene kainya mati keku kakoa wa keku yene kainya mati ako kakoa too wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Tuateka Tebolo Takoa Akenemo
(Matiu 20:17-19, Luke 18:31-34)

32 Yerusaleme take poadete ka ludu pekete one oya-lawe naniko nomotoa Yesu one namolo kawa pekeneya. Nitoa pokale one oya-lawe wene kainya pianeya litia note ete ali atoa kutu keneya piti taneya litia note taneya. Nitikoli Yesuyo one oyali tuku kakoa (12) eko keneya witimoa aua pome kakome i i wa ete yename one-pala toatekoimo to̱awea akeneya. 33 Nitikome okome kipala i ukumo yakoe. Opa ate Yerusaleme take poadete poko. Pote kakolo no Ali Yatenane Oyago panagome moa eya yenane yonoke Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kiti ni Mosesene totono pine to̱a olaukaki ali-kiti kini yonoke pioo. Nitikale no wiatiki oi pedoa piitikoapa mone pa yeneke aua pote mepoi. 34 Nitikoli motekete tegene matoa tekelipu toa yotokoa po wapime wia toi. Nititikoa wia tukakolika ta tebolo takoa patatekaneyake kamoane pou wa Yesuyo oa pianeya.

Yame Yoneta Yesuke Lokoa Tobou Agota

Meoukete Akenemo
(Matiu 20:20-28)

35 Yesu Yerusaleme take kutu poademe pokaka Sebedine manata Yame Yoneta Yesu kakata note kakete ekete Tikisago totame takamene wa okole neme takoano ta-koli okome 36 anume edele takamotoa iki-pe-kale ekete 37 ne pa̱ teleta tootapeneya meke ali atoa pawe toa talo tokaka neeke lokoa totaka panago neke nimini yono lono mea padena ago neke ewa yono lono mea yopioukete oko-koli okome 38 wene toameketeke iki. Akolaliyo no ne naa wa yametekana ue metepa no tete tubeya moatekou adeka pikano, noanu noateku tetepa kitameka eni noateku toa noukete iki-pe. Noanume ue mou toa tete moateku toa kitameka moukete iki-pe-kale ekete 39 nitato ta-koli okome noanume noateku uepa kitameka noadete tiki. Noanume ue mou toa tete moateku toa kitameka moadete tiki. 40 Nitadete tikiyake ali atoa talo toane mek-outa eka oka yono lonota kita tatikatakutukoane mekamele toamoko. Eka okata meatiki agotapa Akolaliyo i i wa wete wene toopianeyano, anume oyake yameamele toamoko.

41 E agotame nimo akedekoli yatekete o yene Yame Yoneta-pala wene poaneya kakete ko̱ oa kakeneya. 42 Nitikoli Yesuyo one kakuta noe wa kayo oa motokome okome mone pa yatenane tobou meki ali-kitame kini ali atoa wete toe toe wa tika tika-kama tiki. Kini ibini akene ali-kitameka ali atoame kinikile-kama takamotoa yopikala tiki. Enipa nimini ukutu-pe. 43 Nitikala tikino, anu oya-lawe kime pade edikameamene. Nitameneya tobou ago meou wado wene piketepa kinikile

toamekete kini oya-mikitane pupu takama pamene. 44 Nipa ako odene mekene talo tou wado wene piketepa nipa kueme topo toa moa egetane ago keneya kini oya peyanele takama pamene. 45 No Ali Yatenane Oyago taatekoane nikilepa ete yename anukule takamotoane nokouya mena. Nitameneya ete-kitanele takoane ni ali atoa peya mati anu kamateme oto toane moadene ni nokou wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Leneta Lianeya Meane Ago

Batimiasi Epetekanemo
(Matiu 20:29-34, Luke 18:35-43)

46 Yesuyo nimo oomotokome one oyali-kiti-pala Yeriko take pome mepaneya. Wa naniko pato wa eni ta tewitikoa pokale ali atoa iti itita kawa obomoa pekeneya. Kini ponatekoiya liti leneta lianeya meane ago pade meaneya. Einagopa Timiasine mana Batimiasi wa ibini akeneya. Nitane agome ali atoa padeya-kiti manoekala oia meaneya. 47 Nitoa batete matanuke eida mekome yatekale Nasarese Yesu wini ponokona wa oma ponokoinakamo yatekome telo ootapekome okome Depidiloeke tagene ago Yesu neme no ela moamene-ye wa kayo oa meaneya. 48 Nimo wa kayo okale e yene kainya matiyame einago kikoa ekete ekete oyakeno, wa wa okoli kayo telo kamotokoa okome okome Depidi-loeke tagene ago no ela moamene-ye wa ka oa kakeneya. 49 Nitikale Yesuyo yatekome witimoa kakome okome winago oto nomotono, akoe wa okale leneta liane ago kayo oa ekete Yesuyo ne kayo okono, wene weye ootokoa wete kamokoa noo wa kayo okoli 50 one tokoo kakene pue takatapea ate tigatekoa Yesu kakata nokale 51 Yesuyo yatekome okome anume edele takamotoa oko-pe-kale okome Ali Muno anu leneta kikakoa wane uku-kale okome 52 nopa i agome ne oyake latekamele toko wa nooke wene tugoa mekolemepa neke leneta epetekakono, opi poano pa wa okale eina eina lene kikatapeneya Yesu pokaka litima pekeneya.

11

Yesu Yerusaleme Take Nekenemo
(Matiu 21:1-11, Luke 19:28-40, Yone 12:12-19)

1 Yesu one oya-laweka Yerusaleme take tigotokoa witapadete peketepa Olipe-pini tonoke latiane Besepase Besani tatake witakete Yesuyo eya taneya. 2 One oyalikiti takuta moa wetekakome okome kuka ku take poatino poe. Eni take witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine eida po kakoa kebetaneya kakale enoi. Eni dogi kai tine patu panagoka wete mea yawameneyano, po kotokoa oto aua notokamene. 3 Kotokoa moadete kakoli panagome dekolo moadete tiki-pe wa okalepa eya wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa poko. Opi oto wa i wetekademe toko wa akamene wa oa wetekaneya. 4 Nitikale pote enekoli dogi kai tine yapu kago tiginike kebeteloganeya batete muke kakedekale kotokoa motaneya. 5 Nitikoli eniya liti kakene yename enekete ekete mone dekolo kotokoa motiki-pe wa okoli 6 Yesuyo oa wetekakanakamo i i wa okoli nipa nitoe wa wetekaneya. 7 Nitikoli dogi kai aua Yesuke nekete kini tokoo kakene mamina petene kotokamoa dogi kai patu tatikakoli Yesu mea pekeneya. 8 Nitoa mea pokaka ali atoa peya matiyame kini tokoo kakene mamina kotokamoa one mea poatekaka bateteke pia tatikawineya pekeneya. Wa padeka-kitame li ludu pote yomo yenene deya tewia moa

batete ludu tatikama pekeneya.
9 Nitikete namolo kawa pokoi-
kitameka naniko ketea kawa
nokoi-kitameka agale kamotoka
kamotoka toa ke ke wa oawineya
pekete ekete
i agopa Ali Muno patu kautakoa
kama nokono, Akolali neme
pewe wia yopia kamene.
10 Tone kaua ago Depidiyo
papete ali atoa talo tokome
tane toa opi enakale wa
witademe tokono, Akolali
neme yopia kamene. A
tibuke meki peya one kei
piamene-ye wa kolotine
togete oawineya pekeneya.
11 Nitawineya pokoli Yesu
Yerusaleme take witakome tobou
losu yapu keneke pome kakome
eida pia kawa tokoya peya ene-
tapeneya. Nitoapa ta lima nokale
tokome one oyali-kiti tuku kakoa-
pala (12) pato wa Besani take pome
pipaneya.

*Yesuyo Yomo Pikipa Kụ Wa Tu-
amoa Wa*

Kikoa Wakenemo
(Matiu 21:18-19)

12 Besani ta piimotekete
podolikama pekete Yesu kobu
tokale 13 ete enapekome enekale
padeka mati yomo piki pade
tata pitikaneya kakale enaneya.
Nitoapa kụ tuaneya patu wa pinele
pome enepokale tata pitikoa
kakomeke kụ tuameadeka. Kụ
tuamateko-pete tokome taneya.
14 Kụ tuameneya kakale enekome
kikoa okome okome kụ wa tukile
toamea. Padameka neke kụ wa
kotia noamoi wa kikoa akeneya.
Eni kikoa okaka one oyali-kitame
yakakoa kakeneya.

*Yesu Tobou Losu Yapu Pokome
Tanemo*
*(Matiu 21:12-17, Luke 19:45-48,
Yone 2:13-22)*

15 Yesuyo yomo piki kikoa
oomotokome one oya-lawe-pala
Yerusaleme take pome kapaneya.
Nitoa tobo losu yapu pome
kakomepa eida-kama eya kuya
topo toa kue moa tane yene poe
wa wia tikatapea ni e ku take
latiane kue topo toa Yudea kue
lene ete mea tokoi yene kini
walai-kiti moa pekatapea ni ini
puluma yoa tane yenane walai-
kitika moa pekatapea taneya.
16 Nititikoa kakome okome i tobou
losu yapu ludu kini topo toatikiya
wa pade aua noameo wa agaleme
oa ketekaneya. 17 Nititikoa kakome
okome *anu i yapupa e ku yatename
no Akolali kowitoai toatiki yapu
wa oi* wa papete wia mekapi-
aneyake kimepa kode yename
kodeya paigakoa moa piai tane
kota tetepo takakino, poe wa wia
tikatapeneya.

18 Yesuyo eni tanemo kugu
yatekete eya ali-kitame Akolalike
lodo yotokoai tane tobou ali-
kitameka Mosesene totono pine
tọa olaukane ali-kitameka one
katekoa wia tukatekoi oi pedoa
wili tokoa kakeneya. Nipa ali
atoa peyame Yesu i agome imopa
i okono yakato wa kạ okala tokoli
tokome one piti motekete taneya.
19 Nitaneyake ta likaka Yesu
one oyali-kiti-pala Yerusaleme ta
tewitikoa pekeneya.

*Totoa Ala Tootapeneya Kakene
Yomo Piki*
(Matiu 21:20-22)

20 Podolikama likonu witia
kamomotekete penekete enekoli
eina yomo piki totoa ala
tootapeneya kakale enaneya.
21 Nitaneya kakale enekome
Pitayopa Yesuyo okana wene
patukakale okome Tikisa ago
neme abelana kikoa okana yomo
piki totoa ala tootapeneya kakono,
ena wa okale okome 22 Akolalike-
kama wene tugoa meamene. 23 Ipa
nimini ukuno yakoe. Panagome-
kiti poome toameneya kakome one
kowitikumo taatekoa too wa wene
tugoa mekalepa eya too. I kako

tono mati ne wete tọa poke kusa ue mu kuta poke kapa wado okalepa Akolaliyo yakoa too. 24 Nitoa kowitikete-kama Akolaliyo wete yakoa tane tetepo takoa kowitikala tamene. Nitikolipa oneme etene yakoa too. 25-26 One kowitoa kaketepa kini a tibuke meko ataiyo kini poanele-kala toma pokoike po letu mekakana kea wakome kibu moamomotono eya tamene. Panagome-kiti nepala padele poanele tokake po letu mekakanapa keane wakene kibu moamou wa nami ete wiameamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Neke Tokole Te Patu Kautakoa Kake

Toko-pe Wa Pitia Yakanemo
(Matiu 21:23-27, Luke 20:1-8)

27 Yesuyo nimo oomotokome one oyali-kiti-pala Yerusaleme take wakapea nome kananeya. Enipete Yesu losu yapu ludu yawa mekaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika Kanosolo ali-kitika 28 Yesu eni yakata nekete ekete neke tokolepa te patu kautakoa kake toko-pe. Teyo tamene wa okole toko-pe wa yakanokoli okome 29 kipalaka yakatekumo pikono, yakoe. Oto wa topo takoa okoli yatekenepa nipa anume toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane tọaweane ou. 30 Yoneyo ali atoa ue motokama yakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. One kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale 31 kini kini yakate tekete ekete edemo wa ato-pe. Enipa Akolaline peku wa totome okolopa nipa Yone einagome oka agale edeyake yakoa moamokoi-pe wa oono, nimo wamato. 32 Nitameneya one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa ete ali atoame toto wia tukatikiyano. Yone einagopa Akolaline agale tọawea akane ago tadeko wa ikiya tokome nitoino, enimo waka wamato wa ete Yesu-pala ekete 33 totome wene toamokono, tene peku noa toka patu-koli okome nipa anu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane wamou wa Yesuyo akeneya.

12

Panagono Gerepi Po Ipe Yopikane-kitame

Tanele Adeka Pikome Akenemo
(Matiu 21:33-46, Luke 20:9-19)

1 Yesuyo agale pade pedoa okome okome panagome-kiti one ipe tootokoa gerepi po matatapeneya. Nitoa pawe toa unukatekoapa one pupu yename po kụ kotia pitikoa kawame kautoa tịa lobutatekoi kagono wetia latipianeya. Payaponalime ta enapea yopia meateka ludu yapuka atepea wipianeya. Nitoapa ali pade-mene one ipe yopikamene wa yamemotokome ta tetemada pome mepaneya. 2 Nitaneyake kụ putua kibutukakoa kaka-pete pinagome eya taneya. One pupu ago pade moa wetekakome okome anu ipe yopikaki ali-mename no moateku toapa meadete tikino, motokapoano pa wa moa wetekaneya. 3 Nitikale nokale enekete one ipe yopikane ali-mename einago layo tiginime moomoa pitikoa pupuli wia padeyaka meameneya pa pomotoa wetekaneya. 4 Nitaneyake pinagome pade pupu ago moa wetekakale nokale enekete wia wago bulukoa ya motokoa wetekaneya. 5 Nitaneyake pinagome wa pade ago moa wetekakale nokale wia tukaneya. Nitaneyake pinagome one pupu ali-kiti wa moa wetekakala tokale einakale toa padeka-kiti layo toua wia padeka-kiti wia tukakala taneya. 6 Pinagome nitima pome

wipitikomepa odene ago katekapitikaneya. Einagopa one kolotini ago. One eni mana agopa kei pia makutukoa moi wa wene pikome einago ne pa wa moa wetekaneya. 7 Wetekakale nokale enekete ipe yopikane yename oote tekete ekete pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokayakiti kadimo okome kunu agono pikademe toko. One moatekoyakiti toto moatono, wia tukatoe wa 8 dekoa moa wia tukamotekete gerepi po ipe tayo lono lia aua pitikapaneya. 9 Nitikala taneyake ipe pinagome edoo-pe. Nipa eya too. Wakapea nokome one ipe yopikoa potokane ali-mene wia atukatapea kiwi lukuke pademene kime yopikamene wa yameademe toko. 10 Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneya pikono, yakoe.

Yapu wiane ali-kitame i yomopa poadeko wa paya tetepo takoa wakeneyake padekagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya. 11 *Enilepa Ali Muno Akolaliyo taneya tokome ke wa kolotine mea kei piato wa wia mekapianeya.*

Eni wia mekanemopa kime oi moamokoiya-pe wa Yesuyo akeneya. 12 Yesuyo eni pedoa okamo yatekete ekete pedoa i agome ina okana agalepa totoke akedekono, i ago dekatapea moatikiyake toko wa kakete eida oboa kakoi ali atoa piti motekete tekete wakeneya.

Takesi Kue Pitikaneleke Pitia Yakanemo
(Matiu 22:15-22, Luke 20:20-26)

13 Wa naniko Yesu-pala poi teiane yename eya taneya. Parisi ali padeka-kiti ni Erodeke timini kakoa yakene ali padeka-kiti moa wetekakete ekete Yesuyo natemoka omotono, likoa enepoatino poe wa moa wetekaneya. 14 Nitikoli pote lede pitia yatekete ekete Tikisa ago nepa niminimokama oko. Nitoapa ibini akene yeneka ponopene yeneka takoa enameke Akolalinele takama pekete toatikile kiyoke-kama olaukako. Nepa nitane agono wene tekete imodo pitia yatekono, yakamene. Yu yene tone totono litiapa Lomane yatenane ako tobou ago Sisa one takesi kue pitikamato-pe, pitikato-pe wa akeneya. 15 Nitikolipa wene takuta pianeya kakete akediki wa wene tokome okome kime nopa edeyake likoa eneki-pe. Kue lene pade enouno, aua noe wa okale 16 aua note metekoli moa enekome okome i kue lene tiginikepa padane lene timinipala ibinita wia mekaneyano, eniyatapa teneta patuno, yakouno oe-na-kale ekete tobou ago Sisa one wa okoli okome 17 ni tadekopa Sisa meatikiya-kiti ni Sisa takoa mea, Akolali meatikiya-kiti ni Akolali takoa mea tamene wa Yesuyo okale yatekete ekee wa one eni okamoke wene kainya pianeya kakeneya.

Tuane Ali Atoa Moa Kamotokatekamo
(Matiu 22:23-33, Luke 20:27-40)

18 Sadusi totono litiane ali padeka-kiti Yesu kakata nikilepa agale palene yakadete nekeneya. Eni yene kini totono piane toa litiapa tuane ali atoa kamoamoi wa iki. 19 Nitane ali-kiti Yesu kakata nekete likoa enekete ekete Tikisago nepala i okomo yakamene. Moseseyo one totono wia mekakome okome panagono atoame mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki mati-kiti opikamotono, nitamene wa Moseseyo akeneya. 20 Odene aline mana-mikiti tatono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome atoa moapa mati opiameneya mea

tuaneya. 21 Nitaneyake one liti taku takoa opiane agome einatoa moapa mati opiameneya mea tuaneya. Nitaneyake tebolo takoa opiane agomeka einatoa moa mati opiameneya mea tuaneya. 22 Eni wamene ali tatono kakoame (7) einatoa kibutua moma-kala nekeneyake panagonoka einatoame mati opikameneya. Nipa tiobali mea tukala taneya. Nitikala taneyake wipitikome einatoaka tuaneya. 23 Eni wamene-mikitame einatoa edikoa kibutua momakala nekeneyano, tua pokoi ali atoa Akolaliyo moa kamotokakapete einakatoapa mani agono natono wa tugoa meoo-pe wa likoa enaneya. 24 Nimo oa likoa enekoli okome kini wini ikimopa Akolaline bokuke piko agale-pala one telekoleta wene toamekete ni iki. Enipa nimini ukutu-pe. 25 Tuane ali atoa kamoa pote a tibuke mea kaketepa alime atoa moamoa atoa alike poamoa toi. Nipa a tibuke Akolaline edelo-kiti keneya meoi. 26 Ali atoa tuapa kamoa pote mea kakimopa Moseseyo one bokuke wia mekaneya. Nipa itipono oa kakene yomo deyake Akolaline agale ludu nokome akenemo eya wa wia mekaneya. Noanupa Eberame Aisaketa Yekobe toa einago-menane Akolaliyo uku wa Akolaliyo oka toa wia mekaneya. Eni wia mekanemopa kime oi moamokoiya-pe. 27 Moseseyo enimo wia mekaneyano, onepa tuane ali atoane Akolali mena. Mea kama piki ali atoane Akolaliyo uku wa okome akedeko. Sadusi ali-kiti kime ali atoa tuapa wa kamoa pote mea kawamiki wa ikipa nipa ae Akolalinemo etene agopa motekete iki wa Yesuyo akeneya.

Tobou Kakoa Akene Agale Pitia Yakenemo
(Matiu 22:34-40, Luke 10:25-28)

28 Nitoa agale topo takoa kakoika Mosesene totono pine toa olaukane ago pade nome yakakoa kakeneya. Nitoa yatekale Yesuyo eni Sadusi ali-kiti-pala agale muno kakoa oa metekale yatekome okome yonota tua agalepa e tobou kakoa akene agalepa mani-pe wa wa okale okome 29 tobou kakoa akene agalepa dikoa piko. Iserele yatene anu ukumo yakoe. Tone Ali Muno Akolali wa oateko agopa Ali Muno odene meko. Oneke lokoa dikane ago pade kawamoko. 30 Nitane ago kini Ali Muno Akolalike wedoa wene mekoa tikilepa neke tepe kolotinime toa neke yominime toa neke weneme toa neke teleme toa tamene. 31 Nike lokoa tobou kakoa akenepa dikoa piko. Pinali neeke wa wene mekoa mea mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wene mekoa mea mama moamene. Eni agaletamepa keku agale peya moa patukaneya wa Yesuyo akeneya. 32 Nimo okale einagome okome neme wini okopa nimini eke okono, Akolali wa oateko agopa one odene meko. Ni oneke lokoa dikane ago pade meamoko. 33 Tone Akolalike wene mekoa tikilepa nipa tone tepe kolotinime toa tone weneme toa tone teleme toa tagatapeamedeko. Ni pinali tone wa wene mekoa mea mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wedoa wene mekoa mea mama moamedeko. Eni totonota litia teketepa nipa sipi sipi kai eya Akolalike mea lodo yotikina toa moa patukoa epetanele-kama eni tiki wa einagome akeneya. 34 Nitoa wene muno meaneya kakome okale yatekome Yesuyo okome nepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokota dekama nekedeko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo nimo ootokaneyake padameka agale pade wa pitia yakoaka enameneya.

Keraisu Wa Papete Ibini Akene Agoke

Pitia Yakanemo
(Matiu 22:41-46, Luke 20:41-44)

35 Yesu tobou losu yapu kakome olaukakome okome Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitame Keraisu wa papete ibini oa piane agoke eketepa onepa Depidi-loeke tạwateko ago wapa olaukakala tikino, edekolo iki-pe. 36 Depidiyo papete Keraisuke okomepa einagopa one Ali Muno wa akeneya. Eni akenepa Epetane Yominiyo wene takakale Depidiyo eya wa wia mekaneya.

Ali Muno Akolaliyo anu Ali Muno ago-pala eya wa akeneya. Nepala poi tẹia meki-kiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, anu nimini yono lono noke nepia menamene wa Akolaliyo Keraisu-pala akeneya.

37 Depidiyo enimo wia mekakome Keraisu einagopa one lukoane meku Ali Muno wa akeneyake kimepa Keraisupa Depidike tạwateko ago wa ikino, edekolo iki-pe wa Yesuyo akeneya.

Mosesene Totono Pine Tọa Olaukane Yene

Titi Toma Pamene Wa Pubu Ak-enemo
(Matiu 23:1-36, Luke 11:37-54, Luke 20:45-47)

Yesuyo nimo oa kakalepa one kakata iti itita oboa kakoi peyame ke wa yakakoa kakeneya. 38 Nitimotoa olaukakome okome Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kitame toma yakile titi toma pamene. Kini ludu mamina epetaneya wititapea kakeneya yawa ni makesike ali atoame ke wa walikitikakete yono momotada wa yawa tiki. 39 Losu yapukeka tobou ali-kiti meatikita meada wa pote mepokala tiki. Toge kikakaka ibini akene yene meatikita meada wa pote mepokala tiki. 40 Ni nepo atoa-kiti oa yotokoa kini yapu eya kode moa ni eka ali atoame kiwi kei pimotoa lede kowitikete kutupea pa agale likoa pikala tiki. Ae, dikaki yene Akolaliyo kibu motokomepa dika dika toamene tete meoo wa Yesuyo akeneya.

Nepo Atoame Akolaline Kue Pitikakanemo
(Luke 21:1-4)

41 Wa padepete Yesu tobou losu yapu keneke kue pitikoai tokoi mete liti pome witipitoa mekome enekale ali atoame kue pitikakala tokoli enekoa meaneya. Nitoa enekoa mekaka kamo tane yene peya mati note kue ako mati pitikanokala taneyake 42 ponopeneya meane nepo atoa pade nome dee kue waneta pitikananeya. Eni dee kue waneta koukoapa tuane kue odene latiko. 43-44 Nitikale enekome Yesuyo one oyali-kiti noe wa kayo oa motokome okome nimini ukuno yakoe. I kamo ali atoa peyamepa kinikiya tubeya pa pimotoa kekumene odene moa pitikakala tokoi. Nitikoiyake i atoamepa onekeya nateya deyake one piko toa eni moa pitikatapeka. One nee eya topo toa moateka kue peya eni pitikakome tokome e yene peya moa patukaka wa Yesuyo akeneya.

13

Tobou Losu Yapu Tumu Tokaneya Piatekamo
(Matiu 24:1-2, Luke 21:5-6)

1 Yesu tobou losu yapu kawa akolono witakaka one oyali padame okome okome i to-bou losu yapu-kitipa koniyoya kue epetaneyame koniyo takoa wianeya kakono ena wa wedia kakome okale okome 2 i tube yapu-kiti wedoa enekamene. Eniya-kiti latiane kue wili walai akatapeneya pioo. Nipa odeneka kibutukoa piameneya peya wia tadekaneya pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

Ke Enekakale Mekete Tete Moatekoimo
(Matiu 24:3-14, Luke 21:7-19)

3 Yesu tobou losu yapu eka waneke kamotoa Olipe-pini tono waneke pome mepaneya. One kidene eida paka witimoa mekale Pita Yameta Yone Aderuta einagomene note kakete ekete 4 neme okanakalepa manipete taatekoa toko patu. Enika enile toateka tigotokalepa edeya wa adeka pipioope-koli okome 5-6 ina okounakale wete taatekameneyake pade alikitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa ali atoa peya mati oa yotokoino, wedoa lene kia nepikoa meamene. 7 Nitoa nepikoa mekoi-petepa kini ta ludu u̱u wa poi toa kakoimo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene wane uku. Enilepa taatekoa namolo takoa toatekoyake wipitia ta pade tigotokoa wete patamoo tokolo ni uku. 8 Ni e ku yatename poi tato wa kamoa poi te̱itakutukakala toi. Ni e ku tobou ali-kitike lukoa mekoi yatene ete oto wa poi toa winali yoi. Eka kuka takeka momani mati toa kobu igipala nokala too. Enika enilepa atoame mati opiademe namolo takoa mukiti nako toa keneya too.

9 Pade ali-kitame kiwi koiso akou wa Kanosolo ali-kiti koukoa mekoika lia aua pokala toi. Wa pade ali-kitame kiwi wiou wa kini losu yapukeka layo toua wieino, lene kia nepikoa meamene. Ni ako odene tobou mekoi ali-kiti mekoika ni kiwike lokoa ta yopia mekoi-kiti mekoika lia aua pote koiso akakala toi. Nitikolipa kini lene yoto kakete anukumo to̱awea akakala toi. 10 Nipa wipitia ta wete patameneyake namolo takoa e ku yatene pitikoi toa anukumo oa pupitikatapeoi. 11 Kini eni koisoke lia aua pokoika edemo uku patu wa tepene li̱ li̱ wa kamotoa meameamene. Enipetepa Akolaliyo wene takaka toa okala toi. Nipa pademo pademo ikilepa kini weneme titia pade wamoi. Epetane Yomini kiwike awinokome a wa oka toa okala toi. 12 Enipetepa wamenagomekiti wamene wia tukamotoa moa meoo. Etename-kiti one matika wimotoa moa meoo. Wa mana kono-mikitame kini etene nineka wia tukamotoa moa mekala toi. 13 Anu oya-lawe kiwi no-pala odene ibini pedane yene tokale tekete ete yene peya kipala kotimi yoa meoi. Enika eni ke enekakale meake nooke wene tugoa mea togakoi-kitipa Akolaliyo toa moo wa Yesuyo akeneya.

Yerusaleme Yename Ke Enekakale Mekete

Tete Mati Moatekoileke Oa Pianemo
(Matiu 24:15-28, Luke 21:20-24)

14 Kitau oko wa okoiya one kawamatekata moa kakaneya enoino nepio wa Yesuyo pubu oa pianeya. (I boku wiane mekaku agome eya wane uku. Ina wiane mekakumopa oi moteketepa pine to̱a wene taneya meati wane uku.) Yesuyo eni oa pianele taatekoa tokale eneketepa eya tamene. Yudea take mekoi-kiti tono pake pake to̱a pitoa pote paigakoa mepamene. 15 Yapu liti koo meapa kini yapu pikoina mopameneya pa pitoa pamene. 16 Ipe-kiti toa kawapa tigini mamina kotokoa pikoina mopameneya pa pitoa pamene. 17 Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika tete eni witakale manika edoa petoa pomotoa-pe. 18 Eni tetepa kalapetaka witamomotoa ta wa Akolali kowitima pamene. 19 Eni tete mati witakilepa itono tibuta latitikaneyakeka toamokale-kiti too. Eni tete witatekaneyake naniko pade edikanele wa witamoo. 20 Akolaliyo eni tete witama

pomotoa yopikoa kaka pakedo teigamoo tokapa ali atoa peya atuoi toka. Nitoi tokake one wa takoa motoka ali atoa ela motokome tokome pegene kakoa teigoo. 21 Enipetepa pade ali-kiti nekete ekete Keraisu ku nokono enoe, i nokono enoe wado okolipa yakameamene. 22 Kapene yename eya wa wini oi. Keraisu nuku wa oa Akolaline agale akama nuku wa oa toi. Nitoa kiwi oa yotokadetepa padele padele telekole tokala toi. Nipa Akolaliyo takoa motane ali atoaka tolopi toa paka aua poadete wili toa kakete oyake nitamele toamokale wakala toi. 23 Nitoino, enika enile wete taatekameneyake papete i agale eni wene takapikuna. Lene kia wedoa nepikoa meamene.

Ali Yatenane Oyali Wakapea Noatekamo

(Matiu 24:29-31, Luke 21: 25-28)

24 Enika eni tete witoa kawa peya tokale taatekoa eya too. Lou yomiyomu takoa tokene-kitika pa̱ toamoa too. 25 A tibukeka tagoi-kiti kotia pitoa too. Ni tele taneya tibuke mekoiya peya moa peteka peteka taneya tokome ete oto wa yawa kawei, 26 Nitoa kawa wipitikale enekoli nopa Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pa̱ teleta toawineya noadene nokolu enoi. 27 Nitaneya wakapeane nekenepa lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yeteka yukukataka anu papete takoane moopikou-kiti peya odeneya moa obokamotoane tekene edelo ali-kiti moane wetekou.

Yomo Piki Tokoleke Pedoa Akenemo

(Matiu 24:32-35, Luke 21:29-33)

28 Yomo piki witakole wene taneya meamene. Papete yeneneke page ka̱ua luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa wene toi. 29 Eina toa anume okounakale-kiti witatapekale eneketepa inakago wakapea noateko eni tigotokona wa wene toi. 30 Etene nimini toatekomo ukuno yakoe. Ipete meki-kiti peya wete tuutapeameneyake kipala ina okounakale-kama taatekoa too. 31 Itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa pia-kama kawoo wa Yesuyo akeneya.

Yesu Wakapea Nikilepa Ipete Taatekoa

Noo Wa Padameka Wene Toamiki

(Matiu 24:36-44)

32 Enika enile toatekolepa ipete taatekoa too wa padameka wene toamiki. A tibuke meki edelo ali-kitameka wene toamiki. Akolaline mana noanumeka wene toamuku. Atai Akolaliyo odene wene toko. 33 Enika enile toateko-pete agopa tokolo mekino, wedoa lene kia nepikoa-kama meamene. 34 Kipala ina okouna toane opika pedoane agale ukuno, yakoe. Panago ta tetemada poademe one yapu kakome eya toko. One pupu takaki ali-mene pupu tutu tutu wa takamotoa tatikamu toko. Nitoapa kagoke payaponali kako agoka wedoa nepikamene wa kakamo-tokome poko. 35 Yapu pinago kotikatapea wakapea noademe tokono, payaponali kako ago toko toa wedoa lene kia nepikamene. Piadete mekika noko patu. Tube likonu noko patu. Titia ogada ka̱ oko-pete noko patu. Likonu kama witia noko patu. 36 Atu pia mekakoa kotikatapea nokayano, wedoa nepikoa kamene. 37 Kipala i ukumopa ali atoa peya-pala kikilikoane ukuno, wedoa lene kia nepikamene wa Yesuyo akeneya.

14

Yesu-pala Kotina Tanemo

(Matiu 26:1-5, Luke 22:1-2, Yone 11:45-53)

1 Yu yenamepa kini kaua-mikiti Idipi take mekakoa edelo ago

patukoa wia tukamenele oi pikoa meketepa malike-kama toge kima nekeneya. Eni toge kia mono mono akamene palawe wane-kiti yoa noatekoi oi tigotokoa nekeneya. Eni toatekoi ta takupeta pa ete pikale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu wiadete edoa yotokoa dekoa moato patu wa wili tokoa kakeneya. 2 Nitikete ekete toge kikoo-petepa dekoa moamato. Pa ali atoame toto-pala wene poa wili walai wa kaweino, enipete dekoa moamato wa oa tukaneya.

Yesuno Tobouke Padeya Kalono Taneya

Pekoa Yotokanemo
(Matiu 26:6-13, Yone 12:1-8)

3 Wa pade-pete Yesu Besani take kedime nakeneya mekanakago Saimone einagono yapu meaneya. Eida mekome nee nakaka atoa padame padeya kalono taneya alabase kueme latiane mete keneke mekoa aua nekeneya. Eniyapa nado wa ibini akeneya. Kue ako mati wetekoa mootokoa aua nome mete kautukoa kalono taneya Yesuno wagoke pekoa yotokatapeneya. 4 Nitikale enekete pade kakoi-kiti wene poaneya kakete oote tekete ekete ina pekoa yotokakilepa pale tokano, edeya weike toka-pe. 5 Inakeyapa totome topo toa kue moo tokapa nipa kina kue ege kadukaka ko melepume kakoa (300) moa ponopene ali atoa tatikoo toka wa einatoa-pala poanemo oa kakoli 6 yatekome Yesuyo okome i atoane wene dekolo potokaki-pe. Oyakeno, wawe. Einapa anu koniyole takakana. 7 Ponopene ali atoa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, kini wene witikolo-kama oyake auapeamele toko. Noanupa kiwi pakeke pa tekei meku. 8 I atoame nopala padele epetekoa toatekale eni tokona. Ina kalono taneya anu tiginike pekoa yotokakanapa no tuaneya piateku tigotokolo tokome nina nodokoa takapikana. 9 Nitikakona tokolo eya wane uku. Anukumo ta piko peyake oa aua yakoi-kitame oa pupitikama peketepa i atoame ina takakamo-kitika oa pupitikoi. Nipa ta piko peyake mekoi-kitame one wene taneya memotoa nitoi wa Yesuyo akeneya.

Yudaseyo Yesu Moa Meateka Oi Pedapianemo
(Matiu 26:14-16, Luke 22:3-6)

10 Nititikaneyake Yesuno tuku kakoa (12) oyali-kiti panago Yudase Isekariose einagome eya taneya. Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pokome okome Yesu einago kini yonoke moane piou wa opaneya. 11 Nimo okale yatekete wedia mekete ekete nipa ne kue meoono, nitoa ta wa okoli einapete laigoa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya.

Edelo Ago Idipi Ta Patukoa Iserele Yene

Toa Motane Oi Nokale Toge Nee Nakenemo
(Matiu 26:17-25, Luke 22:7-14, 21-23, Yone 13:21-30)

12 Yu yename mono mono akamene pa palawe wane-kiti yoa toge kikilepa namolo ta patakapete eina togeke wia kiatekoi sipi sipi kai tine-pala moa wia kikala taneya. Enile toatekoi-petepa Yesuno oyali-kiti Yesuke nekete ekete edelo ago patukane wa ibini oko toge nee maida nodokoa piatoa-pe wa okoli okome 13 Yerusaleme pekete enekoli ali pade one wagoke ue mete kakal-ogoa aua nome kotukale enoino, einago litima pamene. 14 Litia peketepa one tuapea poka yapu pinago-pala eya wa akamene. Tikisa agome i toge kia noatekoyapa one oya-lawe-pala opiane mekene

nouno, neke ugu yene note meatiki lono yamea ta wa akamene. 15 Nimo okoli yatekome pinagome ako yuane yapu yametekome toto meateko walai-kiti-pala nodokapi-aneya yameoono, eida pote kakete tone toge kia noatekoya nodokamene. Nodokapoatino poe wa Yesuyo one oyali takuta takoa moa wetekaneya. 16 Nitikale Yerusaleme take pekete enekoli Yesuyo eina okanakale nimini tadeka. Nitadekale einata kini toge kia noatekoiya nodokaneya.

17 Nititikaneyake ta likaka Yesu one ete oya-kiti-pala eida nome menaneya. 18 Nitoapa eina nee noa mekete Yesuyo okome etene nimini ukuno yakamene. Anu oya-lawe nopala opia mekete nee naki-kiti kiwi padame no-pala poi tẹiane yenane yonoke moa pioo wa okale 19 odene odene wa mekoi peyame Yesu ete yatekete ekete Ali Muno wini okolepa noanume toatekumo eke oko-pe wa wene keda toologaneya mekete yakakala tokoli okome 20 anu tuku kakoa (12) oya-lawe kiwi panago no-pala opia mekome odene okolo kagonoke nee moa tadoata nako agopa no moa meatekago too. 21 Nipa Akolaline bokuke Ali Yatenane Oyago nopala eni toatekamo papete wia mekapiane toane taatekoane tuou. Ae, no witikamotoa moa meateko agomepa dika dika toamene tete moono, eni tete moamademe tokome einago opiameneya too tokapa nipa epetoo tokake opa ae wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Oyali-kiti Palawe Wane-pala

Gerepi Po Kụ Ueta Moa Lawetekome Akenemo
(Matiu 26:26-30, Luke 22:14-20, 1 Korine 11:23-25)

22 Eni nee noa mekete Yesuyo palawe wane moa Akolali-pala ke wa popimotokome tatikamu tokome okome ipa anu tiginino, moa namene wa moa lawetaneya. 23 Nititikoa gerepi po kụ ueka meteke mekaneya katekamoa Akolali-pala ke wa oa one oyali-kiti metekale peyame moa yumoa nakeneya. 24 Nitikoli okome Akolaliyo ali atoame wenele toatekoi totono oi pedoa pikana toane kadimo oane piku. Ipa anu kamate. Ali atoa peya matike tukene anu kamate ponomotou. 25 Kipala imopa etene nimini ukuno yakoe. Akolaliyo talo toko take kipala opiane mekene gerepi po kụ ue weneya wa moane nou. Nitatekuyake papete pade wa nakileka toamou wa oa 26 peya takakome eni ketea lo pade oomoteketepa Olipe-pini tono waneke pote witapaneya.

Yesuyo Pita Neme No I Ago Wene Toamuku

Wa Akoa Waoo Wa Oa Pianemo
(Matiu 26:31-35, Luke 22:31-34, Yone 13:36-38)

27 Yesuyo Olipe-pini tonoke pome mekome okome kiwi peyame no wawa tia tadatapeoi. Nipa Akolaline bokuke nopala toatekoileke panagome papete eya wa wia mekapiane toa taatekoa nitoi. *Akolali noanume sipi sipi kai-kiti talo toko ago witikolu one sipi sipi kai tadoa pootapeoi* wa wia mekaneya. 28 Eina wia mekapiane toane taatekoane tukoluka Akolaliyo moa kamo-tokoo. Nitikale kamoane kiwi naniko nomotoane no namolo takoane Galili take pone mepou wa okale 29 Pitayo okome i ali peyame ne tia tadatapekolika noanume ne tiane padeka poamou-kale okome 30 nepala i ukumodo yakamene. Opi likonu ali ogadame kạ takupeta wete wameneyake neme no i ago wene toamuku wa

tebolo-peta akoa wawade tokokale okome 31 ne witikete nopala dekoa witikolika ne einago wene toamuku wane wawamou wa Pitayo okale ete peyameka oneme eina okana toa okala taneya.

Yesu Gesemani Take Pome Kowitipanemo
(Matiu 26:36-46, Luke 22:39-46)

32 Nimo okoli Yesuyo patoe wa Gesemani take pome mepaneya. Nitoa mekome Yesuyo one oyaliki-pala okome no yeka tutu pone kakene kowitipukuno, ita meamene wa ootokoapa 33 Yame Yoneta Pita toa aua pokome ela matiyame tuaneya tepene-pala mama mati motaneya pekeneya. 34 Nitaneya kakome okome no wene keda mati tokolo tuadene meku. Mugili-pala topelekono, ita nepikoa meamene wa oomotokome 35 nami-takakoa eko keneya kidene pome itonoke aua pitalogoa kowitaneya. Nipa onepala toatekale katekakamotoa kowitaneya. 36 Nitoa kowitikome okome Atai padele padele peya neme tamele toko. Meteke no noateku ue enekupa no tete moatekulu enipa tokono, ete pedekakamene. Nimo wane kowitikuyake anu wene pikule toa wane ekene wamuku. Neke wene pikole tou wa kowitimotokome 37 one oyali-mene mekoita wakapea nokome enekale atu pia meadekoi. Nitadekoli Pita yatekome okome atu pia meko-pe. Pa nateya opia me me teke nepikamele toamoko-pe. 38 Setanuyo kiwi likoa enekoyano, wedoa lene kia mekete kowitamene. Lene kiane nepiane meou wa wene pikiyake tiginipa popeyo noamokolo atu wini pia meadiki wa Yesuyo oomotokome 39 kutu keneya wa pome kowitikome one namolona okana toa lokoa kowitaneya. 40 Nitoa kowitimotokome wa wakapea nokome enekale pa atu pia meadekoi. Atume moa maleou takakale pitaneya. Nitoa atu kiyo kiyo kamokakete one-pala oatekoi agopa tokale meaneya. 41 Nitaneyake eina toa pome mea tebolo takoa wakapea nokome enekome okome kiwi pa koome tuaneya mekete atu-kala pia mekipe. Opi oyakeno. No Ali Yatenane Oyagopa Akolaline agale tagoa toamiki yename witikamotoa moa meateko ago ku nokono, 42 wete kamokoa kawe. Kotua pekete pato wa akeneya.

Yesu Dekoa Motanemo
(Matiu 26:47-56, Luke 22:47-53, Yone 18: 3-12)

43 Yesuyo enimo oa kakaka one tuku kakoa (12) oya ali-kiti pade Yudase wete eni nekeneya. Nokale ali peya mati koukoa kepete tue layo katekamo katekamo toa obomoa nekeneya. Nipa eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ni Mosesene totono pine toa olaukane ali-kiti ni ete tobou ali-kiti enika eni ali peyame Yesu dekoa motokapoatino poe wa wetekakoli nekeneya. 44-45 Wetekakoli neketepa Yudase Yesu kakata wete nome awa, Tikisago wa ootokoa Yesu nunu akeneya. Enipa papete Yesu dekoa monatekoi yene-pala oi pedoa pikana toa nitaneya. Nipa one pone nunu opokou agopa Yesu eni toono, dekatapea moa tapu toa aua pamene wa oi pedoa pikana toa taneya. 46 Nitikale Yudasepala opia nekene ali-kitame Yesu dekoa monaneya. 47 Nitikoli one kakaya liti kakene oyago padame panago wiou wa one kepete tue witimoapa panagono kapidi pine takoa pitikaneya. Einakagopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono pupu ago. 48 Nitaneyake Yesuyo e yene-pala okome kini kepete tue lua note layo tigini-pala nidikoa aua nikino, kode ago tetepo

takakete no dekoa moadete nikipe. 49 Ta pataka abuna tobou losu yapuke kiwi kakakoane keleyo pone olaukoane kakounake no eida dekoa moamokoina. Dekale wakoti-pe. Akolaline bokuke nooke papete wia mekapianele taatekoa toono, toe wa okale 50 one oya-lawe peyame one tia wawa pitoa pootapeneya. 51 Nitikoli tuali pade odene pue petene eweteta-pea kakeneya Yesu aua pokoika litima pekeneya. Nitikale pade-kitame dekatapekoli 52 one pue laukalogakome pa pitoa pekeneya.

Yesu Kanosolo Yenane Leneke Moa Kakanemo

(Matiu 26:57-68, Luke 22:54-55, 63-71, Yone 18:13-14, 19-24)

53 E yename Yesu dekoa moomoteketepa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono yapu aua pekeneya. Einagono yapupa eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ni Kanosolo ali-kiti ni Mosesene totono pine to̱a olaukane ali-kiti eida wete ponete koukoa meponaneya. 54 Yesu einagono yapuke aua pokoli Pita kutu mati kawatati toma nome tobou agono kela pawe patukoa one pupu takane yene pakeke nome menaneya. Nome mekome yono toe yame yame toa meaneya.

55 Nitikakoa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali peyameka Yesu wia tukatekoile wili toa kawa tuku taneyake one koiso akoa wia tukatekoile pade toameneya. 56 Nipa ali kainya matiyame dika dika wa kapene wakakete eketeke odenemo wameneya. 57 Nitaneyake pade ali-kiti kamokoa kakete kapene wakakete ekete 58 i agome eya wa okale yatekoo. I kako tobou losu yapu alime wianeya ke̱aweane tadekatapeou. Wa ta tebolo-peta lia patakale eni pana-mene moomoane alime yono petekoa wiamene yapu awitikakoane wa wiou wa oka wa akeneya. 59 Nimo waka eketeke padame pade oa padame pade oa odene kotu kakameneya. 60 Nitikoli ako tobou meane ago kamokoa e yenane lene yoto kakome Yesu pitia yatekome okome neme okale yatekoinakamo eni akoa ikino, neme pademo topo takoa enike oo-pe wa okale 61 Yesuyo agale wametekoa pa kak-eneya. Nitikale ako tobou meane agome wa pitia yatekome okome nepa Keraisu toto Yu yatename kei-kama piateko ago Akolaline mana-pe-kale okome 62 e̱eno, nopa einago. Ni naniko Ali Yatenane Oyago nopa telekole-kama toko ago Akolaline nimini yono lono kawane tibu wedo patu meane wakapeane nokolu enoi wa okale 63 ako tobou ago pinali one kakene mamina ṯiawea iyatapekome okome okome oyakeno, i agome tane poanele i i wa to̱awea omotoa wa pade ali-kiti totome wa tuku toa moa kakateko toa mena. 64 I agome Akolali taumada toa okale kime yatekoinano, edele tato-pe-kale peyame ekete i ago wia tukamedekona wa ootapeneya. 65 Nititikoa pade-kitame Yesuke tekelipu toa yotokoa one leneta yoname ketekakoa kawa yumili mutua pia witikete ekete nepa teyo witikato-pe wa tea agale akeneya. Nitoapa i ago moe wa tobou agono poyo ali-kiti metekoli motekete kala wikala taneya.

Pitayo Yesu Akoa Wakenemo

(Matiu 26:69-75, Luke 22:56-62, Yone 18:15-18, 25-27)

66 E yename ako yapu nitoa kamotoa Pita akolono tobou agono yapu pomale pa eida meaneya. Eidapa tobou agono pupu takane atoa pade nokome enekale 67 Pitayo one yono toe yame yame toa mekale enekome okome neka i Nasarese Yesu-pala opia yake toka-kale okome

68 mena, neke wini oko agale yakamekene wene toamuku wa oomotokome kago keteponoke pome kapaneya. 69 Pome kapokale eina pupu takane atoa wa nokome Pita enekome eniya liti kakoi yene-pala okome i agoka Yesuno oyali tadeko wa okale 70 eina toa Pitayo okome no pade one oyago mena wa akeneya. Wa naniko keneya eniya liti kakoi-kitame Pita-pala ekete nepa Galili take agono, Yesuno oya-lawe-pala opia yakago tadeko wa okoli okome 71 kapene wakadekolupa Akolaliyo no kibu momotouno, Akolaliyo yakakoane etene nimini ukuno, kini wini iki agopa wene toamuku wa oa kakaka 72 eina eina taku takoa ali ogadame kạ oa kakeneya. Nitikalepa Yesuyo eya wa okana ali ogadame taku takoa kạ wete wamokaka no i ago wene toamuku wa neme no tebolo-peta akoa wawade toko wa Yesuyo okana one wene ponokale akolono pome komo kạta pitikoa kapaneya.

15

Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 27:1-2, 11-14, Luke 23:1-5, Yone 18:28-38)

1 Podolikama ta pene patakaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika eni yene peyame Yesu wia tukatekoi oi pedoa pia meaneya. Nititikoa one yonoke po kakamotekete Pailase mekata koiso akakamotoa aua pote kakapaneya.

2 Nitikoli Pailaseyo Yesu yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki ako tobou ago-pe-kale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya. 3 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Yesu i agome dika dika wa akoa okala tokoli 4 Pailaseyo Yesu wa yatekome okome opa nipa padele padelepa neme tanemo-kala akoa ikino, neke yakoa edemo oo-pe-kale 5 Yesuyo agale wametekoa pa kakale Pailase wene kainya pia kakeneya.

Yesu Wia Tukamotoa Oa Tukanemo
(Matiu 27:15-26, Luke 23:13-25, Yone 18:39-19:16)

6 Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi ponokale-kama Pailaseyo eya tokala taneya. Yu yenamepa po yapu pitane ago pade po kotokoa one yapu wetekaka wa takoa okoi agopa moa wetekakala taneya. 7 Eina toge kiane-pete Yu ali-kiti po yapu moa pitikaneya meanepa Lomane yene-pala poi kamotokoa pade ali atoa witaneyake ni moa pitikaneya meaneya. Nitane ago pade Barabasi po yapu eida moa pitikaneya. 8 Yu yene Pailase mekata obomoa note kakete ekete eina tokala tokana toa opika nitoa ta wa koukoa note onaneya. 9 Nitikoli okome Yu yene kiwi peya lukoa meki ago po kotokoane wetekakamotoa iki-pe wa yakaneya. 10 Nipa e yename Yesu aua nikilepa pa puputua wene pokete ni tokoi wa wene tokome akeneya. 11 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitamepa eida oboa kakene ali atoa oa kamotokakete ekete Pailase-pala eya wa atoe. Barabasi einago po kotokoa wetekaka wa atoe wa oa kamotokaneya. 12 Nimo wa kayo okala tokoli Pailaseyo okome kiwi Yu yene peya lukoa meki agopa edekamene wa iki-pe wa okale 13 winago yomo lekaneyake wia dekakamotono ta wa kayo oa kakoli okome 14 one poanele edele taneyake iki-pe-kale agale telo oa kamotokoa kakete ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotono ta wa awitikoa tika tika taneya. 15 Nitikoli Pailaseyo e yenane wene epetekademe

tokome Barabasi moa po kotokoa wetekakaneya. Nititikoapa Yesu po wapime wiamene wa one poyo yene moa metekale witikoli yomo lekaneyake wia dekakoatino toe wa nitatekoi poyo yene moa metaneya.

Poyo Yename Yesu Taumada Toa Kakenemo
(Matiu 27:27-31, Yone 19:2-3)

16 Nitikale poyo yename Yesu moomotekete tobou ago Pailaseyo ta talo tokome meka yapuke aua pote kakapaneya. Nitoapa ete poyo ali peya koukoa mootokoa eya taneya. 17 Kikome kiane mamina petene pade moa kakaneya. Nititikoa kagani kakene po ludu moa makatikoa one wagoke lobutukaneya. 18 Nitoa lobutukakoa yono wia pitikakete ekete Yu yene lukoa meki Ali Muno ne mea kamene-ye wa taumada toa kakeneya. 19 Nitoapa tauwe wata wakoa moa one tobou wane wia oneke tekelipu toa yotokakala taneya. 20 Edikoa paya tobou ago tetepo takatekoapa one tokoo kakakoina mamina petene kotokoa one namolo kakene mamina petene wa moa kakamotekete yomo lekaneyake wia dekadete aua pekeneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo
(Matiu 27:32-44, Luke 23:26-43, Yone 19:17-27)

21 Yesu-pala eni aua pokoika Sairini take ago Saimone tayo lono kawa nokome kotukale enekete ekete i ago wia dekateko yomopa neme aukoano noo wa dekoa moa aukaneya. Saimone einagopa wamenata Alekesada Rupusitane etene. 22 Nitoa aua pekete Gologosa wa ibini akene take witapaneya. Gologosa tone agaleke eketepa ali wago wa ekete oo. 23 Nitaneta Yesu-pala aua pote witakete gerepi po kụ ue-pala mire yobotonota eletekoa lawetekoli noamademe wakeneya. 24 Nitikale yomo lekaneyake wia dekatekoa kakete ekete one kakene mamina-mene tatiato wa poyo ali-mename tadu tootokoa tatite taneya.

25 Einata einapete lou pini pogi kakoake (9 kilokoke) Yesu wia dekaloganeya. 26 One eni wia dekalogane yomo munokepa pipia eya wa wia mekatekoa dekaloganeya. I agopa Yu yene lukoa meki tobou ago. Nipa one koiso akoa akenemo eni wia mekatekoa dekaloganeya. 27 Yesu eni wia dekaketepa kode agota takuta eka okata yomo padetake wia dekakala taneya. Nipa panago Yesuno nimini yono lono wia dekoa padena ago one ewa yono lono wia dekoa taneya.

28-29 Nititikaneyake eida ponokoi-kitame tedu metekete ekete beita, nepa tone tobou losu yapu odepeta kẹatapeanepa wa ta tebolo lia patakale eni luku wa wiou wa okanakagono, 30 pinali neke toa moano, yomo lekaneya ludu ketipea kọa noo-na wa tema ponokala taneya. 31 Eina toa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitameka dikoa tedu mea oote tekete ekete i agome ete pade ali atoa toa motokoyake pinali one pade wa toa moamele toamoko. 32 Beita, Keraisu Iserele yene lukoa meki tobou ago one wia dekane yomo ludu kọa nokale eneketepa i agopa Keraisu tadeko wa totome wene too wa tea agale okala taneya. Yesu-pala odeneka wia dekane kode agotameka edikoa tea agale okala taneya.

Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Luke 23:44-49, Yone 19:28-30)

33 Lou mataike ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) ta peya likatapeneya. Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) pa ta likoa

kakeneya. 34 Einapete lou pene we-
bokaka (lou pini 3 kilokoke) Yesuyo
telo kayo okome okome Eloi Eloi
lama sabakani wa kayo akeneya.
Enipa anu Akolali anu Akolali
neme no dekolo tewitikoa wako-pe
wa tone agaleke ekete oko. 35 Nimo
okale yatekete eniya liti kakoi-
kitame ekete enipa Ilaida kayo
okome toko wa akeneya. 36 Nitoa
yakatekoa panagome okome ue
nodome tukome ni oko wa teyapea
pome ue takamoateka obi wane
pade mopaneya. Mootokoapa
kou tane gerepi po kụ uele
tadamoa tauwe wata munoke
togototokoa aua nome kakome
mitumoa na wa kabunuke pia
lete lete tokome okome Ilaidayo
i ago kiitapea monoko patuno,
tokale enato wa nepikoa kak-
eneya. 37 Nitoa nepikoa kakoli
Yesu telo ootapekomepa tukome
tuaneya. 38 One tukakapa eina
eina kuna tobou losu yapu keneke
eya mamina petene Akolali
meko lono wa akene yapu luku
olege toa ketekalogane mamina
petenepa ete oto wa iyawea
tukaketikaneya. 39 Nika Yesu lene
timini takoa piane lono kakene
tobou poyo agome Yesu tukome
tokale enekome okome ae i agopa
nimini Akolaline mana tadeko wa
enekoa kakeneya. 40 Pade atoa-
kitika eka mati kakete enekoa
kakeneya. Eni kakoi atoa-kiti
pakeke eya atoa-mene kakeneya.
Pade Magadala Maria. Ni padena
Maria onepa Yame Yosepetane
nine. Pade atoa one ibinipa
Salomi. 41 Einatoa-menepa Yesu
Galili ta ludu pima yakaka one
auapema yakeneya. Yerusaleme
take Yesu-pala opia note kanane
atoa-kitika eida nepikoa kakeneya.

Yesuno Tigini Kota Keneke Moa Pipanemo
(Matiu 27:57-61, Luke 23:50-56, Yone 19:38-42)

42-43 Ta likaka ibini akene
Kanosolo ago Arimasia take ago
Yosepe Pailase mekata pekeneya.
Einagomepa Akolaliyo ali atoa ke-
leyo talo toatekale nepia meaneya.
Ni agopa podolikama ko mea pupu
toamateka-pete tokale tokome
Pailase mekata atiki toa pokome
Yesuno tigini moane pipouno,
mea ta wa opaneya. 44 Nimo
Yesu wete tuameneyake oko wa
Pailaseyo wene pikome one tobou
poyo ago ne noo wa kayo oa
motokome okome Yesu winak-
ago tukome tuka-pe-kale okome
45 wete tukome tuka wa okale
okome nipa mopoano pa wa
Yosepe yametaneya. 46 Nitikale
pome mootokoapa ake tane mam-
ina petene moa tatilogoa Yesuno
tigini pia ewetetapeneya. Nitimo-
tokome aua pomepa pala padaneta
kokapiane kota keneke pipaneya.
Nitaneta Yesuno tigini piitikoa
kue makai uoya koketekoa moa
kabunu ketekalogoa pekeneya.
47 Yesu eni moa pipokata eya
atoatame Magadala Maria Yos-
esene nine Mariatame enaneya.

16

Yesu Kamoa Pekenemo
(Matiu 28:1-8, Luke 24:1-12, Yone 20:1-10)

1 Yu yene kini eina ko mea pupu
toamatekoi-pete ponotekeneyake
lou pipokaka eya atoa-mene Mag-
adala Maria Yamene nine Mariata
Salomi toa Yesuno tiginike pekoa
yotokoa kạlono takatekoiya topo
toa motokapianeya. 2 Nitaneyake
podolikama egeme ta tụei teigaka
kamomoteketepa Yesuno tigini
moa pipane kotake pekeneya.
3 Poadete pekete kini-mene oote
tekete ekete eina ketekalogane kue
teyo ete koketekoa moa pikako
patu wa oma pekeneya. 4 Nitoa
pekete enekoli paka koketekaneya
kakale enaneya. Eina kota kabunu
ketekalogane kuepa yau petene

makai wane uoya. 5 Yesuno tigini pipane kota keneke eida tuapea pekete enekoli tuali pade ake tane mamina kakeneya nimini yono lono mekale enekete ekee wa piti tokale kakeneya. 6 Nitikoli einagome okome piti moameo. Eina wia dekakoina Nasarese Yesu kime tuku tonadikiyake inakago ita piamokono, wete kamokoa poka. One pianeta luku ino enoe wa yametaneya. 7 Nitikome okome Yesuno oyali-kitika Pitaka yakamotono imo wa akapamene. Inakago wete kamoa poka. Kiwi Galili take naniko nomotoa one namolo takoa pokono, eni take penekete enoi. Yesuyo kipala namolo okana toa Galili take peketepa enoino, poatino poe wa akapamene wa edelo agome einatoa-mene-pala akeneya. 8 Nimo okale eina kota keneke kawa akolono pitoa pekeneya. Kolu kolume tua wene-pala kainya pianeya tokome taneya. Nitoa piti tokale tekete pade ali atoa eneketeka tọawea wametekaneya.

Yesuyo One Lene Timini

Magadala Maria Yametanemo
(Matiu 28:9-10, Yone 20:11-18)

9 Egeme ta pataka-pete lou witia nokaka Yesu kamoa pekeneya. Kamoa pokome one lene timini Magadala Maria namolo takoa yametaneya. Namolopa einatoake tatono kakoa (7) ipono awitaneyake Yesuyo takoa wetekakaneya. 10 Einatoame Yesu enemotokomepa one-pala opia yakene ali-kiti komo oa tumai mekoita pome opaneya. 11 Yesu kamokoa yakole enoane nuku wa eni opokaleka nimini okono wene piamekete pa tumai meaneya.

12 Wa padepete ali takuta padeka lono kebono takoa piane take poadete pokoli Yesu padele tootapeane tigini kakeneya nokome one lene timini yametaneya. 13 Nitikale enemotekete wa wakapea ete yene mekoita pote ile enekoo wa opokoli enika yakoa moameneya.

14 Wa naniko one oyali-kiti tuku melepu kakoa (11) yene oboa mekete ne nakoita nokome one lene timini yamenaneya. Nitinokomepa one wete tuameneyake mekome okanakamo yakoa moamokoli tokome kikoa akeneya. One tuake kamoa nokale enemotekete tọawea onokala tanekitame okoimoka kolotini lupi tootokaneya mea yakamokoli tokome nika kikoa akeneya. 15 Nititikoa kakome okome ali atoa ta piko peyake pitiki toa anukumo oa pupitikakapoatino poe. 16 Anukumo yakoa mootokoa ue motokoi yenepa Akolaliyo toa mokala too. Nitameneya anukumo yakoa moamokoi yenepa nipa Akolaliyo kibu mootokoa wawoo. 17 Anukumo yakoa motokoi yenamepa Akolaline tele patu kautakoa kakete tadiki wa ete-kitame wene tomotoa eya telekole toma poi. No ibini wedekoa ipono-kiti takoa wetekoa ni weneya agaleke pademo pademo oa 18 ni ali tania tukakoya kaya katekamoake tuamoa ni ali tukakoya ue moa noake tuamoa toi. Ni eya kuya yene taneya mekoi-kitika yono pikoli latoa pokala toi wa Yesuyo oa kakeneya.

Yesu A Tibuke Atepea Aua Pekenemo
(Luke 24:50-53, Aposelo 1:9-11)

19 Ali Muno Yesuyo one oyali-kiti-pala eni ko ootokoa kakale Akolaliyo one tibuke atepea aua pokale pome Akolaline nimini yono lono mepaneya. 20 Nitaneyake one oya-laweme Yesunomo ta piko peyake oa pupitikama pekeneya. Nipa Ali Muno agome auapea yopia kakale ele kule telekole-pala toma

yakeneya. Nitikoli enekete ali atoame inapa nimini akediki wa Yesunomo yakoa mokala taneya.

LUKE
Yesunomo Lukeyo Wia Mekaneya

Lukeyo Yesunomo Tiopilasine Wia Mekakaneya

1 Kamo koni ali Tiopilasi neke i boku wiane mekakakuno, yakamene. Padele padele toto pakeke Akolaliyo taatekoa tanemo pade ali-kitame dika dika wa wete wia mekoa enekala taneya. 2 Nipa Yesuyo tititikakome toma yakale enema yakene-kitame Yesunomo toto olaukama yakete okoi toa wia mekakala taneya. 3 Noanumeka enika enile-kama titianeta laigoane wedetekoane pitiane yakama nokouya tekene neke takoane i i wane wiane mekakene uku. 4 Pade-kitame ne wete olaukakoimo-kiti etene inapa nimini akedeki wa neme wene toa wane ni tuku.

Yone Opiatekamo Edelo Agome Sekaraia-pala Toawea Akeneya

5 Erodeyo Yudea ta yopia meanepete Akolalike lodo yotokoai tane ago pade Sekaraia Abaia ti yatene ago eida eni take meaneya. One natonopa Eronoke tagene atoa Elisabesi wa ibini akeneya. 6 Sekaraia adona Akolaline leneke wene kiyo akeneya meapa Yu yenane totonoka Ali Munoyo ile tamene ile tamene wa yametane agaleka tagameneya mea epetekaneya. 7 Tiobali atoata tokome Elisabesiyo mati opiamele toamokale ada atueta pa meaneya.

8-9 Wa padepete Akolalike lodo yotokoai tane yatene-kiti tutu tutu wa yotokama nekene toa Abaia time lodo yoa meatekoi oi nokale one time tadu toa enetekoa ekete opi i ago neke-peteno, lodo yotokapa wa takakoli Sekaraia tobou losu yapuke pome lodo yotokapaneya. 10 Einata einapete palima keneya padeya Akolalike kalono takoa lodo yotane-pete ali atoa akolono oboa nekete Akolali kowitoa kakeneya. 11-12 Nitikakoa Akolaliyo moa wetekane edelo agopa Akolalike palima keneya padeya lodo yotokoai taneta nimini yono lono eida nome kakale Sekaraiayo enekome wene kainya pianeya tokome pitime tuaneya kakeneya. 13 Nitaneyake edelo agome okome okome piti moamea. Neme kowitike okamo Akolaliyo yateka tokolo neke atue deya Elisabesiyo neke mati opikademe tokono, eni mati opikalepa Yone wa ibini amene. 14 Eni mati opikete wene yapekale kolotine meoi. Ete ali atoa peya matiyameka ke wa wedikoa meoi. 15 Eni mati tubetoa kakomepa Akolaline leneke ibini akene ago kawademe toko. Nitikagome gerepi po ku ueka leau akateko ueka nakile toamoo. One ninane tepene meaneya Epetane Yomini oneke awinokome tepene lobutua tagatapeoo. 16 Iserele yatene ali atoa peya mati kini Ali Muno Akolali tewitikoa wawa pekene-kiti einagome oto toa moo. 17 Nipa telekago Akolaline agale papete toawea akane ago Ilaidayo tele tane toa too. Nitoa etene mana-mikitipa odene wene pikoa ni Akolaline agale tagoa toamiki yenepa wene kiyo akeneya mekikiti mea tiki toa nimini peku noa tomotoa too. Enipa Ali Muno ago noatekoya tokolo ali atoame nepia memotoa tokome edikoa nodokakama yawoo wa edelo agome akeneya

18-19 Nimo okale Sekaraiayo okome nopa ada toane koto kakou ago, anu natonoka atue deya mekono, neme wini okopa nimini toatekomo okono edoane wene tuku patu-kale okome nopa Geberiele Akolali-pala opianekama kaku agome uku. Akolaliyo

i epetane agale no neme tọawea akapa wa neeke wetekakolo nekene uku. 20 Eni tọaweane ukule taatekateko oi ponokapete nimini taatekoa toatekoyake neme yakoa moamoko. Nitikoya teke enile wete taatekoa toameneyakepa neke kekeme agale amele toamokale agale wametekoa pa meoo wa edelo ago Geberieleyo akeneya.

21 Nitikakoa ali atoame Sekaraia akolono witoa nomotoa nepia kakeneya. Nipa einago edekolo wete noamoko patu wa nepia kakeneya. 22 Wa naniko einago akolono witoa nokome ali atoa-pala agale amele toamokale pa kakeneya. Nitoa yoname agale adeka pia oa kakale enekete tobou losu yapu kakome pulete keneya padele enadeko wa enoa wene taneya.

23 Sekaraiayo tobou losu yapu Akolaline pupu takoa mea peya takateka oi ponokale one yapu wakapea pome mepaneya. 24 Wakapea pome mea natono koua pitikale mati kakeneya. Elisabesi mati kakeneya meapa tokene ko kakoa (5) ponomotoa witimoa one yapu eida pa meaneya. 25 Nitoa mekome okome namolopa no tiobo atoa meane tekene yame tuaneya mekouyano, opipa Akolaliyo no auapekolo tekene eni ya teigoane waku wa Elisabesiyo akeneya.

Mariayo Yesu Opiatekamo

Edelo Agome Oa Pianeya

26 Elisabesi one mati kakeneya meaneyake ko melepu (6) tokene nome kakaka Akolaliyo edelo ago Geberiele Galili ta keneke piane Nasarese take poano pa wa moa wetekaneya. 27 Nipa ali poameneya tuatoa mekata eni wetekaneya. Eina atoapa Depidike tagene ago Yosepeyo moademe tu pia kakene atoa one ibinipa Maria. 28 Einatoa mekata edelo ago nokome okome kamo koni atoa Akolaliyo pewe wia kakene atoa Ali Muno agome ne auapea yopiko wa okale 29 yatekome one eni oka agaleke wene kainya pianeya kakome no-pala ina okana agalepa edemo wa okato patu wa wene kibutua kakeneya. 30 Nitoa kakaka edelo agome okome okome anu oyatoa Maria piti moamea. Akolaliyo ne pewe wia kakono, piti moamea. 31 Ne mati kakeneya meade toko. Neke eni opika matipa Yesu wa ibini oa piamene. 32 Eni matipa ibini akene ago kawoo. Ako odene meko Akolaline mana wa peyame ibini oi. Ali Muno Akolaliyo neke kaua ago Depidiyo talo tane taapa ne tobou ago meke yopiakala mea wa eni mati yameoo. 33 Nitoa yametekale Yekobeke tạma nokoi-kiti yopia-kala kama pokomepa wipitiameneya pa talo toa-kala kama poo wa edelo agome akeneya.

34-35 Nitikale okome nopa ali poameneya mekuno, mati edoane opimotoa-pe wa okale okome Epetane Yomini neeke awinademe toko. Nipa ako odene meko Akolali one telekoleme ne kaunoademe toko. Nitikale tokome neme opikateka matipa Akolaline mana wa peyame ibini oi. 36 Neke wamene atoa Elisabesika mati kakeneya meko. One atue deyameke mati kakeneya meko. Namolo tiobo atoa-kala akeneyake opipa mati kakeneya meko. Nipa tokene ko melepu kakoa ponomotoa mati kakeneya meko. 37 Enilepa Akolaliyo padele padeleta peya tamele toko agome ni toko-kale okome 38 nopa Akolaline pupu takaku atoano, neme wini okolepa nimini taatekoa tomotoane uku wa okale edelago tewitikoa pekeneya.

Maria Elisabesi Mekata Ugu Pekenemo

39-40 Einapetepa Mariayo Sekaraiane yapu pou wa one yapu Yudea take tono tonota kakeneka wete pekeneya. Nitoa one yapu tuapea pokome Elisabesi-pala ke wa oa tebea motaneya. 41 Nimo okale Elisabesiyo yatekaka eina eina Elisabesine tepene kakene mati tepene peloa toa kakale Epetane Yomini Elisabesike awia tagatapeneya. 42-43 Nitikale Elisabesiyo telo okome okome ete atoa peya pa memotoa Akolaliyo ne takoa pewe wia kako. Neke opiateko matika pewe wia kawademe toko. Ae, anu Ali Muno agono nine nepa anu yapu opi noke kako. Ne dikane atoa no pa atoa mekuta edekolo noko-pe. 44 Neme no tebemoa kake okamo yakakakounaka eina eina anu tepene kakene mati wedikome tokome peloa toa kaka. 45 Ali Muno agome oa wetekapiane agale yakoa motoko atoa nepa kolotine meoo. Nepala eina oa pianele nimini taatekoa too wa yakoa moteke tokale tekene ni uku wa Elisabesiyo akeneya.

Mariayo Lo Akene Agale

46 Nimo okale Mariayo eya wa lo oa kakeneya.

Anu tepene meaneya yạwane Ali Muno kei pikene uku.

47-48 Anu yomini-pala kolotine mekene no toa motokago Akolali-pala ke wane oane meku. Ni edoa-mo.

One pupu takaku atoa pa ponopeneya mekuyake takoa moa pewe wia kako. Nitikono, opi titimoa ali atoa opia tagama pokoi peyame i atoa nopa Akolaliyo pewe wia kakene atoa wa no kei pia oi.

49 Telekago Akolaliyo padele padele tubele mati toa no auapekala toka. Onepa kịyo akenele-kama toko agono, one ibinipa paya tetepo takamikiya.

50 Ali atoa oneke nate wene pianeya mea opia tagama piki toa oneme ela moa yopia meko.

51 Akolaliyo ele kule telekolekama toma nekeneya. Nipa pine yene kini wa kei pia mate agale okoi-kitipa wia tadekatapeneya.

52 Ni eka kuka take mea telekole toa yopiane tobou ali-kitipa keku mekoa ponopene ali atoa ako moa kakoa taneya.

53 Ni kobume tuaneya meanekiti nee epetaneya lawetaneyake kamo tane ali atoa wanakome poe wa wetekaneya.

54 Kiwi yatene ela moane auapeou wa oa pikana toa wene taneya mekome onekele takama nekene Iserele yatene auapea yopia kakeneya.

55 Nipa tone kaua-mikiti-pala oa pikana toa eni taatekoa taneya. Enipa Eberameka oneke tạma pokoi yeneka kiwi peya ela moane auapeane-kala kama pou wa oa pikana toa taatekoa taneya wa Mariayo lo oa kakeneya.

56 Tokene tebolo tadiya ponomotoa Maria Elisabesine yapu pa eida meaneya. Nitoa meemotokome one yapu wakapea pome mepaneya.

Elisabesiyo Yone Opianemo

57 Elisabesi one mati opiateka oi nokale ali mati opianeya. 58 Nitaneyake Ali Muno agome Elisabesi ela mati motokome mati opimotoa tanemo yatekete one oya yene one yatene ali atoa peya wedia meaneya.

59-63 Wa ta pataka ketepo (8) kakoake eina matiyane kepene teigakoli enadete nekene yename

one etenane ibini Sekaraia wa ibini ato wa okoli niname okome e̱'e mena. Yone wa ibini ato-kale ekete kita yatene ago Yone wa ibini akene ago odeneka kawamokono, Yone wa ibini okopa edekolo oko-pe wa akeneya. Nitoapa matiyane etene-pala yoname adeka pia pitia yatekete ekete i matipa te wa ibini oo-pe-koli agale wiane mekatekuya manoe wa yoname adeka pia moa witikome i mati one ibinipa Yone toko-la wa wia mekakale enekete wene kainya pianeya kakeneya. 64 One ibinipa Yone toko-la wa wia mekakaka eina eina one kabunu yapekome kekeme agale amele tokale Akolali kei pia kakeneya. 65 Nitikalepa eni take meane yene peya piti tokale meaneya. Nitaneyake eni tanemo Yudea tono pake pake piane ta ludu oa pupitikatapeneya. 66 Einaka einamo yakane-kitame wene kibutua mekete ekete i matipa tubetoa kakomepa edoa kako patu wa wene kibutua meaneya. Ali Munono yono tatono piadeko wa wene tekete ni akeneya.

Sekaraiayo Lo Akene Agale

67 Nitaneyake Sekaraia Epetane Yomini oneke awia tagatapeneya kakome Akolaliyo taatekoa toatekamo eya wa oa kakeneya.

68 Toto Iserele yatene yopiko ago Ali Muno Akolali kei piato. Kiwi auapeou wa one ali atoa toto oto toa motaneyano, nitato.

69 Nipa kei yene toto toa mopamene wa telekole-kama tokago moa kakakomepa onekele papete takane ago Depidi-loeke tagene ago eni moa kakaneya.

70 Nipa namolo namolo papete one agale to̱awea akane ali-kiti-pala dikou dikou wa oa pikana toa to̱awea akanele eni taatekoa taneya.

71 Nipa kiwi yatene-pala poi te̱ia mekoi-kitika kipala kotimi wene lua mekoi-kitika ete pedeka pedeka toane kiwi toane mou wa oa pikana toa taatekakome einago moa kakaneya.

72 Nile tikilepa tone kaua-mikiti ela moane yopiou wa oa pikana toa taatekoa taneya. Ni neeke ta̱ma pokoi yene auapekene dikou dikou wa Eberame-pala papete oa pikana toa wene kaya-peameneya mea taatekoa taneya.

73-74 Toto eni auapeatekamopa tone kaua ago Eberame-pala oa togotopianeya. Nipa kipala poi te̱ia mekoi-kitike kiwi toane motokolu onekelepa atiki toa takama pomotou wa oa togotaneya.

75 Nipa oneke ta̱ma pokoi yene toto mea epetekateko toa mea ni wene ki̱yo akaneya mea tomotoa tokome nitaneya. Enipa one leneke-kama mea kama pekete tomotou wa Akolaliyo toto aua-peatekamo Eberame-pala papete oa togotopianeya.

76 Nitaneyano, anu i mati deya nepa ako odene meko Akolaline agale akako ago wa peyame oi. Ali Muno noateka ka nodokakapik-ilepa one naniko nomotoa ne namolo takoa peke nodokakapima poo.

77 Nipa ali atoa Akolaliyo kiwi toa motikilepa kini poanele toma yakoinake po letu mekakana keetapea too wa neme wene takama-kala poo.

78 Tone Akolaliyo one ali atoa ela moa poti ko akene wene-kama pianeya mea tokome toto toa moateko ago a tibu

mea noateko ta patakademe
toko.
79 Yomiyomu keneke meemotekete
tua poateko-kiti totoke pa̱
eni takalogakilepa tepe
kolotini kilikoa pimotoa
meateko ka yamea too wa
Sekaraiayo lo oa kakeneya.
80 Eni mati tubetema pokome tig-
ini kawa yomini-pala tele taneya
meaneya. Nipa Iserele yenane
leneke kakome Akolaline agale
akateka oi wete noameneyake ali
piamene ta ludu pima yakeneya.

2

Mariayo Yesu Opikome Tanemo (Matiu 1:18-25)

1 Einaka einapete ako odene
meane tobou ago Sisa Ogasasiyo
eya taneya. Ta piko peyake
pitiki ali atoane ibini bokuke
wia mekoatino toe wa oneke
lokoa ta talo tane yeneke agale
oa wetekamu taneya. 2 Ali atoa
mekoi toa oi eni motikilepa eya
ago Kuwiriniusiyo Siria ta talo toa
meane-pete titia taneya. 3 Nitane-
pete ali atoa kini kini opiane take-
kama ibini oa pipokala taneya.
4 Yosepe einagoka nitaneya. Nipa
Galili ta keneke piane Nasarese ta
kawa Yudea ta keneke Beseleme
wa ibini akene take pekeneya.
Depidi-loeke ta̱ma nekene ago
tokome Depidi opiane Beseleme
take ibini eni oa pipaneya. 5 One
moademe tu pia kakene atoa
Maria-pala opia pome nitaneya.
One eni atoapa mati kakeneya
mepaneya. 6 Eni takepa one mati
opiateka oi nokale ali mati opia
pianeya. 7 One namolo mati
eni opikome mamina ludume
togototapea pitimekawe kai eya
nee pikoai taneya waneke moa
pianeya. Nipa ali atoa dekoa
piai tane yapu edea takatapeneya
tokome eida paka lono mea mati
opia pianeya.

Edelo Agome Sipi Sipi Kai Talo Tane

Ali-kiti-pala To̱awea Akenemo

8 Einaka einata ta likale sipi
sipi kai talo tane ali pade-kitame
kini sipi sipi kai li ludu talo
toa kakeneya. 9 Nitikakoa Ali
Munoyo moa wetekane edelago
kiwi kakoiya liti kotikatapea
nome kakale Ali Muno agono
pa̱ toologaneya. Nitaneyake
pitime tuaneya kakoli okome 10 ali
atoa peya wedikateko agale oane
metekuno, piti moameo. 11 Opi
Depidi opiane takepa kiwi toa
moateko ago opianeya piko. Ali
Muno Keraisu wa oatiki agoke
uku. 12 Ena mati ino enoe wa
wene tomotoane tekene one adeka
i oane meteku. Mamina ludume
togotane matipa pitimekawe kai
eya nee pikoai taneya waneke wini
pioono, enoatino poe wa edelo
agome akeneya. 13 Nitikaka eina
eina edelo ago kakata one a tibuke
meane yagono-mikiti kotikatapea
obomoa note kaatapea Akolali kei
pikete ekete
14 ako tibuke pa̱ tootapeneya meko
Akolali-pala ke wa one kei
piato. Itonokepa one wa
takoa motokome pewe wia
yopikolo meki-kiti poi wia
pitikaneya mekino, ke wa oa
kakeneya.

Sipi Sipi Kai Talo Tane Ali-Kitame

Yesu Tuku Toa Enanemo

15 Nimo oomotekete edelo
yatene a tibuke wakapea
pekeneya. Nitaneyake sipi sipi
kai talo tane ali-kitame oote
tekete ekete Ali Munoyo ina
wetekakale nome okanakale
Beseleme take enepatoe wa
16 teyapea pote enekoli Maria
Yosepeta eida kakoli enaneya.
Eina matika pitimekawe kai nee
pikoai taneya waneke pikale
enaneya. 17 Nitoa enemoteketepa
edelo agome kiwi-pala eina matike

tọawea onokanakamo i i wa oa pupitikama pekeneya. 18 Kini eni oa pupitikanemo yatekoi peyame i ikino yakatoe wa wene kainya pianeya yakakoa meaneya. 19 Nitaneyake Mariayo einaka einamo one lukoa mekome enilepa edele toatekolo toko wa wene kibutukoa meaneya. 20 Sipi sipi kai talo tane ali-kiti kini kawa nokoina lono wakapea pikilepa Akolali-pala ke wa oa one kei piawineya pekeneya. Nipa edelo agome kiwi-pala eina tọawea onokanakale peya taatekatapeadekale ni taneya.

Matipa Yesu Wa Ibini Akenemo

21 Ta pataka ketepo (8) kakoakepa matiyane kepene teigamotoa aua poatekoi oi nokale Yesu wa ibini akeneya. Nipa Maria mati wete kawameneyake edelo ago nokome ibini tọawea oa pikana toa taatekoa nitaneya.

Simione-pala Anatame Tobou Losu Yapu

Kakete Yesu Enekala Tanemo

22 Moseseyo one totono yametekome tamene wa akene toa eya taneya. Mariayo mati pene opimoa tokome enipete-mene mati pikoa pia pa witimoa meaneya. Nitoa mea teigakomepa Maria Yosepetame eni mati Akolaline takoa meadete Yerusaleme take aua pekeneya. 23 Nipa *namolo takoa opiane ali mati Akolaline takoa meamene* wa Ali Muno agono totono wia mekaneya piane toa litia taneya. 24 Nitoa aua pote metekete Akolalike padeya mea lodo yotaneya. Nipa *ini takuta mayapu takutaka puluma inideya takutaka mea lodo yamene* wa Ali Muno agono totono wia mekaneya piane toa nitaneya.

25 Yerusaleme take eya ago Simione meaneya. Einagopa wene kịyo akatapeneya mekome Akolalinele-kama takoa meaneya. Nitoa mekomepa Iserele yene ela moa auapeatekago taatekoa nomotoa nepia meaneya. Nitane agoke Epetane Yomini awinaneya. 26 Awinome mekome okome Ali Muno agome moa kakapiane ago Keraisu taatekoa nokale ne tuameneya mea enoano, poti nepia meamene wa papete wene takapianeya. 27 One eni papete okana toa taatekakome Epetane Yominiyo tobou losu yapu poano pa wa Simione wetekakale pokome enekale Maria ana Yosepetame Mosesene totono piane toa tekete mati Yesu Akolaline takoa meadete 28 aua nokoli enaneya. Enetekoa moa tebemoa kakome Akolali kei pia kakome okome

29 Ali Muno ago neme no-pala papete oa pikanakale opi taatekoa tokono, nekele takama nuku ago nopa tepe mataketikaneya tuane pouta-la.

30-31 E ku yatene kakakoa ali atoa toa moade nodokakole anu leneme i enekene tekene ni uku.

32 Ali Muno neke toma pokolepa i matiyame e ku mone yatene i i wa pạ takalogou toa wene takakala too. Nitikale eni yename ke ke wa Iserele yene kei pia kakala toi wa Simioneyo Akolali kei pia kakeneya.

33 Nimo okale yatekete etene nineta wene kainya pianeya kakeneya. 34 Nitaneya kakoli Simioneyo kini kowitikakome okome i ali atoata i mati toa pewekama wia kamene wa Akolali kowititikoa Maria-pala eya wa akeneya. I matiyamepa Iserele yene padeka-kiti kạia logamotoa toa ni padeka-kiti ate kamotokoa too. Akolaliyo one yatene nani toa moateka adeka pikome i mati moa kakapianeyake padeka-kitame one akoa wawei. 35 Nitaneyake ali atoa peya mati kini tepene

pikoi wene keleyo witoo. Neepa kepete tueme lagotaneya meou toa wene kedame tuaneya meoo wa Simioneyo Maria-pala akeneya.

36 Akolaline agale pine wene toa toawea akane atoa pade Aana wa ibini akene atoa Yerusaleme take eida meaneya. Einatoapa Aasa ti ago Panuelene kono. 37 Einatoa mali tatono (7) kakoa ponomotoa ana-pala meaneya. Wa naniko ana tukale nepo atoa mekome tobou losu yapuke-kama pome mekala taneya. Nipa ta ete likoa oto likoa Akolalinele takoa mekome nee tekei wawa Akolali kowitikala taneya. Eina atoapa mali ege odepeta kadukoa wa pagini kakoa (84) ponomotoa mea kakene atoa. 38 Einata einapete einatoa nokome Akolali-pala ke wa oa kakeneya. Nitoapa Akolaliyo Yerusaleme yene oto toa moatekale nepia meane ali atoa-pala eni mati koo oa kakeneya.

Nasarese Take Wakapea Pote Mepanemo

39 Ali Muno agono totono pianele toa peya takamotekete Maria ana Yosepetame mati-pala aua kini Galili ta keneke piane Nasarese take wakapea pote mepaneya. 40 Eidapa eni mati tubetoa kakeneya. Nipa tigini kawa wene muno mea tagatapeneya mea tokale Akolaliyo pewe wima pekeneya.

Yesu Tuali Mekome

Tobou Losu Yapu Pekenemo

41 Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi penane toa-kama Yesuno etene nineta Yerusaleme take eni toge lobutupokala taneya. 42 Yesu opitikaneyake mali tuku kakoa (12) ponokale eni malikeka einakale toa one-pala Yerusaleme take aua pote toge lobutupaneya. 43 Nitoa mea togamotekete kini take wakapea poadete pekeneya. Wakapea pomotoa mana Yesuyo kita wameneya Yerusaleme take pa eida meaneya. 44 Etene ninetamepa Yesu kita-pala opia yakoina-kiti pake lukoa nokono wene pia pote ta likakete kini oya-mikiti kini yatene ali atoa pake tuku tokoa kaketeke enameneya. 45 Nitimotekete Yerusaleme take wakapea pote tuku topokete 46 ta pataka teboloke tuku tokoa kakeneya. Nitoa tobou losu yapu pote enekoli Akolaline agale olaukane ali-kiti pakeke lukoa mekale enaneya. Nipa eni ali-kitame okoimo yakakoa mea pademo pademo pitia yakoa mea tokale enaneya. 47 One eni oka agale yakane yene peyame ekete pademo pademota i wene toa togatapekono, one topo takoa oko agale yakatoe wa ka oa kakeneya. 48 Eida nitoa meadekale enekete etene nineta wene kainya mati pianeya kakete niname okome anu mati neketai totame ne mama motekete tuku tokoa kakono, dekolo tota wameneya widikoa pa ita meke toka-pe-kale okome 49 dekale tuku toa kakoiya-pe. Agetainele one yapu kene mekene takamedekuno, 50 enipa wene toamekete iki-pe-kale one eni oka agale edoa okoto patu wa wene toameneya.

51 Yesu etene nineta-pala wakapea Nasarese take nome mekome kitame okoile-kama litia taneya. Nitima nekenemo-kama Maria pa one luaneya mekome wene kibutukoa meaneya. 52 Yesu eida tubetema pikilepa tigini kawa wene muno meaneya mea taneya. Nitawineya pokale enekete Akolalika ali atoaka oneke wene mekoa meaneya.

3

Yone Taatekoa Nekenemo
(Matiu 3:1-12, Make 1:1-8, Yone 1:19-28)

1-2 Sekaraiane mana Yone ali piamene take meaneya Akolaliyo

i ago neke toatekole toano ta wa oi metane-petepa eya tobou alikitame Yu yene talo toa meaneya. Ako odene tobou meane ago Taibiriase Sisayo e ku yatene peya talo toa mekale mali wagene melepu (15) kakoakepa oneke lokoa eya ali-mene ta tutu tutu wa yopia mekala taneya. Podiase Pailaseyo Yudea ta yopia ni Erodeyo Galili ta yopia ni one wamene ago Pilipiyo Ituria Terakonaise tata yopia ni Laiseniasiyo Abilini ta yopia mea taneya. Nitikala tokoika Anasipala Kayapasitapa ako odene mekete Akolalike lodo yotokoai taneya. 3 Eni malikepa Yone one mekata tewitikoa pokome Yodane ue liti piane ta ludu eya wa mo wima yakeneya. Kini tokoi poaneleke Akolaliyo kiwi wiou wa po letu mekakana keetapemotono kini poanele tewitikoa wawa ue moamene wa oma yakeneya. 4 Nipa Akolaline agale tọawea akane ago pade Aisaiayo papete wia mekapiane toa taatekoa nokome akeneya. Aisaiayo eya wa wia mekapianeya.

Ali piamene ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Muno ago wini noono, one noateko ka nodokakamene. One yawateko ka-kitika kịyotokakapiamene wa taatekoa nokome oo.
5 *Tubeya kako tono-kitika dee tono-kitika kilikoa odene kotu kakatapeneya kawoo. Eni pake kagono pikokaka ogotapeneya pioo. Ka kọianeya pikokaka kịyo akatapeneya pia ka poaneya pikokaka epetetapeneya pia too.* 6 *Nipa Akolaliyo ali atoa toa motokome tokale peyame enoi* wa Aisaiayo papete wia mekapianeya.

7 Ali atoame ue moadete one mekata-kama obomoa nokoli Yoneyo enekome okome beita, kayane yagono-mikiti kipa Akolaliyo kibu moateko tigotoma nokono petoatino, oto ita poe wapa teyo pubu okolo niki-pe. 8 Kini namolonakale tewitikoa wakedekolipa etekitame enemotono, epetanele toma pamene. Nipa eya wa wameamene. Kipa Eberamene kaua-mikiti mekono, Akolaliyo kiwi edoa kibu momotoa-pe wa wameamene. Akolaliyo i piko kue wane-kiti moa Eberamene kaua-mikiti oyake latikakamele toko. Nitamele tokono, kipa Eberamene kaua-mikiti kako wa edoa mate agale oadete-pe. 9 Yomo-kiti kụ tuameadekale enekomepa pinagome tue moa kạ̄wa toele pitikoo. Kipa tueme kạ̄wa pitikateko tigotokolo tekene ni uku wa akeneya.

10 Yesuyo nimo okale ekete ae, totome edeko patu-koli okome 11 panago neke tigini mamina takuta-kiti pikalepa nipa ponopenago pade pa kakale enekepa pade tatia einago meamene. Ni panago neke noateko nee pikalepa nipa panago nee toameneya pa mekale enekepa neke nee tatia meamene wa Yoneyo akeneya. 12 Nitikale takesi kue motokama yakene ali padeka-kitika Yone mekata ue moadete nekete ekete Tikisago totomepa edeko patu-koli okome 13 ali atoa-kitaneke takesi kue moteketepa takesi kue moatiki kotuke-kama moamene. Ako pade oa yotokoa moameamene wa akeneya. 14 Poyo ali-kitameka Yone pitia yatekete ekete totome edoope-koli okome ali atoa-kitaneke kue odoa moamoa yete pade ali atoa-pala pa akoa agale wamoa tamene. Ni kini poyo pupu tokoike kue moteketepa kọ wameneya moateku toane i oyake motukuno, ke wa moamene wa akeneya.

15 Nitaneyake peyame one

wipitikome toatekale nepia kakeneya. Nipa wene kainya pianeya kakete ekete i ago Akolalinele takamotoa moa kakapiane ago Keraisu taatekoa noko patu wa wene kibutua meaneya. 16 Nitikoli okome noanumepa kiwi pa ue motokakala tukuyake no keku kamotoa panagomepa ele kule telekole toa noademe toko. Nokolopa auapeane one kawa yene kekatukuyake no pa ago tekene oyake kekamele toamoko. Einago nokome ali atoa pa ue motokamokome Epetane Yominipala toeta motokademe toko. 17 Einago nokome eya tou toa ali atoa takoa moo. Witi kụ takoa motokagome-kiti one tapepora katekamoa nokome witi kụ kugu witikatekoapa yaku pupulegeme popokoa aua pomotoa ate tibu pokotoa pitikakala too. Nitoapa kụ one kakata wa pitoa auma kakale witi kụ lobutua piko yapu keneke moa pitikoai too. Nititikoa yakupa koukoa moa pa nokoakama kako toe mine aua pitikoai too wa Yoneyo akeneya.

18 Nitikomepa emo kumota oa metekome ali atoane wene epetekateko toa Akolalinemo edikoa oa mekala taneya.

Erodeyo Yone Po Yapu Moa Pitikanemo
(Matiu 14:3-5, Make 6:17-20)

19 Wa naniko Galili ta yopiane ago Erodeyo wamene Pilipi natono Erodiasi kode moa one natono latikaneya. Nitaneyake Yoneyo Erode kikoa okalepa 20 poanele ate toawineya pome wipitikome Yone po yapu moa pitikaneya.

Yesuyo Ue Motanemo
(Matiu 3:13-17, Make 1:9-11)

21 Yoneyo ali atoa peya ue motokatekaneyake Yesuka nokome ue motaneya. Ue mootokoa Akolali kowitoa kakaka tibu peaneya pikale eya taneya. 22 Epetane Yomini ini weuwe tetepo takatapea nome oneke pitoa awinokale a tibuke agale ludu nokome okome i ago neepa anu mana anu kolotini ali. Neke tokoleke kolotine meku wa akeneya.

Yesuno Kaua-mikiti Adameke Titimoa Opia

Tagama Nekenemo

(Matiu 1:1-17)

23 Yesuyo Akolalinemo olaukama yakilepa mali padeka kapidi tadiya kakoa (30) penaneyake titikome taneya. Yesu einagopa Yosepene mana wa ali atoame wene pianeya. Yosepa onepa Ilaine mana. 24 Ilai onepa Masatene mana. Masate onepa Lipaine mana. Lipai onepa Melekaine mana. Melekai onepa Yanaine mana. Yanai onepa Yosepene mana. 25 Yosepe onepa Matataiasine mana. Matataiasi onepa Emosine mana. Emosi onepa Neamene mana. Neame onepa Eselaine mana. Eselai onepa Nakaine mana. 26 Nakai onepa Measine mana. Measi onepa Matataiasine mana. Matataiasi onepa Semene mana. Semene onepa Yosekene mana. Yoseke onepa Yodane mana. 27 Yoda onepa Yoanane mana. Yoana onepa Resane mana. Resa onepa Serabapelene mana. Serabapele onepa Sialetielene mana. Sialetiele onepa Neraine mana. 28 Nerai onepa Melekaine mana. Melekai onepa Edaine mana. Edai onepa Kosamene mana. Kosame onepa Elemadamene mana. Elemadame onepa Erene mana. 29 Ere onepa Yosuane mana. Yosua onepa Eliesane mana. Eliesa onepa Yorimene mana. Yorime onepa Masatene mana. Masate onepa Lipaine mana. 30 Lipai onepa Simionene mana. Simione onepa Yudane mana. Yuda onepa

Yosepene mana. Yosepe onepa Yonamene mana. Yoname onepa Elaiakimene mana. 31 Elaiakime onepa Meliane mana. Melia onepa Menane mana. Mena onepa Matasane mana. Matasa onepa Nesanene mana. Nesane onepa Depidine mana. 32 Depidi onepa Yesine mana. Yesi onepa Obedene mana. Obede onepa Boasine mana. Boasi onepa Salemonene mana. Salemone onepa Nasonene mana. 33 Nasone onepa Aminadapene mana. Aminadape onepa Ademinene mana. Ademine onepa Anaine mana. Anai onepa Eseronene mana. Eserone onepa Peresine mana. Peresi onepa Yudane mana. 34 Yuda onepa Yekobene mana. Yekobe onepa Aisakene mana. Aisake onepa Eberamene mana. Eberame onepa Tirane mana. Tira onepa Neono mana. 35 Neo onepa Serakene mana. Serake onepa Reuno mana. Reu onepa Pelekene mana. Peleke onepa Ebene mana. Ebe onepa Selane mana. 36 Sela onepa Kenanene mana. Kenane onepa Apakesadene mana. Apakesade onepa Siemene mana. Sieme onepa Noane mana. Noa onepa Lameka mana. 37 Lameke onepa Metusalane mana. Metusala onepa Inokene mana. Inoke onepa Yaredene mana. Yarede onepa Malalene mana. Malale onepa Kenanene mana. 38 Kenane onepa Inosono mana. Inoso onepa Setene mana. Sete onepa Adamene mana. Adame onepa Akolaline mana.

4

Setanuyo Yesu Likoa Enanemo

(Matiu 4:1-11, Make 1:12-13)

1 Yesupa Epetane Yomini oneke awia tagatapeneya mea Yodane ue tewitikoa pekeneya. Nipa Epetane Yominiyo Yesu ali piamene ta ludu aua yakaka ta pataka padeka noi kakoa (40) ponaka toa eida pima yakeneya. 2 Eida pima yakaka Setanu nokome likoa enekala taneya. Enipetemenepa nee nakileka toametekoa enika pima yawa wipitikomepa one kobume tuaneya meaneya. 3 Kobu tokale meaneya Setanuyo nokome likoa enekome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa i piko kue wanepa neke noateko palawe wane latiano takale okome 4 Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono yaka. *Mea kawadetepa pa nee-kama moa noameamene* wa wia mekaneyano, wini okole toamou wa Yesuyo akeneya.

5-6 Nitaneyake Setanuyo Yesu tube tono tobouke moa aua pokome kakapaneya. Nitoapa ako tobou ali-kitame yopiane ta piko peya odepeta yametapekome okome eni ta piko peya ni eni ta-kitike koniyoya peya ne ako odene tobou ago meke talo toa wane ne yametapeou. Enika eniya peyapa noanume yopiane memotoa yametaneyano, anu wene litikene takoane moane yameateku ago oyake yameou. 7 Anu kawane witipitake kowitikalepa enika eniya peya ne yameouno ta wa likoa enekale okome 8 Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya pikono, yaka. *Neke Ali Muno Akolalike odene nate wene piitikoa kowitamene. Losule tikilepa onekele odene takoa tamene* wa wia mekaneya pikono, wini okole toamou wa Yesuyo akeneya.

9 Nitikale Yesu Yerusaleme take aua pome tobou losu yapu munoke moa kakakome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa ita kawa keti tiga-na. 10 Neekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Akolaliyo ne i agopa wedoa yopia kamene wa one edelo yatene yameoo. 11 *Nitikale ne tugoa*

ogo eya nakaya tokale kini yoname lekanamoi.
Enimopa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, nepala padeleka toamoono, tigaketika.
12 Setanuyo nimo okale Yesuyo okome *neke Ali Muno Akolali likoa enameamene* wa wia mekaneya pikono, wini okole toamou wa wakeneya. 13 Nitaneyake Setanuyo padele padele ta-la wa likoa enoai toa teko tokale naniko wa likoane enou wa tewitikoa pekeneya.

Nasarese Yename Yesu Akoa Wakenemo
(Matiu 13:53, Make 6:1-6)
14 Yesu Galili take wakapeane pou wa Epetane Yominine tele patu kautakoa kakome pekeneya. Nitaneyake one toma pekenemo eni ta piko peyake oa pupitikaneya. 15 Nipa losu yapu kaka toa Akolalinemo olaukama pokaka peyame imopa i okono yakatoe wa one kei pia kakeneya.
16 Yesu one tubetekane take Nasarese take pome mepaneya. Eida koo mea pupu toamenepete one tanele tokome losu yapu pome Akolaline agale oi moademe kamokakale 17 panagome Aisaiayo wia mekane boku ina wa moa metaneya. Nitikale moa eya agale wia mekaneta tuku toa lewea enekome oi motokome okome
18 *Ali Muno Agono Yomini nooke awinoka. Nipa eya toma pomotoa no moa kakakome toka. One epetane agale ponopeneya-kiti oane meane ni poo yapu pitiki-kiti kini yapu pamele tokono poe wane oane ni leneta lianeya meki-kiti kini lenetame enamele tokono enoe wane oane ni wene moa kautakaneya meki-kiti wene yapetekakuno poe wane oane* 19 *ni Ali Muno agome one ali atoa toa moateka oi meane tomotoa no moa kakapika* wa papete wia mekanemo Yesuyo oi moa kakeneya.
20 Eni oi mootokoa kakome Yesuyo boku ewetetekoa losu yapu yopiane ago ete wa metekome witipitoa meaneya. Nitikaka losu yapu mekoi peyame one nepikoa pianeya. 21 Nitikoli okome wini oi moane metekounakale opi taatekako. Kime yakakoa mekika taatekako wa okale 22 peyame koniyo agalepa ina tọawea oko wa one kei pia kakeneya. Nitoa wene kainya pianeya kakete ekete i agopa Yosepene mana agomeke imopa i oko-la wa oa kakeneya.
23 Nitikoli okome kini pedoa ikina agale no-pala tọopitikakete eya wa oi. Dokosago pinali neke wa latekamene wa oa ni eya waka oa toi. Kapaneame take neme toma pekenemo totome yakakole-kiti neke pine take ikaka toa ta wa nopala oi. 24 Nitoino, kipala i ukumo yakoe. Akolaline agale tọawea akakagopa one take yename one makutukoa motikileka toamiki.
25 Nimini ukuno yakoe. Akolaline agale akane ago Ilaida Iserele take mekakoa mali teboloke ta pitamoa wa mali tuyono takaka tiginalo ta wete pitameneyake kobu igi mati nokoa kakeneya. Nitane-pete Iserele take nepo atoa peya mati meaneya. 26 Einapete Akolaliyo Iserele nepo meane atoakiti pa memotoa Ilaida pa wa wetekakomepa mone Saidone ta liti piane Sarepase take meane nepo atoa odene auapeano pa wa wetekaneya. 27 One agale akane ago Ilaida Iserele take mekakoa one eni take kedime nakene ali atoa kainya mati meaneya. Nitaneyake Ilaidayo one ta pine yene odeneka latekameneyake mone Siria take ago Nemane latekaneya wa Yesuyo akeneya.
28-30 Nitikale losu yapu mekoi peyame kiwi yatene Iserele yatene paya tetepo takakome oko wa

Yesu-pala kotimi luaneya mea kamomotekete tayo lono wia lititapeneya. Kini ta liti tono to-bouke pala padaneta pedekoa keti pitikatoe wa lia aua pekeneyake kiwi pake pa patukoa pekeneya.

Yesuyo Panagoke Awitane Ipono Takoa Wetekanemo
(Make 1:21-28)

31 Nitimotokome Galili ta pikoka Kapaneame take keti kọa pome mepaneya. Eida mekomepa ko mea pupu toamene-pete Akola-linemo i i wa eni yene olaukoa kakeneya. 32 Nitikale ekete agale pinagome i okono yakatoe wa kạ oa kakeneya.

33 Einata einapete poane ipono awitaneya meane ago losu yapu mekome agale telo okome okome 34 Nasarese Yesu nepa toto mekota edade noka-pe. Toto wiade noka-pe. Nepa Akolaliyo one wa takoa moa kakapiane ago toko-la wa tạyo ootapekale Yesuyo ipono kikoa okome okome agale wia tẹiano, 35 wini ago tewitikoa wete takoa pa-kale einago ali atoa pake moa pitikatekoa wa padele toameneya takoa pekeneya. 36 Nitikale enekete peyame oote tekete ekete one oko agalepa edane agale patu. Agale pinagome i okono, Akolaline tele patu kautakoa kakomepa takoa poe wa okolo ipono-kitameka yakoa takoa pokala tiki wa kạ oa kakeneya. 37 Nitaneyake one tanemo ta piko peyake oa pupitikatapeneya.

Yesuyo Pitane Natonane Nine Latekanemo
(Matiu 8:14-17, Make 1:29-34)

38-39 Yesu eina losu yapu tewitikoa pome Saimonane yapu tuapea pome mepaneya. Eidapa Saimonane kaue one natonane nine poto yene tane matiyame tuaneya pianeya. Nitaneyake Yesu i atoa neme latekamene wa kowitikakoli one pianeta pome poto tane yene kikoa okome okome takoa pa-kale takoa pokale eina eina kamokakome kini nee takoa lawetaneya.

Yesuyo Ali Atoa Peya Mati Latekanemo

40 Lou pipokaka eya kuya yene tane ali atoa kini oya-laweme Yesu mekata aua nidikoa pokala tokoli yono pia latekamu taneya. 41 Ipono-kitika ali atoa peya mati takoa pote kayo oa ekete nepa Keraisu Akolaline mana toko-la wa takoa pokoli agale wameneya poe wa Yesuyo kikoa akeneya. Nipa i agopa Keraisu tadeko wa wene tekete okoli ni akeneya.

Yesu Losu Yapu Kaka Toa Pokome

Akolalinemo Oa Mekala Tanemo

42-43 Ta patakale Yesu ali pi-amene take kidenali witimoa pekeneya. Nitaneyake ali atoame tuku tokoa kawa one mekata note kakete ekete tone pitiko ta tewitikoa poamea wa kowitoa wili toa kakoli okome Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo eni epetane ko ete yeka ye ta ludu pitiki ali atoaka oane mema pamedeku. Taatekoane einagale akamotoa ni moa wetekaneya tokolo tuku wa Yesuyo akeneya. 44 Nitoapa Yudea ta ludu kutu pima yakome losu yapu kaka toa Akolalinemo oa mema pekeneya.

5

Yesuyo One Oyali Tuyono-mene Kayo Oa Motanemo
(Matiu 4:18-22, Make 1:16-20)

1 Wa padepete Yesu Gene-sarete ue mine matanu pome kakata ali atoamepa Akolalinemo olaukakomo yakatoe wa apua takatapeneya. 2-3 Nitikoli enekale ue dipi takuta ue mine matanu liti pianeya enaneya. Nipa pine

yename eina ue dipita pa pimotoa mou tagi ka abe kọa kakoli enetekoa ue dipi padeke pogatekoa pome mepaneya. Nitoapa i ue dipi ue talike ete keneya modono takoa piano ta wa okale pinago Pita nokome modono takoa pikale mekome olaukoa meaneya.

4 Nitoa olaukatekoa mekome Saimone-pala okome mou tagi tatono, ue muke pote tagi ka pitikapoe-kale okome 5 mou tagi toa ta patakakoonake mou odeneka motikile toamokoo. Moamokoyake ta wa okalepa nitou wa 6 one oya-lawe-pala mea pome tagi ka wa pitikapaneya. Nititikoa mou kobeyo kobeyota tagi kake moa ua ue dipike oto lia kakoika mou kedame ka piliamele tokale enekete 7 padena ue dipike mea nekene oya-lawe auapenoe wa lene lagatikamotaneya. Nitikoli nekete tagi ka poti limo limo toa motokoli kini ue dipita moume edea takatapeneya.

8 Edea takatapea ue kekulu atukademe tokale enekome Saimone Pita Yesuno kawane witipitakome okome Ali Muno nopa poanele tuku agono, no tewitikoa poano pa wa akeneya. 9 Nipa mou kobeyo kobeyota tagi kake moa utukete tekete Pita one-pala opia mea nekene ali-kitika wene kainya pianeya meaneyake ni akeneya. 10 Sebedine manata Yame Yoneta Saimone-pala kibutua mou tagi tokala tane agotaka wene kainya pia kakeneya. Nitikoli enekome Yesuyo Saimone-pala okome piti moamea. Opi titimoa mou tagi tou toa ali atoa moma poade toko wa akeneya. 11 Nitikale ue dipita moupala ue mine matanuke lia aua nekete kinikiya peya tewitikalogoa Yesu-pala opia pekeneya.

Yesuyo Kedi Pitane Ago Latekanemo
(Matiu 8:1-4, Make 1:40-45)

12 Ali atoa pitikoi ta pade pome mekaka kedi pitane ago pade Yesu kotuaneya. Kotua enekome aua pitalogoa kowitikome okome Ali Muno neme no epetekouno wene pikepa nipa oyake epetekoano ta-kale 13 yoname one mitikatekakome okome nitouno ta. Kedime nakeneya neke yene takoa pomotoane uku wa okaka eina eina one kedime nakene yene takoa pootapeneya. 14 Nitaneyake Yesuyo okome okome pade ali atoa enekeka anume ne latekakumo tọawea wamea. Nitameneya eyaka tamene. Ne i agopa kedi pitaneya mekanake opi i latoa kakona wa yete pade ali atoame wene tomotoapa Moseseyo tamene wa papete oa pianele topamene. Nipa Akolalike lodo yotokako ago mekota peke padeya Akolalike lodo yotokatekoya mepamene wa wetekaneya.

15 Nimo wa oa wetekakaleka one tanemo ta piko peyake oa pupitikatapeneyake one agale yakapato wa ali atoa kini tane yene-pala latekamotoa one pome meane toa obonokala taneya. 16 Nitaneyake Yesu ali piamene takitike lugutukoa pokome Akolali kowitikala taneya.

Muku Toameneya Pia Kakene Ago Latekanemo
(Matiu 9:1-8, Make 2:1-12)

17 Wa padepete Yesuyo olaukoa kakaka Parisi ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika eida meaneya. Nipa Galili Yudea tata piko peya kawa Yerusalemeka kawa note menaneya. E yene mekakoa Yesu Ali Munono tele patu kautakoa kakome yene tane ali atoa latekakala taneya. 18 Nitikaka muku muku toameneya pa pia kakene ago pade one oya-laweme leyo leyo toa aua nekete yapu keneke Yesuno kawane moa

piadete tuku toa wili toa kakeneya. 19 Nitaneyake ali atoa edea takatapeneya tokome pake piameadekale yapu yalinike leyo leyo toa lewia aua pote kakeneya. Nitoapa yalini kẹatapea kene pikatekoa einakago leyoke pikoa leyo namimeneke poo kakoa ali atoa pake Yesu kaka pitia tukaketikaneya. 20 Yesu i agome kini oyago oyake latekamele toko wa wene tekete tadekoile enekome yene tane ago-pala okome okome anu oya neke padele padele poanele toma nokake mekane po letu keetapeku wa akeneya. 21 Nitikale yatekete Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitameka Parisi ali-kitameka eya wa wene pia kakeneya. Ali atoa kini padele padele poanele toma nokoike mekane po letu keetapekilepa Akolaliyo-kama tokono, beita i agome Akolali latitapea one paya tetepo takakome oko wa wene kibutua kakeneya. 22 Kini eni wene pikoile tetoa enekome Yesuyo okome wini tepene wene kibutukoa mekipa dekolo tiki-pe. 23 I ago-pala edemo wane omotoa iki-pe. Neke padele padele poanele toma nokake mekane po letu keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamokoa pa wane omotoa iki-pe. 24 No Ali Yatenane oyago itonoke mekenepa ali atoame poanele toma pokoike mekane po letu keetapeane wamele tadeko wa kime wene tomotoanepa i ago-pala eya wane uku. Ne aua nokoina leyo-pala moa aua neke yapu poano, kamokoa pa wa eni pa pia kakene ago-pala okale 25 eina eina e yenane leneke kamokakome one eina aua nokoina leyo katekamoa Akolali kei pima pome one yapu mepaneya. 26 Nitikale enekete peyame ekete ekee, namolona enamokoonakale ilepa i tokono, enatoe wa Akolalike nate wene pia kei pia kakeneya.

Yesuyo One Pukuka Patono Noo Wa

Lipai Takoa Motanemo
(Matiu 9:9-13, Make 2:13-17)

27 Nitaneyake Yesu eida tewitikoa pokome enekale eya ago Lipai wa ibini akene agopa takesi kue motokoai tane yapu mekale enaneya. Enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale 28 onekeya peya tewitikalogoa wawa Yesu pokaka litima pekeneya.

29 Lipaiyo one yapu Yesuno toge mati kikakakale ali peya mati nekete kita-pala opia mekete nee nakeneya. Takesi kue motokama yakene ali-kitika ete ali-kitika note mekete nakoli enekete 30 Parisi yenameka Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitameka Yesuno oya ali-kiti-pala eya wa kọ oa kakeneya. Takesi kue motokama yaki yene tone totono litia toamiki yeneka toge nee wini opia mekete nakino, dekolo tikiti-pe wa kọa oa kakeneya. 31 Nitikoli yatekome Yesuyo e yene-pala okome okome dokosa agomepa yene toameneya meku wa iki-kiti edoa nome latekanomotoa-pe. Yene taneya piku wa iki-kitipa nipa nome latekanoo. 32 Nipa poanele toamuku wa iki-kiti kini namolo wene wia wawe wane oane auapeadene nokouya mena. Poanele tuku wa iki-kiti odene kini namolo wene wia wawe wane oane auapeadene nokou wa Yesuyo akeneya.

Akolali Wedoa Kowitadetepa Nee Eya

Tekei Wawa Noamikileke Pitia Yakanemo
(Matiu 9:14-17, Make 2:18-22)

33 Yesuyo nimo okale e yename ekete Yonene agale litia tiki-kitame padepete-kiti Akolali wedoa kowitadetepa nee eya tekei wawa noameneya pa mekala tiki. Parisi ali-kitameka dikakiyake neke oya-mikitame toamikino, dekolo

toamikiti-pe wa okoli okome
34 panagono atoa motokakili atoa
motoko agono oya-lawe one-pala
wedikete wediapa nee eya edoa
wawa noameneya pa memotoa-
pe. 35 Wa naniko ete yename atoa
motokago padeka aua poatiki wini
tigotoma nokona. Nipetepa wene
keda taneya mekete nee wawa
noameneya pa meoi wa Yesuyo
akeneya.

36 Nimo ootokoa agale pade
pedoa okome okome namolo
pue pilikalepa panagome wene
pue petene moa pade wane
pilimoa namolo pue pilikata
lapukoa lipuko patu. Ḛ'e mena.
Eniledo tokalepa wene pue pil-
ianeya piake eni wene pueke
pilimotane wanepa namolo pue-
pala odele taneya piamoo wa
Yesuyo akeneya. 37 Gerepi po kṳ
ue weneya mekalepa pinagome
meme kai kepeneme latiane
mete namoloyake oyake pḛia
moamoo. Eniyakedo peikalepa
gerepi po kṳ ue weneya tokome
lako yati kawa mono mono okome
kạua paka yoa pootapeoo. Nipa
meme kai kepeneme latiane mete
namoloya tokome oyake pukoa
mono mono amele toamokale
kaugale gerepi po kṳ ue pata paka
ponoo. 38 Nitameneya gerepi po
kṳ ue weneya mekalepa nipa
meme kai kepeneme latiane mete
weneyake-kama pḛia mokala too.
39 Panagome-kiti gerepi po kṳ
uepa mete keneke mea kakene
mati moa nakomepa iyapa mea
kakeneya tokome etene meke toko
wa nako. Nootokoapa gerepi po
kṳ ue weneya noamademe wakala
too wa Yesuyo akeneya.

6

Yu Yename Kini Koo Mea Pupu Toamene-pete

Ele Kule Tane Pupu Kekoa Wawa Toamenemo
(Matiu 12:1-8, Make 2:23-28)

1 Ko mea pupu toamene-pete
pade Yesu witi kṳ ipe ludu pokaka
one oya-laweme witi kṳ deya
kotia moa yoname puputua yaku
takoa pukapea noma pekeneya.
2 Nitikoli enekete Parisi ali-
kitame ekete Yu yene tone ko
mea pupu toamateko-pete kekoa
wawa toamatekole wini tikino,
kṳ kotia eni pupupa dekolo
tikiti-pe-koli okome 3 tobou ago
Depidiyoka one-pala tọa yakene
ali-kitameka kobu tokale tanemo
oi moamokoiya-pe. 4 Eya taneya.
Depidi kobume tuaneya meaneya
tokome Akolaline wikakane losu
yapu tuapea pokome Akolaline
pikane palawe wane-kiti moa
nakeneya. Nootokoa one-pala
tọa yakene-kiti-pala i nee noatino
noe wa tatikoa metaneya. Nipa
Akolalike lodo yotokoai tane ali-
kitame odene dikane palawe wane
namele taneyake taneya. 5 No Ali
Yatenane Oyagomepa ali atoa ko
mea pupu toamiki-pete mekete
toatikile i i wane oyameane talo
toane tuku wa Yesuyo akeneya.

Ko Mea Pupu Toamene-pete Yono Lokane Ago

Epetekanemo
(Matiu 12:9-14, Make 3:1-6)

6 Ko mea pupu toamene-pete
pade Yesu losu yapuke pokome
Akolalinemo olaukoa kakeneya.
Eidapa nimini yono lokane ago
pade meaneya. 7 Nitane ago
mekale enekete Mosesene totono
pine tọa olaukane ali-kitameka
Parisi ali-kitameka Yesuyo i ago
epetekako patu wa lene wikaneya.
Nipa kini pupu toameneya koo
meko-pete kekanele tomotadiya
wa kakete lene wikaneya. 8 Nitikoli
kini tepene pikoi wene tetoa
enekome yono lokane ago-pala
okome tone lene yoto noke kanoo
wa okale kamokakome kini leneke

nome kakeneya. 9-10 Nome kakale okome kipala i ukumo yakoe. Tone ko mea pupu toamoko-petepa edele tokala tato-pe. Ali atoa-palapa padele padele epetanele tato-pe, poanele tato-pe. Tuamele toko agopa toa moato-pe, wia tukato-pe wa e yene leneme enoa unukamu tootokoa kakome okome neke yono kutu lido akoano ta wa okale lido akoa enekale one yono epetekatapeneya. 11 Nitaneyake e yename Yesu-pala kotimi wene mati luaneya kakete one-pala toatekoi oi pedoa pia kakeneya.

Yesuyo One-pala Opia Yawa-tekoi Ali

Tuku Kakoa (12) Takoa Motanemo
(Matiu 10:1-4, Make 3:13-19)

12 Enipete-mene Yesu tono to-bouke Akolali kowitipou wa pome mekome kowitoa ta patakaneya. 13 Ta patakale one agale yakoa motane yene one mekuta ate kanoatino noe wa kayo oa mootokoa mekome ali tuku kakoa (12) one wa takoa moa one Aposelo ali wa ibini oa metaneya. 14 Eya ali-kiti takoa motaneya. Saimone einago motokome one pade ibini Pita wa oa metaneya. One wamene ago Aderu moa ni Yame Yoneta ni Pilipi Batolomiuta 15 ni Matiu Tomasita Alepiasine mana Yame toa moa ni Saimone one pade ibini Selote ago moa 16 ni Yamene wamene ago Yudase moa ni Yudase Isekariose one wia tukamotoa moa meateka ago moa taneya. Mootokoapa one Aposelo ali-kiti wa ibini oa metaneya.

Yesuyo Ali Atoa Olaukoa Kini Tane Yene

Latekoa Tanemo
(Matiu 4:23-25)

17 Yesu one eni Aposelo ali-kiti-pala keti koa pokome kotu kakoa piane take kakeneya. Eidapa one agale yakoa motane yene peya mati ete ali atoa peya mati-pala oboa kakeneya. Nipa Yudea ta piko peya Yerusaleme taka kusa ue matanuke piko Taia Saidone tataka kawa one agale yakadete note oboa kakeneya. 18 Kini tane yene-pala latekamotoa note kakeneya. Poane ipono awitaneya mekete tete mokoa kakene-kitika nokoli kini ipono takoa poe wa latekakala taneya. 19 One telepa ali atoake weamutukakala tokome latekamu tokale tekete peyame one mitikada wa wili toa kak-eneya.

Keraisuno Ali Atoa Mekete Toat-ikimo
(Matiu 5:1-12)

20 Einata einapete Yesuyo one oyali-kiti nepikakome okome
kiwi ponopeneya pa meki-kiti kolotine meati wane uku. Akolaliyo one pawe toa talo toko eni taapa kinino noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.
21 Opi kobume tuaneya meki-kitika kolotine meati wane uku. Wipitikete ulu yau toa meoi tokolo tekene ni uku.
22 Ete yename kipala kotimi wene luaneya mea ete pilia kawa tea agale oa tikilika kolotine meati wane uku.
Nipa no Ali Yatenane Oyagono agale kime litia tikile enekete i ali atoa kime poanele-kama tiki wa kiwi paya tetepo takoa wakilika kolotine meati wane uku.

23 Eni yename nitikolika a tibuke pine epetaneya-kama enatikiyano, nitoa kamotono ke wa kolotine mea tigawineya yamene. E yename kipala enika enile teketepa nipa kini kaua-mikitame papete Akolaline agale toawea akane ali-kiti-pala toma nekenele tekete toi.
24 Ae, kamo tiki-kiti Akolaliyo kiwi kibu moono, nepiamene. Itonoke kini moatekoiya wete mootapeneya tokome

a tibuke wedianeya mea kawamoi.
25 Ae, opi nee noa tagatapeneya meki-kiti wipitiketepa kobume tuaneya meoi.
Ae, opi paya nou toa ulu yau toa yaki-kiti wipitiketepa tumai mea komo kạta pitikoa kawei.
26 Ae, ali atoa peyame kiwi kei pikili yakakoa kakete eya wa wene tamene. Papete Akolaline agale akama nuku wa oake agale oa yotokane ali-kitipa kini kaua-mikitame ke wa kei pikala taneya.

Poi Tẹiane Yename Tokoile

Topo Takakete Toatekomo
(Matiu 5:38-48, 7:12)

27 Anu agale yakoa tiki-kiti kini mekete toatikimo ukuno yakoe. Kipala poi tẹiane yeneke wene mekoa meamene. Kipala kotimi wene luaneya meki-kiti auapekala tamene. 28 Kiwi tea agale iki yene-pala agale epetekoa topo takoa oa ni kiwi tete mekala tiki-kitane kowitikakala tamene. 29 Panagome-kiti neke nimini yono-lono wane witikalepa ewa yono lono waneka wia wa yameamene. Ni panagome-kiti neke tokoo mamina pe-tene odomoa pokalepa tigini maminaka moa wa meamene. 30 Panagome-kiti nekeya pade mano wa oikiledo tokalepa nipa one eni oikoya meamene. Ni panagome-kiti nekeya pade mano wa wameneya pa moa pokaleka oto wa moameamene. 31 Eko pade ali atoame neke wene momotoapa nipa kini weneka moamene.

32 Kiwike wene mekoa meki yene takoa kini kolotine yene wa ete oto wa wene mekanali yotikilipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimotoa-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yeneka ete oto wa wene mekanali yokala tiki. 33 Ni kipala epetanele tiki yene takoa ete wa epetanele topo takakilipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimotoa-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yenameka edikakala tiki. 34 I agome onekeya nani oto memo-toane tuku wa nekeya pade nami kakoa metekolopa Akolaliyo ne edoa kei pimotoa-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yenameka edikoa padeya padeya ete oto wa mea nami kakanali yokala tiki. 35 Kime pade nitameamene. Kipala poi tẹiane yeneke wene mekoa auapekala tamene. Kinikiya pade tatia meteketepa nani oto memotoane tuku wa nami kakakileka toameamene. Pa metekete meamene. Nitikolipa ako odene meko Akolaliyopa kipa one mana kono-mikiti mekete ni tikino, ke wa kiwi pewe-kama wioo. Nipa panagoneya moapa ke wa wameneya pa motiki yeneka poanele tiki yeneka ela moa auapeko ago tokome nitoo. 36 Kiniketai Akolaliyo ali atoa edikoa ela moa auapeko toa yete pade ali atoa ela moa auapekala tamene.

Yete Pade Ali Atoa Kikoa Akameamene
(Matiu 7:1-5)

37 Yete pade ali atoa kini tanele poanele tadeko wa kikoa akameamene. Nitikalepa Ako-laliyo neeka edikoa kikoa akamoo. Yete pade ali atoa akoa agale wamokalepa Akolaliyo neka akoa agale wamoo. Yete pade ali atoame nepala poanele tokoike mekakana po letu neme keetapekalepa nipa Akolaliyo neke poanele tokake po letu mekakana keetapekala too. 38 Nekeya nami kakameneya pa metekalepa nipa Akolaliyo topo takoa yano kakoa meoo. Nipa neke meteka toa yete pade ali-kitame ako-kama tetekoa keda takoa ete mekala toi. Neme meteka toa Akolaliyo ete wa topo takoa mekala too. Nitoono, nekeya keda

takoa-kama mekala tamene wa Yesuyo akeneya.

39 Nimo ootokoa agale pade pedoa okome okome leneta lianeya meane ago padame leneta lianeya meane ago pade moa aua yamele toko-pe. E̱'e mena. Tugama yakeneya tokome einagota odeneka kobuke pitaketeta pitoi. 40 Sukili matiyame-kiti one tikisago moa patukamele toamoko. Nitamele toamokoyake tikisagome padele padeleta olaukatapekalepa oyagome adekake kakoa tamele too.

41-42 Anu oyago neke leneke yomo pudunukau pomotoake neme wene toamokoyake neke oyagono lenekedo kugu deya pekeneya eneke eya wa-kiti oko. Neke leneke kugu deya pekeneyano to̱ane motokada wakiti oko. Dekolo oko-pe. Wene takuta pianeya meko ago neke leneke pudunukau pekene yomo pinali neke wa namolo takoa to̱a moamene. Mootokoapa neke leneme wedoa enamele tokolo meke neke oyagono lene pekene kugu deya oyake to̱a motokamele toko.

Yomo Ku̱ Tukoke Pedoa Akenemo
(Matiu 7:16-20, 12:33-35)

43 Yomo epetaneyapa nipa one ku̱ poaneya tuamoo. Wa yomo poaneyapa nipa one ku̱ epetaneya tuamoo. 44 Yomokiti ku̱ tukole eneketepa ipa epetadeko ipa poadeka wa takoa enamele toko. No̱yokepa yomo piki ku̱ kotia moamele toamoa ni tonipo pookepa gerepi po ku̱ kotia moamele toamoa toko. 45 Epetane agomepa one tepene epetane wene piane toa ya̱wapa epetanemo witakoa oko. Poane agomepa one tepene poane wene piane toa ya̱wapa poanemo witakoa oko. Enipa tepene piko toa kabunumepa witakoa okala toko.

Yapu Epetaneyaka Poaneyaka Wikete Tanemo
(Matiu 7:24-27)

46 Nopa Ali Muno Ali Muno wa okala tikino. Kipala tamene wane ukule litia toameketeke ikino, Ali Muno wapa dekolo iki-pe. 47 Nooke tegetekoa mea anu agale yakoa toko agomepa nipa eya tane agome tane toa toko. 48 Panagome-kiti yapu epetekoa wikilepa itono wetiketikoa kue yaupea mati piadekata kue petene wane-kiti moa kibutukoa pia eni waneke yapu wianeya. Nitaneyake ta loboa pitikoa ue leau akoa yoa yapuke pewikapokomeke muku muku takoa kilikoa aua pamele toameneya. Kue yaupea matike wianeya tokome pa kakeneya. 49 Anu agale yatekomeke litia toamoko agomepa nipa eya tane agome tane toa toko. Panagome-kiti yapu wikilepa ue kibi wetiketikoa kue yaupea enamoa pa kibike tokoo yapu wianeya. Nitaneyake ta loboa pitikoa ue leau akoa yoa pewikapokome yapu odepeta kilikoa aua pekeneya. Bu wa wia tadekoa kikilikoa aua pootapeneya wa Yesuyo akeneya.

7

Tobou Poyo Agono Pupu Ago Latekanemo
(Matiu 8:5-13)

1 Ali atoame yakakoa Yesuyo enika enimo oa peya takamotokome Kapaneame take pome mepaneya. 2 Eidapa tobou poyo ago pade meaneya. Einagono pupu ago pade one kolotini ali tuademe yene taneya pianeya. 3 Yesu nome meko wa okoimo yakatekoapa poyo agome eya taneya. Yu yatene tobou ali pademene moa wetekakome okome anu pupu ago latekakoano noo wa kowitikapoe wa Yesuke moa wetekaneya. 4-5 Nitikale nekete ekete tobou poyo agome toto

yateneke wene mekoa mekome tone losu yapu pade wikakakano, one auapekilepa tamele tokono, one pupu ago latekakoano noo wa kowitikakoli okome 6 nitouno patoe wa opia pekeneya. Nitoa tigotokakoa pome kakale tobou agome one oya ali-mene moa wetekakome okome eya akapoat-ino poe. Ali Muno no pa ago mekuno, anu yapu ne noo wane edoane omoto-pe. Tokamota. 7 Ne kakota widaka noamouno wene pikene ukuno, nepa pa wida kake wete latoa kamene wado okalepa anu pupu ago latoa kawoono, nitoano ta. 8 Nopa tobou ago padeke lokoane mekene ta wa okole-kama tuku. Ni nooke lukoa meki poyo ali-kitamepa toe wane ukule-kama yakoa tiki. Panago ne pa wane-kiti ukulupa yakoa poko. Wa panago no mekuta oto noo wane-kiti ukulupa yakoa noko. Anu pupu ago-pala ile ta wane-kiti ukulupa yakoa ukule toko. Edikoapa anu pupu ago latoa ka wa okalepa latoa kawoo wa Yesu akapoe wa poyo agome one oyali-mene moa wetekaneya. 9 Nitikale note akanokoli yatekome Yesu wene kainya pianeya kakome one-pala obomoa nokoina yene-pala ete peketapekome okome imopa i akedekono yakoe. Mone agomeke ipa akedeko. Iserele ago odeneka nooke edikoa wene tugoa meadekole enamuku wa Yesuyo akeneya. 10 Nimo okale yakamotekete eina oa wetekakale nekene ali-kiti tobou agono yapu wakapea pote enekoli pupu ago latoa kakedeka.

Yesuyo Neeni Take Tuane Ago Kamotokanemo

11 Naniko keneya Yesu Neeni take poademe pokale one oya-lawemeka ete yene peya matiyameka one-pala opia pekeneya. 12 Eni ta pawe kago keteponoke tigotokoa witanokaka pade-kitame tuane ago oloyo topadete akolono leyo leyo toa aua pekeneya. Aua pokoli take yene peya matiyame tuane agono nine-pala opia pekeneya. Eina tuane agopa nepo meane atoane loma mati. 13 Leyo leyo toa aua pokoli enekome Yesuyo einatoa ela motokome okome komo wamea wa ootokoa 14 tuane ago auane eina leyo pome mitikakale leyo aua pekene ali-kiti witimoa kakoli okome tuali wete kamokoa wane uku wa okale 15 kamokoa mekome agale oa meaneya. Nitikale Yesuyo nine-pala okome neke mana ina wa metaneya. 16 Nitikale enekete e yene peya tepene piti lobutukale kakete Akolali kei pikete ekete toto pake Akolaline agale akakago tubele mati toko ago i nokono, Akolali one yatene toto mekota ugu nokono, ke wa oa kakeneya. 17 Nitaneyake Yesuyo eni tanemopa Yudea takeka eni ta unukoa piane ta-kitikeka oa pupitikatapeneya.

Yesu Pitia Yakamotoa Yoneyo Alita Takuta

Moa Wetekanemo
(Matiu 11:2-19)

18 Yonene agale yakoa motane yename Yesuyo eni tanemo-kama i i wa Yone akanokoli 19 one oyali takuta noe wa Yoneyo kayo oa mootokoa Ali Muno Yesuke wetekakome okome nepa i wa ibini oa piane ago taatekoa noko-pe. Panago taatekoa noo tokolo totome nepia kamotoa oko-pe. Oano ta wa akapoatino poe wa wetekakale 20 nekete ekete ali atoa ue motokama yako Yoneyo eya akapoatino poe wa wetekakale nokoo. Nepa eina noatekago taatekoa noko-pe. Einagale taatekoa panago noo tokolo totome nepia kamotoa oko-pe wa akapoat-ino poe wa Yoneyo wetekakale nokoo wa akananeya. 21 Nitikoli einata einapete Yesuyo eya kuya

yene tane ali atoa kini tanele-kiti latekoa ni kiwike awitane iponokitika takoa poe wa wetekoa ni leneta lianeya meane-kitika leneta kikakoa enika enile toa kakeneya. 22 Nitoapa einagota-pala okome Yone mekata wakapea pekete kini enoa yakoa tokoinakale i i wa akamene. Leneta lianeya mekoina-kiti lene kikatapeneya yawa ni kawa okeaneya yakoinakiti pogoa kautoa pote ni kedime nakeneya mekoina yene kini kedi yene takoa pokolo latoa kawa ni kale keneta keteaneya mekoina-kiti kale pekaneya yawa ni tuane yene kamotokaneya kawa ni ponopene ali atoame Akolalinemo yakakoa mea tiki wa Yone akapamene. 23 No i agoke wene tugoa mea wawamoko ago kolotine meoo waka akapamene wa Yesuyo einagota Yone mekata kutu wa wetekaneya.

24 Yoneyo moa wetekane agota wakapea pokoli Yesuyo eida oboa kakoi yene-pala Yoneke okome okome kime ali piamene take Yone enepeketepa edanele enadete pokoiya-pe. Tauwe wata pupulegeme muku muku toa kakale enepokoiya-pe. E̱'e mena. 25 Nipa edane ago enadete pokoiya-pe. Panago mamina epetaneya kakeneya kakale enepokoiya-pe. E̱'e mena. Mamina epetaneyakama kawa kamoya moologoa tikikiti ako tobou ali-kitane yapu-kala meki. 26 Nipa edaneya enadete pokoiya-pe. Akolaline agale akama yakago enadete pokoiya-pe. E̱eno, Yonepa nitane ago. Akolaline agale papete to̱awea akane ali peya keku kamotoa Yone einago ako ago kako. 27 Yone einagokepa Akolaliyo mana-pala papete akenemo wene takakale panagome Akolaline bokuke eya wa wia mekapianeya.

Ne naniko pomotoane anu agale oa aua yawateko agopa namolo takoane moane wetekou. Nitikolu einago pokome ne poateka ka nodokakapima poo wa panagome wia mekapianeya.

28 Kipala i ukumo yakoe. Papete atoame opiane ali peya keku kamotoa Yone einagopa ako kako. Onepa nitane agoke eya wane uku. Anu uku agale yakoa mootokoa Akolalike lukoa meki-kitipa keku ali atoameke Yone moa patukako wa Yesuyo akeneya. 29 Yesuyo okamo eni yatekete ali atoa peyameka takesi kue motokama yakene ali-kitameka e̱e nimini okono, Akolaliyo ki̱yoke-kama tokono, ke wa Akolali kei pia kakeneya. Yoneyo kiwi ue motokaneyake ni akeneya. 30 Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine to̱a olaukane ali-kitameka nitameneya. Nipa Akolaliyo kini toatekoile wene toopiane toa toamadete wakeneya. Yoneyo kiwi ue motokameneya tokome nitaneya.

31 Nitaneyake Yesuyo eya wa akeneya. No kaku-pete meki-kitipa kini tikileke ikilepa edeya adeka piane uku patu. Eya adeka piane ukuno, yakoe. 32 Mati-kiti makesike ulu toonali yotokete padekakitame eka e mati-kiti-pala kayo ekete ekete

tiabu toa kawati wa totome tulutu eya pukapekokolo yateketeke toamokoi. Nitamokoile enekete toto tumai meou toa komo lo oa kakoloka enika enileka kote tokale tumai meamadete wakoi wa ulu tootapekete akeneya wa Yesuyo pedoa agale akeneya.

33 Nitoapa pine to̱awea okome okome Yone einago nokome padeya neeka gerepi po ku̱ ueka noameneyake ipono oneke awitaneya tokome ni toko wa kime

tea agale oa kakoi. 34 No Ali
Yatenane Oyago eya kuya neeka
gerepi po kụ ueka nakule enekete
ekete no i agopa nee kitipu kakoa
noa gerepi po kụ ue noa pia toko.
Takesi kue motokama yaki ali-
kiti-palaka Akolaline agale tagoa
toamiki yene-palaka no i agome
oya patu piko wa kime akoa agale
iki. 35 Nimo wapa ikiyake tone
agale yakoa motiki peyame ekete
mone inapa Akolaline peku noa
tadiki wa Yesuyo akeneya.

Poanele Toa Meane Atoame Yesuno Kawatake

Padeya Kạlono Taneya Pekoa Yotokanemo

36 Parisi ago padame Yesu one
yapu nee noano noo wa okale
nipa pata wa einagono yapu pome
mekome nee nakeneya. 37 Eni
takepa poanele toa meane atoa
pade meaneya. Yesu Parisi agono
yapu ponome mekome nee nako
wa akenemo yatekome padeya
kạlono taneya aua Yesu mekata
nekeneya. Nipa alabase wa akene
kueme latiane mete keneke mekoa
aua nekeneya. 38 Nitoapa Yesuno
mukiti lono nome kakome komo
oa kakeneya. Yesuno kawatake
komo loboa pitikakome tege
takaneyake one ludukiya witane
pineme kawake pitane komo kọa
one kawata nunu oa eina kạlono
taneya pekoa yotokoa taneya.

39 Nitikale enekome one yapu
meatono noo wa Yesu-pala akene
Parisi ago tepene wene kibu-
tukome okome i agodo Akolaline
agale akako ago meadekalepa nipa
i one kawata mitikamotoko atoapa
poanele toa meane atoa wa wene
too wa wene kibutukoa meaneya.
40 Nitikale Yesuyo einago-pala
okome okome Saimone nepala
agale ouno, yakamene wa okale
okome Tikisago nipa yakouno,
amene-kale okome 41 ali takutame
odenagonoke kue nami kakoa
oia motaneya. Nipa panagome
kina egeme kadukoa (50) nami
kakoa oia motaneya. Ni padena
agome kina noime kadukoa (500)
nami kakoa oia motaneya. 42 Wa
naniko einagota kini eni nami
wiatekoi oi nokale kue toamokale
enekome pinagome onena kue
oto wa moamou wa kinike
eina kue oto moameneya. Nile
tokalekepa panago kue pinalike
wene mekoa keneya memotoa
padena ago oneke wedoa wene
mekoa meaneyano, kue pinalike
wedoa wene mekoa mekago
mani ago-pe wa pitia yatekale
43 Saimoneyo okome kue tubeya
nami kakoa oia motokagopa pinal-
ime oto wa tubeya moameneyano,
einago tadia pinalike wedoa wene
mekoa meaneya wa okale okome
wini okopa nimini oko wa Yesuyo
akeneya.

44 Yesuyo nimo ootokoa einatoa
lono peketapekome Saimone-pala
okome i atoa i mekono ena. Nopa
neke yapu tuapeane ugu nokouna-
pete anu kawake kakene kege
kọatekouna uepa pelesi kagonoke
neme pekoa pikamokana. Nita-
mokanake i atoamepa anu kawake
kakene kege one komo ueme tege
takoa one pineme kogoa tokana.
45 Nemepa no nunu wamokanake
i atoamepa neke yapu nokounata
titimoa anu kawata pa nunu okoa
meko. 46 Nemepa anu wagoke
welo eya pekoa yotokamokanake
i atoamepa anu kawatake padeya
kạlono taneya pekoa yotokat-
apeka. 47 Nitikakano, nepala
ukumo yakamene. I atoa one
i wene wedoa mekoa mekome
tokolepa one poanele padele
padele toma nokake mekane po
letu wete kekamu taneya tokome
ni toko. Wa panago one poanele
natele tuku wa wene piko agopa
one poanele tokake mekane po
letu keaneya mekomepa nipa one
eni po letu kekane agoke wene
wedoa mekamoko wa Yesuyo

akeneya.
48 Nimo ootokoa Yesuyo einatoa-
pala okome neke poanele toma
nokake mekane po letu kekamu
taneya wa okale 49 one-pala opia
mekoi-kitame oote tekete ekete i
agomepa i atoame poanele toma
nokake mekane po letu kekamu
tuku wa okome okopa edane ago
mekome oko patu-koli 50 Yesuyo
einatoa-pala okome nooke wini
wene tugoa meke tokolekepa ne
toa motaneya mekono, tepe kolo-
tini mataketikaneya poano pa wa
wetekaneya.

8

Pade Atoa-kitame Yesu Auapema Nekenemo

1 Naniko keneya Yesu ali atoa
pitikoika tubeya takeka nateya
takeka kutu pima yakomepa
Akolaliyo ali atoa talo tokome
tokomo kini wene epetekanemo i
i wa mo wima yakeneya. Nitima
pokaka one oya-lawe tuku kakoa
(12) ali-kitame koua pekeneya.
2 Pade atoa-meneka koua yak-
eneya. Einatoa-kitipa namolo
ipono awitaneya mea eya kuya
yene taneya mea taneyake Yesuyo
kini tane yene latekoa iponо-
pala takoa poe wa latekaneya.
Pade atoapa Maria one pade ibini
Magadala. Einatoake ipono tatono
kakoa (7) awitaneyake Yesuyo
takoa poe wa wetekaneya. 3 Pade
atoapa Yoana. Einatoapa eyago
Kuusa natono. Einagopa ako tobou
meane ago Erode onekeya-kiti
yopikoa kakene ago. Pade atoapa
Susana. Einatoameka pade atoa-
kitameka Yesu one oya-laweka
auapeatono pato wa opia yakete
kinikiya tatia auapema yakeneya.

Nee Lene Pitikama Pekene Agoke

Pedoa Akenemo
(Matiu 13:1-9, Make 4:1-9)

4 Ali atoa peya mati Yesu kakata
obonaneya. Nipa ta pitikoi peya
kawa obomoa note kakala taneya.
5 Nitaneyake Yesuyo agale pade
pedoa okome okome ipe pinagome
ipe ludu nee lene pitikama
pekeneya. Nitima pokaka nee
lene padekapa ka ludu paka tadoa
pitaneya. Nitaneta ali atoame
kawame kautoa kugutukaneya
pikata ini pitoa note napekala
taneya. 6 Ni nee lene padekapa
kue yaupea patu paka tadoa
pitaneya. Nitaneta tumiake itono
kau tootapeaneta tokome wete
eni totototkoa tuaneya. 7 Ni
nee lene padekapa tonipo pake
tadoa pitaneya. Nitaneta tonipo
nee lene-pala odeneka dekoa
witakome tukatapeneya. 8 Ni nee
lene padekapa itono epetaneyake
pitakome leau akatapea witakome
kụ tukilepa ege kadukaka tatigime
kadukoa (100) tukala taneya wa
Yesuyo akeneya. Nimo ootokoa
telo mati okome okome kipala
ukumo yakou wa kale piiyakoa
kaki-kiti kime yakoati wane uku
wa akeneya.

Akolaliyo Ali Atoa Pawe Toa

Talo Toatekale Papete Kaukoa Meaneya
(Matiu 13:10-17, Make 4:10-12)

9 Nitaneyake Yesuno oya-
laweme neke ina pedoa okana
agale pine edoa piko-pe wa pitia
yatekoli okome 10 Akolaliyo one ali
atoa talo tokome tokolepa papete
kaukoa mema nokoyake opi kiwi
keleyo oyameteku. Nitikuyake
ete ali atoa-palapa pedoane agale-
kama oane meteku. Enipa kini
leneme enekile enoa moamoa
kaleme yatekimo yakoa moamoa
tomotoane tekene ni tuku wa
Yesuyo akeneya.

Nee Lene Pitikama Yakene Agoke Pedoa

Akene Agale Pine Tọawea Akenemo
(Matiu 13:18-23, Make 4:13-20)

11 Ina pedoane okouna agale pine dikoa pikono, yakoe. Ipe nee lenepa Akolaline agale tokola. 12 Nee lene ka ludu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Akolaline agale yakatekoa pa mekilika Setanu nokome einagale kini tepene meaneya katekamoa poko. Nipa einagale yakoa motikili Akolaliyo toa motokaya tokolo ni katekamoa poko. 13 Padeka nee lene kue yaupea patu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade ali atoame eina agale yakoapa ke wa lukoa wedia meki. Nitiketeke einagale kini tepene teke wetekameneya tokome Akolalinele pa tekei takoa meki. Wa naniko kiwi etepea pomotoa ele kuleme likolopa Akolalinele takoake tewitikoa waki. 14 Padeka nee lene tonipo pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame einagale yakoa motikiyake kinikiya mama moa ni kini kamoya-kitike wene piitikoa mea enika enile tikileme Akolaline agale moa kautako. Nitane yene tokome kụ tuamou toa etepea yaki. 15 Padeka nee lene itono epetaneyake pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame einagale yatekilepa wene epetaneya mea yakoa motiki. Nipa ipe kakoya nee kụ wedoa tuou toa Akolalinele takoa togaki wa Yesuyo akeneya.

Labo Toeleke Pedoa Akene Agale
(Make 4:21-25)

16 Panagome-kiti labo toele udukoa yapu aua nokomepa eya toamoko. Okolo moa kaulogamoa ni walai kenekeka piamoa toko. Nitameneya ali atoa yapu tuapea nikita pạ keleyo witamotoa tokome labo piatikiya wanekekama udukoa piko. 17 Padele padele kaukoa toma yakolepa naniko keleyo witatekole toko. Padeya padeya paigakoa pikoyakiti naniko keleyo pikale peyame enetapeoi. 18 Nipa Akolaline agale paya nou toa yatekayano, wedoa yakoa moamene. Akolali one i peku wedoa nako agopa nipa Akolaliyo one pekupa wedoa lawetema poo. One peku alekoa nakagopa nipa one alekoa nakene pekupa wene toane noane tuku wa wene pikoyake Akolaliyo agopa takoa atukoo wa Yesuyo akeneya.

Yesuno Nine Wamene-mikitike Akenemo
(Matiu 12:46-50, Make 3:31-35)

19 Einapetepa Yesuno nine wamene-mikitika nokoli ali atoame edea takatapeneya tokome one kakata lekoa poatekoi kene piameadeka. 20 Nitoa pa kakoli enekome panagome nekạua nekameyo-mikiti ne enadete akolono note kakina wa okale okome 21 Akolaline agale yakoa tiki ali atoapa agạuaka anu wamene-mikitika eni wa Yesuyo akeneya.

Pupulege Tadalita Ụu Okoa Kakeneya

Kawikanemo
(Matiu 8:23-27, Make 4:35-41)

22 Padepetepa Yesu one oyali-kiti-pala ue dipike peapetekoa pome mepokome okome ue mine eka matanuke mea patoe wa okale mea pekeneya. 23 Mea pokoika Yesu mea atu pitaneya. Atu eni pitikakoa ue mine pupulege tadalita ụu oa ketipea awitikanokome ue-pala pewikanokome ue dipi patua pitoa atukademe taneya. 24 Nitademe tokale one oyali-kiti one pitikaya liti tegeteka tegeteka toa mekete kamotokakete ekete Ali Muno Ali Muno toto ueme atukamedekono, kamoa wa okoli kamokakome pupulege-pala pewikakoa kakene ueta kikoa okome okome kapakoa wa wa okaka teigalogakome tooko

lapa eyaka wametekoa kilikoa meelogaka. 25 Nitoa tẹitatapekale one oya-lawe kikoa okome okome nooke wedoa wene tugamekete tadiki wa okale oote tẹkẹte ekete pupulege ue minetameka i agome ta wa okole eni yakoa tokono, Yesupa edoa ali kakome tokoto patu wa piti tokale kạ oa kakeneya.

Yesuyo Ipono Awitane Ago Latekanemo
(Matiu 8:28-34, Make 5:1-20)

26 Galili ue mine eka matanuke ue dipike eni mea pote Gegesa yenane take witapaneya. 27 Galili ta-pala eni tata eni ue mineme oto piitakutukaneya. Yesu eni ta matanuke katepitakaka ipono awitane ago pade ali atoa pitikoika kawa kotua nekeneya. 28 Einagopa koto mamina kawamoa yapu kilikoa piamoa taneya. Nipa ali atoa oloyo toai taneka pa yakeneya. Ni ago Yesu kotukome one kawane pitakome kạ telo okome okome ako odene meko Akolaline mana Yesu nepa nopala edele toade nokape. No tete meamoano, wa-ye wa kowitaneya. 29 Nipa Yesuyo poane ipono ne winago takoa pa wa okale tokome kowitaneya. Eni ipono einagoke lugutukoa awinokale ete ali-kitame dekoa moa kapa po kakoa kapa tepo mekoa tokala taneya. Nitikolika kugutukoa tadekatapekale iponame einago ali piamene ta ludu leau akoa aua yakala taneya. 30 Nitane ago Yesuyo yatekome okome neke ibini te-pe wa okale okome anu ibinipa pitikali wa akeneya. Nipa oneke ipono peya mati awikolokaneya tokome ni akeneya. 31 Nitaneyake ipono-kitame Yesu kowitikete ekete gẹyo nine piane koa keneke wetekamea wa kowitaneya.

32 Nipete einakeya liti tono kebonoke kai peya mati kimi ke noa kakeneya. Nitaneyake ipono-kitame kowitikete ekete toto opi kunuka kunu kaike awiponoono, wetekoa ta-koli okome 33 nipa poe wa okale takoa pootapekete e kai-kitike awipaneya. Nitikoli einaka eina kai tono payaneke kawa palake ketipea kikilikoa pote atutapeneya.

34 Nitikoile enekete einaka eina kai egetane yene pitoa pootapekete ali atoa ta latia pitikoikaka tayo yapu luduka eni tanemo oa pupitikama pekeneya. 35 Nitikoli yatekete edele taneyake ikiti patu wa enadete nekeneya. Nitoa Yesu kakata note enekoli ipono takoa pootapeane ago mamina kakeneya Yesuno kawane wene kịyo akaneya mekale enekete ekee wa piti mati tokale kakeneya. 36 Nitikoli eida kakete enile tokale enane yename ete dika dika wa Yesuyo ipono awitaneya yakanakago latekanemo tọawea akeneya. 37 Nitikoli yatekete eni Gegesa take mekoi peyame kini ta tewitikoa pa wa Yesu kowitoa kakeneya. Nipa tepene piti lobutukale kakete ni akeneya. Nitikoli ue dipike peapetekoa poademe kakaka 38 ipono takoa pootapeneya mekagome Yesu nepala odenekata yatono pato wa kowitikale okome nitamatono, 39 neke yapu poano pa. Akolaliyo ne-pala tokamo tubele eni tokana ali atoa eneke tọawea oano pa wa wetekakale ali atoa ta latia pitikoika pokome Yesuyo tubele toa one latekoa tanemo i i wa oa pupitikama pekeneya.

Tobou Agono Kono Tuaneyake Kamotokanemo
(Matiu 9:18-26, Make 5:21-43)

40 Yesu Galili ue mine oka lono wakapea nokale ali atoame ke wa wedia makutukoa motaneya. Nipa peyame one nomotoa nepia kakete ni taneya. 41 Nitoa kakoika Dairasi wa ibini akene ago losu yapu yopikago nokome Yesuno kawane witipitakome one yapu wete noo wa kowitoa kakeneya. 42 One

konakoma one odene opiane kono tuademe yene taneya pikale ni akeneya. One kono opitikaneyake mali tuku kakoa (12) tadiya ponokale tuatoa meaneya.

Einagome ne noo wa kowitikale nitouno patoe wa Yesu poademe pokale ali atoame Yesu apua takoa unukamoa pekeneya. 43 E ali atoa pakeke eya atoaka mali tuku kakoa (12) ponoka toa kamate yokoa kakene atoaka Yesu litima nekeneya. Papete einatoa dokosa ali mekoika latekamotoa pokala taneyake padameka one latekakile toameneya. 44 Nitaneyake einatoa Yesuno mukiti lono lekama nokome one tokoo kakene mamina nami mitikatekaneya. Nitikale eina eina one kamate pegetoa yotokana toa yoameneya teitatapeneya. 45 Nitikale Yesuyo noanu teyo mitikakato-pe wa okale peyame no mena wa okoli Pitayo okome Ali Muno ali atoa apua takoa ne unukamoa mitikakoa tikino, dekolo oko-pekale okome 46 padame no mitikakile toka. Anu tele padeke weamutukome tadekolo ni uku wa Yesuyo akeneya. 47 Nitikale inakeya teitakale akedekono, i ago mitikakoule one-pala kaukoane meamele toamoko wa einatoa kolu kolu nokale Yesuke nokome kawane witipitaneya. Nitikome e yene kakakoa eya takamotoane yoname mitikatekakou wa one mitikatekakale eina eina latekakanakamo tọawea okale okome 48 anu kono nooke wini wene tugoa meke tokoleme ne latekakolo uku. Neke tepe kolotini kilikoa pimotono pa wa wetekaneya.

49 Yesuyo nimo oa kakaka tobou agono yapu pitikakago pade nokome okome neke konakoma tukome tukano, mone i tikisa ago polipo takakoa kawamea wa okale yatekome 50 Yesuyo tobou agopala okome okome no i agome neke kono oyake latekamele toko wa piti toameneya mekalepa lạtoa kawoo wa oomotokome 51 yapu pome kakome okome Pita Yoneta Yame toa akomane etene ninetaka no-pala opia namene. Ete yene akolono meati wa tuapea pekeneya. 52 Nitaneta tumaike nekene ali atoa peya tuatoake komo kạta pitikoa kakeneya. Nitikoli enekome Yesuyo okome i akoma tukome tuaneya menano, pa atu pia mekono, komo wameo wa okale 53 peyame i akoma etene tukome tukano wene tekete tokome Yesu yau takaneya. 54 Nitimotoake eina akoma tukome tuaneya pianeta pokome one yono mootokoa kayo okome okome anu akoma wete kamoa wa okaka 55 one yomini wakapea nokale wete kamokoa kakeneya. Nitoa kakale okome one nee wete takoa lawetoe wa Yesuyo akeneya. 56 Nitaneyake etene nineta wene kainya pianeya kakoli okome anume i tukumo tọawea wamea. Pa kini lukoa meati wa oa tukaneya.

9

Yesuyo One Oya-lawe Tuku Kakoa (12)

Akolalinele Takama Pomotoa Wetekanemo
(Matiu 10:5-15, Make 6:7-13)

1 Yesuyo one oya-lawe tuku kakoa (12) one kakuta oboa noe wa kayo oa motokome okome noanu tele patu kautakoa kakete eya toma poatino poe. Ali atoake awitane ipono takoa poe wa wetekatapea kini tane yene latekoa toma poatino poe wa moa wetekaneya. 2 Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokome tokomo i i wa oa aua yawa kini tane yene latekoa tomotoa wetekakome okome 3 kiwi eni peketepa pa pima yamene. Nipa iti toua moamoa ka ua poamoa palawe waneka kueka ua poamoa tamene. Kini

tigini mamina odene kakeneya pekete pade-pala aua poamoa tamene. 4 Nitoa pima yawa ta padeka pote meketepa yapu yapu yawameneya eida odene yapu-kama mea kawa pokala tamene. 5 Nitima yakoli pade yapu pitikoi-kitame kini yapu noe wa makutukoa moamokolipa nipa kini yapu tewitikoapa Akolaliyo kiwi kote motokolo tuku wa kini kawake kakene kege kọketikoa tewitikoa pokala tamene wa Yesuyo wetekaneya. 6 Nitaneyake ali atoa ta latia pitikoika pima yakete Akolalinemo i i wa mo wia kawa kini tane yene latekoa toawineya pekeneya.

Erodeyo Yesunomo Yakanemo (Matiu 14:1-12, Make 6:14-29)

7 Tobou ago Erodeyo enika enile tanemo-kama yakatekoapa wene kainya pianeya meaneya. Yesukepa pade-kitame ekete ali atoa ue motokama yakana Yone tukome tuaneyake wa kamoa noko wa oa, 8 wa pade-kitame ekete Ilaida taatekoa noko wa oa wa pade-kitame ekete Akolaline agale papete akane ago tukome tuaneyake kamoa noko wa agale oa takoa pilia kakeneya. Nimo okoimo yakatekoa Erode wene kainya pianeya meaneya. 9 Nitikome okome Yone kabe teigamotoane tokounano, i tanemo-kama yateku agopa te patu wa Yesuno lene timini enademe akeneya.

Yesuyo Ege Egeta Kadukoa (5,000) Ali Nee Lawetanemo (Matiu 14:13-21, Make 6:30-44, Yone 6:1-14)

10 Yesuno Aposelo ali tuku kakoa (12) Yesu mekata wakapea nekete kini toma yakoinakamo i i wa ootapekoli okome nipa padeka poti witimotekete patono noe wa Besaida wa ibini akene take aua pekeneya. 11 Nitaneyake Besaida take pekete tiki wa akenemo yakamotekete ali atoa one eni mekata litia nokoli oneme makutukoa motaneya. Nitoapa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wa tọawea oa kini tane yene latekoa taneya.

12 Lou eni pene pipademe tokaka one oya-lawe tuku kakoa (12) one kakata eida nekete ekete ipa ali atoa piamene taano, ali atoa ta latia pitikika tayo yapu luduka pote nee topo toa pipoatino poe wa wetekamene-koli okome 13 nitamouno, kini noatiki neepa kime motokoa lawetamene-kale ekete tone neepa palawe wane ko kakoa-pala mou yomo takuta toa eni-mene odene pikono, i ali atoa adekoa noatiki toa totome nee edoa topo toa motokapomotoape wa akeneya. 14 Nipa e yene kakene toa oi motokoli ali ege egeta kadukoa (5,000) tadiya kakedekoli ni akeneya. Nitaneyake i yene ege kadukako toakama (50) payapono pia mekala tomotono toe wa Yesuyo okale 15 e yene peya edikoa kilikoa mekatapeneya. 16 Nitikoli palawe wane ko kakoa-pala mou yomo takuta toa moa pikoa kakome ate tibuke nepikakome Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome i ali atoa tatikoatino poe wa one oya-lawe mekala taneya. 17 Metekale moa tatika tatika topokoli peyame moa noa tagatapea kitipu meaneya. Nitaneyake kugu paka pitaneya wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pianeya.

Pitayo Yesu Nepa Keraisu Wa Tọawea Akenemo (Matiu 16:13-19, Make 8:27-29)

18 Wa padepete Yesu witimotokome pome mekome kowitikata one oya-lawe one-pala eida opia mekoli pitia yatekome okome ali atoame no te kaku wa ikiti-pe wa okale ekete 19 pade-kitame ne

einagopa ali atoa ue motokama yakanakago Yone wa oa ni pade-kitame ne einagopa Ilaida wa oa ni pade-kitame ne einagopa Akolaline agale papete tọawea akane ago tuutukaneyake wa kamoa nokome toko wa iki wa okoli okome 20 nimo wapa akedikiyake kime no te kaku wa iki-pe-kale Pitayo okome nepa Keraisu Akolaliyo one wa papete takoa kakapiane ago wa akeneya.

Yesuyo One Tete Moa Tua Toatekamo

Toạwea Oopianemo
(Matiu 16:20-28, Make 8:30-9:1)

21 Nitaneyake Yesuyo okome okome Pitayo ina okamo odene ago-palaka tọawea wameamene wa ootokoa okome 22 no Ali Yatenane Oyagome tete-kala moane kawou. Nipa Kanosolo ali-kitika Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukoa tiki ali-kitika enika eni ali peyame no kote tokale wawa wia tukoi. Nitikolika ta tebolo takoa pataka-pete Akolaliyo moa kamotokoo wa Yesuyo akeneya. 23 Nimo ootokoa e yene peya-pala okome no i ago litima nou wa wene pikagopa nekele tewitikoa wamene. Nipa ne wia dekatiki yomo aua nou toa tete mokoa kakeka no litima namene. 24 One kepene mama motokome tukaya wa piti motoko agopa etepea tua poo. Nitameneya no einagoke toane tuou wa one kepene mama moamoko agopa pa mea kama poo. 25 Panagome-kiti one yomini atukome atumotoake itonoke pia kawa tokoya peyado mootapead-ekalepa edeya weike moamoo. 26 Panagome noka anu olaukakou agaleka ya motokome wakalepa nipa no Ali Yatenane Oyago telekole toane wakapeane nekene oneka ya moane waou. Agetaika one wene kị̀yo akeneya meki edelo ali-kitika pạ̀ teleta tootapeneya meki toane meane wakapeane nekene nitou wa Yesuyo akeneya. 27 Nimo ootokoa okome ita kaki-kiti padeka-kiti wete tuameneya mekete Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole enoi wa Yesuyo akeneya.

Yesuno Lene Timini Eya Pạ Tootapenemo
(Matiu 17:1-8, Make 9:2-8)

28 Yesuyo einaka einamo ootokaneyake ta pataka ketepo kakoa (8) tadia ponokale paka witimotokome pome tono tobouke Akolali kowitademe ate lewia pekeneya. Nipa Pita Yameta Yone toa aua pekeneya. 29 Aida kowitoa kakaka one lene timini padele tootapea one kakene maminaka yati yati toa ake tootapea taneya. 30 Nitaneya kakata ali takuta Mosese Ilaidata kotikatapea nekete one-pala ko oa kakeneya. 31 Nipa pạ̀ teleta tootapeneyata kaketepa oneke papete oa piane toa taatekakome Yerusaleme take pokome tuateka ko oa kakeneya. 32 Nitoa kakoika Pita one oyagotaka pia kadukat-apea mea kamokoa enekoli Yesu pạ̀ tootapeneya kakenele enoa one-pala opia kakene agotaka enoa taneya. 33 Einagotame Yesu tewitikoa poadete pokoika Pitayo okome Ali Muno kiwi ko oa kakita toto odeneya kakono, epetekono, neme nitika wa okalepa nipa aga yapu tebolo Mosese kita Ilaida toa kini wikakakala too wa akeneya. Enipa wene bebo akatapeneya kakome wene toamokome ak-eneya. 34 Enimo oa kakaka wedome agopa takoa kauma nokale Pita one oyalitaka piti tokale kakeneya. 35 Nitoa piti tokale kakoika wedo keneke agale ludu nokome okome wini agopa anu mana anu takoane kakapikou agono, one oka toa yakoa tamene wa okale 36 yakoa enekoli Yesu odene kakedeka. Nitaneyake kini

eni enekoinakamo enipete-mene pa kini luaneya mea odenago-pala i i wa tọawea ikileka toameneya.

Ipono Awitaneya Meane Mati Latekanemo
(Matiu 17:14-18, Make 9:14-27)

37 Podolikama eni tono tobou wane kọa pokoli ali atoa peya mati obomoa Yesu kotunaneya. 38 Nitoa oboa kakoita panagome kayo okome okome Tikisago, anu manago i pikono, ena. Onepa anu odene opikouna agono, enoa latekakamene. 39 Oneke ipono awinokolo kạ wa telo ootapekala toko. Nitane ipono awinokome peteka peteka tokolo timini kabunuke lako kạua yotokoa kakala toko. Nipa mati tewitikoa poamademe wakala toa dika dika toamene tete mekala toko. 40 Nitikala tokolo tekene neke oya-laweme eni ipono takoa wetekakoe wane auane nokounake takoa wetekaku pekete wili toa wakoi wa etename akeneya. 41 Nitikale yatekome Yesuyo okome ae ipete meki-kiti kime Akolalinele takamoa wene moa koiganeya mea tikino, kini eni poane wene tewitikoa wamotoane edoane nepiane meamou wa ootokoa matiyane etene-pala okome neke mana mati no kakuta aua noo wa okale 42 manago noka noka ipono awinokome itonoke telo moa pitikoa peteka peteka takaneya. Nitoa kakaka takoa pa wa Yesuyo ipono takoa wetekakome mati latekaneya. Nitoapa neke mati ino moa wa etene metaneya.

43 Nitaneyake Akolaline tele patu kautakoa kakome tokale enekoi peyame ilepa i tokono enatoe wa kạ oa kakeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Lokoa Akene Agale
(Matiu 17:22-23, Make 9:30-32)

Yesuyo padele padele tokaleke e ali atoa peya wene kainya pianeya kakete kạ oa kakoika Yesuyo one oya-lawe-pala okome 44 kiwi-pala i ukumo wedoa yakoa moa wene taneya meati. No Ali Yatenane Oyalipa pade ali-kitame wimotoa panagome ete moa meademe toko wa okale 45 yateketeke kini wene agopa takatapeneya tokome wene toameneya. Nika neme wini okopa edemo wa eke oko-pe wa yakamene piti tokale meaneya.

Kiwi Kako-kitipa Mainago Ako Ago-pe

Wa Oa Takoa Pili Pili Toa Kakenemo
(Matiu 18:1-5, Make 9:33-37)

46 Yesuno oya-laweme kiwi kako-kitipa mainago ako tobou meateko ago-pe wa oa takoa pili pili toa kakoika 47 kini tepene pikoi wene tetoa enekome mati pade motokome one kakaya liti kakakome okome 48 panagome-kiti dikane de mati deya nooke toa makutukoa motokomepa nipa no eni dekoa makutukoa motoko. Ni panagome-kiti no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekaka ago dekoa makutukoa motoko. Anu oya-lawe kiwi keku agopa Akolaliyo ako ago tetepo takoa meko wa Yesuyo akeneya.

Kipala Poi Tẹiamoko Agopa

Kipala Kibutua Kako Ago Eni Wa Akenemo
(Make 9:38-40)

49 Yoneyo Yesu-pala okome okome Ali Muno anu ukumo yakamene. Panagome neke ibini wedekoapa ali atoake awitane ipono-kiti takoa wetekakala tokale totome enekoo. Einago toto-pala opia yako ago toamokolo tokome wa pade dikamea wa kikoa okookale okome 50 toa kamotono, wa pade edikoa kikoa wameamene. Kiwi-pala poi tẹiamoko agopa kiwi-pala oya kakoa auapeko ago eni wa Yesuyo akeneya.

Sameria Yename Yesu Wakenemo

51 Akolaliyo Yesu a tibuke aua poateka tigotokale Yerusaleme poada wa pitimoa pekeneya. 52 Nitoa poademe pokome ali pademene patepoe wa wetekakale pote Sameria yenane ta padeke Yesu noatekale nodokakadete pekeneya. 53 Nitikoli eni take yename ekete einago Yesu mone Yerusaleme take poademe pokono, Yu ago tadekono, makutukoa moamato wa wakeneya. 54 Nitikoli enekete one oyalita Yame Yonetame ekete Ali Muno toe a tibuke itipono akeneya pitakome i yene wia nootapemotono ta wa totame Akolali kowitikamotoa oko-pe wa okoli 55 Yesuyo ete peketapekome wawe wa einagota kikoa oomotokome 56 one oya-mikiti-pala pade take pekeneya.

Yesu Litima Pekete Toatekomo (Matiu 8:19-22)

57 Yesu one oya-laweka ka ludu kutu potokakoa panagome Yesu-pala okome okome ne pokoka litima pou-kale okome 58 yanai ini eya kini piatiki yene pikoyake Ali Yatenane Oyago pade no naliyomo mokoane piatekuyaka toamoko wa akeneya. 59 Wa panago-pala one pukuka litima namene-kale okome agetai tuaneya pikono, oloyo toomotekene nee litima nou-kale okome 60 Akolalinele takamekete tuaneya piou toa pa meki-kitame tuane ali atoa oloyo tomotono, tokamota. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo oa pupitikapoano pa wa Yesuyo akeneya. 61 Wa panagome okome Ali Muno ne pokoka litima noadene tukuno, nitadeneke namolo takoane anu yapu pitiki-kiti tebeane lionate opou-kale okome 62 panago one nokana lono kabe takakoa pou toa tokome one namolo tokanakaleke wene piitikaneya mekomepa nipa Akolaliyo talo toko take pamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

10

Yesuyo One Oya-lawe 72 Takoa Motokome

Akolalinemo Oa Pupitikamotoa Wetekanemo

1 Wa naniko Ali Munoyo one oya-lawe ege odepeta kadukoa wa lene kolo kakoa (72) ali-kiti takuta takuta wa takoa moa wetekakala taneya. Ali atoa ta latia pitikika tayo yapu luduka one nani noateku toa kiwi namolo takoa pima yawatino poe wa wetekaneya. 2 Wetekakome okome ipe nee kakoya wakoa momotoa nodokoa kibutukakoa kakoyake eni ipe ludu wakoa moatiki yene natetekoa kakino, Akolali eya wa kowitikamene. Ipe nee kakoya wakoa mou toa neke ali atoa motokamotono, neke pupu yene wete takoa moa wetekoano ta wa Akolali kowitamene. 3 Poatino poe wane wetekakilepa lene pianeya yo tane tue-kiti yakika sipi sipi kai tine moane wetekou toane tukuno, eya toma pamene. 4 Kue ka ua poamoa ni padeya-kiti uatiki kaka ua poamoa ni kawa yeneka mekoa poamoa tamene. Pake pake ali atoa kotuketeka ko wameneya pa ponokala tamene. 5 Yapu pade tuapea peketepa i yapu pitiki-kiti tepe kolotini mataketikoa meamene wa namolo takoa amene. 6 Nitoa ootokoa kakete enekoli wene ko akeneya mekago meadekalepa kini okoi agale einagoke weamutukome one tepe kolotini mataketikoa mekoo. Dikane ago pade eida meameadekalepa nipa kini oa metekoi agale pedekome pinali-kiti kiwike weamuoo. 7 Panagono yapu tuapea peketepa pa eida-kama meamene. Nee ue eya takoa metekoiya moa namene. Ni edoa-mo. Panagome-kiti panagono pupu takakolopa one eni pupuke kue eya moateko toa pupu pinagome meamedekolo ni ukuno,

yapu yapu pima yawameamene.
8 Ali atoa ta latia pitikoika pokoli
makutukoa motekete ue nee eya
takoa lawetekoli padeya kekaneya
latikameneya peya moa namene.
9 Nitoapa yene taneya pikoi-
kiti kini tane yene latekoapa
eya wa oa tamene. Akolaliyo
ali atoa pawe toa talo toateko
tigotokama noko wa amene. 10 Wa
ta padeka pokoli makutukoa
moamokolipa nipa kini yapu ludu
patukakete ekete 11 kini ta ludu
piko doo tone kawake kakeneya
opi tadekakilepa kiwi pubu ekete
tokono, eya wa wene taneya meati.
Akolaliyo ali atoa pawe toa talo
toateko tigotoma noko wa eni yene
tewitikoa pamene. 12 Ae, wipitia
ta pataka-pete Akolaliyo ali atoa
takoa enoa kibu motokomepa kiwi
makutukoa moamokoi yene dika
dika toamene tete meoo. Nipa
Sodome take yename poanele
tubele-kama tokoike nami wia tete
meteka toa moa patukoa tete ako
mati meoo wa Yesuyo akeneya.

Korasine Besaida Kapaneame Ta-meneke

Pitikoi Yename Yesu Wak-eneyake Akenemo
(Matiu 11:20-24)

13 Ae, Korasine ta-pala Besaida
tata pitiki yene kiwi pubu ukumo
yakoe. Kiwi pakeke ele kule
tubele mati toma yakounakale
mone Taia Saidone tata ludu
toma yawou tokapa nipa kini
namolole tewitikoa wakete palu
watea kuku yotokatapea toi toka.
Mone yenameke dikoa wete toi
tokake kime pade nitamokoina.
14 Akolaliyo ali atoa takoa enoa
kibu motoka-petepa mone Taia
Saidone tata pitane ali atoa tete
meoo. Ae, eni tete meteka toa
moa patukoapa Korasine Besaide
tata pitiki yene kiwi dika dika
toamene tete meoono, nepiamene.
15 Ae, wini Kapaneame take pitiki
yenepa Akolaliyo kiwi a tibuke
moa kamotokoono wene pianeya
meki-pe. Akolaliyo nitameneya
poane take poe wa kiwi moa
pitikoo.

16 Anu oya-lawe kini agale yateki
yenamepa anu agale-pala dekoa
yateki. Kini agale yakamoa kiwi
waki yenamepa anu agale-pala
dekoa yakamoa no waki. Anu
agale yakamoa no waki yenamepa
no moa wetekaka agono agale-
pala dekoa yakamoa one waki wa
Yesuyo akeneya.

Moa Wetekane Ali-kiti Wakapea Nekenemo

17 Yesuyo ege odepeta kadukoa
wa lene kolo kakoa (72) moa
wetekane ali-kiti one mekata
wedianeya wakapea nekete ekete
Ali Muno neke ibini wedekoa ta
wa okoole poane ipono-kitameka
yakoa tokoi-koli okome 18 Setanu a
tibu kawa pitakitikakale enekou.
Nipa katiapale tane tetepo
tootapekome pitakale enekou.
19 Yakoe. Ali tania tukako kaya-
kitika kaala-kitika wia kautakoa ni
kiwi-pala poi teiane ago Setanuno
tele moa kawikoa toino, anu
tele patu kautakoa kakete nitoi
wane eni toatekoi tele lukakouna.
Nitikounano, padameka kiwi toa
potokamele toamoo. 20 Takoa
poe wa ikili ipono-kitame yakoa
tikike wedia kawameamene.
Nitameneya, Akolali a tibuke
mekome kini ibini one bokuke wia
mekaneyano, kee wa wedoa wedia
kamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Wedia Kakome Akolali Ke Wa Akenemo
(Matiu 11:25-27, 13:16-17)

21 Einata einapete Yesu Epetane
Yomini patu kautakoa kakome
wedikome okome Atai Ali Muno
itono tibuta yopia kako ago nepala
ke wane uku-ye. I uku agalepa
pa nana mati keneya meki-kiti i i
wa neme wene taka taka tokoyake
itono peku wene toa naki-kiti
wene takameke pa neke luaneya

mekono, ke wane ni uku. Atai, neke widikakepa neke epene wene-kama piko toa litiapa dikou wa wene toopikanakale taatekoa toko wa Yesuyo Akolali-pala akeneya. 22 Nimo ootokoa okome Agetaiyo one tele patu kautakoa kama pamene wa one peku no lawetetapeka. Nopa dikane ago wa padameka wene toamikiyake Atai Akolaliyo wenepa toko. Atai Akolali onepa dikane ago wa padameka wene toamikiyake one mana noanume wene tuku. I alime i atoame Agetai wene tomotou wane takoane moane kakakukitameka Atai Akolali wene tiki wa Yesuyo akeneya.

23 Nimo ootokoa kakomepa etekitame yakamomotoa one oyalawe kakoi lono ete peketapekome okome kime i enoa kakile-kiti enoa motiki ali atoapa kolotine meoi. 24 Kipala i ukumo yakoe. Kini leneme enoa kaleme yakoa tikiyakiti ali kainya matiyame enoane yakoane toadiya wa papete nepia meaneya. Nipa Akolaline agale tọawea akane ali-kiti ni ako meane tobou ali kainya matiyame nepia meake enoa yakoa toameneya mea pa tuma-kala nekeneya.

Sameria Take Agome Yu Ago Auapeanemo

25 Mosesene totono pine tọa olaukoa tane ago pade Yesu kakata nokomepa i agopa wene meane ago patu wa pitia yatekome okome Tikisago, edele tekene meane kama pou-pe-kale okome 26 neme wini okolekepa Moseseno totonoke edemo wa wia mekaneya-pe. Eni agale oi motikilepa edemo wa wia mekanemo oi motoko-pe-kale okome 27 *neke Ali Muno Akolalike wedoa wene mekoa meamene. Nipa neke tepe kolotinime toa neke yominime toa neke teleme toa neke weneme toa tamene. Ni pinali neke wa wene mekoa mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wene mekoa mama moamene* wa wia mekaneya piko wa okale okome 28 neme wini okopa nimini eke okono, wini okana toa toma pekepa nipa mea kama poo wa akeneya.

29 Yesuyo nimo okale one wene muno meaneya mekome akene tetepo takamotoa okome okome Moseseyo yete pade ali atoake wene mekoa mama moamene wapa edane ali atoake okome akeneya-pe wa okale Yesuyo eya wa pedoa agale akeneya. 30 Panago-kiti Yerusaleme ta piimotokome Yeriko take keti poademe pekeneya. Poademe pokomepa ali wia kinikiya odomoa pokala tane ali-kiti kotukale one mamina eya odoa moa layo toua witaneya. Nitikete einago tuademe pimotoa pekeneya. 31 One eni tuademe pikata Akolalike lodo yotokoai tane ago pade ka ludu naniko nokome enetekoake pa pimotoa eka kebonoke kokotokoa patukoa pekeneya. 32 Wa naniko Lipai yatene ago pade einata einago tuademe pikata nokome enetekoake eina toa pa pimotoa eka kebonoke kokotokoa patukoa pekeneya. 33 Nitikala taneyake mone Sameria take ago ka ludu nome enekale einago tuademe pikale enetekoapa ela moa 34 pinele pome one witaneka peto-pala gerepi po kụ ueta pekoa yotokatapea togotokaneya. Nititikoa one dogi kai tali waneke mekoa ali atoa dekoa piai tane yapuke aua pome pikoa meaneya. 35 Nitoapa podolikama tewitikoa poademe kakome eni yapu talo tane ago kina takuta metekome okome i ago pikoa meano ta. Nee ue eya lawetekoyakiti i kueme topo toa motokakale adameadekalepa nipa oto wakapeane nekene nami wiane kue pade meou wa pekeneya. 36 Eni witane ago tuademe pikata ali

tebolo nokala taneyano, odene agome einagopa one oyago tetepo takaneyano, mani ago-pe-kale okome 37 one ela moa auapeka agopa einago eni wa okale okome nipa one eni tane toa toomoa pamene wa Yesuyo akeneya.

Maasa Mariatane Yapu Yesu Ugu Pekenemo

38 Yesuyo pato wa one oya-lawe-pala kutu pome ali atoa ta latia pitikoi take witapaneya. Nitikale atoa pade Maasa wa ibini akene atoame one yapu ne noo wa makutukoa motaneya. 39 Nitaneyake eina atoane wamene atoa Maria wa ibini akene atoa Yesuno kawane nome mekomepa one olaukoa oka agale yakakoa meaneya. 40 Nitoa mekaka Maasa one pupu nami namita kakale tokome tepe we taneya mea Yesu mekata nokome okome anu wamene atoame anu kidene nee eya takoane pupu tomotoa wawa i nome mekono, neme no ela motekepa nipa no neke wamene atoa auapeano pa wa wetekamene wa okale okome 41 ae, anu oyatoa Maasa ne-pala ukumo yakamene. Pa pupu toatekoya-kala tokoa kake teke wene keda taneya mea tepe-pala we tokolo winipa oko. 42 Padele epetaneledo katekoa neme toameadeko. Enilepa Mariayo anu i laweteku peku noada wa yakakoa meko. One i yakoa motokoya padame katekoa moamele toamoko wa Yesuyo Maasa-pala akeneya.

11

Kowitikete Oatekomo Olaukanemo (Matiu 6:9-13, 7:7-11)

1 Wa padepete Yesu padeka kowitoa meaneya. Kowititikoa mekale one oyago pade nokome okome Yoneyo one ue motokane yene kowitikete toatekoile olaukane toa toto olaukoa ta-kale okome 2 Akolali kowitiketepa eya wa kowitikala tamene.

Atai, neke ibinipa ali atoame paya tetepo takameneya kei pi-motono ta.

Neke ali atoa pawe toa talo toano ta.

3 Ta patako toa-kama tone noateko nee moa lawetekala tamene.

4 Tone tokoo poaneleke po letu mekakana keetapeamene.

Toto-pala poanele tokoi yene peya kini eni tokoi poaneleke totome po letu mekakoo toa keetapekete tekete ni oko.

Padele padeleme toto etepea liamomotono, yopikoa kamene wa Akolali kowitikala tamene wa Yesuyo akeneya.

5-6 Yesuyo enimo ootokoa okome anu oya-lawe kiwi panago tube likonu ta likale-kiti neke oyagono yapu peke eke anu oyago pade padeka poademe anu yapu dekoa pinoko. Nitikoyake one lawe-tateku nee piamokono, palawe wane tebolo nami kakoane mouno mea ta wa neme kowitikale okome 7 anu kago keteaneya kako. Anu mati-kitika no-pala atu pia mekino, kamoane meamele toamokono, teko takamea wa-kiti oo. 8 Nimo okaleka mano wa neme oai toa kakale enekome kamoa nokome neke moateko toa-kama moa menoo. Nipa ne i agopa one oyago kakono, moane menada wa moa menokoya mena. Pa neme mano wa oai toa kakaleke nitoo. 9 Nipa kipala eya wane ukuno yakoe. Akolali kowitoa kakolipa yakoa too. Padeya-kiti tuku toa kaketepa enamuoi. Kago wi wi toa kakolipa pinagome kago pekanokale tuapea poi wane uku. 10 Eni uku toa kowitoa kaka agomepa nipa one eni kowitikaya moo. Padeya tuku toa kaka agomepa nipa one eni tuku tokaya enamuoo. Kago wi wi toa kaka agopa nipa pinagome pekanoo. 11 Anu oya-lawe kiwi panago neke

mana agome mou pade nouno mea ta wa-kiti okalepa ali tania tukako kaya pade neme yotokoa meoo-pe. 12 Ogada mu nouno mano wa-kiti okalepa kạala pade yotokoa meoo-pe. Nitamoo. 13 Kiwi poanele-kala tiki-kitameke kini mati-kiti epetaneya takoa mekala tiki. Epetaneya takoa moa mekala tiki toa moa patukakome a tibuke meko kiniketaiyopa one Epetane Yomini kiwi meoo. Nipa one kowitikoi ali atoake awipoano pa wa moa wetekoo wa Yesuyo akeneya.

Yesu Belesebule Patu Kautakoa Kakome

Ipono-kiti Takoa Wetekako Wa Akenemo
(Matiu 12:22-30, Make 3:20-27)

14 Wa padepete Yesuyo panagoke awitane ipono takoa pa wa wetekaneya. Agale amele toamene ipono eni takoa wetekaneyake eina agale wamene agome agale titia okale yatekete e ali atoa wene kainya pianeya kakeneya. 15 Nitikete padeka-kitame ekete beita ipa ako odene meko tobou ipono Belesebulene tele patu kautakoa kakome ipono-kiti takoa wetekako wa akeneya. 16 Wa padeka-kitame likoa enekete ekete neke tokolepa Akolali patu kautakoa kake tadekalepa a tibuke padele tubele witakamotono ta wa akeneya. 17 Nitikoli kini tepene pikoi wene tetoa enekome okome ako odene meko tobou agoke lukoa meki yenedo kako poi toa meketepa wete atutapeoi. Odene yapu keneke pitiki-kitika ete oto wa puutakutukoa meketepa nipa yapu-kiti kilia tadatapeou toa tadoa pootapeoi. 18 Edikoapa Setanuno yatene puutakutukoa meketepa edoa mea kamotoa-pe. Mea kawamoi. Noanupa eni tobou ipono Belesebulene tele patu kautakoane kakene ipono takoa poe wane wetekakala tuku wa wini iki. 19 Noanupa Belesebulene tele patu kautakakene ipono-kiti wetekaku wa ikino, kini totono litia tiki ali-kitame ipono-kiti takoa wetekaketepa te patu kautakoa kakete tiki-pe. Anume takoane wetekakene tukuna toa tikino, kime no ina akoa kakinapa kapene wakoa akediki. 20 Akolali patu kautakoane kakene ipono-kiti takoa poe wane wetekakala tukuno, Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokotapa kiwi pake wini witadeko.

21 Telekagome tue poyo dolo eya mana patu pikoa mekome yapu yopikalepa onekeya peyapa kode moameneya pa eida pia kawoo. 22 Wa one tele moa patukoa tele tube mati tane ago nokome einago moa kautakome eya too. Einagome one tue poyo eya ika iyamepa ete yene wiane litiou wa pikoa kakanakeya-kiti odoa moa onekeya-pala kode moa aua pokome one yene tatia meetapeoo.

23 No-pala lipua meamoko agomepa nipa no-pala poi eni teigome toko. No auapeamoa no mekuta ali atoa koukoa mekamoko agomepa nipa ali atoa tadekoa litikome toko wa Yesuyo akeneya.

Ipono One Mekanata Wakapea Nekenemo
(Matiu 12:43-45)

24 Ipono pade panago takoa pokomepa eya toko. One koo meatekota ta pitamene ta ludu tuku toa kawa teko tokolo wako. Nitoa wakomepa one takoane wawane nokounata wakapeane pone mepou wa wene piitikoa 25 wakapea pome enepokolo einata do pokoa kalotokaneya kakedeko. 26 Nitaneya kakolo enemotokome tuku topokome ipono-kiti tatono kakoa (7) one poanele natele tomotoa poanele pine wia tagoa tiki ipono-kiti enamua einata aua noko. Aua

nokolo einakagoke awitikete awitikili tokome one namolo poanele nateleka toa meake wipitikomepa poanele tubele-kama toma yako wa Yesuyo akeneya.

Ali Atoa Kolotine Meatikimo

27 Yesuyo enimo ootokoa kakale atoa pade ali atoa oboa kakoita kakome kayo okome okome i ago ne opia pikoa mea adu tanikakoa meane atoapa kolotine meko-kale okome 28 winipa nimini okoyake kolotine wedoa meki-kitipa Akolaline agale yakatekoa toma yaki-kiti eni wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Padele Tubele Tomotoa

Likoa Enanemo
(Matiu 12:38-42)

29 Ali atoa Yesu kakata notekala apua takoa kakoli enekome okome ipete kaki yename poanele wedoa toma yakina. Nipa no i ago Akolali patu kakedekalepa padele tubele mati witakamotono ta wa likoa enekina. Nitikiyake Yona einago-pala tubele mati tane toa tokale enoi. Padele pade enamoi. 30 Akolaliyopa i ago Yona one patu kautakoa kakedeko wa Ninepa yename wene tomotoapa Yona einago-pala padele tubele mati taneya. Eina toa Akolaliyopa one patu kautakoane kakedeku wa ipete kaki yename wene tomotoapa Yona-pala tokanakale no Ali Yatenane Oyago-palaka padele tubele mati toono, nepiamene. 31 Ae, Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete Siba take ako meane tobou atoa kamokoa kakome okome Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oo. Ni edoa-mo. Eina atoa mone atoameke Solomonono peku noademe ta padeka mati mea nekeneya. Nitaneyano, kipala ukumo yakoe. Tobou ago Solomono keku kamotoane no ako ago nukuyake kime pade anu peku noamadete waki. 32 Ae, Akolaliyo ali atoa takoa enekapete Ninepa take yeneka kamokoa kakete ekete Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oi. Ni edoamo. Yonayo Akolaline agale Ninepa ta ludu mo wima pokale yatekete eni yene Akolalike tepe kolotini pekoa piitapeneya. Mone yenameke nitaneya. Nitaneyano, kipala ukumo yakoe. Yona einago keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime pade anu peku noamadete waki wa Yesuyo akeneya.

Labo Toleke Pedoa Akenemo
(Matiu 5:15, 6:22-23)

33 Panagome-kiti one labo udukakomepa nipa bokosi wane keneke potipiamoa okolo petene moa pekoa kautamoa tokome eya toko. Labo piatiki walaike-kama moa piko. Nipa ali atoa yapu tuapea nekete eni pạpa keleyo toa kakale enemotoa ni toko. 34 Eina toa labo toele yapu pạ takalogou toa kini lenetame tepe kolotini eya pạ takalogako. Lenetado epetaneya kakepa nipa tepe kolotini pạ takatapeneya kawoo. Ae, neke leneta poaneyatado kakepa nipa tepe kolotini yomiyomume agopa takatapeneya kawoo. 35 Tepe kolotini pạ takatapeneya meku wa oake yomiyomu keneke mekaya tokale wedoa meamene. 36 Yomiyomu dedeyaka toameneya tepe kolotini pạ takatapeneya mekopa nipa labome pạ takalogou toa ne pạ takatapeneya kawoo wa Yesuyo akeneya.

Parisi Ali-kitika Mosesene Totono Pine

Tọawea Olaukane Ali-kitika Kikoạ Akenemo
(Matiu 23:1-36, Make 12:38-40)

37 Yesuyo nimo oa kakaka Parisi ago padame one yapu nee noano noo wa okale nipa pata wa pokome nee mekome nakeneya. 38 Nee noa

mekale Parisi agome enekale one yono uele tadameneya pa mekome nakale enekome wene kainya pianeya meaneya. 39 Nitaneyake Ali Muno agome okome ne-pala ukumo yakamene. Parisi ali-kiti kini mete okolo eya abe kogilepa ekolo abe pa kamotoa lede tokoo abe kọotapekala tiki. Nipa kepeneme epeteku wa oake kini tepene panagoneya moadiya wa tepi moa enika eni poanele toma yaki. 40 Ae, paya nou toa mekete tiki. Akolaliyo tokoo pikoya-kiti latikilepa ekolo pikoya-kitika latikome latia pianeya. Nitaneyano, tokoo ekoloka abe kọotapeamediki. Enipa nimini uku-pe. 41 Kini mete okolo kagono keneke pianeyakiti tatikoa ponopene ali atoa meteketepa nipa kini mete okolo eya abe kọotapeneya piou toa mea epetekoino, nitamene.

42 Ae, Parisi ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Kini yamanu ludu witakoya nee deya-kiti pilia moa oi moteketepa yonota tua pikolopa odene katekamoa ipa Akolalineya wa takoa pikakala tiki. Ae, ali atoame tanele kịyotokoa takoa enoa Akolalike wene mekoa mea enika enile tobou kakoa tamedikiyake toamekete pa natele tokala tiki.

43 Ae, Parisi ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Losu yapu peketeka ibini akene yene meatikita meada wa pote mepokala tiki. Makesikeka ali atoame Tikisa ago Tikisa ago ke wa kiwi kei pimotada wa yakala tiki. 44 Ae, Parisi ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Kipa tuane yene oloyo toai taneka tetepo taneya meki. Nitimotoake ali atoame enameneya paya nou toa teteponokala tiki wa Yesuyo akeneya.

45 Nitaneyake Mosesene totono pine tọa olaukane ago padame Yesu-pala okome Tikisa ago winipa anu yagono-mikiti-pala dekoa akake oko-kale okome 46 Ae, Mosesene totono pine tọa olaukaki ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Ali atoa padeya padeya keda tokoya kini kotomaneke moa aukou toa kini wene keda takakala tiki. Nitikiyake eni keda nateya deyaka yapetekoa ate motokamiki. 47 Ae, dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Akolaline agale papete tọwea akane ali-kiti oloyo taneka kalotokoa yapu deya wikakakala tiki. Kini kaua-mikitame eni ali-kiti wia tukama nekeneyake tiki. 48 Nipa kini kaua-mikitame tanelepa epetanele tane tetepo takoa tiki. Kini kaua-mikitamepa Akolaline agale tọawea akane alikiti wia tukama nekeneya. Kimepa eni ali-kiti oloyo taneka kalotokoa pikala tiki. 49 Kime nitoi wa Akolali wene muno meaneya mekome eya wa oa pianeya. *One agale akatiki ali-kitika one agale oa aua yawatiki Aposelo ali-kitika kiwi mekoika moane wetekakala tou. Nitikolu nokoli enekete Yu yene kime padeka-kiti wia tukoa wa padekakiti tete mekala toi* wa oa pianeya. 50 Namolo namolo titimoa kini kaua-mikitame one agale akane ali peya wia tukama-kala nekeneya. Eni wia tukama nekeneke nami papete wiameneyake opi kabe koukoa nami wiapa ipete kakikiti kiwi Akolaliyo kibu moono, nepiamene. 51 Titikilepa wamene agome Ebele wia tukaneya. Wipitikilepa tobou losu yapu keneke Sekaraia wia tukaneya. Nipa eyata pake Akolalike lodo yoai tane walai-pala tobou losu yapu olege takoa tipi tane yapu lukuta eniyata pake Sekaraia wia tukaneya. Eni ali-kiti wia tukama nekeneke nami papete wiameneyake opi kabe

koukoa nami wiapa ipete kaki-kiti Akolaliyo kibu moademe toko.

52 Ae, Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Akolaliyo talo toko take one peku nopadete ali atoa kago ketepono patukoa ponadete tokoiyake eni kago peatekoi kii kime toa pokoina. Nipa kiwi patukoa poamadete wakoiyake ete ali atoa patukoa ponomotoa papukamokoina wa Yesuyo akeneya.

53 Nimo oomotokome pokale Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Parisi ali-kitika one-pala timini luaneya i i wa pitia yakoai toma pekeneya. 54 Nipa natemoka omotadiya wa kakete one likoa enoai toma pekeneya.

12

Wene Takuta Pianeya Meki Yeneke Akenemo
(Matiu 10:26-27)

1 Eina ali atoa ege egeta kadukoa apua takakete ete oto wa muku muku toa kakoli enekome Yesuyo one oya-lawe-pala okome Parisi ali-kiti kini yisi kugu kiwike weamutukaya kekatekoa yamene wane uku. Enipa wene takuta pianeya mekike ekene uku. 2 Padele padele kaukoa toma yakenele peya naniko keleyo witatapeoo. Padeya padeya paigakoa pianeya-kitika naniko keleyo pikale peyame enetapeoi. 3 Nipa likonu kakete okoi agalepa ali atoa lou pake kakete yakatapeoi. Ekolo kini yapu keneke kago keteketikoa kakete oi oi wa okoi toa pade-kiti yapu yalini lewia kakete i i wa toawea ootapeoi.

Akolali Piti Moamene
(Matiu 10:28-31)

4 Anu oya-lawe kiwi-pala i ukumo yakoe. Yete pade ali-kitame kiwi wiou wa lama moa lagotoa tukatekoapa wa naniko kiwi-pala padeleka tamele toamoo. Dikaki ali-kiti piti moameamene. 5 Kini piti moatiki agopa eya ago. Akolaliyo panago wia tukatekoa poane take pa wa moa pitikamele tokono, Akolali einago piti moamene wane uku.

6 Dee ini deya ko kakoa (5) topo toa kue motikilepa dedeya tuane kue takuta odene mokala tiki. Enipa nimini ukutu-pe. Dikane ini deyapa dedeyaka Akolaliyo odeneka katekameneya peya talo toa kako. 7 Ni ago Akolaliyo anu oya-lawe kini wagoke witako pineka kako toa oi moa talo toa kako. Ni agome ini deyakiti mamapa moake paya tetepo takakome kipa one kolotini yene wa wedoa mama moa talo toa kakono, ete-kitame kipala padele toatikilekeka piti moameamene wa Yesuyo akeneya.

8 Kiwi-pala i ukumo yakoe. Panago ali atoane leneke kakome no i agono peku noane tuku wa toawea okalepa eina toane no Ali Yatenane Oyago Akolaline edelo ali-kitane leneke kakene einagopa anu peku noa tokago wane toaweane ou. 9 Wa panago ali atoane leneke kakome no i ago kote tokolo waku wa okalepa eina toane no Ali Yatenane Oyago Akolaline edelo ali-kitane leneke kakene einagopa kote tokolo waku wane waou.

10 Panagome-kiti no Ali Yatenane Oyago tea agale akakalepa one eni poanele tokake po letu mekakana Akolaliyo oyake kekile too. Wa panagomedo one Epetane Yomini tea agale akakalepa nipa one eni poanele tokake po letu mekakana Akolaliyo kekile toamoa etene kibu moo.

11 Anu oya-lawe kipa ete-kitame kini losu yapukeka tobou ali-kiti mekoikaka Kanosolo ali-kiti mekoikaka lia aua poi. Nitikoli peketeka edemo uku patu, edemo topo takoane uku patu wa tepene li

li̱ wa kamotoa meameamene wane uku. 12 Nitikoi-petepa Epetane Yominiyo kini oatiki toa i i wa wene taka taka too tokolo tekene ni uku wa Yesuyo akeneya.

Kamo Ago-pala Pubu Akenemo

13 Ali atoa kabeta pake kakome panagome Yesu-pala okome Tikisa ago, agetaiyo kadimo okana toa anu wamene agome toameneya toneketaineya tatia no meamokono, neketaiyo kadimo okana toa ta wa neme akamene wa okale 14 Yesuyo kikoa okome okome kini koiso yatekamene wa no teyo moa kakaneya-pe. Kinikiya tatikatakutukamene wa no teyo takoa motaneya-pe. Padame pade mena wa Yesuyo ootokoa kakome okome 15 padeya padeya moadiya wa tepi motokayano, wedoa yamene. Panagome-kiti one kamoya moa auma kakakomepa one eniya patu edoa kautakoa mea kamotoa-pe wa Yesuyo akeneya.

16 Nimo ootokoa kakome agale pade pedoa okome okome kamo tokago pade one ipe nee kakoya witakome leau akatapeneya. 17 Nitaneyake one nee kakoya wakoa moa lobutua piatekata toamokale tokome edeku patu wa wene kibutukoa mekome okome 18 ile tou. Namolo yapu-mene ke̱aweane eni-mene moomoane awitikakoane liapeane wiou. Nititikoanepa witi ku̱ anukuya eya kuya peya lobutuane piane tagatapeou. 19 Nitikene ekene anukuya tubeya eni pikuno, mali peya mati ponomotoane eniya patu kautakoane kama puku. Opi poti kilikoane mekene nee ue eya noane piane wediane meou wane ou wa kamo agome akeneya. 20 Nimo akeneyake Akolaliyo one-pala okome paya nou toa meke wini okono, opii ta likale tuke tuoono, neke nodokapike lobutukapianeya teyo moa noo-pe. Pinago ne noamoo wa Akolaliyo akeneya. 21 Nipa panagome one kamoya moa auma kakakomeke Akolalinele takamokalepa Akolaliyo one peku alekoa nakene ago tetepo takoa waoo wane ekene uku wa Yesuyo akeneya.

Akolalike Wene Tugoa Mekete Toatekomo
(Matiu 6:25-34)

22 Yesuyo one oya-lawe-pala okome okome kini kepene mama moameamene. Nipa noateku neepa edoane moane naku patu, kawateku maminapa edoane tatepe toane motuku patu wa edikoa wene keda taneya meameamene. 23 Akolaliyo kini tigini yominita tobou kakoa mama moapa kini noatiki nee mamina eya kekuya tetepo takoa yopiko. 24 Ini pukaneya yakete tikile enekoapa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakiya. Nee lene matamoa ipe kakoya nee wakoa moamoa kini nee moa piatiki yapu eya wiamoa tikiyake Akolaliyo talo toa egeteko. Akolaliyo ini eya kekuya tetepo takoa mama moapa anu oya-lawe kiwi akoya tetepo takoa wedoa mama motoko. 25 Anu oya-lawe kiwi panago tukina toane tuamekene lou pini odeneka pa meou wa tepe ate keti enoai tekeka padele tamele toamokolo tukina toa tuoo. 26 Natele eni tamele toamokono, eteleke edoa mama moamoo. 27 Taage kaluga eya witakole enekoapa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakoya. Po itia mamina latia toamokoyake wedoa kalaneya witako. Ako odene meane tobou ago Solomonoyo mamina epetaneya-kama moa kakome wedoa kalakitikoa kakala taneyake tage kaluga eya kalaneya moa patukamele toameneya. 28 Taage kaluga eya ei li ludu pa tekei witako. Nipa opi tou toa tekei witakoyake podolikama alime

wakoa moa toele pitikako. Edikoa pa tekei witakoloka Akolaliyo talo toa kalotokako. One dikane ago tokome kini kawatiki mamina moa meoono, dekolo wene keda taneya meki. Ae, Akolalike inapa wedoa wene tugameneya mekiya tadiki. 29 Nee eya edoane moane naku patu, ue eya edoane nomoane naku patu wa enika eniya mama moameamene. Nipa wene keda taneya meameamene. 30 Ta piko peyake mone yatene ali atoame enika eniya mama moma yakino, kime pade nitameamene. Anu oya-lawe kini wenepa kiniketai Akolaliyo moademe tokoto-mo. 31 Nipa one talo toko take mekene toateku peku noada wa wene piitikaneya meamene. Nitoa mekolipa kini noatekoi nee mamina eyaka Akolaliyo motokoa meoo wa Yesuyo akeneya. 32 Anu oya-lawe kipa sipi sipi kai keneya natetekoa mekino, kiniketai Akolaliyo one talo toko taapa kinino noe wa yameademe okono, one epene wene piko toa litia tokome tokono, piti tokolo meameamene wa Yesuyo akeneya.

A Tibuke Pia Kawateko Kamoyake Akenemo
(Matiu 6:19-21)

33 Kinikiya peya topo toa kue moa ponopene yene tatia meetapeamene. Kini kue uatiki kapa kego noamateko ka-kama takoa moamene. Nipa kini kamoya a tibuke auma kakou toa epetanele toma pamene. Kini eni kamoya a tibukepa kode agome kode moamoa tiyome teia noamoa toko. 34 Eni ukupa, ali atoa kini kamoya piko takepa wene piitikaneya yakili tekene ni uku. Nipa kini kamoya a tibuke auma kakane tetepo takoa meamene wane ekene uku.

Tobou Ago Wakapea Nomotoa Nepiamene

35 Tobou agonole takada wa matiu deka deka toa kawa labopala udukoa wedoa nodokoa kamene. 36 Nipa eya yename tiki toa tamene. Tobou ago pade panagono atoa motokakete toge kikoita lobutupome mea wakapea nomotoa one pupu yename wedoa nepikoa kaki. Nipa one nokome kago wi wi tokoka eni eni kago pekapadete nepikoa kaki. 37 Atu piameneya wedoa nepikoa kakili enekome tobou agome eya toademe toko. One pupu mamina moa kakome nee noatino noe wa kayo oa moa mekatapekome kini nee takoa lawetademe toko. Nipa ke wa kini kolotini natekademe toko. 38 Likonu toe lene taku takoa motiki-peteka tebolo takoa motiki-peteka tobou ago nokome enekolo wedoa nepikoa kakili enekome ke wa kini kolotini natekademe toko. 39 Enikepa eya waneka ukuno, yakamene. Yapu pinagome-kiti onekeya kode moa poatekago ipete noo wa wene too tokapa yapu bulukoa onekeya-kiti kode motokaya tokale lene kia wedoa nepikoa kawoo toka. 40 Eina toane no Ali Yatenane Oyago kotikatapeane nouno, wedoa nepikoa kamene wa Yesuyo akeneya.

Panagotame Panagono Pupu Takakete

Taneleke Pedoa Akenemo
(Matiu 24:45-51)

41 Yesuyo nimo okale Pitayo okome Ali Muno neme wini pedoa oko agalepa neke oya tone takoa oa meteko patu. Ali atoa peya kikilikoa oa meteko patu wa okale Ali Muno agome okome 42 tobou agonole-kama wedoa wene toa takako agoke ukuno, yakamene. Tobou agome dikane ago-pala eya wa oa too. One ali atoa neme yopikamene wa oapa kini nee eya noatekoi toa oneme-kama tatia lawetekamotoa moa kakoo. 43 Nitimotokome ta padeka pome mea wakapea nokome enekale

tamene wa oa pokanakaledo pa takama pekedekale enekomepa ke wa one kolotini natekoo. 44 Nipa onekeya peya neme-kama yopikamene wa moa kakoo. Enipa nimini uku. 45 One pupu takakagomedo onekele takoa potokakomepa eya tadiya too. Tobou ago wete wakapea noamoo wa tobou agono pupu takakoi ali atoa layo toua wia nee bia ueka nokoa pia leau oa yawa too. 46 Paya nou toa nitoa mekaka tobou ago wakapea kotikatapea nokome einago dika dika toamene tete meoo. Nipa tobou agonole takoa potokane yene pitikoika moa kakoo.

47 Tobou agono wene pikale wene tokomeke nodokoa meamoa one okaleka toamoka agopa tobou agome kibu motokome layo toua wedoa wikala too. 48 One wene pikale wene toamoka agome padele kibu moatekale tokalepa tobou agome kibu motokome layo toua wedoa wiamoo. Nipa Akolaliyo padele padele toatekale yametekagomepa one eni yametekanakale wedoa toma pamedeko. Pade-kitame kinikiya keda takoa metekoli motokagomepa one eni motokana toa ete wa metekome etene ako meamedeko. Nipa ako mano wa okoli ako-kama meamedeko wa Yesuyo akeneya.

Ali Atoa Puutakutukoa Mekimo (Matiu 10:34-36)

49 Itono ludu toe pitikadene nekene uku. Ae, toe wete udukamotadiyano wene pikene uku. 50 Ue mou toane dika dika toamene tete moadene meku. Ae, enile wete taatekameneyake wene keda mati taneya meku. 51 Noanumepa ali atoa poi teigoa wawa poti kilikoa memotoane nekedeku wa wene piki-pe. Nopa nitateku ago mena. Ali atoa puutakutukoa memotoane tekene ni nokou. 52 Opi titimoa odene yapu pitiki ali atoa ko kakoa (5) tadiya puutakutukoapa takutame pade wene pia tebolome pade wene pia puutakutukoa meoi. 53 Etena-kiti etene pade wene pia mana pade wene pia ete oto wa letetakutukoa mea ni nina-kiti nine pade wene pia kono pade wene pia letetakutukoa mea ni atoa-pala anane nine one kaua atoata ete oto wa letetakutukoa mea tokala toi. Ali atoa nitoa memotoane ni nuku wa Yesuyo akeneya.

Padele Tokale Eneketepa Ile Toatekolo

Toko Wa Wene Toa Oatekomo (Matiu 16:2-3)

54 Yesuyo eida oboa kakene ali atoa-pala eya waka akeneya. Lou pipoko lono wedo witoa nokolo eneketepa ta eni noo tadeko wa ikina. Nimo ikina toa taatekoa ta eni noko. 55 Ni pupulege keika lono titimoa nokolo eneketepa nipa poto tubeya too tadeko wa ikina. Eni ikina toa taatekoa poto eni toko. 56 Ae, wene takuta pianeya meki yene kipala i ukumo yakoe. Itonokeka a tibukeka padele witakole eneketepa ile taatekoa toatekolo toko wa kime tetoa eneki. Nitikiyake ipete kiwi pakeke witakolepa ile taatekoa toatekolo toko wa tetoa enamiki wa Yesuyo akeneya.

Poi Tẹiane Ago-pala

Odene Wene Pia Enamene (Matiu 5:25-26)

57 Ipa poanele tadeko ipa epetanele tadeko wa kini wen-eme dekolo takoa enamiki-pe. 58 Panagome-kiti i ago neme poanele tokanano, pata wa koiso yatekakago mekata aua pokalepa eya tamene. I ago ame koiso wamatono, odene weneta piata wa oa enamene. Nitameneya eniledo toamokalepa koiso pitia yatekakago mekata lia aua pokale pitia yatekatekoa one poyo ago

metekale moa ne po yapu pitikoo.
59 Nitikale neke take oto noateka
kuedo odene tuane kue waneka
katekoa wete meameneyake nepa
eida pa pioo wa Yesuyo akeneya.

13

Kini Namolole Wawa Tewitikameketepa Tuei

1 Einata einapete Galili yene-
pala tanemopa eida kakoi ali
padeka-kitame Yesu-pala tọawea
akeneya. Nipa Galili yename kini
sipi sipi kai wia Akolalike lodo yoa
kakakoa Pailaseyo wia tukapoat-
ino poe wa one poyo ali-kiti moa
wetekanemo i i wa tọawea ak-
eneya. 2 Nitikoli yatekome Yesuyo
okome Galili takepa ete yename
poanele tane toa moa patukoa o
yename poanele tubele taneya
tokome tete mati ni motaneyano
wene piki-pe. 3 Kipala i ukumo
yakoe. Kini namololedo tewitikoa
Akolalike tepe kolotini pekoa
pia toameketepa kimeka dika
dika toamene tete moa tuei.
4 Siloame takepa ludu yapu ta
enapeatekoiya yapu kilikome
tanemo yakamokoiya-pe. Kalabe
kạkoa (18) ali atoa eni kilikome
witaneya. Yerusaleme takepa
ete yename poanele tane toa
moa patukoa o yename poanele
tubele taneya tokome ni kilikome
witaneyano wene piki-pe. 5 Kini
namolole tewitikoa Akolalike tepe
kolotini pekoa pia toameketepa
kimeka dika dika toamene tete
moa tuei wa Yesuyo akeneya.

Kụ Tuamene Yomo Pikike Pedoa Akenemo

6-7 Yesuyo nimo ootokoa kakome
agale pade pedoa okome okome
ipe pinago pade one gerepi po
ipe pakeke yomo piki pade eida
mataneya kakeneya. Kụ wete
tuko patu wa enepokale kụ tu-
ameadeka. Nitadekale ipe talo
takaka ago-pala okome mali tebolo
ponokale-kama kụ tuko patu
wane enenokala tokounake kụ
wete tuamokala tokono, dekolo
ipe pakeke pa kamotoa toko-pe.
Wete kạwa pitikamene wa okale
8 talo agome okome Ali Muno opa
kạwa pitikamato. Tokene tuku
kakoa (12) ponomotoane wedoane
lati lati toane kai te tagolota
mọane pitikoai tou. 9 Nitikoludo
kụ tukale enekepa pa kamota.
Nitameneya kụ tuamokalepa nipa
kạwa pitikato wa talo agome
akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Mukiti Tukuane Atoa Latekanemo

10 Ko mea pupu toamene-
pete pade Yesu losu yapu pade
pome olaukapaneya. 11 Eida
atoa pade meaneya. Einatoapa
ipono awitaneya tokome mali
kalabe kakoa (18) ponoka toa
mukiti tukuaneya kị̄yotokakamele
toameneya meaneya. 12 Einatoa
enekome Yesuyo nee noo wa
kayo oa motokome okome anu
oyatoa neke taneya mea kakene
yenepa opi takoa pokolo uku
wa 13 one yono einatoake pikale
eina eina mukiti kị̄yotokakaneya
kawa Akolali kei pia kakeneya.
14 Nitikale enekome losu yapu
yopikagomepa i ago Yesuyo tone
ko mea pupu toamateko-peteka
i atoa eni latekako wa wene
poaneya meaneya. Nitoapa e yene-
pala okome okome tone pupu
tikilepa ko melepu (6) kakoa-
peta-kama tokoyano, enipete-
kama oyake latekamotoa namele
tokono, tatono takoa (7) ta patako-
petepa tone pupu toamateko-
pete nitamele toamoko wa wene
pokome okale 15 Ali Munagome eni
yene peya kikilikoa okome okome
winipa wene takuta pianeya meki.
Tone ko mea pupu toamateko-
peteka kini pitimekawe kai dogi
kai eya kolago taneta akolono ue
mekoka ue nomotoa aua pokala
tiki. 16 I atoapa Eberameke

taagene atoa mali kalabe kakoa (18) ponoka toa eina yene taneya mea kamotoa Setanuyo moa labakaneya. Nitaneyano, tone pupu toamateko-peteka one pa pia kakene yene dekolo takoane wetekamotoa wamiki-pe wa okale 17 one-pala wene poaneya meane-kiti yaame tuaneya kakeneya. Nitaneyake ete peyame one tubele toma pekeneleke ke wa wedia kakeneya.

Kalipe Lene Deyake Akenemo
(Matiu 13:31-32, Make 4:30-32)

18 Yesu pa eida kakome okome Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tikilepa edoa toko patu. Edeya wane adeka piane uku patu. 19 Kalipe lene deya panagome-kiti yamanu moa pitikakalepa tumia witakome wetini tootapeneya kaka. Nitaneya kakalepa ini pukaneya note yeneneke yene wikala taneya wa Yesuyo akeneya.

20 Yesuyo eya waka akeneya. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokolepa edeya wane adeka piane uku patu. 21 Pade atoame-kiti yisi kugu deya moa palawe kugu odene bekoke pitikoa eletekaneya. Nitikalepa palawe kugu keneke alama pokome eina palawe mono mono akatapeneya wa Yesuyo akeneya.

Nateya Edetekane Kagoke Pedoa Akenemo
(Matiu 7:13-14, 21-23)

22 Yesu Yerusaleme poademe pokome pitikali pitikoikaka ali atoa natetekoa pitikoikaka pima pekeneya. Nipa Akolalinemo i i wa olaukama pekeneya. 23 Nitima pokaka panago oneke nokome okome Ali Muno eya wane ne yatekene ukuno, yakamene. Akolaliyo ali atoa toa motikilepa natetekoa toa motoko patu-kale okome 24 Akolali mekota poatiki ka keteponopa kago nateya edetekaneya kakono, eni kago keneke patukoa ponadetepa wili toa kamene wane uku. Ali atoa peya matiyame patukoa ponadete wili toa kawa teko tokale wakala toi tokolo ni uku. 25 Yapu pinago kamoa pokome kago ketepono loko pitikoo. Nitikale kago keteaneya kakale ali atoa kiwi eida note akolono kago koloikoa kakete ekete Ali Muno Ali Muno i kago wete pekanamene wa okoli okome manika kawa niki-pe. Kiwi wene toamuku wa oo. 26 Nitikale ekete nepala odeneya opia mekete nee ue eya nakoonano, nepa tone yapu ludu noke olaukanokala tokonano, wene toamuku wapa dekolo oko-pe wa okolika yapu pinagome okome 27 kiwi kawa nikita wene toamukuno, poanele-kala toa kaki-kiti no wete tewitikoa poe wa wia lititapeoo wa oo. 28 Eidapa komome kabe kawamokale komo kạta pitikoa kawei. Nipa Eberame-loe Aisake-loe Yekobe-loe Ako-laline agale tọawea akane ali-kiti eni yene peya Akolaliyo talo toko ta eida e kaki wa enoa kagoke poadete note kakolika wa kiwi etepea wia lititapeoo. 29 Yu yene kipa oyake patukoa ponamele toamokaleka e ku mone yatene-kitipa lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yekeika yukukataka kawa note eni kago keneke patukoa ponete Akolaliyo talo toko take toge lobu-tukala toi. 30 Ali atoa padeka-kiti ketea kawake wa namolo ponete kaponoi. Wa padeka-kiti namolo kawake wa ketea kawa ponete kaponoi wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Yerusaleme Ela Motokome Akenemo
(Matiu 23:37-39)

31 Einata eina-pete Parisi ali padeka-kiti Yesu eni kakata nekete ekete ako tobou ago Erodeyo ne wia tukademe okono, i ta wete tewitikoa pa-koli okome 32 wini agale oa yotokako agokepa agale pade oane wetekakuno,

akapoe. Opi podoliyotapa ali atoake awitane ipono takoane wetekoane yene tane ali atoa latekoane toane wa ta tebolopeta patakale anu toatekoule peya takoane wipitiou. 33 Nipa opi podoliyota eko patepeyo-kitika enile toma pekene Yerusaleme take pamedeku. Ni edoa-mo. Akolaline agale papete to̱awea akane ali peya Yerusaleme ta eida-kama wia tukakala taneyano, noka eida tuadene eni pukuna.

34 Ae, Yerusaleme ta neke wida pitikoi yenamepa Akolaline agale to̱awea akane ali-kiti wia tukama-kala nekeneya. Ni Akolaliyo neeke wida moa wetekane ali-kitika kueme ka̱ua tukakala tane toa opii pa tiki. Nitaneyake ogadame idini-kiti pawena keneke lumoa pitikou toane tekene neke wida meki yene pawe toane moadene tokounake ko̱ite katite toa wakala tokoina. 35 Ae, Yerusaleme ta nepa pa tumu tokamotoa neke wida pitiki yene to̱a pootapeadete tiki. Ae, no papete wa enekileka toamoo. Nipa no i agopa Ali Muno patu kautakoa kama nokono, Akolali neme wedoa mekameneye wa no wete wa makutukoa moameneyake anu lene timini wa pade enamoo wa Yesuyo Yerusaleme ta-pala akeneya.

14

1 Yu yene ko mea pupu toamenepete Yesu ibini akene Parisi ago padane yapu nee noademe pome mepaneya. Nitikale eida oboa meane yename lene tuaneyame wia meaneya. 2 Eidapa tigini yoa lobutukatapeneya meane ago Yesuno leneke nome kakeneya. 3 Nitikale enekome Yesuyo Mosesene totono pine to̱a olaukane ali-kitika Parisi ali-kitika pitia yatekome okome Mosesene totono litiapa tone ko mea pupu toamateko-pete yene tane-kiti oyake latekamele toko patu-kale 4 agale waametekoa pa mekoli yoname moa latekakome opi poano pa wa wetekaneya. 5 Nititikoa okome kiwi panago one pitimekawe kai dogi kai eya koa pokalepa pinagome edoo-pe. Ko mea pupu toamateka-peteka eni eni pokome one kai ate lia motokomepa pupu eni tokome too. Enipa nimini uku-pe-kale 6 agale topo takamele toameneya.

Toge Lobutupote Mekete Toatekomo

7 Wa padepete Yesuyo agale pade pedoa akeneya. Nipa toge nee nonamene wa agale oa wetekaneyake nekene ali-kitame ibini akene yene meatekoi walai tuku toa pote mepokoile enekome tokome ni akeneya. 8 Nitikome okome panagome manane atoa motokakomepa toge kikakakuno noe wa agale oa wetekakale nekepa ibini akene ago meateka walai poke mepameamene. Ni edoa-mo. Ne keku kamotoa ako tobou meka agopa toge yopikagome ne noo wa agale oa wetekakale noka patu. 9 Ako ago nekedekale toge yopikagome ne poke mekata nokome okome i ago ako ago meatekota ne wini mekono, i ago wida memotono, ne pa wa okalepa nepa yaame tuaneya poke etene keku ago meatekata mepoo. 10 Wa tobou agome ne no wa agale oa wetekakale nekepa keku ago meatekata mepamene. Nitikalepa toge yopikagome ne mekata nokome okome anu oya ne ako walaike no mekuya liti menamene wa oo. Nipa ne-pala eida odeneya mekete nee nakoi peya mekakoa yopikagome ne kei pioo. 11 Nipa pinali one wa ako ago tetepo takakalepa Akolaliyo one keku ago tetepo takoo. Pinali one wa keku ago tetepo takakalepa Akolaliyo ako ago tetepo takoo.

12 Yesuyo nimo ootokoa mekomepa ne noo wa agale oa wetekakanakago-pala okome toge kikepa neke oya-laweka nekameyo-mikitika neke take kamo yeneka toge kikakakuno, noe wa kayo oa moameamene. Ni edoa-mo. Enika eni yenamepa naniko toge kikakakuno, noo wa neke nami wiei. 13 Toge kikepa ponopeneya mea yono poaneya mea kawa okeaneya mea leneta lianeya mea tiki-kiti noe wa kayo oa moamene. 14 Dikane yename neke nami wia lawetatikiya toamokale tokome neke nami wiamele toamoo. Nitamele toamokaleka Akolaliyo ke wa neke nami wioo. Nipa wene kiyo akeneya meane yene moa kamotokaka-pete ke wa neke nami witikale kolotine meoo wa Yesuyo akeneya.

Togeke Noamadete Wakene Yeneke Akenemo
(Matiu 22:1-10)

15 Yesuyo nimo okale yatekome one-pala eida opia mekome nee naka ago padame okome Akolaliyo talo toko take mekete nee nakoi yenepa kolotine meoi-kale 16 Yesuyo agale pedoa okome okome panagome-kiti toge mati kikakouno, ipete noe wa ali atoa peya matike agale oa wetekaneya. 17 Eni oi ponokale tobou agome pupu ago-pala okome namene wane agale oane wetekakouna-kiti nee nodokoa pikono, noe wa akapoano pa wa moa wetekaneya. 18 Nitikale peyame namele toamoko wa waamu taneya. Panagome okome itono pade pene topo toane motukuno, enepadene noamukuno, ela toko wa wakeneya. 19 Wa panagome okome kogono pitimekawe kai yonota tuane (10) pene topo toane motukuno, eni kai toane enepadene wida noamukuno, ela toko wa wakeneya. 20 Wa panagome okome anu atoa pene motukuno, namele toamoko wa wakeneya. 21 Peyame nitoa wakoli pupu ago tobou agoke wakapea nokome eina wakete akenemo i i wa toawea onaneya. Nitikale yapu pinago kotimi wene mati luaneya mekome pupu ago-pala okome tone pitiko ta piko peyake batete luduka ka luduka wete pa. Nipa ponopeneya mea yono poaneya mea lene lianeya mea kawa okeaneya mea tiki-kiti enemopoano pa wa wetekaneya. 22 Nitikale enemoa aua nokome okome Ali Muno neke okale toane enemoane nokounake ali atoa meatikita pa pikono, deku patukale okome 23 ta kebonokeka tayo tayotaka pa pitiki ali atoa noe wa tika tika toa aua noo. Anu yapu edea takatapemotoane ukuno, enemopa. 24 Eina namolo takoane noe wane oane agale wetekakolu wakoina-kiti anu toge nee nomotoane wamuku wa tobou agome akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesu Litiadete Tonekeya Wawatekomo
(Matiu 10:37-38)

25 Yesu pokaka ali atoa obomoa litima nokoli Yesu ete peketapea kakome okome 26 panagome-kiti etene nineta mati atoa wamene laine-mikiti kote motane tetepo takameneya tewitikoa wawamokomepa no oyake litia namele toamoko. One kepene mama moa tuamene piti motaneya mekomepa no oyake litia namele toamoko. 27 Ni one wia dekatiki yomo-pala aua poamademe wawou toa anukule takama pokome tete-pala moamademe wakomepa nipa no oyake litia namele toamoko.

28 Kiwi panagome one ta enapeateko yapu ludu yapu wiademe-kiti eni yapu wiane peya takateku kue oyake piko

patu wa wene kibutukapia meoo.
29 Eniledo toamokomepa nipa
itono pedoa yapu wete wia peya
takameneyake one kue pootapeoo.
Nitikale enekete ete peyame
ekete 30 i agome one yapu titia
eina wikanake oyake wia peya
takamele toamokolo pa pegene
kakalogoa wako wa ya motokoa oi.
31 Ni tobou ago padame eko
tobou agono yatene-pala poi
toademe-kiti namolo takoa eya too.
Eko yatene wia litikome toateka
oi pedoa pia mekomepa one
yatene natetekoameke eni yatene
pitikali oyake kutu litiku patu wa
wene kibutukoa meoo. 32 Pitikali
oyake kutu litiamele toamoko wa
wene pikomepa eya too. Pitikali
ta padeka mati nome dekakoa
pitikota one oyago-mene moa
wetekakomepa poi pia enepamene
wa moa wetekoo. 33 Eina toa
kinikiya peya tewitikoane waou
wa wene kibutua meameketepa
no oyake litia namele toamoko wa
Yesuyo akeneya.

Paya Kusake Akenemo
(Matiu 5:13, Make 9:50)

34 Kusa eni nakiyapa epetaneya
tokolo uku. Nitaneyake me pekene
kusapa edoa wa meke takamotoa-
pe. 35 Dikane kusapa ipe luduka
nee yabunu kai te eya pitikoai tik-
itaka moa mitikatekole toamokolo
pinagome paka miitapeko. Kale
piiyakoa kaki-kiti kipala i ukumo
yakoa moamene wa Yesuyo ak-
eneya.

15

Katepitoa Pekene Sipi Sipi Kai
(Matiu 18:12-14)

1 Takesi kue motokama yakene
ali-kiti Mosesene totono tagoa
toamene yene peyame Yesuyo
okamo yakadete one mekata
obonokala taneya. 2 Nitikoli Parisi
ali-kitameka Mosesene totono
pine toa olaukane ali-kitameka
Yesu akoa lubulubu pikakete
ekete i agomepa Mosesene totono
tagoa toamiki yene makutukoa
moa odeneya opia mekome nee
nako wa okoli 3 Yesuyo eya wa
pedoa agale akeneya. 4 Kiwi
panagome sipi sipi kai ege taku-
peta kadukoa (100) egetekale-
kiti odenedo katepitoa pokalepa
pinagome ete (99) sipi sipi kai ali
piamene take koukoa kakoika pa
kamotoa eina katepitoa atupokana
kai pitia tuku toma poo. 5 Nitoa
enamua motokome wedia kawa
kotomaneke wia apulogoa waka-
pea noo. 6 Yapu eni nome kakome
one oya-lawe one yapu liti mekoi
peya kayo oa motokome okome
auna katepitoa atupokana sipi
sipi kai enamuane moane nekene
ukuno, wedikete wediatono noe
wa kayo oo. Enipa nimini uku-
pe. 7 Eina toa Mosesene totono
tagoa toamene ago odenemeka
one namolole poanele tewitikoa
wakalepa a tibuke mekoi peya
wedia kawei. Nipa pade ali-kiti
ege takupeta kadukoa (99) kini
namolole poanele wete tewitikoa
wakeneya tekete wene kiyo ak-
eneya mekoi yeneke wedekilepa
teketeke einago odene agoke
wedoa wedikete kolotine meoi wa
Yesuyo akeneya.

Atuane Kue Leneke Pedoa Agale
Akenemo

8 Pade atoame-kiti one kue
lene yonota tua pikoyake wa
pade odeneka atukolopa nipa
eya toko. One labo udukoa
yapu do wedoa pokama pokome
tuku toa kawa enamua motoko.
9 Enamua motokome one oya-
lawe one yapu liti meki peya-
pala okome auna atuane kue lene
enamuane motukuno, wedikete
wediatono noe wa kayo oa mo-
toko. 10 Eina toapa Mosesene
totono tagoa toamokome ete-
pea pome atupoka ago odeneka
one namolole poanele tewitikoa

wakalepa Akolaline edelo alikitame ke wa wedoa wedia kawei wa Yesuyo akeneya.

Atupane Ago Eteneke Wakapea Nekenemo

11 Yesuyo eya waka pedoa akeneya. Panagono manata takuta kakeneya. 12 Padepete putunagome etene-pala okome atai neme kadimo oa no tatikoa meatekoya-kiti opi mouno, wete tatikoa meano ta-kale etename tatikoa metaneya. 13 Nitaneyake ta pade-mene lia patakale putunagome onekeya peya moa ta tetemada pome mepaneya. Nitoa pale toa mekome onekeya peya paka wetekamu taneya. 14 Wetekamu taneya pa mekale one eida mekata kobu igi mati witaneya. Nitaneyake kobume tuaneya mekome tokome 15 ta pinago pade mekata pokome okome neke takateku pupu pade piko-pe wa yakapokale tayo lono one kai kakane lono one kai egetekapa wa wetekaneya. 16 Eida egetekakoa mekata kobume tukomepa kai naki neepa nou wa wene pianeyake padameka one noatekaya lawetekile toameneya. 17 Nitaneyake one poane wene wia wakome okome Agetaine pupu takaki yene peya nee noa kitipu-kama mekiyake nopa nee noamoane kobume tuaneya i mekuno, 18 agetai mekota wete wakapeane poada. Pekene ekene atai, Akolaline leneke kakene poanele tokou. Ne-palaka poanele eina tokou. 19 Nopa dikane agono, neke mana wa neme amele toamokono, neke pupu ago tetepo takoa pa pupu yameano ta wane opou wa 20 kamomotokome oneketai mekata poademe pekeneya.

Nitoa noademe nokale etename enekome elame tuku wa teyapea pome kotua tebea nunu oa kakeneya. 21 Nitikale mana agome okome Akolaline leneke poanele tokou. Nepalaka poanele eina tokouno, nopa neke mana wa neme amele toamokono, pa pupu ago tetepo takoa pupu pade yamea ta wa kowitaneya. 22-24 Nitikaleka etename pupu yene-pala okome manago atupane ago i nokono, tuaneyano wene pikounake i nome kakono, one kawateko mamina epetane mati wete moa kakakoa one yonoke makai wane moa mekakoa kawa yeneka moa mekakoa toe. Togeke wiadete lạmotoa egetekoona pitimekawe kai tine wete moa wia kikakamene. Toge kia wedikete wediatoe wa okale toge nodokoa pia wedia kakeneya.

25 Nitoa kakakoa namolo ago ipe toa kawa wakapea nome yapu liti kakome yatekale tulutu oa kawa pitikoa wedia kakoimo yakaneya. 26 Nitoa yatekome one pupu ago pade ne noo wa kayo oa motokome okome i yatekumopa edele tekete ikiti-pe-kale okome 27 neke wamene opi noka. Nitikale neketaiyo one tuamoa padeleka toameneyano ke wa wedia kakomepa tone togeke kiadete lạmotoa egetekoona pitimekawe kai tine wia kikakakome toko wa okale 28 yatekome kotimi wene luaneya kakome kini wedia kakoita poamademe wakale etene ako lono one kakata pokome ne noo wa kowitikale 29 okome atai, mali peya mati ponomotoane neke agale odepetaka tagameneya meane neke pupu pa takoane kakou. Nitikouyake meme kai tine i metekuno, neke oya-lawe-pala wia kia noa wedia kawati wa odeneka meamokana. 30 Nitamokanake neke mana putunago wakapea nokalepa togeke kiadete lạmotoa egetekoona pitimekawe kai tine wia toge kikakaka. Neke kamoya-kiti moa pokome pamoko atoa-pala opia mekome paka wetekamu taneyake toka-kale

31 etename okome tota odeneyata
mea kakoona. Anukuya peyapa
nekeno, dekolo wene poaneya
kake oko-pe. 32 Neke wamene ago
tuane tetepo taneyake opi i noko.
Atua pekeneyano wene pikounake
opi i eneku. Nikepa ke wa wedia
mekilepa tamele toko wa etename
akeneya wa Yesuyo akeneya.

16

Kepene Mama Motokagoke Pedoa Akenemo

1 Yesuyo one oya-lawe-pala
eya waka pedoa akeneya.
Kamo agome-kiti onekeya neme
yopikamene wa panago moa
kakaneya. Nitikale yopikoa
meaneyake pade-kitame ekete
winagome nekeya-kiti paka
wetekamu toa talo toa po-
tokakako wa to̱awea onokoli
2 kamo agome ne noo wa
yopikaka ago kayo oa motokome
okome neme toa potokanemo-
kiti onikino, anukuya-kiti neme
yopikake oi pima neke tadekale
enouno, eni wia pika boku aua
namene. Anukuya-kiti neme
wa oyake yopikamele toamokolo
uku wa kamo agome akeneya.
3 Nitaneyake one toateka wene
kibutua mekome okome kamo
agome no ne pa wa wetekademe
toko. Itono wetiane ipe enika eni
pupu toateku tele meamoko. Eko
pade ali-kitaneya oiane moamene
ya motukuno, deku patu. 4 Kamo
agome pa wa wetekakale pa pima
yakenepa ali atoame kini yapu
ne noo wa no makutukoa mo-
motoane tekene ile tou wa wene
kibutukapianeya. 5 Nititikoapa
one Ali Muno agonoke padeya-
kiti nami kakoa motane yene
peya odene odene wa kayo oa
mokala taneya. Nitoapa panago-
pala okome neme tobou agono
nami wia ete meatekoyapa edela
piko-pe-kale okome 6 olipe yomo
ku̱ uepa mete keneke mekoane
ege takupeta kadukoane (100)
nami wiane meamedeku wa okale
okome eina ete meateko oipa
bokuke wiane mekakouna pade
pilia wawa koikoa eni lukuke
ege odepeta kadukoa (50) oi wia
mekamene wa akeneya. 7 Nitoapa
padago-pala okome tobou agono
nami wia ete meatekoyapa edela
piko-pe wa yatekale okome witi ku̱
kake uane kite toane ege kadukaka
kapidime kadukoane (1000) nami
wiane ete meamedeku wa okale
okome eni oipa bokuke wiane
mekakouna pade pilia wawa
koikoa eni lukuke ege kadukaka
wageneme kadukoa kakoa (800) oi
wia mekamene wa akeneya.

8 Einagome dikoa toa po-
tokakaleka tobou agome okome
pinali neke kepene mama moteke
toatekale wedoa wene kibutukapi-
adeko wa one kei pianeya wa
Yesuyo akeneya. Nimo ootokoa
okome itono peku noa tiki-kitame
kini yagono-mikiti-pala toatikile
wedoa wene toa tikilepa pa̱ keneke
Akolalinele takama yaki-kiti moa
patukoa tiki wa Yesuyo akeneya.

Kue Pikoa Mekete Toatekomo

9 Yesuyo nimo ootokoa okome
kini kamo tikilepa yete pade ali
atoa-pala tatiane oya kakoane tou
wa tamene. Nipa eni kamoya
wetekamu tootokoa pa mekepa
mea kawateko take namene
wa makutukoa momotoa teke
nitamene. 10 Panagome-kiti
one natele toatekale epetekoa
tokomepa nipa tubele toatekaleka
epetekoa too. One natele toatekale
toa potokakomepa nipa tubele
toatekaleka toa potokoo. 11 Nipa
itonoke kamoya-kitipa kime pikoa
mea potokadekolipa nipa one
epetaneya pia kawateko kamoya
talo takamene wa teyo edoa
memotoa-pe. 12 Panagoneya talo
takoa potokadekalepa nipa one
kamoya pade ne pa metekene

metekuno, moa ta wa teyo edoa memotoa-pe.

13 Panagome yono tatikatakutukoa ali takutane pupu oyake takamele toamoko. Nitoado tokomepa panago-pala kotimi wene luaneya mekome wa padena agoke wene mekoa mekome pupu takakala too. Ni panagoke wene tugoa mekome wa padena ago paya tetepo takoa too. Nipa Akolalinele takakilepa kamolekeka wene piitikaneya mea tamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Akenemo-mene
(Matiu 11:12-13, 5:31-32, Make 10:11-12)

14 Yesuyo nimo okale Parisi alikitame yakakoa kaketeke tea agale oa kakeneya. Nipa kini kuekekama wene piitikaneya mekete ni taneya. 15 Nitikoli okome ali atoame kiwi kei pimotoa tekete kini leneke wene kiyo akeneya meane tetepo takoa mekilika Akolaliyo kini wini tepene piko wene tetoa eneko. Ali atoame tobou kakoa kei pikiya-kitipa Akolaliyo kote motuku wa kotimi wene luaneya meko.

16 Papete Moseseyo one totono i i wa yamea wia mekaneya. Akolaline agale toawea akane alikitameka one agale i i wa toawea akama nekeneya. Wa naniko Yone taatekoa nekene-pete titimoa weneya totono Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo kini wene epetekakomo oa aua yakili e ku ali atoa Akolalike lukoa meadete togo togo oa kakili uku. 17 Nimopa wane ekeneke eya waneka uku. Itono tibuta oyake takoa pamele tokoyake Mosesene totono pademoka katekamele toamoko.

18 Panagome one natono wawa eko pade atoa motokomepa nipa mone moamateko atoa eni motoko. Aname wakene atoa panagomedo motokomepa nika mone moamateko atoa eni motoko wa Yesuyo akeneya.

Kamo Ago-pala Lasarusitake Akenemo

19 Yesuyo agale pade pedoa okome okome kamo ago pade ta pataka abuna kamokakome kudulu pagene mamina eya kawa nee epetaneya-kama noa taneya. 20 Einagono kago keteponoke ponopene ago pade one ibini Lasarusi tono pageneya nome piai taneya. 21 Nipa kobume tuaneya mekome kamo agono walai keneke pitaka nee kugu noadiyano wene pia taneya. Nitikata tue-kiti nekete one tono li abetoai taneya. 22 Ponopene ago nitoa pa mea tukale edelo ali-kitame a tibuke moa aua pote Eberamene yono kounoke kakapaneya. Kamo agoka tukale oloyo taneya. 23 Nitaneyake poane take pome mekome dika dika toamene tete mokoa kakome ate enapekome enekale ta padeka mati Lasarusi Eberamene yono kounoke kakale enekome kayo okome okome 24 atai Eberame noanu ela moamene-ye. Toe itipono okoa kakota i kakene tete dika dika toamene mokoane kakuno, winago Lasarusi one kadapi yono munoke ue takamoa anu keke ko akakanomono, pa wa oto wetekamene-ye wa kayo okale 25 Eberameyo okome anu mana ne itonoke mekepa epetaneya-kama motokana. I ago Lasarusi nitameneya edawe mekana. Opa i ago wedia mekoyake nepa tete mokoa wini kako. 26 Nika nepala toto-pala kobu tubeyame pilikaneya mekono, ika mekokiti winika nouno wene piketeka winika namele toamoa winika meki-kiti oto namele toamoko-kale 27-28 yatekome kamo agome okome winimopa nimini okoyake eya tamene wane ne kowitikene ukuye. Agetaine yapu anukameyomikiti ko kakoa (5) mekete tikino, no tete i mokoane kakuta note menokayano, wini ago Lasarusi

eni yeneke wetekakamene-ye. Nipa kini tiki poanele tewitikoa wawati wa pubu akapomotono ta wa kowitikaneya. 29 Nitikale Eberameyo okome Mosesene totonoka Akolaline agale papete tọawea akane ali-kitane agaleka pa kini oi momotono ta-kale okome 30 ae, atai Eberame anukameyomikitame enimo oi moamoi-li. Tukome tuane agodo kamomotokome kini mekoita pome pubu opokalepa kini poanele tewitikoa waweino, wini ago wetekakoa ta-kale okome 31 Moseseyoka Akolaline agale papete tọawea akane ali-kitameka wia mekane agale yakoa moameketepa nipa tukome tuane ago kamomotokome mekoita pokome okamoka etene yakamoi wa Eberameyo akeneya wa Yesuyo akeneya.

17

Ali Atoa Likoa Eneki Yeneke Pubu Akenemo
(Matiu 18:6-7, 21-22, Make 9:42)

1 Yesuyo one oya-lawe-pala okome okome ali atoame poanele tomotoa padele padele witakala too. Ae, poanele tomotoa likoa enekoi yename tete mokoa kawei. 2 I mati deya-kiti odeneka padame likoa enekalepa nipa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enameneyake pade alimedo laukakoa tube kue matiyame one kabe kautoa kusa ue muke keti pitikakalepa epetoo. 3 Kipalaka enile takayano, wedoa meamene.

Neke oyago padame ne-pala padele poanele tokalepa kikoa oa moamene. Nitikale one poane wene wia wakalepa nipa one poanele tokanake po letu mekakana keetapeamene. 4 Nipa ta pataka abuna tatono (7) kakoapeta poanele ne-pala one tokala toake wa tatono (7) kakoapeta ne-pala poanele eina tekene tadeku wa one poane wene wia wakala tokalepa one poanele tokala tokanake po letu mekakana kekala tamene wa Yesuyo akeneya.

Akolalike Wene Tugoa Mekete Toatekole

5 Yesuno oyali-kitame one-pala ekete Ali Muno Akolalinele akolekama takama poono, mane mane oano ta-koli 6 Ali Muno agome okome kalipe lenepa dedeyameke witakome leau akatapea witako. Akolalinele edikoado takama peketepa nipa i kako yomo sikamine yomo teke tọomoa poke kusa ue muke kapa wa okale tọomoa poo wa Yesuyo akeneya.

Tobou Agono Pupu Takakete Toatekole

7 Kiwi padago neke pupu takako agomepa neke ipe takoaka neke kai egetekoaka toa peya takamotokome neke yapu wakapea nokale eneke nee wete nonamene wa neme oo-pe. 8 Ẹ'e mena. Eya wa oo. Nee ue eya nouno, mamina pade moa kawa nee takoa lawetoano ta. Nee nootokoane mekolu neke nee ue eya noano ta wa neme oo. 9 Enile tamene wa okale einagome yakoa tokalepa ke wane uku wa neme oo-pe. Ẹ'e mena. 10 Akolalinele dikoa takamene. Oneme tamene wa oka toa-kama yakoa teketepa one-pala eya wa amene. Tone toatekole pa eina tokoono, toto pa yene-pala ke wa edoa oade-pe wa amene wa Yesuyo one oya-lawe-pala akeneya.

Yesuyo Kedime Nakene Ali-kiti Latekanemo

11 Yesu Yerusaleme take poademe pokome Galili Sameria tata otoke pake yakeneya. 12 Nitoapa ali atoa pitikoi ta pade pome kakaka kedime nakene ali noi kakoa (10) one kotuadete eka mati witimoa kakete 13 kayo telo ekete ekete Tikisa ago Yesu

toto ela moamene-ye wa kayo oa
kakeneya. 14 Nitikoli enekome
okome Akolalike lodo yotokoai tiki
ali mekita pekete kini lene timini
yameatino poe wa wetekakale
poadete pokoika eina kedime
nakene yene takoa pootapeadeka.
15 Takoa pekedekale enekome
odene ago Yesu kakata wakapea
nekeneya. Nipa Akolali kei telo oa
pima nokome 16 Yesuno kawane
aua pitakome ke wa akeneya.
Einagopa mone Sameria take
agomeke nitaneya. 17 Nitaneyake
Yesuyo okome kiwi kedime nakene
ali noi (10) kakoapa kiwi peya
latamokoi-pe. Latekakilepa
taneyano, eina pogi kakoa (9) ali-
kiti edekoti-pe. 18 Ae, e ali-kiti Ako-
lali kei pinamikiyake o ago odene
mone agomeke Akolali ke wa one
kei pinoko wa Yesuyo ootokoa
einago-pala okome 19 kamokoa pa.
Nooke wini wene tugoa mekoleme
ne eni latekaneya tokolo uku wa
Yesuyo akeneya.

Akolaliyo Ali Atoa Pawe Toa Talo Toateka

Tigotokale Toatekale
(Matiu 24:23-28, 37-41)

20 Parisi ali-kitamepa Akolaliyo
ali atoa pawe toa talo tikilepa
manipete too-pe wa yatekoli
okome Akolaliyo eni talo tokoyapa
kini leneme enemotoa keleyo
witamoo. 21 One talo tokoyapa ku
witakono enoe, e witakono enoe
wa padameka wamoi. Akolaliyo
talo tokoyapa kiwi pakeke wete
witaneya tokolo ni uku wa Yesuyo
akeneya.

22 Nimo ootokoa one oya-lawe-
pala okome no Ali Yatenane Oyago
wakapeane none meatekou ta
pataka odene enadiya wa kime
wene pia meketeke wa pade
enamoi. 23 Enipetepa pade-kitame
winago oto noademe ku nokono,
enoe wa oa, wa pade-kitame e
nokono enoe wa oa toino, eni yene
litia poameamene. 24 No Ali yate-
nane Oyago wakapeane nekenepa
katiapale a tibu eka kukata keleyo
pi̱atapeko toane pa̱ tootapeneya
nokolu peyame enekete enoi.
25 Nitatekuyake namolo takoanepa
tete-kala mokoane kawou. Nitimo-
toa no kaku-pete meki-kitame no
tewitikoa wawadete tiki.

26-27 Eya ago Noa meane-pete
ete mekoi peya paya nou toa
mekete gerepi po ku̱ ue eyake
wene piitikaneya mekete alime
atoa moa atoa alike pote tokala
taneya. Nipa Noa one tube ue dipi
keneke pome mepokaleka edikoa
paya nou toa meaneya. Nitoa
mekoika ue mea tagatapekome eni
yene wia atukatapeneya. Eina toa
ali atoa paya nou toa mekakoane
no Ali Yatenane Oyago waka-
peane nekene kotikatapeane nou.
28 Eyago Loto meane-peteka ete
mekoi peyame nee noa eya kuya
topo toa moa ipe lene matoa yapu
wia enika enile toma nekeneya.
29 Nitoa mekoika Loto one Sodome
ta tewitikoa pokale eina eina
Akolaliyo tibuke toe-pala itipono
okoa kakene kuguta pitikoa wia
atukatapeneya.

30 No Ali Yatenane Oyago
wakapeane nokou-pete mekoi ali
atoameka einago Loto meane-
pete tanele pa enile tokoa kawei.
31 Enipetepa panago neke pikoya-
kiti yapu keneke pimotoa yapu
liti koo meapa nipa mopada wa
yapu keneke poameamene. Eida
mea pitoa pamene. Panago neke
ipe toa kawapa wa yapu wakapea
poameamene. Eida kawa pitoa
pamene. 32 Loto einagono natono-
pala tanele kipalaka takayano,
kakoika wete tewitikoa pitoa
pamene. 33 Nipa onekele-kama
tokome tukaya wa piti tokolo
kepene mama motoko agopa
one yomini-pala etepea tua poo.
Wa padekagome one kepene
mama moamokome tukaya wa

piti moamoko agopa tukomeka Akolaline take mea kama poo. 34 Eya waneka ukuno yakamene. Enipetepa adona odene walaike atuta pitikoita-kiti pade eida pimotoa Akolaliyo padena takoa moa poo. 35 Atoa takuta kini witi kụ kugutukoata kakoita-kiti padatoa eida pa kamotoa Akolaliyo padena atoa takoa moa poo wa Yesuyo okale 37 ekete Ali Muno neme wini okotapa manika patu wa okoli okome ali tuaneya lomua kakota kego naki ini-kiti odepeta koukoa note puka puka toa yaita kawei wa Yesuyo akeneya.

18

Koiso Yateka Agome Nepo Atoa Auapeanemo

1 Yesuyo agale pade pedoa ikilepa Akolaliyo yakoa toatekole nepia mea wawamekete one kowitoai toatiki adeka pikome eya wa akeneya. 2 Pitikali ta latia pitikoi take koiso yakateka ago pade eida meaneya. Einagopa Akolaliyoka ali atoameka one akakaya wa piti moameneya atiki toa meaneya. 3 Eni take nepo meane atoa pade einago mekata nokome okome panagome no-pala poi tẹia mea toa potokakono, no auapea anu koiso yatekoano ta wa kowitoai taneya. 4 Nitikale pade-mene yakameneya meake wa naniko wene kibututukoa mekome okome Akolaliyoka ali atoameka no akakaya wane piti moameneya atiki toane mekuyake 5 i atoamepa no teko takakoa kakono, no mekuta-kama one koiso yatekoano ta wa kowitoa-kala kakayano, auapeane one koiso yatekada wa akeneya.

6 Ali Muno agome nimo ootokoa kakome okome koiso yatekak-agome okomo yakamene. Wene kịyo wameneya mekomeke okono. 7 Akolaliyopa one wa takoa motane-kitame ete pia oto pia one kowitoai toa kakolipa kini koiso yatekamoo-pe. Koiso yatekatekoa wete auapeamoo-pe. 8 Kini koiso wete yatekoa auapekala too. Ni-tatekoyake no Ali Yatenane Oyago wakapeane nekene enekolu ali atoa nooke wene tugoa meadekoli enou-pe wa Yesuyo akeneya.

Parisi Ago Takesi Kue Motokane Agotake

Pedoa Akenemo

9 Yesuyo agale pade pedoa ikilepa pade ali atoa wene kịyo akeneya meku wa kini wa kei piketeke ete-kiti paya tetepo takoa meaneleke eya wa akeneya. 10 Eyagotame Parisi ali takesi kue motokama yakene agotame Akolali kowitadete tobou losu yapu pekeneya. 11 Pote kakete Parisi agome one one kakome mate agale keneya oa one tepene kowitikome okome Akolali ne-pala i ukumo yakamene. Ete-kitame pade ali-kitaneya oa yotokoa moa ele kule poanele toa atoa lia moa nitoa tikiyano, noanumepa nile toamuku. Kuna agopa takesi kue motokama yako ago ku kakono, nopa einago keneya menano, ne-pala ke wane uku. 12 Ta patako tatono kakoa (7) ponoko toane-kama takupeta nee wawane pa mekala tuku. Anu motukuya peya yonota tuane pikala toane pade katekoane moane neke pikakala tuku wa kowitoa kakeneya. 13 Takesi kue motokama yaka agome nitamokome ete witimoa kakeneya. Nitoa ate tibuke nepikamene ya tokale kakome one palanu wi wi toa kakome okome ae, poanele-kala tuku agome ukuno, Akolali no ela moameneye wa kowitoa kakeneya. 14 Nitoa kowitane agopa Akolaliyo poanele toamene ago tetepo takaneyake yapu pekeneya. Padena ago mena. Nipa pinali one wa kei piko agopa Akolaliyo keku ago tetepo takoo.

Wa pinali one wa paya tetepo takako agopa Akolaliyo kei pioo wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo De Mati Deya-kitike Akenemo
(Matiu 19:13-15, Make 10:13-16)

15 Wa pade-pete pade-kitame kini de mati deya-kitika yoname mitikakamotoa Yesu kakata aua nokoli one oya-laweme noameo wa kikoa okoli 16 Yesuyo okome wini mati-kiti oto nomotono, etoe. Akolaliyo one talo tuku taapa kinino noe wa yametekilepa dikane mati-kiti yametekono, oto nomotono toe. 17 Nimini ukuno yakoe. Panagopa mati deya-kiti Akolalike lukoa mekete tiki toa lukoa meamademe wakomepa nipa Akolaliyo talo toko take oyake pamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

Kamo Tane Agoke Pedoa Akenemo
(Matiu 19:16-30, Make 10:17-31)

18 Tobou ago padame Yesu yatekome okome epetanele toko Tikisa ago, edele tekene meane kama pou-pe wa okale okome 19 nopa epetanele toko ago wapa wini okono, edekolo oko-pe. Epetanele-kama toko agopa Akolali odene kako. Wa pade lokoaka kawamoko. 20 Moseseyo tamene wa papete wia mekanemo neme wene toko. Eya wa wia mekaneya. *Mone padane atoa lia moamoa ni ali wia tukamoa ni monekeya kode moamoa ni panago-pala pa puputua akoa agale wamoa ni neketai nekaquata kei pia mama moa tamene* wa Moseseyo akeneya wa okale okome 21 eni akenele-kama tualike laigoane yakoane toma nuku-kale okome 22 wenepa eni tadekoyake odeneledo katekoa toameadeko. Neke pikoya peya topo toa kue mootokoa ponopene ali atoa tatia meetapeamene. Nitikepa neke kamo toatekoyapa a tibuke auma kakeneya enoo. Nitatekoyano, no litima namene wa Yesuyo akeneya. 23 Nimo okale yatekomepa uu kamo tane ago tokome wene keda taneya kakeneya. 24 Nitikale enekome Yesuyo okome ae kamo tiki yene Akolaliyo talo toko take pamene poto tube mati toko. 25 Kamelo kaido noi keneke-kiti patukoa ponokomepa nipa wedoa wili toa kawamoapa patukoa ponoo. Kamo tane ago Akolaliyo talo toko take ponokomepa nipa wili tokoa mati kawapa ponoo. Nipa one take pamene poto mati toko wa Yesuyo akeneya. 26-27 Nimo okale yatekoi-kitame ekete kamo yeneke winimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyo mainali atoa toa moo tokolo-pe wa okoli okome ali atoame toamatikilepa Akolaliyo oyake tamele toko-kale 28 Pitayo okome totomepa tone yapu tewitikoa wawa ne litima noko-kale okome 29 nimini ukuno yakoe. Panagomepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo oa mema poademe tokome one yapu one natono onekameyo-mikiti one etene nineta one mati-kiti tewitikoa wakomepa 30 nipa itonoke enika eniya luku ako-kitika mokala too. Nitoa mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea kama pamene wa moa kakoo wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Tebolo Takoa

Oa Metaneya
(Matiu 20:17-19, Make 10:32-34)

31 Yesuyo pato wa one oya-lawe-pala eko keneya aua pokome okome kipala i ukumo yakoe. Opa toto ate Yerusaleme take poadete poko. Pote kakolopa Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame no Ali Yatenane Oyagoke wia mekapiane toa-kama aida taatekoo. 32 Nipa ete Yu yename no dekoa moa mone

yenane yonoke moa pikoli paya tetepo takoa tea kawa tekelipu toa yotokoa 33 po wapime wia toi. Nitoa wia tukolika ta tebolo takoa pataka-pete kamoane pou-kale 34 one oya-laweme nateya weneka toameneya. Nipa eni okamo kaukoa keneya okale tokome eina agale pine agopa tokale meaneya.

Yesuyo Leneta Lianeya Mekome Eya Kuya

Oia Meane Ago Latekanemo
(Matiu 20:29-34, Make 10:46-52)

35 Yesu Yeriko ta tigotokakoa witapademe nokaka leneta liane ago pade eida one ponatekaya liti kue eya oia moa meaneya. 36 Nitoa mekome yatekale ali atoa peya obomoa ponokoimokamo yatekome okome ipa edele tikiti-pe-kale ekete 37 Nasarese Yesupa wini ponoko-koli kayo okome okome 38 Depidi-laweke taagene ago Nasarese Yesu neme no ela moamene-ye wa kạ wikoa kakeneya. 39 Nitikale namolo kawa penane-kitame kikoa ekete ekete oyakeno, wa wa okolika kayo telo kamotokoa okome okome Depidi-laweke taagene ago no ela moamene-ye wa kayo akeneya. 40 Nitikale yatekome Yesu witimoa kakome okome winago no kakuta aua noe wa okale one kakaya liti pinele nome kakale Yesuyo yatekome okome 41 anume edele takamotoa oko-pe-kale okome Ali Muno anu leneta kikakoa wane uku-kale okome 42 nooke wene tugoa mekolemepa neke leneta epetekakono, neke leneta kikoa yeka ete ena wa okale 43 eina eina one leneta kikatapeneya. Nitaneyake Akolali kei pia kawa Yesu litima pekeneya. Enile tokale enekete peyame Akolali-pala ke wa kei pia kakeneya.

19

Sakiasiyo Tanemo

1 Yesu Yeriko ta nome patukoa ponokaka 2 uu kamo ago Sakiasi eida nepia kakeneya. Einagopa takesi kue motokama yakene yene yopiane ago. 3 Yesu edane ago patu wa nepia kakale ali atoame Yesu ponatekaka apua takoa edetapeneya. Nitaneyake totono ago tokome one lekoa pokome kawateka kene piameadeka. 4 Nitadekale teigoa teyapea pome Yesu ponatekaya liti kakene yomo sikamo yomoke lewia pome nepia meaneya. Nipa Yesu enademe taneya. 5 Eida nepia mekata Yesu nokome lene ate pitikoa enekome okome Sakiasi neke yapu opi no pipato. Wini yomo kọa wete noo-kale 6 nipa pata wa kọa nome one yapu wedia aua pekeneya. 7 Nitikale enekete e yene peyame Yesu oa lubu lubu pikakete ekete poanele toko agono yapu eni pome pipoko wa kọ oa kakeneya. 8 Nitaneyake Sakiasi one yapu nome kakome Yesu-pala okome Ali Muno anukuya peya tatitaku-tukoane padekapa ponopeneya-kiti meou. Wa namolopa pade ali-kitaneke kini kue oane yotokoane kode keneya motadekolupa nipa pine yene kini nami wianepa eni oane yotokoane motokouna toane tuyonopeta kadukoane ete mekala tou-kale okome 9 opi neke yapu pitiki-kiti Akolaliyo toa motoko wa ootokoa okome i agopa etepea pekene agoke Akolaliyo oneka Eberame-laweke taagene ago wa toa motoko. 10 Nipa no Ali Yatenane Oyagome paka etepea pekene yene tuku tou wane toane moadene nokou wa Yesuyo akeneya.

Tobou Agono Pupu Takane Ali-kitame

One Kue Pikoa Metekakete Tanemo
(Matiu 25:14-30)

11 E yename einaka einamo yakakoa kakoika Yesuyo agale pade pedoa akeneya. Nipa one Yerusaleme take tigotokakoa witanokono, Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokoyapa itonoke opii witako wa e yename wene pikoli tokome ni akeneya. 12 Nitikome okome tobou ago pade ta tetemada meane yename kini ako tobou ago moa kakamotoa poademe eya taneya. 13 One pupu ali-kiti noi kakoa (10) noe wa kayo oa motokome kini kini kakoi toa kina kapidi kakoa (20) tatikoa mekala taneya. Metekome okome oto noadene pukuno, i kueme tine pikoa motokamene wa meemotokome pekeneya. 14 Nitaneyake one eina take mekoi yename onepala kotimi wene luaneya mekete pade ali-kiti moa wetekakete ekete winagome toto talo tamene kote tokolo wako wa akapoe wa wetekaneya.

15 Wa naniko ete take mekoikitame einago kiwi yopiateko ago ne mea wa moa kakatekaneyake one ta pine lono wakapea nekeneya. Nokome pupu ago pade-pala okome kue metekouna ali-kiti enemotokapa. Auna kueme tine pikoa motokakoimo yakouno, enemotokapa wa moa wetekaneya. 16 Nitikale namolo ago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina moane tine pikoanepa ege kadukaka kadapime kadukoane (200) kina motokakouno, ina wa metekale okome 17 epetekoa neme eni tadeko. Eni pupupa nateleke neme wedoa tadekono, pupu pade tubele yameou. Pitikali ta latia pitikika noi kakoa (10) ta-kiti ne tobou ago mea yopikamene wa yametaneya. 18 Wa taku takoa noka ago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina moane tine pikoanepa ege kadukaka tatigime kadukoane (100) kina motokakouno, ina wa metekale okome 19 nipa pitikali ta latia pitikika ko kakoa (5) takiti ne tobou ago mea yopikamene wa yametaneya. 20 Wa panago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina mootokoane mamina moane togotoane potipikakou. 21 Nepa telekago teke padeyakitipa nekeya menake pa neme mokala toko. Panagono ipe neme padeyaka matamokoyake noa meko. Nepa dikane agono wene tekene piti tokale mekene neke kue pa potipikakouno, ina wa metekale 22 Ali Muno agome okome nepa poanele toko agomeke oko. No telekago padeya-kiti anukuya menake mokala toane ni panagono ipe padeyaka matamukuyake noane meku wa nooke winipa ko okono, neme wini oko toane padele telekole toane ne kibu mouno, nepia. 23 Ne meane pokouna kuepa bage edekale moa pikamoka-pe. Bage pikoo tokapa anu kueme tine pikane kue-pala oto mou tokake nitameke padeleka toameneya pa potipiadeko wa kikoa akeneya. 24 Nitoapa eida yakakoa kakoi yene-pala okome winagonoke one kina kabidi kakoa (20) pikoa kako kina moe. Mootokoapa kina ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kina pikoa kako ago metekapoe-kale ekete 25 ouo, oyagome one kina ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kina pikoa kakoyake okotope wa okoli okome 26 kipala i ukumo yakoe. Akolaline peku wedoa nakagopa nipa Akolaliyo one peku wedoa lawetema pokale kamo toma pou toa wedoa toma poo. One peku alekoa noma pokagopa nipa onekeya nateyaka eniya peya Akolaliyo takoa wa mootapeoo. 27 Kiwi talo tamene kote motoko wa no-pala poi tea

mekete wakoina yene wete dekoa motokapoe. No kakakoa wia tukoatino, dekoa motokapoe wa tobou agome akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesu Yerusaleme Nokale Ali Atoame

Ke Wa Wedia Kakete Makutukoa Motanemo
(Matiu 21:1-11, Make 11:1-11, Yone 12:12-19)

28 Yesuyo nimo omotokome one oya-lawe-pala patono noe wa Yerusaleme take ate witapademe pekeneya. 29 Nitoa pome Olipepini wa ibini akene tonoke latiane tata Besepase Besani tatake tigotokakoa witapademe kakome one oyalita takuta moa wetekakome okome 30 kuka ku take poatino poe. Pote witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine po kakoa kebetaneya kakale enoi. One patu panagoka wete mea yawameneyano, po kotokoa oto aua notokamene. 31 Kotokoa moadete tokoli enekome panagome okome dekolo kotokoa motiki-pe wa okalepa eya wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa poko wa akamene wa Yesuyo oa wetekaneya. 32 Nitikale pote enekoli Ali Muno agome okanakale tadeka. 33 Nipa po kotokamotokoika pine yene nekete ekete i dogi kai tinepa edeyake po kotokoa motiki-pekoli ekete 34 Ali Muno agome padele toatekole pikolo ni toko wa moa pekeneya. 35 Nitoa Yesuke aua nekete kini tokoo kakene mamina petene kotokamoa tali waneke tatikoa Yesu mekoa aua pekeneya. 36 Nitikoli mea pokaka kini mamina kotokoa one eni mea poatekaka pia tatikakawineya pekeneya. 37 Nitaneyake Olipe-pini togoikoa ketipea kọa poademe tigotokoa kakata one agale wete yakoa motane yene one-pala obomoa pote eida titimoa Akolali kei telo pima pekeneya. Nipa Yesuyo telekole toma pokale enekoinakalekeka ke wa Akolali kei pima pekete ekete

38 Ali Muno patu kautakoa kako tobou ago i nokono, Akolali neme pewe wia yopiameneye. A tibuke meki-kiti tepe mataneya mekete tikino, Akolali kei piatoe wa oma pekeneya.

39 Nitaneyake e yene pakeke obomoa nekene Parisi ali padekakitame one-pala ekete neke oyamikiti wawe wa oa kawikamenekoli okome 40 kipala i ukumo yakoe. I yenedo kawia mekolipa nipa i piko kue wane-kitameka ke wa wedia kayo oi wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Yerusaleme Ela Motanemo

41 Nitoapa Yesu Yerusaleme tigotokoa nome enetapekome komo loboa pitikoa kakome okome 42 ae, opika kini tepe mataneya poatiki kaapa kini leneme keleyo pikolo enemotadiyano wene pikuyake opa kauaneya tokome oyake enamele toamoko. 43 Ae, Yerusaleme ta nepala poi tẹia mekoi-kiti wini nekete kobu moa unukatakutukoa dekali toa meoi. 44 Nitoapa neeka neke wida pitikoi peyaka moa kạua kugu witikoi. Nipa neke yapu pawe eya latia kakene kue peya kẹawea tadekamu toi. Ae, Akolaliyo kiwi auapeademe wida nekedeko wa wene toamokoli tokome nitoi wa Yesuyo komo oa kakeneya.

Yesu Tobou Losu Yapu Pokome Tanemo
(Matiu 21:12-17, Make 11:15-19, Yone 2:13-22)

45 Nimo oomotokome Yesu Yerusaleme take tobou losu yapu pome kakome eya kuya eidakama padeya padeya topo toai tane ali-kiti wia tikatapekome okome 46 *anu i yapupa no Akolali ali atoame kowitoai toatiki yapu*

wa wia mekaneyake kimepa kode yename kodeya paigakoa moa piai tane kota tetepo takakino, poe wa wia tikatapeneya.

47 Ta pataka abuna Yesu tobou losu yapu pome olaukakala taneya. Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika ete tobou yene-pala koukoa mekete one katekoa wia tukatekoi oi pedoa pia kakeneya. 48 Nitikolika ali atoa peyame one oko agale yakatoe wa yakakoa kakeneya tokome one wia tukatekoile toamokale wakeneya.

20

Te Patu Kautakoa Kako-pe

Wa Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 21:23-27, Make 11:27-33)

1 Wa pade-pete Yesu tobou losu yapu pokome ali atoa olaukoa ni Akolalinemo kini wene epetekanemo i i wa mo wia kawa tokale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika one kakata nekete ekete 2 ne tokolepa te patu kautakoa kake toko-pe. Teyo ta wa okole toko-pe wa pitia yatekoli okome 3 kipalaka yakatekumo pikono, yakoe. 4 Yoneyopa ali atoa ue motokama yakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. One kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale 5 kini kini yakaate tekete ekete Akolaline peku noa toka wado okolopa nipa einagome oka agale edeyake yakoa moamokoi-pe wa oono, nimo wamato. 6 Nitameneya one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa ali atoame kue katekamoa pitikoa wia tukoi. Ali atoame Yone einagopa Akolaline agale akakago wa wene pikete tekete nitoino, 7 enimoka wamato wa ete Yesu-pala ekete Yoneyo mainaline peku noa toka patu. Wene toamoko-koli okome 8 nipa noanu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane kipala tọaweane wamou wa Yesuyo akeneya.

Panagono Gerepi Po Ipe Yopikoa

Potokane Ali-kitike Akenemo
(Matiu 21:33-46, Make 12:1-12)

9 Yesuyo e yene-pala agale pade pedoa okome okome panagome one ipe toa gerepi po matatekoapa one ipe kime yopikamene wa pade ali-mene yamemotokome ta padeka pokome eida mea kakeneya. 10 Wa naniko eina ipe gerepi po kụ putua kibutukakoa kaka-pete eya taneya. One pupu ago pade moa wetekakome one ipe yopikaki ali-mename one moateku toapa moke toa memotono pa wa wetekaneya. Nitikale nokale one ipe yopikane ali-mename layo tiginame moomoa pitikoa pupuli wia padeyaka meameneya pa pomotoa wetekaneya. 11 Nitaneyake pinagome pade pupu ago moa wetekale einagoka layome wia kawa ya motokatekoa pa pomotoa wetekaneya. 12 Nitaneyake pinagome tebolo takoa ago moa wetekaneyake einagopa wia kamate ponokoa paka lono moa pitikaneya. 13 Nitaneyake ipe pine agome edeku patu wa wene kibututukoa kakome okome anu kolotini ago anu mana moane wetekou. Einagodo nokale eneketepa one kei pia makutukoa moi wa moa wetekaneya. 14 Nitikale nokale one ipe yopikane ali-mename oote tekete ekete pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokaya-kiti kadimo okome kunu agono pine pikademe tokono, one moatekoya-kiti toto moatono, one wia tukatoe wa 15 tayo lono aua pote wia tukapaneya.

Nitikala taneyake ipe pinagome eni yene-pala edele tonoo-pe. 16 Nipa eya too. Wakapea nokome

one ipe yopikoa potokane alimene wia tukatapea kiwi luku pade-mene kime yopikamene wa yameo wa Yesuyo okale e yename ekete ae wini okole Akolaliyo taatekoa toamomotamene wa okoli 17 leneme nepikoa pikome okome Akolaline bokuke eya wa wia mekanemo pine edoa piko-pe.

I yomopa poadeko wa yapu wiane yename paya tetepo takoa wakeneyake panagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya wa panagome wia mekaneya.

18 Eni yomo pigike pitakoi ali atoa kaua kugu witikatapeneya piei. Wa eni yomo pigi panagoke pitakome katua tawele takatapeoo wa Yesuyo akeneya.

Mone Lomane Ako Tobou Agono Takesi Kue

Pitikakato-pe Wa Pitia Yakanemo (Matiu 22:15-22, Make 12:13-17)

19 Yesuyo nimo okale yatekete Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ekete i agome ina pedoa okana agalepa totoke akedekono, dekatapea moatoe wa einapete einata one moadete wili toa kakeneya. Nitiketeke e kakoi yene piti motekete tokome wakeneya. 20 Nitoapa eya toatekoi oi pedoa pia taneya. Ta yopia meko agome koiso pitia yakakamotono, i ago moa meato wa pade ali-kiti Yesu kakata moa wetekakoli nekete one oka agale yakoa motane tetepo takoapa natemo omotadiya wa kakeneya. 21 Nitikete ekete neme mane oa olaukoa tikilepa kiyoke-kama toko. Nipa ali atoa peya midi pikoapa Akolalinele takama pekete toatikile kiyoke-kama olaukako. Nepa nitane agono wene tekete ido pitia yakoono, yaka. 22 Tone totono litiapa ako odene tobou meko ago Sisane takesi kue pitikamatope, pitikato-pe. Yakoono oa takoli 23 one eni labatekoi wene pikoile tetoa enekome okome 24 kue lene pade enouno, yameo wa okale yametekoli okome i kue lene tiginikepa padane lene timinipala agaleta wia mekaneyano, eniyatapa teneta patu wa okale ekete 25 tobou ago Sisa one wa okoli okome nipa Sisa meatikiyapa one takoa mea, Akolali meatikiyapa ni Akolali takoa mea tamene wa okale yateketepa 26 ali atoa kakakoa i agome natemo omotato wa kamele toameadeko wa one eni okamoke wene kainya pianeya tekete agale wametekoa wakeneya.

Tuane Yene Kamoatikike Pitia Yakanemo (Matiu 22:23-33, Make 12:18-27)

27 Sadusi totono litiane ali padeka-kiti Yesu kakata nikilepa agale palene yakadete nekeneya. Eni yene kini totono litiapa tuane ali atoa wa kamoamoi wa iki. Nitane ali-kiti Yesu kakata nekete likoa enekete ekete 28 Tikisa ago, Moseseyo one totono wia mekakome okome panagono atoame one mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki mati-kiti opikamotono, nitamene wa Moseseyo akeneya. 29 Nipa odene aline mana-mikiti tatono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome one atoa moapa mati opiameneya one mea tuaneya. 30 Nitikale one liti taku takoa opiane agome einatoa moapa mati opiameneya mea tuaneya. 31 Tebolo takoa opiane agomeka einatoa moapa mati opiameneya mea tuaneya. Eni wamene tatono kakoame (7) einatoa kibutua moma-kala nekeneyake panagonoka einatoame mati opikameneya. Peya tiobali mea

tukala taneya. 32 Nitikala taneyake
wipitikomepa einakatoaka tu-
aneya. 33 Eina wamene-mikitame
einatoa edikoa kibutua moma-
kala nekeneyano, tuane ali atoa
Akolaliyo moa kamotokaka-pete
einakatoapa mainagono natono
wa tugoa meoo-pe wa likoa
enekoli okome 34 opi meki-kitipa
alime atoa moa atoa alike pote
edikatakutukakala toa meki.
35 Nitikiyake tua potepa weneya
take mea kawatiki-kiti eida mea
kaketepa alime atoa moamoa atoa
alike poamoa toi. 36 Eidapa edelo
yene keneya mea kawei. Nipa
tukolipa Akolaliyo moa kamo-
tokakale one mana kono-mikiti
mea kawei. Nitoa mea kakete wa
tukile toamoi. 37 Tuane ali atoa
Akolaliyo moa kamotokakamo
Moseseyoka wia mekaneya. Nipa
itipono oa kakene yomo deyake
Akolaline agale ludu nokome ak-
enemo wia mekakomepa Ali Muno
agoke eya wa wia mekaneya. Ali
Muno einagopa Eberame Aisaketa
Yekobe toa einago-menane Akolali
wa wia mekaneyano, 38 onepa
tuane ali atoane Akolali mena.
Mea kama piki ali atoane Akolali
wa okome akedeko. Ali atoa
one patu-kama kautakoa kakete
mea kama piki wa Yesuyo okale
39 Mosesene totono pine toa
olaukane ali padeka-kitame ekete
Tikisa ago, agale muno kakoa wini
okana wa akeneya. 40 Nipa one-
pala agale pade wa pitia yakamene
piti tokale akeneya.

Keraisu Onepa Tene Mana (Matiu 22:41-46, Make 12:35-37)

41 Nitaneyake Yesuyo e yene-
pala okome Keraisu wa papete
ibini akene agoke ikilepa Depidi-
loeke tawateko ago wa ikino,
dekolo iki-pe. 42-43 Papete Depidiyo
Akolaline bokuke lo agale pade wia
mekakomepa Keraisuke eya wa
wia mekaneya.

Ali Muno Akolaliyo no lukoane meku Ali Muno-pala eya wa oka. Ne-pala poi tẹia meki-kiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, nepia meamene wa Akolaliyo oka
wa Depidiyo wia mekaneya.
44 Nipa Depidiyo Keraisu einagopa
one lukoane meku Ali Muno wa
akeneyake kimepa Keraisupa
Depidi-loeke tawateko ago wa
ikino, dekolo iki-pe wa Yesuyo e
ali-kiti-pala akeneya.

45 Nitaneyake ali atoa peyame
yakakoa kamotoa Yesuyo one
oyali-kiti-pala okome 46 Mosesene
totono pine toa olaukaki ali-kitame
toma yakile titi toma yamene.
Eni yenepa kini ludu mamina
epetaneya wititapea kakeneya
yawa ni makesike ali atoame ke
wa walikitikakete yono momo-
tada wa yawa ni losu yapukeka
tobou ali-kiti meatikita meada wa
mepokala tiki. Toge kikoikaka
ibini akene yene meatikita meada
wa mepokala tiki. 47 Ni nepo atoa-
kiti oa yotokoa kini yapu eya kode
keneya motikiyake eka ali atoame
kiwi kei pimotoa lede kowitikete
kutupea pa agale likoa pikala tiki.
Ae, Akolaliyo dikaki yene kibu
motokomepa dika dika toamene
tete meoo wa Yesuyo akeneya.

21

Nepo Meane Atoame Onekeya Peya

Akolaline Takoa Metanemo (Make 12:41-44)

1 Yesu kabe togapia ate enekale
tobou losu yapu keneke kue
pitikoai tokoita tobou yene nekete
kue eya pitikakala tokoli enaneya.
2 Nitaneyake nepo atoa pade
ponopene atoa nome tuane kueta
takuta pitikananeya. 3-4 Nitikale
enekome okome nimini ukuno
yakoe. I kamo yene peyamepa
kinikiya tubeya pa pimotoa keku-
mene odene moa pitikakala

tokoina. I atoamepa onekeyapa nateya deyake one piko toa eni moa pitikatapeka. One nee eya topo toa moateka kue eni pitikakome tokome e yene peya moa patukaka wa Yesuyo akeneya.

Tobou Losu Yapu Tumu Tokatekamo
(Matiu 24:1-2, Make 13:1-2)

5 Pade-kitame tobou losu yapuke ekete ipa todolo yapu. Kue epetaneyameka Akolaline takoa metaneyameka koniyo takoa wianeya kakono, enoe wa okoli 6 Yesuyo okome kime i enekoa kakiya-kitipa eni wiane kue odeneka kibutukoa piameneya peya wia tadekatapeneya pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

Ke Enekakale Mekete Tete Moatekoimo
(Matiu 24:3-14, Make 13:3-13)

7 Yesuyo nimo okale eida kakoi-kitame ekete Tikisa ago neme ina okanakalepa manipete taatekoa toko patu. Enile toatekale tigotoma nokale edeya wa adeka piipioo-pe wa okoli okome 8 ina okounakale wete taatekoa toameneyakepa pade-kitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa oa ni pade-kitame enile taatekoa toateko tigotokoa nokono, noe wa kiwi oa yotokoino, wedoa lene kia nepikete yakoa poameamene. 9 Nipa kini ta ludu u̱u wa poi toa kakoimo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene. Enilepa taatekoa namolo takoa toatekoy-ake wipitia ta pade tigotokoa wete patamoo tokolo ni uku wa Yesuyo akeneya. 10 Nimo ootokoa okome e ku yatename poi tato wa kamoa poi te̱itakutukakala toi. Ni e ku tobou a̱goke lukoa meki yatene ete oto wa poi toa winali yoi. 11 Momani-kala tube mati toa eka kuka takeka kobu igi nome poane yene igi nome tokala too. A tibukeka ali atoa piti takatekole-kiti witoa ni Akolaliyo one toateka adeka piipikomepa padele padele tubele mati witakakala too.

12 Enilepa wete taatekoa toameneyake ete-kitame kiwi dekoa moa tete mekala toi. Nipa kini losu yapuka po yapuka lia aua pokala toi. Ni ako odene tobou mekoi ali-kiti mekoika eni ali-kitike lokoa ta yopikoi ali-kiti mekoika lia aua pote koiso akakala toi. Anukule takama pokoileke nitoi. 13 Nitikoi-petepa kini lene yoto kakete anukumo i i wa to̱awea akakala toi. 14 Nipa edemo wane uku patu wa kini wa kei piatekoimo wene kibutukapi-ameamene. 15 Noanumepa kiwi wene taka taka tokolu tokome agale muno kakoa okoli kipala poi teigoi yename moa kautakamele toamoa agaleka topo takamele toamoa too. 16 Kiniketai kinika̱ua kinikameyo kiwi-pala po piane yene kini oya-mikiti enika eni yene peyameka ete ali-kitane yonoke kiwi moa pikala toi. Nitima pekete kiwi padeka-kiti wia tukakakileka toi. 17 Nipa kipa no-pala odene ibini pedane ali atoa tokome ete yene peya kiwi-pala kotimi yoa meoi. 18 Nitiketeke kiwi-pala padeleka tamele toamokale tobou witako pine odeneka toa potokamele toamoo. 19 Eni ke enekakale meake nooke wene tugoa mea togaketepa kini wa toa moino, poapeneya kamene wa Yesuyo akeneya.

Yerusaleme Ta Wia Tadekat-apeneya

Tumu Tokatekamo
(Matiu 24:15-21, Make 13:14-19)

20 Poyo yatene Yerusaleme take obomoa note dekali toa unukata-pea kakoli eneketepa Yerusaleme ta wia tadekatapeneya tumu tokateko oi tigotokoa nekedeko wa wene toi. 21 Nitikoi-petepa Yudea ta ludu pitikoi-kitipa nipa

tono pake pake tọa pitoa pote paigakoa mepamene. Yerusaleme pitikoi-kitipa nipa kini eni ta wete tọa pitoa pamene. Tayo kakoi-kitipa nipa Yerusaleme take pitoa poameneya paka lono pitoa pamene wane uku. 22 Enipetepa Akolaliyo ali atoa kibu motikilepa one bokuke papete wia mekapiane toa-kama taatekoa too tokolo ni uku. 23 Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika eni tete witaka-pete manika edoa petoa pomotoa-pe. Ae, enipetepa itonoke dika dika toamene tete witoo. Akolaliyoka one Yu yatene-pala kotimi wene luaneya meoo. 24 Nitaneyake kipala poi tẹiane yename kiwi padeka-kitipa tueme kạwa tukoa ni padeka-kitipa e ku yatenane ta piko peyake tadekamu toa aua pootapeoi. Yerusaleme taapa mone pa yatene-kitame kautoa wia tadekatapekoli pa tumu tokaneya pioo. Nipa Akolaliyo eni mone yatene-kiti kiwika wiou wa moa atukateka oi ponokaleka pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

Ali Yatenane Oyago Wakapea Noatekamo
(Matiu 24:29-31, Make 13:24-27)

25 Nitaneyake a tibukepa lou tokene tagoi moa padele padele tokale eneketepa ae ile toatekolo toko wa enekala toi. Kusa ue mekokaka ụu okoa kawa pewikoa kawoo. Itonokeka e ku yatene tepe we tokale wene kainya pianeya meoi. 26 Nipa itonoke padele padele wipitikome toademe tokale nepia meketepa pitime tukete pitakala toi. A tibuke tele taneya mekiya peteka peteka tokale enekete nitoi. 27 Enika enile toka-petepa no Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pạ teleta toawineya noadene nokolu enoi. 28 Enika enile titia witakale eneketepa nipa Akolaliyo kiwi toa moateko oi tigotokama noademe toko wa wene weye akeneya meamene wa Yesuyo akeneya.

Yomo Pikike Pedoa Akenemo
(Matiu 24:32-35, Make 13:28-31)

29 Yesuyo agale pade pedoa okome okome yomo piki eteya yomoka witakoleke ukunu, yakamene. 30 Luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa kime wene tiki. 31 Eina toa anume ina okounakale-kiti witakale eneketepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateko eni tigotokona wa wene toi. 32 Etene nimini toatekomo ukuno, yakamene. Ipete meki-kiti peya wete tu-utapeameneyake kiwi-pala ina okounakale peya taatekoa too. 33 Nipa itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa pia-kama kawoo wa Yesuyo akeneya.

Taatekoa Toatekale Wedoa Nepikoa Meamene

34 Ina okounakale pubu wameneya odepeta wako piti-gatapekome toko toa taatekoa toademe tokono, wedoa meamene. Nipa pale paleta toa ni bia ue nokoa pia ni kini toatekoile nami namita kakale wene keda taneya mekayano, wedoa meamene. 35 Enika enile taatekoa tokomepa ali atoa ta piko peyake pitikoi toa taatekoa too. 36 Enika enile-kama taatekoa toka-pete no Ali Yatenane Oyago kakouta katepitoa note kanadetepa lene tuaneyame wia mea Akolali kowitima pamene. Nipa katepitoa noatekoi tele lukamotoa kowitamene wa Yesuyo akeneya.

37 Ta pataka abuna Yesu tobou losu yapu pome olaukapokala taneya. Nitimotokome likonupa Olipe-pini wa ibini akene tonoke ete wa pome pipokala taneya. 38 Nitaneyake one eni olaukakome oka agale yakadetepa ali atoa peya

likonu witia tobou losu yapu-kama note obonokala taneya.

22

Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pianemo
(Matiu 26:1-5, Make 14:1-2, Yone 11:45-53)

1 Edelo ago patukane wa ibini akene toge kikete pa palawe yisi kugu pitikamoa yotane palawe yoa noatekoi oi tigotokoa nekeneya. 2 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu edoa katekoa wiato wa wili tokoa kakeneya. Nipa ete ali atoa piti motekete taneya.

Yesu Moa Meateka Oi Pedoa Pianemo
(Matiu 26:14-16, Make 14:10-11)

3 Yesu-pala tuku kakoa (12) opia yakene ali-kiti pade Yudase einagoke Setanu awinaneya. Einagopa one pade ibini Isekariose. 4 Einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika tobou losu yapu talo tane tobou ali-kitika koukoa mekoita pokomepa Yesu kini yonoke moa piateka oi pedoa pianeya. 5 Nitaneyake wedia mekete ekete nipa nee kue meoo-koli okome 6 nitikouno toe wa tewitikoa pokomepa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya. Nipa ali atoane kabeta pake kawamokale nitou wa wene kibutuma yakeneya.

Edelo Ago Patukane Wa Ibini Akene Toge

Kikete Tanemo
(Matiu 26:17-25, Make 14:12-21, Yone 13:21-30)

7 Yu yename yisi kugu pitikameneya pa palawe wane-kiti yoa toge kikilepa sipi sipi kai tine-pala moa wia kikala taneya. Nipa edelo ago Idipi ta patukakale Akolaliyo Iserele yene toa motane oi wedekoa nitaneya. 8 Eni sipi sipi kai wiateka oi nokale Yesuyo Pita Yoneta moa wetekakome okome edelo ago patukane toge kiatono, eni toge nee wete nodokakapoatino, poe wa wetekakale ekete 9 eni toge nee manika nodokatoa-pe wa okoli okome 10 Yerusaleme take pote kaalaukete enekoli ali pade one wagoke ue mete kakalogoa aua nome kotukale enoino, einago litima pote one tuapea poka yapu tuapea pamene. 11 Tuapea pote yapu pinago enekete ekete Tikisa agome okome one oya-lawe-pala opiane mekene toge nee nouno, neke ugu yene note meai tiki yapu luku yameano ta wa oka wa akamene. 12 Kitame nimo okoli yatekome pinagome ako yuane yapu luku yametekilepa toto meateko walai eya nodokapianeya yameoono, eidapa tone toge nee eya nodokakoatino, poe wa Yesuyo one oyali-kiti takuta moa wetekaneya. 13 Nitikale pote enekoli Yesuyo eina okanakale tadeka. Nitadekale einata kini toge kia noatekoiya nodokaneya.

Yesuyo Palawe Wane Gerepi Po Kụ Ueta

Moa Lawetekome Akenemo
(Matiu 26:26-30, Make 14:22-26, 1 Korine 11:23-25)

14 Nee noatekoi-petepa Yesu nokome one Aposelo ali-kiti-pala walai waneke lewitoa meaneya. 15 Nitoa mekome okome anu moatekou tete wete moamekenepa edelo ago patukane toge kiko-pete kipala opiane mekene nee noadiyano wene-kama piane mekou. 16 Edelo ago patukane toge nee nakilepa Akolaliyo talo toko take mekene toateku adeka pikene tuku. Papete wa pade noamadeneke tuku wa ootokoa 17 gerepi po kụ ue mete mekaneya katekamoa Akolali-pala ke wa ootokoa okome kiwi peya tatia noatino noe. 18 Nipa gerepi po kụ uepa Akolaliyo talo toko ta

wete witameneyake papete wa pade noamou wa akeneya.
19 Ni palawe waneka moa Akolali-pala ke wa ootokoa popi-motokome tatia metekome okome ipa anu tiginino, kiwike toane i metekuno, moa noe. Noe wane metekilepa i mekete toko toapa no wene taneya mea toma pamene wane meteku wa metaneya. 20 Nitaneyake nee nootokoa mekete eina toa Yesuyo okome i gerepi po kụ ue meteke mekaneya noe wane metekilepa kiwike toane anu kamate ponateko adeka piane meteku. Nipa Akolaliyo oi pedoa pikana toane tekene kini wenele litia toatiki totono kadimo oane yametekene uku. 21 Nimo wanepa ukuyake eya waneka ukuno, yakoe. Mone yename no wia tukamotoa moa meateko agopa one yono i walaike anu yono-pala odeneka pianeya. 22 No tukilepa Akolaliyo papete wene toopikana toane taatekoane tuou. Ae, no wimotoa moa meateko agome dika dika toamene tete moo-kale 23 one oya-lawe ete oto wa yakaate tekete ekete ina okanapa mainagome toademe tokolo oko patu wa oote toa kakeneya.

Yesuno Oya-lawe Ako Odene Meadete

Togo Togo Oma Pekenemo

24 Yesuno oya-laweme agale oa takoa pili pili toa kakete ekete totopa mainago ako ago meko patu wa togo togo oa kakoli 25 Yesuyo okome mone pa yatenane tobou ali-kitame kiwike lukoa meki-kiti pupu toe toe wa tika tika tiki. Nitikilipa kiwike lukoa meki-kitame kipa toto auapeki yeneno, ke wa kiwi kei piki. 26 Anu oya-lawe kime pade edikameamene. Nitameneya ako ago nepa pene ago tetepo takoa meamene. Tobou ago nepa pa pupu ago tetepo takoa meamene. 27 Ali takutapa panago nee mekome nomotoa padena agome one nee takoa lawetekolo-kiti ako agopa mani ago-pe. Nee mekome nako agopa ako ago eni. Noanupa kini pupu ago mekene uku.
28 Ke enekakale mema yakouka anu oya-lawe kime no kagekama yakoinano, 29 Agetaiyo no ne tobou ago mea wa ali atoa yopiane meatekou ta yameteka toane tekene kime ali atoa yopia meatiki ta opi yametekene uku. 30 Nipa anu talo toateku ta no-pala opia mekete nee ue eya nomotoane nitiku. Eni uku toapa tobou ali meatekoi walai-kitike eida mekete Iserele yatene tuku kakoa (12) tatite toa takoa enoa akakala toi wa Yesuyo akeneya.

Pitayo Yesu Wawa Akatekamo (Matiu 26:31-35, Make 14:27-31, Yone 13:36-38)

31 Saimone Saimone ne-pala ukumo yakamene. Ali-kitame witi kụ yaku-pala eletekoa pianeya peteka peteka tiki toa Setanuyo ne i agopa edikoane toadene mano wa Akolalineke oia motokome ak-eneya. 32 Nitaneyake Akolalinele takama pokeke tewitikoa wakaya tokale neke kowitikakene uku. Wa naniko pale toake eni wene wia wakepa neke oya-lawene wene weye akakala tamene-kale okome 33 Ali Muno ne po yapu pitikakolika wia tukakolika noka po yapu pitikoa wia tukoa tomotoane uku-kale okome 34 ne-pala i ukumodo yakamene. Opi ali ogada ta patameneka wete kạ wameneyake nemepa no i ago wene toamuku wa tebolo-peta akoa wakala too wa Yesuyo akeneya.

35 Yesuyo nimo ootokoa okome namolopa Akolalinemo oa pupi-tikapekete kue ka nee uatekoi kaka uameneya kawa yeneka mekameneya pa toma poe wane wetekakounake pa pima yakoi-pe-kale ekete ẹ'e mena-koli okome 36 opidopa kini kue uatiki kaka

nee eya uatiki kaka pikolopa nipa moa aua pamene. Tue pade toamokolopa nipa tokoo kakene mamina takoa topo toa moa lua pamene. Ni edoa-mo. 37 *Ete-kitame i agopa Akolaline totono tagoa toamoko ago wa akoa wawei* wa wia mekapiane agalepa nooke tugoa taatekamedeko. No toatekoumo wia mekapiane agale taatekateko tigotoma noko wa Yesuyo akeneya. 38 Nitikale ekete Ali Muno tue takuta i pikono, enakoli okome nipa oyake toko wa pekeneya.

Yesuyo Olipe-pini Tonoke Pome Kakome

Kowitanemo
(Matiu 26:36-46, Make 14:32-42)

39 Yesuyo nimo oomotokome one tanele tokome Olipe-pini tonoke pekeneya. Eni pokaka one oya-lawe litima pekeneya. 40 Nitoa eida pome kakome kipala okome kiwi likoa enekaya wa Akolali kowitoa kamene wa ootokoapa 41 alime kue mitapeko kotuke keneya pome neuwe tukupia kowitoa meaneya. Nitoa kowitikome okome 42 meteke no noateku ue enekupa no tete mati moatekulu enipa tokono, Atai neme ete wia pedekamedekalepa nitikamene. Nipa anu wene pikule toa wane ekene wa-mukuno, neke wene pikole tou wa Yesuyo kowitoa meaneya. 43 Nitoa kowitoa mekaka edelo ago pade one weye akademe tibu kawa nekeneya. 44 Nitaneyake tepe we toka matiyame wedoa kowitoa mekale poliga kamate wane keneya pilipita pilipita toa kakeneya. 45 Nitoa kowitatekoa kamomotokome one oya-lawe mekoita wakapea pokome enekale elame tuaneya tokome atu pia meadekoi. 46 Nitadekoli okome dekolo atu pia meki-pe. Setanuyo kiwi likoa enekaya wa kamokoa kowitoa kamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Dekoa Monanemo
(Matiu 26:47-56, Make 14:43-50, Yone 18:3-11)

47 Yesuyo nimo oa kakaka ali peya mati obomoa nekeneya. Yesuno oyago pade Yudaseyo eni yene lia aua nokome Yesu nunu oademe pinele nekeneya. 48 Nitoa nunu oademe tokale Yesuyo okome no Ali Yatenane Oyagopa pa yename motokamotoa nunu eke toko-pe wa akeneya. 49 Nitaneyake Yesu-pala toadete tokoile enekete one oya-laweme ekete tone tueme wia litiato-pe wa oa 50 one oyago padame panagono kapidi pine takoa pitikaneya. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane ako tobou agono pupu ago nimini yono lono kakene kapidi pine takoa pitikaneya. 51 Nitikale enekome Yesuyo okome oyakeno wa wa einagono kapidi luku mitikatekoa ete wa kakakaneya. 52 Nititikoapa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika tobou losu yapu talo tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika one eni dekoa moadete nekene yene-pala okome kini tue lua layo tigini-pala nidikoa aua nikino, nopa ali wia kode moa toko ago tetepo takoa tiki-pe. 53 Ta pataka abuna tobou losu yapu keneke kiwi kakakoane eida-kama pone olaukakounake dekoa moamokoina. Opi i dekoa monikilepa yomiyomu yopik-ago patu kautakete toatiki-pete tokome ni tiki wa Yesuyo akeneya.

Pitayo Yesu Akoa Wakenemo
(Matiu 26:57-58, 69-75, Make 14:53-54, 66-72, Yone 18:12-18, 25-27)

54 Nitaneyake eni yename Yesu dekoa moapa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono yapu aua pekeneya. Aua pokoika Pita kutu mati kawati toma nekeneya. 55 Eina tobou agono yapu pawe keneke pade-kitame pomale toe yoa

payapono pia unukoa meaneya. Pita oneka eni yene pake pome lukoa mepaneya. 56 Nitaneyake tobou agono pupu atoa padame enekale Pita toe pa̱ake mekale leneme nepikoa pikome okome i agoka Yesu kuyago-pala opia pima yakome taneya wa okale okome 57 anuyatoa, no winago wene toamuku wa akeneya. 58 Naniko keneya panagome Pita enekome okome neka Yesuno oyago-kale okome e̱'e, nopa one oyago mena wa akeneya. 59 Lou pini odene tadiya ponotekaneyake padekagome okome i agopa Galili agono, Yesu kuyago-pala opia pima yakeneya tadeko-kale okome 60 winipa pa okono, neme wini oka agale agopa tokolo meku wa oa kakaka eina eina ali ogada ka̱ oa kakeneya. 61 Nitikale Ali Muno ago Pita kakata peketapekome nepikoa pianeya. Nitikalepa Ali Muno agome eya wa okana opi ali ogada ka̱ wameneka neme no einago wene toamuku wa tebolopeta akoa waoo wa okana wene ponokale 62 akolono pokome komo ka̱ta pitikoa kakeneya.

Poyo Ali-kitame Yesu Tea Agale Akenemo
(Matiu 26:67-68, Make 14:65)

63 Yesu eida yopia kakene ali-kitame one tegene matoa layo toua wikala taneya. 64 Mamina nateyaka moa one lene timini mutuapa one wane kapidi eyake kala dekoa witikete ekete ne teyo witikato-pe wa wikala taneya. 65 Nitoa pademo pademoka oa potokoa tea agale okoa kakeneya.

Yesu Koisoke Lia Aua Pote Kakanemo
(Matiu 26:59-66, Make 14:55-64, Yone 18:19-24)

66 Ta patakaka Yu yenane Kanosolo ali peya Kanosolo yapu koukoa meponaneya. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine to̱a olaukane ali-kitika eida koukakoita pade ali-kitame Yesupala aua note kakakoli ekete 67 nepa Keraisu wa papete ibini oa piane ago tadekalepa wete ana wa okoli okome e̱eno, nopa einago wane okoluka kime yakoa moamoi. 68 Noanumedo kiwi agale palene yatekolupa agale topo takoa wamoi. 69 Nopa einago tadeko wa yakoa moamokolika opi titimoane no Ali Yatenane Oyagopa telekole-kama toko Akolaline nimini yono lono meane kama poukene tuku wa okale peyame ekete 70 nipa Akolaline mana kaku wa eke oko-pe-koli okome nopa einago wa wini ekete iki-kale ekete 71 one koiso akoa oatekomopa pinali one kabunume ina okanano, one pademo okamoka wa pade yakateko toa mena. Oyake yatekoona wa oa tukaneya.

23

Yesu Pailase Mekata Lia Aua Pekenemo
(Matiu 27:1-2 11-14, Make 15:1-5, Yone 18:28-38)

1 Nimo ootokoa eni yene peya kamomotekete Yesu Pailase mekata lia aua pote kakapaneya. 2 Nitikete one akakete ekete i agome Yu ali atoa peya paka paleke lia motokome eya wa okale yatekoo. Tobou ago Sisane takesi kue pitikameo wa oa ni onepa ako tobou meateku ago Keraisu taatekoane nuku waka oa potokakale yatekoo wa Yesu akakete okoli 3 Pailaseyo Yesu yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago-pe wa okale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya. 4 Nitikale Pailaseyo Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ni eida oboa kakoi peya-pala okome i agome padele poaneleka toameadeko wa okale 5 e yename Yesu wedoa akakete ekete Yudea ta piko

peyake i agome i i wa olaukoa ali atoa oa kamotokama yako. Nipa kebono ta Galili take laigoa tone i Yerusaleme take tugoa nitiko wa one akoa akeneya.

Yesu Erodeke Aua Pekenemo

6 E yename Galili ta ibini okoli yatekome Pailaseyo okome i agopa Galili ago-pe wa yakaneya. 7 Nitoapa Yesupa Erodeyo talo toko take meane ago tadeko wa wene tokome i ago Erode neme pitia yakakamene wa one Yerusaleme take ugu nome mekata moa wetekaneya.

8 Nitaneyake Erodeyo i agopa Yesu toko-la wa wedia kakeneya. Nipa Yesuyo tubele toma yakenemo yakatekoapa one mekuta padele tubele nokome tokale onemeka enadiya wa nepia meapa opi nekedeko wa wedia kakeneya. 9 Nitikome pitia yakoai tokale Yesuyo agaleka wametekoa pa kakeneya. 10 Nitoa kakaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka dika dika wa one wedoa akoa kakeneya. 11 Erodeyoka one poyo ali-kitameka one paya tetepo takoa tegene matoa taneya. Nitaneyake mamina epetane mati moa kakoapa Pailase mekota aua poe wa kutu wetekaneya. 12 Einapetepa Pailase Erodeta oya kakoa liputakutukaneya. Namolopa poi teia meetakutukoake nitaneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekamotoa

Pailaseyo Moa Metanemo

(Matiu 27:15-26, Make 15:6-15, Yone 18:39-19:16)

13 Nitaneyake Pailaseyo Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika one mekuta noatino noe wa kayo oa motokome okome 14 i agopa no mekuta lia aua nekete ekete i agomepa Lomane yateneke lukoa meamato wa kiwi Yu yatene oa kamotokama yako wa akoa okoina. Kiwi kakakoane one pitiane yatekeneka kini akoa okoina toa padeleka toameadeko. 15 Erodeyoka one pitia yakatekoapa one koiso akatekale piameadekale oto wetekakona. 16-17 Yakoe. One wia tukatekole piameadekono, eya tatoane uku. Poyo agome po wapime wikala tomotoane tootokoane po kotokoane wetekou wa Pailaseyo okale 18 kini kabunu koukotukoa kayo ekete ekete winago wia tukakamotono ta. Eyago Barabasi po kotokoa oto wetekaka-ye wa ka telo okoa kakeneya. 19 Barabasi einagopa Lomane tobou agome po yapu pitikakilepa Yerusaleme take Lomane yene-pala poi kamotokoa ali wia tukoa taneyake pitikaneya.

20 Nitane ago po kotokoa oto wetekaka-ye wa kayo okolika Pailaseyo Yesu po kotokoane wetekou wa wene pikome kini wene wia wamotoa oa enekale 21 ete wa kayo ekete winagopa yomo lekaneyake wia dekakamotoa wia dekakamotoa wa kayo okala tokoli 22 Pailaseyo tebolo takakome okome i agome padele poaneleka toamedekono, one wiane tukatekule piamoko. One poanele edele taneyake iki-pe. Pa po wapime poyo agome wikala tomotoane tootokoane po kotokoane wetekou wa okale 23 agale telo oa kamotokakoa kakeneya. Nipa one wia dekakamotoa tika tika tekete nenome moa patukakoli 24 Pailaseyo nitikou toe wa eya taneya. 25 Eyago Lomane yene-pala poi kamotokoa ali wia tukoa taneyake po yapu moa pitikane ago Barabasi po kotokoa wetekaneya. Nipa e Yu yenane wene litia taneya. Nitoapa i ago Yesupa moa kini wene litia topoe wa Yu yene moa metaneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo
(Matiu 27:31-44, Make 15:21-32, Yone 19:17-27)

26 Nitikale aua pokoika Sairini take ago Saimone tayo lono kawa nome kotukale dekoa motaneya. Nipa one mukitike eina lekane yomo aukakete ekete Yesu i ago namolo kawa pomotono, iyapa neme lia aua notokamene wa dekoa moa aukaneya. 27 Yesu eni pokaka ali atoa obomoa litima nekeneya. Nipa atoa-kitika one elame tukete komo kata oawineya litima nekeneya. 28 Nitikoli peketapekome okome Yerusaleme atoa-kiti nooke pade komo wameamene. Nitameneya kini mati-kitikeka pinatoa-kiti kiwikeka komo oa kamene. 29 Ae, dika dika toamene tete moatiki tigotoma noko. Enipetepa eya wa oi. Kini mati-kitame eni tete motokaya tokale mati opiamoa adu tanikakoa meamoa pa tioboya meki atoa-kiti kolotine meamele toko wa oi. 30 Nitoa *tube tono-pala kayo oa ekete kilikete toto wio-ye wa oa ni de tono-pala kayo oa ekete kilikete toto kauta-ye* wa kayo oa toi. 31 Ae, yomo weneyake dikoa tikino, kau toa tuaneya kakalepa edele toi-pe wa Yesuyo akeneya.

32 Yesu wia tukadete aua peketepa poanele tane agotaka wia tukadete aua pekeneya. 33 Nitoa ali wago wa ibini ak-eneta tugoa kakete Yesu eida yomo lekaneyake wia dekaneya. Poanele tane agotaka yomo pade-take wia dekaneya. Nipa panago one nimini yono lono wia dekoa padena ago one ewa yono lono wia dekoa taneya. 34 Nitoa kakoli Yesuyo kowitikome okome Atai wene toamekete tikino, kini i tikike po letu mekoa kibu moameamene wa kowitikaneya. Nitaneyake poyo ali-kitame one mamina-mene tatiato wa tadu toa tatite taneya.

35 Pa ali atoa eida kakete nepikoa kamotoa tobou ali-kitame tegene matakete ekete i agome ete ali atoa toa motaneyake i dekaneya kako. I agopa Akolaliyo one wa takoa moa kakapiane ago Keraisu tadekalepa nipa pinali one wa toa moono, tokale enato wa tea agale oa kakeneya. 36 Poyo ali-kitameka one tegene matakoa pinele nekete kou tane gerepi po ku ue ne na wa metekete ekete 37 nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago tadekalepa pinali neke wa toa moa-na wa ya motokakete akeneya. 38 Yesu eni wia dekakete one wago pitia lekane yomo munoke pipia eya wa wia mekoa dekaloganeya. I agopa Yu yene peya lukoa meki tobou ago wa wia mekoa dekaloganeya.

39 One-pala odeneka wia dekane ago poanele tane ago padame Yesu-pala oa potokakome okome nepa Keraisu patu. Nepa einago tadekalepa pinali neke wa toa motekepa totaka toa moa-na wa oa potokaneya. 40 Nitikaleka padena agome o ago kikoa okome nepa i ago-pala wia tukatekoi oi pedoa pia wia dekaneyano, Akolali piti moameke oko-pe. 41 Totapa tone tokoo poaneleke nami wia kibu motaneyano, i agome padeleka toameneyake pa wia dekaneya kakono, dekolo oa potokako-pe wa kikoa ootokoa 42 Yesu-pala okome Ali Muno neke talo toko take poke mekepa no wene taneya meamene-kale okome 43 nimini ukuno, yaka. Opi nepa no-pala ali atoa mea epetekaki take Paradaise take odeneka meoo wa Yesuyo akeneya.

Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Make 15:33-41, Yone 19:28-30)

44 Einapete lou matai ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) tadiya ta lia kadukaneya. Lou

pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) ta pa likatapeneya. Lou pa̱ toameneya tokome taneya. 45 Kuna tobou losu yapukeka eya mamina Akolali meko lono wa akene luku olege toa ketekalogane mamina ete oto iyawea tukaketikaneya. 46 Nitikaka Yesuyo telo ootapekome okome Atai anu yominipa takoa pomotoane ukuno, neme moa ta wa ootokoa tukome tuaneya.

47 Enile tokale enekome tobou poyo agome okome i agopa nami kawamene ago tadeko wa Akolali kei pia kakeneya. 48 Einali-mene wia dekakete tokoile enadete obomoa nekene yename enika enile tokale enemotekete kini kini yapu yapu wakapea pekeneya. Nipa tepe we tokale kini palanu wi wi toma pekeneya. 49 Yesuno oya-lawe peyaka one-pala Galili ta kawa Yerusaleme take opia nekene atoa-kitika eka mati kakete enika enile tokale enekoa kakeneya.

Yesuno Tigini Kotake Moa Pipanemo

(Matiu 27:57-61, Make 15:42-47, Yone 19:38-42)

50-51 Panago Arimasia take ago Yosepe Kanosolo agomeke ete Kanosolo ali-kitame Yesu wia dekatekoi oi pedoa pianele litia toameneya. Einago wene ki̱yo akeneya mekome epetanelekama tane ago tokome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokale nepia meaneya. 52 Einagome Pailaseke pokome okome Yesuno tigini mouno, mea ta wa opokale 53 nipa mopoano pa wa yametekale pokome to̱a motaneya. Nitoapa ake tane mamina petene moa tatilogoa Yesuno tigini pia ewetetapeneya. Nitimotokome pome pala padaneta kokapiane kota keneke moa pipaneya. Nipa tuane ago odeneka wete moa pipameneta eni moa pipaneya. 54 Yu yene ko mea pupu toamatekoi oi tigotokale nodokoa meane-pete enile taneya.

55 Yesuno tigini eni moa pipokalepa eya atoa-kiti Yesupala Galili ta kawa Yerusaleme take opia nekene atoa-kitame einago Yosepe litima pekeneya. Nitaneyake eni kota keneke one tigini pikome tokale enemotekete 56 Yerusaleme take wakapea pekete one tigini ka̱lono takatekoiya nodokoa pianeya. Nitoapa Mosesene totono piane toa tekete ko mea pupu toamenepete yapu pa ko meaneya.

24

Yesu One Tuaneya Pianeta Kamoa Pekenemo

(Matiu 28:1-10, Make 16:1-8, Yone 20:1-10)

1 Egeme ta tu̱ei teigaka einatoamename eina ka̱lono taneya ete pia nodokoa pianeyapa aua pato wa Yesuno tigini pipaneta pekeneya. 2 Nitoa pekete enekoli one pipaneta kota kabunu ketekalogane kue ete koketekaneya kakedeka. 3 Nitoa tuapea pote kakete enekoli Ali Muno Yesuno tigini piameadeka. 4 Nitoa wene kainya pianeya kakoika alita takuta mamina yati yati tane mati kakeneya kotikatapea kini kakoiya liti note kananeya. 5 Nitikoli enekete piti moa keti walikoa kakoika einagotame ekete i kota kenekepa tuane ali atoa piai toatikiyano, yomini meane ago dekolo oto tuku toa niki-pe. 6 Kime tuku toniki agopa wete kamoa poka. One Galili take kakome kipala okana agale wene kayapeaneya tokome ni niki-pe. 7 Eya wa okana. Panagome Ali Yatenane Oyago moa poane ali-kitane yonoke pikale yomo lekaneyake wia dekoi. Nitikolika ta pataka teboloke piane kamoane pou wa okana wa einagotame okoli 8 e winimopa

nimini akediki wa one eina okana wene kibutukete akeneya.
9 Nitoapa Yesu pipaneta tewitikoa one tuku melepu kakoa (11) oyali mekoita pekete kini enoa yatekoinakamo i i wa one oya-lawe-palaka ete yene-palaka tọawea akeneya. 10 Nipa Yesuno Aposelo ali mekoita pote tọawea opikilepa eya atoa-mene Magadala Maria Yoanata Yamene nine Maria toa ni kiwi-pala opia pekene atoa-kiti enika eni atoa-kitame tọawea opaneya. 11 Nitikoli yatekete pamo akene tetepo tokale yakoa moameneya. 12 Nitaneyake Pita kamomotokome Yesu pipaneta teyapea pome kota kabunuke kakome watekoa enekale tigini togotane mamina odene pa pikale enaneya. Nitoapa edele taneya patu wa wene kibutuma pome wakapea pekeneya.

Yesu One Oyata Takuta-pala Emease Take

Opia Poademe Pokome Akenemo
(Make 16:12-13)
13 Einapetepa Yesuno oyata takuta Emease take poadete pekeneya. Emease ta Yerusaleme tata pake tuku melepu kakoa (11) kilomita tadiya pianeya. 14 Emease take eni poadete pekete Yerusaleme take tanemo koota oma pekeneya. 15 Nitoa koota oma pokoika Yesuyo moa tikitikamotokome opia pokale 16 one lene timini agopa motekete pade eina opia pokono wene pia pekeneya. Nipa padeleme kini leneta likatapeane tetepo taneya pekeneya. 17 Nitikoli opia pokome okome koota wini oma pikimopa edemota iki-pekale weneta keda taneya witimoa kakeneya. 18 Nitoa kakete panago Keliopasi wa ibini akene agome okome okome Yerusaleme meki peyame wene tomotoake neme odene abela ikonota tanemo wene toameke oko-pe-kale ete kita-pala okome 19 edemoke iki-pe-kale ekete Nasarese Yesuke oko. Einago Akolaline agale akakagome Akolaline lenekeka ali atoane lenekeka padele padele toa pademo pademo oa tikilepa telekole-kama toa toka. 20 Nitima yakanake Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitameka tone ete tobou ali-kitameka eya tokoi. Einagopa mone agome wia tukateka koisoke aua pokoi. Nipa yomo lekaneyake wia dekamotoa wakoi. 21 Inakagopa toto Iserele yene oto toa moatekago taatekoa nokono wene pikoonake wia dekakoi. Eyakeka wene keda taneya meko. Einago wia dekatekaneyake ta patako tebolo eni patukakona. 22-23 Nika ta tụei teigaka tone oyatoa padekakitame one pipaneta enepokoli one tigini piameadeka. Piameadekale enemotekete toto mekoota wakapea nekete tone wene kainya pikakete ekete pulete keneya enekolo one pipaneta edelo ago takuta eida kakoli enekoo. Enekolo ekete inakago kamoa poka wa okoi wa einatoa-kiti toto mekoota note onokoi. 24 Nitikoli tone oya-lawe pade-mene one pipaneta pekete enekoli einatoa-kitame okoina toa tadekale eneketeke Yesu pade enameneya wa einagotame Yesupala akeneya.

25 Nimo okoli kita-pala okome okome ae, kolotini lupi toa paya wene pianeya mekete iki. Akolaline agale papete tọawea akane ali-kitame Keraisuke wia mekapianemo lugutukoa oi mokala teketeke yakoa moamekete tadiki. 26 Keraisuyo eni tete moa meemotokome one pạ teleta tootapeneya mekanata wakapea poo wa wene toamokoi-pe wa akeneya. 27 Nimo ootokoapa Moseseyoka Akolaline agale papete tọawea akane alikitameka wia mekanemoke titimoa Keraisuke oa piane agale peya

pine i i wa to̲a kibutukakutu toa ootapeneya.
28 Nitoa oma pomepa one oyata
pote piatekoita tigotokale patukoa
poademe keneya tokale ekete 29 ta
lima nokome lou-pala pipademe
tokono, tone piatono noo wa kow-
itikoli nipa piatoe wa yapu tuapea
pekeneya. 30 Nitoapa one oyata-
pala walaike opia mekome palawe
wane moa Akolali-pala ke wa
ootokoa popimoa metekale 31 eina
eina kini leneta kikatapeneya
i agopa Yesu tadeko wa wene
tokoli agopa takatapea pekeneya.
32 Nitaneyake oyagota ootaku-
tukakete ekete ataiyo inakago
tota-pala ka ludu ko oma nokome
Akolaline bokuke wia mekane
agale pine to̲a kibutukakutu
toa ootapekale kolotine yakama
nokoo wa akeneya.
33 Nitoa eina eina kamomotekete
Yerusaleme wakapea pekete
enekoli Yesuno tuku melepu
kakoa (11) ali-kiti ete ali atoa-
pala koukoa mekoli enaneya.
34 Nitikoli ekete Ali Muno Saimone
Pita mekata ponokome lene timini
yametaneyano, one tuake wete
kamotadeko wa e yename kita-
pala akeneya. 35 Nitikolipa Yesu
ka ludu opia nokome akenemoka
palawe wane popimoa metekale
i agopa Yesu tadeko wa kitame
wene tanemoka i i wa to̲awea
akeneya.

Yesu One Oya-lawe Pakeke Nome Kakenemo
(Matiu 28:16-20, Make 16:14-18, Yone 20:19-23, Aposelo 1:6-8)

36 Kitame nimo oa kakoika
Yesu kiwi pakeke nome kakome
okome tepe kolotini mataketikoa
meamene wa okale 37 ekee, yo-
mini pade nome kako wa piti
moa kakeneya. 38 Nitoa kakoli
okome tepene li̲ li̲ wa kawa pome
taneya mea tikino, dekolo tiki-
pe. 39 Noanu i kakuno, anu
yono kawata enoe. No yominido
tokolopa nipa melepu tono eya
kakeneya kawamuku wa ootokoa
40 one yono kawata enoe wa
yametaneya. 41 Nitikale we-
doa wedia kakete i agopa Yesu
tadeko wa wene toake kamoa
noamene tetepo takoa wene
kainya pia kakoli enekome okome
no noatekuya pade piko-pe-kale
42 yotane mou kugu moa metekoli
43 kiwi kakakoa moa nakeneya.
44 Nootokoa kakome okome
no wete tuamekene kipala opi-
ane yakene eya wane okouna
wene takakene ukuno yakoe.
Moseseyo one totono yamea ni
Akolaline agale to̲awea akane
ali-kitame agale wia mekoa ni
Depidi-loeme lo agale wene kibu-
tutukoa wia mekoa tanepa no
nekene toatekoumo i i wa wia
mekapikala taneya. Nooke eni wia
mekapiane toa-kama taatekoa too
wane okouna wa Yesuyo akeneya.
45 Nitoapa Akolaline bokuke oneke
wia mekapiane agalepa ipa iyake
akeneya, ipa iyake akeneya wa
wene takatapeneya. 46 Nitikome
okome eya wa papete wia mekapi-
aneya. Keraisu taatekoa nome
tete moa mea tukomeke ta
pataka teboloke kamoa poo. 47 E
ku yatene-kitameka kini tokoi
poanele tewitikoa wakolipa eni
poaneleke po letu mekakana Ako-
laliyo keetapea agopa takatapeo.
One eni toatekamopa Yerusaleme
take titimoa ta piko peyake i i
wa Keraisuno ibini wedekoa oa
pupitikoi wa wia mekapianeya.
48 Eni papete wia mekapiane toane
taatekoane toma nokoule anu oya-
lawe kime enekoinano, i i wa oaw-
ineya pamene. 49 Agetaiyo i ago
moane wetekou wa papete oa pika
ago kiwike awinomotou. Einago
a tibu mea kiwike awinokome
tele lukademe tokono, Yerusaleme
take nepia meamene wa Yesuyo
akeneya.

Yesu A Tibuke Ate Kamotokoa

Aua Pekenemo
(Make 16:19-20, Aposelo 1:9-11)

50 Nitimotokome Yesuyo one
oya-lawe-pala Besani take aua
pokome one yono ate kamotokoa
kakome Akolaliyo i yene pewe wia
ta wa kowitoa kakeneya. 51 Nitoa
kawa tewitikoa pokale Akolaliyo
moa a tibuke aua pekeneya. 52 Aua
pekeneyake one oya-lawe neuwe
tukupia one kei pia kaamotekete
Yerusaleme take wedianeya waka-
pea pote mepaneya. 53 Nitaneyake
tobou losu yapuke-kama oboa mea
Akolali-pala ke wa oa one kei piai
toa kakeneya.

YONE
Yesunomo Yoneyo Wia Mekaneya

Akolaline Agale

1 Namolo namolo titikome
padeya deyaka wete latia pi-
ameneyake panago pa mea kak-
eneya. Einago one ibinipa Ako-
laline Agale. Akolaline Agalepa
Akolali-pala opia-kama meaneya.
Akolaline Agalepa oneka Ako-
lali. 2 Namolo namolo einagopa
Akolali-pala odeneka meaneya.
3 Padeya padeya peya Akolaline
Agaleyo Akolali patu kautakoa
kakome latianeya. Padeyaka
one weneme titia alaneya mena.
Akolaline Agaleyo-kama latikala
taneya. 4 Padeya padeya peya
alama nikilepa Akolaline Agale
patu-kama kautakoa kakete alama
nekeneya. Eniya peya alakak-
agome ali atoa pa̱ takoa meko.
5 Yomiyomu keneke eni pa̱ tokoa
kakolopa yomiyomume moa
atukamele toamoko.
6 Panagopa Akolaliyo moa
wetekakale taatekoa nekeneya.
Einago one ibinipa Yone. 7 Einago
taatekoa nokomepa eni toko pa̱
ko oademe noka. Nipa ali atoa
peyame eni oka yakoa motekete
Akolaline Agaleke wene tugamo-
toa tokome one ko oma noka.
8 Einagopa pa̱ pinago mena. Pa̱
pinago ko oademe taatekoa noka.
9 Pa̱ pine agome ali atoa peya
pa̱ takalogakoya. Yone meane-
pete eni pa̱pa itonoke noademe
nekeneya.
10 Einago itonoke taatekoa
nokalepa einago i nekedeko wa
ali atoame one wene toamokoi.
Akolali patu kautakoa kakome
itono eya latia pianeyake one
latikanakeya-kitame one wene
toamokoi. 11 One yatene mekoika
eni nokoyake one yename
one makutukoa moamokoi.
12 Nitaneyake one makutukoa
motokoi-kiti kipa Akolaline mana
kono-mikiti meamele toko wa
moa kakapika. Nipa one ibinike
wene tugoa mekoi-kiti nitika.
13 Akolaliyo one mati-kiti opiou
toa eni yenepa one mana kono-
mikiti moa latikakilepa one tanele
tokome toko. Nipa ali atoame
mati opikete tiki toa mena. One
eni mana kono-mikiti itono alike
tageneya mena. Kiniketaipa
Akolali one.
14 Akolaline Agale einagopa ali
latia toto pake pa tekei nome
meka. Eni nokomepa pewe
wia tagatapeneya mea nimini
peku-pala nootapeneya mea
toka. Nome mekale enekolo
pa̱ teleta tootapeneya mekale
totome enekoo. Nipa oneketaiyo
one mana odene ago eni peku
lawetekale noa toma yakale
enekoo.
15 Yoneyo one ko oai toka. Nitoa
kayo oma yakome okome no
namolo takoa opianago kakuluka
no moa patukademe toko. No
wete opiameneyake one wete
mea kama nekene ago tokome
no moa patukademe toko. One
naniko taatekoa nokagomeke
no moa patukademe toko wane
okounakagopa einago eni wa
Yoneyo kayo oma yakeneya.
16 Akolaline Agaleyo etenane
peku toto peya lawetekilepa
pewe wima nokome toka. 17 Ali
atoame papete litia toatekoi totono
Moseseyo i i wa yametaneya.
Nitaneyake Yesu Keraisu ete-
nane peku nootokoa taatekoa
nokomepa ali atoa toto pewe-
kama wia niminimo-kama oa
tokome wenele litia toateko totono
yameteka. 18 Padameka Akola-
line lene timini enameneyake
Akolaline mana odene ago one
yono kounoke kakago nokome
etenanemo i i wa to̱awea oka.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yoneyo

Oma Yakenemo
(Matiu 3:1-12, Make 1:1-8, Luke 3:1-18)

19 Yerusaleme tobou Yu yename eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitika Lipai yatene ali-kitika takoa moa Yone kakata poe wa wetekaneya. Nipa ne ali te-pe wa pitia yakoatino poe wa moa wetekaneya. 20 Nitikoli pitia yakanokoli Yoneyo agale kauameneya tọatapea okome okome nopa Keraisu mena-kale ekete 21 nipa nepa ali te-pe. Nepa Ilaida-pe-koli okome ẹ'e mena wa okale ekete nipa nepa Akolaline agale tọawea akamotoa totome nepia meko ago-pe wa okoli okome ẹ'e mena wa akeneya. 22 Nimo okale e yename ekete toto moa wetekakoi-kiti kakita pekete oateko toa oa mano. Nepa te-pe. Ne edane ago wa yakoai tokoli okome 23 Akolaline agale papete tọawea akane ago Aisaiayo eya wa oa piane toane taatekoane nuku.

Ali piamene ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Muno noateko ka nodokakapia one yawateko ka-kitika kịyotokakapia toạtino toe wa taatekoa nokome oo wa Aisaiayo papete oa piane toane taatekoane tuku wa Yoneyo akeneya.

24 One eni pitia yakanane yenepa Parisi ali-kitame moa wetekane yene. 25 Eni yename Yone eya waka pitia yakaneya. Nipa nepa Keraisu mena Ilaida mena Akolaline agale tọawea akatekago mena wa ekeke ali atoa ue motokakono, edekolo toko-pe-koli okome 26 noanume kiwi pa ue motokakuno, kiwi pakeke panago taatekoa nome kakoyake kime agopa motiki. 27 Nopa namolo takoa opianeyake moa patukatek-agoke uku. One auapeane one kawa yene kekatukuyake pa keku ago tekene kekamele toamoko wa Yoneyo akeneya.

28 Enilepa Yodane ue eko matanuke Besani take Yoneyo ali atoa ue motokoai tane take taneya.

Akolaline Sipi Sipi Kai Tine

29 Podolikama Yone eida kakome enekale Yesu noademe nokale enekome okome Akolaline sipi sipi kai tinepa ita noademe ku nokono, enoe. Ali atoame toma yakoi poanele kogoa mitapeatek-ago enina. 30 No namolo takoa opianago kakuluka one wete mea kama nekene ago tokome no moa patukademe toko wane okounak-agopa einago eni. One naniko taatekoa nokagomeke no moa patukademe toko. 31 Noanumepa one agopa motokou. Nitik-ouyake Iserele yename one nokale enekete einago i nekedeko wa wene tomotoane tekene ali atoa ue motokama nuku wa Yoneyo oka. 32 Nitoa Yesuke okome okome Yo-dane uele kakene enekolu Epetane Yomini ini weuwe keneya a tibu mea ketipea nome oneke awinome mekale enekou. 33 Einago papete agopa motokounake Akolaliyo ali atoa ue motokapamene wa no takoa moa wetekakagome no wene takapikome okome Epetane Yomini panagoke awinome mekale enade toko. Epetane Yomini ali atoake awinomotoa einagome too wa Akolaliyo nopala oka. 34 Akolaliyo eina okanakale taatekoa tokale enekouya tekene einagopa Akolaline mana tadeko wane tọaweane ukuna-ye wa Yoneyo oka.

Yesuyo Namolo Takoa Motane Oyali-mene

35 Podolikama Yone one oyali takuta-pala opia kakome enekale Yesu ponokale enekome okome

36 Akolaline Sipi Sipi Kai Tine ku
ponokona wa okale 37 yatekete one
oyagota Yone tewitikoa pote Yesu
litima pokoi. 38 Nitikoli Yesuyo ete
peketapekome enekale einagota
one litima nokoli enekome okome
edeya tuku toma niki-pe-kale
ekete Labai nepa manika mekato-
pe wa yatekoi. (Labai wapa
Tikisa ago wa ekete akeneya.)
39 Einagotame nimo okoli okome
nipa enenoe-kale one meka yapu
pote enepaneya. Nipa lou we-
goukaka (4 kilokoke) tadiya tokale
eida mea pitaneya. 40 Yoneyo
okale yakamotekete Yesu litima
pokoi agota pade Saimone Pitane
wamenago Aderu. 41 Einagome
wamene Saimone tuku toa ena-
mutukome okome Mesaia wa
papete ibini oa piane agopa wete
enekoo wa opoka. (Mesaia Geriki
agaleke eketepa Keraisu wa oi.)
42 Aderuyo Saimone Yesuke aua
nokale Yesuyo enekome okome
nepa Yonene mana Saimone. Opii
titimoa nepa Sipasi wa ibini ato wa
Yesuyo oka. (Sipasi Geriki agaleke
eketepa Pita wa oi. Nipa kakene
kue wa ekete oi.)

Yesuyo Pilipi Natanieleta Enoa Motanemo

43 Podolikama Yesu Galili take
pouno wene pia poademe pokome
Pilipi kotukome okome no pukuka
patono no wa enemoma poka.
44 Pilipi onepa wamena Aderu
Pitata-pala Besaida take odene-
mene meane ago. 45 Einago
Pilipiyo eyago Nataniele en-
emotokome okome Moseseyo
one totono wia mekakomeka
Akolaline agale papete toawea
akane ali-kitame kini boku-mene
wia mekaketeka Mesaia taatekoa
noatekamo dekoa wia mekaneya.
I wa papete wia mekapiane ago to-
tome enekoo. Einagopa Nasarese
Yesu Yosepene mana tadeko wa
Pilipiyo okale 46 Natanieleyo
okome Nasarese take padele
epetanele edoa witamotoa-pe
wa okale okome nipa einago
enoano noo wa Pilipiyo akeneya.
47 Nimo okale yakamotokome
noademe nokale Yesuyo enekome
Natanieleke okome etene Iserele
ago ku nokona. Pademoka oa
yotokamene ago eni wa oka.
48 Nitikale Natanieleyo Yesu
yatekome okome neme nopa edoa
wene toko-pe-kale okome Pilipiyo
ne no wa pade wete wamokake
neke take yomo piki todoke mekale
no ita mekene enekou wa Yesuyo
oka. 49 Nitikale okome Tikisa ago
nepa Akolaline mana toto Iserele
yene lukoa meateko ago toko-
la wa okale okome 50 nepa neke
take yomo piki todoke mekale ita
mekene enekou wane okounake
nooke wene tugako-pe. Ina
okounapa pa nami wane okouna.
Nanikodopa padele telekole i moa
patukatekole-kiti enade toko wa
ootokoa okome 51 kipala nimini
ukuno yakoe. A tibu peaneya
pikaya keneke edelo ali-kiti no
Ali Yatenane Oyago mekouta keti
nekete ate pekete toa kakoile enoi
wa Yesuyo oa pika.

2

Kena Take Panagono Atoa Motokanemo

1 Ta takupeta patatekaneyake
Galili ta keneke piko Kena take
panagono atoa motokakoita
Yesuno nineka eida pome
mepaneya. 2 Einata einapetepa
Yesu neke oya-lawe-pala namene
wa agale oa wetekakoli oneka
noka. 3 Nome mekaka e yename
gerepi po kụ ue napetapeneyake
niname Yesu-pala okome kini
noatiki gerepi po kụ ue piamoko-
kale okome 4 anu oyatoa anukule
toateku-petepa opi menano, anu
toatekule neme witakoa akamea
wa okale 5 niname yapu pupu
takane yene-pala okome okome
oneme toe wa okole-kama tamene
wa oka.

6 Yu yene kini tanele teketepa
aline wene moa koigakoya i
koguna wa adeka pikete nee
eya noadete mekete yono abe
kogakiya. Nitimotoapa yapu
yename kamo itonome toa la-
tiane mete uoya ko melepu (6)
kakoa moa pianeya. Tone de-
rame meteke panagome-kiti ue
nomoa eni mete odeneke pekoai
tokomepa ko melepu (6) kakoa-
peta nomoa pekakalepa nipa
adoo. 7 Yesuyo yapu pupu yene-
pala okome okome ue nomoa i
mete-kiti wete kapetekoe-kale ue
nomoa pekoai toa kapetekaneya.
8 Nitikoli okome eni mete keneke
meko ue pade nomoa moa toge
kimotoa yopikago mekota aua
poe-kale ue nomoa moa aua
potokakoi. 9 Nitikoli yopikagome
moa yuumoa nakome okome ekee
ipa epetane gerepi po kụ ue tadeko
wa nakomeke nomotokoika wene
toamoka. Wene toamokaleka eina
ue nomotokoi yename wene tokoi.
Nitaneyake toge yopikagome atoa
motokago ne noo wa okale nokale
okome 10 tone toge kikoa meketе-
kama gerepi po kụ ue epetane
mati namolo takoa moa laweteko.
Nitikolo ali atoa noa tagoa kitipu
mekoli pa gerepi po kụ ue moa
laweteko. Neme pade nitamoko.
Nipa neke gerepi po kụ ue epetane
mati pa pikoa mea opii moa
laweteko wa toge yopikagome oka.

11 Yesuyo enile tokapa ele kule
telekole pene toademe enileme
titika. Nipa Galili pikoka Kena
take toka. One eni toka telekole
eni eneketepa one tuku (12)
kakoa oya-lawe oneke wene
tugakoi. 12 Nititikaneyake Yesu
Kena ta tewitikoa pokome one nine
wamene-mikiti one oya-lawe-pala
Kapaneame take pa tekei pome
mepoka.

*Yesu Tobou Losu Yapu Pekene-
emo*
*(Matiu 21:12-13, Make 11:15-17,
Luke 19:45-46)*

13 Edelo ago patukane wa ibini
akene toge kiatekoi tigotokale
Yesu Yerusaleme take ate pome
mepoka. 14 Nitoapa tobou losu
yapu pokome enekale pade-
kitame pitimekawe kai sipi sipi
kai ini puluma eya topo toa mea
pade-kitame kini kue piane leyo
waneke kue topo toa mea tokoli
eneka. 15 Enetekoa po wapi
moa eina ali-kiti kini sipi sipi kai
pitimekawe kai-pala akolono wia
tikatapeka. Nitoapa kue topo toa
kakene yene kini kue piane leyo-
kiti moa pekatapea kini kueka
wia tadekatapea toka. 16 Nitoapa
ini puluma topo tane yene kikoa
okome okome Agetaine yapupa
kini makesi yapu tetepo takameo.
Wini ini puluma-pala wete aua
poe wa wia tikatapeka. 17 Nitikale
eneketepa *Akolali neke yapu mama
moane talo tukuleke tete moane
tuadene meku* wa papete wia
mekapiane toa eni taatekoa tadeko
wa one oya-laweme wene tokoi.

18 Yesuyo enile tokale enekete
e Yu yename ekete neme wini
tokolepa Akolali patu kautakoa
kake tadekalepa padele telekole
toano ta-koli okome 19 i tobou losu
yapu kẹawea tadekatapekolipa ta
tebolo-peta lia patakale eni-mene
moane awitikakoane wa wiou-
kale ekete 20 i tobou losu yapupa
wia mekoli ege odepeta kadukoa
(46) mali penaneyake nemepa
ta tebolo-peta lia patakale oyake
moa awitikakoa wa wioo-pe wa
okoi. 21 Yesuyo eni okapa pinali
one tigini-pala toatekoileke okome
oka. 22 Yesu tuaneyake Akolaliyo
moa kamotokakalepa one oya-
lawemepa einapa enike akedeko
wa wene tokoi. Nitiketepa eina
papete wia mekapiane agaleka
Yesuyo eina okana agaleka etene
taatekaneya tadeko wa wene
tokoi.

Yesuyo Ali Atoa Peyane Tepene Piko Wene

Tetoa Enekomo

23 Edelo ago patukane wa ibini akene toge kia mekoi-pete Yesu Yerusaleme take nome mekome padele padele telekole tokale enekete ali atoa kainya mati oneke wene tugakoi. 24 Nitikolika ali atoa peyane tepene piane wene tetoa enekome tokome e yene-pala oya patu piamoka. 25 Nipa kini tepene piane wene tetoa enekago tokome i ago-kiti one tepene ede wene piko-pe wa ete-kiti pitia yatekileka toamoka.

3

Yesuyo Nikodimasi Olaukakome Akenemo

1 Parisi ago pade Nikodimasi wa ibini akene agopa Kanosolo ago meaneya. 2 Ta lianeya keneke einago Yesu mekata nokome okome Tikisago Akolaliyodo auapeamokalepa padele padele telekole neme tokolepa padameka oyake toamoino, nepa Akolali mekota kawa noke olaukakago tadeko-kale okome 3 nimini ukuno yakamene. Panago wa lokoa opiamene agopa Akolaliyo talo toko ta oyake enepamoo-kale Nikodimasiyo okome 4 ali wetini tane agopa niname edoa wa lokoa opimotoa-pe. Niname wa opimotoa tokome wetini ago one ninane tepene oyake pamele toko wa eke oko-pe-kale Yesuyo okome 5 etene nimini ukuno yakamene. Panagome ue moamoa Akolaline Yomini awiameneya pa mekomepa nipa Akolaliyo talo toko take pamele toamoko. 6 Ali atoame mati opikilepa pa kini kotu pia-kama tiki. Epetane Yominiyo Akolaline mati-kiti opikakilepa one kotu pia-kama toko. 7 Ne wa lokoa opimotoane uku wane ukunake wene kainya piameamene. 8 Pupulege popokakomepa one weneme-kama titia popokako. Nitoa popokakome ee okamo yateketeke titia nokota enamoa pokota enamoa tiki. Enipa Epetane Yominiyo Akolaline mati opikakome toko adeka eni pikene uku wa Yesuyo akeneya.

9 Nimo okale Nikodimasiyo okome neme wini okopa edoa tomotoa oko-pe-kale okome 10 neka Iserele yenane totono olaukoa tokagomeke i ukumo wene toamoko-pe. 11 Etene nimini ukuno yakamene. Enipa tone wene tokomo oa mea tone leneme enekoya toawea oa tokoyake ali atoa kime yakoa moamiki. 12 Itonole tikile-kitike oane metekumopa kime yakoa moamikino, a tibuke tikile-kitike oane metekoumopa edoa yakoa moadete-pe. 13 Padameka a tibu enepikile toameneya. No Ali Yatenane Oyago a tibu kawane ketipeane nuku agome odene aida mekene enekoumo toaweane uku. 14 Moseseyo ali piamene take kaya yomini latia yomo ludu munoke dekoa moa kakaneya. Moseseyo eni tane toa pade alikitame no Ali Yatenane Oyago dikoa yomo luduke dekoa kamotokoi. 15 Nipa nooke wene tugoa mekoi peya pa mea-kala kama pomotoa nitoi. 16 Akolaliyopa ta piko peyake pitiki-kiti one kolotini yene wa wene mekoa mekome tokome one mana odene agopa ali atoake tumotoa moa wetekaneya. Nipa manake wene tugoa mekoi-kiti tuapa atuameneya mea-kala kama pomotoa tokome taneya. 17 Moa wetekakomepa kini tanele poanele tadikino, poane take poe wa koiso akamotoa wetekaneya mena. Toa momotoa tokome ni moa wetekaneya. 18 Manake wene tugoa meki-kiti koiso akoa kibu moamatekoyake manake wene tugamiki yenepa poane take wetekou wa koiso wete akoa

pianeya. Nipa one mana odene agono ibinike wene tugamadete wakili tokome toko. 19 Nipa pa̱ pinago kiwi mekoika nekeneyake poanele pa toma pou wa wene pianeya mekete eni pa̱ wawa yomiyomuke wene mekoa mekino, kiwi kibu moatekulepa eni wa kini koiso wete akoa pianeya. 20 Poanele toma yaki-kitame eni pa̱pa kote moa waki. Nitoapa kini poanele keleyo witakaya tokolo pa̱ keneke witoa noamokala tiki. 21 Nitikiyake nimini peku noa tiki yenepa eni pa̱ keneke witoa nokala tiki. Nipa kini tikilepa Akolali patu kautakoa kakete tadiki wa ete-kitame wene tomotoa tiki wa Yesuyo oka.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yoneyo

Yesuke Akenemo

22 Nititikaneyake Yesupa Yudea take pato wa one oya-lawe-pala opia pome eida tayo lono mea kakome ali atoa ue motokakala toka. 23 Nitikakoa Yonepa Salime ta liti piane Inone take mekome ali atoa ue motokakala taneya. Nipa eni ta ludu ue kainya yotokale tokome taneya. Eidapa ali atoa nekete kiwi ue motokoano ta-koli ue motokakala taneya. 24 Enilepa Yone po yapu wete moa pitikameneyake taneya.

25 Yu yename kini losule tekete abe koganelekepa Yoneyo okagale yakane ali padeka-kitame pade Yu ago-pala ete taka oto taka toa kakeneya. 26 Nitoapa Yone kakata nekete ekete Tikisa ago nepala Yodane ue eka lono opia kakanakago neme onekemo akakagome ali atoa ue motokakala toko. Nitikolo peyame ne tewitikoa one kakota-kama pokala tikikoli okome 27 panagome Akolalinele takakilepa a tibuke meko Akolaliyo one peku lawetekolo nakomepa oyake toko. Pa one weneme tokoya mena. 28 Nopa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoane noamuku. One naniko nomotoa Akolaliyo no namolo ta̱koa wetekakolo nuku wane kipala okouna. Enipa nimini ukutu-pe. 29 Atoa tu pikagopa atoa moatekago eni. Einatoa motokolopa one oya patu piane agome one kakoya liti kakome one okagale yatekome wedia kako. Opa no einago keneya wediane kolotini to̱ane kaku. 30 Ali atoame anu oyago Yesuno ibini kamotoka kamotoka tekete anu ibini etepea wene kayapema pamediki wa Yoneyo akeneya.

A Tibu Kawa Nokago

31 Yoneyo nimo ootokoa kakome okome a tibu kawa noko agome ete yene peya moa patukoapa etene ako ago kako. Itonoke alane agopa pa itono peku noa tokome one kaua-mikitame olaukama nekenemo oa mekala toko. A tibu kawa nokagomepa ete yene peya moa patukoa etene ako ago kako. 32 A tibuke mekome yakoa enoa tokaya-kiti i i wa to̱awea onaneyake padameka yakoa moamiki. 33 Nitikiyake one to̱awea okomo yakoa motikikitame yatekete ekete Akolalipa niminimo-kama oko ago tadeko wa iki. 34 Nipa Akolaliyo moa wetekakale nokagome Akolaline agale-kama akakolo yatekete ni iki. Akolaliyo one Epetane Yomini einagoke awia tagatapemotoa metekome metaneya. 35 Nitoapa einago one mana agoke wene mekoa mea tokome padeya padeya peya one yonoke moa pianeya. 36 One manake wene tugoa meki-kiti pa mea kama poadete tiki. One mana kote moa waki-kitame mea kama poatiki ta enamekete pa etepea tua poadete tiki. Nitiki yene-pala Akolaliyo kotimi yoa meko.

4

Yesuyo Sameria Atoa-pala Ko Oa Kakenemo

1-2 Ali atoa ue motokakilepa Yesuno oya-laweme tokoiyake Yesuyo pade nitamoka. Yesuyo nitamokoyake pade-kitame ekete Yesuyo ali atoa ue motokakilepa Yone moa patukoa toko wa okoi. Kini eni okoimo kugu Parisi ali-kitame yakadekoli 3 Yesuyo one oya-lawe-pala Yudea ta tewitikoa Galili take wakapea poademe poka. 4 Galili take eni poademe Sameria ta patukoa pamedeka. 5 Nitoa pokome Sameria ta keneke piko Saika take pome kaka. Namolo namolo Saika ta liti Yekobeyo one itono pade oto pia mana Yosepe yametaneya. 6 Eni yametane taapa Yekobeyo oloyo pade eida moa ue mekaneya. Nitaneta Yesu ka ludu noka matiyame koome tukome eina oloyo kabunuke ko mepoka. Nipa lou matai ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) tadiya eida pome ko mepoka.

7-8 Eida mekakoa one oya-laweme nee topo toa moadetepa ali atoa pitikoika kutu pokoi. Ni-tikolipa Sameria atoa padame ue nomoademe nokale Yesuyo okome ue nouno, mano wa okale okome 9 nepa Yu agomeke no Sameria atoa ue nouno, mano wa wini okono, dekolo oko-pe wa akeneya. Nipa Yu yene Sameria yenetapa etene pilia kakeneya tokome ni akeneya. 10 Nitikale Yesuyo okome Akolaliyo ne moa meatekoya wene toamoa ni ue nouno, nomoa mano wa okago wene toamoa toko. Eni wene too tokapa nipa noateku ue pade nouno, nomoa mano wa neme noanu-palaka oo toka. Nimo oo tokapa lene toa yoa-kala kawateko ue meou toka-kale okome 11 kamo koniyali i oloyopa keti kokaketikaneya mati pikono, ita ue nomoateko mete pade ne toamokono, yoa-kala kawateko uepa neme edoa nomoa no meteko patu. 12 I oloyopa tone kauago Yekobeyo papete moa pikaneya. Nitaneyake onemeka one mana-mikitameka one egetaneya-kitameka i oloyoke-kama ue nonokala taneya. Yekobeyo enile taneyake neme pade ue meou wa wini okopa tone kauago Yekobeyo tane toa moa patukake oko-pe-kale Yesuyo okome 13 i oloyo moa mekane uepa padame nomoa nakomepa wa nodo tokala too. Nitatekoyake noanume meateku ue nakomepa wa ue nodo toamoo. 14 Noanume meateku uepa ali atoane tepene ue lene peleou toa yoa-kala kawoo. Nipa kiwi mea kama pomotoa too wa Yesuyo akeneya.

15 Nimo okale einatoame okome kamo koniyali wini oko uepa no nouno, mea ta. Eni ue nakolupa wa nodo toamokale mekene i ue nomoai toamou-kale okome 16 nekane oto noo wa kayo oano pa. One-pala oto neke namene-kale okome 17 anukane pade kawamoko-kale okome winipa nimini oko. 18 Neke ali ko kakoake pokala toka. Opi poke mekagopa nekane mena. Enipa nimini oko-kale okome 19 kamo koniyali winimopa nimini okono, nepa Akolaline agale toawea akakago tadekono, eya wane ne yatekene uku. 20 Tone kaua-mikitame yete tono waneke-kama Akolali kei pia kowitoai toma nekeneya. Nitaneyake Yu yene kime ekete toto peyame Akolali kei pia kow-itikilepa Yerusaleme take-kama tamedeko wapa iki-kale okome 21 anu oyatoa nepala ukumo yakoa moamene. Naniko Agetai kei pia kowitikilepa yete tonokeka Yerusaleme takeka kowitamekete kini kini mekika tokala toi. 22 Sameria yene kipa kini kei pia kowitikiyapa agopa tokolo pa etepea kowitoa meki. Akolaliyo ali

atoa toa motikilepa toto Yu yene
pake titia toko. Nitikono, toto Yu
yenepa tone kei pia kowitikoyapa
i wa wene toko. 23 Nitikoyake
eya toatiki etene tigotoma noko.
Agetai kei pia kowitikete toatiki toa
kowitiki yenepa Akolali weneke
luaneya mekete nimini peku
noa tekete tepene kowitikala
toadete tiki. Akolaliyo dikaki-
kitame one kei pia kowitimotoa
okono, nitadete tiki. 24 Akolali
onepa yomini-kama toko. Onepa
nitane agono, one kei pia kowitiki
yenepa Akolali weneke luaneya
mekete nimini peku noa tekete
tepene kowitikala tamediki wa
Yesuyo akeneya. 25 Nitikale
einatoame okome eyago Mesaia
noademe tokono wene tuku.
Einago nokomepa Akolalinemo-
kama toto-pala toawea akoo-kale
okome 26 neta kakome ko oa
kakagopa einago eni wa Yesuyo
akeneya. Einatoame Mesaia wapa
Keraisuke okome akeneya.

27 Einata einapete one oya-lawe
wakapea nekete enekoli Yesuyo
mone atoa-pala ko oa kakedeka.
Nitadekale wene kainya mati pi-
aneya kaketeke edeya moade oko-
pe. I atoa-pala dekolo ko oko-pe wa
Yesu yakamokoi.

28 Nitaneyake einatoame one
ue mete eida piilogoa one yene
pitikoika wakapea poka. Pome
kakome one yene-pala okome
29 noanume toma nokoule-kama
toawea okagopa ku mekome toko.
Einagopa Keraisu wa papete ibini
oa piane ago patuno, enoatino
noe wa akeneya. 30 Nitikale
yakamotekete Yesuke noadete
nekeneya.

31 Noadete nokoika Yesuno oya-
laweme one tika tika toa kakete
ekete Tikisa ago neke nee pade
moa na-koli okome 32 no noateku
neepa pade pikoyake kime pade
wene toamiki-kale 33 one oya-
lawe yakaate tekete ekete padame
one nee pade wete moa lawe-
taneya patu-koli okome 34 no
moa wetekakago one wene pikole
toane oneme tamene wa okole-
kama toane peya takakupa anu
noateku nee eni. 35 Kime eya wa
pedoa agale ikina. Tokene tuyono
patukakalepa ipe ludu kakoya
nee wakoa moa yapu ludu piato
wa ikino, noanume ukumodo
yakoe. Ipe kakoya-kitipa wakoa
moateko toa opii nodokoa kibutua
kakono, enoe. 36 Wakoa motokako
agomepa nipa mea kama poatikiya
eni wakoa moma poko. Wakoa
motokama pokoka pinagome ke
wa nami wia pupu poi motoko.
Nipa matakago-pala wakoa mo-
tokakagota wedikete wedia meki.
37 Kini pedoa agale ikina toapa
panagome ipe matama pekeneka
padame wakoa motokama poko.
38 Nipa poliga yoameneya ipe
matama poamenekeka eniya
wakoa motokama poati wane kiwi
wetekakouna. Ete-kitame poliga
yoa ipe eida matama pekeneka
eni yene luku pekete eni yenaneya
wakoa motokama piki wa Yesuyo
oka.

39 Einatoa pitika take yenepa
Yesuke wete noameneyake kainya
mati oneke wene tuganeya.
Nipa noanume toma nokoule-
kama kuyagome toawea oka
wa einatoame okale yatekete
tekete Yesuke wene tuganeya.
40 Nitimotekete Yesu mekata
nekete kowitikete ekete toto
pitiko take noke meano, noo-
koli pokomepa ta taku-peta pata-
motoa eida mea kaka. 41 Nitoa
mekome okale yatekete eni yene
padeka-kitika oneke wene tugakoi.
42 Nitikete einatoa-pala ekete
namolopa nemena i agome tokale
kotukoa onokanakedo oneke
wene tugakoo. Opipa i ago toto
pake kakome agale oa metekolo
yatekete tekete oneke wene wedoa
tugako. I agopa ali atoa toa
moatekago tadeko wa okoi.

Yesuyo Tobou Agono Mana Epetekanemo

43 Ta taku-peta patatekaneyake Yesuyo eni ta tewitikoa Galili take pome mepoka. 44 Yesu eni pokapa eya wa okanake poka. Akolaline agale tọawea akakagopa one take yename paya tetepo takoa wakiya wa okana. 45 Galili nome mekale eina yename one makutukoa motokoi. Nipa edelo ago patukane wa ibini akene toge kia mekoi-pete Yesu Yerusaleme take pome mekome telekole tokanakale-kama enekoiya tokome ke wa makutukoa motokoi. Nipa ki-wika eina toge lobutupekete one telekole tokoinakale enekoiya tekete one makutukoa motokoi.

46 Yesu Galili ta ludu pima yakome Kena take pome mepoka. Nipa pa ue moa gerepi po kụ ue latikana take wa pome mepoka. Nitikata ta talo tokagoke lukoa meane tobou ago pade one mana Kapaneame take yene pimotoa wawa Yesu kotua noka. 47 Nipa Yesu Yudea ta kawa Galili take nome kako wa okoimo yatekoya tokome noka. Yesu kakata eni nokomepa one mana pene tu-ademe pikono, Kapaneame take poke epetekakoano poa ta wa kowitikakale okome 48 Agetaine peku noane tukule padele telekole toane kini wene kainya pikakule enameketepa nipa nooke wene tugakile toamoi-kale 49 tobou agome okome kamo koniyali oto lukakoa tukayano, wete pata wa kowitikale okome 50 neke mana tuamoono, poano pa wa okale einagome Yesuyo nimini oko wa wene tokome one take wakapea poka. 51 Poademe pokale one pupu yene kotua nekete ekete neke manapa tuameneya pene latoa meko wa onaneya. 52 Nitikoli manipete lataka-pe wa okale ekete abela lou matai tetekakale (lou pini 1 kilokoke) one poto yene tẹitaka-koli 53 etename wene moa pitikakome abelana Yesuyo neke mati tuamoo wa okale eina eina latakome tadeko wa wene taneya. Nitaneyake einago one yapu pitikoi peya-pala Yesuke wene tuganeya. 54 Yesuyo ele kule telekole tikilepa Yudea ta tewitikoa Galili take pome mekome telekole taku takoa eida tokome enile toka.

5

Tau Tootokaneya Piane Ago Epetekanemo

1 Nititikaneyake Yu yene kini losule tekete toge kia mekoi-pete Yesu Yerusaleme ate wakapea poka. 2 Yerusaleme take sipi sipi kai wa ibini akene kago pikane lono ue mine pade meaneya. Eni ue mine matanuke ali atoa todo takatekoya ko kakoa wianeya kakeneya. Eni ue minepa Iberu agaleke Beteseda wa ibini iki. 3 Eni todo takatekoya keneke eya ali atoa leneta lianeya kawa okeaneya tau tootokaneya piane ali atoa oboai taneya. Nipa ue bua bua wa kạumotoa nepia meai taneya. 4 Padepete-kiti Akolaline edelo ago ue muke ketipea nokale ue bua bua okala toka. Nitikalepa uele namolo takoa pome pitikagopa one tanele epetekakale latoa pekeneya. 5 Nitanetapa panago tau tootokaneya pia mekale mali padeka tuku kakoa (38) penaneya. 6 Einago pikata Yesu nokome enekale eida tau tootokaneya pia kakeneyano wene tokome yatekome okome nepa latoa poade oko-pe-kale okome 7 kamo koniyali nopa eni ue bua bua okoka auapea aua poatekago toamokolo pa piane meku. Eni ue muke ketipeane poadene wili toane mekulu panago namolo takoa patukakala toko-kale okome 8 wete kamokoa neke tatia pitikoya-pala moa aua pa wa okale 9 eina eina latoa kamokakome one tatia pitikaya-pala moa aua poka. Yu

yene kini ko mea pupu toamatekoi-petepa enile toka. 10 Nitikale e Yu yename eina latoa poka ago-pala ekete opi Yu yene tone ko mea pupu toamateko-pete kekaneya latikakole toa neke tatia pitikoya-pala aua ponokopa tone kekanele wini toko-koli okome 11 no epetekoa wetekakagome neke tatia pitikoya-pala moa aua pa wa okolo tuku-kale ekete 12 eni neke tatia pitikoya-pala aua pa wa okagopa te-pe wa yakaneya. 13 Nitikolipa eina latane agome one epetekakanakago agopa motaneya. Nipa ali atoa kabeta pake Yesu wete witimotokome pokale tokome ni agopa motaneya.

14 Naniko Yesuyo einago tobou losu yapu kakale kotukome okome anu oyali nepa opi latoa kakono, neke namolona tane yene moa patukoa naniko wa ke tubeya enekakayano, neke toma poka poanele-kiti wake wamene wa okale 15 yakamotokome eina Yu yene mekoita pokomepa one latekakagopa Yesu tadeko wa opaneya. 16 Yesuyo enika enile tikilepa Yu yene kini ko mea pupu toamatekoi-peteka tokale tokome enipete titimoa one tete meai tokoi. 17 Nitikolipa Yesuyo okome Agetaiyopa i pupu-kama toko. Noka one peku noane pupu-kama tuku wa oka. 18 Nimo okamoke Yu yename Yesu wia tukadete wedoa wili toa kakeneya. Nipa kini ko mea pupu toamateko-pete kekaneya latikakole pupu eni tokono, Akolalipa oneketai waka oa tokono, onepa Akolali-pala midi piane tetepo takakome oko wa ni wioukete taneya.

Mea Kama Poadetepa

Yesu Patu Kautakoa Kamene

19 Nitaneyake Yesuyo okome nimini ukuno yakoe. Padeleka noanu weneme titiane toamuku. Agetaiyo tokole enoane kotukoane tuku. Nipa Agetaiyo peku lawetekolo one mana noanume noane tuku. 20 Agetaiyo nopa one kolotini ago one mana wa nooke wene mekoa mea tokome one peku lawetoa tagako. Agetaiyo eni yametekana toa moa patukakome padele padele telekole toatekoule yameoo. Nipa kini wene kainya pianeya memotoa tokome nitoo. 21 Agetaiyo tua pekene ali atoa mea kama poati wa moa kamotokako toane one mana noanumeka ali atoa anu weneme takoane motekene mea kama pomotoane tuku. 22 Agetaiyo ali atoa kini toma yakoile pitia enoapa poane takeka epetane takeka takoa wetekakoya mena. Nitameneya kini toma yakoile neme pitia enoapa poane takeka epetane takeka takoa wetekakamene wa Agetaiyo no moa kakapika. 23 Nipa ali atoamepa one kei piai tiki toa one mana noka kei piai tomotoa tokome toka. One mana no kei piamiki ali atoamepa Agetai no moa wetekakago kei piamekete tiki. 24 Etene nimini ukuno yakoe. Anu agale yakoa motekete no moa wetekakagoke wene tugoa meki-kitipa mea kama piki. Nipa kini poanele-kala toma yakike nami wiane kibu moamukulupa poane ali atoa tua pote atuatiki ta tewitikoa mea kama piki. 25 Etene nimini ukuno, yakoe. Tua pekene ali atoame Akolaline mana noanu tobotobo yakakoa kawatiki tigotoma nome dekanoko. Enilepa wete taatekoa toko. Nitikono, anu tobotobo yatekoi-kiti kamo-motekete mea kama poi. 26 Agetai one weneme mea kama noko agomepa one mana noanuka anu weneme meane kama nomotoa toka. 27 Nipa no nepa Ali Yatenane Oyagono, one patu kautakoa kake ali atoa takoa enamene wa moa kakapika. 28 I ukulu yatekimoke wene kainya piameamene. Ni-mini taatekoa toatekomo ukuno,

yakamene. Oloyo tane yene peyame Ali Yatenane Oyago anu tobotobo yakamotekete 29 kiwi oloyo taneka tewitikoa kamoa poi. Nipa epetanele toma yawa tukoi yene kamoapa mea kama poi. Poanele toma yawa tukoi yene kamoa pokolipa kini poanele-kala toma yakoike nami wiane koiso akoane kibu mou. 30 Noanu weneme padeleka titiane toamuku. Nipa ali atoa takoane enekilepa Akolaliyo olaukakome oko toane tuku. Nilepa anu wene litiane toamuku. No moa wetekakagono wene pikole-kama tou wane tuku. Nitikuno, kini koiso yakoane ile tadiki wane ikilepa kiyoke-kama tuku.

Yesu Kei Piki-kiti

31 Pinali anu wa keido pikenepa nimini ekene wamou. 32 Panagomepa no kei pikoya. Einagome anukumo toawea akedekopa nimini akedekono wene tuku. 33 Pitia yakatekoi yene Yone kakata kime moa wetekakoli nokoli Yoneyo anukumo toawea akedeko wane uku. 34 Nimo ukuyake padameka no auapea kei piatiki toa mena. Kipa nooke wene tugakoli toane moada wane wene piane tekene Yoneyo anukumo toawea akedekomo wene takakene ukuna. 35 Yone einagomepa labo keneya ali atoa pa takalogakoya. Nitane tokale kime one pake wedia meato wa oneke tegetekapote me me tokoina. 36 Yone einagome anukumo toawea ikilepa pa nami deya akeneya. Agetaiyo tamene wa no yametekana toane toma yakilepa nipa ali atoame no i agopa Agetaiyo moa wetekakago tadeko wa wene tomotoane tuku. 37 Agetai no moa wetekakagomeka anukumo toawea okoya. Kime Agetaine agale yatekileka toamoa one lene timini-pala enekileka toamoa tiki. 38 Agetaiyo moa wetekakago nooke wene tugamekete tekete one agale kime yakoa luamele toamoko. 39 Mea kama poatekomo Akolaline bokuke e wia mekaneya pikono, oi moato wa kime one boku lewea tuku tokala tiki. Ae, Akolaline bokuke wia mekane yename no ko-kama akeneyake kime no wene toamiki. 40 Nipa mea kama poono wene piketeke nooke noamadete wakala tiki.

41 Ali atoame no kei piamikilika kei pikilika nitoa kamotoane pa atiki toane meku. 42 Kini tepene piko wene keleyo tetoane enekulu Akolalike wene mekoa meameadiki. 43 Agetai patu kautakoane kakene nukuluka kime no makutukoa moamikino, oneke wene mekoa meameadiki. Ae, panago one wenemedo kiwi mekoita wini nokalepa ke wa makutukoa moi. 44 Akolali wa oko agopa odene ago kako. Einagome kiwi kei piamikilika tokamota wa paya nou toa mekete kini kini ete oto wa kei pinali yokala tiki. Nitikino, nooke edoa wene tugadetepe. 45 Kini poanele-kala toma yakoilepa Agetai-pala i i wane kiwi akoane wamouno, no i agome kiwi akoane ou wa wene piameamene. Mosese einagopa kiwi mape moatekago wa wene pianeya mekiyake einagome kiwi akoa agale oo. 46 Moseseyo one bokumeneke no ko oa wia mekaneya. One wia mekanemo kime yakoa moi tokapa nipa anume ukumoka yakoa moi tokake 47 Moseseyo nooke wia mekapianemo yakoa moamikino, anume ukumo edoa yakoa moadete-pe wa Yesuyo oka.

6

Yesuyo Ege Egeta Kadukoa (5,000) Ali Nee Lawetanemo
(Matiu 14:13-21, Make 6:30-44, Luke 9:10-17)

1 Nititikaneyake Yesu Galili ue mine eka matanuke ue dipike

mea pome mepoka. Eni Galili ue minepa Taibiriase waka ibini akeneya. 2 Yesu eni pokalepa ali atoa peya matiyame one litima nokoi. Nipa one padele padele telekole tokome yene tane-kiti epetekakale enekoiya tekete litima nokoi. 3 Nitaneyake Yesu tono padeke ate lewia pokomepa one tuku kakoa (12) oya-lawe-pala aida witipitoa meka. 4 Edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi tigotokale enile toka. 5 Yesu aida mekome kabe togapia enekale ali atoa obomoa noadete nokoli enekome Pilipi-pala okome i yene lawetateko neepa manika topo toa motokoo-pe wa yateka. 6 Nipa nee moa lawetateka wene tokomeke pa Pilipiyo oatekamo yakademe oka. 7 Nitikale Pilipiyo okome ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kinado wetekoa palawe wane-kiti motokakolopa adamoo-kale 8 yatekome Yesuno oyago pade Aderu Saimone Pitane wamenago einagome okome 9 i kako matiyamepa bali palawe wane ko kakoa-pala (5) mou yomo takuta toa pikoa kako. Eniya-mene moa lawetekoloka adamoo. I ali atoa kainya mati mekino, tokamato wa oka.

10 Eidapa poma piitapeneya. Ali atoa peya pomale meetape-motono toe wa Yesuyo okale mekatapekoi. Nitaneyake ali-kiti mekoi toa oi moteketepa ege egeta kadukoa (5,000) tadiya meadekoi. 11 Yesuyo eina palawe wane-mene e matiyaneke moa Akolali-pala ke wa oa popimotokome poma ludu meetapekoi yene tatikatapeka. Mou yomotaka moa einakale tokale peyame noa tagatapea kitipu mekoi. 12 Peyame noa tagatapea kitipu mekoli enekome Yesuyo one oya-lawe-pala okome padeyaka kateaneya pikayano, nee kugu piko wekotoa moa pikoe-kale 13 wekotoa mootapekoi. Nipa bali palawe wane namolo ko (5) kakoa moa lawetekoyake kugu wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pikoi.

14 Yesuyo eni telekole tokale enekete peyame ekete i agopa Akolaline agale toawea akademe noateko ago tadeko wa okoi. 15 Nitaneyake kini Ali Muno kakadete one dekoa monoino wene tokome tonoke wa witimo-tokome kidene poka.

Yesu Ue Mine Tali Ludu Yakene-emo
(Matiu 14:22-33, Make 6:45-52)

16 Ta likaka one oya-lawe ue mineke ketipea pekete 17 ue dipike pogatekoa pote mea Kapaneame take poadete pokoi. Ta wete likaka Yesu noameneyake 18 pupulege mati nokome ue pewikamoa pitikaka. 19 Nitoa kakaka one oya-lawe ue dipike mea kilomita ko melepu (6) tadiya ponokolipa Yesu ue tali ludu tigotokakoa nokale enekete nenei motokoli okome 20 no nukuno, piti moameo-kale ekete 21 nipa ue dipike noke meno-koli nome mekale eina eina ue dipi kini mea poatekoita wete eina witapoka.

Ali Atoame Yesu Tuku Tanemo

22 Podolikama oka matanuke kakoina yename eya wa wene taneya. Ete piapa ue dipi odene ika lono nome pika. Yesupa one oya-lawe-pala eni ue dipike opia mea poameneyano, kini-mene kidene mea pekete tadiki wa wene taneya. 23 Eni wene taneya kakoika ue dipi-kiti Taibiriase ta pia nekeneya. Nipa Ali Munagome palawe moa ke wa lawetekale ali atoame nakoinata liti nekeneya. 24 Nitaneyake Yesu one oya-laweka meameadekoli enekete Yesu tuku topato wa eni ue dipi-kitike pogatekoa pote mea Kapaneame take pekeneya.

Yesu Onepa Ali Atoa Mea Kama Pomotoa

Toko Nee Wa Adeka Pikome Akenemo

25 Eni yename Yesu eka matanuke tuku toa kawa enekete ekete Tikisa ago ika manipete noka-pe-koli okome 26 etene nimini ukuno yakoe. Kime no tuku toma nikipa, no einagome telekole tokale enekoonakale Akolaline tele patu kautakoa kakome tadeko wa no tuku toma nikiya mena. Pa palawe wane lawetekolu noa tagakoinake ni tuku toma niki. 27 Pa lomuateko nee-kama pupu toa moato wa wene piameamene. Nitamoano, pia kawateko neeka moa nato wa eniya neeke wene piitikaneya meamene. No Ali Yatenane Oyagome lawetateku pekuke uku. Eni pekupa one patu kautakoa kake lawetamene wa Atai Akolaliyo no moa kakapika tokolo ni uku wa Yesuyo oka. 28 Nimo okale ekete kime Akolalinele edoa takako patu-koli okome 29 Akolaliyo moa wetekakale nokou ago nooke wene tugoa meketepa nipa one wene pika toa tekete toi-kale ekete 30 neke peku pine enoono, padele telekole toa yameano ta. Neeke wene tugamotoapa edele toa yameteko-pe. 31 *Tone kaua-mikiti ali piamene ta ludu pima yaketepa maana nee moa noma yakeneya. Nipa Moseseyo a tibu pia nekene nee lawetekale noma yakeneya.* Eni tanemopa Akolaline bokuke wia mekaneya piko-koli okome 32 nimini ukuno yakoe. Eina tibu pia nekene nee lawetane agopa Mosese mena. Tibu nee eteneyapa Agetaiyo lawetekoya. 33 Akolaliyo laweteko neepa a tibu mea ketipea nokome ali atoa mea kama pomotoa tokago eni wa okale ekete 34 kamo koniyali wini nee-kama lawetekala toano ta-koli okome 35 ali atoa mea kama pomotoa toko neepa no. Nooke nokagopa kobu tokale mekileka toamoo. Nooke wene tugoa mekagopa ue nodo tokale mekileka toamoo. 36 Ae, kime no enekala toake wene tugamiki. Nipa kipala okouna toa tekete no wene tugamiki. 37 Agetaiyo takoa moa nooke wetekaka peya nooke noi. Nitoa nokoli odene agoka wiane litiamou. Ni edoamo. 38 A tibu meane ketipeane nekenepa anu wene litiane tou wane nokouya mena. No moa wetekakagono wene pika toane litiane tou wane ni nokou. 39 No moa wetekakagome no pa wa wetekakomepa oneme takoa no moa meteka yene odeneka katekameneya peya yopima pone togamotono wene pikome wetekaka. Nipa eni yene peya wipitia ta patakale kamotokamene wa wetekaka. 40 Agetaiyo no pa wa eni wetekakilepa one mana no enekete wene tugakoi peya mea kama pomotoa tokome toka. Wipitia ta pataka-pete eni yene moane kamotokou wa Yesuyo oka.

41 A tibu pia nekene neepa one wa Yesuyo okale yatekete tekete Yu yename Yesu akoa kọ oa kakete ekete 42 beita, i agopa Yosepene mana Yesu. One nine etenetapa totome wene tokono, one a tibu meane ketipeane nuku wapa edekolo oko patu wa kọ oa kakoli okome 43 kini kini oa meki kọ-pala ete tewitikoa wawe. 44 Panago nooke tegetekoa nikilepa one wenеme tamele toamoko. Agetaiyo nooke oto limo limo tokolopa nipa namele toko. Nitikolopa wipitia ta patakale takoane kamotokou. 45 Akolaline agale tọawea akane ali-kitame eya wa wia mekapianeya. Ali atoa peya Akolaliyo mane mane oa olaukoo. Eni wia mekapiane toa Akolaliyo olaukane toa yakoa lukoi peya nooke noi wane uku. 46 Enipa panagome Agetaine lene timini enaneya wane ekene wamuku. Akolali-

pala kawane nuku ago no odene Agetaine lene timini enoane nuku. 47 Etene nimini ukuno, yakoe. Nooke wene tugoa meki peya mea kama poadete tiki. 48 Ali atoa mea kama pomotoa toko neepa no. 49 Kini kaua-mikiti ali piamene ta ludu pima yakete maana nee moa nakeneya. Eni nee moa noake tukala taneya. 50 A tibu pia nekene neepa dikaneya. Panagome eni nee moa nakomepa nipa tukile toamoo. 51 Pa pia kama poko nee wane ukupa a tibu meane nuku ago nooke uku. Eni nee moa naki peyapa mea kama poadete tiki. Nee na wane meateku neepa anu tigini. Enipa itonoke meki-kiti mea kama pomotoane meadene tuku wa Yesuyo oka.

52 Nimo okale e Yu yename ete taka oto taka toa kakete ekete i agome one tigini toto edoa lawe-tademe okoto patu wa kọ oa kakoli okome 53 etene nimini ukuno yakoe. Ali Yatenane Oyago noanu tigini kamateta moa noameneya meketepa nipa kini weneme oyake mea kama poamoi. 54 Anu tigini kamateta noai toko agopa mea kama poatekago eni. Dikane ali atoapa wipitia ta patakale takoane kamotokou. 55 Anu tiginipa ali atoame noatiki nee eteneya. Anu kamatepa ali atoame noatiki ue eteneya. 56 Anu tigini kamateta noai tokagopa no-pala lipukoa meko. Noka one-pala lipukoane meku. 57 Mea kama noko ago age-taiyo no moa wetekakolo nekene one patu kautakoanepa meane kama puku. Nitiku toa no noai tiki-kitipa no patu kautakoapa mea kama poadete tiki. 58 A tibu mea ketipea nekene palawe wanepa enina. Eni palawepa kini kaua-mikitame nakene maana nee keneya mena. Eni nee noai toake tukala taneya. I nee noai tiki-kitipa mea kama poadete tiki wa Yesuyo oka. 59 Yesuyo einaka einamo oa olaukakilepa Kapaneame take losu yapu keneke kakome toka.

Ali Atoa Mea Kama Pomotoa Toko Agale

60 Yesuno agale wete yakoa motane yene peya matiyame einagale yatekete ekete i olaukoa oko agale litia tamene poto tokono, teyo edoa yakoa tomotoa-pe wa okoi. 61 Nimo kọ oa kakedekoli Yesuyo tetoa enekome e yene-pala okome anu uku agalekepa wene poaneya mekete iki-pe. 62 Ali Yate-nane Oyago no kawane nokouna lono wakapeane atepeane pokolu eneketepa ede wene pioi-mo. 63 Mea kama pomotoapa Epetane Yominiyo toko. Tigini tele takateko peku-kama nakagopa mea kama pamele toamoko. Ina agale oane metekilepa Yomini patu kautakoa kakete mea kama poatikimo oane metekouna. 64 Ae, eni uku agale yateketeke kiwi padeka-kiti nooke wene tugoa meamiki wa Yesuyo oka. Nipa namolo papete oneke wene tugamokoi yeneka one wia tukamotoa meatekagoka i i wa wene toopia mekome tokome ni oka. 65 Nitikome okome Akolaliyo ka patekoa nooke wetekako yene odene nooke namele toko wane okounapa enike ekene okouna wa Yesuyo oka.

66 Enipete titimoa Yesuno agale yakoa motane yene kainya matiyame Yesu tewitikoa wawa one-pala wa lokoa yawamokoi. 67 Nitikolipa Yesuyo one tuku kakoa (12) oya-lawe-pala okome kimeka no tewitikoa wawa poadete iki-pe-kale 68 Saimone Pitayo okome Ali Muno ne wawa peketepa toto teeke pomotoa-pe. Mea kama poateko agale pinagopa ne odene toko-la. 69 Nepa Akolaliyo onekemo-kama akamotoa takoa moa kakapiane ago tadeko wa totome wene toko-kale okome 70 kiwi tuku kakoa (12) ali-kitipa anume takoane motokounake

kiwi panagopa iponane peku nakago wa Yesuyo oka. 71 Eni okapa Saimonane mana Yudase Isekarioseke okome oka. Nipa Yesuyo one oya-lawe tuku kakoa (12) takoa motokome einagoka motaneyake mone yename one wia tukamotoa einagome moa meoo tokale oka.

7

Yesuno Wamene-mikitame One-pala Akenemo

1 Nititikaneyake Yu yename one wia tukadete tokoli tokome Yesu Yudea ta ludu yawamademe Galili ta ludu pima yaka. 2 Einapetepa Yu yene kini losule tekete aga kelekoa yapu wia toge kiatekoi tigotokalepa 3 Yesuno wamene-mikitame one-pala ekete tone Galili ta tewitikoa Yudea take poano pa. Neme toma yakolepa neke agale yakoa tiki yename enemotono pa. 4 Panagome-kiti ibini akene ago meou wa wene pikomepa one toma yakole ke-bono take yawa paigakoa keneya toamokono, neke ile toma yakepa ta piko peyake keleyo toma poano pa wa Yesu-pala akeneya. 5 Nipa one wamene-mikitika oneke wene tugamekete okoi. 6 Nitikoli okome kini toatikilepa kini wene litiapa ipeteka kupeteka tamele tokolo tikino, no pade nitamuku. Anu toatekule taatekoane tuku-petepa opi mena. 7 Itono peku noai tiki-kitame kipala kotimi yoa meamele toamoko. Anumepa eni yene kini tikilepa poanele-kama tiki wane akoane ukulu tokome nopala ko-timi yoa meki. 8 A Yerusaleme to-geke kini poe. No pade poamuku. Anu toatekule taatekoane tuku-petepa opi menano, poamuku wa Yesuyo ootokoa 9 one Galili take pa eida meka.

Yerusaleme Take Aga Kelekoa Yapu

Wia Toge Kia Mekoita Yesu Nokome Tanemo

10 One wamene-mikiti wete pote toge lobutupokoli Yesu oneka pokome keleyo poameneya paigakoa keneya poka. 11 Nitaneyake tobou meane Yu yename toge kikoa mekete Yesu tuku toa kakete ekete Yesupa edekato-pe wa oa kakeneya. 12 Nitikolipa pa ali atoa kini kini oboa kakete ekote ekota oi oi wa kakete pade-kitame ekete Yesu einagopa epetanele tokago wa oa wa pade-kitame ekete einagome ali atoa oa yotokakome toko wa oa taneya. 13 Nimo oa kaketeke kini tobou ali-kiti piti motekete tekete Yesu ko keleyo witoa akaya wa mama moa meaneya.

14 Toge kia meane tiginalo tadiya Yesu tobou losu yapu pokome olaukoa kaka. 15 Nitikale yatekete e Yu yename ka̱ oa kakete ekete i agopa tone totono pine to̱a olaukaki ali-kitame olaukameneyake imopa i okono, edoa wene toa okoto patu-kale Yesuyo okome 16 anu olaukoane ukumopa anu weneme pade titiane wamuku. No moa wetekak-agome akoano ta wa okomo-kama oane mekala tuku. 17 One wene pikole toada wa tiki-kitamepa anu olaukakumopa anu weneme titiane olaukadekoluka Akolaliyo akoano ta wa okomo olaukadekoluka oyake takoa enamele too. 18 Padago one weneme pademo pademo titia okomepa ali atoame one kei pimo-toa tokome ni oko. Ali atoame one moa wetekakago kei pimotou wa wene pia oko agomepa pademoka kapene yokamoa niminimo-kama oa mekala toko. 19 Moseseyo one totono yametaneyake kiwi padameka litia toamiki. Eni totonodo litikete toi tokapa no wia tukadete wili toamoi tookano, dekolo tiki-pe wa Yesuyo okale 20 peyame ekete nepa teyo wia

tukademe wili toa kako-pe. Beita, neeke ipono awinome mekolo teke ni oko-koli okome 21 tone ko mea pupu toamateko-peteka padele telekole toane pade ago epetekakoule kime enekoina tekete wene kainya pianeya kọ oa kaki. 22 Moseseyo eya wa akeneyake tiki. Kini ali mati opiketepa one kepene teigamo-tamene wa oa pianeya. Eni oa piane toa litiapa ali matiyane kepene teigatiki oi ponokolopa kini ko mea pupu toamatiki-peteka teigakina. Nipa Moseseyo one kaua-mikitame tanele litia tokome akene toa tikina. 23 Nipa Moseseyo akenele tetekamedekolo kini ko mea pupu toamatiki-peteka ali matiyane kepene teigakete pupupa eni tikina. Nitikinano, opi kini ko mea pupu toamatiki-peteka ali pade pupu toane epetekakolu tekete nopala kotimi yoa mekino, dekolo tiki-pe. 24 Padame tanemo pine enameneya kaketepa pa akoa agale wameamene. Pine pitia yakatapea kịyoke-kama tọa okala tamene wa Yesuyo oka.

Yesu I Agopa Keraisu Taatekoa Noko Patu

25 Einapete Yerusaleme yene padeka-kitame ekete Yesu i agopa tobou ali-kitame wia tukadete wili toa kaki ago patu. 26 Ekee, i keleyo nome kakome okoyake pademoka topo toa ikile toamikino, tone tobou ali-kitame i agopa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoa nekedeko wa wene tiki patu. 27 Beita, i ago one tobotoi ta totome wene toko. Keraisudo taatekoa nokalepa one tobotoi ta i wa padameka wene toamoi wa okoi.

28 Nitaneyake Yesu tobou losu yapu eida pa olaukoa kakome agale telo okome okome kime nopa i ago wa wene toa ni no kawane nokouna ta i waka wene toa iki. Eni wenepa tikiyake anu weneme nokouya mena. No moa oto wetekaka agome niminimo-kama okoyake kime pade one wene toamiki. 29 Wene toamikiyake one wenepa anume tuku. Einago mekota kawane nuku. No ne pa wa oneme no oto wetekakono, einago wenepa tuku-kale 30 one dekoa moadete wili toa kakoiyake one moatekoi-pete wete taatekameneya tokome one dekoa moamokoi. 31 Nitikolika eida oboa kakoi-kiti kainya mati Yesuke wene tugakete ekete Keraisu taatekoa nokomepa i agome telekole tokole moa patukademe toko patu. Ẹ'e mena wa oneke wene tugakoi.

Yesu Dekoa Motokapomotoa Poyo Yene

Moa Wetekanemo

32 Eida oboa kakoi yename Yesuke einaka einamo oi oi wa okoli Parisi yename yakaneya. Ni-taneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Parisi yenameka tobou losu yapu yopi-ane poyo ali-kiti Yesu einago dekoa motokapoe wa moa wetekaneya. 33 Wetekakoli nokoli Yesuyo okome kipala opiane me me tootokoanepa wakapeane no moa wetekakagoke pou. 34 Pokolupa kime no tukupa teketeke oyake enamoi. No pone kawatekutapa kiwi oyake noamoi. 35 Yesuyo nimo okale e Yu yene kini kini yakate tekete ekete totome tuku toa enamateko takepa maida poademe oko patu. Toto yatene ali atoa Geriki take tọa pote mekika i agoka pokome Geriki agale yakoa iki yene olaukapademe okome okoto patu. 36 I agomepa one tuku tekete enamoi wa oa one pone kawateku takeka kiwi noamoi wa toto-pala oa tokono, edemo okome okoto patu wa oa kakoi.

Ue Lene Tọa Ue Yokoa Kama Poatekomo

37 Toge kikoa mea wipititapeanepete Yu yename kini tobou kakoa kiatekoi toge eni kia peya takakoi. Nitikolipa Yesu oneka nome kakome agale telo okome okome ue nodome tuki-kitipa ue noukete nooke note nonameneye. 38 Akolaline bokuke papete wia mekapiane toapa nooke wene tugoa meki-kiti kini tepenepa ue lene tọa ue-kiti yokoa kama poo wa Yesuyo oka. 39 Nipa oneke wene tugoa mekoi-kitike pene awinome meateka Yominike okome oka. Einapetepa Yesu one pạ teleta tootapeneya mekana take wete wa moa kakameneya tokome Epetane Yomini ali atoake wete awinome meameneya.

Ali Atoa Ete Otota Puutakutukanemo

40 Yesuyo eni oka agale yakane yene padeka-kitame ekete i agopa Akolaline agale tọawea akatekago taatekoa nekedeko wa oa 41 wa padeka-kitame ipa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoa nekedeko wa oa taneya. Nitaneyake padeka-kitame ekete Keraisu wa papete ibini oa piane agopa Galili ta edoa taatekoa nomotoa-pe. 42 One noatekalekepa panagome Akolaline bokuke eya wa wia mekapianeya. Keraisu einagopa Depidi-loeke tạwa noo wa oa Depidi meane Beseleme take taatekoa noo wa wia mekapianeya. Enipa totome nimini okotope wa akeneya. 43 Nipa Yesuke e ali atoa ete oto wa puutakutukoa agale tọa kakoi. 44 Nitoapa padeka-kitame one dekoa moadete okoiyake padameka dekoa moamokoi.

Tobou Ali-kiti Yesuke Wene Tugamenemo

45 Tobou losu yapu yopiane poyo ali-kitipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti Parisi ali-kitika koukoa mekoita wakapea nokoli ekete Yesu einagopa dekolo aua noamiki-pe wa okoli ekete 46 namolo okoli yakamokoonakamo einagome oa kaka tokolo dekoa moadete poteke wawa noko-koli 47 Parisi yename ekete einagome kiwika oa yotokakome toka patu. 48 Tobou ali-kiti toto odene agoka oneke wene tugamoko. 49 Beita, i oboa kaki ali atoame einagono agale yakoa motikilepa Mosesene totono wene toamekete tiki. Akolaliyo dikane ali atoa poane take pomotoa wako wa Parisi yename akeneya. 50 Nimo okoli kini yagono ago pade Nikodimasi namolo Yesu mekata pekene agome e yene eya wa yakaneya. 51 Tone totono litiapa panagono koiso akakete eya toamoko-pe. Pinali one kei pikome okomo wete yakameneyake neke tanele ile tadeko wa totome akoa agale oko patu. Ẹ'e mena wa Nikodimasiyo okale 52 e yename ekete neka Galili ago kake teke ni oko-pe. Akolaline boku moa lewea oi moamene. Nitikepa Akolaline agale tọawea akane ago odeneka Galili take taatekoa noameadeko wa wene too wa oomotekete 53 kini kini yapu yapu tadoa pootapeneya.

8

Parisi Yename Motane Atoa Eko Ali-pala

Koua Pitikale Enekete Tanemo

1 Nitaneyake Yesu Olipe-pini tonoke pome ate lewia mepoka. 2 Wa podolikama likonu witia tobou losu yapuke pome kapokale ali atoa peya one kakata obomoa note kakoli witipitoa mekome olaukoa meka. 3 Nitoa mekaka Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitame Parisi ali-kitameka atoa pade Yesuke lia aua nokoi. Nipa motane atoa eko alike pokome koua pitikale enemotekete aua nekete e yenane lene yoto moa kakakoi. 4 Nitikete ekete Tikisa

ago i atoame eko alike pome koua pitikale totome enekoo. 5 Moseseyo one totono yame-tekomepa dikane atoa kueme kạua wia tukakala tamene wa akeneyano, opi neme edemo oo-pe wa yatekoi. 6 Nipa Yesu natemo omotadiya wa kakete pa likoa enekete okoi. Nitikoli Yesu one keti itonoke waliketikakome kadapi yoname olea adekoa meka. 7 Nitoa mekale e yene pa eida kakete yaka yaka tokoli Yesu mukiti kịyotokakome okome kiwi pake poanele toamoko ago kako patuno, einatoa kue moa pitikoa witikilepa einagome titia tomotoane uku wa ootokoa 8 wa keti itonoke walikitikakome olea adekoa meka. 9 Nitikale e yene odene odene wa katepita katepita toa pekete ada-kiti namolo kakoa pokala tokoi. Nipa Yesu einatoa-pala pa kamotoa pootapekoi. 10 Nitikoli Yesu wa mukiti kịyotokakome enekale einatoa odene kakedekale enekome okome ne akoa okoina yenepa dekoti-pe. Ne poanele tadekono, kibu mou wameneya wakoti-pe-kale okome 11 kamo koniyali padameka no akoa wamokoi-kale okome noanumeka ne poanele tadeko wane akoane wamuku. Neke poanele tokole wake wawano pa wa oka.

Yesuyo Itonoke Meki-kiti Pạ Takakoya

12 Nititikoa Yesuyo e yene-pala agale pade okome okome nopa itonoke meki-kiti pạ takakuya. No litima niki-kitipa yomiyomu keneke yawamekete ali atoa mea kama pomotoa toko pạ keneke yawa meoi-kale 13 e Parisi ali-kitame ekete pinali neke wa kei pikopa winipa pa oko-koli okome 14 pinali anu wa kei pikeneka nimini uku wane uku. Noanu kawane nokounata wa pone kawa-tekuta pinali anu wene tekene ni uku. Nitikuyake no kawane nok-ounata wa pone kawatekuta kime pade wene toamiki. 15 Kimepa panagome tanemo pitia yakatekoa ile tadeko wa akoa ikilepa kini kaua-mikitame toma nekenele tiki. No pade nitamekene ali atoame tanele ile tadiki wane akoane wamuku. 16 Ali atoa kini tanele pitiane yakatekoane ile tadiki wanedo akoane ekenepa pine tọane ou. No moa wetekakago Agetaiyo no auapekala tokolo tekene ni uku. 17 Kini totono wia mekane bokuke eya wa wia mekanemo kiwi wene takakene uku. Takutamedo padele tokale enoa nekete i i wa odene kotuta kakoa eketepa nimini ekete oi. 18 Nipa pinali anu wa kei piane uku. Agetai no moa wetekak-agomeka no kei pia toko. Agetai totame odene kotuta kakoa oko wa Yesuyo okale ekete 19 neketai edekato-pe-koli okome kime no pade wene toamoa Agetaika wene toamoa tiki. Kime no wene toi tokapa Agetaika wene toi toka wa Yesuyo oka.

20 Yesuyo nimo ikilepa to-bou losu yapu keneke losu kue pitikoai tane mete pianeya liti kakome olaukoa oka. Nitikalepa padameka one dekoa moamokoi. Nipa one moatekoi oi wete pon-ameneya tokome dekoa moamele toameneya.

One Poatekouta Kiwi Oyake Noamoi

Wa Yesuyo Akenemo

21 Yesuyo eya waka oka. No ita tewitikoane puku. Pokolupa kime no tuku toa teko tokale wakete kini poanele pa etepea toma pote tukala toi. No poatekuka kiwi pade namele toamoko wa Yesuyo oka. 22 Nimo okale e Yu yene oote tekete ekete i agome one poatekuka toto pade namele toamoko wa okopa pinali one wa wia tukatekomo okome oko patu-koli okome 23 kipa kini pine

taapa keti itono lono. Noanu pine taapa ate tibu lono. Kipa kinikauamikitane peku noa tiki. Noanupa eni peku noane toamuku. 24 Kini poanele pa etepea toma pote tuoi wane okouna toa taatekoa tuutapeoi. Nipa nopa i ago tadeko wa wene toameketepa nitoi wa oka. 25 Nimo okale ekete nipa nepa ali te-pe-koli okome namolo titikene nopa i ago wane okala tokounapa einago eni. 26 Kini toma yakoinakale pitiane yakatekoane ile tadiki wane akoane oatekumokiti ete pa piko. Nitikoyake anu weneme pademoka wamuku. No moa wetekakagome pine toa yameteka toane itonoke meki yene-pala toaweane oadene tuku. Einagomepa niminimokama okolo uku wa Yesuyo oka. 27 Nitikalepa oneketaike okono wene toamokoli okome 28 no Ali Yatenane Oyago moa yomoke wia dekoa ate kamotokatekoa kakete ae no i agopa eina noatekago tadeko wa wene toa eya waka wene toa toi. No einagome padeleka one weneme toamokome oneketaiyo olaukakana toa-kama oa mekala tokome tadeko wa wene toi. 29 No moa wetekakagopa nopala odenekata yako. One wedia memotoane toateku toanekama tukulu tokome toko. Nipa nepa egetiniya yamene wa no tewitikamoko. 30 Yesuyo nimo oa kakaka e yene kainya mati oneke wene tugakoi.

Eberameke Tagene Yeneke Akenemo

31 Yesuyo oneke wene tugakoi yene-pala okome anume oane meteku agale yakoa teketepa nipa anu oya-mikiti etene meoi. 32 Nipa anu agale pine i i wa wene tootapea mekete tekete namolo egetiniya meake peku mati-kiti latioi. 33 Yesuyo nimo okale ekete totopa Eberameke tagene yene. Mone padane yapuke egetiniya mekileka toamoko. Nitikono, toto egetiniya-kiti namolo meake peku mati-kiti latioi wapa dekolo okope-koli okome 34 nimini ukuno yakoe. Poanele toma yaki-kitipa kini poanele tikileme pine yene kiwi moa kautako. Nitikolo egetiniya meane tetepo taneya meki. 35 Egetini ago pade one egetekagono yapu eida mea kawamokoyake yapu pinagono mana eida-kama mea kako. 36 No yapu pinagono managome kiwi egetiniya-kiti peku lawetekolupa nipa etene peku mati-kiti latioi. 37 Kipa Eberameke tama nekeneyano wene tuku. Eberameke tagene yenameke no wia tukadete tiki. Nipa anu oane meteku agale kini tepene alateko pake piamokolo ni tiki. 38 Nopa Agetai-pala opiane kakene enoane yakoane tokou toane ukuno, kipa kiniketaiyo peku lawetekale noa toma yaki wa Yesuyo oka.

39 Nimo okale one-pala topo takakete ekete toneketaipa Eberame-koli okome kipa nimini Eberameke tagene yene kawei tokapa nipa Eberameyo toma yakenele toi tokake 40 no wia tukadete iki. Nipa Akolaliyo one nimini peku lawetekome oka toane niminimo-kama oane meteku agoke wia tukadete iki. Eberameyo niminimo akene alipala enile toameneya. 41 Ae, kiniketaine peku noa tiki wa Yesuyo okale ekete toneketaipa Akolali. Panago mena. Toto pade pakeleya-kiti mena-koli okome 42 kiniketaido Akolali too tokapa nooke wene mekoa meoi toka. Nipa Akolaline yono kounoke kawane nokolu tokome nitoi toka. No nikilepa anu weneme noamokou. Akolaliyo pa wa wetekakale nokou. 43 No nitane ago anu oane meteku agale dekolo wene toamiki-pe. Anu oane metekumo yakoa moamele

toamokolo ni wene toamiki. 44 Kipa kiniketai Setanuno mana-
mikiti. Kiniketaine wene pikole-
kama toada wa wene pia meki.
Tititikakome einagome ali wia
atukama nekeneya. Einagopa
nimini patu kautakoa kawamoko.
Nimini peku nakileka toamoko.
Onepa kapene wakoa oko ago.
Oneke-kama kapene wakoa iki
agale alama noko. Nitikono,
kapene wakoa ikilepa one te-
pene meane toa-kama yaa̲wa oko.
45 Noanumepa niminimo-kama
ukulu tekete no i agome nimini oko
wa nooke wene tugamiki. 46 No
i agome poanele tokale enekou
wa teyo oo tokolo-pe. Padameka
wamoi-li. Nipa niminimo-kama
ukulupa ipa nimini oko wa dekolo
wamiki-pe. 47 Akolaline mati-
kitame one agale yakama piki.
Kipa Akolaline mati-kiti mena.
Nitikono, one agale yakamiki wa
Yesuyo oka.

48 Nitikale e Yu yename ekete
nepa mone Sameria take agono,
neeke ipono awinome mekale wini
oko. Enipa totome nimini okoto-
pe-koli okome 49 nooke ipono
awinamoko. Noanumepa Agetai
kei piane ukuyake kimepa no tau-
mada toa iki. 50 Nitikipa no kei piati
wane none wamuku. Panagome
pade no kei piai toko. Einagopa
peyame tikile pitia yakoa kini
tanele ile tadiki wa pine to̲a akako.
51 Etene nimini ukuno yakoe. Anu
uku agale yakoa tiki-kitipa tua pote
atuameneya pa mea kama poadete
tiki-kale 52 e Yu yename ekete
neeke ipono awitadekono wene
totome toko. Neke agale yakoa
tiki-kiti tua pote atuameneya pa
mea kama poadete tiki wapa oko.
Beita, Eberameka tua Akolaline
agale papete to̲awea akane ali-
kitika tuma-kala note taneyake
oko. 53 Tone kaua Eberame wete
tuaneyano, one kakene toa ne
moa patukoa ako kake oko-pe.
Akolaline agale papete to̲awea
akane ali-kitika tuutapeneyake
oko. Ne ali latike oko-pe-koli
okome 54 pinali anu wa keido
pikenepa nipa pata pamo ekene
tou. No kei piai toko agopa Agetai.
Einagopa kini Akolali wa ikiyake
55 one wene toamiki. Nitikiyake
one wenepa anume tuku. Onedo
wene toamuku wane ou tokapa
nipa kime kapene wakoa iki toane
ekene tou tokake one wene toane
oneme okole-kama yakoane tuku.
56 No nokoule enademe tokome
kini kaua Eberame wedia kolotine
meaneya. Nokoule enekome
wene yaapeneya meaneya wa
Yesuyo oka. 57 Nitikale e yename
ekete nepa opitikaneyake mali
ege odepetaka kadukoa (50) wete
ponameneyake okono, Eber-
amepa neme edoa enoa oko-
pe-koli okome 58 etene nimini
ukuno yakoe. Eberamepa wete
opiameneyake no pa meane kama
nuku wa Yesuyo oka. 59 Nimo
okale e Yu yename i ago wiato wa
kue katekamotokoli Yesu paigakoa
keneya pome tobou losu yapu
wawa poka.

9

Leneta Lianeya Opiane Ago Epetekanemo

1 Yesu kutu ponokomepa leneta
lianeya opiane ago pade enema
ponoka. 2 Einagopa Yesuno oya-
laweme enekete ekete Tikisa
ago i ago leneta lianeya mekopa
dekale taneya patu. Etene
niname poanele tokoli taneya
patu. Pinali one poanele tokale
taneya patu-koli okome 3 etene ni-
nameka einagomeka poanele pade
toamokoiyake Akolaline telekole
winagoke witakale enekamotoa
ni taneya. 4 Lou pa kakolopa
no moa wetekakagono pupu
totome takama pamedeko. Ta
likalepa padameka one pupu
oyake takamele toamoo. 5 Itonoke

pa yawane mekenepa ali atoa peya pa takama pukuya wa Yesuyo oka.
6 Nimo ootokoa itonoke tekelipu tooketikoa tekelipu kakene itono wane moa kege latia einagono lenetake yotokaka. 7 Nitikome okome ne ue Siloame mineke poke kege koba wa wetekakale pokome leneke kakene kege koomotokome leneta kikatapeneya wakapea nekeneya. (Tone agaleke Siloame wapa moa wetekaneya wa ekete oo.) 8 Nitikale one yenameka one namolo padeya-kiti oia moa mekale enekoina ali atoameka einago enekete ekete i agopa ina namolo padeya-kiti oia moa mekanakago patu wa akeneya.
9 Nitikoli padekame ekete eeno, einakago i noko-koli wa padekame ekete einakago mena, one keneya ago i noko-koli einagome okome no einago i nuku-kale ekete 10 neke leneta edoa epetekaneya-pe wa okoli okome 11 Yesu wa ibini iki agome itono wane moa kege latia anu lenetake yotokoa wetekakome okome ue Siloame mineke poke kege koba wa wetekaka. Nitikale pone kege kogulu anu leneta kikatapeneya wa akeneya. 12 Nitikale ekete einagopa manika kako-pekoli okome agopa tokono, manika patu wa akeneya.

Parisi Yename

Leneta Lianeya Mekanakago Pitia Yakanemo

13 E yename leneta lianeya mekanakago Parisi ali-kitike aua pekeneya. 14 Yesuyo itono moa kege latia einagono leneta epetekakilepa Yu yenane ko mea pupu toamatekoi-pete toka. 15 Einago nokale enekete Parisi yename one leneta edoa epetekaka-pe wa yatekoli okome anu lenetake kege yotokakale kege kootokoanepa opi enamele toko-kale 16 Parisi ali padekakitame ekete tone ko mea pupu toamateko-pete kekanele eni tokano, einagopa Akolaliyo moa wetekakago mena-koli padekakitame ekete enika eni telekole tokolepa poanele tokagome edoa tomotoa-pe wa akeneya. Nitoapa ete oto wa puutakutukoa agale toa kakoi. 17 Nitoa leneta lianeya mekanakago wa yatekete ekete einagonomo neme edemo wa akako-pe wa yatekoli okome einagopa Akolaline agale akako ago toko-la wa akeneya.

18 Leneta lianeya opianeyake opi enamele toko wa einagome okaleka e Yu yename yakoa moamadete wakoi. Nitoapa einagono etene nineta noe wa agale oa wetekakoli nokoli yatekete ekete 19 i agopa kini mana-pe. Kitame opia pitikaketepa leneta lianeya opikoiya-pe. Opi wa edoa lene epetekaneya meko-pe-koli ekete 20 winagopa tone mana. One leneta lianeya opikooya. Enido wene tokoyake 21 one leneta epetekanele wene toamoa one leneta epetekane agoka wene toamoa toko. Winago wetinagoke taneyano, one-pala tanemopa one oademe tokono, kini pitia yakoe wa akeneya. 22 Nipa Yu yenane tobou ali-kiti piti motekete akeneya. Eni tobou yename wetena oi pedoa pikete ekete Yesu einagopa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoa nekedeko wa okoi-kitipa losu yapuke wa noamomotato wa oi pedoa pianeya. 23 Nitaneyake einagono etene ninetame ekete one wetinagono, one pitia yakoe wa etene niname akeneya.

24 Nitikoli wa lokoa Parisi ali-kitamepa leneta lianeya opianeya mekanakago ne no wa kayo oa motekete ekete Akolaliyo yakakoa nimini oano ta. Neke leneta epetekakagopa poanele tokagono wene totome toko-koli okome 25 one poanele tokago patu. No wene toamuku. Eni wenepa

toamukuyake namolo leneta lianeya mekounake opi leneta epetekakaneya kakuno wene tuku-kale ekete 26 oneme edele toka-pe. Neke leneta edele toa epetekaka-pe wa yatekoli okome 27 anumena namolo okouna yakamoake wa dekolo yateki-pe. Kimeka one agale litia too wa wene pikete iki-pe wa okale 28 poanemo oa kakete ekete nepa eni pa agono agale litia tokoyake totomepa Mosesene totono litia toko. 29 Akolaliyo Mosesepala ko oa kakeneyano wene totome tokoyake eni pa agopa one kawa noko lonoka totome wene toamoko-koli okome 30 ae, kime einago akakipa no wene kainya pikoa kakina. Einagome anu leneta epetekakaleka one kawa nekene lono pade wene toamekete iki. 31 Akolaliyopa poanele toma yaki-kitame kowitoa ikimo yakoa toamoko. Nitikoyake one wene pikole toada wa oneke nate wene pia kowitiki-kiti kini kowitoa ikimo yakoa toko wa totome wene toko. 32 Itono tibuta latiane-peteka opika leneta lianeya opiane agono lene epetekakaneya wa akenemo padameka yakameneya. Namolo yakamokoonakale einagome titia toko. 33 Einagopa Akolaliyo moa wetekamoo tokapa enilepa oyake toamoo toka wa ena leneta lianeya mekanakagome okale 34 e yename agale topo takakete ekete nepa poaneleke alaneyake toto moa olaukade oko-pe wa ootokoa einago dekoa moa losu yapu akolono pitikapaneya.

35 Einago losu yapu akolono moa pitikaneya wa okoimo Yesuyo yakatekoa pome kotukome okome nepa Ali Yatenane Oyagoke wene tugako-pe-kale okome 36 kamo koniyali winagoke wene tugoane meouno, one te-pe wa yatekale okome 37 einagopa neme wete enekona. Opi neta ko oa kakokale okome 38 Ali Muno neeke wene tugaku wa neuwe tukupia one kei pia kaka. 39 Nitikale Yesuyo okome itonoke nikilepa ali atoa takoane enoane akadene nokou. Nipa leneta lianeya meki-kiti epetekoane ni leneta kianeya meki-kiti leneta likoane toadene tekene nokou wa oka. 40 Yesuyo nimo okale yatekete onepala eida opia kakoi Parisi alikitame ekete tone lenetaka lianeya kakolo oko-pe-koli okome 41 kini lenetado lianeya kaketepa nipa kini tiki poanele wene toamekete tiki. Eniledo wene toamekete tikilipa koiso akoane oateku pade piamoko. Leneta liameneya mekete oyake enamele toko wa ikili yatekene tekene kini poanele tanepa wene teketeke tadikino, koiso akoane oateku pade pa piko wa Yesuyo oka.

10

Sipi Sipi Kai Talo Agoke Pedoa Akenemo

1 Yesuyo okome okome etene nimini ukuno yakoe. Panagopa sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita kago pikaneta noameneya eko pata paigakoa lewia nokomepa nipa sipi sipi kai-kiti kode mou wa wene pia noko. 2 Kago pikaneta noko agopa sipi sipi kai-kiti talo tokago eni. 3 Einago nokolo kagoke payaponago kako agome kago pekakolo lobutunoko. Nitoa lobutua kakome okolo sipi sipi kaikitame yakakoa mekili kini ibini odene odene wa oa moa akolono aua poko. 4 Nitoa peya akolono aua pomepa one namolo kawa pokolo one sipi sipi-kiti kawatuku pitoa pokala tiki. Nipa talo tokagono tobotobo yatekete tekete one pokoka litima piki. 5 Nitikiyake mone pade ago nokolopa litima poameneya paka pitoa piki. Nipa mone pade ali-kitane tobotobo

wene toamekete tekete pitoa piki wa Yesuyo oka.

6 Yesuyo nimo pedoa okalepa e yename ike oko wa wene tokoiya mena. 7 Nitoa agopa moa mekoli Yesuyo lokoa okome okome etene nimini ukuno yakoe. Sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita lobutatiki kago keteponopa no. 8 No wete noameneyake pade ali-kiti nikilepa sipi sipi kai-kiti kode moato wa noai taneya. Nitaneyake sipi sipi kai-kitame kini agale yakameneya. 9 Sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita lobutatiki kago keteponopa no. Ali atoa anu kawane eni note lobutunokoli pawe toane mou. Nitikolupa akolono wititapekete pote nee noa yawa kawa oto wa lobutunokala toi. 10 Kode ago nokomepa eya kuya kode moa ali wia atukoa enika enile-kama toademe noko. Nitikoyake noanu nekenepa ali atoa mea kama pomotoane tekene nokou. Nipa pewe wia tagatapeneya mea kama pomotoane tekene nokou.

11 Nopa sipi sipi kai talo toane epetekaku ago. Talo toa epetekak-agopa sipi sipi kai-kitike tuademe toko. 12 Ipa kue moadene tuku wa talo tokagomepa eya toko. I sipi sipi kai-kitipa one mena wa talo toa mekome enekolo lene piane tue tubeyame sipi sipi kai-kiti wia noademe nokolo enekomepa sipi sipi kai-kiti tewitikalogoa pitoa poko. Nitoa pitoa pokolopa tueme sipi sipi kai-kiti deka deka toa wia noa tadekatapeko. 13 Einagopa kueke-kama wene piitikaneya mea talo tokome tokome sipi sipi kai-kiti mama moameneya pitoa poko. 14 Nopa sipi sipi kai talo toane epetekaku ago. Anu sipi sipi kai-kiti wene taneya meku. Anu sipi sipi kai-kitame no wene taneya meki. 15 Nipa Agetaita tone wene toko toa anu sipi sipi kai-kiti tone tone wene toa meko. Nitoanepa anu sipi sipi kai-kiti talo toane meane tuou. 16 Anu sipi sipi kai padeka-kiti anu kolago tukuta wete koukoa note kawamiki. Eni sipi sipi kai-kitika oto auane namedeku. Nitikolupa anu agale yakakoa meoi. Nipa kiwi talo tuku ago nooke-kama lukoa meoi. 17 Agetaiyo no wene taneya mekilepa eya toatekuleke toko. Kamoane poadene tekene anu sipi sipi kai-kiti talo toane meane tuou. 18 Padameka no oyake wia tukamatikiyake pinali anu weneme tuou. Tukileka kamoane pikileka anu weneme tuku. Nipa Agetaiyo ta wa oka tokolo tuku wa Yesuyo oka.

19 Yesuyo eni okagaleke e Yu yene ete oto wa puutakutukoa agale toa kakoi. 20 Nitoa kainya matiyame ekete oneke ipono awinome mekome leau akakolo ni okono, one okomo yakamatoe wa okoli 21 pade-kitame ekete ipono awitane agomepa enika eni agale oyake amele toamoko. Leneta liane agopa iponame one leneta edoa kikakamotoa-pe wa okoi.

Yu Yename Yesu Kote Moa Wakenemo

22 Yu yename tobou losu yapu kago peane oi pikoa mekete toge kia meaneya. Niti tane tokenemene pakeke nitaneya. 23 Eni toge kia mekoi-pete Yesu tobou losu yapu nokomepa Solomono wa yomini kayo oa ibini akene lono eida yawa meka. 24 Nitikaka Yu yene Yesu kakata koukoa nekete ekete neme toto wene kainya pikoa-kala mekona, nepa Keraisu wa papete ibini oa piane ago tadekalepa wete toawea a-na wa okoli okome 25 namolo toaweane okounake nooke wene tugoa meamiki. Agetai patu kautakoane kakene toma yakule kini leneme enekipa nopa einakago tadeko wa kime wene tomotoane tukuyake 26 nooke wene tugoa

meamiki. Kipa anu sipi sipi kai-kiti toamekete tekete ni wene tugoa meamiki. 27 Anu sipi sipi kai-kitamepa anu tobotobo yatekala tiki. Nitikino, anu sipi sipi kai-kiti i i wane wene taneya meku. Nitikulu tokome no litima niki. 28 Anu eni sipi sipi kai-kiti atua poameneya mea kama pomotoane tuku. Nitikuno, padameka anu yono tatonoke odoa moamele toamoko. 29 Eni yene nekeno, talo toano ta wa no metekago Agetaiyo ete yene peya moa patukoa ako kako. Nitane agono yono tatonoke padameka sipi sipi kai-kiti odoa moamele toamoko. 30 Agetaita tone odene wene pia liputakutukoa meko wa Yesuyo oka.

31 Yesuyo nimo okale yatekete e Yu yename i ago wiatoe wa kue wa katekamotokoi. 32 Nitikoli okome Agetai patu kautakoane kakene ele kule epetekoane tikilepa kiwi kakakoane tokounano, edele tokounakaleke no wia tukadete kue katekamotiki-pe-kale ekete 33 neke epetekoa tokanakaleke pade ne wiadete kue katekamotokoya mena. Nepa pa agomeke Akolali latike okanano, Akolalipala tea agale eina okanakamoke ne wiadete toko-koli okome 34 *kipa Akolaline yagono-mikiti wane okou* wa Akolaliyo akenemo one bokuke wia mekaneya piko. Enipa nimini ukutu-pe. 35 One agale oa metekale yakane yenepa Akolaline yagono-mikiti wa eni wia mekaneya piko. One bokuke wia mekane agalepa niminimo-kama wia mekane agaleno, padame pademoka oyake katekoa wawamele toamoko. 36 Akolaline mana kaku wane ukulu kime ekete enipa Akolali paya tetepo takake oko wa iki. Nipa Agetaiyo onekele-kama takamotoa takoa moa wetekakale nokou agoke ikino, dekolo ikipe. 37 Agetaiyo ta wa okale-kitido tagoane toameadekolupa nipa nooke wene tugameamene wane uku. 38 Nipa oneme ta wa okole-kama takama yakeneke uku. Enipa nimini oko wa anu uku agale yakoa moameketeka anu toma yakule-kitike wene tugoa meamene. Nitoa wene tugoa meketepa nipa Akolali noopala lipua mekolo nopa one-pala lipuane mekuno wenepa toi wa Yesuyo okale 39 e Yu yename one wa dekoa moadete wili toa kakoli paka petoa poka.

40 Nitoapa wakapea pome Yodane ue ketoa Yoneyo pegetoa ali atoa ue motokoa kakana lono enika pome mepoka. 41 One eni pome mepokata ali atoa peya mati nekete ekete Yone einagomepa ipa Akolaline tele patu kautakoane kakene tuku wa padele telekole toamokanake i agonokemo akakana-kama nimini akedeko wa okoi. 42 Nitoapa e ali atoa kainya mati einata einapete Yesuke wene tugakoi.

11

Lasarusi Tuaneyake Moa Kamotokanemo

1 Besani take eya ago Lasarusi one lainatoata Maria Masata-pala meaneya. Einagopa eida yene pia meaneya. 2 Eina yene tane agono lainatoa Masayo padeya kalono taneya Yesuke pekoa yotokatekoa one kawata pinatoa one pineme kogane atoa. 3 Laine ago yeneme tuupitakale one lainatoatame Yesuke agale oa wetekakete ekete Ali Muno neke oya patu piane ago opi yene pia meko wa agale oa wetekaneya. 4 Einago tuko wa akedekoli yatekome Yesuyo okome yene taneya piake tuamoo. One yene tokopa ali atoame Akolali kei pimotoa tokome toko. Ni Akolaline mana no one patu kautakoane kakene tokoule enekete noka kei pimotoa tokome toko.

5 Yesuyo Masa wamena lainago
Lasarusi toa wene mekoa
meaneya. 6 Nitaneyake Lasarusi
yene pia meko wa akedekoli
yatekome one mekata ta taku-
peta patamotoa pa eida meka.
7 Nititikoa one oya-lawe-pala
okome Yudea take wakapea pato-
kale ekete 8 ekee, Tikisa ago nepa
ikonona pakedopa ne wiadete
Yu yename kue katekamotokoina
take wa poade oko-pe-koli okome
9 e̱eno, pou toe. Ta pataka abuna
lou nome kakome yateta matai
teteponome wa keika ponome
kakala toko. Nipa lou pini
tuku kakoa (12) ponokala toko.
Enipa nimini ukutu-pe. Panago
loyo yawa mekomepa lou pa̱
enoa yakome tugala toamoko.
10 Nitameneya yomiyomu keneke
yawa mekomepa one poka ka ludu
pa̱ takatekoya toamokolo tokome
tugala toko wa Yesuyo oka. 11 Nimo
ootokoa kakome okome tone
oyago Lasarusipa pa atu pitikome
tokono, kamotokapuku-kale 12 one
oya-laweme ekete atu pia meapa
one weneme latoa poademe toko
wa okoi. 13 Nipa Lasarusi tukome
toka wa Yesuyo okome okoyake
o yename wene toamekete okoi.
14 Nitikoli Yesuyo keleyo okome
okome Lasarusi tukome toka.
15 No ita nepiane mekakoa einago
tukome tokano, ke wane wediane
meku. Nipa kiwi nooke wedoa
wene tugamotoane tekene wete
poameneya nepiane mekuno, opi
one tuaneya pikota pato wa okale
16 eya ago Tomasi one pade ibini
Didimasi wa okala tane agome one
oya-lawe-pala okome Besani take
Yesu-pala tukete tupatono, one-
pala opia patoe wa oka.

17 Yesu Besani take pome
kakome yatekale Lasarusine tigini
kota keneke moa piitikaneyake
ta tuyono-peta lia patakala toka
wa okoimo yateka. 18 Besani
taapa Yerusaleme ta liti piane ta.
Eni taata pake kilomita tebolo
tadiya pianeya. 19 Masa Mariatane
lainago tukome tuaneyake ete Yu
yene kainya matiyame kini wene
epetekadete Besani take tumai
menaneya.

20 Yesu noko wa okoimo yakamo-
tokome Masa pome Yesu kotu-
paneya. Nipa Maria yapu mem-
otoa wawa pome kotupaneya.
21 Nitoa kotua enekome okome Ali
Muno nedo ita wete noke meoo
tokapa anu anai ago tuamoo toka.
22 One tuaneya pikoyake neme oa
kowitikole-kama Akolaliyo yakoa
tokono wene tuku wa Masayo
okale okome 23 neke anai tuake
kamoa poo-kale 24 einatoame
okome nimini wini oko. Wipitia
ta pataka-pete Akolaliyo tuane ali
atoa moa kamotokakalepa anu
anai agoka kamoa poo wane wene
tuku-kale okome 25 nopa tuane
ali atoa moane kamotokakuya.
Ali atoa mea kama pikilepa no
patu-kama mea kama piki. Nooke
wene tuganeya meki-kiti tuake
mea kama poadete tiki. 26 Nooke
wene tugoa mea no patu kautakoa
kakete mea kama piki-kitipa tua
atukileka toamoi. Ina okouna
agalepa no i agome nimini oko
wa wene toko-pe wa okale okome
27 e̱eno, winimopa nimini oko. Ali
Muno, nepa Keraisu wa papete
ibini oa piane ago. Akolaline mana
noo wa oa piane ago ne taatekoa
nekedeko wa Masayo oka.

*Yesuyo Komo Oa Kakome Aken-
emo*

28 Nimo oomotokome Masa
wakapea wamenatoa Maria
mekata ete keneya kakome oi
oi ootokoa okome Tikisa ago
wete nokome ne noo wa akapa
wa wetekakolo nuku wa okaka
29 Maria wete kamokoa Yesu
mekata noka. 30 Yesu Besani take
wete nome kawameneya Masayo
one kotua enepokata eida pa meka.
31 Maria wete kamokoa pokale
enekete one wene epetekadete

tumai menane yename pato wa litima nokoi. Nipa laine ago pipane kotake komo opademe toko wa wene pia nokoi.

32 Maria Yesu mekata eni nokome one kawane aua pitakome okome Ali Muno anu anai agopa wete tuameneyake nedo ita noke meoo tokapa tuamoo toka wa oka. 33 Nimo ootokoa komo oa kawa ni one-pala opia nokoi Yu yeneka komo oa kawa tokoli enekome Yesu tepe we tokome wene keda mati taneya kakome okome 34 one tigini maida pipokoi-pe wa okale ekete Ali Muno ne noke enenoo-koli 35 Yesu komo loboa pitikaka. 36 Nitikale enekete e Yu yename ekete i agopa Lasarusike wedoa wene mekoa meaneya tadekono, enoe wa okoi. 37 Nitoapa padeka-kitame ekete i agomepa eina leneta lianeya meane agono leneta epetekakanano, ina Lasarusi wete tuameneyake noo tokapa oyake tuamomotoo toka wa okoi.

Yesuyo Lasarusi Kamo-tokanemo

38 Yesu wa ela mati tokale Lasarusi pipaneta poka. One eni pipaneta kota kabunupa kue makai matiyame ketekaloganeya. 39 Yesu eida pome kakome okome kue ete moa pedeka wa okale tuane agono laine Masayo okome Ali Muno einago tuutukaneyake ta tuyono-peta lia patakala taneyano, kotimi too wa okale okome 40 dekolo oko-pe. Nepa nooke wene tugoa mekepa Akolaliyo padele telekole tokale enoo wane okouna wene kayapeaneya kake oko-pe wa okale 41 pade-kitame kue ete moa pedekakoi. Nitikoli Yesuyo a tibu enekakome okome Atai anume kowitoane ukule neme wete yakoa tokono, ke wane uku. 42 Anu kowitikule-kama neme yakoa tokono wene tekene uku. Nipa ina ikilepa no i agopa neme moa wetekakale nekedeko wa i oboa kaki yename wene tomotoane tekene uku wa Yesuyo ootokoa 43 kayo telo okome okome Lasarusi wete kamokoa noo wa okale 44 tuane agopa one kawa yonota pueme togotapeneya kawa one lene timini pade mamina tigini paatapeneya kawa taneya kamokoa noka. Nitikale Yesuyo e yene-pala okome pa pomotono, togotane pue kekatapeo wa oka.

Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pi-anemo
(Matiu 26:1-5, Make 14:1-2, Luke 22:1-2)

45 Maria mekata ugu nekene Yu yene kainya matiyame Yesuyo eni tokale enekete tekete oneke wene tugakoi. 46 Nitikolika padeka-kiti Parisi ali-kiti mekoika pekete Yesuyo tokamo i i wa kotukapaneya. 47 Nitikoli yatekete eni Parisi ali-kitameka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kiti peya koukoa noe wa agale oa wetekakoli nokoli ekete edele tato patu. Einago Yesuyo telekole toma yakono, 48 enile toma yamotoa totomedo wakolopa ali atoa peya oneke wene tugoai toi. Nitikolipa Lomane yatename tone tobou losu yapu toto yatene peya-pala wia tadekatapeoi wa akeneya. 49 Nitikoli Kanosolo ago pade Kayapasi eni malike ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome okome kime nimo ikilepa nateya weneka toamekete iki. 50 I agodo ali atoa peyake tumotokolopa nipa epetoo. Nitamokolopa Lomane yename toto yatene wia atukakolipa nipa poo wa Kayapasiyo akeneya. 51 Nimo ikilepa one weneme titia wameneya. Eni malike ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago tokome Akolaliyo wene takane toa oa pianeya. Nipa Yesu Yu yateneke tuatekamo eni oa pianeya. 52 Ni Yu yateneke odene tuameneya, Akolaline

mana kono-mikiti e ku yatene ta piko peyake pilikolokaneya mekoika Yesuyo toa motokome odeneka koukoa mekatekamoka oa pianeya. 53 Nitaneyake enipete titimoa Kanosolo ali-kitame Yesu wia tukatekoi oi pedoa pima pekeneya. 54 Nitaneyake Yesu Yu yene pakeke keleyo yawameneya ali piamene ta liti Epereime wa ibini akene take pome mepaneya. Nipa one tuku kakoa (12) oya-lawepala opia pome mepoka.

55 Einapete edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi tigotokale tekete Yu yene kini kini pitikoika kawa a Yerusaleme take penekete eya taneya. Kini losule tekete tigini yono mamina mete eya uele tadakala taneya. Nipa kini wene moa koigakoyapa i koguna wa adeka pikete taneya. 56-57 Papete eya yene Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi yenameka ekete Yesu nome mekata eneketepa toto Kanosolo ali-kiti onamene wa oa tukaneya. One dekoa moadete ni akeneya. Nitaneyake ali atoame Yesu tuku toa kawapa tobou losu yapu pote kakete kini kini yakate tekete ekete ede wene piko-pe. Yesu einagopa togeke noamoko patu, noko patu wa okala taneya.

12

Besani Take Yesuke Padeya Kạlono Taneya

Pekoa Yotokanemo
(Matiu 26:6-13, Make 14:3-9)

1 Edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi ta pataka ko melepu (6) kakoa ete pimotoa Yesu Besani take Lasarusi mekata pome mepoka. Lasarusi einagopa tuaneyake Yesuyo moa kamotokane ago. 2 Lasarusi mekata Yesuno nee takaketepa Masayo eni nee moa Yesu one oya-laweka lawetekala toka. Lasarusi oneka Yesu-pala nee pikane walaike odeneka opia meka. 3 Eida mekakoa Mariayo padeya kạlono taneya mete keneke mekoa aua noka. Eniya motokakome kue peya mati wetekoa motokaneya. Einakeya aua nome Yesuno kawatake pekoa yotokatekoa one pineme kogaka. Nitoa mekale yapu mekoi peyake einakeya kạlono tootapeka. 4 Nitaneyake Yesuno oyago pade Yudase Isekariose Yesu wimotoa moa meatekago kọ okome okome 5 ina kạlono taneya ete wa topo teketepa kina ege kadukaka ko melepume kadukoa (300) moa ponopene yene tatikoa meamedekoyake i atoame paka pale tadeko wa oka. 6 Nipa ponopene yene mama moamokomeke oka. Yesu one tuku kakoa (12) oya-lawene kue ka Yudaseyo ukoa yakome eni kue kode noma yakeneyame oka. 7 Yudaseyo kọ oa kakale Yesuyo okome oyakeno wa. Anu tigini kota keneke moa piei tokolo i atoame enakeya pa pikoa kamotono, wa 8 Ponopene yenepa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, noanupa kiwi pakeke pa tekei mekuno, i atoame enilepa toa kamotamene wa Yesuyo oka.

9 Yesu Besani take nome meko wa okoimo yakamotekete Yu yene peya mati eida obomoa nokoi. Eni nikilepa Yesu odene enadete nokoiya mena. Tuaneyake Yesuyo moa kamotokakanakago Lasarusika enadete nokoi. 10 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Lasarusi oneka wia tukatekoi oi pedoa pianeya. 11 Nipa Lasarusi einagokepa Yu yene kainya matiyame kiwi tewitikoa wawa Yesuke wene tugoa mea litikoli tekete taneya.

Yesu Yerusaleme Take Noademe Nokale

Ali Atoame Ke Wa Kei Pima Nekenemo
(Matiu 21:1-11, Make 11:1-11, Luke 19:28-40)

12 Podolikama Yesu Yerusaleme wini noademe noko wa okoimo yakamotekete eina toge lobutunekene yene pote 13 yo tali tewia moa aua Yesu nokaka kotua nokoi. Nitoa kayo oma nekete ekete Akolali kei piatoe. Ali Muno patu kautakoa kama noko ago i noko. I agopa toto Iserele yene lukoa meko agono, Akolali neme pewe wia yopiamene wa kayo oma nokoi. 14 Yesu eni nikilepa Akolaline bokuke papete oa piane toa taatekakome dogi kai tine pade enoa moa one patu mea noka. 15 Eina papete oa piane agalepa dikoa wia mekaneya piko.

Saione take pitiki yene kipala ukuno, yakoe. Opi kiwi lukoa meatekago dogi kai tine patu mea wini nokono, piti moameo wa wia mekaneya piko.

16 Eina papete wia mekapiane toa Yesuyo taatekoa tokale eneketeke one tuku kakoa (12) oya-laweme wene toamokoi. Wa naniko Yesu tukale Akolaliyo moa kamotokatekoa a tibuke one pa̱ teleta tootapeneya mekanata ate aua pome mekakaleka eina oa piane agale wa wene moa pitikoa wene tokoi. Nipa Yesuke dogi kai moa aua nokolo mea pokanapa Akolaline bokuke oneke oa pianele eni taatekakoona wa wene tokoi.

17 Yesupa Lasarusi kota keneke pipaneta pokome ne noo wa kayo oa kamotokakale odeneya kakete enekoi-kitame kini eina enekoinakamo ta piko peyake oa pupitikatapeneya. 18 Nitaneyake Yesuyo eni telekole tokamo yatekoiya tekete Yerusaleme noademe nokata ali atoame patoe wa obomoa kotua pokoi. 19 Nitikoli enekete Parisi ali-kiti kini kini oote tekete ekete ta piko peyake pitikikiti one pokoka litikala tikino, totome i ago oyake katekamele toamoko wa akeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Oa Pianeya

20 Akolali kei pia kowitadete Yerusaleme take toge lobutunokoi yene padeka-kitipa Geriki agale yakoa akene yene. 21 Eni yenepa eya ago Galili ta keneke piko Besaida take opiane ago Pilipi kakata nekete ekete kamo koniyali totopa Yesu enadete oko wa onokoi. 22 Nimo okoli Pilipi pome Ederu opokale Aderu Pilipita pote Yesu opokoi. 23 Nitikoli Yesuyo okome okome Agetaiyo no Ali Yatenane Oyago pa̱ teleta tootapeneya mekounata ate moa kakateko-pete opi toko-la. 24 Nimini ukuno yakoe. Witi ku̱ wane deya yapu tateke-kiti kidene pa pikomepa nipa kidene eni pa pioo. Nitatekoyake itonokedo padame moa pitikakalepa keti lomukome ate witoa ku̱ peya mati tukala too. 25 One kepene mama motokome tukaya wa piti motaneya mekagopa etepea tua poo. Nitameneya one kepene mama moamoko agopa Akolaliyo toa motokale a tibuke mea kama poo. 26 Anu pupu takama poko agopa no litima namene wane uku. Anu pupu takama yako agopa nopala odenekata yatoane ni uku. Anukule takama yakikitipa Akolaliyo kiwi kei pia kawoo. 27 Opi anu wene keda tane matiyame kakene ukuno, edemo wane uku patu. Tete metekoipete Agetai neme eni tete ete moa pedekamene wane uku patu. O'o mena. Eni tete moadene nokouya tekene enimo wamou. 28 Atai ne pa̱ teleta tootapeneya meke peku laweteka toane tokoule ali atoame enekete ne kei pimotono ta wa Yesuyo okale a tibuke agale ludu nokome okome nitimotoane wete

tokouyano, wa lokoane toadene tuku wa oka.
29 Nitikale eida kakoi yene padeka-kitame yatekete ekete tono tadiya witiko-koli padeka-kitame ekete e'e mena. Edelo agome tadiya onepala ko okome toka wa okoiyake 30 Yesuyo okome einagale ikilepa noanume yakamotoa tokome wamokanano, kime yakamotoa tokome okanala. 31 Akolaliyo itonoke mekikiti takoa enoa akateko-petepa opi toko. Itono yopia mekago Setanu Akolaliyo wia litiademe toko. 32 No dekoa moa ate kamotokakolipa ali atoa peya noanuke limo limo toane mou wa Yesuyo oka. 33 Yesuyo nimo ikilepa one tukome toatekaleke okome oka. 34 Nitikale e yename agale topo takakete ekete tone totono bokuke eya wa wia mekanemo oi motekete oko. Mesaia einago taatekoa nokomepa pa mea kama poo wa wia mekapianemo oi motokoo. Nitikoono, Ali Yatenane Oyago yomoke wia dekoa kamotokoi wa wini okopa edemo wa eke oko-pe. Ali Yatenane Oyago tepe wa yatekoli 35 Yesuyo okome kiwi pakeke pa̱pa me me tootokoa poademe toko. Eni pa̱ tokoa kakoka pa yawa-kala kamene. Pa yawa kakoika ta likaya tokolo uku. Yomiyomu keneke yaki-kitipa ka yomiyomume agopa takatapekolo tugama yakili tekene ni uku. 36 Kiwi pakeke pa̱ pa tokoa kakono, eni pa̱ke wene tugoa meamene. Nitiketepa eni pa̱ne mana konomikiti latioi wa Yesuyo oka.

Yu Yene Yesuke Wene Tugameneya Meanemo

Yesuyo enimo oomotokome eni yene tewitikoa wawa paigakoa mepoka.
37 E yene kakakoa Yesuyo enika eni telekole toma yakaleka e yene oneke wene tugamokoi. 38 Nipa Akolaline agale to̱awea akane ago Aisaiayo papete oa piane toa taatekoa tokoi. Eya wa oa pianeya.

Ae, Ali Muno totome oa metekoo agale teyo yakoa motaneya patu. Ali Munagome padele padele telekole yametekale teyo enoa motaneya patu wa enilepa wete tane tetepo takoa oa pianeya.

39 Aisaiayo eya waka oa pianeya tokome e yene oneke wene tugamele toamokale pa mekoi.
40 *Akolaliyo kini leneta likoa kolotini lupi takoa taneya. Nipa enekoiya enoa moamoa yatekoiya yakoa moamoa tomotoa ni taneya. Enipa oneme uku agale yatekete tekete oneke tepe kolotini pekoa pikete ekete kiwi latekoano ta wa akaya tokolo tuku* wa Akolaliyo okolo uku wa Aisaiayo papete wia mekapianeya.
41 Nipa Yesuyo etenane peku noa padele padele telekole tokale Aisaiayo papete enepikome tokome Yesunomo eni wia mekaneya.

42 Asaiayo nimo papete oa pianeyake Yu yenane tobou alikiti kainya mati Yesuke wene tuganeya. Nitiketeke eya taneya. Parisi ali-kitame kini losu yapukiti oto wa noameamene wa wia litikaya tokale kini Yesuke wene tugakoinakamo witakoa wameneya.
43 Nipa ali atoame kiwi kei pimotadiyano wene wedoa pianeyake Akolaliyo kiwi kei pimotadiyano wene wedoa piameneya. Nitikete kini Yesuke wene tugakoinakamo to̱awea wameneya pa kini luaneya meaneya.

44 Yesuyo kayo telo okome okome panago nooke wene tugakomepa nipa no moa wetekaka agokeka wene tugakome toko.
45 Panagome no enekomepa nipa no moa wetekaka ago eni enekome toko. 46 No itonoke pa̱ tootapeneya nikilepa nooke wene

tugoa meki-kiti yomiyomu keneke pa yawa meamomotoane tekene tokou. 47 Anu agale yatekomeke toamokagopa one koiso akoane kibu moamou. Itonoke nikilepa ali atoa takoane enoane akadene nokouya mena. Ali atoa toane moadene tekene ni nokou. 48 No wawa anu agale yakamoko agopa one koiso akoa ikilepa eyame toademe toko. Wipitia ta patakapete anume okouna agalemepa einago koiso akoa oademe toko. 49 Anu oane metekouna agalepa anu weneme titiane wamokouna. No moa wetekakago Agetaiyo anume ekene toatekou toa imo amene, imo amene wa mane oa olaukoa toka. 50 Agetaiyo one totono litia tamene wa ikilepa ali atoa mea kama pomotoa tokome ni oko. Nitikono, agale oane metekilepa oneme amene wa oka toane-kama uku wa Yesuyo oka.

13

Yesuyo One Oya-lawene Kawake Kakene

Kakene Koganemo

1 Edelo ago patukane wa ibini akene toge podolikama kiadete Yu yename nodokoa meaneya. Nitaneyake Yesu i ta tewitikoane Agetaike poateku tigotoko wa wene taneya meaneya. Eni wene tokome one oya-lawe itonoke mekika kiwike tuou wa wene mekoa meateka kotuke kakoa wene mekoa mea togaka.

2 Ta likale Yesu one oya-lawepala opia mekome nee nakaka Setanu Saimonane mana Yudase Isekarioseke wete awinome meaneya. Awinome mekome Yesu mone yenane yonoke moa piateka wene moa pitikaneya. 3 Nitaneyake Yesuyopa oneketaiyo padeya padeya peya one yonoke moa piadeko wa wene toa ni Akolali-pala kawane none wa oneke wakapeane puku waka wene toa tokome eya toka. 4 Nee takoa piane walai liti mea kamokakome one tokoo kakene mamina kotokoa pia mamina pade moa tene lutulogoa eya toka. 5 Ue nomoa okolo kagonoke pekoa pia one oya-lawene kawake kakene kege kogoa one tene lutane maminame ue kogama poka. 6 Nitoa kogama pome Saimone Pita mekata tugakale Pitayo okome nepa Ali Muno agomeke anu kawake kakene kege kogade toko-pe-kale okome 7 i takakulepa opi wene toameke okoyake naniko wene toade toko-kale Pitayo okome 8 nopa pa alino, kawake kakene kege kogamoano, kogamea wa okale okome neke kawake kakene kege kogamokolupa nipa nepa anu oyali toamoo-kale 9 Saimone Pitayo okome Ali Muno nipa anu kawake odene kogameneya, yono wagokeka takake takoa ta-kale okome 10 panago kege kọomotokome one yapu pokomepa one kawake kakene kege odene wa kọamedeko. Opi kiwi kege kogatapeneya mekiyake odene agodo abe kogameneya meko wa Yesuyo oka. 11 Nipa one wimotoa moa meatekago i wa wene toopikome tokome odenagodo kege kogameneya meko wa oka.

12 Nitoapa Yesuyo one kotokoa pikana mamina wa moa kawa one mea nokana walai waneke pome mepoka. Nitikome okome kini ina takakoulepa pine i wa wene tiki-pe. 13 Kime nopa Tikisa ago wa oa Ali Muno wa oa tiki. Enipa oa epetekakili uku. Nopa edikane agono, nimini ekete iki. 14 Nopa kini Ali Muno wa oa kini Tikisa ago wa oa tiki agomeke kini kawake kakene kege kogakouna. Nitikouna toa kini kinika kawake kakene kege ete oto wa kogakala tamene wane uku. 15 Kinikile takakounapa nipa

kinikile dikoa ete oto wa takakete toatikile adeka piane metekene tokouna. 16 Nimini ukuno yakoe. Pupu agome-kiti one tobou ago oyake moa patukamele toamoko. Panagono agale aua yatekako agomeka one moa wetekako ago oyake moa patukamele toamoko. 17 Ina okounakale opi wene taneya meki. Eni wene taneya mekete litia tokolipa Akolaliyo pewe witikale kolotine meoino, wedoa litia tamene wane uku. 18 Enipa kiwi peyake ekene wamuku. Kipa anume takoane motokou-kiti kini tepene piki wene tetoane enoane tekene ni uku. Nipa Akolaline bokuke eya wa papete wia mekapianemo taatekoo tokolo ni uku. *Nopala opia mekome nee nakagomepa no ne wiou wa kawa tapia witiko* wa wia mekapianeya. 19 Enilepa wete taatekameneyake uku. Wa naniko taatekakale enekete ekete ina okana agalepa opi eni taatekakono, onepa i ago wa okana nimini akedeka wa wene toi. 20 Etene nimini ukuno yakoe. Anume moane wetekakolu nokago makutukoa moteketepa nipa nopala dekoa eni makutukoa motekete toi. No makutukoa moteketepa nipa no moa wetekakago-pala dekoa makutukoa motekete toi wa Yesuyo oka.

Yudaseyo Yesu Mone Yenane Yonoke

Moa Piatekamo
(Matiu 26:20-25, Make 14:17-21, Luke 22:21-23)

21 Yesuyo nimo ootokoa one wa ela mati tokale kakome okome etene nimini ukuno yakoe. Kiwi padame no mone yenane yonoke moa pioo wa okale 22 one oya-lawe kini kini enete tekete onepa teyo moa piatekoyake oko patu wa okoi. 23 Einata Yesuno oyali pade Yesuno kotomaneke lewikoa meka. Einagopa Yesuno kolotini ago. 24 Einagopa Saimone Pitayo lene lagatikamotokome okome enipa teeke oko-pe wa neme yakoa a wa okale 25 einago Yesuno kotomaneke lewikoa mekome okome Ali Muno neme teeke oko-pe-kale okome 26 i nee kugu moane okolo kagonoke uele pitikatekoane laweteku agopa einago eni wa ootokoa moa uele pitikatekoa Sai-monane mana Yudase Isekariose ne na wa meteka. 27 Nitikale motokaka Setanu Yudaseke aw-inaneya. Nitikale Yesuyo okome neke toatekole wete ta wa oka. 28 Nitikalepa Yesu-pala walaike opia mekoi-kiti padameka inapa ike oka wa wene toamokoi. 29 Nipa Yudase kini kue ka ukoa yaka ago tokale kini toge kia noateko nee topo toa motokapa wa Yesuyo okoto patu. Ponopene yene auapea padeya-kiti mepa wa okoto patu wa wene pikoi. 30 Nitaneyake Yudaseyo eina nee kugu moa noomotokome wete wititapekome poka. Ta eina lia tagatapeneya.

Wenele Toatikimo

31 Yudase pootokaneyake Yesuyo okome Ali Yatenane Oyago no wipitiane tukule enekete kei piatiki-pete opi toko-la. Ni Akola-line peku noane wipitiane tukule ali atoame enekete Akolalika kei pikala toi. 32 Enilepa pa teleta tootapeneya meko Akolali patu kautakoane kakene tukupa nipa Akolaliyo one pa teleta tootapeneya meku peku noa ta wa no lawetademe toko. Enilepa opii toko. 33 Anu mati deya-kiti kipala me me tootokoane puku. Pokolupa kime no tuku toa kawa teko tokale wawei. Yu yene-pala okouna kipala opi lokoane uku. No poatekuka kiwi oyake namele toamoko. 34 Namele toamokoyake kini wenele toatiki totono opi oane metekuno, yakoe. Kiwike wene mekoane mekene tuku toa kini kinika edikoa wene mekanali yoma pamene. 35 Kini kini wene

mekanali yoma pokoile eneketepa peyame no inakagono agale litima tikina wa wene toi.

Pitayo Yesu Akoa Wawatekamo (Matiu 26:31-35, Make 14:27-31, Luke 22:31-34)

36 Saimone Pitayo Yesu-pala okome Ali Muno nepa manika poade oko-pe-kale okome no pukuka opi pade ne oyake litia noamoo. Nanikodopa oyake litia noade toko-kale okome 37 Ali Muno opi anume ne litiane toamuku wapa dekolo oko-pe. Neeke toane oyake tuadene uku-kale okome 38 nooke toapa nimini tuade oko-pe. Etene nimini ukuno yaka. Ali ogadame ka wameneka no wini agopa enamuku ago wa no tebolo-peta akoa waoo wa Yesuyo oka.

14

Oneketai Mekota Ponadetepa One Yoto

Pitia Namene Wa Yesuyo Akenemo

1 Wene keda taneya meameamene. Akolalike wene tugoa meapa nookeka wene tugoa meamene. 2 Agetaine yapukepa yapu luku peya mati piko. Nile toamokome too tokapa nipa yapu luku peya piamoko wane ou tokake nopa kiwi note meatikita nodokakadene puku. 3 No pone kini meatikita nodokakatekoanepa wakapeane nekene anu yapu noe wane enemonou. Nipa no mekouta nopala meatoane mou. 4 No eni take poateku ka kime wene tiki wa Yesuyo okale 5 Tomasiyo okome Ali Muno ne poke meateko taapa i wa totome wene toamokono, ne poateko ka totome edoa wene tomotoa-pe wa okale okome 6 Agetaike poatiki kaapa no. Ako-laline nimini pekupa no. Ali atoa mea kama pikilepa no patu-kama kautakoa kakete tiki. Agetaike ponadetepa padameka no koekoa ponamoino, no yoto pitia namene. 7 Nodo wene tekete toi tokapa nipa Agetaika wene toi toka. Nitoi tokake opi titimoa Agetai wene toa one lene timini enoa tiki wa Yesuyo oka.

8 Yesuyo nimo okale Pilipiyo okome Ali Muno neme Atai wa oko agopa yameano ta. Yame-tekalepa wene keaneya meoo-kale okome 9 kipala kotona opiane yawane kakounake Pilipi neme no wene toameke oko-pe. Kime no eneketepa nipa Agetaika eni dekoa eneki. Neketai yamea ta wapa edekolo oko-pe. 10 Nopa Agetai-pala lipuane meku. Agetaipa nopala lipua meko. I ukumopa no i agome nimini oko wa wene toamiki-pe. Kipala oane meteku agalepa anu weneme titiane wamuku. Agetai nopala lipua mekome onekele toma pokome oko toane uku. 11 Agetai nopala lipua meko. Nopa Agetai-pala lipuane meku. Eni ukupa no i agome nimini oko wa wene toati wane uku. Kipala i ukumo yakoake no wene toameketeka Akolalinele takama yakuleke nooke wene tugamene. 12 Etene nimini ukuno, yakoe. Nooke wene tugoa meki-kitipa anume toma yakule-kiti kimeka toi. Nipa Agetai mekota pokolu tokome anu toma yakou toa moa patukoa padele padele tubele-kiti toma poi. 13 Anu ibini wedekoa kowitikoile-kama yakoane tou. Nipa agetai patu kautakoane kakene auapekolu tekete ali atoame kee wa one kei pimotoane tekene tou. 14 Anu ibini wedekoa kowitikoile etene yakoane tou wa Yesuyo oka.

Epetane Yomini Wini Noo Wa Oa Pianemo

15 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome kiwi nooke wene mekoa meketepa nipa anume tamene wane okoule-kiti yakoa toi. 16 Nitikolipa kini kowitikakolu Agetaiyopa kiwi auapeateka

Epetane Yomini kipala opia meemoa pomotoa wetekoo. Niminimo-kama oko Yominike uku. 17 Itono peku noai tiki yename eni Yomini enamoa wene toamoa tekete oyake makutukoa moamele toamokolo pa meki. Nitikiyake anu oya-lawe kime eni Epetane Yomini wene tiki. Kipala opia yawa kiwike awinome mea tokolo tekete ni wene tiki. 18 Kiwi egetiniya kamotoane tewitikoane poamou. Nitamekene kiwi oto wa enemonou. 19 Nani keneya itono peku noai tiki yename anu lene timini wa enamatikiyake anu oya-lawe kime wa enoi. No meane kama pokolu tokome kiwika dikoa mea kama poi. 20 Kipala ina ukule taatekaka-petepa no inakago oneketai-pala lipua meko wa wene toa ni kiwi nopala lipua meko wa wene toa ni no inakago kipala lipua meko wa wene toa toi. 21 Anume tamene wane uku toa yakoa toma poko agopa nooke wene mekoa meko ago eni. Nooke wene mekoa mekagokepa Agetai wene mekoa meoo. Noanuka einagoke wene mekoane meane anu pono yamekala tou wa Yesuyo oka.

22 Nimo okale Yudaseyo yatekome okome Ali Muno itono peku noai tiki yene katekoane kiwi odene pono yamenokala tou wapa edekolo oko-pe wa oka. Einagopa Yudase Isekariose mena. 23 Yudaseyo enimo okale Yesuyo okome nooke wene mekoa meko agomepa anume oane meteku agale yakoa too. Nitikalepa Agetai einagoke wene mekoa meoo. Einagokepa Agetai tota note awia menoo. 24 Nooke wene mekoa meamiki yenamepa anume uku agale yakoa toamiki. Eni ukumo yatikinapa anu weneme titiane wamuku. No moa wetekakagome amene wa okamo-kama okala tuku. 25 Ina okounapa kipala pa opiane mekene ukuna. 26 Kiwi auapeateko agopa Agetaiyo moa wetekakilepa no patu kautakoa kakome auapemotoa wetekoo. Nitikale awinome mekomepa pademo pademo peya olaukoa ni kipala okouna peya i i wa wene taka taka too. 27 Tepe kolotini mataketikaneya meatiki peku lawetoane puku. Nipa no kilikoane meku toa kiwika kilikoa meamene wane puku. Kini kauamikitame pa itono peku lawetane toane lawetamukuno, wene keda taneya meamoa piti wia mitapeamene. 28 Oto wakapeane noadeneke kiwi tewitikoane puku wane okolu kime yatekoina. Nitikoinano, kiwi nooke wene mekoa meadekolipa nipa no i ago one etene mekota pome kapademe oko wa wedia meoi. Nipa oneketai one moa patukoa ako odene meko ago mekota eni pome kapademe toko wa wedia meoi. 29 Kipala ina ukule-kiti wete taatekameneyake opi oane piku. Nipa taatekakale eneketepa enapa i tadeko wa nooke wedoa wene tugamotoane tekene ni uku. 30 Kipala ko okoane piamele toamokolo uku. Itono yopikago Setanu noademe nokolo tekene ni uku. Setanu einago nokoyake oneme no yopiatekole pade toamokolo uku. 31 Eya waneka uku. Ta piko peya pitikikitame eya wa wene tomotou. No i ago oneketaike wene mekoa mekono, oneme tamene wa okolekama toa togako wa wene tomotou. Opi kamoa ika tewitikoa patoane uku wa Yesuyo oka.

15

Yesu Onepa Gerepi Po Pine

1 Yesuyo eya wa pedoa okome oka. Etene gerepi po pinepa no. Agetai onepa gerepi po ipe talo toa lati lati tokago. 2 Nooke agetamu toa tatia piko gerepi po yenene kụ tuamokolopa talo tokagome tẹia mitikakala toko. Tatia piko

gerepi po yenene kụ tukolopa kụ wedoa tuma pomotoa tokome ạeyo wia kakoya tẹia lati lati toko. 3 Anume oane metekouna agalemepa kini tokoi poanelepa ạeyo wia kakoya tẹia waou toa kogoa kiwi wete epetekaneya. 4 Kipa nopala lipua mekolipa nopa kiwipala lipuane meou. Po yenenedo pine-pala lipua meamokomepa nipa one weneme kụ tuamele toamoo. Kiwika dikoa nopala lipua meameketepa nipa kụ tuamele toamokale pa meoi. 5 Gerepi po pinepa no. Kipa po yenenekiti. Panago nopala lipua mekolo wa no onepala lipuane mekulupa nipa toneta liputakutukoa mekolo einago kụ wedoa tuma poo. No ete kamotoa wawa kini tutu wa meketepa kini weneme padeleka toamoi. 6 Talo agome pa yenene tẹia yawe pitikakolo ala toa kau tootapeko. Nitikolo oboa pia toele pitikakolo toeme napetapeko. Nopala lipua meake wako agopala enakale too. 7 Nopala lipua mea kiwi olaukakouna tepene moa mekoa tokolipa kini wene litia kowitikoile-kama Akolaliyo yakoa too. 8 Kipa kụ wedoa tuou toa mea epetekakolipa ete-kitame no inakagono peku kime nakedikino, ke wa Agetai kei pikala toi. 9 Agetai nooke wene mekoa meko toane kiwike wene mekoane meku. Kiwike wene mekoane mekene pawe toane talo toa memotoa tekete nopala lipua meamene. 10 Agetaiyo ta wa oko toane takama yakilepa agetai nooke wene mekoa mekome pawe toa talo toa memotoane tuku. Ena toa noanume tamene wane uku toa kime takama yaketepa nipa kiwike wene mekoane mekene pawe toane talo toane memotoa tekete toi. 11 Kipala i ukupa no wediane meku toa eni yano kakoa kiwi wedia mea kadukama pomotoane tekene ni uku. 12 Eya tamene wane uku. Kiwike wene mekoane meku toa kini kini wene mekanali yoma pamene. 13 Panago one oya-laweke wene wedoa mekoa mekomepa nipa one oya wateaneya kamotoa oneka wiamene wa ketekako. Eni wene mekoa mekome tokolepa padameka oyake moa patukamele toamoko. 14 Anume tamene wane uku toa teketepa nipa anu oya-lawe kakete tiki. 15 Opi titimoane kipa anu pupu yene wane wamuku. Pupu agomepa one pupu pinagonole takakilepa pinagono tepene piko wene tetoa enamokome tokolo tekene ni uku. Opi kipa anu oya-lawe wane uku. Nipa Agetaiyo no peku laweteka toane kiwi lawetekouna tekene ni uku. 16 Kipa kini weneme no takoa moa litikoina mena. Noanume kiwi takoane motokouna. Nipa kawa kawateko kụ wedoa tuma pomotoane tekene takoane motokouna. Kụ wedoa tuma pokolipa nipa anu ibini wedekoa kowitikoile-kama Agetaiyo yakoa too. 17 Kipala ina okounapa kini kini wene mekanali yoma pamene wane ekene okouna.

Itono Peku Noai Tokoi-kitame Yesuno

Oya-lawe-pala Kotimi Yoa Meatekoimo

18 Itono peku noai tiki-kitame kipala kotimi yoa meadekolipa nipa nopala namolo kotimi yoa mekoina toa tiki wa wene taneya meamene. 19 Anu oya-lawe kime itono peku noai tekete toi tokapa eni yename kipa kini yagonomikiti wa kiwike wene mekoa meoi toka. Nitoi tokake kipa kini yagono-mikiti mena wa kotimi yoa meki. Nipa eni yene pa kamotoane wawane anu oya-lawe kipa anu wane takoane motokouya tokome kipala kotimi yoa meki. 20 Nitikino, kipala papete eya wane okouna wene taneya meamene. Pupu agome-kiti one yopikago oyake moa patukamele toamoko wane okouna. Nipa pade ali atoame

noodo tete meteketepa naniko kiwika dikoa tete mekala toi. Ni anu agaledo litia teketepa kini agaleka yakoa moi wane okouna. 21 Kipa anu oya-lawe tokale tekete kipala kotimi yoa mea tete mekala toi. Enipa no moa wetekakago wene toameneya mekete ni toi. 22 No none eni yene-pala ko wamou tokapa nipa i yename poanele tikilepa wene toamekete tokoino, nami wiane kibu moateku toa mena wane ou toka. Nitou tokake no none olaukakoumo yatekoiya tekete ae poanele tikilepa wene toamekete tokoo wa kini wa kei piamele toamoko. 23 Dikane yename nota kotimi yoa meketepa nipa Agetai-pala dekoa kotimi yoa meki. 24 Kiwi pakeke padame namolo toamokoinakale ele kule telekole toamou tokapa nipa kini poanele tikilepa wene toamekete tokoino, nami wiane kibu moateku toa mena wane ou toka. Nitou tokake ele kule telekole tokoule eneketeke Agetai tota-pala kotimi yoa meki. 25 Nipa *nopala kotimi yoa mekilepa pa puputua tiki* wa kini totono bokuke papete wia mekapiane toa taatekoa tiki. 26 Kiwi mama moa auapeateko Epetane Yomini Agetai-pala opia mea kako ago taatekoa nokome no ko oademe toko. Niminimo-kama oko Yominike uku. Eni Yomini anu oya-lawe kiwike awinome memotoane wetekakolu Agetai mekata mea noo. 27 Anu oya-lawe kimeka no ko oma poi. Nipa Akolalinele titiane takakouna-pete laigoa nopala opia yakoina tekete ni toi wa Yesuyo oka.

16

1 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome kipala ina okounapa nooke wene tugoa meake tewitikoa wakaya tokale okouna. 2 Yu yename kini losu yapu-kiti oto wa noameamene wa kiwi wia litikala toi. Wa naniko kiwi wia tukaketepa kini Akolalinele takaku wa wene pia wia tukakala toi. 3 Nipa Agetai tota wene toamekete tekete nitoi. 4 Eni toatekoile taatekoa tokoli eneketepa ena okana eni taatekako wa wene tomotoane tekene ni papete oane piku.

Epetane Yominiyo Tokomo

Akolalinele titiane takakounapete enimo wamokouna. Nipa kipala pa opiane meadene mekene tekene wamokouna. 5 Papete wamokounake no moa wetekakago mekota wakapeane poateku tigotokolo tekene enimopa opi toaweane uku. Nitikuyake ne manika poade-pe wa padameka wamiki. 6 Enimo ukulu yatekete kini wene keda mati taneya kaki. 7 Nimini ukuno yakoe. Kiwi tewitikoane pikilepa kiwi auapeou wane tuku. Kiwido tewitikoane poamokolupa nipa kiwi mama moa auapeatekago noamoo. Kiwi tewitikoane pekenepa nipa kiwi mama moa auapeateko ago kiwike awinomotoane moane wetekou. 8 Nitikolu nokomepa Epetane Yominiyo eya too. Itono peku noai tiki-kitame kini tikile epetekoa tokoo wa wene pikoinake poanele tekete tadeko wa wene tomotoa too. Ni kiyotokoa mekete toatekoleka ni Akolaliyo ali atoa takoa enatekoleka kime wene toko wa wene pikoinake wene toamekete tadeko wa wene tomotoa too. 9 Nipa no Keraisuke wene tugamadete waketepa epetekoa tokoo wa wene pikoinake ae poanele tekete tadeko wa itono peku noai tiki yename wene tomotoa too. 10 Ni no inakago wene kiyo wameneya meane ago tetepo takakilepa paya wene pia tekete tadeko waka wene tomotoa too. Nipa Agetai mekata wa ate wakapeane pokolu tokome anu oya-lawe kime anu lene timini wa enamoi tokolo tokome nitoo. 11 Ni no koiso akoa eketepa epetekoa tokoo

wa wene pikoinake Akolaliyo itono yopia mekago Setanuka koiso wete akoa okome tadeko wa itono peku noai tiki yename wene tomotoa too. 12 Kipala pademo pademota oane meatekuyake opi kime oyake yakoa moamele toamoko. 13 Niminimo-kama oko Epetane Yomini nokome niminimo-kama i i wa wene taka taka too. Nipa one weneme pademoka titia wameneya one yatekamo-kama tọawea oo. Padele padele nani toatikileka i i wa tọawea oo. 14 Nitoapa no nakouna peku kime noa tomotoa tikilepa ali atoame no kei pimotoa tokome too. 15 No nakouna peku kimeka noa tomotoa Epetane Yominiyo too wane okouna. Nipa Agetaiyo onekeya peya nekeno yopiamene wa one peku no lawetekale tekene ni okou wa Yesuyo oka.

Yesuno Oya-lawe Wene Keda Taneya Meake

Wedia Meatekoimo

16 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome one lene timini enamatiki tigotoko. Wa nani keneya one lene timini kime wa enoi wa okale 17 one oya-lawe padeka-kiti kini kini yakaate tekete ekete one enamatiki tigotoko wa oa wa nani keneya one lene timini kime wa enoi wa oa toka. Oneketaike puku waka okanano, edemo wa okome okoto patu wa ootokoa ekete 18 tigotoko wapa edemo wa okome oko patuno, totome wene toamoko wa okoi. 19 One oya-laweme one pitia yakadete okoli Yesuyo enekome okome no enamatiki tigotoko wane oane wa nani keneya anu lene timini kime wa enoi wane oane tokounapa edemo wane ekene uku patu wa kini kini yakate tekete ikino, 20 nimini ukuno yakoe. Kiwi komo ue ụu keneya kạua okoa kamotoake ete yene wedia meoi. Nitikolika kiwi wene keda taneya meake wa naniko kolotine meoi. 21 Atoame-kiti one mati pene opiademe welea mekome wene keda taneya meko. Nitoake naniko one mati opia pikomepa mati opiane pikuno wene tokome wene yaapekale meoo. Nipa one namolo motokana tete wene kayapetapea wedia meoo. 22 Kiwi mekete tikileke mati kakene atoa adeka pikene uku. Opi wene keda taneya mekiyake wa kotuane enekolupa wene yaapekale kolotine meoi. Wene yaapekale eni mekoile padameka oyake kautoa agopa takamoi. 23 Kipala ina ukule taatekoa toka-petepa kime no padelekeka pitia yakatiki toa mena. Etene nimini ukuno yakoe. Anu ibini wedekoa kowitikoile-kama Agetaiyo yakoa too. 24 Papete padeya mano wa anu ibini wedekoa kowitikileka toamokoinano, opi titimoa padeya mano wa anu ibini wedekoa kowitikolipa Akolaliyo yakoa too. Wedia meatiki kotuke kakoa wedia meadetepa dikoa kowitikala tamene wa Yesuyo oka.

Itono Peku Noai Tiki-kiti Moane

Kawikatapeku Wa Yesuyo Akenemo

25 Yesuyo nimo ootokoa kakome okome ina okounapa pedoane agale-kama okounano, naniko pedoane agale teigoane wakenepa Agetai ko keleyo tọaweane ou. 26 Enipetepa Agetai kowitikilepa anu ibini wedekoa kowitikala toi. Nitikolipa Atai kini kowitikile yakoa ta wane wamou. 27 Agetai kiwike wene mekoa mea tokome one weneme kini kowitikoile yakoa too. Nipa anu oya-lawe kiwi nooke wene mekoa mea ni no i ago etene Akolali-pala opia-kama mea nekedeko wa kime wene toa tikili tokome kiwike wene mekoa meko. Nitikono, kini kowitikoile yakoa too. 28 Agetai mekata meane itonoke nokou. Opi itono tewitikoane Agetai mekota wakapeane puku wa Yesuyo oka.

29 Yesuyo nimo okale one oyali-kitame ekete opi pedoa agale wamokono, enipa keleyo tọawea oko. 30 Padeya padeya peya neme wene tootapekono, tone pitia yakatekomo ne wete yakamokoyake neke weneme tọawea okono, nepa Akolali-pala opia-kama mea nekedeko-koli okome 31 ina okounapa no i agome nimini oko wa nooke wene tugakete iki patuno, 32 pade-kitame kiwi moa tadekakolipa no kidene kamotoa kini kini yapu yapu tadoa pootapeoi. Eni toatiki tigotoma noko. Kime no tewitikoa wakolika Agetai nota opia meoono, anu kidene kạwamou. 33 Ina okouna oane pikilepa kiwi nopala lipua mekete kilikoa memotoane tekene okou. Itonoke meketepa ke enekakale mea tete-kala moma yawei. Nitatikiyake itono peku noai tiki-kiti noanume wete moane kautakouyano, piti moameneya atiki toa meamene wa Yesuyo oka.

17

Yesuyo One Oyali-kitane Kowitikanemo

1 Yesuyo nimo ootokoa tibuke atepea enekakome okome Atai enapetepa opino. Ne pạ teleta tootapeneya meke peku lawetekale noane toane wipiti-atekule ali atoame enekete no kei pimotono ta. Nipa ali atoamepa nepa dikane ago tadeko wa neka kei pimotono ta wane uku. 2 Atai, ali atoa peya nooke-kama lukoa memotoạ teke no moa kakaka tokolo ni uku. Nipa neme takoa moa no metekanakeya peya noanu ne patu mea kama pomotono ta wa no moa kakaka. 3 Atai nepa nimini Akolali. Neke yagono ago pade kakileka toamoko. Neme moa wetekakago Yesu Keraisu no i kakene uku. Ali atoa mea kama pikilepa Atai tota wene taneya mekete tiki. 4 Neke pạ teleta tootapeneya meke peku laweteka toane noane tekenepa nipa ali atoame nepa dikane ago tadeko wa ne kei pimotoane tekene tokou. Ni neke takatekoule i i wa neme yametekana toane peya takakene uku. 5 Atai itono tibuta wete lati-ameneyake nepala opiane meane kakolu ne pạ teleta tootapeneya meke peku lawetekale noane tokouna. Opi ne patu kautakoane kakene enakale wa toane meouno ta.

6 Itono peku noai tiki-kiti katekoa wawa neme takoa moa no metekana ali-kiti-pala neke ibini i wane tọaweane okou. I ali-kitipa nekeke neme no moa metekale neke agale yakoa litikoi. 7 Yakoa litikete tekete opi eya wa wene tiki. Neme no lawetekana peku peya neeke-kama titiadeko wa wene tiki. 8 Neme no mane oa olaukakana toane i ali-kiti-pala i i wane tọaweane okolu yakoa mo-tokoi. Nitoapa no nepala opiane meane kawane nekedeku wa wene toa ni nemepa no moa wetekadeko waka wene toa tiki. 9 I ali-kitane kowitikakene uku. Nipa neme takoa moa no metekana ali-kitane kowitikakene uku. I ali-kitipa neke tokolo ni uku. Nitikuyake pa itono peku noai tiki yenane kow-itikakene wamuku. 10 Anukuya-kama neke. Nekeya-kama anu. Anu peku lawetekulu i ali-kitame noa tikilepa ete ali atoame no kei pimotoa tiki. 11 Opi i ali-kiti itonoke pa mekete kamotoane tewitikoane neeke nuku. Atai nepa epetanele-kama tokagono, neme takoa moa no metekana yene neke ibini kautakoa kawa kamotono, pawe toa talo toa kamene. Nipa toneta odene wene piitikoa mekete toko toa anu oya-laweka edikoa odene wene piitikoa memotono ta. 12 Neme takoa moa no metekana oya-lawe-pala opiane yakenepa neke ibini kautakoa kawa kamotoane talo toane mekou. Eni yene talo

toma nekenepa atuatekago odene katekaku. Enipa neke bokuke padame papete wia mekapiane toa taatekamotoa einago katea poka.

13 Opi neeke nuku. Anu oyali-
kitipa no wediane meku toa
kotuke kakoa wedia memotoane
tekene itonoke pa mekenepa
imo tọaweane uku. 14 Neme
oa metekana agalepa anu oya-
lawe-pala tọaweane akakou. Ni-
tikouyake itono peku noai tiki-
kitame i yenepa kini yagono-mikiti
mena wa kotimi yoa meki. Nipa
noanume itono peku noane toa-
muku toa anu oya-mikitameka noa
toamikili tekete kipala kotimi yoa
meki. 15 Nitikili tekene anu oya-
lawene kowitikakilepa itonoke
meaneya moa a tibuke kakoano ta
wane kowitikamukuno, Setanuyo
toa potokademe tokale pawe toa
talo tamene wane ni kowitikaku.
16 Noanupa itono peku noane
toamuku toa anu oya-mikitameka
noa toamiki. 17 Neke agalepa
nimini pekuno, anu oya-mikitipa
takoa moano ta. Nipa neke nimini
peku laweteke nitoano ta. 18 Atai
nekele takamotoane itonoke moa
wetekakana toanepa anu oya-
laweme neke agale oa pupi-
tikakamotoane moane wetekakou.
19 Anu oya-mikiti auapeadenepa
Atai nekele-kama takou wane
ne patu kautakoane kaku. Nipa
anu oya-mikitame neke nimini
peku noa nekele-kama takama
pomotoane tekene tuku.

Yesuyo Ali Atoa Peyane Kowitikanemo

20 Anu oyali-kitane odene kow-
itikakene wamuku. Anu oya-
mikitame neke agale oa mema
pokoli yakoa moa nooke wene
tugakoi peyane kowitikakene uku.
21 Eni yene peya odene wene-kama
piitikoa memotono ta. Atai toneta
liputakutukoa meko toa eni yene
peya tota-pala lipua memotamene.
Nipa itono peku noai tiki-kitame
no inakago neme moa wetekadeko
wa wene tomotono nitamene.
22 Ne pạ teleta tootapeneya meke
peku lawetekana toane anu oya-
mikiti lawetekala tokou. Nipa
toneta odene wene piitakutukoa
meko toa kini kinika odene wene
piitakutukoa memotoane tekene
tokou. 23 Edikoa mekolipa nipa
nopa kipala lipuane mekolu nepa
nopala lipua meoo. Anu oya-mikiti
kini kini odene wene piitakutukoa
meatiki kotuke kakoa memotono
ta. Nitoa mekoile enekete itono
peku noai tiki-kitame eya wa
wene toi. Neme no inakago moa
wetekadeko wa wene toa ni ne
nooke wedoa wene mekoa meko
toane anu oya-lawekeka wene
mekoane meku waka wene toi.
24 Atai neme takoa moa no
metekana-kitipa no wida none
meatekuta nopala opia memo-
toane uku. Itono tibuta wete
latiameneyake ne nooke wene
mekoa mea teke neke peku
lawetekana. Eni peku noane pạ
teleta tootapeneya meane tokouna
toane wida wa meane tokolu anu
oya-mikitame enemotoane uku.
25 Atai nepa wene kị̄yo akeneya-
kama meko. Itono peku noai tiki-
kitame nepa dikane ago wa wene
toamikiyake noanume wene tuku.
Anu i oya-lawemepa ne dikane
agome no moa wetekadekono
wenepa tiki. 26 Ne ko i i wane anu
i oyali-kiti-pala tọaweane okala
tokou. Nitikouno, wa tọaweane
oma pou. Enipa ne nooke wene
mekoa meko toa anu oya-mikiti
kini kini wene mekanali yoma
pomotoane tekene tou. Nipa nopa
kipala lipuane meadene tou wa
Yesuyo Akolali-pala oka.

18

Yesu Dekoa Motanemo
(Matiu 26:47-56, Make 14:43-50, Luke 22:47-53)

1 Yesuyo Akolali-pala einaka
einamo oomotokome pome one
oya-lawe-pala Kiderone wa ibini

akene ue ketoa poka. Ketoa pome one oyali-kiti-pala yomo olipe ipeke mepoka. 2 Yesupa one oya-lawe-pala eni ipeke lugutukoa koukoa mepokale tokome one wiateka oi pedoa pianago Yu-daseyo kini eni pokoita wene taneya. 3 Eni wene tokome Yudase eida nikilepa poyo ali-kiti-palaka tobou losu yapu talo tane ali-kiti-palaka koua noka. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi ali-kitameka moa wetekaneyake nokoi. Neketepa peti tole labota udukoa kibutua lama eya-pala aua nidikoa nokoi. 4 Nitaneyake Yesuyopa onepala toatekoile peya wene toopianeya tokome eni yene kotua pokome yatekome okome te tuku toniki-pe-kale ekete 5 Nasarese Yesu wa okoli okome ni agopa no toko-la wa oka. Eni nokoi yene pakeke Yesu wimotoa moa meatekago Yudase oneka kaka. 6 Yesuyopa ni agopa no toko-la wa okaka e yene kutu witimotekete itono aua pitakolokakoi. 7 Nitikoli Yesuyo wa lokoa yatekome okome te tuku toniki-pe-kale ekete Nasarese Yesu-koli okome 8 ni agopa no toko-la wane okounano, kime no dekoa moadete tuku tonadekolipa nipa anu oyali-kiti pa pomotono toe wa oka. 9 Eni okapa Atai neme moa no metekana yene peya talo toane odeneka katekakile toamuku wa papete oa pikana toa taatekamotoa ni oka.

10 Saimone Pitayo one kepete tue luaneya kakome padago wiou wa witimoa kagome nimini yono lono kapidi pine takoa pitikaka. Einagopa ako odene mekome Ako-lalike lodo yotokoai tane tobou agono pupu ago. Einago one ib-inipa Malakasi. 11 Einagono kapidi pine takoa pitikakale Yesuyo Pita-pala okome neke kepete tue wa ete lua. Agetaiyo no noatekou ue mete keneke mekoa metekilepa no tete moatekolu toka. Eni tete edoane momotoa wamoko-pe wa Yesuyo oka.

Yesu Anasi Mekata Aua Neken-emo

12 Poyo yeneka kini tobou agoka tobou losu yapu talo tane ali-kitika enika eni yene peyame Yesu dekoa moa yonotake kapa po kakamotekete 13 Anasi mekata namolo takoa aua pokoi. Anasi onepa Kayapasine natonane etene. Eni malikepa einago Kayapasi ako odene tobou ago mekome Akolalike lodo yotokoai taneya. 14 Kayapasi einagome Yesu tu-atekamo ete Yu yene-pala papete oa pikome okome ali atoa peyake odenagodo tukalepa nipa epetoo wa akene ago.

Pitayo Yesu Wakenemo
(Matiu 26:69-70, Make 14:66-68, Luke 22:55-57)

15 Eya agota Saimone Pita-pala Yesuno pade oyagotapa Yesu aua pokoika litima nokoi. Ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomepa Pita-pala opia noka ago wene tokale tokome einagome Yesu koua ako tobou agono yapu pomale pome mepoka. 16 Nitikalepa Pita akolono kago keteponoke pa nepia kaka. Nepia kakalepa ako tobou agome wene tane ago akolono pokome kago ketepono yopia kaka atoa-pala agale ootokoa Pita enemoa yapu keneke aua noka. 17 Nitikale eina kago yopia kaka atoame Pita-pala okome neka einagono oyali-pe-kale Pitayo okome e̱'e mena wa oka.

18 Niti tokale tokome tobou losu yapu talo tane ali-kitameka poyo yenameka totoi moa koukoa toe yokoa kakete kini yono toe yame yame toa kakoi. Nitikoita Pitaka niti paletoa kaka.

Anasiyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 26:59-66, Make 14:55-64, Luke 22:66-71)

19 Ako odene mekome Akola-
like lodo yotokoai tane tobou
agome Yesu one oya ali-kitikeka
one olaukanemo-kitikeka pitia
yakoai tokale 20 Yesuyo okome
ali atoane lene makono-kama
kakenepa olaukakala tokou. Nipa
sinokoke losu yapu-kitikeka Yu
yene peyame oboai tiki tobou lo-
sukeka kakene olaukakala tokou.
Nitoanepa pademoka paigakoane
wamokouna. 21 Nitikounano, no
edekolo pitia yateko-pe. Anu agale
yatekoina yename anu olaukak-
ouna wene tekete tikino, eni yene
pitia yaka wa oka. 22 Yesuyo
nimo okaka one kakaya liti kaka
poyago padame Yesu yoname
witikome okome tobou ago-pala
widikoa wamea wa kikoa okale
23 okome oane potokadekolupa
anu oane potokakoumo i wa a-
na. Oane potokameneya nimini
akedekolupa no edekale witikato-
pe wa oka. 24 Nitikalepa Anasiyo i
ago Yesu ako tobou ago Kayapasike
aua poe wa one poyo ali-kitike moa
metekale kapa po pa kakeneya aua
pokoi.

Pitayo Winago Wene Toamuku Wa

Yesu Akoa Wakala Tanemo
(Matiu 26:71-75, Make 14:69-72, Luke 22:58-62)

25 Pita one yono toe poto
yame yame toa kakaka padame
yatekome okome neka einakagono
oyali-pe wa okoli okome e̱'e, no
mena wa oka. 26 Nitaneyake
ako odene mekome Akolalike
lodo yotokoai tane tobou agono
pupu ago pade Pitayo kapidi pine
takoa pitikane agono wamenago
einagome Pita enekome okome
nepa einakago-pala ena ipe kakale
enekouno, nimini ukutu-pe-kale
27 Pitayo wa lokoa mena wa okaka
eina eina ali ogada ka̱ oa kaka.

Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 27:1-2,11-14, Make 15:1-5, Luke 23:1-5)

28 Yu yename Kayapasine yapu
tewitikoa pote kini ta talo toa
meane ago Pailasene yapu Yesu-
pala aua pokoi. Nipa likonu witia
pokoi. Nitoapa edelo ago patukane
wa ibini akene toge nee noadete
mekete tekete mone Lomane to-
bou agono yapu poamadete wakoi.
Nipa kini kekanele tekete toge nee
noamokaya tokale mone yatene
agono yapu poamadete wakoi.
29 Nitikolipa Pailase eni Yu yene
kakoita akolono pokome okome
edeya namike i ago koiso akoa
iki-pe-kale ekete 30 i agopa poane
ago toamoo tokapa nipa ne kakota
aua noamoo toka-koli 31 Pailaseyo
okome kini totono piko toa kini
pitia yakoatino, aua poe-kale ekete
toto Yu yename ali pade oyake
pitia yateketeka wia tukamelepa
toamoko wa okoi. 32 Nimo ikilepa
Yesuyo one tukene toatekoule i wa
oa pika taatekamotoa tokoi.

33 Nitikoli Pailase one yapu
keneke wakapea pokome Yesu ne
noo wa kayo oa motokome okome
nepa Yu yene peya lukoa meki
tobou ago-pe wa yatekale okome
34 winimopa neke weneme titia
yateke oko-pe. Ete-kitame no ko
okoimo yakoa teke pitia yateko-
pe-kale 35 Pailaseyo okome nopa
Yu ago wene pike oko-pe. Beita,
neke Yu yenameka Akolalike lodo
yotokoai tiki tobou ali-kitameka
ne dekoa moa nooke aua nikino,
neme edele tokake tikiti-pe-kale
okome 36 noanume itono talo
tukuya mena. Noanumedo itono
talo tekene tou tokapa Yu yename
no dekoa moamomotoa tekete
anu oya-laweme poi kamotokoi
toka. Nitoi tokake pade ta talo
tukuya tokolo poi kamotokamiki-
kale 37 Pailaseyo okome nipa
nepa ako tobou ago wa eke oko-
pe-kale okome nopa ako tobou
ago wa neme wini okona. Nopa
ako tobou ago memotoa ni opi-
aneya. Ni nimini peku lawe-

tadene tekene itonoke opiane mati latitapeane nokou. Nimini peku noai tiki-kitame anu agale yakoa motiki wa okale Pailaseyo okome 38 nimini peku wapa edemo wa eke okoto patu. Pailaseyo Yesu-pala nimo ootokoapa Yu yene kakoita akolono wakapea pokome okome i agopa one wiane tukatekule pade piameadekono, 39 eya wane uku. Malike-kama edelo ago patukane wa ibini akene toge kikoi-pete kini totono litiane po yapu pitane ago pade po kotokoane wetekakala tukuna. Opi kiwi Yu yenane ako tobou ago po kotokoane wetekamotoa iki-pe wa Pailaseyo okale 40 e Yu yename ete wa kayo telo ekete ekete winago menano, Barabasi moa wetekaka-ye wa kayo okoi. Barabasi einagopa poi kamotokane ago.

19

1 Nitaneyake Pailaseyopa i ago po wapime wiamene wa one poyo ali-kiti Yesu moa meteka. 2 Metekale one poyo yename kagani kakene po ludu moa makatikoa one wago lobutukakoa ni kikome kiane mamina petene moa kakoa tokoi. 3 Nitoapa one kakata nekete ekete Yu yenane ako tobou ago nepa kawa kamene-ye wa one kabunu kugutukoa wikala tokoi.

4 Nititikaneyake Pailase Yu yene oboa kakoita akolono wa wakapea pokome okome i agopa wiane tukatekule piameadekolo tekene kiwi kakita oto auane nukuno, enoe wa oka. 5 Nitikale Yesu one wago kagani kakene po makai lobutukaneya kawa ni kikome kiane mamina petene kawa taneya akolono witoa noka. Nitikale Pailaseyo e Yu yene-pala okome einakago ino, enoe wa oka. 6 Yesu eida nome kakale enekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka tobou losu yapu talo tane ali-kitameka kayo ekete ekete winago yomo lekaneyake wia dekaka-ye wia dekaka-ye wa kayo okala toa kakoi. Nitikoli Pailaseyo okome one wiane tukatekule piamokono, kini moa yomo lekaneyake wia dekapoe wa okale 7 e Yu yename ekete i agopa Akolaline mana kaku wa oka. Nimo ikilepa toto Yu yenane totono paya tetepo takakome tokano, tone eni totono litiapa dikane ago wia tukamedeko wa Pailase-pala okoi.

8 Nimo okoli yatekome Pailase pitime tuane matiyame 9 wa wakapea yapu keneke Yesu kakata nokome okome ne manika kawa noka-pe-kale Yesuyo agale wametekoa pa kaka. 10 Nitoa kakale Pailase okome ne po kotokoane wetekamele toko. Ni yomo lekaneyake wia dekamotoane moane meamele toko. Nepala eni toateku wene toameke teke agale wametekako-pe wa okale okome 11 Akolaliyodo neme enile tomotoa wamokalepa neme nopala padeleka toatekale toamoo. Nikepa wia tukakamotoa no neeke moa wetekakago Kayapasi one eni poanele tokoleme neke i poanele tokole moa patukako wa Yesuyo oka. 12 Nimo okale yakatekoapa Pailaseyo i agopa po kotokoane wetekamedekuno, edoane tuku patu wa wene kibutukoa meka. Nitikale e Yu yename kayo ekete ekete nemedo winago po kotokoa wetekakepa nepa Ali Muno Sisane oyali toamoko. Ako tobou ago meku wa okagopa Sisa luku tobou ago kawou wa okome oko. Nimo okagopa agopa Sisa-pala poi tẹiane ago tadeko wa okoi. 13 Nimo okoli yakatekoa Pailaseyo Yesu akolono aua pokomepa koiso yopikome meateka walaike witipitoa meka. One eni pome mekatapa kue yaupea tatianeya piko poma wa ibini ikiya. Iberu agalekepa eni pomapa

Gabasa wa ikiya. 14 Einapetepa
edelo ago patukane wa ibini akene
toge podolikama kiadete nodokoa
meane-pete. Nitane-pete lou
matai pene teteponademe tokaka
Pailaseyo e Yu yene-pala okome
kiwi Yu yenane ako tobou ago ino
enoe wa okale 15 kayo ekete ekete
winago aua pa. Yomo lekaneyake
wia dekakoano, witika-ye wa kayo
okala tokoi. Nitikoli Pailaseyo
okome kini ako tobou ago yomo
lekaneyake wiane dekakamotoa
iki-pe-kale Akolalike lodo yotokoai
tane tobou ali-kitame ekete tone
ako tobou agopa Sisa odene.
Winago mena-koli 16 yatekome
Pailaseyo Yesu yomo lekaneyake
wia dekamotoa moa meteka.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo
(Matiu 27:32-44, Make 15:21-32, Luke 23:26-43)

Nitikale poyo yename Yesu
dekoa moa aua pokoli 17 Yesuyo
one lekane yomo moa aulogoa ali
tobou wa ibini akene take poka.
Eni ta ibini Iberu agaleke eketepa
Gologosa wa ikiya. 18 Eidapa Yesu
yomo lekaneyake wia dekaketepa
pade alitaka eka okata yomo
padetake wia dekakakala tokoi.
19 Nititikaneyake yomo lekaneya
munoke dekatekoi pipia Pailaseyo
eya wa wia mekaneya. I ago
Nasarese Yesupa Yu yenane ako
tobou ago wa wia mekaneya.
20 Nipa Iberu agaleke Latine
agaleke Geriki agalekeka eina
odenemo-kama wia mekaneya.
Yesu wia dekanetapa Yerusaleme
ta liti piane ta tokome ali atoa
peyame einagale enema ponokala
tokoi. 21 Nitikoli enekete Akolalike
lodo yotokoai tane tobou ali-
kitame Pailase-pala ekete i agopa
Yu yenane ako tobou ago wa neme
wia mekamikinakeya. Eya wa wia
mekoano ta. I agome okome onepa
Yu yenane ako tobou ago kaku wa
oka wa wia mekoano ta-koli okome
22 eni wiane mekakouna pa taneya
kamota wa oka.

23 E poyo ali-kitame Yesu yomo
lekaneyake wia dekatekoa kakete
one kakeneya-kiti moa kini-mene
kakoi toa tuyonome tatite toa
kakoi. Nipa one mamina pade
petene mati ete pimotoa tokoi.
Eni mamina petenepa lipukile
toameneya pa odene petene mati.
24 Odene petene mati tokome poyo
ali-mename oote-mene tekete
ekete i mamina petene pilite
toamatono, tadu toa enatoe wa
okoi. Nipa eya wa papete wia
mekapiane toa taatekakoi.

Anu kakuya-kiti moa tatite toa anu mamina petenepa tadu toa moa tokoi wa panagome wia mekapianeya.

Eina wia mekapiane toa poyo ali-
mename taatekoa tokoi.

25 Yesu wia dekaneya kaka yomo
liti one nine eida kaka. One ninane
wamenatoa Kelopasine natono
Maria ni Magadala Mariataka eida
kakoi. 26 One kolotini oyago one
nine kakaya liti kakale enekome
Yesuyo nine-pala okome anuyatoa
neke mana wini wa oa 27 ni one
oyali-pala okome nekaua wini wa
oa toka. Nimo oka-pete titimoa one
oyagome einatoa-pala one yapu
aua pome mekoa talo toa meka.

Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Make 15:33-41, Luke 23:44-49)

28 Yesuyo nimo ootokoapa
padele padele one toatekule toane
peya takaku wa wene tokome eya
toka. Akolaline bokuke oneke
wia mekapiane toa taatekamotoa
tokome okome ue nodome tuku
wa oka. 29 Eidapa mete pade kou
tane gerepi po ku ue kapetaneya
pianeya tokome pade ali-mename
ue takamoatekoi obi wane moa
eni gerepi po ku uele tadamoa
yomo isope luduke kakamoa
one kabunuke udakoa lawetekoi.
30 Nitikoli Yesuyo mitumotokome
okome opa anu toatekule toane

peya takaku wa ootokoa one kabe waliketikakome one yomini takoa pomotoa tukome tuka.

Yesuno Modono Lamame Lagotanemo

31 Einapetepa edelo ago patukane wa ibini akene toge kiadete nodokoa meane-pete Yu yename Pailase mekata pekete ekete eni wia dekane ali-menane kawa pedoa tukoa yomo lekaneyake kitapea momotono ta wa akeneya. Nipa podolikama ko mea pupu toamatekoi-pete ibini akene ta pataka-pete tokome einago-mene yomo lekaneyake pa dekaneya kakoli enekaya kekatekoa ni akeneya. 32 Nitaneyake Pailaseyo moa wetekane poyo ali-mene neketepa Yesu-pala odeneka wia dekane alitane kawata pedekaneya. 33 Nitoapa Yesu wia dekaneya kakata pekete enekoli one wete tuadekale enekete one kawata pedekamokoi. 34 Pedekamekete poyo ago padame one lama moa Yesuno modono lagotoka. Nitikaka eina eina kamate ueta odeneka ponoka. 35 (Enile tokale enekagomepa one eni enekana tọawea oka. One tọawea okamo einapa nimini uku wa einagome wene taneya meko. Kiwika Yesuke wene tugamotoa tokome ni oko.) 36 Enika enile tikilepa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekapiane toa taatekamotoa taneya. *I tọaweane uku agopa one tono odeneka pedekamoi* wa wia mekapianeya. 37 Enilekepa Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya piko. *Kini lamame wia lagotokoinakagopa nepikoa piei.*

Yesuno Tigini Moa Kota Keneke Pipanemo

(Matiu 27:57-61, Make 15:42-47, Luke 23:50-56)

38 Nitaneyake Arimasia take meane ago Yosepe einago Pailase mekata pokome Yesuno tigini mou ta wa kowitipaneya. Eni Yosepepa Yesuno agale litikomeke ete Yu yene piti moa mekome tokome Yesu litiku wa tọawea wameneya. Einago Yosepeyo Yesuno tigini mou ta wa kowitikale Pailaseyo nipa mopa wa yametekale pokome tọa moa aua pekeneya. 39 Nitoa aua pokaka Nikodimasi koua pekeneya. Einagopa ta lianeya keneke Yesu enepane ago. Einagome Yesuno tigini kạlono takatekaya de yomota mire alouta page-pala aua pekeneya. Nipa keda tube mati taneya padeka kapidi kakoa (30) kilo moa aua pekeneya. 40 Nitoa pekete einagotame ake tane mamina yagalogoa kakete Yesuno tigini tọa moa pianeya. Nitoapa eina kạlono taneyata pekoa yotokoa ewetoa togotaneya. Nipa Yu yename tanele taneya. 41 Yesu wia dekaneya kakeneka yamanu pade pianeya. Eidapa tuane ali atoa piai toatekoi kota pene kokapianeyake tuane ago odeneka wete pipameneya. 42 Ko mea pupu toamatekoi nodokoa meane-pete tokome Yosepe Nikodimasitame ekete kitau oono, Yesuno tigini wete pipata wa eni kotake moa pipaneya. Nipa one wia dekaneya liti piane kota tokome taneya.

20

Yesu Tuaneyake Moa Kamotokanemo

(Matiu 28:1-8, Make 16:1-8, Luke 24:1-12)

1 Egeme ta pa lianeya keneke Magadala Maria Yesuno tigini pipane kotake nekeneya. Nokome enekale kota kabunu ketekalogane kue petene ete koketekoa piadekale 2 enemotokome wa wakapea eyagota Pita-pala Yesuno kolotini oyagota mekoita teyapea pokome okome tone Ali Munono tigini kota keneke pianeta pade-kitame

moa aua pekete tokoi. One aua pote pipokoika toto agopa toko wa Mariayo opoka. 3 Nitikale Pita-pala Yesuno pade oyagota Yesu piane kotake teyapea pokoi. 4-5 Nitoa teyapeata pekete padena agome Pita moa patukoa namolo kakoa pome kota kabunuke kakome watekoa eneka. Enekale Yesuno tigini togotane ake tane pue pa pikale enekomeke kota keneke tuapea poamoka. 6 Nitaneyake Pita one naniko nome kota keneke wete tuapea pokome enekale ena ake tane pue eneka. 7 Wago togotane pueka eneka. Enekale tigini togotane pue-pala odeneka piameneya eko keneya ewetaneya pikale eneka. 8 Nititikaneyake kotake namolo kakoa nome kakagoka tuapea pome enekome ipa Yesu kamoa pokome tadeko wa wene toka. 9 Nipa ipa Akolaline bokuke wia mekapiane toa taatekoa tokome tadeko wa einagotame wete wene toamokoiyake toka. 10 Nitoapa Yesuno oyagota kini yapu wakapea pokoi.

Yesuyo Magadala Maria Pono Yametanemo
(Matiu 28:9-10, Make 16:9-11)

11 Nitikakoa Maria ako lono kota kabunu liti pa kakome komo oa watekoa enekale 12 edelo ago takuta ake tane pue kakeneya mekoli enaneya. Nipa panago Yesuno wago piane luku mea padena ago one kawata piane luku mea tokoli enaneya. 13 Enoa kakale edelo agotame Maria-pala ekete anuyatoa ne komo edekolo oko-pe-koli okome pade-kitame anu Ali Muno moa pekediki. Nitadikiyake one moa pote pipokoika agopa tokolo komo oane kaku wa ootokoa 14 peketapekome enekale Yesu kakale enaneya. Enekile tokomeke Yesu kakono wene toameneya. 15 Nitikale Yesuyo okome anuyatoa ne komo edekolo oko-pe. Te tuku toko-pe wa okale einatoame i agopa yamanu tokago wa wene pikome okome anuyali nemedo Yesu moa padeka pipadekalepa one moa pikatapa i wa oano ta. One tigini mopouno, yamea takale 16 Yesuyo okome Maria wa okale peketapekome Labonai wa akeneya. Nipa Iberu agaleke akeneya. Labonai wapa Tikisago wa okome akeneya. 17 Nimo okale Yesuyo okome Agetai mekota wete atepeane poamukuno, adekoa tebekoa kakono, wa. Nitamoano, anu wamene-mikiti mekita eya wa akapoano pa. Agetai kiniketai mekota atepeane wakapeane puku. Anu Akolalike kini Akolalike ate wakapeane puku wa akapoano pa wa oa wetekaneya. 18 Nitikale Maria Yesuno oya-mikiti mekoita pokome okome Ali Muno enoane nuku wa ootokoa kakome okome i ukumopa Yesuyo no enekome okamo uku wa oka.

Yesuyo One Oya-mikiti Pono Yametanemo
(Matiu 28:16-20, Make 16:14-18. Luke 24:36-49)

19 Eina ta pataka-pete egeme ta lianeya keneke Yesuno oyalikitame ete Yu yene piti motaneya mekete tekete odene yapu keneke kago loko tooketikoa odeneya oboa mekoi. Nitoa mekoika Yesu kiwi pakeke nome kakome okome kilikaketikoa meamene wa ootokoa 20 one modono one yono tatonotaka enoe wa yameteka. Nitikale one oya-laweme kini Ali Muno enekete kolotini naka matiyame wedia mekoi. 21 Wedia mekoli Yesuyo wa lokoa okome okome kilikaketikoa meamene. Agetaiyo onekele takamotoa no moa wetekaka toane noanume kiwi dikoa Akolaline agale oa pupitikakamene wane wetekaku wa oka. 22 Nimo ootokoa one oyali-kiti mekoi patu poome pukapekome okome Epetane Yomini kiwike

awinome memotoane tuku. 23 Nitikuno, ali atoa padekapa kini poanele tokoike Akolaliyo po letu mekakana keetapemotoane uku wa kime takoa okolipa nipa po letu keetapekale nami kawameneya meoi. Wa ali atoa padekapa kini poanele tokoike Akolaliyo po letu mekakana keemotoane wamuku wa kime takoa okolipa po letu keamokale nami kakeneya meoi wa Yesuyo oka.

Yesuyo Tomasi-pala Akenemo

24 Yesu one oyali-kiti pakeke eni nokalepa one oyago pade Tomasi katekoa meamoka. Einago one pade ibinipa Didimasi. Didimasi wapa wamene-pala odeneka opi-ane ago wa ekete ikiya. 25 Einago naniko nokale o ali-kitame ekete tone Ali Muno enekoo-koli okome one yono tatonoke pitime wianeta kodo enamoane eni lukuke yono pitikamoane lama lagotane lukukeka yono pitikamoane tokouya tekene Ali Muno kamotadeko wane wamou. Enileđo tekenepa kamotadeko wane ou wa Tomasiyo oka.

26 Wa ta pataka tatono kakoa (7) ponotekaneyake eina toa Yesuno oyali-kiti eni yapu keneke odeneya oboa mekoi. Nipetepa Tomasika eni pakeke meka. Nitoa kago loko tooketikoa mekolika Yesu one oyali-kiti pakeke nome kakome okome kilikaketikoa meamene wa ootokoa kakome 27 Tomasi-pala okome neke kadapi yono i pia anu yono tatono enoa ta. Anu modonokeka neke yono pitikoa ena. Nipa poome toameneya nooke wene tugoa meamene wa okale okome 28 nipa nepa anu Ali Muno, nepa anu Akolali wa okale 29 Yesuyo okome Tomasi neme no i eneke teke no i ago kamotadeko wa wini oko. Anu lene timini enameketeke no einago tuake wa kamotadeko wa nooke wene tugoa mekoi-kitipa etene wedia meoi wa Yesuyo oka.

30 Yesuyo one oyali-kiti kakakoa padele padele telekole toma pokanakamo peya i bokuke wiane mekamele toamokolo padele-kiti tokamo katekoane wiane mekamuku. 31 Nipa i boku wiane mekakilepa Yesu onepa Keraisu wa papete ibini oa piane agono, onepa Akolaline Mana tadeko wa kime wene tomotoane tekene tuku. Nika one ibini patu kautakoa kakete mea kama pomotoane tekene tuku.

21

Yesu Taibiriase Ue Mine Nokome Tanemo

1 Naniko Yesu Taibiriase ue mine matanu one oyali-kiti mekoita nokome pono wa yameteka. Nipa enile taneya. 2 Eya ali-kiti Saimone Pita ni wamene-pala odeneka opi-ane ago Tomasi ni Galili ta keneke piane Kena take ago Nataniele ni Sebedine manata ni Yesuno oyali padeta eida odeneya oboa mekoi. 3 Eida mekome Saimone Pitayo o yene-pala okome nopa mou tagi topada wa okale ekete nipa pato wa ue dipike peapetekoa pote mea ue muke mou tagi topokoi. Nitoapa padeyaka moameneya pa tagi toa ta patakakoi. 4 Nitikolipa ta pene patakaka Yesu ue mine matanuke nome kakalepa one oyali-kitame yuku agopa Yesu wa wene toamokoi. 5 Nitikoli Yesuyo kayo okome okome anu oya-mikiti mou pade motokoi-pe wa okale ekete e̱'e, mena wa okoli okome 6 kini tagi ka moa nimini yono lono moa pitikoa enoe wa okale eina okana lono moa pitikakoi. Nitoapa mou kedame wa oto lia moamele toameneya.

7 Enile tokalepa Yesuno kolotini agome Pita-pala okome ipa Ali Muno wa oka. Ipa Ali Muno wa okale yatekome Saimone Pita one mamina-mene kotokoa pianeya

tokome one tokoo kawateka mamina wa moa kawa uele tigapitaka. 8 Nitikale o yename ue dipike mea tagi ka moume kapetaneya lia aua matanuke nokoi. Nipa ue mine matanu ete keneya (90 mita) pimotoa ue dipike mea pekete uele pitikapokoi tagi ka lia aua nokoi. 9 Nitoa matanuke katepitoa kakete enekoli palawe wane-kiti mou yomo-kitika toe totoike yotaneya pikale enekoi. 10 Nitikoli Yesuyo one oyali-kiti-pala okome kini tagi toa motokoi mou pade-mene takoa aua noe wa okale 11 Saimone Pita ue dipike pome kakome tagi ka tube moume kapea pitaneya lia aua matanuke noka. Eni mou oi moapa ege tebolo-peta kadukoa (153) mou utadeka. Mou kainya matiyame kapetaneyake tagi ka piliameneya. 12 Nitaneyake Yesuyo kiwi-pala okome nee nonoe wa okale peyame ne te-pe wa yakamene piti moa kakoi. Nipa i agopa Ali Muno wa wene tekete ne te-pe wa yakamokoi. 13 Nitikoli Yesu toele nee pikata pokome palawe wane-kiti moa tatikoa mouka moa tatikoa toka. 14 Nipa Yesu tukale moa kamotokatekaneyake one oyali-kiti pono tebolo takoa yametekilepa enile tokome toka.

Yesuyo Pita-pala Akenemo

15 Nee nootokoa mekoli Yesuyo Saimone Pita-pala okome Yonene mana Saimone i yene nooke wene mekoa meki toa neme moa patukoa nooke wedoa wene mekoa meko-pe wa yateka. Nitikale okome Ali Muno neeke wene mekoane mekuno neme wene toko-kale okome nipa anu sipi sipi kai tine-kiti egetekamene wa Yesuyo oka. 16 Nitoa wa lokakome okome Yonene mana Saimone ne nooke wene mekoa meko-pe wa okale okome Ali Muno no neeke wene mekoane mekuno neme wene toko wa okale Yesuyo okome anu sipi sipi kai-kiti egetekamene wa oka. 17 Nitoapa tebolo takakome okome Yonene mana Saimone ne nooke wene mekoa meko-pe wa yateka. Yesuyopa ne nooke wene mekoa meko-pe wa tebolo takakome okamoke Pita wene keda taneya kakome okome Ali Muno neme pademo pademo peya wene tootapekono, neeke wene mekoane mekuno weneka toko-kale okome anu sipi sipi kai-kiti egetekamene. 18 Nimini ukuno yakamene. Ne tuali mekepa neke matio moa kaamotekepa neke wene ponoka toa yakala toka. Nitikala tokoyake ne ada mekepa neke yonota lido ootapea kakale panagome lutua tau toologoo. Nititikoapa ne poamateka lono moa aua poo wa Yesuyo oka. 19 Eni okapa ali atoame Akolali kei pimotoa tokome Pita tukome toatekaleke okome oka. Nimo ootokoa kakome okome no litima namene wa oka. 20 Yesuyo nimo okale Pita peketapekome enekale Yesuno kolotini agome litima nokale eneka. Einagopa Yesuno ete oyali-kiti-pala opia nee noa mekome Yesuke ete lewikakome okome Ali Muno ne wimotoa moa meatekago te-pe wa yatekanakago. 21 Einago enekomepa Pitayo Yesu yatekome okome i ago-palapa edele toko patu wa okale 22 Yesuyo okome wakapeane nokoluka i agodo pa mea kamotou wane wene toopikolupa neke pupu menano, no litima namene wa Yesuyo oka. 23 Yesuyo nimo okamokepa one agale yakoa motane yene pitikoika eya wa oa pupitikaneya. Einagopa tuamoo wa oa pupitikaneya. Yesuyo nimo pade wa wamokake taneya. Eya wa oka. Wakapeane nokoluka i agodo pa mea kamotou wane wene toopikolupa neke pupu mena wa Yesuyo Pita-pala oka.

24 Einago Yesuno oyagome enika enimo peya i i wa toawea oa i bokuke koukoa wia mekoa toka. One eni toawea okamopa

niminimo-kama akedekono wene totome toko.

Wipitia Wia Mekanemo

25 Yesuyo padele padeleta toma yakamo peyado bokuke wia mekaketepa boku peya mati wia mekama poo. Nitikolopa eni boku-kitame itono edea takatapeoono wene piku wa i boku wia mekak-ago no i mekene uku.

APOSELO
Aposelo Ali-kitame Yesunole Takama Yakete Tanemo

1 Anu oyali Tiopilasi, Yesuyo
titikome tane-pala wipitikome
taneta ni titikome olaukane-
pala wipitikome olaukaneta i i
wane neke namolo bokuke kabe
koukoane wiane mekakakou.
2 Nipa Akolaliyo a tibu pene ate
moa aua poameneyake Epetane
Yomini patu kautakoa kakomepa
one takoa motane Aposelo ali-
kiti tamene wa oa tanemoka
wiane mekatapekou. 3 Yesuyo
tete-kala mootokoa tukale moa
kamotokatekaneyake one tuake
kamotadeko wa one Aposelo ali-
kitame wene tomotoa tokome
ele kule toa pono yametekala
taneya. Nipa ta pataka padeka
noi kakoa (40) ponoka toapa
Akolaliyo ali atoa pawe toa talo
toko ko-pala oa mekala taneya.
4-5 Wa padepete one oya-lawe-pala
opia mekome nee noa mekome
okome Yerusaleme ta tewitikoa
poameamene. Agetaiyo kiwi
auapeou wa okanakale taatekoa
tomotoa eida nepia meamene.
Yoneyopa ali atoa pa ue motokama
yakoyake Agetaiyopa one Epetane
Yomini kiwike awinomotoa moa
wetekoo. Kiwike noo wane oane
pikolu yatekoina ago awinoateko
tigotokono, Yerusaleme tewitikoa
poameneya eida nepia meamene
wa akeneya.

Yesu A Tibuke Moa Aua Pekenemo

6 Wa naniko odeneya koukoa
mekete one yatekete ekete Ali
Muno tone takepa mone yene
yopinaneyano, i taapa pine yene
tone yopiatono, mone yene neme
litia wetekoa eni luku Yu yene
totome yopimono wene piko-
pe wa yatekoli okome 7 padele
padele witateko oipa Agetaiyo
one wene litia oi pedoa pikala
toko. One eni pedoa piko toa
kime oyake wene toamiki. 8 Eni
wene toamikiyake Epetane Yomini
kiwike awinome meoo. Nitikalepa
one tele patu kautakoa kakete
eya toma yawei. Anume toma
yakoule kime enekoinapa ta piko
peyake oa pupitikama yawei. Nipa
Yerusaleme Yudea Sameria yeka
yukuka takeka nitoi wa Yesuyo
akeneya. 9 Nimo okalepa o yename
enekakoa Yesu a tibuke moa aua
pekeneya. Nipa enekoa kakoli
wedome agopa takaneya.

10 Nitaneyake a tibuke nepikoa
pikoli ali takuta ake tane mamina
kakeneya kiwi kakoiya liti kotikat-
apea note kananeya. 11 Nitikete
ekete kiwi Galili yene a tibu dekolo
pa nepikoa piki-pe. Ina Yesupa ate
tibu moa aua pokanakago tibuke
pokana toa dikoa wakapea nokale
enoi wa edelo agotame akeneya.

Yudase Luku Mataiasi Takoa Kakanemo

12 Nitaneyake Yesuno oya-
lawe Olipe-pini tono keti toa
Yerusaleme take wakapea
pekeneya. Olipe-pini tono
Yerusaleme tata pake odene (1)
kilomita pianeya. 13 Yesuno
oya-mikiti Yerusaleme take eni
peketepa ako yapu kini oboai tane
yapu pote mepaneya. Eidapa eya
ali-kiti oboa meaneya. Pita Yoneta
mea ni Yame Aderuta mea ni
Pilipi Tomasita mea ni Batolomiu
Matiuta mea ni Alepiasine mana
Yame mea ni Saimone one pade
ibini Selote wa ibini akene ago
mea ni Yamene mana Yudase mea
taneya. 14 Eni ali peya lugutukoa
odeneya oboa mekete Akolali
kowitikala taneya. Nipa Yesuno
nine Maria ni pade atoa-kiti ni
Yesuno wamene-mikiti eni yene-
pala koukoa mekete kowitikala
taneya.

15 Einapetepa eni yene ege takupeta kadukoa wa lene kolo kakoa (120) ali atoa koukoa mekoita kini lene makono Pita kamokoa kakome okome 16 anukameyo kipala ukumo yakamene. Papete Epetane Yominiyo wene takakale Depidiyopa Yudaseyo toatekamo Akolaline bokuke wia mekapianeya. Yesu wimotoa moa metekanakagoke uku. Einago Yudaseke papete wia mekapiane toa taatekamedekale taatekoa toka. 17 Yudase einagopa Yesuyo onekele takamotoa takoa motokale toto-pala opia yakona wa Pitayo akeneya.

18 (Yudasepa one toka poaneleke kue mootokoapa itono pade topo toa motaneya. Nitoapa aka mati kawa pitakale tepe kolotini tọokolokaneya. 19 Eni tanemo Yerusaleme take mekoi peyame yakatapeneya tokome eni itonopa Akeledama wa ibini akeneya. Akeledama wapa lokeyo itono wa ekete akeneya.)

20 Enilekepa Pitayo okome okome lo akene bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Einagono itonopa tumu tokaneya pimotono, odenagoka eida meamomotono toe wa wia mekapianeya.

Eya waka wia mekapianeya.

Einago pupu luku panagome tomotato wa wia mekapianeya.

21 Eni wia mekapiane toa taatekoa taneyano, einago luku eya ago moa kakato. Ali Muno Yesu toto-pala opia yaka toa-kama kagekama yakanakago pade takoa moa kakato. 22 Nipa Yoneyo ali atoa ue motokama yakale laigoa toto-pala opia yawa ni Akolaliyo Yesu tibuke ate aua pokaleka pa kagekama yawa tokanakago pade Yudase luku moa kakatoane uku. Yesu tukale Akolaliyo moa kamotokakale enekoonakamopa dikane ago pade toto-pala yakome oma pomotoane tekene ni uku wa Pitayo akeneya.

23 Nitikale nitato toe wa ootokoa ali takutane ibini takoa akeneya. Panagopa Yosepe, Basabasi waka ibini akeneya. One pade ibinipa Yasasi. Padena agopa Mataiasi. 24 Einagotane ibini takoa oa Akolali kowitikete ekete Ali Muno ali peyane tepene wene pikolepa neme lekoa enamele tokono, neme takoa motokagopa i wa totome wene tomotono ta. 25 Yudase one poatekata poademepa Aposelo ago mea Yesunole takoake wakanano, one luku panagome Yesunole takakome memotoono, neme mainago takoa motoko-pe wa kowitoa kakeneya. 26 Nitoapa einagono ibini moadete gutu lua kea mea Mataiasine ibini i tadeko wa enoa einago moa kakaneya. Nipa ali tuku melepu kakoa (11) ali-kitipa Aposelo ali-kiti wa akene toa einagoka Aposelo ali wa akeneya.

2

Epetane Yomini Ali Atoake Awinameno

1 Pedikose wa ibini akene ta patakalepa Yesuno oya-mikiti peya odeneka oboa meaneya. 2 Nitikoika a tibuke pupulege mati ụu oa kawa nekene tetepo tootapekome eni yene odeneya koukoa mekoi yapu lobutua tagatapeneya. 3 Nitikale eni yene ete oto enete tokoli toe itipono keneya kini kini tobouke tete tete toa pitakolokakale enaneya. 4 Epetane Yomini kiwike awia tagatapekome wene taka taka tokale ta padeka padeka yakoa akene agale-kitike pademo pademo oa kakala taneya.

5 Einata einapete ta piko peyake mea Akolalinele wedoa takama yakene Yu yene Yerusaleme take toge kikoa mekoika note oboa meaneya. 6 Eni ụu okamo yatekete eni Yu yene eida eni ụu okata obomoa pote kapaneya.

Pote kakete yatekoli Yesuno oya-
mikitame e yene kini kini take
mekete yakoa akene agale-kitike
Akolalinemo oa kakoli yatekete
wene kainya pianeya kakeneya.
7 Nitoa kạ oa kakete ekete i yene
peyapa pa Galili yenameke ikino,
8 tone tone ta-kitike mekete yakoa
oko agale-kitikepa okala tikili
totome yateko. Edoa wene toa iki
patu. 9 Totopa eya ta-kitike kawa
nokoya wa kini kini ta ibini takoa
okala taneya. Pasia ni Midia ni
Ilame ni Mesopotemia ni Yudea ni
Kapadosia ni Podase ni Esia 10-11 ni
Perisia ni Pabilia ni Idipi ni Sairini
ta liti piko Libia ni Lome enika eni
ta kawa nokoo. Toto padeka-kiti
etene Yu yene mea ni padeka-kiti
namolo pa yateneke Yu yene-pala
lipua mea tokoo. Ni toto padeka-
kiti Keriti Arebia tata kawa noko.
Totopa ta piko peyake tutu tutu wa
kawa noko. Opi tone yakoa oko
agale-kitike i yename Akolaliyo
tubele toma pokomo i i wa mo
wia kakili totome yateko. 12 Nitoa
wene kainya pianeya kakete kini
kini yakaate tekete ekete opi-la,
edele toatekolo iki-pe wa kạ oa
kakeneya. 13 Nitikolipa padeka-
kitame tea agale kikoa ekete beita
ipa gerepi po kụ ue noa pia tekete
leau oa kakete iki wa akeneya.

*Pitayo Mo Wia Kakome Akene-
emo*

14 E yename enimo okoli Pita one
tuku melepu kakoa (11) oya-mikiti-
pala kamokoa kakome telo okome
okome no yatene Yu ali-kiti ni i
Yerusaleme take pitiki peya kime
yatekimopa pine tọaweane ukuno,
wedoa yakoe. 15 Totome gerepi
po kụ ue nokoa pia tekete leau oa
kaki wa kime ikino, opi lou pini 9
kilokokepa totome gerepi po kụ ue
sisoake edoa moa nokoa pimotoa-
pe. 16 Totome pade nitamokoo. Ipa
eya ago Yoeleyo papete oa piane
toa taatekoa toko. Eya wa oa pi-
aneya.

17 *No Akolaliyopa wipitia ta
patateka tigotokale toatek-
oumo ukuno yakoe. Ali
atoa peyake anu Epetane
Yomini moane wetekakolu
kini tepene lobutua tagat-
apeoo. Nitikalepa kini mana
kono-mikitamepa anu agale
tọawea akoi. Kini tuali-
kitamepa pulete keneya
padele padele yametekoule
enoi. Kini ada yatename
pule pitikoita pule enekala
toi.* 18 *Enipete-menepa anu
Epetane Yomini anu pupu
yeneke moane wetekakolu
ali-kitikeka atoa-kitikeka
awia tagatapekale anu agale
oa pupitikakama poi.* 19 *A
tibukepa ele kule tubele
witakoane itonokepa padele
padele telekole witakoane
tekene anu tele pine yame-
tekala tou. Nitikolupa
kamate yokoa kawa toe
nokoa kawa lodome eya
kuya peya agopa takoa too.*
20 *Ni lou moa yomiyomu
takatapeoo. Tokeneka ka-
mate pagene tetepo taneya
kawoo. Nipa Ali Muno pạ
teleta tootapeneya noateka
tigotokale enika enile too.*
21 *Nitikalepa Ali Muno wa-ye
wa kowitikoi peya Akolaliyo
toa moo* wa Yoeleyo wia
mekaneya.

22 Pitayo nimo ootokoa okome
Iserele yene kipala i ukumo yakoe.
Kiwi pakeke ele kule telekole toma
yakanakago Nasarese Yesuke uku.
Einagome Akolaline peku noa
tadeko wa kime wene tomotoa
tokome Akolali patu kautakoa
kakome enika enile toma yakana.
23 Akolaliyo papete wene toop-
iane toa taatekoa tekete Iserele
yene kime one-pala eya tokoina.
Poane peku nakene yename yomo
lekaneyake wia dekakamotoa
moa metekoina. 24 Nitikoinake

Akolaliyo moa kamotokaka. Nipa wakome labakaneya kawou toa Yesu tuane ali atoa tete mokoa kaki take pome mepaneyake Akolaliyo toa motoka. Eida labaneya kamele toamokale tokome toka. 25 Enilekepa Depidiyo Akolaline bokuke papete eya wa wia mekapianeya.

Ali Muno Akolalipa anu lene timini takakoane pikou lonokama kakale enekou. Anu nimini yono lono kakome no yopikolo tokome padelemeka no toa potokamele toamoko. 26 *Nitikono, kolotini nakolo wediane meane ke wane uku. Nipa tukile toatekuyake Akolaliyo toatekole nepiane meane wediane mekene uku.* 27 *Tuane ali atoa pote meki take anu yomini mea kamotoa neme wawamoo tokolo tekene ni uku. Nipa nekele-kama takamotoa takoa motokago noanu tigini lomumotoa wawamoo.* 28 *Pa meane kama poateku kaapa i wa neme no wete yamepikana. Nopala odenekata opia yakilepa nipa wediane meane tagamotoa teke too* wa Depidiyo papete wia mekapianeya.

29 Pitayo nimo ootokoa okome anukameyo tone kaua Depidiloeke eya wane ukuno, yakoe. Einago tua pokale oloyo taneya. One oloyo tane lukupa tone take pa pia kakeneya. 30 Einagomepa Akolaliyo toatekamo papete toawea wia mekapikala taneya. Nitane ago-pala Akolaliyo eya wa akeneya. Neeke tawateka ago pade ne luku ako odene mekome ali atoa pawe toa talo toa kawoo wa oa togotaneya. Akolaliyo nitoo wa Depidiyo wene tokome eya taneya. 31 Akolaliyo toatekale papete enepikomepa Keraisu moa kamotokatekamoke eya wa wia mekapianeya. *Einagopa tua pekene ali atoa pitikoika mea kamotoa Akolaliyo wawamoka. One tigini lomumotoa wawamokome moa kamotokaka* wa Depidiyo wia mekapianeya. Nipa enile wete tane tetepo takoa wia mekapianeya. 32 Eni wia mekapiane toa Akolaliyo taatekakomepa ina Yesu wete moa kamotokaka. Enipa toto peyame leneme enekoomo uku. 33 Einagopa Akolaline nimini yono lono ate moa kakaneya kakome opi eya toka. Oneketaiyo one Epetane Yomini ne meou wa papete oa togotopikana toa taatekoa metekale moapa one Epetane Yomini toto mea tagatapeka. Nitikale tone tepene lobutua tagatapekolo tokome totome imo oa ika ile tokolo kime yakoa enoa tiki. 34-35 Depidi-loe a tibuke wete poameneyake eya wa akeneya.

Ali Muno Akolaliyo anu Ali Munopala eya wa oka. Nepala poi tęia meki yenepa moane kawikoane neke kawane komo pikouno, anu nimini yono lono nooke menamene wa oka wa Depidiyo wia mekapianeya.

36 Iserele yene kiwi peya-pala eya wane ukuno, yakoa moe wane uku. Ina Yesu kime lekane yomoke wia dekakoinapa Akolaliyo moa Ali Muno wa oa Keraisu wa oa kakaka wa Pitayo akeneya.

37 Pitayo nimo okale yatekete e Yu yene tepe tebemo tebemo toa kakeneya. Nitoapa Pitapala ete Aposelo ali-kiti-palaka ekete ame-loe poanele eni tekete tadeko. Tone toatekole agopa tokono, edele tomotoa iki-pe wa okoli okome 38 kini poanele toma yakoinake Akolaliyo po letu mekakanapa keetapea poanele wia mitikakamotono, kini poanele tewitikoa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete ue moamene. Nitikolipa Akolaliyo one Epetane

Yomini metekale kiwike awinoo.
39 Akolaliyo one Epetane Yomini
meou wa papete oa togotokomepa
kiwika kini mana kono-mikitika ta
tetemada pitikoi yeneka metekene
meou wa oa pianeya. Nipa tone
Ali Muno Akolaliyo one takoa
moa kayo oateko yene peya one
Epetane Yomini meademe oko wa
Pitayo e Yu yene-pala akeneya.
40 Nitoapa e yene mama motokome
pademo pademo okome okome
i take poane peku lawetane
yenepa kini poanele toma yakoike
Akolaliyo kibu moono, eni poanele
tokoi yene-pala odeneka dekoa
kibu motokaya tokolo pilia wawati
wa Pitayo pubu oa kakeneya.
41 Enika enimo oa kakale ali atoa
kainya matiyame yakoa moa ue
motaneya. Nipa eina ta pataka-
pete ege egeta kadukoa (3,000) ali
atoa tadiya Yesuno yatene-pala
lipuaneya.

Yesuno Peku Nakene-kiti Mekete Tanemo

42 Eni yenamepa Aposelo ali-
kitame olaukane toa litima pekete
odene wene piitikoa koukoa
mekala taneya. Nitoapa palawe
wane popimoa moke toa noa
Akolali kowitoa tokala taneya.
43 Aposelo ali-kitame telekole
toma yakoile enekete peyame
kạ oa kakete ekete Yesuno tele
patu kautakoa kakete tadiki wa
okala taneya. 44 Yesunomo yakoa
motokoi peyapa odeneya koukoa
mea kinikiya ete oto wa tatikamu
taneya. 45 Nipa kini oya-lawe
padeya toamokale enekete kini
itono eya topo toa kue moa moke
toa mekala taneya. 46 Nitima
pekete ta pataka abuna tobou losu
yapuke obopokala taneya. Niti-
motekete kini yapu-kiti obopekete
palawe wane popimoa moke toa
nokala taneya. Nipa kolotini
nakale odene wene-kama pianeya
mekete taneya. 47 Nitoa mea
Akolali kei pia kakoli enekete ete
peyame ke ke wa kiwi pewe wiai
taneya. Nitikakoa Ali Munoyo ta
pataka abuna ali atoa toa moma
pokomepa one yatene-pala moa
lipukoai taneya.

3

Kawata Lepo Taneya Meane Ago Epetekanemo

1 Wa pade-pete lou wegoukaka
(lou pini 3 kilokoke) Pita Yoneta
tobou losu yapu pekeneya. Nipa
Yu yene tobou losu yapu pote
kowitoai tane-pete pekeneya.
2 Nitoata pekete enekoli kawata
lepo taneya opiane agopa one
oya ali-mename tobou losu yapu
kago ludu mekadete leyo leyo
toa aua ponokoli enaneya. Ta
pataka abuna koniyo kago wa ibini
akene kagoke tuapea tobou losu
yapu ponokoi yenaneke kue oia
mokala tomotoa eida aua pote
mekoai taneya. 3 Eina mekoai
taneta Pita Yoneta tobou losu
yapu lobutadete tokoli enekome
einagome kue mano wa okale
4 Pita Yonetame einago nepikakete
Pitayo okome tota nepikamene
wa okale 5 padeya mouno wene
pikome nepikaneya. 6 Nitikale
Pitayo okome silepa kue golo
kueka toamokoyake padeledo ne
auapeane touno, 7 Nasarese Yesu
Keraisu patu kautakoane kakene
ukuno, kamokoa pa wa ootokoa
one nimini yono moa katekamo-
tokale eina eina one kawata one
kawa lamenetaka tele tootapeka.
8 Nitikale tigoa kamokoa kakome
opi yamele toko wa yakeneya.
Nitoa Pita Yoneta-pala tobou losu
yapu opia pome Akolali kei pia
tigawineya pekeneya. 9-10 Nitima
pokale enekete peyame ekete ekee
i agopa tobou losu yapu koniyo
kagoke-kama mekome kue oia
mekanakagono, ke ke wa one-pala
tokanakaleke kạ oa kakeneya.

Pita Tobou Losu Yapu Kakome Akenemo

11 Pita Yonetame latekakoinak-
agomepa einagota yono mokoa
kakaka ali atoa wapokamoa
pote unukamoa kakeneya. Nipa
Solomono wa yomini kayo oa
ibini akene lono ka akeneya
teyapea pote kakeneya. 12 Nitikoli
enekome Pitayo e yene-pala
okome Iserele yene anu oya-lawe
edekolo wene kainya pianeya
kakete tota lene wikoa kaki-
pe. Totame Akolalinele wedoa
takama yakete tekete i agopa
tone teleme kamotokakoono
wene pikete tiki-pe. Tone teleme
pade latekamele toamokoyake
13 Akolaliyo latekaneya. Nipa one
patu-kama kautakoa kako ago
Yesupa ali atoame kei pimotoa
tokome taneya. Tone kaua-mene
Eberame Yekobeta Aisake toa
yopikoa kako Akolalike uku. Eni
Yesupa Pailaseyo pitia yakakamo-
toa kime aua pote mepokoina.
Nitikoli pitia yakatekoa i ago po
kotokoane wetekou wa okake Yu
yene kini Yesu tumotono wene
pikete wakoina. 14 Nipa Akolaliyo
one wa takoa moa kakapikago
Yesu wene kiyo akeneya-kama
mekago eni wakoina. Nitoapa
ali-kiti wia tukakala tane ago
Barabasi po kotokoa wetekaka-
ye wa okoina. 15 Nitoapa ali
atoa poome mekoa wene takoa
latikagopa kime wia tukakoli
tua pokanake Akolaliyo moa
kamotokakale kamoa poka. Enipa
Yone totame enekoomo uku. 16 Ina
kawata lepo taneya mekanakago
kime i enoa wene tiki agopa
Yesuno ibinike wene tuganeya
tokome weye akatapeneya. Nipa
Yesuno ibini wedekoa one patu
kautakoa kakete latekatapeneya
kime eni enekina.

17 Ame-loe Yesu einakago wia
tukakoinapa kimeka kini tobou
ali-kitameka wene toamekete
tokoinano wene tekene uku.
18 Einapa Akolaliyo wene takane
toa one agale toawea akane ali-
kitamepa Keraisuyo tete moa
tuatekamo papete wia mekapikala
taneyano, kime Yesu wia tukak-
ilepa Akolaliyo papete wene
toopiane toa taatekakete tadiki.
19 Nipa kini toma yakoi poanele
Akolaliyo moa kogamotono, kini
namolo poane wene wia wawe.
20 Nitikolipa Ali Munoyo kiwi
weye akoa pewe wia too. Nitoapa
kiwi auapeou wa one takoa moa
kakapikanakago eina Yesu wa
lokoa oto wetekoo. 21 Nitatekoyake
papete Keraisu a tibuke nepia
meoo. Nipa Akolaliyo one agale
papete toawea akane ali-kiti
wene takakana toa taatekakome
one namolo latikanakeya peya
weneya latimotoa Keraisu a tibuke
nepia meoo. 22 Moseseyo einago
Keraisuke papete eya wa oa pi-
aneya. *Kini Ali Muno Akolaliyo one
agale toaweane akamotoa no moa
kakakana toa naniko kini wamene
ago pade one agale toawea akamo-
toa moa kakoo. Nitoono, einago
taatekoa nokome toe wa okale-
kama tamene.* 23 *One nokome oka
toa yakoa moamokagopa Akolaliyo
one yatene pakeke katekoa atukoo*
wa Moseseyo oa pianeya wa Pitayo
e Yu yene pubu okome akeneya.
24 Nimo ootokoa kakome okome to-
tome ipete taatekoa toatekoomopa
eya ago Samueleyoka toawea oa
pianeya. One eina toawea oa piane
toa Akolaline agale toawea akane
ali peya lokama nekete akeneya.
25 Kini papete toawea akapianele
ni Akolaliyo kiwi yatene auapeou
wa kini kaua-mikiti-pala papete oa
togotaneleka kime pikoa kakete
opi taatekakolo enoa yakoa tiki.
Enipa Eberame *neeke taamoa
pokoi ali atoake tekene e ku yatene
ta piko peyake tama pote mekoika
talo toane pewe wiou* wa Akolaliyo
Eberame-pala oa togotopiane toa
taatekoa tokoleke uku. 26 Akolaliyo

papete oa togotopikana toa taatekakomepa onekele-kama takama pokago kiwike namolo takoa moa wetekakana. Nipa kini toma yaki poanele tewitikoa wawe wa kiwi pewe wia kamotoa moa wetekakana wa Pitayo akeneya.

4

Pita Yoneta Kanosolo Ali-kitane Leneke

Kakete Akenemo

1 Pita Yonetame e Yu yene-pala pa ko oa kakoika Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitika tobou losu yapu talo tane yene yopik-agoka Sadusi yeneka einagota kakoita nekeneya. 2 Nipa Yesu tua pokome wa kamoa pokale tokome ali atoaka tua potepa wa kamoa poi wa einagotame olaukanemoke kotimi yoa tekete nekeneya. 3 Nitoa einagota dekoa motekete ekete opi ta wete likono, kini koiso podolio akato wa po yapu pitikapaneya. 4 Nitaneyake einagotame okoimo yakane yene peya matiyame kini okoimo yakoa motaneya. Nitaneyake Yesunomo wete yakoa motane yene-pala eni yene kibutukoa oi moapa ali-kama takoa oi motokoli ege egeta wakala kadukoa (5,000) kakedekoi.

5 Podolikama Akolalike lodo yotokoai tane ako tobou ali-kiti Kanosolo ali-kiti Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kiti enika eni ali peya Yerusaleme take odeneka koukoa meaneya. 6 Ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Anasika one wamene-mikitika Kaiapasika Yone Alesadataka eida koukoa meaneya. 7 Eni yename Pita Yoneta kini lene yoto moa kakoa pitia yatekete ekete kitame abela tokoinakalepa tene tele patu kautakoa kakete tokoiya-mo. Tene ibini wedekoa epetekakoiya-mo wa okoli 8 Pita one tepene Epetane Yomini lobu-tua tagatapeneya kakome okome tobou ali-kiti Kanosolo ali-kiti kipala i ukumo yakoe. 9 Kawata lepo taneya mekanakagopa Yone totame auapea epetekakoopa edoa epetekakoiya-mo wa kime tota pitia yatekino, 10 kipalaka Iserele yene peya-palaka eya wane ukuno, yakamene. Kime yomo lekaneyake wia dekakoli tuaneyake Akolaliyo moa kamo-tokane ago Yesu Keraisuno ib-ini wedekaneya tokome i ago kini leneke latekatapeneya kako. 11 Yesu einagokepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono, yakoe.

I yomopa poadeko wa yapu wiane yene kime paya tetepo takoa wakeneyake panagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya wa wia mekaneya piko.

12 Ta piko peya pitiki ali atoa toa motokagopa einago odene. Pade lokoaka mena. Kiwi toa momo-toa one ibini wedekoa oatiki agopa einago odene wa Akolaliyo one ib-inipa Yesu wa akeneya wa Pitayo akeneya.

13 Nimo okale yatekete e yene oote tekete ekete i agotapa pa agotano, mane mane pine pitia yakoa luamene agotameke piti toamokolo kakete imopa i ikino, einakago Yesu-pala opia yakoi agota tadeko wa akeneya. 14 Nitoapa einagotame latekane ago kita-pala opia kakale enekete tekete pademoka ete topo takoa wameneya. 15 Nitoapa einagota Kanosolo yapu meaneya moa akolono wetekatekoa pedoa pikete ekete 16 i agota-pala edele tato patu. Padele telekole ina tokoi. Ae, kini ina tokoimopa Yerusaleme take pitiki peyame yakatapekete tikino, kauatiyake oyake kauamele toamokono, 17 eya tato. Kini ina tokoinakamo ta peyake oa

pupitikaya tokolo einakago Yesuno ibini patu kautakoa kakete odene agoka wa pade olaukameamene wa ato wa oa tukaneya.

18 Nitoapa oto noe wa Pita Yoneta kayo oa motekete ekete einakagono ibini patu kautakoa kakete pademoka wa pade olaukoa wameamene-koli 19 Pita Yonetame ekete Akolaline leneke kawapa totame edele tomotoa iki-pe. Kini wene litia tomotoa iki-pe. Akolaline wene litia tomotoa iki-pe. Kini takoa oe-na. 20 Totame pade tone leneme enoa kaleme yakoa tokoomo kauameneya tọawea oo wa akeneya. 21 Nitikoli Kanosolo ali-kitame einagota wa kikoa ootokoapa poe wa wetekaneya. Nipa edele toa kibu moo wa wene kibutua mekoiyake ete ali atoa peyame einagotame tokoinakaleke Akolali kei pia kakoli tokome kibu moamele toameneya pa poe wa wetekaneya. 22 Mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa pa lepo taneya meane agoke latekakoiya tokome ete peyame ke wa Akolali kei pia kakeneya.

Yesunomo Yakoa Motane Ali Atoame

Akolali Kowitikete Akenemo

23 Kanosolo ali-kitame kita wete poe wa wetekakoli Pita Yoneta kini oya-mikiti mekoita pata wa pekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Kanosolo ali-kitameka kita kikoa okoinakamo tọawea opaneya. 24 Nitikoli yatekete kabunu kokotukoa ekete tone Ali Muno Akolali tibuka itonoka kusa ueka enika eniyake meki peya neme latikoya. 25 Nitikago neme tọawea okana toa Epetane Yominiyo wene takakale tone kaua ago Depidi-loe nekele takama pokagome eya wa wia mekapianeya.

E ku yatenepa tepene poto witoa kotimi yotaneya mea tikilepa edekolo tiki-pe. Ali atoamepa pata pale toatiki oi pedoa pikilepa edekolo tiki-pe. 26 *Ta piko peya ako tobou mekikitame poi kamotokoa ni kiwike lokoa tobou mekikitameka Ali Muno-pala one Keraisu-palaka poi topato wa poi kibutuai toniki* wa Depidiyo wia mekapianeya.

27 Eina wia mekapiane toa etene taatekadeko. Nipa nekele takama pomotoa takoa moa kakapikago Yesu itonoke nokale Erode Podiase Pailaseta pa yatenekiti-pala Iserele yatene-palaka koukoa mekete one wia tukatekoi oi pedoa pikoina. Tone i Yerusaleme take koukalogoa nitikoina. 28 Enile tokoinapa Akolali ne tele tootapeneya meke wene toopikanakale taatekoa tokoina. 29 Eni yename toto tete meatekoi agale ạmoa okoinano, neke pupu yene toto piti moameneya kakete nekemo atiki toa akoono, auapeano ta. 30 Nipa nekele takama pomotoa moa kakanakago Yesu one ibini patu kautakoa kakete yene tane ali atoa latekoa ele kule telekole toma poono, auapeano ta wa kowitoa meaneya. 31 Nitoa kowititikoa mekoli kiwi oboa mekoi yapu muku muku tootapekale Epetane Yomini kiwike awia tagatapeneya. Nitikale peyame Akolaline agale i i wa piti moameneya kakete tọawea akaneya.

Yesuno Ali Atoame Kinikiya Moke Tanemo

32 Yesunomo yakoa motane yene peya odene wene-kama pianeya meapa kinikiya-kiti anukuya mati wa wamato, odeneya pikoa mekete moke tato wa tatikala taneya. 33 Aposelo ali-kitamepa padele padele telekole toma yakete Ali Muno Yesu tua pokale Akolaliyo moa kamotokanemo wedoa oma yakoli Akolaliyo

pewe-kama wia yopia kakeneya. 34 Nitaneyake Yesuno ali atoa ponopeneya mekileka toameneya. Nipa itono pine yenameka yapu pine yenameka kini itono yapu eya topo toa kue moomotekete 35 Aposelo ali-kitike aua pokala tokolipa padeya toameneya pa mekoi ali atoa moke toa tatikakala taneya.

36 Saiperase take Lipai yatene ago Yosepeyo einakale taneya. Einagopa Aposelo ali-kitame Banabasi wa ibini akeneya. (Banabasi wapa ali atoa wene weye akakago wa ekete akeneya.) 37 Einagome one itono pade topo toa kue moomotokome Aposelo ali-kiti mekoita aua pome meetapeneya.

5

Ananaiasi Sapairatame Toa Potokanemo

1 Pade ago Ananaiasiyo one natono Sapaiara-pala oi pedoa pikana toa tokome itono pade topo toa kue moapa kue padeka tẹia moa one wa pa pikoa pianeya. 2 Nitoapa keku kue Aposelo ali-kiti mekoita aua pome mepaneya. Nipa kue peya aua nome metane tetepo takoa taneya. 3 Nitikale Pitayo okome Epetane Yomini-pala kapene wakake kue padeka tẹia moa pikoa piake peya iya auane nuku wa wini okopa Setanuyo eni poane wene edekale moa lukamotoa toka-pe. 4 Eni itono wete topo toameneka nekeya-kama pianeya. Nipa eni itonome topo toa motoka kue peya pa pikoane meada wa wene pioo tokapa itonoka kueka nekeya-kama tokome oyake pikoa kawoo toka. Neke kapene wakateka oipa edeyake pedoa pikato-pe. Neme kapene wakoa ikilepa pa ali-kiti toto-pala wamoka. Akolali-palapa oka wa Pitayo okale 5 yatekome eina eina one kakata aua witipitakome tuaneya. Nitaneyake einago-pala tanemo yatekoi peyame ekee wa piti tuuloganeya meaneya. 6 Nitaneyake tuali-kiti nekete tukanakago katekamoa maminame ewetemotekete aua pote oloyo topaneya.

7 Lou pini tebolo tadiya ponotokaneyake natonoka onekane-pala tanemo yakameneya atiki toa nekeneya. 8 Nokale Pitayo yatekome okome kini itonome topo toa motokoi kuepa nekaneyo kotu kakoa aua noka-pe-kale okome ẹeno, eni kue peya aua nokome toka-kale okome 9 Epetane Yomini-pala kapene wakoa enatekoi oipa edeyake pedoa pikoti-pe. Nekane oloyo topokoina tuali-kiti wakapea note a kago ludu kakete ikino, yaka. Neeka dikoa aua pote oloyo topoi wa okale 10 eina eina natonoka one kakata aua witipitakome tuaneya. Nitaneyake eina tuali-kiti nekete ina atoaka tuadeko wa moa aua pote odene oloyoke lewitikatakutukoa pipaneya. 11 Nitaneyake Yesunomo yakoa motane yename ete ali atoa peyameka enimo yatekete ekee wa pitime tuuloganeya meaneya.

Aposelo Ali-kitame Toma Yakenemo

12 Aposelo ali-kitame padele padele telekole toma yakilepa Akolaline tele patu kautakoa kakete tadiki wa ali atoame kạ oa kamotoa taneya. Yesunomo yakoa motane yene peyapa tobou losu yapu keneke Solomono wa yomini kayo oa ibini akene lono oboai taneya. 13 Ete yename eni yene-pala lipua meadete piti moteketeke ke ke wa kiwi kei pikala taneya. 14 Nitoapa pade ali atoa Ali Muno agoke wene tugaketepa one agale yakoa motane yene-pala lipuai lipuai taneya. 15 Enika enile tanelekepa ali atoame kini yene pitane-kiti moa akolono aua pote ka ludu tomo tatia mekakala taneya. Nipa

Pita one yomini takoa ponokale latoa poi wa moa mekakala taneya. 16 Yerusaleme ta liti piane take pitikoi ali atoameka yene pitane-kitika ipono awitaneya mekete tete mokoa kakene-kitika koukotukoa aua nokoli peya epetekatapeneya.

Aposelo Ali-kitame Tete Motanemo

17 Aposelo ali-kitame nitima yakoileke ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomeka one Sadusi oyali-kitameka eya taneya. Ali atoame kiwi tewitikoa Aposelo ali-kiti litiei wa wene poaneya mekete tekete 18 Aposelo ali-kiti dekoa moa po yapu pitikapaneya. 19 Nitaneyake likonu Ali Munoyo moa wetekane edelo ago nokome po yapu kago pea Aposelo ali-kiti akolono aua pokome okome 20 ali atoa mea kama poatiki totono wenele toatikimo-kama tobou losu yapu pote olaukapamene wa oa pekeneya. 21 Nitikale ta pene patakaka edelo agome oka toa tekete tobou losu yapu pote olaukoa kakeneya.

Nitaneyake ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomeka one oya-mikitameka ete Kanosolo ali peya koukoa noe wa moa obokaneya. Iserele Kanosolo ali peya eni koukoa mekete ekete po yapu pitiki Aposelo ali-kiti enemotokapoe wa poyo ali-kiti moa wetekaneya. 22 Nitikoli pekete enekoli po yapu meameadekoli enekete wakapea nekete ekete po yapu kago loko pitikoa keteaneya kakale enekoo. 23 Ni kago yopia kakoina ali-kitame e kago akolono nepikoa kakoli enekoo. Nitoa kago pea enekolo padeka meameadeka wa akeneya. 24 Nitikoli tobou losu yapu talo tane ali-kiti yopikagomeka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka edoa pokoti patu wa wene kibutukoa mekoika 25 pade ago nokome okome kime moa po yapu pitikakoina ali-kitipa tobou losu yapu kunu kakete ali atoa olaukoa kakina wa onaneya. 26 Nitikale tobou losu yapu talo tane ago one poyo ali-kiti-pala opia pokome Aposelo ali-kiti moa Kanosolo yapu aua nekeneya. Nipa ali atoame kue katekamoa witikaya wa piti motekete tekete poti moa aua nekeneya.

27 Aua note Kanosolo ali-kitane lene yoto moa kakakoli eyago ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome okome 28 Yesunomo wa pade olaukameamene wa totome oa tukakoonake onekemo Yerusaleme take oa pupitikatapeadiki. Nipa Yesu wia tukanepa toto aukakala toa ni iki wa okale 29 Pita-loeme ete Aposelo ali-kitameka ekete tone Akolaliyo ta wa okole-kama litia toono, pa ali-kitane wene litiamoo. 30 Tone kaua-mikiti yopikago Akolaliyopa Yesu tuaneya pikata moa kamotokaka. Kime yomo lekaneyake wia dekoa tukakolika moa kamotokaka. 31 Nitoapa ali atoa toa momotoa tokome oneke lokoa Ali Muno latikoa one nimini yono kounoke moa kakaneya. Enipa Iserele yename poanele toma yakoike po letu mekakouna keetapeane waou wa taneya. Nipa tepe kolotini pekoa pikolipa nitou wa taneya. 32 Kipala i okopa Aposelo ali-kiti tone leneme enekoomo oko. Epetane Yominiyoka enimopa wene takakala toko. Akolaliyo one agale litia tiki yeneke awia memotoa wetekane Yominike oko wa Aposelo ali-kitame akeneya.

Kanosolo Ago Gamalieleyo Akenemo

33 Aposelo ali-kitame enimo okoli yatekete e Kanosolo ali-kiti kotimi wene mati luaneya tekete kiwi wia tukadete akeneyake 34 Kanosolo ago pade Gamaliele wa ibini akene agome eya taneya. Einagopa Parisi ago Mosesene totono pine toa olaukakago ete peyame kei piane ago kamokakome okome i ali-kiti akolono tekei meati wa moa wetekoe wa okale 35 wetekakoli okome Iserele ali-kiti kipala i ukumo yakoe. Ina ali-kiti-pala toateko oipa poti pedoa piato. Kini toma yakilepa kinikile tiki patu, Akolalinele takaki patu. 36 Namolo eya ago Tiudasiyo tube ago i kakuno, noe wa poi kamotokakale ege kadukaka ketepome kadukoa kakoa (400) ali-kiti one lono takoa pokoi. Nitikolipa poi keneke poyo yename einago wia tukakete one agale litia tane ali-kitika wia tadekatapekoi. 37 Naniko Galili Yudaseyo eya toka. Ali atoame takesi kue pitikamotoa kini ibini bokuke wia mekanepete Yudase kote tokale okome itapa tepe kikono, poada wa ete takoa pokome ali atoaka wia lokoa iyawea aua poka. Nitikale poyo yename einago wia tukakete one agale litia tane yeneka wia tadekatapekoi. 38 I Aposelo ali-kitipa kini tikile pa kini weneme tadekolipa wete edikoa tadatapeoino, toa kamotono toe. 39 Kini tikilepa Akolali patu kautakoa kakete tadekolipa kime oyake ketekamele toamoo. Nipa Akolalipalaka dekoa poi teigete toi wa Gamelieleyo akeneya.

40 Nimo okale yatekete ete Kanosolo ali-kitame ekete nitoono ta wa eina Aposelo ali-kiti noe wa kayo oa motekete eya taneya. Layo tiginame wiati wa poyo ali-kiti metekoli witikoli wa motekete ekete Yesuno ibini patu kautakoa kakete onekemo wa pade wameamene wa wetekaneya. 41 Nitikoli Kanosolo ali-kiti mekoita tewitikoa pekete wedikete ekete eina witikoinapa Yesuno ibini wedekoa onekele takakoonakaleke totome oyake ya momotoa Akolaliyo ni tadeko wa pekeneya. 42 Nititikaneyake ta pataka abuna tobou losu yapuka kini kini yapu luduka obopokala tekete Keraisu Yesunomo one epetane ko i i wa oma yakeneya.

6

Ali Tatono Kakoa (7) Takoa Moa Kakanemo

1 Einapete-mene ali atoa kainya matiyame Yesunomo yakoa mootokoa one yatene-pala lipuai lipuai taneya. Yesuno yatene eni tubetema pekene-pete Geriki agale yakoa akene Yu yename Iberu agale yakoa akene Yu yene-pala koa kakete ekete ta patako abuna nee eya tatia meteketepa tone nepo atoa wanakala tiki wa wene pokete akeneya. 2 Nitaneyake Aposelo ali-kitame Yesuno agale yakoa motane yene peya noe wa moa obokoa mekete ekete toto Aposelo ali-kitame kini nee eya tatikadetepa Akolalinemo olaukoa wamele toamokono, 3 nee eya tatikamotoapa kini oyali-kiti tatono kakoa (7) takoa moamene. Nipa Epetane Yomini awia tagatapeneya mea epetane peku noa tikileke ete-kitame kei piki ali-kiti takoa moamene. Nitikolipa toto luku kakete nee eya tatikamene wa totome moa kakatekoapa 4 eni pa pupu wa toameneya Akolali kowitoa mea Yesunomo oma yawa too wa Aposelo-kitame akeneya. 5 Nitikoli peyame ke wa wedia mekete nee eya tatikatekoi ali-kiti tatono kakoa (7) takoa motaneya. Einali-kiti dikoa. Panago Sitipene einagopa Yesuke wedoa wene tugoa meane ago. Eingoke Epetane Yomini awia tagatapeneya. Ni Pilipi ni Perokorasi

ni Naikena ni Taimone ni Pamena ni Nikolasi. Nikolasi einagopa Adioke take pa yatene ago meake Yu yene-pala lipuaneya. 6 Ete yename o ali-kiti takoa mootokoa Aposelo ali-kiti mekoita aua pokoli Aposelo ali-kitame Akolali kowitoa yono pianeya. 7 Nitaneyake Akolaline agale oa pupitikatapeneya. Yerusaleme ali atoa peya matiyame Yesunomo yakoa mootokoa one yatene-pala lipuai toa kakeneya. Akolalike lodo yotokoai tane ali kainya matiyameka Yesuke wene tugoa mea onekele takama pekeneya.

Sitipene Dekoa Motanemo

8 Sitipene einagopa Akolaliyo pewe wia tagatapekale one tele patu kautakoa kakome telekole toma yakale enekete ali atoame ekete padameka toamatikilepa i tokono, enatoe wa kạ oa kakeneya. 9 Nitaneyake Libetine wa ibini akene losu oboai tane ali-kiti Sitipene-pala wene poaneya mekete one-pala agale tọonali yoa kakeneya. Eni losu oboai tane Yu ali-kitipa eya ta-mene Sairini Alesaderia Silisia Esia enika eni ta kawa nekeneya. 10 Eni yename Sitipene moa patukadete wili toa kawa teko tokale wakeneya. Nipa Epetane Yominiyo wene takakale agale muno pewe kakoa oa kakale tokome one moa patukamele toameneya. 11 Nitoapa kapene wakoa oatekoi ali-kiti tuku toa kawa motekete kue laukakete ekete i agomepa Mosese Akolalitake poane agale okale kime yatekoo wa akoa amene wa kue metaneya. 12 Nitikolipa eina kapene wakoa agale okoli yatekete ali atoaka tobou ali-kitika Mosesene totono pine tọa olaukane ali-kitika wene pokete kamotokoa Sitipene kakata pote dekoa moomotekete Kanosolo ali-kiti koukoa mekoita aua pekeneya. 13 Nitoapa eina kapene wakoa oatekoi ali-kiti Kanosolo ali-kitane lene yoto moa kakakoli kapene wakakete ekete i agomepa tone Akolaline takoa wikakakoona tobou losu yapukeka Mosesene totonokeka poane agale oma yako. 14 Eya waka okale yatekoo. Nasarese Yesuyopa tone tobou losu yapu kẹawea tadekatapea ni toto Yu yename litia toateko totono Moseseyo yametane totono katekoa weneya totono yamea too wa i agome okale yatekoo wa akeneya.

15 Nitaneyake Kanosolo yapu mekoi peyame Sitipene nepikakoli one lene timinipa edelo agono lene timini tetepo tootapekale enaneya.

7

Sitipeneyo Kanosolo Ali-kiti-pala

Akenemo

1 I agome dika dika wa kapene wakoa okoli yatekome eya ago ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome Sitipene yatekome okome i yename neke tanemo-kala ikino, nimini ikiti-pe-kale Sitipeneyo okome 2 atai ame-lawe agale pade oane metekuno, yakoe. Tone kauago Eberame Arane take wete tọa pome mepameneyake one opiane ta Mesopotemia ta pa eida mekalepa pạ teleta tootapeneya meko Akolali pono yamenokome okome 3 ne yemeateku take mepoano, nekameyo-mikiti tewitikoa neke ta-pala tọano pa wa akeneya. 4 Nitaneyake one Kaledia ta tọa pome Arane take mepaneya. Oneketai eida mea tukalepa Akolaliyo wini ta tọano pa wa okale tewitikoa kiwi i pitiki take nome menaneya. 5 Einata einapete Akolaliyo one itono nateya dedeyaka yameameneyake okome naniko neeka neeke tạamoa pokoi yeneka eni take meọ wane mekoane yameou wa Akolaliyo oa pianeya.

Eberameyo one mati odeneka wete opiameneyake ni akeneya. 6 Nitikome okome neeke tạamoa pokoi yenepa mone take pote mepokoli eni ta pine yename kinikile-kama takamotoa kiwi tika tika toa tete mea toi. Nitikoli mali ketepome kadukoa (400) ponoka toa pa edikoa meku pekete toi. 7 Nitoa mekoli enekene kiwi yopikoa potokakoi yene kibu motokakolupa neeke tạma pokoi yename eni mone ta tewitikoa oto wakapea note mekete anukule takama yawei wa Akolaliyo Eberame-pala oa pianeya. 8 Nitoapa ne yatene auapeouno, dikamene wa oa togotokome one eina auapekome toateka adeka pikome ali yatene kepene teigakete toatekoile yametaneya. Nitaneyake Eberameyo Aisake opia pikome ketepo kakoa (8) ta pataka-pete matiyane kepene teiganeya. Aisakeyoka mana Yekobe opia pikome einakale taneya. Yekobeyoka one ali mati tuku kakoa (12) opikome-kama einakale tokala taneya.

9 Wa naniko tone kaua-mikiti Yosepe-pala wene poaneya mekete eya taneya. Idipi take panagono pupu-kama takamotoa dekoa moa topo toa kue motaneya. Nitaneyake Akolaliyo einago Yosepe mama moa yopikoa kakome 10 tete motane-pete-kama toa mokala taneya. Nitoapa Idipi ako odene meane tobou ago Perouyo i ago Yosepe wene muno kakene ago tadeko wa wene tomotoa tokome one peku lawetekala taneya. One eni peku noa toma yakale enekome Perouyo one Idipi ta one yapulu yene peya neme yopikoa kamene wa oneke lokoa tobou ago moa mekaneya. 11 Wa naniko Idipi Kenane tatake kobu igi noka matiyame ali atoa kobume tukete welea meaneya. Tone kaua-mikitameka kini noatekoi neepa piamokale tuku tokoa kawa teko tokale wakeneya. 12 Nitoa mekete Idipi take nee pade piko wa okoimo kugu yatekome Yekobeyo one mana-mikiti Idipi take noatekoo nee topo toa mopoatino poe wa wetekakalepa tone kaua-mikiti enipete titimoa Idipi take pekeneya. 13 Wa taku takoapeta Idipi take pokoli Yosepeyo one Yosepe kaku wa one ibini tọawea akeneya. Nititikaneyake Idipi ako meane tobou agome inapa Yosepe yatene nekete tadiki wa wene taneya. 14 Nitaneyake Yosepeyo etene Yekobe laine wamene-mikiti peya noatino noe wa agale oa wetekakale keti note menaneya. Eina yene kakoi toa oi motokolipa ege odepeta kadukoa wa timini mukitini patukoa padeka pagini (75) kakoa ali atoa kakedekoi. 15 Yekobe Idipi take eida nome mea tuaneya. One mana-mikitika eida mea tukala taneya. 16 Tone kaua-mikiti eida mea tukala taneyake kini tigini leyo leyo toa ta pine lono Sekeme take aua pote tuane ali atoa piai tane kotake pipokala taneya. Eina kotapa Eberameyo Emono mana-mikitaneke kueme topo toa motaneya.

17 Akolaliyo Eberame-pala neeke tạwateko yatene auapekene ile tou wa papete oa piane agale wete taatekameneyake tone kaua-mikiti Idipi take eida tạamoata nekeneya. Wa naniko one einagale taatekateka tigotokalepa 18 Yosepe wene toamene tobou agome Idipi ta yopia meaneya. 19 Einagome toto yatene oa yotokoa talo toa potokaneya. Nipa kini mati-kitipa tumotono, opitikoa paka lono pote pipokala toe wa tone kaua-mikiti tete motokoa kakeneya. 20 Einapetepa pade adoname koniyo mati Mosese opikete akolono pipameneya kini yapu tokene teboloke pa ukoa mekete adu lawetaneya. 21 Wa naniko akolono moa pikoli Idipi ako tobou

agono koname enamutukome one mana mati latikoa tubetekaneya. 22 Nitikalepa Idipi take mane luane-kitame kini peku-mene yaamoa lawetekoli noa tokome agale muno kakoa oa padele padeleta wene toa toma pekeneya.

23 Mali timini mukitini patukoa padeka noi kakoa (40) ponokale Mosese one Iserele yeneke ugu pou wa wene pia meaneya. 24 Nitoapa ugu pokome enekale Idipi agome Iserele ago witikale enekome Iserele ago auapekome Idipi ago kibu motokoa wia tukaneya. 25 Nipa one yenamepa no i agome kiwi toa momotoa Akolaliyo moa kakapiadeko wa wene tikino wene pikome taneya. Eni wene pikanake one yatename wene taneya mena. 26 Wa podolikama Mosese eida wakapea pome enekale Iserele agota takuta poita tootakutukoa kakoli enekome okome anu oyata kita wameneta edeyake tete meetakutukoa kaki-pe wa kawikoa enaneya. 27 Nimo okale tete metane agome Mosese-pala wene pokome ete pedekakome okome tota yopia ka wa teyo okale teke toko-pe. 28 Neme abela Idipi ago pade wia tukadeko toa noka opi wia tukade oko-pe wa okale 29 Moseseyopa abelana tokounakamo peyame yakatapeadiki wa piti tokale Idipi ta toa pekeneya. Nitoapa Midiane take toa pome mekome one matita takuta eida opia kakaneya.

30 Mali lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ponokale eya taneya. Mosese Kati Sainai tono liti ali piamene take pome meane-pete de yomo deyake toe itipono okoa kaka pakeke edelo ago pade pono yamenokale 31 enekome wene kainya pianeya tokome pinele pome enepaneya. Nitoa pome yatekale Akolaliyo agale okale yakaneya. 32 Yakakoa kakale Akolaliyo okome okome neke kaua ali-mene Eberame-loe Aisake-loe Yekobe-loe einago-mene yopiane kaku Akolali no i kakuna wa okale yatekome tokome enamene piti tokale kolu kolu moa kakeneya. 33 Nitoa kakale okome ne wini kakotapa tipi tanetano, neke kawa yene kotokoa pia. 34 Eya wane ukuno, yaka. Anu yatene Idipi take tete moa kakili enoane komoka oa kakili yakoane tekene toane moadene i nukuno, opi nepa Idipi take wakapea poano pa wane ne moane wetekada wa Akolaliyo akeneya.

35 Mosese einagopa one yate-name wakete ekete toto yopia koiso akoa ta wa teyo okale teke toko-pe wa wakene ago. Ni agome toto yatene toa moa talo tomotoa tokome Akolaliyo takoa moa Idipi take eni wetekaneya. Einapa Akolaliyo one edelo ago Mosese kakota imo akapa wa oka toa pome yomo deyake toe itipono okoa kaka pakeke kakome akaneya. 36 Nitaneyake padele padele telekole ali atoa wene kainya pikanele toma pokome one yatene Idipi ta tewitikoa aua pokome Kiane Ue ketoa ali piamene take aua pekeneya. Nitoa ali piamene ta ludu aua yakilepa mali lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ponoka toa padele padele telekole toma yakome taneya. 37 Mosese einagomepa Iserele yene-pala papete oa pikome okome Akolaliyo no takoa moa kakakana toa tokome kiwi pakeke meka ago pade one agale akamotoa takoa moa kakoo wa oa pianeya. 38 Mosese einagopa ali piamene take ali atoa-pala koua meaneya. Ni Kati Sainai tonoke agale akanane edelo ago-pala opia kakeneya. Ni tone kaua-mikiti-pala koua meaneya. Ni ne yatename yakamotono ta

wa Akolaliyo toto mea kama pomotoa toko agale i i wa Mosese yametaneya.

39 Mosese nitane agoke tone kaua-mikitame one agale litia toameneya. Nipa kini wenepa Idipi take pianeya mekete one wakeneya. 40 Nitoapa Erone-pala kọ oa kakete ekete toto Idipi ta tewitikoa aua yakanakago Mosesepa Sainai tonoke kawa kakono, one-pala tokale agopa tokono, tuko patu, tuamoko patu. Tone kowitateko gode-kiti latikoano ta. Nipa i ta ludu namolo kakoa toto aua yawatiki gode-kiti adeka pia yomini latikoano ta wa akeneya. 41 Einapetepa eina yename pitimekawe kai tine yomini latia kakakete Akolali tetepo takoa padeya-kiti aua note mea lodo yoai taneya. Nipa kini yoname latikoinakeyake ke ke wa wedia kakeneya. 42 Nitaneyake Akolali mukiti yamea mekomepa eina yename a tibuke kakene lou tokene eya etepea kowitima pomotoa wakeneya. Einapa Akolaline agale akane ago padame eya wa wia mekane toa taneya.

Iserele yene kipala ukumo yakoe. Mali lene timini togoikoa padeka noi (40) kakoake ali piamene ta ludu pima yakete kini pitimekawe kai sipi sipi kai eya wia lodo yoma pokoi. Eni lodopa nooke yotokoiya mena. 43 *Moloko einagono mamina yapu latia aua yakete eina yapu keneke lodo yoai tokoi. Ni kini kowitiko ago Lepane one tagoi tibuke a kakona wa one tagoi adeka pia yomini latia aua yakoi. Moloko Lepaneta kowitato wa kini yominike lodo yoma yakoinano, kini ta pine lono ete takoane lititapeane Babilone take ete moane wetekou* wa Akolaline agale akane ago padame wia mekaneya.

44 Tone kaua-mikiti ali piamene ta ludu pima yakete meme kai kepeneme latiane yapu-pala aua yakeneya. Nipa Akolaliyo Mosese kotua ko oai tane yapu-pala aua yakeneya. Eina yapupa Akolaliyo Mosese-pala adeka pia akene toa latianeya. 45 Eina yapu-pala aua yawa tua pekete kini mana-mikiti laukoa pekeneya. Wa naniko Akolaliyo Kenane take pitane yatene-kiti ete takoa lititapekale tone kaua-mikiti tobou ago Yosua-pala Kenane take pote awia meketepa eina yapu-pala aua pote kakapaneya. Nitoapa kini mana-mikiti eida opia kakoa tuma note wipitiketepa Depidi opiane-peteka eina yapupa eida pikoa kama pekeneya. 46 Einago Depidi Ako-laliyo pewe wia yopikale okome ne meateko yapu oyake wikakou-pe wa yatekale 47 Akolaliyo neme mena wa akeneyake mana Solomono one luku tobou ago mekome wikakaneya.

48 Nitaneyake Ali Muno Ako-lalipa alime wikakane yapu mek-ilepa toamoko. Enikepa Akolaline agale akane ago padame Akolaliyo okamo wia mekakome okome

49 *Tibupa anu tene pogakoane mekuya. Itonopa anu kawa pogakoane mekuya. Anu edeya yapu wikakadete iki-pe. Alime wikakane yapu kenekepa no edoane memotoa-pe.* 50 *Tibu itono enika eniya peya anume-kama latiane pikouya.*

Eina akenepa Akolaliyo papete ak-enemo uku wa Sitipeneyo oa kak-eneya.

51 Nimo ootokoa Sitipeneyo e Kanosolo ali-kiti-pala okome kepene teigamene pa yatene meki toa kini kabe ko akameneya meki. Nipa kini kaua-mikitame tane toa kimeka Epetane Yomini ete

pedekakala tiki. 52 Kini kauamikitame Akolaline agale akane ali peya padeka katekameneya tete mema-kala nekeneya. Ni wene kiyo akeneya-kama meko ago noatekamo toawea oa piane ali-kitika wia tukama-kala nekeneya. Einago taatekoa nokalepa one wia tukakoe wa mone yenane yonoke kime moa pikoina. 53 Akolaline totonopa one edelo ali-kitame papete toawea akoa metaneyake kime pikoa kaketeke litia toamekete enile tokoina wa Sitipeneyo oa kakeneya.

Sitipene Kueme Kaua Wia Tukanemo

54 Sitipeneyo nimo okale yatekete e Kanosolo ali-kiti kotimi yotokoi matiyame onepala eei wa kime kolukoa kakeneya. 55 Nitikolika Sitipenepa oneke Epetane Yomini awia tagatapeneya kakome tibu ate nepikakale Akolali tele pata tootapeneya kakale enoa ni Yesuka one nimini yono kounoke kakale enoa taneya. 56 Nitikome okome tibu kene peaneya pikolo enoane ni Ali Yatenane Oyago Akolaline nimini yono kounoke kakolo enoane tukuno, enoekale 57 e yename agale tayo ootapea kini kale kene yoname ketekoa one unukamoa dekoa motaneya. 58 Nitoapa Yerusaleme ta kago ketepono patukoa lia pitikakete kueme kaua wia tukaneya. Nipa i ago Sitipeneyo Akolali taumada toa okale yatekoo wa akoa akene ali-kitame one wia tukadete kakete kini tokoo kakene mamina kotokoa pala pitikaneya. Nipa tuali pade Solo wa ibini akene agono kawane pala pitikaneya. 59 Nitikakoa Sitipeneyo kowitikome okome Ali Muno Yesu neeke nukuno, anu yomini moa ta wa kowititikoa 60 neuwe tukuketikakome agale telo okome okome Ali Muno i yene kini i poanele tikileke nami wia kibu motokameamene wa ootokoa atu piou toa tukome tuaneya.

Eni yename Sitipene wia tukamotoa kakome eyago Solo kipala odene wene-mene pia kakeneya.

8

Soloyo Yesuno Ali Atoa Tete Metanemo

1 Sitipene wia tukane ta pataka-pete eina eina titimoa ete yenamepa Yerusaleme take Yesunomo yakoa motane-kiti dika dika toamene tete meai taneya. Nitaneyake Yerusaleme ta toa Yudea Sameria tata piko peyake tadoa pekeneya. Nitaneyake Aposelo ali-kiti toa poamekete pa eida meaneya. 2 Nitikakoa Yesunole wedoa takama yakene ali padeka-kitame Sitipenene tigini moa aua kotake pipekete oneke komo kata pitikoa kakeneya.

3 Solo einagome Yesunomo yakoa motane yene wiane atukou wa wene pikome kini kini yapu yapu mekoi toa tuku toma pome enamutukome akolono lia pitikoa alika atoaka po yapu pitikakala taneya.

Yesunomo Sameria Take Oa Pupitikanemo

4 Yesunomo yakoa motane yenepa Yerusaleme ta toa ta piko peyake tadoa pekete Yesunomo mo wima pekeneya. 5 Pilipi oneka Sameria take pokome Keraisunomo i i wa mo wia kakeneya. 6 One eni okamo yakoa one telekole tokale enoa tekete ali atoame one oka agale wedoa yakakoa kakeneya. 7 Einata einapete ali atoake awitane iponokiti ka akeneya takoa pokala taneya. Ni kawa yono tau taneya meane-kiti ni kawa okeaneya meane-kiti kainya mati epetekatapeneya. 8 Nitaneyake Sameria

take pitikoi ali atoa wedia kakala taneya.

9 Sameria takepa Saimone wa ibini akene ago meaneya. Einago koto mati otoi ago mekome taneleme ali atoa wene kainya pikakala taneya. Einagopa ibini akene ago kaku wa mate okala taneya. 10 One nitane ago tokale kamo yene ponopene yene peyame ekete i agopa Akolali keneyano, Akolaline tele patu kautakoa kako wa one okagalekama wedoa yakakoa kakala taneya. 11 Nipa koto mati otoi ago mekome taneleme kini wene kainya pikaneya tokome one agale wedoa yakakala taneya. 12 Wa naniko Pilipi eida nome mekome eya epetane ko Akolaliyo ali atoa talo tokome toko ko ni Yesu Keraisuno ibini oa mekala taneya. Nitikale yakoa motekete ali atoa peyame ue mokala taneya. 13 Saimone einagomeka Pilipiyo okamo yakoa moa ue mootokoapa Pilipi pokaka litima pekeneya. Litima pome enekale padele padele telekole toa ali atoa wene kainya pikoa tokale enekome wene kainya pianeya meaneya.

14 Aposelo ali-kitipa Yerusaleme take eida pa meketepa Sameria yename Akolaline agale yakoa motokoi wa akedekoimo yakatekoa Pita Yoneta takoa moa Sameria take poatino poe wa wetekaneya. 15 Wetekakoli note meketepa Epetane Yomini eni yeneke awinome memotoa kowitikaneya. 16 Nipa papete eina yename Yesuno ibini wedekoa ue motaneyake Epetane Yomini kiwike wete awinameneya tokome ni kowitikaneya. 17 Nitoa kini mataike yono pikoli Epetane Yomini awinaneya.

18 Aposelo agotame eni yenane mataike yono pikoli Epetane Yomini awitikale enetekoa Saimoneyo einagota kue metekome okome 19 kitame wini telekole tiki toane toada. Nipa anume takoane mataike yono pikoukitike Epetane Yomini awinomotouno, yameatino toe wa kue metaneya. 20 Nitikale Pitayo okome neke kue-pala aua iponane poane take pamene wane uku. Epetane Yomini Akolaliyo nami kakameneya pa mekala tokoyake neke kueme topo toane mou wa neme wene pika tokolo ni uku. 21 Akolaline leneke wene kīyo wameneya kake tokanano, Akolaline pupu tota-pala odeneka takama yamele toamoko. 22 Wini poanele tokake Akolaliyo po letu mekakana oneme kea mitikademe toko patu. Kea mitikakamotoa toa enoano, neke wini poane wene wia wawa one kowitamene. 23 Ae, neke tepene poane wene mati alatapekome nime ne labakome tadeko wa Pitayo okale okome 24 poanele tekene tadekuno, neke wini okole-kiti nopala takayano, Ali Muno kowitikamene wa akeneya.

25 Nitaneyake Pita Yonetamepa Keraisuyo toma yakale enekoinakamoka Ali Munono agaleka mo wima yawa peya takamotekete eni ta tewitikoa Yerusaleme take wakapea poadete pekeneya. Nitoa Sameria ta ludu pekete ali atoa pitikoika Yesunomo oa mekutu toma pekeneya.

Pilipiyo Isiopia Take Tobou Ago

Yesunomo Pine Toawea Oa Metanemo

26 Wa naniko Pilipi Sameria take eida pa mekakoa Ali Muno agono edelo ago Pilipi mekata nokome okome wete kamokoa pa. Yerusaleme take titimoa Gasa take keita witane bateteke pamene wa wetekaneya. Eni batetepa ali piamene ta ludu pianeya. 27 Edelagome oka toa tokome Pilipi kamomotokome eni bateteke poademe pokome Isiopia

take ago kotuaneya. Einagopa ibini akene tiobago. Isiopia take ako odene meane tobou atoa Kadesike lokoa tobou ago mekome einatoane kamoya peya yopikoa kakeneya. Einagome Akolali kowitademe Yerusaleme take pome mepaneya. 28 Pome mea kowitimotokome Isiopia take wakapea poademe pekeneya. Nipa osi kaime lia aua pokaya waneke mea poademe pokomepa Akolaline agale akane ago Aisaiayo wia mekane boku lewea oi moma pekeneya. 29 Nitikaka Epetane Yominiyo Pilipi-pala okome eni osi kaime lia aua pokoya waneke mea ponokago kotua pamene wa okale 30 teyapea kotua pokome yatekale einagome Akolaline agale akane ago Aisaiayo wia mekane agale oi moa mekale yakaneya. Yatekome okome neme wini oi motoko agalepa wene toko-pe-kale okome 31 eni agale pine tōawea oateko ago pade enamukuyano, edoane wene tuku patu wa ootokoa mekome okome nopala odeneya mea patono, lewia meno wa okale nitaneya. 32 Nitoa mea enekale einagome oi moma pome tugane agalepa dikoa wia mekaneya enaneya.

I tōaweane uku agopa padame sipi sipi kai wiademe lia aua pou toa pade ali-kitame one wiadete lia aua pekeneya. Sipi sipi kai tine pine pitukoa kakili agale wametekaneya pa kako toa einagoka agale wametekaneya pa kakeneya.
33 Einago koiso akoa ya motokakoli padameka one kei piameneya. Itonoke mea togameneya pa tekei mekale po tewitikale pekeneyano, oneke tāma pokoi yene i i wa teyo tōawea omotoa-pe.

Eni akenelepa wete tane tetepo takoa Aisaiayo papete wia mekapianeya.

34 Einagalepa tobou agome oi moa mekome tokome Pilipi-pala okome Akolaline agale akane agome teeke akeneya patu. Pinali oneke akeneya patu. Panagoke akeneya patu wane ne yatekene ukukale 35 Pilipiyopa einagome eina oi moma pome tugakata titimoapa Yesu ko oa meaneya. 36 Nitoa batete ludu opia mea potepa ue meaneya liti witakete tobou agome Pilipi-pala okome ue i meadekono, ue mouno, anume ue momotoa padeleme ketekako patu-kale okome 37 poome toameneya Yesuke wene tugoa mekepa oyake moamele toko-kale okome ēeno, Yesu Keraisu onepa Akolaline mana wane wene tuku wa ootokoa 38 osi kai yopikago-pala okome no ponene meouno, osi kai witimoa kamotono ta wa akeneya. Nitoapa eniya waneke mea katepitoa Pilipipala uele keti pome kakale Pilipiyo ue motokaneya. 39 Ue motokakale Isiopia ago Pilipita ue matanuke ate pogatekoa pote kakoika eina eina Epetane Yominiyo Pilipi takoa moa aua pekeneya. Nitikalepa tobou agome Pilipi wa pade enameneya one ta pine lono wedianeya pekeneya. 40 Nitaneyake Pilipi Asedose take witakome eida titimoa pima yakomepa pitikali latia pitikoi ta piko peyake Yesunomo oa mekutu toma pome Sisaria take tugapaneya.

9

Solo Yesuke Wene Tuganemo (Aposelo 22:6-16, 26:12-18)

1 Sitipene tuutukaneyake Ali Munono agale yakoa motane yene keteane wiou wa Solo kotimi yoa meaneya. Nitoapa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago mekata pokome eya wa akeneya. 2 Damasikase takepa Keraisunole takama piki yene tuku toane enamutukene alikitika atoa-kitika po kakoane oto Yerusaleme take liimoane auane

nouno, enile toateku pipia pade eni take losu yapu yopikali-kiti yamepouno, pipia wia meano ta wa opaneya. 3 Nitoa pipia moomotokome Damasikase take poademe tigotokakoa pokata odepeta a tibu laigoa tọawineya noka pạme one payapono pia unukakale 4 itonoke aua pitalogakale agale ludu nokome okome Solo Solo nepa no edekolo tete mekala tokope wa okale yatekome okome 5 Ali Muno nepa te kake oko-pe-kale okome neme tete mekala toko ago Yesu kakene ukuno, 6 Damasikase take wete poke mepamene. Poke mekalepa neke toatekale panago nome tọawea onoono, wete kamoa pa wa akeneya. 7 Nimo okaka Solopala opia nekene ali-kiti witimoa kakete agale wametekoa pa nepia kakeneya. Agalepa eina okake alika enaneya mena. 8 Nitaneyake Solo kamokakome lene kikoa enoake one leneta liitapeneya tadekale enamele toamokale tokome one oya-laweme yono moa aua Damasikase take pekeneya. 9 Nitikoli nome mekale ta tebolopeta lia patakale padeka enameneya ue neeka wawa pa meaneya.

10 Damasikase takepa Yesunomo yakoa motane ago pade Ananaiasi one eida mekata Ali Munoyo pule menokome okome i ago Ananaiasi wa okale okome nopa i kakuno, yakouno oano ta-kale okome 11 eya yapu kịyo akeneya piko wa ibini akene batete kebonoke kako yapu Yudasene yapu poke eya wa yakapamene. Tasase take Solo neke i yapu nome meko-pe wa yakapa. Solo einago eni yapu mekome no kowitoa mekome tokono, one mekata wete kamokoa poano pa. 12 Solo einagome one pulete enekale panago one ibini Ananaiasi nepa one mekata nokome one lene wa kikoa enekamotoa yono piademe nokale enekano, one lene kikakapamene wa Ali Muno agoyo akeneya.

13 Nimo okale okome ekee Solo einagome Yerusaleme take neke agale yakoa motane yene dika dika toamene tete motokama yako wa akedekoimo yatekou. 14 Ika Damasikase takeka ne kowitoai tiki yene peya po kakoa po yapu pitikamotoapa Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitame one pipia pade wia metekoli eni pipiapala oto aua nekedeko wa okale 15 Ali Munoyo okome wete poano pa. Einagopa noanume takoane motokou ago. Ni agome e ku pa yateneka kini ako tobou alikitika anu Iserele yeneka enika eni yene pitiki toa anu ibini i wa tọawea oma pomotoane tekene takoane motokou. 16 Nipa nooke toa dika dika toamene tete moma poatekoya one ooyamepiadene tukuno, one mekota wete pa wa Ali Muno agome okale 17 yakamotokome pome one meka yapu keneke tuapea pome Solo enekome yono pikome okome ame Solo Damasikase take noade nokale ne pono yameteka ago Ali Muno Yesuyo wetekakolo nuku. Nipa neke leneta wa kikoa enoa Epetane Yomini awia tagatapeneya mea tomotoane nuku wa okale 18 eina eina Solo one lene kidonome keneya ketekalogane toe takoa pitakale lene kikoa enaneya. Nitoa kamokakome ue motaneya. 19 Nititikoa nee pade moa nakale popeyo nekeneya.

Damasikase Take Soloyo Yesunomo

Mo Wia Kakome Akenemo

Soloyo Damasikase take ta pataka-mene Yesuno agale yakoa motane yene-pala opia meaneya. 20 Nitoapa Damasikase losu yapu kako toa Yesu onepa Akolaline mana wa oma-kala yakeneya. 21 One eni okamo yatekoi peyame ekete ekee i agopa Yerusaleme take Yesu kowitoai tokoi yene

wia atukakanakago patu. Ikaka edikaki yene po kakamotokome Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kiti mekita liimoa aua poademe nokagomeke imopa i oko wa ka oa kakeneya. 22 Nitaneyake Solo Akolaline tele patu wedoa kautakoa kama pokome okome Yesu einakago onepa eina papete Keraisu wa ibini oa piane ago tadeko wa onekemo pine toawea oa kakale Damasikase take Yu yename one-pala agale topo takoa amele toameneya. 23-24 Soloyo Damasikase take nitoa mekale eina Yu yename one wia tukatekoi oi pedoa piitikoa Damasikase ta kago keteponoke ta ete patakakete oto likakete toa poi piai taneya. Nitaneyake panagomepa Yu yename ne wiadete tiki wa Solo mekata pome pubu opokale 25 likonu one oya-laweme Solo moa pawe tobou waneke pote kakete tube ka keneke uuketikoa makoke po kakoa widoa keneke akolono pomotoa keti tukaketikaneya.

Solo Yerusaleme Take Pokome Tanemo

26 Nitaneyake Solo Yerusaleme take pokome Yesuno agale yakoa motane yene-pala lipuademe wili toa mekale peyame i agopa Yesuno agale yakoa motokago mena wa piti motekete one wakeneya. 27 Nitaneyake Banabasiyo one-pala oya kakatekoa Aposelo ali-kitike aua pokome okome i agopa Damasikase take poademe pokome Ali Muno Yesu enekale Yesuyo one-pala ko oa kakeneya. Wa naniko Damasikase take pome mekome Yesu patu kautakoa kakome onekemo atiki toa toawea akeneya wa Banabasiyo Solo kei pia kakeneya. 28 Nitaneyake Solo Yerusaleme take eni yene-pala ete oto wa opia yakome Ali Muno patu kautakoa kakome onekemo atiki toa toawea oma yakeneya. 29 Nitoa Geriki agale yakoa akene Yu yene-pala agale topo takoa okale eni yename one wiadete tuku toa kakeneya. 30 One wia tukatekoi oi pedoa pikoimo yakatekoa one oya-laweme Solo moa Sisaria take nabisike wetekapekete ekete neke Tasase take wakapea poano pa wa ue dipike mekoa wetekaneya.

31 Nitaneyake enipete-mene Yesuno ali atoa Yudea Galili Sameria ta-meneke mekete tete moameneya poti kilikoa meaneya. Nipa Epetane Yominiyo auapekale Akolalike nate wene pianeya mea onekele wedoa takama yakeneya. Nitaneyake ete ali atoa Yesuke wene tugoa mea kipala lipuai lipuai taneya.

Pita Lida Dopa Tatake Pokome Tanemo

32 Pita ta piko peya pima yakome padepete Yesuno ali atoa Lida take mekoika ugu pome mepaneya. 33 Pome mekome enekale eya ago Iniasi yono kawata tau toomotaneya pikale enaneya. Einagopa mali ketepo kakoa (8) ponoka toa-kama pa dikaneya walaike pia kakeneya. 34 Pitayo einago enekome okome i ago Iniasi nepa Yesu Keraisuyo latekakono, neke yene pitike tatikoa pitikoya wete moa ewetoano, kamoa wa okaka eina eina kamokoa kakeneya. 35 Nitaneyake Lida Sarone tatake pitikoi peyame eina latoa pokago enoai tekete tepe kolotini pekoa pia Yesuke wene tuganeya.

36 Einapete Dopa take Yesuno agale yakoa motane atoa Tabisa wa ibini akene atoa tuaneya. Tabisa Geriki agaleke eketepa Dokasi wa ibini ikiya. Einatoapa epetanele-kama toa ali atoa auapekala tane atoa. 37 Einatoa yene pia mea tukale one oya-laweme ueme abe kogatekoa ako yapu moa pipaneya. 38 Lida taapa Dopa ta namike pikale tokome Yesuno agale yakoa motane

yename ekete Pita Lida take ponome mekome tokono, wida meameneya tone Dopa take wete noo wa Pita enemopoe wa ali takuta moa wetekaneya. 39 Nitikoli pekete ne noo wa kowitikoli nipa patoe wa Pita einagota-pala opia pekeneya. Nitoa tumai yapu nokale einagotame ako yapu aua pokoli nepo meane atoa-kitame Pita unukamoa kakete kini tigini mamina eya pikoa kakete ekete ika iyapa i tuane atoame tone takoa mekala toka wa Pita yamea kakete komo oa kakeneya. 40 Nitikoli Pitayo peya akolono moa wetekatekoa neuwe tukua Akolali kowitaneya. Nitoa peketapekome tuane atoa enekakome okome Tabisa wete kamoa wa okaka leneta kikat-apeneya. Nitoa Pita enekome kamokoa meaneya. 41 Nitikale one yono moa katekamotokome nepo meane atoa-kitika ete Yesuno agale yakoa motane-kitika noe wa kayo oa motokome einatoa i latoa kakona wa yametaneya. 42 Nitaneyake Pitayo tanemo Dopa take oa pupitikaneyake eni take mekoi peya mati Ali Munoke wene tuganeya. 43 Pita onepa Dopa take eida pa mea kakeneya. Nipa kai kepeneme padeya padeya latia tane ago Saimonane yapu meaneya.

10

Pita Koniliasi Mekata Pokome Tanemo

1 Sisaria takepa Koniliasi wa ibini akene ago meaneya. Einagomepa Itali wa ibini akene poyo yatene yopia meaneya. 2 Einagomeka one yapu meane ali atoameka Akolalinele takama pote oneke nate wene pia lukoa meaneya. Nitane ago tokome onekeya-kiti ponopene Yu yene tatikoa mekala toa Akolali kow-itoai toa taneya. 3 Wa padepete lou wegoukakaka (lou pini teboloke) tadiya pule pitikome enekale Akolaline edelo ago pade nokale enaneya. Edelo ago eni nokome okome i ago Koniliasi wa okale 4 piti tokale nepikoa pikome okome Ali Muno edade noke kake oko-pe-kale okome Akolaliyopa neke kowitike okamo yakoa nekeya-kiti tatia metekale enoa tokome ne wene taneya mekono, 5 Saimone Pita enemotokapoe wa neke pupu ali pade-mene Dopa take moa wetekamene. 6 Einagopa kai kepeneme padeya padeya latia toko ago Saimonane yapu tube kusa ue liti mekome tokono, nitamene wa edelo agome ak-eneya. 7 Nimo oomotokome pokale Koniliasiyo eya taneya. One pupu ali takuta ni oneke lukoa meane poyo ago pade Akolalinele wedoa takama yakene ago einago-mene noe wa kayo oa motokome 8 one pulete enekanakamo-kama toawea okome okome Dopa take Pita enemotokapoatino poe wa wetekaneya.

9 Podolikama einago-mene Dopa take tigotokakoa nokoika Pitayo Akolali kowitademe one meka yapu yalini waneke ate lewia pome mepaneya. Nipa lou mataike ponome kakale taneya. 10 Nitoa mekome kobu tokale nee noademe akeneya. Nitane-pete yapu pine yename nee noatekoi nodokakete kakoika 11 Pita pule pitikome enekale tibu peaneya pikata mam-ina petene nami-meneke po kakoa itonoke tukaketikakale enaneya. 12 Eni mamina kagonoke eya kuya kai kaya ini lobutaneya pikale enekakoa 13 agale ludu nokome okome Pita ne wete kamoa eniya-kiti moa wia namene wa okale okome 14 Ali Muno wini okolepa toamou. Neme yametekoya-kitipa toto Yu yename kekaneya latikoa noamokoya-kiti toko-la. Enika eniya pade wete noamokouya tekene noamou-kale 15 agale

ludu wa nokome okome ika iya nomotoane latikakou wa Akolaliyo yametekaya-kitipa neke kekaneya wa wamea. Eniyapa moa na wa akeneya. 16 Enilepa tebolopeta tokala taneya. Nititikaneyake eina mamina petene a tibuke wete katekamotaneya.

17 Nitikale Pita atu kamokoa mekome eni pulete enekuyapa edoa tokoto patu wa wene kibutua mekaka Koniliasiyo moa wetekane ali-mename Saimone one yapu manika kako-pe wa pitia yakatekoa one meka yapu kago keteponoke note kananeya. 18 Nitoa kayo ekete ekete Saimone one pade ibini Pita wa iki ago wida meko-pe wa yakaneya. 19 Nimo kayo ekete kakoika Pitayo one pulete enekanakale wene kibutua mekale Epetane Yominiyo one-pala okome ali tebolome ne tuku toma note kei kagoke kakete tikino, 20 wete kamoa kotua pa. Poome toameneya eni ali-mene-pala opia pamene. Anume oto wetekakolu tokome ni nikino, opia pamene wa okalepa 21 Koniliasiyo moa wetekane ali-mene kakoita pokome okome kime tuku toniki agopa no i kakuno, edekolo tuku toniki-pe-kale ekete 22 poyo yatene tobou ago Koniliasiyo poe wa wetekakale nokoo. Einagome epetanele-kama toa Akolalike poti wene pia lukoa mekagopa Yu yene peyame one kei piai tiki. One mekata Akolaliyo one edelo ago pade wetekakale nokome okome Pita oto nomotono ta. One nokome okamo neme yakamotoane ukuno, one mekota neke pupu ali pade-mene wetekamene wa edelo agome Koniliasi-pala oka toa toto ni nokoo-koli okome 23 nipa i yapu piatono noe wa makutukoa motaneya.

Pimotokome podolikama Pita einago-mene-pala opia pekeneya. Dopa take Yesuno agale yakoa motane ali pade-kitika kipala opia pekeneya. 24 Pita eni yene-pala Sisaria take noademe nokale Koniliasiyo one wamene laine-mikiti one oya-lawe enika eni ali atoa obokoa yapu nepia meaneya. 25 Nitaneyake Pita one yapu eida tuapea noademe nokaka Koniliasi kotua pokome Pitane kawane keti pekoa pitakome ke wa one kei pianeya. 26 Nitikale Pitayo one yono moa katekamotokome okome noka pa agono, winile toameano, kamokoa ka wa moa katekamotaneya. 27 Nititikoa one-pala ko oma pome yapu pokome enekale ali atoa peya mati eida oboa mekoli enaneya. 28 Enekome okome no Yu yatene tone kaua-mikitame kitau laukane toa pa yatene ali-pala opia poamoa yapu-kitika ugu poamoa toko. Eni kitau noanumeka laukoane mekouyake Akolaliyo pule metekome okome odene agoka pa yatene ago wa wamoa kitau laukameamene wa oka. 29 Nitikale tekene Koniliasiyo moa wetekane ali-mene no mekouta nokoli koamoane wete oto nukuno, no enemonomotoa einago-mene edekale moa wetekakoiya-pe wa Pitayo yatekale 30 Koniliasiyo okome eko ikouna ipetepa lou pini teboloke Akolali kowitoane mekolu panago yati yati tane mamina kakeneya anu lene timini lono kotikatapea nome kaka. 31 Nitikome okome Akolaliyopa no neke kowitoai teke okamo yakoa nekeya-kiti tatia ponopene ali atoa mea tokale enoa tokome ne wene taneya mekono, eya toano ta. 32 Dopa take Saimone one pade ibini Pita wa iki ago eya agono yapu pitimekawe kai eya kepeneme padeya padeya latia toko ago Saimone one yapu tube kusa ue matanu liti ponome mekome tokono, einago enemopoe wa neke pupu ali pade-mene moa

wetekamene wa edelagome okale
33 eina eina ne oto nomotoane anu
pupu ali pade-mene moane neeke
wetekakou. Ne epetekoa teke opi
nokono, ke wane uku. Akolaliyo
neme a wa oka toa yakoono,
Akolaline leneke toto peya i oboa
mekono, wete a wa Koniliasiyo
akeneya.

Pitayo Koniliasi Yatene-pala Oa Metanemo

34-35 Koniliasiyo nimo okale
Pitayo okome papetepa Akolaliyo
no Yu yatene odene one wa
takoa moa yopikoa mekono wene
pianeya mekou. Opa e ku pa
yatene oneke nate wene pianeya
lukoa mekete kiyo akenele toma
yaki peyaka Akolaliyo one wa
pawe toa talo toko wane wene
tuku. 36 One agalepa Iserele yene
mekoika oa memotoa Akolaliyo
Yesu Keraisu moa wetekaneya.
Nitikale nokome Akolali-pala poi
teigoa wawa odene wene pianeya
meatekoimo i i wa oawineya
yakeneya. No Yu yatene e ku
pa yatene peyaka yopia meko Ali
Muno Keraisu Yesuyo nitaneya.
37 Kipala i uku agalepa Yudea
ta piko peyake oa pupitikanemo
kimeka yatekete tokoi. Yoneyo
ali atoame ue moatekoimo oma
yawa ue motokatekaneyake Galili
take titimoa oa pupitikanemoke
uku. 38 Enipa Akolaliyo Nasarese
Yesuke Epetane Yomini moa
awitikoa tele lukoa tokale ele kule
epetanele toa ni Setanuyo moa
kautane yene peya latekama yawa
taneya. Akolaliyo one auapekala
tokale nitaneya.

39 Yu yatenane ta piko peyake
Yerusaleme takeka Yesuyo padele
padele toma yakale-kama tone
leneme enekooya tekete dika
dika wa toawea amele tokolo
uku. Yesuyo nitaneyake to-
bou ali-kitame dekoa moa
yomo lekaneyake wia tukakoi.
40 Nitikolipa ta tebolo takoa
pataka-pete Akolaliyo Yesu
moa kamotokatekoapa ali atoa
mekoika pono yamepomotoa
taneya. 41 Nitaneyake ali atoa
peya pono yametaneya mena. One
toma yakale enemotoa Akolaliyo
takoa kakapikana yene odene
pono yametekala toka. Nipa one
kamoa pootokaneyake onepala
opia mekete nee ueka nokala
tokoo yene toto odene pono yame-
tekala toka. 42 Nitikome okome
onekemo ali atoa-pala i i wa akama
yamene. Ni wipitia ta pataka-
petepa ali atoa peya tua pokoi-
kitika yomini meaneya mekoi-
kitika kini koiso akoane omotoa
Akolaliyo one moa kakapika
wa akama pamene wa pono
yamenokome oka. 43 Einagokepa
Akolaline agale papete toawea
akane ali peyame eya wa ekete
akeneya. Oneke wene tugoa mekoi
peyapa Akolaliyo kini poanele
toma yakoike po letu mekakana
keetapea mitikoo. Nipa Yesuno
ibinike tokome nitoo wa Pitayo
akeneya.

Pa Yatene Ali Atoake

Epetane Yomini Awinanemo

44 Pitayo nimo oa kakaka one
agale yakakoa mekoi peyake
Epetane Yomini awinaneya.
45 Nitikale enekete eya yene Yesuke
wene tuganeya mea Pita-pala
opia nekene Yu ali-kiti wene
kainya pianeya. Nipa Akolaliyopa
Epetane Yomini kiwike namolo
awitikakana toa i pa yatenekeka
awitikadeko wa wene kainya
pianeya kakete akeneya. 46 Eni
yename agopa tane agaleke
Akolali kei pia kakoli yatekete
tekete ni akeneya. 47 Nitikoli
Pitayo okome Epetane Yominipa
totoke namolo awinokana toa i
pa yatenekeka awinadekono, ue
motokameo wa teyo omotoa-pe.
48 Yesu wedekoa ue moamene wa
okome eni yene ue motokaneya.

Nitikale Koniliasiyo one yenameka ue mootokoapa kipala opia mea kamene wa Pita kowitikoli tokome ta pataka pade-meneke eida pa meaneya.

11

Pita Yerusaleme Ta Wakapea Pokome One

Toma Yakanakamo Toawea Akenemo

1 Mone pa yenameka Akolaline agale yakoa motiki wa akedekoimopa Aposelo ali-kitame yakaneya. Yude ta piko peyake Yesuke wene tugoa meane yene peyameka yakatapeneya. 2 Wa naniko Pita Yerusaleme take ate wakapea nome mekale eina ali padeka-kitame one kikoa akeneya. Nipa Akolaline matikiti latiadetepa ali mati yatene kepene teigamedeko wa akene yename Pita kikoa ekete ekete 3 nepa kepene teigamene pa yatene agono yapu poke one yene-pala opia meke nee nakeneya. 4 Nitikoli Pita one yakome tokanakamo titikome toka-pala wipitikome tokata eya wa toawea akeneya.

5 Dopa take Akolali kowitoane mekene pulete keneya enekolu a tibuke padeya mamina petene nami-meneke po kakoa no pitikou pitia ketipea tukaketikakale enekou. 6 Leneme nepikoane pikolu eya kuya yo tane kai eteya egetamene kai kaya ini enika eniya peya lobutua pianeya enekou. 7 Nitoane yatekolu agale ludu nokome okome Pita ne wete kamoa eniya-kiti moa wia na wa okale 8 yatekene ekene Ali Muno wini okolepa toamouli. Neme no yametekoya-kitipa toto Yu yename kekaneya latikoa noamokoya-kiti. Enika eniya pade wete noamokouya tekene noamou-kolu 9 agale ludu wa nokome okome Akolaliyo nomotoa latikaneya-kitipa neke kekaneya tokolo noamuku wa wamea wa oka. 10 Enilepa tebolopeta tokala taneya. Nititikaneyake eni mamina petene a tibuke ate katekamotaneya. 11 Nitikale eina eina ali tebolo no mekou yapu kotikatapea note kakoi. No enemonomotoa moa wetekaneyake Sisaria ta kawa nokoi. 12 Nitikoli Epetane Yominiyo nopala okome poome toameneya wini ali-menepala opia pamene wa okale opiane pokou. Nitikolupa Yesuke wene tugoa mekoi ali ko melepu (6) kakoa nopala Siseria take opia pokoi. Einali-kiti i note kaki. Toto peya pote Koniliasine yapu tuapea pokolo 13 Koniliasiyo one pulete enekana toa kekome okome edelo ago pade one yapu nome kakome okome Saimone one pade ibini Pita wa iki agopa Dopa take mekome tokono, enemotokapoe wa neke pupu ali pade-mene moa wetekamene. 14 Einago nome mekomepa neeka neke yapu pitiki-kitika toa moateko agale oa meoo wa edelo agome oka toa Koniliasiyo nopala oka. 15 Nitikale agale titikene okouka Epetane Yomini eni yeneke awia tagatapeka. Nipa totoke namolo awinokana toa toka. 16 Nitikale enekene inapa Yesuyo namolo wa oa pikanakale taatekoa tadeko wane wene tokou. Nipa Yoneyo ali atoa ue motokaneyake oneme ue motokou toane Epetane Yomini kiwike awitikou wa oa pikana wene tokou. 17 Nipa Yesuke wene tugakoo-kiti totoke Akolaliyo one Epetane Yomini awitikakilepa nami kakameneya tokana toa eni pa yenekeka awitikakano, ipa Akolaliyo tadekono, one wene pika toane tagamedekale eni yene ue motokakou wa Pitayo e yene-pala akeneya.

18 Nimo okale yatekete e yename Pita wa kikoa wameneya Akolali kei pikete ekete pa yatene ali

atoaka mea kama poadetepa oneke tepe kolotini pekoa pimotoa tadeko wa Akolali kei pia kakeneya.

Adioke Yene Yesuke Wene Tuganemo

19 Yu yename Sitipene wia tukatekoa ete ali atoa tete motokakala tokolipa Yesuke wene tugoa meane-kiti Yerusaleme ta toa Pinisia Saiperase Adioke tameneke tadoa pekete Yu yene takoa Yesunomo oa mekala taneya. 20 Eni yene padeka-kiti Saiperase Sairini tatake opiane ali-kiti Adioke take pote mekete Ali Muno Yesunomo pa yatene ali atoapalaka oa mekala taneya. 21 Nipa Ali Munoyo auapea yopikale oa mekala tokoli eni pa yatene ali atoa peya matiyame yakoa motekete oneke tepe kolotini pekoa pia lukoa meaneya.

22 Nitaneyake Yerusaleme take Yesuke wene tugoa meane-kitamepa eni tanemo yatekete tekete Banabasi takoa moa Adioke take poano pa wa wetekaneya. 23 Nitaneyake Banabasi Adioke take nome mekome enekale Akolaliyo eni yene pewe witikome tadekale enekome wedia mekome okome Ali Munagole wedoa takama pamene wa kini wene weye akakala taneya. 24 Banabasi einagopa epene wene pianeya meane ago. Epetane Yomini oneke awia tagatapeneya tokome Yesunole wedoa takama yakeneya. Nitane ago Adioke take eida mekakoa eni yene peya mati Ali Muno-pala lipukala taneya.

25 Wa padepete Banabasiyo Solo enemopou wa Tasase take tuku topaneya. 26 Tuku toa kawa enamutukome Adioke take pata wa wakapea aua pekeneya. Nitoa Adioke take poteta mekete odene malike Yesuke wene tugoa meane yene-pala obokala taneya. Obokala tekete ali atoa peya mati olaukoa kakeneya. Yesuke wene tugoa mekoi-kitipa Keraisuno ali atoa wa ibini ikilepa eida Adioke take titia taneya.

27 Einapete pake Akolaline agale akane ali pade-kiti Yerusaleme kawa Adioke take keti note menaneya. 28 Note meketepa eya ago Agabasiyo okome ta piko peyake kobu igi mati noo wa oa pianeya. Nipa Epetane Yominiyo wene takaka toa akeneya. (Eni kobu igi mati taatekakilepa Lomane ako tobou ago Kelodiasiyo ta piko peya yopia meane-pete taneya.) 29 Agabasiyo nimo okale yatekete Yesuke wene tugoa mekoi peyame kini Yudea take meki oyamikiti auapeato wa padeya-kiti kini pikoi toa takoa oboa pikakala taneya. 30 Nitatekoa Banabasi Solota metekete ekete Yudea take Yesuke wene tugoa meki yene yopiki ali-kiti metekapoatino poe wa wetekaneya.

12

Pita Po Yapu Pitaneya Toa Motanemo

1 Eina-pete laigoa tobou ago Erodeyo Yesuke wene tugoa mekoi yene padeka-kiti tete motokakala taneya. 2 Nitikomepa one poyo ali-kitame Yonene wamene ago Yame kabe teigamotoa taneya. 3 Nitikale tokome Yesuke wene tugamene Yu yene wedia mekoli enekome ena toane Pitaka mou wa one poyo ali-kitame dekoa motokamotoa moa wetekaneya. Enilepa Yu yename mono mono akamene palawe yoa nakene wa ibini akene toge kia mekoi-pete taneya. 4 Nitikale Pita dekoa moa aua note po yapu pitikakoli one poyo ali-kiti tuyono tuyono wa yopikakala tomotaneya. Nipa Yu yename eni toge kia nootokoa mekoika Pita moane eni Yu yenane lene yoto kakoane pitiane yakou wa Erodeyo wene pikome taneya.

5 Nitikale Pita po yapu eida pia
mekalepa Yesuke wene tugoa
mekoi-kitame Pitane kowitikoai
taneya.

6 Erodeyo podolikama Pita
moane pitiane yakou wa wene pia
pitikakoa Pita po yapu pitikome
atu pitikata poyo ago takuta one
kouna takoa dekamoa pitaneya.
Nipa kapa pota takuta kakoa
kebetoa pitikaneya. Akolono kago
keteponokeka poyo ali pade-kiti
eida kakete yopikoa kakeneya.
7 Nitikakoa Ali Muno agono edelo
ago Pita pitikata kotikatapea nome
kakale one po yapu pitikata pa̱
toa kakeneya. Nitaneyake edelo
agome Pitane podene wia kamo-
tokakome okome wete kamokoa
kamene wa okaka one yonoke
kakane kapa pota kotokoa pi-
taneya. 8 Nitikale edelo agome
okome neke matiu moa kawa neke
kawa yeneka moa mekoa ta wa
okale nitaneya. Nitikale okome
neke tokoo mamina peteneka
lobutukoano, no pukuka namene
wa oa pekeneya. 9 Nitikale Pitayo
litima pokomeke edelo agome
tokalepa niminile toko wa wene
toameneya. Nipa ipa pulete tukutu
patu wa wene pia pekeneya.
10 Nitoa edelo ago Pitata poyo
ali tuyonome yopia kakoi kago
patukoa penaneya. Wa eina toa
poyo ali tuyonomeka pade kago
yopia kakoita patukoa ponetekoa
kapame latiane kago keteponoke
tugoa kapaneya. Nitikoli ena
kago one weneme pekale akolono
witoata pekeneya. Nitoa batete
ludu pote ka katepake edelo agome
Pita tewitikoa pekeneya.

11 Pokalepa Pita one-pala tokale
niminile tadeko wa wene tokome
okome Erodeyoka Yesuke wene
tugamene Yu yenameka no i ago
tete meou wa wene pokoinake
Akolaliyopa one edelo ago moa
wetekakale toa motokome tadeko
wa akeneya.

12 Nitoa eni wene kibutu-
tukoapa Yone one pade ibini
Make einagono nine Mariane
yapu pekeneya. Eni yapu keneke
ali atoa peya mati oboa mekete
Pitane kowitikoa meaneya. 13 Pita
eni yapu kagoke pome kakome
wi wi tokale yatekome yapu
pupu atoa pade Rodayo kago
pekademe nome yatekale 14 Pitayo
okomokale yatekome wedikome
tokome kago pekameneya yapu
kouna lono teyapea pokome
okome Pita kago kene akolono
ku nome kakome toko-kale ekete
15 leau eke oko-koli okome e̱'e
mena. Pita kagoke ku kakome to̱ko
wa okala tokale ekete ni tadekopa
Pita one edelo ago latia nome
kakome toko wa wene toamekete
akeneya. 16 Nitikakoa Pitayo
akolono kago wi wi toa kakale
note kago peetapekete enekete
ekete ekee inapa Pita tadeko wa
ka̱ oa kakeneya. 17 Nitikoli Pita
yoname kawikatekoa kakomepa
Ali Munoyo edelo ago moa
wetekakale po yapu nome akolono
aua pokanakamo i i wa to̱awea
akeneya. Nimo ootokoa kakome
okome kipala i ukumo Yameka anu
ete oya-mikitika mekoika to̱awea
akapoe wa oomotokome padeya
pekeneya.

18 Podolikama pene ta patakaka
poyo yename ekete ekee inakago
Pita manika pokome pokato patu
wa poome kau kau yakeneya.
19 Erodeyopa einago wete tuku
topoe wa okale tuku tokoa kawa
teko tokale wakoli eya taneya.
Ete piapa Pita yopia kakoina poyo
ali-kiti pitia yakatekoapa einago
yopia potokadeki wa ootokoa
kakome i poyo ali-kiti wia tukoe
wa ete poyo ali-kiti moa metaneya.
Nitimotokome Erode Yudea ta
tewitikoa Sisaria take keti pome
mepaneya.

Erode Tukome Tuanemo

20 Erodeyopa Taia Saidone
tatake pitikoi yene-pala kotimi yoa
meaneya. Nitikalepa eni yene
koukoa nekete one pitika yapu
luku talo tokago Bilasasiyo kiwi
auapemotoa oya kakatekoa Erode
mekata nekete ekete tone noateko
neepa neke take-kama topo toa
monokala tokono, odene wene pi-
ato wa kowitaneya. 21 Nitaneyake
ipete wa namene wa oi metekana-
pete eni yene wa nokoli Erodeyo
tobou ago kawateka mamina-
mene moa kawa tobou ago
meateka walaike pome mekome
eni yene-pala agale oa metaneya.
22 Nitikale yatekete kayo ekete
ekete inapa alime oko toa mena.
Akolaliyo oko toa eni okono,
yakatoe wa kayo oa kakoli 23 eina
eina Akolaline edelo ago padame
one winaneya. Erodeyopa ipa
Akolaliyo wene takako toane uku
wa Akolali kei piamokale tokome
taneya. Nitikalepa pukiname tepe
noa tẹianeyake tukome tuaneya.
24 Nitaneyake Akolaline agale
ta piko peyake oa pupitikama
pekeneya tokome ali atoame
yakoa moma-kala pekeneya.

25 Banabasi Solotame Yerusaleme
pekete tatikoa metekatekoiya-kiti
tatikoa meemotekete Adioke take
wakapea pekeneya. Nipa Yone one
pade ibini Make einago-pala aua
pekeneya.

13

Banabasi Solotame Yesunole Takama

Yamotoa Takoa Moa Wetekanemo

1 Adioke take losu yapu oboai
toa Akolalinele takakoi-kitipa
padekame one agale tọawea akoa
padekame onekemo pine tọa
olaukoa taneya. Eya yename nitoa
meaneya. Banabasi ni Simione
ni Lusiasi ni Maneyene ni Solo.
Simione one pade ibini Naisa wa
akeneya. Lusiasi onepa Sairini
take ago. Maneyene einagopa
Erode-pala tau takoa egetane ago.
Eni Erodepa tubetoa wetini toa
kakome Galili ta yopia kakeneya.
2 Eni yename Akolalinele takoa
mekete nee wawa mekoika eya
taneya. Epetane Yominiyo kiwi
wene takakome okome Ban-
abasi Solotame anu pade pupu
takamotoane kayo okouno, anu
eni pupu takamotoa einagota
moa kakamene wa akeneya.
3 Nitikale eni yename nee wawa
kowititikoapa nitato wa yono pia
wetekaneya.

Saiperase Take Tanemo

4 Epetane Yominiyo okana toa
tekete wetekakakoli Banabasi
Solota Selusia take keti pote
pipaneya. Piimoteketepa tube ue
dipike peapetekoa mea Saiperase
take pote mepaneya. 5 Saiperase
ta keneke piko Salamise take pote
mekete Yu yenane losu yapu kaka
toa Akolalinemo oa mekutu toma
pokoli tuali Yone opia pokome
auapema pekeneya.

6 Saiperase ta ludu pima yawa
eka matanu lono Pepose take
pekete otoi ago pade Ba-Yesu wa
ibini akene ago kotuaneya. Einago
Yu yatene agomepa Akolaline
agale akama yakuna wa oa meake
otoi ago mekome ali atoa oa
yotokakala taneya. 7 Einagopa
Saiperase ta yopia kakago Sesiasi
Polasi-pala opia-kama yakene ago.
Eni ta yopikago Sesiasi Polasi
wene muno meane ago tokome
Akolaline agale yakademe okome
Banabasi Solota oto nomotoa wa
agale oa wetekakale nekeneya.
8 Nitikoli tobou agome kini agale
yakoa motokaya tokale Elimasi
wa ibini akene agome kita-pala
neno oa kakeneya. (Einago Geriki
agaleke Elimasi wa ibini ikilepa
otoi ago wa ekete iki.) 9 Nitikale
Solo one pade ibini Polo wa akene
agome eya taneya. Epetane Yomini
oneke awia tagatapekale kakome
eina otoi ago nepikakome okome

10 nepa nipa Setanuno peku noa tokagono, padele padele kiyo akenele-kiti moa agopa takade wili tokoa kawa poanele-kama toa ali atoa oa yotokoa toko. Akolaliyo nimini akene agale pamo tetepo takoa koigaku peke toapa manipete wako patu. 11 Akolaliyo ne kibu moono, nepia. Opii-mene neke leneta liitapeneya yake lou paka enameneya pa yawa meoo wa Poloyo okale eina eina one lene libu takatapekome yomiyomume agopa takaneya. Nitikale one yono moa aua yawatekago tuku toa kakeneya. 12 Nitikale enekome ta yopikagome okome Ali Muno agonomo i agotame olaukoa kakipa etene nimini akediki wa wene kainya pianeya kakome yakoa motaneya.

Pisidia Ta Keneke Piko Adioke Take Tanemo

13 Nitaneyake Poloyoka one oya-mikitameka Pepose ta tewitikoa ue dipike peapetekoa mea pote Pabilia ta keneke piko Peka take witapeneya. Eidapa Yoneyo o yene tewitikoa Yerusaleme take wa wakapea pekeneya. 14 Nitaneyake o yename Peka ta tewitikoa Pisidia ta keneke piko Adioke take pote mepaneya. Eidapa ko mea pupu toamene-pete losu yapu tuapea pote witipitoa meaneya. 15 Nitoa mekoli Mosesene agale tiginika Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame akene agale tiginika oi moa peya takakete losu yapu talo tane ali-kitame eya taneya. Agale wetekakete ekete oya-lawe i oboa meki ali atoa auapeatiki agale oa meadete eketepa yakamotono oe wa ak-eneya. 16 Nitikoli Polo kamokoa kakome yono pitikakome okome

Iserele ali-kitika Akolalike nate wene pia one kowitoai tiki pa yatene ali-kitika kiwi peya-pala i ukuno yakoe. 17 Iserele yenane Akokaliyo tone kaua-mikitipa one wa takoa motaneya. Ni-taneyake mone Idipi take pote mea kakoli pewe wia kakale eida pitikali opia tagatapeneya. Wa naniko Akolaliyo padele padele telekole toa eni ta tewitikoa aua pekeneya. 18 Nipa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa-kama tone kaua-mikiti mama moa ali piamene take egetoa aua yak-eneya. 19 Nitimotokome Kenane ta ludu pitane yatene tatono kakoa (7) yatene wia atukoa eni yatenane ta tone kaua-mikiti kini wa yametaneya. 20 Nipa mali ege kadukaka pogime kadukoa (450) mali ponoka toa edikoa pewe wia yopia kakeneya.

Nititikaneyake kini tanele takoa enoa akatekoi ali-kiti Akolaliyo moa kakama pome wipitikomepa one agale akane ago Samuele moa kakaneya. 21 Nititikaneyake tone kaua-mikitamepa kini Ali Muno meatekago neme takoa moa kakakamene wa Akolali kowitoai tokoli Bedamine yatene ago Kisene mana Solo takoa moa kakakaneya. Nitaneyake mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa Solo einago Ali Muno mekome talo toa kakeneya. 22 Akolaliyo einago Solo katekatekoa one luku Depidi kini Ali Muno moa kakakaneya. Nitoapa Depidi kei pikome okome *i agopa Yesine mana Depidi nota odene wene pianeya yakagono, anu wene pikule-kama too* wa one kei pianeya. 23 Wa wipitikome toto Yu yatene toa momotoa tikilepa einago Depidike tagakago Yesu moa kakaneya. Nipa kiwi yatene auapekene dikou wa papete oa pikana toa taatekoa taneya. 24 Yesu wete taatekoa noameneyake Yone namolo takoa nokome Iserele yene peya kini namolo poane wene wia wawa tepe kolotini pekoa piatino, ue moamene wa mo wima yakeneya. 25 One eni pupu toa peya takateka tigotokale

kakome okome nopa edane ago kakuno wene piki-pe. Papete oa piane toa taatekoa noatekagopa no mena. Nopa einago menake one naniko nomotoane no namolo takoane nuku. Einago nokolopa one auapekilepa toatekuyake pa ago tekene one kawa yeneka oyake kekamele toamoko wa Yoneyo oka.

26 Anu oya-mikiti Eberameke tagene yeneka Akolalike nate wene pia kowitoai tiki mone yeneka Akolaliyo ali atoa toa moateka agale oa wetekakilepa totoke oa wetekaneya. 27 Yesu taatekoa nokale Yerusaleme take pitikoi yenameka kini tobou ali-kitameka einago eni nekedeko wa wene toameneya. One wene toamekete koiso akakoipa nipa oneke papete oa piane toa taatekoa taneya. Einapa kini ko mea pupu toamiki-pete-kama Akolaline bokuke oneke wia mekane agale oi mokala tikiyake taneya. Nipa Akolaline agale papete tọawea akane ali-kitame oneke papete wia mekapiane agale oi mokala tikiyake nitaneya. 28 Einagopa Pailase mekata aua pekete i ago wia tukakoano ta wa akeneya. Nipa one wia tukatekoi nami kawameadekaleka pa puputua taneya. 29 Nitoapa Akolaline bokuke oneke papete wia mekapianele-kama toa peya takatekoapa one tigini yomo lekaneyake wia dekaneya tọa moapa tukoi-kiti piadete kokapiane kotake moa pipaneya. 30 Nitaneyake one eni tuaneya pikata Akolaliyo moa kamotokaneya. 31 Nititikaneyake eya yene Galili ta laigoa onepala opia yawa Yerusaleme take pokoina oya-lawe pono yametekala taneya. Nipa ta kainya mati pataka toa tokala taneya. Nitikale enekoiya tekete one eni oya-laweme toto Iserele yatene-pala dika dika wa tọawea oma yaki. 32-33 Einapa Yesunomo kini wene epetekateko ko totome eya wa tọawea oko. Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa tone kaua-mikiti-pala papete oa pikana toa taatekoa tokomepa kiwike tagene yene toto kako-pete Yesu tukale moa kamotokaneya. Eni toatekalekepa Akolaline bokuke taku takoa samo lo agale eya wa wia mekaneya piko.

Nepa anu mana. Opi nopa neketai latiane meku wa Akolaliyo mana-pala akene toa wia mekaneya piko.

34 Akolaliyopa one tukale moa kamotokakale tigini wa lomua-matekaleke eya wa akeneya.

Auapekene dikou wane Depidi-pala kị̀yo akenele toatek-oumo oane pikouna toane ne auapekene taatekoane tou wa Akolaliyo mana-pala akeneya.

35 Enilekepa panagome Akolaline bokuke eya waka papete wia mekaneya.

Nekele-kama takama pomotoa takoa motokago tukalepa lomumotoa neme wawamoo wa wia mekapianeya.

36 Depidiyo Iserele yene yopia mekome Akokalinele takoa peya takatekoa tua pekeneya. Nitaneyake one kaua-mikiti oloyo toai tanetake one yename oneka oloyo tokolipa one tigini eida lomuaneya. 37 Depidipa nitaneyake Akolaliyo moa kamotokane agopa lomukile toameneya. 38 Nipa anu oya-lawe kiwi eya wane wene takakene uku. Einago Yesuyo tokalekepa Akolaliyo kini poanele toma yakoike po letu mekakana keetapea mitikoo wa totome kipala tọawea oko. 39 Akolaline leneke poanele toamene yene meadete Mosesene totono litia tootapeato wa kime wili toa kawa teko tokolo tetekoa poanele pa tiki. Nitikiyake Yesuke wene tugoa

meki peyapa Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Yesu tukaleke ni toko. 40 Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame pubu akene toa kipala takayano, wedoa meamene. Akolaliyo akene toa eya wa pubu akeneya.

41 *Tedu mea ya takoa tiki-kiti kipala eya wane uku. Anume tukule enoa ka oa tuati. Kiwi meki-petepa padameka namolo toamokoinakale toadene tekene ni uku. Enilepa i i wa panagome toawea okaleka kime yakoa moamoi* wa akeneya wa Poloyo e yene-pala oa kakeneya.

42 Nitaneyake Polo Banabasitame eni losu yapu tewitikoa poadete kakoika e yename ekete ye pupu toamatiki-pete wakapea note enika enimo wa oa menamene wa kowitaneya. 43 Nitoapa kini losule toa peya takatekoa padeka-kiti Yu ali-kitameka Yu yene-pala lipuane pa yatene ali-kitameka Polo Banabasita litia pekeneya. Litia nokoli e yene-pala ko oma pekete ekete Akolaliyo kiwi pewe wima pomotono, onekele wedoa takamoa pamene wa oma pekeneya.

Polo Banabasitame Yesunomo

Pa Yatene Ali Atoa-pala Oa Metanemo

44 Wa ye ko mea pupu toamatekoi-petepa eni take pitane ali atoa pa natetekoa kamotoa ete peyame Ali Munagonomo yakadete koukoa nekeneya. 45 Koukoa note kakoli enekete Yu yene wene mati poologaneya kakete Polo-pala neno oa tea agale oa taneya. 46 Nitikolika Polo Banabasitame piti moameneya kakete ekete Akolalinemo oa metekilepa Yu yene kipala namolo takoa ato wa totome oa metekoyake kote tokolo waki. Nipa kipa Akolaline take mea kamele toamene tetepo takakete ikili tokome kiwi tewitikoa wawa mone pa yeneke poo. 47 Tone Ali Muno agome tamene wa oka toa toadete toko. Eya wa oka.

E ku mone pa yatene-kiti pa takalogamene wane kiwi moane kakapikouna. Nipa e ku yatene ta piko peya pitiki toa pekete kiwi toane motukumo oa pupitikakamotoane tekene tokouna wa Ali Muno agome oka wa Poloyo akeneya.

48 Nimo okale yatekete e pa yatene ali atoame ke wa Ali Munono agale kei pia kakeneya. Nitaneyake Akolaliyo mea kama pomotoa takoa moopiane ali atoa peyame Yesunomo yakoa motaneya.

49 Ali Munono agale eni ta piko peyake oa pupitikatapeneya. 50 Nitaneyake Yu yenamepa Polo Banabasitane agale yakamatoe wa Akolalinele takama yakene ibini akene atoa-kitika eni take tobou meane ali-kitika oa kamotokama yakeneya. Nitoapa einagota tete meetekoa kini ta tewitikoa poe wa tikatapeneya. 51 Nitikoli einagotame kiwika tewitikoa wako wa kini kawake kakene kege tadamotekete Aikoniame take pote mepaneya. 52 Nitaneyake Yesunomo yakoa motane yename ke wa wedia meaneya. Nipa Epetane Yomini kiwike awia tagatapeneya kolotine meaneya.

14

Aikoniame Take Tanemo

1 Adioke take tokoinakale Aikoniame takeka wa einakale taneya. Polo Banabasita Yu yenane losu yapu pote kakete Akolaline agale wedoa oa metekoli yatekete Yu yeneka mone pa yeneka peya matiyame e̱e, nimini iki wa Yesuke wene tuganeya.

2 Nitaneyake kini agale yaka-
madete wakoi Yu yenamepa i
agotame ikimo yakamatoe wa
mone pa yene oa kamotokakoli
mone yenameka einagota-pala
kotimi yoa meaneya. 3 Nitikolika
eida mea kakete Ali Munagonomo
oa metekilepa piti moameneya
taneya. Nipa Ali Munoyo ali atoa
pewe wia talo tokome tokomo eni
oa mekala tanepa ina okoinapa
nimini akediki wa e yename
wene tomotoa tokome Ali Munoyo
einagota tele lukakale padele
padele telekole toma yakeneya.
4 Nitaneyake eni take pitane yene
padekamepa Yu yenane totono
litia tato wa oa wa padekamepa
i Aposelo agotane agale yakoa
litiato wa puutakutukoa meaneya.
5 Nitaneyake Yu yenameka mone
pa yenameka kini tobou ali-kiti-
pala koukoa mekete einagota
tete mea kueme kạua tukatekoi
oi pedoa pianeya. 6 Eina koina
tanemo kugu yateketepa einagota
wete kamokoa Aikoniame ta
tewitikoa eya ta ludu tọa yakeneya.
Likionia ta keneke piko Lisira Debi
tatake ni eni tata liti kebono piko
ta-kitikeka tọa yakeneya. 7 Nitoa
tọa yawa Yesunomo-pala oa aua
yakeneya.

Lisira Debi Tatake Tanemo

8 Lisira takepa niname kawata
lepo taneya opiane ago pade kawa
kautoa pikileka toamene ago eida
meaneya. 9 Einagomepa Poloyo
agale okale yakakoa meaneya.
Nitikale Poloyo one nepikoa pikale
Akolaliyo one epetekamele toko
wa einagome wene piadekale
enekome telo okome okome
10 neke kawata kịyotokoa kamokoa
ka wa akeneya. Nitoa okaka
tigatapekome yawa kakeneya.
11 Poloyo enile tokale enekete e
yename kini Likionia take akene
agaleke ekete pule alita tone
yagono ali latitapea toto pakeke
i note kaki wa kạ oa kakeneya.
12 Nitiketepa Banabasi tobou pule
ali Siasi wa ibini oa wa Polo Emesi
wa ibini oa taneya. Polo mo wia
kakago tokale Emesi wa ibini
akeneya. 13 Pule ali Siasike lodo
yoai tane yapupa Lisira ta eko
keneya wikakaneya kakeneya.
Eni yapu talo tokagomeka ete
yenameka i agotake lodo yatoe
wa akeneya. Nitoapa talo agome
yomo tidiyo pilia moa poke apetoa
pitimekawe kai-meneka moa ta
keteponoke aua pekeneya.

14 Kitake lodo yoadete tokoimo
yatekete Polo Banabasita wene
poaneya kakete kini kakene
mamina iyatapeneya. Nitoapa
eida oboa kakene yene pakeke
teyapea kayo oawineya pekete
ekete 15 ame-lawe dekolo tiki-pe.
Totapa kini yagono alita, pule alita
menano, lodo yoa enile paya nou
toa mekete tikile tewitikoa wawa
Akolalike tepe kolotini pekoa
piati wa kipala oko-ye. Einago
Akolali pa mea kama nokagome
tibu itonota tube ue toa latia
eniya-meneke yakoiya-kitika latia
taneyano, oneke wene tugamene.
16 Einago Akolaliyopa namolo pa-
pete ta piko peya pitane yatename
kinikile etepea toma yamotoa
yopia kakeneya. 17 Kinikile toma
yakolika wawamokome eya toa
pewe wima nekeneya. Kini pagu
ama aua eya mekateka ta nomo-
toa toa ni nee noatekoi kotuke
mea kolotini kakoa taneya. Ipa
Akolaliyo tokome toko wa wene
tomotoa ni taneyano, oneke odene
wene tugoa meamene wa Aposelo
agotame akeneya. 18 Nimo okolika
e yename kitake lodo yoo-li wa
neno oa kakoli poti oa kawikoa
motokoli wakeneya.

19 Wa naniko Yu yene Adioke
Aikoniame tata kawa nekete i
agota wia tukatono toe wa Lisira
take ali atoa awitikatapea Polo
dekoa moa kueme kạua tukaneya.
Nitoapa tukome tukono wene

pia tayo lono lia aua pote pipaneya. 20 Nitaneyake one oyalawe one pikata unukapia kakoli kamokamotokome Lisira take wakapea pekeneya. Podolikama Solo Banabasitame Lisira ta tewitikoa Debi take pote mepaneya.

Solo Banabasita Siria Ta Keneke Piko

Adioke Take Wakapea Pekenemo

21 Debi take Yesunomo eni epetane ko einagotame oa kakoli ali atoa peya matiyame yakoa motaneyake kini nokoina toa wakapeata pote Lisira Aikoniame tata pima pote Pisidia ta keneke piko Adioke take tugapaneya. 22 Nitoa pimata pekete kini agale yakoa motokoina yene mama motekete ekete Akolalinele wedoa takamoa yamene. Ni tone Akolaliyo talo toko take poadetepa ke enekakale-kama mea poo wa omata pekeneya. 23 Kini losu yapu kaka peyakeka kiwi talo toatekoi ali-kiti takoa moa kakakala taneya. Nitoa nee wawa mea Ali Muno kowitikakete ekete i yene neeke wene tugoa mekino, talo toa kamene wa kini kowitikakala taneya.

24 Nitoapa Pisidia ta ludu pimata pote tewitikoa Pabilia take pote mepaneya. 25 Pabilia ta keneke piko Peka take Ali Munagonomo oa meemotekete Atalia take keti pote mepaneya. 26 Eni ta tewitikoa ue dipike peapetekoa mea pote Adioke take wakapea nekeneya. Nipa i agotame nekele takama poadete tikino, neme talo toa pewe wima pamene wa kowitikakoina take kini eina pupu toa peya takamotekete wakapea nekeneya.

27 Note meketepa Yesuke wene tugoa meane yene peya moa obokaketepa Akolali patu kautakoata kama pekete tokoinakamo i i wa tọawea akeneya. Ni e ku mone yatename Yesunole takamotoa Akolaliyo ka patekoa yametanemoka tọawea akeneya. 28 Nititikoapa Yesuke wene tugoa meane yene-pala eida mea kakeneya.

15

Aposelo Ali-Kiti Yerusaleme Take

Koukoa Mekete Akenemo

1 Polo Banabasita Adioke take eida pa mekakoa pade ali-kiti Yudea ta kawa nekete Yesuno agale yakoa motane ali-kiti olaukakete ekete Mosesene totono litikete kini kepene teigamotono toe. Toamokolipa Akolaliyo kiwi toa moamoo wa olaukaneya. 2 Nitikoli Polo Banabasitame eni yene-pala agale liitakutukakoli Adioke yene koukoa mekete eya taneya. Polo Banabasita Adioke ali pade-meneka takoa moa kakakete ekete Aposelo ali-kiti Yesuno yatene yopiki ali-kitika Yerusaleme take mekika eya wa yatekapoe. Toto pa yatene ali-kitameka Moseseyo akene toa kepene teigamotoa iki-pe wa yatekapoe wa wetekaneya. 3 Wetekakoli Pinisia Sameria tata ludu pima yaketepa pa yatene-kiti Akolalike wene tuganemo tọawea oma pekeneya. Nitikoli yatekete eni tatake Yesuno agale yakoa motane yename ke wa wedia meaneya. 4 Nitaneyake kutu pima yawa Yerusaleme take pote kakoli Aposelo ali-kitameka Yesuno yatene yopikoi ali peyameka einago-mene makutukoa motaneya. Nitikolipa Akolali patu kautakoa kakete tokoinakamo i i wa tọawea okoli 5 yatekete eya ali-kiti Parisi totono litia toake Yesuno yatene-pala lipua meane ali-kiti kamokoa kakete ekete pa yatene eya wa olaukamene. Yesunomo yakoa mootokoapa ali yatene kepene teigoa Moseseyo yametane totono

litia toa tamene wa olaukamene wa akeneya.

6 Nitaneyake Aposelo ali-kitika Yesuno yatene yopikoi ali-kitika koukoa mekete edemo ato patu wa wene kibutukoa meaneya. 7 Nitoa ete oto wa agale takoa meapa Pita kamokakome okome ame-loe agale pade ukuno, yakoe. Akolaliyo namolo namolo kiwi pakeke no takoa motikilepa pa yatene mekoika Yesunomo oane mema pomotoa toka. Nipa eni pa yename Yesunomo yakoa moa oneke wene tugamotoa tokome ni toka. 8 Ali atoa peyane tepene piko wene tetoa enekago Akolaliyopa one Epetane Yomini eni pa yenekeka awipomotoa wetekaka. Nipa totoke namolo takoa awinomotoa wetekakana toa toka. Einapa mone pa yeneka oneme takoa motokome tadeko wa totome wene tomotoa tokome ni toka. 9 Edikakomepa toto Yu yatene eni pa yateneta midi pikoa toka. Nitoa eni pa yatene ali atoane tepene poane wene takoa koikakilepa pa Yesunomo yakoa moa oneke wene tugakoike ni toka. 10 Nitikano, tone kauamikitame toma nekenele tamene wapa edekoli iki-pe. Tone kauamikitameka totomeka Moseseyo akene toa kepene teigatekoa one totono litia toadete wili toa kakilepa edoa litia tootapeko patu wa wene keda taneya mekete tokoo. Eni pa yatene alime Mosesene totono litia tamene wa ikilepa Akolali toa enekete tikino, 11 wameo. Tone Ali Munago Yesuyo toto Yu yene toa motikilepa eni pa yatene toa motokome toko toa toko. Nipa one weneme pewe witikome toa motoko wa totome wene toko wa Pitayo akeneya.

12 E koukoa mekoi peyame agale wametekoa Banabasi Polotame okoi agale pa yakakoa mekolipa o agotame Akolali patu kautakoa kama pekete pa yatene mekoika padele padele telekole kini wene kainya pikakoile toma yakoinakamo i i wa toawea akeneya. 13 Nitoa oa peya takakoli Yame kamokakome okome ameloe agale pade ukuno, yakoe. 14 Akolaliyo pa yatene-kitika mama motokome eni yene padekakiti one wa pegetoa takoa motokome tanemo Pitayo ina toawea okano, 15 Akolaliyo edikakomepa one agale papete toawea akene ali-kitame oa piane toa taatekoa tadeko. Eya wa wia mekaneya piko.

16 *Nititikaneyake wakapeane nekene eya tou wa Akolaliyo oka. Depidine yapu kilia tadoa tumu pikake eni-mene wa moane awitikakoane wikou.* 17 *Nitikolupa ete yene e ku pa yatene peyame no tuku toma noi. Nipa anu wane takoane moane kakapikou-kitame nitoi.* 18 *Kipala i ukupa i i wane namolo namolo wene takapikou ago Ali Munoyo uku* wa one agale akane ago padame wia mekakaneya wa Yameyo akeneya.

19 Yameyo nimo ootokoa okome ile tatoane uku. Akolalike tepe kolotini pekoa piane pa yatene ali atoane wene moa keda takakayano, ile tamene ele toameamene wa tika tika toamato. 20 Nitameneya eyado tewitikoa wamene wa eni yeneke pipia wia wetekatoane uku. Paya gode-kitike lodo yotane nee tawe eya wawa noameamene. Koua piamatiki ali atoa-pala koua piameamene. Kamate ponamomotoa tokome kabe dekoa tukane sipi sipi kai tu eya eniya melepu moa noameamene. Kamateka moa noameamene wa pipia wia wetekatoane uku. 21 Ali atoa ta pitikoi peyake namolo namolo titimoa Mosesene totonopa mo wia oma nekeneya. Opika ko

mea pupu toamiki-pete-kama losu yapu kako toa one totono oi moa tọawea okala tikino, ta piko peya pitiki pa yatename one totono wete yakatapekete tiki wa Yameyo akeneya.

Pa Yatene-kitike Pipia Wia Wetekanemo

22 Yameyo nimo okale ete Aposelo ali-kitameka Yesuno ali atoa yopiane ali-kitameka Yerusaleme take losu oboai tane yene peyame oa togotokakete ekete agalepa widikoa wia wetekato. Polo Banabasita-pala opia pote Adioke take pipia-pala aua potokamene wa tone oyagota takuta takoa moa wetekato wa oa tukaneya. Nitoapa Yudase one pade ibini Basabasi einago-pala Sailasita takoa motaneya. Ibini akene agota eni takoa motaneya. 23 Nitoa pipia wia wetekakete eya wa akeneya.

Yesuke wene tugoa meki-kiti Adioke Siria Silisia ta-meneke mekika kini pipia wia wetekako-ye. Nipa Aposelo ali-kiti Yesuno ali atoa yopiki ali-kiti kini oya-mikiti totome wia wetekaketepa mea epetekamene wa oko-ye. 24 Toto-pala opia mekoi ali padeka-kiti kini ta-meneke ugu note mekete kini wene potokoa bebo akatapea tadikimo totome yateko-ye. Einapa totome amene wa okoomo wamekete pa kini wene kibutua akediki. 25 Nitadikili yatekete ali takuta takoa moa tone kolotini agota Banabasi Polota-pala wida wetekato wa totome oa togotokakoo-ye. 26 Einagota Banabasi Polotame tone Ali Muno Yesu Keraisunole takama yakilepa tukaya wa piti moamekete atiki toa taneya. 27 Einagota totome oi pedoa pikoona toa tekete eyagota Yudase Sailasita takoa moa wida wetekako-ye. Einagota wida neketepa tone pipia wia wetekakomo kini kabunume ko-tukoa oa meoi. 28 Eyado tewitikoa wamene wa Epetane Yominiyoka totomeka kipala oadete oko-ye. Kini wene keda takakaya tokolo pademo-kitika wamoko. 29 Paya gode-kitike lodo yotane nee eya wawa noameamene. Kamate moa noameamene. Kamate ponamomotoa tokome kabe dekoa tukane sipi sipi kai tu eya eniya melepu moa noameamene. Koua piamatiki ali atoa-pala koua piameamene. Enika enile takaya kekatekoa yaketepa nipa epetekoa mekete toi. Tone agale eni peya tokono, wete kamene-ye wa wia mekaneya.

30 Nitoapa kini takoa motokoina alita i pipia-pala aua poatino poe wa mea wetekakoli Adioke take pekeneya. Nitikete Yesuke wene tugoa meane yene peya obokoa eina pipia yạwa metaneya. 31 Nitikoli moa oi mootokoa ekete ipa wene yapeateko agaleno, ke wa wedia kakeneya. 32 Einagota Yudase Sailasitapa Akolaline agale tọawea akane agota tekete Yesuno ali atoa eida mane mane oa kaketepa tele lukoa wene weye akoa taneya. 33 Nitoata mea kakolipa kita takoa moa wetekakoina yene mekoita waka-pea poatino, tepe kolotini kil-ianeya poe wa kini oya-laweme ete wa wetekakoli 34 (Sailasiyo wakapeane poamou wa eida pa meaneya.) 35 Polo Banabasitaka Adioke take eida mea kakete ali atoa olaukoa Ali Munagono agale-pala tọawea akoa taneya. Pade ali kainya matiyameka einagotame tane toa taneya.

Polo Banabasita Pilitaku-tukakete Tanemo

36 Wa naniko Poloyo Banabasi-pala okome tone namolo pote Ali Munagono agale oa metekoona ta-kitike einaka eina ali atoa edoa meki patuno, wakapea enema

pato wa akeneya. 37 Nitikale Banabasiyo eya ago Yone Make-pala aua pato-kale 38 Poloyo wakome okome namolona einagomepa tota-pala Akolalinele takama yawake Pabilia take pegene kakalogoa wawa pokana wa wakeneya. 39 Nitoa neno oa letetakutukaneyake Banabasiyo Make-pala aua tube ue dipike peapetekoa pome mea Saiperase take witapaneya. 40 Nitaneyake Poloyo Sailasi takoa moa poademe kakale kini oya-kitame i agota pewe wia talo toa kamene wa Akolali kowitikakoli 41 Sailasi-pala aua pome Siria Silisia tata ludu pima pekeneya. Nitoa eni takitike Yesuno ali atoa koukoai tane toa pokomepa Akolalinele wedoa takama pomotoa mane mane oma pekeneya.

16

Polo Sailasita-pala Timosi Opia Pekenemo

1 Poloyo nitima yakome Debi take pome mepaneya. Wa naniko eni ta tewitikoa Lisira take pome mepaneya. Eidapa Yesunomo yakoa motane ago pade one ibini Timosi meaneya. One ninepa Yu atoa Yesuke wene tugoa meaneyake one etenepa Geriki yatene ago. 2 Lisira Aikoniame tatake mekete Yesunomo yakoa motane ali-kitame einago Timosi kei piai taneya. 3 Poloyo one pukuka Timosi-pala auane pouno wene pikome tokome Timosine kepene teigamotaneya. Nipa eni take pitikoi Yu yene peyame Timosine etenepa mone Geriki ago wa wene tekete Timosi aue paia titi tokaya tokale nitaneya. 4 Nitimotokome eni ta ludu ali atoa pitikoika Timosi-pala pima yakome eya taneya. Yerusaleme take Aposelo ali-kitameka Yesuno ali atoa yopiane ali-kitameka pa yatene-kitame Yesunole takama pekete toatekoi oi pedoa pikoina totono dika dika wa oa mema yakeneya. 5 Nitikolipa Yesuke wene tugoa meane yename Yesunole wedoa takamoa pokoli ete ali atoa kainya mati Yesuno ali atoa-pala lipuai lipuai taneya.

Polo Teroase Take Mekome Pulete Enanemo

6 Poloyo one oya-lawemeka eni ta tewitikoa Esia ta ludu agale oma poadete tokoli Epetane Yominiyo mena wa ka ketekakale Perisia Galesia tata ludu pima yakeneya. 7 Nitoa pima yawa Misia ta kebonoke tugoa Bisinia ta ludu kutu poadete tokoli Yesuno Yominiyo mena wa okale 8 Misia ta patukatapea pote Teroase take keti witoa pekeneya. 9 Eida ta likale Polo pule pitikome enekale Masedonia take ago pade kakome kowitikome okome Masedonia take toto auapenamene wa kowitikale yakoa enaneya. 10 Nitoa Polo pia kamokakome pule kekale totome yatekete ekete einapa eni take pitiki yene-palaka totome Yesunomo onomotoa tokome Akolaliyo kayo oa akedekono, patoe wa Masedonia take poatekole nodokoa kakoo.

Pilipai Take Eya Atoa Lidia

Yesuke Tepe Kolotini Pekoa Pianemo

11 Nitoapa ue dipike peapetekoa pote mea Teroase ta tewitikoa Samoterese take pote witakoo. Piimotekete podolikama Niapolise take pote mepokoo. 12 Eni ta tewitikoa ka ludu pote Pilipai take mepokoo. Pilipai taapa Masedonia ta pikoka Lomane yatene awia note latiane ta. Eni ibini akene takepa ta pataka pade-mene toto mea kakoo. 13 Eida meketepa ko mea pupu toamatekoo-pete eni ta kago ketepono patukoa eka yotane ue matanuke pokoo. Nipa ali atoame eida kowitoai tekete tiki wa tuku toma pokoo.

Nitoa enamutukete witipitoa mekete eida oboa kakoi atoa-kiti-pala ko oa mekoo. 14 Tone ko okoomo yakakoa kaka atoa pade one ibini Lidia. Einatoapa Taiataira take kudulu ue paigene mamina latia taneya. Onepa pa yatene atoameke Akolali kowitoai taneya. Nitane atoa Ali Munagome wene takakale mekome Poloyo okamo yakoa motoka. 15 Yakoa mootokoapa one yapu pitikoi yene peya-pala ue motaneya. Nitikome okome kime no i atoapa Ali Munagoke wene tugoa meko wa wene piketepa nipa anu yapu meatono noe wa toto kowitikale nipa pato wa one yapu pote mepokoo.

Polo Sailasita Po Yapu Pitanemo

16 Wa padepete eina kowitoai taneta poadete pokolopa kueme topo toa moa egetane atoa padame toto kotuka. Einatoa ipono awitaneya mekomepa naniko witatekole papete tọawea oa pikala taneya. Nipa e ku ali atoa-pala toatekale tọawea oa pikome kinike kue moapa one egetane ali-kiti kamo takaneya. 17 Einatoamepa Polo-loe toto pokooka litia kayo oma nokome okome ako odene meko Ali Muno Akolaline pupu takama yaki ali-kiti i pinikino, enoe. Akolaliyo toto toa motokome toko agale oa mema pinikino, yakoe wa kayo oma noka. 18 Ta pataka pademene enile toma nokale Poloyo yakama pome teko tokale ete peketapekome ipono-pala okome Yesu patu kautakoane kakene ukuno, einatoa takoa pa wa okaka eina eina takoa poka. 19 Nitikale one egetane ali-kitame ekete ae i atoame naniko toatekomo opi amele toamokono, tone kamo edoa toko patu wa wene poaneya kakete Polo Sailasita dekoa motaneya. Dekoa moa makesike liimoa aua pote Kanosolo yenane lene yoto kakapokoi. 20 Nitoa koiso yatekakoi-kiti mekoita aua pote kakakete ekete i agotapa Yu agotano, tone i take pitiki yene eya toa kamotokaki. 21 Toto i take pitiko yenepa Lomane yateneke i agotame kini totono pianele olaukoa tikino, tone kekanele tomotoa tekete ni tiki wa akoa okoi. 22 Nitikolipa eida oboa kakoi-kitame eni yene-pala kibutua kakete winagota wiatoe wa kayo oa kakoli koiso yakakakoi yename Polo Sailasita poyo ali-kitike metekete ekete i agotane mamina kotokoa pia layome wiamene wa moa metekoi. 23 Nitikoli moa wiai toa kawa po yapu pitikapekete po yapu yopikago-pala ekete winagota wedoa nepikoa kamene wa pekeneya. 24 Nitaneyake po yapu yopiane agome einagota moa ekolo yapu keneke pome pitikapokome kini kawata tau toologoa pekeneya.

25 Nititikaneyake tube likonu Polo Sailasitame Akolali kowitoa lo oa mekoli ete po yapu pitane-kitame yakakoa mekoika 26 momani toka matiyame eni po yapu lokokoa aua yakome kago-kiti peya odepeta wia peetapekala taneya. Po yapu pitane-kiti kini yono kawatake kakane kapa po-pala kotokoa pitaneya. 27 Nitaneyake po yapu yopiane ago pia kamokoa pokome enekale po yapu kago peya peetapeneya pikale enekome okome ekee po yapu pitane-kiti wete pitoa pootapekete tiki wa one kepete tue witimoa pinali one wa wia tukademe kakeneya. 28 Nitikale enekome Poloyo kayo telo okome okome toto peya i kakono, pinali neke wa wia tukamea wa kayo akeneya.

29 Nitikale yopiane agomepa tole udukoa aua noo-ye wa kayo oa moomotokome po yapu keneke teyapea pokome Polo Sailasitane kawane aua pitaneya.

30 Kolu kolu nokale aua pitoa mea
kamokakome einagota akolono
moa aua pokome okome kamo
koniyalita Akolaliyo no toa mo-
motoanepa edele tou-pe-kale
ekete 31 Ali Munago Yesuke wene
tugamene. Nitikalepa Akolaliyo
neeka neke yapu pitiki peyaka
toa moo wa ootokoapa 32 po yapu
yopikago one yapu pitikoi peya
Ali Munagonomo oa metaneya.
33 Oa peya tokale tube likonu po
yapu yopikagome einagota moa
kiwi layome witaneta kamate
kọa togotokaneya. Nitoa eina
eina einagomeka one mati atoa
peyameka ue motaneya. 34 Ue
mootokoapa yopikagome Polo
Sailasita one yapu aua pokome
kini nee takoa lawetaneya. Ni-
taneyake einagoka one mati
atoaka Akolalike wene tugakete
tekete ke wa wedia meaneya.

35 Podolikama likonu witia koiso
Kanosolo ali-kitame kini poyo
ago-mene moa po yapu yopiane
ago mekata wetekakete ekete
winagota poe wa wetekamene wa
akapoe wa wetekaneya. 36 Nitikoli
pote akapokoli po yapu yopik-
agome Polo opokome okome
koiso Kanosolo ali-kitamepa
Sailasi kita wetekakamene wa
oa wetekadikino, tepe kolotini
kilikoa pimotono pamene-kale
okome 37 abelapa Sailasi totame
tokoomo pitia yakamekete ali
atoane lene yoto pa puputua lay-
ome wikala tokoi. Totapa Lomane
yatenagotake tokoi. Nititikoa
po yapu pitikakoina. Opa tota
paigakoapa edoa pomotoa iki-
pe. Paigakoa poamoo-li. Eina
ali-kiti oto nekete Sailasi tota
ka ludu wetekamotoane uku
wa Poloyo akeneya. 38 Nitikale
poyo ago-mene koiso Kanosolo
ali-kiti mekoita wakapea pekete
Poloyo okanakamo tọawea opokoli
ekete ekee einagotapa Lomane
yatene agotake witikete tadeko
wa piti moa kakeneya. 39 Nitoa
po yapu pekete einagota-pala
ekete poanele tekete tadekono, ela
toko wa akolono wetekapaneya.
Nitikete ekete tone i ta tewitikoa
pamene wa kowitikoli 40 po yapu
tewitikoa pote einakatoa Lidiane
yapu pekeneya. Nitoapa kini oya-
mikiti eida enekete piti moatoane
toamuku wa kini wene epetekoa
mea pekeneya.

17

Polo Sailasitame Tesalonaika Take Tanemo

1 Polo Sailasitame Pilipai ta
tewitikoa Abipolise Apolonia
tata patukoa pote Tesalonaika
take tugapokoi. Eni takepa Yu
yenane losu yapu pade eida
kakeneya. 2 Eidapa Polo one
tanele tokome losu yapu pokala
toka. Nipa Yu yene ko mea pupu
toamatekoi ta tebolo pataka toa-
kama pome kakome Akolaline
bokuke wia mekane agaleke eni
yene-pala agale topo takoa okala
toka. 3 Nipa Akolaline bokuke
Yesuke wia mekapiane toa pine
tọawea okome okome Keraisu
tete moa tuake kamoa pikilepa
nipa Akolaliyo wene toopiane
toa taatekoa tamedekale taneya.
Kipala i tọaweane uku ago Yesu
onepa eina papete Keraisu wa
ibini oa piane ago wa Poloyo okala
toka. 4 Nitikale e Yu yene padeka-
kitame one agale yakoa moa Polo
Sailasita lono takanokoi. Akolalike
nate wene pia lukoa meane pa
yatene ali atoa peya matiyameka
ibini akene atoa padeka-kitameka
einagota-pala lipunokoi.

5 Nitaneyake Yu yename
einagota-pala wene poaneya
meapa nego noma yakene ali-kiti
makesike loyo mekoika tuku toa
moomotekete yapu ludu eni take
yene oa kamotokama pote eya
ago Yesone one yapu pekeneya.
Nipa einagota moa akolono ali

atoane lene yoto moa kakato wa tuku topaneya. 6 Nitoa tuapeta-pea tuku toa teko tokale yapu pinago Yesone dekoa motaneya. Keraisuno agale yakoa motane ali padeka-kitika dekoa moa lia aua Kanosolo ali-kiti mekoita pekeneya. Nitoa kayo ekete ekete ta piko peyake ke enekawineya yaki agota opa tone take tugoa note mekete tiki. 7 Einagotapa Yesoneyo makutukoa motokome one yapu pikoa meko. Einagotameka kini oya-mikitameka ako tobou ago Sisane totono tetekakete ekete toto peya lukoa meateko tobou ago pade meko. Einagono ibinipa Yesu wa iki wa kayo oa kakeneya. 8 Nitikoli yatekete eida oboa kakoi-kiti Kanosolo ali-kitika ekee wa tepe ate keti enoai toa kakeneya. 9 Nitaneyake Kanosolo ali-kitame Yesone einago one oya-mikitika kikoa ekete ekete wa dikamoatino, opi kini oto toatiki kue meo wa okoli metekoli kini yapu ludu poe wa wetekaneya.

Polo Sailasita Beria Take Mekete Tanemo

10 Ta likaka Yesuke wene tugoa meane ali-kitame Polo Sailasita Beria take poe wa moa wetekakoi. Nitikoli pekete eni take Yu yenane losu yapu wete eni pokoi. 11 Eni take pitane Yu yenepa Tesalonaika Yu yene keneya mena. Epene wene pianeya mekete Yesunomo wete yakoa motekete ekete i ago Poloyo imo ikilepa Akolaline boku keneke piko agale kotuke oko patuno, tuku toa enato wa Akolaline boku ta pataka abuna lewea enoai toa kakoi. 12 Nitoapa padeka-kitame nimini eni akedeko wa Yesuke wene tugakoi. Ibini akene Geriki atoa padeka-kiti Geriki ali padeka-kitika Yesuke wene tugakoi. 13 Nitaneyake Poloyo Beria take Akolaline agale oa mekala toko wa akedekoimo yakamotekete Tesalonaika Yu yene nekete Beria take ali atoa oa kamotokakoi. 14-15 Nitikolipa Sailasi Timosita Beria take pa kamotoa Yesuke wene tugoa meane yenamepa Polo ne ita meamoano, kusa ue matanuke wete pa wa Polopa ka ludu Atena take wetekapaneya. Wetekamotekete Beria take waka-pea nokoi. Nipa Poloyo Sailasi Timosita one mekuta oto nomo-toane ukuno, akapoatino poe wa wetekakale nokoi.

Poloyo Atena Take Mekome Tanemo

16 Sailasi Timosita nomotoa Polo Atena take eida nepia mekome wene keda taneya meaneya. Nipa iya-kiti kowitato wa padeya padeya adeka pia latia kakane yomini-kiti eida kaatapekale enekome tepe we tokale meaneya. 17 Tepe we tokale mekome tokome eya taneya. Yu yenane losu yapu pokome kakome Yu yene-palaka Akolalike nate wene pia lukoa meane pa yene-palaka agale topo takoa okala taneya. Makesikeka ta pataka abuna pokome ali atoa kotua enekome agale topo takoa oa kakeneya. 18 Nitikalepa Epikuriane totono litia tane ali-kitame Sitoike totono litia tane ali-kitameka Polo-pala agale topo takoa okala taneya. Nitoapa padekame ekete i pamo okagome edemo okome oko patu wa oa wa padekame ekete mone gode-kitike oko patu wa oa taneya. Nipa Yesu tua pekeneyake Akolaliyo moa kamotokanemo yatekete tekete ni akeneya. 19 Nitoa Polopa Ariopagase wa ibini ak-ene Kanosolo yapu aua pekete ekete neke eina okanapa namolo yakamokoonamo okanano, pine yakadete oko. 20 Neke kuka kake okanapa monekemo ena okanano, pine tọawea oano ta wa akeneya. 21 (Atena ta pine yene tọa nekene yeneka loyo-kama mekete eya taneya. Padele padele weneleke

agale topo takoa oa ni titia oko agale-kitika yakoa tokala taneya.)

22 Polo eni Ariopagase wa ibini akene Kanosolo yapu eida pokome eni yenane lene yoto kamokoa kakome okome anu oya-lawe Atena take meki-kiti agale pade oane metekuno yakoe. Kini yapu ludu yakene enekolu e ku gode-kitike lodo yotokoile enekou. 23 Nitikene kini yoname latia kakoa kowitane gode-kiti enema penekene eyaka enekou. I agoke lodo yotikilepa one ibinipa wene toameketeke toko wa wia mekanemo oi motokou. Eina wene toameketeke kowitiki godepa paya nou toa kowitikiyake noanumepa wene tuku. Onekemo ouno, yakoe. 24 Einago Akolaliyopa itono latia eniya patu witoa kakoya peya latia taneya. Einagopa tibu itonota yopia meko Ali Munagono, alime wikakane losu yapu keneke meamele toamoko. 25 Einagomepa ali atoa toto wene takoa poome mekoa padeya padeya peya kini wa latia pikaneyano, one aua-peato wa tone yoname mitikoa latikoonakeya edoa meamoo. 26 E ku yatene peyapa odenago Adameke tạwa ta piko peyake alama pomotoa oneme taneya. Eni yatene peyapa kini titimoa alama noatekoi oi kini atua tadatekoi oika oneme pedoa pianeya. Kini tutu tutu wa ta latia pima poatekoikaka oneme oto pikapianeya. 27 Nipa e ku yatename one tuku toma yakete tugawineya lau lau enoa enam-umotoane tuku wa taneya. Nipa tone tone mekoya liti mekomeke taneya. 28 Enikepa panagome eya wa akeneya. Akolaliyo totopa wene takoa poome mekoa tokono, one patu-kama kautakoa kama yako wa akeneya. Eni akene toa kini lo agale wene kibutua akene yenameka eya wa akeneya. Totoka Akolaline mati-kiti wa akeneya.

29 Totopa Akolaline mati-kitino, golo silepa eya kamo kue pa kueka moa one adekapa i wa totome edoa latiato-pe. 30 Namolopa ali atoame one adeka pia eya kuya yomini latia kowitikilepa one wene toamekete tekete ni tiki wa Akolaliyo kibu moameneya. Opa ali atoa peya kini poanele tikile tewitikoa wawe wa oa tukako. 31 Nipa ali atoa peya kini toma yakoile kịyoke-kama takoa enoa akateka oi Akolaliyo wete meepianeya tokome ni oko. One takoa moa kakapiane ago one patu kautakoa kakome takoa enoa akoo. Nimini eni akedeko wa toto peyame wene tomotoapa one eni moa kakapikanakago tua pokale Akolaliyo moa kamotokaneya wa Poloyo oka.

32 Tuane ago moa kamo-tokanemo okale yatekete padeka-kitame one yau takoa kakoi. Nitaneyake padeka-kitame ekete neke wini okomo wa yakoono, padepete wa onamene wa okoi. 33 Nitikoli Poloyo eni Kanosolo yapu tewitikoa poka. 34 Pokalepa eni yene padeka-kitame einapa nimini oka wa one-pala lipua mea Yesuke wene tugakoi. Ni-tane yenepa panago Ariopagase Kanosolo ago Dayonisiasi ni padatoa one ibini Damarisi. Pade ali atoaka Polo lono takanekete Yesuke wene tugakoi.

18

Polo Korine Take Ponome Mekome Tanemo

1 Nititikaneyake Poloyo Atena ta tewitikoa Korine take pome mepokome 2 Yu ago pade eida kotuaneya. Einagopa Podase take opiane ago Akuwila wa ibini akene ago. Einagopa Lome take tọa pome mepaneyake ako tobou ago Kelodiasiyo Yu yene peya Lome ta tewitikoa poe wa tikatapekale Akuwila one natono Perisila-pala Lome ta tọa Korine take

pome mepaneya. Einago Akuwila adonane yapupa Polo ugu pome mepaneya. 3 Akuwila adoname mamina yapu latia taneya. Polo one odene pupu tokago tokome eida kita-pala mekome mamina yapu latia meaneya. 4 Nitoa mekome ko mea pupu toamatekoi-pete-kama losu yapu pokome Yu yene-palaka Yu yene lono takanane Geriki yene-palaka agale topo takoa okala taneya. Nipa Yesunomo yakoa momotoa toa enekala taneya.

5 Wa naniko Sailasi Timosita Masedonia ta kawa note mekoli Poloyo eni pa pupu tewitikoa wawa Yesunomo-kama Yu yene-pala oa mekala toka. Nipa Yesu onepa eina Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoa nekeneya wa oa mekala toka. 6 Nitikale e Yu yene one-pala neno oa poanemo oa kakoli one tokoo kakene mamina petekakoa kakome okome Keraisunomo oane metekolu yakamadete wakoike Akolaliyo nami wia kibu moono, nepio. Enipa kini kogono. Opi titimoane Keraisunomo e ku pa yatene pitikika oma pukuno, Yu yene kiwi pa tuati wane tewitikoane wakuna wa oka. 7 Nitoa e Yu yene tewitikoapa kini losu yapu kakaya liti kakene yapu pome mepoka. Nipa eya ago Tisiasi Yasasi Akolalike lukoa mea kowitikagono yapu eni pome mepoka. 8 Wa naniko eina Yu yenane losu yapu talo tane ago Kerisipasi einago one mati atoame Poloyo okamo yakoa moa Ali Munagoke wene tugakoi. Korine take mone pa yatene ali atoa peya matiyameka Poloyo okamo yakoa mootokoa ue mokala tokoi.

9 Wa padepete ta likale Ali Munoyo Polo pule metekome okome piti moamemeneya agale wedoa oa meemoa pamene. Agale teigoa wawameamene. 10 Ne auapeane kouane pekene tekene ni uku. I take pitiki ali atoa kainya mati nooke lukoa mekino, ete-kitame ka ketekoa ne tete metekileka toamoi wa akeneya. 11 Akolaliyo eina okana toa Polo Korine take eida mekome ali atoa olaukoa meka. Nipa tokene kalabe kakoa (18) ponoka toa Akolaline agale olaukoa meka.

12 Eina-pete-mene Lomane yename eyago Galio neme Geriki ta talo toa meamene wa moa kakakoli talo toa mekakoa Yu yene koukoa Polo dekoa mootokoa Galioyo koiso yopia mekata aua pokoi. 13 Nitikete ekete i agomepa toto Yu yene Akolalike nate wene pia kowitikete toatekole olaukakomepa tone totono piko toa toamokono, neme pitia yatekoano ta-koli 14 Poloyo agale a̱wa oademe kakaka Galioyo e Yu yene-pala okome kipala i ukumo yakoe. I agome padele poaneleka tone totono tetekaneleka tokaledo nooke lia aua noi tokapa nipa kipala poti ko ootokoane winago pitiane yatekou toka. 15 Nitikou tokake kimepa pa natele deyakeka kini totono tetekanekeka i ago pa puputua lia aua nikino, enika eni dikane notokanemopa yakamouno, 16 kini pitia yakoatino, poe wa one koiso yapuke tikatapeka. 17 Nitikale kini losu yapu talo tane ago Sosenisi dekoa mootokoapa koiso yapu eko kamotoa layo toua wikala taneya. Nitoa kamotoa Galio paya nou toa meaneya.

Polo Adioke Take Wakapea Pekenemo

18 Polo Korine take eida pa mea kakeneya. Wa naniko Siria take wakapeane pukuno, poti kamene-ye wa one oya-mikiti-pala oomotokome ue dipike peapetekoa pome mea Korine ta tewitika. Nipa Perisila Akuwilata-pala opia pokome Senekeria take

pome dekoa pipokome eya toka. Ile tou wa Akolali-pala papete oa pikana toa taatekoa tokome one tobou pine eida pitukamotoka. 19 Nitoapa ue dipike peapetekoa pome mea Epesase take witapaneya. Eidapa Akuwila adona tewitikatekoapa Yu yenane losu yapu pome kakome eni yene-pala agale topo takoa kaka. 20 Nitikale eni yename kiwi mekota poti mea kamene wa kowitikoli waka. 21 Wawa tewitikoa poademe kakome okome Akolaliyo pa wa wetekakalepa nipa nani oto none menou wa oomotokome ue dipike peapetekoa pome mea Epesase ta tewitikoa Sisaria take witapeka.

22 Nitoa Sisaria take ete katepitoa ka ludu pome Yerusaleme ate pome mepoka. Eida Yesuno yene-pala ko oa meemotokome Adioke take keti pome mepoka. 23 Eidapa Polo mea kawa pome Galesia Perisia tata ludu pima yakomepa Yesuno ali atoa peya wene weye akama yaka.

Apolosi Epesase Korine Tatake Tanemo

24 Yu ago pade one ibini Apolosi Alesaderia take opi-aneyake to̱a nome Epesase take menaneya. Einagopa agale muno pewe kakoa oa kak-ene agome Akolaline bokuke wia mekane agale wene agopa moameneya tepene yakoa lu-aneya. 25 Ali Munagonole takama pokome toatekale olaukane ago tokome Yesunomo i i wa ki̱yoke-kama wedoa olaukakala taneya. Einagomepa Yoneyo ali atoa ue motokama yakome olaukanemo yakoa motaneyake Yesuyo Epetane Yomini ali atoake awitikanemo wete yakameneya. 26 Nitane ago Yu yenane losu yapu pokome olaukakilepa piti moameneya taneya. Nitikale yatekete Akuwila Pirisilatame kini yapu aua pekete Akolalinele takakome toateka ko pine to̱a olaukoa kakeneya. 27 Wa naniko Apolosi Geriki take poademe okale one oya-laweme auapekete eya taneya. Geriki take Yesuke wene tugoa meane yene meateka pipia wia mekakete ekete i ago Apolosi wida nokale wedoa makutukoa moamene wa wia mekakaneya. Nitoa metekoli Apolosiyo moomo-tokome Geriki take pome mekome eya taneya. Akolaliyo pewe wia kakale tekete Yesuke wene tugane-kiti wedoa auapekala taneya. 28 Nitikome okome Yesu onepa Keraisu wa papete ibini oa piane ago wa Akolaline bokuke Keraisuke wia mekane agale pine to̱awea akeneya. Nipa kini lene yoto kakome Yu yene-pala agale muno pewe kakoa oa kakale ete agale topo takamele toameneya.

19

Polo Epesase Take Ponome Mekome Tanemo

1 Apolosi einago Korine take mekakoa Polo tono tono pake ka ludu pima yakome keti Epesase take ponoka. Nitoapa Yesuno agale litia tane yene eida kotukome yatekome okome 2 Yesuke wene tugakolipa Epetane Yomini ki-wike awinoka-pe-kale ekete e̱'e mena. Eni Yomini ko yatekileka toamokoo-koli okome 3 ue motik-ilepa tene agale litia tokoi-pe wa okale ekete Yonene agale wa okoli 4 Poloyo okome Yoneyo ali atoa ue motokakilepa kini poanele tewitikoa wamotoa taneya. Nipa one liti naniko nokagoke wene tugamene wa oa taneya. Eni akenepa Yesuke okome akeneya wa Poloyo oka. 5 Poloyo enimo okale yatekete eni yename Ali Munago Yesuno ibini wedekoa ue motokoi. 6 Nitikoli Poloyo kini mataike yono pikale Epetane Yomini kiwike awinokale agopa

tane agaleke emo kumo oa ni Akolaline agale toawea akoa tokoi. 7 Enilepa ali tuku kakoame (12) tadiya tokoi.

8 Polo Yu yenane losu yapu pokome Akolalinemo i i wa piti moameneya kakome oa mekala toka. Nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo yakoa momotoa agale muno pewe kakoa oa mekala toka. Tokene tebolo ponoka toa nitikala toka. 9 Nitikale eni yene padeka-kitame Poloyo okamo kote tokale yakamadete wakete ali atoa kakakoa Yesunolepa pale tane tetepo takoa tea agale oa kakoi. Nitikoli Poloyo e yene tewitikakome one agale yakoa motokoina yene takoa moa eya ago Tiranasi one sukili yapu pato wa poka. Nitoapa ta pataka abuna eida-kama one eina oya-lawe-pala agale topo takoa oa kakala toka. 10 Mali takutake Poloyo nitikala taneyake Esia take pitikoi Yu ali atoa mone pa yatene ali atoa peyame Ali Munago Yesunomo yakatapekoi.

Sipane Mana-mikitame Tanemo

11 Polo Akolali patu kautakoa kakome ele kule telekole toma yaka. 12 Nitikalepa Epesase yenamepa Poloyo pikoa kakene pue nateya wane-kiti moa aua pote yene tane ali atoa tiginike letetekapokoli kini tane yene takoa pootapekala taneya. Ali atoake awitane ipono-kitika takoa pokala taneya.

13 Ipono takoa wetekakala tane otoi ali padeka-kitame Ali Munago Yesuno ibini wedekoa ipono takoa wetekoa enekala taneya. Nipa ipono-pala ekete one agale toawea akama pomotoa Polo moa kakapiane ago Yesu einagono ibini wedekoa eya wa oko-ye. Winago takoa pa wa okala taneya. 14 Sipa wa ibini akene Yu agono mana tatono kakoame (7) enile taneya. Sipa einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago. 15 Einagono mana-mikitame Yesuno ibini wedekoa okoli ipono padame okome Yesu wene toane Poloka wene toane tukuyake kiwi wene toamukuno, mainali-kitame iki-pe wa okale 16 one awitikanakagome eina ali-kiti aukamoa pokome wia atukaneya. Nitikale yapu mea akolono witi-tapekete teyapea pitoa pekeneya. Nipa kini mamina kawameneya kamate tuawineya pekeneya. 17 Eni tanemopa Epesase take meane yene Yu yeneka pa yeneka eni yene peyame yakatapeneya. Yakatapekete piti motaneya mekete Ali Munago Yesuno ibini kamotokaneya. 18 Nitaneyake Yesuke wene tugoa meane ali atoa peya matiyame kini poanele pa kaukoa toma yakoinakamo i i wa toawea akeneya. 19 Otoi ali padeka-kitame kini boku-kiti oboa moa pala pitikoa wakete ali atoane lene yoto toele yotaneya. Kini boku-kiti motekete wetekane kue oi moteketepa ege egeta kadukoa (50,000) silepa kue lene wetekadekoi. 20 Enika enile tanele-kitikepa Ali Munagonomo ta piko peyake oa pupitikatapea Setanuno peku moa kautakama pekeneya.

Epesase Take Ali Atoa Oa Kamo-tokanemo

21 Nititikaneyake Poloyopa Masedonia Geriki tata ludu pima yawane Yerusaleme take pone mepou wa wene pianeya mekome okome Yerusaleme take pone meemotekene Loma takeka pou wa oka. 22 Nimo ootokoa eya agota one auapea koua yakoi agota Timosi Erasasi kita namolo takoa pote mepoatino poe wa Masedonia take wetekatekoa Esia take one pa eida meaneya.

23 Einapetepa Esia take meane yene Ali Munagonoleke poane wene pianeya mekete ali atoa

oa kamotokaneya. 24 Eni poane
wenepa Demiteriasiyo pine wia
titianeya. Einagomepa silepa
kueme pule atoa Atemisine losu
yapu adeka pia yapu yomini deya
latikala taneya. Eni de yapu-kiti
kenekepa eni take yename pule
atoane yomini moa kakoa kow-
itoai taneya. Pule atoane losu yapu
yomini latia topo teketepa Demi-
teriasi einagomeka one eni pupu
takane ali-kitameka kamo toma
pekeneya. 25 Einagome one pupu
takane ali-kitika eni odene pupu
tane ali-kitika moa obokakome
okome pule atoa Atemisikepa tone
kamo toma poko. 26 Nitikoyake
tone ika iyapa Poloyo paya tetepo
takama pokolo kime enoa yakoa
tiki. Enilepa Epesase take odene
toamoko. Tone Esia ta piko peyake
pima yakome okome pule ali atoa
eyane yomini kini yoname mitikoa
latikoinakeya-kitipa Akolaline
yagono mena wa oma yako. Nipa
ali atoa peya matiyame one agale
etepea litia tomotoa tokome toko.
27 Nitikono, ali atoame tone toko
pupupa poane pupu wa wakete
pule atoa Atemisika one tube
losu yapuka paya tetepo takoi.
Esia ta keneke pitiki yene ete ta
piko peya pitiki yene toto peyame
einatoanele takama pokoyake
nitoi tokolo uku wa Demiteriasiyo
akeneya.

28 Nimo okale yatekete e yene
kotimi wene luaneya kakete agale
telo oa kakete ekete toto Epesase
yenane pule atoa Atemisi ako atoa
meko wa u̲u kayo okoa kakeneya.
29 Nitaneyake Epesase ta piko
peyake ali atoa u̲u kayo oma
yakete ete patuka oto patuka toa
kakeneya. Nitoapa Masedonia
agota Gayasi Arisakasita Polo-pala
opia yakene agota dekoa moa kini
oboai taneta lia aua pekeneya.
30 Nitikolipa Poloyo eni yenane
lene yoto kakene agale oukene
eida pou wa okale one agale yakoa
motokoina yename poamea wa
agaleme lauane lauane tokoi.
31 Esia take Polo-pala oya kakane
tobou ali padeka-kitameka Poloke
agale oa wetekakete ekete ani yene
oboa kakita poamea wa okoi.

32 Eida oboa kakoi yene
wene bebo ootapeneya kakete
padekamepa pade kayo oa
padekamepa pade kayo oa taneya.
Nitaneyake padeka yene peya
matiyame edekale nokotu patu
wa wene kibutua kakeneya.
33 Nitaneyake Yu yename Alesada
takoa moa eni yenane lene yoto
kakakoli pade ali-kitame one-pala
kayo okolipa ina poto witakanapa
i tokaleke taneya wa Alesadayo
oademe yoname kawikoa enekale
ekete 34 beita i agopa Yu ago tadeko
wa peyame eya wa u̲u kayo oa kak-
eneya. Toto Epesase yenane pule
atoa Atemisi einatoapa ibini akene
atoa wa kayo okala taneya. Nipa
lou pini takutake pa einakamo-
kama kayo oa kakeneya.

35 Nitaneyake Kanosolo yapu
yopiane agome eni yene kawikoa
motokome okome Epesase yene
ame-loe kipala agale pade oane
metekuno yakoe. Ibini akene pule
atoa Atemisi one losu yapupa toto
Epesase yename talo toa meko.
A tibu pia ketipea pitane kuepa
ipa pule atoane adeka tadeko wa
totome enamua moa talo toko.
I ukumopa ta piko peya pitiki-
kitame wene taneya meki. 36 I
ukumopa padameka kapene agale
winipa oko wa wamoino, padele
tikilepa mekamotekete pitoa
toameneya poti kilikoa mea toati.
37 Kime i alita oto lia aua nikilepa
tone losu yapu keneke pikoya-kiti
kode noamoa pule atoa Atemisi
taumada toamoa tokoinake tokoi.
38 Eya ago Demiteriasiyoka one
pupu ali-kitameka padagono koiso
akouketedo tadekolipa nipa koiso
oatekoi-pete Kanosolo ali-kiti
oboa mekoita koiso akamotono

toe. 39 Padele tanemoka pitia yatekamotoapa nipa Kanosolo ali-kiti-pala ali atoa peya oboa mekoi-pete kini koiso aua namene. 40 Opi ali atoa oa kamotokakilepa kime tokoi wa Lomane tobou agome toto kikoa akaya tokolo uku. Totodo kikoa okalepa tone kei pia oatekomo toamoono, wawe wa einagome eina yene moa kawikaneya. 41 Nimo ootokoa kakome eni yene poe wa wetekaneya.

20

Polo Masedonia Geriki Tata Ludu Yakenemo

1 Eni yename agale oa kawitikaneyake Poloyo Yesuno agale litia tane yene moa obokakome kini weneke tele lukoa mea opi pukuno poti meamene wa Masedonia take poka. 2 Masedonia ta ludu pima yakome ali atoane wene epetekoa pademo pademo oma-kala pome Geriki take tugapoka. 3 Geriki take tugapokome tokene teboloke eida mea kaka. Nitoapa Siria take ue dipike mea poademe tokaka Yu yename one wia tukatekoi oi pedoa piadekoimo yakatekoapa Masedonia ta ludu eka patukoane pou wa poka. 4 Pokale eya ali-mene one-pala opia pokoi. Beria take opiane ago Pirasine mana Sopata ni Tesalonaika take opiane agota Arisakasi Sekadasita ni Debi take meane ago Gayasi ni Timosi ni Esia take opiane agota Tikikasi Teropimasita eina ali-kiti Polo-pala opia pokoi. 5 Nipa toto naniko nomotoapa einali-kiti Polo-pala ka ludu opia pote Teroase take tugoa nepia meaneya. 6 Nitikakoa totome eya tokoo. Pilipai takepa yisi kugu pitikamene palawe wa ibini akene toge kiatekoi oi nokale eni toge nee noomotekete ue dipike peapetekoa pote mea Pilipai ta tewitikoo. Nitoapa ta ko kakoa (5) pataka-pete Teroase take e alikiti wete pote mepokoita witoa nekete ta tatono (7) kakoa-peta patamotoa eida mea kakoo.

Polo Teroase Take Pome Mepokome Tanemo

7 Toto Teroase take eida meapa ta pataka egeme palawe wane popimoa noadete oboa mekoo. Poloyo podolikama poademe tokome agale oa-kama kawa tube likonu teigakaka. 8 Toto eida oboa mekoota ako yapukepa labo peya mati udukaloganeya noa kaka. 9 Tuali pade one ibini Yutikasi eida widoa waneke yakakoa meka. Poloyo agale oa-kama kakakoa einago atu togoikoa mea widoa waneke pitiku pokome toa togoikamotokome itono keita pitaka. Nipa eni yapu kibutate toa walai tebolo tatima pekeneyake ako yapuke pia togoikamotokome pitaka. Nitikale o yename keti toa pekete ekete ae tuadeko wa kamotokoa motokoi. 10 Poloka keti toa pokome einago patu aua pitakome tebea motokome okome i agopa tuameadekono, mama moameamene wa oomotokome 11 ate wa ako yapu pome mekome palawe wane popimoa nootokoa e yene-pala agale wa topo toakala kawa ta patakakoa poka. 12 Nitaneyake eina tuali tuake wa latoa kakalepa pade-kitame one yapu koua pokoi. Nitoapa peyame ke wa wene weye akeneya meaneya.

Poloyo Teroase Ta Tewitikoa

Mailitase Take Pome Mekome Tanemo

13 Nitaneyake Poloyo one naniko Asose take ka ludu nouno, kiwi namolo takoa mepoatino poe wa toto-pala okale nipa Asose take kotua ue dipike ne enemonoo wa ue dipike peapetekoa pote mea Asose take witapokoo. 14 Asose take pote mekooka Polo ka ludu

pima nome toto kotukale ue dipike moa aua pote Mitiline take witapokoo. 15 Podolikama pupulegeme popokoa aua pokale ue dipike mea pote Kiose ta eka pimotoa oka patukoa pokoo. Nitoa pote podolikama Samose take witapokoo. Eida piimotekete podolikama ue dipike mea pote Mailitase take witapokoo. 16 Mailitase take witapikilepa Esia ta keneke piko Epesase ta aka pimotoa keika lono kokotoa pote witapokoo. Nipa Pedikose wa ibini akene ta patakilepa wete toameneyake Poloyo Yerusaleme take wete pone mepouno, Esia take oyake pone meamele toamoko wa wene pianeya tokome Mailitase take pitimoa pokoo.

Poloyo One Epesase Oya-mikiti Kiwi

Wa Enamou Wa Lionate Oomo-tokome Pekenemo

17 Polo Mailitase take pome mekomepa eya ali-kiti Epesase take Yesuke wene tugoa meane yene yopiane ali-kiti noe wa agale oa wetekakale 18 note mekoli Poloyo eya wa oka. Kini Esia take kiwi pakeke namolo laigoane toma-kama nokouna pupupa kime wene tiki. 19 Yu yename no wiatekoi oi pedoa pikala tokoli ke enekakaleka Ali Munagoke nate wene pianeya meane komo oane meane tekene onekele takama yawane togakouna. 20 Nipa kiwi epetekoa mekete toatekoimopa natemoka kipala kauane wamok-ouna. Enimopa ali atoane lene yoto kakene oane kini yapu ludu pone kakene oane tokouna. 21 Nipa Yu yeneka mone pa yateneka kiwi peyame padele padele poanele tewitikoa wawa Akolalike tepe kolotini pekoa pia tone Ali Munago Yesuke wene tugoa meamene wane oma yakouna. 22 Opi Epetane Yominiyo pa wa wetekakolo tekene Yerusaleme take poadene tuku. Nipa eni take meki yename nopala toatikile agopa tokolo mekeneke poadene tuku. 23 Eni wenepa toamukuyake ali atoa tube take pitikika yaku toa Epetane Yominiyo eya wa wene takakala toko. Pade-kitame no nepa dekoa moa po yapu pitikoa ke enekoi wa no wene takakala toko. 24 Nitoi tokoloka anu kepene mama moamukuno, tuadekolupa tuou. Ali Munago Yesuyo ta wa no ooyametekale-kama peya takadene uku. Nipa Akolaliyo ali atoa pewe wima pokome tokomo Yesunomo toaweane akama pone togadene uku. 25 Kiwi pakeke Ako-laliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wane mo wima yakounano, anu lene timini kime wa pade enamoi. 26 Kiwi panagomedo poanele toa etepea tua atupekedekalepa padame no i ago neme eni yene edekale pubu wamokato-pe wa amele toamoo. Ni edoa-mo. 27 Akolaliyo wene piko toane-kama wina peetapeane okouna. 28 Akolaliyo manane kamateme topo toa motane yenepa eni ali atoa sipi sipi kai tetepo takoa yopia kamene wa Epetane Yominiyo kiwi takoa moa kakakanano, talo toa yopikakete paya nou toameamene. Kiwika etepea poinalino, wedoa yamene. 29 Kiwi tewitikoane pootokaneyake poane ali-kiti kiwi pakeke note menoi. Nipa lene pianeya yo tane tueme-kiti sipi sipi kai mama moameneya tania wia tadekou toa kiwi toa potokoino wene tekene uku. 30 Anu oya-lawe kiwi padeka-kitameka poanele tagoa Akola-linemo moa koigoa uku pekete toi. Ali atoame kiwi litimotoa tekete toi. 31 Nitikaya tokale tekene mali tebolo ponoka toane-kama kiwi peya pubu okala tokouna. Nipa ete pia oto pia ta pataka abuna komo okoane kakene pubu okounano, lene kilikoa piameneya wedoa

meamene.
32 Opa Akolaliyo yapu wiou
toa kiwi pewe witikome peku
lewetemotoane uku. One peku noa
toma pote wipitiketepa a tibuke
Akolaliyo one wa takoa moma
poko ali atoane pikoa katekakoya
pine enoa moi. 33 Kiwi pakeke
yawane mekenepa panagono
kue mamina eya eniya moadiya
wane tepi moameneya yakouna.
34 Nopala opia yakoina oya-lawe
tone noateko neeka tone kawateko
maminaka enika eniyapa anu yon-
ame pupu toane kue mootokoane
topo toane mokala tokouna.
Enipa kime wene tiki. 35 Padele
padele toma yakilepa dikoa pupu
wedoa toa ponopeneya-kiti mama
moa auapeatoane uku wane
oyamema yakouna. Nitikouna
toa litia teketepa nipa Ali Munago
Yesuyo akene toa wene taneya
mea tamene. Eya wa akeneya.
Panagome panagonoke padeya
moa pikoa mekomepa wedia
meko. Wa einagome onekeya
pade nami kakameneya eko ago
pa metekome metekomepa etene
wedoa kolotine meko wa Yesuyo
akeneya wa Poloyo oka.
36 Poloyo enimo ootokoapa eni
yene peya-pala neuwe tukupia
mekome Akolali kowitoa meka.
37 Nitikale peyame komo okoa
kakete Polo tebea moa nunu oa
kakoi. 38 Nipa one lene timini kime
wa enamoi wa eina okanakamoke
e yene elame tuaneya kakete tokoi.
Nititikoapa one mea poateka ue
dipi pikata wetekapokoi.

21

Polo Yerusaleme Take Pekenemo
1 Totome eni yene poti kamene
wa lionate ootokoa ue dipike
peapetekoa pote mea Kose take
pitimoa pote witapokoo. Eida
piimotekete podolikama Lodese
take pote witapokoo. Lodese
take piimotekete Patara take pote
witapokoo. 2 Eida ue dipi nome
piai tokata peketepa Pinisia take
poateka ue dipi pade enamutukete
peapetekoa pote mea pokoo.
3 Nitoa Saiperase ta eka pikale
nami enemotekete eni taapa
ewa yono lono eka pimotoa pote
Siria ta keneke piko Taia take
witapokoo. Nitoa witapekete ete
katepitoa pokoo. Nipa eina ue
dipike moa pikoina kopapu pupu
ali-kitame yạwa moa piatekoi ta
eni witapeketepa katepitoa pokoo.
4 Eida Yesuno agale litia tane
yene tuku toa enamutuketepa
ta pataka tatono (7) kakoake
eni yene-pala mea kakoo. Ni-
tikolopa Epetane Yominiyo wene
takakale tokome eni yename
Polo nepa Yerusaleme poamea
wa pubu okoi. 5 Nitikoiyake
tone poatekoo oi nokalepa eni
ta tewitikoa pokolo e yename
wetekapekete kini mati atoa-
pala ta kago ketepono patukoa
kusa ue matanuke tugapokoi.
Nitikete toto peya neuwe tukua pia
Akolali kowitikoo. 6 Nititikoapa
tebetagutukoa kawa ue dipike
lewia pote kakete wete kamene-ye
wa ootokoa pogatapea mekolo kini
kini yapu yapu wakapea pokoi.

7 Nitikolipa Taia ta tewitikoa
pote Tolemesi take witakete ete
katepitoa potepa Yesunomo yakoa
motane yene kotukete ke wa
tebetekoo. Nitoapa ta pataka
odeneke eni yene-pala eida mekoo.
8 Wa podolikama eni ta tewitikoa
ka ludu pote Sisaria take pote
mepokoo. Nipa Yesunomo oa aua
yakene ago Pilipi one yapu pote
mepokoo. Namolopa ponopene ali
atoa auapea yopikamotoa tatono
(7) kakoa ali-kiti takoa motik-
ilepa einago takoa motaneya.
9 Einagono kono tuyonopa alike
wete poamene atoa one-pala
eida mea Akolaline agale tọawea
akakala taneya. 10 Kini etenane

yapu ta pataka pade-mene toto pa eida mekooka Akolaline agale toawea akane ago pade Yudea ta kawa noka. Einago one ibinipa Agabasi. 11 Einago nome kakome Polono matiu kotokoa moa pinali one kawa yonota matiume tau toologaka. Nitikome okome Epetane Yominiyo okana toanepa Yerusaleme Yu yename i matiu pinago poome lutua pa yatenane yonoke moa piatiki adeka pikene tuku-kale 12 yatekete eida pitikoi yene toto peyame Polo kowitikete ekete Yerusaleme poamea wa kowitikolo okome 13 edekolo komo oa anu wene keda mati takoa iki-pe. Yerusaleme yename no poome lutukolika oyake lutumotou. Tu-adekolupa Ali Muno Yesuke oyake tuou wa okale 14 totome poamea wa kowitikoa kawa teko tokale ekete nipa Ali Munagono wene pikole taatekakoano pa wa okoo.

15 Wa naniko tonekeya-kiti moa nodokatekoa Yerusaleme take poo wa poadete tokolopa 16 eina Sisaria yene padeka-kitame pekete pato wa eya agono yapu Yesunole koto kakome takama yakene ago Nesone one yapu toto wetekapokoi. Nipa einago Saiperase take opiane ago-pala toto meatekooya tokale ni one yapu wetekapokoi.

Polo Yame Mekata Ugu Pekenemo

17 Yerusaleme take witakolopa tone oya-mikitame ke ke wa toto makutukoa motokoi. 18 Wa podolikama Yame enepato wa Poloyo toto-pala koua pome enekale Yesuno ali atoa yopia meane ali peya one mekata eida oboa meadekoi. 19 Kini oboa mekoita eida pome kakome Poloyo e yene yono mootokoapa i i wa e ku pa yatene mekoika Akolali patu kautakoa kakome toma yakanakamo toawea oka. 20 Nitikale yatekete e yename Akolali kei pia kakoi. Nitoapa Polo-pala ekete ame i take toto Yu yatene ali atoa ege egeta wakala kadukoa Yesuke wene tugoa meketepa Mosesene totono wedoa litia tiki. 21 Ete Yu ali-kitame eni yene-pala eya wa akeneya. Ne einago Poloyo e ku pa yatenane take toa pote meki Yu yene eya tamene wa olaukama yakome toko. Mosesene totono tewitikoa wawa kini ali matiyane kepene teigamoa kini kaua-mikitame tanele litia toamoa tamene wa olaukama yakome toko wa ne akoa iki. 22 Opi ne noke mekomo yakoino, edato-pe. 23 Ne einagome Mosesene totono litia tadeko wa eni Yu yene wene keaneya memotoa teke eya tamene. Tone oya ali-kiti tuyonome ile too wa Akolali-pala oa togotokoina toa tekete padeya-kiti kekoa wawa noamoa tobou pine pituameneya meki. 24 Einali-mene-pala kibutua kake Akolaline leneke poanele takoa koikatapeneya meadete toatikile tamene. Nitoa oneke padeya lodo yoatikiya motokoa meamene. Nitikalepa einali-mename Akolali-pala ile too wa papete oa togotokoina toa toa peya takaketepa kini tobou pine pitutapeamele too. Neme eni yene auapea enile tokale enekete peyame eya wa oi. Ne i agome Mosesene totono litia tokono, ete yename ne akoa okoinapa kapene wakoa akediki wa oi. 25 Yesuke wene tugoa meki pa yatene ali atoame edikoa toatiki toa mena. Nipa eya-mene odene kekoa wawa noameamene wa totome oi pedoa pikoona toa pipia wia wetekakoo. Iponole toa toge kiane neeka kamateka noamoa ni kamate kakeneya kabe dekoa tukane kai tawe eya kia noameamene. Ni pamoko toameamene wa e ku pa yatene-kitike pipia wia wetekakoo wa Yesuno ali atoa yopiane ali-kitame Polo-pala okoi.

26 Nitaneyake podolikama Poloyo einali-mene moa aua poka. Nitoapa Akolaline leneke poanele takoa koikatapeneya meadete toatekoile einali-mene-pala odeneka toomotokome tobou losu yapu poka. Nitikome okome Akolaline leneke poanele takoa koikatapeneya meadete toatekole ipete toa peya takadete toko. Ipete kime lodo yotokate tomotoa tone tone sipi sipi kai eya aua note menoo wa Akolalike lodo yotokoai tane ali-kiti-pala eina oi mepaneya.

Polo Tobou Losu Yapuke Dekoa Motanemo

27 Ta tatono (7) kakoa patakale enile toa pea takatekoi tigotokale Polo tobou losu yapu pome kaka. Nitikale enekete Esia ta kawa nekene Yu yename eida kakoi peya oa kamotokoa Polo dekoa motokoi. 28 Nitoa kayo ekete ekete Iserele yene tone ame-lawe toto wete auapenoe. I agomepa ta piko peyake ali atoa olaukama yakome toto Yu yene akoa agale oa tone totonoke poanemo oa tone i tobou losu yapuka paya tetepo takoa olaukama yako. Opi i tobou losu yapu keneke pa yatene ali-mene moa aua nikilepa tone kekanele eni toko wa kayo oa kakoi. 29 (Kime eni tokoipa Epesase take opiane ago Teropimasi Yerusaleme ta ludu Polo-pala opia yakale enekoiya tekete Poloyo eni pa yatene ago kini tobou losu yapu aua nokome toko wa wene pikete ni tokoi.)

30 Nitikolipa Yerusaleme take mekoi peya timini nakale padeka padeka kawa teyapea nekete Polo tobou losu yapu kakata note one dekoa motokoi. Dekoa moa akolono lia pitikakoli eina eina yopikoi-kitame kago-kiti ketekala tokoi. 31 Nitaneyake one wia tukadete wili toa kakolipa ako tobou meane poyo agomepa Yerusaleme take meki-kiti kotimi yoa kamokolokaki wa okoimo yatekome 32 eina eina oneke lokoa poyo ali-kiti yopiane ago-meneka pa poyo ali-kitika moa kepoke ketipea teyapea kikilikoa aua eni Yu yene oboa kakoita pekeneya. Nitikale enekete e yename Polo ikimu wia wakoli 33 tobou ago pinele pome Polo dekoa motokome okome i agopa kapa po takuta kakoa kebetamene wa ootokoa kakome okome i agopa mani ago-pe. Edele tokale tokoiya-pe wa yateka. 34 Nitikale eida oboa kakoi-kiti padame pade oa padame pade oa ate keti toa kakoli tokome pine pitia yakamele toamokale kakome okome i ago ate poyo yene tone pawe kago kạwa motane yapu aua patepoe wa poka. 35 Nitikale Polo a yapu ate poademe tili waneke keku keneya kakale e Yu yename apua takoa kobeyo pote edelogakoli tokome poyo ali-kitame kini yoname leyo toa Polo yonoto yonoto toa aua pokoi. 36 Nitoa aua pokoika eni yename litima note kayo ekete ekete winago wia tukakoe wa awitikama nokoi.

Polo Pinali One Wa Kei Pikome Akenemo

37 Nitaneyake poyo ali-kitame Polo a yapu tuapea aua poadete tokoika Poloyo ako tobou poyo ago yatekome okome nepala agale pade ukuno, ne oyake yateko pe-kale okome ekee Geriki agale wene toa oko. 38 Nipa nepa eya ago toameadeko. Ali atoa wia tukakala tane ali ege egeta kadukoa (4,000) poi kamotokoa moa ali piamene take aua pekene Idipi ago ne toameadeko wa okale 39 Poloyo okome nopa Yu yatene ago Silisia ta keneke piko Tasase take opiane ago. Nopa eni ibini akene take agono, e Yu yene-pala agale pade ouno, oyake-pe-kale okome 40 ẹeno, amene wa

okale Polo tili waneke kakome yoname e yene kawikoa kakale agale kawilogakoli Iberu agaleke eya wa oka.

22

Poloyo Yerusaleme Yu Yene-pala Akenemo

1 Ame atai-loe pinali anu kei piane oatekumo ukuno, yakoe wa okale 2 yatekete ekete ekee i agome tone Iberu agaleke eni oko wa agale tẹitoa wawa kakoli okome 3 nopa Yu ago Silisia ta keneke piko Tasase take opianeyake Yerusaleme take tubetoane kakene eya ago Gamelielene sukilike pokouya. Einago Gamelieleyo tone kaua-mikitame litia toma nekene totono litia olaukatapekale yakoane tokou. Nipa kime Akolalinele wedoa takama niki toane noanumeka wedoane takama nuku. 4 Nitikenepa i weneya totono litia tiki yene tete meane wiane tukoane alika atoaka kebetoane po yapu pitikoane tokou. 5 Kipala i ukumopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai toko tobou agomeka ete Kanosolo ali peyameka no einagome nimini eni oko wa no kei pia amele toko. Eni tobou alikitame kini oya-mikiti Damasikase take mekika i pipia meamene wa pipia wia metekoli moomotekene Damasikase take pokou. Nipa weneya totono litia tiki-kiti kibu momotoane oto Yerusaleme take liane auane nou wane pokou.

6 Damasikase take poadene pekene tigotokakoane witapokouta lou mataike pene kelema ponokale a tibuke pạ toa kaka matiyame keti tọawineya nome no ewetemoa pikale 7 itonoke auane pitakene yatekolu padame agale okome okome Solo Solo no edeyake tete mekala toko-pe wa okale 8 yatekene ekene Ali Muno nepa te kake oko-pe-kolu okome neme tete mekala tokago Nasarese Yesuyo uku wa oka. 9 Nitikake nopala opia nokoi ali-kitame eni toka pạ eneketeke nopala agale oa kakamo yakamokoi. 10 E yename yakamokolika ekene Ali Muno anume edele tomotoa oko-pe-kolu okome Damasikase take poke mepamene. Poke mekale neke toatekale Akolaliyo kotukapikalekama i i wa panagome nokome oono, wete kamoa poano pa wa oka. 11 Eni toka pạme anu leneta likaneya tokome nopala opia nokoi ali-kitame anu yono moa aua pote Damasikase take mekapokoi.

12 Eni takepa Mosesene totono wedoa litia tokago Ananaiasi meaneya. Damasikase Yu yene peyame one kei piai taneya. 13 Einago no mekouta nokome okome ame Solo neke leneta wa kikoa ena wa okaka eina eina leneta kikakatapeneya enekolu einago kakale enekou. 14 Nitikolu okome ame tone kaua-mikitane Akolaliyopa eya tomotoa ne moa kakapianeya. One wene pikole wene toa toa ni wene kịyo akeneya-kama mekago enoa ni einagome nepala agale ạwa okale yakoa tomotoa tokome ne moa kakapianeya. 15 Nitaneyano, neke leneme enoa kaleme yakoa tokanakamo ali atoa pitikoi toa pima yake i i wa akama poo. 16 Edoa ita nepia meade-pe. Neke poanele kọa mitikakamotono, Yesuno ibini wedekoa ue moamene. Wete kamoa wa Ananaiasiyo oa poka.

17 Nitaneyake Yerusaleme wakapeane none mekou. None mekene tobou losu yapu pone kowitikoane kakene pulete keneya enekolu 18 Ali Muno no kakouta nokome okome anukumo neme oa metekolo i take meki-kitame yakamadete wakino, i ta wete tewitikoa pa-kale ekene 19 Ali Muno papete losu yapu kaka toane pikilepa neeke wene tugoa mekoi-

kiti po wapime wiane po yapu pitikoane toadene tokouno, i take meki-kitame anu eni toma yakounakamo yatekete tokoi. 20 Neke agale akama pokago Sitipane ete Yu yename wia tukakoina-pete noka e yene-pala opiane kakene oyakeno toe wane eya tokou. E Yu yename einago wia tukadete kini tokoo mamina kotokoa pitikakoita eni mamina nepikoane kakou wane Ali Muno-pala okou. 21 Nimo okolu okome e ku pa yatene ta tetemada mekika ne pa wane ne wetekouno, wete pa wa Ali Munoyo nopala oka wa Poloyo oka.

Onepa Lomane Yatene Ago

Wa Polo Pinali One Wa Kei Pianemo

22 Poloyo agale okoa kakale e Yu yename yakakoa meaneyake one wipitikome okale yatekete agale telo oa kamotokakete ekete i agopa katekoa wato. Wete wia tukato wa kạ oa kakoi. 23 Nitikete kini tokoo kakene mamina kotokoa kogoa itono kugue-pala moa ate tadekoa tokoi. 24 Nitikakoa ako tobou poyo agome okome Yu yename i ago-pala wene pokete ụu kayo oa kakino, one tanemo tete nakome omotono, tone a yapu aua pote layo toua wipoe wa oa poka. 25 Nitikale e poyo alikitame aida aua pekete wiadete kebetelogakili Poloyo kiwi yopikago one lutukoiya liti kakale eya wa yateka. Lomane yatene agopa one tanemo-kiti koiso yopikagome wete pitia yakameneyake oyake layo toua wiamele toko-pe wa okale 26 yakamotokome einagome ako tobou poyo ago mekata wete pokome okome mone i agopa Lomane yatene ago tadekono, edoa layo toua wimotoa-pe wa okale 27 tobou ago Polo kakata nokome yatekome okome nepa Lomane yatene ago-pe-kale okome ẹeno, nopa Lomane ago kakukale okome 28 ae nopa pa yatene ago opianeyake tubetoane kakene Lomane yatene ago latiadene kue peya mati metekou wa okale Poloyo okome Lomane agome no opianeya wa oka. 29 Nimo okalepa one pitia yakatekoi alikiti ete witimoa kakoi. Ako tobou poyo agoka i agopa Lomane yatene agoke kapa po kakakou wa pitime tuaneya kaka.

Polo Kanosolo Yenane Lene Yoto Kakenemo

30 Podolikama ako poyo tobou agome eya toka. I agome edele taneyake Yu yename akoa agale ikiti patuno, pine tọane pitiane yakou wa Polo kakane kapa po kotokaka. Nitoapa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ete Kanosolo ali peya koukoa noe wa agale oa wetekakale koukoa note mekoli Polo moa aua pome kini lene yoto kakapoka.

23

1 Poloyo e Kanosolo ali-kiti nepikoa pikome okome anu oyamikiti tubetelaukene Akolaline leneke tepeme epetanele ta wa okale-kama toma nokou. Opikitika pa edikoane toma yaku wa oka. 2 Nimo okalepa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Ananaiasiyo Polo kakaya liti kakoi ali-mene-pala okome winago kabunu kugutukoa wia wa okale 3 Poloyo okome yapu ekolopa kego nakeneya kamotoake akolono kegelepa koniyo takoa peno yotokou toa wini toko. Mosesene totono litia neme no pitia yakamedeko. Nitameneya eni totono tetekake eke no i ago wio wapa wini meke okono, pale wini tokona wa Poloyo okale 4 one kakaya liti kakoi ali-kitame Polopala ekete ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai toko tobou ago-pala wini oa potokakokoli okome 5 ae anukameyo einagopa ako tobou ago mekono

wene toamekene okou. Neke ako tobou ago-pala poanemo wameamene wa Akolaline bokuke wia mekaneyake tokou. Ela toko wa Poloyo oka.

6 Nimo ootokoa enekale e Yu yene padekapa Sadusi yene wa padekapa Parisi yene kakedekoli enekome kayo okome okome anu oya-lawe noka Parisi ago. Agetaika Parisi ago. Tua pekene ali atoa kamoa pomotoane nepikoane mekene wediane mekuleke padekitame no koiso akaki wa okale 7 yatekete eina eina Parisi ali-kiti Sadusi ali-kiti ete oto agale oa pilia puutakutukoa kakoi. 8 (Einapa Sadusi totono litia tiki Yu yenamepa tua pokoi ali atoa wa kamoa poamoi wa olaukoa ni edelo ali-kitika ali atoane yominika meamiki wa olaukakiya. Nitikiyake Parisi yenamepa tua pokoi ali atoa kamoa poi wa olaukoa ni edelo ali-kitika ali atoane yominika meki wa olaukakiya.) 9 Poloyo oka agaleke e yename agale telo oa kamotokakoi. Nitoapa Yu yenane totono pine tọa olaukane ali padekakitipa Parisi yene tekete kamokoa kakete agale telo ekete ekete i agome poanele padeleka toameadeko. Edelo agomeka yomini padameka onepala ko akeneya patu wa okoi. 10 Nitikoli peyame ụu wa ete oto wa pili pili toa kakoli enekome ako tobou poyo agomepa e yename Polo kawa yono tekea tadekakaya tokale one poyo ali-kiti keti wetekakome okome kei ago odoa moa tone poyo yapu oto aua noatino poe wa keti wetekaka.

11 Podolikama ta likaka Ali Muno one pono Polo yamenokome okome anukumopa Yerusaleme wini akama pokana toa Lomane takeka akama poano, piti moameneya wedia meamene wa oka.

Polo Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pianemo

12 Podolikama ta patakaka Yu ali pade-kitame Polo wia tukatekoi oi pedoa pianeya. Nipa one wete wia tukameneyake ue neeka wawa noamato wa taneya. 13 Eni oi pedoa pikilepa padeka noi kakoa (40) alime taneya. 14 Nitimotekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago-kitika Yu yene yopiane ali-kitika oboa mekoita pekete ekete Polo wia tukateko oi pedoa pia noko. One wete wia tukameneyake ue neeka wawa noamato wa oi pedoa pikooyano, 15 eya tamene. Ete Kanosolo ali peya kime tobou poyo agoke agale wia wetekakete ekete winago Polo one tanemo pine tọa pitia yakoono, Kanosolo yapu oto keti aua namene wa agale oa wetekamene. Polo einago oto noameneka kutu dekakoa poi pia wipoono, einago oto nomotono, agale oa wetekakamene wa onaneya.

16 Polo wiatekoi oi piadekoimo Polono awene matiyame yatekome poyo ali-kitane yapu pome awene pubu opaneya. 17 Nitikale yatekome Poloyo poyo ali-kiti yopikago pade nepala agale pade ouno, wete no wa kayo oa motokome okome i matiyamepa neke ako tobou ago-pala agale pade oademe tokono, one mekota aua pa-kale 18 tobou ago mekata aua pokome okome po yapu pitikago Poloyo no kayo oa motokome okome i tualime tobou ago nepala pademo oono, ne mekota aua pa wa okolo auane nuku wa akeneya. 19 Nitikale tobou poyo agome matiyane yono moa paka witimoa aua pome yatekome okome nopala edemo oade nokape-kale okome 20 Yu yename kini oi pedoa piane toa eya wa oa toi. Winago Poloyo tanemo pine tọa pitia yakoono, podolio

winagopa oto keti Kanosolo ali-kiti koukoa mekoota aua namene wa ne oa yotokoa agale oa wetekoino, 21 kini okoimo yakameamene. Padeka noi kakoa (40) ali-kitame one wiadete poi pia mekete tiki. Nipa agetai tia one wete wia tukameneyake nee ueka wawa noamato wa oi pedoa piane toa poi pia mekete tiki. Ipete auane nou wa neme oi metadekamo yakoukete nepia mekete tiki wa matiyame akeneya. 22 Nimo okale tobou agome okome wini okagalepa eko ali-kiti enekepa tobou ago-pala imo wane okou wa wamoano pa wa wetekaneya.

Polo Sisaria Take Moa Wetekanemo

23 Nititikoa tobou agome oneke lokoa tobou meane poyo ali takuta wete noe wa kayo oa motokome okome ka ludu kawame poatiki poyo ali kadapime kadukoa (200) takoa moa ni osi kai patu mea poatiki poyo ali ege odepeta kadukoa wa kapidi kakoa (75) takoa moa ni lama tigine poatiki poyo ali kadapime kadukoa (200) takoa moa tamene. Ta likaka 9 kilokoke eni poyo ali-kiti-pala Sisaria take aua poatino, wete takoa mopamene. 24 Polo mea poateko osi kai-meneka takoa moamene. Nitoapa onepala padele takaya tokale osi kai patu mekoa wedoa yopikoa-kama aua pamene. Nipa ta yopikago Pilikisi mekota aua pamene wa akeneya. 25 Nititikoapa Sisaria ta yopikago Pilikisike pipia wia wetekakome okome 26 nopa Kelodiasi Lisiasiyo i pipia wiane mekaku. Kamo koniyali Pilikisi neeke agale deya wiane wetekakene eya wane ukuno, yakamene. 27 Ne mekota moane wetekaku agopa Yu yename dekoa moa wia tukadete tokoiyake toane mopokou. Nipa one Lomane yatene ago tadekale yakamotekene anu poyo ali-kiti-pala auane pone toane mopokou. 28 Nitoanepa i agopa koiso edeyake akoa iki-pe wane pitiane yakadenepa Yu yenane Kanosolo ali-kiti oboa mekoita auane pokou. 29 Nitoane pitiane yatekolupa one po yapu pitikakene one wiane tukakene toatekoule piameadeka. Yu yene pa kini totono i agome tetekakala toko wa ni koiso akoa akedekoi. 30 Wa naniko Yu yename einago poi pia mea wioukete oi pedoa pianemo yatekenepa eina eina ne mekota i ago moane wetekou wane neeke wetekaku. One koiso akaki yeneka ne mekota koiso akapoatino poe wane neeke wetekakuna. Anu agale eni peya. Wete meamene-ye wa ako tobou poyo agome ta yopia meane agoke eni pipia wia wetekaneya.

31 Tamene wa akenele litia teketepa likonu poyo ali-kitame Polo-pala aua pote Adipaterise take dekoa pipokoi. 32 Piimotekete podolikama osi kai patu mea nokoina poyo ali-kitame Polo-pala Sisaria take aua pote-kama kamotoapa kawame nokoina poyo ali-kiti Yerusaleme take kini poyo yapuke wakapea pokoi. 33 Nitikoli o yename Polo-pala aua pote Sisaria take witakoi. Nitoapa ta yopiane ago Pilikisi mekata pekete pipia metekete einago Polo ina wa metekoi. 34 Nitikoli ta yopiane agome pipia moa oi mootokoa Polo ne mani take ago-pe wa yatekale okome Silisia ago kaku-kale okome 35 ne koiso akatekoi yene oto nokolipa neme tanemo pitiane yakou wa ootokoa kakome one poyo ali-kiti-pala okome i agopa Erodeyo Yu yene talo tokome meko yapu aua pote mekoa yopikoa kamene wa meteka.

24

Yu Yename Polo Koiso Akakete Akenemo

1 Ta ko kakoa (5) patakalepa
ako odene mekome Akolalike lodo
yotokoai tane tobou ago Ananaiasi
Kanosolo ali padeka-kiti-pala koua
Sisaria take keti nekeneya. Lo-
mane totono wene toa koiso ak-
ene ago Tetalasi einagoka eni yene-
pala opia nekeneya. Enika eni
yenepa ta yopikago Pilikisi mekata
note Polo koiso akananeya.
2 Nitaneyake koiso yopikagome
Polo ne noo wa kayo oa mo-
tokale Tetalasi kamokakome agale
titikome okome kamo koniyali
Pilikisi nemepa tone ta talo
toa epetekakolo tokome toto
peya kotona kilikoa meko. Ele
kule poaneleka neme oa pilia
motokakana tokome toto peya
mea epetekako. 3 Ta pataka
abuna eka kuka meko toa totome
nepala ke-kama oko. 4 Agaledo
ludukiya okolupa ne koome
tukayano, pa tigini ouno, toto
ela moa yakamene. 5 Winago
Polo enekakole-kama tokagopa
Yu yene pitiki toa pima yakome
oa kamotokama yako. Nasarini
totono litia tiki yene kini tobou ago
pade wini kako. 6 Winagome tobou
losu yapuka toa potokoa eneka.
Nitikalepa tone totono litikete
pitia yakoa koiso akato wa totome
dekoa motokolo 7 ako tobou poyo
ago Lisiasi one poyo yene-pala
teyapea nome einago telo odoa
moa poka. 8 Nititikoapa winago
Polono koiso akako-kiti toto ne
mekota koiso aua poatino poe wa
wetekakale nokoo. Winagome
toma yakole totome ni koiso
akakopa inapa nimini akedeki wa
wene toadepa one tanemo neke
pitia yakamene wa Tetalasiyo oka.
9 Nitikale e Yu yene peyameka
Polo koiso akakete ekete e̱eno,
Tetalasiyo nimini oko wa oa kakoi.

Polo Pinali One Wa Kei Pikome Akenemo

10 Nitikolipa Polo pinali one
wa kei pimotoa tokome tobou
ago Pilikisi kabe togoikakale Polo
kamokakome okome nemepa toto
Yu yenane ta kotona yopikoa
kakanano, pinali anu wa kei
pikilepa atiki tootapeane tuku.
11 Yerusaleme take Akolalinele
takoane kowitoane toadene i ta
tewitikoane pone mekilepa ludu
pitikoane meamokou. Ta tuku
(12) kakoa wete patameneyake
oto wa nokou. Einapa nimini
akedekolu neme oyake pitia
yakou. 12 Aida Yerusaleme take
pone mekenepa tobou losu yapu
keneke ete Yu ali-kiti-pala mokota
wamoane kini sinokoke losu yapu-
kiti kenekeka kini yapu luduka
ali atoa oane kamotokamoane
tokou. Enile toma yakoule
i Yu yename enekoiya mena.
13 Nopa neme poanele dikoa tokale
enekou wa padameka neke leneke
kakete oyake to̱awea wamoi.
14 Eya wane to̱aweane ukuno,
yakamene. Yu yene tone kaua-
mikitane Akolali onekele takama
nekenepa weneya totono litiane
tuku. Eni weneya totonopa i
yenamepa kapene totono wa iki.
Mosesene totonoka Akolaline
agale to̱awea akane ali-kitame
wia mekane agaleka eni agale
peya noanumeka yakoane motok-
ouyake iki. 15 I yename Akolaliyo
taatekoa toatekole nepia meki
toane noanuka kolotine mekene
nepiane meku. Nipa epetanele
toma yawa tuane yeneka poanele
toma yawa tuane yeneka Akolaliyo
moa kamotokamotoane nepiane
meku. 16 Nitikenepa Akolaline
lenekeka ali atoane lenekeka k̲iyo
akenele-kama tou wane toane
enekala tuku.
17 Mali pade-mene ta tetemada
pima yawane Yerusaleme take
wakapeane nokou. Nipa no
yatene ponopene ali atoa kue eya
tatikoane Akolalike padeya lodo
yoane toadene nokou. 18 Eida
tobou losu yapu keneke Akolaline
leneke poanele koikatapeneya

kakene enile toane kakouka Yu yename no enamutukoi. No eida kakouka ali peya mati kawamoa ụu wa oa kawamoa tokoi. 19 Einata einapete Esia ta kawa nekene Yu yeneka kakoi. Eni yename padeya namike no koiso akatekoimo piadekalepa ne mekota koiso akanoi tokano, noameadiki. 20 Eni yenepa oto noameadikino, i note kaki Yu yenamepa no Yerusaleme take Kanosolo ali-kitane lene yoto kakolu pitia yakoai tokoino, no poanele tadekolupa eni poanele tokoumo neme yakakakolo tọawea omotoane uku. 21 Yu yename anu koiso akakilepa eya tokouleke tiki. Kanosolo ali-kitane leneke kakene kayo ekene ekene Akolaliyo tua pekene ali atoa moa kamotokoo wane okounakamoke anu koiso akaki wane kayo okou.

22 Polono koiso yatekakago Pilikisiyo eina weneya totono wene tane ago tokome poti yakakoa meka. Nitoapa Poloyo enimo okamo yatekome okome koiso opipa eida nami kakalogoa watoe. Tobou poyo ago Lisiasi oto nokalepa neke tanemo pitiane yakatapeou wa oka. 23 Nitoapa one poyo ali-kiti yopikago Polo yametekome okome i ago Polo po yapu wa pitikapekepa mama moa nepikoa kamene. Nipa padeya-kiti toamokalepa one oya-mikitame motokoa aua nomotamene wa oa poka.

24 Ta pade-mene patatekaneyake Pilikisi one natono Derusila-pala eida nekeneya. Einatoapa Yu atoa. Pilikisi eni nokomepa Polo oto nomotamene wa kayo okale nokome ali atoa Keraisu Yesuke wene tugakete toatekoimo tọawea okale yakakoa meka. 25 Nipa ali atoa wene kịyo akeneya mekete toatekoimo ni ua moa yawatekoimo ni Akolaliyo ali atoa takoa enoa akatekamo Poloyo i i wa tọawea okale yakakoa mekome Pilikisi tepe lagotokale piti tokale mekome okome wa padepete padele-kiti toamekene yakameledo toka-petepa namene-ye wane kayo ouno, opi pa wa wetekaka. 26 Pilikisi einagome Polo kayo oa moa yakoa mekilepa Poloyo one yapu poukome kue memotoa ni taneya. Eni wene pianeya mekomepa ipete kue meteko patu wa lugutukoa kayo oa moapa one-pala ko lede okala taneya.

27 Mali takutake Pilikisiyo edikakala taneya. Nitaneyake one luku eya ago Posiasi Pesasi Yudea ta yopiademe nokale Pilikisiyo Yu yenane wene epetekadene tuku wa Polo po yapu eida pa memotoa wawa poka.

25

Poloyopa Ako Tobou Ago Sisayo One Koiso

Yatekamotoa Akenemo

1 Pesasi einago Yudea take nome mekomepa ta tebolo takoa patakale Sisaria ta tewitikoa Yerusaleme take ate pome mepaneya. 2-3 Nitikalepa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika ete tobou ali-kitika Pesasi mekata nekete ekete Polono koiso akoono, oto Yerusaleme take nomotono, agale oa wetekoano ta wa akeneya. Nipa Polo nokata poi pia mea wiadete ni akeneya. 4 Nitikoli Pe-sasiyo agale topo takakome okome Polo einago Sisaria take pa eida mea kamotou. Sisaria take keti poateku tigotokono, 5 einagome poanele tadekalepa one koiso akadete kini tobou ali padeka-kiti nopala opia keti nomotamene wa Pesasiyo akeneya.

6 Ta pataka ketepo (8) kakoa patu noi (10) kakoa patu Pesasi eni Yu yene-pala Yerusaleme eida mea kawa Sisaria take keti wa wakapea pome mepaneya. Ni-toapa podolikama koiso yopikago meateka walaike pome mekome

kunago Polo oto aua noe wa okale
7 Polo nome kakale Yerusaleme
kawa nokoi Yu yename one kakata
unukoa kakete ekete i agome
dika dika toamene poanele toka
wa okala tokolika kini eni akoa
okoimopa niminimo wameadekoi.
8 Nitikoiyake Polo pinali one wa kei
pikome okome toto Yu yatenane
totonoka tone tobou losu yapu
totonoka tetekamoane ako tobou
ago Sisane totono tetekamoane
tokou wa oka.
9-10 Nitikale Pesasiyo e Yu
yenane wene epetekademe
tokome Polo-pala okome i yename
nepala akoa ikimopa Yerusaleme
take pekene pitiane yakouno,
patoa-pe wa okale okome e̱'e,
mena. Tobou ago Sisayo anu koiso
Lome take pitia yatekamotoane
uku. Noanu koisopa Lome take
eida akamediki. Yu yene toane
potokakileka toamokou. Enipa
neme wene toko. 11 Lomane
yatenane totono tetekakouleke
no wia tukameledo tokalepa nipa
no wia tukamotoane keku. Yu
yename nopala akoa ikimopa
niminimo wameadekolipa nipa
i Yu yenane yonoke teyo no
moa meoo tokolo-pe. Ako tobou
ago Sisayo anu tokoumo Lome
take eta pitia yatekamotoane
ukuno, koiso opi ita wamato
wa Poloyo oka. 12 Nitikale Pe-
sasi one koiso auapekoi ali-kiti-
pala oboa mekome dikou wa oa
togotokakome Polo-pala okome
tobou ago Sisayo neke tokoumo
pitia yatekamotoane uku wa wini
okono, tobou ago Sisa mekota
moane wetekou wa oka.

Polo Tobou Ago Ageripane Leneke

Kakome Akenemo

13 Ta pade-mene patatekaneyake
tobou ago Ageripa natono Benaisi-
pala Sisaria take ugu nome
menaneya. Nipa Pesasine yono
moa agale akademe nekeneya.
14 Ageripa adona ta pade-mene
pataka toa eida meetekaneyake
Pesasiyo tobou ago-pala Polo ko oa
kakome okome Pilikisiyo i Yudea
ta yopia mea tewitikakomepa
padago po yapu pa mea kamotoa
wawa poka. 15 Noanupa ate
Yerusaleme pokolupa Akolalike
lodo yotokoai tane tobou ali-
kitika ete Kanosolo ali-kitika no
mekouta nekete einagono koiso
akakete ekete Polo winago pitia
yakatekoa kibu motokamene
wa akanokoi. 16 Nitikoli ekene
toto Lomane yatenane totonopa
dikakoya. Koiso yakoa meketepa
odene lono yakamoko. Nipa pade-
kitamedo panagono koiso akak-
ilipa einago nokome pinali one
kei pia enemotoa toko. Nipa one
koiso akaki yenane yonoke toto
Lomane yatename pa moa pikoya
mena wane okou. 17 Eina Yu
yene nopala opia oto Sisaria take
nokoli podolikama koiso yopiane
meatekou walaike pone mekene
einago Polo oto motokapoe wane
poyo ali-mene moane wetekakou.
18 Nitikolu einago nome kakale one
akoa agale okoi-kitame kamologoa
i i wa one akoa oa kakoi. Nipa
einagome padele padele poanele
tanemo to̱awea oino wene piane
yatekolu pamo-kama akakala
tokoli yatekou. 19 Nipa kini
losu totonoke einago-pala agale
to̱onali yoa ni panago one ibini
Yesu tuake wa kamoa pekeneya
wa Polo einagome akenemoke
wene pokete akoa okoli yatekou.
20 Nitoane yakakoane mekenepa
edoane pine to̱ane pitiane yakou
wane wene pikene i ago Polo-
pala eya wane okou. Yerusaleme
pekene ne wa pitiane yakouno,
patoa-pe wane okolu okome 21 e̱'e,
mena. Ako tobou ago Sisayo
anu koiso yatekamotoane ukuno,
ita po yapu pa piane meou wa
oka. Nitikalepa i ago Sisa mekota
moane wetekouno, po yapu wa

pitikoa poti nepikoa kamene wane anu poyo ali-kiti metekou wa Pesasiyo akeneya. 22 Nitikale Ageripayo Pesasi-pala okome einagome agale okale onemeka yakou-kale okome nipa podolio yakamene wa Pesasiyo akeneya.

23 Podolikama Ageripa-pala Benaisita ali atoa koukoai taneta note menokoi. Poyo ali-kitane ako tobou ali-kitika eni take ibini akene ali-kitika kaloa tukoa eida kibutua nokoi. Nitikolipa Pesasiyo Polo oto aua noe wa agale oa wetekakale nokale 24 Pesasiyo okome tobou ago Ageripa ameloe nepalaka ita oboa kaki-kiti kipalaka agale oane meteku. Tone leneke kakagoke ukuno, yakoe. I Sisaria takeka Yerusaleme takeka Yu yene peya nooke-kama nekete kayo telo ekete ekete i poane agopa toto mekota meamele toamokono, neme wia tukakamene wa tikakoa kakala tokoi. 25 Nitikoiyake one tanemo pitiane yakatapekolu one wiane tukatekoule oneme pade toameadeka. Nika tone ako tobou ago Sisayo one koiso yatekamotoane uku wa i agome oka tokolo Sisa mekota moane wetekakuno wene pikene uku. 26 Sisake pipia wiane wetekatekuyake i agome tanemo i wane wiane wetekatekumo pade piamoko. Tobou ago Ageripa nepa wene tane agono, nemedo opi pitia yakoa wane i ago neke leneke moane kakakuno, neme pitia yakatekoa okamo yatekene i agome tanemo i wane wene tekene pipia oyake wiane wetekou. 27 Nipa po yapu pitikago Sisake moane wetekakilepa one koiso akoa ikimo i wane wiane wetekamekenepa nipa pale tekene tou. Nitamedekuno, neme pitia yatekamene wa Pesasiyo Ageripa-pala oka.

26

Ageripane Leneke Kakome Polo Pinali

One Wa Kei Pikome Akenemo

1 Nitikale Pesasiyo Polo-pala okome pinali neke wa kei pia agale oano ta wa okale Poloyo agale oademe yono kamotokakome pinali one wa kei pikome okome 2 ako tobou ago Ageripa i Yu yename no koiso akoa ikili pinali anu wa kei piane ikilepa ne kakakoane ukuno, ke wane wediane kakene uku. 3 Nipa no Yu yatenamepa kini kaua-mikitame tanele po pitia toma pikileka emo kumo pili pili toa ikimoka neme wene tootapekolo tekene ni ukuno, i ukumo poti yakakoa meamene.

4 No yatene pakeke mekene tokoumo tualike laigoane Yerusaleme take pone mekene tokoumo Yu yene peyame wene tiki. 5 Nipa Parisi yename tone losu totonokama litia tikilepa ete Yu yene peya moa patukakete tiki toane litiane tokou. Nitima nokoule Yu yename koto enoa wene taneya mekino, no auapeadetepa einapa nimini oko wa no kei piatikiyano, omotono ta. 6 Opi anu koiso akoa ikilepa eyake tiki. Akolaliyo toto Yu yenane kaua-mikiti auapeatekamo papete oa piane toa taatekakolo kolotine nepiane mekulu tokome koiso akoa iki. 7 Enile taatekakolo toto Yu yatene tuku (12) kakoa yateneka kolotine nepia meki. Nitoa nepia mekete onekele ete pia oto pia wedoa takama piki. Ali Muno Ageripa, Akolaliyo oa piane toa taatekakolo nepiane mekuleke Yu yename anu koiso akoa iki. 8 Akolaliyo one eina oa pikana toa taatekoa tokomepa tua pekene yene moa kamotokamele toamoko wa wene pikipa edekolo wene pikipe.

9 Papetepa padele padele toane Nasarese Yesuno ibini paya tetepo takou wane wene piane mekou. 10 Yerusaleme take nitoane mekene Yesuno agale litia tane yene peya mati po yapu moane

pitikakala tokou. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti patu kautakoane kakene tokou. Nitoanepa eina ali atoa wia tukatekoi oi pedoa pikolika oyakeno, toe wane okala tokou. 11 Losu yapu kakoka ali atoa kibu moane ni Yesuke poanemo omotoane toane enekala tokou. Nitoanepa Yesuno ali atoa-pala kotimi yotokou matiyame mone ta-kitike tọa pekene ali atoaka tuku toane moane tete mekala tokou wa Poloyo oka.

Polo One Tepe Kolotini Yesuke Pekoa

Pianeleke Akenemo
(Aposelo 9:1-19, 22:6-16)

12 Damasikase takeka enakale tou wane pokou. Nipa enile toatekou pipia Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame wia metekoli moane pokou. 13 Poadene pekene enekolu lou mataike keleponokaka a tibu laigoa pạ toka matiyame pitoa no payapono pia unukakale enekou. Kamo koni tobou ago Ageripa, eina pạpa lou pạ toko toa moa patukaka. Nitika pạme nopala opia pokoi ali-kiti toto payapono pia unukakale 14 toto peya itono aua pitakolo panagome Iberu agaleke nopala okome okome Solo Solo no edeyake tete mekala toko-pe. Pinagome layo toua witikolo pitimekawe kaime ete pedekaku pokome toa tete motoko toa pinali neke wa tete motokakala toko-kale yatekene ekene 15 Ali Munago nepa te kake oko-pe-kolu okome neme tete mekala tokago Nasarese Yesuyo ukuno, 16 opa wete kamokoa ka. Ne pono yametekilepa anukule takama poatekago moane kakadene tekene tuku. Nitikuno, ne pono yametekumoka ne naniko yameatekoule-kitika i i wa ali atoa pitikika tọawea akama pamene. 17 Iserele yatene pitikikaka e ku pa yatene pitikikaka anukumo akama pa wane wetekakenepa ne auapeane yopiane-kala kawou. Nipa eni yename ne-pala padele tokolipa toane mokala tou. 18 Eni ali atoa yomiyomu keneke mekete tikino, pạ tokota meati wa kini lene kikakoa yamema pamene. Eni ali atoa Setanuke lukoa mekete tikino, Akolalike lukoa meponomotamene. Nitikalepa Akolaliyo eya too. Eni yene no Yesuke wene tugakolipa kini poanele toma yakoike po letu mekakanapa keetapea poanele wia mitikoo. Nitoapa one wa takoa motane yene odeneya moa obokakomepa onekeya-kiti kini wa yameoo wa Ali Munoyo nopala oka wa Poloyo oka.

19 Nitikome okome tobou ago Ageripa eina pulete enekounakale tagamoane onekemo akama yakou. 20 Onekemo akama yak-ilepa Damasikase ta laigoane tokou. Nititikoane Yerusaleme takeka Yudea ta luduka pa yatene-kiti pitikikaka pima yakene ekene kini namolo poane wene wia wawa Akolalike tepe kolotini pekoa piamene. Tepe kolotini nimini pekoa pianeya meadiki wa ete-kitame wene tomotono, epetanele toma pamene wane oma pokou. 21 Nitikolu tokome Yu yename tobou losu yapu pone kak-outa no enamutukete wia tukadete wili toa kakoi. 22 Nitaneyake Akolaliyo no auapekala tokano, opika einaka einamo ita kakene ikilepa ibini akene yene-pala ibini wamene yene-palaka uku. Nipa Moseseyoka Akolaline agale tọawea akane ali-kitameka papete oa piane toane ikilepa pademoka anu weneme titiane wamekene eya wane uku. 23 Keraisu taatekoa nokome tete moa mea tuamedeka. Nome tukomeke ali atoa naniko kamoa pomotoa one namolo takoa kamoa pamedeka. Kamoa

pokomepa Akolaliyo Yu yeneka e ku pa yateneka toa moa pa takatekamo i i wa toawea amedeka wa Poloyo Ageripa-pala oka.

24 Polo pinali one wa kei pikome nimo oa kakaka Pesasiyo teigakome okome i ago Polo leau oa kake wini okono, pademo pademota yakoa luaneya teke pinali neke wa wene bebo akatapeadeko wa telo okome okale okome 25 kamo koniyali Pesasi, leau ekene wamukuno, poti uutukoane kakene ipa niminimo uku. 26 Ako tobou ago Ageripayo anu ina ukumopa yatekala tokome tokano, one mekakoane ikilepa atiki toane kakene uku. Ina ukulekitipa paigakoa taneya menano, ee nimini wa oneme wene toko. 27 Tobou ago Ageripa ne eya wane yatekene uku. Akolaline agale toawea akane ali-kitame papete wia mekapiane agalepa enipa nimini akediki wa neme wene toko-pe. Ee nimini wa neme wene toko wa Poloyo oka. 28 Poloyo nimo okale Ageripayo okome wini agale tigini ikilepa noanume Keraisunole takamotoa oko-pekale okome 29 agale tigini ekeneka ludu pitikoane ekeneka Akolaliyo eya tomotoane kini kowitikakene uku. Tobou ago neka anu agale opi yakoa meki-kitika kiwi peya no keneya ago latimotono ta wane kowitikakene uku. Noanu yono kapa po kakaneya kaku toa dikaneya kamotoane wamuku wa Poloyo oka.

30 Nitikale tobou ago Ageripa natono Benaisita Yudea ta talo tane ago Pesasi toa kipala opia mekoi peya kamotokoa pokoi. 31 Nitoa akolono pote ootakutukakete ekete i ago wia tukatekoleka po yapu pitikatekoleka pade piameadeko wa oma pokoi. 32 Nitikoli Ageripayo Pesasi-pala okome ae i agomepa Sisayo one koiso yatekamotoane uku wa wamoo tokapa padele poanele toameadekono, poano pa wa neme one po kotokoa wetekatekale pioo toka wa oka.

27

Polo Lome Take Ue Dipike Mea Pekenemo

1 I yene totopa ue dipike Itali take ipete mekoa wetekato wa oi pedoa piane ta patakale Poloka ete po yapu pitane yene padeka-kitika tobou poyo ago Duliasine yonoke moa pianeya. Duliasi einagopa ako odene meane tobou ago Sisane poyo yatene ago. 2 Nitaneyake Esia ta matanu ludu ue dipi noai tane ta-kitike kutu pima poademe Aderamitiame ta pia nekene ue dipike toto peapetekoa mea pokoo. Eya ago Masedonia keneke piane Tesalonaika take opiane ago Arisakasi toto-pala opia mea poka. 3 Nitoa ue dipike mea pote podolikama Saidone take witakoo. Eidapa Duliasiyo Polo mama motokome okome neke oya-lawe mekita eta kokoa mepoano pa. Neke noateko nee eya metekete toino, pa wa okale katepitoa pome mepoka. 4 Wa naniko eni ta tewitikoa pokolo pupulegeme oto-kama popokakoa kaka. Nitaneyake Saiperase tame pupulege pedekale popokamoka lono ete keneya pimotoa kokotoa ponokoo. 5 Kokotoma ponetepa Silisia Pabilia tata matanu ete pimotoa kusa ue muke penekete Lisia keneke piane Maira take witaponokoo. 6 Eni takepa tobou poyo agome toto mea poateko ue dipi pade tuku toa kakeneya. Nitoapa Itali take kutu poademe Alesaderia pia nekene ue dipi enetekoapa pato wa toto moa mekaka. 7 Nitikale mea pokolo ta pataka pade-mene pupulegeme oto-kama popokakoa kaka. Nitikale Naidasi ta patukoa kutu

poadete wili tokoa kawa teko tokale paka lono Keriti take pokoo. Nitoapa Keriti tame pupulege pedeka lono kokotoa Salomone ta patukoa ponokoo. 8 Keriti matanu eko keneya pimotoa potii wa kutu kokotoa ponete kusa ue kọianeka tugaponokoo. Nipa Lasia ta liti pupulege popokamoko lono ue dipi pinoai taneta tugaponokoo.

9 Ta kainya mati patakamotoa eida mea kakoo. Mea kakooka Yu yene kini losule tekete nee tekei wawa noamatekoi oipa wete penaneyake pupulege tadalita ụu wa noka tokene taatekoa nome kaka. Nitaneyake Poloyo eya wa pubu oka. 10 Ame-loe opido mea pokolopa ue dipi wia kạua kopapu atua ali-kiti tua too wa pubu oka. 11 Nitikaleka tobou poyo agome Poloyo okamo yakamokome eya agota ue dipi yopikago ue dipi pinagota kini agale yakoa toka. 12 Eida ue dipi pinoai tane takepa pupulege tadalita taatekoa noka tokene-mene poti kilikoa piamele toamokale tekete ue dipike mekoi-kiti peya matiyame Pinikisi ta kutu pipote enato wa oi pedoa pikoi. Keriti ta keneke latiane Pinikisi taapa pupulege wedoa popokoa kawamene ta tokome ni tokoi.

Pupulege Tadalita Ụu Wa Noka Matiyame

13 Wa nani keneya pupulege poti kawia popokakale eneketepa kini oi pedoa pikoona toa Pinikisi take oyake mea tugapoo wa wene pikete eni ta tewitikoa pokoi. Nitoa Keriti ta matanu eko keneya pimotoa kokotoa ponokoi. 14 Eni ta pene tewitikoa pokooka pupulege mati Keriti lono titimoa popokawineya noka. 15 Nitoa ue dipi dekoa popokakale pupulege pine wia noka lono poadete wili toa kawa teko tokale wakolo pupulegeme dekoa aua poka. 16 Nitikale paka katekoa mea penekete tube kusa ue muke piane ta Kooda wa ibini akene ta patukoa ponokoo. Eni de taame pupulege pedekale peneketepa po kakamoa lia aua nekene ue dipi deya oto tube ue dipike liimoa kakadete wili tokoa kakoo. 17 Ate liimoa kakatekoapa tube ue dipi pilage wia pedoa pitakaya tokale pupu yename ue dipi kouna lono poome lutua tagatapekoi. Nititikoapa pupulegeme ue dipi Libia ta matanu liti ue kekulu kibi tono keneya kakeneta popokoa aua pokome wia mitikoa kaugaya tokale eya tokoi. Ue dipi pigike lekane yomoke tukane mamina petene kẹawea moa pikoi. Nitikoli pupulegeme ue dipi pa popokoa aua poka. 18 Podolikama pupulege ụu wa popokoa kawa aua pokale pupu yenamepa ue dipi yaapemotoa kopapu moa kusa uele pitikakala tokoi. 19 Wa podolikama ue dipi wa yaapemotoa ue dipi pupu toatekoiya wane-kiti po eya moa kusa uele pitikakala tokoi. 20 Nitoapa ta pataka pademene lou tagoi wedome agopa takatapeneya pa mea ponokoo. Nipa pupulege tadalita pa ụu wa okoa kaka matiyame toto peya tua atuamedeko wa wene pia mekoo.

21 Pupu ali-kiti nee wawa noameneya pa pupu tokoa kakoi pake Polo kini lene yoto pome kakome okome ame-lawe Keriti ta opi tewitikoa poameo wane okounakale yakoa tikinakeya. Yakoa toi tokapa nipa i ke enekakoa kawa kinikiya tadoa atua padele toamoo toka. 22 Opi wene yaapeaneya meamene. I ue dipi uele atuatekoyake odene agoka tua atukile toamoono, piti moameo. 23 Akolaliyo nopa one wa takoa motoka tokolo onekele takama puku agome uku. Ete piapa oneme wetekane edelo ago no kakouta nokome okome 24 oya Polo piti moamea. Nepa ako tobou ago Sisane leneke

poke kamedeko. Nitamedekono, Akolaliyo ne pewe witikome wini yene peyapa nekeya-kiti wa neke yonoke pikano, odene agoka tua atukile toamoo wa edelo agome onokano, 25 wene yapeaneya meati. Akolaliyo eni akedekopa taatekoa too wane oneke wene tugakene uku. 26 Kusa ue muke piane ta deya eni matanuke i ue dipi pewikoa pitikatekoyake uku wa Poloyo oka.

27 Atoa leme (14) kakoa ta pataka-pete pupulege pa popokakoa kakomepa ue dipi Ederia wa ibini akene kusa ue lono ete ototа pa popokoa aukoa kaka. Nitikale tube likonu pupu yename pade ta nami kunuka piko patu wa eya tokoi. 28 Ue kekulu piane itono pikome tokole enadete po namike kue ua tukatekoa eina adeka pikutu toa enema pokoi. Itono kebonoke tugakaya wa tokoi. Nitoa titikete po uele pitikoa limo limo toa motekete yonota lido akoa kotu pia enekolipa kapidi (20) kakoa adekake itono tadeka. Kuku keneya pekete wa pitikoa limoa enekoli wagene melepu (15) kakoa adekake itono tadeka. 29 Ue tigotoma pekedekale eneketepa ue kekulu tube kue pikata pewikoa pitikakaya tokale eya tokoi. Ue dipi pa lauaneya pimotoa tekete mabo kakeneya wane tuyono tene lono po kakoa uele pitikakoi. Pitikatekoa ta wete pata pata wa kowitoa kakoi. 30 Nitoapa pupu yene tube ue dipi to̱a poadete eya tokoi. De ue dipi ue talike moa tukaketikakoi. Nipa mabo kakeneya pade-mene ue dipi timini lonoka uele pitikadete keneya lede eni yotokoa tokoi. 31 Nitikoli enekome Poloyo poyo tobou ago kakata pokome okome wini pupu ali-kiti tube ue dipi keneke toto-pala odeneka meamokolipa Akolaliyo kiwi toa moamoo-kale 32 poyo ali-kitame de ue dipike kakoa tukane po-mene wakamu toa de ue dipi paka pomotoa wakoi.

33 Ta pene patama nokaka Poloyo e yene kowitikome okome ta pataka atoa leme (14) kakoa-peta ke enekakale mea nee noameneyano, nee pade opi moa noe. 34 Kipala padeleka toamoono, ue dipi katepitoa poadetepa nee noatino noe wa ootokoapa 35 e yene kakakoa palawe wane moa Akolali-pala ke wa oa popimo-tokome naka. 36 Nitikale enekete peyame ke wa wedia mea moa nakoi. 37 Eni tube ue dipike toto meko yene ege kadukaka oi moapa koome kadukoa wa lene timini togoikoa kolo (276) kakoa meadekoo. 38 Nee adekoa nootokoapa pupu ali-kitame ue dipi wa yaapetekakoi. Nipa ue dipi keneke lobutua pikoina witi ku̱ moa kusa uele pitikakoi.

Ue Dipi Kusa Ue Matanuke Wia Mataloganemo

39 Ta patakale enekoli e taapa maida ta patu wa padeka lono kusa ue ko̱ianeka kibi pi-itapekale enekete ue dipi kuka tugakoa pia enato wa eya tokoi. 40 Ue dipi lauaneya pimotoa uele pitikakoinakeya-mene po wakamu toa wakoi. Nititikoapa ue dipi ki̱yotokoa pomotoa tene lono poome kebetoa kakane yomo peteneta po keetapekoi. Timini lonoka mamina petene pigike lekane yomoke ate moa tukakoi. Pupulegeme ue dipi matanuke popokoa aua pomo-toa tekete ni tokoi. 41 Nitikoli pupulegeme ue dipi popokoa aua pokome ue kekulu kibi tono keneya kakeneta wia matalogaka. Tene anakoa kamotoa wago ue kibike wia mataloganeya kaka. Nitikale tene lonopa ueme lokokoa kawa pedoa tadekakolokaneya. 42 Nitaneyake poyo ali-kitamepa po yapu pitikatekoi yene yonoto

pia paka petoa pokayano, wia tukato wa wene pikolipa 43 kiwi yopikagome Polo toane mouno wene pikome tokome wia tukameo wa oka. Nitikome okome uele yonoto pia wene tiki-kiti kiwi namolo takoa uele pitoa matanuke yonoto pia poe. 44 Ete-kiti kipa yomo pilage-kitika ueme wia pedekolokane yomo-kitika tebe-taneya pia pamene wa oka. One eni okana toa petoa peketepa padeka ue nakameneya peya matanuke witoa pokoi.

28

Molita Take Mekete Tanemo

1 Toto matanuke eni petoa pote kaketepa eni taapa Molita ta tadeko wa wene tokoo. 2 Eni take meane yename toto mama moa wedoa auapekala tokoi. Nipa ta nokome niti-pala tokale tokome toe moa yotokakete kiwi peya noe wa makutukoa motokoi. 3 Nitikakoa Poloyo toe adali wekotoa moa toele pitikakale toe potome kiimo-tokale tokome ali wia tukako kaya yomo adali pake meaneya witimotokome nokome Polono yono waneke tanianeya tuka. 4 One yono waneke tanianeya tukale enekete eni take yename ekete ekee i agopa ali wia tukane ago tadeko. Ue nakameneya petoa nokanake kayame tania tukamedekale tuoono, enato wa enekakoi. 5 Enekakoli Poloyo kaya toe pake tadekatekoa kakale one-pala padeleka toamoka. 6 Nitikale one tigini yoa lobutuko patu, one kakota aua pitakome tuko patu wa nepikoa kakoiyake padeleka toamokale enekete kini wene wia wakete ekete i ago tuamokono, pulali tadeko wa okoi.

7 Eniya liti eya ago Pabiliasi one itono-mene pianeya. Einagopa Molita ta talo toa meane ago. Einagome toto makutukoa mo-tokome ta pataka teboloke one yapu moa mekoa nee epetaneya takoa lawetekala toka. 8 Einagono etene tepe moa poto yene taneya pianeya. One yene taneya pikata Polo pokome Akolali kowitikoa yono pia epetekaka. 9 Nitaneyake eni kusa ue muke piane ta deyakepa yene pitane ali atoa Polo mekata note-kala kakoli epetekakala toka. 10 Nitaneyake eni yename ke wa toto peya pewe wia kakoi. Wa naniko ue dipi padeke mea poadete mekooka tone mea pekete noatekoya eya ue dipike moa pikoai tokoi.

Molita Ta Tewitikoa Lome Take Pekenemo

11 Molita ta tokene teboloke mea kawa pade ue dipike lewia pote mea pokoo. Eni ue dipipa Alesaderia ta pia Molita take nekeneya. Nipa pupulege tadalita taatekoa noka tokene-meneke pa eida pianeya. Eni ue dipipa pinagome pulali Susine man-ata yomini kayo ekete Kasito Polokosita wa ibini akeneya. 12 Ue dipike peapetekoa mea pote Sairakuse take witapekete ta pataka teboloke eida mekoo. 13 Eida mea tewitikoa pote Risiame take witapokoo. Podolikama pupulege toto nokoo lono titia popokaka. Nitoa popokoa kawa aua pokale ta pataka takutake Puteoli take witapokoo. 14 Eidapa Yesunomo yakoa motane yene kotukolo ekete ta pataka tatono (7) kakoa-peta kipala opia meato wa makutukoa motokoi. Nitikoli eida mea kawa tewitikoa Lome take pokoo. 15 Nitoa ka ludu poadete pokolopa Lome take mea Yesunomo yakoa motane yename toto noatekomo yakamotekete kotua nokoi. Padeka-kitame Apiase Makesike kotua note wa padeka-kitame eni ta patukoa Pasidia Yapu Tebolo wa ibini akene take kotua note tokoi. Nitikoli enekete Poloyo Akolali-pala ke wa oa wene weye akeneya kutu

poademe poka. 16 Toto Lome take pote kakolo Lome ta yopia meane yename Polo po yapu pitikamekete yapu pade keneke one yopiateka poyo ago-pala meamele toko wa moa mekakoi.

Polo Lome Take Mekome Tanemo

17 Ta tebolo takoa patakale Poloyo Lome take meane Yu yenane tobou ali-kiti kiwi noe wa agale oa wetekakale obo-moa nokoli okome anukameyo toto Yu yatene-pala padeleka toamoane tone kaua-mikitane totonoka tetekamoane tokoluka Yerusaleme Yu yename no dekoa Lomane yenane yonoke moa pikoi. 18 Nitikoli no pitia yakatekoa no i ago wia tukatekole piameadekono, neke yapu pa wa wetekadete tokoli 19 Yu yename mena-kama okoi. Nitikoli ekene kini koiso tokamotono, ako tobou ago Sisayo anu koiso pitia yatekamotoane uku wane okou. Nipa Yu yatene koiso akoane ouno wene pi-amekeneke okou. 20 Ina ukulekepa anu oya-lawe kipala agale oadene tekene oboa noe wane agale oane wetekakouna. Ete Iserele yename Akolaliyo taatekoa tokale nepia mekete wedia meki toane noanumeka nepiane mekuleke kapa poo kakoa kebetaneya kaku wa Poloyo oka.

21 Nimo okale ekete Yudea Yu yenameka nekemo pade oto wia wetekamoa toto mekota nekene Yu yenameka enika enimo wamoa ne akoa akene agale pademoka wamoa tokoi. 22 Enilepa toamokoiyake ta piko peya pitiki-kitame eni weneya totono litia tiki yene akoa ikino, pinali neke wa kei piatekomo yakoono, 23 ipete wa oto nekete yakoo wa oi mea pokoi. Eni oi nokale eina ali peya mati Polo mekata obomoa nokoli Poloyo Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wa toawea oka. Nipa Moseseyoka Akolaline agale toawea akane ali-kitameka Yesuke papete oa piane toa pine toa olaukakome okome Yesu onepa eina Keraisu wa papete ibini oa piane ago wa onekemo olaukoa meka. Nipa Yesuke wene tugamotoa toa enekome likonu witia titimoa olaukoa mea ta likaka. 24 Nitikale padeka-kitame winipa nimini oko wa one okamo yakoa moa wa padeka-kitame yakoa moamadete wakoi. 25 Nitoa odene wene piameneya tewitikoa pokoika Poloyo agale pade oa metekome okome ae Epetane Yominiyopa tone kaua-mikiti-pala oatekamo Akolaline agale toawea akane ago Aisaia wene takakome eya wa akeneya.

26 *I yatene kini kaleme yakoa meake yakoa moamoa leneme enoa meake enoa moamoa toi.* 27 *I yatene kolotini lupi taneya mekete kaleme wedoa yakamele toamokolo mea lene-pala lakaputukoa yawa tiki. Enipa leneme enoa moa kaleme yakoa moa teketepa ipa Akolaline pekuno, noa tato wa nookedo tepe kolotini pekoa pikolipa latekou* wa Aisaiayo toawea akaneyano, enipa nimini akedeko.

28 Kipala i ukumo yakoe. Ako-laliyo ali atoa toa motokome tokomo e ku pa yatene pitiki toa oa pupitikaneya. Nitaneyake eni pa yename one eni tokomo yakoa moi wa Poloyo oka. 29 (Nimo okale yakamotekete e Yu yene one mekata tewitikoa pote agale tetoa oma pokoi.)

30 Polo mali takutake Lome take mekilepa one pitika yapu pinago kue mea topo tootokoa meka. One eni yapu nokoi peya Poloyo ke wa makutukoa mokala toka. 31 Nitoapa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo Ali Muno Yesu Keraisunomoka i i wa atiki toa mea

olaukakala toka. Nitikalepa enika enimo olaukamea wa padameka wamokoi.

LOMANE
Poloyo Lome Yeneke Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesunole-
kama takama yaku ago mekene
uku. Akolaliyo ali atoane wene
epetekakomopa one agale patu
kautakoane kakene oane auane
yamotoa tokome nopa one wa
kayo oa motoka tokolo ni uku.

2 Enimopa Akolaliyo kiwi yatene
auapekene dikou wa one agale
toawea akane ali-kiti namolo
namolo papete wene taka taka
tokale one bokuke wia mekama-
kala nekeneya. 3-4 Eni epetane
ko ikilepa tone Ali Muno Yesu
Keraisu ko uku. Einagopa ali
latia nikilepa Depidi-loeke tawa
nekeneya. One yomini-pala
mekome epetekoa-kama tikilepa
Akolaline mana tokome taneya.
Nome mea tua pokale Akolaliyo
moa kamotokakilepa i agopa one
manago one tele patu kautakoa
mea kakono wene tamene wa
taneya. 5 Kipa one Aposelo ali-kiti
meamene wa toto pewe witikome
takoa motikilepa Yesu einagome
taneleke toka. Nipa e ku yatename
Yesunomo yakoa mootokoa oneme
tamene wa akene toa litia toa
one kei pia tomotoa tokome toka.
6 Wini Lome take meki yene kiwi
padeka-kitika Akolaliyo one wa
takoa motaneya. Nipa Yesuke
lukoa memotoa tokome taneya.

7 I agale wiane mekakilepa wini
Lome take meaneya Akolaliyo
kipa one kolotini yene wa takoa
motane-kitike wetekou wane tuku.
Kini kowitikakilepa eni yene pewe
wia kilikoa memotono toe wane
toneketai Akolali tone Ali Muno
Yesu Keraisuta kowitikaku-ye.

Polo Lome Take Poateka Wene Pianemo

8 I pipia titiane wiane mekak-
enepa Yesu Keraisu patu kau-
takoane kakene Akolali-pala ke
wane uku. Kiwi peyake ke wane
ikilepa kini Yesuke wene tugoa
mekete tikimo ta piko peyake
meki-kitame yakatapeadikili
tekene ni uku. 9 Akolaline
leneke kakene eya wane uku.
One kowitikene-kama kiwi wene
taneya kowitikoane uku. Nipa
onekele wedoane takama yawou
wane one manake epetekoa akene
agale oane mema yakene uku.
10 Nitoane Akolali kowitikenepa
no Lome takeka moa wetekateko
wene pikepa moa wetekoa ta
wane one kowitoane okala tuku-
ye. 11 Epetane Yominiyo no wene
takaka toane kiwika olaukadene
tekene kiwi enadiya wane kow-
itoane uku. Kipa one tele patu
kautakoa kama pomotoane tekene
ni uku. 12 Nipa tone Yesuke wene
tugoa mekete tokomo yakaate
toa mape wiitakutukoa meatoane
ekene uku. 13 Anu oya-lawe
eya wa wene taneya meamene.
Yesunomopa ete pa yatene-kiti
pitikoi toane oane mema yakolu
padeka-kitame yakoa motokoi toa
wini Lome takeka kime yakoa mo-
motoane tou wane lugutukoane
noadene tokala tokou. Nitikala
tokouyake papukamokale wete
noamokou. 14 Geriki agale yakoa
iki yene ni Geriki agale yakamene
yene ni wene meameane yene
ni wene muno meane yene
enika eni yene peyame yakamo-
toane tekene Yesunomo ta piko
peyake toaweane oma pamedeku.
15 Nitamedekuno, wini Lome ta
ludu kiwi mekika tugatekoane
Yesunomo oane meadiya wane
wene piane mekene uku.

16 Yesunomo toaweane amene
ya toamokolo meku. Onekemo
yakoa motiki peyapa Akolaliyo
telekole tokome toa mokala
toko. Ete pa yatene naniko toa
moademe Yu yene namolo takoa

toa motokono, one eni tokomo edoane amene ya momotoa-pe. 17 Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa pa kini Yesuke wene tugakileke ni toko. One eni toko ko ikilepa Yesunomo toaweane uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyo poanele toamene tetepo takane yene meemoa pikilepa titiketeka wipitiketeka oneke wene tugoa mekete tekete nitoi.*

Akolali Ali Atoa-pala

Kotimi Yoa Mekomo

18 Akolaliyo a tibu mekome enekolo one nimini agalepa ele kule poanele toa kaukoa agopa takatapeki yename onekele takamoa poanele-kama tikili enekome kotimi yoa meko. 19 Nipa one kakome tokole wene toatiki toa padeya padeya kiwi pakeke keleyo witakakala tokoyake paya nou toa poanele pa toma yakili tokome kotimi yoa meko. 20 One kakome tokole kini leneme enamele toamokoyake itono tibuta latia piane-peteka opika one latia pianeya-kiti leneme keleyo enamele toko. Keleyo enekete tekete one tele taneya meemoa pokona, Akolali wa amele toko wa amediki. Akolali kawamoko wa edoa omotoa-pe. 21 Akolali onepa dikane ago wa wene taneya meketeke one kei piatiki toa kei piamoa ke wa wamoa tokoi. Nitoapa kini wenepa bebo akatapea yomiyomume agopa takatapea taneya mekoi. 22 Nipa wene muno kakeneya meku wa oake kaua kaloa kakete tokoi. 23 Nitoapa pa tootapeneya meemoa poko Akolali kowitoake wakete kini yoname latikoinakeya-kiti kowitoai tokoi. Nipa eya adeka ali ini kai kaya enika eni yomini latia kakoa etepea kowitima pokoi. 24 Nikepa ele kule poanele touno wene pikoile pa toma pomotoa Akolaliyo wakeneya. Nipa pamoko mea kini kini tigini toa potokatakutukakete ya tanele toma-kala pomotoa wakeneya. 25 Nitane yename Akolalinemo ete pimotoa wawa kapene peku noai taneya. Nitoapa padeya padeya peya latia piane ago Akolali kowitamoa onekele takamoa tekete one latia pianeya-kiti adeka pia yomini latia kakoa kowitima nekeneya. Nitaneyake ali atoa toto peyame one kei enabuna pia-kala kamedeko. E̲e nimini.

26 Eni yename etepea poanele toma pokoike Akolaliyopa pamoko mea kini tigini toa potokoa ya tanele toma pomotoa wakeneya. Nitikalepa kini atoameka toa potokakete kinikane tebea piameneya atoa yatene kini kini wa kinikane latikoa tebea pikala taneya. 27 Alimeka kini atoa tebea piameneya ali yatene kini kini wa atoa latikoane tebeane piouno wene kibutuma yakeneya. Nipa kini kini ete oto wa ya tanele tuku pekete toapa kini tiginike wa kini tokoinakale nami wipitinokala taneya. 28 Nipa Akolali edeya weike wene taneya meamoono, tokamotato wa paya nou toa mekoli enekomepa kini toamatekoile-kama toma pomotoa wakeneya. 29 Nitaneyake kini tepene e ku poane wene witoa tagatapeneya mea eya toma yakeneya. Poane peku noa toa ni padeya padeya tepi moa ni lenee pia ni epetanele toma yakoi yene-pala poane wene pia ni ali wia tukoa ni neno-kama oa ni kapene wakoa ni kotu kabunu kawa 30 ni akoa agale oa ni Akolali-pala kotimi yoa ni ete yene paya tetepo takoa ni mate agale oa ni ele kule poanele titia toa ni etene ninetane agale tagoa toamoa 31 ni ete ali atoake wene meameneya mea ni ne auapeane ile tou wa

oake toamoa ni ete yene mama moamoa ela moamoa tiki. 32 Enika enile tikileke Akolaliyo one totono litikome kibu moa tukoono wene teketeke pa toma yaki. Nika kini eni tikina toa ete yename toma yakile eneketepa epetanele tiki wa kei pikala tiki.

2

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enatekamo

1 Anu oya enika eni poanele tikipa poanele mati eni tiki wa neme-kiti kikoa akakilepa pinali neke wa kikoa eke toko. Nemeka enika eni poanele toma pekeke okono, pinali neke wa kei piamele toamoko. 2 Enika eni poanele toma yaki-kitipa Akolaliyo kini tanemo pitia yakoa kibu motikilepa kiyoke-kama tokono wene totome toko. 3 Enika eni poanele nemeka pa toma yakeke ete yename poanele tikimo pitia yakoa toawea akakepa nipa Akolaliyo ete yene kibu motokome nepa kibu moamoono wene pianeya meke toko-pe. 4 Akolaliyo ne pewe-kama wia poti mama moa tokoyake one eni tokolepa neme pale tane tetepo takoa meko patu. Nipa neke poanele tewitikoa oneke tepe kolotini pekamotoa nepia mekome tokome ni pewe-kama wia kako wa neme wene toamoko patu. 5 Ae, oneke tepe kolotini pekamade kolotini lupi taneya meke toko. Widikakolekepa Akolaliyo nepala kotimi yoa mea kibu moo. Nipa ali atoa-pala kotimi yoa mea kiyoke takoa eneka-petepa nitoo. 6 Enipetepa Akolaliyo ali atoa kini kini toma yakoileke nami wia topo takakala too. 7 Padekitame epetanele toma yaketepa nipa Akolali pa tootapeneya meko toa kiwika meadiya wa wene pia mea ni Akolaliyo kiwi kei piatekale toa enekala toa ni mea kama poatiki ka tuku tokoa kawa tekete epetanele toma yaki. Nitiki yene-pala Akolaliyo ke wa topo takakome mea kama pomotoa toademe toko. 8 Pade-kitame nitameneya kinikile-kama toa nimini agale yakamadete wawa poane peku noa tikilipa nipa Akolaliyo topo takakome kotimi yoa mea tete meademe toko. 9 Poanele toma yaki peya Akolaliyo eni tete mea ke enekoa mekakilepa Yu yene namolo takoa ni Yu yeneke lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko. 10 Epetanele toma yaki peya Akolaliyo one pa tootapeneya meko toa memotoa tokome kei pia tepe kolotini kilikoa pikoa toademe toko. Nipa Yu yatene namolo takoa ni kiwike lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko. 11 Nipa Akolaliyo Yu yatene ali atoa e ku pa yatene ali atoa takoa enoa akakilepa Yu yatene e ku pa yatene midi piitapeane tetepo takoa toko.

12 Akolaliyopa Mosesene totono yakamene pa yatene ali atoame poanele tokoileke nami wia kibu motikilepa nipa one totono ete pimotoa koiso akoa kibu moa atukoo. Eni totono yametane Yu yename poanele tokoileke nami wia kibu motikilepa nipa eni totono kime tetekadiki wa eni totono litikome koiso akoa kibu moo. 13 Akolaliyo ali atoa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Mosesene totono yatekoileke tokoya mena. Eni totono litia tokoileke ni toko wane ekene uku. 14 Moseseyo one totono pa yatene ali atoa yameameneyake padeka-kitame kini weneme epetanele toma yaki. Nipa eina totono yakoa motane tetepo takoa tiki. Enipa kini tepeme epetekoa tamene wa oko toa tiki. 15 Ile poanele tadeku ile epetanele tadeku wa tepeme takatakutukakono, Akolaliyo Mosesene

totono kini tepene lukane tetepo takoa tiki. 16 Akolaliyo ali atoa takoa enekilepa kini tepene meaneya yaẉa takoa enoa akakala too. Nipa Keraisu Yesu one patu kautakoa kakome nitikamotoo. Enipa Yesunomo pine toane oane metekuna toa too.

Yu Yene Mosesene Totonoke Lukoa Meanemo

17 Ae, anu oyago neme-kiti Yu ago kaku wa oa ni Mosesene totonoke tugoane meku wa oa ni Akolaliyo Yu yatene-pala oya kakoa meko wa mate agale oa toko. 18 Eya waka neme-kiti oko. Akolaliyo wene pikole wene taneya meku wa oa ni Mosesene totono olaukaneya tekene epetanelekama takoane tuku wa oa 19 ni leneta lianeya meki-kiti yono moane ka yameane auane pone ni yomiyomu keneke meki-kiti paẉa takoane tuku wa oa 20 ni Mosesene totonokepa Akolaliyo wene takanemo niminimo-kama kabe koukoa wia mekaneya pikono, eni totonopa wene meamene-kiti i i wane olaukoane mati-kitika mane mane oane tuku wa enika eni mate agale neme-kiti okala toko. 21 Ae, anu oyago ete yene wini mane mane ekeke pinali neke wa mane mane wamokono, dekolo toko-pe. Panagoneya kode moameamene wa mane mane ikilepa kode noake oko patu. 22 Mone padane atoa tebea piameamene wa mane mane ikilepa padane atoa tebea piitikoake oko patu. Pa yene kini yoname latia kakoa lodo yoa kowitikiya-kiti kote motuku wa neme ikilepa kini losu yapu keneke pianeya-kiti kode moake oko patu. 23 Mosesene totonopa ne Yu yatename pikoa kako wa neme-kiti mate agale ikilepa eni totono tetekama peke Akolali ya takatekoake oko patu. 24 Nilekepa Akolaline bokuke eya wa papete wia mekaneya piko. *Yu yene kini toma pikilekepa pa yatene-kitame ekete ipa Akolaline yatenameke tikiti patu* wa one ibini tema piki.

25 Mosesene totono litia teke pene opiane matiyane kepene teigamotoa tokolopa nipa Akolaliyo eni matipa one wa takoa motoko. Ae anu oyago nedo kepene teiganeya meake Mosesene totono tetekakolopa nipa Akolaliyo nepa kepene teigamene ago tetepo takoa meko. 26 Mone pa yatene agome one kepene teigameneya meake eni kiyo akene totonodo litia tokolopa Akolaliyo einagopa kepene teigane ago tetepo takakome one yatene ago wa takoa motoko. Enipa nimini uku-pe. 27 Nika dikane pa yatene agopa one kepene teigameneya meake eni totono litia tokomepa ne-kiti eya wa kikoa akademe toko. Nepa kepene teiganeya meko Yu agome eni totono bokuke wia mekaneya pikoa kakeke tetekakala tadeko wa ne kikoa akademe toko. 28 Yu agopa one tepene paya wene pimotoake kepene teiganeya mekomepa nipa one eni adekapa yoname pa tokoo pianeya pata pale taneya. 29 Akolaliyo panago-kiti i agopa one nimini Yu yatene agono, one wa takoa motoko agopa one adekapa kepene tokoo pianeya mena. One tepene pianeya. Eni adekapa Epetane Yominiyo pianeya. Nipa Mosesene totono litia taneya mena. One eni tepene piane adekapa ali atoame enoa kei piamikiyake Akolaliyo enoa kei piko.

3

1 Akolaliyo toto Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enameneya midi piitapeane tetepo takoa mekono, toto Yu yenepa edeya weike kepene teigako patuno, tokamota, pa meato wa totome amele toko patu. 2 E'e mena. Akolaliyo toto Yu yatene

ele kule toa pewe wia yopia meko. Tobou kakoa pewe eni witikomepa one agale pikoa kamene wa toto yatene takoa oa metaneya. 3 Nitaneyake toto yatene padeka-kitame one agale yakoa moamokoi. Nitikoino, Akolaliyo kiwi yatene auapekenepa dikou wa oa pikana toa taatekoa toamoko patu. 4 E̲'e mena. Ali peyamedo kapene wakoa okolipa Akolaliyo niminimo-kama oo. Enilekepa Akolaline bokuke one-pala akenemo eya wa wia mekaneya piko.

Pademo pademo ikilepa niminimo-kama wini oko wa peyame oi. Peyamedo ne koiso akoa eketepa padele padeleta neme tikilepa niminile-kama tadeko waka oi wa padame wia mekaneya.

5 Totome poanele tikilepa Akolaliyo niminile tokole keleyo witamotoa tokono, tone eni tokoo poaneleke Akolaliyo kibu motokomepa poanele onemeka toko wa totome amele toko-pe. Enipa itono peku noai tiki-kiti paya nou toa mekete ikina toane uku. 6 Akolaliyo nitikome toamoko. Akolali onedo k̲iyoke-kama meamokome too tokapa nipa ali atoa edoa takoa enoa akamotoa-pe. 7 Panagome eya wa-kiti paya nou toa mekome oo. Yomiyomume tole pa̲ we-doa witakako toapa anu kapene wakoane uku agaleme Akolaline nimini agale keleyo witakakala toko. Nitikolo peyame one kei pikala tikino, Akolaliyo eni kapene wakoane uku agaleke edoa kibu momotoa-pe wa panagome-kiti oo. 8 Nimo wado ikilepa epetanele witamotoa tekete poanele toma pato wa okome oo. Pade ali-kitamepa noanuka enimo uku wa no akoa akedikili yateku. Dikoa kapene yokaki yene nami wia enatiki toa Akolaliyo kibu moademe toko.

Kiyo Akenele-kama Toko Ago Odeneka Meamoko

9 Nipa toto Yu yene mea epetekakete ete pa yatene moa patukakono, Akolaline leneke atiki toa meamele toko wa totome mate agale amele toko patu. E̲'e mena. Yu yeneka e ku pa yateneka toto peyapa tone toko poaneleme moa labakaneya meko. Enipa kipala wete olaukakounakamo uku. 10 Nikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Kiyo akenele-kama toko ago odeneka meamoko. 11 *Akolalinemo wene taneya meko ago odeneka meamoko. Akolali mekota poateko ka tuku toa kako ago odeneka meamoko.* 12 *Ali atoa peyame Akolali tewitikoa wakete etepea pale toma pekeneya. Epetanele toko ago odeneka meamoko.* 13 *Nipa tuane ago pade oloyo tootokoa itonome kauameneka kotimi atepea noko toa kini tomo pookepa poanemo atepea witakala toko. Kini kekemepa ete yene oa yotokakala tiki. Kini kabunumepa kayame tania tukou toa oa potokakala tiki.* 14 *Kini kabunumepa ele kuleme ke enekakolo memotoa ete yene-pala poanemo oa kaki.* 15 *Lene pia mekamotekete pitakete ete yene pa wia tukapokala tiki.* 16 *Padeka padeka yaketeka ete yene tete mea ke enekakole toma yaki.* 17 *Tepe kolotini kilikoa meamene agopa tokolo meki.* 18 *Akolali piti motikileka toamiki* wa panagome Akolaline bokuke wia mekaneya.

19 Moseseyopa ile tamene ile toameamene wa one totono yametikilepa eni totonoke lukoa

mekoi peya kikilikoa yametaneya. Nitaneyano, Akolaliyo koiso akaka-petepa poanele padeleka toamene ago no i meku wa teyo oo tokolo-pe. Peyame one eni totono tetekakala tiki. 20 Padameka eni totono litiane tootapekuya tekene Akolaline leneke poanele toameneya meku wa amele toamoko. Eni totonomepa ali atoane poanele i i wa keleyo wene taka taka tokolo tekene ni uku.

Akolaliyo Ali Atoame Poanele Toameneya

Meane Tetepo Takoa Wene Keaneya Mekomo

21 Opa eina namolo totono ete pimotoa Akolaliyo one ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekome toko totono yameteko. Nipa Moseseyo one totono wia mekakomeka ni Akolaline agale tọawea akane alikitame kini boku wia mekaketeka i i wa deka deka toa wia mekapiane toa opi taatekoa yameteko. 22 Akolaliyo one ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa pa kini Yesu Keraisuke wene tugakileke toko. Nipa oneke wene tugoa meki peya midi piitapeane tetepo takakome toko. 23 Yu yateneka pa yatene-kitika toto peyame Akolaline totono tetekaketepa one mekome tokole kotuke adekoa meamele toamokolo pa meko. 24 Nitikoyake Keraisu Yesuyo toto oto toa moademe tuaneya tokolo Akolaliyo pa pewe witikome totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. 25 Ali atoa kini poanele tokoike tua atukayano, neke kamate ponomotoa tuamene wa Akolaliyo Keraisu Yesu moa wetekaneya. Nipa ali atoa oneke wene tugakolipa kini poanele tokoike po letu mekakana keetapea wene keaneya meademe tokome ni wetekaneya. Nitoapa kini tokoi poanele oneme enoa wawameneyake one leneke poanele toameneya meane tetepo takakome tanele eni yametaneya. Papetepa ali atoame poanele tokolika Akolaliyo tigotokoa layo wete pitikameneya. 26 Nitaneyano, opi onepa poanele-kama kote motokago mekomeke tadeko wa totome wene tomotoa tokome Keraisu tone tokoo poaneleke tumotoa moa wetekaneya. Opa Akolaliyo Yesuke wene tugoa meki-kitipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

27 Akolaliyo toto toa momotoa tekete tone wa kei pia mate agale oko patu. Ẹ'e mena. Ni edoamo. Mosesene totono litiane tootapekene epetanele-kama tuku wa padameka mate agale amele toamoko. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa tone Yesuke wene tugoa mekoleke ni toko. 28 Nipa panagome-kiti Mosesene totono litia tootapeamokomeke Yesuke wene tugakolopa Akolaliyo einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko. 29 Akolaliyo pa yatene-kiti wawa Yu yatene takoa talo toa meko patu. Ẹ'e mena. Yu yateneka e ku pa yateneka toto peya Akolalikekama lukoa meko. 30 Akolali wa oateko agopa one odene meko. Ni agomepa kepene teigane agoka kepene teigamene agoka Yesuke wene tugakolopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko. 31 Nipa Yesuke wene tugoane mekuno, Mosesene totono edeya weike litiku patuno, tokamota wane ekene ukutu-mo. Ẹ'e mena. Yesuke wene tugoa meketepa nipa Mosesene totono wedoa pikoa kako.

4

Eberame Akolalike Wene Tuganeleke

Poanele Toamene Ago Tetepo Takanemo

1 Nipa tone kaua ago Eberameke
edemo ato patu. 2 Eberameyo
epetanele toma pekenelekedo Ako-
laliyo onepa poanele toamene ago
tetepo takoo tokapa nipa Eberame
pinali one wa kei piamele too toka.
Nitoo tokake Akolaline leneke
kakome pinali one wa kei piamele
toameneya. 3 Akolaline bokuke
Eberameke eya wa wia mekaneya
piko. Akolaliyo tou wa ikilepa
nimini taatekoa toatekomo eni oko
wa Eberame Akolalike wene tugoa
meaneya. Nitaneleke Akolaliyo
Eberame poanele toamene ago
tetepopa ni takaneya.

4 Panagome-kiti panagono pupu
takakolopa pupu pine agome topo
toa kue eya ete metekilepa iya
pa puputuane ne pewe witikene
meteku wa metekoya mena.
5 Akolaliyo pa puputua pewe
wiou toa tokome poanele tiki ali
atoapa poanele toamene yene
tetepo takoa wene keaneya meko.
Nitikono, panagome-kiti Mosesene
totono litia tootapeamokomeke
Akolalike wene tugakolopa Ako-
laliyo one eni wene tugakoleke
einagopa poanele toamene ago
tetepo takoa wene keaneya meko.
6 Mosesene totono litia toota-
peamele toamokaleka Akolaliyo
poanele toamene tetepo takane
agopa kolotine meatekaleke
Depidiyo papete eya wa wia
mekaneya.

7 *Akolaliyo kini poanele tokoike po
letu mekakana kea wawa
ni kini poanele moa agopa
takatapea taneya mekoi-
kitipa kolotine meoi.* 8 *Nipa
poanele toma yakaleka
Akolaliyo poanele toamene
tetepo takane agopa kolotine
meoo* wa wia mekapianeya.

9 Kolotine meoi wa ikilepa
kepene teigane Yu yeneke odene
akeneya patu. Kepene teigamene
yatene-kiti kikilikoa okome ak-
eneya patu. Nikepa eya wane
okouna. *Eberame Akolalike wene
tuganeleke Akolaliyo one poanele
toamene tetepopa ni takaneya.*
10 Nipa Eberame einagopa poanele
toamene ago tetepo takakilepa
Akolaliyo manipete titia taneya-
pe. Eberame one kepene wete
teiganeya mekale titia taneya-
pe. E̲'e mena. One kepene
wete teigameneya pa mekale
titia taneya. 11 Nititikaneyake
Eberame pinali one wa kepene
teigamotaneya. Nipa one kepene
wete teigameneya pa mekome
Akolalike wene tugakale Ako-
laliyo one poanele toamene ago
tetepo takane adeka eni pianeya.
Akolaliyopa naniko pa yatene-
kitika kepene wete teigameneya
pa mekete oneke wene tu-
gakoileke poanele toamene yene
tetepo takateka adeka eni dekoa
piipianeya. Nitaneyano, eni
yene peyane pinepa Eberame.
12 Kepene teiganeya meki Yu
yeneka kini pinepa Eberame.
Eberame one kepene wete
teigameneya pa mekome Akola-
linele takama yakene toa Akolalike
wene tugoa meki Yu yeneke uku.

Akolaliyo Dikou Wa Oa Piane Toa Tokome

Oneke Wene Tugaki-kiti Auapekomo

13 Oneme latiane pikou taapa ne-
meka neeke ta̲ma pokoi yenameka
yopia mema pomotoane yameou
wa Akolaliyo Eberame-pala oa
pianeya. Akolaliyo nimo ikilepa
Eberameyo one totono litia tokale
tokome akeneya mena. Eberame
oneke wene tugoa mekale tokome
ni akeneya. Nipa Akolaliyo Eber-
ame poanele toameneya meane
ago tetepo takakome tokome ni
akeneya. 14 Akolaliyo nitameneya
eina papete oa pikana toa taatekoa
tokome kini totono litia tiki-kitido

one mana kono-mikiti latikoa auapekome too tokapa Akolalike wene tugakilepa edeya weike toko-pe wa totome oatekole pioo toka. Ni Akolaliyo dikou wa Eberame-pala eina oa pikilepa pata pamo eni akedeko waka oatekole pioo toka. 15 Nitoo tokake padameka kini totono oyake litia tootapeamele toamokono, Akolaliyo kotimi yoa mea kibu moo. Ae, kini litia toatiki totonodo piamokolopa Akolaliyo ali atoa kini totono tetekakala tiki wa akamele toamoko.

16 Akolaliyo one papete oa pikana toa taatekoa tikilepa ali atoa oneke wene tugakileke toko. Kini totono litia tikileke tokoya mena. Ali atoa auapekilepa pa pewe witikene tou wa wene toopikana toa toko. Ni Eberameke tagoi yene peya auapeou wa wene toopikana toa toko. Nitikome Mosesene totono litia tiki Yu yene takoa auapekoya mena. Eberame tane toa oneke wene tugoa meki pa yeneka pa pewe witikome auapeko. Nitikono, toto peyapa Eberamene mana kono-mikiti wane uku. 17 E ku yatene opia tagateko ago ne moane latikuna wa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, Akolaliyo Eberame einagopa toto peyane kaua ago tetepo takoa meko. Eberame wene tugoa meane ago Akolaliyopa tuane ali atoa moa kamotokoa ni eya kuya wete witamene-kiti witamotoa kayo oa toko. 18 Akolaliyo dikou wa oa pikana toapa edoa taatekoa tamele toko patu wa Eberameyo oake poti nepia meaneyano, Akolaliyo e ku yatene peya mati Eberameke tạma nekene tetepo takoa meko. Nipa *neeke tạma pokoi yenepa tagoi keneya aloa tagatapeoi* wa oa pikana toa taatekoa toko. 19 Eberame einagopa mali ege takupeta kadukoa (100) tadiya ponokale koto kawane kaku ago tuadene meku wa wamoa ni tiobatoa Sera atue deya tokome one mati opikamele toamoko wa wamoa tokome Akolalike wene tugoa meaneya. 20 Nipa poome toameneya nepia mekilepa Akolaliyo oa pikana toa taatekoa toamoko patu wa wameneya one taatekoa toatekale pa nepia meaneya. Nitoapa Akolalike-kama wene wedoa tugoa mea one kei pia taneya. 21 Nipa Akolaliyo tou wa oa pikana toa taatekoa tamele toko wa wene taneya meaneya. 22 One eni wene tuganelekepa *Akolaliyo Eberame einagopa poanele toamene ago tetepopa ni takaneya.* 23 One wene tuganeleke poanele toamene ago tetepopa ni takaneya wa padame wia mekakomepa Eberameke odene akeneya mena. 24 Totokeka akeneya. Tone Ali Muno Yesu tuaneya pikale moa kamotokane ago Akolalike wene tugoa meko-kiti totoke uku. 25 Einago Yesupa tone tokoo poaneleke tumotoa Akolaliyo moa wetekaneya. Ni-toapa totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meademe tokome one moa kamo-tokaneya.

5

Akolaliyo Ali Atoa Toa Motik-ilepa

Kini Yesuke Wene Tugakileke Toko

1 Tone Yesuke wene tugakoleke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekono, poi pitikolo tokome poti kilikoa meamele toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisu nome mea tuaneleke toko. 2 Oneke wene tugakolo tokome one etename pewe wia yopikota meamene wa yametaneyake toto eida-kama meko. Nipa a tibuke Akolali pạ tootapeneya meko toa totoka meemoa poo wa kolotine yako.

3 Ke enekakolo meake wediakama meko. Nipa Akolaliyopa onekele takoa wawameneya poti takoa togakete toatekole ooyametekono, ke wa kolotine meko. 4 Ke enekakolo meake onekele poti takoa togoo tokolo enekome Akolaliyo totopa nitatiki yene tadeko wa kei pioo. Toto kei pioo wa wene teketepa nipa one wipitikome toatekale taatekoa too wa nepia meko. 5 Nitoa nepia-kala mekilepa eya wa wene taneya nepia meko. Oneme totoke wene mekoa tagatapeko wa wene tomotoapa one Epetane Yomini totoke moa wetekaneyano, one taatekoa toatekale nepia mekilepa pọi nokotikameneya nepia meko. 6 Pinali tone wa toa moamele toameneyake toto poanele tokokitike Keraisu taatekoa nome mea tuaneya. Nipa Akolaliyo one tuateka oi meepikana toa taatekoa tuaneya. 7 Panagomekiti Mosesene totono litia kịyo akenele tokagoke tuamou wa wene pikomeke nee epetaneyakama lawetoa auapeko agoke tuademe oko patu. 8 Totome poanele toma yakoloka kiwi toane mou wa Keraisu nome mea tuaneya. Nipa kipa one kolotini yene wa wene tomotono ta wa Akolaliyo okana toa nitaneya. 9 Yesuno kamate ponokaleke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Nitikono, Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yoa mekome kibu motokapete Yesuyo toto kei pia toa moo tadeko. 10 Totome Akolali-pala poi tẹia meko-peteka etenane wene kekou wa manago Keraisu totoke tuaneya. Nitaneyake tone Akolalipala odene wene pianeya mekono, Akolaliyo toto-pala edoa kotimi yoa mea kibu momotoa-pe. Opa kiwi toane mou wa Yesu one etene mekota mea kakono, Akolaliyo toto kibu moamoo. 11 Kibu moamoo wa wene taneya mekete eya wa oa toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo taneleke totopa one etene-pala oya kakoa mekono, Akolali-pala ke wa kolotine yako.

Poloyo Eyagota Adam Keraisutake Akenemo

12 Adam odene agokepa poane totono itonoke tageneya. Eida eni tageneme enipete titimoa ali atoa tuma-kala nekeneya. Ali atoa peyame poanele toma-kala yakete tekete nitaneya. 13 Moseseyo one totono wete yameameneyake ali atoame poanele toma yakeneya. Nitaneyake eni totono piameneya tokome Akolaliyo kini eni poanele tokoike po letu pikoa mea kibu moatekalee pade piameneya. 14 Nitaneyake Adam einagoke titimoa Moseseke tugoapa ali atoa peya tuma-kala nekeneya. Kini poanele tikilepa Adam einagome Akolaline totono tetekakome tanele toameketeke tuma-kala nekeneya.

Adam einago mekilepa naniko taatekoa noateka ago Keraisu adeka pia meaneya. 15 Nitaneyake einagotapa odenele tane agota mena. Odene ago Adam einagome poanele tanelekepa ali atoa peya mati tuma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa eya taneya. Panagome-kiti panago nami kakameneya padeya pa meou toa padena ago Yesu Keraisu moa wetekaneya. Nitikale nokome ali atoa peya mati pewe wia tagama pekeneya. 16 Akolaliyo ali atoa nami kakamoa Keraisu pa wetekaneleka odene ago Adameyo titia tane poaneleka odene kotu kakoa taneleta mena. Odene agome padele poanele tanelekepa oneke tagoi peya Akolaliyo koiso akoane kibu mou wa oa pianeya. Wa ali atoame poanelekala toma yakolika Akolaliyo Keraisu moa wetekakilepa kipa poanele toamene yene tetepo

takoane wene keaneya meou wa wetekaneya. 17 Odene ago Adameyo poanele titia tanelekepa ali atoa peya tuatekoi peku laweteko agoke lukoa mea tuma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa ali atoa peya poanele toamene tetepo takoane wene keaneya meada wa nami kakamoa pewe-kama wia kako. Nipa padena ago Yesu Keraisu patu kautakoa meki-kitipa tobou ali atoa latia meemoa pomotoa toko. 18 Titia tane poanele odenelekepa ali atoa peya kibu moamele taneya tokome tuma-kala nekeneya. Nitaneyake padele kiyo akenele odenelekepa ali atoa peya poanele toamene tetepo taneya meamele tokolo meemoa poadete tiki. 19 Odene ago Adam einagome Akolaline agale tetekanelekepa ali atoa peya mati poanele tane yene tetepo taneya meaneya. Nitaneyake padena agome Akolaliyo tamene wa okana toa litia tootapeanelekepa ali atoa peya mati poanele toamene yene tetepo taneya meoi.

20 Moseseyo one totono yame-tekilepa ali atoame ele kule poanele keleyo toma pomotoa taneya. Nitaneyake ali atoame poanele toma pekene toa Ako-laliyo pewe wima pokome moa patukatapeneya. 21 Ali atoa kini toma pekene poaneleme kiwi moa laboa yopima nekeneya tokome tuma-kala nekeneya. Akolaliyo pewe wia yopima pikilepa ali atoa poanele toamene yene tetepo takoane wene keaneya meou wa toko. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete meemoa pomotoa tokome ni toko.

6

Tone Keraisu-pala Lipuaneya Mea Tukomo

1 Ina okounakalekepa nipa eya wa amele toko patu. Totome poanele toma poko toa moa patukakome Akolaliyo pewe ate toa wima poo. Pewe ate toa wima pomotono, poanele pa toma pato wa ato-pe. Enimo wamato-li. 2 Poane peku laweteko agoke lukoa mekoota mea tuumotekete pou toa tone namolo poane wene wia wakeneya mekono, eina namolole edoa pa toomoa pato-pe. Enile pa toma poamato-li. 3 Anu oya-lawe totome Yesuno ibini wedekoa ue motikilepa nipa one-pala dekoa tuou toa tokoo. Enipa wene toamikiti-pe. 4 Totome ue motikilepa one-pala dekoa tukolo moa oloyo taneya piou toa tokoo. Nipa Akolaliyo pa teleta tootapeneya mekome Keraisu moa kamotokakana toa totoka wete moa kamotokakale meou toa weneya totono litia toma poadete ue motokoo.

5 Tone Keraisu-pala odeneka dekoa tuou toa mekono, one moa kamotokane toa totoka moa kamotokaneya meemoa poo. 6 Nitoono, totome eya wene toko. Tone namolo poane wene tepene pa meaneya yomo lekaneyake Yesu-pala odeneka wia dekaneya kawou toa mekilepa eina namolo wene wia wawadete toko. Nipa tone poaneleme toto moa la-baneya mekota tewitikoa poadete toko. 7 Ali pade tua pokolopa nipa one poaneleme one wa moa labakamele toamoko. 8 Keraisu-pala odeneka dekoa tuou toa meketepa eya wa wene toko. Toto tuake wa kamomotekete one-pala lipukaneya meemoa poo. 9 Keraisupa one tukale moa kamo-tokaneya tokome wa tuamoo. Wa tuamateko ago tokome tukileme one wa lauaneya piamoo. 10 One tukilepa ali atoa tone toko poanele wia atukatapea taneyano, wa pade tuamoo. Opi Keraisu meemoa pikilepa Akolalinele-kama takoa

meemoa poko. 11 Nitikono, kipa kini tokoi poaneleme kiwi moa labaneya mekoita mea tuane tetepo takoa meamene. Nitikete Keraisu Yesu patu kawa kelekoa mekete Akolalinele takoa mema pamene.

12 Kini tokoi poaneleme kiwi moa labakoa talo tomotoa laukameamene. Nipa ele kule poanele toatiki wene ponoko toa litia toameamene. 13 Kini yono kawa lene eyame poanele tomotoa laukameamene. Nitameneya Akolali neeke-kama lukoane meou wapa tuake kamoa pekene yene tetepo takoa meamene. Nipa yono kawa lene ika iyame nekele takakilepa epetanele-kama tou wa oneke lukoa meamene. 14 Kini papete litia toatekoi totono litiku pekete toa teko tokale wakoi. Opi pewe-kama wia kako agoke lukoa mekete tikino, kini tokoi poaneleme kiwi wa moa labakoa talo tamele toamoko.

15 Ina okounakalekepa totome eya wa amele toko patu. Eina namolo totonoke lukoa meameneya pewe-kama wia kako agoke lukoa mekono, poanelepa atiki toa tamele tokono, tato wa ato-pe. E̱'e mena. 16 Nekele-kama takouno, kueme topo toa moa egetamene wa panagoke lukoa meketepa nipa einagome ta wa okale-kama litia toi. Enakale toa poaneleke-kama lukoa meketepa poanele etepea toa tua poi. Nitameneya Akolali neke agalekama yakoane tou wa oneke lukoa meketepa one leneke poanele toameneya meane tetepo taneya meemoa poi. Enipa nimini ukutupe. 17 Anu oya-lawe kiwi papete poaneleke-kama lukoa meake opi lukoa meamekete tiki. Naniko olaukane totono pine to̱a litia tekete tikino, Akolali-pala ke wane uku. 18 Kipa poanelekekama lukoa mekoita Akolaliyo toa motaneyano, opa ki̱yo akenelekekama lukoa meatiki yene latitapeneya mekete tiki. 19 Anu oya-lawe kipa wene meamene yeneno, kime yakatiki toane eya wane uku. Papete kini kawa yono lene kabunu ika iyame poanele tou wa poaneleke lukoa mekete abeyale ele kule ya tanele toma yakoi. Opi nitameneya kini kawa yono ika iyame ki̱yo akenele tou wa epetanele toma pamene. Nipa panagome kueme topo toa moa egetaneya meou toa mekete kinikile toameneya Akolalinele takama pamene. 20 Papete poaneleke-kama lukoa meketepa epetanele toma pamedeku wa wene toamokoi. 21 Opi poanelekama tekete tadeko wa ya tokolo mekete tiki. Eni ya tanele toma yakoinake edeya nami enekoipe. Widikoado pa toma yaketepa padeya epetaneya moameneya tua atutapeoi. 22 Nitatekoiyake kipa kini tokoi poaneleme moa labakaneya mekoitake Akolaliyo toa motaneya. Opa kueme topo toa moa egetaneya meou toa onekelekama takama yakete tiki. Nitoapa padeya epetaneya mou toa wene ki̱yo akeneya mekete mea kama poadete tiki. 23 Eya wane ekene uku. Poane pekudo noai teketepa ku̱ poaneya enou toa etepea tua poi. Akolaliyo kiwi pa pewe witikome peku lawetekale noai teketepa ku̱ epetaneya enou toa mea kama poi. Nipa tone Ali Muno Keraisu Yesu patu kautakoa kakete nitoi.

7

Adona Mekete Toatiki Adeka Pianemo

1 Anu oya-lawe kipa Mosesene totono wene tiki yeneno, eya wane uku. Panago tuameneya pa mekomepa eni totonome moa lauaneya meko. 2 Motane atoa pade one ana pa mekolopa nipa eko tutu pade alike pamele

toamoko. Anado tukolopa nipa tutu pade alike oyake pamele toko.
3 Ana wete tuameneyake eko pade alike pokolopa nipa ete-kitame i atoa nepa mone poamateko alike wini pokono, pamoko atoa tadeko wa iki. Wa anado tukolopa kinita adona mekete toatiki totonome moa lauaneya meamoko. Nipa tutu pade alike pokolopa i atoa nepa pamoko atoa wa padameka amele toamoko.
4 Anu oya-lawe kipa yomo lekaneyake Keraisuno tigini-pala odeneka wia dekane tetepo taneya mekete tikino, Mosesene totonome moa lauaneya meamekete tiki. Opa atoa pade ana tukolo pade alike pou toa kipa Keraisuke lukoa mekete tiki. Kṳ wedoa tuou toa onekele takama pomotoa tokome Keraisu einago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya. 5 Papete tone poane wene litia tokoo-petepa Mosesene totonome mena wa akenele ele kule poanele toada wa totome wene pia tokala tokoo. Nipa poane kṳ tuou toa tua atua poatekoole tokoo. 6 Papetepa toto poo yapu piou toa Mosesene totonome moa lauaneya mekoo. Opa toto moa labakanele litia toa mea tuou toa mekono, Mosesene totonome moa lauaneya meamele toamoko. Opi weneya totono Epetane Yominiyo wene takakole totome litia tokono, eina namolo totono wia mekane toa litia toateko toa mena.

Tone Toko Poaneleme Toto Moa Koigako

7 Ina okounakalekepa edemo ato patu. Eina totonokepa poanele tageneya wa totome amele toko patu. Ḛ'e mena. Eina totonomepa poanele i i wa yametaneya. *Mone panagoneya tepi moameamene* wakiti yameamoo tokapa nipa eina toadiyano wenepa poane wene piadeku wane wene toamou toka.
8 Eina totonome mena wa okale tekene eya kuya moadiya wane tepime tuaneya yakou. Eina totonodo piamoo tokapa poanelepa i i wane tetoane enamele toamoo toka. 9 Papete eina totono yakameneya mekenepa epetanele tukuno wene pianeya mekou. Wa naniko eina totono wene tokoupete laigoapa ele kule poanele tepene pia tagatapekale 10 ae, nopa tuane atuane poateku ago tadeko wane wene tokou. Nipa eina totonomepa no meemoane pomotoa yamepianeyake etepeane pone tuou wane wene tokou. 11 Anu tepene poanele witakomepa eni totono litia tootapeke meemoa poo wa no oa yotokokale litiane tootapeane enoane meane teko tokale wakou. Teko tokale wakenepa ae nopa tuane atuateku ago tadeko wane wene tokou.
12 Eina totonopa Akolalinele takakete toateko totono. Eina totono wia mekanepa Akolalinele takakete toateko agale kṳyo akene agale epetane agale kabe koukoa wia mekaneya. 13 Eina epenemokama wia mekane totonomeke no tuane atuane pomotoa toko-pe. Mena-li. Toto wia tukakilepa tone toko poaneleme-kama toko. Nipa no auapeateko totonomeke no tuane atuateku ago tadeko wane wene tomotoa tikilepa anu toma yaku poaneleke toko. Nitikono, ele kule tikilepa dika dika toamene poanele eni tekene tadeku wane wene tomotoa toko.

Tone Tepene Kako Poi Tokomo

14 Eina totonopa Epetane Yominine weneke alaneya wa totome wene tokoyake no pa itonole tuku ago meku. Nipa poane peku laweteko agome kueme topo toa moa egetekale meou toane poaneleme moa lauaneya meku. 15 No nitane agome ele kule toma yakilepa wene bebo ootapeneya meane tuku. Nipa padele epetanelepa toadiyano wene pianeke toamoane ni

padele poanelepa kote motukuno, toamou wane wene pianeke tokala tuku. 16 I poanelepa toamouno wene pianeke wa tekenepa nipa eina totonopa epetaneya wane wene tekeneke tuku. 17 Poanele eni tukupa anu weneme tukuya mena. Anu tepene poane wene witakome ta wa okole-kama tuku. 18 Eya wane wene tukumoka uku. No itono peku naku agopa anu weneme epetanele padeleka toamuku. Nipa padele epetanele toadiyano wene pianeke tamele toamokolo wakala tuku. 19 Nipa padele epetanele touno wene pikule toamukuyake padele poanele toamou wane wene pikule tokala tuku. 20 Poanele toamouno wene pianeke wa tekenepa nipa anu weneme tukuya mena. Anu tepene poane wene witakome ta wa okole-kama tukuya.

21 Edikakilepa moa koigane totono litiane tou toane tuku. Padele epetanele tou wane wene piku-pete-kama padele poanele toateku wene patukatapekala toko. 22 Anu tepemepa Akolalinele takou wane wediane mekuyake 23 anu lene yono kawa eyame poane totono litia tou toa tokome tepene epene wene piku toa moa kautakala toko. Nipa lene yono kawa eyame tane poanelemepa pinali no wa moa labakala toko. 24 Ae, no wene kedame tuaneya mekuno, pinali no wa moa laboa atukama eni pokoya-kitike teyo toa motoko patu. 25 No toa motikilepa Yesu Keraisu oneme toono, one tokaleke Akolali-pala ke wane uku.

Nipa Akolaline totonome moa lauaneya meada wane wene pikuyake poane peku naku ago tekene anu lene yono kawa eyame poane totono etepea litiku pokome toko.

8

Epetane Yomini Totoke Awinome Mekilepa

Meemoa Pomotoa Tokomo

1 Toto Yesu-pala lipua mekokitipa Akolaliyo tone poanele tokooke nami wia kibu moatekole piamoko. 2 Ni edoa-mo. Papete eina namolo totono litiku pekete toapa tone tokoo poaneleme toto etepea tuma pomotoa taneyake opi Epetane Yominine totono litia tekete Keraisu Yesu patu kautakoa kakete meemoa poko. 3 Tone wene pikoole etepea litia toma pokoya tokome Mosesene totonome toto oyake moa kiyo akamele toameneya. Nitaneyake tone toko poaneleke tumotoa Akolaliyo one mana itonoke moa wetekakakalepa toto poanele toko ali-kitane lene timini tigini eya kakeneya nome mea tuaneya. 4 Nipa ali atoapa kini tokoi poaneleke kibu moa wia tukamedeko wa eina namolo totono wia mekapiane toa taatekoa tokome toto luku Yesu tuaneya. Nitaneyake tone poane wene pikole litia toamekete Epetane Yominiyo wene takako toa litia toko-kitipa Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

5 Kini poane wene litia itonole toma yaki-kitame kinikileke-kama wene piitikaneya yaki. Epetane Yominine wene litia tiki-kitame Epetane Yomininelekе-kama wene piitikaneya yaki. 6 Kini poane wene pianeleke wene piitikaneya yaki-kitipa kinikile etepea toa tua poi. Epetane Yomininelekе-kama wene piitikaneya yaki-kitipa meemoa pekete tepe kolotini-pala kilikoa meoi. 7 One wene pikole-kama tokagome Akolali-pala poi tęia meko. Dikane agome Akolaline totono litia toamademe wawa tagakala toko. One eni totono litia tamele toamokolo

tokome ni toko. 8 Kini wene pikile-
kama litia tiki-kitame Akolaline
wene kekamele toamoko.
9 Anu oya-lawe kiwi pade edikoa
meameneya kini namolo poane
wene litia toamekete tiki. Nipa
Epetane Yominiyo wene takako
toa litia tekete tiki. Akolaline
Epetane Yomini kiwike awia
nome mekolopa nitikete tiki.
Keraisuno Epetane Yomini aw-
inameneya meko agopa Keraisuno
oyago mena. 10 Keraisu kipala
lipua mekalepa Akolaliyo kipa
poanele toamene yene tetepo
takoa mekome kini yomini-pala
meemoa pomotoa too. Kini
tokoi poaneleme kini tigini wia
tukakaleka nitoo. 11 Nika Yesu
tukale moa kamotokane ago one
Yomini kiwike awinome mekalepa
Keraisu moa kamotokane ago
Akolaliyo kiwika tuaneya pikoika
moa kamotokoo. Nipa one Epetane
Yomini kiwike awinome mekale
tokome nitoo.
12 Akolaliyo nitoono, anu
oya-lawe one Epetane Yomi-
nine wene pikole-kama totome
litia tamedeko. Tone namolo
poane wene pikole litikileka
toamato. 13 Kini poane wene
pikoiledo litia teketepa etepea tua
poi. Nitameneya kini namolole
poanele tokoilepa Epetane Yomini
patu kautakoa kakete tewitikoa
wawapa meemoa poi. 14 Epetane
Yominiyo wene takako toa litia
tiki-kitipa Akolaline mana kono-
mikiti eni. 15 Kime papete Akolali
piti motaneya meketepa kueme
topo toa moa egetane yename
pinago piti motaneya meou toa
mekoi. Akolaline Epetane Yo-
mini kiwike awinikilepa edikoa
pa mea kamotoa tokome aw-
inaneya mena. Akolaline mana
kono-mikiti latikademe ni aw-
inaneyano, Akolali kowitikilepa
Atai wa totome kayo oa tokala
toko. 16 Nitikolopa Epetane
Yominiyoka tone yominimeka
kipa Akolaline mati-kiti tekete ni
tiki wa toto wene takakala tiki.
17 Totopa Akolaline mati-kitino,
Atai Akolaliyo onekeya-kitipa kini
wa nani yameoo. Onekeya eni
motikilepa Keraisu-pala lipua mea
odeneka motekete moo. Nilepa
toatekoyake papete Keraisuyo tete
mokoa kakene toa totomeka tete
mokoa kako. Nipa one pạ teleta
tootapeneya meko toa meadete
tekete ni toko.

Wipitikete Mea Epetekatekomo

18 A tibuke Akolali pạ tootapeneya
meko toa meateko peku naketepa
mea epetekoono, opii-mene tete
motikilepa pa nateya motane
tetepo takoa moatoane uku-ye.
19 Akolaliyopa one peku mati-
kiti ino, enoe wa toto keleyo
moa yameatekole one eteya la-
tianeya peyame nepia mekilepa
eni toateko ta wete pata wete
pata wa nepia meki. 20 Akolaliyo
latianeya peyapa etepea pata
pale toa alama nekeneya. Nilepa
kini weneme taneya mena. Ako-
laliyo papete wene toopiane toa
taneya. Nitaneyake Akolaliyo
wipitia toatekale poti nepia mema
nekeneya. 21 Papete Akolaliyo one
eteya latianeya peya poo yapu
moa pitikou toa etepea lomuma
pomotoa wakeneyake wipitikome
eya too. One peku mati-kiti
poaneleme moa labakanetake toa
motokome toka toa tokome one
eteya latianeya peya pewe wia
kawa pạ takalogoo. 22 Namoloka
opika one eteya latianeya peyame
eni toateko ta patamotoa nepia
mekilepa mati kakene atoame
mati opiademe kạ oa welea meko
toa toko. Enipa totome wene
tokomo uku. 23 Totomeka edikoa
nepia meko. Nipa toto tuaneya
pikolo Akolaliyo moa kamotokoa
one mana kono-mikiti latikatekole
nepia meko. One eni toatekole titia
tokome one Epetane Yomini totoke
moa wetekaka tokolo wete toa

togamene wa totome kenemada oa nepia meko. 24 Akolaliyo enika enile toa togatapeoo wa oneke wene tugoa meketepa toto toa momotoa nepia meko. Padele toatekaledo wete taatekoa tokale eneketepa pa nepia meamoo. Wete taatekaneya tokome nepia meateko toa mena. 25 Wa padele toatekale wete taatekoa toameneyake nepia meato wa wedia mekilepa pegene kakalogoa wawameneya poti nepia mea togako.

26 Epetane Yominiyoka toto auapekomo uku. Toto taba ali atoame edemo oane kowitiku patu wa Akolali kowitadete wili toa meko. Nipa tone tepene meaneya kabunume tọawea amele toameneya mekete pa kenemada oa meko. Edikakilepa Epetane Yominiyo mama moa auapekome kowitikakolo toko. 27 Akolaliyo takoa motane ali atoane edikoa kowitikakilepa Epetane Yominiyo Akolaline wene pikole-kama litia toko. Nitikolo tokome ali atoane tepene meane toa tetoa enekago Akolaliyo one Epetane Yominine wene pikole-kama wene taneya meko.

28 Padele padele ke enekakole-kama Akolaliyo kabe koukoa talo toa mekilepa oneke wene mekoa meki-kiti mea epetekamotoa tokome ni toko. One papete wene toopikana toa taatekoa kayo oa motane ali atoake uku. Enipa totome wene tokomo uku. 29 Akolaliyo one papete takoa moopiane-kitipa one mana kako toa kamotou wa moa kakapi-aneya. Nipa mana Keraisuke lokoa one mana kono-mikiti memotoa taneya. 30 Mana Keraisu kako toa kamotoa moa kakapikana yene noe wa Akolaliyo kayo oa motaneya. Nitoa memo-toa kayo oa motokana yenepa poanele toamene yene tetepo takoa meaneya. Nitane yenepa a tibuke pạ tootapeneya meemoa poatekoi peku lawetaneya.

Keraisuyo Taneleke Akolaliyo Totopa

One Kolotini Yene Wa Yopia Mekomo

31 Kipala ina okounakalekepa totome edemo oko patu. Ako-laliyo edikoa auapekono, toto-pala teyo edoa poi tẹia memotoa-pe. 32 Akolaliyopa one mana pa kamotono, wateamene wa wamokome toto peyake tu-motoa taneya. Nitaneyano, toto auapekilepa padele padele epetaneleka toa pewe-kama wia kakome too. 33 Akolaliyo one takoa motokana yenepa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekono, one eni ali atoamepa poanele tiki wa teyo akoa agale omotoa-pe. 34 One eni ali atoa poane take pomotono ta wa Akolali-pala teyo edoa akamotoa-pe. Keraisu Yesu totoke tuaneya. Tuaneya pikale Ako-laliyo moa kamotokatekaneyake etenane nimini yono lono pome kakome waye wa toto kei pikome toko. 35 Keraisu einago totoke wene wedoa mekoa mekono, edeyame moa letekamotoa-pe. Padele padeleme ke enekakolo mekilepa wene kedame tuaneya mea ni tete mokoa kawa ni kobume tuaneya mea ni kawa-teko mamina toameneya pa mea ni kotikaneta mea ni pade-kitame wia tukadete tikili mea tokoloka Keraisu toto-pala lipua-kama mekono, padameka moa letekamele toamoko. 36 Enikepa padame papete Akolaline bokuke eya wa wia mekapianeya.

Akolali, totopa ne yatene ali atoano,
ta patako abuna ete-kitame
kiwi wiou wa totopa sipi sipi
kai tetepo takoa wikala tiki
wa wia mekapianeya.

37 Nitaneyake totoke wene mekoa meko ago Keraisu patu kautakoa kakete eni yene moa kautalogako. 38-39 Akolaliyo kipa one kolotini yene wa totoke wene mekoa meko toa Keraisuka totoke wene wedoa mekoa meko. Toto tua pokoloka pa mekoloka Keraisu totoke pa wene mekoa-kala mekono, edelo ali-kitameka ipono-kitameka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamoko. Opi-mene witakole-kiti nani witatekole-kiti a tibuke tokole-kiti keti itonoke tokole-kiti enika enilemeka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamokono wene tuku. E̱e nimini.

9

Poloyo Iserele Yene Mama Motanemo

1 Kipala imo ikilepa Keraisu patu kautakoane kakene nimini uku. Kapene yokakene wamuku. Winimopa niminimo oko wa Epetane Yominiyo no wene takakolo tekene ni uku. 2 Nipa wene kedame tuane matiyame uku. Tepe-pala we tokolo meane kakene uku. 3 Enipa Akolaliyo no yatene luku nopa kekaneya latikoa wawou toa no mukiti yamea tewitikoa wamotadiyano wene pianeya mekene uku. Nipa no moa Keraisu-pala pilikoa no luku Iserele yatene no yatene ali atoa moa lipukoa toa momotadiyano wene pikene uku. 4 Papete no yatene ali atoapa Akolaliyo kipa one wa takoa motokome one mana kono-mikiti latikaneya. Nitoapa kiwi pakeke one toko pa̱ka witakaneya. Ni kiwi auapekene dikouno ile tamene wa oa togotoa ni kini litia toatekoi totono i i wa yamea taneya. Kini losule tekete toatekoileka i i wa yamea ni kiwi toa moatekago moa wetekatekamo oa mea taneya. 5 Iserele yatenepa eya ibini akene ali-mene Eberame Aisaketa Yekobe toa einagomeneke ta̱ma nekeneya. Einalimeneke Keraisuka tageneya. Einagopa ako odene mekome eya kuya peya talo toa meko ago Akolalino, one-pala ke wa oa-kala mema patoane uku. E̱e nimini.

6 Kipala eni ikilepa Akolaliyo tou wa papete oa pikana toa taatekoa toameadeko wane ekene wamuku. Akolaliyo i ali atoa one wa takoa motikilepa Iserele yene peya takoa moameneya. 7 Akolaliyo papete Eberame-pala okome okome mana Aisake ta̱ma pokoi yenepa neke kaua-mikiti tetepo takoane meou wa akeneyano, Eberameke tagene yene peyapa Akolaline mana konomikiti mena. 8 Eya wane ekene uku. Akolaliyo one mana konomikiti i i wa takoa moa latikakilepa Eberameke ta̱ma nekeneya tokome tokoya mena. Ne-loeke tagene yene auapekene dikou wa Eberame-pala papete oa togotokana tokome ni toko. 9 One eni toatekalekepa Akolaliyo Eberamepala eya wa oa pianeya. *Nepala oane pikouna toane taatekoane toatekou oi nokalepa oto wakapeane nokolu neke natono Serayo neke mati opikoo* wa akeneya.

10 Nika Rebekayo one matita takuta opikilepa odene ago tone kaua ago Aisakene opikaneya. 11-12 Eni matita wete opikameneyake Akolaliyo papete odene mati one wa takoa moopikome einatoapala okome *namolo agome putunagono pupu takoa meoo* wa oa pianeya. Nipa eni matitame padele poaneleka epetaneleka wete toameneyake akeneya. Akolaliyo edikakomepa kini padele taneleke taneya mena. I ago takoane mou wa wene toopikilepa one wene litia tadeko wa ali atoa peyame wene tomotoa tokome ni taneya. 13 Akolaliyo one eni tokanakaleke akene toa panagome one bokuke

wia mekakome okome *Yekobeke wene mekoane mekeneke Iso kote tokolo waku* wa wia mekaneya.

14 Akolaliyo edikakomepa nipa kiyo wamenele eni toko wa totome amele toko patu. E'e mena. 15 Enilekepa Akolaliyo Mosese-pala eya wa akeneya. *Panago ela moane auapeouno wene pikenepa nipa ela moane auapeou. Wa panago mama moane auapeouno wene pikenepa nipa mama moane auapeou* wa Akolaliyo akeneya. 16 Nipa Akolaliyo edikakomepa tone tokolekeka tone wene pikolekeka kipa one wa takoa motokoya mena. Pa one wene litia tokala toko. 17 Enilekepa Akolaliyo Idipi tobou ago Peroupala akenemo one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ne tobou ago meamene wane moane kakakilepa nepala telekole tokoulekiti ete-kitame enemotoane tekene tokouna. Nipa ta piko peya pitikikitame anu ibini kamotokamotoane tekene nitikouna* wa Petoupala akeneya. 18 Akolali nitane ago tokome panago ela moane auapeouno wene pikomepa nipa eni toko. Wa panagome one agale yakamademe wamotoapa one kolotini lupi takatapeko.

Akolaliyo Pade Ali Atoa Kote Motokome

Wa Pade Ali Atoa Ela Motokome Tokomo

19 Akolali onepa nitane agono, anu oya-lawe kiwi panagomekiti eya wa kikoa oko patu. Akolaline wene pikole teyo edoa tagamotoa-pe. Padame pade menano, Akolaliyo poanele wini tiki wa tone poanele tokooke koiso edoa akamotoa-pe wa oko patu. 20 Anu oya-lawe ne-kiti pa ali kakeke Akolali widikoa kikoa ikilepa edekolo oko-pe. Panagomekiti kamo itono moa mete pade latikolopa one eni latiko meteme eya wa amele toko-pe. No dikane mete edekolo latiko-pe wa kikoa amele toko-pe. 21 Mete latikagome kamo itono wane mutua moa mete takuta-kiti latikilepa iya keneke epetaneya-kama lobutou wa latia wa iya keneke nee yabunu eya lobutou wa latia toko. One pine ago tokome one wene kibutukoa mea tokome padeya epetaneyaka poaneyaka oyake latiamele toko.

22 Eni toko toa Akolaliyo eya taneya. Poaneleke kotimi wene mati luaneya meaneya. Nitoa padele padele tubele toa keleyo kibu moademeke one kibu moa wia atukateka yename poanele tokoi tokoi kibu moamoa poti nepia meaneya. 23 Nitaneyake one ela moa yopiateka-kitipa a tibuke one keneya pa teleta taneya meemoa pomotoa one wa takoa moopianeya. Nipa one eni peku a tibuke lawetoane tagatapeou wa takoa moopianeya. 24 Totopa one wa eni takoa motokomepa padekakiti Yu yatene ali atoa padekakiti ete pa yatene ali atoa takoa motaneya. 25 Enilekepa Akolaliyo akene toa Oseayo one bokuke eya wa wia mekakaneya.

Papete pa yatene tetepo takakene wakouna ali atoapa no yatene wane oane wa papete wene mekamekene wakouna mone yenepa anu kolotini yene wane oane tou. 26 *Papete kipa no yatene mena wane okouna takepa eida kipa meemoane puku Akolaline mana kono-mikiti wane ou* wa Oseayo wia mekakaneya.

27 Eina toa Akolaline agale toawea akane ago Aisaiayo Iserele yateneke eya wa kayo akeneya. *Iserele yene kipa ue kibi keneya oi moamele toameneya kainya mati mekolika Akolaliyo pa natetekoa one wa toa moo.* 28 *Ali Muno agome ali atoa peya kini poanele tokoike nami wiapa kotikatapea koiso*

akanokome kibu mootapeoo wa Aisaiayo akeneya. 29 Nipa Aisaiayo papete eya waka wia mekapiane toa too. *Telekole-kama toko Ali Munagome natetekoa kiwi meati wa ali lene moamoo tokapa nipa Sodome Gomora tatake meane ali atoa keneya toto yateneka tua atutapeoo toka* wa wia mekapianeya.

Iserele Yename Yesunomo Wakenemo

30 Nipa eya wane ekene uku. Akolaliyo kiwi poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa e ku pa yatename toa enameneyake Akolaliyo eni pa yenepa poanele toamene yene tetepo takoa meaneya. Nipa kini Keraisuke wene tugakoike taneya. 31 Nitaneyake Yu yatename Akolaline leneke poanele toameneya meato wa wili tokoa kawa teko tokale wakeneya. 32 Edekale taneya-pe. Keraisuke wene tugamekete tekete Mosesene totono litia tootapeadete wili tokoa kawa teko tokale wakeneya. Nipa Akolaliyo takoa moa piane kue waneke ogo witikale kạialoganeya.# 33 Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Anume tukule enoe. Saione take kue wane takoane moane piku. Ali atoa ogo witikolo kạialogamotoane tuku. Nipa puku pekete toa tugamotoane tuku. Nitikuyake kue wane adeka pikene uku agoke ali atoa wene tugoa meketepa oneke ya tokale mekileka toamoi wa panagome wia mekapianeya.

10

1 Anu oya-lawe kipala ukumo yakamene. No yatene Iserele yatene Akolaliyo toa momotadiya wane kini kowitikakala tuku. 2 No yatene ali atoame Akolalinele wedoa takadete wili tokoa kawake one wene kekatikile agopa tokolo pata pale tiki. 3 Nipa Akolaliyo ali atoa poanele toamene tetepo takakome tokole agopa tokolo kini weneme one leneke poanele toameneya meoono wene pianeya mekete tiki. Nipa Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa toatikile toamadete waki. 4 Keraisuyo Mosesene totono litia tootapea mea tukome eni totono teiganeya. Nitaneyano, opa Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Keraisu einagoke wene tugoa mekili tokome toko.

5 Papete Moseseyo one totono yametekilepa *poanele toamene tetepo taneya meemoa poadetepa nipa i totono-kama litia tootapeamene* wa yametaneya. 6-7 Opa ali atoapa Yesuke wene tugoa mekili tokome Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekoke eya wa wia mekaneya piko. Eya wa wameamene. Kipa poanele toamene tetepo taneya meadetepa teyo Keraisu enemotoko patu. *Nipa ate tibukeka tuane ali atoa pote meki takeka teyo enemopoko patu* wa wameamene. Keraisu one weneme itonoke wete nome mea tua wa ate kamoa pekeneya wa panagome wia mekaneya. 8 Eya wa okome akeneya. *Onekemopa ta tetemada akenemo mena. Kini kabunu kenekeka kini tepeneka wete lukaneya* wa wia mekakome akeneya. Enipa Yesuke wene tugatikimo totome tọawea okomoke uku. 9 Totome eya wa tọawea oko. Yesu einakagopa kini Ali Muno wa kini kabunume peetapea oa ni einakago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya wa eni tanemo tepene lua tokolipa Akolaliyo kiwi toa moo. 10 Nitoono, kini tepene Yesunomo yakoa moa luketepa poanele toamene tetepo

taneya meoi. Ni kini kabunume Yesuke wene tugakoinakamo toawea eketepa toa motaneya meoi. 11 Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Yesu *einagoke wene tugoa mekoi-kitame ya moamoi* wa wia mekaneya. 12 Enipa Akolaliyo Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enameneya odene yatene tetepo takoa meko. Yu yatene e ku pa yatene-kitika odene ago oneke-kama lukoa meki. One ibini wedekoa kowitiki peyapa einago Akolaliyo pewe-kama wia kako. 13 Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ali Munono ibini wedekoa kowitikoi peya oneme toa mokala too* wa panagome wia mekaneya.

14 Einagokedo ali atoa wene tugoa meameketepa auapeano ta wa one edoa kowitimotoa-pe. Onekemodo yakameketepa oneke edoa wene tugamotoa-pe. Ni paka mekoika pade-kitame onekemo oa aua noamokolipa onekemo edoa yakamotoa-pe. 15 Akolaliyo onekemo oa aua yawatekoi yenedo moa wetekamokalepa onekemo yakamene yene mekoika Yesunomo edoa oa aua nomotoa-pe. Akolaliyo eni taatekoa toatekalekepa Aisaiayo wia mekakome okome *tone wene epetekamotoa agale oa aua niki yenepa kawame kautoa ku nikimokono, ke wa makutukoa moato* wa wia mekaneya. 16 Onekemo oa menokolika peyame yakoa motaneya mena. Enilekepa Aisaiayo wia mekakome okome *Ali Muno nekemo totome oa metekoonakamo pa natetekoame yakoa motokoi* wa wia mekapianeya. 17 Nimo ikilepa eya wane ekene uku. Ali atoa Yesuke wene tugakilepa pade ali-kitame oa metekimo yatekete ni tiki. Enimo oa metekilepa Yesunomo-kama eni oa meteki. 18 Nipa eya wane yatekene uku. Iserele yene paka mekete tekete onekemo yakameneya-pe. Yakatapeneya-li. Eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Onekemopa ta piko peyake oa pupitikatapeneya. Kini agalepa e ku take oa tugatapeneya wa panagome wia mekaneya.

19 Eya waneka yatekene uku. Akolaliyo kiwi wakome e ku pa yatene takoa moo wa Iserele yename wene toameneya-pe. Wene tootapeneya-li. Akolaliyo eni papete wene toopianele taatekoa tokale Iserele yename wene toamokaya tokale Moseseyo namolo Akolaliyo oka toa eya wa wia mekaneya.

No Akolaliyo pa yatene mama motokoule enekete Iserele yene kime eni yatene-pala wene poaneya meoi. Nipa wene meamene pa yatene ela moane auapekoule enekete kotimi wene luaneya meoi wa Moseseyo Iserele yene-pala akeneya.

20 Wa naniko Aisaiayo one Iserele yatene piti moameneya mekome eya wa akeneya.

No tuku toamokoi pa yatenameke no i ago Akolali meadeko wa wene tokoi. No i ago Akolali edane ago patu wa pitia yakameneyake eni pa yene pono yamepokou wa akeneya.

Nipa enilepa wete taatekoa tane tetepo takoa wia mekaneya. 21 Pa yateneke nimo okomeke Iserele yateneke eya wa akeneya. *Anu yatene makutukoane moadene kawane ta likakouyake kolotini lupi taneya mekete anu agale tagoa toamiki* wa Akolaliyo akene toa Aisaiayo wia mekaneya.

11

Akolaliyo Iserele Yatene Mama Motanemo

1 Akolaliyo nimo akeneyano, eya
wane yatekene uku. Akolaliyo one
Iserele yatene wakeneya patu. E̱'e
mena. Noanupa Iserele yatene ago
Eberameke tageneya. Bedamine ti
pitikene ukuno, Akolaliyo Iserele
yene peya wakeneya wa edoa
oadete-pe. 2 Akolaliyo namolo
namolo one wa takoa motane
yatenepa wakome wawameneya.
Akolaline bokuke Ilaidayo Iserele
yatename poanele-kala tokoike
Akolali-pala ko̱ oa akanemo agopa
tokolo meki-pe̱. Eya wa akeneya.
3 *Neke i yename neke agale to̱awea
akakoina ali-kiti wia tukoa ni neeke
lodo yoadete kue moa latiane walai-
kiti wia tadekoa tokoi. Nekele
takaku ago anu kidenali meku. Eni
yename noka wia tukadete wili
toa kaki*-kale 4 Akolaliyo edemo
akeneya-pe. Eya wa akeneya.
*Ege egeta kadukoa (7,000) ali-kiti
nooke pa lukoa mekete paya gode
Beale einagonole takamiki. Eni ali-
kiti wawamoane pa yopiane kaku*
wa Akolaliyo Ilaida-pala akeneya.
5 Opika one Iserele yatene pa
natetekoa one wa takoa motikilepa
pa pewe witikome tokome toko.
6 Eni yenepa one weneme pewe
witikome one wa takoa motikilepa
nipa kini padele epetanele tikike
nami witikome tokoya mena. Kini
padele epetanele tikilekedo takoa
motokolopa nipa one weneme pa
pewe witikome ni toko wa amele
toamoko.

7 Nipa eya wane ekene uku.
Iserele yename kini moatekoiya
tuku tokoa kawa teko tokale
wakeneya. Moameneyake Ako-
laliyo pa natetekoa one wa takoa
motane yename motaneya. Ete-
kitipa kolotini lupi takatapeneya
mekete moameneya. 8 Enilekepa
Akolaline bokuke eya wa wia
mekaneya piko.

*Akolaliyo eni yenane wene moa
agopa takatapeneya tokome
opika kini leneme enekile
enoa moamele toamoa kini
kaleme yatekimoka yakoa
moamele toamoa tokolo pa
meki* wa wia mekaneya
piko.

9 Depidiyoka dikane yeneke
Akolali-pala okome okome

*I yene kini toge nee mekete nakoika
kini yukakoina wakoke moa
labakou toa kibu moamene.
Kini toge nee eyake wene
piitikaneya yaku pekete toa
ogo witikale pitamotamene.*
10 *Kini leneta lianeya mea
etepea tugawineya yamo-
tamene. Ke enekakale-kama
memotamene* wa Depidiyo
akeneya.

11 Eya waneka yatekene uku.
Akolaliyo eni Iserele yene etepea
tugawineya yamotoa wakome
wako patu. E̱'e mena. Iserele yene
etepea pikili tokome Akolaliyo e
ku pa yatene toa mokala toko.
Nipa eni pa yatene toa motoko
toa kiwika toa momotadiya wa
Iserele yename wene pimotoa
tokome ni toko. 12 Iserele yename
Yesunomo yakameneya tokome
Akolaliyo kiwi luku ta piko peya
pitiki pa yatene-kiti kamo takou
toa pewe wima poko. Nipa Iserele
yene kini moatiki toa moameneya
pa memotoa wakomepa e ku pa
yatene kamo takou toa pewe wima
poko. Wa naniko one papete wene
toopikanakale taatekoa Iserele
yeneka oto wa motokomepa kiwi
peya pewe wia tagatapeoo.

13 Opi kiwi pa yatene ali atoa-
pala ukuno, Akolaliyo kiwi pa
yatene meki toane onekemo
oane auane yamotoa no takoa
kakaka tokolo ni uku. Nikepa
pinali anu wa kei piamele toko.
14 Kipala i ukupa kiwi pa yatene
Akolaliyo pewe witikale mekoile
enekete no yatename kiwika dikoa
meadiya wa wene pimotoane
tekene uku. Nipa no yatene ali
atoa padeka-kiti toane moadene

ni uku. 15 Akolaliyo one Iserele yatene tewitikoa wakomepa e ku pa yatene-pala oya kakaneya. Nitaneyano, naniko onena yatene oto wa moa pewe witikalepa ali atoa peya tuake wa kamoa pou toa wedianeya-kama meoi.

16 Panagome-kiti one noateko palawe yotokome pade deya Akolaline takoa pikakolopa nipa Akolaliyo eni palawe peyapa one wa tetepo takoa wene keaneya meko. Yomo pade pinedo Akolalineya wapa yenene-kitika Akolalineya wa kikilikoa oko. 17 Ni ipele olipe yomodo yenene pedaneya kakolo enekomepa pinago tayo lono pome paya olipe yomo yenene tẹimoa nome eina pedane luku kibutukoa lutua kakako. Eina toa Akolaliyo kiwi pa yatene-kiti moa one yatene pakeke moa kakaneya. Nipa one matane yomo-pala moa lipukou toa kiwi weye akoa meko. 18 Nitikono, anu oya-lawe kime eni wakene Iserele yenepa pedane yomo yenene wa paya tetepo takameamene. Eya wa wene taneya meamene. Yenenekepa yomo pine witakoya mena. Yomo pinekepa yenene witakoya. 19 Kime eya wa mate agale iki patu. Pinagome eina pedane yomo yenene wakilepa kiwi moa lua kakademe ni toko. Tamele tadeko wa iki patu. 20 Winimopa nimini ikilika eya wane uku. Akolaliyo onena Iserele yene wakilepa Yesunomo yakoa moamokoli tokome ni taneya. Ni-toapa kiwi pa yene moa lua kakak-ilepa Yesunomo yakoa motokoli tokome ni taneya. Nitaneyano, kini wa kei piamoano, Akolali piti moamene-ye. 21 Akolaliyo onena Iserele yatene wakene toa pa yene kiwika wakayano, wedoa meamene. 22 Akolali nitane ago tokome padeka-kiti ela motokome wa padeka-kiti kote tokolo wakome toko wa wene taneya meamene. Onekele takoake wakene-kiti kote tokolo wakomeke anu oya-lawe kiwi ela moa yopiko. One ela moa mekome yopikota pa mea kakilipa nipa kiwi ela moa yopia-kala meko. Mea kawameadekolipa Akolaliyo kiwi-palaka pilia wawoo. 23 Onena Iserele yename ae poanele tekete tadeko wa Yesunomo yakoa mo-tokolipa oto toa motokome kiwi pegetoa kakoina luku wa moa kakoo. One nitane ago tokome tamele toko. 24 Kipa matameneya paka witakoya olipe yomoke tẹimoa one mataneya kako olipe yomoke lua togotoa kakakona. Nipa ali-kitame padele lugutukoa toamikile Akolaliyo eni tokona. Iserele yatenepa one mataneya kako olipe yomono, kiwi kakoina lukudo wa moa kakakomepa nipa ali-kitame kini matane yomo yopikete lugutukoa tikile eni too.

Akolaliyo Ali Atoa Peya Ela Motokomo

25 Akolaliyo papete ali atoa-pala kaukoa meanemo tọaweane uku. Anu oya-lawe kini wa kei pia mate agale akaya tokolo ni uku. Iserele yename Yesunomo yakoa moamoa tugi akeneya meake pa edikaneya mea togamoi. Nipa Akolaliyo takoa moopiane pa yatene ali atoa peya oneke lukoa menokoli Iserele yene oneke wa lukoa menoi. 26 Nitikoli Akolaliyo onena Iserele yene peya toa moo. Nipa eya wa wia mekapi-ane toa taatekoa too.

Kiwi toa moateka ago nikilepa Saione ta kawa noo. Eni nokomepa Yekobeke tagoi-kiti kini Akolaline totono tagoa poanele tokoile moa kogatapeoo. 27 *Kini tokoi poanele moane ko-gatapekilepa nipa kiwi auapekene dikou wane papete oane togotokouna taatekoane tou* wa Akolaliyo akeneya.

28 Iserele yename Yesunomo yakoa moamikili Akolaliyo poi tẹia mekilepa nipa kiwi luku e ku pa yatene ali atoame Yesunomo yakoa momotoa tokome toko. Nitikoyake Iserele yatene papete one wa takoa motaneya tokome kiwi opia tagaane ali-mene wene taneya mea Iserele yateneke pa wene mekoa meko. 29 Akolali nitane agono, i yatene one wa takoa moa pewe witikilepa one wene wia wawamokome pa toa togako. 30 Papete kiwi pa yatene ali atoame Akolaline agale tagoa toamokoino, opi Akolaliyo eya toko. Onena Iserele yatename one agale tagoa toamikili tokome kiwi pa yatene-kiti ela moa yopia meko. 31 Akolaliyo kiwi pa yene ela moa yopikolo tokome onena Iserele yename Akolaline agale tagoa toamiki. Nipa Akolaliyo kiwika eina toa ela moa yopimotoa tekete tiki. 32 Eya wane ekene uku. Papetepa ali atoa peya one agale tagoa poanele etepea toma pomotoa Akolaliyo wakilepa eya tou wa wene toopikome taneya. Wipitikene kini poanele tokoike nami wiameneya kibu moamikilepa kiwi peya pa ela motekene tou wa wene toopikome taneya.

Ali Atoame Akolali Kei Pikete Oatikimo

33 Akolaliyo toto kamo takou toa edikoa pewe wia kako. Wene muno meane ago tokome pademo pademota wene tootapeneya meko. One toateka wene toopiane toa pine edoa tọa ato-pe. One wene toopiane toa taatekoa tikilepa dikoa toko wa padameka tọawea akamele toamoko. 34 Enilekepa eya wa wia mekaneya piko.

One tepene piko wene i i wa teyo tetoa enoa tọawea omotoa-pe. Ali Muno ago teyo olaukamotoa-pe. 35 *Ali Muno agome padeya tukua memotoa onekeya pade metikilepa teyo tomotoa-pe* wa wia mekaneya piko.

36 Padeya padeya peya Akolaliyokama latia pianeya. Enika eniya peya oneme pa yopia-kala kako. One kei pimotoa tokome ni toko. Nitiko ago kei pia-kala mema patoane uku. Ẹe nimini.

12

Akolalike Padeya Mea Lodo You Toa

Yono Kawa Eyame Onekele Takama Yamene

1 Anu oya-lawe kipala ina okounakalekepa eya wane uku. Akolaliyo toto edikoa ela moa mekono, one kạlono takoa padeya lodo you toa eya tamene. Tepe kolotini yono kawa ika iyame nekele-kama takou wa one wene kekama pamene. Nitou wa onekele wedoa takama pamene. 2 Itono peku noa tiki-kitame tiki toa toameamene. Nitameneya kini namolo poane wene wia wawa Akolalike-kama wene piitikaneya meamene. Nitiketepa Akolaline wene pikole wene toa toi. Nipa padele padele epetanele ni Akolaline wene kekatikile ni onekele takakete toatikile i i wa wene toa toi.

3 Akolaliyo one agale oa aua poano pa wa no pewe wia moa kakaka tokolo kiwi peya-pala eya wane uku. One peku kiwi tutu tutu wa laweteko toa noa teketepa odenele-kama toameneya onekele tatite toa takoa mekino, onekele takakene tuku toa neme ta wa mate agale wameamene. 4 Eni uku toapa yono kawa lene timini tepe kolotini eya odeneya kaalo-ganeyake eniya-kitame odenelekama toamoa ele kule tutu tutu wa tatite toa tiki. 5 Eina toa toto Keraisu-pala lipua mekokiti peya mati mekoyake odene ago Keraisuno tigini kaalogane tetepo taneya meko. Nipa ete oto wa liputakutukoa meko.

6 Akolaliyo toto pewe witikome peku tutu tutu wa laweteko toa noa teketepa odenele toamoa onekele tutu tutu wa tatite toa takako. One agale tọawea akateko peku lawetekolopa nipa onekele takakete toatekole yameteko toa litia tọawea akato. 7 Etekitanele takamedekolopa nipa kinikile takama pato. Akolalinemo olaukamedekolopa nipa onekemo olaukato. 8 Ali atoame onekele takoa togamotoa tekete kini wene weye akoa auapeamedekolopa nipa nitato. Padeya toameneya pa meki-kiti tonekeya tatia meamedekolopa nipa keda takoa mekala tato. Ali atoa yopia kamedekolopa nipa wedoa yopikoa kato. Ke enekakolo meki-kiti ela moa auapeamedekolopa nipa kọ wameneya wene epetaneya mea tato.

9 Tepene poane wene pimotoake pa kabunume i ago neeke wene mekoane meku wa wameamene. Ele kule poanele peya kote moa titi toma pamene. Ele kule epetaneleke-kama wene piitikaneya meamene. 10 Kipa Keraisuno wamene laine-mikitino, ete oto wa wene mekanali yoma pamene. Nipa kini kini ete oto wa kei pikala tamene. 11 Ali Muno agonolepa kote au keneya moa takameneya poga poga toa takama pamene. 12 Akolaliyo wipitikome epetekoa tokale nepia mekilepa wedia mea nepia meamene. Nipa ke enekakale meketeka Akolalinele poti takoa togato wa one kowitikala tamene. 13 Akolaline ali atoa padeya-kiti toameneya pa mekolipa kinikiya pade tatia meamene. Ni pade ta kawa noka ago eneketepa nee noano noo wa makutukoa moamene.

14 Panagome-kiti ne tete metekalepa nipa topo takoa poanemo wameamene. Nitameneya einago pewe wia kamene wa Akolali kowitikamene. 15 Panago-kiti wedia mekalepa nipa one-pala wediata meamene. Wa panago-kiti komo oa kakalepa nipa ela moa one-pala komo oata meamene. 16 Wene odene kotuta kakatagutukoa meamene. Ete yene paya tetepo takoa meamoano, ponopene yene-pala wedoa oya kakoa meamene. Ni anume tuku toa neme ta wa mate agale wameamene.

17 Panagome-kiti ne toa potokakalepa nipa padele poanele topo takoa toameamene. Nitameneya padele padele tikilepa ali atoane leneke epetanele-kama tamene. 18 Wene odene kotuta kakatagutukoa meato wa ete yene-pala oya kakoa enekala tamene. 19 Panagome-kiti ne toa potokakalepa kibu motikileka toameamene. Nipa Akolaliyo einago-pala kotimi wene luaneya mekome kibu motokamotoa nepiamene. Eya wa wia mekaneya piko. *Padele padele poanele tokoike kibu motokilepa no Ali Munagoyokama nami wiane tou* wa wia mekaneya piko. 20 Akolaliyo nitoono, kibu moamoano, eya tamene. *Nepala poi tẹiane ago kobume tuaneya mekalepa one nee takoa lawetamene. Ue nodome tuaneya mekalepa ue nomoa lawetamene. Nitikalepa one poanele taneke ya tokale meoo.* 21 Einago kibu moateka wene ponoka toa neke wene moa koigakayano, epetanele toma pamene. Nitikepa poanele moa kautoo.

13

Ta Talo Tiki Ali-kitike Lukoa Meatekomo

1 Kanosolo Kapomane eya alikitame tamene wa okoi toa litia tamene. Enika eni yenepa Akolaliyo one wene toopikana toa tokome moa kakakala taneya. Nipa e ku yatene mekoi toa tatikamu toa moa kakakala

taneya. 2 Kini okoile toamadete wawa tagaketepa nipa Akolaliyo moa kakane ali-kiti eni wakete toi. Nitikolipa Akolaliyo koiso akoa kibu moo. 3 Epetanele toma yaketepa nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti edoa piti moadetepe. Poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamele toko. Piti moameneya atiki toane meou wa wene piketepa nipa epetanele toma pamene. Nitikoli enekete ta talo tokoi-kitame ke wa kiwi kei piei. 4 Kiwi talo toa epetekamotoa tokome Akolaliyo Kanosolo Kapomane ali-kiti moa kakaneyano, nitoi. Anu oyalawe kime poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamene. Kiwi kibu moatiki tele lukatapeneya kakino, kini tokoi poaneleke nami wia kibu motikilepa Kanosolo Kapomane ali-kiti Akolali patu kautakoa kakete toi. 5 Eni yename okoi toa litia tikilepa nipa kibu motokaya wa piti moa tamene. Ni tepeme epetekoa tamene wa oko toane tamedeku waka litia tamene. 6 Takesi kue pitikakilepa nipa ta talo yename Akolaline pupu takoa mekili tekene pitikamedeku wa tiki. 7 Nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti meatiki toa meamene. Takesi kue pitikamedekalepa takesi kue pitikamene. Kasetome takesi kue meamedekalepa kasoteme takesi kue meamene. Panagoke nate wene pianeya lukoa meamedekalepa oneke nate wene pianeya lukoa meamene. Ni panago kei piamedekalepa one kei piamene.

Ali Atoake Wene Mekoa Mekete Toatekomo

8 I agome onekeya nani oto memotoane tekene anukuya pade opi meteku wa edikoa ete oto wa nami kakanali yoameamene. Eya tamene. I ago nooke wene mekoa memotoane tekene oneke wene mekoane meada wa ete oto wa wene mekanali yamene. Edikaketepa nipa Akolaline totono litia toatiki kotu kakoa tekete tiki. 9 Kini totono dikakoya. *Panagono atoa-pala koua piamoa ni ali atoa wia tukamoa ni panagoneya kode moamoa ni ete ali atoa akoa agale wamoa ni panagoneya tepi moamoa ele kule poanele peya toameamene* wa wia mekaneya piko. Enika enile toameamene wa akenepa nipa *pinali neke wa wene mekoa mea mama motoko toa ete ali atoakeka wene mekoa mea mama moamene* wa Moseseyo okome akeneya. 10 Eko ali atoake wene mekoa mekagomepa eko ali atoa-pala toa potokakileka toamoko. Eko ali atoake wene mekoa mekomepa nipa eina totono litia toateko kotu kakoa litia tootapekome toko.

11 Kime edikoa meketepa eina oipa opi nekedeko wa wene taneya meamene. Akolaliyo toto toa moo wa papete Yesuke titia wene tugoa meketepa enile tomotoa poti nepia mekoo. Opa eni toateko tigotoma nokono, atu pia meameneya kamokoa nepia meamene. 12 Kolopa pilia ta patademe tokono, likonu poanele toma pokoonakale tewitikoa wato. Nitoapa pa̱ keneke poi topadete tue kotokoto eya moa pikoa kawou toa epetanele toma pato. 13 Nipa pa̱ keneke yakete toateko toa epetekoa meato. Bia ue eya noa piamoa ni pamoko atoa-palaka padane atoa-palaka koua piamoa ni neno wamoa ni panagoneya tepi moamoa edikoa toamato. 14 Nipa poi topadete moa kawatiki mamina moa kawou toa Ali Muno Yesu Keraisu-pala lipua meamene. Wene ponoka toane ele kule poanele toada wa wene kibutukoa meameamene.

14

Yesunomo Wedoa Yakoa Moamoko Ago

Ela Motekete Toatekomo

1 Panago Yesuke wene tugoa meake wedoa lipua meamokolopa nipa one-pala oya kakaketepa one kekanele latikoa toamokoleke neno wameneya pa makutukoa moamene. 2 Yesuke wene wedoa tugoa mekagomepa padeyaka kekaneya latikoa wawamoa nee melepu eya atiki toa moa nako. Wa panago Yesuke wedoa wene tugoa meamokagomepa one kekanele tamene piti moa mekome kai melepu eya wawa ipe witakoya nee takoa moa nako. 3 Eya kuya peya moa nako ago nemepa kekaneya wawa noamoko ago paya tetepo takameamene. Ipe witakoya nee odene takoa moa nako ago nemepa o ago-pala kekanele wini toko wa kikoa wameamene. Kita odeneletapa toamiki agotake Akolaliyo kita one wa takoa motaneya tokolo ni uku. 4 Panagono pupu takako ago one tokolepa ete-kitame edoa takoa enemotoa-pe. Epetanele tadekaleka poanele tadekaleka one pupu pinagome odene takoa enamele too. Nimo ukuyake pupu agome pinagonole takoa togoo. Nipa Ali Muno agome one patu poapeneya kautakoa kamene wa one tele lukakale takoa togoo.

5 Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa kako. Wa panagome e ku ta patako takoa enameneya ta patako peya midi piane tetepo takako. Enipa kini kogonono, mainagome tokole litiane tuku patu wa wedoa wene kibututukoa litia tamene. 6 Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa mekilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Wa panagome melepu eya moa nakilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa ootokoa nako. Panagome tawe eya wawa noamikilepa nika Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa oa wawa noamoko. 7 Itonoke pa meadeteka tua poadeteka tone tone wene pikole-kama litia tamele toamoko. 8 Totopa pa meketeka tua peketeka Ali Muno patu kautakoa kakete toko. Nipa pa meketeka tua peketeka tone Ali Muno agoke-kama lukoa meko. 9 Einago Keraisu tuake wa kamoa pikilepa toto pa meketeka tua peketeka Ali Muno oneke lukoa memotoa tokome ni taneya. 10 Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo toto peya one leneke moa kakoa koiso akoono, neke oyagome tokolepa edoa takoa enoa akade-pe. Neke oyago edoa paya tetepo takade-pe. 11 Eya wa wia mekaneya piko.

No tuamateku ago Ali Munoyo uku.
Ali atoa peya no kakakoa wadini tukukala toi. Peyame no Akolali-pala ke wa kei pia kawoi wa wia mekaneya piko.

12 Eni toateka oi witaka-petepa toto peya tone toma pokoonakale i i wa tone tone toawea okala too. Akolaline leneke kakete nitoo.

13 Nitoono, papete ete oto wa akoa agale wamatoane uku. Nitameneya kini oya-mikitame etepea poanele toma pomotoa tikilekiti toamato wa oa togotamene. 14 Enipa Ali Muno Yesu patu kautakoane kakene eya wane uku. Padeya nee odeneyaka totome kekaneya latikoa wawateko toa mena. Nitoa wawateko toa menake panagome-kiti iya neepa kekaneyano, waou wa wene piake nakomepa poanele eni tokome too. 15 Dikane ago neke oyago kakakoa one kekaneya pade neme-kiti moa nakepa nipa one wene keda takake too. Nipa oneke wene mekameneya meke too. Einagokeka Keraisu nome tuaneyano, einago kakakoa one kekaneya pade moa noameamene

wane uku. 16 Nipa neme-kiti eya
kuya nee kekaneya latikameneya
atiki toa namele tokoyake ete-
kitame kini kekanele wini toko
wa ne akoa agale akaya tokolo ni
uku. 17 Akolalike lukoa meketepa
nipa edikoa eya kuya nee ue edoa
takoa enato-pe. Nitameneya eya
tato. Akolaliyo totopa poanele
toamene yene tetepo takoa wene
keaneya memotato wa one-pala
odene wene pia kilikoa mea ni
Epetane Yomini awinaneya mea
tekete wedia meato. 18 Keraisunole
edikoa takaketepa nipa Akolaline
wene kekatekole eni tekete too.
Nitikolo enekete eko ali atoame ke
wa toto kei piei.

19 Kipala ina okounakalekepa
tone tepe kolotini kilikoa
meatekole toa enato. Nipa
Keraisunole wedoa takadetepa ete
oto wa auapenali yatoane uku.
20 Panagome-kiti Akolalinele takoa
meake wakaya tokale kini nakoi
nee melepu eyake neno oa pil-
iameamene. Padeya padeya nee
melepu eya ali atoame noatekoi
toa latia pikaneya. Nitaneyake
one kekaneya wawa noamokago
etepea pomotoa one kekaneya
moa naketepa poanele tekete
toi. 21 Dikane ago kini oyago
pade etepea pokaya tokale one
kekaneya melepu gerepi po kụ ue
eya titi takoa noameketepa nipa
epetekoa tekete toi. 22 Padeya
padeya ue nee melepu namele
toko wa wene piketepa kini wa
lukoa meamene. Akolaliyo wene
tokono, eya kuya namele toko wa
tọawea wameamene. Panagome-
kiti eya kuya nee melepu namele
toko wa wene pia tikilepa one
tepeme mena wa wawameneya
tokopa kolotine yawatekago eni.
23 Panagome padeya nee-kiti
namele toamoko patu namele toko
patu wa poome taneya mekomeke
moa nakomepa poanele eni
toko. Nipa one tepeme ta wa
wameneyake tokomepa poanele
eni toko. Padele padele tikilepa
ipa kịyo akeneleno, tamene wa
tepeme wameneyake tokomepa
poanele eni toko.

15

*Eko Ali Atoane Wene Moa Aua-
peamene*

1 Totopa Yesunole wedoa takama
poko-kiti tonekele toameneya
eya tatoane uku. Padele padele
kekanele tamene piti motaneya
mekete Yesunole wedoa takama
poamiki-kitipa mama moa aua-
peato. 2 Eko ali atoame Yesunole
wedoa takama pomotono, wene
epetekoa auapeatoane uku.
3 Keraisu itonoke nikilepa onekele
toademe nekeneya mena. One
eni nokome oatekamo panagome
Akolaline bokuke papete eya
wa wia mekaneya. *Atai, pade-
kitame nepala taumada toa ikili
yatekenepa nipa no-pala odeneka
dekoa poanemo akene tetepo
takoane yateku* wa wia mekapi-
aneya. 4 Akolaline bokuke wia
mekanemo peya wia mekakilepa
totoka ke enekakale meake wedia
memotoa olaukatekoimo eni wia
mekaneya. Nipa ke enekakale
meake onekele poti takoa to-
gane yene Akolaliyo auapekana
toa totoka auapeoo wa nepia
memotoa taneya. 5 Nitaneyano,
onekele poti takoa togamotoa
auapeko ago Akolali-pala eya
wane kini kowitikaku. Keraisu
Yesuyo nekele-kama takako toapa
anu oya-mikiti odene wene-kama
pianeya mea takamotono ta wane
kini kowitikaku. 6 Nipa odene
wene pianeya mea kabunu koukо-
tukoa tekete tone Ali Muno Yesu
Keraisuno Akolali oneketai kei pia
kamotoane tuku.

7 Nitikuno, Keraisu Yesuyo kiwi
makutukoa motane toa tekete kini
kini ame anai wa ete oto wa maku-
tukoa moamene. Akolaline ib-
ini kamotokamotoane tekene ni

uku. 8 Enipa eya wane ekene uku. Keraisuyo Yu yenanele takademe nokomepa Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa tone kauamene-pala papete oa pikanakale taatekamotoa tokome nekeneya. 9 Ni Akolaliyo kiwi pa yeneka ela motokome makutukoa motoko wa pa yename Akolali kei pimotoa tokome nekeneya. Akolaliyo eni taatekoa toatekaleke eya wa wia mekaneya piko.

Pa yatene ali atoa dekoane mekene Akolali kei piato wane ne kei piane neke ibini wedekoane lo agale oane tou.

10 Eya agale tiginika wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa Akolaliyo takoa motane Yu yene-pala wedikete wediamene wane uku.

11 Eya waka wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa peya Ali Muno kei piai tamene. Ta piko peya pitiki yene kiwi peya nitamene.

12 Aisaiayoka eya wa wia mekapianeya.

Yesi-loeke tạwateka ago pade taatekoa noo. E ku pa yatene talo toa-kala kawademe noo. Pa yatene-kitame one tokale nepia mekete wedia meoi wa papete wia mekaneya.

13 Einagome tokale nepia mekete wedia memotoa toko ago Akolalipala eya wane kini kowitikaku. Anu oya-mikiti neeke wene tugoa meketepa tepe mataketikoa wedia memotono ta wane kowitikaku. Nipa one Epetane Yominine tele patu kautakoa kakete kolotine mea nepia memotoane tekene kowitikoane uku-ye.

Poloyo Yesunole Takakome Tanemo

14 Anu oya-lawe kiwi wene epetaneya-kama mea ni Yesunomo yakoa mootapea ni kini kini ete oto wa wene toa olaukoa tikino wene tekene uku. 15 Widikoa meketeka padele toatikile wene kayapea toamokaya tokolo pademo telekomo wa wiane wetekakuye. Akolaliyo no pewe witikome moa kakaka tokolo tekene ni uku. 16 No moa kakakilepa e ku pa yatene pitikika Yesu Keraisunole takama pomotoa toka. Nitikale tekene Akolaliyo ali atoa wene epetekakome tokomo eni oane auane yakilepa oneme eya tomotoane tuku. Pa yatene ali atoame onekemo yakoa motokoli Epetane Yominiyo wene moa kịyo akakome i yenepa neke wa metekale momotoane tuku. Nipa anu padeya-kiti oneke meane lodo yotane tetepo takoa wene keaneya mekome momotoane tuku. 17 Nilepa Keraisu Yesupala lipuane mekene tuku wane pinali anu wa kei piamele tokolo uku. 18 Nitamele tokoyake eya takama pokoumo odene kiwi wene takakene uku-ye. Pa yatene ali atoame Akolaline agale yakoa tomotoane tikilepa Keraisu Yesu patu-kama kautakoane kakene onekemo oane onekele takama yawane tekene tokou. 19 Nipa padele padele telekole ali atoane wene kainya pikanele toma yakilepa Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene tokou. Keraisunomo-kama eni oane auane yakenepa Yerusaleme take laigoane Ilirikume take tugakou. 20 Nipa ete ali-kitame onekemo wete oa aua pokoika poamou wane ali atoa yakameneya mekoikakama oane auane yakou. 21 Enipa Akolaline bokuke eya wa wia mekane toane taatekoane tokou.

I uku agonomo oa aua poamene take pitikoi-kitame einago enoi. Ni einagonomo yakameneya mekoi-kitame onekemo yakoa moi.

Polo Lome Take Ugu Poateka Wene Pianemo

22 Ete yatene eka e paka paka pitikoi toane Yesunomo oane auane yakouya tekene Lome take wida wete noamokou. 23 Opa i ta-kitike Yesunole takoane peya takaneya meane ni mali peya mati ponokale-kama wida ugu none menadiyano wene pianeya meane tekene eya wane uku. 24 Sipeine take poadene kini Lome take dekoane menadene uku. Nipa anu oya-lawe kime anu wene epetekoa auapemotoane wida me me tootokoane Sipeine take poadene uku. 25 Nitadeneke namolo takoane Yerusaleme take Akolaline ali atoa ponopeneya meki-kiti kue eya tatikadene puku. 26 Anu eni tatikatekuyapa Masedonia Geriki tatake Yesunomo yakoa motane yename no takoa mekala tokoi. Nipa Yerusaleme take Akolaline ali atoa padeka-kiti ponopeneya mekete tikino, iya aua poke tatikapoano pa wa mekala tokoi. 27 Enipa kini weneme tokoi. Nipa papete Yu yename kamoya meou toa kini wene epetekanemo Yesunomo oa aua mepokoinake ke wa kini tigini kamotoa tekete kinikiya kue eya etepea meamedekoli ni tokoi. 28 Masedonia Geriki tata pitikoi yename kini eni metekoiya peya Yerusaleme take auane pone tatikamotekene Sipeine take poadene kini Lome take wida dekoane pinou. 29 Nipa wida nikilepa Keraisuyo no pewe wia tagatapeneya nouno wene tekene uku.

30 Anu oya-lawe eya tamene wane uku-ye. Papete no-pala padele takayano, no auapea wedoa kowitikamene-ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete nitamene. Epetane Yominiyo wene takako toa tone tone ete oto wa wene mekanali yoa mekono, anu wedoa kowitikamene-ye. 31 Nipa Yudea take Yesunomo yakoa moamene yenane yonoke no toa momotoa tekete anu kowitikamene. Akolali-pala eya waka kowitikamene. Yerusaleme take pekene kue eya tatikoane metekolu one yename ke wa momotono ta wa kow-itikamene. 32 Nitikolipa wida Lome take kolotine none menou. Nipa Akolaliyo nitimotou wa wene piadekalepa wida ko mekene tepe kolotini kilikoa pimotoane meou. 33 Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo anu oya-lawe kiwi peya yopia-kala kamotoane uku-ye. E̱e nimini.

16

Poloyo Agale Lionate Akenemo

1 Tone oya atoa Pibi wida noademe toko. Einatoapa Yesuno ali atoa Senekeria take mekika auapeko atoa. 2 Einatoa Ali Muno-pala lipua mekono, nokalepa Yesunomo yakoa motane yene makutukoa motekete tiki toa makutukoa moamene. One padeya-kiti toamokalepa kinikiya pade tatia meamene. Einatoame ali atoa kainya mati auapekilepa noka auapea tokano, nitamene.

3 Perisila Akuwilata Yesu Keraisunole no-pala kibutua takakoi ali atoata-pala wete meamene wa akamene-ye. 4 Wini ali atoatame no toa motikilepa nooke toa kita oyake tuoo wa tokoi. Wini adoname auapekala tokoinake Yesuno pa yatene ali atoame ta piko peyake oboa mekika kita-pala ke wa amediki. Noanume odene mena. 5 Wini ado-nane yapu Yesunole takoa oboai tiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye.

Anu kolotini ago Epinitasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Esia takepa ete yene Yesuke naniko wene tugamotoa one namolo takoa wene tugaka. 6 Kinikile wida wedoa takama yakana atoa Maria one-palaka wete meamene

wa akamene-ye. 7 No Yu yatene agota Aderonikasi Yuniasita no-pala odeneka po yapu pitikoinakagota einagota-palaka wete meamene wa akamene-ye. Einagotapa ibini akene Aposelo agota. No Keraisuke wete wene tugameneyake einagota oneke wene tugoa meaneya. 8 Eya ago Abelietasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Ali Munago-pala lipua mekolo wene mekoane meku agoke uku. 9 Eya ago Ebanasi toto-pala kibutua Keraisunole takama yakanakago one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Anu kolotini ago Sitekisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. 10 Apelisi einagopa Yesu Keraisuke wedoa wene tugoa mekago wane uku. One-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Arisobulasi one yapu pitiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye. 11 No Yu yatene ago Erodiono one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Nasisasi one yapu pitiki yene Ali Muno-pala lipua meki-kiti eni yene-palaka wete meamene wa akamene-ye. 12 Ali Munagonole wedoa takama yaki atoata Teraipina Teraiposata kita-palaka wete meamene wa akamene. Ali Munagonole wedoa takama yako atoa anu kolotini atoa Pesisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. 13 Ali Munagonole wedoa takama yakoleke ibini akene ago Rupasi nina-palaka wete meamene wa akamene-ye. One niname nopa one mana tetepo takoa meko. 14 Eya ali-mene Asinekitasi ni Peligono ni Emisi ni Patobasi ni Emasi eni ali-mene-palaka wete meamene wa akamene. Ni eni ali-mene-pala odeneka obokala tiki oya-mikiti-palaka wete meamene wa akamene-ye. 15 Ni eya agota Pilologasi Yuliata ni eya ali atoata Neriasi laina ni Olibasi ni Akolaline ali atoa eni yene-pala odeneka obokala tiki-kiti kiwi peya-palaka wete meamene wa akamene-ye. 16 Yesunole takoa oboa mekete-kama ke wa yono ete oto wa mokala tamene. Yesuno ali atoamepa e ku take oboai tikika mekete ekete kiwi peya wete meamene wa agale oa wetekakamene wa no-pala iki-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

17 Anu oya-lawe kipala eya wane uku-ye. Pade ali-kitamepa kime ete oto wa neno oa pili pili toa mekete Yesunole takoa wamotoa toi. Nipa kiwi wida mane mane oa olaukane toa tetekoa toino, dikane ali-kiti titi takama yamene. 18 Dikane yename tone Ali Muno Keraisunole takameneya kinikile-kama tiki. Nitoa wene meamene ali atoa enekete taba po pitikoa oa yotokakala tikino, lene kia wedoa meamene-ye.

19 Anu oya-lawe kini Yesuno agale litia tekete tikimo ta piko peyake oa pupitikaneyano, ke wane wediane meku. Ke wane ikilepa one agale litia tekete ele kule epetanele toatikile wene toa tomotoane uku. Ele kule poanele tamene agopa momotoane uku. 20 Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo toto auapekilepa tone kawame Setanu kautoa wititapemotoa pene tokono, nepi-amene. Tone Ali Muno Yesuyo kiwi pewe wia yopia kamotoane kini kowitikaku-ye. 21 Yesunole takama yakilepa no-pala kibutua tokago Timosi einagomepa kiwi peya wete meamene wa oko-ye. No Yu yatene ali-mene Lusiasi Yesoneta Sosipata toa einali-menameka kiwi peya wete meamene wa iki. 22 Poloyo oko toane anu yoname wiane mekoane meku ago no Tetiasiyo wete meamene wane uku. Nipa Ali Muno-pala

lipuane mekene uku-ye. 23 Gaiasi
einagomeka wete meamene wa
oko-ye. One yapu ne noo wa no
makutukoa moa mekakagoke uku.
One yapukepa Yesuno ali atoa
oboai tiki. I take gapomane kuse
kuse ago Erasetasi ni tone oyago
Kuwotasi einagotameka kiwi peya
wete meamene wa iki-ye.
24 (Tone Ali Muno Yesu
Keraisuyo kiwi peya pewe wia
yopimotoane uku-ye. E̲e nimini.)

Poloyo Akolali Kei Pikome Akenemo

25 Akolali kei piatoane uku.
Oneme eya tokoke ni uku. Yesu
Keraisunomo ali atoane wene
epetekakene ukumo olaukaku
toa wedoa litia tomotoa kiwi
tele takoa auapekala toko. One
eni auapeatekamopa papete
one kaukoa mema nekeneyake
26 one agale to̲awea akane ali-
kitame i i wa wia mekama-
kala nekeneya. Nititikaneyake
tuameneya meemoa poko ago Ako-
laliyopa e ku yatene peyame yakoa
moa litia tomotono, onekemo
oa pupitikakama pamene wa oa
tukaneya.
27 Akolali wa oatekagopa one
odene meko. Pademo pademota
padele padeleta peya oneme
odene wene tokono, one kei pia-
kala katoane uku. Nipa Yesu
Keraisu patu kautakoa kakete
enabuna nitatoane uku-ye. E̲e
nimini.

1 KORINE
Poloyo Korine Yeneke Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Akolaliyo no i ago Keraisu Yesuno Aposelo ago moane kakou wa one wene litikome kayo oa motoka agome uku. Nipa tone oyago Sosenipala opiane mekene i pipia wia wetekato wane wiane wetekakilepa 2 Akolaline yene wini Korine take meki-kitike wetekaku-ye. Keraisu Yesuyo taneleke Akolaliyo kipa one wa takoa moa one-pala lipukaneya. Nitoa onekele takama pamene wa kayo oa motikilepa eya yene ta piko peya mekete tone Ali Muno Yesu Keraisuno ibini wedekoa one kowitoai tiki yene kikilikoa kayo oa motaneya. Keraisu onepa kini Ali Muno mea tone Ali Muno mea toko. 3 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Keraisu Yesutame pewe wia tepe kolotini kilikoa pikamotoane kini kowitikakene uku-ye.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

4 Akolali kowitikene-kama ke wane okala tuku. Nipa anu oya-lawe kiwi Keraisu Yesu-pala moa lipukakome pewe wia kakolo tekene ni uku. 5 Keraisu-pala eni moa lipukakome kamo takou toa one peku lawetaneya. Nitikale noa tekete ete onekemo toawea akatapea one niminimo pine toa wene taneya mea tiki. 6 Keraisunomopa totome okoona toa kime yakoa mootokoa wedoa litia toma nikili tekene ni uku. 7 Nitoa meapa tone Ali Muno Keraisu Yesu wakapea nomotoa nepia mekete tiki. Nipa one peku nateya waneka katekameneya noa tagatapekete kolotine mea nepia mekete tiki. 8 Widikoa nepia mea togamotoa tokome one tele patu poapeneya kautakoa kamene wa kiwi yopia-kala kawoo. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisuyo ali atoa takoa enoa akaka-pete Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takamotoa tokome nitoo. 9 Akolaliyopa one mana tone Ali Muno Yesu Keraisu-pala odene wene pia lipua memotoa tokome kiwi kayo oa motaneya. Nitane agome tou wa oa togotoka toakama taatekoa too.

Yesuno Agale Yakoa Motane Yename

Oa Takoa Kakete Pili Pili Tanemo

10 Anu oya-lawe, Yesuno ibini wedekoane eya tamene wane kiwi kowitikene uku-ye. Odene wenekama pianeya meamene. Ete oto wa pili pili tomotoane wamuku. Nipa ete oto wa wene odene kotuta kakatakutukoa meamene. 11 Anu oya-lawe kiwi oa takoa pili pili toa meki wa eya atoa Kelowilawene yapu pitiki-kitame akedikili yatekene ni uku-ye. 12 Eya wane ekene uku. Kiwi padeka-kitame no Polo einagoke lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Apolosike lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Pitake lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Keraisuke lukoane meku wa ete oto wa pili pili toa mekete tiki. 13 Beita, Keraisupa ali atoane nateya nateya wa edoa moke takamotoape. No Polopa kini poaneleke yomo lekaneyake wia dekaneya tokolo ni iki-pe. Panagome kiwi ue motokakilepa Polo anu ibini wedekoa ue motokaka tokolo ni iki-pe.

14-15 Anu oya-lawe kiwi kainya ue motokamokouna tekene Akolali-pala ke wane uku. Panagome-kiti no Polo pinali one ibini wedekoa ali atoa ue motokaka wa akaya tokolo ni

uku. Wida none mekenepa eya agota Kerisepasi Gayasita odene ue motokakou. 16 O'o, eya ago Sitepanasi one yapu pitiki-kitika ue motokoane tokou. Ali atoa pade-meneka wida ue motokakou patuno, wene agopa tokoyake uku. 17 Keraisuyo no takoa motokomepa ali atoa ue motokama poano pa wa wetekamokome onekemo oa aua poano pa wa wetekaneya. Nipa ali atoame one yomo lekaneyake tuanemo wene kayapeaneya mekete no Polo-kama wene taneya mekaya tokale eya wa oa toka. Agale muno pewe kakoa wameneya Epetane Yominiyo wene taka taka toko toa oa aua poano pa wa no moa wetekaka.

Keraisu Akolaline Tele Patu Kautakoa

Kakome One Peku Nootapea Agale Oko

18 Keraisu one yomo lekaneyake tuanemopa tua atua poadete piki ali atoame pamo tetepo takoa waki. Nitikiyake Keraisuyo toa moma poko-kiti totome eya wa wene toko. Einakamopa Akolaliyo padele telekole tokome ali atoa toa motanemo eni wa wene toko. 19 Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Wene muno meane yene kini mane mane olaukakoi toane moane bebo akakala tou. Agale logoni okoi-kitika kini agale muno pewe kakoa okoi toane pamo tetepo takoane wakala tou wa Akolaliyo akeneya.

20 Nitaneyano, kiwi pakekepa wene muno meane yene ni pademo pademota wene toa iki yene ni agale muno pewe kakoa ete taka oto taka toa wene toa pitia yateki yene enika eni yene edoa kei piato-pe. Itonoke kini kaua-mikitame lawetane pekupa Akolaliyo paya peku tetepo takoa wakeneyano, kei piamato.

21 Akolaliyo one papete wene toopikana toa taatekoa tikilepa ali atoame kini kaua-mikitane peku nootokoapa one wene toameneya memotoa taneya. Nipa Keraisunomo mo wia kakoimo yakoa oneke wene tugakoi-kiti toane moada wa wene pikome taneya. Ete-kitame enimopa pamo tetepo takaneyake nitaneya. 22 Nitaneyake Yu yenamepa Akolaliyo padele tubele tokale eneketepa nipa nimini akediki wa oo wa yakamokala tiki. Geriki yenamepa eya kuya peku noane tagadiyano wene pikete Keraisunomo yakoake pamo tetepo takoa waki. 23 Nitikiyake anu oya-lawe totomepa Keraisu yomo lekaneyake tuanemo-kama mo wima yako. Nitikolo yatekete Yu yenamepa winimopa ya tanemo ekete tiki wa yakoa moamiki. E ku pa yatene ali atoamepa winimopa pamo ekete tiki wa paya nou toa meki. 24 Nitikilika Akolaliyo one wa takoa motane yene Yu ali atoameka e ku pa yatene ali atoameka eya wa oa tiki. Keraisu einakago Akolaline tele patu kautakoa kakome one peku nootapea etene agale logoni okago tadeko wa onekemo yakoa motiki. 25 Akolaliyo mana tumotoa moa wetekanelepa wene muno meane yename pale tane tetepo takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya. Akolaliyo eni tanelepa telekole-kama tiki yename taba tanele tetepo takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya.

26 Anu oya-lawe kipala imo ukuno yakamene. Akolaliyopa kime Keraisu litia tomotoa kayo oa motikilepa kipa edane ali atoa takoa motokato-pe. Wene

meane-kiti telekole toma yakoi-kiti ibini akene ali atoa enika eni ali atoa kainya mati takoa motokato-pe. E'e mena. Dikane ali atoa one wa takoa motikilepa pa natetekoa takoa motoka. 27 Nipa ete-kitame leau akene tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa wene muno meane yene ya takademe ni taneya. Ete ali atoame tabaya tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa telekole toma yakoi yene ya takademe ni taneya. 28 Ponopene yeneka paya tetepo takoa wakene yeneka padeya padeya itonoke wete witameneya-kitika Akolaliyo one wa takoa motaneya. Itonoke ali atoame padeya padeya tobou latikakiya peya agopa takoa wawademe tokome nitaneya. 29 One leneke odene agoka pinali one wa kei piamomotoa tokome taneya. 30 Nitane agome kiwi pa ali atoa mana Keraisu Yesu-pala moa lipukaneya tokale etenane peku i i wa lawetaneya. Nitikomepa i yene totopa poanele toamene yene tetepo takoano ta wa one etene yametaneya. Ni etenanele kiyo akenele takakete toatekole yamea ni tone toko poaneleme toto moa labakanetake toa motaneya. 31 Nitaneyano, Akolaline bokuke wia mekane toa tatoane uku. Eya wa wia mekaneya piko. *Kini wa kei piameneya Ali Muno-kama kei pia kamene.*

2

Keraisu Yesu Yomo Lekaneyake Tuanemo

1 Kiwi mekoika wida none mekene Akolalinemo i i wane oane metekounapa wene muno meane ago keneya wamoane agale muno pewe kakoane wamoane tokouna. 2 Nipa wida kipala opiane mekenepa Keraisu Yesunomo one yomo lekaneyake tuanemo-kama oane meouno wene piane nekene okouna. 3 Onekemo oane meatekou tele meameneya taba tekene tokome pitime kolu kolu nokale pa poti mekene okouna. 4 Enimopa mo wiane kakene ikilepa agale muno pewe kakoane taba po pitikoane tekene okouna mena. Nitamekene anu ukumopa nimini eni akedeku wa kime wene tomotoane Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene okouna. 5 Nipa kime Keraisunole takama yakilepa kini kauane peku patu kautakoa kakete tomotoane wamokou. Akolaline tele patu kautakoa kakete tomotoane okouna.

Akolaline Peku

6 Nimo ukuyake Keraisunole takatiki kotu kakoa tiki-kiti olaukakilepa agale muno pewe kakoane tuku. Nipa itono peku noa tiki yene ni kini tobou meki yene enika eni yename agale muno pewe kakoa olaukakina toane wamuku. Eni yename kinikile tikilepa etepea pata pale toma yaki. 7 Noanu agale muno kakoane olaukakumopa Akolaliyo itono wete latia piameneyake dikou wa wene toopia kaukoa mema nekenemo uku. Ali atoa one keneya pa teleta tootapeneya meemoa pomotoa tokome one peku lawetou wa wene toopianemoke uku. 8 Enimopa ipete tobou meki ali-kiti padameka wene toamokoi. Eni wene toi tokapa nipa Ali Muno etene Akolali pa tootapeneya mekome peku lawetane ago yomo lekaneyake wia dekamoi toka. 9 Eni yename Akolaliyo papete wene toopianemo wene toameneyake one bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Akolaliyo oneke wene mekoa meki-kitane padeya padeya nodokoa pikaneya. Nipa kini leneme enamoa kaleme yakamoa tokoinakeya

ni kini namolo wene toamokoinakeya nodokoa pikaneya wa panagome wia mekaneya.

10 Akolaliyo one eni wene toopikana toapa i i wa totome wene tomotoa tokome one Epetane Yomini totoke moa wetekaka. Ali atoa-pala kaukoa meaneya peyapa one eni Yominiyo tetoa enekala toko. Nipa Akolaliyo toto-pala kaukoa meaneya one tepene pianeyaka tetoa enamele toko. 11 Panagome-kiti eko agono tepene piko toa lekoa enamele toamokoyake pinaline yominime one tepene piko toa tetoa enamele toko. Eina toa Akolaline tepene piko toa one Epetane Yominiyo odene tetoa enamele toko. 12 Akolaliyo one eni Epetane Yomini totoke moa wetekakilepa nipa toto pewe witikome laweteko pekupa i i wa wene toa noa tomotoa tokome toka. Eni pekupa tone kaua-mikitame lawetane peku mena.

13 Nitaneya tokome totome mane mane ikilepa tone kauamikitame peku lawetekoina toa wamoko. Epetane Yominiyo i i wa wene taka taka toko toa oko. Nipa Epetane Yomini awitaneya meki-kiti totome takoa mane mane oko. 14 Nitikoyake Epetane Yomini awiameneya meko agomepa one wene takako toa yakoa moamademe wako. One wene takakomopa pamo tetepo takakome ni toko. Nipa one wene takako toa pine toa tetoa enemotoa toko Epetane Yomini einagoke nome awinamokolo tokome oyake yakoa moamele toamoko. 15 Epetane Yomini awitaneya meko agomepa padele padele tanele peya takoa enamele toko. Nitikoyake Epetane Yomini awitaneya meko agono tepene piko toa padameka i i wa takoa enoa akamele toamoko. 16 Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Ali Muno ago ete wa olaukademepa teyo Ali Munono tepene piko toa tetoa enemotoa-pe.

Nimo wa wia mekaneya pikoyake anu oya-lawe totomepa Keraisuno wene pikole wene taneya meko.

3

Akolalinele Takakete Toatekomo

1 Anu oya-lawe kiwi mekoika none agale oane metekilepa kipa Epetane Yomini awitaneya meane yene tetepo takoane amele toamokale tekene itono peku nakene yene tetepo takoane okouna. Keraisuno nana mati tetepo takoane okouna. 2 Nipa wetini ali atoame nakiya nee namele toameneya meane nana mati tetepo takoane adu-kama lawetou toane okouna. Opika eniya nee namele toameneya pa nana mati keneya mekete tikili uku. 3 Itono peku noai tekete tikili ni uku. Anu oya-lawe kiwi ete oto wa wene poaneya mea pilitakutukoa mekete tiki. Widikoapa pa itonole toma yakete tiki. Enipa nimini ukutu-pe. 4 Nipa panagome no Poloke lukoane meku wa oa wa panagome Apolosike lukoane meku wa ikilepa pa itono peku noai tiki-kitame tiki toa ekete tiki.

5 Apolosi totapa edane agotape. Totapa Akolaline pupu takakagota pa agota. Akolaliyo one pupu tutu tutu wa tatikamu tokome Apolosi tota meteka toa takaketepa Keraisunomo wina oa metekolo tone oya-lawe kime yakoa motokoina. 6 Noanumepa nee lene matakakouna. Wa naniko Apolosi nome ue nomoa pekoai toa itono ko akakakana. Totame nitipia pokolo ipe kakoya atepea witakakilepa Akolaliyokama toko. 7 No nee lene matakakou ago-pala ue nomoa pekoai toa itono ko akakaka agota tota kei edekale piei-pe. Tota kei piameneya ipe kakoya

witakako ago Akolali odene kei piamene. 8 Akolaliyopa nee lene matakakoule-pala e agome itono ko akakaleta odeneleta tane tetepo takoa meko. Nipa onekele tutu tutu wa takakoo kotu kakoa pupu poi mokala toademe toko. 9 Apolosi totame one eni pupu takakilepa Akolali-pala kibutua toko. Anu oya-lawe kipa Akolaliyo one ipe wa tetepo takoa one yapu waka tetepo takoa toko. 10 Akolaliyo no pewe witikome peku laweteka toane noane tikilepa kodou ago tekene ete yename yapu wiatekoi adeka piane kue petene wina moane tatikalogakouna. Nitikalogakounata panagome eni kue petene patu kelekoa yapu ate toa wima poko. Eni yapu wikilepa wedetekoa tamene wane kiwi peya-pala uku. 11 Kue petene wina moane tatikalogakouna wane ukupa Keraisu Yesu adeka piane uku. Yapu wiketepa eni kue wawa pade kue moa tatikamele tokoya mena. 12 Eni patu kelekoa yapu ate toa wikilepa pade-kitame yapuya epetaneya golo silepa enika eni kamo kue takoa moa tiki. Nitikiyake pade-kitame kini yapuyapa paya yomoka peti youka tua dekoa kakene kala youka takoa moa wiki. 13 Wipitia ta patakapetepa toe nokoa kawateka ta patoa pitoo. Nitikalepa kini wikoina yapu toeme nakome tokale peya kakete enoi. 14 Nitikolipa epetekoa wikoina yapu peya toeme noamokale enekome Akolaliyo pine yene kei pia pewe wikala too. 15 Wia potokakoina yapu toeme napetapekale pine yene kini enekete anu pupupa igi wiane yotekene tadeku wa kini yapu nomotoa katepitoa poi. Nipa toe itipono okata mea katepitoa pou toa poi.

16 Kipa Akolaline yapu tokome one Yomini wini kiwike nome mekono, enipa wene toamikipe. 17 Panagome-kiti Akolaline wikakane yapu ke̲awea tadekakalepa Akolaliyo oneka wia atukoo. Eni yapupa one wikakane yapu tokome nitoo. One yapu wane ukupa anu oya-lawe kiwike uku.

18 Kini wa oa yotokakaya tokolo eya wane uku. Kiwi panagomedo one kauane peku nootapekouya tekene wene muno meane ago i meku wa wene pikolopa nipa einago-pala eya wane uku. Leau akene ago tetepo takoa meamene. Nipa wene muno meane ago meadepa nitamene wane uku. 19 Akolaliyo kini kaua-mikitane pekupa paya tetepo takakolo tekene ni uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyopa wene muno meane ali-kiti kini yukakoina wakoke kini wa labamotoa toko.* 20 Eya waka wia mekaneya piko. *Wene muno meane yene kini wene pikilepa pata pale toatiki wene piki* wa Ali Munoyo wene taneya meko. 21 Nitikono, i agoke lukoane meku wa one taneleke mate agale edoa oadete-pe. Eya kuya peyapa Akolaliyo kini wa yametaneyano, mate agale wameamene. 22 Apolosi Pita toto-menepa Akolaliyo moa kakakilepa kiwi peyane takoa taneya. Itonoka kini wa latia pikaneya. Nitane agome padele padele witakakilepa kinikile-kama takoa toko. Nipa kipa pa memotou wa oa tumotou wa oa tikilepa kiwi auapeou wa wene pia toko. Opika nanikoka ele kule witakakilepa kiwi auapeademe toko. 23 Ni kipa Keraisuke-kama lukoa meki. Keraisu onepa Akolalike-kama lukoa meko.

4

Keraisuno Aposelo Ali-kitike Akenemo

1 Totopa Keraisuno pupu takama yako ali-mene. Akolaliyo one

papete kaukoa meanemo kime tọawea akamene wa toto moa kakaka. Totopa dikane ali-kiti wa wene taneya meamene. 2 Tobou agono pupu yopia meko agomepa tobou agonole wedoa takamedeko. 3 Anu oya-lawe kimeka koiso yatekaki-kitameka anu tobou agonole takakene tukule takoa enoa akamene piti moamekene atiki toane meku. Anu tok-ounakalepa pinali anu wa takoane enoane ipa epetanele ipa poanele tadeku wane amele toamoko. 4 Anu tepeme ne poane ago tadeko wado no kikoa akamokolopa poanele padeleka toamokou wane amele toamoko. Anu toma yakule takoa enoa akakilepa Ali Munago oneme odene tamele toko. 5 Nipa papetepa ipa poanele tadeko ipa epetanele tadeko wa takoa enoa akameamene. Ali Muno wakapea nokome okale yakato wa nepia meamene. One wakapea nokomepa yomiyomu keneke taneleka ali atoane tepene piane weneka keleyo witakakala too. Nipetepa ali atoa peya kini epetanele tokoike Akolaliyo odene odene wa kei pikala too.

6 Anu oya-lawe kipala i ukupa kiwi auapeou wane Apolosi tota-pala tanele adeka piane uku. Nipa kini totono wia mekane toa litia tamene wa ikina toane pine tọweane eya wane uku. Tikisa ali pade kei pia wa pade tikisa ali kei piameneya paya tetepo takoa teketepa poanele tekete tikino, toameamene. 7 Kiwi tobou ali-kiti latikete tiki-pe. Kinikiya peyapa Akolaliyo-kama takoa metaneya. Nitaneya-kiti kini teleme motane tetepo takoapa edeyake mate agale oadete-pe.

(Anu oya-lawe kipala i ukumo-mepa kiwi ya takadene wamuku. Anu mati-kiti latikoane mama motekene mane oane moadene uku.)

8 Eya kuya moada wa wene pikoina toa kime wete mootapekoinano, kipa kamo yene mekete tiki. Apolosi tota pa kamotoa kiwi ta talo tiki ali-kiti latia ete yene yopia meki patu. Ae, kime ali atoa yopia memotoane uku. Nipa toto Aposelo ali-kiti kipala kibutua ali atoa yopiato wane wene pikounake 9 ali atoa edelo ali-kitika kakakoa Akolaliyo toto Aposelo ali-kiti-pala eya toko. Tobou agome-kiti one-pala poi tẹiane yene one take wiane tukapou wa po kakoa ketea kakoa lia aua pou toa Akolaliyo toto Aposelo ali peya paya tetepo takoa meko. 10 Toto Aposelo ali-kitame Keraisunole takakilepa leau ak-ene tetepo taneya mea tokoyake anu oya-lawe kime Keraisunole takakilepa wene muno meaneya mea tekete tiki. Totopa taba taneya mekoyake kimepa telekole toma yakete tiki. Ete-kitamepa kiwi kei pikiyake toto paya tetepo takoa waki. 11 Opika tone nee ue wananeya mea tone epetaneya kawateko mamina toameneya pa meko. Ete-kitame toto layo toua wikala tiki. Tone piateko yapuka toameneya pa pima yako. 12 Tone nee eya moadetepa tone yoname pupu tokoa kako. Panagome-kiti toto-pala poanemo okolopa agale epetaneya topo toa oko. Pade ali-kitame tete metekili agale wame-tekoa poti meko. 13 Panagome-kiti toto pa puputua akakolopa oya kakoa enekala toko. Opika ete ali atoame toto Aposelo ali-kiti pa kege nee yabunu eya tetepo takoa wakala tiki.

14 Anu oya-lawe ina ukumomepa kiwi ya takadene wamuku. Anu kolotini mati-kiti tetepo takoane mane oane motekene uku. 15 Nipa Keraisu Yesunomo olaukakene anu mati-kiti latikakouna tekene uku. Kini Keraisunole takama yamotoa yopikoi ali-kitido ege egeta wa-kala kadukoa (10,000)

meadekolika kiniketaipa no odene i mekene uku. 16 Nitikuno, noanume toma yaku toa kime toma yamene wane kiwi wedoane kowitoane uku-ye. 17 Kime nitimotoane tekene Timosi wini moane wetekaku. Einagopa Ali Muno agonole wedoa takama yako ago anu mana latikoane wene mekoane meku. Einago Timosi wini nokomepa Keraisu Yesu patu kautakoane kakene tukumo kiwi wene takakome oo. Nipa losu yapu kako peyake olaukakule litiane tukumo wene takakome oo.

18 Anu oya-lawe kiwi padeka-kitame no wete noamou wa paya nou toa mekete ikipa enipa kime ali-kiti latikete iki-pe. 19 Ali Munagome ka yametekalepa wini wete nouno, nepio. Nekenepa eni yene kini iki agalepa pa agaleme iki patu. Akolaline tele patu kawa kelekoa mekete iki patu wane enenou. 20 Akolaliyo talo toa mekilepa pa agaleme tokoya mena. Telekole-pala toa toko. 21 Kiwi meki take nekenepa layo tigini taatekaneya nomotoa iki patu. Kiwike wene mekoane meane poitali nomotoa iki patu.

5

Korine Take Poanele Tane Agoke Akenemo

1 Anu oya-lawe widapa panagome mone panagono atoa koua meko wa akedikili yateku. Eni poanelepa Akolaline agale yakamene yenameka toamatik-ile toko. Ali padame one etenane natonopa one natono moa latikako wa akedikili yatekene ni uku. 2 Enile pa toa mem-otoake kini wa kei pia mekete tiki. Tumai yapu meou toa mekete eni toko poaneleke komo oa meamedikiyake tiki. Eni poanele toko agopa kini losuke wa noamoano, pa wa wetekamene wane uku. 3 Noanupa ta padeka mati i mekeneka kiwike wene kakakoane meku. Nipa wida kipala opiane meane tetepo taneya mekenepa winagome poanele mati tokake nami wiane kibu moateku wene kibutupikene ukuno, yakamene. 4 Wida Ali Muno Yesuno ibini wedekoa oboa mekoi-petepa no-kitika kipala opiane meane tetepo taneya meouno, Ali Muno Yesuno tele patu kautakoa mekete eya tatoane uku. 5 Eni poanele toko agopa Setanuyo one tigini wia tukou toa ke enekakoa kamotono, watoane uku. Wipitia ta pataka-pete Ali Muno Yesu wakapea nokome einagono yomini toa momotoane tekene ni uku.

6 Kini wa kei pikilepa poanele wini tekete tiki. Palawe wane mono mono omotoa yisi kugu deyaka pitikakilipa mea tagat-apekome mono mono oolo-gako. Enipa nimini ukutu-pe. Winagono poanele kiwi peyake weamutukakaya tokolo ni uku. 7 Kipa weneya palawe yisi kugu pitikameneya yotane palawe tetepo taneya meamene. Namolo yisi kugu mitikatapea wawou toa tekete kini namolole wawa wenele toma pamene. (Papete Iserele yatene poane Idipi ta wete tewitikoa poadetepa palawe yisi kugu pitikameneya pa yotaneya. Nitoapa edelo agome kiwi wia tukamomotoa tekete sipi sipi kai tine wia kagoke kamate tadekamu taneya.) Sipi sipi kai tine tou toa Keraisu tone toko poaneleke tu-aneya. 8 Nitaneyano, eina namolo toge kikete tane toa tekete mono mono akene palawe peya yisi kugu-pala dekamoa mitikoa waou toa tone namolo lene pia poanele tokoonakale wato. Wenele toma patoane uku. Nipa kiyo akene wene-kama pia niminimo-kama oa tatoane uku.

9 Kiwike pade pipia wiane wini wetekakene eya wane okouna.

Pamoko mea enile poanele tiki yene-pala odeneka yawameamene wane okouna. 10 Nipa Yesunomo yakamene yeneke wamokouna. Dikane yenamepa atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni mone panagoneya yotokoa moa ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoai tiki. Enika enile tiki ali atoado tima yaketepa itono tewitikoa poi. Dikane yeneke wamokouna. 11 Eya yeneke okouna. Yesunole takama yaku wa iki-kitameke atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni eko ali atoa akoa agale oa ni bia ue eya noa pia ni panagoneya yotokoa moa enika enile tiki ali atoake okouna. Nee natono noo wa dikane yene makutukoa motikileka toameamene.

12-13 Yesunomo yakamoa kipala wida oboamoa tiki-kitipa kini tanele pitiane yakoane akateku toane mena. Akolaliyo pitia yakoa akoo. Yesunomo yakoa moa kipala oboai tiki ali atoa kini tikile pitia yakoa akakilepa anu oya-lawe kime toi. Nipa kipala obokala toake etenane natonopa one natono moa latikakago *wini poane ago pa wa tikatapea wamene.*

6

Keraisuno Ali Atoa Ete Oto Wa Koiso-nali Yotekete Tanemo

1 Kiwi panagome-kiti panago-pala padeya namike koiso oatekale pikalepa Akolaline agale yakamene ago mekata koiso yatekamotoa edoa aua poadete-pe. 2 Wipitia ta pataka-pete Akolaline ali atoamepa ete yename toma nekenele pine tọa akatikiyano. Ae, papete natele tokoleka kime pine tọa akamele toamoko-pe. 3 Totome Akolaline edelo yatename toma nekeneleka koiso yakoa akakilepa tubele eni toatekoyano, opi papete natele ali atoame tikile kime koiso akamele toamoko-pe. 4 Nitamele tokoyake kiwi pakeke padeya namike koiso oatikile witakolopa Akolaline agale yakameneya pa ali-kiti mekika koiso aua poadete tiki-pe. 5 Kiwi ya takadene eya wane yatekene uku. Kiwi panagotame padeleke agale toon-ali yotikilipa kini koiso wene toa yatekako ago wida meamoko-mo. 6 Pine tọa akateko ago padeka tetepo toamokolo kini kini koiso akanali yokala tekete tiki. Nipa Akolaline agale yakamene-kiti kakakoa tekete tiki.

7 Kini kini koiso akanali yotekete tikino, Akolalinele takakilepa pata pale tadiki. Eya toatikiyano. Padame kipala toa potokakalepa ete topo takameneya toa kamotono wamene. Kinikiyado yotokoa motokalepa momotono wamene. 8 Edikoa epetekoa tamedikiyake kini kini ete oto wa poanele topo takoa kinikiya ete oto wa yotokoa mokala tiki. Yesuno ali atoameke ame wa iki ago-palaka edikakala tekete tiki. 9 Edikoa poanele toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Yameamoono, pine yene kini wa oa yotokoa poanele takayano, eya wa wene taneya meamene-ye. Eya toma yaki ali atoapa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Ali atoa pamoko mea ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni mone padane atoa lia moa ni ali yatene kini kini wa atoa latikoa koua pia 10 ni panagoneya kode moa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni bia ue eya nokoa kawa ni eko ali atoa pa puputua akoa agale oa ni panagoneya yotokoa moa enika enile toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo.

11 Papetepa kiwi padeka-kitame enika eni poanele tokoinake opa Akolaliyo kini eni tokoi poanele peya kootapea ni kipa one wa takoa moa ni poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mea toko. Nipa kipa Ali Muno Yesu Keraisuno ibini kautakoa mea tone Akolaline Yomini-pala lipua mea tikili tokome ni toko.

Pamoko Mea Eni Poanele Toameamene

12 Panagomedo ele kule peya tamele tokolo tuku wa nopala okalepa eya wane topo takoane ou. Ele kule peyame tigini weneta moa epetekakoya mena. Padele padele peya tamele tokoyake padeleme no moa koigakaya tokolo padele-kiti katekoane toa-muku. 13 Padagome-kiti eya waka oo. Akolaliyo imu latikomepa nee ue ponome meatekoya eni latia ni nee ueta latikomepa imuke ponome meatekoyata eni latia taneya wa oo. Einagome nimini okoyake Akolaliyo wipitikome nee ueta imu toa takoa wawoo. Tone tigini latikilepa pamoko mea eni poanele tomotoa taneya mena. Ali Munagonole takamotoa ni latianeya. Nitoapa tone tigini yopia memotoa Ali Muno moa kakaneya. 14 Einago Ali Muno tuaneya pikale moa kamotokane toa one eina telekole tanele tokome totoka tuaneyake moa kamotokoo.

15 Kipa Akolaliyo Keraisuno yono kawa eya tetepo takoa yopiko. Enipa wene toamiki-pe. Nitikono, Keraisuno yono kawa eya tetepo tane-kiti moa pamoko atoa-pala edoa koua piato-pe. Koua piamato-li. 16 Panagome-kiti pamoko atoa-pala koua pitikolopa kini tiginita odene tigini tetepo tootapeko. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Kinita odene tigini tetepo tootapeneya meoi* wa wia mekaneya. 17 Panago Ali Muno-pala lipua mekomepa nipa onepala odene wene pia meoo.

18 Pamoko toa enile poanele tikika titi toa pitoa pamene. Panagomedo etele poanele-kiti tokomepa one tigini toa po-tokamokoyake pamoko tokomepa pinali one tigini wa toa po-tokako. 19 Kini tiginipa Epetane Yomini nome meateko yapuno, eni poanele toameamedeku wa wene toamiki-pe. Eni Yominipa Akolaliyo moa wetekaneya. Nipa kini tiginipa kini wa talo tamele toamoko. Kini tigini talo toko agopa Akolali. 20 Kipa one wa oto toa motokomepa one kamoya ete topo toa mou toa manane kamateme oto toa motaneyano, kini tiginime ele kule tikilepa ete-kitame Akolali kei pimotada wa tamene.

7

Adona Mekete Toatikimo

1 Namolo anu oya-lawe kime nooke pipia pade wia wetekakilepa alime atoa oyake moamele toko-pe wa pitia yakoa wetekadikino, opi eya wane ukuno, yakamene.

Panagomedo one atoa moameneya pa mekomepa nipa epetoo. 2 Nimo ukuyake eya waneka uku. Mone koua piamateko alika atoaka koua pia ta-la wa Setanuyo kiwi likoa enekayano, adona-mikiti latiamene. 3 Adono-mikiti eya tamene wane uku. Kinita mekina toa koua pikala tamene wane uku. 4 Enipa eyake uku. Pade atoa one tigini pinatoa one wa talo tamele toamokoyake onekaneyo oyake talo tamele toko. Nika panago one tigini pinali one wa talo tamele toamokoyake one atoame oyake talo tamele toko. 5 Nipa nekaneka nekatoaka koua piamene kote moameamene. Akolali wedoa kowitoa meatono, opi-mene koua piamato wa enipete-mene koua

piamokolipa epetoo. Wa naniko Setanuyo likoa enekale eko ali atoa leneme kode nakaya tokale Akolali kowititikoa meapa nipa kinita mekina toa wa koua pikala tamene. 6 Enipa anume tikamoane pitikakene enile tamene wane wamuku. Pa kiwi mama motekene uku. 7 Nopa atoa moameneya pa pima yakuno, kiwi peya idikoa memotadiyano wene pikuyake amele toamokolo waku. Enipa Akolaliyo toto latikilepa odenelekama toa latianeya mena. Panago-kiti atoake wene kamotokoa mea wa panago-kiti atoake wene kamoameneya mea tomotoa latikala taneya.

8 Tualika tuatoaka nepo atoaka no pa meku toado mekolipa epetoo. 9 Pa meouno wene piake kini leneme eko alika atoaka kode noa mekolipa nipa ali neme atoa moamene ni atoa ne alike pamene wane uku. Eko alika atoaka leneme kode noa mekayano, nitamene.

10 Opi adono-mikiti kipala eya wane uku. Nipa Ali Munagome akoano ta wa no wene takaka toane ukuno, anu weneme wamukuno, yakamene. Ali pekene atoa nekane tewitikoa wawameamene wane uku. 11 Eni uku toa toameneya nekane tewitikoa wakepa nipa eko alike poameamene. Pa mea tuamene. Pa meane tuamou wa wene pikepa nipa nekanake wa wakapea pamene. Atoa motane ago neke natono tewitikoa wawameamene.

12 Opi ete ali atoa-pala eya wane ikilepa Ali Muno agome akoano ta wa okomo wamuku. Anu weneme titiane ukuno yakamene. Yesunomo yakoa motaneya meko ago-pala eya wane uku. Neke natono Yesunomo yakoa moameneya mekomeke i ago nepala kouane meane tuou wa neeke tegetekakoa mekolopa nipa neke eni natono takoa wawameamene. 13 Ni Yesunomo yakoa motaneya meko atoa-pala eya wane uku. Nekane Yesunomo yakoa moameneya mekomeke i atoa nepala kouane meane tuou wa neeke tegetekakoa mekolopa nipa nekane tewitikoa wawameamene. 14 Nipa eya wane ekene uku. Pade atoa nekane Yesunomo yakoa moameneya mekagomeke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo nekane kitapa one wa takoa yopiko. Eina toa panago-kiti neke natono Yesunomo yakoa moamene atoameke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo neke natono kitapa one wa takoa yopiko. Akolaliyo kita yopiamokome too tokapa nipa kini mati-kiti Yesunomo yakamene mati-kiti tetepo takoa waoo toka. Nitoo tokake eni mati-kiti one wa takoa yopiko. 15 Adono-mikiti alimeka atoameka Yesunomo yakoa moameneya mekome ne wawane pou wado okalepa kinita letetakutukamele tokono, one pomotamene wane uku. Akolaliyo toto one wa takoa motikilepa adono-mikiti kilikoata memotoa tokome tokolo ni uku. 16 Atoakiti nekaneyo ne waouno wene pikaake poamade wakepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu. Panago-kiti neke natoname ne wawane pouno wene pikaake poamomotoa lauane lauane tekepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu.

Akolaliyo Kiwi Kayo Oa Motokale

Mekoina Toa Pa Edikoa Meamene

17 Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Papete Akolaliyo kiwi dikoa memotoa latia kakaneyano, pa edikoa meamene. Enipa Yesuno

ali atoa oboai tiki losu yapu kakoka yakene tamene wane oma yakumo kipalaka uku. 18 Panago-kiti nepa papete Yu yatene ago teke kepene teiganeya mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, eni adekapa koikoa enameamene. Wa panago-kiti nepa papete pa yatene ago teke neke kepene teigameneya mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, kepene teigamotou wa wene piameamene. 19 Akolaline wene kekadepa oneme ta wa okale-kama litia tamene. Kepene teiganeya mekoloka kepene teigameneya mekoloka Akolaliyo i ago nepa one wa talo toa kako. 20 Akolaliyo ne kayo oa motokale mekana toapa pa edikoa meamene. 21 Panago-kiti Akolaliyo ne kayo oa motoka-pete panagono pupu-kama takamotoa kueme topo toa moa egetaneya meka patuno, wene keda taneya meamoa pinagonole pa takoa meamene. Wa naniko one eni pupu tewitikoa wawateka ka piadekalepa onekele tewitikoa wawa nekele toma pamene. 22 Panago nepa kueme topo toa moa egetaneya mekaka Ali Muno agome kayo oa motikilepa nipa nepa ta pine ago tetepo takakome taneya. Wa panago-kiti nepa ta pine ago mekaka Ali Muno agome ne kayo oa motikilepa nipa nepa Keraisuno pupu-kama takateka ago tetepo takakome taneya. 23 Akolaliyo kipa one wa oto toa motikilepa manane kamateme taneyano, nipa kueme topo toa moa egetane yene tetepo takoa meameamene. 24 Anu oya-lawe Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Nipa one-pala lipua mea nitamene.

Ali Atoa Peya Mane Mane Akenemo

25 Opi ali poamene atoa-kiti atoa moamene ali-kiti eya tamene wane ikilepa Ali Muno agome akamene wa okamo wamuku. Pa anu weneme uku-ye. Nipa Ali Muno agome ela moa pewe witiko agome ukuno, yakoa moamediki. 26-27 Opi-mene ke enekako-peteno, eya tamene. Panago ne-kiti atoa wete motokaneya mekepa nipa neke natono poano pa wa takoa wetekameamene. Wa panago ne-kiti atoa wete motokameneya pa mekepa nipa atoa moameamene. 28 Panago neme-kiti atoa mouno wene pia motekepa nipa poanele toameke too. Wa pade atoa ne ali pekepa nika poanele toameke too. Pade ali atoata adona meketepa poanele toamekete tiki. Imo ikilepa adono-mikiti ke enekakolo mekaya tokolo mama motekene uku.

29 Anu oya-lawe kipala ina ukumopa eya wane ekene uku. Tone itonoke meateko toa pa natetekoa pikono, opi titimoa eya tamene. Atoa motane ali-kitipa atoa moameneya meane tetepo takoa meamene. 30 Ni komo oa meki yenepa wene keda toameneya meane tetepo takoa meamene. Ni ulu yau taneya meki yenepa wediameneya meane tetepo takoa meamene. Ni topo lene kiane yenepa kinikiya toamene tetepo takoa meamene. 31 Ni kamo toma yaki yenepa kini kamoya-kitike wene piitikaneya meameamene wane uku. Itonoka kini kamoya-kitika pia kawameneya takoa poademe tokolo ni uku. 32 Kini kepene mama moameneya memotadiyano wene pikene uku. Eni wene piane mekene kipala eya wane uku. Atoa moameneya pa mekagome Ali Muno agonole takakilepa Ali Munoke-kama wene piitikaneya mea toko. Ali Muno ago wedikou wa wene pia mekome ni toko. 33 Atoa motane agome nitamoko. Einagome one natono wedikou wa itonoleke wene

piitikaneya meko. 34 Nipa wene takuta pianeya mekome kilikoa meamele toamoko. Nitikoyake ali poamene atoamepa Ali Muno agonole-kama takou wa one-pala odene wene pianeya mekome onekele wedoa takama poko. Ali pekene atoame pade nitameneya, onekane wedikou wa itonoleke wene pitikaneya meko.

35 Kipala i ukumopa kiwi auapeou wane wene pikene uku. Padele kekanele latikoa toameamene wane ekene wa-muku. Nipa Ali Munagonole takatiki kotu kakoa takakete odene wene pianeya mea epetanele toma pamene wane ekene uku.

36 Tuali neme-kiti neke tuupiane atoa wetini toma ponokale eneke eke anu tuatoa pa mea kakayano edeku patu wa wene pikepa eya tamene. Neke eni tuatoake wene kamotokoa mekepa nipa neke natono latikoa moamene. Kita adonado meketepa poanele toamekete toi. 37 Wa tuali pade neme-kiti wene wedoa kibutukatekoapa neke tuupiane atoa moamou wa oneke-kama wene kamotokameneya mea moamekepa poanele toameke too. 38 Wa neke tuupiane atoa motekepa epetanele teke too. Nitameneya moamade wakepa wedoa epetanele teke too.

39 Ali pekene atoapa nekane tuameneya pa mekolopa nipa nekane-pala lipua meamene. Wa nekanedo tukolopa tutu pade agoke oyake pamele toko. Nipa Yesunole takako agoke pomotoane uku. Pa agoke mena. 40 Wa pade atoa nepa nepo atoa meane tuou wa wene pia mekepa nipa kolotine meoo. Eni agalepa anu weneme ukuyake Akolaline Epetane Yo-miniyo no wene takakomo ukuno wene pikene uku.

8

Iponoke Padeya Mea Lodo Yotaneleke

Pale Yakanemo

1 Ipono eyake lodo yotane nee melepu eya oyake namele toko wa no agale pale yakadikimoke eya wane uku. Iponameka paya gode-kitameka toto oyake lauane lauane tamele toamoko wa toto peyame wene toko wa akediki. Eni wene taneya meketepa wene toamene yene paya tetepo takakayano, dikane ali atoa auapeato wa kiwike wene mekoa meamene. 2 Panagome-kiti pademo pademo pine toane wene taneya meku wa wene pia mekomepa nipa wene toateko kotu kakoa wene toamoko. 3 Panago-kiti Akolalike wene mekoa mekolopa nipa Akolaliyo einagopa wene taneya meko.

4 Ipono eyake lodo yoa naki melepukepa eya wane uku. Melepu eya mea lodo yotikilepa nipa paya gode-kitike tiki. Eni gode-kitipa nimini gode mena. Nimini godepa Akolali odene. One yagono ago pade kawamoko wa totome wene toko. 5 A tibukeka itonokeka kini gode peya mati kakete tiki wa ete-kitame melepu mea lodo yokala tiki. Paya gode-kiti paya ali muno-kitika peya mati mekilika 6 tone kowitateko agopa Atai Akolali odene. One weneke-kama padeya padeya peya alatapekala taneya. One-pala lipua meato wa onekele takama yako. Ni tone Ali Muno odene ago kako. Einago Yesu Keraisuyo padeya padeya peya latia kakaneya. Einago patu toto kautakoa kako.

7 Pade ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yoma-kala nekeneya. Opika kini namolole wene kayapeameneya mekete eya tiki. Dikane melepu nakete ekete paya godeke lodo yotane melepu i nakono, kitau oko wa wene katoganeya mekete naki. 8 Anu oya-lawe toto eniya

melepupa noameketeka naketeka edikoapa Akolaline wene oyake kekamele toamoko. Noamokoloka nakoloka Akolaliyo odenele tane tetepo takoa meko.

9 Dikane melepu oyake namele tokoyake tone oya-lawe padeka-kitame kitau oko wa namene piti motaneya mekino, kini wene toa potokakaya tokolo kiwi eya wene takakene ukuye. 10 Yesunomo wene tootapeane ago ne-kiti lodo yoai tiki yapuke meke eniya melepu nakale enekome dikane melepu namene piti motane agome eya wa oo. Eni melepupa paya godeke mea lodo yotaneyake ne i agome nakono, onemeka noada wa naku pokome too. 11 Nipa neke eni oyago Keraisunomo wedoa wene toamene agoke Keraisuyo toa moademe tuaneyake one kitau okoya neme nakaleme one wene moa bebo akakale tokome etepea atua poo. 12 Neke oyago Keraisunomo wedoa wene toamene ago edikoado toa potokoa wene bebo akakepa nipa Keraisupala dekoa toa potokake toko. 13 Nitikono, anu nakoulekepa anu oya ago pade etepea pekedekalepa nipa melepu eya wa noamekene noamadene wakene waou. One etepea pokaya tokale nitou.

9

Aposelo Ali-kitike Akenemo

1 Nopa Polo anu wene litikene ele kule tamele tokolo meku. Nopa Aposelo ago. Tone Ali Muno Yesu enekilepa tokou. Kipa Ali Munago-pala lipua memotoane tikilepa kodou agome-keneya one yapu wikakou toane tokouna. Nipa one patu kautakoane kakene tokouna. Enipa nimini ukutupe. 2 Ete-kitame no paya Aposelo ago tetepo takoa wakiyake kiwi Korine yename nitamekete tiki. Kiwi olaukakouna toa litikete Ali Muno agonole wedoa takakete tiki. Nitikili enekete ete-kitame ekete kiwi olaukane ago Polopa etene Aposelo ago tadeko wa iki. Nipa kiwi Korine yeneke pikouna adeka enou toa enekete iki. 3 Pade-kitame no akoa agale ikilika pinali anu wa kei pikenepa eya wane uku.

4 Keraisunole takama yakuke onekemo yakoa motokoi yeneke nee ue eya oyake oiane moamou wa iki-pe. Oyake mou-li. 5 Ete Aposelo ali-kitameka Ali Munagono wamene-mikitameka Pitalawemeka Yesunomo oa aua yaketepa natono Yesunomo yakoa motane atoa-pala aua yakala tikino, noanumepa natono-pala oyake auane poamuku patu. Auane pamele too-li. 6 Kimepa ete yene auapekiyake no Polo Banabasita tone nee eya moadetepa tone yoname pupu toa momotono wene piki-pe. 7 Poyo agome-kiti one noateko nee eya motikilepa pinali one kue wetekoa motoko patu. Nitamoo-li. Panagome-kiti ipe toa gerepi po matoa lati lati tokopa nipa kṳ tukolopa oneme kotia noamoko patu. Kotia noo-li. Wa meme kai egeteko agome-kiti atoa meme kai adu peia noamoko patu. Adu peia noo-li.

8 Wini adeka piane ikilepa padele padele itonoleke ukuyake enilekepa odenemo keneya Mosesene totono wia mekane bokuke eya wa wia mekaneya piko. 9 *Pitimekawe kaime witi kṳ yaku takoa kawame kautoa yakilepa witi kṳ-pala noma yamotono, timini po toameamene* wa wia mekaneya. Eni wia mekanepa Akolaliyo pitimekawe kai mama motoko wa okome akeneya patu. 10 Akolaliyo toto mama motoko wa adeka pikome akeneya patu. Ẹe nimini ni okome akedeko. Panagome-kiti ipe toa itono wetia kugutukama pome wa panagome eni ipele witakoya wakoa moma

pome tokopa nipa takutame eni ipe witakoya nee padeya moane nou wa wene pia tokala tiki. 11 Wida ipe nee lene matou toa tekete kini yomini tele takatekomo totome oa metekoonano, kinikiya tone tigini tele takatekoya totome oyake oia moamoko patu. Oyake oia moo-li. 12 Ete ali-kitame Yesunomo wida oa metikili ke wa oa kinikiya pade ete tatia meamediki. Nitamedikino, toto keda takoa meamene wa totome amele toko.

Nimo wa amele tokoyake kinike padeya deya oia motikileka toamokoo. Nipa totome Keraisunomo oa aua yakilepa padeya-kiti ete memotoa tekete ni tiki wa kime onekemo yakoa moamokaya tokale totome kinike padeyaka oia moamokoona. 13 Eya wene taneya meamene. Tobou losu yapu keneke Akolalinele takaki ali-kitame one pikane nee eya pade takoa moa naki. Ni Akolalike melepu eya mea lodo yotokoai tikita pupu takaki ali-kitame eniya pade takoa moa naki. 14 Eina toa Ali Munagome tamene wa akene toapa onekemo oa metekikitame oa metekilipa nipa take yename ke wa kinikiya pade takoa meamediki. 15 Nitamedikiyake kinike padeyaka oiane moamokouna. Opika i pipia wiane wetekakilepa kinikiya pade memotoane tukuya mena. Kobume tuadekolupa oyake tuou wane uku. Nipa kue eya oiane moamekene Yesunolepa pa takama yaku wane pinali anu wa kei pikoumopa pata pamo eni akedeko wa padame no akaya tokolo uku. 16 Yesunomo oane auane yakilepa Akolaliyo tamene wa oka tokolo tukuno, anu weneme toamukuno, pinali anu wa edoane kei pimotoa-pe. Yesunomodo oane meamokolupa Akolaliyo no kibu moo. 17 Yesunomo anu wenemedo akama yakenepa eni pupuke nee kue eya oyake oiane moamele toko. Nitamele tokoyake onekemo akama yakilepa anu weneme toamuku. Akolaliyo onekele takamene wa oka tokolo tuku. 18 Nipa Yesunomo akama yakukepa edeya motuku patu. Yesunomo oane metekilepa nami kakamoane tuku wane kolotine yaku. Nipa onekemo akama yakukepa padeya-kiti oiane moamele tokoyake padeyaka oiane moamuku wane kolotine yaku.

Poloyo Akolalinele Takama Yakome Tanemo

19 Padameka onekele-kama takoano ta wa no-pala amele toamokolo tekene pa atiki toane meku. No nitane agomeke pade ali atoame Yesunomo yakoa momotoane tekene kini pupu-kama takateku ago tetepo takoane meku. 20 Nitoane Yu yatene mekika pone mekenepa eni yename Yesunomo yakoa momotoane tekene kini totono litiane tuku. Ni pade Mosesene totonome moa lauaneya meki-kiti mekika pone mekenepa noanuka one totonome moa lauane tetepo takoane mekene kini tikile litiane tuku. 21 Wa e ku pa yatene mekika pone mekenepa nipa eni yene Mosesene totonome moa lauameneya mea tiki toane tuku. Nipa eni ali atoameka Yesunomo yakoa momotoane tekene tuku. Enipa Akolaline totonome moa lauameneya meane tuku wane ekene wamuku. Keraisuno totonome moa lauaneya meane tuku wane ekene uku. 22 Yesuke wene tugoa meake kini kekanele tamene piti motaneya meki yene mekika pone mekenepa nipa Yesunole wedoa takama pomotoane tekene kini tikile litiane tuku. Nitima yakenepa e ku yatene ali atoa padeka-kiti Akolaliyo toa momotoane tekene kiwi mekika pone mekenepa kini tikile litiane

tuku. 23 Yesunomo edikoane
oane pupitikama yakilepa nipa
Akolaliyo dikane ali atoa pewe
wima pokome noka dekoa pewe
wimotoane tekene tuku.
24 Ali-kiti teyapea pote moa
patukanali yotokete tikimo uku.
Teyapea-kama peketeka odene
agome odene namolo agome
moatekoya wane motoko. Ni-
tikono, eniya wane moadiyano
wene pia tou toa Yesunole wedoa
takama pamene. 25 Ele kule toa
moa patukanali yotiki peya kini
tigini kini wa wedoa lauane lauane
toa meki. Nipa ali atoame namolo
ago kei pia meatikiya wanepa
moadiya wa wene pia tiki. Eniya
wanepa pa yomo tatame latiane
makai wane tokome wete ala
tootapeademe tokoyake tiki. To-
tome Yesunole takakilepa oneme
kei pia meatekoya pa pia kawa-
tekoya mou wa toko. 26 Noanu
teyapeane pikilepa pone wipiti-
atekuta lene mekoane puku. Nika
yumili mutoa pia winali yotiki
ali-kitame eko ali-kiti odepeta
wia pitikadetepa ulu takameneya
wedoa wiou toane eya toane-kala
kaku. 27 Anu tiginipa anu wene
piku toa litia tomotoane tekene
lauane lauane toane meku. Nipa
Yesunomo ete ali atoame yakoa
momotoane oane meetekoanedo
paka etepeane pokolupa Akolaliyo
no meatekoya meamoo wane tuku.

10

Yu Yenane Kaua-mikiti Etepea Pekenemo

1 Anu oya-lawe Moseseyo tone
kaua-mikiti Idipi ta tewitikoa aua
pokale tanemo kiwi wene takak-
ene uku. Eina yene peya ka yame-
tekilepa tibu yali yapu a tibuke
todo takama ponokome taneya.
Nitima ponokaka Kiane Kusa Ue
ketoa eka lono pootapeneya. 2 Tibu
yali yapu todo takama ponokaka
kusa ue ketakilepa nipa Moseseke
lukoa mekete one-pala odeneka
bapetaise ue motekete mou toa
taneya. 3 Nika Akolaliyo lawetane
nee-kama peyame moa nokala
taneya. Maana wa ibini akene
neeke uku. 4 Eina toa Akolaliyo
yametane kakene kue pake ue
lene togata peyame ue nomoai toa
nakeneya. Eni kuepa Keraisuke
uku. Eina kue kipala opia pou
toa Keraisuyo kini noatekoiya moa
lawetema pekeneya. 5 Enika eni
tubele tokale eneketeke kainya
matiyame etepea toma pekeneya.
Nitikoli Akolaliyo wene poaneya
mekomepa kibi yati kakene ta ludu
pima yawa tua tadatapemotoa
wakeneya.

6 Akolaliyo nile-kala tikilepa
toto-palaka toateka adeka pi-
ipianeya. Nipa eina yename
padeya padeya poaneyake wene
piitikaneya mea tane toa totome
toamomotoa taneya. 7 Nitaneyano,
tone kaua-mikiti padeka-kitame
eya kuya yomini latia kakoa kowi-
tane toa toameamene. Enilekepa
Akolaline bokuke eya wa wia
mekaneya piko. *Ali atoa kini
nee ue koukoa mekete natoe wa
noa tagatekoapa kamoa tiabu
toa kakeneya* wa wia mekaneya
piko. 8 Eina yene padeka-kitame
mone koua piamatekoi atoa koua
pitane toa toameamene. Eina
yene edikoa meketepa odepeta ege
egeta wa-kala kadukoa (23,000)
tuutapeneya. 9 Wa padepete kini
poanele tokolepa Akolaliyo enoa
kani nako patuno toa enato wa
eina yename toa enekoi-pete kaya-
kitame peya mati tania tukakala
taneya. Anu oya-lawe toto-palaka
enile takaya kekato. 10 Wa tone
kaua-mikiti padeka-kitame eni
maana nee kote tokale wakete
Akolali-pala kọ oa akene toa
toameamene. Nitane ali atoa wia
tukatapemotoa Akolaliyo dikateka
edelo ago moa wetekaneya.

11 Akolaliyo tone kaua-mikiti-

pala enile-kala tikilepa ete yene-palaka toateka adeka pikome taneya. Ni toto mane oa moatekamo i i wa one bokuke wia mekamotaneya. Toto ipete meko-kitipa wipitia ta patatekoya liti tigotokakoa meko. 12 Nitikono, poapeneya kaku wa wene piko ago neeka etepea pokayano, wedoa yamene. 13 Setanuyo kiwi likoa enekilepa nipa ete ali atoa peya likoa eneko toa kiwika likakala toko. Nitikolo ete pedekamele toamokaya tokolo Akolaliyo yopia-kala kako. Ke enekakale meake poapeneya kamotoa tokome eni poanele titi takoa poatekoi ka yametekala too. Nipa nitou wa oa pikana toa taatekoa too.

14 Nitoono, ete ali-kitame padeya yomini latikoinakeyake lodo yoa kowitoa tikika titi toma pamene. 15 Kiwi wene muno meane yene-pala ukuno, wene wedoa kibu-tukoa meamene-ye. 16 Gerepi po kṳ ue meteke mekaneya moa Akolali-pala ke wa ootokoa mekete naketepa nipa Keraisuno kamate patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia nako. Palawe waneka moa popimoa naketepa Keraisuno tigini patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia nako. Enipa ni-mini uku-pe. 17 Anu oya-lawe toto kainya mati mekoyake odene tigini kaaloganeya meou toa mekete nako. Odene palawe wane-kama moa popimoa nokala tekete ni uku.

18 Iserele yenamepa Akola-like padeya mea lodo yotikilepa padekapa Akolaline takoa yoa ni padekapa kini wa moa naki. Nipa Akolali-pala odene wene-kama pia tiki. 19 Pa yatene ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yotiki wane ukupa nipa paya gode-kiti meane tetepo takakene uku patu. Ni melepu eyame paya gode-kiti wene kekamele toko wane ekene uku patu. 20 E̱'e mena. Akolalinemo yakamene pa yename melepu eya lodo yotikilepa ipono eyake mea yokala tiki. Akolalike mena. Edikakilepa ipono-pala odene wene-kama pia tiki. Anu oya-lawe kiwi ipono-pala odene wene pia meameamene. 21 Ali Muno agono takane meteke mekane gerepi po kṳ ue naki yenepa iponane takane gerepi po ueka namele toamoko. Ali Munagono takane walaike mekete nee naki yenepa iponane takane nee eya namele toamoko. 22 Ae, Akolalinele-pala iponaneleta odeneka takakete takakilepa nipa Akolali toto-pala wene poaneya memotoa toa eneki patu. Onepa telekagono, toto kibu motokalepa one edoa ete pedekato-pe.

Kekaneya Latikaneleke Aken-emo

23 Pade-kitame ekete totopa Keraisuno ali atoano, opi tone kekaneya latikakoole peya tamele toko wa iki. Ae, kini kekaneleka tamele toko wa padele padele peya tikilepa nipa epetanele-kama tiki-pe. Padele padele peya tikilepa nipa kini oya-mikiti auapekile-kama tiki-pe. 24 Kinikile-kama toameneya ete-kitaneleka takakala tamene wane uku. 25 Makesike piko melepu eya iyapa iponaneya patu wa pinago pitia yakamoa pa tatepe toa moa pamene wane uku. Eniya melepu nakilepa atiki toa mekete nomotoane ni uku. 26 *Itonoka itono ludu pia kawa tokoyaka eniya peyapa Akolalineya* wa one bokuke wia mekaneya pikolo uku. 27 Akolalinemo yakamene agome-kiti one yapu nee noano noo wa melepu eya takoa lawetekalepa nipa iyapa iponaneya patu wa pitia yakamoa pa moa namene. Einagomedo e̱e wa okalepa namene ya moono, pa moa namene. 28 Wa panagome-kiti nepala okome i melepupa iponoke

mea lodo yotaneya wa okalepa noameamene. Einago wene keda takakayano, noameamene. 29 Ne wene keda taneya mekayano, noameamene wane ekene wamuku. Nepala okago mama motekene uku. Nikepa panagome eya wa-kiti oko. Einagopa Yesunomo wedoa wene toamene ago tokome eniya melepu namene piti motokome okano, nitane agono wene edoane litiane tomotoa-pe. 30 Akolali-pala ke wane ootokoanepa oyake namele toko. Eniya melepu moane nakolupa tone noamatekoya wini nako wa dikane agome no edoa kikoa akamotoa-pe wa panagomekiti oko.

31 Nimo wado okalepa eya wane topo takoane ou. Melepu nee ue eya moa nakeka padele padele tekeka ete-kitame Akolali kei pimotoane tekene tamedeku wa tokala tamene. 32 Yesunomo yakoa motane yene Yu yatene ali atoaka pa yatene ali atoaka wene poaneya mea etepea pokayano, kini wene moa koigakileka toameamene. 33 Noanume padele padele tikilepa ali atoa peyane wene epetekoane enoane tokala tukuno, kimeka tamene. Anukule-kama touno wene pianeya pima yakuya mena. Akolaliyo ete ali atoa toa momotoane tekene kiwi peyanele takama yaku.

11

1 Keraisuyo tane toane litiane tuku toa kime toma pamene.

Losu Yapu Oboa Mekete Toatekomo

2 Kime no wene taneya-kama mea ni anu mane mane oane olaukakounakale wedoa pikoa kakete tikino, ke wane kiwi kei piane uku-ye. 3 Eya wane kiwi wene takakene uku-ye. Toto ali yatenepa Keraisuke-kama lukoa meko. Atoa yatenepa kinikaneke-kama lukoa meki. Keraisu einagopa Akolalikekama lukoa meko. 4 Panagome nunagu wateaneya kakome Akolali kowitoa one agale toawea akoa tokomepa one lukoa meko ago Keraisu ya takakome toko. 5 Pade atoame nunagu wateameneya kakome Akolali kowitoa one agale toawea akoa tokomepa onekane eni ya takakome toko. Nipa tobou pine pitutapeneya kakene tetepo takakome toko. 6 Nunagu wateamademe wako atoapa one tobou pine pitutapemotoane uku. One pine pitukaya wa ya motokomeka teigaya wa ya motokomeka one nunagu wateaneyakama memotoane uku. 7 Ali yatename kowitoa kaketepa kini tobou pine kauatiki toa mena. Akolali pa teleta tootapeneya meko ago adeka pianeya kakili tekene ni uku. Atoa yatenepa mea epetekane ali yatene adeka pianeya kaki. 8 Akolaliyo ali latikilepa atoa moa latianeya mena. Wa atoa latikomepa ali moa latianeya. 9 Akolaliyo ali latikomepa atoane latikaneya menake wa atoa latikome aline latikaneya. 10 Nitaneyano, ipa onekaneke poti lukoa meadeko wa edelo yatename enekete omotoa tekete atoa yatene nunagu wateaneya-kama meamediki. 11 Nitamedikiyake Ali Muno-pala lipua meketepa alime atoa mape moa atoame ali mape moa tiki. Nipa onekele tutu tutu wa takamele toamokolo ete oto wa mape mootakutukakala tiki. 12 Nimo ikilepa eyake uku. Namolo atoapa alike latianeya. Opi ali mati opikilepa atoa yatename tokoya. Eniletapa padele padele peya titia toko ago Akolali oneme titia taneya.

13 Kipala i ukumo wene kibutukoa meamene. Pade atoamekiti nunagu wateameneya kakome kowitikomepa nipa epetekoa toko patu. E'e mena. 14 Panago

pine kiliga kotomaneke pianeya kakilepa nipa ya tanele eni toko.
15 Atoa pade one pinepa lapia kotomaneke pianepa nipa koniyoya wa totome kei piko. Akolaliyo atoa latikilepa one pine ludu taneya witakome tobou kaumotoa taneya.
16 Ina ukulekepa panagomedo neno oa kakalepa eya wane ou. Kipala i ukupa ete Aposelo ali-kitame odenemo-kama oa olaukakala tiki. Ta piko peyakeka Yesuno yatene ali atoa peyame eni totono litia tiki.

Gerepi Po Kụ Ue-pala Palawe Waneta

Nakete Toatekomo
(Matiu 26:26-29, Make 14:22-25, Luke 22:14-20)

17 Kime eya tikilekepa kei piamuku. Kiwi losu yapu keneke oboa meketepa Yesunole wedoa takamekete toa potokakala tekete tikili uku.
18 Yesunole takoa oboa meketepa neno oa pili pili tokala tiki wa namolo takoa akoa akedekimo yatekene ni uku. Eni yatekenepa i i wa akedikimo pade nimini ekete tiki wane wene piku.
19 Neno oa pili pili toa mekilepa Akolaliyo kei piateko ali atoa i i wa ete-kitame takoa enemotoa tikino, tamele toko.
20 Ae, palawe wane-pala gerepi po kụ ueta noadete koukoa meketepa ali atoake Yesu tuanemo wene taneya mekete namedikiyake eyaka pale tokala tiki.
21 Pade ali atoa kobume tuaneya pa memotoa kiwi padeka-kitame nee ue eya wete noa tagatapekala tiki. Nipa gerepi po kụ ue noa pia leau oa mekala tiki.
22 Ae, widikakilepa kini yapu toameneya tokome losu yapu keneke oboa mekete tiki-pe. Yesunomo yakoa motane ali atoa paya tetepo takoa ni ponopene ali atoa ya takoa toadete ni tiki-pe. Widikakikepa kipala edemo wane uku patu. Kiwi kei piane-pe. Kei piamou-li.

23 Ali Muno agome no olaukaka toane kiwi olaukakouna. Likonu Yudaseyo Ali Muno Yesu one-pala poi tẹiane yenane yonoke pene moa piameneyake Ali Munagome palawe wane moa eya taneya.
24 Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome okome ipa anu tiginino, moa noe. Kiwike tuateku adeka pikene ni uku. Kiwi oboa mekete-kama no wene taneya mea dikoa moa nokala tamene wa akeneya.
25 Eina toa kini nee nootokoa mekete Ali Munagome mete moa metekome okome i gerepi po kụ ue meteke mekaneya noe wane metekilepa Akolaliyo oi pedoa pikana toane wenele litia toatiki totono kadimo oane yametekene tuku. Eni totono taatekoane tikilepa anu kamate ponomotoane tou. I meteke mekane gerepi po kụ ue moa nakete-kama no wene taneya meamene wa Ali Munagome akeneya.
26 Nitaneyano, Ali Munago wete wakapea noameneyake palawe wane popimoa noa gerepi po kụ ue noa tekete-kama one tukome tanele i i wa ete ali atoa wene takakete toi.

27 Ali Munono palawe wane-pala gerepi po kụ ueta paya nou toa moa nakagomepa Ali Munono tigini kamateta paya tetepo takakome poanele eni tokome too. Nitikalepa Akolaliyo kibu moo.
28 Nitikayano, eya tamene. Panagome-kiti eni palawe wane popimoa noa mete moa gerepi po kụ ue noa toademe mekomepa pinali one tepene poane wene pikutu patu wa tetoa enamedeko.
29 Ni edoa-mo. Panagome-kiti palawe-pala gerepi po kụ ueta moa nakilepa Ali Munono tigini wene toameneya mea tokalepa Akolaliyo kibu moamele too.
30 Edikakilekepa anu oya-lawe kiwi kainya mati yene taneya mea tigini motaneya mea tiki. Ni

padeka-kiti tua pokala taneya.
31 Eniya wete noameneyake tone
tepene poane wene pikutu patu
wa tetoa enekolopa Akolaliyo
toto kibu moamoo. 32 Enika eni
ke enekakole enemotoa tikilepa
Ali Munagome toto mane oa
motokome toko. Nipa itono peku
noai tiki-kiti kibu motokomepa
toto kibu moamademe ni toko.
33 Anu oya-lawe kime Ali Muno
agono palawe-pala ueta moa
noadete oboa meketepa kini oya
ali atoa peya obonomotoa nepia
meamene. 34 Papetedo kobume
tuaneya meketepa nipa pa nee
ueta kini kini yapu yapu mekete
namene. Noomotekete losu yapu
pote koukoa mekete Ali Muno
agono palawe-pala gerepi po
kụ ueta poti mekete namene.
Nitikolipa Akolaliyo kiwi kibu
moateko toa mena.
Kipala pademo oatekumo-kiti pa
pikono, wida none mekene ouno,
pa nepia meamene.

12

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo

1 Anu oya-lawe Epetane Yo-
miniyo peku lawetekomo wene
takadene ukuno, yakamene.
2 Papete kiwi pa yatene ali-
kitame Yesunomo wete yakoa
moameneyake kini yoname mi-
tikoa latikoinakeya-kitike padeya
mea lodo yoai tomotoa Se-
tanuyo lia aua pokala taneya.
3 Nitaneyake opi eya wane wene
takakene uku. Epetane Yomini
awinome wene takako ago oden-
emeka Yesu einagopa Akolaliyo
wakene ago wa ikilepa toamoko.
Ni Epetane Yomini awinome wene
takakagome odene Yesu einagopa
one Ali Muno wa amele toko.
4 Yesunole ele kule takateko
pekupa odene ago Epetane
Yominiyo-kama lawetekala
toko. 5 Ele kule toateko peku
noa teketepa odene ago Ali
Munagonole-kama takakala toko.
6 Ele kule tikilepa odene ago
Akolaline tele patu-kama kautakoa
kakete tokala toko. 7 Epetane
Yomini toto peyake tutu tutu
wa awinome mekome peku
lawetekilepa tone tone auapenali
yomotoa tokome ni toko. 8 Nitoa
panago-kiti wene muno meaneya
mekome oateko peku lawetoa
wa panago emo kumo pine tọa
oateko peku lawetoa toko. Enilepa
odene ago Epetane Yominiyo-
kama toko. 9 Ni panago-kiti Yesuke
wedoa wene tugoa meateko peku
lawetoa wa panago-kiti yene
tane ali atoa latekateko peku
lawetoa toko. Enilepa odene ago
Epetane Yominiyo-kama toko. 10 Ni
panago-kiti ele kule tubele toateko
peku lawetoa wa panago-kiti
Akolaline agale tọawea akateko
peku lawetoa toko. Ni one
peku lawetekolo panagome-kiti
eya wa wene toa toko. Ete-
kitame ikimo yatekomepa imopa
Epetane Yominiyo aka wa akene
toa akedeko, imopa Epetane
Yominiyo aka wa akene toa mena
wa wene toa takoa eneko. Ni
Epetane Yominiyopa panago-kiti
agopa tane agaleke emo kumo
oateko peku lawetoa wa panago-
kiti enika enimo pine tọa oateko
peku lawetoa toko. 11 Ele kule
toatiki peku lawetekilepa odene
ago Epetane Yominiyo-kama toko.
Nipa one wene litia tokome kini
toatiki peku lawetekilepa odene
odene wa takoa moa lawetekala
toko.

Kawa Yono Eya Koukalogoapa Ali Wa Okomo

12 Anu oya neke kawa yono
tobou tigini eya tutu tutu wa
kawake odeneya koukalogakoya.
Eina toa toto peyapa odene ago
Keraisuno tigini tetepo taneya
meko. 13 Nipa Yu yene pa yene
kueme topo toa moa egetane yene

ta pine yene toto peyake odene ago Epetane Yomini tutu tutu wa awikolokamotoa ue motokaneya. Ue eni motokakilepa kabe koukoa odene ago Keraisu-pala lipukoa taneya. Nitoapa ue epetaneya nomoai toatekota yameou toa one peku namene wa Akolaliyo one Epetane Yomini toto metaneya.

14 Tone tiginipa odene tiginike yono kawa enika eni wane kainya tutu tutu wa kako. 15 Nipa neke kawame-kiti nepala okome onepa yono menano, tigini-pala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kawapa paya wane tetepo takoa waoo-pe. 16 Neke kapidime-kiti nepala okome onepa lene menano, tigini-pala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kapidipa paya wane tetepo takoa waoo-pe. 17 Anu oya ne-kiti kapidi eya kawameneya lene-kama kaatapeneya mead-ekalepa pademo okoimo edoa yakade-pe. Nika neke timini eya kawameneya kapidi-kama kaatapeneya meadekalepa padeya kalono tokoya edoa yakade-pe. 18 Akolaliyo one wene litia tokome lene kapidi timini kabunu yono kawa eya koukalogoa ali latianeya. 19 Nitameneya lenedo odene latikomepa nipa ipa ali latiku wa amele toameneya. 20 Neke lene kapidi yono kawa enika eni wane kainya mati kakoyake nepa odene ali wini kako.

21 Lenemedo yono-pala agaleme okomepa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamoko. Ni lene timinimedo kawa-pala agaleme okomepa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamokolo uku.

22 Eya waneka uku. Tone taba tokoya-kitido toamokalepa pa tiobali atoa meoo. 23 Ni tone paya tetepo takakoya-kitipa mama motekete wedoa kalako. Nipa leneme enamatekoya-kiti padame enekaya kekoa mamina moa kawa paigako. 24 Nitikoyake tone leneme enatekoya-kitipa koniyoya tokome maminame kaukoya mena. Enika eni peya latiane ago Akolaliyo yono kawa lene timini eya kibutukoa ali latik-ilepa tone paya tetepo takakoya-kiti mama motekete kalamotoa tokome taneya. 25 Nitikome enika eni peya paya tetepo takakoya-kitika koniyoya-kitika ete oto wa auapenali yomotoa tokome kibu-tukoa ali latianeya. 26 Nitaneyano, yonome-kiti tete motokomepa eteya-kitameka tete odeneka moa kako. Wa panagome pade wanedo takoa kei pikolopa eteya-kitika odeneka wedia kako.

27 Eina toa Akolaliyo kiwi koukalogakilepa odene ago Keraisuno yono kawa tigini eya tetepo takoa toko. Nipa onekele tatite toa takamotoa tokome toko. 28 Akolali nitiko agome tone Yesunole takatekoole tutu tutu wa tatimo tatimo taneya. Nipa namolo takoa Aposelo ali-kiti moa kakoa ni taku takoa one agale toawea akatekoi yene moa kakoa ni tebolo takoa onekemo olaukatekoi yene moa kakoa taneya. Ni liti padele padele tubele toatekoi yene moa kakaneya. Nititikoa eya kuya yene tane ali atoa latekatekoi yene ni ali atoa auapeatekoi yene ni one ali atoa talo toatekoi yene ni agopa tane agaleke emo kumo oatekoi yene moa kakakala taneya. 29 Eni peyapa Aposelo ali-kiti mena. Peyame Akolaline agale toawea akakiya mena. Peyame Akolalinemo olaukakiya mena. Peyame padele padele tubele tamele tokoya mena. 30 Peyame yene tane ali atoa latekamele tokoya mena. Peyame agopa tane agaleke amele tokoya mena. Peyame eni agopa tane agaleke

akene toa pine i i wa tọawea amele tokoya mena. 31 Padameka enika enile-kama tamele toamokoyake Akolaliyo tobou kakoa laweteko peku noada wa eni toatikileke wene piitikaneya meamene.

Eteya totono peya moa patukako totono opi i yametekuno, yakamene.

13

Eko Ali Atoake Wene Mekakete Toatekomo

1 Ali-kitame yakoa iki agalekeka edelo ali-kitame yakoa iki agalekeka emo kumo agale muno pewe kakoane amele tokolo ikilepa tekeneke eko ali atoakedo wene mekameneya meane tadekolupa nipa wagomekiti dọu dọu oko toane ni tue kabeke loko pianeya loko lapa oko toane tekene pata pamo eni ekene tou. 2 Akolaline agale tọaweane akateku peku noane ni one papete kaukoa mema nekenemoka pademo pademotaka wene tootapeane ni oneke wedoane wene tugakouya tekene tono-kiti padeka tọa kapomotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wene mekameneya meane tadekolupa nipa paya ago mekene pata pale eni tekene tou. 3 Ponopeneya-kiti auapekene anukuya peya tatitapeane ni Yesunole wedoane takama yakilepa no-pala poi tẹiane yename no toele wia pitikamotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wene mekameneya mekene tadekolupa nipa ipe yolo enadene keneya enipa pata pale tekene tou.

4 Eko ali atoake wene mekoa meateko kotu kakoa wene mekoa mekagomepa nipa eya toomoa poko. Ete-kitame meteki tetepa ete topo takameneya poti mokoa kawa ni eko ali atoa mama moa auapea kinikiya tepi moamoa ni mate agale wamoa pinali one wa kei piamoa toko. 5 Edikoa mekomepa ya tanele toamoa onekele-kama toamoa toko. Ni mekamotọkome pitakome kotimi yoamoa ni ete yename one-pala poanele tikileke oi moameneya po letu mekamoa toko. 6 Ni ete yename padele padele koiga koiga tikile enekome wediamokome ni ete-kitame ele kule kị̀yo akenele tikili enekome wedia meko. 7 Ni ete-kitame one-pala padele poanele tikilipa kini tanemo i i wa wete tọawea wamoa pa luaneya meko. Nạniko epetekoa tiki patuno nepiane enou wa ke enekakolo meake poapeneya kako.

8 Eko ali atoake wene mekoa meateko kotu kakoa wene mekoa meketepa nipa wene mekoa mea wawamoko. A tibukeka nitima poo. Opi papete Akolaline agale tọawea akateko peku noa ikilepa tokoyake a tibuke tọawea akateko toa mena. Opi agopa tane agaleke oateko peku noa ikilepa tokoyake naniko a tibuke agopa tane agaleke pademoka wamoo. Opi emo kumota wene toateko peku nakoyake naniko a tibuke enika enimo wene toateko toa mena. 9 Opi totome Akolaline agale tọawea akakilepa one agalepa nami deya yakou toa yakoa tọawea akako. Emo kumo wene tikilepa nika pa nami deya wene toko. 10 Nipa Akolaliyo one papete wene topikanakale taatekoa toa togatapekalepa namolo peku nootokoa tekei tokoonakale totome wa pade toamoo. 11 No dee mati deya mekene agale oane ni ile tou wane wene piane ni ele kule toatekou wene kibutukoane meane tikilepa anu yagono mati-kitame tokoile-kama tokou. Opi wetini ago kakene tekene no de mati deya mekene toma yakounakale tẹwitikoane wawane wa toamuku. 12 Opi Akolaliyo tokolepa ue mineke yomini takane tetepo

tokolo tokome totome keleyo enamokoyake naniko tone leneme pogakoa enetapeoo. Opi onekemopa pademo-kiti katekoane wene toamukuyake naniko wene tootapeou. Nipa no toma yakumokama oneme wene tootapeko toane nitou.
13 Eya tebololepa a tibuke pote meketeka pa toma-kala poo. Akolalike wene tugoa mea ni one peku noane tagatapeada wa nepia mea ni ete oto wa wene mekanali yoa too. Eni tebolole a tibukeka pa toma peketepa ete oto wa wene mekanali yoma pikile tobou kakoa too.

14

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo
1 Eko ali atoake wene mekoane meateku peku noane tagadiya wa wene pianeya meamene. Nike lokoa etele toatikileke wene piitikaneya meapa Akolaline agale tọaweane akou wa eni toatiki peku tobou kakoa toa enamene. 2 Agopa tane agaleke oko agome eko ali atoa-pala okoya mena. Akolalipalapa oko. Nipa papete kaukoa meanemo yominime wene takako toa oko. 3 Nitikoyake Akolaline agale tọawea akakagome eya toko. Akolaline yapu wikakou toa onekemo i i wa eko ali atoa olaukoa ni ile tamene ile tamene wa mane mane oa toko. Ni ke enekakolo meki-kitane wene epetekakala toko. 4 Agopa tane agaleke oko agopa pinali one wa auapeko. Akolaline agale tọawea akako agomepa yapu wikou toa Yesuno ali atoa mape moa auapeko. 5 Kiwi peyame agopa tane agaleke omotoane ukuyake Akolaline agale tọaweane akou wa tobou kakoa omotoane uku. Ni edoa-mo. Panagome-kiti Akolaline agale tọawea akakomepa nipa padele akole tokome agopa tane agaleke oko ago moa patukako. Wa panagome-kiti agopa tane agaleke pademo kaukoa ootokoa kakome pine ina wado tọawea akakomepa ete ali atoa auapeko.

6 Nipa wida none mekenepa Akolaliyo wene takanemo tọaweane wamoane onekemo pade pine ina wane wene takamoane one agale tọaweane akamoane pademo olaukamoane tekene agopa tane agale-kamado ekenepa kiwi edoane auapemotoa-pe. 7 Panagome-kiti mọio wiane tulutu oane tuku wa oake oa potokakolopa ete-kitame iya lo oa tadeko wa edoa wene tomotoa-pe. 8 Wa panagome-kiti poyo ali-kiti poike kamotokademe beta wiake wa wia potokakolopa nipa poike kamoa pomotoa tokome beta wia tadeko wa teyo poike poademe nodokamotoa-pe. 9 Enakale toa Akolalinemopa yakatiki toa oa meamekete agopa tane agalekedo pademo oa meteketepa nipa pupulege popokakome okomo atuponoko toa pata pamo ekete tiki. Nitikilipa ete-kitame onekemo edoa yakoa momotoape. 10 Ali atoa kini kini take mea kini yakoa iki agale okala tiki. Nipa kini oya-mikitame yakatiki toakama okala tiki. 11 Panagome-kiti nopala pademo ikilepa tokoyake one yatename yakoa iki agaledo yakamukulupa einago totapa monekagota tetepo takatakutukoa meko. 12 Kime nitikaya tokolo eya wane uku. Akolaline peku noane tou wa kime wene pia mekino, one yapu wikakou toa Yesuno ali atoa wedoa mape wiatiki peku noai tamene.

13 Kipala ina ukulekepa eya waneka uku. Agopa tane agaleke okagomepa einagale pine tọaweane oateku peku lawetamene wa Akolali kowitimotoane uku. 14 Noanume-kiti agopa tane agalekedo oane kowitikenepa nipa anu yominime wene takaka

toane kowitikene tou. Nipa anu kowitikene okoumo agopa tokale kowitikene tou. 15 Nipa edeku patu. Eya tou. Anu yominime wene takakalepa agopa tane agaleke kowitikala tou. Wa padepete-kiti noanu yakoane uku agaleke kowitikala tou. Nika anu yominime wene takakalepa agopa tane agaleke lo okala tou. Wa padepete-kiti noanu yakoane uku agaleke lo okala tou. 16 Anu oya-lawe neke yominime wene takako toapa agopa tane agaleke Akolali-pala ke wa oa one kei pia kowitoa kakoka neke okagale yakamoko agodo nome yatekomepa edemo oko patu. Nipa neke kowitike okomo yakamokome tokome win-imopa nimini oko wa einagome amele toamoko. 17 Nipa agopa tane agaleke ke wa kowitike okomo epetekoa ekeka einago auapeamoko.

18 Noanumepa agopa tane agaleke kowitikilepa kiwi moane patukoane lugutukoane tukuno, Akolali-pala ke wane uku. 19 Nitikuyake eya waneka uku. Yesuno ali atoa koukoa mekika agopa tane agaleke agale ludukiyado okoane kakenepa ali atoa wedoane auapeamuku. Nitameneya kini yakatiki toane agale tiginido ekenepa wedoane auapeku. Nipa Yesuno ali atoa koukoa mekika kini yakatiki toane amedeku wane wene pikene uku.

20 Anu oya-lawe kini toatik-ile wene kibutua mekilepa pa-pete mati mekete tokoina toa toameamene. Nitameketeka de matiyame-kiti poanele tamene agopa tokolo meko toa meamene. Ni pade Akolalinele takatikile wene kibutua meketepa wetini yename tiki toa tamene. 21 Kini litia toatekoi totono i i wa wia mekane bokuke eya wa wia mekaneya piko.

I yatene ali atoa-palapa mone pa yename kini yakoa okoi agaleke pademo pademo oa metekapomotoane wetekakoluka yakamadete wakala toi wa Ali Mu-nagome oko wa papete wia mekaneya.

22 Nitaneyano, panagome-kiti agopa tane agaleke ikilepa nipa ipa Akolaline agale patu kautakoa kakome akedeko wa Yesunomo yakamene yename wene tomotoa eni oko. Nipa Yesunomo yakane ali atoa-palapa okoya mena. Panagome-kiti Akolaline agale tọawea akakilepa nipa Yesunomo yakoa motane yename yakatiki toa eni oko. Nipa Yesunomo yakoa moamene yene-palapa okoya mena. 23 Nipa ali atoa koukoa mekete agopa tane agale-kitike Akolali odene-pete kowitikete kowitikolido kini agale yakamene yeneka Yesunomo yakamene yeneka note yateketepa ipa leau ekete iki wa oi. 24-25 Wa peyame Akolaline agale keleyo tọawea akoa kakoika pa agoka Yesunomo yakamene agoka nome yatekome eya wa oa too. Ae, nimini iki. I agaleme anu tepene piku wene keleyo witakakono, no poane ago tadeko wa one namolo wene wia wakome one kakata aua pitakome Akolali kei pia kowitoo. Nitikome okome kiwi pakeke Akolali nimini nome kakedeko wa tọawea oo.

Losuke Akolalinele Wedetekoa Takatikimo

26 Anu oya-lawe inapa eya wane ekene uku. Kiwi koukoa mekete-kama eya tokala tamene. Kini papete wene kibutupikoina teketepa panagome lo agale oa ni panagome mane mane oa ni panagome Akolaline agale tọawea akoa ni panagome agopa tane agaleke pademo oa ni panagome agopa tane agaleke akene toa pine tọa oa tamene. Nipa padele padele tikilepa Akolaline yapu wikakou

toa one ali atoa auapekala tamene.
27 Agopa tane agaleke oatikimo
pikolopa takuta tebolomeka odene
odene wa okala tamene. Nitikilipa
agale pine tọawea akakagome i i
wa ete yename yakamotoa tọawea
akakala tamene. 28 Pine tọawea
akateko ago kawamokolopa nipa
Akolaliyo odene yakamotono, kini
eni oatikimopa tọawea wameneya
kini tepene lukoa meamene. 29 Wa
Akolaline agale tọawea akatikimo
pikolopa ali takuta tebolomeka i i
wa okala tamene. Nitikili yatekete
ete-kitame ipa Epetane Yominiyo
wene takakomo iki patu wa takoa
enekala tamene. 30 Namolo agome
Akolaline agale tọawea akoa
kakoka Akolaliyo imo akamene
wa one mekoya liti meka ago pade
wene takakolopa nipa namolo
agale akakanakagome agale teigoa
witipitoa memotoane uku. 31 Nipa
Akolaline agale tọawea akakilepa
kiwi peya wene weye akoa olaukoa
toatiki toa odene odene wa tokala
tamene. 32 Akolaline agale tọawea
akako agopa pinali one wa yopia
kakome uutukoa poti tọawea
akakala toko. 33 Akolaliyopa kime
one agale tọawea akakilepa togo
togo wametekoa uutukoa poti
akamotoa okono, odene odene wa
tọawea akakala tamene.

Yesuno ali atoa ta piko peya
koukoa mekete-kama 34 atoa
yatename agale wametekoa poti
memotoane uku. Nipa agale
wameneya pa yakakoa memo-
toane uku. Kini totono piko toa
ali yateneke lukoa mekiya tokome
nitimotoane uku. 35 Pademo pitia
yakatikimo pikolopa nipa kini
kini yapu yapu wakapea pote
meketepa kinikane pitia yakakala
tamene. Ni edoa-mo. Atoa yatene
losu yapu mekete agale ikilepa ya
tanele eni tekete tiki.

36 Beita, Akolaline agale kime
wida titia akakoo wa anu agale
yakamekete iki patu. One agalepa
ete ta-kitike oa tugameneya kiwi
mekita wida odene oa tuganeya
waka iki patu. 37 Kiwi panagome-
kiti Akolaline agale tọaweane
akaku ago one meku wa wene
pia ni Epetane Yomini oneke
awitaneya meku wa wene pia
tokopa nipa i pipia oi motokomepa
eya wa oa tomotoane uku. No
Polo einagome kiwike i wia
wetekadekomopa Ali Muno agome
akamene wa akene toa akeneya
tadeko wa yakoa momotoane
uku. 38 Anu i ukumo yakoa
moamokome pamo tetepo takoa
wakalepa one okamoka yakoa
moameamene wane uku.

39 Kipala ina ukulekepa Ako-
laline agale tọaweane akadiya
wa wene pianeya meamene.
Pade-kitame agopa tane agale
oa kakilipa edikoa wameo wa
wameamene. 40 Padele padele
koukoa mekete toatikilepa wede-
tekoa poti tokala tamene.

15

Yesu Tuaneyake Akolaliyo Kamotokanemo

1 Anu oya-lawe Yesunomo
papete olaukakounakamo opa
wene takadene uku. Onekemo i i
wane oane metekolu kime yakoa
motokoina. Opa einagale patu
poapeneya kautakoa kakete tiki.
2 Yesunomo i i wane olaukak-
ounakamo wedoa pikoa kakilipa
einagaleme kiwi toa motoko. Paya
nou toa yakadekolipa kiwi toa
motokoya mena.

3 Noanu yakoane motokou
toane tobou kakoane kipala eya
wane olaukakouna. Akolaline
bokuke papete wia mekapiane
toa taatekoa Yesu nome tukilepa
tone tokoo poaneleke ni taneya.
4 One tigini moa aua pipaneyake ta
tebolo takoa pataka-pete Akolaliyo
moa kamotokaneya. Nipa one
bokuke papete wia mekapiane
toa taatekoa taneya. 5 Nitikale

kamoa pokome one lene timini eya yene yamepokala taneya. Namolo takoa Pita yamea wa naniko one Aposelo ali-kiti koukoa mekoita pome pono yamea taneya. 6 Nititikaneyake one oyali atoa ege kadukaka pogi kakoapeta kadukoa (500) koukoa mekoita pome pono yamepaneya. Einapete pono yametane ali atoapa natetekoa tukoiyake ete peya mati pa meki. 7 Wa naniko one wamene ago Yame mekata pome pono yametekoa one Aposelo ali peya koukoa mekoita wa pome lene timini yamea taneya. 8 Nititikaneyake wipitikome no-kitika one Aposelo ago latikome no pono yamenoka. Nopa atoame mati koula lakapea opiane tetepo tane agoke toka.

9 Papete Akolaline ali atoa tete meemoane pokounake Yesuyo nopa paya ago keku Aposelo ago tetepo takoa wakinakeya tokake toameadeko. 10 Nopa dikakou agoke Akolaliyo pewe witikome one Aposelo ago takoa moa kakakilepa pata pale toameadeko. Papete poane agomeke naniko Akolalinele wedoane takama pekene ete Aposelo ali peya moane patukatapekou. Nipa anu weneme tokouya mena. Akolaliyo pewe-kama wia yopia kakale tekene tokou. 11 Ni pade Yesunomopa noanumeka oane meane ete Aposelo ali-kitameka oa mea tekete odenemo-kama oa mekala toko. Kime yakoa motokoinakamoke uku.

Akolaliyo Tuane Ali Atoa Kamotokatekamo

12 Toto Aposelo ali-kitame eya wa olaukakoona. Akolaliyopa Keraisu tuaneya pikata moa kamotokaneya. Nimo wa olaukakoonake kiwi padekakitamepa Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokamoo wa akedikili yateku. Edekolo enimo wa ikipe. 13 Kini eni akedikimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyo mana Keraisuka moa kamotokameneya. 14 Ni mana Keraisudo moa kamotokameadekalepa onekemo kipala oa metekoonakamo pata pamo okoo. Ni Keraisudo kamoa poameadekalepa oneke wene tugoa mekilepa pata pale tekete tiki. 15 Ni pade Akolaliyopa Keraisu moa kamotokameneyake moa kamotokaneya wa totomedo eketepa onekemo uku pekete toa kapene agaleka oko. Ni tuane ali atoado moa kamotokamoo tadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameneya. 16 Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotokameadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameneya. 17 Ni mana Keraisudo moa kamotokameadekalepa kini Keraisuke wene tugoa mekilepa pata pale tekete tiki. Kini tokoi poaneleka kogameneya pa mekete tiki. 18 Nika Akolaliyo Keraisudo moa kamotokameadekalepa Yesuke wene tugoa mea tuane ali atoa etepea tua atua pekeneya. 19 Papete itonoke mekete Yesuke wene tugoa meatekole pikoyake wa wipitiketedo etepea tua poo tadekalepa kini Yesuke wene tugakilepa pata pale tadiki wa eko yene peyame toto ela moa kawei. Nipa ete yene ela motiki toa moa patukoa toto ela mati mokoa kawei.

Adam Keraisutame Tokala Tanemo

20 Mana Keraisu tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokaneya-li. Pegetoa mana moa kamotokakilepa toto tua pokolo moa kamotokateka adeka eni piipikome taneya. 21 Namolo ago Adameyo poanele taneleke oneke tagene ali atoa peya tuma-kala nekeneya. Wa padenakago Keraisu tuake wa kamoa pekeneya tokome toto tuake wa kamoa poo. 22 Toto peyapa Adam einagono peku noai tekete etepea tuma-kala poko.

Nitoake padenakago Keraisuno peku noai teketepa tuake wa kamoa poo. 23 Kamoa pikilepa pato takoa toameneya Akolaliyo wene piko toa too. Pegetoapa mana Keraisu tuake kamoa pekeneya. One wakapea nokapete oneke lokoapa toto Keraisuke wene tugoa mekoo-kiti kamoa poo. 24 Nititikaneyake Keraisu einagome e ku tobou mekoi yene ta piko peya yopia mekoi toa moa agopa takatapeoo. Nitoa mea wipitia ta patakakome ika iya nekeno, yopia kamene wa etene Akolali yameoo. 25 Nitatekoyake papete one-pala poi tẹia mekoi peya one kawane moa lukademe tokome eya kuya peya yopia kawoo. 26 Nitoa mea wipitikome ali atoa tumotoa tokoya moa agopa takatapeoo. 27 *Akolaliyo padeya padeya peya manake-kama lukoa memotoo* wa panagome wia mekapianeya tokome nitoo. Nipa eya wa wia mekakome okome akeneya mena. Padeya padeya peya manake lukoa memotoa toko ago Akolali oneka Keraisuke lukoa meoo wa okome akeneya mena. 28 Padeya padeya peya Keraisuke lukoa mekolipa nipa Keraisuka Akolalike lukoa meoo. Nipa eteya peya oneke lukoa memotoa toko ago Akolalike lukoa meoo. Akolali odene ako ago memotoa tokome nitoo.

29 Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotokameadekalepa padekitame tuane ali atoa luku ue motikilepa edadete tiki-pe. Nipa ue moameneya mea tuane ali atoa luku ue motikilepa edeya weike tiki-pe. 30 Tuane ali atoa kamoa poamoi tadekalepa nipa Keraisunomo one moa kamotokanemo ete pia oto pia tete-pala moane oma yakilepa edeya weike tuku patu. 31 Ta pataka abuna ete-kitame no wia tukamele tokokaka pima yaku. Nitoanepa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoane kakene tokounakaleke pinali anu wa kei pikilepa eya wane uku. Onekemo oane metekolu kime wedoa yakoa motokoinano, wini Korine take Keraisunole takama yakilepa pata pale toameadeku. 32 Epesase take ali wia nomotoa moa egetane laione kai-kiti-pala poi tou toane dika dika toamene tete moma yaku. Tuane ali atoado kamoa poamoi tadekalepa Keraisunole tete-pala moane takama yakilepa edeya weike tuku patuno, pa itonole tekene tadekuno, tokamota wane ou. Nipa podoliyopa tuatekoyano, opa paya nou toa mekete nee ue eya nokoa kato wane ou. 33 Poanele tiki yene-pala opia yakilipa kini tiki poaneleme kini wene moa koigako wa kime ikina. Tuane ali atoa kamoa poamoi wa iki yene titi takoa wamene. 34 Kini namolo epetane wene pianeya mea tokoina toa wa toomoa pamene. Ele kule poanele toma pikile tewitikoa wamene. Kiwi ya takadene eya wane uku. Kiwi padeka-kitame Akolali wene toamekete tiki.

Padele Tane Tigini Kakeneya

Kamoa Poatekomo

35 Panagome-kiti eya wa oko patu. Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokakilepa edoa too-pe. Edane tigini kakeneya kamoa poi wa okale ekene 36 beita, leau akene agome keneya wini oko. Witi kụ eya itono kenekedo lomuameneya pikomepa nipa kadene oyake tumiamoo. 37 Nika itono ludu witi kụ eya matakilepa pa kụ deya-kama mataki. Pine pudunukau tigini pade matakiya mena. 38 Eya kuya nee lene witakomepa Akolaliyo witateka wene kibututukoa latia piane toa-kama eya kuya tigini kakeneya witakala toko.

39 Ni Akolaliyo eya kuya
latikomepa odenele tane tigini-
kama kakoa latianeya mena. Ali
latikome ni ali tigini kakoa ni kai
ini mou eya latikome eya kuya
tigini tutu tutu wa kakoa latikala
taneya. 40 A tibuke kakoya-kiti latia
kakoa ni itono patu eya kuya pia
kawa tokoya latia kakoa tikilepa
enika eni koniyoya odenele tane
tigini-kama kakoa latianeya mena.
41 Lou tokene tagoi eni koniyoya
odenele tane pa̱ toa kakoya mena.
Tagoi-kitipa padekapa kikateka
pukateka toa kawa wa padekapa
nile toameneya pa̱ tokoa kawa
toko.
42 Edikoapa tuane ali atoa
kamoa poi. Nipa lomuatekoi tigini
kakeneya mea tuutukaneyake
Akolaliyo tuamatekoi tigini-kama
kakoa kamotokakala too. 43 Nipa
oloyo keneke paya wane-kiti
pianeyake Akolaliyo koniyoya-
kiti latia kamotokoo. Ni popeyo
noamatekoi tigini oloyo keneke pi-
aneyake Akolaliyo tele takatapea
kamotokoo. 44 Pa itonole toatekoi
tigini kakeneya mea tuaneyake
moa kamotokakilepa Akolali-
pala opia mea kawatekoi tigini
kakeneya moa kamotokoo.

Itonoke meketepa pa itonole
toateko tigini kakeneya mekono,
a tibuke meketepa Akolali-pala
opia meateko tigini kakeneya
mea kawoo. 45 Enilekepa Akola-
line bokuke papete eya wa wia
mekaneya piko. Adam namolo
ago latikilepa poome mekoa wene
takoa taneyake padenakago wip-
itikome nekene Adam einago ali
atoa a tibuke meemoa pomotateka
ago latianeya. 46 Akolaliyo tone a
tibuke meemoa poateko tiginipa
namolo takoa latianeya mena.
Itono patu mea toateko tiginipa
namolo takoa latianeya. Wa
naniko a tibuke meemoa poateko
tigini latia kakoo. 47 Namolo
ago latikilepa itono kugu moa
latianeya. Padenakago nikilepa a
tibu kawa nekeneya. 48 Itono kugu
moa latiane agome itonole toma
yakene toa one yagono-mikitame
itonole toma yaki. Wa padenakago
a tibu mea nekene ago one yagono-
mikitame one peku noa one tanele
tiki. 49 Papete totopa namolo agono
yagono-mikiti mekoyake naniko
padena ago a tibu mea nekene
agono yagono-mikiti mea kawoo.

50 Anu oya-lawe kipala eya
wane ekene uku. Itonole toateko
tigini kakeneya meapa Akolaliyo
pawe toa talo toko take oyake
pamele toamoko. Lomuateko
tigini kakeneya meapa meemoa
poateko take oyake pote mepamele
toamoko. 51 Akolaliyo papete wene
kibutukapia kaukoa meanemo
to̱aweane uku. Toto padeka-kiti
wete tuameneyake eya too. One
wipitikome toateka oi ponokale
eina eina toto peya moa weneya
tigini latia kakakala too. 52 Nipa
beta ka̱ okaka katiapale toko toa
too. Beta witika-petepa tuane ali
atoa tuamatekoi tigini kakeneya
moa kamotokoo. Nititikoa totoka
moa weneya tigini latia kakakala
too. 53 Nipa namolo mamina
wawa weneya moa kawou toa
tone lomuateko tigini kotokoa
eni luku tuamateko tigini kawoo.
Nipa papete itono patu pa tekei
meateko tigini takoa wawapa mea
kama poo. 54 Nipete Akolaliyo
tuatekoi ali atoa meemoa pamene
wa weneya tigini latia kakakalepa
wa tukile toamoi. Enipa Akolaline
bokuke papete eya wa wia mekapi-
ane toa taatekoa too.

Ali atoa tumotoa tokoya-pala
Akolaliyo poi toa moa
patukatapekoyano, 55 *ali*
atoa tumotoa tokoyame toto
edoa moa atukamotoa-pe.
Edoa tete memotoa-pe wa
wia mekaneya piko.

56 Ka̱lame ali tania tukou toa tone
tokoo poaneleme toto wia tukako.

Tone toko poaneleme toto eni moa kautakilepa Akolaline totono litia tootapeamele toamokolo tokome ni toko. 57 Nitikoyake Akolali-pala ke wa atoane uku-ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kaketepa toto tumotoa tokoya moa kawikamele tokolo tekene ni uku.
58 Nitamele tokono, anu kolotini yene kipala i ukumo yakoa moa poapeneya kamene. Nipa Ali Munagonole wedoa takama pato wa one patu kautakoa kakete tamene. Nitiketepa onekele takakilepa pata pale tekene tadeku wa oatiki toa mena. Enipa kini wene tikimo ukuno, nitamene.

16

Ponopene Yu Yene Kue Tatia Metanemo

1 Yudea take Yesuno ali atoa ponopeneya meki-kiti auapea kue koukoa wetekatikimo ukuno, yakamene. Galesia ta ludu Yesuno ali atoa oboa mekika yakene tamene wane okoule kimeka tamene. 2 Ko mea pupu toamiki-pete-kama eya tamene. Kini kini pupu toa motokoi kue pade Yudea take meki ponopene ali atoane takoa pikakala tamene. No wete noameneyake kini kini meatiki toa pikapikala tamene. Nitikolipa wida nokolu kue wa pitikatekoi toa mena. 3 Eni uku toa tootokaneyake nekenepa eya tou. Kime takoa moa kakakoi ali-kitane pipia witikoane metekene ekene iya kue Yerusaleme take meki-kitane aua potokoano, pipia-pala aua pote mepoatino poe wane meane wetekou. 4 Nitikou-pete noka Yerusaleme take pamedekalepa eni ali-kiti nopala opia ponoi.

Poloyo Korine Yene Tamene Wa Kowitanemo

5 Korine take wida nikilepa Masedonia ta ludu pima yawane nou. 6 Nipa niti toko tokene-meneke wida meane kawouno wene pikene uku. Wa ta padeka poatekou wene nokale poadene mekolu nipa poano pa wa kime no auapea wetekamotoane tekene ni uku. 7 Wida pa tekei meemotekene pou wane wene piamekene tekene opi noamuku. Ali Muno agome wida none meane kawatekou ka yametekalepa nipa nani none meane kawou.
8 Wida noadeneke papete Pedikose wa ibini akene ta pat-aponomotoane Epesase take ita pa nepiane meku. 9 Nipa i take meki yene Yesuke wene tugamotoane toateku pupu Akolaliyo yame-tekolo tekene i take opi-mene pa meku. Pade-kiti kainya matiyame nopala poi tẹia mekilika tuku.
10 Timosi wida nome mekalepa one tepe kolotini kilikoa pianeya memotoa tamene. Einagome Ali Munagonole takakilepa noanume takama yaku toa tokono, wedoa makutukoa moamene. 11 Padameka einago paya tetepo takameneya. Tepe kolotini kilikoa pikoa oto no mekuta wetekamene-ye. Einago Timosi anu ete oya-lawe-pala opia wakapea nomo-toane nepiane mekene tekene ni uku.
12 Opi anu oyago Apolosike ukuno, yakamene. Anu ete oyali-kiti-pala Korine take ugu poano pa wane oane kakoluka naniko pamedekalepa nipa pouno, opi oyake pamele toamoko wa waka.

Poloyo Wipitikome Akenemo

13 Lene kilikoa piameneya wedoa meamene. Akolalinele takakilepa one patu poapeneya kautakoa kakete tamene. Kini kepene mama moameneya tele lukatapeneya kamene. 14 Padele padele tikilepa kini oya-lawekekama wene mekoa mekete tamene.
15 Wini ago Tepanasi one mati atoa mekete tikimo kime wene tekete tiki. Kini Geriki take ete yene Yesuke wete wene

tugameneyake einago one mati atoaka wete wene tugakoi. Nititikoapa Akolaline ali atoa wedoa auapekala tokoi. 16 Dikanele tiki yeneke poti lukoa mea auapeamene. Nipa Akolaline ali atoanele takama piki yene peyake lukoa mea auapeamene. 17 Eyagomene Tepanasi Potunetasita Akaikasi toa no mekuta ugu note mekili tekene ke wane wediane meku. Eni yene nikilepa kiwi peya nekene tetepo tokolo uku. 18 Einago-mename no wedikakilepa kiwi namolo wedikakoina toa tiki. Dikaki ali-kiti kei piai tamene.

19 Esia ta pikoka eka kukata Yesuno ali atoame kiwi wini Korine take meki-kiti wete meamene wa iki-ye. Ni Akuwila natono Perisilatameka kini yapu keneke oboai tiki yenameka mea epetekamene wa kiwi wene taneya mekete iki. Nipa Ali Munago patu kautakoa kakete iki. 20 I take tone oya peyameka kiwi Korine take meki-kiti wete meamene wa iki-ye. Wida koukoa mekete-kama kini kini yono ete oto wa mokala tamene.

21 I agalepa anume oane mema mema tuku toa panagome wia mekakoyake eya wane wipitikene ukumo no Polo noanu yoname wiane mekakuno, enamene-kutu. Kiwi peya wete meamene-ye. 22 Padago Ali Muno Keraisuke wene mekoa meamokolopa nipa Akolaliyo one wakome wamotoane uku.

Ali Muno nepa wete wakapea namene-ye. 23 Ali Muno Yesuyo kiwi pewe wimoa pomotoane kowitikakene uku-ye. 24 Keraisu Yesu patu kautakoane kakene kiwi peyake wene mekoane mekene uku. Wete meamene-ye.

Opa anu agale eni.

2 KORINE
Poloyo Korine Yeneke Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa tone oyali Timosi-
pala opiane mekene i pipia wiane
wetekaku-ye. Nipa Akolaliyo
papete wene toopiane toane
taatekakene Keraisu Yesuno
Aposelo ago mekene uku. Enipa
Akolaline ali atoa wini Korine
take meki-kiti ni Geriki ta piko
peyake Akolaliyo one wa takoa
motane yene peyake i pipia wiane
wetekakuno, yakamene. 2 Tone
etene Akolali-pala Ali Muno Yesu
Keraisutame kiwi peya pewe wia
tepe kolotini kilikoa pikoa tamene
wane kini kowitikakene uku-ye.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

3 Tone Ali Muno Yesu Keraisuno
Akolali one etene-pala ke wa-
kama oa one kei pia tatoane uku-
ye. Akolali einagome toto peya
mama moa auapekala tokolo
tekene ni uku. 4 Nitiko agomepa
toto ke enekakolo meko-pete-
kama auapekala toko. Nipa paapa
toamoko. Ke enekakolo mekolo
auapekilepa nipa ete ali atoa
ele kuleme ke enekakolo mekili
enekete totome kiwika edikoa ela
moa auapemotoa tokome ni toko.
5 Keraisuyo papete tete mokoa
kakene toane noanumeka tete
mokoane kakupa nipa Akolaliyo
no i agopa mana Keraisu-pala
lipua mekome tokome tete motoko
wa padele padele akole toa no
wedoa mama moa auapekala toko.
6 Noanu ke enekakolo memotoa
tikilepa Akolaliyo eya wa wene
pia toko. Anu oya-lawe kime
tete motiki-pete-kama noanume
mama moane auapekene kiwi toa
motaneya poatiki ka yamemotono
wene pia toko. Nipa noanume
tete-kala motekeneka onekele
poti takoane togaku toa kimeka
tete moteketeka nitikala tomotoa
tokome Akolaliyo no mama moa
auapekala toko. 7 Nitikono, anu
oya-lawe kime nile-kama toi wane
wene taneya meku. Nipa pade-
kitame no tete mekala tikina toa
kiwika tete mekala tikilipa nipa
Akolaliyo no mama moa auapeko
toa kiwika mama moa auapeko
wane wene taneya mekene uku.

8 Eya wa wene taneya meamene
wane kiwi wene takadene uku.
Esia ta ludu pima yakenepa tete-
pala mokoane kakou matiyame
tuateku tigotoko wane wene
keda toologaneya pima yakou.
9 Nipa Akolaliyo anu po-kitika
tewitikademe toko wane wene
piane mekou. Akolaliyo eni
ke enekakale memotoa tikilepa
noanume eya tomotoa tokome
toka. Anu weneme padeleka
toamekene one patu-kama kau-
takoane kamotoa tokome toka.
Tuane ali atoa moa kamotokako
ago Akolaliyo nitika. 10 Akolali
nitane ago tokome einapete no
tukaya wa toa motokana toa
waka tokala toatekoleno, enakale
toa wa toa mokala too wane
oneke wedoane wene tuganeya
yawane pitiku. 11 Akolaliyo no
edikoa auapekala tomotono, anu
kowitikakala tamene. Ali atoa
kainya matiyame kowitikakala
tokoli yakoa tokalepa nipa no
einago pewe wia kakome tokono,
ke wa peya matiyame okala toi.

Poloyo Papete Toateka Wene Wia Wakenemo

12 Pinali anu wa kei piane
oatekumopa anu tepeme a wa oko
toane atiki toane mekene ukuno,
yakamene. Ali atoa pitikoi toane
pima yakene Akolaline weneke
titia tanele tikilepa anu oya-lawe
kipala etene wene epetaneya
meane kiyo akenele-kama tok-
ouna. Enipa anu kaua-mikitane

peku noane tokouna mena. Akolaliyo pewe witikome yametekale toma yakouna. 13 Nitima yakou agome i wiane wetekakumopa kime oi motekete wene toatiki toane-kama uku. Pademoka potipiane oane yotokamuku. 14 Opi papete no mekene tukule kime nateya wene taneya mekiyake Ali Muno Yesu wakapea nokapete noanume kiwi kei pikou toa kimeka no kei piamele too wa wene tootapeadete tiki.

15 Kime no kei pioino etene wene tokouya tekene eya tou wane wene kibutuane mekou. Masedonia take poadene kiwi mekita wida dekoane pinou. 16 Wida meemotekene Masedonia take pone meane wida wa none menou. Enipa anu oya-lawe kiwi taku takoane auapeou wane wene kibutuane mekou. Ni anu oya-lawe kimepa no Yudea take wakapeane pomotoa auapeoi waneka wene kibutuane mekou. 17 Wida nou wane okounake wete noamokoupa nipa noanume mekamotokome pitakome akedeko wa kime iki patu. Nipa pa itonole toma yaki-kitame toamadeteke ile tou wa pamo ekete tiki toane noanumeka akedeko wa iki patu. 18 Kime eni wene pikaya tokolo eya wane uku. Nou wane ikilepa nipa Akolaliyo niminimo-kama oko toane okou. Noamadeneke wida none menou wane wiane mekakene okouna mena. 19 Akolaline mana Yesu Keraisu one ko Sailasi Timosita totome i i wa kipala oa metekoonakago einagome dikou wa ootokoapa one wene wia wawameneya one oka toa-kama toko. 20 Nika Akolaliyo dikou dikou wa oka toa-kama mana Yesuyo nitikou ta-la wa kabe koukoa taatekoa toko. Yesu one nitane ago tokolo tekete Akolaliyo niminimokama oko ago tadeko wa totome one kei piai toko. 21 Anu oya-lawe toto Yesu patu poapeneya kautakoa kamotoa tikilepa Akolali einagome toko. Nitimotou wa Keraisunole takamotoa toto takoa motokome eya taneya. 22 Totopala wipitikome epetekoa toateka adeka pikome papete one Yomini totoke moa wetekaneya. Nipa kipa one wa one adeka tone tepene piou toa taneya.

23 Akolaliyo yakakoane kipala eya wane ukuno, yakamene. Korine take wida nou wane okounake noamokoupa nipa kini padele poanele tokoike kikoane akakolu ya motokayano, noamou wane noamokou. 24 Enipa Akolalinele takama yaketepa ile tamene ile tamene wane tika tika toadene wamuku. Onekelepa kini weneme wedoa takama yakete tikino, eyaka toadene uku. Onekele wedia mekete takama yamotoane auapenouno, nitima yatoane uku.

2

1 Nipa eya tuku wane oane togotokou. Wida padepetena nekeneka kiwi kikoane akakolu tekete wene keda toologaneya mekoina. Wa taku takoane kini wene keda takakaya tokolo opi wa none meamadene waku. 2 Kiwi wado wene keda takakolupa nipa anu wene teyo epetekamoo. Anu oya-lawe kime odene anu wene epetekamele toko. Padame pade mena. 3 Nipa noamekene pipia pade wiane wetekakouna. Nipa no wete wida wa wakapeane noameneyake anu wene epetekatiki-kiti kime no einagono wene keda takakaya tokolo eina poanele tewitikoa wato wa kime wamotoane tekene ni wiane wetekakouna. No wediane mekolupa kiwika wedia meoi wane wene pikene tokouna. 4 Eina pipia wiane wetekakilepa wene keda toologane mati meane tepepala we taneya meane tokouna. Nipa komo oane mekene wiane wetekakouna. Kiwi wene keda

taneya memotoa tekene wiane wetekakouna mena. Anu oya-lawe no einagome kiwi mama moa kakome ni tadeko wa kime wene tomotoane tekene tokouna.

Korine Yename Poane Ago Ela Moatekoimo

5 Panagome wene keda takaneleke ikilepa einagome no wene keda takaka wane wamuku. Kiwi padeka-kiti wene keda takakome toka wane ekene uku. Nipa padele tubele tane tetepo takamadene tekene einagome kiwi peya wene keda takakome toka wane ukuya mena. 6 Opa kiwi peya matiyame einago kibu moatekoi kotuke kakoa kibu motekete tokoino, oyakeno, wa pade kibu moameamene. 7 Opika einago wene kedame moa pagetekaneya etepea pokome pokaya tokolo one eina poanele tokake nami wiitapeane tetepo takoa mama moamene. 8 Onekepa namolo wene mekoa mekoina toa opika pa wene mekoa meadiki wa einagome wene tomotono, ni-tamene wane kiwi kowitikene uku-ye. 9 Kime tamene wane ukule-kama litia tiki patuno, toane eneku wane wene pikene kini pipia pade wiane wetekakouna. 10 Padame poanele tokake po letu mekakoina kea wakolipa noanu-meka enakale tou. Tamedekalepa nitou. Nitou wane einagome poanele tokake nami wiitapeane tetepo takoane mama motikilepa Keraisuno leneke kakene anu oya-lawe kiwike tuku. 11 Setanuyo toto-kitika etepea pomotoa oa yotokakaya tokolo nitatoane uku-ye. Einago Setanuyo edikanele ele kule poanele toateko wene pianeya-kama meko wa totome wene toko.

Polo Teroase Take Kilikoa Meamenemo

12 Keraisunomo oneke epetekoa akene agale mo wima pou wane Teroase take ponene mekenepa Ali Munagome ena toatekou ka wete patekakaneya tadeko wane wene tokou. 13 Nitikeneke tone oyago Taitasi eida meamead-ekale enekene eni take yene wete meamene wane tewitikoane Masedonia take meponokou. Nipa Teroase take tepe kolotini kilikoa piameneya mekene tokou.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Ak-enemo

14 Nitikouyake Akolaliyo toto-pala eya tokoleke ke wane uku. Tobou poyo agome keneya toto moa kawikoa Keraisu-pala lipukoa aua yako. Nipa ta piko peyake meki-kitame padeya kạlono tokoya yakou toa Keraisunomo yakamotoa tokome toko. 15 One take toa motaneya poatiki-kitika etepea tuma poatiki-kitika meki toa totome Keraisunomo oa aua yakolopa Akolaliyo ke wa okomepa Keraisu eni yene pakeke yakome kạlono takama yakene tetepo takoa wedia meko. 16 E yename Keraisunomopa yateketeke kiwi tua poatiki kotimi yakane tetepo takoa kote tokolo waki. O yename ipa toto mea kakatekoyano, yakoa moato wa padeya kạlono tokoya yakane tetepo takoa wedia meki. Ae, Akolalinele edikoa takakilepa teyo adekoa tamele toko-pe. 17 Pade ali-kitame kue moato wa Akolaline agale pa itonoya tetepo takoa oa aua yakilepa paya wene pianeya mea tiki. No pade nitamuku. Keraisu-pala lipuaneya meaneya Akolaliyo onekele takapoano pa wa no moa wetekaka tokolo tekene one leneke kakene onekemo odene wene pianeya mekene oma yaku.

3

Weneya Totonoke Akenemo

1 Nimo wane ukupa nipa pinali anu wa kei pikene uku wa kime wene piki-pe. Ni no nekene

okoumo yakoa moamene wa pade take meki-kitame pipia pade kiwike wini wia wetekamotoa iki-pe. Kimeka pade take meki-kitame no makutukoa momotoa tekete pipia pade eni yeneke wia wetekadete iki-pe. Ete tikisa ali-kitame dikane pipia moa aua yawa yameamele tokoyake no pade nitamele toamoko. 2-3 Ete ali atoame no makutukoa momotoa wia mekane pipiapa anu oya-lawe kiwi. Keraisuyo no moa wetekakale onekemo olaukanokolu kime yakoa mootokoa mekete tokoinakamoke uku. Einakamopa ete ali atoa peyame yąwa oi momotoa anu tepene wia lukane tetepo taneya yaku. Nitaneya yakulu enekete einakamopa Keraisuyo wia lukaneya tadeko wa nimini pipia moa oi mou toa oi mootokoa no makutukoa mokala tiki. Mosesene totonopa padeya pa takoa poatekayame kue peteneke wia mekaneya. Nitaneyake Yesunomo kipala olaukakolu yakoa motokoinakamopa mea kama poko Akolaline Epetane Yominiyo tone tepene wia lukako.

4 Kipala eni ukupa Akolalinele takakilepa Keraisu patu kautakoane kakene tuku wane Akolaline leneke atiki toane kakene amele tokolo tekene uku. 5 Akolalinele edikoane takama yakenepa padeleka anu weneme tukuya mena. Akolaliyo one peku lawetekolo nootokoane tuku. 6 Nipa Akolaliyo one ali atoa i weneya yameteku totono olaukoa ta wa eni toatekou peku no laweteka. Weneya totono wane ukupa bokuke wia mekanemoke wamuku. Epetane Yominiyo wene takakomoke uku. Eina namolo totonopa kueke wia mekanepa padameka litia tootapeamele toamokale tokome ali atoa peya tua atuamediki wa wia mekaneya. Nitaneyake Epetane Yominiyo weneya totono wene takakilepa mea kama pomotoa tokome toko.

7 Eina namolo totonopa Akolaliyo kue peteneke wia mekoa Mosese yametekale one pą Moseseke weamutukaneya. Ali atoame tetekakete tua atuatekoi totono yametaneyake taneya. Eni pąpa takoa poatekake o Iserele yename Mosesene lene timini nepikoa piamene piti motaneya kakeneya. 8 Opi Epetane Yominiyo toto mea kawateko totono i i wa wene takakilepa Moseseyo eina pą tootapeneya kakome tanele natele tetepo takakome padele akole eni toko. 9 Eina namolo totonopa ali atoame lituku pekete toa tua poatekoike Akolaliyo papete yametekilepa one tibuke pą teleta tootapeneya mekome tanele nami yametaneya. Wa wipitikome ali atoame poanele toamene tetepo takoane wene keaneya meou wa mea kawatiki totono yametekomepa one telekole keleyo yameteko. 10 Nipa eina namolo totono pą tootapeneya kakome yametanelepa natele tane tetepo takakome padele akole eni toko. 11 Eina namolo totono pa tekei piatekake yametekilepa pą tootapeneya kakome taneya. Wa wipitikome pa pia kawateko totono yametekilepa ali atoa totome kei pia kawatekole akole eni toko.

12 I weneya totonopa pa pia kawatekoya tokolo Yesunomo atiki toane oane auane yaku. 13 Moseseyo eina namolo totono Iserele yene yametekilepa one lene timini mamina waname kauaneya kakome taneya. Nipa Iserele yename one lene timini pą takaneya takoa pokale enekaya tokale nitaneya. Totome pade nitameamedeko. 14 Moseseyo eina totono edikoa yametekale Iserele yene kolotini lupi taneya mekete wedoa yakoa moameneya. Opika kiwike tama

nekene Yu yename eina totono oi moteketepa kini wenepa mamina waname kauaneya meou toa wene toameneya mea oi mokala tiki. Keraisu-palado lipuaneya meketepa eina mamina wane takoa wakene tetepo takoa mea eina totono pine piko toa wene tootapeoi. 15 Nitamekete opika Mosesene totono oi moteketekama kini wenepa mamina waname kauaneya meou toa wene toameneya mea oi mokala tiki. 16 Nitima yakiyake Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono yakamene. Kini tepe kolotini Ali Munoke pekoa pikolipa kini wene moa kauane mamina wane takoa poo. 17 Ali Muno wane ukupa Epetane Yominike uku. Eni Yomini ali atoa totoke awinome mekolopa nipa eina namolo totono eyame toto moa labakanele tewitikoa atiki toa yamele toko. 18 Totopa tone lene timini moa kauane mamina wane takoa wakeneya meko. Nitaneya meko-kitikepa yomini pokoke pinaline yomini pome meou toa one Epetane Yomini awinoko. Awinome mekome pa teleta tootapeneya meateko peku lawetekilepa Keraisu meko kotuke-kama meemoa pomotoa lawete lawete toko.

4

Akolaline Kamoya Itonome Latianeya

Keneke Lobutua Piko Wa Pedoa Akenemo

1 Akolaliyo no ela motokome one weneya totono pikoa katekamene wa yametekale tekene ke enekakale mekeneka onekele pa takama yaku. 2 Nitoanepa pade-kitame paigakoa mekete ya takanele toamadene wakene pademoka oane yotokamoane onekemo koigamoane tuku. Nipa Akolaline leneke kakene onekemo ali atoame yakatiki toane toaweane ikilepa peyame imopa nimini eni oko wa yakamotoane toane enekala tuku. 3 Nitikuyake pade-kiti kini wenepa mamina waname kauane tetepo takoa mekete yakameneya meki. Etepea tua atuma piki ali atoake uku. 4 Itono yopia meko ago Setanuyo dikane yene Yesunomo yakoa moamene yenane lene likatapeneya. Akolaline peku noa tootapeko ago Keraisu einagono pa enekaya tokale ni taneya. Nipa onekemo yakoa motokaya tokale taneya. 5 Onekemo olaukakilepa anukumo wamekene Yesu Keraisu einagopa tone Ali Muno wane oane onekemo-kama olaukoane tuku. Nipa Yesuke tekene anu oya-lawe kinikile takama yakene uku. 6 Akolaliyo yomiyomu keneke pa toologamene wa akene agome tone tepeka pa takaloganeya. Nipa one pa teleta tootapeneya kakome lawetane peku mana Keraisuyo noomotokome nokome tanele totome wene tomotoa tokome taneya. Nipa etene Akolali onepa dikane ago tadeko wa wene tomotoa ni taneya.

7 Akolaliyo onekemo i i wa toto wene takakilepa one kamoya-kiti kamo itonome latiane mete keneke paya waneke moa lobutua piou toa toko. Nipa onekemo totome oa aua yakilepa one tele patu kautakoa kakete tadeki wa ali atoame wene tomotoa tokome toko. 8 Ele kuleme ke enekakolo pima yakuyake eni ke enekakoleme no moa kautamele tomoko. Padepete-kiti toatekule agopa tokolo mekeneke anu wene moa bebo akatapeneya meamuku. 9 Ete-kitame no tete meadete litikala tikiyake Akolaliyo pade no tewitikoa wawamoko. Pade-kitame no ne wiouno nepia wa wikala tikiyake wia tukamele toamoko. 10 Yesu wia tukane toa noka wia tukamotoane nepiane-kala meku. Nitoane tuameneya Keraisu patu kautakoane mekulu

enekete ete-kitame ekete Keraisu einagopa tuake pa meadeko wa wene tiki. 11 Itonoke mekene Yesunole takama yakuke ta pataka abuna pade-kitame no wiadete tokala tikiyake onekele pa takama yaku. Enipa no tuateku agoke mea kama poko Yesuno tele patu kautakoane meadeku wa ali atoame wene tomotoane tekene tuku. 12 Anu oya-lawe kiwike toane tuou wane Yesunole takaku pekene toanepa nipa kiwi mea kama pomotoane tekene tuku.

13 Akolaline bokuke panagome papete eya wa wia mekane toane eni tuku. *Akolalinemo toaweane ikilepa oneme no auapekala too wane ni tokou* wa einagome wia mekaneya. Nitane toanepa Akolaliyo noka auapekala too wane onekemo i i wane toaweane uku. 14 Nipa eya waneka wene taneya mekene uku. Ali Muno Yesu Keraisu tuaneya pikata moa kamotokane ago Akolaliyo noka moa kamotokoo. Nipa Yesu-pala lipuane mekulu tokome nitoo. Ni pade anu oya-lawe kiwika moa kamotokakome toto peya one mekata odeneya koukoa mekatapeoo. 15 Ele kule tete motikilepa anu oya-lawe kiwike oyake motuku wane Keraisunomo oane pupitikama yaku. Nipa eya wane wene taneya mekene tuku. Akolaliyo kiwi pewe wia kakomo eni okono ke wa peya matiyame kouka kouka toa one kei pikala toi.

Poloyo One Motane Tetepa

Natele Tetepo Takanemo

16 Eni wene taneya mekenepa wawada wane tewitikamuku. Anu tigini idima pokoyake ta pataka abuna Akolaliyo anu wene weye akakala toko. 17 Opi-mene ke enekakolo mekupa nipa Akolaliyo one tibuke pa tootapeneya meane kawateku peku noane tomotoa nodokakome toko wane wene tekene eni tetepa pa natele tetepo takoane meku. 18 Nikepa itonoke pia kawa tokoya-kitike wene piitikaneya meamekenepa a tibuke opi-mene enamukuya-kitike wene piitikaneya meku. Itonoke leneme enekuya-kitipa pa tekei pia takoa poademe toko. Nitatekoyake a tibuke opi-mene enamukuya-kitipa takoa poameneya pa pia kawademe toko.

5

Tone A Tibuke Meateko Yapu

1 Kipala ina ukupa eyake ukuye. Opi-mene pa mamina yapu keneke meou toane itonoke pa tekei meku. Eni yapu ke̲aweane mitikou toane tuane pokolupa nipa Akolaliyo a tibuke latikane yapu anu meane kawateku yapu ipa nekeno, noo wa yameoo. 2 Nipa ae, a tibuke meane kawateku yapu opi pone mepadiya wane kenemade oane meku. 3 A tibukepa tigini kawameneya pa yomini meamou. Akolaliyo latikane yapu lobutou toane weneya tigini kakeneya meane kawou. 4 Anu i mamina yapu keneke opi-mene wene kedame tuaneya mekene kenemade oane meku. Enipa wete tukene tuada wane ekene ukuya mena. Anu i takoane wawateku tigini luku a tibuke pa meane kawateku tigini moane kawadiya wane ekene ukuna. 5 Namolo tigini takoane wawane wa weneya tigini kakeneya meane kamotoa toko agopa Akolali one. Nitiko agome enile toateka adeka piipikome papete one Yomini totoke awinome memotoa moa wetekaneya.

6 Nitaneyake eya wane atiki toane yaku. Akolaliyo nitatekoyake papete anu i tigini kakeneya pima yakene Ali Muno mekota wete pone mepamele toamokolo paka lono pa meku. 7 Nitikenepa Akolaliyo wipitikome toatekole anu leneme enamekeneka oneme

tou wa okana toa nimini tatekoa too wane oneke pa wene tugoane meku. 8 Nipa anu tigini takoane wawane Ali Muno-pala opiane mepadiya wane atiki toane meku. 9 Nitoanepa itonoke pa mekeneka one mekota pone mekeneka one wene epetekamedeku wane onekele-kama takama yaku. 10 Wipitia ta pataka-pete toto peya Keraisuyo koiso yopia mekota pote kapamedekolo tekene ni uku. Enipetepa tone tigini kakeneya mekete tokole peya epetekoa tokooleka toa potokakooleka oneme nami wia topo takakala too.

Keraisuyo Ali Atoa One Etene-pala

Oya Patu Kakakome Tanemo

11 Ali Munoyo tone toma-kala pokooke nami wia topo takoo wane piti tokolo mekene tekene ali atoame onekemo yakoa momotoane wili toane kaku. Nopa edikakene odene wene piane tuku wa Akolaliyo wene toko. Anu oya-lawe kimeka Polo nopa dikane ago wa wene tomotoane uku. 12 Enipa pinali anu wa kei pikene ukuna mena. Pade ali-kitame no akoa agale okoli yatekete kime i i wa no kei pimotoane tekene ni uku. E yename kini wa kei pia mate agale ikilepa kini tepene poane wene pimotoake kepeneme epeteku wa agale epeneya-kiti witoa oa kaki. 13 Padeka-kitame no Polo leau akeneya yakene ni uku wa ikipa nipa ele kule tukulepa Akolalinele takaku wane topo takoane uku. Wa padeka-kitame no Poloyo utanele-kama tuku wa ikipa nipa enilepa ali atoa kiwike tuku wane topo takoane uku. 14 Edikakilepa Keraisu totoke wedoa wene mekoa mekome tanele wene tekene ni tuku. Keraisu odene ago toto peya luku tuaneyano, Akolaliyo toto peya tuane yene tetepo takoa meko. 15 Ali atoa peya luku eni tukilepa nipa itonoke mekete kinikile-kama toamekete one wene moa onekeleka takamotoa tokome taneya. Kiwi luku tukale moa kamotokane ago Keraisuke uku.

16 Onepa nitane agono, opi titi-moapa itono peku noai tiki-kitame tikina toa tatoane wamuku. Nipa panagono tepene meaneya tetoa enameketeke pa tokoo leneme enetekoapa i agopa dikane ago tadeko wa takoa enoa akatoane wamuku. Noanumeka papete edikakenepa Keraisu einagopa pa agono wene pikou. Nitikouyake opi eni wene wiane wakene eya wane uku. 17 Panago Keraisu-pala lipuaneya mekopa nipa one namolo wene wia wawa weneya ago latitapeko. Nipa one namolole tewitikoa wawa wenele toma yako. 18 Ali atoa toto weneya yene latikilepa Akolali oneme-kama tokoya. Papete toto peyame one-pala poi teia mekoloka poi wiane pitikouno, e yeneke tuano pa wa Keraisu moa wetekaneya. Nitaneyake ete ali atoaka one-pala wene odene pia lipunomotoa tokome tone eni takakanakamo kime oa aua pupitikakapoati wa toto moa kakaka. 19 Einakamopa Keraisu nome tuaneleke Akolaliyo ali atoa ta piko peyake one-pala wene odene pia lipunomotoa tokome kini poanele toma pokoike po letu mekakana kea wakenemo kekutu. Nipa einakamo oa aua pupitikakapoatino poe wa toto takoa moa kakaka.

20 Nitikano, tone Keraisuno agale patu kautakoa kama yako. Nitima yaketepa Akolaliyo kiwi kowitou toa kowitikete one-pala poi teigoa watoe-ye wa kiwi kowitiko. Enipa Keraisunole takakete ni oko-ye. 21 Keraisu einagopa poanele padeleka toamene agoke Akolaliyo tone toko poanele kabe koukoa moa oneke awitikaneya. Nipa toto

luku poanele tane ago tetepo takaneya. Akolaliyo edikakomepa kipa one yagono yene latitapeneya memotoane tukuno, Keraisu-pala lipua meamene wa totopa poanele toamene yene tetepo takaneya.

6

1 Akolalinele takakilepa one-pala odeneka tekete toko. Nitikete tekete kipala eya wa kowitoa oko-ye. Akolaliyo kiwi pewe witikome toa motikilepa pata pale takayano, one eni tanemo wedoa yakoa moamene-ye. 2 Akolaliyo one eni toatekamo papete oa piane toane ukuno yakamene.

Kiwi pewe wiatekou-petepa kini kowitikoimo yakoane tou. Kiwi toane moatekou-petepa auapeane tou wa Akolaliyo akeneya.

Eina oa piane toa taatekoa toateko-petepa opino nepio wane uku-ye.

Poloyo Tete Mokala Tanemo

3 Padele poanele tokouke-kiti ete-kitame Keraisunomo yakoa moamokaya tokale Akolalinele wedoane takama yaku. 4 Nipa no i agopa Akolalinele takama yaku ago tadeko wa ete-kitame wene tomotoane tekene eya toma yaku. Ke enekakolo mekeneka tete mokoane kakeneka wene keda taneya mekeneka onekele ele kule poti takoane togakala tuku. 5 Padepete-kiti pade-kitame no layo toua wia ni po yapuka moa pitikoa ni no i ago wiato wa ali atoa oa kamotokoa enika enile tokala tiki. Nitikala tomotoaneke onekele pa takama yakene padepete-kiti ko meamoane ni atu piamele toameneya meane ni noateku nee toamokolo pa pima yaku. 6 Nitima yakeneka poane wene piamoane ni Keraisunomo wene tootapeane ni utanele-kama toane ni epene wene-kama piane tuku. Ni Epetane Yomini nome awinaneya meane ni ali atoake wene mekoane tagatapeane tuku. 7 Nitoanepa niminimo-kama toaweane oane Akolaline tele patu kautakoane kawane tuku. Ni Akolaliyo no poanele toamene ago tetepo takakome olaukanele eni tikilepa nimini yoname lama pikoane kawane ewa yoname kotokoto pikoane kawane tou toane tuku. 8 Nitoane kaku agopa pade-kitame no kei pia wa pade-kitame no paya tetepo takoa wakala tiki. Ni padeka-kitame no i agopa poanele toko ago wa akoa agale oa wa pade-kitame no i agopa epetane ago wa oa tiki. Nopa niminimo-kama oane auane yaku agoke pade-kitame no kapene ago tetepo takoa wakala tiki. 9 Nopa ibini akene ago menake anu toma yakumo ta piko peyake oa pupitikaneya. Pade-kitame no i agopa tuateku ago tadeko wa wakiyake no tuameneya mekene uku. Ni pade-kitame no i ago wiato wa layo toua witikiyake oyake wia tukamele toamokolo wakala tiki. 10 Wene keda taneya mekeneke wedianeya-kama meku. Nipa ponopene ago mekeneke ali atoa peya mati kamo takou toanepa Akolaline peku naku toa kiwika noatino toe wane lawetekala tuku. No padeya deyaka toamokolo mekeneke Akolalineya-kama moateku ago i mekene uku-ye.

11 Ae, wini Korine take meki-kiti kipala ina ukupa anu te-pene meaneya-kama eni yawane ootapeku. Kiwike wene mekoane mekene ni uku. 12 Noanu kiwike wene mekoane memotoake anu oya-lawe kiwi pade nooke wene mekoa meamekete tiki. 13 Kipala eya wane ikilepa anu mati-kiti tetepo takakene ni uku. Noanu kiwike wene mekoane meku toa topo takoa nooke wedoa wene mekoa meamene.

Poloyo Pubu Akenemo

14 Akolalinemo yakoa moameneya
meki-kiti-pala lipua meameamene.
Wene kiyo akeneya meki-kiti
poanele-kama tiki-kiti-pala edoa
lipua memotoa-pe. Pa-pala
yomiyomuta edoa odeneka
matutukamotoa-pe. 15 Keraisu-
pala Setanuta edoa odene wene
pianeya memotoa-pe. Yesunomo
yakoa motane ago-pala onekemo
yakoa moamademe wakene
agota edoa odene wene pi-
aneya memotoa-pe. 16 Akolaline
wikakane yapu kenekepa iponole
edoa tomotoa-pe. Enipa totopa
mea kama poko ago Akolaline
wikakane yapuno, iponole edoa
tato-pe. Nikepa Akolaliyo eya wa
akeneyano, yakamene.

Anu wane takoane motokouna yatenepa anu yapu tetepo takoane kiwi pakeke none menou. Nika noanupa kini Akolali wane oane kipa anu yatene wane oane tou wa Akolaliyo akeneya.

17 Nitaneyake Ali Muno Akolaliyo
eya waka akeneya.

Ete-kitame poanele-kama toma yakile tewitikoa wamene. Dikane ali atoame poanele tikina toa toameamene. Eya kuya poaneya peya titi toa wamene. Nitikolipa kiwi makutukoane mou. 18 *Nipa noanupa kiniketai wane oane kipa anu mana konomikiti wane oane tou* wa ali atoa peya telekole-kama toa talo toko ago Ali Munoyo akeneya.

7

1 Anu kolotini yene Akolaliyo
kiwi auapekene dikou wa oa
pianeya tokolo tekete tone tigini
weneta moa koiga koiga tokoya-
kiti takoa watoane uku. Nitoapa
oneke nate wene pianeya mekete
wene kiyo akeneya meateko
kotuke kakoa wili toa meato.

Poloyo Wedia Mekome Akenemo

2 Nopa kini tepene moa mekou
toa nooke wene mekoa meamene-
ye. Noanumepa kiwi odene
ago-palaka toane potokakouna
mena. Ni odene agono wene
moane koigoane odene agoneya
yotokoane moane toamokou.
3 Kipala ina ukupa kiwi kikoane
akakuna mena. Kipala namolo
okouna toane wa lokoane uku.
Nopa kiwike wedoane wene
mekoane mekuno, itonoke pa
meamedekolupa nipa kipala
odeneka meou wane meou. Tu-
amedekolupa nipa kipala odeneka
tuou wane tuadene meou. 4 Kiwike
wene mataneya mekene kiwi ko
mate ou toane okala tuku. Nipa
ele kule ke enekakolo mekeneka
tepe kolotini kilikoa pimotoane
wedianeya-kama meku.

5 Masedonia take pone mepo-
keneka tepe mataketikoa meamele
toameneya meku pekene toane
eya kuya keda enamutukala tokou.
Nipa pade-kitame nopala neno oa
kakoli ae, Yesunomo olaukakouna
yename Yesunole takoake wakaya
wanepa tepe we tokale mekou.
6 Nitoane mekouyake wene keda
taneya meki-kiti mama moa
auapeko ago Akolaliyo no mama
moa auapekome no mekouta
Taitasi moa wetekaneya. 7 Nitikale
nokale enekene wene epetaneya
meane ni kiwi ko okamo yatekene
wediane kawane tokou. Taitasi
einago eni nokomepa kime one
wene epetekakoinakamo i i wa
oa eya ko-pala oa toka. Kime no
enadiya wa wene pianeya mea ni
no-pala poanele tokoinake elame
tuaneya mea ni no mama moa
tokoi ko oka. Nimo okale yatekene
anu namolo wedikoane mekouna
toane moane patukoane wedoane
wediane kakou.

8 Papete anu pipiame kini wene
keda takaneya tadekale wiane
wetekamikinakeya wane wene

pikounake opi pade eni wene pia-
muku. 9 Nopa opi wediane mekene
uku. Anu pipiame kini wene keda
takaneyake ukuna mena. Kini
wene keda takaneya mekete tekete
kini namolo poane wene tewitikoa
wakete tokoinake uku. Kini wene
keda takakilepa Akolaline wene
piane toa taneyano, anu eina
pipiame kipala toa potokaneya
mena. 10 Akolaliyo ali atoa wene
keda taneya memotoa tikilepa
nipa kiwi toane mou wa tone
poane wene wia wamotoa tokome
toko. Nitikono, one eni tokole kote
motuku wa edoa wene piato-pe.
Itono peku noai tiki-kiti wene keda
taneya meketepa nipa kini poane
wene tewitikoa wawamekete tua
atua pokala tiki. 11 Kime anu
eina pipia moa oi mootokoapa
Akolaline wene motekete wene
keda taneya mekete eya tokoi.
Onekele wedoa takama yawa ni
kiwi pakeke ya tanele tokagome
toka toa kime pade nitamokoo wa
pinali kini wa kei pia ni poane
agome tokake Akolaliyo kiwika
kibu moamedeko wa pitime
tuaneya mea tokoi. Nitoapa no
Polo kiwi mekita nomotadiya wa
wene pianeya mea ni onepa edoa
meko patu wa no mama motaneya
mea ni eina ya tanele tokago kibu
moato wa one kibu moatekoi oi
pedoa pia tokoi. Widikakilepa
kime poanele tadiki wane akoane
oatekouleka toamokoi. 12 Kini eina
pipia wiane wetekakilepa nipa
eina ya tanele tane agoka oneme
ya takane agoka auapeou wane
wene piane tokouna mena. Kime
widikanele tikilepa no Poloke
wedoa wene mekakete tadeko
wa kime wene tomotoane tekene
ni tokouna. Akolaline wene
motekete tadeko wa tomotoaneka
tokouna. 13 Kini wini tekete tikimo
yatekouya tekene wene epetaneya
mekene uku.

Nika Taitasi einago no mekouta
wedianeya noka matiyame anu
wene epetekatapeneya mekene
uku. Kiwi peyame one wedoa
auapekete one tepe kolotini kilikoa
pikakete tadiki. 14 Papete Taitase-
pala kiwi kei pikene mate agale
ou toane i i wane okouna toa
kotuke kakoa epetekoa wini tekete
tadikino, einapa pamo wamekene
tadeku. Kipala niminimo-kama
oane mekala tokouna. Taitasi-
pala i i wane kiwi kei pikilepa
einakamoka nimini eina ekene
tokou. 15 Taitasi einago wida
nokale one wene pokaya piti
motokakete one okamo yakoa tato
wa kime wedoa makutukoa mo-
tokoi. Nitikoina wene kibutukoa
mekomepa kiwike wene mekoa
tagatapeko. 16 Ni tamele tadeko
wane wedianeya-kama mekene
uku.

8

Kinikiya Moke Tamene Wa Poloyo

Korine Ali Atoa Mane Mane Oa Olaukanemo

1 Anu oya-lawe, Akolaliyo one
yene Masedonia take meki-kiti
pewe-kala witikome tokomo
ukuno yakamene. 2 Eni yene
ele kule ke enekakale meketeka
wedoa wedikete eya tokoi. Etene
ponopene ali atoameke kinikiya
moke toa meato wa ete yene tatia
metekilepa keda takoa mekala
tokoi. 3 Nipa kini pikoya-kiti
dedeya pimotoa ako-kama metek-
ilepa kini weneme tokoi. 4 Nitikete
Akolaline yene Yudea take meki-
kitipa kime auapeoono ta wa
no wedoa yakoa kowitoai tokoi.
5 Eni yename kuedo meoo wa
ekete okoino wene pikouyake
eya toatekoilekeka akedekoi.
Kue eyaka meadeteke namolo
takoa Akolali nekele takoo wa
pinali-kiti kiwika kini Akolalike
metekete metekoi. Nititikoapa
Akolaline wene motekete no
Polo neka auapeoo wa oa tokoi.
6 Nitikolipa eya tokou. Taitasi
einagome papete ponopene Yu

yene auapeademe anu Korine yene kinike kue eya wida koukoa moa togameneyake pake teigoa poka. Opa kime titikete epetekoa metekoinakale wipitimotoane tekene Taitasi nepa Korine take papete titipikanakale peya takat-apeano pa wane kowitikou. 7 Kime ele kule tikilepa wedoa-kama tekete tiki. Nipa Keraisuke wene tugoa mea one agale muno pewe kakoa oa onekemo yakoa moa onekele takoa nooke wene mekoa mea enika enile wedoa-kama tekete tiki. Nitima pikina toapa ponopene Yu ali atoa mama motekete meatikiya keda takoa memotoane uku-ye.

8 Ina ukulepa kime toe wane tika tika toamuku. Masedo-nia yename kinikiya moke toa epetekoa metekimo kipala oane metekenepa eni yename tikina toapa Korine yene kini weneme toamiki patu, kini weneme tiki patu wane wene piane mekene ni uku. 9 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo ali atoa pewe witikome tanemo ukuno, yakamene. One uu kamo agomeke kiwi auapeademe ponopene ago latia nekeneya. Ponopene ago latia nome mekome kiwika kamo takou toa etenane peku lawetaneya. Enipa kini wene tikimo uku.

10 Yena malike ponopene Yu yene auapeato wa kime titikete tadekoinakaleke eya wane ukuno, yakamene. Yu yene auapekilepa ete yename naniko auapemo-toa Korine yene kime namolo takoa auapeato wa wene pia titia tadekoinano, 11 opi toa pegetetapeamene. Papete eni toatekoileke wene piitikaneya meadekoinano, opi eina papete wene piadekoina toa wedoa toa pegetetapeamene. Kini kue eya meatiki kotuke kakoa keda takoa meamene-ye. 12 Panagome-kiti onekeya-kiti pade moke toane meou wa wedia mekome one meatekoya pa dedeya pikale tokome tubeya meamokalepa Akolaliyopa einagoneya tubeya toamoko wa wene tokome wene keaneya meoo.

13 Kiwika ponopeneya meatino, kinikiya ete yene meetapeamene wane wamuku. Kiwika ete yeneka odene kotu kakoa meati wane ekene uku. 14 Opipa Yu yene pa mekili tekete kinikiya moke toa meamele toko. Wa nanikopa kiwi padeya-kiti toameneya wida pa mekolipa nipa eni Yu yenamepa kinikiya oyake pikale tekete ete wa meamele too. 15 Edikanelekepa Akolaline bokuke agale dikoa pianeyano, yakamene.

One noateka nee tubeya motoka agomepa one eni motokapa pupitini kawameneya meka. Wa panagome-kiti pa dedeya motoka agopa kobu toamokale meka wa panagome wia mekaneya.

Taitasi One Oyagotame Tanemo

16 Kiwi mama motekene auapeou wane wene piane-kama meku. Akolaliyopa Taitasi no-pala wene odene kotu kakamotoa tokolo onemeka kiwi auapeada wa wene pia mekono, Akolali-pala ke wane uku. 17 Kiwi wida mekita Taitasi ne poo-pe wane yatekolu nitouno ta wa oka. Nipa kiwi enadiya wa wene tokoa kakeneya tokome one weneme wida noo. 18 Taitasi wida moane wetekakilepa tone oyago pade one-pala opia nomotoane moane wetekaku. Einagome Keraisuno ali atoa koukoai tikika onekemo oa aua yakome tokoleke peyame one kei piai tiki. 19 Nika einagopa Keraisuno eni ali atoame moa kakakete ekete no Poloyo ponopene Yu yene kue tatia meademe Yerusaleme take aua potokakale i agoka pomotono tatoe wa einago nooke oto wetekakoi.

Eni kue totome moa aua potokakilepa nipa ponopeneya meki-kiti mama motekete ni aua potokaki wa peyame Ali Muno kei pimotoa tekete ni toko.
20 Keraisuno ali atoame keda takoa metekoiyapa kime tatia potokakoi wa pade-kitame toto akoa agale akaya tokale egele moke toameneya tatikatapeoo. 21 Nipa Akolaliyo enekono, kiyokekama tato wa ali atoane lene yoto kakete too.
22 Taitasi-pala tone oyagota Korine take wida moane wetekakenepa panagoka kita-pala opia pomotoane moane wetekaku. Einagome Akolalinele ele kule takakilepa wedoa-kama tadeko. Ni ago kiwike wene mataneya mekome tokome oneka wida nou wa wedia meko. 23 Taitasi einagopa no-pala oya patu pikagome kiwi pakeke Akolalinele takoa mekanakagoke uku. Onepala wida opia niki alitapa Keraisuno ali atoa kini koukoai tikika mekete takoa moa kakane alita. Einagotame tikilekepa etekitame Keraisu kei pikala tiki. 24 Einago-mene wida nokoli wedoa makutukoa moamene. Nipa kimeneke wene mekoa mekete ni tadiki wa einago-mename wene tomotono nitamene. Nitikolipa Keraisuno ali atoame e ku take mekete yatekete ekete ẹe nimini Korine yene ete yeneke etene wene mekoa meadiki wa oa ni Korine yene kiwi kei pikoumopa nimini akedeko wa oa toi.

9

Keraisuno Ali Atoa Auapea Toatekomo

1 Akolaline yene Yudea take ponopeneya meki-kiti auapea kue eya koukoa toatikile kiwi olaukateku toa mena. 2 Kime enile toadete niko niko toa kakoino wene tokouya tekene Masedonia yene-pala eya wane okou. Tone Geriki take meki oya-lawe kime eni toatekoile yena malike titikete tokoi wane mate agale ou toane kiwi kei pikou. Nimo yatekete tekete Masedonia yene peya matiyame kimeka tou wa tokoi. 3 Nipa wini Geriki take mekikiti kime ponopene Yu yenane kue koukoa pikadete tiki wane kiwi kei pikoumopa pata pamo neme akedeko wa padame nopala akaya tokolo eya tuku. Geriki yename kue koukoa pikamotono poe wane tone eni oyali-mene wida moane wetekaku. 4 Kiwi wini mekita Masedonia yene nopala opia nekete enekoli Geriki yene kime eni kue wete koukoa pikameadekolipa nipa Geriki yene kiwi kei pata pamo akedeku wane yaame tuou. Korine yene kiwika yaame tuei. 5 Nitikaya tokolo anu i oyali-mene kiwike wini moane wetekaku. Nipa Geriki yene kinikiya keda takoa koukoa pikapioo wa papete oa lutukoina toa toa pegetetapemotono, kiwi namolo takoa poe wane wini moane wetekaku-ye. Nipa kue memotoane tika tika tukuya mena. Pa kini weneme keda takoa memotoane tekene ni tuku.
6 Eya wene taneya meamene. Ipe pinagome-kiti one ipe ludu nee lene natetekoa matakopa nipa wipitikome one ipe kakoya nee natetekoa noa meoo. Wa panagome-kiti one ipe ludu nee lene wedoa matakopa nipa wipitikome one ipe kakoya nee tubeya noa meoo. 7 Nipa kinikiyapa iya meou wa kini wene toopikala tokoina toa metekilepa eya tamene. Panagome tika tika tokolo tuku wa meamoa ni koteme tukuyake tuku wa meamoa tamene. Wedia mekete tamene. Wedia meteko agopa Akolaline kolotini ago eni. 8 Akolaliyo kiwi pewe witikome eya kuya akokama meamele toko. Nitamele tokono, ta pataka abuna kini mamina nee enika eniya ako-

kama motekete tekete padeya-kiti moke toa ponopene yene auapea meamele toko. 9 Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono, yakamene.

Onekeya-kiti moke toa ponopene yene keda takoa mekala toko. One kiyo akenele pa pia kawademe toko wa panagome wia mekaneya.

10 Akolaliyo ipe pinago nee lene matatekoya mea ni tone noateko nee mea tokome eyaka too. Ku tuou toa kinikiya ako-kama moke toa epetekoa mema pomotoa tokome kini metekoina luku pupitini kakoa mekala too. 11 Nipa kinikiya eya kuya moke toa keda takoa mekala tomotoa tokome kamo takou toa one eni toatekoi peku lawetekala too. Nitikalepa toto Aposelo ali-kitame kinikiya moa ponopene ali atoa mekoika aua potokoa metekolo tekete kainya matiyame Akolali-pala ke wa oi. 12 Kinikiya edikoa moke toa meteketepa nipa Akolaline ali atoa padeya-kiti toameneya pa mekoli auapekala toi. Nika ali atoa peya matiyame Akolali-pala ke wa omotoa toi. 13 Edikakolipa kime auapekoi-kitame eya wa oa toi. Kime Keraisunomo yakoane motokou wa ikilepa nimini akediki. Onekeleka wedoa takama yakino, kinikiya keda takoa moke toa metekilepa kiwi Yerusaleme take ponopeneya meko-kiti ete yeneka mama motekete ni tadiki wa Akolali kei pikala toi. 14 Eya waka oa toi. Akolaliyo kiwi pewe wia tagatapeneya mekete ni tadiki wa kiwike-kama wene piitikaneya mekete kini kowitikama poi. 15 Akolaliyo toto auapekome Keraisu moa wetekaneyano, totome ke wa ikilepa edemo wamoo.

10

Polo Pinali One Wa Kei Pianemo

1 No Poloyo kime eya tamene wane kowitikilepa Keraisuyo poti ko akene wene pianeya mekome ou toane mekene uku. Nipa kiwi kakakoane pa taba ago mekene ukuyake wa padeka pone mekene kiwike pademo pademo wiane wetekakilepa telekago tetepo takoane tuku wa iki agome uku. 2 Pa itono peku noai tuku wa no paya tetepo takakete iki-kiti mekita wida none mekene wedoane kikoane akou. Kipalaka edikoane kikoane akamouno, wini yename no paya tetepo takakete waki toa toameamene wane kiwi kowitoane uku-ye. 3 Polo nopa itonoke meku agomeke pa itono peku noai tiki-kitame poi tekete tiki toane toamuku. 4 Itono peku noai tiki-kitame poyo tue eya pikoa kawa poi top-ikiyake anume pade nitamekene Akolaline tele patu kautakoane kaku. Nitoanepa Setanuyo yopia meko taapa pawe kago ke aweane tadekakatapeku. 5 Nitikenepa eni yename ali atoa Akolaline peku noamomotono tato wa kini wene kibutua iki agaleme ka ketekakili kilikatapeku. Nipa ali atoame Keraisunole takama yakete oneke-kama wene piitikaneya memotoane tuku. 6 Panagome Keraisunole odeneleka kote moa katekoa takameadekalepa kibu mou. Nitadeneke anu oya-lawe kime Keraisunole takatiki kotuke kakoa takamotoane nepiane meku.

7 Kiwi padeka-kitame no paya tetepo takakilepa anu tepene meaneya tetoa enameketeke tiki. E yename kipa Keraisuno yene kako wa wene piketepa nipa no Poloka one yatene ago kaku waka wene piamediki. 8 Ali Munoyopa one yapu wikakou toane kiwi auapemotoa tokome no moa kakaka. Nipa poane yapu ke aweane mitikoane wawou toane kiwi kibu momotoa taneya

mena. Nopa dikane ago wane mate agale ou toane okala tekeneka nimini uku. Nimo wanepa edekolo amene ya momotoa-pe. 9 Kini pipia-mene wiane wetekakilepa no einagome kiwi piti takademe ni toko wa wene pimotoane tokala toamuku. 10 Kiwi padeka-kitame nooke eya wa iki. No einagome kini pipia witikilepa agale kou takoa telekomo-kama oa tokoyake kiwi mekota nome mekome pa taba agome keneya pamo okala toko wa iki. 11 Nimo iki-kiti kipa nipa eya wene toatino, yakamene. No padeka mekene dikou dikou wane ukuna toanepa kiwi mekoita wini nekeneka odenemo-kama ouno, nepio.

12 Kiwi padeka-kiti kini wa kei pia mekino, no pa keku ago anume tuku toa e yene kimeka toati wane kini yagono ago tetepo takoane mate agale amene ya motaneya mekene uku. Kini tokoole ele kule teyo adekoa toko patu wa adeka-nali yotuku pekete toapa pale tekete tiki. 13 Noanume pade nitamuku. Akolaliyo no toatekoule i i wa yametikilepa Korine yene auapeamene wa eni pupu kiki-likoa yameteka. Pinali anu wa kei piane ikilepa Akolaliyo yameteka toane tukuleke odene anu wa kei piamele toko. 14 Akolaliyo eni oyameteka toanepa ete ali-kiti naniko nomotoane kiwi wini mekoita no namolo takoane Keraisunomo oane auane nok-ouna. Nitikouna tekene enilekepa mate agale ekene ile tokouna wane amele tokolo uku. 15-16 Nipa pade ali-kiti namolo takoa pekete tanele anume titiane tane tetepo takoane mate agale wamuku. Mate agale wamekene eya wane uku. Kime Keraisunole namolo takama yakete tokoinakale moa patukoa wedoa takama yakolipa Akolaliyo padeka eko-mene yame-tekale onekemo eida-kitika oane auane pou. Nipa panagome Keraisunomo wete opane take pekene onekele takakene dikakou dikakou wane mate agale wamou. 17 *Mate agale ikilepa nipa Ako-laliyo tokoleke-kama mate agale amene* wa Akolaline bokuke wia mekaneya piko. Eni wia mekane toa tatoane uku-ye. 18 Panagome ile tuku wa pinali one wa kei pia okopa nipa Akolaliyo einagopa ibini akene ago tetepo takakoya mena. Ali Munoyo kei piko agopa ibini akene ago eni.

11

Kapene Aposelo Ali-kitike Pubu Akenemo

1 Opi leau akene agome keneya kipala eya-mene oatekumo poti yakakoa meamene wane uku. O'o, kimepa ae no Polo dikane agoke mama moa yakato wa kini weneme yakoino, yakamene wane wamuku. 2 Akolali kiwike wene mekoa mea mama motokome toko toane tekene eya wane uku. Etename-kiti one kono ali odene agoke poateko wene toopikome pade ali-palaka koua piamea wa yopia meko toane kiwi Keraisu odeneke poatino pade alike eko poameo wane kipa anu kono tetepo takoane yopiane mekene uku. 3 Papete namolo atoa Ipiyopa kayame oa yotokakale yatekome tane toa kimeka nitikaya tokolo uku. Nipa Keraisuke-kama wene piitikaneya mea onekele wedoa takama yakiyake panago nome poane peku lawetekolo noa etepea pokaya tokolo ni uku. 4 Ae, dikane ali-kiti kiwi wida mekika nekete Yesunomo i i wa olaukakilepa noanume olaukakouna toa olaukamikiyake wete yakoa mokala tekete tiki. Ni Epetane Yomininemo ni Akolaliyo kiwi toa motokome tanemo i i wa olaukakilepa kiwi olaukakouna toa olaukamikiyake ee nimini iki wa wete yakoa mokala tekete tiki. Nipa monekemo eni yakoa moa ni

mone Yomini kiwike awitaneya mea tekete tiki. 5 Ekee, enika enimo olaukaki ali-kitipa ibini akene Aposelo ali-kiti tetepo takoa olaukakiyake no moa patukamele toamokono wene pikene uku. 6 Nopa agale muno pewe kakoane amele toamokoyake Yesunomo wene tootapeneya mekene uku. Onekemopa emo kumota keleyo olaukakala tokouna.

7 Yesunomo Akolaliyo kiwi toa motokome tanemo kiwi oane metekilepa kue oiane moamekene pa tokouna. Nipa kipa ibini akene yene memotoane tekene noanupa paya ago latiane mekene tokouna. Enilepa poanele tokotu patu. 8 Kiwi pakeke Yesunomo oane mema yakouka Yesuno yatene ete ta-kitike mekete anu kue moa wetekakala tokoi. Kiwi auapeadene eni yenaneke kue motokolupa pade-kitame eni kue kode motokouyano wene pikoi. 9 Ni pade kiwi pakeke mekene anu kue eya toamokaleka kinikiya manoe wane oikouna mena. Nitamokounake anu moatekouya peya Masedonia take yename aua notokakala tokoi. Nipa Korine yene kime no Polo kue eya edoa moa meteko patu wa wene keda taneya mekaya tokolo opika nanikoka kinike padeyaka oiane moamuku. 10 Keraisuno nimini peku naku agome ukuno yakamene. Geriki ta ludu pima yakene eya wane mate agale oma yaku-ye. Yesunomo Korine yene kipala oane metekeneka kinike kue dedeyaka moame-tekakala tokou wane oma yaku-ye. Padameka enimo wamea wa amele toamoko. 11 Nimo ikilepa kiwike wene mekameneya mekene ni ukutu-pe. E̲'e mena. Kiwike wene mekoane mekuno Akolaliyo wene toko.

12 Yesunomo oane metekilepa kue eya oiane moameneya pa oane meteku toane pa enakale tou. Nipa ibini akene wa tetepo takoa iki Aposelo ali-kitamepa Yesunomo oa metekete kue-pala oia moma pikiyake noanume tuku toa kimeka toko wa mate agale wamomotoane tou. 13 Edikaki ali-kitipa kapene Aposelo ali-kiti. Keraisuno Aposelo ali-kiti nekete oko wa ikilepa kiwi oa yotokaketeke iki. 14-15 Wini yene kini lukoa meki ago Setanuyo tokona toa tekete tiki. Enipa tamele tadiki. Setanu einagopa pa̲ tootapeane edelo ago tetepo takoa meamele toko. Eina toa wini yename Setanunole takakilepa Akolalinele takane tetepo takoa tekete tiki. Eni namipa kini wia enatikiyano.

Poloyo Tete Mokoa Kakenemo

16 Eya wane lokoane uku. No Polo leau akeneya mekene ni uku wa wene piameamene. Nopa leau akene ago wado wene piketepa nipa kipala i mate agale oatekumo deya pa yakakoa meamene. 17 Kipala i mate agale ou toane oatekumopa Ali Munoyo amene wa oka toane wamuku. Pa leau akene ago tetepo takoane mekene imopa amelepa tokono oada wane uku. 18 Kiwi pakeke meki ali kainya mati kini itonole toma yakike kini wa kei pikala tikino, noka mate agale oada. 19 Kipa wene meane yene meko wa wene piketeke wene meamene yename ikimo yakamene kote tokolo waku wa wamekete pa yakakala tekete tiki. 20 Widikoa mekili padali-kitame kinikile-kama takoe wa tika tika toa ni kinikiya tolopi toa moa ni kiwi paya tetepo takoa ni kini kabunu kugutukoa wia tikilika pa poitali-kiti mekete kini ikimo yakoa mokala tekete tiki. 21 Ae, no pa taba ago tekene kipala enika enile tamene ya moane mekene toamokouna.

Nitamokounake wini yene dika dika wa kini wa kei pia mate

agale okolipa pinali anu wa kei piane mate agale ikilepa odenemo-kama ou. Nipa wene meamene agome keneya eya wane ou. 22-23 Kipa Iberu ali-kiti wa oa kipa Iserele yatene pitiko wa oa Eberameke tạma noko wa oa tiki. Noanupa Iberu ago meku. Noanupa Iserele yatene ago pitiku. Noanupa Eberameke tagene ago. Kipa Keraisunole takama yako waka ikiyake leau akene agome eya wane uku. Onekelepa kimepa natele takama pomotoane noanume wedoane takama yaku. Nipa wini yene moane patukoane eya tete moma yakou. Po yapu moa pitikaneya pa pikala toane po wapime wia teigala taneya yawane ni lugutukoane tuadene pikala tokou. 24 Ko kakoa-peta Yu yename no moa po wapime wia teigala tokoi. Nipa eina-pete-kama padeka tuku melepu (39) kakoa-peta wiai tokoi. 25 Tebolo-peta layome wikala taneya pikala tokou. Wa padepete padeka yename no ne wiou wa kue katekamoa pitikakala tokoi. Ni tebolo-peta kusa ue ludu ue dipike meane pokolu ue dipi paka puku pokome toa ueme nakakake petoane pokala tokou. Wa padepete edikane-pete ta lia patoa tomotoane kusa ue ludu yonoto piane kawane tukouyake petoane pokou. 26 Nipa ele kule ke enekakale pima yakolu yotane ueme dekoa aua pome ni kode ali poi pia mekoika patukoane pone ni no yatene Yu ali-kitameka pa yatene ali-kitameka no ne wiouno nepia wa padele padele toa potokakala tokoi. Enipa ali atoame ta latia pitikika tayo lonoka kusa ue mukeka ni oya patu piato wa no oa yotokakoi yene pakekeka tuatekoule tonokaka-kama pima yakou. 27 Padele padele toatekoule nami kakale ko meameneya pima yakou. Padepete-kiti atu piamele toamokale noatekou nee ueka toamokale pa pima yakou. Padepete-kiti nee noameneya pupu toane kawane ni kawa-tekou maminaka piatekoutaka toamokale nitime tuaneya pima yakou. 28 Nika Yesuno ali atoa ta piko peyake mekika edoa meki patu wa ta pataka abuna kiwike wene pitikaneya mekene tepe kolotini kilikoa piameneya pima yaku. 29 Panago-kiti tele meameneya pa taba ago mekopa nipa dikakago mama motekene noka taba ago tetepo takoane meku. Wa panagome-kiti panagopa etepea pomotoa likoa enekopa nipa einago likoa eneko ago-pala wene poaneya meku.

30 Anu wa kei piane mate agaledo ikilepa eya wane ou. Nopa taba agono, ele kule ke enekakolo mekilepa Keraisuno tele patu-kama kautakoane meku. 31 Ali Muno Yesu Keraisuno etene ali atoame kei-kama piatiki Akolaliy-opa noanume nimo ikilepa kapene agale wamukuno wene toko. 32 Nipa taba ago mekolu tanemo i ukuno, yakamene. Damasikase take mekolu ako tobou ago Aretasi oneke lokoa ta yopiko agome no dekoa moademe eya taneya. One poyo ali pade-mene takoa moa eni ta keteponoke no einago ponoono, nepia kaponoe wa moa wetekaneya. 33 Nitadekale yatekete anu oya-laweme no ne noo wa eni ta unukatapeane pawe kago tobou waneke ate lewia aua ponote kakete no tube ka keneke uutukoa po kakoa keti akolono poti tukaketikakoli itonoke yạatekoane pitoane ponokou.

12

Poloyo Pulete Enanemo

1 Ae, kipala mate agale ou toane pinali anu wa kei piane ikilepa pamo akene tetepo takakene

ukuyake Ali Munoyo no pulete pitikouta yametekala tokamo eya wane amedekuno, yakamene. 2 Akolaliyo Yesu-pala lipuane meku ago no moa keku tibu tiginita takuta patukatapea tebolo takaka tibuke one mekota dekoa moa aua pome eida kamotokapoka. Enipa pa pulete pitikouta enekou patu, nimini moa kamotokapoka patu. Akolaliyo wene tokoyake no pade wene toamuku. Nititikaneyake mali ali leme (14) kakoa ponaneyake opi einakamo toaweane uku. 3-4 Enimopa wa lokoane uku. No einagopa Akolaliyo eina Paradaise wa ibini akene tibuke dekoa moa aua poka. Enipa pulete pitikouta enekou patu. A tibuke pone kapokou patu. Akolaliyo wene tokoyake no pade wene toamuku. Einata emo kumota yakakoane mekouyake pa alime keamatekomo tokolo tekene anu lukoane yamedeku. 5 Nopala eni tokamoke mate agale ou toane amelepa tokoyake pinali anu wa kei piamou. Nitamatekuyake no taba ago ke enekakolo mekene tukuleke mate agale oada. 6 Mate agaledo ekenepa niminimo ekene tekene leau akene agome keneya ekene toamouno, ete-kitame no kei ako pikaya tokolo tekene mate agale wamadene waku. Ete-kitame no kei pikilepa nipa anume tukule leneme enoa anume ukumo kaleme yakoa tokoinakaleke odene no kei pimotoane uku.

7 Akolaliyopa ako tibuke ele kule tubele-kama yametekale tekene pinali anu wa kei wedoane pikaya tokale eya toka. Setanuno edelo ago pade no einagono tigini toa potokaneya memotono, tete metekapa wa yametaneya. 8 Nitaneyake ae, einakeya takoa wamotoane uku wane tebolopeta Akolali kowitikala tokouyake 9 eya wa oka. Onekele takateko kotuke kakoa takamotoanepa ne taba ago takoane tele lukoane pewe wima puku wa oka. Nimo okano, Keraisuno tele noke awinomotoane tekene nipa nopa taba agomeke nekele edikoane takou wane mate agale ou toane wediane mekene uku. 10 Nipa Keraisunole takama yakulu tekete ete-kitame no ya takoa tete mea tiki. Ke enekakolo meane piti tanele enoane tukuyake kilikoane mekene uku. Nipa no taba agomeke Keraisuno tele patu kautakoane kakene tekene telekago tetepo taneya mekene uku.

Poloyo Korine Yene Mama Motokome Akenemo

11 Inapa pinali anu wa kei piane ikilepa leau akene agome keneya tokou. Kimeka no kei piamele taneyake toameadekili tekene ni tokou. No pa agomeke kiwi pakeke kapene wakoa meki alikiti etene moane patukamele tokolo mekene uku. Kime wini yenepa ibini akene Aposelo alikiti tetepo takakiyake uku. 12 Kiwi pakeke wida mekenepa no i agopa Akolaliyo moa wetekaneya tadeko wa ka oa wene tomotoane tekene etene Aposelo ali-kitame tikina toane tubelekama toma yakouna. 13 Kiwi pakeke edikoane mekenepa edele katekoane toamokotu-pe. Eya odene katekoane toamokouna. Yesuno ali atoa ete ta-kitike mekoika kinike padeya-kiti oiane motokouyake Korine yene kinike padeyaka oiane moamokouna. Beita einapa kipa paya tetepo takakene tadekuno, ela toko wane edoane omotoa-pe.

14 Opi wida tebolo takoane ugu noadene meku. Wida none mekene kini kue nee eya oikilepa toamou. Kini kue eyake wene piitikaneya meamekene kiwike wene piitikaneya mekene ni uku. Mati deyame etene nineta kue nee eya moke toa meamoko. Etene ninetame kini mati deya-kiti nee

eya moke toa meamediki. 15 Ae, kiwi auapeadene anukuya peya tatiane meetapeou. Kiwike toane tuamedekolupa nipa tuou. Kiwike dikoane wene wedoane mekoane tomotoake nooke wene nateya mekoa meki patu.

16 Nipa no Polo kiwi pakeke Keraisunole takama yakene kinike kue eya keleyo oiane motane tetepo toameneyake kinikiya tolopi toane motekene tokou wa nopala wene pianeya mekete no akoa iki patu. 17 Kiwi tewitikoane padeka pone mepokenepa kinikiya-kiti motokapomotoane tekene panago kiwike wini moane wetekakou wa kime no akoa iki patu. 18 Taitasi einago Korine take wida poano pa wane kowitoane wetekakilepa padenakago one-pala opia nokagoka moane wetekoane tokouno, einago Taitasi wida nokome kinikiya tolopi toa motoka patu. E̱'e mena. Einago tota odene weneta piitikoa mekete odenelekama toma yako. Enipa nimini ukutu-pe.

19 Kime koiso yakoa memotoane kakene ou toane pinali anu wa kei pikene ni uku wa koto wene pianeya meki patu. No pade nitamekene Akolaline leneke kakene ikilepa Keraisu-pala lipuane kakene uku. Enipa anu kolotini yene kime Keraisunole wedoa takamotoane tekene auapeou wane mama motekene uku. 20 Wida nekene enekolu kiwi mekete toatekoi toa mekete toameadekoli enekaya wane ni uku. Kipala wene poaneya noatekouke no nomotoa wedianeya nepia mekete tadeko wa kime akaya tokolo tekene ni uku. Kini kini ete oto wa neno oa wene poaneya mea bu wa kotimi taneya mea pili pili toa akoa agale oa kotu kotu toa kawa ete yene paya tetepo takoa agale oa kamotokoa enika enile toonali yotokayano wene pikene uku. 21 Wida wa none mekolu kini tokoileke kiwi kakakoa Akolaliyo no ya takakayano wene piku. Kiwi padeka-kitame kini namolole toma yakoina tekete eko atoa moa ni motane atoa eko alike pote ni pamoka mea enika eni poanele pa toma yakete tiki. Ae, enika eni poane wene wia wawameadekoli enekene tumai keneya meou.

13

Wipitikome Pubu Oa Lionate Oa Tanemo

1 Wida wa ugu nikilepa tebolo takoa-peta tou. Akolaline bokuke wia mekapiane toapa *ali takuta tebolome-kiti panagome poanele tokale enekoinakamo i i wa odenemo-kama akoa okolipa oyake yakoa moamele too.* 2 Papete wida taku takoane ugu nekenepa kiwi padeka-kitame poanele tokoi-kiti ni kiwi peya kikilikoane pubu okounano, opi ta padeka mekene eya wane lokoane ukuno yakamene. Wida wa nekene poanele tokoi peya kibu mouno, nepio wane uku. 3 No Polo Keraisuno agale patu kautakoa kakome oko patuno, one nokome tokale enato wa nepia mekili tekene eya waneka uku. Keraisu einagome kiwi pakeke taba tokole toamokome telekolekama witakamotoa toko. 4 Ete yename one yomo lekaneyake wia dekakoli pa taba ago keneya eni tuaneyake opi Akolaline tele patu kautakoa-kala kako. Noanuka one keneya taba ago meku. Onepala lipuane ago pa taba agomeke kinikile takadene one-pala opiane Akolaline tele patu kautakoane kawane meou.

5 Kime Keraisunole takama yako patu wa kini tepene piko wene tetoa enekala tamene. Einago Keraisu Yesu kipala lipua meko wa wene toamiki-pe. Lipuaneya mekome-li. Enido wene toameadekalepa nipa onekele pata pale takama yakete tokoi. 6 Wida

nekene tokoule eneketepa no i agome Keraisunole pata pale takamokono, kipa kibu moamele toko wa oino wene piku-ye. 7 Ni pade Akolali kini kowitikakilepa poanele odeneleka toamomotono ta wane tuku. Nitikuno, telekole toane kibu moatekoule toamekete kiyo akenele toma pekedekolipa epetoo. No i ago Keraisuno agale patu kautakoa kakono, poanele tiki-kiti kibu moamele toko wa kimedo wene toamekete no paya tetepo takoake epetanele tadekolipa nipa epetoo. 8 Akolaliyo nimini peku lawetekale noa toma pekedekolipa nipa enile toma poameo wane ka edoane ketekamotoa-pe. Ka ina ina waneka yamema pamedeku. 9 Kime Keraisunole wedoa takama pikilipa nipa telekole toane kibu moateku toa mena. Enipa wene epetaneya mekene uku. Kime Keraisunole takama poatiki kotuke kakoa takama pomotono ta wane kini kowitikakene uku-ye. 10 Akolaliyo one yapu wikakou toane kiwi auapemotoa tokome no moa kakaka. Nipa poane yapu keaweane mitikoane wawou toane kiwi kibu momotoa taneya mena. No dikane agome kini poanele tokoileke kibu moamou wanepa nipa papete i take mekene pubu oane i pipia wiane wini wetekaku-ye.

11 Anu oya-lawe, i pipia wiane peya takakenepa eya wane uku. Keraisunole takama poatiki kotuke kakoa toadete wili toma pamene. Kipala i kowitoane ukumo yakoa tamene. Odene wene-kama pianeya meamene. Tepe kolotini kawia pianeya meamene. Edikoa mekolipa Akolali totoke wene mekoa mea tone tepe kolotini kilikoa pikoa toko ago kipala opia mea kawoo.

12 Yesunomo yakoa motane-kiti enekoita yono mano wa kini yono mokala tamene.

13 I take Akolaliyo one wa takoa motane yene peyame kiwi wete kamene wa kiwi lionate iki.

14 Kiwi peyane eya wane kowitikakene uku-ye. Ali Muno Yesu Keraisuyo pewe-kama wia ni Akolali kiwike wene mekoa mea ni Epetane Yomini kiwike awinome mekome odene wene pikoa tomotoane uku.

Opa anu agale eni.

GALESIA
Poloyo Galesia Yeneke Wia Wetekane Pipia

1-2 No Poloyoka nopala odeneka meki oya-lawemeka Keraisuno ali atoa wini Galesia ta ludu meki-kiti kiwike i pipia wini wia wetekakoye. I agale oane wetekakilepa pa ali-kitane agale patu kautakoane kakene ukuna mena. No Aposelo ago takoa moa kakakilepa pade alikitame taneya mena. Eya agotame Yesu Keraisu ni one tuaneya pikale moa kamotokane ago Akolalitame tokoi.

3 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikakene ukuye.

4 Keraisu einagomepa ipete poanele toomoa piki-kiti etepea pomotoa wakome anu oya-lawe toto toa moademe tone poanele tokooke nome tuaneya. Nipa toneketai Akolaliyo wene toopiane toa taatekoa taneya. 5 Nitaneyano, Akolali kei pia-kala katoane ukuye. E̱e nimini.

6 Ae, Yesunomopa wida pene yakoa mootokoake pade olaukanemo etepea yakoa litikete tiki. Nipa Akolaliyo kiwi eni yene pewe wia oto toa motakapoano pa wa Keraisu moa wetekaneyake onekemo tewitikoa wakete tiki. Nitikili tekene wene kainya mati pianeya mekene uku. 7 Pade olaukanemo wane ukumopa Keraisunomo mena. Pade-kitame kini wene moa bebo akakete tiki. Nipa onekemo moa koigoapa pademo pamo olaukadete wili toa kakete tiki. 8 Yesunomo kipala namolo olaukakounakamopa panagome moa koigoa olaukakalepa nipa Akolaliyo einago wakome wamotoane uku. Noanumeka a tibu kawa noko edelo alimeka onekemo moa koigoa olaukadekolopa Akolaliyo wakome wamotoane uku. 9 Kipala ina namolo okouna toane wa lokoane uku. Keraisunomo kime namolo yakoa motokoinakamopa panagome moa koigoa olaukakalepa Akolaliyo einago wakome wamotoane uku-ye. 10 No Poloyo eni ukupa nipa Akolaliyoka ali atoameka no kei pimotoane tekene ni uku wa wene piki-pe. Ali atoamedo no kei pimotoane enoane tekene tou tokapa nipa Keraisunole kapene wakoane takou toka.

Polo Aposelo Ago Takoa Moa Kakanemo

11 Anu oya-lawe kipala i ukumo yakamene. Yesunomo oane auane yakumopa alime wene kibututukoa mea to̱awea akenemo mena. 12 Nika panagome oa metekale yakoane motokoumo mena. Panagome-kiti imo yakoa moa ta wa no olaukakoya mena. Kipala i ukumopa edikanemo menake Yesu Keraisuyo i i wa nopala to̱awea oka.

13 Ete Yu yename Akolalinele takama piki toane noanumeka wedoane takama pokoumo kime yatekoimo wa wene takadene ukuno, yakamene. Papete einakale tekene Yesunomo yakoa motane ali atoa ela moameneya kiwi wiouno nepio wane wiane atukadene wili toane kakou. 14 Ni toto Yu yatenanele takakenepa anu yagono-mikiti peya mati moane patukoane anu kauamikitane peku-kama nootokoane wedoane toomoane pokou.

15 No nitatekou ago agauayo pene opiameneyake Akolaliyo one wa takoa mootokoa no pewe witikome kayo oa motokagome eya wa oa toka. 16 One managono

peku noa tamene wa no kayo oa moa kakaka. Nipa onekemo mone pa yatene pitiki toane mo wima-kala pomotoa tokome ni toka. Nitikalepa Yesunomo wete yakoa motane ago mekata-kiti poamoane 17 ni Akolaliyo namolo takoa moa kakane Aposelo ali-kiti Yerusaleme take koukoa mekoitaka poamoane tokou. Nitameneya Arebia take wete pone mepokou. Eidapa Yesuyo onekemo i i wa no olaukatapeka. Wa naniko Arebia ta tewitikoane Damasikase take wakapeane pone mepokou. 18 Nitoanepa tebolo takaka malike Pita mekota ugu pone mepou wane wene pikou toane Yerusaleme take pone Made takutake one-pala eida opiane mekou. 19 Einata einapete eya ago Yesuno wamene ago Yameka enekouyake ete Aposelo ali-kiti enamokou.

20 Kipala i oane wiane mekakene ukumopa niminimo-kama uku. Akolaliyo yakakoa kamotoane kapene wakamuku wane uku-ye.

21 Yerusaleme take meemotekene Siria Silisia tata ludu pima yakou. 22 Eina-petepa Yesuno ali atoa Yudea take pitikoi-kiti anu lene timini wete enameneya meketepa 23 ete-kitame no ko okoimo odene yakakala taneya. Nipa no einagome Yesuno ali atoa kiwi tete meemoa yakoyake opi Yesunomo oa aua yako wa ete-kitame no ko okoimo yakakala taneya. 24 Nitoa yakatekoapa anu eni tokouleke Akolali kei pia kakeneya.

2

Ete Aposelo Ali-kitame

Polo Makutukoa Motanemo

1 Wa mali ali leme (14) kakoa ponetekaneyake Banabasi-pala opiane Yerusaleme take wa waka-peane pone mepokou. Taitasi einagoka pato wane moane auane pokou. 2 Nipa Akolaliyo no wene takakale tekene eya toadene pokou. Yesuno yatene ibini akene ali-kitame yakamo-toane Yesunomo mone pa yatene-kiti mekika oane auane yakene ukumo to̲aweane oadene pokou. Nitoanepa Yesunole wete takak-ouleka enipete takakouleka pata pale takaya tokale eni ali-kiti-pala paka witimoane pone mekene i i wane to̲aweane ootapekou. 3 Nitikolu ekete nipa nemepa Keraisunole wedoa takama yake tadekono, i ago Taitasi mone Geriki agoke Mosesene totono piko toa kepene teigateko toa mena wa one makutukoa motokoi. 4 Nipa Yu yatenane totono litia tokoi ali pade-kitame Yesunomo yakoa motane tetepo takoa eya tokolika makutukoa motokoi. O yename Taitasine kepene teigamotoa toa enadete toto pakeke lede note menokoi. Ni pade Yesuno ali-kiti totome kini totono tewitikoa Yesunole atiki toa takakete tokoole enadete tokoi. Nipa kini tanele-kama litia tomotoa kini totonoke moa labakadete tokoi. 5 Nitikolipa Yesunomo Galesia yene kiwi olaukakounakamo moa koigakaya tokale o Yu yename okoimo pademoka yakamokou.

6 Nitikene ibini akene tetepo tane Aposelo ali-kiti pakeke mekeneke pa atiki toane mekou. Toto takoa enateko agopa Akolali odene tokale tekene atiki toane mekou. Nitoanepa kiwi pa yatene ali atoa Yesunomo oane metekouna toane e yene-pala i i wane to̲aweane okolu yatekete no neme onekemo pademo katekoa wameadeko wa wameneya eya wa okoi. 7 Akolaliyopa toto Yu yatene pitiko toa Keraisunomo oa aua yamotoa takoa Pita moa kakaka. Einakale tokome Polo neme onekemo e ku pa yatene pitikoi toa oa aua yamotoa takoa moa kakaneya tadeko wa okoi.

8 Keraisunomopa Pita neme Yu
yatene pitiki toa oa aua yawano
ta wa takoa moa tele lukaka ago
Akolaliyo no Polo neme e ku pa
yatene pitiki toa oa aua yawano
ta wa no takoa moa tele lukaka
tokale ni okoi. 9 Nitikete Yame
Pitata Yone toa tobou meane tetepo
tane ali-mename ekete e̱e nimini
okono, Polo neme winile tomotoa
pewe witikilepa Akolaliyo tadeko
wa ootokoa kakete eya tokoi.
Banabasi tota kini yagono agota
latikete tone yono motekete ekete
nipa ete Aposelo ali-kiti kime Yu
yatene pitiki toa Yesunole takama
poono, Banabasi kitame e ku pa
yatene pitiki toa onekele takama
poatino poe wa okoi. 10 Nimo
ootokoa kakete ekete eya odene
wene kayapeameneya toatino toe.
I take ponopeneya meki-kiti mama
moa auapema pamene wa okoi.
Einapa tou wane wene pianeya-
kama mekouyake okoi.

Poloyo Adioke Take Pita Kikoa Akanemo

11-12 Wa naniko Pita toto
mekoota Adioke take nome
mekome eya toka. Yameyo
moa wetekane Yu yene wete
noameneyake mone pa yatene ali
atoane yapu pome nee nopokala
toka. Wa naniko eni Yu yene
note mekoli einapete titimoa pa
yatene ali atoa mekoika pamene
kote tokale waka. Eni Yu yename
eya wa okoiya. Pa yatene al-
ime Yesunomo yakoa mootokoa
kini wa kepene teigamotoa
toamokolipa titi toa wamene wa
okoiya. Pitayo kini eina paya wene
litiane tetepo takakome kepene
teigamene ali-kiti-pala mekome
nee namene piti tokale waka.
Nitikalepa one ponoke kakene
ekene widikoapa toa potokako
wane kikoane akakou. 13 One eni
paya wene pia toka toapa one
Yu yatene oyali-kitame eni pene
nokoi Yu yene piti motekete tekete
kini okoile litikala tokoi. Nitikoli
enekome Banabaseyoka etepea
litia toka. 14 Nitoa Yesunomo
one niminimo pine piko toa litia
toameadekoli enekene e yenane
lene yoto kakene Pita-pala eya
wane okou. Pita nepa Yu agomeke
o Yu yene wete noameneyake
pa yatene ago tetepo takoa
mekanano, pa yatene ali-kitame
toto Yu yenane totono edoa litia
tomotoa-pe. Litia toatiki toa mena
wane okou.

Yu yeneka Pa Yeneka Yesuke Wene Tugakilekepa

Akolaliyo Toa Motokomo

15 Nimo ootokoane Pita-pala eya
waneka okou. I ago Pita totapa
Iserele yatene agota. Mone pa
yatene agota mena. 16 Nitane
agotame eya wa wene toko.
Akolaliyo one ali atoapa poanele
toamene yene tetepo takoa wene
keaneya mekilepa Mosesene
totono litia tootapekileke tokoya
mena. Enipa pa Yesuke wene
tugakileke toko. Totameka Yu
yatenane totono litia tootapeamele
toamokoyake Keraisu Yesuke
wene tugoa meko. Akolaliyo
totapa poanele toamene agota
tetepo takamotoa tekete ni toko.
Ni edoa-mo. Mosesene totono litiki
yene Akolaline leneke poanele
toameneya meane tetepo taneya
meamele toamoko. 17 Akolaliyo
totopa poanele toamene yene
tetepo takoa wene keaneya mem-
otoa toa enekete Yesuke wene
tugoa meketeka e ku pa yatename
poanele tikina toa totomeka
poanele tadekolopa nipa totome
poanele pa tomotoa Keraisuyo
enoa wako-pe. Enoa wawamoo-
li. 18 Namolo yapu ke̱aweane
waou toane tekene no Yu yatenane
totono ete pimotoane wakou.
Nitikouyake enimene wa moane
awitikakoane wiou toane tekene
eni totonodo wa litiane toota-
peane enekenepa nipa ae nopa

Akolaline totono tetekaku ago tadeko wane ou. 19 Yu yatenane totono litiane tuku pekene toanepa ae tootapeamele toamokono, nopa tuateku ago tadeko wane litiane toaneke wakou. Nipa Akolali patu kautakoane mema pou wane nitikou. Opi Keraisu-pala yomo lekaneyake odeneka wia dekane tetepo taneya meku. 20 Nitikuno, itonoke pa mekuyake Keraisu nopala lipua meko. Nipa itonoke pa mekeneka nooke wene mekoa mekome tuademe nekene agoke wene tugoane meku. 21 Edikakenepa Akolaliyo no pewe wia talo toko ka tewitikoane wakuya mena. Panagome-kiti Akolaliyo one poanele toamene ago tetepo takamotoa tokome Mosesene totono litia toota-peamele too tokapa nipa Keraisu totoke tukilepa pata pale too toka.

3

Mosesene Totonome Moa Lauaneya Meamekete

Keraisuke Wene Tugoa Meatekomo

1 Ae, wini Galesia take wene meameneya meki-kiti kini wene teyo moa bebo akaneya-pe. Yesu totoke yomo lekaneyake tuanemo wedoane to̲aweane okolu yatek-ilepa one eni tukale kini leneme enoa mou toa yakoa motokoinake opi yakane tetepo toameneya mekete tiki. 2 Nitikete tikino, eyado yakouno amene. Akolaliyo one Epetane Yomini kiwike moa wetekakilepa Mosesene totono litia tootapekoinake taneya-pe. Yesunomo kipala to̲aweane ok-ounakamo yakoa motokoinake taneya-pe. 3 Yesu einagonole titia takakilepa Epetane Yomini patu kautakoa kakete tokoinano, opi onekele takoa togadetepa kini weneme touno wene pia tikiti-pe. 4 Ae, ele kuleme ke enekakale meketeka Yesunole poti takama yakilepa pa pata pale tokoti-pe. 5 Akolaliyo one Epetane Yomini kiwike wetekatekoa kiwi pakeke padele padele tubele witakakala tikilepa nipa Mosesene totono litia tootapekoinake toko-pe. E̲'e mena. Yesunomo kipala to̲aweane okounakamo yakoa motokoinake ni toko.

6 Nipa Akolaliyo Eberame-pala-kiti tanemo wene kibutua meamene. *Akolaliyo ne auapekene ile tou wa okalepa nimini taatekoa toademe oko wa Eberame oneke wene tugoa meaneya. Nitikale tokome Akolaliyo Eberame poanele toamene ago tetepo takaneya.* 7 Nitaneyano, eya wene toa wane uku. Akolaliyopa one oka toa-kama taatekoa too wa oneke wene tugoa meki-kiti Yu yeneka pa yeneka Eberamene mana kono-mikiti tetepo takoa meko. 8 Akolaliyopa e ku pa yatene oneke wene tugoa mekoike poanele toamene yene tetepo takoa pewe wiatekamo i i wa Eberame-pala papete oa pikome okome *e ku yatene ta piko peyake pitikoi toane pewe wiane kawou. Nipa ne nooke wene tugoa mekoleke nitou* wa Eberame-pala akeneya. One bokuke papete wia mekapianemo eni uku-ye. 9 One oka toa-kama nimini taatekoa too wa Eberame Akolalike wene tugoa meane toa meki-kitipa Akolaliyo Eberame-pala kikilikoa pewe witikome poanele toamene yene tetepo takoa meko.

10 Akolaline wene kekadene Mosesene totono litiane tootapeou wa wene pianeya meki-kitipa Akolaliyo wawa kibu moademe tokolo uku. One bokuke eya wa wia mekanemoke ni uku. *Panagome-kiti Mosesene totono litia tokomeke odeneleka katekoa toamokolopa Akolaliyo wawa kibu moademe toko* wa panagome wia mekaneya. 11 Mosesene totonome moa lauane ago odeneka

Akolaline leneke poanele toamene tetepo taneya kamele toamokolo uku. Akolaline bokuke eya wa wia mekanemoke ni uku. *Akolaliyo poanele toamene tetepo takaneya meki-kiti oneke wene tugoa mekete tekete ni mea kama piki.* 12 Mosesene totonomedo moa lauaneya kaketepa nipa Keraisuke wene tugoa meatiki toa mena wane uku. *Moseseyo tamene wa akenele-kama litia tokagopa one eni totono patu mea kamedeko* wa Akolaline bokuke wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

13 Totome eni totono litia tootapeamokolo tokome Akolaliyo kipa poane yene wa waoo tokake Keraisuyo oto toa motaneya. Nipa etename oneka poane ago tetepo takakome wamotoa tokome toto luku tuaneya. Eni tuatekalekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Yomo lekaneyake tuko agopa Akolaliyo poanele tane tetepo takoa wakene ago eni* wa wia mekaneya piko. 14 Keraisu Yesu edikoa tukilepa Akolaliyo Eberame nepala titiane tokouna toane tekene pa yatene ali atoaka ta piko peyake pitikoika pewe wiou wa okana toa taatekamotoa tokome tuaneya. Nipa oneke wene tugoa mekolo tokome etename Epetane Yomini totoke wetekateka wene toopikana toa taatekamotoa ni taneya.

Mosesene Totonokeka Ni Akolaliyo Eberame

Yatene Auapeou Wa Oa Pianemokeka Akenemo

15 Anu oya-lawe kipala ina ukuna pine piko toane wene takadene eya adeka pikene ukuno yakamene. Ali takutame-kiti dikoa auapenali yato wa oa togotokoimo wia mekakolipa padekagome pademoka katekamele toamoa wa eni pake pademoka lukoa wia mekamele toamoa toko. 16-17 Eya wane ekene uku. Akolaliyo Eberame-pala ne yatene auapekene dikou wa oa piane toa adini moameneya pa pia kako. Nitikono, ege kadukaka mali pogi kakoapeta (430) ponaneyake Moseseyo yametane totonome eina oa piane agale pademoka katekoa wamele toamoko. Akolaliyopa dikou dikou wa one yono timinike pitikou toa oa pikome Eberame-palaka oneke tạwatekago-palaka akeneya. Nipa Eberameke tạwateka ago wa panagome Akolaline bokuke wia mekakilepa Eberameke tạwatekoi yene peyake wamokome odene ago Keraisuke akeneya. 18 Akolaliyo toto toa motikilepa Mosesene totono litia tootapekooleke too tokapa nipa Eberame-pala dikou wa papete oa pikana toa taatekoa tokome ni toa motoko wa totome oatekoole piamoo toka. Nitoo tokake Akolaliyo toto one mana kono-mikiti latikoa toa motikilepa Eberame pa pewe witikome dikou wa one-pala papete oa pikana toa taatekakome ni toka.

19 Moseseyo one totono yametekilepa edekale taneya-pe. Papete poanele-kitipa i i wa Iserele yename wene tomotoa tokome ni yametaneya. Ni pade Akolaliyo mone pa yeneka toane motikilepa neeke tạwatekago kitake tou wa Eberame-pala kikilikoa akene ago Keraisu nokaleka papete pa tekei litia tomotoa yametaneya. Eina totonopa Moseseyo one yatenane pikoa katekamotono, one kakata akapoatino poe wa Akolaliyo one edelo ali-kiti moa wetekaneya. 20 Papete Akolaliyo Eberame-pala i i wa e ku pa yatene ali atoaka toa moateka totono yametekomepa panago neme yametekoano pa wa takoa moa wetekaneya mena. Nitameneya Akolali oneme pome yamepaneya.

Papete Ali Atoa Etepea Pokaya

Tokale

Mosesene Totonome Moa Kolago Tanemo

21 Moseseyo naniko yametane totonome Eberame-pala papete akene agale moa kautako wane ekene ukutu-pe. E̲'e mena. Akolaliyopa ali atoame totono pade litia tootapekoike meemoa pamene wa poanele toamene yene tetepo takoa toa moamele too tokapa nipa eni totono litia tane yene takoa toa moo toka. 22 Nitoo tokake itonoke meki peya poaneleme moa labaneya meki wa panagome Akolaline bokuke wia mekakomepa eya wa okome akeneya. Meemoa pikilepa odene agoka one weneme tamele toamoko. Tamele toamokoyake Akolaliyo Eberame-pala papete oa piane toa tekete ali atoa Yesu Keraisuke wene tugoa meketepa meemoa pamele toko.

23 Papete tone wene tugoa meateko ago wete taatekoa noameneyake Akolaliyo toto etepea pokaya tokale eya taneya. Mosesene totonome moa kolago taneya memotoa yopimoa nekeneya. Keraisuke wene tugoa meatekoi ka nani yameou wa taneya. 24 Nipa padane matikiti moa egetekane agome tou toa tokome papete Mosesene totonome i i wa toto Keraisuke poatekoo ka yamema nekeneya. Nipa Keraisu nokalepa oneke wene tugakolo Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takamotoa tokome nitaneya. 25 Opi Yesuke wene tugoa meateko oipa nekedekono, Mosesene totonome Keraisuke poateko ka i wa yameateko toa mena.

26 Nipa kiwi peya Keraisu Yesuke wene tugoa mekili tokome Akolaliyo one mana kono-mikiti latikako. 27 Keraisu-pala lipua mea ue motokoi-kiti kiwi peya weneya mamina moa kawou toa Keraisu keneya meki. 28 Nitaneya meki-kiti kiwi peyapa Akolaliyo midi pikoa mekome Yu yeneka Geriki yeneka ta pine yeneka ta pine yename moa egetane yeneka ali yateneka atoa yateneka takoa enamokome odene yatene tetepo takoa yopiko. Keraisu-pala lipua mekili tokome ni toko. 29 Nipa Keraisuno yatene ali atoa mekili tokome Akolaliyo kiwi peyapa Eberameke tagene yene tetepo takoa meko. Nitoapa onekeya-kiti ne meou wa Eberame-pala papete oa pikana toa taatekoa tokome kiwika meademe toko.

4

Papete Egetiniya Meake

Opi Akolaline Mati-kiti Mekomo

1 Eya wane ekene okou. Etename-kiti onekeya peya mana agome mootapemotoane uku wa kadimo oa mea tukoyake papete matikepa wetini yename egetinago tetepo takoa yopiki. 2 Nipa etename i ago wetinago kakale one moatekoya peya meetapeamene wa metane oi wete noameneyakepa papete wetini yename eni matika one moatekoyaka etename okana toa tekete yopikoa kaki. 3 Eina toa totoka papete Keraisu wete noameneyake mati keneya mekete itono peku noa tokoi yeneke lukoa mekoo. 4 Wa naniko one metane oi noka-pete Akolaliyo mana Keraisu atoane tepene mea nomotoa moa wetekaneya. Poano pa wa moa wetekakale nome mekome Yu yenane totonoke lukoa meaneya. 5 Nipa totoka papete Yu yenane totonome moa lauaneya meko-kiti oto toa moademe tuaneya. Akolaline mana kono-mikiti latikademe ni taneya.

6 Kiwika one mana kono-mikiti meko wa wene tomotoapa Akolaliyo manane Yomini kini tepene lobutuano pa wa totoke

moa wetekaneya. Nipa Atai Atai wa kayo okala toko Yomini eni wetekaneya. 7 Nitaneyano, kipa one mana kono-mikiti meki. Pa egetini mati-kiti keneya meamiki. Nipa Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti moa latikakilepa onekeya-kiti kiwi meou wa toko.

Poloyo Galesia Yene Mama Motokome Akenemo

8 Papete kime Akolali wene toameneya mekete paya godekitipa Akolali tetepo takoa eniyakitike egetiniya keneya lukoa mekoi. 9 Opi pade nitameneya Akolali wene taneya meki. O'o, Akolaliyo kiwi wene taneya meko wane ikinakeya. Ae, nitaneya meki yename kini namolole tewitikoa wakoinake opi wa tekete tiki. Eni paya-kitike egetini mati keneya wa lukoa meadete iki patu. 10 Nitoa kini namolo losu tanele tekete i ta pataka-pete ile tato, i tokeneke ile tato, i malike ile tato wa toge kia lodo yoa enika enile etepea tuku pekete tiki. 11 Ae, kiwi pakeke Yesunole takama yakounake ipe yolo enadene keneya einapa pata pale tekene tadeku wane wene pikene uku.

12 Anu oya-lawe kime Yesunomo yakoa momotoane tekene Yu yatenane totonoke lukoane meaneke waatekoane kiwi pa yene mekoina toane mekounano, opi anu tukulemene tamene. Kime no-pala padele poanele tokoina mena. 13 Namolona wida none mekene Yesunomo tọaweane ikilepa no yene tokale tekene pade-mene meane tọaweane okouna. Enipa nimini ukutu-pe. 14 No yene taneya mekolu eneketepa ae ni edato patu wa no kote moa paya tetepo takamokoi. Nitamekete eyaka tokoi. Akolaline edelo ago nekene tetepo takoa makutukoa motikilepa no Keraisu Yesu tetepo takoa tokoi. 15 Ae, kiwi namolo kolotine mekoinake opi edikoa meamekete tikino, edekolo tikiti-pe. Namolona anu wene epetekadetepa kini lene tọa moa meamele too tokapa kini leneka no meoi tokake opipa pade wene pianeya mekete tiki. 16 Niminimo oane metekulu tekete nopa kipala poi tẹiane ago tetepo takoa waki-pe.

17 Einapa no oa ketekakoina yename kiwi oya kakoa enekilepa pale toatiki wene pianeya meketeke tekete tiki. Nipa no ete pilia wawa kinikile wedoa takama pomotoa tekete ni tiki. 18 Wini yename kiwi oya kakoapa kipala epetanele toatiki wene pia tikipa nipa toa epetekaki. Kiwi pakeke mekoluka padeka mekoluka enabuna wini yename edikoa toa epetekamotoane uku. 19 Anu mati deya niname-kiti mati opiademe welea kawou toane kiwi Keraisuno yagono-mikiti wa latikou wane wene keda taneya meku. 20 Ta padeka mekene i pipia wiane wetekakilepa kiwi kakakoane ko oadiya wane wene pikene tuku. Nipa kime tokoileke wene kainya mati pianeya mekene kipala edemo uku patu wane tuku.

Eeka Seratame Ali Mati Opikala Tanemo

21-22 Kiwi padeka-kiti Mosesene totonoke wa lukoane meou wa wene piki-kiti kipala eya wane yateku. Mosesene totono wia mekaneya pakeke Eberameyo opiane ali matita takutake akenemo wene tiki patu. Pade matipa one kueme topo toa moa egetekale pupu takane atoa Eekayo opikaneya. Padena matipa ta pine atoa Serayo opikaneya. 23 One pupu takane atoa Eekayo Eberamene mati opikakilepa atoa yatename mati opikina toa epene atoa mekome opikaneya. Nitaneyake padena atoa ta pinatoa Serayo one mati opikakilepa Akolaliyo papete oa pikana toa

taatekoa taneya. 24 Eina atoatame mati opikala tanepa eya adeka pikene uku. Akolaliyo ali atoa auapeane talo touno dikamene dikamene wa oa togotane totono takuta adeka pikene uku. Eeka wane ibini uku atoapa Mosese Sainai tono waneke kakome motane totono adeka pikene uku. Oneke tagene tetepo takaku yenepa egetini yatename ta pine yenane pupu-kama takou toa Mosesene totonoke lukoa meemoa niki. 25 Eeka einatoaka oneke tagene tetepo takaku yeneka egetiniya meou toa Mosesene totonoke lukoa meki. Dikane yeneke ikilepa Arebia take kakene Sainai tono wane adeka pikene uku. Sainai wane ukupa Yu yenane Yerusaleme ta wane koniyo wene pikakene uku. 26 A tibuke piko Yerusaleme ta wane ikilepa ta pine ago Akolaline peku mati tagene ta wane adeka pikene uku. Eni taapa tone nine tetepo takoane uku. 27 A Yerusaleme wane adeka piane uku atoakepa Aisaiayo Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya.

Tiobo atoa nepa wedia meano ta.
Mati mukiti nakolo welea opiamekeke Akolali-pala ke wa kayo oa kolotine meano ta.
Tiobo atoameke mati opikala tikilepa ete atoa-kiti moa patukoa too tokolo ni uku wa wia mekaneya.

28 Akolaliyo papete oa piane toa taatekoa peku mati Aisake opiane toa anu oya-lawe kiwi mone pa yeneke one peku mati-kiti latikaneya meki. 29 Atoa yatename mati opikina toa opiane ago Eekane mana agomepa eya taneya. Niname Epetane Yominine tele patu kautakoa mekome opiane ago Aisake tete meai taneya. Eina toa opika Mosesene totonoke lukoa meki-kitamepa Epetane Yominiyo Akolaline peku mati latikane yene tete meai tiki. 30 Nikepa Akolaline bokuke agale dikoa piko.

Kueme topo toa moa egetane atoa-pala one matita paka lono moa pitikamotoane uku. Etename kadimo oa meatekoya-kitipa ta pine atoane mana agome mootapemotoane tekene ni uku. Padena atoane mana agome padeyaka moamoo wa Akolaliyo akene toa panagome wia mekaneya.

31 Nipa ina adeka pikene ikilepa eya wane ekene uku. Anu oya-lawe totopa eina egetane atoake tama noko yene mena. Totopa ta pine atoake tama nokoya.

5

Kolago Tokale Mekoinata Wakapea Poameo

1 Totopa kueme topo toa moa egetaneya meou toa Yu yenane totonome kolago taneya keneke mekoo. Nitaneya mekolo Keraisuyo oto toa motaneya. Eni kolago taneya keneke mekoinata panagome wa moa kakakayano, poapeneya kamene-ye.

2 Nikepa no Poloyo eya wane uku. Yu yename kini ali yatene kepene teigamene wa okoile teketepa Keraisuke edeya weike wene tugoa meki-pe. 3 Enipa wa lokoane uku. Kiwi pa yatene ali-kiti kepene teigamedeko wa teketepa nipa Yu yenane totonome tamene wa akene toa-kama litia tootapeamediki. 4 Ae, Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takamotoa enoa tekete Mosesene totonoke lukoa meketepa nipa Keraisu ete pilia wakete tiki. Nika Akolaliyo kiwi pewe witikome talo tokota tewitikoa wakete tiki. 5 Totome pade nitamekete eya toko. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takamotoa one Epetane Yomini patu kautakoa kakete nepia meko. Nipa oneke wene tugoa mekete wedia mea

nepia meko. 6 Totopa Keraisu Yesu-pala lipua mekolo Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takakilepa kepene teigane agoka kepene teigamene agoka midi pikoa toko. Nipa Keraisuke wene tugoa mekete ete oto wa wene mekanali yotokoke ni toko.

7 Ae, papetepa Yesunole wedoa takama pokoinano, opa eina nimini okouna toa litia toake wamotoa teyo toka-pe. 8 Kiwi oneke noe wa kayo oa motokago Akolaliyo tokoya mena. 9 Edikakilekepa Yu yename eya wa pedoa agale ikina. Yisi kugu dedeyaka palawe keneke pitikakiyake pupitikoa kotuke kaatapeko. 10 Ali Muno patu kautakoane kakene mane oane motukumo kime yakoa toino wene tekene uku. Kini wene moa bebo akakagopa ibini akene ago tadekaleka pa ago tadekaleka Akolaliyo kibu moo.

11 Anu oya-lawe, Akolaline wene kekadetepa ali yatene kepene teigamene wane wamuku. Nimo wane ekene ou tokapa Yu yename no tete meemoa poamoi toka. Ni Yesu yomo lekaneyake totoke tuanemopa ya tanemo wini oko wa nopala wamoi toka. 12 Kiwi pa yene ali yatene kepene teigamene wa kini wene bebo akoa tika tika tiki Yu ali-kiti kini wa eya tomotoane uku. Pine yene kini kepene wa teigilepa kini mu-kitika wa tẹia mitikamotoane uku.

Epetane Yominiyo Wene Takako Toa Teketepa

Mosesene Totonoke Lukoa Meateko Toa Mena

13 Anu oya-lawe Akolaliyo kipa one wa kayo oa motikilepa eina kolago taneya keneke mekoinata tewitikoa pomotoa tokome taneya. Nitaneyano, opa eina namolo totonome laukameneya atiki toa meamele toko. Atiki toa meamele tokoyake ele kule poanele tou wa wene ponoka toa litia toameamene. Nitameneya ete oto wa wene mekoa mea auapenali yoma pamene. 14 Eina totonome tamene wa akenemo peyapa agale tigini odeneme kabe koukaloganeya piko. *Pinali neeke wa wene mekoa meko toa eko ali atoakeka wene mekoa meamene* wa akenemo kekutu. 15 Nitamekete tue yatename-kiti ete oto wa taninali yoa tiki toa toma peketepa nipa kini kini wia atutakatapeoi.

16 Eya wane ekene uku. Epetane Yominiyo tamene wa okale-kama toma peketepa nipa ele kule poanele toada wa wene ponoka toa litia toamoi. 17 Kini poane wene witakole Epetane Yominiyo tamene wa okole eni takutale ete oto wa poi tootakutukakolo tokome padele epetanele tou wa wene pia toa teko tokolo wakala tiki. 18 Epetane Yominiyo tamene wa oka toa litia toma peketepa nipa Mosesene totonoke lukoa meatiki toa mena.

19 Poane wene witako toa litia teketepa nipa ele kule poanele toma piki. Nipa moamene atoapalaka pamoko atoa-palaka koua pia abele toa potokoa eya kuya ya tanele toa 20 ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni nakeneya tomo eya moa ali wia tukoa ni ete yene-pala kotimi yoa ni agale oa takakete pili pili toa ni panagoneya mou wa one-pala wene poaneya mea ni lene pia bu oa ni ako ago kawou wa kinikile-kama toa ni neno oa ni ete oto wa puutakutukoa pilitapea 21 ni panagoneya tepi moa ni leau ue eya nokoa kawa ni eniya ue nootokoa agale telo oa edikanele toma piki. Enika enileke papete pubu okouna toane wa lokoane uku. Dikama yaki yenepa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino noe wa yameamoo.

22 Epetane Yominiyo tamene wa oko toa litia toko agome eya toma poko. Ete ali atoake wene

mekoa mea ni kolotine mea ni tepe kolotini kilikoa pimotoa mea ni padame one-pala poanele tokaleka poti wene pianeya mea ni epetekoa mea ni ne auapekene dikou wa oa piko toa-kama taatekoa toa 23 ni poti ko akene wene pia ni utanele-kama toa poti yawa toko. Nile toma poko agopa winile toamea wa one eni tokole-kiti teyo enoa kekanele latikamotoa-pe. 24 Yesuke lukoa meko-kiti totomepa tone poane wene witika toa ele kule poanele toadiya wa wene pikoonakale peya yomo lekaneyake wia dekou toa tewitikatapekoo.

25 Epetane Yomini patu kautakoa kakete meemoa peketepa nipa oneme tamene wa okole-kama toomoa pato wane uku. 26 Nipa anume tuku toa kimeka tamene wa tone wa kei pia mate agale oa ni i ago meko toane noka meada wa one-pala wene poaneya mea edikoa ete oto wa wene potokanali yoamato.

6

Ali Atoa Peya Auapeatekomo

1 Anu oya-lawe kiwi panagome padele poanele tadekalepa nipa Epetane Yomini patu wedoa kautakoa meki-kiti dikane ago mane oa moamene wane uku. Nipa Setanuyo kiwika likoa enekayano poti mama moa tamene. 2 Nitikaya wa ke enekakale mekete kini kini auapenali yoma pamene. Nitiketepa Keraisuno totono litia toatekoi toa tekete toi. 3 Panagopa pa agomeke ibini akene ago meku wa wene pikomepa pinali one wa eni oa yotokakome toko. 4 Kini toma yakilepa kini wa takoa enekala tamene. Nitiketepa ipa epetanele tadeku wa wene piketepa kini wa kei piamele tokoyake anume tuku toa kimeka tamene wa mate agale wameamene. 5 Kini wene moa keda takanele eya witakoyapa keda tane kopapu tetepo takoa kini kini wia apua pamene.

6 Keraisunomo olaukane agomepa one kamoya eya one tikisa ago tatia meamedeko.

7 Ele kule tikilepa eya wa wene taneya mea tamene. Padameka Akolali oa yotokamele toamoko. Ipe pinagome-kiti eya kuya matakoya wakoa moa nou toa panagome epetaneleka poaneleka tikilepa nami wia enatekoyano. 8 Panagome-kiti one poane wene witako toane ele kule poanele toada wa wene pia tokopa nipa pinali one wa wia atukademe toko. Wa panagome-kiti Epetane Yomininele takama yakolopa Epetane Yominiyo topo takoa mea kama pomotoa toko. 9 Nitikono, ete pia oto pia yete pade ali atoa auapekala tamene. Koome tukene waku wa tewitikoa wawamokolipa nipa Akolaliyo nami wiateka oi ponokale tone moatekoya meoo. 10 Nitatekoyano, eko ali atoa-pala padele epetanele tamele toka-pete-kama peya-pala epetanele tato wane uku. Nipa Keraisuke wene tugoa meki ali atoa takoa padele padele epetanele wedoa tato wane uku-ye.

Poloyo Pubu Oa Lionate Oa Tanemo

11 I pipiapa i i wane oane mema mema tuku toa panagome wia mekakoyake opi wipitikene noanu yoname wiane mekaku. E̱e nimini, uoya eni wia mekaneyano, Poloyo wia mekaneya tadeko wa wene tomotoane tekene tukuno, enamene.

12 Kiwi pa yene kini ali yatene kepene teigamotono tamene wa tika tika tikilepa wini Yu yenamepa lede eko Yu ali-kitame kiwi kei pimotoa tekete tiki. Nika eko Yu yename Keraisu yomo lekaneyake tuanele ya tanele tetepo takoa mekete kiwi tete

metekaya wa piti motekete tiki.
13 Wini Yu yenepa kini kepene
teiganeya mekete Mosesene
totono litia tootapeamikiyake
pa yene kini ali yatene kepene
teigamotono tamene wa tika tika
tekete tiki. Mone pa yename
Yu yatenane totono litia tiki
wa mate agale oadete ni tekete
tiki. 14 Noanume anu tukuleke
mate agale wamekene Ali Muno
Keraisu Yesu yomo lekaneyake
tuaneleke-kama ou. Yomo
lekaneyake eni tukilepa nipa
itono-pala noota yomo lekaneyake
one-pala odeneka dekoa wi-
tane tetepo takoa tuaneya. Ni-
taneyano, ele kule itonoleme
no wa moa koigamele toamoko.
15 Opi Akolaliyo totopa poanele
toamene yene tetepo takak-
ilepa tokoo kepene teiganeyaka
teigameneyaka takoa enamokome
toko. Totopa weneya yene lati-
tapeneya tokome ni toko. 16 Kipala
ina okounakale litia tiki-kitipa
Akolali neme ela moa tepe kolotini
kilikoa pikoa tamene wane kini
kowitikakilepa Akolaline ali atoa
peyane kikilikoane kowitikoane
uku-ye.
17 Opi eya wane wipitikene uku.
Pade-kitame no wikala taneyake
anu tigini ipu taneya mekuno,
Yesuno adeka pia tetane tetepo
taneya mekuno, padameka no wa
tete memotoane wamuku. 18 Anu
oya-lawe Galesia take meki-kitipa
Ali Muno Yesu Keraisu kipala opia
yakome kini yomini pewe wia
kamotoane kowitikakene uku-ye.
Ee nimini.
Opa anu agale eni.

EPESASE
Poloyo Epesase Yeneke Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Akolaliyo one wene
litikome Keraisu Yesunomo oane
auane yamotoa takoa kakaka
Aposelo ago i mekene uku.

Epesase take Keraisu Yesu-
pala lipua mekete onekele-kama
takama yaki-kitike i agale wini
oane wetekaku-ye. 2 Eya alita
toneketai Akolali-pala Ali Muno
Yesu Keraisutame kiwi pewe wia
tepe kolotini kilikoa pikamotoane
kowitikoane uku-ye.

Keraisu-pala Lipua Meki-kitipa

Akolaliyo Pewe Wia Yopikomo

3 Akolali tone Ali Muno Yesu
Keraisuno etene one kei piato
wane uku-ye. Totopa Keraisu-pala
lipua mekolo one tibuke meou
toa meamene wa pewe witikome
one peku lawetekala tokolo ni
uku-ye. 4 Nitikagome itono wete
latia piameneyake Keraisu-pala
lipua memotoa tokome toto takoa
moateka wene toopianeya. Nipa
one leneke epetanele-kama toa ni
ete-kitame akoa oatekoile toamoa
tomotoa taneya. 5 Nitoapa Yesu
Keraisuyo toatekaleke kipa one
mana kono-mikiti latikou wa
wene toopikilepa papete dikou wa
one epene wene litikome taneya.
6 One kolotini ago Keraisu-pala
lipua mekolo tokome toto nami
kakameneya pewe-kama wia
kako. Nipa totome one peku noa
toma yakole enekete ete-kitame
onepa dikane ago tadeko wa one
kei pimotoa tokome toko.

7 Manane kamate ponaneya
tokome totopa one wa oto toa
motokome tone poanele tokooke
po letu mekakana keemu toa
wako. Nipa kamo takou toa pewe-
kama witikome toko. 8 Nitikomepa
padele padeleta wene toa toa
pademo pademota wene toa oa
toko toa kabe koukoa eni toko.
9 One eni toatekamo papete
kaukoa mema nekeneyake opi
i i wa toto wene takakomepa
one epene wene toopikana toa
tokome mana Keraisuyo taatekoa
toatekamo eni wene takako. 10 One
eni wene toopikana toa taatekoa
toateka oi ponokalepa a tibukeka
itonokeka pia kawa tokoya peya
Keraisu einagoke-kama lukoa
memotoo.

11 Totopa Keraisu einago-
pala lipua mekolo Akolaliyo
one wa takoa motikilepa dikou
dikou wa wene toopikana toa-
kama taatekoa tokagome papete
wene toopikanakale eni taatekoa
toka. 12 Nipa Keraisu wete
noameneyake one noatekoya
pegetoa nepia meatekoo-kiti tone
toma yakooleke ete-kitame one kei
piai tomotono wene pia toka.

13 Kiwi toa moatekamo eina
niminimo kini wene epetekanemo
pa yatene kimeka yakoa mootokoa
Keraisuke wene tugakoi. Ni-
tikolipa Akolaliyo kiwika one yene
wa oa kini tiginike one adeka pia
tetou toa one Epetane Yomini ki-
wike moa wetekaneya. Nipa dikou
wa papete oa pikana toa taatekoa
taneya. 14 Nipa kipa one yene
wa kiwi oto toa moateka adeka
eni pikilepa a tibuke one peku
lawetatekale nami yametekome
taneya. Ali atoame one pa teleta
tootapeneya mekome tokaleke kei
piai tomotoa tokome taneya.

Poloyo One Oya-lawene Kow-itikanemo

15 Nikepa kini Ali Muno Yesuke
wene tugoa mea ni Akolaline
yene peyake wene mekoa mea
tekete tikimo titiane yatekou-
pete laigoane 16 Akolali-pala ke
wane okala tuku. Nitoane kiwi

wene taneya mekene eya wane kowitikaku. 17 Tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali pa̱ teleta tootapeneya meko Atai wa kei piateko ago neke kakole wene takatapemotono, neke Yomini Epesase yeneke moa wetekamene. Nipa wene muno mekamotono ta wane kini kowitikakala tuku. 18 Akolaliyo kiwi pewe-kama wiademe tokome noatino noe wa kiwi kayo oa motaneya. Ni one takoa motokana yene kamo takou toa one pa̱ tootapeneya mekome toko peku kiwi lawe-tou wa one mana kono-mikiti latikaneya. One eni tanele kini leneme keleyo enemotoa tou toa tokome one Yominiyo i i wa kiwi wene taka taka tomotoane tekene kini kowitikoane uku-ye. 19 Ni oneke wene tugoa meko-kiti toto yopia kakome telekole mati tokole wene takamotoane kowitikoane uku. 20 One eni telekolepa Keraisu tuaneyake a tibuke one nimini yono lono kounoke wa moa kakakome tokana telekole kekutu. 21 Keraisu einago aida opi pa kakomeka naniko wa wakapea nokomeka ako odene mekome e ku tobou yene ibini akene yene edelo yene peya talo toa-kala mema poko. 22 Nipa kiwi peya Keraisu einagoke-kama lukoa meamene wa Akolaliyo one etene ako tobu meatekago latia kakakilepa onekemo yakoa motane yene peya one losu yatene auapeou wa taneya. 23 One eni yenepa Keraisuno tigini tetepo tootapeneya meki. Eni yene eya kuya peya einago lobutua tagatapeko.

2

Keraisu Patu Kautakoa Kakete Meemoa Poatekomo

1 Kipa papete Akolaline totono tetekoa poanele toma yakete tekete tuane ali atoa tetepo tokale meaneya. 2 Papete nitima yaketepa pa itonole-kama toma yakoi. Nipa tibu tiginalo mea potokaki yene yopikoa kako agome toe wa okale-kama litia tokoi. Akolaline totono tagoa toamiki yene peku laweteko ago Setanu kekutu. 3 Papete toto peya eni yene-pala opia mea odenele toa mekete tone poane wene ponoka toa litiapa ele kule poanele toadiyano wene pia toma yakoo. Nipa ete yename etepea tuku pekete tokoi toa tone weneme-kama Akolaliyo kibu moatekale toma yakoo.

4 Nitikoyake kaku metekaya wa ela mati moa meko ago Akolali to-toke wene mekoa meko matiyame eya toka. 5 One totono tetekama pokooke tone yomini takoa pome atupane tetepo tokale meaneyake mea kama pamene wa toto Keraisu-pala moa lipukoa kamo-tokaka. Nipa pa pewe witikome toto toa motoka. 6 Keraisu-pala eni moa lipukoa kamotokakomepa one-pala odeneka a tibuke mea kawatekota i wa yamepika.

7 Enipa Keraisu Yesu-pala lipua mekolo toto edikoa mama moa pewe-kama wia tokamopa mali ponoka abuna peyame yakamoata pomotoa tokome ni toka. 8 Akolaliyo kiwi toa motikilepa kini Keraisuke wene tugakoileke ni pewe witikome taneya. Kini padele epetanele tokoike nami tukukome taneya mena. One weneme pa pewe witikome taneya. 9 Padele epetanele tokouke ni toka wa kime mate agale akaya tokale ni taneya. 10 Nitika agome one latikanakeya totopa Keraisu Yesu-pala moa lipukakilepa ele kule epetanele toma pomotoa tokome toka. Nipa tone padele padele epetanele toatekoole papete i i wa wene toopikana toa toma pomotoa

toka.

Akolaliyo Yu Yeneka Pa Yeneka

Keraisu-pala Lipukoa Yopikome Tokomo

11 Nipa eya wa wene taneya meamene. Papete kiwi mone yatene-kiti etepea pa mekoi. Nitimotoa Yu yene kini wa kei piketepa kepene teiganeya meko yene wa oapa kiwi mone yenepa kepene teigamene yene wa paya tetepo takoa wakoi. Yu yename kepene teigilepa kini kaua-mikitame toma nekenele litikete kini tiginike tokoo pa yoname adeka pia teiganeya. 12 Eya waka wene taneya meamene. Papete Keraisu-pala lipuameneya meketepa Iserele yene-pala pilia mekoi. Nipa Akolaliyo Yu yene auapekene yopiou wa papete oa pikana toa taatekoa tokomepa kiwi mone yatene-kiti wakome auapeameneya. Nitaneyake oneme auapemotoa nepia meamele toamokale kiwi pa yename Akolali meamene tetepo takoa mekoi. 13 Papete kipa ta tetemada meou toa Akolali-pala lipuameneya mekoiyake opi Keraisu Yesuno kamateme oto toa motaneya mekili uku.

14 Papete kiwi pa yename Yu yene-pala poi tẹia mekoiyake poi teigoa wawe wa Keraisuyo odene wene moa pikaneya. Nitane agomepa odene yagono yateneta meati wapa toto ete oto wa pilia memotoa olege tane mamina iyakatapeneya. 15 Nipa Yu yename litia toatekoi totonopa Keraisuyo eni katekakilepa one tigini lekane yomoke dekaneya kakale taneya. Nipa poi teigoa wamotoane tuku wa ali takutake odene ago latiou toa toto yateneta pinali one-pala moa lipukademe ni taneya. 16 Nipa yomo lekaneyake eni tukomepa eni yatenetame Akolali nepala poi teigoa wamotoane tukuno, odene yatene tetepo takoa moamene wa Akolali yametaneya. 17 Keraisu einago itonoke eni nokome toto yateneta mone pa yatene-pala Yu yateneta poi teigoa wawe wa mo wima yakeneya. Nipa kiwi pa yatene ta tetemada meou toa Akolali-pala lipuameneya mekikitika ni one take meki Yu yeneka odene wene moa pikaneya. 18 Ni ago Keraisuyo taneleke Akolaline Yomini toto yatenetake awinome mekomepa Atai Akolali mekota poatiki ka i wa toto yametekala toko.

19 Nikepa Akolaliyo kipa pa yene wa wamoa one Yu yene pakeke pa tekei meatiki yene tetepo takamoa toko. Nitamokome one takoa motokana yene-pala kikilikoa yapulu yene wa yopia meko. 20 Nika kipa yapuya wa moapa eya toko. One agale papete tọawea akane ali-kitika one Aposelo ali-kitika motene wa oa Keraisu Yesupa pigi wa oa tokome kiwi pa yene eni yene patu kautakoa meamene wa yapu wiko. 21 Nipa Akolaliyo toto peya Keraisu-pala moa lipukoai tikilepa Ali Munagono tobou losu yapu wikakama pou toa eni toko. 22 Ni kiwi pa yatene ali atoaka einago-pala moa lipukoai tikilepa Akolaliyo one Yomini nome meateko yapu wikakakome toko.

3

Polo Einagopa Pa Yatene Meane Toa Mekome

Keraisunomo Pine Tọawea Oma Yakene Ago

1 Kipala ina ukulekepa no Polo Akolali kakakoane neuwe tukuane kowitoane meku. Nipa Keraisu Yesunole takou wane einakamo kiwi pa yatene ali atoa oane metekouke po yapu pitikaneya mekeneke kini kowitikakoane meku-ye. 2 Akolaliyo kiwi pa yatene pewe witikome tokomo

oane memotoa no takoa motokamopa kime yatekete tokoi. 3 Akolaliyo one eni toateka wene toopikanakamopa papete one kaukoa mema nekeneyake no-pala i i wa toawea oka. Kipala einamo tigini deya wete wiane wetekakounakamo kekutu. 4 Nimopa i i wane pipiake wiane wetekakolu wida nokale moa oi moteketepa nipa Keraisu nokome toatekamo eina papete kaukoa mema nekenemo no einagome wenepa i tadeko wa oi. 5 Eina toatekamopa papete tone kaua-mikiti-pala kaukoa mema nekeneyake one Epetane Yominiyopa one takoa motane Aposelo ali-kitika one agale toawea akane ali-kitika eya wa wene takakala taneya. 6 One kaukoa mema nekenemo pine toaweane ukuno, yakamene. Kipa pa yateneke Akolaliyo one peku mati wa oa one Yu yene-pala dekoa odene yatene tetepo takoa toko. Ni one Yu yene auapekene dikou dikou wa papete oa pikana toa taatekakome kiwika kikilikoa toa mokala toko. Nipa Keraisu Yesunomo yakoa mootokoa oneke wene tugoa mekili tokome toko.

7 Keraisunomo pa yatene-kiti pitikoika oane auane yamotoa Akolaliyo no takoa moa pewe witikilepa eni toatekou tele lukoa toka. 8 One takoa motane yene peya ako kamotoane no etene keku agoke toka. Nipa pa yatene ali atoa kini weneme tuku toa moamatekoi kamo takou toane Keraisunomo oane auane yamotoa tokome toka. 9 One eni kaukoa mema nokana toa taatekakome toatekale i i wane ali atoa peya pine toaweane omotoaka tele lukaka. Padeya padeya peya latiane ago Akolaliyo nitika. 10 Nitoa wipitikomepa eya toka. One ali atoa pa yatene-kitameka Yu yatenameka Keraisunole odeneka takakete takakoile enekete a tibuke tobou meane yenameka ibini akene yenameka Akolaliyo ele kule tikilepa wene muno kakenele-kama tadeko wa wene tomotoa toka. 11 Itono tibuta wete latiameneya mekome nitimotou wa wene toopiane toapa tone Ali Muno Keraisu Yesu taatekoa nokome taneya. 12 Keraisu einagoke wene tugoane meku wa one-pala lipukete tekete Akolali mekota tugoa pamele toko wa piti moameneya atiki toa meko. 13 No ke enekakolo mekumo yateketeka onekele takoa wawameamene. Nipa no Polo po yapu ina pitikaneya mekilepa totoke toa pitikaneya mekome toko wa wene tele taneya meamene.

Poloyo Kowitikome Akenemo

14 Kipala ina ukulekepa Atai Akolaline leneke wadini tukuane meku. 15 Onekepa a tibukeka itonokeka e ti ku ti wa iki yatene peya odene ibini oologoapa Akolali ti wa oko. Ni ago-pala eya wane kini kowitikoane ukuye. 16 Akolali eya kuya peku wedoa laweteko ago eni yene kiwi kamo takou toa teke neke peku lawetamene. Kini yomini weye akaneya mema pomotono, neke Epetane Yomini awia mepa wa moa wetekamene wane kowitikoane uku-ye. 17 Keraisupa oneke wene tugakoike kini tepene lobutua memotoane uku. Nipa yomo-kiti teke itono kekulu ete oto wa wetekou toa Akolali patu kautakoa poapeneya kakete ete oto wa wene mekanali yoma pomotoane tekene kini kowitikoane uku-ye. 18 Ina kowitikakene ukuna toa teketepa nipa Keraisu kiwike wene mekoa mekome kinikile ele kule takakole i i wa wene toi. Nipa Akolaliyo takoa motane yene peya-pala kikilikoa wene toi. 19 Keraisu einago kiwike wene mekoa mekome tokolepa i i wa kini weneme oyake wene toamatikiyake Akolali neme wene takamene wane kini kowitikoane uku. Nipa one peku-kama

lawetekale noa tagatapemotoane tekene ni kowitikoane uku-ye.

20 One peku noa tomotoa laweteko agomepa one eni telekole tokome tone kowitikomo yakoa tikilepa akole-kama toko. One eni toatekolepa adekake kakoa tomotoa edoa kowitiko patu wa toto agopa tokolo mekoyake one weneme toko. 21 Nitikono, one peku laweteko toapa one yatene totome noa tokolekeka ni Keraisu Yesuyo noa tokolekeka peyame Akolali onepa dikane ago tadeko wa mali ponoka toa-kama one kei pia-kala mema pomotoane uku.

4

Odene Wene Pianeya Meamene

1 Kipala ina ukulekepa eya tamene wane wedoane kowitoane uku-ye. Nipa Ali Muno agonole takama yakouke po yapu moa pitikaneya meku agome uku. Akolaliyo onekele takakete toatekoile i i wa kiwi kayo oa moa yametekana toa wedoa takama pamene. 2 Nipa oneke nate wene pia ua mootokoa poitali atoa mema pamene. Nitoa poanele ete topo takamekete ete oto wa wene mekoa auapenali yoma pamene. 3 Epetane Yominiyo kiwi odene wene moa pikoa yametekana toa edikoa pa mema pote enato wa poi teigoa wawou toa odene wene pianeya mema pamene. 4 Enipa Akolaliyo kiwi peya kokotukoapa odene tigini tetepo takoa meko. Ni one Epetane Yomini odene ago kiwi peyake awinome meko. Ni Akolaliyo noe wa kiwi kayo oa motikilepa nipa padele toatekale odeneleka tobou kakoa nepia memotoa tokome toka. 5 Ni tone Ali Muno wa oko agopa odene ago Yesu Keraisu kako. Ni oneke wene tugoa mekilepa toto peya odene wene pia toko. Ni ue motikilepa toto peyame odenele toa motoko. 6 Ni Akolali ali atoa toto peyame atai wa oateko agopa odene ago kako. Ni agopa oneke-kama toto peya lukoa meateko ago toto peya-pala lipua mekilepa one patu kautakoa kama pomotoa toko.

7 Toto peya edikoa odene yagono-mikiti mekoloka Keraisuyo one peku laweteki lepa one peku odeneya peku-kama laweteko ya mena. Nitamokome one peku lawetemo lawetemo toateka wene toopikana toa tokome panago padeya peku lawetoa wa pade ago padeya peku lawetoa toka. 8 One eni toatekalekepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pianeyano, yakamene.

I tọaweane uku agopa a tibuke atepea pokomepa po yapu pitane yene peya mati noe wa moa pekeneya. Ali atoa eya kuya peku-pala lawetekala taneya wa enile wete tane tetepo takoa papete wia mekapianeya.

9 Atepea pekeneya wapa edekale akeneya-pe. Enipa einago namolo takoa tibu mea itonoke ketipea noo tokale okome akeneya. 10 Eina ketipea nekene ago wane ikilepa itono tibutake meetapeademe tokome tibu patukatapea ate wakapea pekene agoke uku. 11 Ni agome ali atoa eya kuya peku lawetekilepa padeka-kiti takoa Aposelo ali-kiti latia kakoa ni padeka-kiti one agale tọawea akamotoa takoa moa ni padeka-kiti onekemo oma yamotoa takoa moa ni padeka-kiti ali atoa yopia olaukoa tamene wa takoa moa kakoa taneya. 12 Nipa Akolaline ali atoame Keraisu einagonole ele kule takaketepa one tigini pewe kakeneya kamotoa tokome eni yene takoa peku lawetekala taneya. 13 One eni peku noa toma pote togaketepa nipa oneke-kama wene tugoa mea ni Akolaline mana one mekole i i wa wene taneya meoo. Wene odene pianeya

mekete nitoa meoo. Nipa wetini ali atoa meatiki toa mekilepa Keraisu meko toa kotu kakoa meoo.
14 Nitikete nana mati mekete tokoona toa wawa toamokolopa pa agale wene kibututukoa okoi-kitame toto tolopi toa oa yotokamele toamoo. Nipa uemekiti ue tagi nidikoa aua poko toa ni pupulegeme-kiti do popokoa aua poko toa toto ete oto wa liku pekete tamele toamoo. 15 Edikoa meamekete yete pade ali atoake wene mekoa mea niminimo-kama oma pato. Nitoapa Keraisu tone tobou wane tou toa ako meko ago one adeka piane toa-kama litikete one-pala lipua-kala mema pato. 16 Ni ago Keraisuyo toto kipa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa yopia mekome one-pala lipua piateko toa moa pia kibutukakala toko. Nipa tone tone ete oto wa auapea wene mekanali yoma pekete one tigini lạama pomotoa toko.

Keraisu Patu Kautakoa Kakete Wenele Toma Yakomo

17 Nikepa Ali Munono ibini wedekoane eya tamene wane ukuno, yakamene. Mone pa yatene ali atoame paya wene kibututukoa tiki toa wawa toameamene. 18 Dikane yenepa kini wene yomiyomume moa agopa takatapeneya meki. Kini wene logonipa keteaneya tokome Akolalinemo yakoa moameneya pa meki. Nipa one patu kautakoa kawamekete pata paka etepea yaki. 19 Nitiki yename ya tanele tamene ya moameneya mekete abele toada wa ele kule poanelekekama wene piitikaneya mea tokala tiki.
20 Kime pade Keraisunole takakete toatekoimo yatekilepa enika eni poanele litia toatekoimo yatekoina mena. 21 Onekemopa one nimini peku noa tanele i i wa totome olaukakolo yatekoina. 22 Ele kule poanele toada wa papete wene pia tokoinakaleme kini wene moa koiganeyano, kiwi olaukane toa tekete eni poane wene wia wawe. 23 Kini namolo tepene pikoi wene wawa wenele litia tamene. 24 Nipa Akolali kako toa adekake kakoa weneya ali atoa latitapeneya mekete kịyo akenelepala epetaneleta toomoa pamene.

25 Toto peyapa odene ago Keraisuno tigini tetepo tootapeneya mekono, kapene wakoa agale wawa ete oto wa niminimokama oma pamene. 26 Yete pade ali atoa-pala kotimi yoteketeka Akolaline totono tetekoa poanele toameamene. Lou wete pipameneyake eni kotimi yotokoina teigamene. 27 Setanu kiwi pakeke lukoa menokayano, one ka pikatekole pade toameamene. 28 Kode ago nepa kodeya motikilepa wa toameamene. Nitameneya ponopene ali atoa auapeou wa neke yoname nimini pupu tokoa kawa auapekala tamene. 29 Kini kabunumepa pademo poanemo kailapagale eya ạwa ikileka toameamene. Nitameneya yete pade ali atoa auapekete oatikimo amele tokalepa mane mane oa auapeamene. 30 Akolaliyo papete kipa one wa oto toa moateka adeka kini tiginike pia tetou toa Epetane Yomini kiwike moa wetekaneyano, one Yominine wene potokameamene. 31 Nika yete pade ali atoa-pala wene poaneya meamoa ete oto wa kotimi yoonali yoamoa timini yoamoa bu neno wamoa akoa agale wamoa tamene. Enika enile peya tewitikoa wamene. 32 Nitoapa kini kini ete oto wa oya kakoa mama moa tamene. Nipa Keraisuyo taneleke Akolaliyo kini tokoi poaneleke po letu mekakana keemu tane toapa kini kini ete oto wa poanele tokoike po letu

mekatakutukakoina keetapea wamene.

5

Pa̱ Keneke Mekete Toatekomo

1 Nipa Akolaliyo kipa one kolotini yene wa yopia mekono, one meko toane meadiya wa wili toa meamene. 2 Keraisu totoke wene mekoa mekome tukilepa Akolaline takakome ka̱lono takoa one wa lodo yotane tetepo takoa tuaneyano, one meadeko toa kini kini wene mekanali yoomoa pamene.

3 Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia enika eni poanele tikimopa Akolaline yatename kotukamoa ko wamatikimono, enika enile toameamene. 4 Nika agale ko oa kaketepa ali atoa ya takatikimo emo kumo pamo ikimo kaila-pagale enika eni wamatikimopa wamoa Akolali kei pikala tamene. 5 Nimini ukuno, yakamene. Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia tiki yenepa Akolali Keraisutame kini talo toko take mea kawatino noe wa oto toa moamoi. Eya kuya ako-kama mou wa wene pikilepa nipa Akolali keku kakoa pa itonoya-kiti tobou kakoa mea tiki.

6 Pade-kitame kiwi oa yotokaketepa enika enilepa poanele mena wa pamo oa yotokakayano, yakameamene. Enika eni poanele tokoike Akolaliyo one agale edikoa tagoa toamiki yene-pala kotimi yoa mekome etene kibu mokala too. 7 Nitoono, dikane yene-pala oya patu pia yawameneya kini tokoile titi toma yamene. 8 Papetepa kipa yomiyomu keneke yawa pitikoiyake opa Ali Muno-pala moa lipukaneya tokome pa̱ takatapeneya mekete tikino, pa̱ pinagono yatene yawa pitikete toatiki toa yawa piamene. 9 (Pa̱ke yaketepa nipa ku̱ epetaneya tuou toa ele kule epetanele toa wene ki̱yo akeneya mea niminimo-kama oa tikiya.) 10 Ele kule teketepa Ali Munono wene edoane motuku patu wa one wene pikole tetoa enamene. 11 Yomiyomu keneke yawa pitiki yename pale tiki toa toamoatino, titi toma yamene. Kini tikilepa poanele eni tadeku wa wene tomotono, mea epetekamene. 12 Eni yename paigakoa tikilepa etene ya tanele-kama tikino, kini eni tanele i i wa ko ikilepa toamatoane uku. 13 Eni yenedo pa̱ takatapeneya meketepa nipa kini tanele poanele eni tadeku wa wene tekete pa̱ pine agono peku noa toi. 14 Pa̱ tokoyamepa padeya padeya peya keleyo witakakala toko. Nikepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pianeyano, yakamene.

Atu pia meko agopa kamokoa kamene. Ne tuaneya pikota kamoa pamene. Keraisuyo ne pa̱ takalogoono, nitamene
wa panagome papete wia mekapianeya.

15 Nipa kiwika etepea pokayano, kinikile wedetekoa toma pamene. Paya peku noamoano, nimini peku-kama noa tamene. 16 Opi-menepa poanele-kala witako-peteno, loyo pa meamoano, padele epetanele toa ali atoa auapeatikita pikalepa auapeamene. 17 Nipa paya wene piameneya Ali Mu-nagono wene moada wa one wene pikole tetoa enamene. 18 Kini wene moa bebo akakayano, leau akateko po ku̱ ue eya nokoa kawameamene. Nitameneya Epetane Yomini kiwike awia mea tagatapemotono, 19 oboa meketekama losu lo oa Samo lo oa Akolali kei pikiya lo oa tamene. Nipa Akolaliyo yakamotono, lo oa mo̱yo eya wia tikilepa kini tepene meaneya ya̱wa one kei pia tamene. Etene wedoa oa tamene. 20 Nipa kipala padele padele tokaleke Ali Muno Yesu Keraisuno ibini

wedekoa enabuna Atai Akolalipala ke wa amene.

Adona Mekete Toatikimo

21 Keraisuke poti wene pianeya mekete tekete kini oya-laweke oyake lukoane meamele toko wa keku ali atoa tetepo takoa meamene. 22 Atoa yatene Ali Muno agoke poti wene pianeya lukoa meatiki toa kinikaneke poti wene pianeya lukoa meamene. 23-24 Ni edoa-mo. Keraisuyo Akolaline ali atoa toto kokotukoapa one tigini wa tetepo takoa toa monaneya. Nitane agopa tone tobou wane tetepo takoa oneke-kama lukoa meamedeko. Nitamedeko toa atoa yatene kinikaneke lukoa meamene wane uku.

25 Ali yatene kinikatuke wene mekoa mea mama moamene. Keraisu einago Akolaline ali atoa totoke wene mekoa mekome tuane toa nitamene. Einagome eya wa wene pia tuaneya. 26 Akolaline ali atoame poanele tanele peya kogatapekilepa eni yene Akolaline takoane motokadene touno, one agale yakoa mootokoa ue momotou wa wene pikome taneya. 27 Nipa Akolaline ali atoapa one tuupiane atoa tetepo takoane mou wa wene pia tukilepa ipu pia tebo toa enika eni tokoya takatapeane etene koni atoa latiane mou wa taneya. Nipa padameka akoa oatekoile toameneya kiyo akenele-kama toa memotou wa taneya. 28 Edikoapa ali yatene kini natonoke wene mekoa mekilepa kini tigini wa mama motekete tiki toa tamene. Panago one natonoke wene mekoa mama motikilepa pinali one wa wene mekoa mama motokome toko. 29 One tigini wa kote motikilepa odene agomeka tokoya mena. Peyame kini kepene mama moapa nee moa naki. Enipa Keraisuyo Akolaline ali atoa mama motokome talo toko toa tiki. Ni edoa-mo. 30 Keraisuyo Akolaline ali atoa mama motokome talo tikilepa eni yenepa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa mekome ni toko. 31 Ina ukulekepa Akolaline bokuke agale pade wia mekapiane toa tokome *panagomekiti one atoa mootokoapa one etene nineta mekoita tewitikoa pome one atoa-pala lipua meoo. Papete letetakutukoa meake enipete odene tigini latitapeneya kawou toa liputakutukoa meoi.* 32 Enipa pine i i wa tone weneme oyake toawea amele toamoko. Akolaline ali atoa toto-pala Keraisu liputakutukoa mekomo uku. 33 Nipa eya wane ekene uku. Ali yatene kini wa wene mekoa mea kepene mama moa tiki toa kini natonoke wene mekoa mama moamene. Atoa yatene kiwika kinikaneke poti lukoa meamene wane uku.

6

Mati-kitikeka Etene Ninetakeka Akenemo

1 Mati yatene kipala eya wane ukuno, yakamene. Kini etene ninetame agale okoli yateketepa Ali Muno agono wene pikole tou toane yakoane tamedeku wa litia tamene. 2 Nipa Akolaline bokuke wia mekane toa *kini etene nineta kei pia poti lukoa meamene.* (Akolaliyo yonota tua agale oa metekilepa einagaleme titikome ali atoa mea epetekakete toatekoimo-pala lua akeneya.) 3 Eya wa akeneya. *Meane epetekou wa wene pia ni itonoke ludu pitikoane meou wa wene pia meketepa nipa etene nineta kei pia poti lukoa meamene.*

4 Etene yatene kini mati-kiti timini natekatikile toameamene. Nitameneya Ali Muno agonole takakete toatikile olaukoa mane mane oa tamene.

Egitini Yene Ta Pine Yenetake Akenemo

5 Kueme topo toa moa egetane yene kini pupu pine yename tamene wa okoi toa litia tamene.

Nipa Keraisuyo tamene wa akene tetepo takoa kinikile wedoa takamene. Nipa kiwi kikoa akakaya wa piti motekete pine yeneke nate wene pianeya meamene. Kinikile edikoa takakilepa odene wene pianeya mea tamene. 6 Pupu pine ago kakakoane kei pimotoane tekene onekele wedoane takatekuyake opi kote aumoane tuku wa paya wene pia toameamene. Kipa Keraisuyo moa egetane yeneno, Akolaline wene pikole toa e yenanele wedoa takama pamene. 7 Nipa panagono pupu takakilepa ipa Ali Muno agono takou toane tuku wa epene wene pia tamene. 8 Eya waka wene taneya meamene. Ta pine yenameka kini kueme topo toa moa egetane yenameka ele kule epetanele tiki toa Akolaliyo kei pia epetanele topo takakala toademe toko.

9 Edikako toapa ta pine ago neke moa egetane yene kaku wia tika tika toameneya eya wa wene taneya mea talo toa epetekamene. Kueme topo toa moa egetane yeneka ta pine yeneka kiwi peya lukoa meki ago a tibuke mekome kiwi peya odene yagono-mikiti tetepo takoa talo toa meko.

10 Eya wane wipitiane ukuye. Ali Muno ago-pala lipua mea one tele patu kautakoa kamene. 11 Setanuyo kiwi tolopi toateka wene kibututukoa mea ele kule tokale ete pedekadetepa eya tamene. Poi tikilepa iyakiti moa kawa poi tamene wa Akolaliyo yametekanakeya peya moa tamene. 12 Totome eni poi tikilepa pa tono melepu kakene yene-pala poi toamekete eya yene-pala toko. Setanuke lokoa ta padeka padeka tatite toa yopia ni padele padele telekole toa ni ele kule poanele witakoa meki tobou yene-pala poi toa kako. Nipa a tibuke Setanuno peku noa tiki ipono yatene-pala totome poi toakala kako. 13 Nipa enika eniyapala poi wedoa tomotoa Akolaliyo yametekanakeya peyapa wete moa kamene wane uku. Setanuno yatename kipala poi tonokoli poapeneya kakete ete pedekamu toa kamene wane ni uku.

14 Nitoa poi toadete kawou toa eya tamene. Matio wedoa moa kamene. Enipa Akolaline nimini peku noa tamene wane ekene uku. Ni palanu kauatiki kapa petene moa kamene. Enipa wene kiyo akeneya meamene wane ekene uku. 15 Ni kawa yene moa mekamene. Enipa Akolaliyo ali atoa-pala poi teigoa wakomo kini wene epetekakomo oada wa toawea oma pamene wane ekene uku. 16 Ni poane ago Setanuyo itipono okoa kakene wata yodokale kotokoto moa ua ete pedekatapeamene. Enipa Keraisuke wene tugoa meamene wane ekene uku. 17 Ni tobou kauatiki kapa nunagu moa wateamene. Enipa Keraisuyo kiwi toa motaneleke wene piitikaneya meamene wane ekene uku. Ni Epetane Yominiyo yametane kepete tue moa pikoa kamene. Enipa Akolaline agale yakoa mootapeamene wane ekene uku. 18 Nipa Epetane Yominiyo wene takako toa ete pia oto pia emo kumo yakoa kowitikala tamene. Auapeano ta wa Akolaline ali atoa peyane wedoa kowitikama pamene. 19 Anuka kowitikameneye. Nipa Akolaliyo papete kaukoa mema nekenemo Keraisu taatekoa nokome tanemo oane meatekouta Akolaliyo amene wa oka toane piti moameneya toaweane ouno, no einago auapea ta wa Akolali kowitikamene-ye. 20 Onekemo oane auane yakouke po yapu pitikaneya mekene uku. No nitaneya meku agome Keraisunomo piti moameneya wedoane akateku toane akamotono ta wa anu kowitikakala tamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

21 I take mekene tukoumo ni i take mekolu nopala tanemo eya ago Tikikasi kiwi mekita wida nokome oo. Einagopa anu kolotini agome Ali Muno agonole takama yawateko toa wedoa takama yako.
22 Ni ago kiwi mekita poano pa wane wetekakilepa totome tokomo oa kini wene-pala weye akoa tomotoane tekene ni tuku.
23 Anu oya-lawe kiwi peyane eya wane kowitikakene uku. Kini tepe kolotini kilikoa pianeya mea wene mekanali yoa tomotono, kinikile-kama takama pomotono toe wane Atai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kowitikoane uku. 24 Tone Ali Muno Yesu Keraisuke wene mekoane meane tuou wa one tewitikoa wawamiki yenepa neme pewe wia yopia kamene wane Akolali kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

PILIPAI
Poloyo Pilipai Yeneke Wia Wetekane Pipia

1 I pipiapa no Polo Timosita Keraisu Yesunole takama yako agotame wia wetekako-ye.

Nipa Keraisu Yesu-pala lipua memotoa Akolaliyo one wa takoa motane yene Pilipai take meki-kiti kiwi peyake wini wia wetekakilepa losu talo tiki ali-kitikeka losu pupu tiki ali-kitikeka peyake wia wetekako-ye.

Poloyo One Pipia Oi Moatekoi Yenane

Kowitikanemo

2 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane kini kowitikaku-ye.

3 Kiwi wene tekene-kama agetai Akolali-pala ke wane okala tuku. 4 Nitoane kini kowitikakilepa wedianeya-kama meane kowitikakala tuku. 5 Keraisu Yesunomo kipala titikene oane metekouna-peteka opika yakoa moa no auapema nikike ni tuku. 6 Akolaliyo kiwi pewe witikene dikou dikou wa titikome taatekoa tokana toapa Yesu Keraisu oto wakapea nokaleka pa toa-kala kawa peya takoono wene pikene uku. 7 Kiwi mama motukumo tepene meaneya eni yawane ekenepa kiwi wene taneya-kama mekene tokome tamele toko. Ni edoa-mo. Ali atoane lene yoto kakene Keraisunomo i i wane one kei piane kakoluka opi kapa po kakaneya po yapu pitikuluka Akolaliyo no pewe witikome kiwika dekoa pewe witikome witikolo tokome kime no mape mokala tiki. 8 Kipala i ukumopa nimini uku wa Akolaliyo wene toko. Kiwike-kama wene piitikaneya mekene wene mekoane tikilepa Keraisu Yesuyo toko toane tuku.

9 Kini kowitikakilepa eya wane kowitikoane uku-ye. Wene mekanali yotikilepa akole-kama toma pomotono ta wane Akolali kowitikakala tuku. Nipa nekemo emo kumo peya wene tomotono, ina ina wa pine piko toa-kama wene takoano ta wane kini kowitikoane uku-ye. Ni edoa-mo. 10 Padele padele takoa enekilepa epetanele-mati toatekole i i wa kime takoa enemotoane ni uku. Nipa Keraisu wakapea noatekoya nepia mekete toatiki toapa edikoa poane wene piamoa ni ete-kitame akoa agale oatikile toamoa tomotoane uku. 11 Yomo pade kuu wedoa tumotoa lati lati tou toa Yesu Keraisuyo auapea yopikale ele kule kiyo akenelekama tomotoaneka uku. Nitikoli enekete ete-kitamepa Akolaline peku noa tadeki wa one kei piai tomotoane ni uku-ye.

Polo Keraisu Patu Kautakoa Kakome Tanemo

12 Anu oya-lawe kiwi eya waneka wene takakene ukuno yakamene. Nopa poo yapu pitikaneya mekulu tokome Keraisunomo oa pupitikatapeneya. 13 Nipa i ta yopiko agono poyo ali-kitameka ete yene peyameka no Keraisunole takama pokouke po yapu pitikaneya meku wa wene taneya meki. 14 Nika po kakaneya poo yapu pitikuke tone oya-mikiti kainya matiyame ekete Poloyo piti moamokona toa kimeka Akolaline agale oadete piti moameneya meato wa Ali Muno patu kautakoa kakete onekemo atiki toa oa aua yakete tiki.

15 Keraisunomo oa aua yakilepa pade-kitame no Polo einagome toko toanepa moane patukada wa no-pala tepene poane wene pimotoake tekete tiki. Nitikilika pade-kitame epene wene pianeya

mekete tekete oa aua yakete tiki. 16 O yename onekemo oa aua yakilepa noanume Keraisunomo i i wane one kei piane omotoa tokome Akolaliyo po yapu moa kakaneya tadeko wa nooke wene mekoa mekete tiki. 17 E yename nitamekete Keraisunomo paya wene pia oa aua yakilepa no po yapu pitikene ke enekakolo wene keda taneya memotoa tekete tiki. Nipa kiwi ako ali meou wa wene pia tekete tiki. 18 Eni yename nitoa kamotoane uku. Ni edoamo. Keraisunomo paya wene pia oa aua yaketeka epene wene pia oa aua yaketeka onekemo ta piko peyake oa pupitikama yakete tiki wane wediane mekene uku.

Eni uku toane pa wediane mema pou. 19 No po yapu pitikuyake anu oya-lawe kime anu kowitikakete tiki. Yesu Keraisuno Epetane Yominiyoka no weye akoa yopia meko. Nipa ke enekakolo mekuluka Akolaliyo kini kowitikakimo yatekome no oto toa moademe toko wane wene tuku. 20 Eya toadiya wane wediane meane nepiane meku-ye. Papete tokounakale opika onekele pata pale takamekene onekemo akamene piti moamekene atiki toane oane auane yawou. Nipa tuadekoluka tuameadekoluka Keraisu-pala lipuane mekene tokouleke etekitame one kei pimotadiyano wene piane tou. 21 Itonoke mekenepa Keraisu patu-kama kautakoane meku. Tuadekolupa nipa Akolaliyo no pewe wia kakilepa akole-kama too wane tuou. 22 No tigini kakeneya itonoke pa meamedekolupa nipa yomo pade kṳ tukome toko toane one pupu wedoane-kama takamoane pou. Ae, one mekota tuane puku patu, onekele pa takamoane puku patu. Agopa tokolo meku-ye. 23 Itono ete pimotoane Keraisu-pala mekene meadene tuane poadiyano wene pikuyake 24 kinikile takadene itonoke pa meamedeku. 25 Nitamedekuno, kime Keraisunole wedianeya mea takama yamotoane tekene kipala pa opiane meouno wene tekene uku-ye. 26 Eni uku toane kiwi mekoita wida wa wakapeane none mekolu tekete Keraisu Yesupala ke wa one kei pia wedia tagatapeneya meoi.

27 Keraisuno ali atoa mekete toatekoi toa i i wa olaukanele toma pamene. Nitikolipa wida none mekeneka padeka pone mekeneka eya odenemo-kama yakou. Anu oya-lawe kime Keraisunole takakilepa poyo ali-kitame poi wedoa toa kawou toa poapeneya kakete odene wene pianeya mea tiki wa okoimo yakou. 28 Nipa kipala poi tẹia meki-kiti piti moameneya atiki toa tamene. Nitima pokoile enekete eya wa wene toi. Akolaliyo toa moo tokolo ni piti moamiki. Ae Akolaliyo kiwika wia atukatekolo toko wa oi. 29 Akolali nitikagome kiwi takoa motikilepa Keraisuke wene tugoa mekete oneke toa tete momotoa tokome ni toko. 30 Kiwi pakeke mekene poime keneya tete motokouna toane i takeka pa mokoane kaku. Enipa kime yatekete tiki. Enika eni tetepa kimeka Keraisunole takama pekete mokala tekete tikili ni uku-ye.

2

Keraisu Poti Wene Pianeya Mekome Tanemo

1 Kipa Keraisu patu kautakoa kakete tekete wene weye akaneya mekete tiki. Ni Keraisu kiwike wene mekoa mekolo tokome mama motaneya mekete tiki. Ni Epetane Yomini-pala odene wene pianeya meki. Ni ete oto wa ela moa auapenali yotokete tiki. 2 Nipa anu wene epetekoa mekatiki kotuke kakoa eya-pala toma pamene. Yete pade ali atoake

wene mekoa mea padele padele tou wa wene pia tikilepa odene wene-kama pia tamene wane uku. 3 Padele padele tikilepa i ago ku ago moane patukoane ako ago kawou wa wene pia toamoa mate agaleka wamoa tamene. Nitameneya yete pade ali atoa ako kakene tetepo takoa pinali nepa keku kakene tetepo takoa meamene. 4 Kinikileke-kama wene piitikamoa yete pade ali atoa-kitanele takamedeku wa wene pia tamene.

5 Keraisu Yesu itonoke epene wene pianeya mekome tane toa mema pamene.

6 Keraisu einago Akolaline yagono ago meaneyake Akolali-pala midi pianeya meou wa wene piamokome eya taneya. 7 A tibuke mekome tane toa tewitikoa wakomepa one weneme takoa wakeneya. Nitoapa yete pade ali atoa-kitanele takateka ago latiapa lene timini tono melepu eya kakeneya nekeneya. 8 Nipa toto ali yatenane yagono ago latitapeneya nokomepa pa keku ago tetepo takoa eya taneya. One ete-name tamene wa okana toa litia tootapekomepa yomo lekaneyake tuou wa tuaneya. 9 Nitikale tokome Akolaliyo eya wa oa taneya. Ali atoa padeya padeya peya i ago neeke-kama lukoa memotoane tuku wa ako odene ibini akene ago latia kakaneya. 10 Nitaneyano, a tibukeka itonokeka itono kekuluka mekoi peya oneke wadini tukua mekete eya wa oa toi. 11 Yesu Keraisu i ago nepa Ali Munago kakoya tadeko wa Atai Akolali kei piai toi.

Tagoi Keneya Pạ Tokoa Kamene

12 Anu kolotini yene kiwi mekoita wida namolo mekene okouna toa kime litia tokoinano, opi kipala opiane meamuku-peteka etene wedoa toma pamene. Nipa Akolaliyo kiwi toa moa togamotoapa onekele takama pato wa pitime tuaneya meou toa oneke nate wene pianeya mea toomoa pamene. Ni edoa-mo. 13 Akolali einagomepa kime one wene pikole too wa wene pia tomotoa tikilepa kini tepene piko wene yopia mea toko.

14 Nitikono, padele padele tik-ilepa kọ wamoa ete oto wa neno wamoa tamene. 15-16 Nitameneya poane peku noa etepea toma piki-kiti pakeke mekiyake e yenamepa kime poanele tiki wa kiwi kikoa akamomotono, Akolaline mana kono-mikitame toatiki toa kiyo akenele-kama tamene. Nitoapa e yene kini mea kawatiki peku i lawetekuno noa tamene wa lawetekilepa tagoi-kiti yomiyomu keneke kawou toa kakete pạ takoa tamene. Yesu Keraisu wakapea nokalepa kime tamene wane okounakale edikoa litia tadekolipa nipa Keraisu nekelepa pata pale takameadeku wane anu wa kei piou.

17 Pine yene kini tigini Akola-like mea lodo you toa tekete ke enekakolo meketeka Keraisunole takama yakete tiki. Kini tigini wa lodo you toa tekete tiki toane noanuka anu kamatepa gerepi po kụ ue keneya pekamotou toane eya tuku. Pade-kitame no witik-ilika oyake wimotou wane kipala odene wene pianeya meane we-diane meku. 18 Nitikuno, ke wa wedikete wediatoane uku-ye.

Timosi Epaperodaisitake Aken-emo

19 Ali Muno Yesuyo anu wene motokome ka yametekalepa nipa eya ago Timosi kiwike wete moane wetekou. Nipa einago no mekuta

oto wakapea nokome kiwi wida mekete tiki ko onokome anu wene weye akanoono wene pikene tou. 20 Timosi einagome kiwi wida edoa meki-pe wa mama moa meko. One keneya ago pade ita mekoya mena. 21 Ete yene peyame Yesu Keraisunolepa wedoa takama yawamekete kinikileke-kama wene piitikaneya mea tiki. 22 Timosi einagome Keraisunomo oa aua yakilepa no Polono mana ago tou toa nopala odenekata oa aua yakono, onepa dikane ago tadeko wa kime wene tekete tiki. 23 I poo yapu yopikagome nopala wipitikome toatekale wene tekenepa Timosi ne poano pa wane kiwike wini moane wetekou. 24 Ali Muno agoke wene tugoane mekene noka kiwi mekita wida wete nouno wene pikene uku-ye.

25 Anu oya ago Epaperodaisi kiwike wida wakapea pa wane wetekamedeku. Einago Keraisuno poyo ago keneya tokome onekemo nopala odenekata oa aua yako. Kiwi lukukepa no auapemotoa oto wetekakoli nokanakagoke uku. 26 Einago kiwike wene piitikaneya meko. Nika one yene taneya mekomopa kime yatekoiya tekete wene keda taneya mekete tiki wa kiwi mama moa meko. 27 Einago tuademe pianeyake Akolaliyo ela motokome latekaka. Noka ela motokome ni toka. No wene keda mati takaya tokale nika toka. 28 Nikepa einago kiwike wini wete moane wetekada wane wene piane meku-ye. One wida nokale enekete ke wa wedia memotoane tuku. Nika noanu ela teigoane meadene tuku. 29 Einago wida nokale eneketepa tone oyago Ali Muno agono yatene ago i noko wa makutukoa moamene-ye. Dikane ali-kitipa ibini akene ali tetepo takoa nitikala tamene. 30 Einagome Keraisunole takama yakome oneke toane tuou wa tu-ademe toake lataka. Nipa kime no auapenamele toamokale tokome oneme auapenou wa tuamene piti moamokome kiwi luku nome auapenoka.

3

Poloyo One Namolo Tokanakale Tewitikoa Wakenemo

1 Anu oya-lawe kipala eya wane wipitikene uku. Ali Muno agoke wedia mema pamene. Kipala pegetoane okounakamo wa amene kote moamekene uku. Kiwi etepea pokaya tokolo ni ukuno, yakamene. 2 Yo tane tue wane paya tetepo takoane uku yene titi toma yamene. Eni yename poanele tekete eya wa olaukakete tiki. Mone pa yene Akolaline mana-mikiti latiadetepa kini kepene teigamotoa tamene wa pata pale tekete toatikimo olaukakete tiki. 3 Nitimotoake Akolaliyo eni yene wakome totopa one wa kepene teigane yene tetepo takoa meko. Ni edoa-mo. Totome Akolalinele takoa one kowitoa tikilepa one Epetane Yomini awinome wene takako toa toko. Nipa ali yatene kepene teigilepa edeya weike toamoono, tokamota wa Keraisu-pala lipua mekete ke wa wedia meko. 4 Panagome-kiti Akolaline mati latiadene dikaku dikaku wa pinali one wa kei pikalepa einagome toko toane moane patukakene eya wane ukuno yakamene. 5 Nopa Isereleke tawane nuku ago. Iserelene mana Bedamineyo tagaane yatene Bedamine ti pitiku. Nitane ago nopa etene Iberu ago meku. No opitikaneyake ta pataka ketepo kakoa (8) ponokale agetaiyo anu kepene teigamotoka. Nitaneyake wetini ago kakene Yu yenane totono litikilepa Parisi yatene lono pekene tokou. 6 Nitikenepa no Yu yatenane totono wedoane

toma yakilepa Yesuno yatene ali atoa tete mema yakene tokou. Ni Moseseyo tamene wa akenele litikilepa odeneleka katekamoane tokou. 7 Anu papete mekene tokounakalepa kamole tane tetepo takoane mekounake opi Keraisuke lukoane mekenepa einakale pata pale tane tetepo takoane waku. 8 Nipa anu eina tokounakaleke Akolaliyo no kei pioono wene pikounake opi anu Ali Muno Keraisu Yesu wene tootapeane meadene enika enile peyapa pale tane tetepo takoane waku. Nitoanepa Keraisu-pala lipuane meou wane enika enile tokouya peya doo kogopene tetepo takoane wakene waku. 9 Akolaliyo no Keraisu-pala moa lipukamotoane ni tuku. Nitikuno, Mosesene totono patu kautakoane kawamekene Keraisukekama wene tugoane mekulu tokome no poanele toamene ago tetepo takoa moa lipukako. Nipa Keraisuke wene tugoa meki peyapa poanele toamene yene tetepo takoa meko toa eni toko. 10 Keraisu einago wene tootapeane meadene uku. Ni one tuaneya pikata kamoa pokome tane tele patu kautakoane meadene uku. Ni one tete mokoa kakene toanepa one-pala odenekata tuou toane tekene one-pala odene wene piane mekene tete noma poadene uku. 11 Nipa no tukoluka Akolaliyo moa kamotokoo tokolo nepikene oneke nate wene piane meku.

Pote Wipitia Meatekota

Teyapea Pitimoa Poatekomo

12 Ina ukuna toane epetekoane meateku kotuke kakoane wete meane togamukuyake Keraisuyo nopa one wa takoa motokome tamene wa yametekale toane togatapeou wane pa toma yakuye. 13 Anu oya-lawe eni epetekoane meane togateku toane wete meane togamukuno wene pikuyake eya tuku. Ali-kiti teyapea moa patukanali yotokete teyapeakama pote mukiti lono pekoa enamou toane tekene Akolalinele pegetoane takakoule-kitike wene piitikameneya meane one naniko takatekule timini muno piane kutupeane wedoane takama puku. 14 Nipa Akolaliyo Keraisu Yesuke tokome no kei pia yameatekoya monoano noo wa kayo okolo a tibuke mopadenepa pone wipitiatekuta lene wikaneya teyapemakama puku.

15 Keraisunole wedoa wene toa takaki-kiti kime ina uku toa litikilepa nopala odene wene pianeya mea tomotoane uku. Nitamekete pade wene pianeya meadekolipa Akolaliyo i i wa mane oa moa wene taka taka too. 16 Nitatekoyake enile toateko totono namolo litia toma nokoona toa pa litia toomoa pato. Pegene kakoa tewitikoa wawamato.

17 Anu oya-lawe Akolalinele takama poatekoi adeka piane toma yakounakale litia toomoa pamene. Totome toma yakoona toa litia tiki-kiti kini tikileka litia tamene. 18 Kipala lugutukoane okounakamo opi komo oane mekene wa lokoane ukuno, yakamene. Ali kainya matiyame Keraisu yomo lekaneyake tuanemo pamo tetepo takoa waki. Nipa onepala poi tẹia mekete tiki. 19 Akolaliyo e yene wia atukoo. Kini lene tepe eyame tamene wa oka toa-kama litia tootapekilepa Akolalike wene piitikameneya mea tiki. Eko ali atoa ya takanele eni toake kini wa kei pia kaki. Nipa pa itonolekekama wene piitikaneya mea tiki. 20 Totome pade nitamoko. Totopa a tibuke pote meateko yeneno, nitamato wa ali atoa toa motoko ago Ali Muno Keraisu Yesu aida kawa wakapea nomotoa nepia wedia meko. 21 Einago wakapea nokomepa tone pa tigini moa weneya tigini latikakala too. Nipa

one pa tootapeneya kako toa eni moa kakakilepa padeya padeya peya oneke-kama lukoa memotoa toko teleme too.

4

1 Nitoono, anu oya-lawe kipala ina ukuna toa Ali Muno patu poapeneya kautakoa kamene. Kipa anu kolotini yene enadiya wane kiwike kolotine yakene uku. Nipa Akolaliyo no kei pikome sile meou toa i yene neke wa kiwi no meteka tokolo uku.

Poloyo Wipitikome Mane Mane Akenemo

2 Anu oya atoata Yuodiya Sidikita Ali Muno-pala lipua mekete odene weneta piitakutukoa meamene wane kita kowitoane uku. 3 Anu oya nepa nopala tauta toa yakona teke wini atoata auapeamene. Kitame eya tokoileke nitamene. Eya ago Kelemene ete oya ali-kiti totome Yesunomo oa aua yakooka einatoatame toto-pala opia yawa auapekala tokoi. Ete oya ali-kiti wane ukupa Akolaliyo mea kawatiki yene i i wa one bokuke wia mekakilepa kini ibinika wia mekapiane ali-kitike uku.

4 Ali Munoke wedianeya-kama meamene. Enipa wa lokoane uku. Wedianeya-kama meamene. 5 Ali atoa peyame enemotono, poti uutukoa yamene. Ali Muno wakapea noateko tigotokolo ni uku. 6 Tepene mama moameamene. Nipa ke enekakale mea ni kinikiya pade toamokalepa Akolali yakoa kowitamene. Ke wa yakoa kowitamene. 7 Nitikolipa kini kowitikoimo yakoa tokome tepe kolotini kilikoa pikoo. Nipa Keraisu Yesu-pala lipua mekete tepe kolotini kilikoa pianeya memotoa yopimoa poo. Akolaliyo edikakolepa i wa totome wene toa amele tokoya mena.

8 Anu oya-lawe kipala i wipitiane ukule-kitike wene piitikaneya meamene. Pademo pademo niminimo ni padele padele kei piatikile ni padele padele kiyo akenele ni padele padele wene moa koigamenele ni padele padele koniyole ni padele padele wene epetekanele enika enileke wene piitikaneya meamene. Nipa ele kule epetanele ni ele kule kei piatikilekama wene taneya meamene. 9 Kiwi i i wane mane mane oane olaukakouna toa toomoa pamene. Nipa pademo pademo okoumo yakoa moa padele padele tokoule enoa moa tokoina toa pa litia toma pamene. Nitikolipa tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolali kipala odeneka meoo.

Pilipai Yename Kinikiya Pade Takoa Moa

Poloke Wetekakala Tanemo

10 Kime no namolo mama motekete tokoinakale opi wa tikike Ali Muno-pala ke wane kolotine meku. Papete no mama motekete auapeou wa wene pikoinake auapeamele toamokale wakoinake opi wa tiki. 11 Kipala eni ukupa no pa yawane pitiku wane wamuku. Padele padele witakoloka no wene togoitapeane yawane pitiku. 12 Nipa padepete-kiti ponopene ago meane wa padepete-kiti kamo ago meane tuku. Nitane ago tekene noateku nee adekoa piko-peteka pa pitiku-peteka ke wane oane ni anukuya tubeya piko-peteka padeya deya toamokoloka ke wane tepe matakaketikoane yawane pitiku. 13 Padele padele witakoloka no weye akoa tele takako ago Keraisu patu kautakoane kakene ele kule peya adekoane tamele toko.

14 Nimo ukuyake ke enekakale mekou-pete kime no auapekoinake ke wane uku-ye. 15 Nipa Yesunomo titiane oma yakene kini wini

Masedonia ta meemotekene ete ta-
kitikeka oane auane pokouka kini
losuke oboai tiki-kiti kime odene
no auapea kue moa wetekakala
tokoina. Ete take yename
mena. Enipa nimini ukutu-pe.
16 Tesalonaika take pekene pa
mekoluka nitikete kue eya moa
wetekakala tokoina. 17 Nimo
ukupa eya kuya memotoane
oikene mena. Nitamekene auapea
no mekala tokoinakeya Akolaliyo
kiwi kei pia nami witikakono wene
pikene ni uku. 18 Eina kue eyapa
Epaperodaisi neme no Polono
aua potokamene wa kime keda
takoa moa wetekakilepa anu wene
moa tagatapea tokoina. Akolaliyo
eniyapa oneke lodo yoa kalono
takoa metane tetepo takoa wene
epetaneya meko. 19 Anu Akolaliyo
kini weneka moa tagakomepa
ke enekakale mea ni padeya-kiti
toameneya pa mea tokolipa kini
moatekoya mekala too. Keraisu
Yesu-pala lipua mekoli tokome
nitoo. 20 Toneketai Akolali onepa
nitane agono, one kei-kama pima
patoane uku. Ee nimini.

21 Anu i wetekaku pipia moa
oi mootokoapa Keraisu Yesu-pala
lipua meki peya wete meamene
wa akamene-ye. Nopala odeneka
meki-kitameka anu oya-lawe kiwi
wete meamene-ye wa iki. 22 I
Lome take Keraisu-pala lipua meki
peyame wete meamene-ye wa
kabunu koukoa iki. Ako odene
tobou ago Sisa one pupu takoa
meki yenameka anu oya-lawe kiwi
wete meamene wa iki.

23 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo
kini yomini pewe wia yopimo-
toane uku-ye.

Opa anu agale eni.

KOLOSI
Poloyo Kolosi Yeneke Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Akolaliyo one wene
toopikale tokome Keraisu Yesuno
agale oane auane yamotoa moa
kakaka Aposelo ago i mekene uku.
2 Tone oya ago Timosi totamepa
Kolosi take Akolaline ali atoa
Keraisuke wene tugoa meki-kiti
tone oya-lawe kiwike i pipia wini
wia wetekako-ye.

Toneketai Akolaliyo kiwi pewe
wia tepe kolotini kilikoa pikoa to-
motoane kini kowitikoane uku.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Kowitanemo

3 Kini kowitikakete-kama tone
Ali Muno agono etene Atai Akolali-
pala ke wa okala toko. 4 Keraisu
Yesuke wene tugoa mea Akolaline
yatene meki peyake wene mekoa
tekete tikimo yatekooya tekete
ni oko. 5 Widikakilepa kini mea
kakete moatekoya-kitipa Akolaliyo
a tibuke pikoa katekako wa kolo-
tine nepia mekete ni tiki. One
eni tokomo titia yatekilepa Ako-
laline niminimopa Keraisunomo
yatekoi-pete einapete titia yatekoi.
6 Keraisunomo kiwi wini mekoika
oa aua nekeneya yatekoimopa
ta piko peyakeka pupitikama
poko. Nitikolo yatekete eni
take meki-kitame kinikinakale
tewitikoa epetekoa mema yakete
tiki. Nipa anu oya-lawe kime
einakamo titia yatekoi-pete
laigoapa ipa Akolaliyo ali atoa
pewe witikome tokomo tadeko wa
kinikinakale tewitikoa epetekoa
mema yakete tiki toa tiki.
7 Einakamopa tone kolotini
ago Epaperasiyo i i wa kiwi
olaukaneya. Keraisunole toto-
pala odene wene pia takama yako
agoke uku. Tou wa okole-kama
tokala toko. Einagopa toto luku
wida nome mekome Keraisunomo
olaukaneya. 8 Einago oto nokome
kiwi ko eya wa oka. Epetane
Yomini kiwike awinaneya tokome
yete pade ali atoake wene mekoa
mekete tiki wa oka.

9 Nikepa kiwi mekete tokoimo
titikene yatekou-pete laigoane
kini kowitikoane-kala meku.
Eya wane oane kowitikakala
tuku. Akolali neke wene pikole
adekake kakoa wene tootape-
motoapa Epetane Yomini e yene
kiwike awia tagatapekome i i
wa wene takamotono ta wane
kini kowitikaku-ye. 10 Nipa Ali
Munagono wene moteketepa one
wene epetekatiki toa ele kule
epetanele-kama toomoa pomo-
toane ni uku. Epetane kụ tuou
toa ele kule epetanele-kama toa
ni Akolali mekome tokole i i wa
ate toa wene tomotoane tekene
Akolali-pala eya wane kowitikaku.
11 E yene kiwi neke tele patu
kautakoa kamotono, a tibuke pạ
tootapeneya meke telekole toko
peku lawetoano ta. Ele kuleme
ke enekakale meake nekele poti
wene pia takoa togakete wedia
memotono, nitamene wane kini
kowitikoane uku. 12 Kiniketai
Akolali-pala ke wa omotoane uku.
One wa takoa motane yename
one a tibuke pạ takalogakota
moatikiyapa kimeka moamele
toko wa one mana kono-mikiti
moa latikakano, ke wa amene
wane uku-ye. 13 Totopa Setanuke
lukoa mekete yomiyomu keneke
yakooka toa mootokoapa one
kolotini ago Keraisuyo talo toko
take moa kakaka. 14 Keraisu
einagome tokake toto eni toa
motikilepa tone poanele tokooke
po letu mekakana keemu tokome
toka.

Akolaline Yagono Ago Keraisuke Akenemo

15 Akolali einagopa tone leneme
enamele toamokoyake one yagono
ago Keraisu Yesu ali latia toto

mekota nekeneya. Akolaliyopa one latikanakeya-kiti peya i agoke-kama lukoa memotoane tuku wa Keraisu einagopa one namolo opiane mana tetepo takoa ako odene tobou meateka ago latia kakaneya. 16 Akolaliyo eya kuya peya latiou wa wene kibutukapikana toa Keraisu-palapa kelepitikoa latianeya. Nipa tibukeka itonokeka tone leneme enamokoya-kiti ni tone leneme enekoya-kiti ni tibu talo toa meki edelo ali-kiti ni kiwike lokoa tobou meki-kiti enika eni peyame onekele takamotoa Keraisuyo-kama latikala taneya. 17 Eya kuya peya wete latiameneyake onepa pa mea kama nekeneya. Eniya peya pia kawa toateko toa pia kawa tomotoa oneme yopimoa noko. 18 Akolaline ali atoa totopa one tigini. Onepa tone tobou wane. Mea kama pikilepa one patu-kama kautakoa kakete toko. Akolaliyo tuane yene moa kamotokakilepa einago namolo takoa moa kamo-tokaneya. Ako odene tobou meateka ago memotoa nitaneya. 19 Ni agopa Akolaliyo one kotuke-kama memotada wa one peku lawetetapeneya. 20 Nitoapa a tibukeka itonokeka meki peya one-pala odene wene pianeya memotoa eya taneya. Mana Keraisu lekane yomoke tuaneya kakata kamate ponokale tokome poi piato wa teigoa wakeneya.

21 Papete kipa poanele toma yakoiya tekete Akolali-pala wene poaneya mekete ete pilia wak-eneya. 22 Opa mana Keraisu yomo lekaneyake wia dekakoli tukale tokome Akolaliyo kiwi oya kakoa meko. Nipa kime eya toa memotoa tokome taneya. Onekele-kama takoo wa one leneke poane wene takoa koikat-apeneya mekete padeya namike akoa agale oatekale toamomo-toa tokome taneya. 23 Edikoa meadetepa Keraisuke wedoa wene tugoa mea one patu kautakoa kakete poapeneya kamene. Nipa onekemo oa metane toa taatekoa toatekale nepia mekoina toa nepia mema pamene. Onekemo wane ukupa ta piko peyake oa pupitikanemoke uku. Einakamo oa aua yamene wa Akolaliyo Polo noka takoa moa kakaka tokolo uku.

Akolaliyo Polo Takoa Moa Kakanemo

24 Opi tete mokoane kakilepa kiwike toane motukuno, ke wane wediane meku. Nipa Keraisuyo one yatene ali atoa totopa one tigini wa tetepo takakome kiwike tuku wa tete pegetoa moma yakene toane moma pone togou wane tete moma yaku. 25 One yatene meki-kiti kiwi auapemotoa tokome Akolaliyo noka takoa moa kakaka. Nipa onekemo pine ina ina wa tọaweane akatapemotoa ni toka. 26 Papete mali ponoka toa-kama itonoke pitikoi peya-pala one eni taatekoa toatekamopa kaukoa mema nekeneyake opa one wa takoa motane yene pee-tapea oko. 27 Keraisu kini tepene nome mekomo kamo takou toa eni peetapea ikilepa e ku pa yatene-kitika one take pạ tootapeneya mea kamotoa taatekoa tokomo eni okome toko. 28 Nitikono, Keraisu einago ko-kama totome oma yako. Nipa Akolaliyo wene takako toa ali atoa peya mane mane oa olaukoa tikilepa Keraisu patu kautakoa kakete epetekoa meatiki kotuke kakoa meemoa pomotoa tokome toko. 29 Nitimotou wane pupuke-kama pebetekaneya wili toane kakilepa Keraisuno tele patu kautakoane kakene tuku.

2

1 Kipala imo ikilepa kiwika Leodisia take meki-kitika anu lene timini enameneya meki-kitika mama mati motekene tekene kiwi

peyanele wedoane takaku pekene tukumo wene tomotoane uku. 2 Kini wene weye akaneya mea odene wene pianeya meato wa wene mekanali yoa tomotadiyano wene pikene ni uku. Edikoa mekolipa Akolaliyo kiwi kamo takatapeou toa eya too. One papete wene toopianemo kaukoa mema nekene toa taatekoa tane agopa Keraisu tadeko wa kime wene tootapemotoa too. 3 Etenane peku nootapeane agoke uku. Akolali wene muno meaneya mea pademo pademota wene taneya mea toko toa i i wa oneme-kama tọawea okoya. Nipa potipiane kamoya-kiti yạwa meou toa tokolo uku. 4 Panagome agale muno pewe kakoa i i wa kiwi oa yotokakaya tokolo ni uku. 5 Ta padeka mati mekeneke kiwi pakeke none menou toane mekene enekulu kipa odene wene pianeya mea Keraisuke wedoa wene tugoa mea tikile enoane tekene wediane meku.

Keraisu Patu Kautakoa Kama Pamene

6 Keraisu Yesupa kini Ali Muno wa pegetoa lukoa mekete tokoina toa one patu kautakoa kama pamene. 7 Yomo pade pema itonoke epetekoa witakome teke yukuka yekeikata wetekou toa eya toma pamene. Kiwi olaukanele tekete Keraisu patu poapeneya kautakoa kakete onekele wedoa takama yamene. Akolali-pala ke wa-kala oa nitamene.

8 Pade ali-kitamepa kini kauamikitame emo kumo pamo olaukama nekenele litia tato wa pa itono peku lawetoa kiwi oa yotokakayano, wedoa meamene. Dikane yene Keraisuno agale patu kautakoa kawameneya nitoino, yakameamene. 9 Keraisu einago tono melepu kakeneya nikilepa etenane peku-kama nakene ago eni nekeneya. 10 A tibukeka itonokeka mea telekole toa yopiki peya oneke-kama lukoa meki. Keraisu einago-pala anu oya-lawe kiwi lipua mekili tokome Akolaliyo one eni nakene peku lawetoa tagatapeko. 11 Nika kiwi mone pa yeneke Akolaliyo kepene teigane yene tetepo takoa one wa takoa motikilepa Keraisu einago-pala lipua mekike toko. Kini tepene witako poanele Keraisuyo moa kogamu taneyake ni toko. Nipa pa alime pa tokoo kepene teigoa adeka pianeyake tokoya mena. 12 One yene kime ue motikilepa Keraisu-pala odeneka dekoa oloyo tane tetepo taneya mea tokoi. Nika Keraisu-pala odeneka dekoa moa kamotokane tetepo taneya mea tokoi. Nipa Akolaliyo telekole toa moa kamotokamele toko wa oneke wene tugoa mekete nitikoi. Keraisu tuaneya pikale moa kamotokane agoke uku. 13 Papete kepene teigamene pa yene kini namolo poane wene litikete Akolaline totono tetekaku pekete tokoli Akolaliyo tuane yene tetepo takoa wakeneya. Nitaneyake opa mea kama poati wa Keraisu-pala lipukoa mekaneya. Nipa tone tokoo poaneleke po letu mekakana keemu tokome taneya. 14 Nipa Moseseyo yametane totono tetekaku pekete tokooke po letu pima nokana toa kibu moo tokake Akolaliyo eni letu keemu taneya. Eni totonopa yomo lekaneyake wia dekou toa katekoa wakome taneya. 15 Nitoapa a tibuke Setanuno peku noa telekole toa meki-yene-pala eya taneya. Poi tobou agome-kiti ali atoane lene yoto kakome po kakoa lia aua pou toa eni yene moa kawikatapeneya. Keraisu yomo lekaneyake tukale tokome taneya.

16 Nitaneyano, pade ali-kitame ue nee eya padeya kekaneya latikoa ni malikeka tokene kabepo kaka-peteka ko mea pupu toamoko-peteka kini losule toko

toa mone pa yene kime litia toamiki wa kikoa akakolipa yakoa toameamene. 17 Enika eni losule tikilepa Akolaliyo nani taatekoa toatekale pa tekei toa adeka pima nekene toa tiki. Keraisu wete nome taatekoa taneyake tiki. 18 Dikaki yene kini wa lede keku meane ali-kiti tetepo takakete edelo yenanele takama yato wa kiwi oa yotokakayano, yakameamene. Nipa pulete ele kule enekou agome ukuno, yakoa tamene wa mate agale ou toa ikilepa pa itono peku noa tekete iki. 19 Nilepa tone tobou kakago Keraisu-pala moa lipukaneyake wawa etepea yakete tiki. One tigini kakaku wa Akolaliyo toto katea pitakaya wa Keraisu oneke-kama dekamoa lipukoai toko ago eni pilia wakete tiki.

20 Kipa Keraisu-pala odeneka yomo lekaneyake wia dekaneya kawa tuou toa pegetoa nakoina itono pekupa wakoinake edoa wa naki-pe. 21 Nipa iya pikoa kawamoa eya noamoa padeya mitikamoa tamene wa papete olaukanelepa edoa wa litia toadete-pe. 22 Enika eni pia kawamatekoya-kiti kekoa wak-ilepa ali-kitame kini weneme wene kibututukoa olaukanele litia tiki. Enika eni ue nee eya nootokoapa wa pade oyake moa namele toamokoyano, enika eniyamepa kini wene edoa moa koigoo-pe. 23 E yenamepa kini losule wedoa toa ni nate wene pianeya mea ni kini tigini wa tete meou toa eya kuya wawa noamoa tiki. Nipa wene muno meane yename olaukanele tuku wa tekete tiki. Padele poanele-kiti kini weneke wa witakoa kibutua toamoo wa wene pia tikiyake pata pale tekete tiki.

3

Keraisu-pala Lipua Mekete Toatekomo

1 Kipa Keraisu-pala odeneka moa kamotokane tetepo taneya meki. A tibukepa Akolaline nimini yono kounoke Keraisu tobou ago mea kakono, aida meane kawa-teku peku noada wa wene pianeya meamene. 2 A tibuke mea kakete toatikileke-kama wene piitikaneya meamene. Pa itonoleke wene piitikaneya meameamene. 3 Kipa Keraisu-pala odeneka tuane tetepo taneya meki. Tuane alime-kiti itonolepa edoa wa tomotoa-pe. Opi Keraisu Akolali mekota mekome one yono tatonoke meati wa kiwi potipia yopikoa kako. 4 Kiwi mea kakako ago Keraisu wakapea nokale kipa onepala odeneka kakete one kaka toa pạ teleta takatapeneya kawei.

Namolole Tewitikoa Wenele Toma Pamene

5 Kipa Keraisu meko toa meoino, pa itonole eya toadiya wa wene pikile tewitikoa wamene. Atoa liou abele tou enika eni poanele ele kule toane potokou ni eya kuya ako-kama mou wa wene pia toameamene. Eya kuya ako-kama mou wa itonoya-kiti tobou kakakilepa Akolali odene tobou kakamele tokoyake tiki. 6 Ali atoame enika enile toma yakili enekome Akolaliyo kibu mou wa kotimi yoa meko. 7 Papete kimeka enika enile toadiya wa wene pia mea etepea tuku pekete tokoi.

8 Opi pade kinikinakale tewitikoa waketepa eya-kiti toameamene. Kotimi yoa ali atoa-pala bu oa lene pia eko pade ali atoa-pala akoa agale oa tiyo moa toameamene. 9-10 Ete oto wa kapene agale wameamene wane uku. Kini namolole poanele toma yakoinakalepa namolo mamina takoa wawa eina luku weneya mamina moa kawou toa poane wene wawa epetane wene pianeya yakili tekene ni uku. Widikoa

memotoa toko ago Akolali kotu kakoa meadete poti toma peketepa one wene tootapeneya meoi. 11 Nitoino, Akolaliyo pa yatene agoka Yu yatene agoka takoa enamoa ni kepene teigamene yateneka kepene teigane yateneka takoa enamoa toko. E ku pa yateneka kueme topo toa moa egetane yeneka ta pine yeneka takoa enamoko. Ako odene kako Keraisu toto peyake awinaneya mekono, Akolaliyo toto peya odene yatene tetepo takoapa Keraisuno yatene wa oko.

12 Akolaliyo onekele takamotoa kipa one kolotine yene wa takoa motaneyano, eya toma pamene. Yete pade ali atoa mama moa auapeamene. Ni nate wene pianeya mea uutukoa poti yawa tamene. 13 Nipa kiwi padamedo poanele tokalepa poanele ete topo takamekete eina poanele tokake po letu mekakoina keetapea wawa ete oto wa mama moamene. Nipa Ali Munoyo kini poanele-kala tokoike po letu pima nokana kemu toa wakene toa tamene. 14 Nitoapa eya tobou kakoa tamene. Ete oto wa wene mekanali yoma pamene. Nile teketepa epetekoa meatiki toa odene wene-kama pianeya meoi. 15 Keraisuyo one peku lawetekome yametekana toa wene odene pianeya mea tepe kolotini kilikoa pimotoa meamene. Akolaliyo kipa one wa takoa kayo oa motikilepa edikoa meemoa pomotoa tokome taneya. Nipa odene ago Keraisu-pala-kama moa lipukoa odene tigini tetepo takoa taneyano, ke wa okala tamene. 16 Kamoya-kiti mou toa Keraisunomo-kama yakoa moamene. Akolaliyo wene takako toa ete oto wa olaukoa mane mane oa tamene. Nitoa eya kuya lo agaleka Same agaleka ikilepa kini tepene meaneya yạwa Akolali-pala ke wa oa tamene. 17 Ele kule toa emo kumo oa tikikaka Ali Muno Yesuno ibini-kama wedekoa one patu kautakoa kakete tamene. Nitiketepa Atai Akolali-pala ke wa okala tamene.

Keraisuno Ali Atoa Mekete Toatikimo

18 Atoa yatene kinikaneke poti lukoa meamene. Ali Munoke wene tugoa meketepa edikoa meamedikili ni uku. 19 Ali yatene kinikatuke wene mekoa mema pamene. Tete eya meameamene. 20 Mati-kiti kiniketai kinikạuatame okoi toa-kama litia tamene. Nile tadekolipa Ali Munagono wene epetekatekoile tekete toi. 21 Etene yatene kini mana kono-mikiti timini natekatikile toameamene. Kini wene keda taneya mea etepea pokaya tokolo ni uku. 22 Kueme topo toa moa egetane ali atoa kini pine yename okoi toa-kama tamene. Pinago kakakoane no wa kei pimotoane tekene onekele wedoane takatekuyake opi kote aumoane tuku wa pale toameamene. Nitameneya Ali Munagoke poti wene piitikaneya mea kinikile wedoa takamene. 23 Nipa pupu pinagonole takaketeka ipa Ali Munagonole takou toane tuku wa wedoa takakala tamene. 24 Nipa kime edikakolopa Ali Munagome topo takakome one mana kono-mikiti latikakome kini moatekoya kotuke kakoa meoo wa wene taneya mea tamene. Ali Muno Keraisunole takama yakiya. 25 Poanele tiki yene-pala Akolaliyo topo takoa kibu moademe toko. Nipa eni yene peya midi pikoapa kini tane toa nami wia kibu mokala too.

4

1 Ta pine yene kini kueme topo toa moa egetane yene talo tekete toatiki toa epetekoa talo tamene. Nipa kiwi talo toko agopa a tibuke meko wa wene tekete tamene.

Poloyo Wipitikome Mane Mane Akenemo

2 Akolali-pala kowitikala
tamene. Nipa kote au moameneya
kowitiketepa one-pala ke wa
oa kowitamene. 3 Toneka
kowitikamene-ye. Akolaliyo
ile tou wa papete wene toopia
kaukoa mema nekenele Keraisuyo
taatekoa taneya. One eni tanemo
totome i i wa oma yakookepa
po yapu po kakaneya pitikuno,
onekemo tọawea akateko ka
yamea ta wa tone kowitikamene.
4 Nipa no einagome einakamo ke-
leyo tọawea akateka toa omotono
ta wa anu kowitikamene-ye.

5 Keraisunomo yakoa moamene
yene pakeke meketepa wene
muno meaneya meamene.
Keraisunomo oatikika-kama
onekemo i i wa tọawea okala
tamene. 6 Dikane yene-pala ko
ikilepa kini wene kakoa epenemo-
kama oa tamene. Nitiketepa
e yene-pala agale topo takoa
auapeatiki toa wene kibututukoa
mea okala tamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

7 Eya ago Tikikasi wida nokome
anu toma yaku ko peya akanoo.
Einago tone nimini oya agome Ali
Muno agonole toto-pala odeneka
takama yakomepa wedoa-kama
takako. 8 Nitane ago kiwi mekita
wida wetekakilepa toto mea
tokomo wene takoa ni kini wene
weye akoa tomotoane tekene
tuku. 9 Einago Tikisasi-pala eya
ago Onisimasi neka opia pamene
wane wetekaku-ye. Einagopa kiwi
Kolosi yatene ago toto oya kakoa
wene mekoa meko ago oneme tou
wa okole-kama toko. Einagota
kiwi mekita wida nekete i Lome
take tanemo-kama akatapeoi.

10 Eya agota no-pala odeneka po
yapu pitiko ago Arisakasi ni Ban-
abasine pewenago Make einago-
tamepa kiwi epetekoa meamene
wa iki-ye. Make einago wida
nokalepa makutukoa moamene.
Onepala tamene wane papete
oane wetekakounakamo kime
wete yatekete tokoi. 11 Ni Yesu one
pade ibini Yasasi einagomeka kiwi
epetekoa meamene wa oko-ye.
Akolaliyo ali atoa talo toa mekomo
i Lome take mekene oane meku-
mene eni Yu ali-mename odene no
mape moa meki. Nitoa auapekete
anu wene weye akoa meki. Ete
Yu yename Yesuno agale yakoa
moake no auapeamiki.

12 Kiwi Kolosi yatene ago pade
Epaperasiyoka kiwi epetekoa
meamene wa oko-ye. Einago
Keraisu Yesunole takama yako
agome ete pia oto pia eya wa
kini kowitikako. Akolali neke
wene pikole toa meatiki toa toa
togamotono ne patu kautakoa
poapeneya kakete nitimotono
ta wa kini kowitikakala toko-ye.
13 Nitoa kiwi Kolosi yene auapeou
wa wedoa kowitikoa kakilepa eya
tatake Leodisia Irapolise tatake
meki-kitaneka kowitikako-ye.
Enipa etene nimini uku. 14 Eya
agota tone kolotini ago dokosa
ago Luke Dimasita kitameka kiwi
epetekoa meamene wa iki-ye.

15 Tone oya-lawe Leodisia take
meki-kiti-pala epetekoa meamene
wa akamene. Eya atoa Nimepa
one-palaka one yapu keneke losu
toa koukoai tiki ali atoa-palaka
epetekoa meamene wa akamene-
ye. 16 I wiane wetekaku pipiapa
Yesuno ali atoame yakamotono,
oi motokamene-ye. Nitoa oi
mootokoapa Leodisia take meki-
kitameka yakamotono, eni take
moa wetekamene. Ni Leodisia
take wetekaku pipiapa Kolosi
yene kime oia moa oi moamene.
17 Eya ago Akipaisi-pala eya wa
akamene-ye. Nepa Ali Muno
agome oyametekana toa onekele
takoa togamene wa akamene.

18 No Poloyopa kiwi wete
meamene wane wipitiane uku-
mopa noanu yoname i witiku-ye.
No po kakaneya po yapu pitiku

wa wene taneya meamene. Ako-
laliyo kiwi pewe wia kamotoane
kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

1 TESALONAIKA
Poloyo Tesalonaika Yeneke Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa i mekene uku. Sailasi tota Timosi toa i pipia wia mekakilepa Tesalonaika take Atai Akolali Ali Muno Keraisu Yesuta-pala lipua meki-kiti kini pipia wia mekakoye.

Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikoane uku-ye.

Tesalonaika Yene Yesuke Wene Tuganemo

2 Kiwi peyake Akolali-pala ke wa oa kini ibinika i ali i atoa wa oa kini kowitikakala toko. 3 Nika tone Atai Akolaline leneke meketepa kini eya tekete tikile wene kibutua meko. Keraisuke wene tugoa mekete onekele wedoa takama yawa ni yete pade ali atoake wene mekoa mekete mama moa auapea ni tone Ali Muno Yesu Keraisuyo wipitikome toatekole nepia meato wa ke enekakolo meketeke wedianeya nepia-kala mekete tiki.

4 Anu oya-lawe Akolaliyo kiwike wene mekoa mekome kipa one kolotini yene wa takoa motaneyano wene tekete oko. 5 Keraisunomo kiwi mekoika wida oa aua neketepa tone wene kibutua oko agale wamokoona. Epetane Yominine tele patu kautakoa kakete ikilepa totome niminimo-kama oko wa wene tekete oa metekoona. Kiwi pakeke nitoa mekete kiwi auapea tokoonakale kime wene taneya mekete tiki. 6 Kiwi pakeke toma yakoole enekete kimeka litia tato wa Ali Muno ago tone tokoole kotukoa tokoina. Nitoapa ke-kala enekakale meketeke Keraisunomo yakoa motokoina. Nipa Epetane Yominiyo wedikakale ke wa yakoa motokoina. 7 Nitikolipa Keraisuno yatene Masedonia Geriki tata ludu pitikoi peyame kini wini Tesalonaika tokoinakale adeka moa tokala tokoi. 8 Ali Muno agonomo wida mo wia kakoimopa talia koume ta kautameou toa Masedonia Geriki tata ludu oa pupitikatapeneya. Kini Akolalike wene tugoa mekete tikimoka ta piko peyake oa pupitikatapeneya. Nitaneyano, kinikimopa totome oateko toa mena. Ta piko peya pitiki yatene ali atoame wete yakatapekete tekete i i wa kiwi Tesalonaika yename tokoi ko okala tekete tiki. 9 Nipa toto makutukoa motekete tokoi ko ikilepa eya wa ikiya. Tesalonaika yename nimini mea kama poko ago Akolali onekele takama pato wa kini yoname latia kowitikoinakeyakiti wakete onekele-kama takama yakete tiki. 10 Ni one mana Yesu a tibu mea wakapea nomotoa nepia mekete tiki wa ta piko peya pitiki yatene ali atoame kiwi ko okala tekete tiki. Kini nepikoa meki ago Yesu einagopa tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokaneya. Wa naniko Akolaliyo poanele tokoi ali atoa kibu motokalepa toto toa moo.

2

Polo Tesalonaika Take Mekome Tanemo

1 Anu oya-lawepa toto kini Tesalonaika take wida ugu note meketepa Akolalinele pata pale takamokoona. Enipa nimini ukutu-pe. 2 Nipa Pilipai take pote mekolo eni yename toto paya tetepo takoa wakete tete metekoiyake tone Akolaline tele patu kautakoa kakete onekemo Tesalonaika takeka wida toawea opato wa atiki toa onokoona. Padeka-kitame yakamato wa toto oa ketekakoiyake wida note toawea onokoona. 3 Opika

onekemo yakoa moamene wa totome olaukakilepa pademo koiganemo olaukakoya mena. Nipa atoa lia enile toa enato, i yene oa yotokoa enato wa tolopi toamoko. 4 Nitamekete eya toko. I yene totome onekemo oiake akamele toko wa Akolaliyo takoa moa kakaka tokolo i i wa tọawea oko-ye. Nipa ali atoa wedikadete tekete nitato wa totome tokona mena. Tone tepene piko wene tetoa enoai toko ago Akolali wedikadete ni toko. 5 Kiwi pakeke mekete taba po pitikoa wamokoona. Enipa nimini ukutu-pe. Akolaline leneke kakene eya wane uku. Kinikiya lede moadete onekemo olaukato wa olaukakoona mena. 6 Ni yete pade ali atoameka anu oya-lawe kimeka toto kei pimotoa toa enamokoo. 7 Totopa Keraisuno Aposelo ali-mene tekete kinikiya keda takoa meati wa amelepa tokoyake nimo wamokoona. Kiwi pakeke wida meketepa ninamekiti one mati-kiti mama moa poti pikoa mekome toko toa tokoona. 8 Kiwike wene mekoa mekoo matiyame Keraisunomo oa meato wa oa metekilepa kiwi auapea mea tuadekolopa oyake tuoo wa tokoona. Kiwike wene mekoa mekoo matiyame nitikoona. 9 Kiwi pakeke wida mekete eya toa kakoonakale kime wene taneya mekete tiki. Akolalinemo oa meteketepa kini wene keda takaya tokale kue eya manoe wa oia moamokoona. Nitamekete tone moatekooya moadetepa ete pia oto pia tone yoname pupu toa mekoo.

10 Nitoapa Keraisuke wene tugoa meane yene kiwi pakeke wida mekete poane wene takoa koikatapeneya kịyo akenele-kama tokoona. Nitoa mekete padeya namike ete-kitame toto koiso akatekoile toamokoo. Enipa Akolaliyoka kimeka enekakoa toma yakoonamo uku. 11-12 Etenamekiti one mati-kiti mama motokome toko toa totome eyaka tokoona. Kini kini mekoi toa kini wene weye akoa eya wa mane oa moa toma yakoona. Akolaliyo one talo tuku take pạ teleta tootapeneya mea kawatiki peku lawetou wa kiwi kayo oa motokono, one yatene meatiki toa meamene wa totome kiwi mama moa tokoona. Enipa nimini ukutu-pe.

13 Ni kime eya tokoinakaleke Akolali-pala ke wa-kama oko-ye. Akolaline agale totome oa metekolo yakatekoapa pa aline agale tetepo takamoa ipa Akolaline agale tadeko wa moa lukakoina. One eni agalepa oneke wene tugoa meki-kiti kime yakoa toma pamene wa laweteka pekuke uku. 14 Yudea take Akolaline ali atoame Keraisu Yesu patu kautakoa kakete toma yakete tiki toa Tesalonaika yene kime kotukoa tekete tiki. Nipa ete Yu yename o Yu yene tete-kala metekiyake Yesunole pa takama yaki toapa wini takeka ete yename kiwika tete-kala metekiyake onekele wida pa takama yakete tiki. 15 Dikane Yu yenamepa Akolaline agale tọawea akane ali-kiti papete wia tukoa Ali Muno Yesuka wia tukoa taneya. Totoka poe wa litia wetekakoi. Enipa Akolali timini natekoa ete yene peya-pala poi tẹia mea tiki. 16 Nipa Akolaliyo mone pa yatene ali atoa toa motokaya tokolo Yesunomo tọawea akateko ka keteka keteka toa kaki. Kini poanele nitoa toma-kala pote wipitikete poanele pinepa mete eya kapetekou toa eni tiki. Nitikili tokome Akolaliyo kiwi kibu mouno nepio wa yopikoa kako.

Poloyo Tesalonaika Yene Mekoika Wa

Ugu Poadiya Wa Wene Pianeya Meanemo

17 Anu oya-lawe kiwi wida memotoa tewitikoa i take pa

tekei note mekolopa tone wenepa wida nekeneyake ikapa kepene pa mekoo. Nipa kini lene timini enadiya wa wene pianeya mekete wida noadete wili tokoa kakooye. 18 Wida nou wa wene pianeya mekete ni tokoo. No Polo kiwi meki ta wakapeane noadene wili tokala tokouyake Setanu einagome toto keteka keteka toa kaka. 19 Kini lene timini enadiya wa toto wedia mekilepa edoa tokoto-pe. Tone Ali Muno Yesu wakapea nokalepa Tesalonaika yene kini wini epetekoa tokoinakale i i wa totome Yesu-pala mate agale ou toa tọawea okolo yatekome toto kei pioo wa wedia meko. 20 Ẹe nimini, kini wini tokoinakaleke Akolaliyo toto kei pioo tokolo wene yapekolo meko-ye.

3

1 Totome kiwi mama motokoo matiyame eya toatekoo oi pedoa pia tokoo. Sailasi tota Atena take kidenalita meoono, 2 ne pa wa tone oyago Timosi wida moa wetekakoo. Timosi einagome Akolalinele takama yakome Keraisuke oa epetekane agale oa aua yako. Einago wini wetekakilepa kini wene weye akoa Yesuke wedoa wene tugoa mema pomotono, mane mane akapoano pa wa wetekakoo. 3 Wini take ete yename kipala poi tẹia mekoli kiwi odene agoka etepea pokaya tokale ni tokoo. Toto peya kekala enekakolo meamedeko wa kime wene tekete tiki. 4 Papete kiwi pakeke wida meketepa toto peyame tete mokoa kamedeko wa ete yename toto-pala poi tẹiatekoimo oa pikoonakale wida wete taatekoa tokome toko. Enipa nimini ukutu-pe. 5 Nikepa kiwi mama motokou matiyame Timosipala eya wane okou. Eni yene kipa kiwi likoa eneko ago Setanuyo likoa enekale etepea pokoi patu. Kiwi pakeke Akolalinele takakilepa ipe yolo enadene keneya pata pale tokou patuno, kini Yesuke wene tugoa mekete tikile enekapa wane Timosi wini moane wetekakou-ye.

Timosiyo Tesalonaika Yene Ko Okome

Polono Wene Weye Akoa Tanemo

6 Opa Timosi kiwi mekoita wida tewitikoa oto wakapea nokome tone wene epetekakome eya wa oka. Eni yene kiwi Yesuke wedoa wene tugoa mea kini kini wene mekanali yoa ni toto wene taneya mea ke wa wedia mekete tiki wa oka. Eya waka oka. Totome kini lene timini enadiya wa wene taneya meko toa kimeka tone lene timini enadiya wa wene taneya mekete tiki wa Timosiyo oka. 7 Kini Keraisuke wene tugoa mekete tikimo totome eni yateketepa kekala enekakolo mea tete mokoa kawa teketeka ke wa kini wini mekete tikileke wene yapekolo meko. 8 Kipa Ali Muno patu kautakoa poapeneya kakete tiki wa tone wene latai akeneya meko. 9 Widikoa mekoi ko yakatekoa tone Akolaline leneke wedoa wedia kakono, one-pala ke wakama oko-ye. 10 Nitoa ete pia oto pia Akolali kowitoa meketepa kini lene timini wa enoo wa oa ni onekemo pademo wene toamikimoka ni onekele padele katekoa takamikileka i i wa kiwi ooyamekutu toma poo wa totome kowitikala toko-ye.

11 Opa eyagota toneketai Akolalipala tone Ali Muno Yesu Keraisuta Tesalonaika take pote meateko ka kitame yamea toe wa totome yakoa kowitiko. 12 Ni kiwike wene wedoa mekoa meko toko toapa kini kini wedoa wene mekanali yoa yete pade ali atoakeka wene mekoa mema pomotono ta wane Ali Muno ago kowitikaku-ye. 13 Ni

kini wene weye akoano ta wane kini kowitikakilepa eya tomotono nitamene wane kowitikaku. Neke wene kiyo akaneya meki yenepala opia wakapea noka-peteka anu Tesalonaika yene Atai Akolaline leneke atiki toa kamotono ta. Papete padele poanele toameneya epetekoa-kama tomotono ta wane kini kowitikaku-ye.

4

Akolaline Wene Epetekakete Toatekole

1 Anu oya-lawe kipala eya wa wipitikete oko-ye. Akolaline wene epetekakete toatekoile totome i i wa kiwi mane mane okoona. Eina mane mane okoona toa kime litia tekete tiki. Opi Ali Muno Yesuno ibini wedekaketepa eya tamene wa kiwi kowitoa oko-ye. Widikoa meki toa wedoa toomoa pamene. 2 Ile tamene ile tamene wa Ali Muno Yesuno agale patu kautakoa kakete okoonakale kime wene tekete tiki. 3 Akolaliyopa kiwi wene kiyo akeneya mea epetekoa toma pomotono wene pia mekono, mone koua piamatiki atoa-kiti-pala koua piameamene. 4 Nitameneya kini atoa-pala koua mekilepa Akolaline lenekeka ete ali atoane lenekeka wene kiyo akeneya mea tamene. 5 Nipa Akolali wene toameneya meki ali-kitame atoakiti poi motekete toa potokakete tiki toa toameamene. 6 Neke oyago yotokoa one natono-pala koua pikile pade toameamene. Enile poanele tiki ali-kitipa Akolaliyo kibu moo. Kipala papete pubu okoona toa nitoono, toameamene. Ni edoa-mo. 7 Akolaliyo totopa one wa kayo oa takoa motikilepa eni poanele tomotoa tokoya mena. Onekele epetanele-kama takamotoa ni toka. 8 Panagome-kiti kipala i ukule wawa toamokomepa nipa aline agalepa kote tokolo wakoya mena. Akolaline agalepa kote tokolo wakoya. Nipa one Epetane Yomini kiwike awia mepoano pa wa moa wetekakago Akolaline agale eni wakoya.

9 Keraisuno ali atoake wene mekoa mekete toatikile i i wane wiane mekatekule toamoko. Kini kini wene mekanali yoma poatekoile Akolaliyo wete olaukatapeneyano, enileke pademoka wiane mekamuku-ye. 10 Ee nimini, wini Masedonia take Yesunomo yakoa motokoi yene peyake wene mekoa mekete tiki. Widikoa moa patukoa kini oya-laweke wedoa wene mekoa meemoa pamene wa totome kiwi kowitoa oko-ye. 11 Utanele-kama toane poti yawou wa wene pianeya yamene. Ni panagome onekele toa mekale eneketepa dikoa ta dikoa ta wa teiga teiga toameamene. Ni totome mane mane okoona toapa nee eya moadete kini yoname pupu toa mokala tamene. 12 Yete pade ali atoame kiwi kei pimotono nitamene. Edikoa meketepa nipa ete ali-kitaneya oia moatiki toa mena.

Ali Muno Wakapea Noatekamo

13 Anu oya-lawe kipala i ukule agopa taneya meamedikili eya wane uku-ye. Yesuke wene tugoa mea tua pekene ali atoake wene keda taneya meameamene. Nipa tuane ali atoa wa kamoa poamoi wa wene pianeya meki-kiti tumai mekete tiki toa toameamene. Ni edoa-mo. 14 Yesu tuake wa kamoa pekenemo einapa nimini akenemo wa totome wene toko. Tuake kamoa pekeneyano, Yesu-pala lipua mea tukoi peyapa Akolaliyo mana-pala odeneka wakapea nekete noati wa koua noo waka totome wene toko.

15 Ali Muno agome olaukanemopa totome i okono yakamene. One wakapea noka-pete toto pa meadekolopa nipa oneke wene tugoa mea tukoi yene naniko nomotoa toto namolo takoa Yesu kotua

pikilepa toamoo. 16 Nitamekete eya too. Titikilepa Akolaline bera ta pa piitakutukoa kakaka one ako edelo agome kayo telo ootapeoo. Nitikale Ali Muno agome kotua noe wa kayo oa ketipea noademe nokale Keraisuke wene tugoa mea tukoi ali atoa ate kamoa poi. 17 Nititikaneyake toto tuameneya pa meko-kitipa one a tibuke kotua pikilepa eni yene-pala wedo pakeke moa obokaneya pekete poo. Nipa enipete titimoa Ali Muno ago-pala pa mea kama kawoo. 18 Kipala i ukumomepa kini kini wene weye akanali yoma pamene-ye.

5

Ali Muno Wakapea Nomotoa Nepia Meamene

1 Anu oya-lawe ina ukulepa dikoa taatekoa too, ipete taatekoa too wa totome kiwike pipia wia wetekateko toa mena. 2 Ali Muno ago wakapea nikilepa kode ago keneya yomiyomu keneke kotikat-apea noko toa noono kime wene tekete tiki. 3 Ali atoamepa ipetepa kipala padele toameneya kilikoa meateko-peteno, atiki toa meato wa paya nou toa mekoli eya too. Mati kakene atoa kotikatapea mati mukiti nou toa kiwi mekoita poime keneya tulikatapeoo. Nitikale petoa poatekoika agopa taneya meoi. 4 Ete yene nitoa meatikiyake anu oya-lawe kipa yomiyomu keneke meamiki. Ali Muno ago wakapea nikilepa anu oya-lawe kiwi lene kilikoa piameneya mekoika noo. 5 Kiwi peyapa lou pạ keneke yaki ali atoa. Anu oya-lawe totopa yomiyomu keneke yawamoko. 6 Ete ali atoa atu pia meou toa atiki toa mekino, edikoa meamato. Atu piameneya mea wedetekoa yatoane uku. 7 Ali atoa atu pitikilepa likonu tiki. Bia ue eya nokoa kawa leau akeneya yakileka likonu tiki. 8 Toto pade nitamekete lou kako-pete yawa mekono, wedetekoa yakete eya tato. Poyo ago-kiti pinali one wa kaumotokome palanuke kapa petene moa awitikou toa tekete Akolalike wene tugoa mea yete pade ali atoake wene mekoa mea tato. Ni poyo ago poike poademe kakome kapa nunagu moa wateou toa teketepa Akolaliyo toto toa moono, ke wa nepia meato. Ni edoa-mo. 9 Akolaliyo toto kibu moateka wene toopiamokome eya tou wa wene toopianeya. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo toatekaleke kiwi toane mou wa wene toopianeya. 10 Keraisu taatekoa nokome totoke tukilepa eya tomotoa tokome taneya. One wakapea noka-pete toto wete tua pekedekoloka pa meadekoloka one-pala lipua meemoa pomotoa tokome taneya. 11 Nitaneyano, Akolaline yapu wikakou toa kini kini mama moa auapenali yoma piki toa pa edikama pamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

12 Anu oya-lawe kiwi pakeke Akolalinele wedoa takama yaki-kitipa paya tetepo takameamene. Ali Muno agome i yene kiwi talo toa mane oa moa tamene wa moa kakane yeneke uku. 13 Wini yename tikileke ke wa kiwi wedoa kei pia wene mekoa mea tamene. Kini kini odene wene piitakutukoa meamene. Tepe kolotini-pala kilikoa pimotoa meamene.

14 Anu oya-lawe eya tamene wa kiwi kowitoa oko-ye. Kalabo wameneya yawa meki yene pupu wedoa tamene wa mane oa ni piti motaneya meki yene wene yapetekoa ni Akolalinele wedoa takama yawamiki yene auapea tamene. Ete yene peya mama moa uutukoa poti yopiamene. 15 Ete-kitame kipala poanele tokolipa nipa poaneleme ete topo takameamene wa mane mane amene. Yesuke wene tugoa meki

yene-palaka ete ali atoa-palaka epetanele-kama toa enekala tamene. 16 Ete pia oto pia wedia meamene. 17 Ta pataka abuna Akolali kowitikala toa 18 ele kuleme ke enekakale meketeka Akolali-pala ke wa oa tamene. Edikaketepa Akolaline wene motekete toi. Nipa Keraisu Yesu patu kautakoa kakete nitimotou wa Akolaliyo wene pikale eni tekete toi. 19 Ni toe tugoa mou toa tekete Epetane Yominiyo ta wa okale tagoa toamokayano, one okale wedoa yakoa tamene. 20 Akolaliyo one agale toawea akaki ali-kiti imo akamene wa wene takakomopa pamo tetepo takoa wawameamene. 21 Pademo pademo yateketepa nimini iki patu wa wene kibututukoa meapa kapenemo takoa wawa niminimo yakoa moa tamene. 22 Ele kule poanele tikile peya titi toma yamene.

23 Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolali-pala totome eya wa kini kowitikoa oko-ye. Neke wa takoa motokana yename nekele kiyo akenele takatiki kotu kakoa tomotono ta. Tone Ali Muno Yesu Keraisu wakapea nokaleka kini yomini kini tepene piko wene kini tigini moa koigameneya meketepa ete-kitame padeya namike akoa agale oatikile toamomotono ta wa totome kini kowitikako-ye. 24 Kipa one wa kayo oa motoko agome tou wa oka toa-kama taatekoa tokala tokono, tone ina kowitikakomo yakoa too. 25 Anu oya-lawe toneka kowitikamene-ye.

26 Tone wini take meki oya-mikiti-pala ke wa kini yono motokamotoane uku-ye. 27 Ali Muno agono ibini wedekoane eya tamene waneka uku-ye. I wiane wetekaku pipia wida nokale Keraisuno ali atoa peyame yakamotono, oi motokamene. 28 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane kini kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

2 TESALONAIKA
Poloyo Tesalonaika Yeneke Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 I pipiapa no Polo Sailasita Timosi toa wia wetekako-ye. Nipa toneketai Akolali Ali Muno Yesu Keraisuta kita patu kautakoa kakikiti kini Tesalonaika take mekika wini wetekako-ye.

2 Toneketai Akolali Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wa kini kowitikako-ye.

3 Tone oya-lawe kiwike Akolalipala ke wa-kama amedeko. Yesunole takama pote kini kini wene mekanali yoa tikilepa kini namolo tokoinakale moa patukoa wedoa toomoa pikete tikili tekete ni oko-ye. 4 Widikakilekepa Akolaline ali atoa koukoa meki toa totome eya wa mate agale ou toa oma yako. Ete yename kipala poi tẹia eni ke enekakolo mea tete-pala moma yaketeke Akolalike wedoa wene tugoa mea onekele takoa togoa tiki wa totome kiwi kei pia oma yako-ye.

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enekilepa

Kịyoke-kama Tokomo

5 Kiwi widikoa mekino, Akolaliyo ali atoa kịyoke-kama takoa enoo tadekolo uku. One talo tuku take noatiki yene takoane eneku wa wini ke enekakolo mekete tikile Akolaliyo enekakolo ni uku. 6 Akolaliyo edikoa kịyoke-kama tikilepa kiwi toa potokaki yene kibu moa too. 7 Nitoapa tete mokoa kaki-kiti kiwi ko meamene wa toto-pala ko mekoo. Ali Muno Yesu a tibu kawa nokapete nitoo. One nikilepa one telekole toma yaki edelo ali-kitipala opia noo. 8 Nitoa toe itiponopala oa kakeneya nokome eya too. Akolali kote tokale wene toameneya mekoi-kiti ni tone Ali Muno Yesunomo litia toamadete wakoi-kiti kini eni tokoike nami wia kibu mootapeoo. 9 Nitoa kibu motokale moa atukatapeneya mea kawei. Nipa Ali Munono lene timini enameneya mea one telekole tokome pạ tootapeneya mekata ketekaneya pa mea kawei. 10 Enipete Ali Muno wakapea nikilepa one ali atoame one kei pia ni oneke wene tugoa mekoi peyame ke wa kạ oa kawa tomotoa too. Kimeka Yesunomo wini oa metekoonakamo yakoa motokoina tekete nitoi.

11 Eni wene taneya mekete tone Akolali-pala eya wa kini kowitikakala toko-ye. Neke kayo oa motokana yene mea epetekatiki toa Tesalonaika yeneka mea epetekamotono ta wa kini kowitikako-ye. Nipa padele padele epetanele tou wa kime wene pia ni Yesuke wene tugoa mekete ile tou wa wene piki toakama toa togamotono, neke tele lukoa auapekala tamene wa kini kowitikako-ye. 12 Eni kowitiko toa mea epetekakete kini Ali Muno Yesuno peku noa tokoile enekete ete yename Yesu dikane ago tadeko wa one kei pia kawei. Nipa toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe-kama witikoile enekete ke wa kiwika kei pikala toi.

2

Akolali-pala Pine Wia Poi Teigo Ago

1 Anu oya-lawe tone Ali Muno Yesu Keraisu oto wakapea nokome toto moa koukatekamo olaukaketepa kipala eya wa oko-ye. 2 Ali Munoyo ali atoa takoa enateko ta wete patadeko wa emo kumo okoimo kugu yateketepa

eina eina wene bebo oa kạ oa piti moameamene. Nipa panagome Akolaliyo akamene wa oka toane uku wa eni kugu yakoaka ni padame mo wia kakamo kugu yakoaka ni panagome no Pololaweme pipia wia wetekakome oka toane uku wa eni kugu yakoaka ẹe nimini wa yakoa moameamene. 3 Pade-kitame enika enimo oa yotokakayano, eya wa wene taneya meamene. Eni ta wete patameneyake ali atoa peya matiyame Akolaline totono tagama yawei. Eya agoka Setanuno peku pine wia nootapea poanele-kama toko agoka keleyo witanoo. Akolaliyo moa atukateka agoke uku. 4 Einago nokome eya too. Ali atoame iya godeke eya godeke lodo yato wa lodo yotokoiya gode-kiti-pala poi tẹia paya tetepo takoa waoo. Ni ali atoame iya kowitato wa kowitikoiya peya paya tetepo takoa poi tẹima poo. Nitoa wipitikome onepa Akolali kaku wa Akolaline tobou losu yapu pome mepoo.

5 Inapa kipala wida mekene okounakamo ukuno, nimini ukutupe. 6 Einago noateka oi ponokale taatekoa noatekoyake papete panagome ka ketekako. One keleyo noateka ka ketekako agopa kime wene tekete tiki. 7 Akolaline totono kautoa enoai tikilepa opi paigakoa mea toko. One noateko ka ketekoa kako agopa wete tewitikoa poameneyake nitoa meko. 8 Wa naniko tewitikoa pokale eni poanele-kama tokago keleyo kawoo. Nitoa kakaka Ali Muno Yesu wakapea nokome moa atukoo. Nipa one oka poomeme wia tukoa one pạ teleta tootapeneya nokame moa kautoa too. 9 Nitatekoyake papetepa eni poanele-kama tokago Setanu patu kautakoa kakome ele kule kapene telekole toka matiyame ali atoane wene kainya pikakala too. 10 Nipa padele padele poanele tokome tua atua poatekoi yene tolopi tokala too. Eni yename Yesuke nimini akenemopa yateketeke ke wa wene mekamekete kiwi toa moatekale kote moa wakete tekete tua atua poi. 11 Nikepa eni yename kapene agale yakoa momotoa tokome Akolaliyo kini wene moa bebo akatapeoo. 12 Eina niminimo yakoa moamadete wakete poanele tato wa wedia mea tokoi peya kibu moademe nitoo.

Poapeneya Kamene

13 Tone oya-lawe Ali Munono kolotini yene kiwikepa Akolalipala ke wa-kama amedeko. Totome ke wa ikilepa Akolaliyo eya tanele-kitike toko. Tibu itonota wete latiameneyake kiwi toane mou wa takoa motaneya. Nipa one Epetane Yominiyo wene takaka toa itonole wawa onekele takama pote ni one niminimo yakoa moa tokoli toane mou wa takoa motaneya. 14 Nitou wa eni wene toopikana toa taatekakome eya toka. Keraisunomo totome oa aua yakomo yakoa momotoa tokome kiwi kayo oa motoka. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu pạ teleta tootapeneya meko peku kime noati wa kayo oa motoka. 15 Nitikanano, anu oya-lawe kipala eina okoonakamopa kabunume oa mea pipia wia wetekakete oa tokoonakamo wedoa pikoa kato wa poapeneya kamene wa totome oko-ye.

16-17 Akolali totoke wene mekoa mekome tokome eya toko. Tone wene weye-kama akoa ni kiwi auapekene dikouno, nepia meamene wa pewe wia kako. Nitikono, tone Ali Muno Yesu Keraisu toneketai Akolalita-pala eya wa kini kowitikako. Padele padele epetanele toa pademo pademo epetanemo oa tomotono, wene weye akoa auapeamene wa kini kowitikako-ye.

3

Poloyo One Kowitikamene Wa Akenemo

1 Tone oya-lawe kipala eya wa wipitia oko-ye. Tone kowitikakilepa Akolali-pala eya wa kowitikamene. Ali Muno agonomo wete oa pupitikamotono ta. Onekemo kime yakoa motekete ke wa kei pia tokoonakale ete take pitiki yenameka yakoa tomotono ta wa kowitikamene-ye. 2 Ali atoa peyame Keraisunomo yakoa moamikiyano, eya waka kowitikamene. Poanele toa etepea yaki-kitame toto-pala padele poanele tokoli toa moamene wa tone kowitikamene-ye.

3 Ali Muno agome tou wa okalekama toko. Nitane ago tokome kiwi poapeneya kamotoa yopia mekome poane ago Setanu ete pedeka pedeka too. 4 One patu kautakoa kakete eya wa oko-ye. Tamene wa totome kipala okoona toa-kama kime yakoa litikete tiki. Ni padeleka tamene wa okoo toakama litikala toino wene totome toko-ye.

5 Ali Muno Keraisu-pala eya wa kini kowitikoa oko-ye. Akolali kiwike wene mekoa mekole ni onekele neme poti takoa togakole i i wa yame yame tamene wa kini kowitikako-ye.

Loyo-kala Meamea Wa Mane Mane Akenemo

6 Anu oya-lawe eya tamene wa Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete oko-ye. Kini oya-lawe padeka-kitame tone olaukakoona toa litia toamoa loyo-kala mekete tikino, dikane yenepa titi toma yamene. 7 Totome tokoonakale kime litia tamedeko wa kime wene tekete tiki. Kiwi pakeke wida meketepa loyoka meamokoona. 8 Nipa kini yapu note menoketepa kini nee eya pa moa nakoona mena. Nitameneya kinikiya pa oia moamato wa kinikiya pade mouketepa ete pia oto pia pupu tokoa kakoo. 9 Nipa kinikiyapa pa oia moamele tokoyake oia moamokoona. Nipa kini Keraisunole takakete toatekoi adeka pia teketepa onekemo pa oma yakoona. 10 Kiwi pakeke mekete eya wa olaukakoona. Pupu toamou wa wene pikagopa nipa nepa nee noameneya pa meamene wa olaukakoona. Ni edoa-mo.

11 Opi i take mekete yatekolo kiwi padeka-kiti loyo-kala meketeke ete yene pupu tikika pekete ile ta ile ta wa pale toa kaki wa akedikili yateko. 12 Ali Muno Yesu Keraisuno agale patu kautakoa kaketepa eya tamene wa totome edikaki yene mane oa moa pubu oa toko-ye. Kini noatiki nee eya moadetepa poti kilikoa mea pupu tokala tamene.

13 Anu oya-lawe kime yete pade ali atoa auapekala tikilepa koome tukene waku wa wawameneya pa toa togamene. 14 I pipia wini wia wetekakete tamene wa okoomo panagome litia toamokolopa nipa onepa dikane ago tadeko wa titi toma yamene. Poanele eni tekene tadeku wa ya momotoa tekete ni oko-ye. 15 Dikane agopa kipala poi tẹiane ago tetepo takamekete kini oyago tetepo takoa mane oa moamene-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

16 Kini tepe kolotini kilikoa pikako ago Ali Munagome enabuna ele kule tokome kini tepe kolotini kilikoa pikamotoa kini kowitikako-ye. Ali Muno ago kiwi peya-pala opia memotoa waka kowitikoa oko-ye.

17 I wipitiane lionate ukumopa noanu yoname witiku-ye. Noanu pipia witikene-kama ipa Poloyo witaneya tadeko wa ali atoame oi motekete wene tomotoane tekene nitikala tuku. 18 Ali Muno ago Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

1 TIMOSI
Timosike Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesuno Aposelo ago i mekene uku. Eya agotame toto toa motoko ago Akolali ni Yesu Keraisu one noatekoya tokolo totome nepia meko agotame no moa kakakoiya tokolo ni uku-ye.

2 Timosi neke i pipia wiane wini wetekakilepa nepa anu manago tetepo taneya mea nopala odene wene piitikoa Keraisunole takama yawa toko ago tokolo tuku. Toneketai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kitame einago nepa pewe wia ela moa tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane neke kowitikakene uku-ye.

Pamo Olaukane Ali-kitike Pubu Akenemo

3 Masedonia take poadene pekene tamene wane okouna wa lokoane uku. Epesase take pa wida mea kamene. Wini take padeka-kitame Akolaline agale pilia wakete kini wene kibutu-tukoa okoimo pamo olaukakete tikino, nitamoati wa mane oa moamene. 4 Wini yenamepa la agale Akolaline agale tetepo takoa oa ni kini kaua-mikitane ibini i i wa ete oto wa mate agale oa tokala tiki. Enile toa wipitiketepa pa agale-kala oa takoa pili pili toa kawei. Ali atoame Akolaline wene toopianele toadete oneke wene tugoa memotoa olaukatikiyake nile-kala toa kaki. 5 I totono neeke wini wiane wetekakilepa ali atoa kini kini wene mekanali yoma pamene wa neme olaukamotoane tuku. Edikama yawadetepa poane wene takoa koikatapeneya mea ni tepeme ta wa oa epetekakale-kama toa ni Akolalinele odene wene piitikoa takoa tamene wa olaukamotoane uku-ye. 6 Pade-kitame i totono litia toake wawa pata paka pekete pa agale ete oto wa topo takoa ekete tiki. 7 Nipa Akolaline totono olaukou wa wene pia tikilepa eni totono pine piko toa wene toameketeke tiki. Nitoa i i wa olaukakimoka kini wene toamenemo olaukakete tiki.

8 Totome eya wa wene toko. Akolaline totono ali atoame litia toatiki toa litia tikilipa epetikilepa toko. 9 Akolaliyo one totono yame-tekilepa wene epetaneya meki yene takoa pubu oa tokoya mena. Eya tiki yene takoa pubu oko. Kini totono tetekoa ni kini tobou ali-kitane agale tagoa toamoa ni Akolali mukiti yamea wawa ni ele kule poanele toa ni Akolalinele takamoa kinikile itonole-kama toa ni etene nine wia tukoa ni ete-kitika wia tukoa tiki yene takoa pubu oko. 10 Ni mone koua pia-matiki atoa-pala koua pia ni alime ali yagono kini natono latikoa koua pia ni kini pupu-kama takamotoa ali kode moa egetoa ni kapene yokoa ni nimini agale uku wa eketeke oa yotokoa tiki-kiti takoa pubu oko. Nipa mea epetekakete toatikile olaukanemo yakamekete ele kule poanele tiki-kiti takoa pubu oko. 11 Wedianeya-kama meko Akolali one pạ tootapeneya mea epetekakome tokomopa e yene olaukoano ta wa no moa kakaka. Nitikagome one meko toa kotu kakoa meamiki yene takoa one totono yamea pubu okoya.

12 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo no i agomepa onekele takamele tokono, one tele patu kautakoa kake tamene wa no moa kakaka tokolo onepala ke wane uku. 13 Papete one ibini paya tetepo takoane one agale yakoa motane yene tete meane toane lene piane ago yakou. Nitikouyake Akolaliyo no ela motokome kibu moamoka. One agale pine piko toane agopa moane Keraisu wene toamoane tokolu tokome ni kibu moamoka.

14 Kibu moamou wa tone Ali Muno
agome no pewe wia tagatapeka.
Nipa Yesu Keraisu-pala lipuane
mekene oneke wene tugoane
meane yete pade ali atoake wene
mekoane meane tomotoa tokome
toka.
15 Etene nimini okala tane
agalepa ukuno, ali atoa peyame
yakoa mootapeamediki. Yesu
Keraisuyo poanele tokoi yene
toa moademe itonoke nekeneya.
Ete ali atoame tokoi poanele
moane patukoane poanele pine
wiane tokou ago no i mekene
uku. 16 Nopa poanele pine wiane
tokou agoke Keraisu Yesuyo poti
ko akene wene-kama pia ela
motokome no toa motoka. Nipa
mea kama poadete oneke wene
tugatekoi yene peya ela motokome
toateka adeka pia toka. 17 Nitikano,
ali atoa eya kuya peya talo toa-
kala kama pokago Akolali kei pia-
kala kama patoane uku. One
tuameneya pa mea kama poko.
Tone leneme enamele toamoko.
Tone Akolali wa oateko agopa one
odene meko. Onepa nitane agono,
one ibini kamotoka kamotoka toa-
kala kama patoane uku. Ẹe nimini.
18 Anu mana Timosi eya tamene
wane ikilepa neeke papete oa pi-
ane toane litikene uku. Eni oa pi-
ane agale wene taneya meke poyo
agome-kiti tou toa 19 Keraisunole
wedoa takoa togamene. Ni neke te-
peme ta wa oa epetekakale-kama
litia tamene. Pade-kitame nita-
mekete ue dipi pata paka pome
kạua atuou toa etepea pote atu-
tapeneya. 20 Dikane agota Aimeni-
asi Alekesadata einagotake Setanu
awinome tete memotoane wakou.
Nipa einagotame Akolaline ibini
paya tetepo takoake wamotoane
tekene tokou.

2

Losule Wedetekoa Tekete Toatekomo

1 Eya tobou kakoa tamene wane
uku-ye. Ali atoa peyane kow-
itikakilepa i ago i atoa auapeano
ta, ke wa kowitikakala tamene.
2 Tone ako tobou ali-kitaneka
ni kiwike lokoa ta yopia meki
peyaneka kowitikatoane uku.
Nipa Akolalinele takoa tonekele
uutukoa toa tikilepa tepe kolotini
kilikoa pimotoa poti mea toadete
tobou yenane kowitikato wane
uku-ye. 3 Edikoa kowitiketepa
epetanele tekete toko. Nitikolo
yatekome toto toa motoko ago
Akolaliyo epetanele eni tiki wa
wene epetaneya meko. 4 Nipa
ali atoa peyame one nimini agale
yakoa momotoane ukuno, toane
mou wa wene epetaneya meko.
5-6 Tone Akolali wa oateko agopa
odene ago meko. Ni ali atoame
Akolaline yono moa lipumotoa
ka patu kakago odene ago meko.
Einago Keraisu Yesuyo toto peya
oto toa moademe ali latia nome
tuaneya. Akolaliyo papete wene
toopiane toa eni taatekoa tikilepa
eni toateka oi ponoka-pete ni-
taneya. 7 One eni tanemo mo
wiane tọaweane omotoa Akolaliyo
nopa one Aposelo ago takoa moa
kakaka. Enipa nimini uku. Kapene
wakamuku. Nipa e ku pa yatene
Yesuke wene tugoa memotono,
kini pitikika onekemo niminimo
olaukama yamene wa no moa
kakaka.
8 Ta piko peya pitiki yene nate
wene pianeya mea yono ate
pitikoa kowitikilepa kotimi luane
wene wawa neno wamoa toa
kowitimotoane uku.
9 Atoa yatenepa kini mamina
kakilepa kaloa wedoa tukoa
kawamoa poti wene pia tamene.
Kini pine puputua pitikoa padeya
padeya pine munoke tukoa kini
kabeke padeya-kiti kaloa pia
enika eniyake wene piitikaneya
meameamene. 10 Nipa Akola-
like wene tugoane meku wa iki
atoame toatiki toa yete pade

ali atoa mama moa epetanele tamene. 11 Panagome-kiti pademo olaukoa kakaka agale waametekoa poti witimoa yakakoa meamene. 12 Nipa kini losu yapu oboa mekoika atoa yatename ali yatene Akolalinemo olaukoa talo toa tomotoane wamuku. Agale waametekoa poti memotoane uku. Ni edoa-mo. 13 Akolaliyo namolo takoa ali pade Adam wa ibini oa latia mekoa wa naniko atoa pade Ipi latia mekoa taneya. 14 Nitaneyake Setanuyo ali Adam oa yotokamoa atoa Ipi oa yotokaneya. Nitikale einatoame Akolaline totono tetekakome poanele eni taneya. 15 Nitaneyake atoa yatename mati opikoli-kama Akolaliyo mama moa auapekala too. Nipa onekele takama yawa yete pade ali atoake wene mekoa mea epetanele toa poti utanele toa tokolipa nitoo.

3

Akolaline Yene Yopiki-kitame Toatikimo

1 Nimini okala tanemo ukuno yakamene. Panagome-kiti Yesuno ali atoa yopiane meou wa wene pikomepa epetanele toateko wene eni pikome toko. 2 Yesuno ali atoa yopiko agomepa ete-kitame padeya namike koiso akatikile toamoa ni atoa odene moa koua mea ni utanele-kama toa poti yawa ni epetekoa mea ni yete pade ali atoa one yapu noe wa makutukoa moa ni pademo pademo wene toa olaukoa too. 3 Ni gerepi po kṳ ue nokoa kawamoa lene piamoa poti ko akene wene pia ete yene-pala neno wamoa kueke wene pitikaneya meamoa too. 4 Ni one mati atoa talo toa epetekakilepa one mati-kitame one oka agale yakoa toa one kei-pala pia tomotoa too. 5 Yopikagome nitameneya one mati atoa talo tokome toatekale agopa tokale mekomepa Yesuno ali atoa edoa talo tomotoa-pe. 6 Yesuke tepe kolotini pene pekoa pika agopa takoa moa kakameamene. Onepa tube ago kaku wa yopia potokakayano, takoa moa kakameamene. Setanu onepa etene ako ago kaku wa wene pikake Akolaliyo wakene toa einagoka wakaya tokolo ni uku. 7 Losu yapu poamiki-kitameke kei piki alipa takoa moa kakamene. Ete-kitame kei piamiki agopa Se-tanuyo likoa enekome labakakolo oneke ya takaya tokolo ni uku.

Yesuno Ali Atoa Yopiko Alike Lokoa Mea

Losule Talo Tiki Ali-kitame Toat-ikimo

8 Eina toa Yesuno ali atoa yopiko alike lokoa mea losule toatiki ali-kiti takoa moa kakakilepa ete-kitame kei piki ali-kiti takoa moa kakamene. Dikane pupu toatiki ali-kitipa dikoa meoi. Keke takuta kawamoa gerepi po kṳ ue nokoa kawamoa kue eya moadiya wa yotokoa moamoa tamediki. 9 Ni Akolaliyo ali atoa-pala pa-pete kaukoa mema nekenemo Keraisu nokome tanemo wedoa yakoa motikilepa kini tepeme ta wa oa epetekaka toa-kama toa tamediki. 10 Eni ali-kiti wete moa kakameneyake kini toatikile oyake tiki patu wa kini losule tekete tikile leneme wia pikala tamene. Ni epetaneledo tokoli eneketepa moa kakamene. 11 Eni ali-kitane natono-kitameka eya toa meoi. Ete-kitame kei piatikile toa yete pade ali atoa-pala akoa agale wamoa utanele-kama toa tou wa ikile-kama toa tamediki. 12 Eni ali-kitame atoa odene moa koua mea kini mati atoa kini yapu meki peya talo toa epetekoa tamedeki. 13 Yopiko agoke lokoa mea losule edikoa wedoa teketepa nipa Yesuno ali atoame kei piatikile eni tekete tiki. Nipa Keraisu Yesu patu wedoa kautakoa kakete onekemo

akamene piti moameneya atiki toa meki.

Akolaliyo Papete

Kaukoa Mema Nekenemo

14 Timosi neke i pipia wiane mekakilepa ne mekota wini tigo-tokoane nouno wene piane tuku. 15 Wete noameadekolupa nipa i pipia moa oi mootokoapa Akola-line yatene toto mekete toatekole wene toa too. Akolaline yatene wane ukupa mea kama poko Akolaline losu yateneke uku. One nimini akene agale wedoa pikoa kamotoa tokome yapu pigi takoa moa wiou toa eni yatene one wa takoa moa kakaneya. 16 Akolaliyo ali atoa-pala papete kaukoa mema nekene toa Keraisuyo taatekoa tanelepa tubele mati eni tadekono, padameka enilepa pale tane tetepo takamele toamoko. Enilekepa eya wa wia mekaneya piko.

Keraisu taatekoa nikilepa tono melepu kakeneya nekeneya. Epetane Yo-miniyopa einagopa kiyo akenele-kama toko ago wa wene takaneya. Edelo ali-kitamepa einago enaneya. Onekemopa e ku yatene pitikoi toa oa pupitikat-apeneya. Itonoke mekoi-kitipa oneke wene tugoa meaneya. Akolaliyopa einago one pa taneya mekanata a tibuke moa kakaneya wa panagome wia mekaneya.

4

Kapene Tikisa Ali-kitike Pubu Akenemo

1 Epetane Yominiyo eya wa keleyo wene takakome oko. Naniko pade-kitame Akolalinele takoake wakala toi. Nitiketepa keke takuta kakene ipono-kitame oa yotokanemoka Setanuno poane yatename olaukanemoka yakoa toi. 2 Kini eni yakoa tokoimopa ali pade-kiti kini tepe kolotini toe kabunume keneya kelianeya meou toa mekete poaneleka epetaneleka takoa enamoa olaukoi. Niminimo akene tetepo takoa oake kapene agale oatekoi yene keku. 3 Nitoa olaukakilepa ali yatene tiobali kawa atoa moamato wa oa padeya padeya nee kekaneya latikoa wawa noamato wa olaukoi. Yesunomo yakoa moa pine toa wene tokoi-kitame onepala ke wa ootokoa moa nomotoa-kama Akolaliyo latia pikaneyake ni-toi. 4 One latia pikaneya peya epetaneya-kama latianeyano, odeneka kekaneya latikakile toameamene. Eniya peya onepala ke wa ootokoa namele toko. Ni edoa-mo. 5 Akolaline agale piko toa ke wa kowitiketepa nipa eya kuya nee peya moa namele toko.

Keraisunole Wedoa Takako Ago

6 I agale i i wane oane neeke wetekaku toado Yesuno ali atoa olaukakepa nipa Keraisu Yesunole wedoa takake too. Oneke wene tugoa meke toatekamo onekemo olaukakounakamota eni epetane peku lawetekolu noa tokana toa pa toomoa poke olaukakepa nipa toa epetekake too. 7 Pade-kitame Akolali ko wamekete la agale oa pamo oa tikino, titi takoa yakameamene. Nitameneya Akolalinele takateko kotu kakoa enekala tamene. Ni edoa-mo. 8 Tone tigini kamotoa olaukanele teketepa tone wa auapeatekole eni toko. Akolalinele takaketepa nipa tone wa wedoa auapeatekole eni toko. Nipa itonoke pa mekokaka a tibuke pote mea kakokaka mea epetekama poo. 9 Niminimo okala tanemo ukuno, peyame yakoa mootapeamene. 10 Onekele takateko kotu kakoa toa enoai toa kakilepa mea kama poko Akolaliyo wipitikome toatekole nepia-kala mekete tekete ni toko. Einagome

ali atoa peya toane moadiya wa yopikoa mekome oneke wene tugoa meki peya toa mokala toko.
11 Wini oane wetekaku toa toe toe wa neke oya-mikiti olaukoa tamene. 12 Panagome-kiti i ago nepa pa tuali kake toko wa paya tetepo takakayano, pademo pademo oa ele kule toa tikilepa Yesunomo yakoa motane yene mekete toatikile adeka pia tamene. Nipa yete pade ali atoake wene mekoa mea ni Keraisunole wedoa takama poke ni poane wene takoa koikatapeneya mea tamene. 13 Nopa wida wete noameneyake wini ali atoa kakakoa Akolaline agale oi motokoa ni onekemo i i wa mo wia kawa pine to̲a olaukoa tamene-ye. 14 Yesuno ali atoa yopikoi ali-kitame kini yono neke mataike pikoli Akolaliyo onekele takateka tele lukakana. One eina tele lukakana wene kayapeamoa onekele wedoa takama yamene. 15 Ina okouna wene kibutukoa mea tokala tamene. Wene kibutukoa mea tikilepa nipa neke namolo toma yakanakale moa patukoa wedoa toomoa yamene. Peyame enemotono, nitamene. 16 Nepa mea potokoa pata pamo olaukoa takayano, wedetekoa mea olaukoa tamene. Mea epetekoa olaukakilepa nipa Akolaliyo neeka neke agale yakoa motokoi yeneka toa momotoa teke too.

5

Yesuno Ali Atoa Yopikete Toatekomo

1 Ada agome-kiti poanele tokalepa kikoa akameamene. Nekatai tetepo takoa poti mane oa moamene. Tualika epene alika neke wamene-mikiti tetepo takoa yopiamene. 2 Atue deyaka epene atoaka neke nine tetepo takoa yopia ni tuatoa yatene neke laine-mikiti tetepo takoa mea leneme kode noamoa poane wene takoa koikatapeneya mea yopiamene.
3 Yawale yapu nepo atoa-kiti paya tetepo takamoa wedoa mama moa yopiamene. 4 Nepo meko atoa-kiti one mana kono-mikitika one kaua-mikitika meadekolipa one eni kako yename Akolalinele takakete toatiki toa eya tomotamene. Kini etene ninetame opia egetekoinake nami wia kini nepo atoa mama moa egetemotamene. Akolaline wene epetekatikile enino, nitimotamene. 5 Pade kawameneya yawale yapu egetiniya meko nepo atoapa kidene mekome tokome Akolalike wene mataneya mea ta ete likoa oto likoa one auapeano ta wa kowitikala toko. 6 Nepo atoa padame nitameneya one ko̲la utukole-kama tou wa etepea toma pokolopa Akolaliyo einatoapa tuane atoa tetepo takoa wako. 7 Nepala i ukumopa nepo atoa-kitame yakamotono, i i wa mane oa moamene. Ete-kitame kiwi kikoa akatikile toamomotono, nitamene.
8 One kako ali atoaka one etene nineta one mati atoaka mama moamoko agopa Yesunole takoake wakene ago eni. Yesunomo yakamadete waki-kitame ele kule poanele tiki toa einagome moa patukoa poanele tubele eni toko.
9 Yopiki ali-kitame losu bokuke ibini wia mekoa egetatiki nepo atoa-kitipa dikoa epetanele tiki atoa-kiti. Ana tuutukaneyake pade alike poamoa ni ege odepeta kadukoa wa tuku melepu kakoa (60) penane mali moa patukoa mea 10 ni ete-kitame kei piatikile toa ni kini mati-kiti wedoa talo toa tubetekoa ni eko ali atoa kini yapu noe wa makutukoa moa nee takoa lawetoa ni Yesuno ali atoa kini yapu nomotoa kawake kakene kege ueme kogoa ni ke enekakolo meki-kiti mama moa auapea ni ele kule epetanele toa tiki. Dikoa meki nepo atoa-kiti takoa moa egetamene.
11-12 Nepo atoa padekapa tua-

toaka epene atoaka takoa wawa kini ibini bokuke wia mekoa egetameamene. Dikane nepo atoa-kitame Keraisunole-kama takou wa oa togotoake ali padeke wene kakoa etepea piki. Dikou wa ikile tagoa toamekete pade alike pikilipa ete-kitame akoa agale amele toko. 13 Dikane nepo atoa-kiti loyo mea yapu yapu yaki. Nitoa eni poanele moa patukoapa agale ete kotuka oto kotuka toa ni ete yename namene wameneyake kini okoimo yakadete pokala toa ni pademo pademo wamatikimo oa enika enile tokala tiki. 14 Enilepa Yesuno yatene atoa-kitameke tiki wa toto-pala poi tẹia meki-kitame poanemo akaya tokolo tuatoaka epene atoaka ana tukolopa eya tomotoane uku. Ali padeke pome mea mati opikoa ana matita mama moa pupu wedoa tomotoane uku. 15 Nepo atoa padeka-kitame Yesunole takoake wawa Setanunole takama yakili tekene ni uku. 16 Nepo atoa-kitane oboa pikane kue adamokolo edoane egeteku patu wa yopiki ali-kiti wene keda taneya mekayano eya tamene. Yesuno agale yakoa motane atoame-kiti one-pala po piane nepo atoa moa egetemo-tamene. Nitikolopa yopiki ali-kitame pade kawameneya yawale yapu egetiniya meki nepo atoa-kiti takoa kue eya adekoa tatia meetapeamele toko.

17 Yesuno ali atoa yopia epetekaki ali-kiti-pala ke wa oa kinikiya tatia keda takoa meamene. Nitoa metekilepa Keraisunomo mane mane oa olaukoa tiki ali-kiti takoa kinikiya etene wedoa keda takoa mekala tamene. 18 Enilekepa Ako-laline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Witi kụ ta-tianeya pikoka yaku takoa pootape-motoa pitimekawe kai kawame kauta kauta toa pokome witi kụ-pala noma yamotono, timini po toameamene. Ni panagome-kiti neke pupu takakolopa one eni pupuke kue meateko kotu kakoa meamene* wa padame wia mekaneya. 19 I yopiko agome padele poanele tokale enekou wa odene agome-kiti akanokalepa one eni okamo yakameamene. Ali tebolo takutame akanokolipa nipa yakamene. 20 Yopiko ali-kitame padele poanele tadekolipa nipa ali atoane lene yoto moa kakoa kikoa akamene. Ete-kitame poanele tamene piti motaneya memotono, nitamene.

21 Akolali Keraisu Yesutaka Akolaline takoa motane edelo ali-kitika kakakoane nepala ina oane metekule-kiti yakoa tamene wane uku. Nipa ali atoa peya edikoa talo tikilepa kamo yene ponopene yene takoa enamoa kịyoke-kama tamene. 22 Yesuno ali atoa yopiateko ago takoa moa kakakilepa mekamoteke pitake toameamene. Einagome padele poanele tadekalepa one toka poanele neeke weamutukayano, nitameamene. Ele kule poanele titi takoa toameamene. 23 Timosi nepa yene mokoa kake tokono, neke eni yeneka neke tepene witakala toko yeneka teigadepa weneya ue-kama noameamene. Gerepi po kụ ue deya-pala nokala tamene.

24 Pade-kitame kini poanelepa keleyo-kama tiki. Kini koiso wete akameneyake kini poanele tikimo ta peyake oa pupitikamotoa tiki. Pade-kitame nitamekete kini poanelepa naniko keleyo witamotoa kaukoa tokala tiki. 25 Eina toa panagome-kiti ele kule epetanele tokolopa peyame keleyo enamele toko. One epetanelepa kaukoa tokoloka kauaneya pia kawamademe toko.

6

1 Kueme topo toa moa egetane yene kime pine ali-kiti kei pia

pupu-pala wedoa takamene. Kipa Yesuno ali atoameke pupu takoa potokaki wa Akolaline ibini paya tetepo takoa tone olaukakomoka pamo tetepo takoa wakaya tokolo ni uku.
2 Pinago pade Yesuno agale yakoa motane ago tadekalepa nipa i agopa ame wa amele toko wa taba ago tetepo takamoano, one pupu wedoa takama pamene. Nipa pinagopa Yesunomo yakoa motane agono, Akolali oneke wene mekoa mekome toko wa one pupu wedoa takamene.

Kueke-kama Wene Piitikaneya Meameamene

Timosi nepala i ukule-kitika wini yename tamene wa mane mane oa olaukamene.
3 Akolalinele takakete toatik-ile i i wa tone Ali Muno Yesu Keraisunomo tọawea akaki ali-kitame nimini olaukakimo ete pimotoa panagome-kiti pade olaukakomepa nipa eya tokome toko.
4 Pademo pademota wenepa tuku wa pinali one wa kei pikomeke nateya weneka toameneya meko. Dikane agopa ete yene-pala mokota oa neno oa toatekole piamokolopa wene poaneya meko. One oko agale yateki-kiti ete oto wa wene poaneya mea ni mokota oa ni poanemo oa ni ete yenepa kipala poi tẹiane yene tetepo takoa tiki.
5 Nipa wene moa koiganeya mea niminimo agopa takatapeneya mea tekete ete oto wa agale tọonali yoma piki. Akolalinele takakenepa nipa kamo toma pou wa paya wene pia tiki ali-kitike uku.
6 Panagome-kiti Akolalinele takama yakilepa onekeya oyake piko wa tepe kolotini kilikoa pimotoa mea takakomepa nipa kamo ago meou toa wedoa meamele toko.
7 Tonekạuane tepene mea nokoo-pete padeya deyaka aua noamokoo. Wa naniko itono tewitikoa tua peketepa tonekeya etene padeya deyaka aua pamele toamoo.
8 Tone noateko nee-pala tone kawateko maminata pikolopa nipa tonekeya adekoa piko wa epene wene pianeya meatoane uku. Ni edoa-mo.
9 Kamo tou wa wene pia meki yenepa Se-tanuyo likoa enekome one wakoke labakoa mokala toko. Eni yene paya nou toa mea padeya padeya tepi motuku pekete toapa tua atutapekala toi.
10 Ali atoa kueke-kama wene piitikaneya mekilipa kini tepene padele padele poanele witoa tagatapekala toko. Ali atoa padeka-kiti kueke-kama wene piitikaneya meketepa Akolalinele takoake waku pekete toa tepe we taneya meki.

Poloyo Timosi Mane Mane Akenemo

11 Timosi nepa Akolaliyo one wa takoa moa kakako agome enika eni poanele titi takoa pitoa pamene. Nitoapa eya toatekoleke-kama wene piitikaneya mea tamene. Kiyo akenele toa ni Akolalinele wedoa takoa ni Keraisuke wene tugoa mea ni eko ali atoake wene mekoa mea ni ke enekaka-peteka Akolalinele pa takama yawa ni poti ko akene wene pia tamene.
12 Eko ali-kiti-pala teyapea moa patukanali you toa keneya Akolalinele wedoa takamoa pamene. Ali atoa peya matiyame enekoa kakoika Yesuke wene tugoane mekene tuku wa ue motoka-pete Akolaliyo nepa mea kama pomotoa tokome one wa kayo oa motaneyano, meane kama poatekule dekoane mou wa onekele wedoa takamoa pamene.
13 Eya alita, padeya padeya peya wene takoa yomini mekoa toko ago Akolali ni Podiase Pailase kakakoa niminimo tọawea akene ago Keraisu Yesu einagotane leneke kakene eya tamene wane nepala uku.
14 Yesuno totono pademoka moa koigamoa padeleka katekoa wawamoa wedoa pikoa kamene.

Ali Muno Yesu Keraisu wakapea nokaleka nitima pamene. 15 One eni noateka oi ponokalepa Akolaliyo pa wa oto wetekoo. Akolali eya toko agome nitoo. Onepa wedianeya-kama meko. One odene ako odene tobou ago meko. Ali Muno peya tobou meki peya oneke-kama lukoa meki. 16 One odene tuameneya mea kama poko. One pa taneya mekota odene agoka pome kamele toamoko. Padameka one enekile toameneya. Padameka one enamele toamoko. Onepa dikane agono, toto peya telekole toa yopia kama pamene wa one kei pia-kala kama patoane uku. E e nimini.

17 Kamo yene eya wa mane mane oa olaukamene. Mate agale wamoa kini kamoya eyake wene piitikaneya meamoa tamene. Kini kamoya pa pia kawamoono, toto wedia memotoa pewe witikome padeya padeyata meteko ago Akolali oneke-kama wene piitikaneya meamene wa olaukamene. Nipa ele kule epetanele tikile kamole tetepo takoa tamene wa olaukamene. 18 Eyaka tamene wa olaukamene. Ele kule epetanele toa ni yete pade ali atoa auapea ni kinikiya kamu toameneya wedoa moke toa tamene. 19 Edikaketepa a tibu meemoa pekete moatiki kamoya nodokoa piou toa tekete toi. Nitiketepa nimini mea kama poatekoile pikoa kawei wa kamo ali atoa olaukamene.

20 Ae, Timosi Akolaliyo ne yametakana toa-kama wedoa pikoa kamene-ye. Pade-kitame onekemo wawa pamo-kala ikilepa imopa niminimo-kama uku wa oake ete oto wa neno oa kapene wakoa iki. Enika enimo titi toa yakameamene. 21 Pade-kitame enika enimo yakoa motekete tekete Akolalinele takoake wawa pata paka etepea pokoi.

Ne mekota wida meki-kiti kiwi peyapa Akolaliyo pewe wia yopimotoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

2 TIMOSI
Timosike Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesuno
Aposelo agome Timosi nepala uku.
Nipa Akolaliyo ali atoa toto Keraisu
Yesu-pala lipua mekete mea kama
poatekoo wene toopiane toane
taatekoane akama yakene uku.

2 Anu kolotini ago Timosi nepa
anu mana tetepo takoane eya
wane neke kowitikaku-ye. Atai
Akolali tone Ali Muno Keraisu
Yesutame einago Timosi pewe wia
mama moa tepe kolotini kilikoa
pikoa toe wane neke kowitikaku-
ye.

Poloyo Timosi Mane Mane Akenemo

3 Noanume Akolalinele takak-
ilepa anu kaua-mikitame tane
toane kiyo akene wene pianeya
mekene tuku. Nipa ete pia
oto pia kowitikilepa ne wene
taneya mekene ke wane Akolali
kowitikala tuku. 4 Ne tewitikoane
pokouna-pete ne komo yoa kakana
wene taneya meku. Ae, no
wediane tagatapeneya meadene
ne enadiya wane wene tokoane
meku. 5 Ni neke Keraisuke wene
tugoa mekana wene taneya meku.
Papete eya atoata neke kaua Yunisi
nekaua Loisita Yesuke wene tugoa
mekoina toa neka oneke wene
tugoa mekono wene tekene uku.
6 Nitoa mekono, eya tamene wane
uku. Anu yono neeke pikolu
Akolaliyo ne yametekanakale toe
pukoa natekou toa pupu lene
kakoa litia tamene. Ni edoa-mo.
7 Akolaliyo one Epetane Yomini
toto metekilepa ete yene piti moa
memotoa taneya mena. Ele kule
telekole toa eko ali atoake wene
mekoa poti utanele toa memotoa
tokome ni taneya.

8 Nitaneyano, Ali Muno
agonomo toawea amene ya
tokale meameamene. Ni no
onekele takama yakouke po
yapu pitikaneya meku ago-pala
ya moameamene. Nitameneya
Keraisunomo toawea okooke
tete oyake moato wa Akolaline
tele patu kautakoa kakete oma
patoane uku. 9 Akolali einagome
toto toa moa ni onekele kiyo
akenele takamotoa tokome one
wa kayo oa motikilepa tone
padele epetekoa tokoonakaleke
taneya mena. One papete wene
toopikounakale taatekoane tou wa
one weneme toto pewe witikome
taneya. Nipa tibu itonota wete
latiameneyake enilepa Keraisu
Yesuke tou wa wene toopikana
toa taatekoa taneya. 10 Einapa
papete kaukoa mema nekeneyake
toto toa motane ago Keraisu Yesu
taatekoa nokome toawea akaneya.
Einago nokomepa ali atoa tua
atua pomotoa tokoya moa agopa
takatapeneya. Ni ali atoane
wene epetekakome toatekamo oa
metekilepa toto mea kama poateko
toa i i wa keleyo oa metaneya.

11 Enimo Yesunomopa Akolaliyo
no i ago neme mo wia olaukoa
tamene wa one Aposelo ago takoa
moa kakaka. 12 One okana toane
tokoukepa no po yapu i pitikaneya
mekene tete motukuyake ya
taneya meamuku. Nitameneya
Akolalike-kama wene tugoane
meku. Akolaliyo ile tamene wa
yametekanakale toane togamo-
toa tokome no auapekala too.
Onepa nitamele toko agono wene
tuku. Ali atoa takoa enademe
noka-peteka nitoa-kala kawoono,
edekolo ya taneya memotoa-
pe. 13 Ne kiyo ootokoa meke
toatekale olaukakouna toa wene
taneya mea tamene-ye. Nipa
Keraisu Yesu-pala lipua meke
Akolalike wene tugoa mea neke
oya ali atoake wene mekoa mea
tamene. 14 Nika Akolaliyo Timosi

ne yametekanakeyapa one nimini agale wedoa pikoa kamene. Totoke awinome meko Epetane Yominiyo ne auapeademe tokono, nitamene.
15 Eya wa wene teke toko. Esia ta piko peyake Yesunomo yakoa motane yene peyame no tewitikoa wakoi. Eya agotameka Piselasi Emosenisitameka nitikoi.
16 Nitikoiyake eyayo Onesiporasiyo no wene weye akakala tokano, Akolali neme einagono mati atoa mama moa talo toa kamene wane kowitikaku. No po yapu pitikaneya mekoluka einagome no-pala ya moamokome eya toka. 17 Lome take nome mekome eina eina no Polo manika meko patu wa tuku tokoa kawa enamutuka. 18 Nitikano, Ali Muno ne wakapea nekepa Onesiporasi einago ela moamene wane Ali Muno ago kowitikoane uku. Epesase take pone mekolu einagome ele kule toa no auapekala tokana. Enipa Timosi ne wene tokomo uku.

2

One Poyo Ago Tou Toa

Keraisunole Wedoa Takamene
1 Anu mati Timosi nepa Keraisu Yesuyo pewe witikome tele lukoa kakono, one tele patu kautakoa kama pamene. 2 Ali atoa peya mati kakakoane olaukakounakamopa eko ali atoa olaukakala tamene. Nipa tou wa iki toa-kama tiki-kiti takoa moa olaukakilepa yete pade ali atoaka wene toa olaukatiki yene takoa moa olaukamene.
3 Poi wedoa tokoa kawou toa teke ke enekakale mekeka Keraisunole wedoa takama pamene. 4 Poyo agome-kiti poi tikilepa ipe yapu eyake wene piitikaneya kakome tokoya mena. Nitamokome one poi tobou agono wene epetekademe tokome poi tokome toatekolekekama wene piitikaneya kako.
5 Pade yene-pala teyapea pome moa patukanali yotoko agomekiti yopikagome tamene wa oka toa-kama litia toamokomepa nipa ete ali peyado moa patukakomeka sili oyake moamele toamoko. 6 Ni ipe wedoa tokoa kakene agomekiti ipe kakoya nee wakoa moa nakilepa ete yene naniko moa nomotoa pinago oneme namolo takoa moa namedeko. 7 Nepala ina pedoane ukumopa wene kibutukoa mema yamene. Ali Munagome pine ina ina wa wene taka taka toono, nitamene.
8 Keraisunomo eya wane oane auane yakumo wene taneya meamene. Yesu Keraisu tuaneya pikata Akolaliyo moa kamotokaneya. Ni agopa Depidi-loeke tageneya. 9 Nimo oane auane yakouke pade-kitame kini totono tetekoane akene tetepo takoa mea no tete meapa po kakoa po yapu pitikakoi. Nitiketeke Akolaline agale oyake moa lutua ketekamele toamoko. 10 Nipa Akolaliyo one wa takoa motane ali atoa auapekene eni tete moane mekilepa eni yeneka Keraisu Yesuyo toa moa togakale one a tibuke pa tootapeneya mea kama pomotoane tekene tuku.
11 Etene nimini okala tanemo ukuno yakamene. Onepala odeneka tukete tuou toa tonekele wawa toameketepa nipa onepala odeneka mea kama poadete toko. 12 Ni tete mokoa kaketeka onekele pa takama peketepa nipa one-pala odeneka tobou ali atoa mea talo toa kawadete toko. Nitameneya one kote tokolo wakolopa totoka kote moa wawademe toko. 13 Onekele takoake wawa toamokoloka Keraisu einagome tonekele pa takoa meko. Toto auapeateko wene wia wamele toamokolo tokome ni toko.
14 Wini ali atoa olaukakepa nepala ina okouna wene takoa eya wa pubu oa tamene. Pamo

agale ikimoke agale tọonali yoameamene. Edikaketepa nipa enika eni agale yatekoi ali atoa auapeamekete toa potokoino, wamene-ye wa Akolaline leneke kake pubu amene. 15 Akolaliyo ne kei pimotoa toa enoa kawa one wene moa epetanele toma pamene. Nipa onekele takoane potokakene tadeku wa one leneke ya tokale kakayano, one niminimo pine tọa oa mekala tamene. 16 Emo kumo pamo iki yene titi toa wamene. Edikaki yename etepea poanele toma poi tokolo ni uku. 17 Nika kedime noa natipu takama pou toa kini eni okoi agale ta piko peya moa makatapeoo. Eya agota Aimeniasi Pailitasitameka nitoa kaki. 18 Nipa niminimo ete pimotoa wawa eya wa iki. Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokoa peya takaneya wa iki. Nimo ikili yatekete pade-kitame ekete Yesuke edeya weike wene tugoa meko patuno, tokamotato wa wene bebo akatapeneya meki. 19 Nitikiyake Akolaliyo yapu wiatekota kue petene-kiti moa tatilogou toa one yatene poapeneya memotoa tokome yopia meko. Nilekepa eya wa wia mekaneya piko. *Ali Muno agome one yatene ali atoa i i wa wene taneya meko. Ni Ali Muno agono ibini wedekoa iki peyame kini poanele tewitikoa wamediki* wa wia mekaneya piko.

20 Kamo agono yapu piko okolo eyapa golo silepa enika eniyame-kama latianeya mena. Nitameneya padekapa mete yomo eyame latianeya pia ni padekapa kamo itonome latianeya pia toko. Ni padekapa etene epetaneya-kiti pia ni padekapa pa paya wane-kiti pia tokolo uku. 21 Panagome-kiti ele kule poanele tewitikoa wawa wene kịyo akeneya mekomepa nipa okolo epetane mati tetepo taneya meko. Nitoa padele padele epetanele toateko toa nodokaneya pikolo pinagome enekomepa iyame padele toatekuyano, moada wa moademe toko. 22 Nitademe tokono, tuali yatene kini paya wene witako toa mekamotokete pitakete litia toameamene. Nitameneya wene kịyo akeneya mea ni Akolalike wedoa wene tugoa mea ni yete pade ali atoake wene mekoa mea ni tepe kolotini kilikoa pimotoa mea tamene. Nipa epene wene pianeya mekete Ali Muno auapea ta wa one kayo oa kowitoai tiki yene-pala lipua mea nitamene. 23 Emo kumo pamo ete oto wa topo takoa iki-kiti titi toma yamene. Wipitikete neno oa pili pili toino wene teke tokono, titi toma yamene. 24 Ali Muno agonole takama yako agome dikoa meamedeko. Neno wamokome ali atoa peya mama moa auapeamedeko. Nitoa mane mane oa olaukakilepa potile-kama toa tamedeko. 25 Nitoapa one agale oa ketekaki yene mane oa motikilepa potimo-kama oa tamedeko. Nipa Akolaliyopa kini namolo wene wia wakete one niminimo yakoa momotoa toko patu wa mane oa moamedeko. 26 Ni Setanuyo one wene pikole litia tomotoa moa labakaneya mekita mekete poane wene wia wawa petoa piki patu wa Ali Munagonole takama yakagome dikane yene poti mane oa mokala tamedeko.

3

Wipitia Ta Pene Patameneyake

Tepe Witanele-kama Witatekamo

1 Eya waka wene taneya meamene. Wipitia ta patateka tigotoka-peteke tepe witanele-kala too. 2 Nipetepa ali atoame eya toma yawei. Eya kuya oboane moadiya wa kinikiya kamu toa mea ni ete yene paya tetepo takoa mate agale-kala oa ni tea agale oa ni kini etene ninetame

okoi agale tagoa toamoa ni panagonoke padeya motikilepa ke wa wameneya moa ni Akolalinele takamoa toi. 3 Ni ete ali atoake wene mekamoa ela moamoa ni akoa agale oa ni uutukoa poti yawamoa ni lene pianele toa ni ele kule epetanele kote tokale wawa 4 ni pade-kiti-pala poanele toadeteke lede oya patu pia ni kabe teleme wia pia tuku pekete toa ni ako ago meku wa ete yene paya tetepo takoa ni kọla utukole-kama tato wa Akolalike wene piitikameneya mea toi. 5 Nitima yaki-kitame Akolalinele takama yakene tetepo takoake one tele patu kautamadete wawa pa lede takoa mekino, dikane yene titi toma yamene. 6 Dikane ali padeka-kiti eko ali-kitane yapu pote mekete kini iki agaleme paya wene pianeya meki atoapa moa labakakala tiki. Dikane atoa kini poaneleme kini wene moa kautakolo mekete kini wene witako toa litiku pekete toa poanele etepea toma yaki. 7 Nitoapa pademo pademo yakadiya wa yatekala teketeke Akolaline niminimo pine piko toa wene toamiki. 8 Eya agotame Yanisi Yabisitame papete Mosesene agale kote moa onepala neno oa tane toapa dikane atoa moa labakaki ali-kitame Akolaline nimini agale kote tokale tagoa toamiki. Nitoapa wene moa koiganeya mea Yesunole kapene wakoa takakili tokome Akolaliyo kote moa wako. 9 Eni yename nitima yaketeke edikoa toa togamele toamoko. Ni edoamo. Naniko kini tokoile keleyo witakale enekete peyame ẹe inapa Yanisi Yabisitame papete tane toa pale tekete tadiki wa kini okoimo yakamoi.

Poloyo Timosi Wipitikome Mane Mane Akenemo

10 No Poloyo edikoane meamokou. Anu toma yakounakale ne wene taneya meko. Nipa pademo pademo olaukoane ni padele padele toatekou wene toopikouna toane taatekoane toane ni Keraisuke wene tugoane meane ni poti ko akene wene pianeya meane ni ali atoake wene mekoane meane ni ke enekaka-peteka Keraisunole pa takoane togoane 11 ni ete-kitame nopala poi teigoli meane ni tete moane meane tokouna ne wene taneya meko. Eya ta-mene Adioke Aikoniameta Lisera toa eni ta ludu yawane pitikene tete motokouna mati ne wene toko. Nitiku pekene tokouka Ali Muno agome no toa mokala toka. 12 Keraisu Yesupala lipua meketepa Akolalinele takama pou wa wene pia tiki peyame eni tete-kala moma yawei. 13 Ni poanele toa kapene wakoa olaukaki-kitame poanele tubele ate toma yawei. Nitoa mea eko ali atoa oa yotokakoli Setanuyo kiwika oa yotokoo.

14 Totome olaukakoona einapa nimini akediki wa neme wedoa litia teke toko. Ne olaukakoona ali atoa toto i i wa neme wene tokono, einaka einamo neme yakoa motokana pa litia toomoa pamene. 15 Ne dee mati deyake laigoa Akolaline bokuke kịyo akene agale yakoa moma noka. One eni agaleme neka ete ali atoaka wene muno mekamele toko. Nipa Keraisu Yesuke wene tugakilipa Akolaliyo kiwi toa moateko ka i wa wene takamele toko. 16 Akolaline bokuke wia mekane agalepa Akolaliyo-kama wene takane toa wia mekane agaleno, toto auapeatekomo eni. One agaleme toto eni auapekilepa pademo wene toamokokolopa i i wa wene takoa ni padele poanele tokolopa mena mena wa mane oa moa ni wene kịyo akeneya mekete toatekole i i wa yamea toko. 17 Nipa Akolalike lukoa mekete onekele takateko toa ele kule epetanelekama wene toa tomotoa tokome

ni toko.

4

1 Keraisu einagome padeya
padeya peya yopia-kala kawademe
oto wakapea noo tokolo tekene
eya tamene wane uku. Nipa eya
agotame ali atoa peya tua pokoi-
kitika tuameneya pa mekoi-kitika
takoa enatekago Keraisu Yesu-pala
etene Akolalitame yakakoane eya
tamene wane uku. 2 Yesunomo
mo wima pamene. Nipa ali
atoame yakoa moamoi tadekaleka
yakoa moi tadekaleka oada wa
toawea okala tamene. Akolaline
agale pine piko toa litia toamead-
ekolipa mane oa moa ni poanele
tadekolipa kikoa akoa ni wene
keda taneya meadekolipa wene
weye akoa tamene. Nitoa mama
moa olaukakilepa poti ko akene
wene pia nitamene. 3 Ali atoame
eya toatiki tigotoma nokolo tekene
ni uku. Akolaline nimini agale
yakamadete wawei. Nipa kini
wene motekete emo kumo taba
po pitikakete okoi ali-kiti yakato
wa edikakoi ali-kiti moa koukoa
yakakala toi. 4 Nipa niminimo
pa pimotoa tewitikoa wakete la
agale eyake wene piitikaneya
mea yakakala toi. 5 Neme pade
edikameamene. Padele padele
tikilepa wedetekoa tokala tamene.
Ke enekale meka-peteka ko
wameneya poti meamene. Nitoa
Keraisunomo oa aua yawa ni
Akolalinele takake toateko toa-
kama toa togamene-ye.

6 Akolalike sipi sipi kai eya
meane lodo you toane anu
kamate ponane tetepo taneya
mekene uku. Nipa no tuane
poateku tigotoko wane ekene
uku. 7 Akolalinele takakilepa
poyo alime-kiti poi tewitikoa
poamou toane tokou. Ni ali-
kiti teyapea moa patukanali you
toane tekene pegene kakamoane
poatekouta pitimoane teyapeane
pone tugapokou. Nipa Akolaliyo
tamene wa yametekanakale toane
togakou. 8 Nitikouya tokolo ali
atoa kiyoke-kama takoa enekago
Ali Munoyo no wene kiyo akene
ago tetepo takoa mekome eya toko.
Wipitia ta pataka-pete no Polo kei
pikene sili meou wa wene toopia
mekome anu sili pikoa metekako.
One wakapea noka-pete one eni
pikoa metekakoya ina wa no meoo.
Nipa one wakapea nokale enadiya
wa nepia mekoi peya ke wa kei pia
sili mekala too.

Poloyo Pade Ali-kitike Akenemo

9 No i mekuta oto wete noke
enamene wane ne kowitoane uku-
ye. 10 Eya ago Dimasiyo itonole
tobou kakoa mekome tokome
no tewitikoa wawa Tesalonaika
take pome mepoka tokolo ni uku.
Eya ago Keresene Galesia take
pome mepoka. Ni Taitasi einago
Dalemesia take pome mepoka.
11 Luke odene no-pala opia meko.
Make einago enemopoke oto no
mekuta aua namene. Akolalinele
takamotoa no auapeamele tokono,
enemotokapamene. 12 Eya ago
Tikikasi Epesase take poano
pa wane moane wetekakou-
ye. 13 Timosi ne nekepa anu
tokoo kawatekou mamina petene
moa aua notokamene. Teroase
take eya ago Kapasi neme pikoa
metekamene wane meane pok-
ouna maminake uku. Anu boku-
kitika aua notokamene. Meme kai
kepeneme latiane boku-menepa
wene kayapekileka toamoa oto
aua notokamene-ye.

14 Kapa wene toa latia toko
ago Alekesadayo nopala poanele
tubele mati toka. One eni poanele
tokake Ali Muno agome kibu
motokademe toko. 15 Einagome
nepalaka poanele takayano,
lene kia wedoa meamene-ye.
Einagomepa tone oa aua yako
agale kotimi luaneya meka
matiyame teiga teiga toka tokolo
ni uku.

16 Anu koiso Lome take pegetoa
akakoi-pete pinali anu wa kei
piane kakolu odene agoka no
lono nikile toamoka. Peyame no
tewitikoa wakoi. Kini eni tokoike
po letu mekameamene wane
Ali Muno ago kowitikoane uku.
17 Peyame no tewitoa wakoiyake
Ali Muno ago no lono nome
kakome mape moa tele lukoa toka.
Nipa onekemopa mone yatene
ali atoa peyame yakamotono,
toawea akoa togamene wa toka.
Nitoapa layone kai kimeme
tanianeya toa mou toa no toa
motoka. 18 Nitikano, ele kule
poanele witakaleka Ali Munagome
edikoa no wa toa mokala too.
Nitoa nopala padele toamomotoa
tokome yopia mea wipitikomepa
a tibuke one talo toko take moa
kakoono, one kei pia kama pa-
toane uku. Ee nimini.

19 Eya adona Perisila Akuwilata
enekepa wete meamene wa
akamene-ye. Ni eya ago One-
siporasine mati atoa-pala wete
meamene wa akamene-ye. 20 Eya
ago Erasetasi Korine take pa
mekome toko. Ni eya ago
Teropimasi ne yeneme tukono,
Mailitase take wida mea latoa
kamene wane tewitikoane pokou.
21 Niti tane tokene-mene wete
witameneyake no mekuta oto wete
noke enamene-ye.

Eya yename Yubulasi ni Peyude-
nesi ni Lainasi ni Kelodia ni neke
ete oyali-kiti peyameka Timosi ne
wete meamene wa okala tiki.

22 Ali Munago neke yomini-
pala opia memotoane neke kow-
itikoane uku-ye.

Nepala wida meki-kiti kiwi
peya pewe wia yopimotoaneka
kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

TAITASI
Poloyo Taitasike Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Akolaline pupu takama yawane Yesu Keraisunomo oane auane yawane tuku agome uku.

Akolaliyopa one takoa motane ali atoame onekele wedoa takama pomotono ta wa no moa kakaka. Ni oneke nate wene pianeya lukoa memotono, one niminimo pine toa olaukamene wa moa kakaka. 2 One niminimo pine toane olaukakilepa ali atoa auapekene eya wane olaukakuya. Akolaliyo itono tibuta wete latiameneyake one ali atoa mea kama poatekoi wene toopianeya. Akolaliyo kapene agale wakamokagome nitou wa oa pikana toa taatekoa too. One taatekoa tokale nepia mekilepa wedia mea nepi meamene wane olaukakuya. 3 One eni taatekoa toateka oi nokale toto toa motokago Akolaliyo one eina papete wene toopikana i i wa mo wima pamene wa no wene takoa moa kakaka.

4 Taitasi nepa no-pala kibutua Akolalinele takama yakolo tekene anu mana tetepo takoane mekene i pipia wiane wini wetekaku-ye.

Atai Akolali-pala tota toa motokago Keraisu Yesutame ne Taitasi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane neke kowitikoane uku-ye.

Taitasi Keriti Take Mekome Toatekamo

5 Keriti take mekene titiane tokounakale neme toa togoano ta wane ne wida tewitikoane pokouna. Nipa wini ta ludu ali atoame ta latia pitikika Yesuno yene talo toatiki ali-kiti takoa moa kakakala tamene wane pokouna. 6 Nitikounano, nepala okouna toa teke dikane ali-kiti takoa moamene. Ete-kitame akoa agale oatikile toamoa ni atoa odeneka moa koua mea tiki ali-kiti takoa moamene. Ni kini mana konomikitipa Yesuke wene tugoa mea kini okoi agale tagamoa ele kule pale toamoa tadekolipa oyake takoa moamene. Eya wa wene toa nitamene. 7 Akolaline ali atoa talo takako agomepa nipa etekitame padeya namike akoa agale oatikileka toamoo. Ni bu wamoa ete yene paya tetepo takamoa ni bia ue eya nokoa kawamoa ni lene piamoa ni eya kuya akokama mou wa wene piamoa too. 8 Nitamokome talo agome eya too. One yapu ne noo wa ali atoa makutukoa moa nee takoa lawetoa ni ele kule epetaneleke wene piitikaneya mea ni utanele toa ni wene kiyo akenele toa ni Akolalinele takakilepa odene wene pianeya mea toa ni poti wene pia yawa too. 9 One olaukanemopa ipa niminimono, yakoane moamedeku wa wedoa pikoa kawoo. Nitoapa one olaukane toa pine ina ina wa ete yene mane mane oo. Wa padekitame yakamadete wakoli mane oa mokala too. Enile-kala wedoa tiki ali-kiti takoa moa kakakala tamene wane uku. Ni edoa-mo.

10 Talo tiki ali-kitame tamene wa iki toa tagoa toamiki ali kainya matiyame pademo pademo pamo oa ete yene oa yotokoa tiki. Kini losule tekete ali mati yatene kepene teigaki Yu yename edikakilepa ete yene moa patukoa tiki. 11 Dikaki yene ete ali-kitane yapu pekete pademo pademo wamatikimo olaukaketepa kini mati atoane wene bebo akakala tiki. Lede kue moadete ni tiki. Nitikala tikino, kini agale wawe wa moa kawikamene. 12 Wini Keriti take yatene ago pade wene muno meane agome one yatene ko ikilepa eya wa akeneya. Keriti ali-kitame kapene agale oa ni yoko keneya mea ni loyo mekete nee eya nokoa kawa tiki wa akeneya.

13 Einapa nimini akedekono, wini yename Akolalinele kɨyoke-kama takama pomotono, eya wa wedoa kikoa akamene. 14 Yu yename la agale keneya pamo ikimo yakoa moamoa ni Akolaline agale ete pimotoa waki-kitame tamene wa ikile litia toamoa tamene wa kikoa akamene.

15 Poane wene takoa koikat-apeneya meko agomepa nipa padeyaka kitau okoya wa wamokome eya kuya peya epetane tetepo takoa meko. Wene moa koiganeya Keraisuke wene tugoa meamiki-kitamepa epetaneyaka poaneyaka takoa enamekete eya kuya peya poane tetepo takoa meki. Kini wene-pala tepeta moa koiganeya mekete ni tiki. 16 Nitoapa Akolali wene tuku wa ikiyake padele padele tik-ilepa Akolali meamene tetepo takoa tiki. Dikane yenepa Ako-laliyo kote tokolo wako. Padele epetaneleka tamele toamokolo ele kule koiganele toma yaki.

2

Ada Atue Mane Mane Akenemo

1 Keraisuno ali atoa mea epetekakete toatekoile olaukanemo pine tɵa i i wa neme mane mane oa olaukoa tamene. 2 Ada yatene-pala eya wa mane mane amene. Gerepi po kɵ ue eya nokoa kawamoa ni ete-kitame kei piatikile toa ni uutukoa poti yawa ni Akolalinele wedoa takama yawa ni ete ali atoake wene mekoa mea ni ke enekakolo meketeka kɵ wameneya Akolalinele takoa togamene wa mane mane amene.

3 Eina toa atue yatene-palaka eya wa mane mane amene. Akolaliyo takoa motane atoa-kiti mea epetekatiki toa mea ni akoa agale wamoa ni gerepi po kɵ ue nokoa kawamoa ni ete atoa-kiti mea epetekatiki toa i i wa olaukoa tamene wa mane mane amene. 4 Atue yatename tuatoa yatene i i wa ana mati-kitike wene mekoa mekete toatikile olaukoa eya waka olaukoa tamene wa mane mane amene. 5 Uutukoa poti yawa ni eko ali-kiti leneme kode noamoa ni yapu pupu epetekoa toa ni poti ko akene wene pia ni aname tamene wa oka toa litia tamene wa wini atue yatename tuatoa yatene olaukamotono ta. Ete-kitame Akolalinemopa pamo tetepo takakayano, nitimotono ta wane uku.

Tuali Yatene Mane Mane Aken-emo

6 Eina toa tuali yatene uutukoa poti yamene wa mane mane amene-ye. 7 Taitasi neke yake tokale tuali yatename litia to-motono, padele padele tikilepa epetanele-kama tamene. Pademo pademo olaukakilepa pademo koiganemo ikileka toamoano, poti wene kibututukoa oa tamene. 8 Nepala poi tɵia meki-kitamepa nepala akoa agale wamomotono, kɨyo akenemo-kama amene. Nipa totome natemo omotadiya wa kakoike kini wa ya momotono, nitamene.

Kueme Topo Toa Moa Egetane Yene

Mane Mane Akenemo

9 Kueme topo toa moa egetane yene-pala eya wa olaukamene. Pine yename okoi toa-kama litia tamene. Nipa neno wameneya we-doa tamene. Padele padele tikilepa pine yenane wene epetekatikile toa enekala tamene. 10 Kinikiya kode moameamene. Nitameneya kinikiya pikoa metekamele toko wa pine yename wene tomotono, kinikile wedoa takama pamene. Pupu pine yename toto toa motoko ago Akolalinekemo kei pimotoa tekete nitamene wa pupu yene mane mane amene wane uku.

11 Nimo ikilepa Akolaliyo ali atoa peya pewe witikene toane mou wa papete wene

toopikanakale taatekoa taneyake ni uku. 12 Einagome eya tamene wa toto wene takako. Papete one agale tagoa toamoa itonole ele kule toada wa wene pia tokoinakale tewitikoa wamene. Ni itonoke mekilepa uutukoa poti yawa ni kiyo akenele toa ni oneke nate wene pianeya lukoa mea tamene wa toto wene taka taka toko. 13 Nitikono, tone Akolali ako odene mekago toto toa motokago Yesu Keraisu einago pa teleta tootapeneya wakapea nomotoa totome nepia meko. Nipa nokome toto pewe wia kawoono, ke wa wedianeya nepia meko. 14 Einago Keraisu totoke tukilepa ele kule poanele tokooleme toto moa labakaneya mekoota toa moademe taneya. Nitoapa onekekama lukoa meamene wa toto takoa motikilepa poane wene koikatapeneya memotoa tokome taneya. Nipa epetanele-kama tou wa wene pia tomotoa taneya.

15 Wini ali atoa i i wa olaukoa ni mena mena wa mane oa moa tikilepa nipa nepala ina ukuna toapa Akolali patu kautakoa kake tamene. Padameka ne paya tetepo takamomotono, wedoa meameneye.

3

Keraisuno Ali Atoa Mea Epetekatikimo

1 Wini ali atoa eya tamene waka wene taka taka tamene. Ta yopiki yene Kanosolo yene meba yene enika eni yeneke poti lukoa meamene. Kini okoi agaleka yakoa toa ni ele kule epetanele toadete nodokoa meamene. 2 Ni odenagopalaka akoa agale wamoa potimokama oa tamene. Yete pade ali atoa peya mama motikilepa poti ko akene wene pia tamene wa wini ali atoa wene taka taka tamene.

3 Totomeka papete padele padele pale toa ni tone totono litia toamoa ni Setanuyo oa yotokakale etepea pote ni kola utukole-kama tou wa ele kule pale tikilepa enika enileme tone wene moa labakaneya mekete tokoo. Nitaneya mekete etekiti-pala wene poaneya mea ni eko panagoneya tepi moa tokoo. Nipa ete oto wa topo takoapa tone tone timini luunali yoma yakoo. 4 Nitima yakooka toto toa motoko ago Akolali ali atoake wene mekoa mekome auapeateka oi nokale 5 toto toa motikilepa tone kiyo akenele tokoole-kitike tokoya mena. One weneme toto ela motokome toka. Nitoapa kini namolo poane wene wia wawano, ue moamene wa one Epetane Yomini totoke moa wetekakilepa one mea kawatiki mana konomikiti latikademe toka. 6 One Yomini eni moa wetekakilepa toto toa motoko ago Yesu Keraisu yoto pitia awinome mea tagatapemotoa toka. 7 Totopa poanele toamene yene tetepo takademe pewe eni witikome eya toka. One a tibuke mea kama poateko peku lawetatekale nepia memotoa one peku mati moa latikaka. 8 Taitasi nepala ina okouna etene nimini okala tanemo ukuno, i i wa wedoa olaukama pamene. Akolalike wene tugoa meki-kiti padele padele epetaneleke wene piitikaneya mea toma pomotoane ukuno, nitamene wane uku. Ina ukupa epenemo uku. Ali atoa peya auapeatekomo eni uku. 9 Padekitamepa pademo pademo pamo oa pili pili toa ni kini kaua-mikiti tama nekenemoke agale toonali yoa ni padele padeleke neno oa ni Mosesene totonoke pamo oa mokota oa tiki. Ali atoa auapeamekete pata pamo eni okala tikino, enika enimo oa kakoika titi toma yamene. 10 One agaleme ali atoa pili pili toa kamotoa toko ago-pala mena wa mane oa motokale yakameadekalepa

wa mane oa moamene. Nitikale wa yakameadekalepa einago titi toa wake wamene. 11 Dikane ali-kitipa wene moa koiganeya mekete poanele-kala tiki. Poanele eni tadeku wa wene teketeke tiki wa neme wene teke toko.

12 Panago Atemasi patu Tikikasi patu pa wane neeke wini moane wetekakolu nokalepa nipa Nikopolise take noateka pake piadekalepa wete ko-tuatono namene. Niti tane tokene-menekepa Nikopolise take pone mepou wane wene pikene ni uku. 13 Eya agota koiso totono pine wene toa toa oko ago Sinasi-pala Apolosita kini poatikika pomotono, we-doa auapeamene. Padeya-kiti toamokolopa kini moatikiya moa meamene. 14 Padeya-kiti toamokolo pa ponopeneya meki-kiti auapeato wa tone wini oya ali atoame eya tamediki. Padele padele epetaneleke wene pi-itikaneya mea toomoa pamediki. Nipa nego noma yawameneya ta pataka abuna pupu wedoa toomoa pamediki.

15 Nopala opia meki peyame ne Taitasi wete meamene wa iki. Wini take Keraisunole takama yakete to-toke wene mekoa meki-kiti wete meamene wa akamene-ye.

Akolaliyo kiwi peya pewe wia yopia memotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

PAILIMONE
Poloyo Pailimoneke Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesunole takama yakouke po yapu pitikagome uku.

Tone oyago Timosi totame tone oyago Pailimone neeke i agale wini oane wetekako-ye. 2 Neke yapu losule toa oboai tiki yene ni tono oyatoa Apia ni tota-pala poi kibutua tou toa Yesunole takama yako ago Akipasi kiwi peayake i agale wini oa wetekako-ye.

3 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi peya pewe wia tepe koltoini kilikoa pikoa tomotoane kowitikoane uku-ye.

Pailimone Ete Ali Atoake Wene Mekoa

Yesuke Wene Tugoa Mea Tanemo

4 Neke kowitikakene-kama Akolali-pala ke wane okala tuku. 5 Nipa Akolaline ali atoa peyake wene mekoa mea ni Ali Muno Yesuke wedoa wene tugoa mea toko wa neeke akedikimoke ke wane ni uku. 6 Neke Keraisuke wene tugoa meke tokomopa yete pade ali atoa eneke i i wa oa memotoane kowitikakala tuku. Toto Yesu-pala lipua mekolo Akolaliyo kiwi pewe-kama witikene tukule i i wa ne wene takatapemotoane tekene ni kowitikoane uku. 7 Etekitike wene mekoa meke tokomo yatekouya tekene wene weye akeneya meane ke wane wediane mekene uku. Akolaline ali atoa weye akake tokano, ke wane uku-ye.

Onisimasi Neke Yapu Wa Moa Mekamene Wa

Poloyo Pailimone Kowitanemo

8 Keraisu patu kautakoane kakene neke padele toatekole wete ta wane tika tika toane tamele tokoyake edikoane wamadene waku. 9 Neeke wene mekoane mekene tekene ko akatekoane uku. Nipa no Polo ada toanemeku ago Keraisu Yesunole takakouke po yapu pitikene anu oyago Pailimone eya tamene wane ne kowitoane uku-ye. 10 Onisimasiyo nepala poanele tokake po letu mekakana ke wamene. Anu mana tetepo takoane meku agoke uku. No po yapu yonoke po kakaneya pitikene Yesunomo oane metekolu einagome yakoa motoka tokolo ni uku. 11 Papete einagome nekele takakilepa pale tokala taneya. Opi pade nitamokome nekele wedoane takou wa wene pikome anukulekitika wedoa takoa meko.

12 Nitikago ne Pailimone mekota wakapea pa wane wetekakilepa anu kolotini ago eni wetekaku-ye. 13 Nipa Keraisunole takama yakouke po yapu pitikenepa einago ne luku kakome no auapea memotoadiya wane pikeneke tuku. 14 Nopla opia pa memotadiya wane wene pikene ne yakameneya meamedekolo waku. Neke weneme no auapeadekalepa epetoo. Nitameke no Poloyo ta wa tika tika tokolo tuku waneke weneme toameadekalepa epetamoo.

15 Onisimasi einagomepa Pailimone ne nateyame tewitikoa pikilepa ne mekota wakapea pome mekome meademeke taneya patu. 16 Ne mekota wini wakapea nome menokalepa neke skueme topo toa moa eegetane ago tetepo takamoano, neke kolotini agoka tetepo takoa meamene. Einagopa anu kolotini agono, einagoke wene mekoane meku toa moa patukoa wedoa wene mekoa mea makutukoa moamene. Nekele wedoa takoa ni nepala kibutua Keraisunole takama yawa toono, ame wa oa makutukoa moamene.

17 Neme nopala odene wene piitikoa mea Keraisunole takadekalepa

nipa nopa neke oyago wa makutukoa mou toa einagoke wedoa makutukoa moamene wane ukuye. 18 Einagome nepala padele toa potoko ni nekeke padeya nami kakoa motokanakeya wete ee meamokalepa noanume nami witikadene tuku, amene. 19 Inapa no Polo anu yoname witikuye. Noanume nami witikadene tuku-kutu. Nimo ukuyake eya waneka ne wene takakene ku. Ne mea kama poateka ka no Poloyo yametekouna. 20 Nitikounano, Ali Munagonole takake anu wene moano, ipa Keraisuno takaku wa anu wene weye akoano, einago makutukoa moamene.

21 Ina ukule neme yakoa tikilepa moa patukoa akole toono wene taneya mekene uku. 22 No none piatekuta nodokakapiamene waneka uku. Akolaliyo kini kowitikimo yakoa tokome no ne pa wa wini noaeku ka yameteko patu wane wediane nepiane mekene ni uku-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

23 Eya ago Epaperasi Keraisu Yesunole takaneleke nopala odeneka po yapu yapu pitikagome ne Pailimone wete meamene wa oko. Eya ali-mene nopala odeneka Keraisunole takoa meki ali-mene Make Arisakasi Dimasi Luke kimeka ne wete meamene wa iki.

24 Tone Ali Muno Keraisu Yesuyo kiwi peya pewe yopia memotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

IBERU
Iberu Yeneke Wia Wetekane Pipia

Akolaline Mana Etenane Peku Noa Tanemo

1 Namolo papete Akolaliyo tone kaua-mikitame one agale yakamotoapa one agale tọawea akane alikiti i i wa akamene wa ele kule toa wene takama-kala nekeneya. 2 Nitaneyake wipitikome manago i i wa akapoano pa wa wetekakale ịtonoke nokome etenanemo-kama i i wa toto yatene-pala tọawea akaneya. Etenane peku nootokoa tibu itonota latia piane agome nitaneya. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa nekeno, yopikoakala kamene wa etename moa kakane ago kekutu. 3 Einagome Akolali pạ tootapeneya mekome lawetane peku noa tagatapeneya. Nitane ago tokome Akolali kako toa kotuke-kama kako. Tibu itonota ludu padeya padeya peya pia kawa tomotoapa one tele tane agaleme-kama yopia meko. Nitiko agopa ali atoa tone poanele tokooke tuumotokome a tibuke wa ate wakapea pome ako odene meko ago Akolaline nimini yono lono witipitoa meaneya.

Mana Agome Edelo Ali Peya Moa Patukako

4 Akolaliyo one edelo ali peya keku kakoa einagopa ako ago kakoa taneya. Nipa einagopa one mana wa ibini oapa one agale aua yaki yatene keku ibini oa edelo yatene wa ibini oa taneya. 5 Nitikome okome

i ago nepa anu manago. Opi nopa neketai i kakene uku wa akeneya.

Nimopa edelo ago odene-palaka wamokomeke mana Keraisu-pala akeneya. Ni Akolaliyo one edelo ago odenekeka eya wa wameneya.

Nopa i agono etene kawadene tuku. I agopa anu manago kawademe toko.

Nimopa edelo ali-kitike wa wamokomeke Yesuke akeneya. 6 Nika one mana namolo ago itonoke moa wetekademe kakome eya wa akeneya.

No Akolali anu edelo ali peya i agoke lukoạ mea neuwe tukua meoi wa akeneya.

7 Wa Akolaliyo one edelo ali-kitike ikilepa eya wa akeneya.

No Akolaliyo anu edelo ali-kitipa anu agale oa aua yamotoane tekene pupulege keneya latiane ni anukule takama yamotoane tekene toe itipono keneya latiane tuku wa one pupu yene moa kakaneya.

8 Nitaneyake one manago moa kakakomepa eya wa akeneya.

I ago nepa Akolali. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa neme talo toa-kala kama poko. Nitoa talo toa mekilepa kịyoke-kama talo toa meko. 9 *Nitoa epetanelekekama wene piitikaneya meapa poanele-kiti peya kote tokolo kotimi yoa meko. Nitoa mekokepa no neketai Akolaliyo ne takoane motekene eya tokouna. Neke oya yene keku kamotoane ne ako moane kakakilepa ne wedoane wedikoane tokouna* wa akeneya.

10 Eya waka akeneya.

Namolo namolo tititikake ne Ali Munoyo itono latia pia neke yoname tibu latia tokana. 11 *Tibu itonota takoa pootapekaleka nepa pa mea kama poo. Tibu itonotapa mamina kego noma pou toa keneya wetini toma pokaleka neme eya too.* 12 *Tokoo kakene mamina kotokoa tukua piitikoa weneya mamina moa kawou toa tibu itonota*

wawa weneya latia pioo. Nitatekoyake nepa papete mekana toa pa mea kama pekepa wetini toma poamoo wa Akolaliyo mana Yesu-pala akeneya.

13 Akolaliyo mana-pala eya waka akeneya.

Nepala poi tẹia meki-kiti kawikama pone neke kawane moane pitikoai tou. Nitouno, anu nimini yono lono noke nepia menamene wa Akolaliyo Yesu-pala akeneya.

Nitaneyake one edelo ali odene-palaka edikoa akeneya mena.

14 Nipa edelo yatenepa edane yatene patu. Eni yatename Akolalinele takama piki. Enipa Akolaliyo one toa moateko-kiti toto auapeatino poe wa wetekakolo auapenokala tiki. Nipa tone leneme enamoko yenameke tibu mea note auapenokala tiki.

2

Akolaliyo Toto Toa Motikilepa

Padele Tubele Tokome Tanemo

1 Keraisu einagopa edikane agono, eya tato wane uku. Toto etepea pokaya tokolo tone yakoa motokoonakale wedoa toa pikoa meato. 2 Papetepa edelo ali-kitane agale tetekane yene peya Akolaliyo kibu mokala taneya. Nipa einagale litia tootapeamedikiyake padele katekoa toameadiki wa kibu mokala taneya. 3 Opa mana agome tubele tokome ali atoa toa motanemodo totome yakamadete wakolopa Akolaliyo wedoa kibu moo. Kibu moamomotoa tekete manika petoa pomotoa-pe. Ali atoa toa moatekamopa Ali Muno ago oneme titia tọawea akeneya. One eni okale yakane yenamepa einapa nimini eni akedeko wa toto-pala oa mekala tokoi. 4 Onekemo eni oa aua yakoika Akolaliyo ali atoane wene kainya pikanele ele kule tubele witakakala toka. Nipa ekee, Akolaline tele patu kautakoa kakete ikino, nimini eni akediki wa totome yakoa momotoa toka. Nitimotou wa Akolaliyo eyaka toka. Ele kule toatekoo peku tutu tutu wa lawetekamotoa one Epetane Yomini totoke moa wetekaka. Nipa one wene litikome toka.

Toto Toa Motane Agoke Akenemo

5 Akolaliyo weneya itono latiateka wene toopia mekomepa edelo ali-kiti kime yopiamene wa yamepianeya mena. Ali atoame yopiatekoi wene toopianeya. 6 Nikepa Depidiyo Akolali-pala eya wa akeneya.

Ae, toto pa keku mekono, edeyake neme wene taneya meko-pe. Totopa pa ali atoano, dekolo mama moa meko-pe. 7 *Neme ali yatene latikilepa pa nateyame edelo ali yatene ako kakoapa ali yatene keku keneya kakoa toka. Nitoake pạ teleta tootapeneya meku toa meamene wa ali yatene kei wedoa pika.* 8 *Nitoapa padeya padeya peya yopia kamene wa neme ali yatene yamepika* wa Depidiyo Akolali-pala akeneya.

Padeya padeya peya yopia kamene wa yamepianeyake ikilepa odeneyaka katekameneya peya kikilikoa yamepianeya wa okome akeneya. Peya yamepianeyake opa ali yatename padeya padeya peya wete yopikoa kawameadiki. 9 Ali yatename padeya padeya peya wete yopiamikiyake Yesu taatekoa nome yopia-kala kako. Pa nateyame edelo ali-kiti ako kamotoa Yesu einago ali latia itonoke nekeneya. Enipa Akolaliyo ali atoa pewe wiateka wene toopiane toa taatekoa tokome ali atoa toto peyake tuaneya. Nitikale tokome Akolaliyopa one a tibuke

pa̱ teleta tootapeneya meku toa ne meamene wa one kei pia kakeneya. 10 Padeya padeya peya latitikoa yopia-kala meko ago Akolaliyo one mana kono-mikiti peya mati one pa̱ tootapeneya mekuta nomotou wa eya taneya. Nitou wa oa pikana toa taatekakomepa mana Yesuyo tete moa kamotoa itonoke moa wetekamedekale moa wetekaneya. Nipa toto toa moateka ka patekane agome poanele padeleka toameneya mekome onekele takoa togateka kotu kakoa tomotoa nitaneya.

11 I ali atoapa Akolaline takoane motekene tuku wa tone poanele kogatapea tuane agoka eni ali atoa totoka Akolaliyo odene yatene ali atoa tetepo takoa meko. Nitikono, Yesuyo totopa onekameyo wa amene ya motokoya mena. Ni edoa-mo. 12 Yesu einagome etene Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai Akolali ne ko ikilepa anukameyo-pala ou. Ne kowitadete koukoa mekoi peyane lene yoto kakene ne kei piane kawou wa akeneya.

13 Eya waka akeneya. *Akolalike-kama wene tugoane meou* wa akeneya. Nimo ootokoa kakome okome *Akolaliyo no yametekana mati-kiti-pala i opiane kakene uku* wa Yesuyo akeneya.

14 Akolaline mati-kiti wa akene yene totopa tone kaua-mikitike tama noko toa Yesu einagoka tono melepu kakeneya nikilepa ali atoa tukina toane oneka tuou wa nekeneya. Nipa ali atoa tuatiki peku laweteko ago Setanu moa kawikademe eni nome tuaneya. 15 Nipa ali atoa toto tukaya wa piti motaneya-kama meko take eni nikilepa piti takoa wawano, atiki toa poe wa toa moademe nekeneya. 16 Nitane agome edelo ali-kiti auapekoya mena. Eberameke tagene ali atoa toto auapekoya. 17 Nitadene kei ali-kitane yagono ago latitapeneya meamedeku wa tono melepu kakeneya nikilepa eya toademe nekeneya. Ali latitapeneya mekomepa ako odene mekome lodo yotokako ago tou toa ali atoa ela mati motokome Akolalinele wedoa takademe nekeneya. Nipa Akolaliyo ali atoa tone tokoo poaneleke po letu mekakana keemu toa wene keaneya memotoa tokome totoke tuademe nekeneya. 18 Itonoke eni nome mekale Setanuyo likoa enoai tokale ke enekakale meaneya. Nitaneyake Setanuyo likoa eneko-kitipa oneme wene toa auapeko.

3

Yesuyo Ali Atoa Toa Motikilepa

Moseseyo Tane Toa Moa Patukakome Tanemo

1 Nikepa anu oya-lawe no tukuna toa Keraisunole takama yaki-kiti kipala eya wane uku. Akolaliyo kipa one tibuke noatino noe wa kayo akene-kiti Yesuke-kama wene piitikaneya meamene. Ako odene mekome lodo yotokako agome tou toa one wene kekamo-toa teke onekemo akapoano pa wa Akolaliyo moa wetekane agoke uku. 2 Yesu einagomepa one moa kakakanakagome tamene wa okana toa-kama tokala taneya. Nipa papete Moseseyo Akolaline yapu yopikou toa Iserele yatene yopikome toateka toa toa togata-peane toa taneya. 3 Nitaneyake Akolaliyo einagota kei pikilepa Mosese keku ago tetepo takoa Yesu etene ako ago tetepo takoa toko. Nipa yapu-kiti epetaneya kakale eneketepa i yapupa epetaneya wa totome kei piketeke yapu wiko ago kei wedoa piko toa toko. 4 Yapu pade wianeya kakale eneketepa panago i agome wianeya wa oko. Eya kuya pia kawa tokoya peyapa Akolaliyo-kama latianeya.

5 Moseseyo Iserele yenepa Akolaline yapu tetepo takoa mekome pa pupu agome tou toa one eni yapulu yenanele wedoa takoa meaneya. Nipa Akolaliyo naniko oatekamo Mosese einagome i i wa papete toawea akaneya. 6 Keraisu taatekoa nokome Akolaline yene talo toa meaneya. Nipa yapu pinagono mana tokome etename okana toa-kama tootapeneya. Nitane agome wipitikome pewe witikale nepia meato wa onekele atiki toa takoa togaketepa one yapulu yene too.

Ko Memotoa Yametane Take Poatekomo

7 Kipala ina ukulekepa Epetane Yominiyo papete oa piane toa litia tamene. Eya wa oa pianeya.

Opi Akolaline agale yateketepa
8 kolotini lupi tootokaneya meameamene. Papete kini kaua-mikiti ali piamene ta ludu yaketepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi, kime pade nitameamene.
9 Kini kaua-mikitame edikoa no toa enekala tikilepa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toane ele kule telekole tokoule eneketeke tokoi. 10 *Nitikoli eina yenepala wene poaneya mekene ekene i yenepa kini wene piki toa litia etepea-kama yaki. Nipa anu wene pikule litia toamiki wane okou.*
11 *Nitoane kotimi yotekene ekene kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wane okou*
wa Epetane Yominiyopa Akolaliyo okamo yakoa akeneya.

12 Anu oya-lawe kini tepene Akolaline agale yakamatiki poane wene witakomepa meemoa poko Akolali tewitikoa etepea pokayano, wedoa meamene-ye. 13 Nipa ele kule poanele tekete kini wa oa yotokoa kolotini lupi takakaya tokale ta pataka abuna ete oto wa auapea mane oa moma pamene. Naniko mena. Akolaliyo ipete wa metane oi taatekakomene nitamene. 14 Keraisuke pegetoa wene tugoa mekoona toa wedoa wene tugoa mea togaketepa nipa Keraisuno yapulu yene too. 15 Akolaliyo akene toane ina wiane mekakumopa lokoane ukuno, yakamene.

Opi no Akolali anu agale yateketepa
kolotini lupi tootokaneya meameamene. Papete kini kaua-mikiti ali piamene ta ludu yaketepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi. Kime pade nitameamene.

16 Akolaline agale yakatekoapa litia tamene kote tokale wakilepa mani yename taneya-pe. Moseseyo Idipi ta tewitikoa pato wa aua pekene yene peyame nitaneya. 17 Akolaliyopa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa kotimi yoa mekilepa mani yatene-pala kotimi yoa meaneya-pe. Ali piamene ta ludu ele kule poanele toma yakene yene-pala kotimi yoa meaneya. Eni yenepa eni ta ludu yawa tukolokaneya. 18 Ni Akolaliyo i yenepa kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wa yono timini mukitinike pitikou toa ikilepa mani yeneke akeneya-pe. One agale tagoa toamene yeneke akeneya. 19 Nimo akeneyake totome eya wa wene toko. Eina Iserele yename Akolaline agale yakamadete wakete tekete eina yametekana ta lobutua pamele toameneya.

4

Akolaline Ali Atoa Ko Meatikimo

1 Akolaliyopa kini ko mepatiki
taapa i wa yamepianeya. Kiwi ko
meatiki wene wia wawamokono,
kiwi pade pata paka pokaya
wa piti motaneya meamene.
2 Eina epetane ko totome yatek-
ilepa tone kaua-mikitame papete
yakanemo eni yatekoo. Eina
yename yateketeke Akolalike
wene tugamekete tekete pata
pale toa yakaneya. 3 Nitaneyake
Akolalinemo yakatekoa oneke
wene tugakoo-kiti totopa one ko
mekota oyake lobutua pamele
toko. Nitamele tokoyake oneke
wene tugamene-kitike Akolaliyo
eya wa oa ka ketekaneya.

*Yono timini mukitinike pitikou
toane eya wane kotimi yoane
meane tukakou. I yene kipa
no ko mekouta etene lobutua
nikileka toamoi* wa akeneya.

Tibu itonota latia mea peya
takane-pete laigoa one ko meemoa
nokomeke akeneya. 4 Akolaliyo
tatono (7) takoa ta patakale
tanemoke one bokuke panagome
eya wa wia mekaneya. *Tatono
(7) takoa ta pataka-pete Akolaliyo
one pupu toa peya takatekoa
ko meaneya* wa wia mekaneya.
5 Akolaliyo tone kaua-mikitike
akene toa eya waka wia mekaneya
piko. *No ko-kama mekouta nikileka
toamoi* wa wia mekaneya.

6 Ali atoa padeka-kiti eida
pote mepatekoiyake onekemo
namolo yakane-kitame yaka-
madete wakete tekete pote
mepameneya. 7 Nitaneyake nani
mati Akolaliyo ali atoa padeka-kiti
eida ko mepatekoi oipa ipete wa
pade oi metekome akeneya. Nipa
Depidi-pala okome okome *ipeteka
no Akolaline agale yateketepa
kini kolotini lupi tootokaneya
meameamene* wa akeneya.

8 Namolo namolo eya ago
Yosuayo Iserele yene ko meatekoi
take aua poo tokapa nipa Akolaliyo
Iserele yene kini ko meatekoi-
petepa ipete wa oi pade naniko
meamoo toka. 9 Eina oi taatekoa
noka-pete one yene toto Akolali-
pala ko meamele too. Nipa Akolali
tatono (7) takoa ta pataka-pete
laigoa ko meemoa nekene toa
nitamele too. 10 Akolali ko mekata
poka agomepa nipa one pupu
tewitikoa wawa poo. Nipa Ako-
laliyo papete one pupu toa peya
takatekoa ko mea-kala kako toa
nitoo. 11 Tone kaua-mikitame Ako-
laline agale yakamadete wakete
etepea pekene toa toto padeka-kiti
pata paka etepea pokayano, eida
ko meemoa pouketepa wili-kama
tokoa katoane uku.

12 Akolaline agalemepa yomini
meaneya tou toa ele kule telekole
tokala toko. Nipa eka okata olo
kakene tueme-kiti tono puou toa
aline wene yominita oyake moa
leteamele toko. Ele kule toada wa
tone wene pikole-pala tetoa eneta-
peamele toko. Nipa peyane tepene
piko wene i i wa keleyo yameamele
toko. 13 Akolaliyo latikanakeya
odeneyaka oneme enekaya kekoa
potipiamele toamokolo uku.
Einago tone koiso pitia yakateko
agomepa padeya padeya peya
keleyo-kama enetapeko.

Keraisuyopa Ako Odene Mekome

Akolaline Wene Kekakanemo

14 Ako odene mekome Akola-
like lodo yotokako ago tou toa
ibini akene ago Akolaline mana
Yesuyo tone kowitikademe a
tibu patukatapea etene mekota
pome mepaneyano, Yesu einagoke
wene tugoane meku wa pegetoa
toawea oa wene tugoa mekoona
toa oneke wedoa wene tugoa
meemoa patoane uku. 15 Ako
odene mekome Akolalike lodo
yotokou toa kowitikako agomepa
i ali atoapa taba ali atoano,
waye wa Akolaliyo yakakoa tone
kowitikakala toko. Nipa Setanuyo

ali atoa toto likoa eneko toa oneka likoa enaneya tokome toto mama moa kowitikakala toko. Nipa likoa enoai tokaleka poanele padeleka toamene agome toko. 16 Nitikono, ali atoa pewe-kama witikago Akolali one mekoya liti pote kapamele toko wa one leneke atiki toa kakete kowitatoane uku. Ke enekakale mekoo-pete-kama toto ela motokome auapeoono, nitatoane uku.

5

1 Ako odene mekome Akolalike lodo yotokamotoa takoa motane ali-kitike uku. Dikako ago tukale one luku panago moa kakakilepa Akolaliyo ete ali-kiti takoa wawa odene ago takoa moa kakako. One yatene ali atoame tokoi poaneleke padeya-kiti mea lodo yoa kowitikamotoa ni toko. 2 Einagomepa wene toamene ali atoa etepea pote poanele tokoike lodo yotokakilepa ae kime tiki toane onemeka poanele tuku wa eni yene mama moa toko. 3 Nipa Akolalike lodo eni yotokakilepa oneka poane ago tokome pinali one poanele tokake lodo yokala too. 4 Nipa one weneme ako ago mekene tou wa tokoya mena. Akolaliyo takoa moa kakane ago tokome ni toko. Nipa papete Akolaliyo eya ago Erone takoa moa kakakale mekome tane toa toko.

5 Keraisuyoka ako odene mekene enakale tou wa taneya mena. Nitaneyake Akolaliyo one-pala eya wa akeneya.

I ago nepa anu manago. Opi nopa neketai latiane meku wa Akolaliyo mana-pala akene toa panagome one bokuke wia mekaneya.

6 One boku padeke Akolaliyo mana-pala eya waka akene toa padame wia mekaneya.

Anu wene kekakadepa lodo you toa teke ali atoane kowitikama poo. Eya ago Melekisedekeyo papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo akeneya.

7 Yesu tono melepu eya kakeneya itonoke nome mekome Akolali kowitikilepa komo kạta oa kakome taneya. Nipa one tukale moa kamotokatekago kowitaneya. Nitoa yoti mitikatekoa mekome kowitikale tokome Akolaliyo yakoa taneya. 8 Keraisu einagopa Akolaline mana kakilepa taneyake etename oka toa-kama wene toa litia tootapeademepa ele kuleme ke enekakale mekome poti utanele-kama toomoa pekeneya. 9 Nitoapa etenane wene pika toa kotuke kakoa tootapeneya tokome one agale yakoa tiki peyapa one patu kautakoa kakete mea kama pamele toko wa toa motoko. 10 Nitikago-pala Akolaliyo okome one wene kekadepa lodo you toa ako odene meke ali atoane kowitikama poo. Melekisedekeyo papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo mana-pala akeneya.

Yesunole Takama Peketepa

Pegene Kakoa Tewitikoa Wawameamene

11 Kipala ina ukuna i i wane oane togatekuyake kini yakatiki toane pine ina ina wane amele toamokolo waku. Kipa tugi ootapeneya mekili tekene ni uku. 12 Kipa Yesuke wene tugakilepa wete mati titia tokoina. Nitikoina tekete eko ali atoa oyake olaukamedikiyake Akolalinemo pegetoa olaukanemo wene kayapeaneya mekino, panagome kiwi wa olaukamedeko. Ae, nana matiyame keneya ipe kakoya nee eya noameneya adu-kama nou toa Akolaline agale wedoa yakameneya meki. 13 Panagome-kiti adu-kamado nakomepa nipa nana matiyame tokole eni toko. Einagome ali atoa wene kiyo akeneya mekete toatekoile olaukanemo wene toamoko. 14 Wa panagome-kiti Keraisunomo

yakoa motokomepa nipa ipe kakoya nee nako agome tokole eni toko. Nipa Akolaline agale pine piko toa pitia enekala tokoya tokome epetaneleka poaneleka wene toa tetoa eneko.

6

1 Keraisunomo nana mati olaukou toa pegetoa olaukanemo-kiti totome adekoa yatekoo. Eya wa olaukanemoke uku. Tone namolo pale tokoonakale tewitikoa wawa Akolalike wene tugoa meatekoomo 2 ni ue moatekoomo ni tobou waneke yono pia kowitatekoomo ni Ako-laliyo tuane ali atoa moa kamo-tokatekamo ni poanele toma pokoi yene poane take mea kama poe wa Akolaliyo koiso akatekamo enika enimopa totome adekoa yatekoono, 3 Akolaliyo ka yame-tekalepa Keraisunomo emo kumo peya yakoa moateko toa yakoa moato.

4 Keraisunomo yakoa mootokoa onekele takoake wakoi yenepa kini poane wene wia wawe wa panagome edoa wa mane mane omotoa-pe. Pegetoapa eni yene pạ takalogou toa Akolaliyo pewe witikome one peku noa toatino toe wa lawetekale Epetane Yomini awia nome menaneya. 5 Nitane yename meke tane nee nou toa Akolaline epetane agale yakoa ni one weneya tibu itonota talo tokome telekole toatekale nami enoa taneya. 6 Nitaneyake kote tokolo wawa etepea peketepa nipa Akolaline manapa yomo lekaneyake wa lokoa wia dekou toa tekete tiki. Nipa ali atoane leneke wa tegene matou toa tekete tiki. Padameka eni yenane poane wene wia wawatiki ka i wa lokoa yameamele toamoko.

7 Itono pikoka-kiti ta pitakala tokolo ko akaneya pikolo tokome pinagono noa meateko nee wedoa witako. Nitikoka Akolaliyo pewe wia yopiko. Enipa Akolaline ali atoa totoke uku. 8 Wa pade itono pikoka tonipo paya ke eya witakopa nipa tonipo pi-taneya tokome Akolaliyo pewe wiamokome poanemo oa wako. Nitoa wipitikome toeme nomotoa wawademe toko.

9 Anu kolotini yene kiwi edikoane pubu oane pedoane agale ukuyake kipa tonipo pitane itono keneya wane wamuku. Akolaliyo kiwi pewe wia to-gakomepa toa moademe tokono wene tekene ni uku. 10 Akolaliyo kini tikile pitia enekilepa kịyoke-kama toko. Nitikono, kini wini epetekoa toma yakile oneme wene kayapeamoo. Oneke wene mekoa mekete tekete one wa takoa motane yene auapekoina toa wida pa auapekete tikino, Akolaliyo wene kayapeamoo. 11 Kini papete epetekoa toma yakoinakale kiwi peyame wedoa toa togamene wane uku. Nipa Akolaliyo kiwi pewe witikome auapeoo wa one eni tokale kime nepia mea enemo-toane ni uku. 12 Onekele kote au keneya moa takameamene wane uku. Kiwi yatene auapekene dikou wa Akolaliyo papete oa togotokana toa taatekoa tokale nepia mea enemotoane ni uku. Nipa one wipitikome meatekoya-kiti moato wa oneke wene tugoa mekete poti nepia mea togaki-kitame tikile kotukoa toma pamene.

Akolaliyo Oa Pianele Etene Taatekoa Too

13 Akolaliyo ne auapekene ile tou wa Eberame-pala oa pikilepa one eni agale tele takakome pinali one ibini wedekakome akeneya. One moa patukoa ako kako agoka kawamokale tokome pinali one ibini wedekakome nitaneya. 14 Nipa *ne pewe wiane kakilepa neeke ali atoa peya mati tạma pomotoane tekene tou* wa oa togotaneya. 15 Nitikale Eberameyo

e̱e nimini oko wa poti nepia mea kakakoa Akolaliyo tou wa one-pala okana toa taatekoa taneya. 16 Panagome-kiti ile tou wa one agale tele takakome ikilepa one moa patukoa ako meko agono ibini wedekoa okala toko. Koisoke-kiti kakome i i wa ako ago padane ibini wedekakome okalepa ete-kitame e̱e nimini oko wa one okomo yakoa motiki. 17 Akolaliyoka kiwi auapekene ile tou wa one yatene-pala ikilepa one ibini wedekakome akeneya. Nipa one eni toateka wene wia wawamoo wa wene tomotoa nitaneya. 18 One eni toatekale toto poome toameneya nepia memotoa tokome Akolaliyo takutale eni taneya. Ile tou wa one kabunume oa pia ni pinali one ibini wedekoa oa taneya. Nileta tanelepa kapene wakamele toamokolo tokome one wene wia wawamademe toko wa oneke poti lukoa meadete to̱a pokoo-kiti totome amele toko. 19 Nitoa Akolaliyo wipitikome toatekale wedianeya nepia mekilepa ue dipi-kiti mabo kakeneya waname uele lauaneya piou toa poapeneya nepia meko. Nipa tone yomini meaneya etepea poamomotoa tokome Keraisuyo eya taneya. Tobou losu yapu keneke Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege tane mamina patetoa pome kawou toa a tibuke pome meko. 20 Nitoapa toto naniko nomotoa Yesu eni namolo takoa pome mekome tone kowitikako. Nipa ako odene mekome Ako-lalike lodo yotokoai tane ago Melekisedeke einagome papete tane toa tone kowitikoa-kala kama poko.

7

Akolalike Lodo Yotane Ago Melekisedeke

1 Melekisedeke einagopa namolo namolo Saleme ta to-bou ago mekome ako odene meko Akolalike lodo yotokoai taneya. Nitane agome eya taneya. Eberameyo one-pala poi te̱iane tobou ali-kiti litimoa pome wia atukamotokome wakapea nokale kotupokome Akolaliyo ne mea epetekamotoane uku wa maku-tukoa motaneya. 2 Nitikale Eber-ameyo eni tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke tikilepa lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Tone agalekepa tobou ago Melekisedeke wapa ki̱yoke-kama yopia epetekako ago wa ekete oa ni Saleme tobou ago wapa ali atoane tepe kolotini kilikoa pikoa yopiko ago wa ekete oa too. 3 Einagopa one etene ninetapa i ago i atoa wa padameka wene toamoa ni one kaua-mikiti i i wa wene toamoa tiki. Ni one opiane-petepa ipete wa padameka wene toamoa ni one tukilepa ipete taneya wa wene toamoa tiki. Ni agopa Akolaline mana keneya mekomepa ali atoame Akolaline totono tetekaneleke oneke lodo yoa wene kekakoa-kala kama poko.

4 Melekisedeke einagopa ni-tane ago-yo. Toto Yu yatene tagaane ago Eberameyoka poi keneke tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke toapa lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Nipa einagopa etene ibini akene ago tetepo takoa ni-taneya. 5 Nititikaneyake Moseseyo one totono yametekome tamene wa akene toa tekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane Lipai yatene ali-kitame eya tiki. Malikeka ete Yu yatene-kitame kini kamoya eya moke toapa lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) kini wa pikete odene katekamoa Lipai ti kinino moati

wa pikakala tomotoa tiki. Ete yatene-kitika odene ago Eberameke tạma nekeneyake tiki. 6 Papete Melekisedeke einagopa Lipaike tagene ago menake Eberameyo einakeya-kiti lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) one pikome odene katekamoa Melekisedekene pikakala taneya. Akolaliyo ne auapekene dikou wa oa togotokale yakane ago Eberameneke Melekisedekeyo einakeya motaneya. Nitane agomepa Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa Eberame makutukoa motaneya. 7 Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa panagome-kiti ikilepa nipa ako agome keku ago-pala okoya. Nipa Melekisedeke einagopa etene ibini akene ago wane ekene uku. 8 Opika Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa motikilepa nipa tuatiki ali-kitame tiki. Papete Melekisedekeyo Eberameneke padeya-kiti motikilepa nipa Akolaline bokuke wia mekane toapa tuamateka agome tou toa taneya. 9 Nitaneyano, totome eya wa amele toko. Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa moatekoiyake papete Eberameyo onekeya-kiti pade Melekesideke ipa neke wa kei pikome metekilepa oneke tạwateka ago Lipai-pala odeneka dekoa kei pikome meou toa metaneya. 10 Lipai einago one kaua ago Eberamene tepene meane tetepo taneya mekakoa Melekisedekeyo Eberame kotupaneyake ni uku.

11 Akolaliyo one totonopa Lipai time-kama pikoa kamotou wa Lipaine mana Erone namolo takoa moa kakaneya. Eni totono litia toatekoi adekake kakoa litia tomotoa Lipai timedo ete Iserele yatene oyake olaukamele too tokapa nipa Akolaliyo Eroneke tama nekene ali-kiti luku weneya ago Melekisedekene yagono ago moa kakamele toamoo toka. 12 Nitamele toamoo tokake Akolaliyo eni totono pikoa kakene yatene wawou wa weneya ali moa kakakomepa kini pikoa kakene totonoka wakome weneya totono yameamele taneya. 13-14 Weneya alipa Yesu Keraisuke uku. Ni ago tagilepa Lipaike taneya mena. Onepa Yekobene mana pade Yudake tageneya. Papete Yudaloeke tagene ali-kiti padameka Yu yename poanele tokoike Akolalike lodo yotokameneya. Moseseyoka Akolalike lodo yotokateka yatene i wa takoa ikilepa Yuda yatene wameneya. Yuda yatene takoa wameneyake Yuda-loeke tagene ago Yesu Lipai time tanele toademe nekeneya.

Melekesideke Keneya Ago Keraisuyo

Akolaline Wene Kekakakome Tanemo

15 Kipala ina okouna pine tọaweane ouno, yakamene. Akolalike lodo yotokou toa one wene kekakane ago pade Melekisedekene yagono ago taatekoa nekeneya tadeko. 16 Lipai yatene ali-kitame Akolalike lodo yoa one wene kekakakilepa nipa kaua ago Lipaike tageneya tekete tiki. Kiwi luku Akolaliyo pade ago moa kakakilepa einago etene telekole toa mea kama poko ago tokale ni taneya. 17 Nitatekalekepa Akolaliyo akene toa panagome wia mekakome okome *lodo yotokago tou toa anu wene kekakakilepa pa mea kama peke too. Nipa Melekisedekeyo toka toa nemeka too* wa wia mekapianeya. 18 Namolo totono Akolaliyo edikoa katekoa wakilepa ali atoa toto auapeamele toamene totono tokale ni taneya. 19 Eni totonomepa odene agono weneka oyake moa kị̄yo akatapeamele toameneya.

Nitamele toameneyake Akolaliyo one mekuta noatiki ka pade epetane ka ino, noatino noe wa toto yametaneya. Nitaneyake Yesu pitia poadete wedia meko.

20-21 Lodo yotokakago tou toa one wene kekakoa ka patekoa yopimotoa moa kakakilepa Akolaliyo Yesu-pala eya wa oa lutua moa kakaneya.

No Ali Muno agomepa neke toateko wene toopikumo luutukoane ukuno, yakamene. I ago nepa lodo yotokakago tou toa teke anu wene kekakoa ka patekoa yopia kama poo. Neke nitateko wenepa wiane wawamou wa Akolaliyo oa togotaneya.

One namolo totono pikoa kamotoa Lipai yatene takoa moa kakoaka enimopa eni yatene-pala wameneyake Yesu-pala akeneya. 22 Nimo oa togotokaneya tokome totome eya wa wene toko. Yesu einagome i wa eni ka patekoa yametekoa yopiko totonopa etene epetane mati totono tadeko.

23 Lipai yatene ali-kitame namolo totono pikoa kakilepa peya matiyame taneya. Eni totono pikoa kawa mea tumakala nekeneya tokolo ni uku. 24 Keraisu einago tuameneya mekome weneya ka yopia-kala kama poko. 25 Nitiko ago tokome Akolali mekota poadete one yoto pitia piki peyapa oneme-kama toa mokala toko. Nipa i yene kini poanele tokoike po letu mekakana kemu toa wamene-ye wa Keraisuyo kini kowitikamakala poko.

26 Akolalike lodo you toa tone kowitikateko ti toko agopa Yesu tadekolo uku. Onepa kiyo akenelekama toa ni ete-kitame akoa agale oatikileka toamoa ni wene moa koigameneya mea tokolo uku. Nitikagopa Akolaliyo tone poanele toa mekota pilia moa etene ako tibuke ne ako ago mea wa moa mekaneya. 27 Ako odene mekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Akolaline wene kekakakilepa ta patako abuna sipi sipi kai wia lodo yokala tiki. Nipa pinali-kiti kini poanele tokoike nami wia lodo yootokoapa ete-kitame poanele tokoike nami wia lodo yotokakala tiki. Yesuyo pade nitameneya. Poanele toamene ago tokome sipi sipi kai tetepo tootokoa pinali one wa lodo you toa tukomepa Akolaline wene kekakatapeneya. Wa pade tuamoo. 28 Mosesene totono piane toa ako odene mekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane tobou ali-kitamepa ete yene peyame tiki toa poanele tokala tiki. Eina totono yametekaneyake naniko Akolaliyo ile tou wa oa togotokanakale taatekoa tokome mana ago moa kakaneya. Nipa mea epetekateka kotuke kakoa mekatapeane ago ne mea kamene wa moa kakaneya.

8

Ako Odene Mekome Lodo Yotokako Ago

Tou Toa Yesuyo Akolaline Wene Kekakako

1 Ina ukunapa eya wane ekene uku. Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago tou toa tokome Akolaline wene kekoa tone kowitikako agopa Yesu tadeko. Einakagopa a tibuke ako odene mekome talo toa meko ago Akolali meko walai nimini yono lono pome mepaneya. Opika eida pa meko. 2 Eida mekome Akolaline yapu eteneya keneke onekelekama takoa meko. Yapu eteneya wane ukupa alime wiane yapuke ukuya mena. Ali Muno mekotake uku.

3 Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago moa kakakilepa Yu yene peyane eya takamotoa tiki. Kini kowitikakome Akolalike padeya-kiti mea sipi sipi kai wia lodo yomotoa tiki. Lodo yotokou toa tone kowitikako agomeka Akolalike padeya meamele taneya. 4 Ni agopa itonokedo pa mekome too tokapa Akolalike padeya mea lodo yoamoo toka. Lipai ali-kitame Mosesene totono litiapa enile tokala tikino, oneme pade nitamoo toka. 5 Lipai ali-kitame edikakilepa one a tibuke tokole adeka pia tokala tiki. Nipa pa tekei tokala tiki wane uku. Moseseyo Akolaline mamina yapu wikakademe kakale Akolaliyo eya wa akenemoke ni uku. *Ne Kati Sainaike kake enekale a tibuke no Akolalineya adeka piane yametekounano, anu mamina losu yapu wikakakilepa eina yametekouna adeka pia wikakamene* wa akeneya.

6 Keraisuyo toto auapekome toatekale i i wa Akolaliyo lutua yametekilepa Lipai yename tekei toatekoile yametekanakale moa patukoa akole toatekale eni yametaneya. Edikane toapa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa Keraisuyo tikilepa eina namolo totono Mosese-pala lutua yametanele moa patukoa epetane totono yamemotoa taneya wane uku. Ni edoa-mo. Akolaliyo eni weneya totono tele takakome i i wa ikilepa Mosese-pala agale oa epetekakana toa moa patukoa Keraisu-pala agale wedoa oa epetekaneya.

7 Eina namolo totonopa ali atoame kiyoke-kama litia toatekoi totono yameoo tokapa nipa eina totono luku weneya totono yameatekale pade piamoo toka. 8 Nitatekale pade piamoo tokake Akolaliyopa one Iserele yename eina namolo totono tetekakala taneke eya wa kikoa akaneya.

No Ali Muno agome ukuno, yakamene. Iserele yatene Yuda yateneta kini weneya totono i i wane lutuane yameadene tuku. Eni toateku tigotoma noko. 9 *Eni totonopa namolo namolo kini kaua-mikiti Idipi ta tewitikoa poe wane liane auane pekene yametekou totono keneya mena. Eina yename namolo totono litia toake wakoli kote tokale wakou.* 10 *Nitikouyake no Ali Muno agome eya waneka ukuno, yakamene. Weneya totono Iserele yatene yameatekou oi ponokalepa i i wane wene takoane kini tepene-pala lukoane tou. Nipetepa nopa kini Akolali mekene yopiou. Kipa anu yatene ali atoa nooke lukoa meoi.* 11 *Nitoa mekete panagome-kiti no Ali Muno ago ko i i wa one oya-mikiti-pala amele toamoo. Ali atoa peya ponopene ali atoameka ibini akene ali atoameka kini weneme no Ali Muno agopa dikane ago tadeko wa wene tootapeoi.* 12 *Nipetepa kini poanele tokoike po letu mekakouna keane wawane wene kayapetapeou* wa Ali Muno agome weneya totono yameademe okome akeneya.

13 Weneya totono wa ikilepa Mosesene totonopa namoleya tetepo takoane waku wa okome akeneya. Nitaneyano, padeya namoleya kego noma pou toa eina namolo totono takoa poademe toko.

9

Meme Kai Tabeme Wikakane Yapu Keneke

Akolalike Lodo Yoa Kowitanemo

1 Akolaliyopa one Iserele yene
kiwi yopiouno, dikamene wa one
namolo totono lutua yametek-
ilepa oneke lodo yoa kowitikete
toatekoile yamea ni itonoke one
kowitatekoi yapu wikakakete
toatekoile yamea taneya. 2 Eina
yametane toa meme kai tabe moa
yapu wikakakilepa luku takuta
motokoa wikakaneya. Yapu luku
padekapa Akolaline yapu luku
wa motokoa wikakoapa eya-mene
tebolo moa pianeya. Labo ni
Akolaline yotokane palawe piai
tane walai ni eniya palawe moa
pianeya. 3 Eni yapu luku kago
keteponokepa maminame olege
taneya kakeneya. Ni padena yapu
luku ali atoa kutu ponamomotoa
maminame olege tikilepa Ako-
lali meko lono wa motokakete
wikakoa taneya. 4 Eni yapu luku
Akolalike padeya kạlono taneya
lodo yoai tane walai moa pianeya.
Eni walaipa golo kueme latianeya.
Ni yomome latitikoa golo kue
pạatapeane bokosi pianeya. Ako-
laḷiyo lutua yametane totono
adeka pia latiane bokosike uku.
Eni bokosi keneke eya-mene moa
lobutaneya. Golo kueme latiane
mete deya moa lobutuaneya.
Maana nee moa kapetekane mete
deyake uku. Ni eya ago Erone
one iti weneya tata pitikane iti
moa lobutaneya. Ni Akolaliyo
yonota tua agale wia mekane
kue petenetaka moa lobutaneya.
5 Eni bokosi patupa malikeka
sipi sipi kai kamate tadekaneya.
Akolaliyo ali atoame tane poanele
kogamotoa taneya. Eni bokosi
patupa kerubime wa ibini akene
edelo alita yomini latia kakaneya.
Nipa kini pawenata petene takoa
liputakutukakete todo takamotoa
latia kakaneya. Enika eniyake
ikilepa oyake ukuno, pademo pade
opi wamuku.

6 Akolaliyo tamene wa akene
toa enika eniya nodokatekoa Lipai
yatene ali-kiti ako yapu lukuke-
kama pote lodo yoa enile topokala
taneya. 7 Eko lukukepa ako odene
mekome lodo yotokane tobou ago
odene pekeneya. Einago pikilepa
malikeka odepeta pokala taneya.
Paapa poameneya. Sipi sipi
kai wia kamate okolo kagonoke
mekoa aua pekeneya. Nipa pinali
one tane poaneleka ali atoa kini
wene toamekete tane poaneleka
takoa kogamotoa nitipaneya.
8 Enilekepa Epetane Yominiyo
eya wa wene takako. Meme kai
eya tabeme wikakane losu yapu
ako luku keneke Lipai yatename
lodo yoa enile pa toomoa pikilipa
nipa eka luku Akolali meko lono
wa ibini akene luku pa ali atoa
wete ponamele toamoko wa wene
takako. 9 Eni meme kai eya
tabeme wikakane yapupa toto
ipete meko ali atoame toatekoole
adeka pianeya. Eni losu yapu
keneke Akolalike eya kuya mea
sipi sipi kai wia lodo yokala taneya.
Nitiketeke kini tepene piane wene
oyake moa kịyo akatapeamele
toameneya. 10 Opika enika
enile tikilepa padeya nee ue eya
kekaneya latikoa wawa noamoa
padeya moa noa ni tigini eya abe
kọa tokala tiki. Nipa Akolaliyo eina
namolole katekoa wawa wenele
yametekaleka papete enika enile
pa tekei tokala tiki.

11 Keraisu taatekoa nokomepa
Akolaliyo ali atoa pewe-kama
witikome tokole i i wa ka
patetekoa yameademe one wene
kekakaneya. Nipa ako odene
mekome lodo yotokako tobou
ago tou toa eni taneya. Nitou
wa ali-kitame meme kai tabeme
wikakane yapu tuapea ponokome
taneya mena. A tibuke yapu
eteneya tuapea ponokome taneya.
Eniyapa itono patu latia pianeya
wane mena. 12 Nipa Akolali
meko lono eni pinikilepa odepeta
tuapea penaneya. Enile wa lokoa

toponamoko. Nitoapa meme kai pitimekawe kai tine wia kamate okolo kagonoke mekoa aua ponameneya. Pinali one penane kamate moa aua ponokomepa ali atoa a tibuke mea kamotoa tokome oto toa motaneya. 13 Papete panagome tuane agono tiginikiti mitikoa enile losu kekanele tokalepa nipa Akolaliyo einagopa kekanele toamene ago tetepo takamotoa tokome oneke lodo yotane agome eya taneya. Meme kaika ali kai pitimekaweka wia kamate moa ni atoa kai pitimekawe wia lodo yoa kuku moa einagono tiginike tadekaneya. 14 Keraisu einagopa pa mea kako Yomini patu kautakoa kakome pinali one kamate ponomotoa tikilepa one tigini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. One poanele padeleka toamokomeke taneya. Nitaneyano, one kamateme tone tepene pale toateko wene takoa koikakilepa eina papete losu toma nekenele moa patukoa padele akole eni toko. Nipa totome pa mea kama poko ago Akolalinele takama pomotoa tokome ni toko.

Tone Wenele Toateko Totono Yametanemo

15 Keraisu tukilepa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa taneya. Nipa Akolaliyo one wa kayo oa motokana yenepa one mana kono-mikiti latikoane pewe wiane-kala kawou wa papete oa pikana toa taatekoa tomotoa taneya. Eina namolo totonoke lukoa mekete tokoi poaneleme pine yene kiwi moa labakaneyake Keraisu einago tukome oto toa motokome nitaneya.

16 Panagome kadimo oka toa moatekoi ali-kitame einagoneya papete moamatekoiyake einago tuadekalepa oyake moamele too. 17 Panagome-kiti kadimo ootokoa tuameneya pa mekomepa nipa onekeya-kama pa pikoa kawoo. Wa einago tukalepa one kadimo oka toa moatekoi ali-kitame onekeya tatia mokala toi. 18 Edikoapa Akolaliyo Iserele yene kiwi auapekene ile touno dikamene wa one namolo totono yametekome akene toa taatekamotoa tikilepa kini witane sipi sipi kai kamateme taneya. 19 Akolaliyo eni totono yametekome tamene wa okana toakama Moseseyo i i wa toawea ootokoa kakome eya taneya. Pitimekawe tine moa wia eniya kamate okolo kagonoke mekoa ue-pala eletekaneya. Nititikoapa kikome kiane sipi sipi kai pinepala yomo isope yenene deyata moa okolo kagonoke tadaneya. Nitoapa eni totono wia mekane bokukeka eida kakene ali atoakeka tadekatapeneya. 20 Nitikome okome *i kamate kiwike tadekakilepa Akolaliyo lutukoa yametekana totono tele takakene tuku* wa Moseseyo akeneya. 21 Einakale toa Moseseyopa meme kai eya tabeme wikakane yapuke kamate tadekoa ni eni yapu keneke Akolalinele takadete latia pikaneya peyakeka tadekoa taneya. 22 Opika Iserele yename eni namolo totono litiketepa enika eniya pa natetekoa katekoa eteya peya abe kawamene tetepo taneya pimotoa tekete kamate moa tadekaki. Einakale toa Akolaliyo ali atoame poanele tokoike po letu mekakana kea wamotoa tikilepa kamatemekama tiki.

23 Enika eniyapa Akolalineya a tibuke pia kawa tokoya adeka pia latitikoapa abe kawamene tetepo taneya pimotoa tokome Moseseyo kamate moa tadekamele taneya. Nitamele taneyake a tibuke pikoya-kiti abe kawameneya pimotoa tokome eina papete kamate tadekane toa moa patukamedekale Keraisuyo eya taneya. 24 Toto auapekome kowitikademepa Iserele yename

wikakane losu yapu pome kapaneya mena. Eteneya adeka pia pa tekei wikakane yapu poamokome a tibuke etene Akolali mekota pinele pome kapaneya. 25 Nitou wa oomotokome pikilepa ako odene mekome lodo yotokako tobou agome toko toa taneya mena. Einagome malikeka sipi sipi kai kamate okolo kagonoke mekamotokome Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku aua pokala toko. Keraisuyo pade nitameneya pinali one kamate Akolali mekata lugutukoa aua poameneya. 26 Ako odene mekome lodo yotokako agome tokala toko toa tamele too tokapa nipa itono latia piane-pete titimoapa lugutukoa tete moa tukala tamele too toka. Nitamele too tokake eya taneya. Itono takoa poateko tigotoma noko wa ali atoame tokoi poanele moa kogatapeademe taatekoa nekeneya. Nipa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tuademe nekeneya. Enakale toademe wapa nikileka toamoo. 27 Akolaliyo wene toopiane toa ali atoa toto odepeta tukala too. Tuutukaneyake Akolaliyo takoa enekala too. 28 Keraisu einagoka odepeta tukilepa taneya. Nipa ali atoa peya matiyame tokoi poanele kogademe tukilepa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tuaneya. Wa lokoa nikilepa poaneleke tuademe noamoo. One wakapea nomotoa wedianeya nepia mekoi-kiti toa moademe ni noo.

10

Papete Akolalike Lodo Yoma Neketeke

One Wene Kekatapeamele Toamenemo

1 Moseseyo eina namolo totono yametekilepa Akolaliyo padele padele epetanele naniko taatekoa toatekale adeka pia yametaneya. Eni toatekale keleyo yameameneya. Ue mine takane yomini keneya yametaneya. Nitane totono piane toa Yu yename malikeka Akolalike lodo yoa kowitima neketeke pine yene kini wene oyake moa kiyo akatapeamele toameneya. 2 Lodo yoa enile tokoilemedo edikoa kowitikoi-kitane wene moa kiyo akatapeoo tokapa nipa lodo wa yoamoi toka. Nipa kini poanele moa kogatapeadeko wa Akolalike lodo wa yoamoi tokake 3 ae, poanele pa toma yakete ni toko wa malikeka lodo yotuku pekete tikili uku. 4 Ali kai pitimekawe kamatemeka meme kai kamatemeka kini tokoi poanele oyake moa kogatapeamele toamokolo ni uku.

5 Nikepa Keraisu itonoke noademe mekome Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai, kei ali-kitame neke wene kekadetepa sipi sipi kai eya wia ipe nee eya moa mea tikilika neme kote tokolo wake eya toko. Kei yeneke tuano pa wa no kawateku tigini latia nodokakapiko. 6 *Kei yename sipi sipi kai eya lodo yoa kini poaneleke padeya padeya mea tikili enoake neme ke wa wedia moamoko.* 7 *Eni wene tekene nepala eya wane okouna. Akolali neke leneke no i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku. Nipa neke bokuke nooke papete wia mekapiane toane taatekoane tuku* wa Keraisuyo etenepala akeneya.

8 Nipa enimo titikome ikilepa eya wa akeneya. *Kei yename sipi sipi kai eya wia lodo yoa eya kuya mea tikile neme kote moa wako. Padeya lodo yoa ni kini poaneleke padeya mea tikilika neme ke wa wedia moamoko* wa akeneya. Nipa Moseseyo eina namolo totono

yametekilepa enile tamene wa yametaneyake akeneya. 9 Enimo ootokoa eya waka akeneya. *Akolali neke leneke i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku* wa akeneya. Nipa Akolaliyopa sipi sipi kai eya witikoile kote tokale wakome eni luku Keraisu pinali one tigini lodo you toa tumotoa toka wa Keraisuyo okome akeneya. 10 Akolaline wene pikale eni litia tokomepa ali atoa toto Akolaline takoa motokome tone tokoo poanele moa kogatapeneya. Nipa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. Edikoapa wa pade tuamoo.

11 Akolalike padeya mea lodo yotiki ali peyame kini losule eni teketepa ta patako abuna odenelekama toa sipi sipi kai eya wia lodo yokala tiki. Ali atoame tokoi poanele edikoa moa kogamele toamokoyake tiki. 12 Keraisuyo pade nitameneya. Ali atoame tokoi poaneleke odepeta one tigini lodo you toa tukome moa kogatapeneya. Ali atoa peyake eni tukomepa wa pade tuamoo. Nitoa tuumotokome Akolali mekata nimini yono lono pome mepaneya. 13 Opika eida pa meko. Nipa Akolaliyo ne-pala poi teiane yene neeke lukoa memotou wa onepala oa pikana toa taatekoa tomotoa nepia meko. 14 Keraisu pinali one tigini lodo you toa odepeta eni tukomepa Akolaline takoa motane yene wene kiyo akaneya meatekoi toa meemoa pomotoa toa peya takaneya.

15 Enilekepa pine ina ina wa Epetane Yominiyo toto wene takakilepa Akolaline bokuke wia mekane toa eya wa titikome akeneya.

16 *Ali Muno agome ukunu, yakamene. I meteku oi nokapetepa Iserele yatene nooke lukoa mekete toatikile i i wane lutuane yameou. Nipa anu eni weneya totonopa kini tepene lukoane kiwi wene takoane tou* wa Epetane Yominiyo Ali Muno agome okamo wene takakome oko.
17 Nimo ootokoa Ali Muno agome eya wa okomoka oko.

Anu totono tetekoa ele kule poanele toa tokoike po letu mekakounapa keane wakene wene kayapetapeou wa oka wa Epetane Yominiyo oko.
18 Ali atoa kini poanele edikoa moa kogatapeneya meketepa nipa kini poanele tokoike padeya-kiti wa lokoa mea lodo yoatiki toa mena.

Akolalike Tegetekoa Meatekomo

19 Nikepa anu oya-lawe kipala eya wane ukuno, yakamene. Akolali meko lono wa ibini akene yapu lukuke pou toa one mekota Yesuno kamate yoto ludu toto atiki toa pitia pamele tokolo 20 mea kama pato wa weneya ka ludu poadete poko. Nipa Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege taneya tuane mamina Yesu einagome patetoa Akolali mekata pekene toa toto pitia poko. Patetoa pekene mamina wane ukupa one lagotane tiginike uku. 21 Nika Yesu ako odene mekome Akolalike lodo yotokakago tou toa Akolaline yapulu yene toto talo takoa kakono, 22 Akolali kowitadete eya tatoane uku. Odene wene-kama pia ni oneke wedoa wene tugoa mea ni tone tepene poane wene takoa pomotoa ue tadatapeneya meou toa mea ni tone tiginika ue epetaneyame abe kootapeneya mea Akolalike tegetekoa mepatoane uku. 23 Akolaliyo tou wa oa pianele i i wa taatekoa tomotoa wedianeya nepia meketepa etepea poamato wane uku. Kiwi auapekene dikou wa oa piko agomepa nitou wa oka toa-kama taatekoa tootapeoono, poapeneya meato. 24 Ete oto

wa wene mekanali yoa ele kule epetanele toa tatoe wa tone tone oa kamotokateko wene kibutukoa meatoane uku. 25 Akolaline losu yatene obokala toatiki toa pade-kitame toake wakino, totome pade nitamato wane uku. Wene weye akanali yatoe wa losu yapu oboai tamene. Ali Muno ago wakapea noateko oi tigotoma nokono, nitato wane kiwi kowitoane uku-ye.

26 Keraisu totoke tuanemopa eina niminimo yakoa mootokoake tone namolo poanele tokoonakale pa toomoa pato wado wene pia tokolopa nipa tone tokoo poanele wa kogademepa te tuoo tokolo-pe. 27 Nipa abe meaneya tukolo Akolaliyo kipa one-pala poi tẹiane yeneno, kibu mou wa toe mine moa pitikoa atukoo wa totome piti motaneya meoo. 28 Panagome-kiti Mosesene totono mukiti yamea wakale enekete ali takuta tebolo-wame i i wa one eni tanemo tọawea okolipa nipa koiso yopiane agome einago ela moamokome wia tukamotoa wakeneya. 29 Panagome-kiti Akolaline manado paya tetepo takoa wakomepa nipa Mosesene totono wakene agome tete motane toa moa patukoa dika dika toamene tete moo. Weneya totono piane toa ali atoake Keraisuno kamate penaneyake paya tetepo takakale tokome Akolaliyo kibu moapa dika dika toamene tete meoo. Nipa Keraisuno kamateme einagono wene moa kịyo akaneyake paya tetepo takoa wawa ni pewe-kama witiko Epetane Yomini tegene matoa tea tokale tokome dika dika toamene tete meoo. 30 Eya wa akene agopa Akolali tadeko wa totome wene toko. *Panagome nepala poanele tokalepa noanume nami wiane kibu motokouno, neme kibu moameamene* wa akeneya. One bokuke eya wa akenemoka wia mekaneya piko. *Ali Muno agomepa one yatene ali atoa takoa enoa akakala too* wa wia mekaneya piko. 31 Ae, tuameneya meemoa poko ago Akolaliyo ali atoa dekoa moa kibu motikilepa piti tanele toa toono, enile takaya wa piti motaneya meamene.

Poapeneya Kamene

32 Kiwi pạ takaloganemo Akolalinemo papete yakoa mootokoa mekete ele kuleme ke enekakale meake pa poapeneya mekoina wene kibutukoa meamene. 33 Nipa padepete-kiti pade-kitame kipa ali atoane lene yoto moa kakakete tegene matoa tete mea tokoi. Ni padepete-kiti dikane tete motokoi-kiti wene weye akato wa eni yene-pala kibutua kakoi. 34 Ni po yapu moa pitikane-kitipa ela moa auapekala tokoi. Ni pade-kitame kinikiya odomoa pokolika a tibuke kinikiya odoa moa poamatikiya etene epetaneya pa pia kakale enoono, tokamota wa wene epetaneya mekoi. 35 Keraisunolepa widikoa atiki toa takama yakoinano, onekele takoa wạwameamene. Ataine take nami wia epetaneya-kama meoo tokolo ni uku. 36 Ele kuleme ke enekakale meketeka one wene pikale-kama toa togamene. Nitikolipa Akolaliyo one yene auapekene dikou wa oa pikana toa taatekoa tokome pewe-kama wia kawoo. 37 Nikepa Akolaline bokuke Akolaliyo akene toa eya wa wia mekaneya pikono, yakamene.

Eya toateko tigotoma noko. Eina noo wa papete oa piane ago noademe toko. Nokomepa pepe meameneya wete noademe toko. 38 *Wene kịyo akeneya meko agopa nipa nooke wene tuganeya meemoa poo. Nitateko agomeke piti motokome pegene kakoa no tewitikoa wakalepa makutukoane moamou* wa wia mekaneya piko.

39 Anu oya-mikiti totopa pegene kakoa Akolali tewitikoa wawa atu-ateko yene mena. Akolalike wene tugoa meato wa toa motaneya meko.

11

Namolo Ibini Akene Ali Atoa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

1 Akolalike wene tugoa mekilepa nipa Akolaliyo papete oa pikana toa taatekoa tokale enou wa totome wedianeya nepia mea toko. Nipa one yameatekoya-kiti opi leneme enamukuyake nani enou wa wene tugoa meko. 2 Namolo namolo papete tone kaua-mikiti oneke edikoa wene tugoa mekoikepa Akolaliyo kei pia kakeneya.

3 Oneke edikoa wene tugoa meketepa eya wa wene toko. Itono tibuta ludu pia kawa tokoya peyapa Akolaline agaleme-kama witakakala taneya. Nipa enika eniya peya tone leneme enekoya-kiti eni latikilepa tone leneme enamokoya moa latia pianeya wa wene toko.

Ebele Inoketa Noa Toa Akolalike Wene Tugoa Meanemo

4 Ebele Akolalike wene tugoa mekome tokome oneke padeya mea lodo yotikilepa wamene ago Keine moa patukoa lodo yoa epetekaneya. Oneke wene tugakome eni tokale enekome Akolaliyo one kei pikilepa poanele toamene ago tetepo takoa taneya. Ebele einagopa namolo papete wia tukaneyake tone Akolalike wene tugoa mekete toatekoole eni yamepianeya.

5 Eya ago Inoke Akolalike wene tugoa mekome tokake i ago tu-motoane wamuku wa Akolaliyo a tibuke moa pekeneya. Einago edoa pokato patu wa ete yename tuku toa kawa teko tokale wakeneya. Akolaliyo moa pekeneya tokome enamuameneya. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Inoke einagopa a tibuke wete poameneyake Akolali wedikaneya.

6 Akolalike wene tugoa meamoko agomepa Akolali wedikakile tamele toamoko. Ako-lalike tegetekoane mepou wa wene piko agomepa eya wa wene toko. Akolali wa iki agopa nimini meko. Ni agomepa one tuku toa meki-kiti pewe wia kako wa wene toko.

7 Eya ago Noa Akolalike wene tu-goa mekome eya taneya. Akolaliyo papete pubu oopiane toa wete taatekameneyake one yapulu yene toa moademe ue dipi wane latip-ianeya. Edikakilepa ete ali atoa kini poanele toa mekoile Noayo pitigamu taneya. Nitaneyake einagopa nooke wene tugoa mekono, anu mati moane latikou wa Akolaliyo poanele toamene ago tetepo takoa yopianeya.

Eberame Akolalike Wene Tugoa Meanemo

8 Eberame einago Akolalike wene tugoa mekome eya taneya. Akolaliyo ta pade nee yameouno, wini ta toa poano pa wa kayo okalepa nitouno ta wa pegetoa poamene take toa pekeneya. 9 Nitoapa Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. One eni yametane takepa mone take mepou toa monekago tetepo taneya pome mepaneya. Nipa meme kai eya tabeme tekei yapu wia yawa pitikilepa mana Aisake kaua mati Yekobeta-pala opia yawa pitaneya. Akolaliyo eina ta Eberame yametekilepa einakagota kikilikoa kini wa yamepianeyake edikoa odeneka yawa pitaneya. 10 Eberame nitima yakilepa Ako-laliyo wene kibutukoa mea latiane take wipitikene pone mepou wa taneya. A tibuke pia-kala kawateko taake uku.

11 Ni Akolalike wene tugoa
mekome Eberameyo mana Aisake
opianeya. One ada toa mea natono
Sera tiobo atue deya mea tekete
mati opiamele toameneyake ki-
tame mati opimotou wa Akolaliyo
oa pikana toa etene taatekoa too
wa wene tugoa mekome mati opi-
aneya. 12 Einago ada toa tuateka
ago oneke-kama Iserele ali atoa
ege egeta wa-kala kadukoa tạma
nekeneya. Nitaneyake a tibuke
kako tagoi ni kusa ue matanu
piko ue kibi pia toko toa tạma
nekene matiyame wa oi moamele
toameneya.

13 Eina namolo ali atoapa Ako-
laliyo kiwi auapekene dikou wa
oa pikana toa nimini taatekoa
too wa oneke wene tugoa mea
tuma-kala nekeneya. Nipa keleyo
taatekoa tokale enameketeke
padeka mati kakete nami enou toa
keneya ke wa enoa moa tukala
taneya. Nipa kipa itonoke pa
tekei meateko yene wa monekali
atoa tetepo taneya mea tukala
taneya. 14 Opi enika enimo iki
yenamepa itonopa kini pine ta
mena wa ekete iki. Nipa kini pine
ta pa tuku tokoa kako wa ekete
iki. 15 Nitane yene kini wenepa
kini mea togane take pimotoa note
kepene pa meoi tokapa nipa eni
take wakapea pamele tokale poi
toka. 16 Nitoi tokake kini eina
take wene piitikameneya mekete
a tibuke latiane ta epetaneyake
wene piitikaneya meaneya. Ni-
taneyake Akolaliyopa eni yename
onepa kini Akolali wa kei pia okoli
yatekaya wa ya motokoya mena.
Kini mea kama poatekoi taapa
oneme latia pikaneya tokome ya
motokoya mena.

17-18 Eberame Akolalike wene
tugoa mekome eyaka taneya. Ako-
laliyopa mana Aisake moa oneke
lodo yamene wa Eberame-pala
ikilepa papete *Aisake einagoke
neke ti ali atoa ege egeta kadukoa
tạma poi* wa oa pianeyake ak-
eneya. Oneke wene tugoa mekome
tokale tetoa enademe ni okale
Eberameyo nitouno ta wa mana
Aisake moa lodo yoademe taneya.
One peku mati odene agoke
taneya. 19 Nipa Akolaliyo tuane
alika oyake moa kamotokamele
toko wa wene kibutukoa mea
yoademe taneya. Nitademe tokale
enekome Akolaliyo oyakeno wa
wa ketekakome tuane ago moa
kamotokou toa mana Aisake Eber-
ame ete wa metekome metaneya.

Aisake Yekobeta Yosepe Toa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

20 Aisake einago Akolalike
wene tugoa mekome eya taneya.
Manata Yekobe Isota kini mea
epetekatikile i i wa kinita wedoa
meatekoi agale oa pianeya. 21 Ni
Akolalike wene tugoa mekome
eyaka taneya. One tuateka
tigotoka-pete Yosepene manata
takuta wedoa memotoa tokome
agale oa epetekaneya. Nitoapa
iti tigine kakome Akolalike nate
wene pia kowitaneya. 22 Ni einago
Yosepe one tuateka tigotokale
mekomepa Iserele yene Idipi
ta tọa poatekoimo i i wa oa
pianeya. Nipetepa one tono-
pala aua pamene wa oa pikilepa
Akolalike wene tugoa mekome
akeneya.

Mosese Akolalike Wene Tugoa Meanemo

23 Mosesene etene nineta Ako-
lalike wene tugoa mekete eya
taneya. Idipi ako odene meane
tobou agomepa Iserele yene kini
pene opiane ali mati peya wia
tukamotoa akeneyake eina adon-
ame one akenemo piti moameneya
meaneya. Nipa mati opia pikete
enekoli koniyo mati tadeko wa
eneketepa tokene teboloke potip-
ianeya.

24 Mosese Akolalike wene tugoa
mekome eya taneya. Wetiniya

kakomepa Idipi ako odene meane ago Perouno kono kamo atoane mana wa ibini amene kote tokale wakeneya. 25 Nipa Idipi yene kini kolotini natekaneleke wene piitikaneya mea etepea poanele toma pokoile pa tekeika litia toamademe wakeneya. Nitoapa Akolaline yatename tete motiki toane onemeka mou wa kipala kibutua tete motaneya. 26 Ete-kitame one tegene matoa poanemo okolika naniko taatekoa noatekago Keraisuke toa eni tete motaneya. Nipa Akolaliyo one kamo takou toa pewe wimotoa nepia mekome Idipi yenane kamoya paya tetepo takoa wakeneya.

27 Nitoapa Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. Idipi ako tobou ago Perouyo tete metekaya piti moamokome Idipi ta tọa pekeneya. Nipa leneme enamateka ago Akolali one-pala opia pokale enane tetepo takoa pekeneya. 28 Ni Akolalike wene tugoa mekomepa edelo ago patukane wa ibini akene toge yopikome Iserele yene-pala eya wa pubu akeneya. Akolaliyo Idipi take moa wetekateko edelo ago kini kini meki yapu patukatapea pomotono, sipi sipi kai kamate kagoke tadekamene. Kini namolo takoa opiane ali mati yatene wia tukakayano, nitamene wa pubu akeneya.

29 Ni one Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete Kiane Kusa Ue ketakilepa itono matanu ludu pou toa ketoa pekeneya. Nitikoli Idipi poyo yene kiwika ketoa poo wa muke litimoa pokoli ueme atukatapeneya.

Ete Yene Akolalike Wene Tugoa Mekete Tanemo

30 Ni Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete eya taneya. Kue pawe kago unukatapeane Yeriko ta pitikaline taapa ta pataka tatono (7) kakoapeta kawa pitikoa yawa unukakala taneya. Nitaneyake eina pawe kago bu wa kilikatapeneya. 31 Nipetepa pamoko atoa Reabe Akolalike wene tugoa mekomepa ete Yeriko yene Akolaline agale tagoa toamene yenepala dekoa tuaneya mena. Papete Iserele ali takuta poi katepa tẹia Yeriko take nokoli enekome one yapu noe wa makutukoa moa potipikanake Iserele yename one wateaneya.

32 Ina ukuna toane pa okoane piane-pe. Eya ali-kiti Gidione ni Barake ni Samesone ni Yepesa ni Depidi ni Samuele ni Akolaline agale papete tọawea akane ali-kiti enika eni ali peya mati Akolalike wene tugoa mekete tokala tanemo oateku pake piamoko. 33 Nipa Akolalike wene tugoa meketepa eya toma-kala nekeneya. Pitikalipala poi toa moa kawikoa ni kini yene talo toa epetekoa ni Akolaliyo papete kiwi auapekene dikou wa oa pikana toa taatekoa tokale enoa ni laione kai moa kawikoa atiki toa mea 34 ni tube toe mineke moa pitikaneya kakete toe tugoa moa ni tueme kagoiyake petoa pote ni taba taneya meake popeyo nokale telekole toa ni pitikalime poi toma nokolika poi lene kianeya kakete ete pedekoa lititapea taneya. 35 Ni pade atoakiti Akolalike wedoa wene tugoa mekoli kini mati tukala taneyake moa kamotokaneya.

Ni Akolaline totono litia toamene yename pade-kiti po yapu moa pitikakete ekete Akolalinele takoa wakolipa kini yapu wetekoo-koli ekete tuake kamomotekete a tibuke mea kama poono, nitamoo wa tete mokoa kawa tukala taneya. 36 Ete yenamepa pade-kiti tegene matoa ni po wapime wia ni pade-kiti po yapu pitikou wa kapa po kakoa 37 ni pade-kiti kue pitikoa wia kạua ni pade-kiti soome

tẹitakutukoa ni pade-kiti tueme kạ̄wa tukoa taneya. Ni pade-kitipa pa ponopene ali atoa sipi sipi kai meme kai eya tabeme latiane mamina kakeneya yawa pitaneya. Nipa ele kuleme ke enekakale mea tete moa yawa pitaneya. 38 Enika eni yene ali piamene ta luduka tono tono kakene ta luduka kota kene pikokaka koa kene pikokaka yawa pitaneya. Eni yename kịyo akenele toma yakete tekete ete ali atoa-pala opia meamele toameneya.

39 Dikane yene peya Akolalike wene tugoa mekete taneleke kei pianemo one bokuke wia mekaneyake kiwi yatene auapekene dikou wa papete oa pikana toa taatekoa tokale enameneya pa mea tuma-kala nekeneya. 40 Ni edoa-mo. Akolaliyo eni yene auapeateka wene toopia mekomepa ipete meko-kiti toto peya odene kikilikoa auapekene auapeou wa wene toopianeya. Nipa toto peya mea epetekateko kotu kakoa memotoa tokome one namolo wene toopikanakale moa patukoa padele akole toateka wene toopianeya.

12

Toneketai Akolaliyo Toto Mane Oa Motoko

1 Ali atoa peya mati Akolalike edikoa wene tugoa mema-kala nekeneya. Nitoapa opi toto ipete meko-kitipa edoa meki patu wa wedo pia unukatapeou toa kakete enekete tiki. Nitikete tikino, eni yene meane toa meato wa teyapea moa patukanali you toa eya tato. Ele kuleme ka ketekakoya peya tewitikoa wato. Nipa tone poanele tokoleme toto lakabele takakoya-kiti wawa tone poatekota pitimoa pato. 2 Nitato wa Yesu enekoa patoane uku. Yesu einago Akolalike wene tugoa mea tagatapeneyano, one pitia patoane uku. Yesu einagome wipitikenepa kolotine meou wa wene toopianeya tokome eya taneya. Yomo lekaneyake wia dekaneya kakomepa ete yename tedu mea ya motokoa tomotoake kọ̄ wameneya tuaneya. Nitoa tuumotokomepa Akolali meko walai waneke nimini yono lono pome mepaneya.

3 Ae, poanele tane ali-kitame one kote motekete ele kule toa tete memotoake kọ̄ wameneya poti mekome tanele wene taneya meamene. Kipa tepe we taneleke pitime tuku wa Akolalinele takoake wakaya tokolo ni uku. 4 Akolalike wene tugoa mekete ele kule poanele ete pedekama nokoli kiwi padeka wete wia tukameneyano, onekele edoa takoa wawadete-pe. 5 Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti latikoa mama motokome oa pianemo one bokuke wia mekaneyake wene kayapetapea meki-pe. Eya wa akeneya.

Anu mana nepala ukumo yakamene. No Ali Muno agome ne kibu motekene mane oane motokoumo pamo tetepo takameamene. Ni ne kikoane akakolupa no i agonole edeya weike takaku patu wa wene keda taneya meameamene. 6 *Anu kolotini yene kikoane akoane ni anu mana kono-mikiti latikoane yopiku-kiti kibu moane tuku* wa Akolaliyo akeneya.

7 Nitaneyano, ke enekakale mekoipete-kama inapa Akolaliyo nopa one mana tetepo takoa mane oa moa tadeko wa kọ̄ wameneya meamene. Etename-kiti one matiyame poanele tokolopa kibu moa mane oa moa toamoko patu. 8 One mana-mikiti talo toapa peya kibu moa mane oa mokala tooli. Akolaliyo kiwido mane oa moamokomepa nipa one mana-mikiti tetepo takamokome pakele mati-kiti tetepo takakome too.

9 Itonokepa toneketai-laweme toto peya kibu moa mane oa mokala tokoi. Nitikoli kote tokolo yakoane moamuku wa wamekete kiwi kei pia kakoo. Nitikoono, toneketai a tibuke mekome toto mea kama pomotoa mane oa motokolopa yakoa moamoko patu. Etene yakoa moo-li. 10 Toneketai-laweme kibu moa mane oa motikilepa pa tekei tokoi. Nipa toto auapeatekoi wene kibutukoa mea tokoi. Akolaliyo toto mama motokome kibu moa mane oa motikilepa one wene kiyo akeneya meko toa memotoa tokome toko. 11 Edikoa kibu motokoloka inapa tone wene keda takanele witako wa wedia meamoko. Wa naniko kibu moa mane oa moa togakale yakoa motokoi yenepa witi kụ tumia witakome kụ wedoa tuou toa itonoke tepe kolotini kilikoa pimotoa wene kiyo akaneya meoi.

Mane Mane Oa Pubu Oa Tanemo

12 Nitaneya meoino, yono kawa weye wameneya meou toa Akolalinele wedoa takama poamiki yenepa kini yono kawa weye akaneya mea onekele wedoa takama pamene. 13 Kawa okeaneya yawou toa Akolalinele wedoa takama yawamiki yene paka pokaya tokolo kini poatiki ka kiyo akoa nodokakapiamene. Kini kawa epetekou toa tekete Akolalinele takatikile i i wa yameamene.

14 Yete pade ali atoa-pala odene wene pia enekala tamene. Ni wene kiyo akeneya mea epetanele toadete wili toma pamene. Edikoa meamoko agomepa Akolali enekile toamoko. 15 Kiwi padekakitamepa Akolaliyo ali atoa pewe wia talo tokota petekatapekayano, wedoa yamene. Ni kiwi ete oto wa wene poaneya memotoa tokoyapa kiwi pakeke witakome peya matike weamutukayano, wedoa meamene. 16 Ni pamoko mea enile poanele takayano, wedoa yamene. Ni itono peku-kama nakene ago Isoyo tane toa toameamene. Iso einago namolo ago tokome etenaneya pine wia moatekoyake kobu tokale meane-pete etene luku kakome moatekaya-kiti paya tetepo takoa eya taneya. Wamene ago Yekobene nee moa noademepa one eni moatekaya-kiti topo toopia wakeneya. 17 Wa naniko Akolaliyo one pine wia pewe wimotono, kowitikamene wa Isoyo etene Aisake kowitaneya. Komo oa kowitoa kawake one eina namolo tokanakale oyake moa koikamele toameneya. Enipa nimini uku-pe.

18 Opi kimepa Akolali kakakoa kowitikilepa tone kaua-mikiti kini Kati Sainai kakoya liti kakete tane toa tikiya mena. Einapete Kati Sainaike toe itipono okoa kakene matiyameke yomiyomume agopa takoa pupulege mati popokoa tokale tepene piti wia lukaneya yakoa kakeneya. 19 Nitoa yatekoli bera pia agale ludu oa tokale yatekete ekete agale oyake yatekoono, wa-ye wa tone kauamikitame kowitoa kakeneya. 20 Nipa agale ludu nokome okome *kiwika kini pitimekawe kaika i tono kakoya liti nokolipa kue pitikoa tukamotoane ukuno, noameo* wa Akolaliyo okale pitime tuaneya kakete kowitaneya. 21 Moseseyoka *piti tanele enekene kolu kolu motuku* wa piti mea taganeya kakeneya.

22 Anu oya-lawe kime Akolali kowitikilepa Kati Sainai kakoya liti kakene tetepo takoa tikiya mena. Opa Kati Saione note kakene tetepo takoa meki. Nipa Akolaline edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa koukoa wedia mekika nekene tetepo taneya meki. Kati Saione wane ukupa tuameneya meemoa poko Akolaliyo a tibuke latiane Yerusaleme take uku. 23 Nipa one namolo mana kono-mikiti kini ibinipa one a tibuke piko bokuke wia

mekane-kiti koukoa mekika pote mepane tetepo taneya meki. Ni ali atoa takoa eneko ago Akolali mekota ni wene moa kiyo akane yene a tibuke mea epetekatekoi kotu kakoa mea epetekaneya mekika pote mepane tetepo taneya meki. 24 Ni Akolaliyo tone weneya totono yamemotoa tokome tuane ago Yesu one mekota meane tetepo taneya meki. Nipa one kamate kiwike tadekaneya meki. Yesu einagono kamate ponokomepa eya ago Ebelene kamate ponokome tane toa moa patukoa etenane wene kekakaneya.

25 Kiwi mane oa motoko ago Akolaliyo okamo yakoa moamokayano, wedoa yakamene. Papete itonoke Kati Sainaike agale ludu nokome okale kini kaua-mikitame yakoa moamokoli Akolaliyo yono lukoa meamokome kibu motaneyano, opi a tibuke mekome i i wa toto pubu okale yakoa moameketepa nipa edoa petoa pato-pe. 26 Papete Akolaliyo agale ikilepa itono muku takoa akeneyake opi eya wa pubu oko. *Wa padepete itono moane muku takakenepa tibuka odeneka moane muku takouno, nepio* wa oko. 27 Padepete wa ikilepa one moa muku takatekoya eya kuya oneme latia pianeya-kiti takoa pomotou wa okome oko. Muku takamatekoya-kiti pa pia kamotoa tokome nitoo.

28 Muku takamatekoya-kiti wa ikilepa Akolaliyo toto oneke lukoa memotoa talo toa-kala kawateko ta eni yameademe okome okono, ke wa one kowitoa meateko toa oneke nate wene pia piti-pala moa kowitatoane uku. 29 Tone Akolaliyo poanele tiki ali atoa kibu motikilepa toeme nootapeou toa kibu moa atukoo tokolo ni uku.

13

Akolaline Wene Epetekakete Toatekomo

1 Anu oya-lawe kini kini ame wa wene mekanali yotekete tiki toa wedoa toomoa pameneye. 2 Monekali atoado kiwi mekoika nokolipa nee noatino noe wa makutukoa moamene. Namolo namolo pade ali-kitamepa Akolaliyo moa wetekane edelo ali-kiti makutukoa motikilepa i agopa edelo ago tadeko wa wene toameketeke tokala taneya. 3 Ni po yapu pitiki yene wene kayapeameamene. Kiwika po yapu odeneka pitane tetepo takoa mekete eni yene ugu pote kini wene weye akapokala tamene. Ni tete mokoa kaki-kitika wene kayapeameamene. Kimeka tete mokoa meane tetepo takoa mekete ela moa auapekala tamene.

4 Ali atoata adona mekilepa Akolaline leneke kiyo ootokoa-kama meamene. Nipa mone pade ali atoa koua piameamene. Koua piamatiki ali atoa koua pikolipa Akolaliyo kibu moono, toameamene.

5 Ni kueke-kama wene piitikaneya meameamene. Kinikiyapa oyake piko wa tepe keaneya meamene wane uku. Akolaliyo *kiwi tewitikoane wakilepa toamou* wa akeneyake ni uku. 6 Akolaliyo nimo akeneyano, totome eya wa amele toko.

Akolali einagopa no auapeko agono, ete-kitame nopala poanele tokoilekeka piti moameneya meou wa toto atiki toa mekete amele toko.

7 Eya ali-kiti kiwi papete talo toa mekete Akolalinemo olaukane ali-kiti wene taneya meamene. Kini Akolalinele takama pote tuanemoka wene taneya meamene. Nitoapa kini Keraisuke-kama wene tugoa mekete tanele kotukoa mea epetekamene. 8 Yesu Keraisu epene wene-kama piko agopa one eni wene wia wakilepa toamoo. Namolo namolo opi opi naniko

naniko epene wene-kama pianeya meko. 9 Pade-kitame emo kumo monekemo titia okoli kime yakoa etepea pokayano, yakameamene. Toto pewe witikome wene weye akakago Akolaline tele patu kautakoa kama pato. Pade-kitame nitameneya padeya nee kekaneya latikoa wawa ni padeya takoa noa tikilepa pata pale tikino, enile toamato.
10 Keraisu pinali one tigini lodo you toa yomo lekaneyake tukilepa toto toa moademe taneya. Meme kai tabeme wikakane yapu keneke kakene tetepo taneya kakete Akolalike lodo yotokaki ali-kitame sipi sipi kai wia lodo yoteketeka toto-pala oyake lipua meamele toamoko. 11 Ako odene mekome lodo yotokako ago Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku pikilepa ali atoa peyame tiki poaneleke sipi sipi kai eya wia kamate okolo kagonoke mekoa aua poko. Nitoapa eni sipi sipi kai tigini moa ta ketepono patukoa pome akolono yopoko. 12 Enile tou toa Keraisu tukilepa ali atoa pitikoika eko pimotoa ta ketepono patukoa pome akolono tupaneya. Nipa ali atoame tokoi poanele kogatapeademepa one kamate ponomotoa tuaneya. 13 Nitaneyano, ta ketepono patukoa akolono one ya takoa wia dekaneta pote kapou toa one-pala dekoa ya tokale meato. 14 Itonokepa tone meemoa poateko ta piamokoyake weneya take pia kawateko take meemoa poadete toko wa nepia meko. 15 Nipa Akolaline wene kekadetepa oneke padeya mea lodo you toa tekete Yesu patu kautakoa kakete Akolali kei pia-kala katoane uku. One ibini wedekoa nitikala tato. 16 Nitoa epenele-kama toa kinikiya-pala tatia mekala tamene. Nitikolipa Akolaliyo enipa oneke padeya mea lodo yotane tetepo takoa wedia meoo.
17 Kiwi talo toa meki-kitame tamene wa okoi toa litia tikilepa kiwike poti lukoa mea tamene. Kipala padele takaya tokale talo tikilepa eya wa wene taneya mea tiki. Akolaliyo ali atoa takoa enekomepa eni yene kime talo toa epetekakoi-pe wa pitia yakoo wa wene taneya mea tiki. Kini kolotini toaneya mea talo tomotono, tamene wa okoi toa litia tamene. Kini wene keda takaneya meketepa kiwi edoa talo toa auapemotoa-pe.

18 Totome ele kule tikilepa etekitame padeya namike akoa oatikileka toamoko. Tone tepeme tamene wa oa epetekako toa-kama toko. 19 Kiwi mekita wida wete wakapeane nomotoa tekete Akolali wedoa kowitikakala tamene.
20 Ali atoa tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo tone Ali Muno Yesu tuaneya pikale moa kamotokaneya. Nipa ali atoa toa moateka oi pedoa piane totono pa pia kako totono tele takakome one kamate ponomotoa tuaneyake moa kamotokaneya. Nitaneyano, kipa one sipi sipi kai wa ako odene mekome toto talo toa-kala meko. 21 Nitikono, Akolali-pala eya wane kini kowitikoane uku. Eni yename neke wene pikole-kama tomotono, ele kule toa epetekatiki peku lawetetapeamene. Nipa neke kolotini nakeneya memotoapa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete epetanele-kama tomotono ta wane Akolali kowitoane uku. Keraisu einago kei pia-kala kama patoane uku-ye. Ee nimini.

Wipitikome Akenemo

22 Anu oya-lawe kiwi mama motekene mane mane ikilepa pa tigini wane wiane mekakene ukuno, panagome moa oi motokakalepa poti yakakoa meamene-ye. 23 Tone oyago Timosi po yapu pitaneyake yopiko agome ne pa wa po kotokoa wetekaneya. Einago no i mekuta wete nokalepa

nipa kiwi mekita pata wane one-
pala wida opiane nou.
24 Kiwi talo tiki yene peya ni Ako-
laline ali atoa peya poti meamene
wa akamene wane uku. Kini oya-
lawe i Itali take pitiki-kitameka
kiwi peya wete meamene wa iki-
ye.
25 Akolaliyo kiwi peya pewe wia
yopimotoane kowitikoane uku-ye.
Opa anu agale eni.

YAME
Yameyo Yu Yateneke Wia Wetekane Pipia

1 Yame nopa Akolali Ali Muno
Yesu Keraisutanele takama yaku
agome uku. Iserele yene tuku
kakoa (12) yatene ali atoa padeka-
kiti kini pine ta tọa eka kuka mone
take pote mepane-kiti kiwike i
agale wini oane wetekakenepa
mea epetekamene wane uku-ye.

Ke Enekakale Mekete Toatekomo
2 Anu oya-lawe ele kuleme ke
enekakolo meketepa nipa kolotini
noatekole tetepo takoa eya wa
wene taneya wedia meamene-
ye. 3 Yesunole poti takoa togakete
toatikile wene toa tomotoapa
Akolaliyo ele kule ke enekakole
witakakala tokono, ke wa wedia
meamene. 4 Yesunole edikoa
takatiki kotu kakoa toma pamene.
Nitou wa one eni takatiki peku
nateya deyaka katekameneya noa
tagafapeamene.

Padele Toatekale Agopa Tokale Mekepa

Akolaliyo Wene Takamotono Kowitamene
5 Anu oya-lawe panago neke
toatekale agopa tokale mekepa
Akolaliyo wene takamotono,
kowitamene. Ali atoa peya
onekeya keda takoa mekala
toko ago tokome nepa wene
toamene ago kake kowitiko
wa kikoa akamokome neke
kowitikale-kiti yakoa tokala too.
6 Nitoono, yakoa too tadeko wa
oneke wene mataneya meke
poome toameneya kowitamene.
Poome taneya mekome kow-
itiko agopa nipa kusa ue-kiti
pupulegeme popokakolo ete pato
oto pato toa pewikou toa einago
wene wili walai akeneya meko.
7 Dikoa kowitiko agopa Ali Muno
agome onekeya pade edoa yakoa
memotoa-pe. Padeya dedeyaka
meamoo-li. 8 Wene takuta pianeya
meko agome ele kule tikilepa pata
pale-kama toko.

Ponopene Yene Kamo Yene Mekete Toatikimo
9 Ponopene ago ame wane uku
ago nepa Akolaliyo ako ago tetepo
takakono, ke wa wediamene.
10 Kamo ago ame wane uku
ago nepa Akolaliyo keku kakoa
ponopene ago tetepo takakono, ke
wa wediamene. Ke tidiyo odepeta
atua poko toa kamo ago neka
atua poo tokolo tekene ni uku.
11 Lou witia nokome eni ke lunopa
lou potome totokakale tidiyo-pala
okoa pitoo. Namolopa kalaneya
kawake wete enipete atutapeoo.
Nitiko toa kamo agome one kamo
toma pokome one kamoya-pala
dekamoa atua poo.

12 Ele kuleme ke enekakoa
kakaleka Yesunole takama poka
agopa etene wedia meoo. One eni
tokale enekomepa Ali Munagoyo
i ago onekele takoa togateko ago
tadeko wa kei pia mea kama
pomotoo. Nipa oneke wene
mekakoi-kiti mea kama pomo-
tou wa papete oa pikana toa
taatekakome nitoo. 13 Nitoono,
ele kuleme ke enekakoa kakale
meketepa inapa Akolaliyo no likoa
enekome toko wa wameamene.
Ni edoa-mo. Padameka one
likoa enamele toamoko. Ni pade
Akolaliyo ali atoa likoa enekileka
toamoko. 14 Akolaliyo pade
nitamokoyake pine yene tone
tepene piko wene kamokakome
toto wa likoa enekala toko. Lede pa
totome poanele tomotoa ni toko.
15 Eni poane wenepa atoa one mati
kakeneya meou toa tone tepene
mati keneya kakeneya mekoname
toko. Wa naniko atoame mati
opiou toa tone weneke poanele
witako. Eni poanele tubetema

pome wipitikomepa pine ago wia tukakako.
16 Anu kolotini yene kipala i ukumopa wene kayapekayano, wedoa yakamene. 17 Tone epetaneya motokoya peyapa Akolaliyokama latia pikoa ni tone mea epetekateko pekupa oneme-kama lawetoa toko. Pa̱ tokoya-kiti a tibuke latia kakane agoke uku. One eni pa̱ tokoya-kiti wedome agopa takakolo pa̱ toamokoyake one pade nitamoko. Pa̱ tokoakala kawou toa one wene wia wawamokome epetaneya-kama takoa mekala toko. 18 Ni agome one weneme-kama totopa i i wa one mana kono-mikiti moa latikakilepa one nimini peku lawetekome toka. Yete pade ali atoa naniko moademeke namolo takoa totopa one mana kono-mikiti moa latikaka.
19 Nitikano, anu kolotini yene agale yakadetepa kale pimotoa meamene. Agale oa metekilepa poti wene kibututukoa amene. Tepene kotimi wene ponokalepa wete ya̱atapea wameamene. 20 Timini luaneya kaketepa Akolaline ki̱yo akene wene pikole tamele toamoko. 21 Nitamele toamokono, kini poane wene-kitika ele kule poanele toma pokoileka wakete wamene. Nititikoapa Akolaliyo kiwi toa moateko peku kini tepene moa lukakana yakoa moamene. Oneke nate wene pianeya mea nitamene. 22 Toamadeteke paya nou toa yateketepa kini wa oa yotokoino, wedoa yakoa tamene. 23-24 Panagome-kiti toamademeke one agale paya nou toa yatekilepa eya tou toa toko. Ali pade pinali one lene timini kakole wene kayapeademeke yomini pokoke enetekoa pou toa toko. 25 Akolaline totono kabe koukoa piane boku panagome-kiti lewea enoai toa wene kayapeameneya litia toma pokomepa etene kolotine meoo. Akolaline totono wane ukupa ali atoa kini tokoi poaneleme kiwi moa kautaloganeya mekita bulukoa toa moateko totonoke uku.
26 Panagome-kiti Akolalinele takama yaku wa wene pikomeke one keke wedoa talo toamokomepa pinali one wa oa yotokako. Dikako agome Akolalinele takakilepa pata pale toko. 27 Pade alime nitameneya Akolalinele takakomepa eya toko. Etene nineta tuaneyake egetiniya meki mati-kitika ke enekakolo wene keda taneya meki nepo atoakitika mama moa kiwi mekika ugu pome auapekala toko. Ni itono peku noa tiki-kitame tikile oneke weamuoo kekoa titi toma yako. Atai Akolaliyo dikako ago kei pikome okome i agome onekele takakilepa poane wene takoa koikatapeneya mekome ki̱yoke toko wa oko.

2

Ponopene Ali Atoa

Paya Tetepo Takameamene

1 Anu oya-lawe tone Ali Muno Yesu Keraisu pa̱ teleta tootapeane ago Akolaline peku nakene ago einagonole takama peketepa kamo yeneka ponopene yeneka takoa enameneya midi pikoa makutukoa moamene. 2-3 Kiwi oboa mekitakiti kamo ago ponopene agota nikilipa edeki patu. Yonoke kamo kue wane mekoa mamina epetaneya kawa noko ago makutukakete ekete kamo koni ali i epetaneya waneke noke menamene wa iki patu. Nitiketeke padena ago pilia tadane mamina kawa noko ago-pala ekete kuka pa kaponamene wa-kiti oa anu kawane itonoke pa menamene wa-kiti iki patu. 4 Edikakipa nipa einagota midi piane tetepo takamekete poane wene pianeya meapa takoa enoa potokakete tiki.

5 Anu kolotini yene kipala i ukumo yakamene. Ete-kitame ponopeneya tetepo takoa wakene yenepa Akolaliyo kamo takou toane anukule takatiki peku lawetou wa takoa motoko. Nipa oneke wene mekoa meki-kiti one ta yameou wa wene toopikana toa taatekakome eni ponopene yene one mana kono-mikiti latikako. 6 Anu oya-lawe kime pade nita-meneya ponopene ali atoa paya tetepo takoa wakete kamo yene kei pikala tiki. Kamo yename kipa tete mea koisoke lia aua pokala tikiyake nitiki. 7 Anu oya-lawe kipa Keraisuno ibini pianeyake e kamo yename one ibini paya tetepo takoa taumada tiki. Enipa nimini ukutu-pe.

8 Akolaline bokukepa one tobou kakoa oa metane totono dikaneya piko. *Pine yene kini wa mama motekete tiki toa yete pade ali atoa mama moma pamene* wa akeneya. Eni akene toa yakoa tootapeketepa nipa epetanele eni tekete toi. 9 Nitameneya kamo yeneka ponopene yeneka midi pi-ane tetepo takameketepa poanele eni tekete toi. Nipa one eni akene agale wene kibutukoa meketepa ae Akolaline totono tetekakene tadeku wa oi. 10 Panagome-kiti eni totono litia toma pokomeka padele nateleka katekoa toamokolopa Akolaliyopa einagome one totono peya tetekatapeane tetepo takoa meko. 11 Akolaliyopa *mone padane atoa koua piameamene* wa oa *ali atoa wia tukameamene* waka oa taneya. Nitaneyano, anu oyago neme-kiti padane atoa koua piamekeka ali pade wia tukakepa nipa Akolaline totono peya neme eni tetekatapeko. 12 Eya wa wene taneya meamene. Akolaliyo ali atoa takoa enekilepa kini tokoi poaneleme kiwi moa kautaloganeya mekoita bulukoa toa moateka totono piane toa takoa enoo. Nitoono, epenemo-kama oa epetanele-kama toa tamene. 13 Ete ali atoa ela moamokome kini poanele tokoike nami wia kibu motokagopa Akolaliyo oneka ela moamokome kibu moo. Wa pade ete yene ela motokome kibu moamoko agomepa Akolaliyo kibu moamene piti moateko toa mena.

Yesuke Wene Tugoa Mekete

Epetanele Toatekomo

14 Anu oya-lawe kipala eya waneka uku. Panagome-kiti Yesuke wene tugoane meku wa oake epetanele toma poamokomepa pata pamo eni okome too. Yesuke edikoa paya wene tugoa mekalepa nipa Akolaliyo einago edoa toa momotoa-pe. 15 Kini oya ali atoa pade epetane mam-ina kawamoa noateko nee-pala piamoa kobu taneya kakolo enekome 16 panagome-kiti okome tepe mataketikoa pamene. Tigini poto takateko mamina kawa nee noa tagoa kitipu poti pamene wa-kiti oake one eni mamina pade meamoa one noateko nee-pala lawetamoa pa oa wetekakomepa nipa pata pamo eni okome toko. 17 Nitiko toa panagome-kiti Yesuke wene tugoane meku wa oake ali atoa ela moamoa auapeamoa tokomepa nipa tukome tuane ago tetepo tokolo Yesuke wene tugakilepa pata pale toko.

18 Panagome eya wa-kiti oko. Panagome Akolalinele takakilepa pa oneke wene tugoa mekome toko, wa padekagome onekele takakilepa ali atoa mama moa auapekome toko wa-kiti oko. Ni-modo okalepa eya wane ou. Neme-kiti ali atoa auapekile toamekeke pa Akolalike wene tugoa mekolepa enouno, yamea ta. No i agopa Akolalinele takako ago tadeko wa neme wene tomotoanepa ali atoa mama moane auapekule

yameou wane ou. 19 Einago-pala eya waneka ou. Akolali wa oateko agopa odene ago kakono wene tuku wa neme oko. Ae, iponokitameka wini okana nimini oko wa wene tiki. Eni wenepa tekete pa kolu kolu luaneya meki. 20 Beita, paya wene pia oko ago ne-pala i ukumo yakamene. Panagomekiti ete yene auapeamoa pa Akolalike wene tugoa mekomepa nipa tukome tuane ago tetepo tokolo pata pale toko wa neme wene tomotoane tekene eya wane uku. 21 Akolaliyopa tone kaua ago Eberame einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya mekilepa edekale taneyape. Eberameyo lodo yoademe kue moa latiane walaike mana Aisake moa pia oneke lodo yoademe tokale taneya. Enipa nimini ukupe. 22 Akolaliyo enile tamene wa okale Eberameyo litia tokomepa Akolalike wene tugoa meateka kotu kakoa taneya. One nitane ago tadeko wa Akolaliyo Eberame einagopa poanele toamene ago tetepo takoa meaneya. 23 Nipa one bokuke wia mekapiane toa taatekoa taneya. Enipa eya wa wia mekaneya. *Akolaliyopa Eberame poanele toamene ago tetepo takakilepa oneke wene tuganeleke taneya.* Nitaneyake Eberame ko ikilepa einagopa Akolaliyo oya patu piane ago wa akeneya. 24 Nipa Akolaliyopa panago-kiti poanele toamene ago tetepo takakilepa pa oneke wene tugakoleke tokoya mena. Einagopa oneke wene tugoa mekome one wene pikole-pala toma pokolo tokome ni toko wa wene toa wane uku.

25 Pamoko atoa Reabeyo enile keneya eya taneya. Tobou ago Yosuayo ali takuta yukuka Yeriko ta katepa tẹia enepoe wa wetekakale pokoli one yapu noe wa Reabeyo makutukoa motaneya. Nitikome one yename einagota poi pia mea wia tukakaya tokale kini nokoina lono koekoa padeka lono wakapea poe wa wetekaneya. Einatoapa nitane atoa tadeko wa Akolaliyo poanele toamene atoa tetepo takoa meaneya. Enipa nimini ukupe. 26 Ali pade one yomini takoa pokome pootapekomepa tukome tuoo. Edikoa panago-kiti Akolalike wene tugoa meake yete pade ali atoa auapeamokomepa nipa oneke wene tugakilepa pata pale toko. Nipa tuane agome keneya eni toko.

3

Kini Keke Wedoa Talo Tamene Wa

Mane Mane Oa Olaukanemo

1 Anu oya-lawe tikisa ago meou wa togo togo wameamene. Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo tikisa ali-kiti toto pitia yatekome tone natemo okoomo natele tokoole peya pine tọa akoo tokolo ni uku. Ete yene edikoa pitia yakamoo. 2 Padele padele tikilepa toto peyame lugutukoa petekakete pale tokala toko. Panagome-kiti poanemo ikileka toamokomepa nipa one mea epetekateko kotu kakoa mekome pinali one yono kawa eya wedoa talo tamele toko. 3 Osi kai tone wene pikoka pomotoa one kimane kene kapa tigini deya tanikakoa eniya po kakoa lauaneya talike mea poko. Dedeyameke yeka pome yukuka pome tomotoa eni po ete oto li li toa mea poko. 4 Ue dipi-kiti tube mati pikoyake pupulege-pala ụu okoa kako matiyame popokoa aua poademe tokaleka yopikagome one wene litia pomotoa yomo tigini wane dedeya ue dipi tene lono uele tukaketikaneya kakome ete peke oto peke tokome aua poko. 5 Nitiko toa tone kekepa nateya deyameke ele kule tubele mati

toane kamotokaku wa mate agale okala toko.

Yakoe, toe kagalia dedeyameke kau taneya pakeke pome pitakomepa itipono oa yomo kakoya eya odepeta napetapeko. 6 Kekemeka toeme eni toko toa poto tanele kamotoka kamotoka toko. Tone yono kawata tigini wago eya pake kako ago tone keke oneke padele padele poanele tagome tigini eya peyake weamutukakome toa potokakala toko. Tobou iponame one poane peku lawetekolo panago-kiti noa toma pokopa nipa toe witakome eya kuya peya noawineya pou toa kekemepa pinali one wa toa potokama poko.

7 Yoko tue ini kaya mou eya kuya peyapa alime oiake moa kawikamele tokolo padeka-kiti takoa moapa kini agale yakoa tomotoa egetekala tiki. 8 Nitikiyake odene agoka pinali one keke wa kawikamele toamoko. Kekemepa eteleka otoleka koiga koiga tokome kayame ali tania tukou toa enile toko. 9 Tone kekemepa padepete Ali Muno Atai Akolali kei pia wa padepete panago-pala poanemo oa toko. Akolaliyo one keneya kamotoa latiane ago-pala poanemo eni oko. 10 Tone kekemepa kei pikomoka poanemoka okala toko. Anu oya-lawe totome edikoa meameamedeko. 11 Ue lene togilepa meke tane ue-pala poane ueta edoa odeneka lene toa yomotoa-pe. Nitamele toamoo-li. 12 Yomo pikikepa yomo olipe kụ oyake tuamele toko-pe. Nitamele toamoo-li. Gerepi po ludukepa yomo piki kụ oyake tuamele toko-pe. Ẹ'e mena. Edikoapa poane ue wa meke tane ue latia yoamoo.

Akolaline Peku Noa Toatekomo

13 Anu oya-lawe kiwi pakeke wene muno meane ali-kitika pademo pademo wene toa iki ali-kitika meketepa nipa etekitame ẹeno, kipa dikane alikiti tadeko wa wene tomotono, mea epetekamene. Nipa wene muno meane yene meatiki toa nate wene pianeya mekete padele padele epetanele toma yamene. 14 Nitameneya ete yene-pala kotimi yoa wene poaneya mekete ako ago kawou wa ete oto pilinali yoma yaketepa kini wa kei piameamene. Akolaline nimini peku edikoa moa agopa takatapeoino, nitameamene. 15 Dikane ago one nako pekupa Akolaliyo lawetane peku mena. Eni pekupa kini kauamikitame lawetane peku. Epetane Yominine weneke titianeya mena. Tobou iponame titia lawetekoya. 16 Ete oto wa wene poaneya mekete ako ago kawou wa wili toma peketepa nipa wene wili walai akeneya mekete ele kule poanele-kama toawineya pekete toi. 17 Akolaline peku nako agome nitameneya eya toko. Titikomepa poane wene takoa koikaneya meko. Nitoa mekome poi tẹiane yene odene wene pikoa ni poti ko akene wene pia ni ete yename kowitikoile yakoa toa ni eko ali atoa ela moa tagatapea ni ele kule epetanele toa ni ponopene yeneka kamo yeneka takoa enamokome ali atoa peya midi piane tetepo takoa ni odene wene-kama pia meko. 18 Poi wia pitikatiki peku laweteki yenamepa nipa nee lene ipele wedoa witou toa ali atoane tepene wene kịyo akenele-kama witakakala tiki.

4

Itonoleke-kama Wene Piitikaneya Meketepa

Akolali-pala Poi Tẹia Mekomo

1 Kako poi toa wa kini kini pili pili toa mokota ikilepa edoa titia witakala tokoto-pe. Ele kule poanele toada wa ete oto wa koiga

koiga tikilepa tepene eida-kama titia toko. 2 Panagoneya moadiya wa wene piapa moadete wili tokoa kawa teko tokolo pinago wia tukakete moato wa wene pianeya meki. Eya kuya mou wa moamele toamokolo kako poi toa mokota okala toa kaki. Nipa eniya-kiti moameneya pa mekilepa Akolali neme mano wa kowitamekete tekete pa meki. 3 Wa padepete Akolali kowitiketeke padeya dedeyaka moamele toamokolo pa mekilepa nipa Akolaline wene piko toa litia toamekete tekete pa meki. Nipa kinikile wedia tato wa paya wene pia kowitikete tekete ni moameneya pa meki. 4 Beita, kipa pamoko keneya mekete eya wapa wene toamiki-pe. Pa itonole toma yaki yene-pala-kama oya patu pia meketepa nipa Akolalipala poi tẹia mekete tiki. Itono peku naki-kiti-pala oya patu piou wa wene piko agopa Akolali-pala poi tẹiane ago eni. 5 Kime nitikala teketepa nipa Akolaline bokuke eya wa wia mekanemopa pamo akeneya wa wene pia tiki patu. *Akolaliyo totoke moa wetekane Yomini einagomepa one odene kiwike awiane meou wa toto kọla ua meko* wa wia mekaneya piko. 6 Totome toa potokakoloka Akolaliyo akole tokome pewe wedoa wima poko. Nikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Anume tukule kimeka toati wa mate agale iki yenepa Akolaliyo ete pedekama pokomeke nate wene pianeya meki yenepa pewe-kama wia kako wa wia mekaneya piko.

7 Nitikono, Akolalike-kama nate wene pia lukoa meamene. Tobou ipono Setanupa ete pedekakolipa nipa kiwi wete tewitikoa pitoa poo. 8 Akolalike note tegetekoa mekolipa nipa Akolali kiwike nome tegetekoa meoo. Ae, poanele toma yaki-kitame kini yonoke kakene kege ueme kọkitikou toa kini poanele tewitikoa wamene. Wene takuta pianeya meki-kiti kini poane wene wia wamene. 9 Ke enekakolo tumai meou toa komo kạta pitikoa meamene. Yau toa meki-kiti yau teigoa wawa komo amene. Wedianeya meki-kiti wedikile teigoa wawa wene keda taneya meamene. 10 Ali Munono lene yoto oneke nate wene pianeya mekolipa nipa kiwi kei pia ako moa kakoo.

11 Anu oya-lawe kini kini ete oto wa akoa agale wameamene. Panagome-kiti one oya ago kikoa akakilepa nipa Akolaline totono dekoa kikoa akakome toko. Nitoa akakilepa eni totono litia toatekole piamene tetepo takoa mekome litia toamoko. 12 Totome litia toateko totono yameteko agopa Akolali odene. Einagome odene ali atoa padeka-kiti toa moamele toa wa padeka-kiti wia atukamele toa tokono, einago luku kake anu oya neme eko aline tanele edoa pine tọa akade-pe. Pine tọa akakilepa Akolaliyo-kama toko. Padame pade mena.

Mate Agale Wameamene

13 Topo lene kianeya meki-kiti kime eya wa-kiti iki. Pitikalime latia pitiki ta padeka pone mali odeneke eida mekene eya kuya topo toane kue moane kamo ago meouno, opi puku patu, podoliyo puku patu wa oi pedoa pikala tiki. 14 Eni oi pedoa pia ikilepa podoliyo witatekolepa agopa tokolo meketeke iki. Wedo pikomepa pa tekei pia takoa poko toa kiwika itonoke pa tekei mea tukala tikino, 15 eya wapa amediki. Akolaliyodo oyakeno enile-kiti toe wa okalepa nipa tuameneya meketepa ele kule tato wapa amediki. 16 Nitamedikiyake mate agale oa kini wa kei pia tiki. Edikakilepa poanele-kama tiki.

17 Nipa panagome-kiti one epetanele toateko wene tokomeke toamokolopa Akolaliyo einagopa poanele tane ago tetepo takoa meko.

5

Kamo Ali Atoa-pala Pubu Akenemo

1 Kamo ali atoa kipala i pubu ukumo yakamene. Dika dika toamene tete-kama mokoa kawatikiyano, komo kạta pitikoa kamene. 2 Kini kamoya lomutapeneya pia kini mamina-pala tịome tẹia tadekatapeneya pia 3 ni kini golo kue leneka silepa kue leneka lame yotokatapeneya pia toko. Eni kuepa tatiamoa kamu tokoa mekoli tokome ni lame yotokatapeneya tadeko wa peyame enekete oi. Eni lamepa pine yene kiwike weamutukome toeme keneya noa tẹikolokoo. Kinikiya toeme napetapeateko tigotoma nokoyake kamo toma piki. 4 Kini ipe pupu takaki yene yotokakete eni pupu takakoinake nami wia kue meamikili tekete kini kueke komo oa mekino, yakoe. Kini ipe kakoya nee motokane yename komo oa kakimo eya ago edelo ali-kiti lukoa meki ago Ali Munoyo yakakoa meko. 5 Kamo ali atoa itonoke meketepa kini wene witika toa epetaneya-kama takoa moa obokete wedia meki. Nipa oinoke wiatiki kai paya nou toa lạwa kawou toa kamo yene kiwika wipitia ta patakoa kibu moateko oi paya nou toa kakete kamo toma piki. 6 Nitiki yenamepa nami kawamene ali atoa wia tukatekoi oi pedoa pia pa wia tukakala tokoi. Nipa kiwi ete wa pedekamokolika odene lono pa puputua wia tukakala tokoi.

Ali Muno Wakapea Nomotoa

Poti Wene Piitikoa Nepia Meatekomo

7 Kamo yename nile-kala tikiyake anu oya-lawe kimepa Ali Muno wakapea nomotoa poti nepia meamene. Ipe toko agome-kiti nee lene matoa kadukatapeapa nodokoa kibutukoa kamotoa poti nepia meko. Nipa namolo takoa noka taame nee lene tumikoa wa naniko noka taame kụ tumotoa poti nepia meko. 8 Ali Muno wakapea noateko tigotoma nokono, one nomotoa nepia mekilepa edikoa poti nepia mea togamene.

9 Anu oya-lawe kini kini kọ oa akoa wameamene. Akolaliyo kime poanele tadiki wa kini nami witikaya tokolo ni uku. Koiso pitia yakateko ago yapu kago tuapea noademe dekama nokono, nitameamene. 10 Anu oya-lawe Ali Munono agale tọawea akane ali-kitame one ibini patu kautakoa kakete tanele wene taneya meamene. Eni yename one agale akama yakete tete-pala moma neketeka onekele poti takama pote toganeyano, kimeka edikama pamene. 11 Ke enekako-peteka Akolalinele takama pote togakikitipa Akolaliyo wedikako yene wa totome okoya. Eya ago Yobe one tanemo kime yatekoinakamo uku. Ke enekakale mekomeka kọ wameneya poti meaneya. Ke enekakale memotoa wawake wipitikomepa Akolaliyo one papete wene toopikana toa taatekakome Yobe einago pewe wia kakeneya. Enipa kime wene tikimo uku. Akolali einagome ali atoa ela moa mama moa tagatapeko.

12 Anu oya-lawe eya tobou kakoane ukumo yakamene. Ipa nimini uku waka oa ile tou waka eketepa nipa agetai tia tibu tia itono tia enika eniya tia wa wedekoa wameamene. Padele toadetepa ẹe tou wa oa tamene. Toamadetepa ẹ'e toamou wa amene. Eni tia pia okoile toamokolipa Akolaliyo

kibu moono, iya tia eya tia wa wameamene.
13 Kiwi panago ne-kiti ke enekakale mekepa nipa Akolali kowitamene. Panago ne-kiti kolotine yakepa nipa Akolali kei pia lo oa tamene. 14 Panago ne-kiti yene taneya pitikepa nipa Keraisuno ali atoa talo tiki ali-kitame neke kowitikanomotono, agale oa wetekamene. Nitikale nekete neke kowitikakete Ali Munono ibini wedekoa olipe yomo kụ ue neeke pekoa yotokakoa kowitikoa toi. 15 Akolaliyo yakoa too wa kowitikakolipa nipa yatekome yene tane ago latekoo. Latekakomepa einagome poanele tokake po letu mekakana keemu toa waoo. 16 Kiwi yene taneya pitiketepa Akolaliyo latekamotono, kini poanele tokoimo i i wa ete oto wa tọawea oa ni kini kini ete oto kowitikoa tamene. Wene kịyo akeneya meko agome kowitikakolopa nipa one kowitikakamo taatekoa too. 17 Ilaida toto keneya alimepa ta noamomotoa wedoa kowitikale Akolaliyo yakoa taneya. Nitikalepa mali tebolo ponome wa tokeneka ko melepu (6) kakoa ponomotoa ta pitakileka toameneya. 18 Nitaneyake wa kowitikale ta loboa pitakale itono patu padeya padeya eina yano kakoa wa witatapeneya.

19 Anu oya-lawe kiwi panago Akolaline nimini ka pimotoa etepea toma pokale eina tewitikoa wakanakale litia wa tomotoa aua nokagopa eya wa wene takamene. 20 Panagome poanele toma pokale one eni poane wene wia wamotoa tekepa nipa one tua atua poamomotoa neme toa moteke too. Nipa einagome ele kule toka poanele peya mati Akolaliyo moa agopa takatapemotoa teke too wa wene takamene.

I PITA
Pitayo Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

1 No Pita Yesu Keraisuyo one agale oane auane yamotoa takoa moa kakaka Aposelo agome uku. I agale wiane wetekakilepa anu oya-lawe kiwi eya mone ta-meneke Podase Galesia Kapadosia Esia Bisinia ta-meneke to̱a pote mekika wetekaku-ye. 2 Toneketai Akolaliyo papete wene toopikana toa taatekakome kipa one wa takoa motane yeneke uku. Nitane yene kiwike one Epetane Yomini awinome mekome kini wene moa ki̱yo akatapeneya. Nipa Yesu Keraisuyo okale-kama litia toa ni one kamateme kini namolo poane wene takoa koikatapeneya mea tomotoa taneya.

Akolaliyo Wipitia Toatekale Nepia Meato

3 Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuno etene one kei piato wane uku-ye. Oneme eya taneleke ni uku. Mana Yesu Keraisu tu-aneya pikale moa kamotokaneya tokome anu oya-lawe toto one mea kawateko mana kono-mikiti moa latikaneya. Ali atoa toto mama motoka matiyame taneya. Nitaneya tokolo toto one take mea kawoono, nepiato wa wedia-kama nepia meko. 4 Nipa a tibuke mea kakete toateko pekupa one mana kono-mikiti kiwi lawe-tou wa oa pikana toa taatekoa toatekole nepia meko. One eni peku lawetekome meatekoya-kiti lomuameneya pioo. Ni padeyameka toa potokameneya pia takoaka poamoa too. Eniya-kitipa kinikiya wa Akolaliyo a tibuke pikoa metekako. 5 Nipa anu oya-lawe Yesuke wene tugoa mekili tokome Akolaliyo one tele patu kautakoa meati wa pawe toa talo toko. Nipa wipitia ta pataka-pete one papete wene toopikouna toane taatekakene kiwi toane mou wa papete pawe toa talo toko.

6 Nitikono, Akolali-pala ke wa wedia kakete tiki. Opi-mene padele padeleme ke enekakolo wene keda taneya meketeke pa wedia mekete tiki. 7 Nikepa eya wane uku. Kini kamoya golo wa akene kuepa toele wia yoa enekala tiki. Nitikili paya kuepa toeme takoa nootapekoyake kamo kuepa toeme noameneya tutu yeta pa piko. Eni kamo kuepa wipitia ta pataka-pete takoa poatekoyake tiki. Akolaliyo anu oya-lawe kipa one etene kamoya tetepo takoa mekome edikoa toa enekala toko. Nitoapa kini Yesuke wene tugoa mekile enekomepa Keraisu Yesu wakapea noka-pete kiwi kei pia kini ibini kamotokademe toko. 8 Anu oya-lawe kimepa Yesuno lene timini enamoake oneke pa wene mekoa meki. Opiika one enameketeke oneke pa wene tugoa meki. Nitikete one-pala ke wa ikilepa edemo wamoo wa a tibuke wete pa̱ tootapeneya meane tetepo takoa kolotine mekete iki. 9 Nipa kini Yesuke wene tugoa mea togakolopa kini yominipa one wa toa moo wa kolotine meki. 10 Akolaliyo one ali atoa kiwi edikoa pewe wiatekamopa one agale to̱awea akane ali-kitame papete i i wa to̱awea akama-kala nekeneya. Nitiketeka ali atoa toa motikilepa edoa toa moademe oko patu wa pitia yakatekakala toa mea tuma-kala nekeneya. 11 Nitima nekene toa Keraisuno Yomini kiwike-kala awinokome eya wa wene takaneya. Keraisuyo tete-kala mokoa kawa tuake wa kamomotokome a tibuke pa̱ teleta tootapeneya pome mepoo wa wene takapikala taneya. Ni-taneyake eni wene takakolepa manipete taatekoa toatekoleke oko patu, edoa taatekoa toademe oko

patu wa pine tuku toa kawa tumakala nekeneya.

12 Nitane ali-kiti Akolaliyo eya wa wene takapikala taneya. Enika enilepa kiwi meki-pete taatekoa toamoko. Nani mati mekoi ali atoa kakoi-pete taatekoa too wa wene takaneya. Nani mati mekoi ali atoa wapa anu oya-lawe kiwike okome akeneya. Eina papete wene takapianele opi taatekoa toko. Enilekepa Keraisunomo kipala toawea okoina ali-kitame i i wa pine toa okoina. Nipa Akolaliyo one Epetane Yomini a tibu meaneya moa wetekakale awinokome wene takakana toa toawea okoina. Eina okoinapa a tibuke meki edelo ali-kitameka pine pitiane yakadiya wa wene pianeya meki.

Kiyo Akenele-kama Toatekomo

13 Nikepa eya tamene wane uku. Kini wene moa labakanele tewitikoa wawa utanele-kama toma yamene. Ni Yesu Keraisu wakapea noka-pete Akolaliyo pewe witikome toatekaleke wene piitikaneya meamene-ye. 14 Akolaline nimini agale wete yakameneya mekete ele kule poanele toada wa namolo tokoina toa wa pade toameamene. Oneme ta wa okale-kama toomoa pamene. 15 Padele padele tikilepa kipa one wa kayo oa motoko ago Akolaliyo epenele-kama toma poko toa tamene. 16 Akolaline bokuke agale pade eya wa wia mekane toane ni uku. *Akolali nopa epenele-kama tukuyano, kimeka epenele-kama toma yamene* wa akeneya. 17 Ali atoame tanele-kama takoa enoa akako ago Atai Akolaliyo kiwi peya midi piitapeane tetepo takoa mekome kini tanelepa epetaneleka poaneleka takoa enoa akakala toko. Nitiko ago-palapa kime kowitikala tikino, itonoke pa tekei meatiki yene tetepo takoa meato wa oneke nate wene pianeya lukoa meamene. 18 Itonoke mekoi ali atoa kini kaua-mikitame paya peku lawetanele noa toma nokoika Akolaliyo kiwi oto toa motaneya. Nipa golo silepa enika eni pia kawamateko kamoya-kitame oto toa motaneya mena. 19 Nitameneya one etene kamoy-amepa oto toa motaneya. One etene kamoyapa mana Keraisuno kamate. Keraisu einagopa ipu kodo dedeyaka piamene sipi sipi kai tine keneya tukale kamate ponoka. 20 Akolaliyo one mana kiwike tumotono wene toopikilepa itono tibuta wete latiameneyake taneya. Nitaneyake wipitikome kiwike tuou wa taatekoa nome tuka. 21 Akolaliyopa mana Keraisu eni tukale moa kamotokakomepa one ibini kamotokaneya. Nitaneyano, totoka moa kamotokoo wa eni toatekale wedianeya nepia meketepa oneke wene tugoa meko.

22 Nipa Akolaline nimini peku nootokoapa kini namolo poane wene wia wawa eya tekete tiki. Wene takuta piametekoa Keraisuno ali atoake wene mekoa mekete tiki. Nitikete tikino, odene wene piitikoa kini kini ete oto wa wedoa wene mekanali yoma pamene. 23 Akolaliyo mati opiou toa kipa one mana kono-mikiti moa latikaneya tokolo ni uku. One mati-kiti eni moa latikakilepa pa tua poatekagome mati opikome toko toa mena. Kini mea kawatiki peku lawetekome taneya. One eni laweteko pekupa Akolaline pia kawateko agaleke uku. 24 Nikepa Akolaline bokuke eya agale wia mekane toane ukuno, yakamene.

Ali atoa peya itonoke mekilepa ke witoa kako ke tetepo taneya meki. Nipa ibini akene yenedo tetepo taneya meketepa ke tidiyo kalaneya witoa kawa okoa pitako toa pa tekei koniyali atoa

meki. Ke totoa tuutapea tidiyo okoa pitoa tokoyake 25 *Akolaline peku pa pia kama poko* wa panagome wia mekaneya.

One eni peku wane ukupa Keraisunomo kini wene epetaneya memotoa tọawea akenemoke uku.

2

Akolaliyo Takoa Motane Yapu Pigi

1 Kipa Akolaline peku matikitino, padele padele poanele tikile peya tewitikoa wamene. Kapene agale wamoa ni Akolalinele takakilepa wene takuta pianeya mea toamoa ni eko pade ali-kiti moane patukoane ako meadiya wa eni yene-pala wene poamoa ni akoa agale wamoa tamene. 2 Akolaliyo one peku lawetekilepa paya peku eletekakileka toamoko. I yene kiwi one mana kono-mikiti latikakene toane mou wa one peku lawetoono, nana matiyame-kiti adu nodo tokolo noa kako toa one peku noa piamene. 3 *Ali Muno agome one ina pekupa epetaneya-kama lawetekoya tadeko wa kime wene tekete ni naki.* 4 Ali Muno wane uku agopa mea kama poko ago. Nitiko agoke ali atoamepa ipa poadeko wa yapu wiatekoi yomo enoa wawou toa wakeneya. Nitaneyake Akolaliyo i agopa one kolotini ago wa takoa motaneyano, one-pala lipua meamene. 5 Akolaliyo kipa mea kawatiki yomo one losu yapu wiateko yomo tetepo takoa mea Keraisu-pala moa lipukoai toko. Oneke padeya mea lodo you toa kinikile wawa toamekete Keraisu patu kautakoa kawa onekele takama pomotoa tokome ni toko. 6 Ina ukunapa Akolaline bokuke agale tigini pade papete eya wa wia mekane toane uku.

Anume tukule enoe. Saione takepa tobou kakaku yomo yapu pigi takoane moane wiou toane anu kolotini ago moane kakaku. Einagoke wene tugoa mekoi-kitame oneke ya motikileka toamoi wa Akolaliyo akene toa panagome papete wia mekaneya.

7 Oneke wene tugoa meki-kiti kime eni yapu pigi wane uku agopa tobouya latikakete tiki. Nitikiyake pade-kitame oneke wene tugoa meamiki. Eni yeneke Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

I yomopa poadeko wa yapu wiane yename paya tetepo takoa wakeneyake panagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya wa panagome wia mekaneya.

8 Wa enikepa eya waka wia mekaneya piko.

I yapu pigi wane ukuya pikata ali atoa ogo witikale kạiapitoi. Nipa puku pekete toa kamedekamotekete pitoi wa panagome wia mekaneya.

Eina wia mekapiane toa taatekoapa eni yene one agale yakoa moamekete tekete pata paka puku pekete tiki. Nipa Akolaliyo papete wene toopianele eni tiki.

9 Anu oya-lawe kime pade enile toamiki. Akolaliyo kipa one yatene wa takoa motoka tokolo oneke lukoa meki. Ali Muno agoke lodo you toa onekele takakilepa tobou yene tetepo tokolo tiki. Akolaliyo kipa one yatene wa talo toa meko. Onekele-kama takoa memotoa ni toko. Kiwi yomiyomu keneke mekoika one pạ takaloganeya meku ta noatino noe wa kayo oa motoka ago Akolaliyo kiwi takoa motikilepa one padele padele tubele tanemo i i wa one kei pimotoa tokome ni toka. 10 Namolopa kipa mone ali atoa tetepo taneya mekoinake opa Akolaliyo takoa motane ali atoa

wini mekina. Namolopa Akolaliyo ali atoa ela motokome tokole wene toameneya mekoinake opa wene taneya wini mekina.

Akolaline Ali Atoa Mekete Toatikimo

11 Anu oya-lawe kipa itonoke pa tekei meatiki yene mone yene tetepo taneya mekino, eya tamene. Kini tepene ele kule poanele toadiya wa wene piki toa witakome kini yomini-pala poi teigala tokono, eni poane wene tewitikoa wamene. 12 Nipa mone take Akolaline agale yakamene ali atoa pake pake dekakoa mekete epetanele-kama tamene. E yenamepa i yene kime poanele toma yaki wa akoa agale okolika nitamene. Akolaliyo ali atoa takoa enenoka-pete kini epetanele-kama tokoli enekoinakaleke e yename Akolali kei piatikiyano, nitamene. 13 Ali Munoke tou wa eya toma pamene. Ta talo tiki yene peyake poti lukoa meamene. Nipa ako odene tobou meko agome ta piko peya pitiki ali atoa talo tokome tamene wa oka toa litia tamene. 14 Ako odene meko agoke lukoa meki tobou ali-kitikeka poti lukoa meamene. Poanele tokoi ali atoa kibu moa ni epetanele tokoi ali atoa kei pia topoatino poe wa ako agome moa kakoa wetekaneya tokolo ni uku. 15 Paya peku noa tiki yename emo kumo pamo okoimo teigoa wamotono, epetanele toma pamene. Akolaline wene piko toane eni uku. 16 Ta pine agono mana kono-mikiti kini take atiki toa meki toa anu oya-lawe kiwi Keraisuke atiki toa lukoa meamene. Nitoa meketepa ele kule tamele tokono, poaneleka tato wa wene pia toameamene. Kipa Akolaline pupu takatiki yeneno, onekele takakete toatiki toa toma yamene. 17 Ali atoa peyapa paya tetepo takamoa kei pikala tamene. Keraisuke wene tugoa meki-kitike wene mekoa meamene. Akolali piti motaneya mea ni ako odene meko tobou agoke poti lukoa mea one kei piai tamene.

Keraisu Yoto Pitia Tete Moma Poatekomo

18 Kueme topo toa moa egetaneya meki yene kipala eya wane uku. Ta pine yename tamene wa talo tekete okoli yoti mitikatekoa mea yakoa tamene. Poti ko akene wene pia talo toa epetekako agome ta wa oka toa tamene. Ni talo toa potokako agome tamene wa tete-pala pa puputua metekome okaleka tamene wane uku-ye. 19 Akolalike wene piitikaneya mekete eni tete poti ko akene wene pia motokolipa nipa Akolaliyo i yene kime toa epetekaki wa pewe wioo tokolo ni uku. 20 Kime padele poanele tokoike talo agome layo toua witikaledo ko̱ akene wene pia tete motokolipa kiwi teyo kei pimotoa-pe. Padameka kei piamoi-li. Wa pine agonole wedoa takakoike pa puputua layo toua witikaleka kime ko akene wene pia tete motokolipa Akolaliyo kiwi kei pia kawoo. 21 Akolaliyo kipa one yene wa kayo oa motikilepa kime tete edikoa momotoa tokome ni taneya. Keraisu kiwike tete moa kawa tukilepa kini itonoke mekete toatekoile adeka pia taneyano, Keraisu yoto pitia tete moma pamene. 22 Keraisu einagome poanele nateleka toamoa kapene wakoa agaleka wamoa taneyake tete mokoa kawa tuka. 23 Ete ali-kitame one tea kakolika ete poanemo topo takoa wamoka. Ni tete metekoli kiwika wiou wa wamoka. Eni yename nitikolika oneme pade koiso akamoka. Nitameneya ki̱yoke-kama takoa eneko ago Akolaliyo one koiso yakoo wa oneke wene tugoa meka. 24 Ni tone namolo poanele tokoole tewitikoa wawa ki̱yo akenele toma pomotoa tokome Keraisuyo eya toka. Tone eni tokoo poanele one

tiginike awitikaneya pome yomo lekaneyake tuka. Einago layo toua wikala tanelemepa anu oya-lawe kiwi latekatapeneya meki. 25 Papetepa sipi sipi kai-kiti etepea pou toa paka pote atupokoiyake opa kiwi talo toa kini yomini pikoa kawa toko ago mekota wakapea pote meki.

3

Adona Mekete Toatikimo

1-2 Enakale toa atoa yatename kinikaneyo tamene wa okoi toa yakoa tamene. Enipa atoa pade nekaneyo Akolaline agale yakoa moameneya mekalepa Keraisuke wene tugamotono, nitamene. Nitikalepa nekaneyo ae anu natonname anu agale yakoa motokono, Keraisuke wene tugoa mekome ni toko wa oneka Keraisuke wene tugoo. Neke pademoka wameneya kiyo akenele toa ni yoti mitikatekoa mea tokale enekomepa nitoo. 3 Kini tigini kalakilepa tou wa enileke wene piitikoa meameamene. Nipa pine puputua pitikamoa ni golo kue wane kabeke piamoa ni kamo mamina kawamoa tamene. 4 Nitameneya kini yomini koniyo takou toa tekete poti ko akene wene pianeya meamene. Eni koniyoyapa takoa poameneya pa kela pia kawoo. Akolaliyo ei kiwi edikoa memotadiya wa wene pianeya meko. 5 Namolo papete Akolaliyo takoa motane atoa-kiti oneke wene piitikoa meketepa edikoa kalaneya meou toa kinikaneke poti lukoa meaneya. 6 Ibini akene atoa Serayoka edikakome onekane Eberamepa Ali Muno wa oa oneke poti lukoa mea taneya. Anu oya atoa-lawe kime kiyo akenele-kama toa padelekeka piti moameneya mea teketepa Serane kono-mikiti tetepo taneya meoi.

7 Enakale toa ali yatene eya tamene wane uku. Kini natono koua meketepa nipa i atoa anu tele kotu kawameneya taba taneya meko wa mama moa kei pia tamene. Akolaliyo kini natono-kiti kiwi midi piane tetepo takoa pewe witikilepa meata kama pomotoa tokome toko. Nitikono, kini kowitoa okoimo Akolaliyo yakamokayano, ina ukule tetekameneya litia tamene.

Padele Epetanele Tokoike Tete Motanemo

8 Eya wane wipitikene ukuno, yakamene. Ete oto wa odene wene-kama pia ela moa tamene. Nipa ete oto wa wene mekoa mama moa yoti mitikatekoa mea tamene. 9 Poanele toko ago-pala poaneleme ete topo takamoa ni tea agale oko ago-pala poanemo topo takoa wamoa tamene. Nitameneya Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa topo takoa amene. Akolaliyo anu oya-lawe kipa one wa kayo oa motikilepa kiwi pewe wiou wa tokano, nitamene. 10 Akolaline bokuke panagome eya wa wia mekaneya.

Panagome-kiti itonoke wedianeya yawane piou wa wene pia ni ta pataka abuna meane epetekou waka wene pia tokomepa poane agale wamoa ete yene oa yotokamoa tamedeko. 11 *Ni padele padele poanele tewitikoa wawa epetanele tamedeko. Ni ete yene-pala odene wene pianeya meou wa oya kakademe wili toa kamedekolo uku. Akolaliyo eya tokolo tekene ni uku.* 12 *Akolaliyopa kiyo akenele toma yaki-kiti leneme wia mea ni kini kowitikete ikimo-pala kale piiyakoa mekoyake poanele toma yaki-kiti mukiti yamea wako* wa Akolaline bokuke wia mekaneya piko.

13 Epetanele-kama tou wa
wene pianeya yako ago-palapa
teyo poaneleme topo takoo-
pe. Padameka poaneleme topo
takamoi. 14 Anu oya-lawe kime
epetanele toma pokoike pade-
kitame tete metekolika wedia
meamene. Akolaliyo pewe
wia yopioono, pa ali-kitame
tete metekaya wa piti moamoa
kepeneka mama moamoa tamene.
15 Nitoapa Keraisu einagopa kini
Ali Muno wa oneke nate wene
pianeya meamene. Keraisu
einago wakapea nomotoa nepia
mekete wedia mekino, dekolo
tiki-pe wa pade-kitame kiwi pitia
yakoino, eni yene-pala topo takoa
oatikimo wene kibutua meamene.
16 Nitoapa i i wa toawea ikilepa
yoti mitikatekoa mea potimo-
kama amene. Enipa Keraisu patu
kautakete mea epetekakoileke
ete-kitame kipala akoa agale
okolipa nipa ae kapene agale
inapa ekete tadeko wa eni yene
ya motokamotono, kini tepeme
ta wa epetekoa okale-kama litia
epetanele toma yamene. 17 Kini
toa epetekakoileke ete yename
tete meoi. Akolaliyodo one
wene litikome eni tete memotoa
tokalepa epetoo wa poti eni
tetepa moma pamene. Kini
padele poanele tokoilekedo tete
motokolipa nipa poo tokolo uku.
18 Keraisu kiyo akenele-kama
toko agomepa ali atoame poanele
tokoike nami wiane tuou wa tuka
tokolo ni uku. Etene Akolalike
kiwi koua pome wetekapademe
ni nome tuka. Nitoa nome tukake
wa pade tukileka toamoo. One
tiginipa wia tukaneyake one
yominipa takoa mea-kama poko.
19 One Yomini takoa pokomepa
Akolaliyo po yapu moa mekane
yomini-kiti meane take pomepa
ali atoa toa motanemo i i wa mo
wia kakeneya. 20 Eya ali atoane
yominike uku. Akolaliyo pubu
okana toa Noayo tube ue dipi pade
latia-kala kakeneya. Nitikakoa
Akolaliyo one eni pubu akene
agale yakoa moamene ali atoame
kini poane wene wia wamotoa
poti ko akene wene pianeya
mekome nepia meaneya. Ni-
tikaleka e ali atoame yakamokoli
o Noa ti natetekoa ketepo kakoa
(8) einakeya keneke petoa pote
mepokoli Akolaliyo e poanele
toa yakamene ali atoa peya ue
nakoa tumotoa wakeneya. E yene
tumotoa wakeneyake Noa ti toa
motaneya. 21 Akolaliyo Noa ti
edikoa toa motikilepa nipa anu
oya-lawe kime ue motokoli toa
moateka adeka pia taneya. Kime
ue motikilepa kini tiginike kak-
ene kege koadete tokoiya mena.
Nitamekete Akolaliyo kini tepene
poane wene takoa koikakamotoa
tekete Akolali nekele-kama takou
wa kime ue motaneya. Nitimotoa
tokome mana Yesu Keraisu nome
mea tuake kamoa poka. 22 A tibuke
Akolaline nimini yono kouno
lono pome kapoko ago Keraisuke
uku. Nitiko agoke-kama edelo
ali yateneka eya kuya peya yopia
meki yateneka lukoa meki.

4

Namolo Wene Wia Wakete Wenele Toatekomo

1 Keraisu tono melepu kakeneya
nome mea tete mokoa kakano, one
tete motokome toka toa kiwika
kepene mama moameneya tete
oyake mou wa wene pianeya
meamene. Tete mokoa kako
agome-kiti one poanele namolo
toma pokanakale tewitikoa wako.

2 Dikako agomepa one namolole
tewitikaneya mekomepa papete
ele kule poanele toada wa wene
pikana toa litia toamokome Ako-
laliyo wene piko toane litiane
tamedeku wa kiyo ootokoa meko.
3 Namolopa Akolaline agale
yakamene yename ele kule toada
wa etepea toma pokoile kimeka

toma pokoi. Nipa oyakeno, wa pade toameamene. Papete eya ya tanele toma pokoi. Pamoko mea ni koua piamatekoi atoa koua pia ni bia ue eya nokoa pia ni ali atoame poanele toa oboa mekoika paya ulu toa ni toge kia mekoika gerepi po kụ ue nokoa kawa ni Akolaliyo kote motokole tekete paya gode-kiti kowitoa tokoi. 4 Opa Akolaline agale yakamene yenamepa kini poanele-kala toa etepea pikika kime koua poamikili enekete wene kainya pianeya mea kipala poane agale okala tiki. 5 Nilepa kime dekale tokoi-pe wa Akolaliyo kini koiso akoo. Wete tua pekene yeneka tuameneya pa meki yeneka takoa enoa akateka agome nitou wa enile toademe nodokakoa meko. 6 Nitatekoya tokome tua pekene ali atoa-palaka Yesunomo oa metaneya. Nipa Akolali one yomini-pala mea kama poko toa kini yominika mea kama pomotoa ni taneya. Ali atoa peya itonoke mea tukala toi wa Akolaliyo kiwi kibu moateka wene toopiane toa tukala taneyake tua pekene yene-palaka Yesunomo oa metaneya.

7 Itono tibuta takoa poateko tigotokono, Akolali wedoa kowitadetepa utanele-kama toa poti yawa piamene. 8 Eyaka tamene wane tobou kakoane uku-ye. Kini kini wedoa wene mekanali yamene. Tone tone wene mekanali yoteketepa nipa toto-pala tane poanelepa ete oto wa topo takamekete edikoa kaukoa mekete too. 9 Kini oyalawe kini yapu nee noatino, noe wa makutukoa moamene. Nipa kọ wameneya wedia mea tamene. 10 Akolaliyo kiwi peya pewe witikome one peku eya kuya tutu tutu wa lawetekanano, one eni peku noa teketepa ele kule toa yete pade ali atoa auapeamene. 11 Nitoa Akolaline agale tọawea akaketepa nipa Akolaliyo akamene wa oka toa-kama akamene. Yete pade ali atoa auapeketepa nipa Akolaline tele patu kautakoa kakete tamene. Kini eni toma pokoile-kama enekete ete-kitame inapa Yesu Keraisuyo etenanele takakome yametanele tiki wa Akolali kei pimotono, nitamene. Akolaliyo eya kuya peya yopia-kala kama pokono, ke wa one kei piatoane uku. Ẹe nimini.

Tone Keraisuke Toa Tete Moatekomo

12 Anu kolotini yene kipala i ukumo yakamene. Padeleme ke enekakolo mekete dika dika toamene tete mokoa wini kakino, edekolo ipa tokoa kakoto patu wa wene kainya pianeya meameamene. 13 Ipa Keraisu nome mea tete motane toa kimeka mokala toko wa poti moma pamene. Nipa Keraisu einago pạ teleta tootapeneya wakapea nokale ke wa kolotine meadetepa pa widikoa meamene. 14 Anu oyalawe kime Keraisunole takama yakoike pade-kitame tedu mea ya motokakolipa kolotine meamene. Eni yename edikakolipa Akolaline Yomini kiwi pạ teleta takateko Yomini kiwike awinome meadeko wa wene toino, kolotine meamene. 15 Kiwi padameka ali wia tukamoa ni panagoneya kode moamoa ni ta talo toko agono agale tagamoa ni kotu kabunu kawamoa tamene. Edikakoikedo tete moteketepa nipa pata paya moino, toameamene. 16 Nitameneya Keraisu litikoikedo ete-kitame tete metekolipa nipa ya moameneya inapa Keraisuno yatene ago mekulu ni tikino, ke wa Akolali kei piamene.

17 Akolaliyo ali atoa takoa enoa akateko oipa opi. One eni toatekole taatekoa tikilepa namolo takoa one yatene ali atoa totome eni tete momotoa toko. Wa naniko onekemo yakoa moamokoi ali atoa takoa enoa akakomepa dika dika

toamene tete meoo. 18 Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Akolaliyo kiyo akenele toma yaki yene toa motikilepa wili tokoa kawa toko. Enile tamene poto toko. Ae, onekele takameneya poanele toma yaki yene edoa toa momotoa-pe wa panagome wia mekaneya.

19 Nipa Akolaliyo wene pika toa tete moteketepa oneke poti lukoa mekete epetanele toma pamene. Kiwi latia mekane ago Akolaliyo oneme tou wa oka toa-kama tokome kiwi tewitikamoono, nitamene.

5

Yesuno Ali Atoa Talo Yene-pala Akenemo

1 Yesuno ali atoa talo takoa meki ali-kiti kipala i ukuno, yakamene. Nopa eya ago mekene uku. Kini yagono ago noka Keraisuno ali atoa talo takakuya. Keraisuyo tete moa mekale anu leneme enekou. No nitikou agopa Keraisu einago pa̱ teleta tootapeneya keleyo wakapea nokale one-pala opiane meou.

2 No nitateku ago tekene eya tamene wane uku. Akolaliyo one ali atoa talo takamene wa tatia yametekana ali atoapa sipi sipi kai-kiti tetepo takoa wedoa talo takamene. Ni-tiketepa talo takamene kote tokolo mekeneke tuku wa edikoa wene piameamene. Ipa Akolaliyo wene piko toane tuku wa wedia mea tamene. Kue mou wa kueke-kama wene piitikoa mea toameamene. Kini weneme wedoa talo tamene. 3 Akolaliyo tatia yametekana ali atoa talo takakomepa toe toe wa tika tika toameamene. Nitameneya kini wini ali atoa mea epetekatiki kotu pia meamene. 4 Wa naniko ako odene mekome talo toko ago Keraisu taatekoa wakapea nokalepa Akolaliyo kiwi kei pikome pa̱ teleta tootapeneya mea kawatekoi peku lawetoo.

5 Tuali yatene kipala eya wane uku-ye. Wetini yename tamene wa okoi toa litia tamene. Mamina epetaneya moa kawou toa ete oto wa auapenali yoma pato wa yoti mitikatekoa meamene. Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyopa ete yene paya tetepo takoa meki-kiti kote tokolo wakoyake yoti mitikatekoa meki-kiti pewe wia kako* wa panagome wia mekaneya. 6 Nitaneyano, telekole-kama toko ago Akolalike poti lukoa mekete yoti mitikatekoa meamene. Ni-tikolipa Akolaliyo kini ibini kamo-tokoa kei pioo. Eni kei piateka-petepa nitoono, oneke poti lukoa meamene. 7 Akolaliyo kiwi mama moa yopikono, kini wene moa keda takanele peya oneme takoa moa katekamotamene.

8 Uutukoa poti yawa lene kilikoa piameneya wedoa meamene wane uku. Laione kaime ali kamate abetema yakome ko̱u oko toa kipala poi te̱iane ago Setanuyo kiwi wiou wa tuku toma yakolo ni uku. 9 Kini oya-lawe ta piko peya pitikika odenele tane tete mokala tekete tiki wa wene taneya mekete Setanu ete pedeka pedeka tamene. Nipa poapeneya kakete Akolalinele wedoa takama pote nitamene. 10 Eni tete opi-mene mootokaneyake Akolaliyo kiwi mea epetekatekoi kotu kakoa mekoa mape wia tele takoa too. Pewe-kama wia kako ago Ako-laliyo kiwi mea kawatiki peku lawetou wa kiwi kayo oa moa Keraisu-pala lipukoa taneyano, nitoo. 11 One telekole-kama tokana toa pa toa-kala kama pokono, ke wa one kei piatoane uku. E̱e nimini.

Pitayo Wipitikome Lionate Ak-enemo

12 I agale tigini deya i i wane
oane wini wetekakupa nipa
Akolaliyo one ali atoa toto pewe
eteneya wima pokomo tɑaweane
uku. One pewe wia yopikota
poapeneya kamene wane kiwi
mama motekene uku. Nitikenepa
anu oyago Sailasi Akolalinele
wedoa takama pokoke kei piku
ago i agale neme wia mekakoano
ta wane uku toa yakoa wia
mekakako-ye.
13 Babilone wa aue paigoa akene
Lome take pitiki ali atoame wete
meamene wa iki. Nipa Akolaliyo
kipala odeneka dekoa takoa
motane yename iki. Anu mana
latikakounakago Makeyoka kiwi
wete meamene wa oko. 14 Kiwi
koukoa mekete-kama i ali i atoa
neeke wene mekoane mekuno,
ke wa yono ete oto wa mokala
tamene.
Keraisu-pala lipua meki-kiti kiwi
peya poti kilikaketikoa memo-
toane kini kowitikoane uku-ye.
Opa enina-ye.

2 PITA
Pitayo Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 No Saimone Pita Yesu Keraisu
onekele-kama takoane onekemo
oane auane yawane tuku Aposelo
agome uku.

Toto peya midi piane tetepo
takoa kiyo ootokoa yopiko ago Ako-
laliyo kiwika oneke wene tugoa
meamele toko wa ka yametane-
kiti kipala uku. Akolali wane
ukupa toto toa motoko ago Yesu
Keraisuke uku.

2 Akolali tone Ali Muno Yesu-
tame kiwi pewe wia tepe kolo-
tini kilikoa pikoa toa tagamo-
toane kini kowitikoane uku-ye.
Einagota wene tootapeada wa
kini peku noma pokolipa kini i
kowitikakumo yakoa toi.

Keraisuyo Kipa One Yene Wa

Kayo Oa Takoa Motanemo

3 Onekele wedoa mea takamo-
toapa Keraisu einagopa Akolaline
tele patu kautakoa kakome one
peku toto lawetetapeka. One
wene taneya mekete tomotoa ni
toka. One pa tootapeneya mea
epetekakole eni yametekomepa to-
topa one wa kayo oa motoka. 4 One
pewe wia tagakome toatekale i
i wa eni yamepikilepa Akolali
patu kautakoane meku toa kiwika
kautakoa meamele too wa toto
kamo takou toa toka. Nipa
papete ali atoame itonoke ele
kule poanele toada wa wene pia
tokoileme kiwika moa koigakaya
kekatekoa petoa pomotoa tokome
ni toka. 5 Keraisuyo nitikano,
onekele takama yaketepa meane
epetekateku toane meada wa
wili toa meamene. Nitoapa
eni toateku peku noada wa noa
tamene. 6 Eni peku noa tikilepa
nipa uutukoane poti yawane
piou wa wene pia tamene. Ni
uutukoa poti yawa pitikilepa ke
enekakolo mekeneka toatekule pa
toane togou wa wene pia tamene.
Nitoapa Akolalinele-kama takou
wa oneke nate wene pia tamene.
7 Nitoapa Keraisuno ali atoapa
kini wamene laine-mikiti tetepo
takoa meamene. Nitou wa ali atoa
peyake wene mekoa meamene.
8 Enika eni toatiki peku noa
tagaketepa nipa tone Ali Muno
Yesu Keraisu wene tootapeneya
mekete onekele takama yakilepa
pata pale takameneya wedoa toi.
9 Enika eni toateko peku noamoko
agopa leneta lianeya meou toa pa
mekolo uku. Akolaliyo one namolo
tane poanele moa kogatapekaleka
wene kayapeaneya mekolo ni uku.

10 Nikepa anu oya-lawe kipala
eya wane uku. Akolaliyo one pa-
pete wene toopikanakale taatekoa
tokome kiwi kayo oa takoa
motaneyano, kipa one wa pikoa
memotono, wedoa meamene-ye.
Nitiketepa oneketa poadete pekete
etepea paka pikile toamoi. 11 Nitoa
mea togakolipa toto toa motoko
ago Ali Muno Yesu Keraisuyo one
talo toane-kala kama puku take
noatino, noe wa kiwi pupu poi
mou toa makutukoa moo.

12 Nitoo tokolo tekene einaka
einamopa i i wane kiwi wene
taka taka tou. Kimepa enika
eni niminimo wete yakoa moa
lauane lauane toa mekoiyake
nitou. 13 Nipa no tuameneya
pa mekenepa kipala ina ukule
tamene wane tika tika tamele
tokolo tekene eina niminimo wene
taka taka tou. 14 No tuateku
tigotokono wene tekene nitou.
Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo no
tuatekou wene takaka tokolo ni
uku. 15 Nipa no tuutukaneyake
kipala i uku toa-kama agopa
moameneya memotoane tekene
papete pine i i wane keleyo wiane
mekada wane wili toane meou.

Keraisu Pa̱ Tootapeneya Kakale Enanemo

16 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo telekole toma yakamo-pala one wakapea noatekamota totome kipala to̱awea ikilepa tone kauamikitame wene kibututukoa akene la agale wamokoona. Nitamekete toto Aposelo ali-kitame enekoomo-kama okoona. One pa̱ teleta tootapeneya kakale totome enekoono, yakamene. 17 Einapetepa eya toka. A tibuke pa̱ patu mekoyame agale ludu witakome okome winagopa anu kolotini ago anu managono, one tokoleke kolotine meku wa oka. Nipa Atai Akolaliyo one kei eni pikomepa pa̱ takalogaka. 18 A tibuke agale ludu witakome okale totome yatekilepa Akolaliyo manapala ko oateku tono wane i wa takoa motane tono tobou waneke Keraisu-pala odeneka kakete yatekoo.

19 Nipa ipa Akolaline agale to̱awea akane ali-kitame Keraisuke papete oa piane toa taatekoa tokono, nimini agale akedeki wa totome yakoa wene tokoo. Koobu tagoi kini tepene wini witia nou toa kini to̱awea akane agalemepa labo toleme keneya yomiyomu keneke poatiki ka i i wa pa̱ takoa ta patakanoono, Keraisu einago wete wakapea noameneyake nitoono, kini agale yakoa litiamene. 20 Eya waneka tobou kakoane ukuno, yakamene. Akolaline bokuke wia mekapiane agale pade padameka one weneme pine ina ina wa amele toamoko wa wene taneya meamene wane uku. 21 One agale to̱awea akane ali-kitame einaka einamo oa pikilepa kini weneme toameneyake ni uku. Akolaline agale to̱awea akakilepa Epetane Yominiyo wene takane toa-kama to̱awea akaneya.

2

Kapene Tikisa Ali-kitike Pubu Akenemo

1 Papetepa Iserele yatene ali pade-kitame Akolaline agale to̱aweane akaku wa oake kapene wakoa okala taneya. Opika kiwi pakeke dikane kapene tikisa ali-kiti paigakoa keneya note menoi. Nitoapa Keraisunomo moa koigoa i i wa olaukakilepa ali atoa Keraisuke wene tugoa meake wamotoa toi. Kiwi oto toa motane Ali Muno agoka kote tokale waoi. Nitoa kakoika Akolaliyo kotikatapea kibu moo. 2 Nitatekoyake ali atoa kainya matiyame e̱e nimini iki wa eni yename ya tanele tokoile etepea litia toi. Nitikoli enekete ete-kitamepa Keraisuno yatenameke tiki wa Keraisu yoto pitia nimini peku noa tikimopa pamo tetepo takoa wakala toi. 3 Lede kime kue eya memotoa eni kapene tikisa-kitame kini titia okoi agale i i wa kiwi oa yotokakala toi. Akolaliyo eni ali-kiti kibu mou wa atu piameneya mea tigotokoa layo pitikatekoyake nitoi.

4 Akolaliyopa one poanele tane edelo ali-kiti wipitia ta patakapete kiwi kibu mouno, nepiamene wa eya taneya. Poane take moa wetekakomepa yomiyomu ti mati kakene koa-kiti keneke moa pitikaneya. Nipa one edelo yatene ali-kitike Akolaliyo ela moamokome taneya. 5 Ni pade namolo namolo one peku noamadete wakene yename waye wa okolika ueme nidikoa moa-kala pomotoa wakeneya. Nitoapa eya ago Noa ali atoame ki̱yo akenele toatekoile i i wa mo wia kakene ago ni one yatene ali atoa tatono (7) kakoa-pala kiwi meati wa eni yene odene toa motaneya. 6 Ni papete Sodome Gomora tata toeme napemotoa wakilepa one peku noamadete wakoi yene peya kiwi kibu mou wa eni wipitikome toateka adeka pikome taneya.

7-8 Wene kiyo akene ago Lote einago Sodome take mekome enekale eni take meane yename pamoko atoa koua pia ni ali yatene wa atoa latikoa koua pia enika eni poanele tokoli enekome wene poaneya meaneya. Nipa eni yene pakeke mekilepa ta pataka abuna poanele toa poanemo oa toa kakoli enoa yakoa tokome Lote einago tepe we tokale meaneya. Nitane agoka Akolaliyo toa motaneya. 9 Nitaneyano, opika onekele takoa meki yene ke enekakolo mekika toa moa ni poanele toa meki-kiti kipa wipitia ta pataka-pete kibu mouno nepiamene wa pikoa kawa tamele tadeko. 10 Kibu eni motokomepa kini poane wene witako toa toada wa ele kule poanele toa ni ta talo tiki yene paya tetepo takoa wawa tiki ali-kiti takoa dika dika toamene tete meademe toko.

Eni kapene tikisa ali-kiti kabe teleme wia piki toa tekete a tibuke meki edelo ali-kitika taumada tamene piti moameneya meki. 11 Edelo ali-kitame ele kule telekole tekete eni kapene tikisa ali-kiti oyake moa patukamele tokoyake ete taumada toamiki. Nipa kini poanele tikimo i i wa edelo ali-kitame kapene tikisa ali-kiti koiso akakilepa Ali Muno kakakoa potimo oa tiki. 12 Eni kapene tikisa ali-kiti yoko keneya yawa pitiki. Yoko eyapa alime wako yukoa labakoa moa tukadete tikilika paya nou toa kini wene witako toa-kama litia tiki. Edikaki toa eni kapene tikisa ali-kitame emo kumo wene toamikimopa pamo tetepo takoa tea oa tikilepa Akolaliyo kibu moa atukademe tokoloka paya nou toa tiki. 13 Eni yename yete pade ali atoa tete mema yakike tete oto wa moadete tiki. Loyo mekete bia ue nee eya nokoa kakilepa kini wa wene epetekatekole enino tatoe wa tiki. Dikaki yename anu oya-lawe kipalaka mekete nee nato wa koukoa mea potokakete kiwi ya takakala tiki. 14 Nipa atoake lene kaki ali-kiti tokome poanele toa-kala kawa kilikoa meamele toamokolo yaki. Ni Keraisu patu wedoa kautakoa kawamiki ali atoa likoa enekala tiki. Ni kamoya eya tepi-kama moa kakete eya kuya motekete toatikile wene toa mokala tiki. Akolaliyo kiwi kote tokolo waku wa wia atukateko ali-kiti eni. 15 Nitima yakilepa Akolaliyo yametane ka kiyo akene ka pa pimotoa etepea puku pekete toa tiki. Nipa eyago Belame Biono mana agome kue moadene poanele oyake tuku wa wene pia tane toa tiki. 16 Belame einagome poanele eni tokale enekome one mea pekene dogi kaimepa alime agale oko toa mena wa kikoa akaneya. Nipa Akolaline agale toawea akane ago Belameyo leau akeneya mekome tanele one dogi kaime ketekakome akeneya.

17 Eni kapene tikisa ali-kiti eya tou toa tiki. Toa yoa teigane ue lene keneya ni pupulegemepa popokoa aua pekene wedo keneya ele kule tikilepa pale-kama tiki. Dikane yenepa Akolaliyo yomiyomu ti matike mea kamotou wa wene toopianeya. 18 Dikane yename agale muno pewe kakoa akene tetepo takoa ikilepa pamo-kama iki. Nipa poanele toma yaki yene pene tewitikoa wakene ali atoa likoa enekete ekete mone koua piamatiki yene oyake koua piamele toko wa eni poane peku lawetekala tiki. 19 Nipa kini wene witako toa-kama atiki toa tamele tokono, tamene wa olaukoa ikilepa kini wene moa koiganeleme moa labakaneya meketeke iki. Panago one tokoleme pinali one wene moa labakakolopa nipa enile toko patu kolago taneya meko. 20 Ae, panagome-kiti Ali Muno toto toa motoko ago Yesu Keraisunomo yakoa mootokoa itonole ele kule

poanele tewitikoa petoa pokoyake wa enika eni poaneleme einago wa moa kautakolopa eya toko. One namolo poanele patu mekome tete motokana toa moa patukoa dika dika toamene tete motoko. 21 Ae, einagome Keraisu yoto pitia kiyo akenele toma poateko ka ludu pegene kakoa wakome one totono tewitikoa puku pokome toapa dika dika toamene tete eni moatekoyano, nitikaya tokale eni ka ludu poamoo tokapa epetoo toka. 22 Dikakilekepa eya wa pedoa ikimo uku. *Tueme-kiti one nee kapelogoa pomepa wa naniko einata wa wakapea pome nopoko. Ni kai-kiti yapu piimotokome one peke pia kakota wakapea pome waka peke pipokala toko.*

3

Ali Muno Ago Wakapeane Nou Wa Oa Pianemo

1 Anu kolitini yene i pipia kiwike wini wiane wetekakilepa taku takoane wiane wetekakuye. Nipa odene wene pianeya memotoane tekene kini yakoa motokoinakamo wa wene takoane uku. 2 Nipa papete Akolaliyo one wa takoa motane ali-kitame one agale toawea akanemo ni toto toa motoko ago tone Ali Muno agome tamene wa okana toa kini Aposelo ali-kitame i i wa oa metekoinakamoka wene takakene uku-ye.

3 Titikenepa eya wene taneya meamene wane uku. Wipitia ta patateka tigotokale pade ali-kitame kini weneke e ku poanele witaka toa litia tokala toi. Nitoapa kiwi mekika wida nekete eya wa tegene matoa oi. 4 Einagopa wakapeane nou wa oa pikana toa taatekoa noko patu. E'e, noamoo. One nomotoa toneketailaweme nepia mea wete tukala taneya. Ni itono patu pia kawa toko peyapa Akolaliyo tititikakome latia pia kakoa tane toa eko adini moameneya pa pia kawa tokono, weneya latiademe Keraisu edoa nomotoa-pe wa pade-kitame oi. 5 Dikane yename nimo ikilepa Akolaliyo eya tanele wene teketeke toamene tetepo takoa oi. Namolo namolo Akolali one oka agaleme a tibu latia pianeya. Ni itono latikilepa ue moa latia pianeya. Nitoa ue meeloganeta ate witakoa muke koukoa pianeya. 6 Wa naniko eya ago Noa meane-pete eina uemepa itono kautawia atukatapeneya. 7 Opi tibu itonota-pala padele toameneya pa pimotoa one eina agaleme pa yopia mekilepa eya toateko wene toopikome toko. Wipitia ta patakale ali atoa takoa eneka-pete onekele takamene yene wawane atukoanepa tibu itonota toeme napetapemotou wa wene toopia yopia meko. Nitikono, Akolaliyo one oka toakama taatekoa toamoko wa padekitame ikilepa kapene agale eni iki.

8 Anu kolitini yene kime eya wa agopa moameneya meamene. Ali Muno agome ta pataka odenepa ege wakala kadukoa penane (1,000) mali tetepo takoa ni ege wakala kadukoa penane (1,000) malipa ta pataka odene tetepo takoa meko. 9 Nitikoyake padekitame eni wene toamekete eya wa iki. Ali Muno agome tou wa papete oa pikana toa wete taatekoa tokoya mena wa iki. Etene taatekoa toatekoyake kiwi odene agoka tua atukaya tokolo ali atoa peya kini poane wene wia wamotoa nepia mekilepa tigotokoa layo wete pitikamokome poti nepiakala meko.

10 Ali Muno agopa nitane agono, wakapea noo-li. Kode ago likonu yomiyomu keneke kotikatapea noko toa noo. Nitika-pete a tibu bu wa kiliwia takoa poo. Ni tibu ludu pia kawa toko peyapa toeme noa kakale takoa pootapeoo. Itono ni itono patu pia kawa toko peya-

pala toeme napetapeoo. 11 Enika eniya peyapa toeme napetapekale takoa poono, Akolalinele-kama takama pato wa kiyo akenele toma pamene. 12 One noateko ta wete pata pata wa edikoa nepia-kala meamene. One eni noka-pete a tibu toeme nootapeoo. Ni tibu ludu pia kawa toko peya ue latia takoa pootapeoo. 13 Nitatekoyake Akolaliyo tou wa oa pikana toa taatekoa tokale weneya tibu itonota witoo. Nitoono, eidapa kiyo akenele toatekoi peku-kama nakoi yene mea kaweino, ke wa totome nepia-kala meko.

14 Anu kolotini yene kimepa enile tokale nepia mekete tikino, Akolaline leneke kakete kini wene moa koiganele toamoa ni ete yename padeya namike akoa agale oatikile toamoa tato wa one-pala odene wene piitikoa meamene. 15 Ali Muno agome tigotokoa layo pitikamokomepa nipa kini poane wene wia wakoli toane mou wa wene pikome ni toko wa wene taneya meamene wane uku. Tone oyago Polo einagomepa Akolaliyo wene takane toa kiwike odenemo wini wia wetekanemo uku. 16 Polo einagome pipia wia mekakome-kama enika enimo oa mekala toko. Enika enimo oa metekilepa keleyo pitiganeya piamokomoka oa meteko. Poloyo eni keleyo pitiganeya piamokomo oa metanemopa wene toamene yene ni wene takuta pia tiki-kitame moa koigoa olaukaki. Nipa Akolaline agale padekapa moa koigoa olaukaku pekete tiki toa Poloyo oa metanemoka moa koigoa olaukaki. Nitoa mea tua atuadete tiki.

17 Ae, anu kolotini yene kipala i ukumopa kime wete yatekoinano, kiwi poapeneya kakita Akolaline totono tetekoa poanele tiki-kitame kapene agale oa kiwi etepea lia aua pokayano, wedoa meamene-ye. 18 Nitoapa tone Ali Muno Yesu Keraisu toto toa motoko agome pewe witikome peku laweteko toa noa toma pamene. Opika naniko nanikoka one kei pia-kala katoane uku-ye. Ee nimini.

Opa anu agale eni.

1 YONE
Yoneyo Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

Ali Atoa Meemoa Poatiki Peku

1 I pipia wia mekoa meketepa Akolaline agale wa ibini akene ago Yesu ko oko. Nipa ali atoa mea kama pomotoko ago ko oko. Tibu itonota wete latia piameneyake einagopa pa mea kama nekeneya. Einagopa one oka agale tone kaleme yakoa one toma yakale tone leneme enoa tokoo. Tone leneme-pala nepikoa pia tone yoname mitikoa tokoo. 2 Toto mea kama pomotoko ago taatekoa nokale tone leneme enekoo. Tone leneme enekoole i wa kipala tọawea oko. Einago pa mea kama nikilepa Atai Akolali-pala odenekata-kama opia meemoa nekeneya. Ni agopa toto mekoota taatekoa noka. 3 Eni nokapa tone enoa yakoa tokooya i i wa kipala oa meteko-ye. Nipa toto Aposelo ali-kiti-pala odene wene pianeya meatoa ni oko-ye. Nipa toto Aposelo ali-kiti Atai Akolali mana Yesu Keraisuta-pala odene wene piitikoa meko toa nitatoa oko-ye. 4 Kipala i i wa wia mekoa wetekakilepa toto wedia meateko kotu kakoa meadete toko-ye.

Akolali Onepa Pạ Pine Ago

5 Kipala i oa metekomopa einago nokome toto-pala okana i i wa kiwike oa wetekakona-ye. Eya wa oka. Akolali one pạ pine ago tokome yomiyomu dedeyaka toameneya meko. 6 Akolali one-pala odene wene pianeya meku wa oake wa yomiyomu kenekedo yawa meketepa nipa kapene agale eni oa niminileka toamoa toko. 7 Nitameketepa Akolali pạke-kama yako toa totoka yawa meketepa nipa odene weneta piitakutukoa meko. Nika mana Yesu Keraisuno kamateme tone tokoo poanele peya moa koikatapeko.

8 Poanele tikileka toamuku wa eketepa tone wa oa yotokakete toko. Nitiketepa Akolaline agale one nimini peku tone tepene luameneya pa meko. 9 Nitameneya tone toko poanele Akolali-pala i i wa tọawea okolopa nipa kị̄yo akenele-kama toko ago tokome eya toko. Tou wa okale-kama tokome tone toko poanele oi moa po letu mekakana keetapea wawa ni tone eni poanele peya kogatapekala toko. 10 Poanele padeleka toamuku wado eketepa nipa Akolali kapene ago tetepo takoa one oka agaleka tone tepene moa luameneya pa meko.

2

Toto Auapeko Ago Keraisuke Akenemo

1 Anu mati deya-kiti i agale wiane wini wetekakilepa kime padele poanele takaya tokolo ni tuku. Panagome-kiti poanele tokolopa toto kei piko ago Yesu Keraisu kị̄yo akenele-kama toko agome tone kowitikako. Nipa toneketai Akolaliyo yakakoa kowitikako.

2 Keraisu einagome Akolaline wene kekakademepa tone toko poaneleke tuaneya. Nipa one tigini Akolalike mea lodo you toa tuaneya. Nitoa tone toko poaneleke odene tuaneya mena. Ta piko peya pitikoi-kitame tokoi poaneleke tuaneya. 3 Akolaliyo tamene wa akene toa totome litia toma peketepa nipa ẹe nimini Akolali wene taneya meku wa amele toko. 4 Panagome-kiti Akolali wene taneya meku wa oake oneme tamene wa akene toa tetekoa litia toamokopa nipa kapene ago eni. Akolaline peku noamokoya tokome ni toko. 5 Panagome-kiti Akolaliyo tamene wa akene toa

litia toma pokomepa Akolalike wene mekoa togateko kotu kakoa eni toko. One agale-kama yakoa teketepa nipa e̱e nimini Akolali patu kautakoane kama puku wa totome wene toko. 6 Panagome-kiti Akolali patu kautakoane kama puku wa okomepa nipa Yesu Keraisu itonoke mekana toa oneka meamedeko.

Yoneyo Weneya Totono Yametanemo

7 Anu kolotini yene kini toatikimo kiwike wini wiane wetekakupa weneya totono titiane yameamuku. Kini Yesunole titia takakete yatekoina totono i lokoane uku-ye. Eina namolo totonopa kime namolo takoa yatekoinakamo uku. 8 Enipa namolo yatekoina totono wane ukuyake weneya totono keneya yameteku. Yesu itonoke nome mekome titia toka toa kiwika pa dikoa toomoa pekete tikimoke uku. Nipa yomiyomupa ete toa toma pokome kamotoa eni nimini pa̱ wete toa kakolo ni uku.

9 Panagome-kiti eni pa̱ke weneya totono litiane tuku wa oake one oya ago-pala kotimi yoa mekomepa opika yomiyomu keneke pa yawa meko. 10 Panago-kiti one oya agoke wene mekoa mekomepa pa̱ke eni yawa meko. Dikako ago one tepene poane wene piameneya tokome ogo witikolo ka̱iapitakaya wa piti moamoko. 11 One oya agopa-pala kotimi yoa meko agopa yomiyomu keneke yawa meko. Nitoa pameneka agopa tootokaneya yakilepa eni yomiyomume leneta likatapeneya tokome one poatekoka tatanu po yatekakolo yawa meko.

12 Anu de mati-kiti i agale tigini kiwike wini wiane wetekakilepa Akolaliyo kini tokoi poanele oi moa po letu mekakana keetapea wakilepa Keraisuno ibinike tokolo ni wiane wetekaku. 13 Etene-mikiti kimepa itono tibuta wete latia piameneyake pa mea kama nekene ago wene taneya mekili tekene i agale ni oane wetekaku. Tuali-kiti kime poane peku pine ago wete moa kawikaneya tokolo i agale oane wetekaku. Mati yatene i agale kiwike wini wiane wetekakilepa Atai Akolali wete wene taneya mekili ni tuku.

14 Etene-mikiti kiwike i agale wini oane wetekakilepa padeya padeya wete latiameneyake pa meemoa nekene agopa kime wene taneya mekili ni tuku. Tuali-kiti kiwike i agale wini oane wetekakilepa kini eya tikileke ni tuku. Kiwi tele tootapeneya mea ni Akolaline peku noa toa ni poane ago Setanu moa kawikaneya mea tikili ni tuku.

15 Itonokeka ni itono patu pia kawa tokaya-kitikeka wene piitikaneya meameamene. Enika eniyakedo wene piitikaneya meketepa nipa Akolali wene toamiki. 16 Poane yename ele kule poanele toadiya wa wene pia mea ni leneme eya kuya moadiya wa tepi moa ni eya kuya kamoya i motuku toa kimeka moati wa mate agale oa ni ele kule itonole toa tikilepa Atai Akolaline peku noameneya itono peku-kama nakete ni tiki. 17 Itonopa takoa poatekoyake tiki. Nika ali atoa itonoke mekete eya kuya moadiya wa wene pia motikiya-kitika takoa pootapeoo. Nitatekoyake Akolaline wene pikole litia toko agopa pa mea kama poademe toko.

Keraisu-pala Pine Wia Poi Teigo Ago

18 Anu mati-kiti wipitia ta patateko tigotoma noko. Keraisu-pala poi te̱ia meko ago noademe toko wa oa pianemo kime yatekoina. Eina oa piane toa Keraisu-pala poi teigi yene kainya mati wete taatekoa nokala taneya.

Nitaneyano, wipitia ta patateko tigotoma nekedeko wa totome wene toko. 19 Eni yene toto pakeke meake tewitikoa wakilepa toto yatene toameneya tokome ni tokoi. Nitane yenepa toto yatene too tokapa nipa toto-pala odeneya pa mea kawei tokake e yenepa toto yatene toameadeko wa wene tomotoa tekete ni wawa pokoi.

20 Anu oya-lawe kime pade edikoa meamiki. Epetane Yomini kiwike awia tagatapemotoa wetekaneya tokome kiwi peyame Akolaline nimini peku wene toa naki. 21 I agale wiane wetekakilepa kime one nimini peku wene toameneya meki wane wetekakuya mena. Kime wene taneya mekino, i agale oyake yakoa moi wane wene tekene wetekaku. Kapene agalepa nimini pekuke titia noamoko waka wene taneya meki.

22 Kapene wakako ago te-pe. Yesu onepa Akolaliyo kakapiane ago Keraisu mena wa oko agopa kapene ago eni. Dikane agopa Keraisu-pala poi tẹia meko ago. Atai Akolali-pala mana Keraisuta einagome wakome wako. 23 Mana Keraisu wako agomepa etene Akolali-pala dekoa wakome wako. Keraisu onepa Akolaline mana wa oko agopa Atai Akolaline yatene ago eni.

24 Yesunole titia takama pekete yatekoina agalepa kini tepene pa luaneya meamene. Nitiketepa mana Keraisu Atai Akolalita-pala lipua mekete toi. 25 Keraisuyo kiwi auapekene dikou wa oa pikilepa toto mea kama poatekomo eni oa pika.

26 Kipala i agale ikilepa kiwi oa yotokoa enoai tiki yeneke uku. 27 Keraisuyo Epetane Yomini kiwike awia tagamotoa moa wetekaneya. Opika kiwike pa awia mekolokakono, padameka ipa poanele ipa epetanele wa kiwi wene takatiki toa mena. One Epetane Yominiyo-kama pademo pademo wene taka taka tokolo ni uku. Wene taka taka tikilepa niminimo-kama wene takakoya. Kapene agaleka wene takamoko. Keraisu-pala pa lipua meato wa one eni wene takaka toa litia toma pamene.

28 Opi anu mati deya-kiti kipala eya waneka ukuno, yakamene. One-pala lipua-kala meamene-ye. Nitoa meketepa one wakapea noka-pete one kakaya liti pamene ya toameneya atiki toa meoi. 29 Akolali onepa kị̄yo akenele-kama toko ago wa wene teketepa nipa kị̄yo akenele toma yaki peyapa one mana kono-mikiti waka wene toi.

3

Akolaline Mana Kono-mikiti

1 Atai Akolaliyo totopa one peku mati-kiti wa moa latikakano, totoke etene wedoa wene mekoa mea tadeko-loo. Ẹ̄e nimini, totopa one mana kono-mikiti. Itonole toma yaki-kitame totopa dikane ali atoa tadeko wa agopa tokolo pa meki. Nipa Akolali wene toamekẹte tekete toto-kitika wene toamiki. 2 Anu kolotini yene totopa Akolaline peku mati-kiti wa wene tokoyake naniko mekete toatekole i wa agopa tokolo meko. Eni agopa tokoloka one wakapea nokalepa one keneya latitapeneya meoo wa totome wene toko. Tone lene pogakoa enekete tekete nitaneya meoo. 3 Keraisu nokale edikaneya meouno, ke wa nepia meki peya poane wene takoa koikatapeneya meada wa Keraisu meko toa wene kị̄yo akeneya meki.

4 Poanele toko agomepa nipa Akolaline totono tetekoa toamoko. Padele padele tokoi poanele peyapa Akolaline totono tetekanele. 5 Keraisu taatekoa nikilepa tone tokoo poanele

kogatapeademe ni nekeneya. Nitane agome poanele padeleka toameneya wa kime wene tiki. 6 One patu kautakoa meki-kitame poanele tekete-kala meamikiya. Poanele pa tou wa wene pia toma yako agomepa nipa Keraisu enamoa onepa Akolaline mana wa wene toamoa toko.

7 Anu mati deya-kiti pade-kitame kiwi oa yotokakayano, eya wa wene taneya meamene. Kiyo akenele toma poko agopa wene kiyo akene ago eni. Keraisuyo kiyo akenele toma poko toa onemeka toko. 8 Poanele pa toma yako agopa Setanuno yatene ago eni. Setanu einagome namolo namolo titimoa poanele-kama toma nekeneya. Akolaline mana taatekoa nikilepa nipa Setanuyo poanele-kala tanele wia agopa takatapeademe ni nekeneya.

9 Akolaline mati-kitame poanele pa toma yawamikiya. Akolaline peku nakeneya tokome poane totono litia tamele toamoko. Akolaline peku mati-kiti tokome poanele toma yamele toamoko. 10 Akolaline peku mati i, Setanuno peku mati i wa totome takoa enekilepa eya wa wene taneya mekete toko. Kiyo akenele toma yawamoa one oya-laweke wene mekamoa toko agopa Akolaline peku mati mena.

Ete Oto Wa Wene Mekanali Yoma Pamene

11 Tone tone wene mekanali yoma poatekomopa i i wa Yesunomo titititikakete olaukane toa kime yatekoinano, nitatoane uku. 12 Eya ago Adamene mana Keineyo tane toa toamato. Keine einago poane agono peku nakene ago tokome wamene ago Ebele wia tukaneya. Dekale wia tukaneya-pe. Poanele toma yakome tokome epetanele toma yakene ago wamene ago Ebele-pala wene poaneya mekome ni taneya.

13 Nitane toa itonole toma yaki-kitame kipala kotimi yoa mekolipa wene kainya piameamene. 14 Totopa tuatekoo peku laweteka-goke lukoa mekoota tewitikoapa meemoa poateko peku laweteka-goke lukoa menadeko wa totome wene toko. Tone oya-laweke wene mekoa mekete tamele toko wa wene toko. One oya-laweke wene mekamoko agopa one tuateko peku lawetekagoke pa lukoa meko. 15 One oya ago-pala kotimi wene luko agopa ali wia tukaka ago tetepo taneya meko. Ali wia tukakagomepa meemoa poateko peku noamoko.

16 Yesu Keraisu totoke tuaneya. Nipa ete ali atoake wene mekakete toateko adeka pia tuaneyano, tone oya ali atoa wateaneya kamotoa totoka edikoa tuamedeko. 17 Kamo agome-kiti one oya ago ponopene ago padeya-kiti toamokolo enekomeke ela moamoa padeyaka meamokomepa nipa Akolalike wene mekoane meateku peku naku wa edoa omotoa-pe. 18 Anu kolotini mati-kiti pa kabunume i ago i atoa neeke wene mekoane meku wa wamato. Neeke wene mekoane meku wa yete pade ali atoa mama moa auapeato.

Akolaline Leneke Atiki Toa Meatekomo

19 Edikama yaketepa nipa nimini peku laweteko agono mati mekene ni tuku wa totome amele toko. Nika Akolaline leneke tepe kolotini kilikoa pimotoa meamele toko. 20 Nipa tone tepeme toto kikoa akakoloka Akolaline leneke atiki toa meamele toko. Tone tepeme tone tokole kiyoke-kama takoa enoa akakile toamokoyake Akolaliyo kiyoke-kama takoa enekala toko. Padele padele peyapa oneme wene tootapekome tokome toto pa puputua akamoo. 21 Anu kolotini yene tone tepeme toto kikoa akamokolopa Akolaline leneke

atiki toa meamele toko. 22 Nitoa mea i i wa one kowitikolo oneme yakoa tootapekala toko. Oneme tamene wa oko toa litia toa ni one wedikatekole toa tokolo tokome tone kowitikole yakoa toko. 23 Eya tamene wa oneme oko. Mana Yesu Keraisuno ibini wedekoa oneke wene tugoa mea ni Keraisuyo oka toa ete oto wa wene mekanali yoma pamene wa oko. 24 Akolaliyo tamene wa oko toa litia toko agopa Akolali-pala lipua meko. Akolalika einago-pala lipua meko. Akolali toto-pala lipua meko wa totome wene tokopa one Epetane Yomini wetekakale awinome mekome wene taka taka tokolo ni wene toko.

4

Epetane Yominike Akenemo

1 Anu kolotini yene kipala eya wane pubu uku. Ali kainya matiyamepa Epetane Yominiyo wene takaka toane uku wa eketeke kapene agale oa pupitikama yaki. Nipa Epetane Yomini awitaneya mekene uku wa iki-kitipa e̱e nimini iki wa mekamotekete pitakete wameamene. Kiwike awitane yominipa Epetane Yomini patu, pa yomini patu wa takoa enekala tamene. 2 Yesu Keraisu itonoke nikilepa ali latitapea nekeneya wa oko agopa Akolaline Epetane Yomini oneke awinome mekale tokome ni oko wa totome wene toko. 3 Yesu Keraisu ali latitapeneya nekeneya wa wamademe wako agopa einagoke kapene yomini awinome mekale ni wakome toko wa totome wene toko. Eni kapene yominipa Keraisu-pala pine wia poi te̱ia meko agonono yomini. Einago noono, nepiamene wa pubu akenemo yatekoina toa eni taatekoa nekedeko.

4 Anu mati deya-kiti kipa Akolaline peku mati-kiti tekete Akolalinemo koigoa kapene yokoa okoi yene wete moa kautakoi. Nipa itonole tiki yeneke awitane yomini moa patukako Epetane Yomini kiwike awinome mekale ni tokoi. 5 E kapene yokoa iki yename itono peku noai tekete itonomo-kama okala tiki. Nimo-kama ikili tekete itonole tiki yenamepa yakato wa yakoa motiki. 6 Totopa Akolaline peku mati-kiti. Akolali wene tiki yename tone okomo yakoa motiki. Akolaline peku noamiki yename tone okomo yakoa moamiki. Tone okomo yateki yenepa nimini peku lawetekagono Yomini kiwike awinome mekale ni yateki wa totome wene toko. Yakamiki yenepa kapene peku laweteko agono yomini kiwike awinome mekale ni yakamiki wa totome wene toko.

Akolaliyo Wene Mekanele-kama Tokomo

7 Anu kolotini yene tone tone wene mekanali yoma patoane uku-ye. Panago one oya-laweke wene mekoa mekilepa nipa Akolaliyo titia tanele eni toko. Nitoa meko agopa Akolaline mati. Einagomepa Akolali wene toko. 8 Akolali one tanele tokome ali atoake wene mekoa-kama mekono, one oya-laweke wene mekoa meamoko agomepa Akolali wene toamoko. 9 Akolaliyo toto meemoa pomotoa tokome mana odene ago itonoke moa wetekaneyano, totoke wene wedoa mekaka matiyame tadekolo. 10 Nilepa ali atoa toto oneke wene mekakole mena. Totoke wene wedoa mekoa mekome eya taneya. Tone toko poanele takoa mitikademe pinali one tigini lodo you toa tumotoa one mana moa wetekaneya. 11 Anu kolotini yene Akolali totoke wene wedoa mekoa mekome enile taneyano, ke wa tone tone wene mekanali yoma pamedeko. 12 Padameka Akolaline lene timini enekilepa toameneya. Padameka enamikilika tone tone wene mekanali yoma pokolopa Akolali toto-pala lipua meko.

Lipua mekomepa totoke wene mekoa meateko kotu kakoa wene mekoa meko.

13 Akolaliyo one Epetane Yomini totoke moa wetekaneya tokolo eya wa wene toko. Totopa one-pala lipua meko. Onepa toto-pala lipua meko. 14 Nika tone leneme enekoona eya wa toawea oko. Atai Akolaliyopa itonoke meki yene toa motokoano pa wa mana Keraisu itonoke moa wetekaka. 15 Yesu onepa Akolaline mana wa toawea oko ago einago-pala Akolali lipua meko. Einago Akolali-pala lipua meko. 16 Akolali totoke edikoa wene wedoa mekoa meadeko wa wene tekete one patu kautakoa kako.

Akolali one tanele tokome ali atoake wene mekoa-kama meko. Eko ali atoake wene mekoa meki yenepa Akolali-pala lipua meki. Nitiki yene-pala Akolali lipua meko. 17 Akolaliyo tone tone wene mekanali yoa tagateko wene toopikana toa eni tomotokopa nipa ali atoa takoa enoa akateka ta pataka-pete kibu moamene piti moameneya atiki toa memotoa ni toko. Totopa itonoke Keraisu keneya mekono, kibu motokaya wa piti moateko toa mena. 18 Eko ali atoake wene mekoa meketepa nipa kibu motokaya wa piti moateko toa mena. Eko ali atoake wene mekateko kotu kakoa wene mekaketepa nipa piti takaketikoa wawa kilikoa meko. Panagome-kiti piti moa mekilepa nipa one poanele tokake kibu motokaya wa piti moa meko. Piti moa meko agopa nipa eko ali atoake wene mekateko kotu kakoa wene mekamoko.

19 Akolali totoke wene mekoa mekilepa one weneme titia taneya. Nitaneya tokome toto oneke ete wene mekoa meko. 20 Panagome-kiti Akolalike wene mekoane meku wa oake one oya ago-pala kotimi wene luaneya mekopa nipa kapene ago eni. One leneme eneko ago-pala kotimi wene luaneya mekomepa nipa one leneme enamoko ago Akolalike etene oyake wene mekamele toamoko. 21 Keraisuyo tone litia toateko totono yametekome eya wa oka. Akolalike wene mekoa meki yenepa kini oya-lawekeka wene mekoa meamediki wa oka.

5

Yesuke Wene Tugoa Meketepa Itono Peku

Naki-kiti Moa Kautamele Tokomo

1 Yesu onepa eina Keraisu wa papete ibini oa piane ago tadeko wa wene tiki yenepa Akolaline mana kono-mikiti eni. Nika eteneke wene mekoa meki yenepa one manakeka wene mekoa meki. 2 Akolalike wene mekoa mea ni oneme tamene wa oka toa litia teketepa nipa Akolaline mati-kitikeka wene mekoa meadeko wa totome wene toko. 3 Akolaliyo tamene wa oka toa litia tikilepa nipa oneke wene mekoa mekete tekete ni toko. Oneme tamene wa okalemepa tone wene moa keda takamoko. 4 Ni edoa-mo. Itonoke ele kuleme ali atoa likoa enekakole-kiti Akolaline mana kono-mikiti peyame ete pedekamele toko. Nipa tone Akolalike wene tugoa mekete tekete nitamele toko. 5 Itonoke ele kuleme ali atoa likoa enekakole-kiti teyo ete pedekamele toko. Yesu einagopa Akolaline mana wa wene toko agome odene ete pedekamele toko.

6 Yesu Keraisu itonoke nome mekomepa ue moa ni kamate pomotoa tuka. Einagome ue odene motoka mena. Ue moa ni yomo lekaneyake wia dekakoli kamate ponomotoa tuka. Enile tokagopa Akolaline mana wa Epetane Yo-miniyo toto wene takako. Epetane Yominiyo niminimo-kama oko ago tokome ni toko. 7 Yesu onepa Keraisu wa papete ibini oa piane

ago tadeko wa totome wene tomotoapa eya tebolome tiki. 8 One Epetane Yomini one motoka ueta one penane kamate toa eniya-mename odenele tane tetepo tokolo onepa Akolaline mana wa toto wene takakala tiki. 9 Ete yename-kiti kini leneme enekoimo i i wa toawea ikimopa totome yakoa motoko. Nitikono, Akolaliyo akenemopa totome etene tobou kakoa yakoa moamedeko. Einago Akolaliyo Yesu einagopa one mana wa akeneya. 10 Akolaline manake wene tugoa meko agomepa Akolaliyo mana Yesuke akenemo nimini akedeko wa onekemo pikoa kako. Akolaline agale yakoa moamoko agomepa Akolali kapene wakako ago tetepo takoa meko. Akolaliyo manake akenemo yakoa moamokome tokome ni toko. 11 Akolaliyo toto-pala mana ko ikilepa kiwi mea kama po-motoane tuku wa okome taneya. Eni akene toa mana Yesu patu kautakoa kaketepa mea kama poko. 12 Mana Yesu makutukoa motokagopa mea kama poko. Mana makutukoa moamokagopa mea kama pikilepa toamoko.

Toto Mea Kama Poatekomo

13 Kipala i i wane wiane wetekak-ilepa mana Yesuno ibini wedekoa oneke wene tugoa meki yene kipa etene mea kama poko wa wene to-motoane tekene ni tuku. 14 Akolali kakakoa kowitikilepa atiki toa mekete kowitiko. Nipa one wene pikole litia kowitikolopa tone kowitikole-kama yakoa too wa atiki toa mekete kowitiko. 15 Tone kowitikoya-kama Akolaliyo yakoa too wa totome wene teketepa nipa eni kowitikoyapa Akolaliyo papete wete yakoa toopianeya waka wene toko. 16 Kini oyagome-kiti padele poanele one yomini moa atukamatekole tokolo eneketepa einagono kowitikamene. One mea kama pomotono, nitamene. Pinali one yomini moa atukamateko poanele toko agoke uku. Wa padele poanele tokoleme pinali one yomini moa atukatekoyano, eni poanele toko agono kow-itikamene wane wamuku. 17 Ali atoame ele kule poanele tikilepa Akolaline totono-kama tetekakete tikili uku. Nimo ukuyake ali atoame tiki poanele-kiti padekame kini yomini moa atukamokoya.

18 Akolaline mana kono-mikitame poanele toma yawamiki wa totome wene toko. Akolaline mana Yesuyo eni yene pawe toa talo toko. Nitikono, poane peku laweteko ago Setanuyo Akolaline eni yene mitikoa ete moamele toamoko.

19 Toto peyapa Akolaline mana kono-mikiti wa totome wene tokoyake eya waka wene toko. Ete yene ta piko peyake poane ago Setanuke-kama lukoa meki.

20 Totome eya waka wene toko. Akolaline mana taatekoa nome mekome pademo pademo i i wa toto wene taka taka tikilepa nimini Gode Akolali wene tomotoa toka. Totopa nimini Gode Akolali-pala lipua mekilepa mana Yesu Keraisu-pala lipua mekete tekete ni toko. Yesu einagopa oneka nimini Akolali. One patu kautakoa kakete mea kama poko.

21 Anu mati-kiti kapene gode-kiti titi toma yamene-ye.

Opa anu agale eni.

2 YONE
Yoneyo Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Yone nopa Keraisuno ali atoa yopiku agome uku.

Kamo koni atoa Akolaliyo takoa motane atoa neeke ni neke mati-kitikeka i pipia wini wiane wetekakilepa nimini peku noane tekene kiwike wene mekoane mekene tuku. Kiwike wene mekoa mekilepa noanu odene mena. Nimini peku naki peya kiwike wene mekoa meki. 2 Kiwike wene mekoa mekilepa nimini peku nakoya tekete ni toko. Eni pekupa takoa poameneya tone tepene pa pia kawoo. 3 Atai Akolali mana Yesu Keraisutame toto pewe wia ela moa tepe kilikoa pikoa toi. Nipa nimini peku noa wene mekanali yotokolopa nitoi.

4 Neke mati padeka-kitame nimini peku noa tokoile enekouna tekene wedoane wediane meku. Atai Akolaliyo tamene wa totopala okana toa eni tokoi. 5 Opi kamo koni atoa toto peya wene mekanali yoomoa pato wane ne kowitoane uku-ye. Nipa weneya totono litia tato wane ekene wamuku. Yesunole titia takakete yatekoona toa litia toomoa pato wane ekene uku. 6 Ete oto wa wene mekanali yoma pamene wane ikilepa nipa Akolaliyo tamene wa oka toa litia tamene wane ekene uku. Eni totono kime titia yatekilepa Akolaliyo ete oto wa wene mekanali yoma pamene wa okana totono eni yatekoi.

7 Ali atoa oa yotokaki ali kainya matiyame ta piko peyake eya wa oa pupitikama yaki. Yesu Keraisu itonoke nikilepa nimini ali latia nekeneya mena wa iki. Dikane yename Keraisu-pala pine wia poi tagoa ali atoa oa yotokoa tiki. 8 Nitikino, Keraisunole takama yakilepa pata pale takayano, wedoa yamene wane uku. Akolaliyo tone toma yakoole topo takakome pupu poi wedoa mou toa pewe wia tagatapemotoane tekene ni ukuye.

9 Keraisuyo i i wa olaukane totono panagome-kiti litia toamokome pademo pademo pamo yakoa etepea pokomepa nipa Akolali-pala lipua mekoya mena. Keraisuyo olaukane totono litia toko agopa Atai Akolali mana Keraisuta-pala lipua meko. 10 Panago-kiti kiwi mekoita wida nokome Keraisuyo olaukane toa olaukamokalepa kini yapu noo wa makutukoa moameamene. Ke wa yonoka moameamene. 11 Dikane agodo kime makutukoa moteketepa nipa one-pala kibutua poanele tekete toino, makutukoa moameamene.

12 Kipala pademo pademotaka oadiyano wene pikounake i pipiake wiane mekamuku. Nitikuno, toto peya wedikete wedia tagatapeatoanepa kiwi mekita wida nekene kiwi kakakoane ou.

13 Neke wamene atoa Akolaliyo takoa motane atoa one mati-kitamepa kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

Opa anu agale eni.

3 YONE
Yoneyo Tebolo Takoa Wia Mekane Pipia

1 Yone nopa Keraisuno ali atoa yopiku agome uku.

I pipia i i wane wiane mekakenepa anu kolotini ago Gaiasi nepala uku-ye. 2 Anu kolotini ago nepa wene epetaneya-kama mekono wene tuku. Nitikuno, ne tigini kakale wedoa memotoane tekene neke kowitikaku-ye. 3 Tone oya ali pade-kiti wida kawa nekete eya wa okoi. Ne einago Gaiasiyo Akolaline nimini peku noa tokome toko. Akolaline niminimo namolo yakoa tokana toa pa tokome toko wa onokoli yatekene wediane kakou. 4 Anu mati-kitame Akolaline nimini peku noa tiki ko yatekene-kama ke wane wediane tagatapeku.

Yoneyo Gaiasi Kei Pikome Akenemo

5 Keraisuno ali-kiti mone padeka ta lono kawa niki yeneka ke wa neme makutukoa moa auapekala teke toko. Widikakilepa neke toateko toa wedoa teke toko. 6 Eni ali-kiti oto neketepa kiwike wene mekoa meke toka ko i i wa i losu yapuke oboai tiki yene-pala toawea okoi. Eni ali-kiti ne mekota wida wakapea note meemotekete padeka poadete kakolipa nipa poatino poe wa auapeamene. Akolaline wene moano, nitamene. 7 Eni ali-kitame Keraisunomo oma pato wa kini ta tewitikaketepa Keraisuke wene tugamene yenaneke padeya deyaka oia moameneya pa pekeneyano, auapeamene. 8 Dikane ali-kiti tone yapu noatino noe wa makutukoa moamedeko. Akolaline niminimo oa aua pomotono, eni yene-pala kibutua auapeatoane uku-ye.

9 Wini losu yapuke oboai tiki yeneke pipia pade wiane wetekakouyake eya ago Daioterepisiyo anu wiane mekakene okoumo yakamademe wakome toko. Onepa ako odene mekene kiwi yopiou wa wene pikome toko. 10 No wida nekenepa winagome nooke poanemo-kama i i wa kapene wakoa akedekomo toaweane ootapeou. Einagome one eni tokana poanele moa patukakome eyaka tokome toko. Tone oya alikitika makutukoa moamademe wakome toko. Ni wini ali atoa padekame kini yapu noe wa tone oya-lawe makutukoa moadete tikilipa einagome one losu yapuke wa noamoatino poe wa litikala tokome toko.

11 Anu kolotini yene dikanele ele kule tiki poanele kotukoa toamoano, epetanele tiki yename tikile kotukoa tamene. Epetanele toma yaki yenepa Akolaline mana kono-mikiti eni. Poanele toma yaki yename Akolali enekileka toameneya. 12 Eya ago Demiteriasi one ko peyame ikilepa epenemokama iki. Nipa Akolaline nimini totono litia tokole enekete one kei pikala tiki. Totomeka one kei piko. Enipa totome nimini akediki wa kime wene tekete tiki.

Yoneyo Wipitikome Lionate Akenemo

13 Nepala pademo pademotaka oadiyano wene pikounake i pipiake wiane mekamuku. 14 Ne kakakoane ou. Nipa neke lene timini enoukene wida wete nou.

15 Akolaliyo ne tepe kolotini kilikoa pikamotoane neke kowitikaku-ye. Neke oya-lawe i take meki-kitame ne meamene wa iki-ye. Tone wini oya-lawe odene odene wa ibini oa yono motokakala tamene.

Opa anu agale eni.

YUDE
Yudeyo Wia Wetekane Pipia

1 Yude nopa Yesu Keraisunole takama yaku agome i pipia i i wane wiane mekakenepa Atai Akolaliyo wene mekoa one wa kayo oa motane yene-pala uku. Nipa Yesu Keraisuyo pawe toa talo toko yene-pala uku.

2 Akolali kiwike wene mekoa mea ela moa tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikaku-ye.

Yudeyo Kapene Wakakoi Yeneke Akenemo

3 Anu kolotini yene toto peya Akolaliyo toa motanemo pine toaweane oadiyano wene pik-ounake eni wene wiane wakene eya waneka uku-ye. Akolaliyo one wa takoa motane yene i i wa onekele takakete toatekoi totono pademoka katekameneya yameta-peane toa wedoa litia tamene. Nitoa poi wedoa tou toa tekete one agale wakene yene-pala agale toonali yamene wane uku. 4 Pade ali-kiti kiwi pakeke paigakoa keneya lua meaneya tokolo tekene ni uku. Eni yenepa Akolaliyo wia atukoa wawoo wa papete wia mekapianeya. Nitane yename eya wa kapene yokakete iki. Akolaliyo kiwi pewe-kama witiko. Nitane ago tokome kiwi kibu moamoono, ele kule poaneleka atiki toa mekete tamele toko wa etepea poanele toma yakete tiki. Nipa ali atoa toto peya lukoa meateko Ali Muno Yesu Keraisu kote tokolo wakete tiki.

5 I oatekumopa kime wete yakatapeneayake eya wane wene takoane uku-ye. Toto yatene Idipi take labakaneya mekoli Ako-laliyo toa motaneyake wa naniko padeka-kiti oneke wene tugoa meamokoli enekome kiwi wiou wa wia tukatapeneya. 6 Eya waka wene taneya meamene. Akolaliyo one edelo ali-kiti eka kuka ta talo takamene wa tatimo tatimo toa yametekana toa padeka-kitame toa wakete etepea pekeneyake yomiyomu toologaneta moa pitikaketikaneya. Nipa wipitia ta patakale ali atoa takoane enoane akakou-pete kiwi wiouno nepiamene wa kapa po kakoa nitaneya. 7 Eina edelo ali-kitame tane toa eya tata Sodome Gomora tatake pitane yene ni eniya liti piane ta-kitike pitane yene ali yatene wa atoa latikoa koua pia ele kule toamatekoile toa meaneya. Nitaneyake Akolaliyo kibu mo-tokome toe mineke mea kama poati wa moa pitikakilepa kiwika kibu mouno, edikameamene wa ete yene peya pubu okome taneya.

8 Opika kiwi wini oa yotokaki ali-kitamepa eina yename tuku pekete tanele tekete tiki. Nipa pulete enekoule tuku wa kini tigini wa toa potokoa Akolaline agale tagoa toamoa ni one peku noa tiki edelo ali-kitika taumada toa tiki. 9 Ako meane tobou edelo ago Maikeleyo Mosesene tigini mou wa one tigini litiyo Setanu-pala agale toonali yoa kakilepa Setanu taumada tamene kote tokale eya wa akeneya. Ali Munoyo ne kikoa akamotoane uku wa akeneya. 10 Kiwi wini oa yotokaki ali-kitame nitamekete kini wene toamikile-kiti pale tane tetepo takoa taumada tekete tiki. Nitoa meapa yokome one weneme-kama ele kule lene pianele wene toa toko toa wini poane yename tekete tiki. Nitiku pekete toa kini wa moa atukakete tiki. 11 Ae, wini yename dika dika toamene tete moadeteke eya ali-mename papete pale tane toa tekete tiki. Keine wamene ago Abele-pala wene poaneya mekome wia tukoa ni Belameyo kue moademe Iserele yatene etepea lia aua pome ni eyago Kora Moseseke

lukoa meamademe wawa tane toa tekete tiki. Wini yename kiwi edikoa oa yotokakilepa tua atua poadeteke tiki. 12 Ae, anu oya-lawe kini losule tekete odene wene pia toge kia mekoika wini yename nee noa tagatapea kitipu meato wa paya nou toa note mekete kini wa lawetekilepa kini toge toa potokakete tiki. Nipa ali atoa ko akamoko kalepeta nou toa note kiwi toa potokakete tiki. Ni yomo pade kụ tuateka-peteka kụ tu-amokale pinagome tọa mitikakale ala tootapeneya piou toa wini yename pale toa meki. 13 Ni kusa ue leau oa pewikanokome matanu ludu lako aumoa mitikou toa ele kule ya tanele tekete tiki. Ni tagoi-kitika likonu pa yawa-kala meou toa pạ toamokota yomiyomu keneke-kama mea kama poati wa Akolaliyo kiwi oa yotokaki yene wete moa kakapianeya.

14 Wini yename toatekoilekepa eya ago Inoke namolo ago Adameke titimoa opia kakama nekene toa tatono takoa (naba 7) opiane ago einagome eya wa pa-pete pubu oa pianeya. Ali Munoyo one wa takoa motane edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa moa aua noo. 15 Nitoa nokomepa ali atoa peya takoane enoane akou wa eya too. Akolaline peku noamene-kitame onekele takamene kote motuku wa ele kule poanele etepea toma pote ni oneke poanemo oa tokoike nami wia kibu mootapeoo. Nitoono, nepiamene wa Inokeyo pubu oa pianeya. 16 Dikane yenamepa kọ-kama oa akoa agale oa ele kule poanele tou wa wene piki toa etepea litikete eya kuya mate agale oa kawa ni ete yename kini wene pikile tomotoa lede taba po pitikoa oa yotokoa tiki.

Yudeyo Pubu Oa Mane Mane Oa Tanemo

17 Anu kolotini yene Ali Muno Yesu Keraisuno Aposelo ali-kitame papete kipala eya wa pubu oa pikoina wene taneya meamene. 18 Wipitia ta patateka tigotoka-pete kiwi taumada tokoi yene taatekoa nekete taumada toa ni ele kule poanele tou wa wene pikoi toa etepea litia toma poi wa pubu oa pikoina. 19 Nitatekoi yename kiwi ete oto wa puutakutukamo-toi. Pa itono peku noai tekete nitoi. Epetane Yominiyo takoa wakene yeneke uku.

20 Anu kolotini yene Keraisunomo oneke kịyoke-kama olaukanemo kime titia yakoa motokoina toa pa yakoa moa togamene. Ni Epetane Yomini awinaneya mekete kow-itikala tamene. 21 Akolali ki-wike wene mekoa mekome pawe toa talo tokota pa eida-kama meamene. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi ela mo-tokome pa mea kama pamene wa ka yameademe tokono, nepia meamene-ye.

22 Keraisunomo pomeme tu-aneya mekete yakoa motiki yene ela moa auapeamene. 23 Ni ali atoa toe mineke meane tetepo taneya meki yene odoa toa moamene. Ni pade-kiti ela moa auapekilepa eni yene kini poanele pine yene kini maminake weamutane tetepo takoa auapeamene. Nipa eni yenane maminaka mitikamene kote moapa auapeamene.

24 Akolali-pala eya wa oa kei pia-kala katoane uku. Toto pata paka poamomotoapa neme-kama yopia kako. Nitoapa totopa poanele toamene yene tetepo takoa meke ne pạ teleta tootapeneya mekota kolotini natekoa aua poke kakamele toko. 25 Tone Akolali wa oateko agopa ne odene meko. Toto toa motikilepa neme toko. Nepa pạ patu-kama mea etene ako odene tobou ago mea ele kule telekole-kama toa ta piko peya talo toa toko. Nilepa itono tibuta wete latiameneyake laigoa neme

toma nekeneyano, opika nanikoka
widikakoa-kala kama pamene.
Ēe nimini.
Ōpa anu agale eni.

YAMEPIANELE
Akolaliyo Toatekale Papete Yamepianemo

1 I boku wiane mekakilepa one pupu takaki yename yakamotono, toawea akamene wa Akolaliyo Yesu Keraisu-pala oa piane toane wiane mekaku. Nipa one papete wene toopikana toa pene taatekoa toatekomopa no Yone one pupu takako ago akapoano pa wa Keraisuyo one edelo ago pade moa wetekakale nokome okana toane uku. 2 No Yoneyo enekoumo peya i i wane wiane mekakumopa ipa Akolaline agale Yesu Keraisuyo toawea akakamo uku. Ee nimini. 3 Akolaliyo okana toa taatekoa toatekomo i i wane wiane mekaku toa oi motokagopa kolotine meoo. Ni i bokupa einagome oi motokale yakoa motokoi yeneka kolotine meoi. Kipala i ukule taatekoa toateko tigotokolo ni uku.

Losu Yatene Tatono Kakoake Akenemo

4 No Yoneyopa Esia ta pikoka losu yatene tatono kakoake (7) i pipia wiane wetekaku-ye.

Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kowitikoane uku. Nipa eya ago papete meemoa nome opika pa mea kawa naniko taatekoa nome toko ago Akolali eni kowitikakilepa one Epetane Yomini-palaka odenemo oane kowitikoane tuku. Eya Yomini Akolali meko walai liti one leneke kako Yominike uku. 5 Ni Yesu Keraisu-palaka odenemo kowitikaku. Akolaliyo oka toakama toawea akoa ni tuane ali atoa naniko kamoa pomotoa one namolo takoa kamoa poka agoke uku. Oneke-kama ako odene meki tobou ali peya lukoa meki.

Einago totoke wene mekakomepa tone toko poaneleme toto moa labaneya kakoota one kamateme toa motaneya. 6 Nipa totome ete ali atoane kowitikoa ni oneketai Akolalinele takoa tomotoa tokome taneya. Nitimotou wa totopa one yapulu yene moa latikaneyano, Keraisu einago ako odene mekome telekole-kama toomoa poo wa one kei piatoane uku-ye. Ee nimini.

7 Yakoe. Keraisu einago wedo patu mea noademe toko. Nitoa nokale peyame enekilepa one tigini lagotane yenameka enoi. Eni noka-petepa ta piko peyake pitikoi-kiti einagoke tumai meou toa keneya wene keda taneya meoi. Ee nimini.

8 Ako odene mekome telekole-kama toko Ali Muno Akolaliyo eya wa oko. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku wa oko. Nipa opi opi mea namolo namolo meemoa nome naniko naniko taatekoa noateko agome oko.

9 Nopa kini oyago Yone Yesu-pala lipuane mekilepa kiwi mekina toane meku. Nipa ke enekakolo meake onekele takoa togato wa oneke poti lukoa mekina toane meku. Akolaline agale Yesunomota toaweane okouke po yapu pitikene tekene ni uku. Kusa ue muke piane Patemose take i mekene uku-ye. 10 Ko mea pupu toamene-pete pade Epetane Yomini awia tagatapeneya mekene yatekolu mukiti lono bera telo pitapeou toa agale ludu nokome okale yatekou. 11 Agale ludu nokome okome neme wida meke eneko toa bokuke wia mekamene. Wia mekatekoapa Yesuno ali atoa ta tatono kakoa (7) mekika wetekakala tamene. Nipa Epesase Semena Pegamame Taiataira Sadise Piladelepia Leodisia eni ta-kitike pipia wia wetekakala tamene wa okale yatekou.

12 Yatekene teyo oko patu wane peketapeane enekolu labo

tatono kakoa (7) pianeya enekou. Nipa golo kueme latiane labo-kiti pianeya enekou. 13 Eni labo-kiti pakeke Ali Yatenane yagono ago kakale enekou. Einagopa kawane wititapea tukane mamina kawa one palanu-pala golo kueme latiane po togotaneya kawa taneya enekou. 14 One lene timini one wago pineka ake tootapeneya kakale enekou. One pinepa sipi sipi kai pine kilue kale eya ake toko toa ake tootapeneya. One lenetapa toe itipono keneya oa kakeneya. 15 One kawatapa berasi wa akene kapa keneya yadi yadi tootapeneya. Toe mineke yoa natekane berasike uku. One agale ikilepa tube ue-kiti u̱u wa yotokome oko toa oka. 16 Einago one nimini yonamepa tagoi tatono kakoa (7) pikoa kaka. One kabunukepa eka okata olo kakene tue witaka. One lene timinipa lou pa̱ toko toa pa̱ tootapeneya. 17 Einago dikaneya kakale enekenepa one kawane kene tuane tetepo taneya auane pitalogakou. Nitikolu one nimini yono nooke pikome okome piti moamea. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku ago i kakuno, piti moamea. 18 Noanupa anu weneme meemoane nuku ago. Tukene tukouyake kamoane pekene meane-kala kama puku. Nitiku agome ali atoa tua pote mepokoi ta talo toane eni ta ketepono kago peateku ki pikoane kawane tuku. 19 Nitikuno, neke enekoa kakoya bokuke wia mekamene. Nipa opi taatekoa tokole-pala nani taatekoa toateko-leta i i wa bokuke wia mekoano ta wa nopala oka. 20 Nimo ootokoa kakome okome i tagoi tatono kakoa (7) pikoane kaku tagoi ni labo piatikiya tatono kakoa (7) neme enekopa eya adeka pikoya. I tagoi-kitipa edelo ali tatono kakoa (7) adeka pikoya. Losu yatene meki toa tatite toa yopiki edelo ali-kitike uku. Ni labo piatikiya tatono kakoa (7) kiwi losu yatene tatono kakoa (7) adeka pikoya.

2

Epesase Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

1 Nimo ootokoa kakome okome anu losu yatene Epesase take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

No eya tuku agome uku. Nimini yoname tagoi tatono kakoane (7) pikoane kawane ni golo kueme latiane labo piatikiya tatono kakoa (7) pakeke yawane tuku agome uku. 2 Wini toma yakile wene taneya meku. Kini pupupa kilikoa meamekete wedoa tiki. Ni ko̱ wameneya poti toa togaki. Ni poanele toma yaki yene kote tokolo waki. Ni pade ali-kitame Aposelo ago nuku wa kapene wakoa okoli pitia yakatekoapa kapene wakadeki wa waki. 3 Ni kini pupupa ko̱ wameneya poti toa togakilepa ke enekakolo meketeka no i agoke toa tete oyake moato wa toa togaki.

4 Widikoapa toa epetekaki wane wene tukuyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Nooke namolo wene mekoa mekoina toa opi wene wedoa mekoa meamiki. 5 Nooke namolo wene mekoa mekoinakale wene taneya meamene-ye. Nitikete ae opi etepeane yakedeku wa wini wene wia waatekoa kini namolo toa epetekakoinakale wa toma pamene. Wini wene wia wawameadekolipa nipa kini labo piatikiya wane eko pata moane piadene nou. 6 Nimo ukuyake kini eya tikileke kiwi kei piamedeku. Eya ago Nikolasine totono litia tiki yene kime kotimi yoa meki. Nipa noanume kotimi yoane meku toa tiki.

7 Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kiti - pala oko toane tọaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene meemoa pomotoane tekene Akolaline ipeke witako yomo kụ kotia namene wane yameou wa einagome oka.

Semena Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

8 Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Semena take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

No eya agome padele padele peya titianeka wipitianeka tuku agome uku. Tukene tuaneke wa kamoane meemoane puku. 9 No nitiku agomepa wida ke enekakolo ponopene yene mekino wene tuku. Kipa ponopene yene wane oaneke kamo yene tetepo takoane uku. Ni Yu yene padeka-kitame kiwi tegene matakete ikimoka wene tuku. Eni Yu yename kipa Akolaline Yu yene meko wa ikiyake Yu yene tetepo takamekene Setanuno yene tetepo takoane waku. 10 Kini tete moatikilekeka piti moameamene. Setanuyo kipa no Keraisuke edoa wene tugoa meki patu wa pene nome likoa enenokala too. Nitikale Setanuno peku naki-kitame kiwi padeka-kiti po yapu moa pitikakolipa ta noi kakoa (10) pataka toa tete mokoa kawei. Tuadekolupa tuou wa nooke wene tugoa mekolipa nipa moa patukane alike sili meou toane tekene mea kama pamene wane kiwi kei piou.

11 Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo Akolaline losu yatene-kiti-pala oko toane i tọaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene tukilepa toake ali atoa taku takoa tuatekoi ta enamoi. Nipa poane take poamoi wa einagome nopala oka.

Pegamame Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

12 Einagome no-pala eya waka oka. Akolaline yatene Pegamame take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Imo ikilepa eka okata olo kakene tue pikoane kaku agome uku. 13 Kini wini meki ta wene tuku. Wini takepa ete yene Setanuke lukoa meki. Kiwi pade nitameneya anu ibini wedekoa nooke wene tugoa meki. Wida Setanuyo yopiko take eya ago Adipasi anukumokama tọawea akakago wia tukanepeteka nooke wene tugoa mea no wawamokoina. 14 Nooke widikoa wene tugoa mekilika eya wane mane oane motukuno, yakamene. Kiwi padeka-kitamepa eya ago Belameyo namolo papete pale tanele tiki. Einagome eya taneya. Iserele yene etepea poanele toma pomotoa likoa enekome toatekale mone pitikaline tobou ago Belake yametaneya. Eina yametekana toa tokome Iserele yene likoa enekale iponoke lodo yotane nee moa noa ni koua piamatekoi atoa koua pikala taneya. 15 Ni kiwi padeka-kitame eya ago Nikolasine totono litia tiki. 16 Kini wini poane wene wia wamene. Wini wene wia wawameadekolipa nipa kiwi mekika poanele tiki yene-pala poi wete tonou. Nipa anu kabunuke kiwi wiatekou tue witaneya kakene nitou. 17 Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kiti-pala oko toane ukumo yakamene.

Poi moa patukoa anukule takoa togakoi yene eya moane meou. Akolaliyo papete kaukoa lawetane maana nee lawetoane ni ake tane kue wane meane tou. Eni kue wanekepa kini weneya ibini wia mekaneya pioo. Nipa ete-kitame wene toameneyake pinagome

odene weneya ibini i wa wene too wa einagome nopala oka.

Taiataira Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

18 Einagome nopala eya waka oka. Akolaline losu yatene Taiataira take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Imo ikilepa eya agome uku. No Akolaline Mana anu leneta toe itipono akene tetepo taneya kawane ni anu kawatapa berasi wa akene kapa keneya yadi yadi tootapeneya kaku agome uku.

19 Kini wini take mekete tikile wene taneya meku. Yete pade ali atoake wene mekoa ni nooke wene tugoa ni eko ali atoa auapea ni ke enekako-peteka enika enile toa wawamoa poti toma yaki. Nipa kini titikete toma yakoinakale moa patukoa wedoa toomoa yaki. 20 Widikoa mekiyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Wini atoa Yesebeleyo Akolaline agale toaweane akaku wa oake eyaka toko. Anukule takama yaki ali atoa etepea pomotoa likoa enekala toko. Nipa pamoko mea ni iponoke lodo yotane nee moa noa tamele toko wa wini atoame kiwi olaukakono, dekolo pa wa wetekamiki-pe. 21 Einatoa one eni poane wene wia wako patu wane yono lukoane mekene kibu moamokounake one eni wene wia wawamoko. 22 One wene wia wawamokono, walaike yeneme tuaneya pimotou. One koua pikala tokoi yenameka dika dika toamene tete momotoane wawou. Eina atoame olaukanele tewitikoa wawameadekolipa nitou. 23 Einatoane peku mati-kitika wiane tukou. Nitikolu enekete anu losu yatene ali atoa peyame eya wa wene toi. No einagome ali atoane tepene piko wene tetoa enekono, kini tokoo toa nami wikala toademe toko wa wene toi.

24 Ete Taiataira yene etepea pikiyake kime eni poane peku noa toamiki. Nipa Setanuyo kaukoa olaukane toa i atoame oa metekono, yakoa toamato wa kime litia toamiki. Nitikino, kini wene keda takakaya tokolo eya odene tamene wane uku. 25 Wida wakapeane nomotoa nepia mekilepa kini namolo yakoa motokoinakamo wedoa pikoa kawa nepia meamene. 26-27 Poi moa patukakete anu wene pikoule toa togakoi yene-pala eya wane oane tou. Pitikali ta piko peya pitiki toa talo toa meamene wane yameou. Nipa agetaiyo no yameteka toane kiwika yameou. Nitikolu kodou agome-kiti mete pade kamo itonome latianeya poadekale enekome kapa wapime wia kugutukou toa e ku pitikali wedoa yopia kaketepa moa kawikoi. 28 Nitamene wane koobu tagoikitika kini wane oane yameou.

29 Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peyapala oko toane toaweane ukumo yakamene.

3

Sadise Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

1 Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Sadise take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Imopa no eya agome uku. Akolaline Yomini tatono kakoane (7) ni tagoi tatono kakoane (7) pikoane kaku agome uku. Kini wida mekete tikile wene taneya meku. Kiwi mea epetekaki wa ete-kitame kiwi kei pia ikiyake noanume kipa tuane yene tetepo takoane meku. 2 Ali pade tuateko tigotokolo meou toa keneya anukule takoake waki. Anu Akolaline leneke mea epetekatiki kotu kakoa meamikino, atu

kamou toa anukule wa wedoa takama pamene. 3 Kiwi namolo olaukanemo yakoa motokoinakamo wene taneya meamene. Nipa einakamo wa litiane tou wa kini poane wene wia wamene. Atu kamoamokolipa kode ago keneya kotikatapeane nouno, nitamene. 4 Wini Sadise take ali atoa natetekoame kini mamina kege kakaya kekatekoa meou toa mea epetekaki. Ni yenepa ake tane mamina kakeneya no-pala opia yawei. Nipa kipa nitatiki yeneno, noe wane kipala odeneka yawou. 5 Poi moa patukakete anukule toa togakoi yene ake taneya dikane mamina kakeneya kawei. Dikane yene kini ibinipa mea kama poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuke pimotoane kogileka toamou. Ni Agetaika one edelo ali-kitika kakakoane i ago i atoa wane kini ibini oane kiwi kei pikala tou. 6 Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane to̱aweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

Piladelepia Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

7 Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Piladelepia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Epetanele-kama toane niminimokama oane tuku agome uku. No dikane agomepa Depidiyo yopia kako kago ketepono ki pikoane katekaku. Eni kago pekolupa padameka wa ketekile toamoi. Ni ketekolupa padameka wa pekile toamoi. 8 Kiwi wida mekete tikile wene taneya meku. Kipa tele tubeya toameneya meake anu agale litia toa anu ibini paya tetepo takamoa tiki. Nitiki yene kini mea kawadete tuapea poatiki kago keteponopa noanume pekapikouno, padameka wa ketekile toamoi. 9 I ukumo yakamene. Wini take kiwi pakeke mekete Setanuno peku noa tiki Yu yename kipa etene Yu yene meko wa oake kapene wakoa iki. Wini Yu yene moane kini kawane kene neuwe tukua memotou. Nipa no einago kiwike wene mekoa mekome ni tadeko wa wini yename wene tomotoane tekene nitou. 10 Anukule ko̱ wameneya poti takama yamene wane okouna toa kime pa tiki. Nitima yakino, eya tou. Itonoke meki peyane tepene piko wene keleyo witakamotoa ele kuleme ke enekaka-petepa kiwi toane mou. 11 No wakapeane noateku tigotokono, kiwi kei pikene meatekuya wane padame odomoa pokayano, kipala okouna wedoa pikoa kamene. 12 Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yenepa anu Akolaline tobou losu yapu pigi tetepo takoane one yapu moane mekou. Nipa Akolali mekota tewitikamoa eida-kama memotoane nitou. Dikakoi yenane tiginike eya ibini-mene wiane mekakala tou. Anu Akolaline ibini wiane ni weneya Yerusaleme wa akene ta ibini wiane mekoane tou. Weneya Yerusaleme wanepa Akolali a tibu meko take pia ketipea noateko take ekene uku. Anu weneya ibinika dikakoi yenane tiginike wiane mekou.

13 Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane to̱aweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

Leodisia Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

14 Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Leodisia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoa wetekakamene.

Imopa no e̱e nimini wa ibini iki agome uku. Nipa nimini peku lawetoane Akolaline agale to̱aweane akoane tuku agome

uku. Ni Akolaliyo latiano ta wa oka toane-kama titiane latikou agome uku. 15 Kini wida mekete tikile wene taneya meku. Anukule takakilepa poto toamoa kakaale toamoa tane ue tetepo taneya mekete wedoa toamiki. Beita, poto taneyaka kakaale taneyaka memotadiya. 16 Nipa kipa poto toamoa kakaale tomoa taneya mekili tekene noane kapeou toane kiwi wawadene tuku. 17 Kipa uu kamo yene mekono, padameka auapeatiki toa mena wa kini wa kei piki. Nitikiyake Akolaliyopa kipa ponopeneya mea leneta liitapeneya mea mamina kawameneya mea tikino, elame tuku wa kinikiya padeya deyaka toamene tetepo takoa meko. Enipa kime wene toamiki. 18 Nipa eya tamene wane mane oane motuku. Kamo toadetepa nipa noanuke golo kue moamene. Doo eya takoa nomotoa toe mine pitikoa yotane golo kueke uku. Mamina kawameneya wini mekino, eni ya teigadetepa ake tane mamina topo toa moa kamene. Ni leneta kikatapemotoa lene yotokatiki yobotono topo toa moa yotokamene. 19 Anu kolotini yene peya mane oane mokala tukuno, odene wene piitikoa mea kini poane wene wia wamene. 20 Yapu kago keteponoke none kakene wi wi toane kaku. Nitikulu panagome yakatekoa kago pekakolopa nipa tuapeane nekene one-pala opiane mekene nee noadene tuku. Oneka no-pala opia mekome nee noademe toko. 21 Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene kipa ali atoa talo toane mekuya waneke meatono noe wane ou. Nipa ele kule poanele moane kawikamotekene Agetaiyo ali atoa talo toa mekoya waneke pekene lewititakutukoa meko toa meatono noe wane ou.

22 Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

4

A Tibuke Akolalinele Takakete Toatekomo

1 Einagome nimo ootokaneyake pulete keneya enekolu a tibuke kago peaneya pikale enekou. Nitoane yatekolu eina agale ludu namolo bera piou toa keneya nopala okana agale ludu lokakome okome nani toatekole yameouno, oto noo wa okale yatekou. 2 Nitikolu eina eina Epetane Yomini nooke awinokale enekolu ako odene meko tobou ago ta talo toa meka walai pianeya enoane ni eni walaike pade ago meaneya enoane tokou. 3 Eniya waneke meane agono lene timini enekolu kikome kiane koniliane kue wane ni yasepa kue wane pa tane toa one lene timini pa tootapeneya enekou. Ni one meka walai kokati wia unukakilepa kanu pagene emerale kue keneya wia unukatapeneya. 4 One eni meka walai muke pimotoa ako odene meane tobou ali-kiti mekoi walai pagini kakoa (24) pia unukatapeneya. Eni walai-kiti piane toa tobou ali pagini kakoa (24) tutu tutu wa mea unukaneya. Nipa ake tane mamina kakeneya mea ni golo kueme latiane nunagu wateaneya mea tokoi. 5 Muke piane wanekepa katiapale toa tono wia toa kaka. Ni einago meka walai eko keneya pimotoa labo tatono kakoa (7) pianeya. Nipa toele udukaloganeya noa kakeneya. Eni labo-kitipa Akolaline Yomini adeka pianeya. 6 Ni einago walaike mekome lene timini takoa meka lono padeya kusa ue keneya meeloganeya. Nipa gilasi keneya meeloganeya.

Ni muke eni meka walai namike eka kukata aka keikataka lene kakeneya tuyonoya-mene kawa

unukaneya. Nipa lene kakeneya kakilepa lene timini lonoka mukiti lonoka lene-kama kaatapeneya kakeneya. 7 Namolo takoa kakeneyapa laione keneya kakeneya. Taku takoa kakeneyapa ali pitimekawe kai keneya kakeneya. Tebolo takoa kakeneyapa ali lene timini motaneya. Tuyono takoa kakeneyapa pukaneya yako tegu keneya. 8 Eni lene kakeneya tuyonoya pawena ko melepu kakoa (6) kakeneya kawa ni ekoloka tokooka lene kaatapeneya kawa taneya. Nitaneya kakete ete pia oto pia eya wa lo oa-kala kaki.

Akolaliyo epetanele-kama toko, epetanele-kama toko. Telekole akole-kama toko ago Akolaliyo epetanele-kama toko. Ni agopa namolo namolo meemoa nome opi opi pa mea kawa naniko taatekoa noademe tokono, ke wa eni lo oa-kala kaki.

9 Eni lene kakeneya tuyonoyamepa ako tobou agono walaike meko ago kei piato wa eni tuameneya meemoa poko ago kei pia kaki. 10 Nitoa kei piki toakama eni tobou ali pagini kakoa (24) eya tokala tiki. Eni walaike mea talo toko ago Akolali lene timini takakoa meko lono aua pitalogakala tiki. Nitoapa ke wa eni tuameneya meemoa poko ago kei pia kaki. Akolaliyo inoe wa kiwi kei pikome metekana nunagu-kitika lokamoa one lene timini takakoa meko lono pitikakete ekete

11 tone Ali Muno Akolali padeya padeya peyapa neme-kama latianeya. Ni neke wene pika toa teke eniya peya witakoa pome mekoa wene takoa taneyano, ne telekole akole-kama toko ago wa totome ne kei pia kamedeko wa eni tobou ali-kitame one kei pia kaki.

5

Ewetane Pipia Sipi Sipi Tinetake Akenemo

1 Eni yakatekoane enekolu ako tobou ago meateka walaike meko ago Akolaliyo one nimini yoname ewetane pipia pikoa kakale enekou. Eni pipiake eka okata agale wia mekatapeneya. Padame kekaya tokale poome togotikilepa poo tigini tatono kakoa (7) moa togotokala taneya. 2 Eyaka enoane yakoane tokou. Tele tootapeane edelo ago eida kakome agale telo ootapekome okome i ewetane pipiapa kekamomotoa poome togotaneya pikono, eni poo tiginipa teyo pilia keamele toko-pe wa okale 3 a tibukeka itonokeka itono kekuluka pipia keateka ago tuku toa kawa teko tokale nitateka ago odeneka kawameadeka. 4 Eni ewetane pipia keateka ago odeneka kawamokale tekene komo kạta nina toane pitikoane kawamokou. 5 Nitikolu eni tobou ali-kiti padame nopala okome okome komo wamea. Eya agome Yuda yatene ago laione wa ibini akene ago Depidi-loeke tagene ago einagome Setanu moa kawikaneya. Nitane agome eni poo tigini-kiti oyake pilia keamele tokono, ena wa oka.

6 Nimo okale yakatekoane enekolu Sipi Sipi Kai Tine kakale enekou. Wia tukane tetepo taneya kakeneya. One wagokepa kime tatono kakoa (7) kawa ni lene tatono kakoa (7) kawa taneya. Eni lenepa Akolaliyo ta piko peyake moa wetekane Yomini adeka pianeya. Einago muke edikaneya kamotoa eya pia kawa unukaneya. Ako tobou ago meateka walai pia ni lene kaatapeane tuyonoya-mene kawa ni tobou ali pagini kakoa (24) kawa unukaneya. 7 Eni sipi sipi kai tine ako tobou ago meateka walaike meka agoke pokome one nimini yoname pikoa kakene pipia

eni mopoka. 8 Nitikale enekete lene kaatapeane tuyonoya-mene ni tobou ali pagini kakoa (24) Sipi Sipi Kai Tine kawane aua pitoa kei pia kakoi. Nipa peyame padeya-kiti wapiala keneya pikoa kawa ni padeya kalono taneya okolo kagonoke mekaneya pikoa kawa tokoi. Kalono taneya pikoa kakilepa Akolaline yename kowitikete okoimo adeka pia taneya. 9 Nitoapa weneya lo eya wa oa kei pia kakoi.

I ago neme wini ewetane pipia oyake moamele toko. Padame wini pipia kekaya tokale poome togotaneyake neme eni poo tigini-kiti pilia keamele toko. Neme eya tokake nitamele toko. Ne wia tukaneyake neke kamateme ali atoa Akolaline oto toa motokaka. Nipa e ku yatene e ku agale yakoa iki yene ni pitikali eka kukaka pitiki toa ali atoa padekakiti neme takoa oto toa motokaka. 10 Nitoapa eni yene tone Akolaline yapulu yene neme moa latikakilepa oneke lodo you toa one pupu-kama takamotoa toka. Nitikale tokome eni yename itono talo toa-kala meoi wa eni Sipi Sipi Kai Tine kei pia kakoi.

11 Nitikoli enoane yatekolu edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa (1,000,000 tadiya) kabunu kokotukoa one kei pia lo oa kakoli yatekou. Nitoa lo oa kakete ako tobou ago meateka walai ni lene kaatapeane tuyonoya-mene ni tobou ali-kiti kawa unukatapea one kei pia eya wa telo oa kakoli yatekou.

12 Wia tukane Sipi Sipi Kai Tinepa e ku yatene yopiateko peku noa ni eya kuya kamo toateko peku noa ni wene muno meaneya oateko peku noa ni ele kule telekole toateko peku noa tamele toko. One ibini kamotokoa one kei pia one-pala ke wa oa tato wa lo oa kakoli yatekou.

13 Eyaka yatekou. A tibukeka itonokeka itono kekuluka kusa ueleka enika eniya ludu mekoi peyame one kei pikete ekete

eya agota tobou ago meateko walaike meko ago Akolali Sipi Sipi Kai Tineta-pala ke wa oa kita kei pia kini ibini kamotokoa kini tetekole tikile i i wa toawea-kala oma pato wa peyame lo oa kakoi.

14 Nitikoli lene kaatapeane tuyonoyame ee nimini wa oa ni tobou ali-kiti one kawane aua pitoa one kei pia tokoi.

6

Ewetane Pipia Togotane Poo-kiti

Odene Odene Wa Pilikala Tanemo

1 Nitikoli enekolu Sipi Sipi Kai Tineyo eya tokale enekou. Eina ewetane pipia togotane poo tatono kakoa (7) togotane po-kiti pade pilika. Nitikale enoane yatekolu lene kaatapeane tuyonoya-mene padame tono wiou toa keneya agale telo okome okome wete noo wa okale yakoane enekolu 2 ake tane osi kai witoa nokale enekou. Eni osi kai patu mekagome poyo pikoa kakeneya mekale enekou. Ni ako odene meko tobou agome watekoya nunagu padame watekakale wateaneya pokome yeteka yukukata pitiki yatene-kiti moane kawikou wa poi toma poka.

3 Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyo eina ewetane pipia togotane po taku takane (naba 2) togotane po pilikale enoane yatekolu taku takane (naba 2) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu 4 pade osi kai kikome kiane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa ali atoa kilikoa mekoika poi tagama

poateka tele lukakome iyapa nekeno moa wa Akolaliyo eka okata olo kakene tue uoya moa meteka.

5 Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa pade po tebolo takane (naba 3) togotane po pilikale enoane yatekolu tebolo takoa (naba 3) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu likome liane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagomepa eya kuya keda enatekoya wane (sikale) pikoa kakale enekou. 6 Enoane yatekolu lene kaatapeane tuyonoya-mene kakoi pakeke agale ludu nekene tetepo tokale yatekou. Eya wa oka. Witi kụpa kueme topo toa motikilepa nipa ta pataka odeneke pupu tootokoa motane kue meapa odene de mete deya kapetekoa moamele too. Bali kụpa nipa de mete deya tebolo kapetekoa moamele too. Olipe yomo kụka gerepi po kụka toa potokameamene wa oka.

7 Nitikale Tipi Tipi Kai Tineyo pade po tuyono takoa (naba 4) togotane po pilikale enoane yatekolu tuyono takane (naba 4) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu 8 kaa yotane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa tukilepa tokoya wa ibini akeneya. Ni ago nokaka tuane yene pote mekoi ta litia noka. Nitoata nokoli ali atoa mekoi toa tuyono tuyono wa oto piitikoapa tebolo tebolo wa katekoa wia tukamekete odene odene wa wia tukama poati wa Akolaliyo eni toatekoi tele lukaka. Nitikale wia-ta tukama yakoli ali atoa poime tua kobume tua yeneme tua yo tane kai eyame wia tanikoli tua taneya.

9 Nitikoli Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko takoa (naba 5) togotane po pilikale enekou. Enekolu Akolalike padeya padeya mea lodo yoai tane walai keneke eya yenane yomini Akolaline agale tọawea akoa ni onekemo kei pia tokoike wia tukane yene kini yomini eida walai keneke koukoa mekoli enekou. 10 Eida koukoa mekete kayo telo ekete ekete ako odene meko tobou Ali Muno ne epetanele-kama toa niminimo-kama oa toko. Kamate ponomotono, wia tukato wa itonoke meki-kitame toto wia tukakoinake nami neme manipete wia kibu motokoo-pe wa okoli 11 kini kini mekoi toa panagome ake tane mamina petene-kiti moa eya wa tatia mekala toka. Kipala poi tẹiane yename papete kipala tokoina toapa Keraisunole takakete meki yene pa wia tukama yaki. Kini oya-lawe wia tukama yawa togatekoi oi ponokaleka poti wida nepia meamene wa einagome oka.

12 Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko melepu takoa (naba 6) togotane po pilikale enekou. Enekolu momani tube mati toa ni lou tiginipa yomamu pạatapeane kaa keneya likome lianeya kawa ni tokenepa kamate pạatapeneya keneya kikome kiitapeneya kawa 13 ni pupulege mati popokoa muku muku takoa kakale yomo piki kụ kotia pitou toa keneya a tibuke tagoi-kitika kotimotekete pitoa 14 ni pipia wane moa ewetou toa keneya tibu tigini takoa pome ni kusa ue muke piko ta peya ni tono wane wane peya modono takoa tokale enekou. 15 Nipetepa ta piko peyake ako odene mekoi tobou ali-kiti ni kiwike lokoa ta talo tokoi-kiti ni poyo yatene yopikoi ali-kiti ni uu kamo yene ni telekole toa mekoi yene ni kueme topo toa moa egetane yene ni ta pine yene enika eni yene peya kota pikakaka tono wane wane kakene kue pakekeka petoa pote loapipokala tokoi. 16 Nitoapa tono-palaka kakene

kue-palaka kayo telo ootapekete ekete toto wia kauamene-ye. Tobou ago memotoa takane walaike mekagome enamomotono, Sipi Sipi Kai Tineyo kotimi yotaneya kibu moamomotono, toto wia kauamene-ye wa kayo okala tokoi. 17 Nipa Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yotaneya kibu moateko oi taatekoa eni nokono, teyo edoa ete pedekamotoa-pe.

7

Akolaliyo 144,000 Ali Atoa

One Wa Takoa Moa Adeka Piipianeya

1 Wa enekolu edelo ali tuyono itono kolodo piko toa kotuke yopia kaate tokoli enekou. Nipa eni kolodoke titia noko pupulege itono luduka ue talikeka yomo kakokaka popokamomotoa pikoa kaate tokoli enekou. 2 Nitikoli enekolu pade edelo agopa meemoa poko ago Akolaline adeka pikoa kakeneya lou witia noko lono witoa nokome eya toka. Akolaliyo itonoka kusa ueka toa potokatekoi tele lukane edelo ali tuyono-pala kayo telo okome okome 3 Akolalinele takaki yenane ponoke one adeka pikakala toadete tokono, nepiamene-ye. Toa peya takakolo itonoka kusa ueka kako yomoka oyake toa potokoi wa edelo agome kayo oa kaka.

4 Edelo agome kayo oka toa ponoke adeka piatekoi ali atoa i i wa oi motokoli yatekolu Iserele yatene kini kini pitikoi toa ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) ali atoa oi motokoli yatekou. 5 Ali atoa Akolaline takoa moa ponoke adeka pikilepa

Yuda yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Lubene yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Gade yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
6 ni Ase yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Napesali yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Manasa yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
7 ni Simione yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Lipai yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Isaka yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
8 ni Sebulane yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Yosepe yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa
ni Bedamine yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) ali atoa takoa moa adeka pikala tokoi.

Ali Atoa Kainya Mati Ake Tane Mamina

Kakeneya Koukoa Kakoimo

9 Wa enekolu ali atoa kainya mati koukoa kakoli enekou. Nipa tube takeka de takeka pitikoi yatene ni liane yatene ni kiane yatene ni e ku akene agale patu mekoi yene enika eni yatene ali atoa padeka-kiti eida koukoa kakoli enekou. Kini kakoi toa padameka oi motikile toameneya. Eida koukoa kakoi yene tobou ago meateka walai-pala Sipi Sipi Kai Tineta lene timini takoa kakoi. Nitoa ake tane mamina kakeneya kawa yo tali pikoa kakete 10 kayo telo ekete ekete toto toa motikilepa eya agotame ako tobou ago meateka walaike meko ago tone Akolali-pala Sipi Sipi Kai Tinetame tiki wa kayo oa kakoi. 11 Nitikoika edelo yatenepa tobou ago meateka walai ni ada alikiti ni lene kaatapeane tuyonoyamene muke kamotoa unukoa kaatapekoi. Nitoapa ako tobou ago meateka walai lono lene timini takakoa aua pitakete Akolali kei pikete ekete

12 Ẹe nimini, tone Akolali kei
piatoe. One ibini kamo-
tokatoe. Onepa wene muno
kakeneya meko. Oneke-
kama e ku yatene peya
lukoa meki. Ele kule telekole
toa mekono, ke wa oa-kala
kama pato wa okala tokoi.
13 Nitikoli eni ada ali-kiti padame
no yatekome okome i ake tane
mamina kakeneya kaki-kiti kini
kawa nokoiya ne wene toko-pe
wa okale ekene 14 agopa toko.
Noanu agopa tokoyake ne pade
wene toko-kolu okome i yenepa
dika dika toamene tete witaka-
pete tete moa meemotekete nokoi.
Kini kakene mamina ake takat-
apekilepa Sipi Sipi Tine kamateke
tadoa abe kogete tokoi. 15 Nitikoiya
tekete Akolali walaike mekome
lene timini takoa meko lono
kakete one tobou losu yapu keneke
onekele ete pia oto pia takoa kaki.
Nitikili tokome ako tobou ago
meateko walaike mekome ita-
kama meamene wa one mamina
yapu wiitikoa moa mekoa yopiko.
16 Nitoa yopikolo tokome e yene
wa kobume tuamoa ue nodome
tuamoa lou eya potome tuamoa
toi. 17 Nipa Sipi Sipi Tinepa
ako tobou ago meko walai muke
kakome e yenepa one sipi sipi kai
tetepo takoa talo toa-kala kawoo.
Nitoa mekome mea kama pomotoa
toko ue lene togoka aua pokala too.
Kini komo-pala teigakome teigoo.

8

Ewetane Pipia Togotane Po Tatono Takoa

Togotane Po Pilikale Tanemo

1 Sipi Sipi Kai Tineyopa ewetane
pipia togotane po pade tatono
takoa (naba 7) togotane po pilikale
a tibu keneke emo kumo toa agopa
tootapeka. Nipa lou pini odene
tẹitakutukoa (30 miniti tadiya)
ponoka toa nitoa kaka. 2 Wa
enekolu Akolaline leneke-kama
kaki edelo ali tatono kakoa (7)
kakete kini pukapeatekoi bera
odene odene wa motokoli enekou.
3 Pade edelo agome kạlono
taneya lobuateka mete golo kue
pạatapeane mete katekamoa
nokome Akolalike lodo yoai tane
kue walai pikata kanoka. Nitikale
panagome padeya kạlono taneya
keda takoa metekome okome ipa
wini golo kue pạatapeane walaike
yoano ta wa meteka. Ako tobou
ago one walaike mekome lene
timini takakoa meko lono piko
walaike uku. Nipa Akolaliyo one
takoa motane ali atoame kow-
itikoimo odeneka dekoa yatekome
yakamotono ta wa einagome eni
kạlono taneya metekale 4 moa
lodo yotoka. Nitikale edelo agono
yono tatonoke lodo witoa kawapa
ali atoame kowitikoimo dekoa
Akolaline leneke ate witoa kawa
toka. 5 Nitikale edelo agome
kạlono taneya lobutane mete
pikoa kakome Akolalike lodo
yoai tane kue walaike toe moa
mẹte keneke lobutuka. Nititikoa
eni toe lobutane mete itonoke
pitikaketikaka. Nitikale tono wia
kaliapale toa momani toa toka.

Tatono Kakoa Bera

6 Momani eya tokale edelo ali
tatono kakoame (7) bera tatono
kakoa (7) pikoa kaate tekete
pukapeadete nodokoa kakoi.
7 Nitoa kakete namolo edelo agome
bera pukapekale tadali palene
toeta loboa pitaka. Kamate-pala
eletekoa loboa pitaka. Nitikale
ta piko peyake kaka yomo peya
takuta takuta wa toe katekoa
noamokome tebolo takane yomo-
kama napekala toka. Ke witakoya
peyaka toeme napetapeka.
8 Nitaneyake taku takane edelo
agome one bera pukapekale
padeya tono keneya uo mati
itipono okoa kakeneya kusa ue
muke pitikaketikaka. Nitaneyake
kusa ue mekokaka takuta takuta
wa katekoa padele toameneyake

tebolo takoa-kama kamate latitapeneya meelogaka. 9 Nitikale kusa uele yakene mou eya takuta takuta wa katea pa mea tebolo takoa-kama tukala taneya. Ue dipikitika takuta takuta wa katekoa padele toameneyake tebolo takoakama ue nakakala taneya.

10 Nitaneyake tebolo takane edelo agome bera pukapekale tube tagoi a tibu kotikatapea itipono oa kakeneya kạua pitaka. Nipa yotane ue-kiti takuta takuta wa katekoa pitamokome tebolo takane uele-kama pitakala toka. 11 Eina tagoipa kou tokoya wa ibini iki. Yotane ue-kiti tebolo takanekama kou takaneya tokome ali atoa peya matiyame noomoa nakete tukala tokoi.

12 Nitaneyake tuyono takane edelo agome bera pukapekale lou tigini tokene tigini kakoya oto piitikoa takuta lono pạ taneya kamotoa odene lono yomiyomu tootapekala taneya. Tagoi-kitipalaka einakale taneya. Nipa loyoka likonuka lou pini oto piitikoapa takuta takuta wa pạ taneya kamotoa tebolo takane lou pini-kama yomiyomu tootapekala taneya.

13 Nitikale enoane yatekolu tegu a tibuke aka mati pukaneya yakome eya wa telo oma yakale yatekou. Ae ae ae itonoke meki peya ke enekakale-kama meoi. Edelo ali tebolo bera wete pukapeamene edelo ali-mename kini bera pene pukapeoi tokolo ni uku wa tegume okale yatekou.

9

Ko Takane Edelo Agome Bera Pukanemo

1 Ko takane (naba 5) edelo agome bera pukapekale tagoi pade a tibu kotikatapea itono patu pitane tagoi enekou. Eni tagoi wa akene ago gẹyo nine piane koa peateko ki ina wa panagome metekale 2 moa pekale toe mine lodo kạua witako toa lodo kạua witatapeka. Kạua witatapekome louka tibuka agopa takatapeka. 3 Nitikale eni lodo keneke apio iti ititа kawa itono patu pitakolokaneya. Nitaneyake panagome kạlame keneya ali wia taniateka tele lukakome okome 4 ke luno yomo eya witakoya wia atukoa noameneya Akolaliyo ponoke adeka piipiamene ali atoa takoa poi topamene wa wetekaka. 5 Eni wetekakilepa e yene wia tukameneya tokene ko kakoa (5) ponoka toa pa tete meai tamene wa wetekaneya. Eni tetepa kạlame tanikolo motiki tete keneya. 6 Tokene ko kakoa (5) ponoka toa mea eni tete motokoi yenamepa i tete teigouno, tukene tuadiya wa wili tokoa kawa teko tokale wawa oyake tuamele toamoo.

7 Eni apio iti ititа pitakilepa poike pomotoa nodokane osi kai tetepo taneya pitaneya. Kini wagokepa tobou agome watekoya nunagu golo kueme latianeya lobutukaketikaneya. Kini lene timinipa ali lene timini keneya motaneya. 8 Kini pinepa atoa pine keneya ludukiya. Kini kimepa laione kai kime keneya etene uo mati kakeneya. 9 Kini palanu pawe toa momotoapa padeya kapa petene keneya ewetemotaneya. Ni kini pawena lagatika lagatika toa kakilepa osi kai kainya matiyame poi dipi poike ụu wa teyapea liimoa aua pekete akene tetepo takoa tokoi. 10 Ni adapini munokepa kimeta tue kạla eya kimeta keneya kakeneya. Nipa tue kạla eyame ali tanikome tete meteko toapa tokene ko kakoa (5) ponokale-kama ali atoa wia taniamele taneya. 11 Eni apio wane uku yatene peya odene edelo agoke-kama lukoa mekoi. Eni gẹyo nine piane koa yopiko edelo agoke uku. One ibinipa Iberu agaleke Abadone wa oa Geriki agaleke

Apolione wa oa tiki. (Apolione wapa nipa ali wia atukako ago wa oo.)
12 Ali atoa wene keda takanelepa namolole toa peya takaneyake takutale pa piko.
13 Ni ko melepu (naba 6) takane edelo agome bera pukapekale yatekolu Akolaline leneke piane walai lodo yoai tane walai golo kueme latiane walai muke agale ludu nokale yatekou. Nipa eni walai kolodo adeka pia latia kakane kime pakeke agale ludu nokome okome 14 wini tube ue Yuperetise wa ibini akene ue kekulu edelo ali tuyono togotaneya pikino, poatino poe wa po kotokoa wetekamene wa oka. Ko melepu takoa (naba 6) bera pikoa kaka edelo ago-pala nimo okale 15 yakamotokome nitipoka. Nipa i mali i tokene i dei i lou pini wa metane oi ponomotoa nepia meati wa ue kekulu moa togotane edelo ali-mene poe wa po kotokoa wetekakilepa eya tomotoa toka. Ali atoa ta piko peyake pitikoi toa oto pitikoa takuta takuta wa katekoa wia tukameneya tebolo takoa-kama wia tukamotoa toka. 16 Eni edelo ali-mene timine kawa osi kai patu mea poi topokoi yene kakoi toa oi motikilepa ege egeta wa-kala kadukoa (200 milione) meadekoi.
17 Pule pitikene enekolu osi kai ni osi kai patu mea pokoi yene dikaneya enekou. Kini palanu ewetemotane peteneya-kiti teke teke taneya enekou. Nipa toe keneya kikome kianeya ni tubo ni salepa kugu kanu pageneya keneya teke teke taneya enekou. Ni osi kai tobou wanepa laione tobou wane keneya. Kini kabunukepa toe witoa lodo witoa salepa kugu itipono okoa kak-eneya witoa toka. 18 Toe lodo itipono okoa kakene salepa kugu eni witakilepa ali atoa oto pitikoa takuta takuta wa katekoa yoa tukameneya tebolo takoa-kama yoa tukakala toka. 19 Eni osi kai tele pinepa kini kabunu adapinita. Kini adapinipa kaya keneya. Nipa ali atoa wia tanikilepa adapini munoke kakene kimeme tokoi.
20 Nitaneyake enika eniyame katekoa wia tukameneya mekoi peyame kini yoname latikoinakeya-kiti tewitikoa wawamokoi. Nipa ipono kowitato wa golo kue ni silepa kue ni kanu pagene kapa ni pa kue ni yomo enika eniya moa latikoinakeya-kiti pa etepea kowitima pokoi. Enika eni paya gode-kitame leneme enamoa kaleme yakamoa ka ludu poamoa tamele toameneyake tokoi. 21 Nitoapa ete ali atoa wia tukoa ni ulo eya toa ni koua piamatekoi atoa-pala koua pia ni mone panagoneya kode moa enika enile toatekoi weneka tewitikoa wawamokoi.

10

Edelo Agome Ewetane Pipia Deya

Pikoa Kakome Tanemo

1 Nitaneyake pade edelo ago etene telekago a tibu kawa itonoke noademe nokale enekou. Einago wedome ewetemotaneya eni noka. One tobou wanekepa kokati pia unukaneya. One lene timinipa lou pạ keneya pạ toologaneya. One kawatapa itipono okoa kakene yapu pigi keneya. 2 Nitane agome pipia deya one yono tatonoke keaneya pikoa kaka. One kawata pogakilepa nimini yono lonopa kusa ue tali pogakoa kawa ewa yono lonopa itono patu pogakoa kawa toka. 3 Nitoa kakome kayo ikilepa laione kọu okome ta wia piou toa keneya oka. Nitikale tono witiki yatene tatono kakoame (7) ete wa topo takoa okoi. 4 Eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) topo takoa okoimo pipiake wiane mekadene tokounake a tibu agale

ludu nokome okome eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) okoina pa neke luaneya meano, wia mekameamene wa oka.

5 Nitikale eya edelo ago kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kakale enekouna edelo ago one ewa yono ate tibuke pitikakoa kaka. 6 Nitoa kakomepa eya ago tuameneya pa meemoa pokome tibu-pala itonota kusa ue toa ni eniya-meneke pia kawa tokoya peya latiane ago ibini wedekakome eya wa oka. Akolaliyo papete wene toopianele wete taatekoa too. 7 Nipa tatono takane (naba 7) edelo agome bera pukapea kakaka one wene kibutupia kaukoa mema nekenele taatekoa too. One agale tọawea akane ali-kiti papete wene taka taka tane toa nitoo wa edelo agome oka.

8 A tibu agale ludu nokome okale yatekouyame nopala wa lokakome okome kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kako edelo agono yono tatonoke pipia deya keaneya pikono, wete mopoano pa wa okale 9 edelo ago kakata pekene mano wane oikolu okome nipa moa na. Moa nokotikakale tepene ponokome kou toatekoyake neke kimane keneke pikome koyapo ego ue meke tokoya keneya too wa okale 10 one yono tatonoke piane pipia deya motokou. Moane nakilepa anu kimane keneke koyapo ego ue meke toko keneya nakouyake tepene ponokome kou tootapeka. 11 Nitikalepa panagome okome eya yene e ku yatene ta piko peyake pitiki yene eya kuya agale yakoa iki yene ako tobou meki ali-kiti enika eni yene kainya mati-pala Akolaliyo toatekomo i i wa neme tọawea akamene wa nopala oka.

11

Akolaline Agale Akane Agotame Akenemo

1 Nitaneyake yapu eya adeka moatekou yobaleya panagome ina wa no metekome okome Akolaline wikakane tobou losu yapuka oneke lodo yoai tiki kue walaika adeka mopoano pa. Eida-kama Akolali kowitikala tiki yene kaki toa oi moano ta. 2 Nitoa adeka moma pekepa tobou losu yapu unukoa kolago taneta katekoa adeka moameamene. Eni kolago tanetapa Akolaliyo kinino noe wa e ku pa yatene-kiti yametaneya tokolo ni uku. Eni pa yenamepa anu wane takoane moane talo tuku Yerusaleme ta wia kautoi. Tokene padeka ketepo kakoa (42) ponokale-kama nitoa meoi. 3 Nipetepa anu agale tọawea akatekoi alita takuta moane wetekakolu kuku pạtapeane mamina kakeneya neketepa ege egeta wa-kala kadukoa (1260) ta pataka toa-kama anukumo tọawea akama yawei.

4 Einagotapa ta piko peya yopiko ago Ali Munono leneke kakeneya-mene olipe yomota takuta ni labo piatikiyata takuta adeka pianeya kaki. 5 Pade-kitame einagota tete mea enekolipa einagotane kabunuke toẹ witakome kita-pala poi teigoi yene yoa tukakala too. Kita-pala poanele tokoi yene edikoa tukala toi. 6 Einagotame Akolaline agale akama yakoika one tele patu kautakoa kakete ta pitamomotoa a tibu ketekamele too. Ni yotane ueka mine ueka kamate latiamele too. Itonokeka ali atoa eya kuya yene momotoa tamele too. Enilepa einagotame ipete kupete kini wene witika toa nitamele too.

7 Einagotame Akolaline agale tọawea akoa togakolipa yo tane kai keneya agome einagota-pala poi tonokome moa atukoa tukoo. Eina gẹyo nine koa keneke mea nokome nitoo. 8 Nitikalepa einagotane tigini eida ibini akene

take Sodome Idipi wa pedoa akene take bateteke pa piei. Eida pitikali pitikoi taapa kini Ali Muno wia dekane take uku. 9 Eida ta tebolopeta lia patoa wa tuyono takoa toka pakeka eya yename e ku yatene eya kuya tigini kakene yene eya kuya agale patu mekoi yene ta piko peyake mekoi yene enika eni yene padeka-kitame einagotane tigini enoai toa kawake oloyo tamene kote tokale wawei. 10 Einagotame papete itono peku noai tane yene dika dika toamene tete meou toa wene keda takakala toi. Wa naniko yo tane kai keneya agome einagota wia tukakale eni yename ke wa wedia mekete eya kuya epetaneya ete oto wa topo toa mekala toi. 11 Nitikolika ta tuyono takaka pakeka Akolaliyo einagotane timinita nipukakoa pome pukapekale kamokoata kakoi. Nitikoli enekoi peya piti mea tagatapeneya kakoi. 12 Nitaneya kakakoa einagotame yatekoli a tibu agale ludu nokome okome i agota oto noe wa okale yakamotekete wedo patu mea a tibuke atepea pokoi. Nipa kitapala poi tẹia mekoi yename enekoa kamotoa pokoi. 13 Nitikoli eina eina momani toka matiyame eni ta muku muku tootapekale yapu kaka toa-kama pogi kakoa-kala (9) katekoa kiliameneya odene-kala takoa kilikala taneya. Ali atoaka ege egeta wa-kala kadukoa (7,000) tuutapeneya. Nitaneyake katea tuamokoi yene piti mea taganeya mekete a tibu meko Akolali kei pia kakoi.

14 Ae, enipa taku takoa ke enekakoleno, tebolo takoa ke enekatekolepa tigotoma noko.

Tatono Takaka Bera Kạ Okale Toatekamo

15 Tatono takane (naba 7) edelo agome one bera pukapekale a tibu agale ludu-kiti telo nekete ekete itono talo tikilepa tone Ali Muno Akolali one Keraisutame-kama tiki. Keraisu einagome talo toakala kama poo wa okoi. 16 Nimo okoli eya ali-kiti Akolaline leneke kini walai-kitike mekoi ada yatene pagini kakoa (24) aua pitalogoa Akolali kei pia kakeneya.

Nitikete ekete

17 telekole-kama toko Ali Muno Akolali namolo namolo mea opi opi meemoa poko ago ne-pala ke wa oko-ye. Neke telekole toatekole opi taatekoa tokome ta piko peya titia talo tokolo ni oko. 18 Neke agale wakene yene kotimi yoa kakeneya. Opi kini tanele topo takoa neme kotimi yoa kibu moade toko. Tuane ali atoa takoa enoa akateko-petepa opino ta. Ni nekele takoa neke agale tọawea akoa tane alikiti ni neke takoa motanekiti ni neeke nate wene pianeya mea kowitiki yene peya ponopeneyaka ibini akene yeneka eni yene peyapala ke wa neme pewe wia kawatekole taatekoa toateko-petepa opino ta. Ni ta piko peyake pitiki ali atoa toa potokaki yene kini tikile neme topo takoa moa atukateko-petepa opino ta wa a tibu agale ludu-kiti nekete okoi.

19 Nitikoli a tibuke Akolaline tobou losu yapu kago pekale bokosi wane keleyo pikale enaneya. Akolaliyo kiwi talo toane auapeouno, dikamene dikamene wa one yenepala oa togotane agale lobutane bokosi wane eni enaneyake katiapale toa tono wia momani toa tadali palene-pala loboa pitikoa toka.

12

Atoa Pade Pukupukutame Tanemo

1 Nititikaneyake enekolu a tibu eya adeka witakale enekou. Atoa

padame mamina moa kawou toa lou moa kakeneya kakale enekou. Tokene patu nitaneya kaka. One tobou wanekepa tagoi tuku kakoa (12) payapono pia unukaneya. 2 Einatoame mati pene opiademepa mukiti nakale kạ oa kaka.

3 Nitikale eya adeka a tibu kikome kiane pukupuku uoya witakale enekou. One wagopa tatono kakoa (7) kawa one kimepa noi kakoa (10) kawa taneya. One wago kaka peyakepa ako tobou meane ago watekoya nunagu noi kakoa (10) watekolokaneya. 4 Nitaneya kakome adapini kogakomepa a tibu tagoi tebolo tebolo wa kaka toa-kama takutakala katekoa pa kamotoa odenekala takoa kotia itonoke wia pitikakala toka. Mati opiateka atoane leneke kakome pukupukume nitoa kaka. Nipa one mati opikaka dekoane moane nou wa wene pianeya kakome toka. 5 Nitikaka einatoame mati opikilepa pitikali ta piko peyake pitikoi toa yopiateka mati eni opika. Kapa wapi pikoa kakome yopiateka mati eni opika. Opikale eina eina padame mati dekoa moa Akolali ako tobou ago meateka walaike mekata aua poka. 6 Nitikalepa einatoa ali piamene take Akolaliyo one nodokakapiane take pitoa poka. Pitoa pome mekalepa ta pataka ege egeta wa-kala kadukoa (1260) ta pataka toa pade-kitame einatoa eida pikoa mekoi.

7 Ni pade a tibu poi tageneya. Nipa ako tobou edelo ago Maikaleyo one edelo yatene poi kamotokoa pukupuku-pala poi topokale pukupukume one edelo yatenepala poi tato wa ete poi toa kaka. 8 Poi tokoa kawa teko tokale wawa aida a tibu pa meamele toameneya tokome 9 one edelo yatene-pala dekoa moa itonoke wia pitikaketikaneya. Pukupuku wane uku agopa kaya wa koto akene agoke uku. Kaya wanepa tobou ipono Setanu ali atoa peya likoa enekala toko agoke uku.

10 Wa yatekolu a tibu agale ludu telo nokome okome Akolaliyo ali atoa toa moa telekole toa pawe toa talo toa toatekole opi taatekoa toko. One moa kakapiane ago Keraisuyo one patu kautakoa kakome enile taatekoa tokolo uku. Akolaline leneke kakome tone oya-lawe ete pia oto pia akakago Setanu wete moa wia pitikaneya tokolo ni toko. 11 Tone oya-laweme einago Setanu-pala poi toa kawa moa kautakilepa Sipi Sipi Kai Tine kamate patu kautakoa kawa onekemo-pala akama yawa tekete tokoi. Nipa kini kepene mama moameketepa kipala poi tẹiane yename wia tukakolipa oyake tuou wa atiki toa tokoi. 12 Nitikala tokoino, a tibu meki peyame ke wa wedia kamene-ye. Nitamene wane ukuyake itono patu ni kusa uele meki peya tumai meamene-ye. Setanu einago kiwi mekita wida noka tokolo ni uku. One takoa poateko tigotokono wene taneya tokome kotimi mati yotaneya wina noka.

13 Eina pukupukumepa ae itono patu wia pitikaneya meadeku wa wene tokome eina ali mati opikana atoa wiou wa litimoa poka. 14 Nitikalepa einatoa ali piamene take pukaneya petoa pomotoa tokome Akolaliyo tube tegu pawenata moa kakaka. Pukupukume tuku toa enamuamateka take pukaneya pome paigakoa memotoa ni toka. Mali tebolo ponome wa tuyono takaka pakeka ponomotoa poti paigakoa memotoa latiane take uku. 15 Einatoa eida petoa pome mepokaleka ueme dekoa moa aua pomotou wa pukupukume ue kapea wetekaka. 16 Nitikaleka itonome i atoa toane mou wa itono lobokome pukupukume

kapea wetekane ue einaka lobutupaneya. 17-18 Nitikale enekome pukupukume eina atoane ete matikiti-pala poi topouno, nepio wa poi topoka. Einatoane ete mali-kitipa Akolaliyo tamene wa akenele litia toa ni Yesunomo toawea akoa tiki yene. Pukupuku kusa ue matanuke kaka.

13

Yo Tane Kai Keneya Agotame Tanemo

1 Wa enekolu padeya yo tane kai keneya uoya kusa uele mea atepea witakale enekou. Nipa kime noi kakoa (10) kawa ni wago tatono kakoa (7) kawa taneya witoa noka. One kime kaka toa-kama tobou alime watekoya nunagu watekolokaneya. One pono-kitikeka Akolali paya tetepo takoa akene ibini wia mekakolokaneya. 2 Anu eni enekouyapa eya-mene keneya. One tiginipa lepade wa ibini akene pusi keneya. One kawapa bea kawa keneya. One kabunupa laione kabunu keneya. Nitaneya witakale pukupukume one tele patu kautakoa kake ta piko peya yopikoa kamene wa one memotoa takane walai yameteka. 3 Eni yo tane kai keneya ago one wago-kiti pade poa kakene tetepo taneyake lataneya. Lataneya kakale enekete itono peku noai tane yene peyame ae wa wene kainya pianeya one litima yakoi. 4 Nitoapa neuwe tukua mekete pukupuku-pala ke wa ootokoa one kei pia kakoi. Nipa eni yo tane kai keneya ago one patu kautakoa mekome ta talo toa memotoa tokale tokome ni kei pia kakoi. Nitikete yo tane kai keneya agoka kei pikete ekete neke yagono ago pade kakileka toamoko. Nepala teyo edoa poi tomotoa-pe wa kei pia kakoi.

5 Eni yo tane kai keneya agome mate agale oa pademo pademo poanemo oa tomotoa ka yametane toa pukupuku patu kautakoa kakome nitoa meka. Nipa tokene padeka ketepo kakoa (42) ponoka toa-kama nitoa meka. 6 Nitoa mekome Akolalika one ibinika one mekataka a tibu mekoi-kitika eni peya paya tetepo takoa poanemo oa kaka. 7 Eni yo tane kai keneya agome Akolaliyo takoa motane yene-pala poi toa moa kawikamotoa ka yametane toa pukupuku patu kautakoa kakome de take tube takeka pitikoi yatene ni eya kuya agale yakoa okoi yatene ni liane yene kiane yene talo toa memotoa ka yametane toa talo toa meka. 8 Ta piko peya pitikoi yename one kei pia kowitoai toi. Nipa wia tukane Sipi Sipi Kai Tineyo pikoa kakene bokuke ibini katekoa wia mekapiamene yename nitoi. Akolaliyo itono wete latia piameneya kakome mea kama poatekoi yene i i wa kini ibini wia mekapianeyake eni yene katekoa ibini wia mekameneya.

9 Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa kipala eya ukumo wedoa yakamene. 10 Akolaliyopa mone take po kakaneya toa pote mepatekoi yene i i wa wene toopiane toa taatekoapa mone take toa pote mepoi. Ni tueme kageneya tuatekoi yene i i wa wene toopiane toa taatekoapa tueme kageneya tuei. Nitoino, Akolaliyo takoa motane yene ke enekakale meketeka onekele wedoa takoa togamediki.

11 Wa enekolu pade yo tane kai keneya ago itono kekulu mea witoa nokale enekou. One wagokepa de kime deyata sipi sipi kai tine kime keneya kakeneya. Agale ikilepa pukupuku tobo tobome oka toa keneya oka. 12 Nitika agome namolo yo tane kai keneya ago one wago-kiti pade poa kakeneyake latane ago patu kautakoa kakome eya toka. Ta piko peyake pitikoi yename namolo kai keneya ago kei

pia kowitamotoa tika tika toa kaka.
13 Nitoapa ali atoa wene kainya
pikanele ele kule telekole tokome
eyaka toka. Ali atoame enekakoa
a tibu toe witoa itonoke pitamotoa
toka. 14 Ka yametane toa namolo
kai keneya agonole telekole eni
takama yakome tokome ta piko
peyake pitikoi yene oa yotokakala
toka. Nitoa yotokakome okome
tueme kageneyake lataneya kako
kai keneya ago kei piamene.
One yomini kueme latia kakoa
nitamene wa tika tika toa kaka.
15 Nitikale yomini latia kakakolipa
namolo kai keneya agono tele patu
kautakoa kakome eni yomini ti-
mini nipukakoa pome pukapekale
eni yominime agale oa kaka.
Nitoapa one kei pia kowitamadete
wakoi yene wia tukamotoa amele
toka. 16 Nitoa mekomepa ta piko
peya pitikoi yene ibini wamene
yene ibini akene yene kamo
yene ponopene yene kueme topo
toa moa egetane yene ta pine
yene kiwi peya nimini yonokeka
ponokeka one adeka pikamotoa
tika tika toka. 17 Nitaneyake one
adeka moamene kote motane
yene kiwi pa meati wa kini nee
mamina eya topo toa moatekoi ka
ketekakale padeya deyaka topo
toamele toameneya pa mekoi.
One eni adeka pikamotoa ikilepa
one ibinika one ibini aue paia
akene nabaka ali atoane yonokeka
ponokeka pikamotoa oka.

18 Kipala ina ukulekepa wene
muno kakoa meamene. Wene
muno kakene agomepa yo tane kai
keneya ago aue paia akene naba
i wa wene too. One naba wane
ukupa aline ibinike uku. One
nabapa eya 666.

14

Keraisuyo Toa Motane Yename Lo Okoimo

1 Wa enekolu Sipi Sipi Kai Tine
Kati Saione tobou waneke aida
kakale enekou. Ali atoa ege
egeta wa-kala kadukoa (144,000)
one-pala aida opia kakilepa kini
ponoke one ibini-pala oneketaine
ibinita wia mekaneya kakoi.
2 Nitaneya kakoli enoane yatekolu
a tibukepa ue u̱u wa yoa kawa tono
bu wa wia tane tetepo tootapekale
yatekou. Nipa ali peya matiyame
gita wia kakene tetepo tokale
yatekou. 3 Gita eni witikilepa
ako tobou ago meateka walai
lene timini takoa kakete tokoi.
Nipa lene kaatapeane tuyonoya-
mene ni ada ali-kiti kini leneke
kakete weneya lo oa witikoi. Eni
loopa eya yename ege egeta wa-
kala kadukoa (144,000) itonoke
Setanuke lukoa meaneya oto toa
motane yename odene wene toa
okoi. Ete-kitame wene toa okoiya
mena. 4 Atoa-pala koua piameneya
tiobali-kama meou toa poanele
toamene yeneke uku. Ni yenepa
Sipi Sipi Kai Tine pokaka litima
piki. Eni yenepa papete itonoke ete
yene-pala dekoa Setanuke lukoa
meaneyake Akolaliyo one wa oto
toa motaneya. Nipa ipe pine
agome ipe kakoya nee pegetoa
moa Akolaline pikou toa keneya
tokome eni yenepa Akolali Sipi
Sipi Kai Tinetane pegetoa takoa
motaneya. 5 Eni yenepa kapene
agaleka wamoa poanele padeleka
toamoa taneya mekoi.

Edelo Ali Tebolo-mene

6 Wa enekolu a tibu tigini
pade edelo ago pukaneya yakale
enekou. Ni agome Yesunomo
pa pia kawateko agale ali atoa
pitikoi toa i i wa akama yakilepa
tube takeka de takeka pitikoi yene
ni eya kuya agale yakoa okoi
yene ni liane yene kiane yene
pitikoi toa pukaneya yakome oma
yaka. 7 Nitoapa telo okome okome
Akolali piti motaneya meo. One kei
pia kawe. Akolaliyo ali atoa takoa
enoa akateko oipa opino nitoatino
toe. Eya ago tibuka itonoka kusa

ueka ue lene togoyaka latia pia mekoa tane ago kei pia kowitoe wa pukaneya yakome oma yaka.

8 Namolo edelo ago noka toa edelo ago taku takoa litimoa noka. Nokome okome ae Babilone ta kilitapeneya piko. Ibini akene Babilone take pitikali pamoko atoa tetepo takoa mekete ta piko peya pitikoi yene one peku i lawetekuno, noa tamene wa waine ue lawetou toa toa potokaneya wa pukaneya yakome oma yaka.

9 Eni edelo agota nokoi toa edelo ago tebolo takoa litimoa noka. Nokome telo okome okome yo tane kai keneya ago-pala one yominita kei pia kowitoa ni one adeka kini yonokeka kini ponokeka pikamotoa tane yenepa 10 Akolaliyo gerepi po uepa tigini ko akateko uepala eletekameneya mete keneke mekoa lawetademe toko. Enipa eni yene-pala kotimi yoa tete meatekolo toko. Eni yo tane kai keneya ago kei piki yene tete eni metekilepa onekele-kama takaki edelo ali-kiti Sipi Sipi Kai Tine-pala kakakoa salepa wa akene kue noa kakota toe mine moa pitikademe toko. 11 Eni toe mine mekete tete moatikita lodo kawa-kala kama poademe toko. Eni yo tane kai keneya ago kei pia kowitoa mea ni one ibini adeka pianeya mea tiki yename ete pia oto pia tete mokoakala kama poadete tiki.

12 Kipala ina ukulekepa Akolaline ali atoa oneme tamene wa akenele litia toa Yesuke-kama wene tugoa mea tiki yenepa ke enekakolo meketeka onekele poti takoa togamediki.

13 Wa yatekolu a tibu agale ludu nokome okome eya wa wia mekamene. Opi titimoa Ali Muno agonole takama pote tukoi yene kolotine meoi wa okale yatekou.

Nitikale Epetane Yominiyo okome enipa nimini oko. Kini pupu tokoa kawa kilikoa meamokoiyake ko mea-kala kama poi. Tukilepa toake kini epetanele tokoile-pala kamoa aua poi wa oka.

Itonoke Mekoiya Wakoa Moatekamo

14 Wa enekolu a tibu ake tane wedo wane pikale enekou. Eni wedo patu ali yatenane mana keneya ago eni mekona. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagu golo kueme latiane wane wateaneya. One yonamepa olo kakene kepete tue pikoa meaneya. 15 Nitaneya mekaka pade edelo ago tobou losu yapu keneke mea noka. Nokome wedo patu meka ago-pala kayo telo okome okome itonoke mekiya wakoa momotoa nodokaneya mekino, eniya wakoa moateko oipa opino, neke kepete tueme wakoa moamene-ye wa kayo okale 16 wedo patu meka agome one kepete tue ta piko peyake tapia wakakilepa eniya peya wakoa mootapeka.

17 Wa enokolu pade edelo ago a tibuke kakene tobou losu yapu keneke mea nokale enekou. Einagomeka olo kakene kepete tue pikoa kakeneya noka.

18 Pade edelo ago tobou losu yapuke toe yomotoa yopika edelo ago lodo yoai tane walai kawa noka. Nokome olo kakene kepete tue pikoa kaka ago-pala kayo telo okome okome itonoke gerepi po ipe ludu kṳ apa apata putaneya tua kibutua kakono, neke kepete tue moa pono tẹimoa mootapeamene wa okale 19 one kepete tue ta piko peyake tapia wakakomepa kṳ tuka wakoa mootapeka. Wakoa mootokoapa kawame kautoa tịa lobutatiki kagono uoya waneke moa pitikoai toka. Enipa Akolaliyo one wakene ali atoa kotimi yoa kibu moateka adeka pikome toka. 20 Kagono waneke kawame kautoa tigilepa ali atoa pitikoi ta ete pimotoa ta kago ketepono patukoa

akolono taneya. Nitaneyake gerepi po kụ ue you toa kamate mea kapea yokoa kaka. Nipa ege kadukaka ko melepu kakoa kadukoa (300) kilomita tadiya yotikilepa osi kai kabunu kotuke keneya mea motaneya yokoa kaka.

15

Edelo Ali Tatono Kakoame Ke Enekatekoya

Tatono Kakoa-pala Aua Nokala Tanemo

1 Wa enekolu a tibu padele tubele wene kainya pikanele witakale enekou. Enipa edelo ali tatono (7) kakoamepa wipitia toateka ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokala tokoi. Nipa Akolaliyo ali atoa kotimi yoa mea peya takatekale aua nokoi.

2 Wa enekolu gilasime latiane kusa ue toe-pala eletekane tetepo taneya meelogakale enekou. Wa enekolu e ue mekoya liti eina yo tane kai keneya ago-pala poi toa moa patukane yene kakoli enekou. Einagono yomini kei pia kowitamoa ni kini yonokeka ponokeka one ibini aue pạia akene naba wia mekamene kote tokale wawa tane yeneke uku. Ni yenamepa Akolaliyo metane gita keneya pikoa kakala tokoi. 3 Nitoapa eya agotane lo Akolaline pupu takane ago Mosese ni Sipi Sipi Kai Tinetane lo eya wa oa kakoi.

Akolali nepa ako odene meke telekole toko Ali Muno ago. Padele padele tikilepa telekole-kama toa ali atoane wene kainya pikanele-kama toa toko. Ele kule tikilepa kịyo akenele-pala niminileta-kama toko. E ku yatene peya neeke-kama lukoa meki. 4 Ali Muno ne piti moamoko ago odeneka kawamoko. Neke ibini wedekoa ne kei pia toamoko ago odeneka kawamoko. Poanele tikileka toamene ago ne odene meko. Ta piko peyake pitiki yene ne mekota-kama nekete ne kei pia kowitoi. Neke kịyo akenele-kiti keleyo witatapeneya tokome nitoi wa kabunu koukotukoa oa kakoi.

5 Nititikaneyake enekolu a tibu Akolaline yapu kago peaneya pikale enekou. Nipa Akolali odene memotoa takane yapu luku keleyo enekou. 6 Eni yapu keneke edelo ali tatono kakoa (7) witoa nokoi. Witoa nekete ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi. Abe kọotapeane mamina kakeneya nokoi. Eni maminapa ake tootapea yadi yadi taneya. Golo kueme latiane po-pala moa palanu lutaneya nokoi. 7 Nitaneya nokoli lene kaatapeane tuyonoya-mene padamepa golo kueme latiane mete tatono kakoa (7) inoe wa e edelo ali tatono kakoa (7) tatikamu toka. Mete wane ukupa tuameneya meemoa poko Akolaliyo kotimi yoa kibu moateka adeka pia kapetekane meteke uku. 8 Mete tatikamu tokale tobou losu yapu keneke Akolaline pạ teleta witatapekale lodo yoa tagaka. Lodo yoa tageneya tokome odene agoka eida lobutua pamele toameneya. Nipa edelo ali tatono kakoame (7) ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi toa wete toa togameneyake eida lobutua pamele toameneya.

16

Akolaliyo Kibu Moateka Adeka Pia

Kapetekane Mete Tatono Kakoake Akenemo

1 Nititikaneyake tobou losu yapu keneke agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Akolaliyo kotimi yoa kibu moateko adeka pia kapetekane mete tatono kakoa (7) itonoke pekoa pipokala tamene

wa tatono kakoa edelo ali-kiti-pala telo okale yatekou.

2 Nimo okale namolo edelo ago pome one metepa itonoke pekapoka. Nitikale eina yo tane kai keneya agono adeka wia mekaneya mekete one kei pia kowitikoi yene kini tiginikepa tete tane tono tumitapeka.

3 Nitikale taku takane edelo ago pome one metepa kusa ue talike pekapoka. Pekapokale eina kusa uepa tuane agono kamate latitapeane tetepo taneya meelogakale ue mekoiya peya tuutapekoi.

4 Nitikale tebolo takane edelo ago pome one metepa ue yotokaka ue lene togoka peyakeka pekatapekale kamate latitapeneya. 5 Nitikale yatekolu e ku ue yopiko edelo agome eya wa okale yatekou. Nepa namolo namoloka opi opika poanele tikileka toameneya meemoa noko. Ne nitiko agomepa ali atoame tikile kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Opika i ke enekakoya witakakilepa kiyoke topo takake toko. 6 E yenamepa neke takoa motane yene ni neke agale toawea akane ali-kitika kini kamate ponomotatoe wa wia tukakala taneya. Kini eni tanele opi topo takake i kamate latitapeane uepa noati wa neme yametekana. Moke eina wa edelo agome okale yatekou. 7 Akolalike lodo yoai tane walaike agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Telekole-kama toko Ali Muno Akolali ali atoame tikile neme takoa enoa akakilepa niminile toa kiyoke-kama toa toko wa oka.

8 Nitikale tuyono takane edelo ago pome one metepa lou patu pekapoka. Lou potome ali atoa yoa tukamotoa tokome ni toka. 9 Lou potome yoa tukakale eni yename Akolaline ibini paya tetepo takoa oa kakoi. I ke enekakole memotoapa neme toko wa poanemo oa kawapa kini namolo poane wene wia wawamoa one kei piamoa tokoi.

10 Nitikoli ko takane (naba 5) edelo ago pome one metepa eina yo tane kai keneya ago memotoa takane walaike pekapoka. Nitikale one yopika taapa yomiyomume agopa takatapekale ali atoame dika dika toamene tete moa kakete tekete kini keke noa teigala tokoi. 11 Nitoapa tono tumitapea tete metekopa Akolaliyo neme toko wa poanemo oa kawapa kini tokoi poanele tewitikoa wawamokoi.

12 Wa ko melepu takane (naba 6) edelo ago pome one metepa ibini akene Yuperetise uele pekapokale wete tokotapeka. Lou witia noko lono mekoi tobou ali-kiti patukoa noatekoi ka eni nodokaneya pimotoa tokome ni toka. 13 Nitikale wa enekolu poane ipono tebolo tege tetepo taneya witoa nokoli enekou. Nipa eya-menane kimane keneke pukupuku ni yo tane kai keneya ago ni nani toatekale kapene yokoa yameteka ago kini kimane keneke witoa nokoi. 14 Ta piko peyake tobou meki ali-kiti mekika Akolali-pala poi topato wa padele padele tubele toma yawatiki ipono-meneke uku. Nipa telekole-kama toko Akolaliyo ipete wa oi meteka toa poi kamotokama yawadete tiki.

15 Ipa Yesuyo okamo ukuno yakamene. Kode ago keneya kotikatapeane nouno, mamina kawameneya ya tokale mekayano, wedoa nepia meamene. Atu piameneya mekome mamina kakeneya kako agopa kolotine meamele toono, wedoa nepia meamene.

16 Eni ipono-mename tobou ali-kiti poi kamotokakilepa eya take Iberu agaleke Amagedono wa ibini iki take oa kamotokoa obokakoi.

17 Nitikoli tatono takane (naba 7) edelo agome one metepa a tibuke pekatapeka. Nitikale tobou losu yapu keneke ako

tobou ago meateka walaike agale ludu nokome telo okome okome eina toatekale taatekoa tootapeka wa okale 18 katiapale toa tono bu wa wia kawa momani mati toa toka. Momani mati eni tikilepa Akolaliyo ali atoa latia mekane-pete laigoa momani toma nekene toa moa patukakome namolo toamokanakale eni toka. 19 Nitikale eni ibini akene taapa ete oto wa puutapeneya. Ta piko peyake pitikali yapu wia mekoi toa bu wa kilitapekala taneya. Nipete Akolaliyopa ibini akene Babilone take yename poanele-kama toma nekenele wene taneya mekome kotimi yoa kakome gerepi po ku ue lawetou toa keneya dika dika toamene tete mea kaka. 20 Eyaka toka. Kusa ue muke piko ta peya takoa pootapea tubeya kako tono-kitika takoa pootapea toka. 21 A tibukeka tadali palene keda taneya-kama pitakome ali atoa wia kautapeka. Eina pitaka palene wane pade moa keda oi motokoli padeka noi kakoa (40) kilo tadeka. I ke enekakole memotoapa Akolali neme toka wa eni tete mati metekake ali atoame poanemo oa kakoi.

17

Ibini Akene Pamoko Atoake Akenemo

1 Mete tatono kakoa (7) pikoa kaate tokoi edelo ali-kiti padame no kakouta nokome okome ibini akene pamoko atoa kibu moatekale yameouno, noo. 2 Itonoke tobou mekoi ali-kiti onepala koua pikala tokoi. Ni ta piko peya pitikoi yename one eni peku noa tato wa waine ue nokoa kawou toa keneya leau akeneya etepea toma pokoi. Pamoko atoa wanepa tube ue-kiti yotokoya liti latianeya ibini akene take uku wa edelo agome oka.

3 Nimo okale Epetane Yomini nooke awinokale edelo agome pata wa ali piamene take no moa aua pome mekapoka. Eida atoa pade kikome kiane yo tane kai patu mekale enekou. Eni kaipa wago tatono kakoa (7) kawa ni kime noi kakoa (10) kawa taneya. One tiginikepa Akolali paya tetepo takoa wia mekane ibini wia mekakolokaneya. 4 Einatoapa kudulu ue pagene mamina kikome kiane maminaka kawa ni padeya padeya golo kueme latianeya kabe pia yonoke mekoa ni eya kuya yadi yadi tane kamo kue wane deya ni kamo pilu poke apetoa kabe pia kaloa kaka. One yonamepa golo kueme latiane mete pikoa kakilepa ele kule ya tanele one pamoko atoa mekome toa potokaneleka mete kagonoke mekoa kabe koukoa pikoa kaka. 5 One ponokepa aue paia eya ibini wia mekaneya. Ipa ibini akene Babilone ta. I take-kama pamoko atoa aloa ele kule ya tanele titia toa ta piko peyake weamutukala toko wa wia mekaneya. 6 Wa enekolu einatoame waine ue nokoa kawou toa ali kamate abetema yaka. Nipa Akolaline ali atoa ni Yesunomo oa aua yakene yene wia tukama yaka.

Einatoa enekene wene kainya mati pianeya mekou. 7 Nitikolu edelo agome no yatekome okome wene kainya pianeya mekilepa edekolo toko-pe. Eni kai patu meko atoa eni kaita neme enekopa eya toatekolo toko. Wago tatono (7) kakoa kime noi (10) kakoa taneya kakale enekana kaipa 8 papete meaneyake opi meamene tetepo taneya mea wa wipitikome geyo nine piane koa pikoka mea witoa noo. Tua atuademeke nitoo. Witoa nokale eneketepa Akolaliyo takoa wakene yene wene kainya pianeya kawei. Akolaliyo itono latia pikomepa meemoa poatekoi yene i i wa ibini wia mekane bokuke ibini katekoa wia mekamene yeneke uku. Eina kaipa papete meaneyake opi meamene tetepo

taneya mea wa wipitikome witoa noo wa eni yene wene kainya pianeya mea ka oa kawei.

9 Ina ukulekepa wene muno kawa wedoa tetoa enamene. Kai wago tatono (7)kakoapa tono tobou tatono kakoa (7) adeka pianeya kako. Pamoko atoa mekotake uku. Kai wago-kitipa tobou ali tatono kakoa (7) adeka pianeya kako. 10 Tobou ali tatono (7) kakoa meki-kiti ko kakoa (5) mea tua atuaneyake odene ago opi pa meko. Ni pade ago nani taatekoa noo. Taatekoa noateka ago nokomepa pa tekei nome meoo. 11 Eya kai papete meaneyake opi meamene tetepo taneya meko kaipa ketepo takoa (naba 8) nome meateko tobou ago adeka pianeya kako. O tobou agopa e tatono kakoa (7) tobou ali-kitane yagono ago. Oneka tua atuademe toko.

12 Kai tobouke kime noi kakoa (10) kakeneya neme enekapa tobou ali noi kakoa (10) taatekoa noatikili toko. Eni tobou ali-kitipa kini yopiatekoi ta wete yameameneyake wa naniko ali atoa pitiki toa tatite toa odene lou pinike eni kai-pala pa tekei yopikala toadete tiki. 13 Eni tobou ali noi kakoa (10) odene wene pianeya meketepa e kaipa kini tele patu kautakoa kakome e ku yatene yopimotono tato wa oi pedoa pia toi. 14 Nitoapa Sipi Sipi Kai Tine-pala poi topato wa poi topokolika Sipi Sipi Kai Tineyo moa patukatapeoo. Onepa ako odene Ali Muno mea ako odene tobou ago mea tokome eni tobou ali noi (10) kakoa-pala ete wa poi toa kawa moa patukatapeoo. Nipa one takoa moa kayo oa motokale onekele wedoa takama yakoi yene-pala poi kibutua moa patukatapeoo wa edelo agome nopala oka.

15 Nimo ootokoa kakome okome neme enekana ue-kiti pamoko atoa kautakoa meko ue-kitipa eya adeka pianeya yotoko. Tube takeka de takeka pitiki yene e ku yatene eya kuya tigini kakene yene eya kuya agale yakoa iki yene kabe koukoa adeka pianeya yotoko. 16 Eni kaimeka one tobouke noi kakoa (10) kakene kimemeka pamoko atoa-pala kotimi yoa meoi. Nitoa kotimi yotokete onekeya wia tadekatapekilepa one mamina kawameneya kakene tetepo taneya memotoa toi. One melepuka tea nootokoapa natipu moa toele yoi. 17 Nile tikilepa Akolaliyo kini tepene lukakana toa toi. Nipa e noi kakoa (10) tobou ali-kitamepa o kai kini tele patu kautakoa kakome ta piko peya yopiateka oi pedoa pikilepa Akolaliyo papete wene toopiane toa toi. Akolaliyo one papete oa mepiane agale taatekoa toa togakaleka nitoa meoi.

18 Neme enekana pamoko atoapa eina ibini akene ta adeka pianeya kako. Oneke-kama ta piko peyake ako tobou meki ali-kiti lukoa meetapeki.

18

Babilone Ta Wia Kilikanemo

1 Wa enekolu pade edelo ago a tibu koa nokale enekou. Ele kule telekole tamele tane ago pa tane mati nokayame itono pa toologaka. 2 Nitoa nokome kayo telo okome okome ibini akene Babilone ta kiliadeko. Etene kilitapeneya tokako. Opi eni tumu tokaneya piko ta ludu Setanuno yagono-mikiti poane ipono eya yawa meki. Kekaneya latikoa wakene ini yatene poane ini yateneka eida koukoa meki. 3 Ta piko peyake pitikoi-kitame i atoane peku noa tato wa waine ue nokoa kawou toa keneya leau akeneya etepea toma pokoi. Itonoke tobou meane ali-kitame one-pala koua pikala tokoi. Topo lene kiane yename einatoa-pala padeya padeyata topo toai

tekete kamo tootapeneya mekoi wa oka.

4 Nimo okale wa yatekolu a tibu pade agale ludu nokome okome anu yene wini ta tọa noatino, noe. One poanele tokole kimeka toa one ke enekakolo mea tete moatekole kimeka moa takayano, noe. 5 One toko poanele pala auma mati a tibuke pome motoko. One eni toko poanele i i wa Akolaliyo wene taneya meko. 6 Ete yenepala poanele toka kotuke-kama kakoa topo takoa kibu moamene. One eni toka poanele topo takakilepa takupeta topo takakala tamene. Einatoame poane peku lawetekana toa topo takakilepa iyapa na wa one mete kagonoke padeya kou toko mati pekoa lawetamene. 7 Einatoa one wa ibini kamotokoa eya kuya kamoya moologaka toa kotuke kakoa tete mea tumai mekoa tamene. One tepene eya wa mate agale oa meko. No i atoapa ako odene tobou atoa meku. Nepo atoa meamuku. Tumai edoane memotoa-pe wa oko. 8 Nitikono, ele kuleme ke enekakale meatekale-kama kotikatapea witoo. Nipa odepeta tua tumai enoa kobume tua too. Nipetepa toeme napetapeoo. One tokole takoa enoa kibu motoko agopa Ali Muno Akolali. Ni agome telekole-kama tokome enika enile taatekoa too wa a tibu agale ludu nokome okale yatekou.

9 Einatoapa toeme nokoa kakata lodo kakale enekete eya yene one-pala koua pia mekete eya kuya kamoya motane tobou alikiti tumai mekete komo kạta nina toa pitikoa kawamoi. 10 Nitoapa kiwika kikilikoa dikane tete motokaya wa piti motekete padeka mati kakete ekete ae ae etene ibini akene Babilone ta pitikaline ta kibu motikilepa kotikatapea tadeko wa oi.

11 Ta piko peyake topo lene kiane yenamepa Babilone makesike kopapu wa topo toa kue moamele toamoo wa tumai mekete komo kạta pitikoa kawei. 12 Nipa kini eya kamoyapa golo ni silepa ni yadi yadi tane kue wane deya ni kamo pilu kabe pikiya ni ake tane mamina ni kudulu pagene mamina ni kikome kiane mamina ni selika mamina ni kạlono tane yomo eida wa yoamoi. Ni eyame latianeyaka elepade kimemeka kamo yomomeka berasi kapameka pa kapameka teke tane kuemeka enika eniyame latianeya wane-kiti eida wa yotikile toamoi. 13 Ni noatiki nee meke takoa pitikakiyaka lodo kạlono takoa yotokiyaka tigini kạlono takoa yotokaki yomo pageka gerepi po kụ ueka olipe yomo kụ ueka palawe kukuka witi kụka pitimekawe kaika sipi sipi kaika osi kaika osi kaime limoa aua pikiya waneka eida wa yoamoi. Ni ta pine yenane pupu-kama takamotoa kode motane ali atoaka Babilone take eida wa yoamoi.

14 Eni topo lene kiane yename Babilone take mekoi yene-pala eya wa oi. Eya kuya meke tokoya noadiya wa wene piitikaneya mekiyake piamokolo wida pa meki. Kini kamoya kini mamina epetaneya enika eniya peya toa pootapeneya tokome wa moamoi wa oi. 15 Eni take enika eniya topo toa kamo tokoi yene kiwika kikilikoa tete motokaya wa piti motekete tekete padeka mati kakete tumai keneya mea komo kạta pitikoa kawei. 16 Nitoa eya wa kayo oa kawei. Ae ae etene ibini akene ta neke yename eya mamina ake tane mamina kudulu ue pagene mamina kikome kiane mamina moa kawa ni eya kue golo kue yati yati tane kue wane deya kamo pilu eya kabe pia yonoke mekoa tokoi. 17 Nitoa mekoiyake enika eniya peya odene lou pinike takoa pootapeadeko wa oi.

Ue dipi yopia aua pokoi ali-kitika

ue dipi-kitike mea pokoi yeneka ue dipike pupu tokoi yeneka kini kopapu ue dipike pia wetekoa tokoi yeneka kiwi peya padeka mati kakete enekoa kawei. 18 Nitoa enekoli toeme napetapekale lodo kakale enekete ka oa ekete ae papetepa dikane ibini akene ta pade latikilepa taneya mena wa 19 wene keda taneya kakete itono kugu moa wa kini tobouke pitikoa kawei. Nitoapa tumai meou toa komo oa kayo telo ekete ekete ae ku ibini akene ta-pala taneleke tumai meato. Ue dipi pine yene peya eida pote piai tekete kamo tootapekala tokoi. Nitikoiyake lou pini odeneke one eni kamoya peya takoa pootapeneya wa oi.

20 Nitoino, a tibu meki peyamepa kei ta tumu tokaneya pikono, ke wa kolotine meamene. Akolaliyo one takoa motane yeneka Aposelo yeneka one agale toawea akane yeneka kiwi peya wedia meamene. Eni take pitikoi yename kiwi toa potokakala tokoinake Akolaliyo kibu motokaka tokolo ni uku wa edelo agome oka.

21 Nitikale pade edelo ago telekole-kama toka edelo agome kue wane uoya witi kuu kugutukakiya kue makai wane keneya katekamoa kusa uele telo pitikakome okome i tukulepa Akolaliyo ibini akene Babilone ta wia tadekateko adeka piane tuku. Eni toateko adeka piane tukule taatekoa tokalepa padameka eni ta wa enekile toamoi. 22 Widapa moyo wia tulutu pukapea beta pia tokoimopa padameka wa yatekile toamoi. Emo kumo agopa tootapeneya pioo. Ele kule kodou oa toko ago odenemeka one eni pupu wida wa tikile toamoo. Ni kue makai wane wekotoa witi kuu kugutukama pokome okamo padameka wa yatekile toamoi. 23 Widapa padameka labo toele wa udukakile toamoi. Widapa padane atoa motokakoi-pete ali poka atoa ni atoa motoka ali kinita wedikete okoimo padameka wa yatekile toamoi. Widapa topo lene kianeya mekoi yename eya kuya topo toa kakilepa ete yene peya moa patukoa tokoi. Ete take pitikoi peya neke peku laweteki lepa nakeneya tomo ulo enika eni poanele toa etepea pomotoa oa yotokoa toka.

24 Akolaliyo Babilone ta kibu motokakilepa eni take onekemo toawea akane yeneka one takoa motane yeneka kini kamate ponomotoa wia tukakoinake toka. Nipa ta piko peya wia tukane yene wia tukakala tokoinake kibu motokaka.

19

Ali Atoa Peya Mati A Tibuke Kakete Wedikete Akenemo

1 Nititikaneyake yatekolu a tibu ali atoata kakoi matiyame agale kaua akene tetepo tokale yatekou. Eya wa kabunu koukakete okoi. Ali atoa toa motikilepa Akolali oneme-kama toko. Pa tikilepa oneke-kama titia toko. Onepa telekole-kama toko. Onepa dikane agono, one kei piatoe. 2 Akolaliyo ali atoa kini koiso yatekakomepa niminimo-kama oa kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Nitoapa ibini akene pamoko atoame one peku noa toati wa ta piko peya pitikoi yene etepea pomotoa lawetekake nami wia kibu motokaka. Akolalinele takama yakoi yene wia tukakala tokakeka kibu motokaka wa okoi. 3 Eya waka kayo telo oa kakoi. Einatoa toeme nokoa kakata lodo kaua-kala kama pokono, Akolali kei piato wa okoi. 4 Nimo okoli eina ada ali-kiti pagini kakoa (24) ni lene kaatapeane tuyonoya-mene kime eya tokoi. Akolali ako tobou ago meateka walaike mekata aua pitakete one kei pikete ekete ee nimini, Akolali kei piato wa okoi.

Sipi Sipi Tineyo Atoa Moatekake Akenemo

5 Nimo okoli ako tobou ago meateka walai agale ludu nokome okome tone Akolaline pupu-kama takoa oneke nate wene pianeya mea tiki-kiti ibini akene yeneka ibini wamene yeneka kiwi peyame one kei piamene wa oka. 6 Nitikale yatekolu ali atoata kakoi matiyame agale ikilepa ue u̱u wa kaugome oa tono bu wa wia tou toa eya wa telo oa kakoli yatekou. Tone Ali Muno Akolali telekole-kama toko agome talo toa-kala kama pokono, one kei pia 7 ke wa kolotine meato. Sipi Sipi Kai Tineyo one atoa moateko oi ponokolo tokome one atoa oneke poademe kaloa nodokakoa kako. 8 I atoa i mamina neme moa kamene wa padame ake tootapeneya yati yati tane mamina abe kawameneya moa meteka. (Ake tootapeane maminapa Akolaline ali atoame ki̱yo akenele toma yakile adeka pikoya.) 9 Nitikale edelo agome eya wa no-pala oka. Imopa wia mekamene. Akolaliyo Sipi Sipi Kai Tinane atoa motokaka-pete kini toge kikakakuno, noe wa kayo oa motoka yene kolotine meoi wa oka. Nitoa lokakome okome ipa Akolaliyo nimini oka agale uku wa oka.

10 Nimo okale kei piadene one kawane auane pitakolu okome nopa neke yagono agono, toamea. Neke oya-lawe Yesunomo yakoa motiki yene kiwi-pala kibutuane Yesunole takama yaku agome uku. No pade kei pia kowitamoano, Akolali-kama kei pia kowitamene. Yesunomo to̱awea akakilepa nipa papete Epetane Yominiyo Akolaline agale to̱awea akane ali-kiti wene taka taka tokana toa to̱awea akako.

Ake Tane Osi Kai Patu Mekagoke Akenemo

11 Wa enekolu a tibu kago ketepono peaneya pikale enekou. Kago ludu ake tane osi kai pade witia noka. One patu mea noka agopa one ibinita takuta eya wa akeneya. Dikou wa oka toa-kama toko ago wa ibini oa niminile-kama toko ago waka ibini oa taneya. Ni agome ali atoa takoa enoa akakilepa ki̱yoke-kama toko. Poi kamotokakilepa nika ki̱yoke-kama toko. 12 Ni ago one lenetapa toe itipono keneya akeneya. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagu-kiti watekolokaneya. One kepenekepa ibini pade wia mekaneya. Etekitame one ibinipa i wa wene tikiya mena. Pinali one odene wene toko. 13 One tokoo kakene maminapa kamate pageneya. One ibinipa Akolaline Agale. 14 Einago osi kai patu mea pokaka tibu poyo yatene-kiti ake tane osi kai patu mea litima pokoi. Nipa ake taneya yati yati tane mamina abe kawamene mamina kakeneya litima pokoi. 15 Einagono kimane keneke eka okata olo kakene tue witoa noka. E ku yatene wia tukateka tue eni witoa noka. Eni tueme e ku yatene-pala poi toa kawa moa kawikatekoa kapa iti moa tapia talo toa-kala kawoo. Nipa telekole-kama toko ago Akolaliyo kiwi kotimi yotokome toatekale enoe wa eni yenepa gerepi po ku̱ kagono waneke kautoa ti̱ou toa keneya moa kautoo. 16 Einagono tokoo kakene maminakeka one manakeka eya ibinita takuta ako odene tobou ago ako odene Ali Muno wa wia mekaneya piko.

17 Eyaka enekou. Pade edelo ago lou patu kakome a tibu tiginike pukaneya yakoi ini yatene peya-pala kayo telo okome okome Akolaliyo toge mati kikakakono, koukoa noe. 18 Ali atoa lukoa meki tobou ali-kitika poyo yatene

ako tobou ali-kitika telekole toma yaki ali-kitika osi kai-kitika eni osi kai patu mea piki-kitika ali atoa peya ta pine yeneka kueme topo toa moa egetane yeneka ibini akene yeneka ibini wamene yeneka enika eni yene witaneyata kolokono, kini melepu noatino noe wa kayo oa kaka.

19 Nimo okale yatekene enekolu eina yo tane kai keneya agoka ta piko peya ako tobou meane ali-kitika kini poyo yatene-kitika poi kibutua nokoli enekou. Osi kai patu mea poka ago-pala one poyo yatene-palaka poi toadete ni kibutua nokoi. 20 Nitoa kibutua poi tokoli o yename ete wa poi toa kawa moa patukakete yo tane kai keneya ago-pala one kapene agale toawea akanagota dekoa motokoi. Eni kapene agopa papete yo tane kai keneya ago patu kautakoa kakome ele kule telekole toma yakeneya. Nitikomepa yo tane kai keneya agono adeka tiginike wia mekoa one yomini kowitoa tokoi yene oa yotokakala taneya. Einagota yo tane kai keneya agopala kapene yokakagota o yename dekoa mootokoa toe mine salepa kue itipono oa kakeneta moa pitikakoi. 21 Einagotake lukoa mea poi tokoi yeneka osi kai patu mea pokagome wia tukatapeka. Nipa eka okata olo kakeneya one kimane keneke witoa nekene tueme wia tukatapeka. Eina witaneyata kolokoita ini yatene pitoa note kini melepu noa makapea tagakoi.

20

Setanu 1,000 Mali Ponoka Toa

Koa Keneke Moa Pitikaneya Meatekamo

1 Wa enekolu edelo ago pade a tibu kawa nokale enekou. Nipa eina geyo nine piane koa kago ketepono kii-pala tele tane kapa poota pikoa kakeneya nokale enekou. 2 Nokomepa eina pukupuku dekoa motoka. Koto mati kaya wa akene pukupukuke uku. One ibinitapa tobou ipono wa oa Setanu wa oa taneya. Ni ago dekoa motokomepa mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa wida mea-kala kamene wa togototokoa 3 geyo nine piane koa keneke pitikoa loko pitikaka. Mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa ali atoa wa oa yotokamomotoa nitika. One eida mea togateka oi ponokalepa pa tekei ya ya toano pa wa padame po kotokoa wetekoo.

4 Wa enekolu ako tobou ali-kiti meatekoi walai-kiti enoane ni Akolali patu kautakoa kakete ali atoa takoa enemotoa moa kakane yene eni walai-kitike witipitoa mekoli enoane tokou. Yesunomo oa aua yawa Akolaline agale toawea akoa tokoike kabe teigane yenane yomini-kitika enekou. Eina yo tane kai keneya agono yomini latia kakaneya wane kei pia kowitamoa kini pono yonokeka one adeka wia mekamene kote tokale wakoi yenane yomini-kitike uku. E yene kamomotekete potepa mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa Keraisu-pala itono talo toa-kala kakoi. 5 Akolaliyo ete yenepa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokale moa kamotokatekoyake o yene namolo takoa moa kamotokaka. 6 Tuaneyake namolo kamoa poatekoi yenepa Akolaliyo pewe wedoa witikale kolotine meoi. Ali atoa taku takoa tuatekoi-pete o yene-pala padele toameneya Akolali Keraisutake lodo you toa kinikile takama poi. Nipa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponoka toa Keraisu-pala itono talo toa-kala kawei.

Akolaliyo Setanu Moa Kawikatekamo

7 Mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokalepa Setanu koa keneke moa pitikaneya

mekata tewitikoa poo. Padame po kotokoa wetekakale poo. 8 Nitoa ta piko peya pitikoi yene oa yotokademe pokome Akolali-pala poi tatoe wa poi kamotokama ya-woo. Nipa Goko Megoketa wa ibini akene pitikali poi kamotokakale kusa ue kibi keneya ege egeta wa-kala kadukoa one-pala kibutua poi topoi. 9 Nitoa itono ludu kawa pitikoa pupitikama peketepa Akolaline ali atoa poi pawe kago oboa mekoita one kolotini ta unukoa meetapeoi. Nitoa unukoa mekoika a tibu toe pitakome yoa tukatapeo. 10 Nitikalepa kiwi oa yotokaka ago Setanu Akolaliyo dekoa moa salepa kue itipono okoa kakene mineke pitikoo. Eina yo tane keneya ago-pala one kapene agale toawea akane agota moa pitikaneya mekoita eni pitikakale kimename eida-kama tete ete pia oto pia moa-kala kawei.

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enatekamo

11 Wa enekolu ako tobou ago meateka walai uoya ake toota-peane walai enoane ni eni walaike meka agoka enoane tokou. One mekakoa tibu itonota takoa pootapekale padameka wa enekile toamokoi. 12 Wa enekolu tuane ali atoapa ibini akene yene ponopene yeneka one mekata lene timini takoa kakoli enekou. Nitoa kakoli boku pade-kiti moa leweaneya. Boku pade meemoa poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuka moa leweaneya. Nitaneyake tuane ali atoa itonoke mekete tanemo i i wa eina bokuke wia mekane toa takoa enekala taneya. 13 Nipetepa kusa ue nakoa tuane yeneka oloyo tane yeneka tuane ali atoa pote mekoi take mekoi yeneka kamomotekete Akolali mekata pote kaatapekoi. Nitikoli Akolaliyopa kini itonoke mekete tokoina toa takoa enoa akakala toka. 14 Nitaneyake ali atoa tumotoa tokoyaka ali atoa tua pote mekoi taaka moa toe mine pitikaneya. Eni toe minepa ali atoa taku takoa tuadete poatiki ta wa ibini ikiya. 15 Meemoa poatiki-kiti i i wa wia mekapiane bokuke ibini katekoa wia mekamene yene peya eni toe mine moa pitikaneya.

21

Weneya Tibu Itonotake Oa Pi-anemo

1 Wa enekolu weneya tibu itonota latianeya pikale enekou. Eina namolo tibu itonota takoa pootapeadeka. Namolo kusa ue mekoyaka meameadeka. 2 Eyaka enekou. Akolaliyo one wa weneya latiane Yerusaleme taapa Akolali mekata a tibu pia ketipea noademe nokale enekou. Nipa ali poateka atoa kalotokou toa kalaneya tukaketikakale enekou. 3 Nitoane yatekolu ako tobou ago meateka walaike agale ludu eya wa telo okale yatekou. Akolali meko yapu wida kakono, Akolali ali atoa kipala wida odeneka mekono, enoe. Kipa one yatene wa kipala opia mekilepa onepa kini Akolali wa oa meoo. 4 Nitoa mekomepa kini komo kogatapeoo. Nipete kipa wa tuamoa tumai meamoa komo wamoa tete moamoa toi. Eina namolole peya takoa pootapeneya tokolo wa edikoa meamoi wa oka.

5 Nimo okale ako tobou ago meateka walaike meka agome okome okome opi padeya padeya peya weneya-kama latikala tuku wa oka. Eya waka oka. Nepala i ukumopa etene niminimo-kama ukuno, bokuke wia mekoano ta wa oka. 6 Nimo ootokoa okome wipitiane toatekule opi taatekoane tuku. Padeya padeya peyapa anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Ue nodome tuki-kiti meemoa pomo-toa ue lene togotapa ue nomoane meou. Nipa nami kakamekene pa nomoane mekala tou. 7 Poi toa kawa moa patukaki yene edikoane

epetanele yameou. Dikakagopa one Akolali mekene talo toane meou. Onepa anu manago meoo. 8 Nimo ukuyake eya yene kini kepene mama moa piti taneya mea ni nooke wene tugoa meake wawa ni ele kule poanele toa ni ali atoa wia tukoa ni mone koua piamatiki atoa-pala koua pia ni nakeneya moa wia ni ulo toa wia ni kini yoname latikoinakeya-kiti kowitoa ni kapene yokoa tiki peyapa salepa kue itipono okoa kakene toe mineke moa pitikaneya meoi. Eni tukilepa taku takoa toi.

Weneya Yerusaleme Taake Oa Pianemo

9 Eya edelo ago tatono kakoa (7) wipitia ke enekatekoya-kiti kapetekane mete tatono kakoa (7) tatite toa pikoa kakoi edelo ali-kiti padame no mekouta nokome okome ali poka atoa Sipi Sipi Kai Tinane natono yameouno, noo wa oka. 10 Nitoapa Epetane Yomini nooke awinome aua pome tono kakene matike kakapokome Ako-laliyo one wa latiane Yerusaleme taapa one mekata a tibu pia ketipea noademe nokale yame-teka. 11 Akolaline pa takaloganeya ketipea nikilepa nipa kamo kue diyasipa wa akene kue wane tou toa keneya pa pa tootapeneya ketipea noka. 12 Kue pawe kago uo mati ka̱wa unukatapeneya. Kago-kitika tuku kakoa (12) pikoa unukaneya. Kago pikane toa edelo ali tuku kakoa (12) kaate taneya. Eni kago-kitikepa Iserele yatene tuku kakoa (12) ibini tatimo tatimo toa wia mekaneya. 13 Eni kago-kitipa lou witia noka lonoka lou pipoko lonoka eka lonoka kuka lonoka tebolo tebolo wa pikakala taneya. 14 Kue pawe kago kagilepa kue yaupea petene mati tuku kakoa (12) moa tatia Sipi Sipi Kai Tinane Aposelo ali tuku kakoa (12) ibini tatimo tatimo toa wia mekoa taneya.

15 Nopala agale eni oa kaka edelo agome golo kueme latiane iti pikoa kaka. Nipa weneya Yerusaleme ta ni eni ta ka̱wa unukatapeane pawe ni kago-kiti adeka moma poateka iti eni pikoa kaka. 16 Eni ta latikilepa kolodo tuyono pikoa latianeya. Nipa lou witia noka lono lou pipoko lono eka lono kuka lonoka odene kotu kakoa-kama latianeya. Yerusaleme taapa edikoa latia yapu wima pekene toa itime adeka moma pokomepa kolodota pake-kama kilomita ege kadukaka padeka tatigime kadukoa (2,400) tadeka. Ate wima pekene toa adeka moma pokomepa ludukiyaka kilomita 2,400 tadeka. 17 Kue pawe kago kagete atepea kibutawineya pekene toa itime ate toa adeka moma pokomepa ludukiya 144 mita tadeka. Padeya padeya pia kawa tokoya adeka moma pikilepa kini tanele tekete eniya itime-kama adeka moma pikiya.

18 Kue pawe kago atepea wia kibutuma pikilepa diyasipa, wa akene kamo kueme-kama wianeya. Yapu wikilepa nipa doo eya takoa pomotoa toele yotane golo kueme-kama wianeya. Golo kueme wianeyake pa pa toota-peane gilasi keneya. 19 Kue pawe kago kagilepa kue yaupea petene mati moa tatilogoa eniya patu atepea kibutua ka̱ma pekeneya. Kue yaupea petene eni moapa eya kuya kamo kue moa kalotokaneya. Eni kamo kuepa eya. Namolopa diyasipa, taku takoapa sapaia tubo keneya. Tebolo takoapa agesi, ake tootapeneya. Tuyono takoapa emerale, ke tata tigini keneya. 20 Ko kakoapa sadonikisi, ake tane kiane teke teke tane kue. Ko melepu takoapa koniliame, kiane kue. Tatono kakoapa kerisolaisi, kakai pagene kue. Ketepo kakoapa berili, tai yabunu pagene keneya kue. Pogi kakoapa topasi, padeya

kakai pagene kue. Noi kakoapa kerisoperesi, kakai pagene kanu pagene teke teke tane kue. Tuku melepu kakoapa aiasine, padeya tubo keneya kue. Tuku kakoapa ametisi, kudulu pagene keneya. Kue pawe kagilepa enika eni kue moa tatilogoa eniya patu atepea kibutua kama pekeneya. 21 Kago tuku (12) kakoapa yadi yadi tootapeane kamo pilume-kama latianeya. Eniya wane odene odene-wame kago latikala taneya. Ka-kitika doo eya takoa pomotoa toele yotane golo kueme latianeya. Golo kueme latianeyake pa pa tootapeane gilasi keneya.

22 Weneya Yerusaleme ta keneke tobou losu yapu kawameadeka. Eni ta keneke eya agota Ali Muno telekole-kama toko ago Akolali-pala Sipi Sipi Kai Tineta eida-kama mekino, losu yapu wiatikile piamoko. 23 Eni taapa loumeka tokenemeka pa takateko toa mena. Akolali one pame-kama pa takalogakoya. Sipi Sipi Kai Tinepa labo tetepo takatekoa meko. 24 Eni taake witaka pa kenekepa ta piko peya pitikoi yene yamele too. Kini ako tobou mekoi-kitame kini kamoya aua pato wa eni take aua pokala toi. 25 Ete pia oto pia eni ta kago-kiti peaneya-kama pioo. Eida ta likileka toamokale tokome kago ketekileka toamoi. 26 Eni taake-kama ta piko peya pitikoi yatene-kitame kini kamoya eya kuya epetaneya aua pokala toi. 27 Padeya poaneyaka eida lobutukile toamoo. Ya tanele toa oa yotokoa toka agoka lobutua pamele toamoo. Meemoa poatiki yene i i wa Sipi Sipi Kai Tinane bokuke ibini wia mekapiane yene odene eida lobutua pamele too.

22

Ali Atoa Meemoa Pomotoa Toko Ue

1 Eina edelo agome iyapa ena wa ali atoa meemoa pomotoa toko ue yameteka. Eni uepa eteki eteki tane kue keneya yoa kakilepa Akolali Sipi Sipi Kai Tineta talo toata mekoi walai keneke ue lene toa 2 eni tube ta keneke piko polo ka ludu yoa kako. Eka oka matanu ludu ali atoa meemoa pomotoa toko yomo kaatapeko. Eni yomo malike-kama ku tukilepa tuku (12) kakoa-peta tukala toko. Nipa tokeneke-kama ku tukala toko. Eni yomo tatamepa e ku yatene yene toameneya memotoa toko. 3 Ipa poaneya wa Akolaliyo kekaneya latikoa wakeneya odeneyaka eida piamoko. Eni ta keneke Akolali Sipi Sipi Kai Tinetame talo toata mekoi walaipa pa pia-kala kawoo. Eidapa one pupu yename one kei pia kowitoi. 4 One lene timinika enoa toi. Akolaline ibini kini ponoke wia mekaneya meoi. 5 Eidapa ta wa likile toamoo. Kini Ali Muno Akolaliyo-kama kiwi mekoita pa takalogakale tokome labo udukoa lou pa witoa toatekale piamoo. Eidapa ako tobou yene mekete eya kuya peya talo toa-kala kama poi.

6 Edelo agome no-pala eya waka oka. Wini bokuke wia mekakamopa etene niminimo. Eni peya taatekoa tootapeoo. Ali Muno Akolaliyo one edelo ago pa wa wetekakilepa ele kule pene toatekole i i wa one pupu yene wene takamotoa toka. One agale papete toawea akane ali-kiti wene takaka ago Akolaliyo nitika wa edelo agome oka.

Yesu Wakapea Noatekole

7 Kipala i ukumo yakoe wa Yesuyo oko. No wakapeane noateku tigotoko. I bokuke i i wa papete wia mekapianemo yakoa motiki yene kolotine meoi.

8 Yone nopa i mekene uku. I bokuke wia mekapiane toane-kama anu kaleme yakoane leneme

enoane tokou. Nititikoanepa i i wa enika enile yameteka edelo ago kei piane kowitadene one kawane keneke pitalogakou. 9 Nitikolu okome noka Akolalinele takaku agono, toamea. Onekele takakilepa nipa neke oya-lawe Akolaline agale tōawea akaki yene ni i bokuke wia mekanemo yakoa motiki yene kiwi peya-pala kibutuane onekele takakuno, no kei pia kowitamoano, Akolali-kama kei pia kowitamene.

10 Nimo ootokoa kakome okome wini boku i i wa wia mekapikana boku poome togotameamene. Wini wia mekapikana toa taatekoa toateko tigotokolo tekene ni uku. 11 Poanele tiki yene kini poanele pa toma poati. Ele kule ya tanele tiki yene kini ya tanele pa toma poati. Kīyo akenele tiki yene kīyo akenele toma poati. Akolalinele-kama takaki yene onekele-kama takama poati wane uku.

12 Kipala i ukumo yakoe. No wakapeane noateku tigotoko. Kini kini toma yakoina toane topo takoane meatekuya-pala auane nouno, nepiamene-ye. 13 Padele padele peya anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Padele padele titik-ileka padele padele wipitikileka no patu-kama toko.

14 Kini mamina abe kōotapekoi yene kolotine meoi. Mamina abe kōotapeketepa nipa meemoa poat-iki yomo kū oyake kotia namele too. Nika kago pikoka patukoa weneya Yerusaleme ta keneke lobutua pamele too. 15 Kago pikoka patukoa pikilepa nipa eya yene akolono pa memotoa poi. Ya tanele toa tomo lawetoa ulo toa nakeneya moa wia pamoko atoa koua pia ali wia tukoa kini yoname latikoinakeya kowitoa ete yene-pala kapene wakoa oa yotokoa tiki yene akolono pa memotoa patukoa poi.

16 No Yesuyo anu edelo ago kiwike moane wetekakilepa anu losu yatene tatono kakoa (7) meki toa i i wa tōawea akatekomo akoano pa wane wetekakou. Nopa Depidi-loeke tagene agome uku. Nopa pa wedoa toko tagoi kobu tagoi wa ibini ikiya.

17 Epetane Yominiyoka Yesuke poateko atoameka namene wa iki. Ina ukumo yatekoi peyameka namene wa amediki. Ue nodome tuaneya meki yenameka namene wa amediki. Meemoane poateku ue nomoane nou wa wene piki yename ue pa nomoa nomotoane ukuno, nami tukuamatiki ue nomoa namene.

18 I bokuke wiane mekapikumo yakoa motiki yene-pala no Yoneyo eya wane pubu ukuno, yakamene. Panagome-kiti i wiane mekapikumo pakeke one wene kibutua oka agale lukakalepa Akolaliyo one-pala eya topo takoa too. I bokuke wia mekapiane toa taatekoa ke enekakole-kiti einagome enemotoa too. 19 Nika panagome-kiti i bokuke wiane mekapikumo pademo katekoa wakalepa Akolaliyo eya topo takoa too. I bokuke wiane mekapikule taatekoa tokalepa meemoa poateko yomo kū i ago ne namele toamoko wa ka ketekoo. Nitikale Akolaliyo one wa latiane take lobutua pamele toamokale einago etepea poo.

20 Kipala i tōawea akako agomepa ipa nimini taatekoa toatekomo uku wa ikilepa eya waka oko. One wakapeane noateku tigotoko wa oko.

Ēe nimini. Ali Muno Yesu ni-toāno ta. Wete namene-ye.

21 Ali Muno Yesuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye. Ēe nimini.